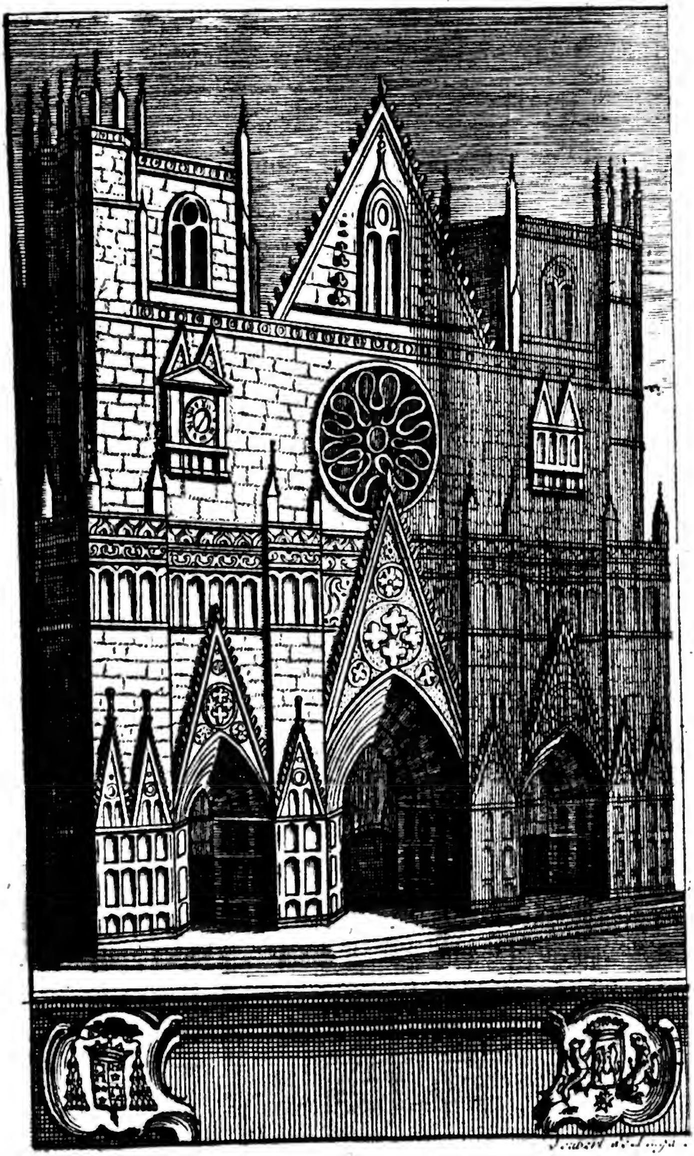
BREVIARIUM SANCTAE LUGDUNENSIS ECCLESIAE, PRIMAE...

BREVIARIUM
SANCTÆ
LUGDUNENSIS
ECCLESIÆ,
PRIMÆ GALLIARUM SEDIS.

PARS AUTUMNALIS.

LUGDUNI,
Typis AMATI DE LA ROCHE,
Illustrissimi ac Reverendissimi D. D. Archiepiscopi & Cleri Typographi.

M. DCC. LXXV.
CUM PRIVILEGIO REGIS.

ABSOLUTIONES
ET BENEDICTIONES,
Dicendæ in Officio Nocturno ante Lectiones,

DOMINICA,
Et in Officiis ix. Lectionum, quæ non sunt de Sanctis.
IN I. NOCTURNO.
ET PRO II. & V. FERIA.
Absolutio. 2. Mach. 1.

ADapériat Deus cor nostrum in lege sua, & in præceptis suis; & det nobis cor ómnibus, ut colámus eum. ℟. Amen.

Sic respondetur ad singulas Absolutiones & Benedictiones.

BENEDICTIONES.

1. Deus Dómini nostri Jesu Christi, Pater glóriæ, det nobis spíritum sapiéntiæ. *Ephes.* 1. ℟. Amen.
2. Fílius Dei det nobis sensum, ut cognoscámus verum Deum. 1. *Joan.* 5.
3. Spíritus veritátis dóceat nos omnem veritátem. *Joan.* 16.

IN II. NOCTURNO.
ET PRO III. & VI. FERIA.
Absolutio. 3. Reg. 8.

DEus noster inclínet corda nostra ad se, ut custodiámus mandáta ejus.

BENEDICTIONES.

4. Pater Dómini nostri Jesu Christi benedícat nos in omni benedictióne spirituáli. *Ephes.* 1.
5. Sciámus supereminentem sciéntiæ caritátem Christi, ut impleámur in omnem plenitúdinem Dei. *Ephes.* 3.
6. Unctio quam accépimus à Deo, máneat in nobis, & dóceat nos de ómnibus. 1. *Joan.* 2.

IN III. NOCTURNO.
Absolutio. 2. Mach. 1.

DEus memínerit testamenti sui quod locútus est, & exáudiat oratiónes nostras.

BENEDICTIONES.

7. Detur nobis sermo in apertióne oris nostri cum fidúcia, notum fácere mystérium Evangélii. *Ephes.* 6.
8. Occurrámus omnes in unitátem fídei, & agnitiónis Fílii Dei; ut non circumferámur omni vento doctrínæ. *Ephes.* 4.
9. Deus spei répleat nos omni gáudio & pace in credendo; ut abundémus in spe & virtúte Spiritûs sancti. *Rom.* 15.

Si pro ultima Lectione legatur aliud Evang. cum Homilia, tunc nona Benedictio erit: Fúlgeat nobis illuminátio Evangélii glóriæ Christi, qui est imágo Dei. 2. *Cor.* 4.

Si tria legantur Evangelia, septima Benedictio erit: Detur nobis sermo in apertióne oris nostri cum fidúcia, notum fácere mystérium Evangélii. *Ephes.* 6.

8. Fúlgeat nobis illuminátio Evangélii glóriæ Christi, qui est imágo Dei. 2. *Cor.* 4.
9. Permaneámus in fide fundáti, & immóbiles à spe Evangélii. *Coloss.* 1.

Si nona Lectio sit de Sancto, Benedictio erit : Digni habeámur regno Dei, cùm vénerit in Sanctis suis admirábilis fíeri. 2. *Thess.* 1.

[*Quando D. Archiepiscopus Lectionem lecturus est, postquà ipse præmisit ex more,* Jube, domne, benedícere. *dignior post ipsum dicit illi :* Ora pro nobis, Pater. *Ipse autem Archiepiscopus respondet :* Oro ut cáritas vestra magis ac magis abundet in sciéntia & in omni sensu. *Philip.* 1. *Chorus,* ℟. Amen.

Idem observatur, ubi unicus est Presbyter.]

FERIA IV. ET SABBATO.

Absolutio. 1. Mach. 1.

DEus memínerit testamenti sui quod locútus est, & exáudiat oratiónes nostras.

℟. Amen.

BENEDICTIONES.

1. Pater Dómini nostri Jesu Christi det nobis Christum habitáre per fidem in córdibus nostris. *Ephes.* 3.
2. Occurrámus omnes in unitátem fídei, & agnitiónis Fílii Dei; ut non circumferámur omni vento doctrínæ. *Ephes.* 4.
3. Deus spei répleat nos omni gáudio & pace in credendo; ut abundémus in spe & virtúte Spíritûs sancti. *Rom.* 15.

Si tertia Lectio sit de Evangelio, tunc tertia Benedictio erit : Fúlgeat nobis illuminátio Evangélii glóriæ Christi, qui est imágo Dei. 2. *Cor.* 4.

Eadem dicitur in omni Feria, quando pro iij. Lectione legendum erit Evangelium cum Homilia.

IN FESTIS SANCTORUM, *quæ sunt ix. Lectionum.*

Absol. & Bened. dicuntur in I. & III. Nocturno, ut suprà; in II, autem, ut sequitur.

Absolutio. 3. Reg. 8.

DEus noster inclínet corda nostra ad se, ut custodiámus mandáta ejus.

℟. Amen.

BENEDICTIONES.

4. Deus det nobis illuminátos óculos cordis, ut sciámus quæ sit spes vocatiónis ejus in Sanctis. *Ephes.* 1.
5. Dignos nos fáciat in partem sortis Sanctórum, qui erípuit nos de potestáte tenebrárum. *Coloss.* 1.
6. Aperiantur óculi nostri, ut convertámur à ténebris ad lucem, & accipiámus sortem inter Sanctos. *Act.* 26.

IN FESTIS SANCTORUM, quæ sunt trium Lectionum tantùm.

Absolutio secundùm Feriam; Benedictiones verò, ut sequitur.

1. Deus det nobis, &c.
2. Dignos nos fáciat, &c.
3. Aperiantur, &c. *ut suprà.*

Si pro tertia Lectione legendum sit Evangelium cum Homilia, tunc tertia Benedictio erit :

Fúlgeat nobis illuminátio Evangélii glóriæ Christi, qui est imágo Dei. 2. *Cor.* 4.

PSALTERIUM
DISPOSITUM PER HEBDOMADAM.
PARS AUTUMNALIS.

DOMINICA
AD OFFICIUM NOCTURNUM.

Ante Officium Nocturnum dicitur secretò :

PAter noster, qui es in cœlis ; sanctificétur nomen tuum : advéniat regnum tuum : fiat voluntas tua sicut in cœlo & in terra : panem nostrum quotidiánum da nobis hódie : & dimitte nobis débita nostra, sicut & nos dimíttimus debitóribus nostris : & ne nos indúcas in tentatiónem ; sed líbera nos à malo. Amen.

AVe, María, grátiâ plena ; Dóminus tecum : benedícta tu in muliéribus, & benedíctus fructus ventris tui Jesus.

Sancta María, mater Dei, ora pro nobis peccatóribus, nunc, & in hora mortis nostræ. Amen.

CRedo in Deum, Patrem omnipotentem, creatórem cœli & terræ : Et in Jesum Christum Fílium ejus únicum, Dóminum nostrum : qui conceptus est de Spíritu sancto, natus ex María Vírgine : passus sub Póntio Piláto, crucifixus, mórtuus, & sepultus : descendit ad ínferos : tértiâ die resurrexit à mórtuis : ascendit ad cœlos, sedet ad déxteram Dei Patris omnipotentis : inde ventúrus est judicáre vivos & mórtuos. Credo in Spíritum sanctum, sanctam Ecclésiam cathólicam, Sanctórum communiónem, remissiónem peccatórum, carnis resurrectiónem, vitam æternam. Amen.

Deinde altâ voce dicitur :

DOmine, lábia mea apéries ; ℟. Et os meum annuntiábit laudem tuam. *Ps.* 50.

℣. Deus, in adjutórium meum intende : ℟. Dómine, ad adjuvandum me festína. *Ps.* 69.

Glória Patri, & Fílio, &

Spirítui sancto : Sicut erat in princípio , & nunc , & semper , & in sécula seculórum. Amen. Allelúia.

Sic dicitur, Allelúia, *etiam ad alias Horas.*

Invit. Dóminum qui fecit nos , * Veníte , adorémus.

Psalmus 94.

VEníte , exultémus Dómino , jubilémus Deo salutári nostro : præoccupémus fáciem ejus in confessióne , & in psalmis jubilémus ei.

Dóminum qui fecit nos , * Veníte , adorémus.

Quóniam Deus magnus Dóminus , & rex magnus super omnes deos : quóniam non repellet Dóminus plebem suam ; quia in manu ejus sunt omnes fines terræ , & altitúdines móntium ipse cónspicit.

* Veníte , adorémus.

Quóniam ipsíus est mare , & ipse fecit illud , & áridam fundavérunt manus ejus : veníte , adorémus , & procidámus ante Deum : plorémus coram Dómino qui fecit nos , quia ipse est Dóminus Deus noster ; nos autem pópulus ejus , & oves páscuæ ejus.

* Veníte , adorémus.

℣ Hódie si vocem ejus audiéritis , nolíte obduráre corda vestra , sicut in exacerbatióne , secundùm diem tentatiónis in deserto , ubi tentavérunt me patres vestri , probavérunt & vidérunt ópera mea.

* Veníte , adorémus.

Quadraginta annis próximus fui generatióni huic , & dixi : Semper hi errant corde ; ipsi verò non cognovérunt vias meas : quibus jurávi in ira mea , si introíbunt in réquiem meam.

* Veníte , adorémus.

Glória Patri , & Fílio , & Spirítui sancto : Sicut erat in princípio , & nunc , & semper , & in sécula seculórum. Amen.

Repet. Dóminum qui fecit nos , * Veníte , adorémus.

Hymnus.

DIe diérum príncipe
Lux è tenébris éruta :
Christus sepulcri cárcere ,
Lux vera mundi , pródiit.

Et mors , & horrendum chaos
Vocem jubentis áudiunt :
Nos surdióres , ô pudor !
Deo pigébit óbsequi ?

Umbris sepulta dum stupet
Natúra , lucis fílii
Surgámus , & noctem piis
Exerceámus ánticis.

Legem , Prophétas , & sacro
Psalmos calentes lúmine ,
Profána dum silent loca ,
Divína templa pérsonent.

Cœlestis hæc vincat tuba
Cordis sopórem lánguidi ,
Novíque mores éxprimant
Vitam resurgentis novam.

Hoc consequémur , te duce ,

Fons caritátis, ô Deus,
Qui legis addis lítteræ
Vitæ datórem Spíritum.
Sit laus Patri, laus Fílio;
Par sit tibi laus, Spíritus,
Afflante quo mentes sacris
Lucent & ardent ígnibus.
Amen.

IN I. NOCTURNO.

Ant. 3. a. Beátus vir.

*Asteriscus hic * notat mediationem & pausam.*

Psalmus 1.

BEátus vir qui non ábiit in consílio impiórum, & in via peccatórum non stetit, * & in cáthedra pestiléntiæ non sedit;

Sed in lege Dómini voluntas ejus, * & in lege ejus meditábitur die ac nocte.

Et erit tanquam lignum quod plantátum est secus decursus aquárum, * quod fructum suum dabit in témpore suo.

Et fólium ejus non défluet; * & ómnia quæcumque fáciet, prosperabuntur.

Non sic ímpii, non sic; * sed tanquam pulvis quem prójicit ventus à fácie terræ.

Ideò non resurgent ímpii in judício, * neque peccatóres in concílio justórum;

Quóniam novit Dóminus viam justórum, * & iter impiórum períbit.

* Glória Patri, & Fílio, * & Spirítui sancto:

Sicut erat in princípio, & nunc, & semper, * & in sécula seculórum. Amen.

* *Hi versus dicuntur in fine Psalmorum, Divisionum & Canticorum, nisi aliter notetur.*

Ant. Beátus vir qui non ábiit in consílio impiórum, sed in lege Dómini meditábitur die ac nocte. *Ps.* 1.

Ant. 4. f. Servíte Domino.

Psalmus 2.

QUare fremuérunt gentes, * & pópuli meditáti sunt inánia?

Astitérunt reges terræ, & príncipes convenérunt in unum * adversùs Dóminum, & adversùs Christum ejus.

Dirumpámus víncula eórum, * & projiciámus à nobis jugum ipsórum.

Qui hábitat in cœlis irridébit eos, * & Dóminus subsannábit eos.

Tunc loquétur ad eos in ira sua, * & in furóre suo conturbábit eos.

Ego autem constitútus sum rex ab eo super Sion montem sanctum ejus, * prædicans præceptum ejus.

Dóminus dixit ad me: * Fílius meus es tu, ego hódie génui te.

Póstula à me; & dabo tibi gentes hereditátem tuam, * & possessiónem tuam términos terræ.

Reges eos in virga férrea, * & tanquam vas fíguli confringes eos.

Et nunc, reges, intellí-

gite : * erudímini, qui judicátis terram.

Servíte Dómino in timóre, * & exultáte ei cum tremóre.

Apprehéndite diſciplínam, nequando iraſcátur Dóminus, * & pereátis de via juſta.

Cùm exárſerit in brevi ira ejus, * beáti omnes qui confídunt in eo.

Ant. Servíte Dómino, & exultáte ei : apprehéndite diſciplínam. *Pſ.* 2.

Ant. 8. G. Dicunt.

Pſalmus 3.

DOmine, quid multiplicáti ſunt qui tríbulant me ? * multi inſurgunt adversùm me.

Multi dicunt ánimæ meæ: * non eſt ſalus ipſi in Deo ejus.

Tu autem, Dómine, ſuſceptor meus es, * glória mea, & exaltans caput meũ.

Voce meâ ad Dóminum clamávi, * & exaudívit me de monte ſancto ſuo.

Ego dormívi, & ſoporátus ſum ; * & exurrexi, quia Dóminus ſuſcépit me.

Non timébo míllia pópuli circumdantis me : * exurge, Dómine ; ſalvum me fac, Deus meus.

Quóniam tu percuſſiſti omnes adverſantes mihi ſine cauſa, * dentes peccatórum contriviſti.

Dómini eſt ſalus ; * & ſuper pópulum tuum benedíctio tua.

Ant. Dicunt ánimæ meæ : Non eſt ſalus ipſi in Deo ejus ; tu autem, Dómine, ſuſceptor meus es. *Pſ.* 3.

℣. Memor fui nocte nóminis tui, Dómine ; ℟. Et cuſtodívi legem tuam. *Pſ.* 118.

Poſt Verſiculum cujuſlibet Nocturni dicitur ſecretò : Pater noſter. *Altâ voce :* ℣. Et ne nos indúcas in tentatiónem ; ℟. Sed líbera nos à malo.

Abſolutiones & Benedictiones habentur poſt Pſalterium.

Lectiones cum Reſponſoriis ut in Proprio.

IN II. NOCTURNO.

Ant. 6. F. Díligam te.

Pſalmus 17.

DIligam te, Dómine, fortitúdo mea : * Dóminus firmamentum meum, & refúgium meum, & liberátor meus.

Deus meus adjútor meus, * & ſperábo in eum.

Protector meus, & cornu ſalútis meæ, * & ſuſceptor meus.

Laudans invocábo Dóminum ; * & ab inimícis meis ſalvus ero.

Circumdedérunt me dolóres mortis, * & torrentes iniquitátis conturbavérunt me.

Dolóres inferni circumdedérunt me : * præoccupavérunt me láquei mortis.

In tribulatióne mea invocávi Dóminum, * & ad Deum meum clamávi ;

Et exaudívit de templo ſancto ſuo vocem meam ; * & clamor meus in conſpectu ejus introívit in aures ejus.

Commóta eſt & contrémuit terra : fundamenta móntium conturbáta ſunt, & commóta ſunt ; * quóniam irátus eſt eis.

Aſcendit fumus in ira ejus : & ignis à fácie ejus exarſit : * carbónes ſuccenſi ſunt ab eo.

Inclinávit cœlos, & deſcendit : * & calígo ſub pédibus ejus.

Et aſcendit ſuper Chérubim , & volávit : * volávit ſuper pennas ventórum.

Et póſuit ténebras latíbulum ſuum : in circúitu ejus tabernáculum ejus ; * tenebróſa aqua in núbibus áeris.

Præ fulgóre in conſpectu ejus nubes tranſiérunt : * grando & carbónes ignis.

Et intónuit de cœlo Dóminus , & Altíſſimus dedit vocem ſuam : * grando & carbónes ignis.

Et miſit ſagittas ſuas , & diſſipávit eos : * fúlgura multiplicávit , & conturbávit eos.

Et apparuérunt fontes aquárum , * & reveláta ſunt fundamenta orbis terrárum

Ab increpatióne tua , Dómine , * ab inſpiratióne ſpíritûs iræ tuæ.

Ant. Díligam te , Dómine , fortitúdo mea : firmamentum meum , & refúgium meum. *Pſ.* 17.

Ant. 4. *D.* Ero immaculátus.

Diviſio Pſalmi 17.

Miſit de ſummo [Dóminus ,] & accépit me , * & aſſumpſit me de aquis multis.

Erípuit me de inimícis meis fortíſſimis , & ab his qui odérunt me ; * quóniam confortáti ſunt ſuper me.

Prævenérunt me in die affictiónis meæ ; * & factus eſt Dóminus protector meus.

Et eduxit me in latitúdinem : * ſalvum me fecit , quóniam vóluit me.

Et retríbuet mihi Dóminus ſecundùm juſtítiam meam , * & ſecundùm puritátem mánuum meárum retríbuet mihi ;

Quia cuſtodívi vias Dómini , * nec impiè geſſi à Deo meo ;

Quóniam ómnia judícia ejus in conſpectu meo ; * & juſtítias ejus non répuli à me.

Et ero immaculátus cum eo , * & obſervábo me ab iniquitáte mea.

Et retríbuet mihi Dóminus ſecundùm juſtítiam meam , * & ſecundùm puritátem mánuum meárum in conſpectu oculórum ejus.

Cum sancto sanctus eris, * & cum viro innocente ínnocens eris:

Et cum electo electus eris, * & cum perverso pervertéris.

Quóniam tu pópulum húmilem salvum fácies, * & óculos superbórum humiliábis.

Quóniam tu illúminas lucernam meam, Dómine: * Deus meus, illúmina ténebras meas.

Quóniam in te erípiar à tentatióne, * & in Deo meo transgrédiar murum.

Ant. Ero immaculátus cum Deo meo, & observábo me ab iniquitáte mea. *Ps.* 17.

Ant. 7. a. Déxtera tua.

Altera divisio Psalmi 17.

DEus meus, impollúta via ejus; elóquia Dómini igne examináta: * protector est ómnium sperántium in se.

Quóniam quis Deus præter Dóminum? * aut quis Deus præter Deum nostrum?

Deus qui præcinxit me virtúte, * & pósuit immaculátam viam meam.

Qui perfécit pedes meos tanquam cervórum, * & super excelsa státuens me.

Qui docet manus meas ad prælium: * & posuisti ut arcum æreum bráchia mea.

Et dedisti mihi protectiónem salútis tuæ; * & déxtera tua suscépit me.

Et disciplína tua correxit me in finem, * & disciplína tua ipsa me docébit.

Dilatasti gressus meos subtùs me, * & non sunt infirmáta vestígia mea.

Pérsequar inimícos meos, & comprehendam illos; * & non convertar, donec defíciant.

Confringam illos, nec póterunt stare: * cadent subtùs pedes meos.

Et præcinxisti me virtúte ad bellum; * & supplantasti insurgentes in me subtùs me.

Et inimícos meos dedisti mihi dorsum, * & odientes me disperdidisti.

Clamavérunt, nec erat qui salvos fáceret: * ad Dóminum, nec exaudívit eos.

Et commínuam eos ut púlverem ante fáciem venti: * ut lutum plateárum delébo eos.

Erípies me de contradictiónibus pópuli: * constítues me in caput géntium.

Pópulus quem non cognóvi, servívit mihi: * in audítu auris obedívit mihi.

Fílii aliéni mentíti sunt mihi: * fílii aliéni inveteráti sunt, & claudicavérunt à sémitis suis.

Vivit Dóminus, & benedictus Deus meus; * & exaltétur Deus salútis meæ.

Deus, qui das vindictas mihi, & subdis pópulos sub

me, * liberátor meus de inimícis meis iracundis.

Et ab insurgéntibus in me exaltábis me, * à viro iníquo erípies me.

Proptéreà confitébor tibi in natiónibus, Dómine; * & nómini tuo psalmum dicam.

Magníficans salútes regis ejus, * & fáciens misericórdiam christo suo David, & sémini ejus usque in séculum.

Ant. Déxtera tua suscépit me, Dómine; & disciplína tua ipsa me docébit. *Ps.* 17.

℣. Legem tuam, Dómine, non sum oblítus: ℟. Médiâ nocte surgébam ad confiténdum tibi. *Ps.* 118.

Pater noster.

IN III NOCTURNO.

Ant. 2. D. In Deo.

Psalmus 27.

AD te, Dómine, clamábo: Deus meus, ne síleas à me; * nequando táceas à me, & assimilábor descendéntibus in lacum.

Exaudi, Dómine, vocem deprecatiónis meæ, dum oro ad te, * dum extollo manus meas ad templum sanctum tuum.

Ne simul trahas me cum peccatóribus; * & cum operántibus iniquitátem ne perdas me.

Qui loquuntur pacem cum próximo suo; * mala autem in córdibus eórum.

Da illis secundùm ópera eórum, * & secundùm nequítiam adinventiónum ipsórum.

Secundùm ópera mánuum eórum tribue illis: * redde retributiónem eórum ipsis.

Quóniam non intellexérunt ópera Dómini, & in ópera mánuum ejus; * déstrues illos, & non ædificábis eos.

Benedictus Dóminus, * quóniam exaudívit vocem deprecatiónis meæ.

Dóminus adjútor meus, & protector meus: * in ipso sperávit cor meum, & adjútus sum.

Et reflóruit caro mea; * & ex voluntáte mea confitébor ei.

Dóminus fortitúdo plebis suæ, * & protector salvatiónum Christi sui est.

Salvum fac pópulum tuum, Dómine, & bénedic hereditáti tuæ; * & rege eos, & extolle illos usque in æternum.

Ant. In Deo sperávit cor meum, & adjútus sum; & ex voluntáte mea confitébor ei. *Ps.* 27.

Ant. 1. D. Psállite.

Psalmus 29.

EXaltábo te, Dómine, quóniam suscepisti me, * nec delectasti inimícos meos super me.

Dómine Deus meus, clamávi ad te, * & sanasti me.

Dómine, eduxisti ab inferno ánimam meam: * sal-

vasti me à descendéntibus in lacum.

Psállite Dómino, sancti ejus, * & confitémini memóriæ sanctitátis ejus;

Quóniam ira in indignatióne ejus, * & vita in voluntáte ejus.

Ad vésperum demorábitur fletus, * & ad matutínum lætítia.

Ego autem dixi in abundántia mea: * Non movébor in æternum.

Dómine, in voluntáte tua * præstitisti decóri meo virtútem.

Avertisti fáciem tuam à me; * & factus sum conturbátus.

Ad te, Dómine, clamábo; * & ad Deum meum deprecábor.

Quæ utílitas in sánguine meo, * dum descendo in corruptiónem?

Numquid confitébitur tibi pulvis, * aut annuntiábit veritátem tuam?

Audívit Dóminus, & misertus est meî: * Dóminus factus est adjútor meus.

Convertisti planctum meũ in gáudium mihi: * conscidisti saccum meum, & circumdedisti me lætítiâ;

Ut cantet tibi glória mea, & non compungar: * Dómine Deus meus, in æternum confitébor tibi.

Ant. Psállite Dómino, sancti ejus, & confitémini memóriæ sanctitátis ejus. *Ps.* 29.

Ant. 5. a. Veníte.

Psalmus 65.

JUbiláte Deo, omnis terra; psalmum dícite nómini ejus: * date glóriam laudi ejus.

Dícite Deo: Quàm terribília sunt ópera tua, Dómine! * in multitúdine virtútis tuæ mentientur tibi inimíci tui.

Omnis terra adóret te, & psallat tibi: * psalmum dicat nómini tuo.

Veníte, & vidéte ópera Dei: * terríbilis in consíliis super fílios hóminum.

Qui convertit mare in áridam; in flúmine pertransíbunt pede: * ibi lætábimur in ipso.

Qui dominátur in virtúte sua in æternum; óculi ejus super gentes respíciunt: * qui exásperant, non exaltentur in semetipsis.

Benedícite, gentes, Deum nostrum; * & audítam fácite vocem laudis ejus.

Qui pósuit ánimam meam ad vitam, * & non dedit in commotiónem pedes meos.

Quóniam probasti nos, Deus: * igne nos examinasti, sicut examinátur argentum.

Induxisti nos in láqueum, posuísti tribulatiónes in dorso nostro: * imposuisti hómines super cápita nostra.

Transívimus per ignem & aquam; * & eduxísti nos in refrigérium.

Introíbo in domum tuam in holocaustis : * reddam tibi vota mea.

Quæ distinxérunt lábia mea, & locútum est os meum * in tribulatióne mea.

Holocausta medulláta ófferam tibi cum incenso aríetum : * ófferam tibi boves cum hircis.

Veníte, audíte, & narrábo, omnes qui timétis Deum, * quanta fecit ánimæ meæ.

Ad ipsum ore meo clamávi, * & exultávi sub lingua mea.

Iniquitátem si aspexi in corde meo, * non exáudiet Dóminus.

Proptéreà exaudívit Deus, * & attendit voci deprecatiónis meæ.

Benedictus Deus, * qui non amóvit oratióne̅ meam, & misericórdiam suam à me.

Ant. Veníte, audíte, & narrábo quanta fecit ánimæ meæ. *Ps.* 65.

℣. Deum exquisívi mánibus meis nocte, ℟. Et non sum deceptus. *Ps.* 76.

Pater noster.

Post ultimum responsorium dicitur :

TE Deum laudámus, * te Dóminum confitémur.

Te æternum Patrem * omnis terra venerátur.

Tibi omnes Angeli ; * tibi cœli, & universæ potestátes ;

Tibi Chérubim & Séraphim * incessábili voce proclámant :

Sanctus,
Sanctus,
Sanctus,
Dóminus * Deus sábaoth.

Pleni sunt cœli & terra * majestátis glóriæ tuæ.

Te gloriósus * Apostolórum chorus,

Te Prophetárum * laudábilis númerus,

Te Mártyrum candidátus * laudat exércitus.

Te per orbem terrárum * sancta confitétur Ecclésia,

Patrem * immensæ majestátis :

Venerandum tuum verum, * & únicum Fílium,

Sanctum quoque * paraclétum Spíritum.

Tu Rex glóriæ, * Christe :

Tu Patris * sempiternus es Fílius.

Tu, ad liberandum susceptúrus hóminem, * non horruisti Vírginis úterum.

Tu, devicto mortis acúleo, * aperuisti credéntibus regna cœlórum.

Tu, ad déxteram Dei sedes * in glória Patris.

Judex créderis * esse ventúrus.

Te ergo, quæsumus, fámulis tuis súbveni, * quos pretióso sánguine redemisti.

Æterna fac * cum Sanctis tuis in glória numerári.

Salvum fac pópulum tuum,

Dómine, * & bénedic hereditáti tuæ.

Et rege eos, * & extolle illos uſque in æternum.

Per ſíngulos dies * benedícimus te;

Et laudámus nomen tuum in ſéculum, * & in ſéculum ſéculi.

Dignáre, Dñe, die iſto * ſine peccáto nos cuſtodíre.

Miſerére noſtrì, Dómine, * miſerére noſtrì.

Fiat miſericórdia tua, Dñe, ſuper nos, * quemádmodùm ſperávimus in te.

In te, Dómine, ſperávi; * non confundar in æternum.

Si non continuò ſequantur Laudes, hîc dicitur: Dóminus vobiſcum, ℟. Et cum ſpíritu tuo. Orémus. *deinde Oratio propria, cum integra concluſione. Et tunc ante Laudes dicitur ſecretò,* Pater & Ave.

AD LAUDES.

DEus, in adjutórium meum intende: ℟. Dómine, ad adjuvandum me feſtína. *Pſ.* 69. Glória Patri, &c.

Ant. 8. *G.* Deus.

Pſalmus 62.

DEus, Deus meus, * ad te de luce vígilo.

Sitívit in te ánima mea, quàm multipliciter tibi caro mea * in terra deſerta, & ínvia, & inaquóſa.

Sic in ſancto appárui tibi: * ut vidérem virtútem tuam & glóriam tuam.

Quóniam mélior eſt miſericórdia tua ſuper vitas, * lábia mea laudábunt te.

Sic benedícam te in vita mea, * & in nómine tuo levábo manus meas.

Sicut ádipe & pinguédine repleátur ánima mea, * & lábiis exultatiónis laudábit os meum.

Si memor fui tuî ſuper ſtratum meum, * in matutínis meditábor in te.

Quia fuiſti adjútor meus, * & in velamento alárum tuárum exultábo.

Adhæſit ánima mea poſt te; * me ſuſcépit déxtera tua.

Ipſi verò in vanum quæſiérunt ánimam meam, * introíbunt in inferióra terræ.

Tradentur in manus gládii, * partes vúlpium erunt.

Rex verò lætábitur in Deo, laudabuntur omnes qui jurant in eo; * quia obſtructum eſt os loquéntium iníqua.

Ant. Deus, Deus meus, ad te de luce vígilo: ſitívit in te ánima mea.

Ant. 1. a. Exultent.

Pſalmus 69.

DEus, in adjutórium meum intende: * Dómine, ad adjuvandum me feſtína.

Confundantur, & revereantur, * qui quærunt ánimam meam.

Avertantur retrorsùm, & erubeſcant, * qui volunt mihi mala.

Avertantur ſtatim erubeſcentes, * qui dicunt mihi: Euge, Euge.

Exultent & lætentur in te omnes qui quærunt te; * & dicant ſemper: Magnificétur Dóminus, qui díligunt ſalutáre tuum.

Ego verò egénus & pauper ſum: * Deus, ádjuva me.

Adjútor meus & liberátor meus es tu: * Dómine, ne moréris.

Ant. Exultent & lætentur in te, qui díligunt ſalutáre tuum, Dómine.

Ant. 5. C. Servíte Dómino.

Pſalmus 99.

JUbiláte Deo, omnis terra: * ſervíte Dómino in lætítia.

Introíte in conſpectu ejus, * in exultatióne.

Scitóte quóniam Dóminus ipſe eſt Deus: * ipſe fecit nos, & non ipſi nos.

Pópulus ejus, & oves páſcuæ ejus, introíte portas ejus in confeſſióne, átria ejus in hymnis: * confitémini illi.

Laudáte nomen ejus, * quóniam ſuávis eſt Dóminus.

In æternum miſericórdia ejus, * & uſque in generatiónem & generatiónem véritas ejus.

Ant. Servíte Dómino in lætítia: ſcitóte quóniam Dóminus ipſe eſt Deus.

Ant. 4. E. Benedictus es.

Cant. trium pueror. Dan. 3.

BEnedícite, ómnia ópera Dómini, Dómino: * laudáte & ſuperexaltáte eum in ſécula.

Benedícite, Angeli Dómini, Dómino: * benedícite, cœli, Dómino.

Benedícite, aquæ omnes quæ ſuper cœlos ſunt, Dómino: * benedícite, omnes virtútes Dómini, Dómino.

Benedícite, ſol & luna, Dómino: * benedícite, ſtellæ cœli, Dómino.

Benedícite, omnis imber & ros, Dómino, * benedícite, omnes ſpíritus Dei, Dómino.

Benedícite, ignis & æſtus, Dómino: * benedícite, frigus & æſtus, Dómino.

Benedícite, rores & pruína, Dómino: * benedícite, gelu & frigus, Dómino.

Benedícite, glácies & nives, Dómino: * benedícite, noctes & dies, Dómino.

Benedícite, lux & ténebræ, Dómino: * benedícite, fúlgura & nubes, Dómino.

Benedícat terra Dóminum: * laudet & ſuperexaltet eum in ſécula.

Benedícite, montes & colles, Dómino: * benedícite, univerſa germinántia in terra, Dómino.

Benedícite, fontes, Dómino: * benedícite, mária & flúmina, Dómino.

Benedícite, cete & ómnia quæ moventur in aquis,

Dómino : * benedícite, omnes vólucres cœli, Dómino.

Benedícite, omnes béstiæ & pécora, Dómino: * benedícite, fílii hóminum, Dómino.

Benedícat Israel Dóminum: * laudet & superexaltet eum in sécula.

Benedícite, sacerdótes Dómini, Dómino: * benedícite, servi Dómini, Dño.

Benedícite, spíritus & ánimæ justórum, Dómino: * benedícite, sancti & húmiles corde, Dómino.

Benedícite, Anánia, Azária, Mísael, Dómino: * laudáte & superexaltáte eum in sécula.

Hîc, loco Glória Patri. *dicitur:*

Benedicámus Patrem, & Fílium, cum sancto Spíritu; * laudémus & superexaltémus eum in sécula.

Benedictus es, Dómine, in firmamento cœli; * & laudábilis, & glorióſus, & superexaltátus in sécula.

Ant. Benedictus es, Dómine, in throno regni tui; & superlaudábilis, & superexaltátus in sécula.

Ant. 7. d. Hymnus.

Pſalmus 148.

Laudáte Dóminum, de cœlis: * laudáte eum in excelsis.

Laudáte eum, omnes Angeli ejus: * laudáte eum, omnes virtútes ejus.

Laudáte eum, sol & luna: * laudáte eum, omnes stellæ & lumen.

Laudáte eum, cœli cœlórum: * & aquæ omnes quæ super cœlos sunt, laudent nomen Dómini;

Quia ipse dixit, & facta sunt: * ipse mandávit, & creáta sunt.

Státuit ea in æternum, & in séculum séculi: * præceptum pósuit, & non præteríbit.

Laudáte Dóminum, de terra: * dracónes, & omnes abyssi;

Ignis, grando, nix, glácies, spíritus procellárum, * quæ fáciunt verbum ejus;

Montes, & omnes colles; * ligna fructífera, & omnes cedri;

Béstiæ, & universa pécora: * serpentes, & vólucres pennátæ.

Reges terræ, & omnes pópuli; * príncipes, & omnes júdices terræ;

Júvenes & vírgines, senes cum junióribus, laudent nomen Dómini, * quia exaltátum est nomen ejus solíus.

Confessio ejus super cœlum & terram; * & exaltávit cornu pópuli sui.

Hymnus ómnibus sanctis ejus, * fíliis Israel, pópulo appropinquanti sibi.

Ant. Hymnus ómnibus sanctis ejus, fíliis Israel, pópulo appropinquanti sibi.

Capitulum. Deut. 6.

AUdi, Iſrael; Dóminus Deus noſter, Dóminus unus eſt: Díliges Dóminum Deum tuum ex toto corde tuo, & ex tota ánima tua, & ex tota fortitúdine tua; eruntque verba hæc in corde tuo: & meditáberis in eis ſedens in domo tua; & ámbulans in itínere: dormiens atque conſurgens.

℟. Deo gratias. *Sic reſpondetur in fine omnium Capitulorum.*

Hymnus.

AD templa nos rursùs vocat
Surgentis auróræ nitor,
Novaſque pro læto monet
Referre grates múnere.

At victor auróram ſuo
Fulgóre Chriſtus óbruit:
Huic, magna cujus pars ſumus,
Juvat triumpho pláudere.

Quòd evolútus fáſciis
Repentè mundus éxtitit,
Puro renídens lúmine:
Virtútis hoc quantæ fuit!

Quòd tráditum neci Pater,
Ut fóntibus vitam daret,
Vitæ redónat Fílium:
Amóris hoc quanti fuit!

Æternus ut rerum Sator
Aſpexit orbem, prótinùs,
Colóre depictum ſuo,
Probávit excellens opus.

At lætiùs quantò óbtulit
Seſe Patri ſpectáculum,
Cœleſtis Agni cándido
Ablútus orbis ſánguine!

Cum luce nobis rédditur
Mundi renaſcentis decor,
Occulta per quem Núminis
Mens ſurgit ad magnália.

At ſplendor æterni Patris,
Lumenque Chriſtus córdium,
Deum dat in ſe, quantus eſt,
Sub nube carnis cérnere.

Præſta, beáta Trínitas,
Ut legis ad facem tuæ
Vitémus omne quod vetas,
Sectémur omne quod jubes.
Amen.

℣. Manè aſtábo tibi, Dómine, & vidébo; ℟. Quóniam non Deus volens iniquitátem tu es. *Pſ.* 5.

Antiphona, ut in Proprio.

Canticum Zachariæ. Luc. 1.

BEnedictus Dñus Deus Iſrael, * quia viſitávit, & fecit redemptiónem plebis ſuæ,

Et erexit cornu ſalútis nobis * in domo David púeri ſui,

Sicut locútus eſt per os ſanctórum, * qui à ſéculo ſunt, Prophetárum ejus,

Salútem ex inimícis noſtris, * & de manu ómnium qui odérunt nos;

Ad faciendam miſericórdiam cum pátribus noſtris, * & memorári teſtamenti ſui ſancti:

Jusjurandum quod jurávit ad Abraham patrem noſtrum, * datúrum ſe nobis;

Ut ſine timóre, de manu inimicórum noſtrórum liberáti, * ſerviámus illi

In ſanctitáte & juſtítia co-

ram ipso, * ómnibus diébus noſtris.

Et tu, puer, Prophéta Altíſſimi vocáberis; * præíbis enim ante fáciem Dómini paráre vias ejus,

Ad dandam ſciéntiam ſalútis plebi ejus, * in remiſſiónem peccatórum eórum,

Per víſcera miſericórdiæ Dei noſtri, * in quibus viſitávit nos Oriens ex alto;

Illumináre his qui in ténebris & in umbra mortis ſedent, * ad dirigendos pedes noſtros in viam pacis.

Glória Patri.

Antiphona & Oratio, ut in Proprio; poſteà dicitur:

Dóminus vobiſcum, ℟. Et cum ſpíritu tuo.

Benedicámus Dómino: ℟. Deo grátias.

Poſt quamlibet Horam, ſi aliud Officium non ſequatur, dicitur ſecretò: Fidélium ánimæ per miſericórdiam Dei requieſcant in pace. Amen. *Deinde*, Pater noſter.

AD PRIMAM.

℣. Deus, in adjutórium, &c.

Hymnus.

JAm lucis orto sídere,
Deum precémur ſúpplices,
Noſtras ut ipſe dírigat,
Lux increáta, ſémitas.

Nil lingua, nil peccet manus;
Nil mens ináne cógitet:
In ore ſimplex véritas,
In corde regnet cáritas.

Incœpta dum fluet dies,
O Chriſte, cuſtos pérvigil,
Quas ſævus hoſtis óbſidet,
Portas tuére ſénſuum.

Præſta diurnus ut tuæ
Subſérviat laudi labor:
Auctóre quæ te cœpimus,
Da te favente próſequi.

Superba ne nimis caro
Menti licenter ímperet,
Carnis domet ſupérbiam
Potûs cibíque párcitas.

Deo Patri ſit glória,
Ejuſque ſoli Fílio,
Sancto ſimul cum Spíritu,
Nunc, & per omne ſéculum.
Amen.

Ant. 1. D. In toto corde.

Pſalmus 117.

COnfitémini Dómino, quóniam bonus, * quóniam in ſéculum miſericórdia ejus.

Dicat nunc Iſrael quóniam bonus, * quóniam in ſéculum miſericórdia ejus.

Dicat nunc domus Aaron, * quóniam in ſéculum miſericórdia ejus.

Dicant nunc qui timent Dóminum, * quóniam in ſéculum miſericórdia ejus.

De tribulatióne invocávi Dóminum, * & exaudívit me in latitúdine Dóminus.

Dóminus mihi adjútor, * non timébo quid fáciat mihi homo.

Dóminus mihi adjútor, * & ego deſpíciam inimícos meos.

Bonum eſt confídere in

Dómino, * quàm confídere in hómine.

Bonum eſt ſperáre in Dómino, * quàm ſperáre in princípibus.

Omnes gentes circuiérunt me; * & in nómine Dómini quia ultus ſum in eos.

Circumdantes circumdedérunt me; * & in nómine Dómini quia ultus ſum in eos.

Circumdedérunt me ſicut apes, & exarſérunt ſicut ignis in ſpinis; * & in nómine Dómini quia ultus ſum in eos.

Impulſus, everſus ſum ut cáderem; * & Dóminus ſuſcépit me.

Fortitúdo mea, & laus mea Dóminus, * & factus eſt mihi in ſalútem.

Vox exultatiónis & ſalútis * in tabernáculis juſtórum.

Déxtera Dómini fecit virtútem, déxtera Dómini exaltávit me: * déxtera Dómini fecit virtútem.

Non móriar, ſed vivam, * & narrábo ópera Dómini.

Caſtígans caſtigávit me Dóminus, * & morti non trádidit me.

Aperíte mihi portas juſtítiæ: * ingreſſus in eas, confitébor Dómino.

Hæc porta Dómini; * juſti intrábunt in eam.

Confitébor tibi, quóniam exaudiſti me, * & factus es mihi in ſalútem.

Lápidem quem reprobavérunt ædificantes, * hic factus eſt in caput ánguli.

A Dómino factum eſt iſtud, * & eſt mirábile in óculis noſtris.

Hæc eſt dies quam fecit Dóminus: * exultémus & lætémur in ea.

O Dómine, ſalvum me fac; ô Dómine, bene proſperáre: * benedictus qui venit in nómine Dómini.

Benedíximus vobis de domo Dómini: * Deus Dóminus, & illuxit nobis.

Conſtitúite diem ſolemnem in condenſis, * uſque ad cornu altáris.

Deus meus es tu, & confitébor tibi: * Deus meus es tu, & exaltábo te.

Confitébor tibi, quóniam exaudiſti me, * & factus es mihi in ſalútem.

Confitémini Dómino, quóniam bonus, * quóniam in ſéculum miſericórdia ejus.

Pſalmus 118.

BEáti immaculáti in via, * qui ámbulant in lege Dómini.

Beáti qui ſcrutantur teſtimónia ejus, * in toto corde exquírunt eum.

Non enim qui operantur iniquitátem, * in viis ejus ambulavérunt.

Tu mandaſti * mandáta tua cuſtodíri nimis.

Utinam dirigantur viæ meæ * ad cuſtodiendas juſtificatiónes tuas!

Tunc non confundar, * cùm perſpéxero in ómnibus mandátis tuis.

Confitébor tibi in directióne cordis; * in eo quod dídici judícia juſtítiæ tuæ.

Juſtificatiónes tuas cuſtódiam; * non me derelinquas uſquequáque.

In quo córrigit adoleſcéntior viam ſuam? * in cuſtodiendo ſermónes tuos.

In toto corde meo exquiſívi te: * ne repellas me à mandátis tuis.

In corde meo abſcondi elóquia tua, * ut non peccem tibi.

Benedictus es, Dómine: * doce me juſtificatiónes tuas.

In lábiis meis * pronuntiávi ómnia judícia oris tui.

In via teſtimoniórum tuórum delectátus ſum, * ſicut in ómnibus divítiis.

In mandátis tuis exercébor, * & conſiderábo vias tuas.

In juſtificatiónibus tuis meditábor: * non oblivíſcar ſermónes tuos.

Diviſio Pſalmi 118.

REtríbue ſervo tuo, vivífica me; * & cuſtódiam ſermónes tuos.

Revéla óculos meos, * & conſiderábo mirabília de lege tua.

Incola ego ſum in terra; * non abſcondas à me mandáta tua.

Concupívit ánima mea deſideráre juſtificatiónes tuas * in omni témpore.

Increpaſti ſuperbos: * maledícti qui declínant à mandátis tuis.

Aufer à me oppróbrium & contemptum; * quia teſtimónia tua exquisívi.

Etenim ſedérunt príncipes, & adversùm me loquebantur; * ſervus autem tuus exercebátur in juſtificatiónibus tuis.

Nam & teſtimónia tua meditátio mea eſt, * & consílium meum juſtificatiónes tuæ.

Adhæſit pavimento ánima mea: * vivífica me ſecundùm verbum tuum.

Vias meas enuntiávi, & exaudiſti me: * doce me juſtificatiónes tuas.

Viam juſtificatiónum tuárum ínſtrue me; * & exercébor in mirabílibus tuis.

Dormitávit ánima mea præ tædio: * confirma me in verbis tuis.

Viam iniquitátis ámove à me, * & de lege tua miſerére meî.

Viam veritátis elégi: * judícia tua non ſum oblítus.

Adhæſi teſtimóniis tuis, Dómine: * noli me confúndere.

Viam mandatórum tuórum cucurri, * cùm dilataſti cor meum.

Quando ſit officium de Do-

minica, nisi aliter notetur, dicitur Symbolum sequens.

QUicumque vult salvus esse,* ante ómnia opus est ut téneat cathólicam fidem.

Quam nisi quisque íntegram inviolatamque servâverit, * absque dúbio in æternum períbit.

Fides autem cathólica hæc est,* ut unum Deum in Trinitáte, & Trinitátem in Unitáte venerémur;

Neque confundentes persónas,* neque substántiam separantes.

Alia est enim persóna Patris, ália Fílii,* ália Spíritûs sancti.

Sed Patris, & Fílii, & Spíritûs sancti una est divínitas,* æquális glória, coætérna majestas.

Qualis Pater, talis Fílius,* talis Spíritus sanctus.

Increátus Pater, increátus Fílius,* increátus Spíritus sanctus.

Immensus Pater, immensus Fílius,* immensus Spíritus sanctus.

Æternus Pater, æternus Fílius,* æternus Spíritus sanctus.

Et tamen non tres æterni,* sed unus æternus.

Sicut non tres increáti, nec tres immensi,* sed unus increátus, & unus immensus.

Simíliter omnípotens Pater, omnípotens Fílius,* omnípotens Spíritus sanctus;

Et tamen non tres omnipotentes,* sed unus omnípotens.

Ita Deus Pater, Deus Fílius,* Deus Spíritus sanctus;

Et tamen non tres dii,* sed unus est Deus.

Ita Dóminus Pater, Dóminus Fílius,* Dóminus Spíritus sanctus;

Et tamen non tres dómini,* sed unus est Dóminus.

Quia sicut singillátim unamquamque persónam, Deum ac Dóminum confitéri christiánâ veritáte compéllimur;* ita tres deos aut dóminos dícere cathólicâ religióne prohibémur.

Pater à nullo est factus,* nec creátus, nec génitus.

Fílius à Patre solo est,* non factus, nec creátus, sed génitus.

Spíritus sanctus à Patre & Fílio,* non factus, nec creátus, nec génitus, sed procédens.

Unus ergo Pater, non tres patres: unus Fílius, non tres fílii:* unus Spíritus sanctus, non tres Spíritus sancti.

Et in hac Trinitáte nihil prius aut postérius, nihil majus aut minus;* sed totæ tres persónæ coætérnæ sibi sunt & coæquáles.

Ita ut per ómnia, sicut jam suprà dictum est,* & Unitas in Trinitáte, & Trí-

nitas in Unitáte veneranda sit.

Qui vult ergo salvus esse, * ita de Trinitáte séntiat.

Sed necessárium est ad ætérnam salútem, * ut incarnatiónem quoque Dómini nostri Jesu Christi fidéliter credat.

Est ergo fides recta, ut credámus & confiteámur * quia Dóminus noster Jesus Christus Dei Fílius, Deus & homo est.

Deus est ex substántia Patris ante sécula génitus, * & homo est ex substántia matris in século natus.

Perfectus Deus, perfectus homo; * ex ánima rationáli & humána carne subsistens.

Æquális Patri secundùm divinitátem, * minor Patre secundùm humanitátem.

Qui licèt Deus sit & homo, * non duo tamen, sed unus est Christus.

Unus autem non conversióne divinitátis in carnem, * sed assumptióne humanitátis in Deum.

Unus omninò, non confusióne substántiæ, * sed unitáte persónæ.

Nam sicut ánima rationális & caro unus est homo; * ita Deus & homo unus est Christus,

Qui passus est pro salúte nostra, descendit ad ínferos, * tértiâ die resurrexit à mórtuis;

Ascendit ad cœlos, sedet ad déxteram Dei Patris omnipoténtis, * inde ventúrus est judicáre vivos & mórtuos:

Ad cujus adventum omnes hómines resúrgere habent * cum corpóribus suis, * & redditúri sunt de factis própriis ratiónem.

Et qui bona egérunt, ibunt in vitam ætérnam; * qui verò mala, in ignem ætérnum.

Hæc est fides cathólica: * quam nisi quisque fidéliter firmiterque credíderit, salvus esse non póterit.

Ant. In toto corde meo exquisívi te, Dómine: doce me justificatiónes tuas. *Ps.* 118.

Capitulum. Ephes. 5.

ERátis aliquando ténebræ; nunc autem lux in Dómino: Ut fílii lucis ambuláte; fructus enim lucis est in omni bonitáte, & justítiâ, & veritáte: probantes quid sit beneplácitum Deo.

℟. *breve.* Christe, Fili Dei vivi, * Miserére nobis. *Repet.* Christe, Fili Dei vivi, * Miserére nobis. ℣. Qui sedes * ad déxteram Patris, [*Hic versus quandoquè mutandus est, ut notatur in Proprio.*] * Miserére nobis. Glória Patri, & Fílio, & Spirítui sancto. *Repet.* Christe, Fili Dei vivi, * Miserére nobis. *Matth.* 16. *Tob.* 8. *Hebr.* 1.

℣. Exurge, Dómine, ád-

juva nos; ℟. Et rédime nos propter nomen tuum: *Ps.* 43.

℣. Dóminus vobiſcum,

℟. Et cum ſpíritu tuo.

Orémus.

DOmine Deus omnípotens, qui ad princípium hujus diéi nos pervenire fecisti, tuâ nos hódie ſalva virtúte; ut ad nullum declinémus peccátum: ſed ſemper ad tuam juſtítiam faciendam noſtra procédant elóquia, dirigantur cogitatiónes & ópera. Per Dóminum noſtrum Jeſum Chriſtum Fílium tuum; qui tecum vivit & regnat in unitáte Spíritûs ſancti Deus: per ómnia ſécula ſeculórum. ℟. Amen.

℣. Dóminus vobiſcum,

℟. Et cum ſpíritu tuo.

℣. Benedicámus Dómino,

℟. Deo grátias.

AD OFFICIUM CAPITULI.

Primò fit lectio Martyrologii, in cujus fine nihil reſpondetur; ſed ſtatim Hebdomadarius dicit:

℣. Pretióſa in conſpectu Dómini, ℟. Mors Sanctórum ejus. *Pſ.* 115.

SAncta María, & omnes Sancti ádjuvent nos in oratiónibus ſuis pro nobis ad Deum: ut ſecundùm eum qui vocávit nos, Sanctum, & ipſi in omni converſatióne ſancti ſimus. ℟. Amen. *Rom.* 15. 1. *Petr.* 1.

℣. Deus, in adjutórium meum intende: ℟. Dómine, ad adjuvandum me feſtína. *Pſ.* 69.

℣. Deus, in adjutórium meum intende: ℟. Dómine, ad adjuvandum me feſtína.

℣. Deus, in adjutórium meum intende: ℟. Dómine, ad adjuvandum me feſtína. Glória Patri, & Fílio, & Spirítui ſancto: Sicut erat in princípio, & nunc, & ſemper, & in ſécula ſeculórum. Amen.

℣. Réſpice in ſervos tuos, Dómine, & in ópera tua; & dírige fílios eórum: ℟. Et ſit ſplendor Dómini Dei noſtri ſuper nos; & ópera mánuum noſtrárum dírige ſuper nos, & opus mánuum noſtrárum dírige. *Pſ.* 89.

Glória Patri.

Orémus.

DIrígere & ſanctificáre, régere & gubernáre dignáre, Dómine Deus, Rex cœli & terræ, hódie corda & córpora noſtra, ſenſus, ſermónes & actus noſtros, in lege tua, & in opéribus mandatórum tuórum: ut hic, & in æternum, te auxiliante, ſalvi & líberi eſſe mereámur, Salvátor mundi; Qui vivis & regnas in ſécula ſeculórum.

℟. Amen.

Lector, Jube, domne, benedícere. [*Lectrix dicit*, domna. *ſolus vel ſola recitans*, Dómine.]

Bened. Det Dóminus leges ſuas in mentem noſtram,

& in corde noſtro ſuperſcríbat eas. ℟. Amen. *Hebr.* 8.

Tum fit lectio Canonis, qui pro ſingulis diebus habetur ad calcem : in cujus fine dicitur, Tu autem, Dómine, miſerére noſtrî.

℟. Deo grátias.

Poſt lectionem, Hebdomadarius dicit : Adjutórium noſtrum in nómine Dómini, ℟. Qui fecit cœlum & terram. *Pſ.* 123.

Submiſſiori voce dicit : Benedícite. *Lector verſus ad eum,* Deus. *Hebd.* Deus pacis aptet nos in omni bono, ut faciámus ejus voluntátem, fáciens in nobis quod pláceat coram ſe. *Hebr.* 13. *Lector,* Amen.

Secretò, Et fidélium ánimæ per miſericórdiam Dei requieſcant in pace. Amen.

AD TERTIAM.

℣. Deus, in adjutórium.

Hymnus.

O Fons amóris, Spíritus,
O ſancte donórum parens,
Tuas refúſus íntimis
Accende flammas córdibus.

Qui caritátis vínculo
Cum Patre nectis Fílium,
Et nos amóris mútui
Arctis coapta néxibus.

Deo Patri ſit glória,
Ejuſque ſoli Fílio,
Sancto ſimul cum Spíritu,
Nunc, & per omne ſéculum.
Amen.

Ant. 6. *C.* Da mihi.

Ex Pſalmo 118.

LEgem pone mihi, Dómine, viam juſtificatiónum tuárum; * & exquíram eam ſemper.

Da mihi intellectum, & ſcrutábor legem tuam; * & cuſtódiam illam in toto corde meo.

Deduc me in ſémitam mandatórum tuórum, * quia ipſam vólui.

Inclína cor meum in teſtimónia tua, * & non in avarítiam.

Averte óculos meos, ne vídeant vanitátem : * in via tua vivífica me.

Státue ſervo tuo elóquium tuum * in timóre tuo.

Amputa oppróbrium meū quod ſuſpicátus ſum, * quia judícia tua jucunda.

Ecce concupívi mandáta tua : * in æquitáte tua vivífica me.

Et véniat ſuper me miſericórdia tua, Dómine, * ſalutáre tuum ſecundùm elóquium tuum.

Et reſpondébo exprobrántibus mihi verbum, * quia ſperávi in ſermónibus tuis.

Et ne áuferas de ore meo verbum veritátis uſquequáque; * quia in judíciis tuis ſuperſperávi.

Et cuſtódiam legem tuam ſemper, * in ſéculum, & in ſéculum ſéculi.

Et ambulábam in latitúdine, * quia mandáta tua exquiſívi.

Et loquébar de teſtimóniis tuis in conſpectu regum, * & non confundébar.

Et meditábar in mandátis tuis, * quæ diléxi.

Et levávi manus meas ad mandáta tua quæ diléxi, * & exercébar in juſtificatiónibus tuis.

Diviſio Pſalmi 118.

MEmor eſto verbi tui ſervo tuo, * in quo mihi ſpem dediſti.

Hæc me conſoláta eſt in humilitáte mea, * quia elóquium tuum vivificávit me.

Superbi iníquè agébant uſquequáque; * à lege autem tua non declinávi.

Memor fui judiciórum tuórum à ſéculo, Dómine; * & conſolátus ſum.

Deféctio ténuit me * pro peccatóribus derelinquéntibus legem tuam.

Cantábiles mihi erant juſtificatiónes tuæ * in loco peregrinatiónis meæ.

Memor fui nocte nóminis tui, Dómine; * & cuſtodívi legem tuam.

Hæc facta eſt mihi, * quia juſtificatiónes tuas exquisívi.

Pórtio mea, Dómine, * dixi, cuſtodíre legem tuam.

Deprecátus ſum fáciem tuam in toto corde meo: * miſerére meî ſecundùm elóquium tuum.

Cogitávi vias meas, * & converti pedes meos in teſtimónia tua.

Parátus ſum, & non ſum turbátus, * ut cuſtódiam mandáta tua.

Funes peccatórum circumplexi ſunt me; * & legem tuam non ſum oblítus.

Médiâ nocte ſurgébam ad confitendum tibi * ſuper judícia juſtificatiónis tuæ.

Párticeps ego ſum ómnium timéntium te, * & cuſtodiéntium mandáta tua.

Miſericórdiâ tuâ, Dómine, plena eſt terra: * juſtificatiónes tuas doce me.

Diviſio Pſalmi 118.

BOnitátem feciſti cum ſervo tuo, Dómine, * ſecundùm verbum tuum.

Bonitátem, & diſciplínam, & ſciéntiam doce me; * quia mandátis tuis crédidi.

Priuſquàm humiliárer, ego delíqui: * proptéreà elóquium tuum cuſtodívi.

Bonus es tu; * & in bonitáte tua doce me juſtificatiónes tuas.

Multiplicáta eſt ſuper me iníquitas ſuperbórum: * ego autem in toto corde meo ſcrutábor mandáta tua.

Coagulátum eſt ſicut lac cor eórum; * ego verò legem tuam meditátus ſum.

Bonum mihi quia humiliaſti me; * ut diſcam juſtificatiónes tuas.

Bonum mihi lex oris tui * ſuper míllia auri & argenti.

Manus tuæ fecérunt me, & plaſmavérunt me: * da

mihi intelleĉtum, & diſcam mandáta tua.

Qui timent te, vidébunt me, & lætabuntur; * quia in verba tua ſuperſperávi.

Cognóvi, Dómine, quia æquitas judícia tua, * & in veritáte tua humiliaſti me.

Fiat miſericórdia tua, ut conſolétur me, * ſecundùm elóquium tuum ſervo tuo.

Véniant mihi miſeratiónes tuæ, & vivam; * quia lex tua meditátio mea eſt.

Confundantur ſuperbi, quia injuſtè iniquitátem fecérunt in me; * ego autem exercébor in mandátis tuis.

Convertantur mihi timentes te, * & qui novérunt teſtimónia tua.

Fiat cor meum immaculátum in juſtificatiónibus tuis, * ut non confundar.

Ant. Da mihi intelleĉtum, & ſcrutábor legem tuam, Dómine.

Capitulum. 1. Joan. 2.

IN hoc ſcimus quóniam cognóvimus Deum, ſi mandáta ejus obſervémus; Qui dicit ſe noſſe eum, & mandáta ejus non cuſtódit, mendax eſt, & in hoc véritas non eſt: qui autem ſervat verbum ejus, verè in hoc cáritas Dei perfeĉta eſt.

℟. *br.* Inclína cor meum, Deus, * In teſtimónia tua. Inclína. ℣. Averte óculos meos, ne vídeant vanitátem: * in via tua vivífica me, * In teſtimónia tua. Glória Patri. Inclína.

℣. Deduc me in ſémitam mandatórum tuórum;

℟. Quia ipſam vólui. *Pſ.* 118.

Oratio conveniens.

AD SEXTAM.

℣. Deus, in adjutórium.

Hymnus.

NUnc ſolis excelſum jubar
Toto coruſcat lúmine:
Tu, Chriſte, tu mundum novâ
Sol verus accendis face.

Fac plena noſtris fúlgeat
Lux veritátis méntibus;
Fac noſtra plenam cáritas
Creſcendo ſurgat ad diem.

Deo Patri ſit glória,
Ejuſque ſoli Fílio,
Sanĉto ſimul cum Spíritu,
Nunc, & per omne ſéculum.
Amen.

Ant. 2. D. Inclinávi.

Ex Pſalmo 118.

DEfécit in ſalutáre tuum ánima mea, * & in verbum tuum ſuperſperávi.

Defecérunt óculi mei in elóquium tuum, * dicentes: Quando conſoláberis me?

Quia faĉtus ſum ſicut uter in pruína; * juſtificatiónes tuas non ſum oblítus.

Quot ſunt dies ſervi tui? * quando fácies de perſequéntibus me judícium?

Narravérunt mihi iníqui fabulatiónes; * ſed non ut lex tua.

Omnia mandáta tua, véritas: * iníquè persecúti sunt me, ádjuva me.

Pauló minùs consummavérunt me in terra: * ego autem non derelíqui mandáta tua.

Secundùm misericórdiam tuam vivífica me, * & custódiam testimónia oris tui.

In æternum, Dómine, * verbum tuum pérmanet in cœlo.

In generatiónem & generatiónem véritas tua: * fundasti terram, & pérmanet.

Ordinatióne tuâ persevérat dies; * quóniam ómnia sérviunt tibi.

Nisi quòd lex tua meditátio mea est, * tunc fortè periissem in humilitáte mea.

In æternum non obliviscar justificatiónes tuas; * quia in ipsis vivificasti me.

Tuus sum ego, salvum me fac; * quóniam justificatiónes tuas exquisívi.

Me expectavérunt peccatóres ut pérderent me: * testimónia tua intellexi.

Omnis consummatiónis vidi finem: * latum mandátum tuum nimis.

Divisio Psalmi 118.

QUómodò dilexi legem tuam, Dómine! * totâ die meditátio mea est.

Super inimícos meos prudentem me fecisti mandáto tuo; * quia in æternum mihi est.

Super omnes docentes me intellexi; * quia testimónia tua meditátio mea est.

Super senes intellexi; * quia mandáta tua quæsívi.

Ab omni via mala prohíbui pedes meos, * ut custódiam verba tua.

A judíciis tuis non declinávi; * quia tu legem posuisti mihi.

Quàm dúlcia fáucibus meis elóquia tua! * super mel ori meo.

A mandátis tuis intellexi: * proptereà odívi omnem viam iniquitátis.

Lucerna pédibus meis verbum tuum, * & lumen sémitis meis.

Jurávi & státui * custodíre judícia justítiæ tuæ.

Humiliátus sum usquequáque, Dómine: * vivífica me secundùm verbum tuum.

Voluntária oris mei beneplácita fac, Dómine, * & judícia tua doce me.

Anima mea in mánibus meis semper, * & legem tuam non sum oblítus.

Posuérunt peccatóres láqueum mihi; * & de mandátis tuis non errávi.

Hereditáte acquisívi testimónia tua in æternum; * quia exultátio cordis mei sunt.

Inclinávi cor meum ad faciendas justificatiónes tuas in æternum, * propter retributiónem.

Divisio Psalmi 118.

INíquos ódio hábui, * & legem tuam diléxi.

Adjútor & suscéptor meus es tu; * & in verbum tuum supersperávi.

Declináte à me, malígni, * & scrutábor mandáta Dei mei.

Súscipe me secundùm elóquium tuum, & vivam; * & non confundas me ab expectatióne mea.

Adjuva me, & salvus ero; * & meditábor in justificatiónibus tuis semper.

Sprevisti omnes discedentes à judíciis tuis; * quia injusta cogitátio eórum.

Prævaricantes reputávi omnes peccatóres terræ; * ídeò diléxi testimónia tua.

Confíge timóre tuo carnes meas: * à judíciis enim tuis tímui.

Feci judícium & justítiam: * non tradas me calumniántibus me.

Súscipe servum tuum in bonum: * non calumniéntur me supérbi.

Oculi mei defecérunt in salutáre tuum, * & in elóquium justítiæ tuæ.

Fac cum servo tuo secundùm misericórdiam tuam, * & justificatiónes tuas doce me.

Servus tuus sum ego: * da mihi intelléctum, ut sciam testimónia tua.

Tempus faciendi, Dómine: * dissipavérunt legem tuam.

Ideò diléxi mandáta tua * super aurum & topázion.

Proptérea ad ómnia mandáta tua dirigébar: * omnem viam iníquam ódio hábui.

Ant. Inclinávi cor meum ad faciendas justificatiónes tuas in ætérnum.

Capitulum. 1. Joan. 5.

HÆc est cáritas Dei; ut mandáta ejus custodiámus: & mandáta ejus grávia non sunt.

℟. *br.* Testimónia tua intelléxi, Dómine: * Latum mandátum tuum nimis. Testimónia. ℣. Omnis consummatiónis * vidi finem: * Latum. Glória Patri. Testimónia tua.

℣. Diléxi mandáta tua super aurum: ℟. Proptéreà ad ómnia mandáta tua dirigébar. *Ps.* 118.

Oratio conveniens.

AD NONAM.

℣. Deus, in adjutórium.

Hymnus.

PRono volútus ímpetu,
Inclínat in noctem dies,
Sic vita suprémam cito
Festínat ad metam gradu.

O Christe, dum fixus cruci
Expandis orbi bráchia,
Amáre da crucem; tuo
Da nos in amplexu mori.

Deo Patri sit glória,
Ejusque soli Fílio,

Sancto

Sancto simul cum Spíritu, Nunc, & per omne séculum. Amen.

Ant. 4. E. Omnia.

Ex Psalmo 118.

MIrabília testimónia tua; * ídeò scrutáta est ea ánima mea.

Declarátio sermónum tuórum illúminat, * & intelléctum dat párvulis.

Os meum apérui, & attraxi spíritum; * quia mandáta tua desiderábam.

Aspice in me, & miserére mei, * secundùm judícium diligéntium nomen tuum.

Gressus meos dírige secundùm elóquium tuum; * & non dominétur meî omnis injustítia.

Rédime me à calúmniis hóminum, * ut custódiam mandáta tua.

Fáciem tuam illúmina super servum tuum, * & doce me justificatiónes tuas.

Exitus aquárum deduxérunt óculi mei; * quia non custodiérunt legem tuam.

Justus es, Dómine, * & rectum judícium tuum.

Mandasti justítiam testimónia tua, * & veritátem tuam nimis.

Tabéscere me fecit zelus meus; * quia oblíti sunt verba tua inimíci mei.

Ignítum elóquium tuum vehementer; * & servus tuus diléxit illud.

Adolescéntulus sum ego, & contemptus: * justificatiónes tuas non sum oblítus.

Justítia tua, justítia in ætérnum; * & lex tua véritas.

Tribulátio & angústia invenérunt me: * mandáta tua meditátio mea est.

Æquitas testimónia tua in ætérnum: * intelléctum da mihi, & vivam.

Divisio Psalmi 118.

CLamávi in toto corde meo, exaudi me, Dómine: * justificatiónes tuas requíram.

Clamávi ad te, salvum me fac; * ut custódiam mandáta tua.

Prævéni in maturitáte, & clamávi; * quia in verba tua supersperávi.

Prævenérunt óculi mei ad te dilúculo; * ut meditárer elóquia tua.

Vocem meam audi secundùm misericórdiam tuam, Dómine; * & secundùm judícium tuum vivífica me.

Appropinquavérunt persequentes me iniquitáti; * à lege autem tua longè facti sunt.

Propè es tu, Dómine; * & omnes viæ tuæ véritas.

Inítio cognóvi de testimóniis tuis; * quia in ætérnum fundasti ea.

Vide humilitátem meam, & éripe me; * quia legem tuam non sum oblítus.

Júdica judícium meum, & rédime me: * propter elóquium tuum vivífica me.

Longè à peccatóribus salus; * quia justificatiónes tuas non exquisiérunt.

Misericórdiæ tuæ multæ, Dómine: * secundùm judícium tuum vivífica me.

Multi qui persequuntur me, & tríbulant me: * à testimóniis tuis non declinávi.

Vidi prævaricantes, & tabescébam; * quia elóquia tua non custodiérunt.

Vide quóniam mandáta tua diléxi; Dómine: * in misericórdia tua vivífica me.

Princípium verbórum tuórum, véritas: * in ætérnum ómnia judícia justítiæ tuæ.

Divisio Psalmi 118.

PRíncipes persecúti sunt me gratis; * & à verbis tuis formidávit cor meum.

Lætábor ego super elóquia tua, * sicut qui invénit spólia multa.

Iniquitátem ódio hábui, & abominátus sum: * legem autem tuam diléxi.

Sépties in die laudem dixi tibi * super judícia justítiæ tuæ.

Pax multa diligéntibus legem tuam; * & non est illis scándalum.

Expectábam salutáre tuum, Dómine; * & mandáta tua diléxi.

Custodívit ánima mea testimónia tua, * & diléxit ea veheménter.

Servávi mandáta tua & testimónia tua; * quia omnes viæ meæ in conspectu tuo.

Appropínquet deprecátio mea in conspectu tuo, Dómine: * juxta elóquium tuum da mihi intelléctum.

Intret postulátio mea in conspectu tuo: * secundùm elóquium tuum éripe me.

Eructábunt lábia mea hymnum, * cùm docúeris me justificatiónes tuas.

Pronuntiábit lingua mea elóquium tuum; * quia ómnia mandáta tua, æquitas.

Fiat manus tua ut salvet me; * quóniam mandáta tua elégi.

Concupívi salutáre tuum, Dómine; * & lex tua meditátio mea est.

Vivet ánima mea, & laudábit te; * & judícia tua adjuvábunt me.

Errávi sicut ovis quæ périit: * quære servum tuum, quia mandáta tua non sum oblítus.

Ant. Omnia mandáta tua æquitas: pax multa diligéntibus legem tuam, Dómine.

Capitulum. 1. Tim. 1.

FInis præcepti est cáritas de corde puro; & consciéntia bona: & fide non ficta.

℟. *br.* Omnes viæ meæ * In conspectu tuo, Dómine. Omnes. ℣. Servávi mandáta tua * & testimónia tua, * In conspectu tuo. Glória. Omnes.

℣. Custodívit ánima mea

testimónia tua, ℟. Et diléxit ea vehementer. *Ps.* 118.

Oratio conveniens.

AD VESPERAS.

℣. Deus, in adjutórium, &c.

Ant. 7. *c.* Dixit Dóminus.

Psalmus 109.

DIxit Dóminus Dómino meo: * Sede à dextris meis;

Donec ponam inimícos tuos, * scabellum pedum tuórum.

Virgam virtútis tuæ emittet Dóminus ex Sion: * domináre in médio inimicórum tuórum.

Tecum princípium in die virtútis tuæ in splendóribus sanctórum: * ex útero ante lucíferum génui te.

Jurávit Dóminus, & non pœnitébit eum: * Tu es Sacerdos in æternum secundùm órdinem Melchísedech.

Dóminus à dextris tuis, * confrégit in die iræ suæ reges.

Judicábit in natiónibus, implébit ruínas; * conquassábit cápita in terra multórum.

De torrente in via bibet: * proptéreà exaltábit caput.

Ant. Dixit Dóminus Dómino meo: Sede à dextris meis.

Ant. 4. d. Fidélia.

Psalmus 110.

COnfitébor tibi, Dómine, in toto corde meo, * in consílio justórum & congregatióne.

Magna ópera Dómini, * exquisíta in omnes voluntátes ejus.

Conféssio & magnificéntia opus ejus: * & justítia ejus manet in séculũ séculi.

Memóriam fecit mirabílium suórum miséricors & miserátor Dóminus: * escam dedit timéntibus se.

Memor erit in séculum testamenti sui: * virtútem óperum suórum annuntiábit pópulo suo;

Ut det illis hereditátem géntium: * ópera mánuum ejus véritas & judícium.

Fidélia ómnia mandáta ejus, confirmáta in séculum séculi, * facta in veritáte & æquitáte.

Redemptiónem misit pópulo suo: * mandávit in æternũ testamentum suum.

Sanctum & terríbile nomen ejus: * inítium sapiéntiæ timor Dómini.

Intelléctus bonus ómnibus faciéntibus eum: * laudátio ejus manet in séculum séculi.

Ant. Fidélia ómnia mandáta ejus, confirmáta in séculum séculi.

Ant. 1. *f.* Qui timet Dóminum.

Psalmus 111.

BEátus vir qui timet Dóminum, * in mandátis ejus volet nimis.

Potens in terra erit semen ejus : * generátio rectórum benedicétur.

Glória & divítiæ in domo ejus ; * & justítia ejus manet in séculum séculi.

Exortum est in ténebris lumen rectis ; * misericors, & miserátor, & justus.

Jucundus homo, qui miserétur & cómmodat, dispónet sermónes suos in judício ; * quia in æternum non commovébitur.

In memória æterna erit justus : * ab auditióne mala non timébit.

Parátum cor ejus speráre in Dómino, confirmátum est cor ejus : * non commovébitur donec despíciat inimícos suos.

Dispersit, dedit paupéribus : * justítia ejus manet in séculum séculi ; cornu ejus exaltábitur in glória.

Peccátor vidébit & irascétur, déntibus suis fremet & tabescet : * desidérium peccatórum períbit.

Ant. Qui timet Dóminum, in mandátis ejus cupit nimis.

Ant. 7. c. Sit nomen.

Psalmus 112.

LAudáte, púeri, Dóminum, * laudáte nomen Dómini.

Sit nomen Dómini benedictum, * ex hoc nunc, & usque in séculum.

A solis ortu usque ad occásum, * laudábile nomen Dómini.

Excelsus super omnes gentes Dóminus, * & super cœlos glória ejus.

Quis sicut Dóminus Deus noster, qui in altis hábitat, * & humília réspicit in cœlo & in terra ?

Súscitans à terra ínopem, * & de stércore érigens páuperem,

Ut cóllocet eum cum princípibus, * cum princípibus pópuli sui ;

Qui habitáre facit stérilem in domo, * matrem filiórum lætantem.

Ant. Sit nomen Dómini benedictum in sécula.

Ant. 1. *A.* Nos qui vívimus.

Psalmus 113.

IN éxitu Israel de Ægypto, * domûs Jacob de pópulo bárbaro,

Facta est Judæa sanctificátio ejus, * Israel potestas ejus.

Mare vidit, & fugit : * Jordánis conversus est retrorsùm.

Montes exultavérunt ut aríetes, * & colles sicut agni óvium.

Quid est tibi, mare, quòd fugisti ? * & tu, Jordánis, quia conversus es retrorsùm ?

Montes, exultastis sicut aríetes ? * & colles, sicut agni óvium ?

A fácie Dómini mota est terra, * à fácie Dei Jacob,

Qui convertit petram in

ſtagna aquárum, * & rupem in fontes aquárum.

Non nobis, Dómine, non nobis, * ſed nómini tuo da glóriam ſuper misericórdia tua & veritáte tua;

Nequando dicant gentes: * Ubi eſt Deus eórum?

Deus autem noſter in cœlo: * ómnia quæcumque vóluit, fecit.

Simulácra géntium argentum & aurum, * ópera mánuum hóminum.

Os habent, & non loquentur: * óculos habent, & non vidébunt.

Aures habent, & non áudient: * nares habent, & non odorábunt.

Manus habent, & non palpábunt; pedes habent, & non ambulábunt: * non clamábunt in gútture ſuo.

Símiles illis fiant qui fáciunt ea, * & omnes qui confídunt in eis.

Domus Iſrael ſperávit in Dómino: * adjútor eórum & protector eórum eſt.

Domus Aaron ſperávit in Dómino: * adjútor eórum & protector eórum eſt.

Qui timent Dóminum, ſperavérunt in Dómino: * adjútor eórum & protector eórum eſt.

Dóminus memor fuit noſtri, * & benedixit nobis.

Benedixit dómui Iſrael: * benedixit dómui Aaron.

Benedixit ómnibus qui timent Dóminum, * puſillis cum majóribus.

Adjíciat Dóminus ſuper vos, * ſuper vos & ſuper fílios veſtros.

Benedicti vos à Dómino, * qui fecit cœlum & terram.

Cœlum cœli Dómino, * terram autem dedit fíliis hóminum.

Non mórtui laudábunt te, Dómine, * neque omnes qui deſcendunt in infernum.

Sed nos qui vívimus, benedícimus Dómino, * ex hoc nunc, & uſque in ſéculum.

Ant. Nos qui vívimus, benedícimus Dómino.

Capitulum. Epheſ. 1.

BEnedictus Deus, & Pater Dómini noſtri Jeſu Chriſti: qui benedixit nos in omni benedictióne ſpirituáli in cœléſtibus in Chriſto; ſicut elégit nos in ipſo ante mundi conſtitutiónem: ut eſſémus ſancti & immaculáti in conſpectu ejus in caritáte.

Hymnus.

O Luce qui mortálibus
Lates inacceſsâ, Deus!
Præſente, quo ſancti tremunt
Nubuntque vultus Angeli:
Hic, ceu profundâ cónditi
Demérgimur calígine:
Æternus at noctem ſuo
Fulgóre depellet dies.
Hunc nempe nobis præparas,

Nobis reservas hunc diem,
Quem vix adumbrat splén-
dida
Flammantis astri cláritas.
Moráris heu! nimis diu
Moráris, optátus dies:
Ut te fruámur, nóxii
Linquenda moles córporis.
His cùm solúta vínculis
Mens evolárit, ô Deus,
Vidére te, laudáre te,
Amáre te non désinet.
Ad omne nos apta bo-
num,
Fœcunda donis Trínitas:
Fac lucis usúræ brevi
Æterna succédat dies.
Amen.

℣. In Deo laudábimur totâ die; ℟. Et in nómine tuo confitébimur in séculum. *Ps.* 43.

Antiph. ut in Proprio.

Canticum B. Mariæ Virginis. Luc 1.

MAgníficat * ánima mea Dóminum,

Et exultávit spíritus meus * in Deo salutári meo;

Quia respexit humilitátem ancillæ suæ: * ecce enim ex hoc beátam me dicent omnes generatiónes.

Quia fecit mihi magna qui potens est; * & sanctum nomen ejus.

Et misericórdia ejus à progénie in progénies * timéntibus eum.

Fecit poténtiam in bráchio suo: * dispersit supérbos mente cordis sui.

Depósuit potentes de sede, * & exaltávit húmiles.

Esurientes implévit bonis, * & dívites dimísit inánes.

Suscépit Israel púerum suum, * recordátus misericórdiæ suæ,

Sicut locútus est ad patres nostros, * Abraham, & sémini ejus in sécula.

Deindè dicitur Antiphona & Oratio, ut in Proprio.

AD COMPLETORIUM.

COnverte nos, Deus salutáris noster; ℟. Et averte iram tuam à nobis. *Ps.* 84.

℣. Deus, in adjutórium.

Ant. S. G. Scuto.

Psalmus 4.

CUm invocárem, exaudívit me Deus justítiæ meæ: * in tribulatióne dilatasti mihi.

Miserére meî, * & exaudi oratiónem meam.

Fílii hóminum, úsquequò gravi corde? * ut quid dilígitis vanitátem, & quæritis mendácium?

Et scitóte quóniam mirificávit Dóminus Sanctum suum: * Dóminus exáudiet me, cùm clamávero ad eum.

Irascímini, & nolíte peccáre: * quæ dícitis in córdibus vestris, in cubílibus vestris compungímini.

Sacrificáte sacrifícium justítiæ, & speráte in Dómino: * multi dicunt, Quis ostendit nobis bona?

Signátum eſt ſuper nos lumen vultûs tui, Dómine: * dediſti lætítiam in corde meo.

A fructu frumenti, vini, & ólei ſui * multiplicáti ſunt.

In pace in idipſum dórmiam, * & requieſcam;

Quóniam tu, Dómine, * ſinguláriter in ſpe conſtituiſti me.

Pſalmus 90.

QUi hábitat in adjutório Altíſſimi, * in protectióne Dei cœli commorábitur.

Dicet Dómino: Suſceptor meus es tu, & refúgium meum: * Deus meus, ſperábo in eum;

Quóniam ipſe liberávit me de láqueo venántium, * & à verbo áſpero.

Scápulis ſuis obumbrábit tibi, * & ſub pennis ejus ſperábis.

Scuto circúmdabit te véritas ejus; * non timébis à timóre nocturno.

A ſagitta volante in die, à negótio perambulante in ténebris, * ab incurſu, & dæmónio meridiáno.

Cadent à látere tuo mille, & decem míllia à dextris tuis; * ad te autem non appropinquábit.

Verúmtamen óculis tuis conſiderábis, * & retributiónem peccatórum vidébis;

Quóniam, Tu es, Dómine, ſpes mea, * Altíſſimum poſuiſti refúgium tuum.

Non accédet ad te malum, * & flagellum non appropinquábit tabernáculo tuo;

Quóniam Angelis ſuis mandávit de te, * ut cuſtódiant te in ómnibus viis tuis.

In mánibus portábunt te, * ne fortè offendas ad lápidem pedem tuum.

Super áſpidem & baſiliſcum ambulábis, * & conculcábis leónem & dracónem.

Quóniam in me ſperávit, liberábo eum: * prótegam eum, quóniam cognóvit nomen meum.

Clamábit ad me, * & ego exáudiam eum.

Cum ipſo ſum in tribulatióne, * erípiam eum, & glorificábo eum.

Longitúdine diérum replébo eum, * & oſtendam illi ſalutáre meum.

Pſalmus 133.

ECce nunc benedícite Dóminum, * omnes ſervi Dómini.

Qui ſtatis in domo Dómini, * in átriis domûs Dei noſtri;

In nóctibus extóllite manus veſtras in ſancta, * & benedícite Dóminum.

Benedícat te Dóminus ex Sion, * qui fecit cœlum & terram.

Ant. Scuto circúmdabit te véritas ejus; non ti-

mébis à timóre noćturno. *Ps.* 90.

Hymnus.

GRates, peraćto jam die,
Deus, tibi persólvimus;
Pronóque, dum nox íncipit,
Prostérnimus vultu preces.

Quod longa peccávit dies,
Amárus éxpiet dolor;
Somno gravátis ne nova
Inflígat hostis vúlnera.

Infestus usque círcuit
Quærens leo quem dévoret:
Umbrâ sub alárum tuos
Defende filios, Pater.

O quando lucescet tuus
Qui nescit occásum dies!
O quando sanćta se dabit
Quæ nescit hostem pátria!

Deo Patri sit glória,
Ejusque soli Filio,
Sanćto simul cum Spíritu,
Nunc, & per omne séculum.
Amen.

In Officiis de Beata.

Hymnus.

VIrgo, Dei génitrix, quem totus non capit orbis,
In tua se clausit víscera, fa- ćtus homo.

Hinc méritò dicent te sécula cunćta beátam:
Hinc pópuli matrem te dominamque colunt.

Súscipe, quos pia plebs tibi péndere certat, honóres:
Annue, sollícitâ quam prece poscit, opem.

Glória magna Patri; compar sit glória Nato;
Ambórum tibi par, Spíritus alme, decus. Amen.

Capitulum. 1. Thess. 5.

OMnes vos fílii lucis estis, & fílii diéi: Non sumus noćtis, neque tenebrárum; ígitur non dormiámus sicut & céteri: sed vigilémus, & sóbrii simus.

℟. *br.* In manus tuas, Dómine, * Commendo spíritum meum. In manus. ℣. Redemisti me, Dómine, * Deus veritátis. * Commendo. Glória Patri. In manus. *Ps.* 30.

℣. Custódi me, Dómine, ut pupillam óculi: ℟. Sub umbra alárum tuárum prótege me. *Ps.* 16.

Ant. 3. c. Dómine.

Canticum Simeonis. Luc. 2.

NUnc dimittis servum tuum, Dómine, * secundùm verbum tuum, in pace;

Quia vidérunt óculi mei * salutáre tuum,

Quod parasti * ante fáciem ómnium populórum,

Lumen ad revelatiónem géntium, * & glóriam plebis tuæ Israel.

Ant. Dómine, dabis pacem nobis; ómnia enim ópera nostra operátus es nobis. *Is.* 26.

℣. Dóminus vobiscum, ℟. Et cum spíritu tuo.

Oremus.

DEus qui illúminas noctem, & lucem post ténebras facis: concéde no-

bis, ut hanc noctem sine impedimento sátanæ transeámus; atque matutínis horis ad Altáre tuum recurrentes, tibi Dómino Deo grátias & laudes referámus. Per Dóminum nostrum.

℣. Dóminus vobíscum.
℣. Benedicámus Dómino.

Finito Completorio, submissâ voce dicitur: Grátia Dómini nostri Jesu Christi, & cáritas Dei, & communicátio sancti Spíritûs sit cum ómnibus vobis. 2. *Cor.* 13.
℟. Amen.

Posteà dicitur Antiphona de B. Maria Virgine, ut habetur infrà ad calcem Psalterii.

Post completum Officium dicitur secretò, Pater. Ave. Credo.

FERIA SECUNDA.
AD OFFICIUM NOCT.

Dómine, lábia. *suprà*, 1.

Invit. Veníte, exultémus Dómino, * Jubilémus Deo salutári nostro.

Continuatur Ps. 94. Præoccupémus. 2.

Hymnus.

DEi canámus glóriam,
Cœlum secundo qui die
Expandit, admirábile
Mortálibus spectáculum.

Poli stupémus álveo
Stagnáre pénsiles lacus:
Hinc imbre terras fértili
Cœlestis irrórat Pater.

Quam præparas nobis, Deus,
Est hæc imágo grátiæ:
Hæc rore stillans úberi
Cordis penétrat íntima.

Hanc qui fidéli cómbibunt
Aquam salúbrem péctore,
In his ad æternas domos
Miro resultat ímpetu.

Beáta gens, quam pródigâ
Ditáre non cessas manu!
Amóris hæc memor tui,
Amóris & reddat vices.

Deo Patri sit glória,
Ejusque soli Fílio,
Sancto simul cum Spíritu,
In sempiterna sécula.
Amen.

In Feriis & aliis Officiis trium Lectionum, dicuntur pro unico Nocturno novem Psalmi ad unamquamque Feriam positi, sub una duntaxat Antiphona post singulos tres Psalmos. In Festis verò novem Lectionum, post quemlibet Psalmum, unaquæque Antiphona dicitur, vel de Proprio, vel de Communi.

Ant. 4. d. Omnia.

Psalmus 103.

BEnedic, ánima mea, Dómino: * Dómine Deus meus, magnificátus es veheménter.

Confessiónem & decórem induísti, * amíctus lúmine sicut vestiménto;

Extendens cœlum sicut pellem, * qui tegis aquis superióra ejus;

Qui ponis nubem ascensum tuum, * qui ámbulas super pennas ventórum;

Qui facis Angelos tuos spíritus, * & minístros tuos ignem uréntem;

Qui fundasti terram super stabilitátem suam: * non inclinábitur in séculum séculi.

Abyssus, sicut vestimentum, amictus ejus: * super montes stabunt aquæ.

Ab increpatióne tua fúgient; * à voce tonitrui tui formidábunt.

Ascendunt montes, & descendunt campi, * in locum quem fundasti eis.

Términum posuísti, quem non transgredientur;* neque convertentur operíre terram.

Qui emittis fontes in convállibus: * inter médium móntium pertransíbunt aquæ.

Potábunt omnes béstiæ agri: * expectábunt ónagri in siti sua.

Super ea vólucres cœli habitábunt: * de médio petrárum dabunt voces.

Rigans montes de superióribus suis: * de fructu óperum tuórum satiábitur terra.

Prodúcens fœnum jumentis, * & herbam servitúti hóminum.

Ut edúcas panem de terra, * & vinum lætíficet cor hóminis.

Ut exhílaret fáciem in óleo, * & panis cor hóminis confirmet.

Saturabúntur ligna campi, * & cedri Líbani quas plantávit.

Illîc pásseres nidificábunt: * heródii domus dux est eórum.

Montes excelsi cervis, * petra refúgium herináciis.

Fecit lunam in témpora: * sol cognóvit occásum suum.

Posuisti ténebras, & facta est nox: * in ipsa pertransíbunt omnes béstiæ silvæ;

Cátuli leónum rugientes, * ut rápiant, & quærant à Deo escam sibi.

Ortus est sol, & congregáti sunt; * & in cubílibus suis collocabuntur.

Exíbit homo ad opus suum, * & ad operatiónem suam usque ad vésperum.

Divisio Psalmi 103.

QUàm magnificáta sunt ópera tua, Dómine! * ómnia in sapiéntia fecisti; impléta est terra possessióne tuâ.

Hoc mare magnum, & spatiósum mánibus; * illîc reptília, quorum non est númerus, animália pusilla cum magnis.

Illic naves pertransíbunt: * draco iste quem formasti ad illudendum ei.

Omnia à te expectant, * ut des illis escã in témpore.

Dante te illis, cólligent: * aperiente te, manum tuam, ómnia implebuntur bonitáte.

Avertente autem te fáciem, turbabuntur: * áuferes spíritum eórum, & defícient, & in púlverem suum revertentur.

Emittes spíritum tuum, & creabuntur; * & renovábis fáciem terræ.

Altera divisio Psalmi 103.

SIt glória Dómini in séculum: * lætábitur Dóminus in opéribus suis;

Qui réspicit terram, & facit eam trémere; * qui tangit montes, & fúmigant.

Cantábo Dómino in vita mea: * psallam Deo meo, quámdiu sum.

Jucundum sit ei elóquium meum: * ego verò delectábor in Dómino.

Defíciant peccatóres à terra, & iníqui, ita ut non sint: * bénedic, ánima mea, Dómino.

Ant. Omnia in sapiéntia fecisti, Dómine: impléta est terra possessióne tuâ.

Ant. 7. *d.* Mementóte,

Psalmus 104.

COnfitémini Dómino, & invocáte nomen ejus: * annuntiáte inter gentes ópera ejus.

Cantáte ei, & psállite ei: * narráte ómnia mirabília ejus.

Laudámini in nómine sancto ejus: * lætétur cor quæréntium Dóminum.

Quærite Dóminum, & confirmámini: * quærite fáciem ejus semper.

Mementóte mirabílium ejus quæ fecit, * prodígia ejus, & judícia oris ejus,

Semen Abraham servi ejus, * fílii Jacob electi ejus.

Ipse Dóminus Deus noster: * in universa terra judícia ejus.

Memor fuit in séculum testamenti sui; * verbi quod mandávit in mille generatiónes;

Quod dispósuit ad Abraham, * & juramenti sui ad Isaac;

Et státuit illud Jacob in præceptum, * & Israel in testamentum æternum,

Dicens: Tibi dabo terram Chánaan * funículum hereditátis vestræ;

Cùm essent número brevi, paucíssimi, * & íncolæ ejus.

Et pertransiérunt de gente in gentem, * & de regno ad pópulum álterum.

Non relíquit hóminem nocére eis, * & corrípuit pro eis reges.

Nolíte tángere christos meos, * & in prophétis meis nolíte malignári.

Divisio Psalmi 104. Et.

VOcávit [Dóminus] famem super terram, * & omne firmamentum panis contrívit.

Misit ante eos virum: * in servum venúmdatus est Joseph.

Humiliavérunt in compédibus pedes ejus: * ferrum pertránsiit ánimam ejus.

Donec veníret verbum ejus, * elóquium Dómini inflammávit eum.

Misit rex, & solvit eum; *

princeps populórum, & dimísit eum.

Constítuit eum dóminum domûs suæ, * & principem omnis possessiónis suæ;

Ut erudíret príncipes ejus sicut semetipsum, * & senes ejus prudéntiam docéret.

Et intrávit Israel in Ægyptum; * & Jacob áccola fuit in terra Cham.

Et auxit pópulum suum vehementer, * & firmávit eum super inimícos ejus.

Convertit cor eórum, ut odírent pópulum ejus, * & dolum fácerent in servos ejus.

Altera divisio Psalmi 104.

Misit [Dóminus] Móysen servum suum, * Aaron quem elégit ipsum.

Pósuit in eis verba signórum suórum, * & prodigiórum in terra Cham.

Misit ténebras, & obscurávit; * & non exacerbávit sermónes suos.

Convertit aquas eórum in sánguinem, * & occídit pisces eórum.

Edidit terra eórum ranas * in penetrálibus regum ipsórum.

Dixit; & venit cœnomyía, & cínifes * in ómnibus fínibus eórum.

Pósuit plúvias eórum grándinem, * ignem comburentem in terra ipsórum.

Et percussit víneas eórum, & ficúlneas eórum; * & contrívit lignum fínium eórum.

Dixit; & venit locusta & bruchus, * cujus non erat númerus,

Et comédit omne fœnum in terra eórum, * & comédit omnem fructum terræ eórum.

Et percussit omne primogénitum in terra eórum, * primítias omnis labóris eórum.

Et eduxit eos cum argento & auro; * & non erat in tríbubus eórum infirmus.

Lætáta est Ægyptus in profectióne eórum, * quia incúbuit timor eórum super eos.

Expandit nubem in protectiónem eórum, * & ignem ut lucéret eis per noctem.

Petiérunt, & venit coturnix; * & pane cœli saturávit eos.

Dirúpit petram, & fluxérunt aquæ: * abiérunt in sicco flúmina;

Quóniam memor fuit verbi sancti sui, * quod hábuit ad Abraham púerum suum.

Et eduxit pópulum suum in exultatióne, * & electos suos in lætítia.

Et dedit illis regiónes géntium, * & labóres populórum possedérunt;

Ut custódiant justificatiónes ejus, * & legem ejus requírant.

Ant. Mementóte mirabílium ejus quæ fecit, prodígia ejus, & judícia oris ejus.

Ant. 1. *a.* Víſita nos.

Pſalmus 105.

COnfitémini Dómino, quóniam bonus, * quóniam in ſéculum miſericórdia ejus.

Quis loquétur poténtias Dómini? * audítas fáciet omnes laudes ejus?

Beáti qui cuſtódiunt judícium, * & fáciunt juſtítiam in omni témpore.

Memento noſtrî, Dómine, in beneplácito pópuli tui: * víſita nos in ſalutári tuo,

Ad videndum in bonitáte electórum tuórum, ad lætandum in lætítia gentis tuæ, * ut laudéris cum hereditáte tua.

Diviſio Pſalmi 105.

PEccávimus cum pátribus noſtris: * injuſtè égimus, iniquitátem fécimus.

Patres noſtri in Ægypto non intellexérunt mirabília tua: * non fuérunt mémores multitúdinis miſericórdiæ tuæ.

Et irritavérunt aſcendentes in mare, * mare rubrum.

Et ſalvávit eos propter nomen ſuum, * ut notam fáceret poténtiam ſuam.

Et increpuit mare rubrum, & exſiccátum eſt: * & deduxit eos in abyſſis, ſicut in deſerto.

Et ſalvávit eos de manu odiéntium, * & redémit eos de manu inimíci.

Et opéruit aqua tribulantes eos: * unus ex eis non remanſit.

Et crediderunt verbis ejus, * & laudavérunt laudem ejus.

Citò fecérunt, oblíti ſunt óperum ejus, * & non ſuſtinuérunt consílium ejus.

Et concupiérunt concupiſcéntiam in deſerto, * & tentavérunt Deum in inaquóſo.

Et dedit eis petitiónem ipſórum, * & miſit ſaturitátem in ánimas eórum.

Et irritavérunt Móyſen in caſtris, * Aaron ſanctum Dómini.

Aperta eſt terra, & deglutívit Dathan, * & opéruit ſuper congregatiónem Abíron.

Et exarſit ignis in ſynagóga eórum, * flamma combuſſit peccatóres.

Et fecérunt vítulum in Horeb, * & adoravérunt ſcúlptile;

Et mutavérunt glóriam ſuam * in ſimilitúdinem vítuli comedentis fœnum.

Oblíti ſunt Deum qui ſalvávit eos, * qui fecit magnália in Ægypto, mirabília in terra Cham, terribília in mari rubro.

Et dixit ut diſpérderet

eos, si non Móyses electus ejus stetisset in confractióne, in conspectu ejus, * ut avérteret iram ejus, ne dispérderet eos.

Et pro níhilo habuérunt terram desiderábilem: * non credidérunt verbo ejus.

Et murmuravérunt in tabernáculis suis: * non exaudiérunt vocem Dómini.

Et elevávit manum suam super eos, * ut prostérneret eos in deserto;

Et ut dejíceret semen eórum in natiónibus, * & dispérgeret eos in regiónibus.

Et initiáti sunt Beélphegor, * & comedérunt sacrifícia mortuórum.

Et irritavérunt eum in adinventiónibus suis, * & multiplicáta est in eis ruína.

Et stetit Phínees, & placávit; * & cessávit quassátio.

Et reputátum est ei in justítiam, * in generatiónem & generatiónem usque in sempiternum.

Et irritavérunt eum ad aquas contradictiónis; * & vexátus est Móyses propter eos,

Quia exacerbavérunt spíritum ejus. * Et distinxit in lábiis suis.

Altera divisio Psalmi 105.

NOn disperdidérunt gentes, * quas dixit Dóminus illis.

Et commixti sunt inter gentes, * & didicérunt ópera eórum.

Et serviérunt sculptílibus eórum; * & factum est illis in scándalum.

Et immolavérunt fílios suos * & fílias suas dæmóniis.

Et effudérunt sánguinem innocentem, * sánguinem filiórum suórum, & filiárum suárum, quas sacrificavérunt sculptílibus Chánaan.

Et infecta est terra in sanguínibus, & contamináta est in opéribus eórum; * & fornicáti sunt in adinventiónibus suis.

Et irátus est furóre Dóminus in pópulum suum, * & abominátus est hereditátem suam.

Et trádidit eos in manus géntium; * & domináti sunt eórum qui odérunt eos.

Et tribulavérunt eos inimíci eórum, * & humiliáti sunt sub mánibus eórum.

Sæpè liberávit eos: * ipsi autem exacerbavérunt eum in consílio suo, & humiliáti sunt in iniquitátibus suis.

Et vidit cùm tribularentur, * & audívit oratiónem eórum.

Et memor fuit testamenti sui; * & pœnítuit eum secundùm multitúdinem misericórdiæ suæ.

Et dedit eos in misericórdias * in conspectu ómnium qui céperant eos.

Salvos nos fac, Dómine Deus noſter, * & cóngrega nos de natiónibus;

Ut confiteámur nómini ſancto tuo, * & gloriémur in laude tua.

Benedictus Dóminus Deus Iſrael à ſéculo, & uſque in ſéculum; * & dicet omnis pópulus: Fiat, fiat.

Ant. Víſita nos in ſalutári tuo, Dómine, ad videndum in bonitáte electórum tuórum.

℣. Expandit nubem in protectiónem eórum, ℟. Et ignem ut lucéret eis per noctem. *Pſ.* 104.

Pater noſter.

Abſolutio & Benedictiones, ut ordinantur poſt Pſalterium.

Lectiones cum ℟℟℟. *habentur in Proprio de Tempore, & ſic in ſequentibus Feriis.*

Non dicitur Te Deum *in Feriis.*

AD LAUDES.

℣. Deus, in adjutórium.

Ant. 5. a. Bonum eſt.

Pſalmus 91.

BOnum eſt confitéri Dómino, * & psállere nómini tuo, Altíſſime;

Ad annuntiandum manè miſericórdiam tuam, * & veritátem tuam per noctem,

In decachordo, pſaltério, * cum cántico in cíthara.

Quia delectaſti me, Dómine, in factúra tua, * & in opéribus mánuum tuárum exultábo.

Quàm magnificáta ſunt ópera tua, Dómine! * nimis profundæ factæ ſunt cogitatiónes tuæ.

Vir insípiens non cognoſcet, * & ſtultus non intélliget hæc.

Cùm exorti fúerint peccatóres ſicut fœnum, & apparúerint omnes qui operantur iniquitátem, * ut intéreant in ſéculum ſéculi:

Tu autem Altíſſimus * in æternum, Dómine.

Quóniam ecce inimíci tui, Dómine, quóniam ecce inimíci tui períbunt, * & diſpergentur omnes qui operantur iniquitátem.

Et exaltábitur ſicut unicornis cornu meum, * & ſenectus mea in miſericórdia úberi.

Et deſpexit óculus meus inimícos meos, * & in inſurgéntibus in me malignántibus áudiet auris mea.

Juſtus ut palma florébit: * ſicut cedrus Líbani multiplicábitur.

Plantáti in domo Dómini, * in átriis domûs Dei noſtri florébunt.

Adhuc multiplicabuntur in ſenecta úberi, * & bene patientes erunt;

Ut annúntient quóniam rectus Dóminus Deus noſter, * & non eſt iníquitas in eo.

Ant. Bonum eſt psállere

nómini tuo, Altíssime, ad annuntiandum manè misericórdiam tuam.

Ant. 8. d. Bonus Dóminus.

Psalmus 135.

CONfitémini Dómino, quóniam bonus, * quóniam in ætérnum misericórdia ejus.

Confitémini Deo deórum, * quóniam in ætérnum misericórdia ejus.

Confitémini Dómino dominórum, * quóniam in ætérnum misericórdia ejus;

Qui facit mirabília magna solus, * quóniam in ætérnum misericórdia ejus;

Qui fecit cœlos in intelléctu, * quóniam in ætérnum misericórdia ejus;

Qui firmávit terram super aquas, * quóniam in ætérnum misericórdia ejus;

Qui fecit luminária magna, * quóniam in ætérnum misericórdia ejus;

Solem in potestátem diéi, * quóniam in ætérnum misericórdia ejus;

Lunam & stellas in potestátem noctis, * quóniam in ætérnum misericórdia ejus.

Ant. Bonus Dóminus: in ætérnum misericórdia ejus.

Ant. 4. a. Dóminus.

Divisio Psalmi 135.

[CONfitémini Dómino, quóniam bonus, * quóniam in ætérnum misericórdia ejus;]

Qui percussit Ægyptum cum primogénitis eórum, * quóniam in ætérnum misericórdia ejus;

Qui eduxit Israel de médio eórum, * quóniam in ætérnum misericórdia ejus;

In manu potenti, & bráchio excelso, * quóniam in ætérnum misericórdia ejus;

Qui divísit mare rubrum in divisiónes, * quóniam in ætérnum misericórdia ejus;

Et eduxit Israel per médium ejus, * quóniam in ætérnum misericórdia ejus;

Et excussit Pharaónem & virtútem ejus in mari rubro, * quóniam in ætérnum misericórdia ejus;

Qui traduxit pópulum suum per desertum, * quóniam in ætérnum misericórdia ejus;

Qui percussit reges magnos, * quóniam in ætérnum misericórdia ejus;

Et occídit reges fortes, * quóniam in ætérnum misericórdia ejus;

Sehon regem Amorrhæórum, * quóniam in ætérnum misericórdia ejus;

Et Og regem Basan, * quóniam in ætérnum misericórdia ejus;

Et dedit terram eórum hereditátem, * quóniam in ætérnum misericórdia ejus;

Hereditátem Israel servo suo, * quóniam in ætérnum misericórdia ejus;

Quia in humilitáte nostra memor fuit nostrî, * quóniam in æternum misericórdia ejus;

Et redémit nos ab inimícis nostris, * quóniam in æternum misericórdia ejus;

Qui dat escam omni carni, * quóniam in æternum misericórdia ejus.

Confitémini Deo cœli, * quóniam in æternum misericórdia ejus.

Confitémini Dómino dominórum, * quóniam in æternum misericórdia ejus.

Ant. Dóminus in humilitáte nostra memor fuit nostrî, & redémit nos ab inimícis nostris.

Quando fit Officium de Feria, dicitur Canticum sequens.

Ant. 7. d. Quis símilis tuî.

Canticum Moysi. Exod. 15.

CAntémus Dómino; gloriósè enim magnificátus est: * equum & ascensórem dejécit in mare.

Fortitúdo mea & laus mea Dóminus, * & factus est mihi in salútem.

Iste Deus meus, & glorificábo eum: * Deus patris mei, & exaltábo eum.

Dóminus quasi vir pugnátor: * Omnípotens, nomen ejus.

Currus Pharaónis & exércitum ejus projécit in mare: * electi príncipes ejus submersi sunt in mari rubro.

Abyssi operuérunt eos: * descendérunt in profundum quasi lapis.

Déxtera tua, Dómine, magnificáta est in fortitúdine: * déxtera tua, Dómine, percussit inimícum.

Et in multitúdine glóriæ tuæ deposuisti adversários tuos: * misisti iram tuam quæ devorávit èos sicut stípulam.

Et in spíritu furóris tui congregátæ sunt aquæ: * stetit unda fluens, congregátæ sunt abyssi in médio mari.

Dixit inimícus: Pérsequar, & comprehendam; * dívidam spólia, implébitur ánima mea:

Evaginábo gládium meũ; * interfíciet eos manus mea.

Flavit spíritus tuus, & opéruit eos mare: * submersi sunt quasi plumbum in aquis veheméntibus.

Quis símilis tuî in fórtibus, Dómine? * quis símilis tuî, magníficus in sanctitáte, terríbilis atque laudábilis, fáciens mirabília?

Extendisti manum tuam, * & devorávit eos terra.

Dux fuisti in misericórdia tua pópulo quem redemisti, * & portasti eum in fortitúdine tua ad habitáculum sanctum tuum.

Ascendérunt pópuli, & iráti sunt: * dolóres obtinuérunt habitatóres Philísthiim.

Tunc conturbáti sunt príncipes Edom; robustos

Moab obtínuit tremor : * obriguérunt omnes habitatóres Chanaan.

Irruat ſuper eos formído & pavor : * in magnitúdine bráchii tui fiant immóbiles quaſi lapis ;

Donec pertránſeat pópulus tuus , Dómine ; * donec pertránſeat pópulus tuus iſte quem poſſediſti.

Introdúces eos , & plantábis in monte hereditátis tuæ , * firmíſſimo habitáculo tuo quod operátus es , Dómine ,

Sanctuárium tuum , Dómine , * quod firmavérunt manus tuæ.

Dóminus regnábit * in ætérnum & ultrà.

Ingreſſus eſt enim eques Phárao cum cúrribus & equítibus ejus in mare ; * & reduxit ſuper eos Dóminus aquas maris.

Fílii autem Iſrael ambulavérunt per ſiccum * in médio ejus.

Ant. Quis símilis tuî, Dómine ? magníficus in ſanctitáte , fáciens mirabília.

[*In Feſtis , loco ſuperioris Cantici , dicitur ſequens Canticum.* Eccli. 39.

COllaudáte cánticum , * & benedícite Dóminum in opéribus ſuis.

Date nómini ejus magnificéntiam , * & confitémini illi in voce labiórum veſtrórum , & in cánticis labiórum , & cítharis ;

Et ſic dicétis in confeſſióne : * Opera Dómini univérſa bona valde.

In verbo ejus ſtetit aqua ſicut congéries : * & in ſermóne oris illíus ſicut exceptória aquárum ;

Quóniam in præcepto ipsíus placor fit , * & non eſt minorátio in ſalúte ipsíus.

Opera omnis carnis coram illo , * & non eſt quidquam abſcónditum ab óculis ejus.

A ſéculo uſque in ſéculum réſpicit , * & nihil eſt mirábile in conſpectu ejus.]

Ant. I. g. Laudáte Dóminum.

Pſalmus 134.

LAudáte nomen Dómini ; * laudáte , ſervi , Dóminum ;

Qui ſtatis in domo Dómini , * in átriis domûs dei noſtri.

Laudáte Dóminum , quia bonus Dóminus : * psállite nómini ejus , quóniam ſuáve.

Quóniam Jacob elégit ſibi Dóminus , * Iſrael in poſſeſſiónem ſibi.

Quia ego cognóvi quòd magnus eſt Dóminus , * & Deus noſter præ ómnibus diis.

Omnia quæcumque vóluit , Dóminus fecit , * in cœlo , in terra , in mari , & in ómnibus abyſſis.

Edúcens nubes ab extré-

mo terræ, * fúlgura in plúviam fecit.

Qui prodúcit ventos de thesauris suis; * qui percussit primogénita Ægypti ab hómine usque ad pecus.

Et misit signa & prodígia in médio tuî, Ægypte, * in Pharaónem, & in omnes servos ejus.

Qui percussit gentes multas, * & occídit reges fortes;

Sehon regem Amorrhæórum, & Og regem Basan,* & ómnia regna Chánaan.

Et dedit terram eórum hereditátem, * hereditátem Israel pópulo suo.

Dómine, nomen tuum in æternum: * Dómine, memoriále tuum in generatiónem & generatiónem;

Quia judicábit Dóminus pópulum suum, * & in servis suis deprecábitur.

Simulácra géntium argentum & aurum, * ópera mánuum hóminum.

Os habent, & non loquentur: * óculos habent, & non vidébunt:

Aures habent, & non áudient; * neque enim est spíritus in ore ipsórum.

Símiles illis fiant qui fáciunt ea, * & omnes qui confídunt in eis.

Domus Israel, benedícite Dómino: * Domus Aaron, benedícite Dómino:

Domus Levi, benedícite Dómino: * qui timétis Dóminum, benedícite Dómino.

Benedictus Dóminus ex Sion, * qui hábitat in Jerúsalem.

Ant. Laudáte Dóminum, psállite nómini ejus; quóniam elégit Israel in possessiónem sibi.

Capitulum. Prov. 8.

EGo diligentes me dílígo; & qui manè vígilant ad me: invénient me.

Hymnus.

NIl láudibus nostris eges,
Sed fílios amas, Pater;
Multáque cœlestem prece
Vis provocári grátiam.

Tui profunda consilî
Noctis canat siléntium:
Tuæ jubar cleméntiæ
Splendor diéi prædicat.

Tantis minor miráculis
Mens obstupet, vox déficit:
Tacére sed totis nequit
Amor medullis æstuans.

Erumpat ergo: te memor
Clamet parentem, qui mala
Præsentis ævi mítigas,
Spondes futúri præmia.

Huc vota tendunt córdium;
Infirma sed tardat caro:
Quæ ducit ad te, da sequi
Dux ipse Jesu, sémitam.
Amen.

℣. Repléti sumus manè misericórdiâ tuâ, Dómine;
℟. Et exultávimus, & delectáti sumus. *Ps.* 89.

Ad Benedictus. *Ant.* 6. F. Benedictus Dóminus Deus Israel, quia visitávit, & fe-

cit redemptiónem plebis suæ. *Luc.* 1.

Preces, quando dicuntur, & Suffragia, habentur infrà post Completorium Sabbati.

Oratio, quando propria non assignatur, dicitur de Dominica præcedenti; & sic in aliis Horis & Feriis.

AD PRIMAM.

℣. Deus, in adjutórium.

Hymnus, Jam lucis. *infrà post Completorium Sabbati; & sic in aliis Feriis,*

Ant. 8. G. Quid est homo.

Psalmus 8.

DOmine Dóminus noster, * quàm admirábile est nomen tuum in universa terra!

Quóniam eleváta est magnificéntia tua * super cœlos.

Ex ore infántium & lacténtium perfecisti laudem propter inimícos tuos, * ut déstruas inimícum & ultórem.

Quóniam vidébo cœlos tuos, ópera digitórum tuórum; * lunam & stellas, quæ tu fundasti.

Quid est homo, quòd memor es ejus? * aut fílius hóminis, quóniam vísitas eum?

Minuisti eum paulò minùs ab Angelis: glóriâ & honóre coronasti eum, * & constituisti eum super ópera mánuum tuárum.

Omnia subjecisti sub pédibus ejus, * oves & boves universas, ínsuper & pécora campi;

Vólucres cœli, * & pisces maris, qui perámbulant sémitas maris.

Dómine Dóminus noster, * quàm admirábile est nomen tuum in universa terra!

Psalmus 76.

VOce meâ ad Dóminum clamávi: * voce meâ ad Deum, & intendit mihi.

In die tribulatiónis meæ Deum exquisívi, mánibus meis nocte contra eum; * & non sum deceptus.

Rénuit consolári ánima mea: * memor fui Dei, & delectátus sum, & exercitátus sum; & defécit spíritus meus.

Anticipavérunt vigílias óculi mei: * turbátus sum, & non sum locútus.

Cogitávi dies antíquos; * & annos ætérnos in mente hábui.

Et meditátus sum nocte cum corde meo; * & exercitábar, & scopébam spíritum meum.

Numquid in æternum projíciet Deus? * aut non apponet ut complacítior sit adhuc?

Aut in finem misericórdiam suam abscindet, * à generatióne in generatiónem?

Aut oblivíscétur miseréri Deus? * aut continébit in ira sua misericórdias suas?

Et dixi, Nunc cœpi. * Hæc mutátio déxteræ Excelsi.

Divisio Psalmi 76.

MEmor fui óperum Dómini, * quia memor ero ab inítio mirabílium tuórum.

Et meditábor in ómnibus opéribus tuis, * & in adinventiónibus tuis exercébor.

Deus, in sancto via tua:* quis Deus magnus sicut Deus noster?

Tu es Deus qui facis mirabília: * notam fecisti in pópulis virtútem tuam:

Redemisti in bráchio tuo pópulum tuum, * fílios Jacob, & Joseph.

Vidérunt te aquæ, Deus, vidérunt te aquæ, & timuérunt;* & turbátæ sunt abyssi.

Multitúdo sónitus aquárum; * vocem dedérunt nubes.

Etenim sagittæ tuæ tránseunt; * vox tonítrui tui in rota.

Illuxérunt coruscatiónes tuæ orbi terræ: * commóta est, & contrémuit terra.

In mari via tua, & sémitæ tuæ in aquis multis; * & vestígia tua non cognoscentur.

Deduxisti sicut oves pópulum tuum * in manu Móysi & Aaron.

Ant. Quid est homo, Dómine, quòd memor es ejus? aut fílius hóminis, quóniam vísitas eum? *Ps.* 8.

Capitulum, ℟. breve, & Preces, quando dicuntur, habentur infrà post Completorium Sabbati; & sic in aliis Feriis.

AD TERTIAM.

℣. Deus, in adjutórium.

Hymnus, O fons amóris. *infrà post Completorium Sabbati.*

Ant. 7. ç. Tóllite hóstias.

Psalmus 24.

AD te, Dómine, levávi ánimam meam: * Deus meus, in te confído, non erubescam;

Neque irrídeant me inimíci mei: * étenim universi qui sústinent te, non confundentur.

Confundantur omnes iníqua agentes * supervácuè.

Vias tuas, Dómine, demonstra mihi, * & sémitas tuas édoce me.

Dírige me in veritáte tua, & doce me; * quia tu es Deus salvátor meus, & te sustínui totâ die.

Reminíscere miseratiónum tuárum, Dómine, * & misericordiárum tuárum quæ à século sunt.

Delicta juventútis meæ *, & ignorántias meas ne memíneris.

Secundùm misericórdiam tuam memento meî tu, * propter bonitátem tuam, Dómine.

Dulcis & rectus Dóminus: * propter hoc legem dabit delinquéntibus in via.

Díriget manſuétos in judício : * docébit mites vias ſuas.

Univerſæ viæ Dómini, miſericórdia & véritas, * requiréntibus teſtamentum ejus & teſtimónia ejus.

Propter nomen tuum, Dómine, propitiáberis peccáto meo ; * multum eſt enim.

Diviſio Pſalmi 24.

QUis eſt homo qui timet Dóminum ? * legem ſtátuit ei in via quam elégit.

Anima ejus in bonis demorábitur, * & ſemen ejus hereditábit terram.

Firmamentum eſt Dóminus timéntibus eum ; * & teſtamentum ipsíus, ut manifeſtétur illis.

Oculi mei ſemper ad Dóminum ; * quóniam ipſe evellet de láqueo pedes meos.

Réſpice in me, & miſerére meî ; * quia únicus & pauper ſum ego.

Tribulatiónes cordis mei multiplicátæ ſunt : * de neceſſitátibus meis érue me.

Vide humilitátem meam & labórem meum, * & dimitte univerſa delicta mea.

Réſpice inimícos meos, quóniam multiplicáti ſunt, * & ódio iníquo odérunt me.

Cuſtódi ánimam meam & érue me : * non erubeſcam, quóniam ſperávi in te.

Innocentes & recti adhæſérunt mihi, * quia ſuſtínui te.

Líbera, Deus, Iſrael, * ex ómnibus tribulatiónibus ſuis.

Pſalmus 95.

CAntáte Dómino, cánticum novum : * cantáte Dómino, omnis terra.

Cantáte Dómino, & benedícite nómini ejus ; * annuntiáte de die in diem ſalutáre ejus.

Annuntiáte inter gentes glóriam ejus, * in ómnibus pópulis mirabília ejus.

Quóniam magnus Dóminus, & laudábilis nimis ; * terríbilis eſt ſuper omnes deos.

Quóniam omnes dii géntium dæmónia ; * Dóminus autem cœlos fecit.

Conféſſio & pulchritúdo in conſpectu ejus : * ſanctimónia & magnificéntia in ſanctificatióne ejus.

Afferte Dómino, pátriæ géntium, afferte Dómino glóriam & honórem : * afferte Dómino glóriam nómini ejus.

Tóllite hóſtias, & introíte in átria ejus ; * adoráte Dóminum in átrio ſancto ejus.

Commoveátur à fácie ejus univerſa terra ; * dícite in géntibus, Quia Dóminus regnávit.

Etenim correxit orbem terræ, qui non commové-

bitur : * judicábit pópulos in æquitáte.

Lætentur cœli & exultet terra, commoveátur mare & plenitúdo ejus : * gaudébunt campi, & ómnia quæ in eis sunt.

Tunc exultábunt ómnia ligna silvárum à fácie Dómini, quia venit; * quóniam venit judicáre terram.

Judicábit orbem terræ in æquitáte, * & pópulos in veritáte sua.

Ant. Tóllite hóstias, & adoráte Dóminum : étenim correxit orbem terræ. *Ps.* 95.

Capitulum. Ephes. 5.

ESTóte imitatóres Dei, sicut fílii caríssimi ; & ambuláte in dilectióne, sicut & Christus dilexit nos : & trádidit semetipsum pro nobis oblatiónem & hóstiam Deo in odórem suavitátis.

℟. *br.* Quid retríbuam Dómino * Pro ómnibus quæ retríbuit mihi? Quid retríbuam. ℣. Vota mea Dómino reddam * coram omni pópulo ejus, * Pro ómnibus. Glória Patri. Quid retríbuam?

℣. Tibi, Dómine, sacrificábo hóstiam laudis, ℟. Et nomen Dómini invocábo. *Ps.* 115.

Preces, si dicendæ sint, habentur infrà post Completorium Sabbati.

Oratio conveniens.

AD SEXTAM.

℣. Deus, in adjutórium.

Hymnus, Nunc solis. *infrà post Completorium Sabbati.*

Ant. 6. *F.* Elégit.

Psalmus 46.

OMnes gentes, pláudite mánibus : * jubiláte Deo in voce exultatiónis ;

Quóniam Dóminus excelsus, terríbilis ; * Rex magnus super omnem terram.

Subjécit pópulos nobis, * & gentes sub pédibus nostris.

Elégit nobis hereditátem suam, * spéciem Jacob quam diléxit.

Ascendit Deus in júbilo, * & Dóminus in voce tubæ.

Psállite Deo nostro, psállite : * psállite Regi nostro, psállite.

Quóniam rex omnis terræ Deus, * psállite sapienter.

Regnábit Deus super gentes : * Deus sedet super sedem sanctam suam.

Príncipes populórum congregáti sunt cum Deo Abraham ; * quóniam dii fortes terræ vehementer eleváti sunt.

Psalmus 97.

CAntáte Dómino cánticum novum, * quia mirabília fecit.

Salvávit sibi déxtera ejus, * & bráchium sanctum ejus.

Notum fecit Dóminus

ſalutáre ſuum: * in conſpectu géntium revelávit juſtítiam ſuam.

Recordátus eſt miſericórdiæ ſuæ, * & veritátis ſuæ dómui Iſrael.

Vidérunt omnes términi terræ * ſalutáre Dei noſtri.

Jubiláte Deo, omnis terra: * cantáte, & exultáte, & pſállite.

Pſállite Dómino in cíthara, * in cíthara, & voce pſalmi,

In tubis ductílibus, & voce tubæ córneæ: * jubiláte in conſpectu regis Dómini.

Moveátur mare, & plenitúdo ejus; * orbis terrárum, & qui hábitant in eo.

Flúmina plaudent manu, ſimul montes exultábunt à conſpectu Dómini, * quóniam venit judicáre terram.

Judicábit orbem terrárum in juſtítia, * & pópulos in æquitáte.

Pſalmus 98.

DOminus regnávit, iraſcantur pópuli; * qui ſedet ſuper Chérubim, moveátur terra.

Dóminus in Sion magnus, * & excelſus ſuper omnes pópulos.

Confiteantur nómini tuo magno, quóniam terríbile & ſanctum eſt; * & honor regis judícium díligit.

Tu paraſti directiónes: * judícium & juſtítiam in Jacob tu feciſti.

Exaltáte Dóminum Deum noſtrum, & adoráte ſcabellum pedum ejus; * quóniam ſanctum eſt.

Móyſes & Aaron in ſacerdótibus ejus, * & Sámuel inter eos qui ínvocant nomen ejus.

Invocábant Dóminum, & ipſe exaudiébat eos: * in columna nubis loquebátur ad eos.

Cuſtodiébant teſtimónia ejus, * & præceptum quod dedit illis.

Dómine Deus noſter, tu exaudiébas eos: * Deus, tu propítius fuiſti eis, & ulciſcens in omnes adinventiónes eórum.

Exaltáte Dóminum Deum noſtrum, & adoráte in monte ſancto ejus; * quóniam ſanctus Dóminus Deus noſter.

Ant. Elégit nobis hereditátem ſuam quam dilexit Dóminus. *Pſ.* 46.

Capitulum. Rom. 8.

SPíritus teſtimónium reddit ſpíritui noſtrò, quòd ſumus filii Dei: Si autem fílii, & herédes; herédes quidem Dei: coherédes autem Chriſti.

℟. *br.* Confiteantur Dómino * Miſericórdiæ ejus. Confiteantur. ℣. Et mirabília ejus * fíliis hóminum. * Miſericórdiæ. Glória Patri. Confiteantur. *Pſ.* 106.

℣. Quómodò miſerétur pater filiórum, ℟. Miſertus

tus est Dóminus timéntibus se. *Ps.* 102.

Preces, si dicendæ sint, habentur infrà post Completorium Sabbati.

Oratio conveniens.

AD NONAM.

℣. Deus, in adjutórium.

Hymnus, Prono. *infrà post Completorium Sabbati.*

*Ant.*7.ç.In voluntáte tua.

Psalmus 52.

DIxit insípiens in corde suo: * Non est Deus.

Corrupti sunt & abominábiles facti sunt in iniquitátibus: * non est qui fáciat bonum.

Deus de cœlo prospexit super fílios hóminum, * ut vídeat si est intélligens, aut requírens Deum.

Omnes declinavérunt, simul inútiles facti sunt: * non est qui fáciat bonum, non est usque ad unum.

Nonne scient omnes qui operantur iniquitátem, * qui dévorant plebem meam ut cibum panis?

Deum non invocavérunt: * illic trepidavérunt timóre, ubi non erat timor.

Quóniam Deus dissipávit ossa eórum qui homínibus placent: * confúsi sunt, quóniam Deus sprevit eos.

Quis dabit ex Sion salutáre Israel? * cùm convérterit Deus captivitátem plebis suæ, exultábit Jacob, & lætábitur Israel.

Psalmus 72.

QUàm bonus Israel Deus, * his qui recto sunt corde!

Mei autem penè moti sunt pedes, * penè effúsi sunt gressus mei;

Quia zelávi super iníquos, * pacem peccatórum videns;

Quia non est respectus morti eórum, * & firmamentum in plaga eórum.

In labóre hóminum non sunt, * & cum homínibus non flagellabuntur.

Ideò ténuit eos supérbia: * operti sunt iniquitáte & impietáte suâ.

Pródiit quasi ex ádipe iníquitas eórum: * transiérunt in affectum cordis.

Cogitavérunt & locúti sunt nequítiam: * iniquitátem in excelso locúti sunt.

Posuérunt in cœlum os suum, * & lingua eórum transívit in terra.

Ideò convertétur pópulus meus hîc; * & dies pleni invenientur in eis.

Et dixérunt: Quómodò scit Deus? * &, Si est sciéntia in Excelso?

Ecce ipsi peccatóres & abundantes in século; * obtinuérunt divítias.

Et dixi: Ergo sine causa justificávi cor meum, * & lavi inter innocentes manus meas;

Et fui flagellátus totâ

die, * & castigátio mea in matutínis.

Si dicébam, Narrábo sic;* ecce natiónem filiórum tuórum reprobávi.

Existimábam ut cognóscerem hoc: * labor est ante me,

Donec intrem in sanctuárium Dei, * & intélligam in novíssimis eórum.

Verúmtamen propter dolos posuisti eis: * dejecisti eos, dum allevarentur.

Quómodò facti sunt in desolatiónem? * súbitò defecérunt; periérunt propter iniquitátem suam.

Velut sómnium surgéntium, Dómine, * in civitáte tua imáginem ipsórum ad níhilum rédiges.

Quia inflammátum est cor meum, & renes mei commutáti sunt; * & ego ad níhilum redactus sum, & nescívi.

Ut jumentum factus sum apud te, * & ego semper tecum.

Divisio Psalmi 72.

TEnuisti [Dómine] manum déxteram meam, & in voluntáte tua deduxisti me, * & cum glória suscepisti me.

Quid enim mihi est in cœlo? * & à te quid vólui super terram?

Defécit caro mea, & cor meum: * Deus cordis mei, & pars mea, Deus, in ætérnum.

Quia ecce qui elongant se à te, períbunt: * perdidisti omnes qui fornicantur abs te.

Mihi autem adhærére Deo bonum est, * pónere in Dómino Deo spem meam;

Ut annúntiem omnes prædicatiónes tuas * in portis fíliæ Sion.

Ant. In voluntáte tua deduxisti me, Dómine, & cum glória suscepisti me. *Ps.* 72.

Capitulum. 2. Theff. 1.

DIgnétur vos vocatióne suâ Deus noster; & ímpleat omnem voluntátem bonitátis, & opus fídei in virtúte! ut clarificétur nomen Dómini nostri Jesu Christi in vobis, & vos in illo.

℟. *br.* Doce me fácere voluntátem tuam; * Quia Deus meus es tu. Doce. ℣. Spíritus tuus bonus * dedúcet me; * Quia. Glória Patri. Doce me. *Ps.* 142.

℣. In Deo salutáre meum, & glória mea: ℟. Deus auxílii mei; & spes mea in Deo est. *Ps.* 61.

Preces, si dicendæ sint, habentur infrà post Completorium Sabbati.

Oratio conveniens.

AD VESPERAS.

℣. Deus, in adjutórium.

Ant. 2. D. Convértere.

Psalmus 114:

DIlexi; * quóniam exáudiet Dóminus vocem oratiónis meæ.

Quia inclinávit aurem suam mihi, * & in diébus meis invocábo.

Circumdedérunt me dolóres mortis, * & perícula inferni invenérunt me.

Tribulatiónem & dolórem invéni; * & nomen Dómini invocávi.

O Dómine, líbera ánimam meam; * miséricors Dóminus, & justus, & Deus noster miserétur.

Custódiens párvulos Dóminus: * humiliátus sum, & liberávit me.

Convértere, ánima mea, in réquiem tuam, * quia Dóminus benefécit tibi;

Quia erípuit ánimam meam de morte, * óculos meos à lácrymis, pedes meos à lapsu.

Placébo Dómino * in regióne vivórum.

Ant. Convértere, ánima mea, in réquiem tuam, quia Dóminus benefécit tibi.

Ant. 8. G. Levávi.

Psalmus 120.

LEvávi óculos meos in montes, * unde véniet auxílium mihi.

Auxílium meum à Dómino, * qui fecit cœlum & terram.

Non det in commotiónem pedem tuum, * neque dormítet qui custódit te.

Ecce non dormitábit neque dórmiet, * qui custódit Israel.

Dóminus custódit te, Dóminus protéctio tua * super manum déxteram tuam.

Per diem sol non uret te, * neque luna per noctem.

Dóminus custódit te ab omni malo: * custódiat ánimam tuam Dóminus.

Dóminus custódiat intróitum tuum & éxitum tuum, * ex hoc nunc, & usque in séculum.

Ant. Levávi óculos meos in montes: auxílium meum à Dómino.

Ant. 1. a. Adjutórium.

Psalmus 123.

NIsi quia Dóminus erat in nobis, dicat nunc Israel; * nisi quia Dóminus erat in nobis,

Cùm exúrgerent hómines in nos, * fortè vivos deglutissent nos.

Cùm irascerétur furor eórum in nos, * fórsitan aqua absorbuisset nos.

Torrentem pertransívit ánima nostra, * fórsitan pertransisset ánima nostra aquam intolerábilem.

Benedictus Dóminus, * qui non dedit nos in captiónem déntibus eórum.

Anima nostra sicut passer erepta est * de láqueo venántium.

Láqueus contrítus est, * & nos liberáti sumus.

Adjutórium nostrum in nómine Dómini, * qui fecit cœlum & terram.

Ant. Adjutórium nostrum in nómine Dómini, qui fecit cœlum & terram.

Ant. 5. a. Magnificávit Dóminus.

Psalmus 125.

IN convertendo Dóminus captivitátem Sion, * facti sumus sicut consoláti.

Tunc replétum est gáudio os nostrum, * & lingua nostra exultatióne.

Tunc dicent inter gentes: * Magnificávit Dóminus fácere cum eis.

Magnificávit Dóminus fácere nobiscum: * facti sumus lætantes.

Converte, Dómine, captivitátem nostram, * sicut torrens in austro.

Qui séminant in lácrymis, * in exultatióne metent.

Euntes ibant & flebant, * mittentes sémina sua.

Venientes autem vénient cum exultatióne, * portantes manípulos suos.

Ant. Magnificávit Dóminus fácere nobiscum: facti sumus lætantes.

Ant. 6. F. Adhæreat.

Psalmus 136.

SUper flúmina Babylónis, illic sédimus, * & flévimus, cùm recordarémur Sion.

In salícibus in médio ejus, * suspéndimus órgana nostra;

Quia illic interrogavérunt nos, qui captívos duxérunt nos, * verba cantiónum;

Et qui abduxérunt nos: * Hymnum cantáte nobis de cánticis Sion.

Quómodò cantábimus cánticum Dómini * in terra aliéna?

Si oblítus fúero tuî, Jerúsalem, * oblivióni detur déxtera mea.

Adhæreat lingua mea fáucibus meis, * si non memínero tuî;

Si non proposúero Jerúsalem * in princípio lætítiæ meæ.

Memor esto, Dómine, filiórum Edom, * in die Jerúsalem;

Qui dicunt: Exinaníte, exinaníte * usque ad fundamentum in ea.

Fília Babylónis mísera: * beátus qui retríbuet tibi retributiónem tuam, quam retribuisti nobis.

Beátus qui tenébit, * & allídet párvulos tuos ad petram.

Ant. Adhæreat lingua mea fáucibus meis, si non proposúero Jerúsalem in princípio lætítiæ meæ.

Capitulum. 1. Petr. 1.

NUnc non videntes, créditis; credentes autem, exultábitis lætítiâ inenarrábili & glorificátâ: reportántes finem fídei vestræ, salútem animárum.

Hymnus.

JActámur heu quot flúctibus!
Spes una de cœlis nitet:
Illuc & ora tóllimus,
Et míttimus suspíria.

Tu vota præcurris, Pater,
Magnamque protendis manum:
Jam fulta tanto róbore
Surgit potens infírmitas.

Quæ sæva nos premunt mala
Vinces, malis poténtior:
Te nostra duræ séntiet
Mens servitútis víndicem.

Quin vile corpus, Fílii
Fulgóre donábis tui:
At illa venális patet
Multo labóre glória.

Felix labor quem récreas
Tam spléndidâ rerum vice!
Fletu quis æternum brevi
Neget pacísci gáudium?

Sit laus Patri, laus Fílio:
Utrumque qui nectis, Deus
Utríque compar, sit tibi
Laus sempiterna, Spíritus.
Amen.

℣. Ad te, Dómine, clamávi totâ die: ℟. Lætífica ánimam servi tui. *Ps.* 85.

Ad Magníficat. *Ant.* 5. C. Magníficat ánima mea Dóminum, & exultávit spíritus meus in Deo salutári meo. *Luc.* 1.

Preces, si dicendæ sint, & Suffragia, habentur infrà post Completorium Sabbati.

Oratio, quando propria non assignatur, dicitur de Dominica præcedenti.

AD COMPLETORIUM.

℣. Converte nos.
℣. Deus, in adjutórium.
Ant. 2. D. Justum.

Psalmus 6.

DOmine, ne in furóre tuo árguas me, * neque in ira tua corrípias me.

Miserére meî, Dómine, quóniam infirmus sum: * sana me, Dómine, quóniam conturbáta sunt ossa mea.

Et ánima mea turbáta est valdè: * sed tu, Dómine, úsquequò?

Convértere, Dómine, & éripe ánimam meam: * salvum me fac propter misericórdiam tuam;

Quóniam non est in morte qui memor sit tuî: * in inferno autem quis confitébitur tibi?

Laborávi in gémitu meo, lavábo per síngulas noctes lectum meum: * lácrymis meis stratum meum rigábo.

Turbátus est à furóre óculus meus: * inveterávi inter omnes inimícos meos.

Discédite à me, omnes qui operámini iniquitátem; * quóniam exaudívit Dóminus vocem fletûs mei.

Exaudívit Dóminus deprecatiónem meam: * Dóminus oratiónem meam suscépit.

Erubescant & conturbentur vehementer omnes inimíci mei: * convertantur

& erubescant valdè velóciter.

Psalmus 7.

DOmine Deus meus, in te sperávi: * salvum me fac ex ómnibus persequéntibus me, & líbera me;

Nequando rápiat ut leo ánimam meam, * dum non est qui rédimat, neque qui salvum fáciat.

Dómine Deus meus, si feci istud; * si est iníquitas in mánibus meis;

Si réddidi retribuéntibus mihi mala, * décidam méritò ab inimícis meis inánis:

Persequátur inimícus ánimam meam, & comprehendat, & conculcet in terra vitam meam, * & glóriam meam in púlverem dedúcat.

Exurge, Dómine, in ira tua, * & exaltáre in fínibus inimicórum meórum.

Et exurge, Dómine Deus meus, * in præcepto quod mandasti.

Et synagóga populórum circúmdabit te; * & propter hanc in altum regrédere.

Dóminus júdicat pópulos: * júdica me, Dómine, secundùm justítiam meam, & secundùm innocéntiam meam super me.

Consumétur nequítia peccatórum: * & díriges justum, scrutans corda & renes, Deus.

Justum adjutórium meum à Dómino, * qui salvos facit rectos corde.

Divisio Psalmi 7.

DEus judex justus, fortis & pátiens, * numquid iráscitur per síngulos dies?

Nisi conversi fuéritis, gládium suum vibrábit: * arcum suum tetendit, & parávit illum;

Et in eo parávit vasa mortis: * sagittas suas ardéntibus effécit.

Ecce partúriit injustítiam: * concépit dolórem, & péperit iniquitátem.

Lacum apéruit, & effódit eum; * & íncidit in fóveam quam fecit.

Convertétur dolor ejus in caput ejus; * & in vérticem ipsíus iníquitas ejus descendet.

Confitébor Dómino secundùm justítiam ejus, * & psallam nómini Dómini altíssimi.

Ant. Justum adjutórium meum à Dómino, qui salvos facit rectos corde. *Ps.* 7.

Hymnus, Capitulum, ℞. *breve, Antiphona ad* Nunc dimittis. *& Preces, quando dicuntur, habentur infrà post Completorium Sabbati.*

FERIA TERTIA AD OFFICIUM NOCT.

Invit. Pópulus Dómini, & oves manûs ejus, * Veníte, adorémus.

Psalmus 94. Veníte. 2.

Hymnus.

JUbes : & , in præceps aquis
Repentè confluéntibus ,
Prodit ſub auras húmidis
Exúta velis Arida.

Hanc tu colendam qui tuis ,
Pater , dediſti fíliis ,
Quos orbis unus cóntinet,
Fac una jungat cáritas.

Nunc exulámus ; ſed tuam
Mox congregábis in domum
Te Patre dignos , qui pio
Amóre fratres víxerint.

At , qui malignis ártibus
Linguiſque lædunt próximum ,
A te repelles : hoc genus
Cœleſtis aula non capit.

En ipſa tellus ímprobos
Dudum labórans ſúſtinet ,
Ardetque non ſuæ jugo
Corruptiónis éximi.

Adoptiónem nos quoque
Efflagitámus íntegram ,
Cui nos ſacráto Spíritus
Prædeſtinávit pígnore.

Æterna laus & glória
Uni ſit & trino Deo ,
Diffúſa per quem córdibus
Fraterna regnat cáritas.
Amen.

Ant. 7. *d.* Quis requieſcet.

Pſalmus 14.

DOmine , quis habitábit in tabernáculo tuo ? * aut quis requieſcet in monte ſancto tuo ?

Qui ingréditur ſine mácula , * & operátur juſtítiam ;

Qui lóquitur veritátem in corde ſuo ; * qui non egit dolum in lingua ſua ;

Nec fecit próximo ſuo malum , * & oppróbrium non accépit adversùs próximos ſuos.

Ad níhilum deductus eſt in conſpectu ejus malignus ; * timentes autem Dóminum gloríficat.

Qui jurat próximo ſuo , & non décipit ; * qui pecúniam ſuam non dedit ad uſúram , & múnera ſuper innocentem non accépit.

Qui facit hæc , * non movébitur in æternum.

Pſalmus 18.

CŒli enarrant glóriam Dei , * & ópera mánuum ejus annúntiat firmamentum.

Dies diéi eructat verbum , * & nox nocti índicat ſciéntiam.

Non ſunt loquélæ , neque ſermónes , * quorum non audiantur voces eórum.

In omnem terram exívit ſonus eórum , & in fines orbis terræ verba eórum : * in ſole póſuit tabernáculum ſuum.

Et ipſe tanquam ſponſus procédens de thálamo ſuo , * exultávit ut gigas ad currendam viam.

A ſummo cœlo egréſſio ejus , & occurſus ejus uſque ad ſummum ejus : * nec

est qui se abscondat à calóre ejus.

Divisio Psalmi 18.

LEx Dómini immaculáta, convertens ánimas: * testimónium Dómini fidéle, sapiéntiam præstans párvulis.

Justítiæ Dómini rectæ, lætificantes corda: * præceptum Dómini lúcidum, illúminans óculos.

Timor Dómini sanctus, pérmanens in séculum séculi: * judícia Dómini vera, justificáta in semetipsa.

Desiderabília super aurum & lápidem pretiósum multum, * & dulcióra super mel & fávum.

Etenim servus tuus custódit ea: * in custodiendis illis retribútio multa.

Delicta quis intélligit? * ab occultis meis munda me, & ab aliénis parce servo tuo.

Si mei non fúerint domináti, * tunc immaculátus ero, & emundábor à delicto máximo.

Et erunt ut compláceant elóquia oris mei, * & meditátio cordis mei in conspectu tuo semper.

Dómine, adjútor meus, * & redemptor meus.

Ant. Quis requiescet in monte sancto tuo, Dómine? qui operátur justítiam, nec fecit próximo suo malum. *Ps.* 14.

Ant. 5. a. Non proponébam.

Psalmus 71.

DEus, judícium tuum regi da, * & justítiam tuam fílio regis;

Judicáre pópulum tuum in justítia, * & páuperes tuos in judício.

Suscípiant montes pacem pópulo, * & colles justítiam.

Judicábit páuperes pópuli, & salvos fáciet fílios páuperum, * & humiliábit calumniatórem.

Et permanébit cum sole & ante lunam, * in generatióne & generatiónem.

Descendet sicut plúvia in vellus, * & sicut stillicídia stillántia super terram.

Oriétur in diébus ejus justítia, & abundántia pacis, * donec auferátur luna.

Et dominábitur à mari usque ad mare, * & à flúmine usque ad términos orbis terrárum.

Coram illo prócident Æthíopes, * & inimíci ejus terram lingent.

Divisio Psalmi 71.

REges Tharsis & ínsulæ múnera ófferent: * reges Arabum & Saba dona addúcent.

Et adorábunt eum omnes reges terræ: * omnes gentes sérvient ei;

Quia liberábit páuperem à potente, * & páuperem cui non erat adjútor.

Parcet páuperi & ínopi; *

& ánimas páuperum salvas fáciet.

Ex usúris & iniquitáte rédimet ánimas eórum; * & honorábile nomen eórum coram illo.

Et vivet, & dábitur ei de auro Arábiæ, & adorábunt de ipso semper: * totâ die benedícent ei.

Et erit firmamentum in terra in summis móntium, superextollétur super Líbanum fructus ejus; * & florébunt de civitáte sicut fœnum terræ.

Sit nomen ejus benedictum in sécula: * ante solem pérmanet nomen ejus.

Et benedicentur in ipso omnes tribus terræ: * omnes gentes magnificábunt eum.

Benedictus Dóminus Deus Israel, * qui facit mirabília solus.

Et benedictum nomen majestátis ejus in ætернum; * & replébitur majestáte ejus omnis terra: Fiat, fiat.

Psalmus 100.

MIsericórdiam & judícium * cantábo tibi, Dómine.

Psallam, & intélligam in via immaculáta, * quando vénies ad me.

Perambulábam in innocéntia cordis mei, * in médio domûs meæ.

Non proponébam ante óculos meos rem injustam: * facientes prævaricatiónes odívi.

Non adhæsit mihi cor pravum: * declinantem à me malignum non cognoscébam.

Detrahentem secrétò próximo suo, * hunc persequébar.

Superbo óculo, & insatiábili corde; * cum hoc non edébam.

Oculi mei ad fidéles terræ, ut sédeant mecum: * ámbulans in via immaculáta, hic mihi ministrábat.

Non habitábit in médio domûs meæ, qui facit supérbiam: * qui lóquitur iníqua, non direxit in conspectu oculórum meórum.

In matutíno interficiébam omnes peccatóres terræ, * ut dispérderem de civitáte Dómini omnes operantes iniquitátem.

Ant. Non proponébam ante óculos meos rem injustam: detrahentem secrétò próximo suo, hunc persequébar. *Ps.* 100.

Ant. 6. F. Adjúvit.

Psalmus 106.

COnfitémini Dómino, quóniam bonus, * quóniam in séculum misericórdia ejus.

Dicant qui redempti sunt à Dómino, * quos redémit de manu inimíci;

Et de regiónibus congregávit eos, * à solis ortu & occásu, ab aquilóne & mari.

Erravérunt in solitúdine, in inaquóso:* viam civitátis habitáculi non invenérunt.

Esurientes, & sitientes;* ánima eórum in ipsis defécit.

Et clamavérunt ad Dóminum, cùm tribularentur; * & de necessitátibus eórum erípuit eos.

Et deduxit eos in viam rectam, * ut irent in civitátem habitatiónis.

Confiteantur Dómino misericórdiæ ejus, * & mirabília ejus fíliis hóminum;

Quia satiávit ánimam inánem, * & ánimam esurientem satiávit bonis.

Sedentes in ténebris & umbra mortis, * vinctos in mendicitáte & ferro;

Quia exacerbavérunt elóquia Dei, * & consílium Altíssimi irritavérunt.

Et humiliátum est in labóribus cor eórum: * infirmáti sunt, nec fuit qui adjuváret.

Et clamavérunt ad Dóminum, cùm tribularentur; * & de necessitátibus eórum liberávit eos.

Et eduxit eos de ténebris & umbra mortis, * & víncula eórum disrúpit.

Divisio Psalmi 106.

CONfiteantur Dómino misericórdiæ ejus, * & mirabília ejus fíliis hóminum;

Quia contrívit portas æreas, * & vectes férreos confrégit.

Suscépit eos de via iniquitátis eórum; * propter injustítias enim suas humiliáti sunt.

Omnem escam abominháta est ánima eórum; * & appropinquavérunt usque ad portas mortis.

Et clamavérunt ad Dóminum, cùm tribularentur; * & de necessitátibus eórum liberávit eos.

Misit verbum suum, & sanávit eos; * & erípuit eos de interitiónibus eórum.

Confiteantur Dómino misericórdiæ ejus, * & mirabília ejus fíliis hóminum.

Et sacríficent sacrifícium laudis, * & annúntient ópera ejus in exultatióne.

Qui descendunt mare in návibus, * facientes operatiónem in aquis multis;

Ipsi vidérunt ópera Dómini, * & mirabília ejus in profundo.

Dixit, & stetit spíritus procellæ, * & exaltáti sunt fluctus ejus.

Ascendunt usque ad cœlos, & descendunt usque ad abyssos: * ánima eórum in malis tabescébat.

Turbáti sunt, & moti sunt sicut ébrius; * & omnis sapiéntia eórum devoráta est.

Et clamavérunt ad Dóminum, cùm tribularentur; * & de necessitátibus eórum eduxit eos.

Et ſtátuit procellam ejus in auram, * & ſiluérunt fluctus ejus.

Et lætáti ſunt quia ſiluérunt: * & deduxit eos in portum voluntátis eórum.

Altera diviſio Pſalmi 106.

CONfiteantur Dómino miſericórdiæ ejus, * & mirabília ejus fíliis hóminum.

Et exaltent eum in eccléſia plebis, * & in cáthedra ſeniórum laudent eum.

Póſuit flúmina in deſertum, * & éxitus aquárum in ſitim:

Terram fructíferam in ſalſúginem, * à malítia inhabitántium in ea.

Póſuit deſertum in ſtagna aquárum, * & terram ſine aqua in éxitus aquárum;

Et collocávit illîc eſurientes; * & conſtituérunt civitátem habitatiónis;

Et ſeminavérunt agros, & plantavérunt víneas, * & fecérunt fructum nativitátis.

Et benedixit eis, & multiplicáti ſunt nimis; * & jumenta eórum non minorávit.

Et pauci facti ſunt, * & vexáti ſunt à tribulatióne malórum, & dolóre.

Effúſa eſt contémptio ſuper príncipes; * & erráre fecit eos in ínvio, & non in via.

Et adjúvit páuperem de inópia, * & póſuit ſicut oves famílias.

Vidébunt recti, & lætabuntur; * & omnis iníquitas oppilábit os ſuum.

Quis ſápiens, & cuſtódiet hæc? * & intélliget miſericórdias Dómini?

Ant. Adjúvit Dóminus páuperem de inópia: vidébunt recti, & lætabuntur.

℣. Exortum eſt in ténebris lumen rectis: ℟. Miſéricors, & miſerátor, & juſtus. *Pſ.* 111.

Pater noſter.

AD LAUDES.

Ant. 4. *D.* Qui non accépit.

Pſalmus 23.

DOmini eſt terra, & plenitúdo ejus: * orbis terrárum, & univerſi qui hábitant in eo;

Quia ipſe ſuper mária fundávit eum, * & ſuper flúmina præparávit eum.

Quis aſcendet in montem Dómini? * aut quis ſtabit in loco ſancto ejus?

Innocens mánibus, & mundo corde; * qui non accépit in vano ánimam ſuam, nec jurávit in dolo próximo ſuo.

Hic accípiet benedictiónem à Dómino, * & miſericórdiam à Deo ſalutári ſuo.

Hæc eſt generátio quæréntium eum, * quæréntium fáciem Dei Jacob.

Attóllite portas, prínci-

pes, veſtras; & elevámini, portæ æternáles: * & introíbit Rex glóriæ.

Quis eſt iſte Rex glóriæ? * Dóminus fortis & potens, Dóminus potens in prælio.

Attóllite portas, príncipes, veſtras; & elevámini, portæ æternáles: * & introíbit Rex glóriæ.

Quis eſt iſte Rex glóriæ? * Dóminus virtútum ipſe eſt Rex glóriæ.

Ant. Qui non accépit in vano ánimam ſuam, nec jurávit in dolo próximo ſuo, hic accípiet benedictiónem à Dómino.

Ant. 5. a. Audiam.

Pſalmus 84.

BEnedixiſti, Dómine, terram tuam, * avertiſti captivitátem Jacob.

Remiſiſti iniquitátem plebis tuæ, * operuiſti ómnia peccáta eórum.

Mitigaſti omnem iram tuam; * avertiſti ab ira indignatiónis tuæ.

Converte nos, Deus ſalutáris noſter, * & averte iram tuam à nobis.

Numquid in æternum iraſcéris nobis? * aut extendes iram tuam à generatióne in generatiónem?

Deus, tu converſus vivificábis nos; * & plebs tua lætábitur in te.

Oſtende nobis, Dómine, miſericórdiam tuam; * & ſalutáre tuum da nobis.

Audiam quid loquátur in me Dóminus Deus; * quóniam loquétur pacem in plebem ſuam.

Et ſuper ſanctos ſuos, * & in eos qui convertuntur ad cor.

Verúmtamen prope timentes eum ſalutáre ipſíus, * ut inhábitet glória in terra noſtra.

Miſericórdia & véritas obviavérunt ſibi: * juſtítia & pax oſculátæ ſunt.

Véritas de terra orta eſt, * & juſtítia de cœlo proſpexit.

Etenim Dóminus dabit benignitátem; * & terra noſtra dabit fructum ſuum.

Juſtítia ante eum ambulábit, * & ponet in via greſſus ſuos.

Ant. Audiam quid loquátur in me Dóminus Deus; quóniam loquétur pacem in plebem ſuam, & ſuper ſanctos ſuos.

Ant. 3. à. Qui dilígitis.

Pſalmus 96.

DOminus regnávit, exultet terra, * lætentur ínſulæ multæ.

Nubes & calígo in circúitu ejus: * juſtítia & judícium corréctio ſedis ejus.

Ignis ante ipſum præcédet, * & inflammábit in circúitu inimícos ejus.

Illuxérunt fúlgura ejus orbi terræ: * vidit, & commóta eſt terra.

Montes ſicut cera fluxérunt à fácie Dómini, * à fá-

cie Dómini omnis terra.

Annuntiavérunt cœli justítiam ejus ; * & vidérunt omnes pópuli glóriam ejus.

Confundantur omnes qui adórant sculptília, * & qui gloriantur in simulácris suis.

Adoráte eum, * omnes Angeli ejus.

Audívit, & lætáta est Sion : * & exultavérunt fíliæ Judæ propter judícia tua, Dómine ;

Quóniam tu Dóminus altíssimus super omnem terram : * nimis exaltátus es super omnes deos.

Qui dilígitis Dóminum, odíte malum : * custódit Dóminus ánimas sanctórum suórum ; de manu peccatóris liberábit eos.

Lux orta est justo, * & rectis corde lætítia.

Lætámini, justi, in Dómino, * & confitémini memóriæ sanctificatiónis ejus.

Ant. Qui dilígitis Dóminum, odíte malum : custódit Dóminus ánimas sanctórum suórum.

Ant. 7. d. Vivens.

In Feriis, Canticum Ezechiæ. Is. 38.

EGo dixi : In dimídio diérum meórum vadam ad portas ínferi : * quæsívi resíduum annórum meórum.

Dixi : Non vidébo Dóminum Deum in terra vivéntium : * non aspíciam hóminem ultrà, & habitatórem quiétis.

Generátio mea abláta est, & convolúta est à me, * quasi tabernáculum pastórum.

Præcísa est velut à texente vita mea ; dum adhuc ordírer, succídit me : * de mane usque ad vésperam fínies me.

Sperábam usque ad mane ; quasi leo sic contrívit ómnia ossa mea : * de mane usque ad vésperam fínies me.

Sicut pullus hirúndinis sic clamábo ; * meditábor ut columba.

Attenuáti sunt óculi mei, suspicientes in excelsum : * Dómine, vim pátior, responde pro me.

Quid dicam, aut quid respondébit mihi, * cùm ipse fécerit ?

Recogitábo tibi omnes annos meos * in amaritúdine ánimæ meæ.

Dómine, si sic vívitur, & in tálibus vita spíritûs mei ; * corrípies me, & vivificábis me.

Ecce in pace amaritúdo mea amaríssima : * tu autem eruisti ánimam meam, ut non períret.

Projecisti post tergum tuum * ómnia peccáta mea.

Quia non infernus confitébitur tibi, neque mors laudábit te : * non expectábunt, qui descendunt in lacum, veritátem tuam.

Vivens, vivens ipse confitébitur tibi, sicut & ego

hódie : * pater fíliis notam fáciet veritátem tuam.

Dómine, salvum me fac; * & psalmos nostros cantábimus cunctis diébus vitæ nostræ in domo Dómini.

Ant. Vivens, vivens ipse confitébitur tibi, Dómine: pater fíliis notam fáciet veritátem tuam.

[*In Festis, Canticum.* Eccli. 36.

MIserére nostrî, Deus ómnium, & réspice nos, * & ostende nobis lucem miseratiónum tuárum.

Et immitte timórem tuum super gentes quæ non exquisiérunt te; * ut cognoscant quia non est Deus, nisi tu, & enarrent magnália tua.

Alleva manum tuam super gentes aliénas, * ut vídeant poténtiam tuam.

Sicut enim in conspectu eórum sanctificátus es in nobis, * sic in conspectu nostro magnificáberis in eis;

Ut cognoscant te, * sicut & nos cognóvimus quóniam non est Deus præter te, Dómine.

Innova signa, & immúta mirabília: * glorífica manum & bráchium dextrum.

Excita furórem, & effunde iram: * tolle adversárium, & afflíge inimícum.

Festína tempus, & meménto finis, * ut enarrent mirabília tua.

In ira flammæ devorétur qui salvátur; * & qui péssimant plebem tuam, invéniant perditiónem.

Cóntere caput príncipum inimicórum, * dicéntium: Non est álius præter nos.

Cóngrega omnes tribus Jacob; * ut cognoscant quia non est Deus, nisi tu, & enarrent magnália tua.

Et hereditábis eos, * sicut ab inítio.

Miserére plebi tuæ super quam invocátum est nomen tuum, * & Israel quem coæquasti primogénito tuo.

Miserére civitáti sanctificatiónis tuæ Jerúsalem, * civitáti requiéi tuæ.

Reple Sion inenarrabílibus verbis tuis, * & glóriâ tuâ pópulum tuum.]

Ant. 1. *D.* Laudáte.

Psalmus 150.

LAudáte Dóminum in sanctis ejus: * laudáte eum in firmamento virtútis ejus.

Laudáte eum in virtútibus ejus: * laudáte eum secundùm multitúdinem magnitúdinis ejus.

Laudáte eum in sono tubæ: * laudáte eum in psaltério & cíthara.

Laudáte eum in tympano & choro: * laudáte eum in chordis & órgano.

Laudáte eum in cymbalis benesonántibus; laudáte eum in cymbalis jubilatió-

nis : * omnis spíritus laudet Dóminum.

Ant. Laudáte Dóminum in sanctis ejus : laudáte eum secundùm multitúdinem magnitúdinis ejus.

Capitulum 1. Joan. 2.

MAndátum novum scribo vobis, quod verum est & in Christo, & in vobis; quia ténebræ transiérunt, & verum lumen jam lucet : Qui dicit se in luce esse, & fratrem suum odit, in ténebris est usque adhuc; Qui díligit fratrem suum, in lúmine manet : & scándalum in eo non est.

Hymnus.

TE príncipem summo, Deus,
Jubes amóre díligi :
Tibi secundum prótinus
Jubes amári próximum.

Amóre fundátam tuo
Communiónem réspice,
Quâ corpus unum plúrimi,
Unum cor, una mens sumus.

Illam fides & véritas
Amábili stipant choro :
Oblíquus hinc livor procul
Et litis ardor éxulant.

Tu, pacis auctor, mútuos
Astringe nexus : da, Pater,
Gaudére fratrum gáudiis :
Da condolére flétibus.

Æterna laus & glória
Uni sit & trino Deo,
Qui moris unius sacrâ
Nos pacis in domo locat.
Amen.

℣. Deus in médio civitátis suæ; non commovébitur : ℟. Adjuvábit eam manè dilúculo. *Ps.* 45.

Ad Benedictus. *Ant.* 7. a. Erexit Dóminus cornu salútis nobis in domo David púeri sui, sicut locútus est per os sanctórum. *Luc.* 1.

AD PRIMAM.

Ant. 2. D. Cùm mihi.

Psalmus 34.

JUdica, Dómine, nocentes me : * expugna impugnantes me.

Apprehende arma & scutum, * & exurge in adjutórium mihi.

Effunde frámeam, & conclúde adversùs eos qui persequuntur me ; * dic ánimæ meæ : Salus tua ego sum.

Confundantur & revereantur * quærentes ánimam meam.

Avertantur retrorsùm, * & confundantur cogitantes mihi mala.

Fiant tanquam pulvis ante fáciem venti, * & ángelus Dómini coarctans eos.

Fiat via illórum ténebræ & lúbricum, * & ángelus Dómini pérsequens eos ;

Quóniam gratis abscondérunt mihi intéritum láquei sui ; * supervácuè exprobravérunt ánimam meam.

Véniat illi láqueus quem ignórat ; & cáptio quam abscondit, apprehendat

eum; * & in láqueum cadat in ipſum.

Anima autem mea exultábit in Dómino, * & delectábitur ſuper ſalutári ſuo.

Omnia oſſa mea dicent: * Dómine, quis ſímilis tibi?

Erípiens ínopem de manu fortiórum ejus, * egénum & páuperem à diripiéntibus eum.

Diviſio Pſalmi 34.

SUrgentes teſtes iníqui, * quæ ignorábam interrogábant me.

Retribuébant mihi mala pro bonis, * ſterilitátem ánimæ meæ.

Ego autem, cùm mihi moleſti eſſent, * induébar cilício.

Humiliábam in jejúnio ánimam meam, * & orátio mea in ſinu meo convertétur.

Quaſi próximum, & quaſi fratrem noſtrum, ſic complacébam: * quaſi lugens & contriſtátus, ſic humiliábar.

Et adversùm me lætáti ſunt, & convenérunt: * congregáta ſunt ſuper me flagella, & ignorávi.

Diſſipáti ſunt, nec compuncti; tentavérunt me, ſubſannavérunt me ſubſannatióne: * frenduérunt ſuper me déntibus ſuis.

Dómine, quando reſpícies; * reſtítue ánimam meam à malignitáte eórum, à leónibus únicam meam.

Confitébor tibi in eccléſia magna: * in pópulo gravi laudábo te.

Non ſupergáudeant mihi qui adverſantur mihi iníquè, * qui odérunt me gratìs, & ánnuunt óculis.

Quóniam mihi quidem pacíficè loquebantur; * & in iracúndia terræ loquentes, dolos cogitábant.

Et dilatavérunt ſuper me os ſuum; * dixérunt: Euge, euge, vidérunt óculi noſtri.

Vidiſti, Dómine, ne ſíleas: * Dómine, ne diſcédas à me.

Altera diviſio Pſalmi 34.

EXurge, & intende judício meo, * Deus meus & Dóminus meus, in cauſam meam.

Júdica me ſecundùm juſtítiam tuam, Dómine Deus meus; * & non ſupergáudeant mihi.

Non dicant in córdibus ſuis: Euge, euge, ánimæ noſtræ; * nec dicant: Devorávimus eum.

Erubeſcant & revereantur ſimul, * qui gratulantur malis meis.

Induantur confuſióne & reveréntiâ, * qui magna loquuntur ſuper me.

Exultent & lætentur qui volunt juſtítiam meam; * & dicant ſemper: Magnificétur Dóminus, qui volunt pacem ſervi ejus.

Et lingua mea meditábi-

tur justítiam tuam, * totâ die laudem tuam.

Ant. Cùm mihi molesti essent, quasi próximum & quasi fratrem nostrum, sic complacébam.

AD TERTIAM.

Ant. 1. f. Cum ímpiis non sedébo.

Psalmus 25.

JUdica me, Dómine, quóniam ego in innocéntia mea ingressus sum; * & in Dómino sperans, non infirmábor.

Proba me, Dómine, & tenta me: * ure renes meos & cor meum;

Quóniam misericórdia tua ante óculos meos est; * & complácui in veritáte tua.

Non sedi cum concílio vanitátis; * & cum iníqua geréntibus non introíbo.

Odívi ecclésiam malignántium; * & cum ímpiis non sedébo.

Lavábo inter innocentes manus meas, * & circúmdabo altáre tuum, Dómine;

Ut áudiam vocem laudis, * & enarrem universa mirabília tua.

Dómine, dilexi decórem domûs tuæ, * & locum habitatiónis glóriæ tuæ.

Ne perdas cum ímpiis, Deus, ánimam meam; * & cum viris sánguinum vitam meam,

In quorum mánibus iniquitátes sunt: * déxtera eórum repléta est munéribus.

Ego autem in innocéntia mea ingressus sum: * rédime me, & miserére meî.

Pes meus stetit in directo: * in ecclésiis benedícam te, Dómine.

Psalmus 49.

DEus deórum Dóminus locútus est; * & vocávit terram à solis ortu usque ad occásum.

Ex Sion * spécies decóris ejus.

Deus manifestè véniet; * Deus noster, & non silébit.

Ignis in conspectu ejus exardescet, * & in circúitu ejus tempestas válida.

Advocábit cœlum desursùm, & terram, * discérnere pópulum suum.

Congregáte illi sanctos ejus, * qui órdinant testamentum ejus super sacrifícia.

Et annuntiábunt cœli justítiam ejus, * quóniam Deus judex est.

Audi, pópulus meus, & loquar; Israel, & testificábor tibi: * Deus Deus tuus ego sum.

Non in sacrifíciis tuis árguam te: * holocausta autem tua in conspectu meo sunt semper.

Non accípiam de domo tua vítulos, * neque de grégibus tuis hircos;

Quóniam meæ sunt omnes feræ silvárum, * jumenta in móntibus & boves.

Cognóvi ómnia volatília cœli; * & pulchritúdo agri mecum est.

Si esuríero, non dicam tibi; * meus est enim orbis terræ, & plenitúdo ejus.

Numquid manducábo carnes taurórum? * aut sánguinem hircórum potábo?

Immola Deo sacrifícium laudis, * & redde Altíssimo vota tua.

Et ínvoca me in die tribulatiónis: * éruam te, & honorificábis me.

Divisio Psalmi 49.

PEccatóri autem dixit Deus: * Quare tu enarras justítias meas, & assúmis testamentum meum per os tuum?

Tu verò odisti disciplínam, * & projecisti sermónes meos retrorsùm.

Si vidébas furem, curré bas cum eo, * & cum adúlteris portiónem tuam ponébas.

Os tuum abundávit malítiâ, * & lingua tua concinnábat dolos.

Sedens adversùs fratrem tuum loquebáris, & adversùs fílium matris tuæ ponébas scándalum: * hæc fecisti, & tácui.

Existimasti iníquè, quòd ero tui símilis: * árguam te, & státuam contra fáciem tuam.

Intellígite hæc, qui obliviscímini Deum; * nequando rápiat, & non sit qui erípiat.

Sacrifícium laudis honorificábit me; * & illic iter quo ostendam illi salutáre Dei.

Ant. Cum ímpiis non sedébo: inter innocentes circúmdabo altáre tuum, Dómine. *Ps.* 25.

Capitulum. Eccli. 35.

SAcrifícium salutáre est atténdere mandátis; & discédere ab omni iniquitáte: & propitiatiónem litáre sacrifícii super injustítias; & deprecátio pro peccátis: recédere ab injustítia.

℟. *br.* Quis ascendet in montem Dómini, * Stabit in loco sancto ejus? Quis ascendet. ℣. Innocens mánibus * & mundo corde *. Stabit in loco sancto ejus. Glória Patri. Quis ascendet. *Ps.* 23.

℣. Congregáte Dómino sanctos ejus, ℟. Qui órdinant testamentum ejus super sacrifícia. *Ps.* 49.

AD SEXTAM.

Ant. 4. c. Justus.

Psalmus 36.

NOli æmulári in malignántibus, * neque zeláveris facientes iniquitátem;

Quóniam tanquam fœnum velóciter arescent, * & quemádmodùm ólera herbárum citò décident.

Spera in Dómino, & fac bonitátem; * & inhábita

terram, & paſcéris in divítiis ejus.

Delectáre in Dómino, * & dabit tibi petitiónes cordis tui.

Revéla Dómino viam tuam, & ſpera in eo; * & ipſe fáciet.

Et edúcet quaſi lumen juſtítiam tuam, & judícium tuum tanquam merídiem: * ſúbditus eſto Dómino, & ora eum.

Noli æmulári in eo qui proſperátur in via ſua, * in hómine faciente injuſtítias.

Déſine ab ira, & derelinque furórem: * noli æmulári, ut malignéris;

Quóniam qui malignantur, exterminabuntur: * ſuſtinentes autem Dóminum, ipſi hereditábunt terram.

Et adhuc puſillùm, & non erit peccátor; * & quæres locum ejus, & non invénies.

Manſuéti autem hereditábunt terram, * & delectabuntur in multitúdine pacis.

Obſervábit peccátor juſtum, * & ſtridébit ſuper eum déntibus ſuis.

Dóminus autem irridébit eum; * quóniam próſpicit quòd véniet dies ejus.

Gládium evaginavérunt peccatóres: * intendérunt arcum ſuum,

Ut dejíciant páuperem & ínopem; * ut trucídent rectos corde.

Gládius eórum intret in corda ipſórum, * & arcus eórum confringátur.

Mélius eſt módicum juſto, * ſuper divítias peccatórum multas;

Quóniam bráchia peccatórum conterentur: * confirmat autem juſtos Dóminus.

Diviſio Pſalmi 36.

NOvit Dóminus dies immaculatórum; * & heréditas eórum in æternum erit.

Non confundentur in témpore malo, & in diébus famis ſaturabuntur; * quia peccatóres períbunt.

Inimíci verò Dómini, mox ut honorificáti fúerint & exaltáti, * deficientes, quemádmodùm fumus, deficient.

Mutuábitur peccátor, & non ſolvet: * juſtus autem miſerétur, & tríbuet.

Quia benedicentes ei hereditábunt terram; * maledicentes autem ei diſperíbunt.

Apud Dóminum greſſus hóminis dirigentur, * & viam ejus volet.

Cùm cecíderit, non collidétur; * quia Dóminus ſuppónit manum ſuam.

Júnior fui, étenim ſénui; * & non vidi juſtum derelictum, nec ſemen ejus quærens panem.

Totâ die miſerétur, &

cómmodat; * & semen illíus in benedictióne erit.

Declína à malo, & fac bonum, * & inhábita in séculum séculi.

Quia Dóminus amat judícium, & non derelinquet sanctos suos: * in ætérnum conservabuntur.

Injusti punientur, * & semen impiórum períbit.

Justi autem hereditábunt terram, * & inhabitábunt in séculum séculi super eam.

Altera divisio Psalmi 36.

OS justi meditábitur sapiéntiam, * & lingua ejus loquétur judícium.

Lex Dei ejus in corde ipsíus, * & non supplantabuntur gressus ejus.

Consíderat peccátor justum, * & quærit mortificáre eum.

Dóminus autem non derelinquet eum in mánibus ejus, * nec damnábit eum, cùm judicábitur illi.

Expécta Dóminum, & custódi viam ejus; & exaltábit te, ut hereditáte cápias terram: * cùm períerint peccatóres, vidébis.

Vidi ímpium superexaltátum, * & elevátum sicut cedros Líbani.

Et transívi, & ecce non erat: * & quæsívi eum, & non est inventus locus ejus.

Custódi innocéntiam, & vide æquitátem; * quóniam sunt relíquiæ hómini pacífico.

Injusti autem dispeíbunt simul: * relíquiæ impiórum interíbunt.

Salus autem justórum à Dómino; * protector eórum in témpore tribulatiónis.

Et adjuvábit eos Dóminus, & liberábit eos; * & éruet eos à peccatóribus, & salvábit eos, quia speravérunt in eo.

Ant. Justus totâ die miserétur, & cómmodat; & semen illíus in benedictióne erit.

Capitulum. 1. Joan. 3.

QUi habúerit substántiam hujus mundi, & víderit fratrem suum necessitátem habére, & cláuserit víscera sua ab eo; quómodò cáritas Dei manet in eo? Filíoli mei; non diligámus verbo, neque linguâ: sed ópere & veritáte.

℟. *br.* Jucundus homo * Qui miserétur, & cómmodat. Jucundus. ℣. In æternum * non commovébitur, * Qui miserétur. Glória Patri. Jucundus.

℣. Dispersit, dedit paupéribus: ℟. Justítia ejus manet in séculum séculi. *Ps.* 111.

AD NONAM.

Ant. 7. b. Pro eo.

Psalmus 108.

DEus, laudem meam ne tacúeris; * quia os peccatóris, & os dolósi super me apertum est.

Locúti sunt adversùm me linguâ dolósâ, & sermónibus ódii circumdedérunt me, * & expugnavérunt me gratis.

Pro eo ut me dilígerent, detrahébant mihi; * ego autem orábam.

Et posuérunt adversùm me mala pro bonis, * & ódium pro dilectióne mea.

Divisio Psalmi 108.

COnstítue [Dómine] super eum peccatórem; * & diábolus stet à dextris ejus.

Cùm judicátur, éxeat condemnátus; * & orátio ejus fiat in peccátum.

Fiant dies ejus pauci; * & episcopátum ejus accípiat alter.

Fiant fílii ejus órphani, * & uxor ejus vídua.

Nutantes transferantur fílii ejus, & mendícent, * & ejiciantur de habitatiónibus suis.

Scrutétur fœnerátor omnem substántiam ejus; * & dirípiant aliéni labóres ejus.

Non sit illi adjútor, * nec sit qui misereátur pupillis ejus.

Fiant nati ejus in intéritum: * in generatióne una deleátur nomen ejus.

In memóriam rédeat iníquitas patrum ejus in conspectu Dómini; * & peccátum matris ejus non deleátur.

Fiant contra Dóminum semper; * & dispéreat de terra memória eórum;

Pro eo quòd non est recordátus fácere misericórdiam, * & persecútus est hóminem ínopem & mendícum, & compunctum corde mortificáre.

Et dilexit maledictiónem, & véniet ei; * & nóluit benedictiónem, & elongábitur ab eo.

Et índuit maledictiónem sicut vestimentum; * & intrávit sicut aqua in interióra ejus, & sicut óleum in óssibus ejus.

Fiat ei sicut vestimentum quo operítur, * & sicut zona quâ semper præcíngitur.

Hoc opus eórum qui détrahunt mihi apud Dóminum, * & qui loquuntur mala adversùs ánimam meam.

Et tu, Dómine, Dómine, fac mecum propter nomen tuum, * quia suávis est misericórdia tua.

Altera divisio Psalmi 108.

LIbera me, quia egénus & pauper ego sum, * & cor meum conturbátum est intra me.

Sicut umbra, cùm declínat, ablátus sum; * & excussus sum sicut locustæ.

Génua mea infirmáta sunt à jejúnio, * & caro mea immutáta est propter óleum.

Et ego factus sum oppróbrium illis: * vidérunt

me, & movérunt cápita sua.

Adjuva me, Dómine Deus meus: * salvum me fac secundùm misericórdiam tuam.

Et sciant quia manus tua hæc: * & tu, Dómine, fecisti eam.

Maledícent illi, & tu benedíces: * qui insúrgunt in me, confundantur; servus autem tuus lætábitur.

Induantur, qui détrahunt mihi, pudóre; * & operiantur sicut diplóide confusióne suâ.

Confitébor Dómino nimis in ore meo, * & in médio multórum laudábo eum;

Quia ástitit à dextris páuperis, * ut salvam fáceret à persequéntibus ánimam meam.

Ant. Pro eo ut me dilígerent, detrahébant mihi; ego autem orábam.

Capitulum. Rom. 12.

NOlíte esse prudentes apud vosmetipsos; nulli malum pro malo reddentes: providentes bona non tantùm coram Deo; sed étiam coram ómnibus homínibus: si fíeri potest, quod ex vobis est, cum ómnibus homínibus pacem habentes.

℟. *br.* Posuérunt advérsùm me. * Mala pro bonis. Posuérunt. ℣. Et ódium * pro dilectióne mea, * Mala pro bonis. Glória. Posuérunt. *Ps.* 108.

℣. Si réddidi retribuéntibus mihi mala, ℟. Décidam méritò ab inimícis meis inánis. *Ps.* 7.

AD VESPERAS.

Ant. 3. b. Multùm íncola fuit.

Psalmus 119.

AD Dóminum, cùm tribulárer, clamávi; * & exaudívit me.

Dómine, líbera ánimam meam à lábiis iníquis, * & à lingua dolósa.

Quid detur tibi, aut quid apponátur tibi * ad linguam dolósam?

Sagittæ potentis acútæ, * cũ carbónibus desolatóriis.

Heu mihi, quia incolátus meus prolongátus est! habitávi cum habitántibus Cedar: * multùm íncola fuit ánima mea.

Cum his qui odérunt pacem, eram pacíficus: * cùm loquébar illis, impugnábant me gratis.

Ant. Multùm íncola fuit ánima mea, Dómine; cum his qui odérunt pacem, eram pacíficus.

Ant. 1. f. Propter fratres meos.

Psalmus 121.

LÆtátus sum in his quæ dicta sunt mihi: * In domum Dómini íbimus.

Stantes erant pedes nostri * in átriis tuis, Jerúsalem.

Jerúsalem quæ ædificátur ut cívitas, * cujus participátio ejus in idipsum.

Illuc enim ascendérunt tribus, tribus Dómini; * testimónium Israel, ad confitendum nómini Dómini.

Quia illic sedérunt sedes in judício, * sedes super domum David.

Rogáte quæ ad pacem sunt Jerúsalem, * & abundántia diligéntibus te.

Fiat pax in virtúte tua, * & abundántia in túrribus tuis.

Propter fratres meos & próximos meos, * loquébar pacem de te.

Propter domum Dómini Dei nostri, * quæsívi bona tibi.

Ant. Propter fratres meos & próximos meos, loquébar pacem de te, Jerúsalem.

Ant. 4. d. Quàm bonum.

Psalmus 132.

ECce quàm bonum, & quàm jucundum, * habitáre fratres in unum!

Sicut unguentum in cápite, * quod descendit in barbam, barbam Aaron;

Quod descendit in oram vestimenti ejus: * sicut ros Hermon, qui descendit in montem Sion;

Quóniam illic mandávit Dóminus benedictiónem, * & vitam usque in séculum.

Ant. Quàm bonum, & quàm jucundum, habitáre fratres in unum!

Ant. 8. G. In misericórdia.

Psalmus 140.

DOmine, clamávi ad te, exaudi me: * intende voci meæ, cùm clamávero ad te.

Dirigátur orátio mea sicut incensum in conspectu tuo: * elevátio mánuum meárum, sacrifícium vespertínum.

Pone, Dómine, custódiam ori meo, * & óstium circumstántiæ lábiis meis.

Non declínes cor meum in verba malítiæ, * ad excusandas excusatiónes in peccátis,

Cum homínibus operántibus iniquitátem; * & non communicábo cum electis eórum.

Corrípiet me justus in misericórdia, & increpábit me: * óleum autem peccatóris non impinguet caput meum;

Quóniam adhuc & orátio mea * in beneplácitis eórum.

Absorpti sunt juncti petræ júdices eórum: * áudient verba mea, quóniam potuérunt.

Sicut crassitúdo terræ erupta est super terram, * dissipáta sunt ossa nostra secùs infernum.

Quia ad te, Dómine, Dómine, óculi mei: * in te sperávi, non áuferas ánimam meam.

Custódi me à láqueo quem

ſtatuérunt mihi, * & à ſcándalis operántium iniquitátem.

Cadent in retiáculo ejus peccatóres: * ſinguláriter ſum ego, donec tránſeam.

Ant. In miſericórdia juſtus increpábit me; óleum autem peccatóris non impinguet caput meum.

Ant. 6. *F.* Me expectant juſti.

Pſalmus 141.

VOce meâ ad Dóminum clamávi: * voce meâ ad Dóminum deprecátus ſum.

Effúndo in conſpectu ejus oratiónem meam, * & tribulatiónem meam ante ipſum pronúntio,

In deficiendo ex me ſpíritum meum; * & tu cognoviſti ſémitas meas.

In via hac quâ ambulábam, * abſcondérunt láqueum mihi.

Conſiderábam ad déxteram, & vidébam; * & non erat qui cognóſceret me.

Périit fuga à me, * & non eſt qui requírat ánimam meam.

Clamávi ad te, Dómine: * dixi, Tu es ſpes mea, pórtio mea in terra vivéntium.

Intende ad deprecatiónem meam, * quia humiliátus ſum nimis.

Líbera me à perſequéntibus me, * quia confortáti ſunt ſuper me.

Educ de cuſtódia ánimam meam, ad confitendum nómini tuo: * me expectant juſti, donec retríbuas mihi.

Ant. Me expectant juſti, donec retríbuas mihi, Dómine.

Capitulum. 1. Cor. 12.

SI quid pátitur unum membrum, compatiuntur ómnia membra; ſive gloriátur unum membrum, congaudent ómnia membra: vos autem eſtis corpus Chriſti, & membra de membro.

Hymnus.

O Quàm juvat fratres, Deus,
Unum quibus Chriſtus caput
Vitále robur ſúfficit,
Uno movéri ſpíritu!

Quàm dulce laudes dícere
Unâ tibi cunctos domo,
Precumque ceu factâ manu,
Inferre vim gratam tibi!

Hanc quiſque díligat domum;
Hanc pace concors récreet:
Væ dira qui ſpargit malus
Diſſenſiónum ſémina.

Sed damna cedunt in lucrum
Te, Chriſte, diligéntibus:
Augent corónas prælia;
Proſuntque, dum nocent, mali.

Vox blanda ſævit tríſtiùs,
Dum pectus incautum ſubit,
Lapſúque cæco dúlcibus
Laudum venénis ínficit.

Præſta, beáta Trínitas,
Ut caritáte mútuâ

Proſímus

Prosimus alter álteri,
Regnémus & polo simul.
Amen.

℣. In Dómino laudábitur ánima mea : ℟. Audiant mansuéti, & lætentur. *Ps.* 33.

Ad Magníficat. *Ant.* 8. G. Respexit Deus humilitátem ancillæ suæ : ex hoc beátam me dicent omnes generatiónes. *Luc.* 1.

AD COMPLETORIUM.

Ant. 7. ç. Tu remisisti.

Psalmus 12.

USquequò, Dómine, oblivísceris me in finem ? * úsquequò avertis fáciem tuam à me ?

Quándiu ponam consília in ánima mea, * dolórem in corde meo per diem ?

Usquequò exaltábitur inimícus meus super me ? * réspice, & exaudi me, Dómine Deus meus.

Illúmina óculos meos, ne unquam obdórmiam in morte ; * nequando dicat inimícus meus : Præválui adversùs eum.

Qui tríbulant me, exultábunt si motus fúero : * ego autem in misericórdia tua sperávi.

Exultábit cor meum in salutári tuo : * cantábo Dómino qui bona tríbuit mihi, & psallam nómini Dómini altíssimi.

Psalmus 31.

BEáti quorum remissæ sunt iniquitátes, * & quorum tecta sunt peccáta.

Beátus vir cui non imputávit Dóminus peccátum, * nec est in spíritu ejus dolus.

Quóniam tácui, inveteravérunt ossa mea, * dum clamárem totâ die.

Quóniam die ac nocte graváta est super me manus tua : * conversus sum in ærumna mea, dum confígitur spina.

Delictum meum cógnitum tibi feci, * & injustítiam meam non abscondi.

Dixi : Confitébor adversùm me injustítiam meam Dómino ; * & tu remisisti impietátem peccáti mei.

Pro hac orábit ad te omnis sanctus * in témpore opportúno.

Verúmtamen in dilúvio aquárum multárum, * ad eum non approximábunt.

Tu es refúgium meum à tribulatióne quæ circúmdedit me : * exultátio mea, érue me à circumdántibus me.

Intellectum tibi dabo, & ínstruam te in via hac quâ gradiéris : * firmábo super te óculos meos.

Nolíte fíeri sicut equus & mulus, * quibus non est intellectus.

In camo & fræno maxillas eórum constringe, * qui non appróximant ad te.

Multa flagella peccatóris ; * sperantem autem in

Dómino misericórdia circúmdabit.

Lætámini in Dómino, & exultáte, justi; * & gloriámini, omnes recti corde.

Psalmus 78.

DEus, venérunt gentes in hereditátem tuam: polluérunt templum sanctum tuum: * posuérunt Jerúsalem in pomórum custódiam.

Posuérunt morticína servórum tuórum escas volatílibus cœli, * carnes sanctórum tuórum béstiis terræ.

Effudérunt sánguinem eórum tanquam aquam in circúitu Jerúsalem; * & non erat qui sepelíret.

Facti sumus oppróbrium vicínis nostris; * subsannátio & illúsio his qui in circúitu nostro sunt.

Usquequò, Dómine, irascéris in finem? * accendétur velut ignis zelus tuus?

Effunde iram tuam in gentes quæ te non novérunt, * & in regna quæ nomen tuum non invocavérunt;

Quia comedérunt Jacob, * & locum ejus desolavérunt.

Ne memíneris iniquitátum nostrárum antiquárum: * citò antícipent nos misericórdiæ tuæ, quia páuperes facti sumus nimis.

Adjuva nos, Deus salutáris noster; * & propter glóriam nóminis tui, Dómine, líbera nos:

Et propítius esto peccátis nostris * propter nomen tuum;

Ne fortè dicant in géntibus: * Ubi est Deus eórum?

Et innotescat in natiónibus coram óculis nostris * últio sánguinis servórum tuórum, qui effúsus est.

Intróeat in conspectu tuo * gémitus compeditórum.

Secundùm magnitúdinem bráchii tui, * pósside fílios mortificatórum;

Et redde vicínis nostris séptuplum in sinu eórum impropérium ipsórum, * quod exprobravérunt tibi, Dómine.

Nos autem pópulus tuus, & oves páscuæ tuæ, * confitébimur tibi in séculum.

In generatiónem & generatiónem * annuntiábimus laudem tuam.

Ant. Tu remisisti impietátem peccáti mei: pro hac orábit ad te omnis sanctus. *Ps.* 31.

FERIA QUARTA
AD OFFICIUM NOCT.

Invit. Non repellet Dóminus plebem suam: * Veníte, adorémus.

Psalmus 94. Veníte. 2.

Hymnus.

MIrámur, ô Deus, tuæ
Recens opus poténtiæ,
Quæ scripta scintillántibus
Refulget astrórum globis.
Ut sol diéi, cándida

Sic luna nocti præsidet :
Exércitu totum novo
Discríminant stellæ polum.
At ipse , cœlórum decus,
Sol novit occásus suos :
Sunt certa lunæ témpora ,
Statíque lapsus síderum.
Jugi rotáta túrbine
Furantur & reddunt diem :
Tu semper idem , néscius
Mortálium spem fállere.
Turbáta quid mens flúctuet ?
Curâ paternâ nos regis :
Æterna si cordi salus ,
Æterna nos salus manet.
Supréma laus & glória
Uni sit & trino Deo ,
Suo repóni qui jubet
Curas & angóres sinu.
Amen.

Ant. 3. *à.* Sperent in te.

Psalmus 9.

COnfitébor tibi , Dómine,in toto corde meo :* narrábo ómnia mirabília tua.

Lætábor & exultábo in te : * psallam nómini tuo , Altíssime.

In convertendo inimícum meum retrorsùm , * infirmabuntur , & períbunt à fácie tua.

Quóniam fecisti judícium meum & causam meam : * sedisti super thronum , qui júdicas justítiam.

Increpasti gentes , & périit ímpius : * nomen eórum delesti in æternum , & in séculum séculi.

Inimíci defecérunt frámeæ in finem , * & civitátes eórum destruxisti.

Périit memória eórum cum sónitu ; * & Dóminus in æternum pérmanet.

Parávit in judício thronum suum : * & ipse judicábit orbem terræ in æquitáte , judicábit pópulos in justítia.

Et factus est Dóminus refúgium páuperi : * adjútor in opportunitátibus , in tribulatióne.

Et sperent in te , qui novérunt nomen tuum ; * quóniam non dereliquisti quærentes te , Dómine.

Psállite Dómino qui hábitat in Sion : * annuntiáte inter gentes stúdia ejus ;

Quóniam requírens sánguinem , eórum recordátus est : * non est oblítus clamórem páuperum.

Divisio Psalmi 9.

MIserére meî , Dómine : * vide humilitátem meam de inimícis meis,

Qui exaltas me de portis mortis ; * ut annúntiem omnes laudatiónes tuas in portis fíliæ Sion.

Exultábo in salutári tuo : * infixæ sunt gentes in intéritu quem fecérunt.

In láqueo isto quem abscondérunt , * comprehensus est pes eórum.

Cognoscétur Dóminus judícia fáciens : * in opéribus mánuum suárum comprehensus est peccátor.

Convertantur peccatóres

in infernum, * omnes gentes quæ obliviſcuntur Deum.

Quóniam non in finem oblívio erit páuperis: * patiéntia páuperum non períbit in finem.

Exurge, Dómine; non confortétur homo: * judicentur gentes in conſpectu tuo.

Conſtítue, Dómine, legiſlatórem ſuper eos; * ut ſciant gentes quóniam hómines ſunt.

Altera diviſio Pſalmi 9.

Ut quid, Dómine, receſſiſti longè? * déſpicis in opportunitátibus, in tribulatióne?

Dum ſuperbit ímpius, incénditur pauper: * comprehenduntur in consíliis quibus cógitant.

Quóniam laudátur peccátor in deſidériis ánimæ ſuæ, * & iníquus benedícitur.

Exacerbávit Dóminum peccátor: * ſecundùm multitúdinem iræ ſuæ non quæret.

Non eſt Deus in conſpectu ejus: * inquinátæ ſunt viæ illíus in omni témpore.

Auferuntur judícia tua à fácie ejus: * ómnium inimicórum ſuórum dominábitur.

Dixit enim in corde ſuo: * Non movébor à generatióne in generatiónem ſine malo.

Cujus maledictióne os plenum eſt, & amaritúdine, & dolo: * ſub lingua ejus labor & dolor.

Sedet in inſídiis cum divítibus in occultis, * ut interfíciat innocentem.

Oculi ejus in páuperem reſpíciunt: * inſidiátur in abſcóndito quaſi leo in ſpelunca ſua.

Inſidiátur ut rápiat páuperem; * rápere páuperem, dum áttrahit eum.

In láqueo ſuo humiliábit eum: * inclinábit ſe, & cadet, cùm dominátus fúerit páuperum.

Dixit enim in corde ſuo: Oblítus eſt Deus; * avertit fáciem ſuam, ne vídeat in finem.

Exurge, Dómine Deus; exaltétur manus tua: * ne obliviſcáris páuperum.

Propter quid irritávit ímpius Deum? * dixit enim in corde ſuo: Non requíret.

Vides quóniam tu labórem & dolórem consíderas, * ut tradas eos in manus tuas.

Tibi derelictus eſt pauper: * órphano tu eris adjútor.

Cóntere bráchium peccatóris & maligni: * quærétur peccátum illíus, & non inveniétur.

Dóminus regnábit in æternum, & in ſéculum ſéculi: * períbitis, gentes, de terra illíus.

Deſidérium páuperum

exaudívit Dóminus: * præparatiónem cordis eórum audívit auris tua;

Judicáre pupillo & húmili, * ut non appónat ultrà magnificáre se homo super terram.

Ant. Sperent in te, qui novérunt nomen tuum; quóniam non dereliquísti quærentes te, Dómine.

Ant. 8. G. Fílii.

Psalmus 77.

ATténdite, pópule meus, legem meam: * inclináte aurem vestram in verba oris mei.

Apériam in parábolis os meum: * loquar propositiónes ab inítio.

Quanta audívimus, & cognóvimus ea, * & patres nostri narravérunt nobis.

Non sunt occultáta à fíliis eórum * in generatióne áltera.

Narrantes laudes Dómini, & virtútes ejus, * & mirabília ejus quæ fecit.

Et suscitávit testimónium in Jacob, * & legem pósuit in Israel.

Quanta mandávit pátribus nostris, nota fácere ea fíliis suis, * ut cognoscat generátio áltera:

Fílii qui nascentur, & exurgent, * & narrábunt fíliis suis;

Ut ponant in Deo spem suam, & non obliviscantur óperum Dei, * & mandáta ejus exquírant;

Ne fiant sicut patres eórum, * generátio prava & exásperans,

Generátio quæ non diréxit cor suum, * & non est créditus cum Deo spíritus ejus.

Divisio Psalmi 77.

FIlii Ephrem intendentes & mittentes arcum, * conversi sunt in die belli.

Non custodiérunt testamentum Dei, * & in lege ejus noluérunt ambuláre.

Et oblíti sunt benefactórum ejus, * & mirabílium ejus quæ ostendit eis.

Coram pátribus eórum fecit mirabília in terra Ægypti, * in campo Táneos.

Interrúpit mare, & perduxit eos, * & státuit aquas quasi in utre.

Et deduxit eos in nube diéi, * & totâ nocte in illuminatióne ignis.

Interrúpit petram in erémo, * & adaquávit eos velut in abysso multâ.

Et eduxit aquam de petra, * & deduxit tanquam flúmina aquas.

Et apposuérunt adhuc peccáre ei: * in iram excitavérunt Excelsum in inaquóso.

Et tentavérunt Deum in córdibus suis, * ut péterent escas animábus suis.

Et malè locúti sunt de Deo: * dixérunt, Numquid póterit Deus paráre mensam in deserto?

Quóniam percussit petram, & fluxérunt aquæ, * & torrentes inundavérunt.

Numquid & panem póterit dare, * aut paráre mensam pópulo suo ?

Ideò audívit Dóminus, & dístulit : * & ignis accensus est in Jacob, & ira ascendit in Israel;

Quia non credidérunt in Deo, * nec speravérunt in salutári ejus.

Et mandávit núbibus désuper, * & jánuas cœli apéruit.

Et pluit illis manna ad manducandum, * & panem cœli dedit eis.

Panem Angelórum manducávit homo : * cibária misit eis in abundántia.

Altera divisio Psalmi 77.

TRánstulit [Dóminus] Austrum de cœlo ; * & induxit in virtúte sua Africum.

Et pluit super eos sicut púlverem carnes, * & sicut arénam maris volatília pennáta.

Et cecidérunt in médio castrórum eórum, * circa tabernácula eórum.

Et manducavérunt, & saturáti sunt nimis ; & desidérium eórum áttulit eis : * non sunt fraudáti à desidério suo.

Adhuc escæ eórum erant in ore ipsórum, * & ira Dei ascendit super eos.

Et occídit pingues eórum, * & electos Israel impedívit.

In ómnibus his peccavérunt adhuc, * & non credidérunt in mirabílibus ejus.

Et defecérunt in vanitáte dies eórum, * & anni eórum cum festinatióne.

Cùm occíderet eos, quærébant eum ; * & revertebantur, & dilúculò veniébant ad eum.

Et rememoráti sunt quia Deus adjútor est eórum, * & Deus excelsus redemptor eórum est.

Et dilexérunt eum in ore suo, * & linguâ suâ mentíti sunt ei.

Cor autem eórum non erat rectum cum eo, * nec fidéles hábiti sunt in testamento ejus.

Ipse autem est miséricors, & propítius fiet peccátis eórum, * & non disperdet eos.

Ant. Fílii qui nascentur, narrábunt fíliis suis, ut ponant in Deo spem suam.

Ant. 7. d. Abstulit.

Ex Psalmo 77. Et.

ABundávit [Dóminus] ut avérteret iram suam, * & non accendit omnē iram suam.

Et recordátus est quia caro sunt, * spíritus vadens, & non rédiens.

Quóties exacerbavérunt eum in deserto ? * in iram concitavérunt eum in inaquóso ?

Et conversi sunt, & ten-

tavérunt Deum ; * & Sanctum Israel exacerbavérunt.

Non sunt recordáti manûs ejus, * die quâ redémit eos de manu tribulantis :

Sicut pósuit in Ægypto signa sua, * & prodígia sua in campo Táneos.

Et convertit in sánguinem flúmina eórum, * & imbres eórum, ne bíberent.

Misit in eos cœnomyíam, & comédit eos ; * & ranam, & dispérdidit eos.

Et dedit ærúgini fructus eórum, * & labóres eórum locustæ.

Et occídit in grándine víneas eórum, * & moros eórum in pruína.

Et trádidit grándini jumenta eórum, * & possessiónem eórum igni.

Misit in eos iram indignatiónis suæ ; * indignatiónem, & iram, & tribulatiónem, immissiónes per ángelos malos.

Viam fecit sémitæ iræ suæ : non pepercit à morte animábus eórum, * & jumenta eórum in morte conclúsit.

Et percussit omne primogénitum in terra Ægypti, * primítias omnis labóris eórum in tabernáculis Cham.

Divisio Psalmi 77. Et.

ABstulit [Dóminus] sicut oves pópulum suum, * & perduxit eos tanquam gregem in deserto.

Et deduxit eos in spe, & non timuérunt ; * & inimícos eórum opéruit mare.

Et induxit eos in montem sanctificatiónis suæ, * montem quem acquisívit déxtera ejus.

Et ejécit à fácie eórum gentes ; * & sorte divísit eis terram in funículo distributiónis.

Et habitáre fecit in tabernáculis eórum * tribus Israel.

Et tentavérunt, & exacerbavérunt Deum excelsum ; * & testimónia ejus non custodiérunt.

Et avertérunt se, & non servavérunt pactum : * quemádmodùm patres eórum, conversi sunt in arcum pravum.

In iram concitavérunt eum in cóllibus suis, * & in sculptílibus suis ad æmulatiónem eum provocavérunt.

Audívit Deus, & sprevit ; * & ad níhilum redégit valdè Israel.

Et répulit tabernáculum Silo, * tabernáculum suum, ubi habitávit in homínibus.

Et trádidit in captivitátem virtútem eórum, * & pulchritúdinem eórum in manus inimíci.

Et conclúsit in gládio pópulum suum, * & hereditátem suam sprevit.

Júvenes eórum comédit ignis, * & vírgines eórum non sunt lamentátæ.

Sacerdótes eórum in gládio cecidérunt, * & víduæ eórum non plorabantur.

Altera divisio Psalmi 77. Et.

EXcitátus est tanquam dórmiens Dóminus, * tanquam potens crapulátus à vino.

Et percussit inimícos suos in posterióra: * oppróbrium sempiternum dedit illis.

Et répulit tabernáculum Joseph,* & tribum Ephraïm non elégit;

Sed elégit tribum Juda, * montem Sion quem diléxit.

Et ædificávit sicut unicórnium sanctifícium suum * in terra quam fundávit in sécula.

Et elégit David servum suum, * & sústulit eum de grégibus óvium.

De post fœtantes accépit eum, * páscere Jacob servum suum, & Israel hereditátem suam.

Et pavit eos in innocéntia cordis sui, * & in intelléctibus mánuum suárum deduxit eos.

Ant. Abstulit Dóminus sicut oves pópulum suum, & deduxit eos in spe.

℣. Ecce non dormitábit, neque dórmiet, ℟. Qui custódit Israel. *Ps.* 120.

Pater noster.

AD LAUDES.

Ant. 4. E. Omnes.

Psalmus 5.

VErba mea áuribus pércipe, Dómine: * intéllige clamórem meum.

Intende voci oratiónis meæ, * Rex meus & Deus meus.

Quóniam ad te orábo, Dómine, * manè exáudies vocem meam.

Manè astábo tibi & vidébo; * quóniam non Deus volens iniquitátem tu es.

Neque habitábit juxta te malignus,* neque permanébunt injusti ante óculos tuos.

Odisti omnes qui operántur iniquitátem: * perdes omnes qui loquuntur mendácium.

Virum sánguinum & dolósum * abominábitur Dóminus.

Ego autem in multitúdine misericórdiæ tuæ introíbo in domum tuam: * adorábo ad templum sanctum tuum in timóre tuo.

Dómine, deduc me in justítia tua: * propter inimícos meos dírige in conspectu tuo viam meam;

Quóniam non est in ore eórum véritas: * cor eórum vanum est.

Sepulcrum patens est guttur eórum, linguis suis dolósè agébant; * júdica illos, Deus.

Décidant à cogitatióni-

bus suis : secundùm multitúdinem impietátum eórum expelle eos ; * quóniam irritavérunt te, Dómine.

Et lætentur omnes qui sperant in te : * in æternum exultábunt, & habitábis in eis.

Et gloriabuntur in te omnes qui díligunt nomen tuum ; * quóniam tu benedíces justo.

Dómine, ut scuto bonæ voluntátis tuæ * coronasti nos.

Ant. Omnes qui sperant in te, Dómine, in æternum exultábunt, & habitábis in eis.

Ant. 5. C. In tégmine.

Psalmus 35.

DIxit injustus ut delinquat in semetipso : * non est timor Dei ante óculos ejus ;

Quóniam dolósè egit in conspectu ejus, * ut inveniátur iníquitas ejus ad ódium.

Verba oris ejus iníquitas & dolus : * nóluit intellígere, ut bene ágeret.

Iniquitátem meditátus est in cubíli suo : ástitit omni viæ non bonæ ; * malítiam autem non odívit.

Dómine, in cœlo misericórdia tua, * & véritas tua usque ad nubes.

Justítia tua sicut montes Dei : * judícia tua abyssus multa.

Hómines & jumenta salvábis, Dómine ; * quemádmodùm multiplicasti misericórdiam tuam, Deus.

Fílii autem hóminum * in tégmine alárum tuárum sperábunt.

Inebriabuntur ab ubertáte domûs tuæ ; * & torrente voluptátis tuæ potábis eos.

Quóniam apud te est fons vitæ, * & in lúmine tuo vidébimus lumen.

Prætende misericórdiam tuam sciéntibus te, * & justítiam tuam his qui recto sunt corde.

Non véniat mihi pes supérbiæ, * & manus peccatóris non móveat me.

Ibi cecidérunt qui operantur iniquitátem : * expulsi sunt, nec potuérunt stare.

Ant. In tégmine alárum tuárum sperábunt, Dómine ; & torrente voluptátis tuæ potábis eos.

Ant. 3. a. Exaudi nos.

Psalmus 64.

TE decet hymnus, Deus, in Sion ; * & tibi reddétur votum in Jerúsalem.

Exaudi oratiónem meam : * ad te omnis caro véniet.

Verba iniquórum prævaluérunt super nos ; * & impietátibus nostris tu propitiáberis.

Beátus quem elegisti, & assumpsisti : * inhabitábit in átriis tuis.

Replébimur in bonis domûs tuæ : * sanctum est templum tuum, mirábile in æquitáte.

Exaudi nos, Deus salutáris noster, * spes ómnium fínium terræ, & in mari longè ;

Præparans montes in virtúte tua, accinctus poténtiâ : * qui conturbas profundum maris, sonum flúctuum ejus.

Turbabuntur gentes, & timébunt qui hábitant términos à signis tuis : * éxitus matutíni & véspere delectábis.

Visitasti terram, & inebriasti eam : * multiplicasti locupletáre eam.

Flumen Dei replétum est aquis : * parasti cibum illórum, quóniam ita est præparátio ejus.

Rivos ejus inébria, multíplica genímina ejus : * in stillicídiis ejus lætábitur gérminans.

Benedíces corónæ anni benignitátis tuæ ; * & campi tui replebuntur ubertáte.

Pinguescent speciósa deserti, * & exultatióne colles accingentur.

Indúti sunt aríetes óvium, & valles abundábunt frumento : * clamábunt, étenim hymnum dicent.

Ant. Exaudi nos, Deus salutáris noster, spes ómnium fínium terræ.

Ant. 1. a. Ecce.

In Feriis, Canticum. If. 12.

CONfitébor tibi, Dómine, quóniam irátus es mihi : * conversus est furor tuus, & consolátus es me.

Ecce Deus salvátor meus : * fiduciáliter agam, & non timébo.

Quia fortitúdo mea, & laus mea Dóminus, * & factus est mihi in salútem.

Hauriétis aquas in gáudio de fontibus Salvatóris ; * & dicétis in die illa : Confitémini Dómino, & invocáte nomen ejus.

Notas fácite in pópulis adinventiónes ejus : * mementóte quóniam excelsum est nomen ejus.

Cantáte Dómino, quóniam magnífice fecit : * annuntiáte hoc in universa terra.

Exulta & lauda, habitátio Sion ; * quia magnus in médio tuî Sanctus Israel.

Ant. Ecce Deus salvátor meus : fiduciáliter agam, & non timébo.

[*In Festis, Canticum.* Tob. 13.

MAgnus es, Dómine, in æternum, * & in ómnia sécula regnum tuum.

Quóniam tu flagellas, & salvas : dedúcis ad ínferos, & redúcis ; * & non est qui effúgiat manum tuam.

Confitémini Dómino, filii Israel, * & in conspectu géntium laudáte eum ;

Quóniam ídeò dispersit vos inter gentes quæ ignó-

rant eum, * ut vos enarrétis mirabília ejus,

Et faciátis ſcire eos * quia non eſt álius Deus omnípotens præter eum.

Ipſe caſtigávit nos propter iniquitátes noſtras; * & ipſe ſalvábit nos propter miſericórdiam ſuam.

Aſpícite ergo quæ fecit nobiſcum, & cum timóre & tremóre confitémini illi;* Regemque ſeculórum exaltáte in opéribus veſtris.

Ego autem in terra captivitátis meæ confitébor illi;* quóniam oſtendit majeſtátem ſuam in gentem peccatrícem.

Convertímini ítaque, peccatóres, & fácite juſtítiam coram Deo, * credentes quòd fáciat vobiſcum miſericórdiam ſuam.

Ego autem, & ánima mea, * in eo lætábimur.

Benedícite Dóminum, omnes electi ejus: * ágite dies lætítiæ, & confitémini illi.]

Ant. 6. *C.* Beneplácitum eſt.

Pſalmus 146.

LAudáte Dóminum, quóniam bonus eſt pſalmus: * Deo noſtro ſit jucunda decoráque laudátio.

Ædíficans Jerúſalem Dóminus: * diſperſiónes Iſraélis congregábit.

Qui ſanat contrítos corde, * & álligat contritiónes eórum.

Qui númerat multitúdinem ſtellárum, * & ómnibus eis nómina vocat.

Magnus Dóminus noſter, & magna virtus ejus; * & ſapiéntiæ ejus non eſt númerus.

Suſcípiens manſuétos Dóminus: * humílians autem peccatóres uſque ad terram.

Præcínite Dómino in confeſſióne: * psállite Deo noſtro in cíthara.

Qui óperit cœlum núbibus, * & parat terræ plúviam.

Qui prodúcit in móntibus fœnum,* & herbam ſervitúti hóminum.

Qui dat jumentis eſcam ipſórum,* & pullis corvórum invocántibus eum.

Non in fortitúdine equi voluntátem habébit; * nec in tíbiis viri beneplácitum erit ei.

Beneplácitum eſt Dómino ſuper timentes eum, * & in eis qui ſperant ſuper miſericórdia ejus.

Ant. Beneplácitum eſt Dómino ſuper timentes eum, & in eis qui ſperant ſuper miſericórdia ejus.

Capitulum. Iſ. 26.

IN ſémita judiciórum tuórum, Dómine, ſuſtinúimus te: nomen tuum & memoriále tuum in deſidério ánimæ; Anima mea deſiderávit te in nocte: ſed & ſpíritu meo in præcórdiis meis de mane vigilábo ad te.

Hymnus.

PRomittis, & servas datã
Immóbilis fidem, Deus:
Hanc manè primo sédulâ
Repóscimus fidem prece.

Promittit atque décipit
Incertus & fallax homo;
Sic quassa, si incumbas super,
Arundo transfíget manum.

Beátus ergo, qui tuo
Se totus abdit in sinu:
Hâc arce tutum túrbinis
Vis nulla de statu quatit.

Ne cor vacillet, óbligas
Temet sacramento, Deus:
Spes nixa tanto pígnore,
Æterna jam prensat bona.

Jam mente præsúmens polum,
Secúra sublími throno
Assistit, & cœléstium
Prælíbat undas flúminum.

Fons ô perennis grátiæ,
Colenda semper Trínitas,
Te spem salútis únicam
Da mente totâ quærere.
Amen.

℣. Audítam fac mihi manè misericórdiam tuam;

℞. Quia in te sperávi. *Ps.* 142.

Ad Benedíctus. *Ant.* 1. g. Jurávit Dóminus datúrum se nobis, ut sine timóre de manu inimicórum nostrórum liberáti, serviámus illi. *Luc.* 1.

AD PRIMAM.

Ant. 8. c. Ego.

Psalmus 30.

IN te, Dómine, sperávi, non confundar in ætérnum: * in justítia tua líbera me.

Inclína ad me aurem tuam: * accélera ut éruas me.

Esto mihi in Deum protectórem, & in domum refúgii, * ut salvum me fácias;

Quóniam fortitúdo mea & refúgium meum es tu: * & propter nomen tuum dedúces me, & enútries me.

Edúces me de láqueo hoc quem abscondérunt mihi; * quóniam tu es protector meus.

In manus tuas commendo spíritum meum: * redemisti me, Dómine Deus veritátis.

Odisti observantes vanitátes supervácuè: * ego autem in Dómino sperávi.

Exultábo, & lætábor in misericórdia tua; * quóniam respexisti humilitátem meam, salvasti de necessitátibus ánimam meam.

Nec conclusisti me in mánibus inimíci: * statuisti in loco spatióso pedes meos.

Divisio Psalmi 30.

MIserére meî, Dómine, quóniam tríbulor: * conturbátus est in ira óculus meus, ánima mea, & venter meus;

Quóniam defécit in dolóre vita mea, * & anni mei in gemítibus.

Infirmáta est in paupertáte virtus mea, * & ossa mea conturbáta sunt.

Super omnes inimícos meos factus sum oppróbrium, & vicínis meis valde; * & timor notis meis.

Qui vidébant me, * foràs fugérunt à me.

Oblivióni datus sum tanquam mórtuus à corde: * factus sum tanquam vas pérditum;

Quóniam audívi vituperatiónem multórum commorántium in circúitu: * in eo dum convenírent simul adversùm me, accípere ánimam meam consiliáti sunt.

Ego autem in te sperávi, Dómine; * dixi: Deus meus es tu; in mánibus tuis fortes meæ.

Eripe me de manu inimicórum meórum, * & à persequéntibus me.

Illustra fáciem tuam super servum tuum: * salvum me fac in misericórdia tua.

Dómine, non confundar, quóniam invocávi te: * erubescant ímpii, & deducantur in infernum.

Muta fiant lábia dolósa, * quæ loquuntur adversùs justum iniquitátem, in supérbia, & in abusióne.

Altera divisio Psalmi 30.

QUàm magna multitúdo dulcédinis tuæ, Dómine, * quam abscondisti timéntibus te!

Perfecisti eis qui sperant in te, * in conspectu filiórum hóminum.

Abscondes eos in abscóndito faciéi tuæ * à conturbatióne hóminum.

Próteges eos in tabernáculo tuo * à contradictióne linguarum.

Benedictus Dóminus, * quóniam mirificávit misericórdiam suam mihi in civitáte muníta.

Ego autem dixi in excessu mentis meæ: * Projectus sum à fácie oculórum tuórũ.

Ideò exaudisti vocem oratiónis meæ, * dum clamárem ad te.

Dilígite Dóminum, omnes sancti ejus; quóniam veritátem requíret Dóminus, * & retríbuet abundanter faciéntibus supérbiam.

Viríliter ágite, & confortétur cor vestrum, * omnes qui sperátis in Dómino.

Ant. Ego in Dómino sperávi: exultábo, & lætábor in misericórdia tua.

AD TERTIAM.

Ant. 4. A. Spera in Deo.

Psalmus 41.

QUemádmodum desíderat cervus ad fontes aquárum; * ita desíderat ánima mea ad te, Deus.

Sitívit ánima mea ad Deum fortem, vivum: * quando véniam, & apparébo ante fáciem Dei?

Fuérunt mihi lácrymæ meæ panes die ac nocte, * dum dícitur mihi quotídie: Ubi est Deus tuus?

Hæc recordátus sum, & effúdi in me ánimam meam, * quóniam transíbo in locum tabernáculi admirábilis, usque ad domum Dei,

In voce exultatiónis & confessiónis, * sonus epulantis.

Quare tristis es, ánima mea? * & quare conturbas me?

Spera in Deo, quóniam adhuc confitébor illi: * salutáre vultûs mei, & Deus meus.

Divisio Psalmi 41.

AD meipsum ánima mea conturbáta est: * proptéreà memor ero tuî de terra Jordánis, & Hermóniim à monte módico.

Abyssus abyssum ínvocat, * in voce cataractárum tuárum.

Omnia excelsa tua, & fluctus tui, * super me transiérunt.

In die mandávit Dóminus misericórdiam suam, * & nocte cánticum ejus.

Apud me orátio Deo vitæ meæ; * dicam Deo: Susceptor meus es.

Quare oblítus es meî, & quare contristátus incédo, * dum affligit me inimícus?

Dum confringuntur ossa mea, * exprobravérunt mihi qui tríbulant me inimíci mei,

Dum dicunt mihi per síngulos dies: * Ubi est Deus tuus?

Quare tristis es, ánima mea? * & quare conturbas me?

Spera in Deo, quóniam adhuc confitébor illi: * salutáre vultûs mei, & Deus meus.

Psalmus 42.

JUdica me, Deus, & discerne causam meam de gente non sancta: * ab hómine iníquo & dolóso érue me,

Quia tu es, Deus, fortitúdo mea: * quare me repulisti? & quare tristis incédo, dum affligit me inimícus?

Emitte lucem tuam & veritátem tuam: * ipsa me deduxérunt, & adduxérunt in montem sanctum tuum, & in tabernácula tua.

Et introíbo ad altáre Dei, * ad Deum qui lætíficat juventútem meam.

Confitébor tibi in cíthara, Deus, Deus meus: * quare tristis es, ánima mea? & quare conturbas me?

Spera in Deo, quóniam adhuc confitébor illi: * salutáre vultûs mei, & Deus meus.

Ant. Spera in Deo, ánima mea: salutáre vultûs mei, & Deus meus.

Capitulum. Rom. 15.

QUæcumque scripta sunt, ad nostram doctrínam scripta sunt; ut

per patiéntiam & consolatiónem Scripturárum: spem habeámus.

℟. *br.* Memor esto verbi tui, Dómine, * In quo mihi spem dedisti. Memor esto. ℣. Hæc me consoláta est, * quia elóquium tuum vivificávit me, * In quo. Glória. Memor.

℣. Respondébo exprobrántibus mihi verbum; ℟. Quia sperávi in sermónibus tuis. *Ps.* 118.

AD SEXTAM.

Ant. 2. D. Qui sperat in Dómino.

Psalmus 20.

DOmine, in virtúte tua lætábitur rex, * & super salutáre tuum exultábit veheménter.

Desidérium cordis ejus tribuisti ei, * & voluntáte labiórum ejus non fraudasti eum;

Quóniam prævenisti eum in benedictiónibus dulcédinis, * posuisti in cápite ejus corónam de lápide pretióso.

Vitam pétiit à te; * & tribuisti ei longitúdinem diérum in séculum, & in séculum séculi.

Magna est glória ejus in salútari tuo: * glóriam & magnum decórem impónes super eum.

Quóniam dabis eum in benedictiónem in séculum séculi: * lætificábis eum in gáudio cum vultu tuo.

Quóniam rex sperat in Dómino; * & in misericórdia Altíssimi non commovébitur.

Inveniátur manus tua ómnibus inimícis tuis: * déxtera tua invéniat omnes qui te odérunt.

Pones eos ut clíbanum ignis in témpore vultûs tui: * Dóminus in ira sua conturbábit eos, & devorábit eos ignis.

Fructum eórum de terra perdes, * & semen eórum à fíliis hóminum;

Quóniam declinavérunt in te mala: * cogitavérunt consília, quæ non potuérunt stabilíre.

Quóniam pones eos dorsum: * in relíquiis tuis præparábis vultum eórum.

Exaltáre, Dómine, in virtúte tua: * cantábimus & psallémus virtútes tuas.

Psalmus 102.

BEnedic, ánima mea, Dómino; * & ómnia quæ intra me sunt, nómini sancto ejus.

Bénedic, ánima mea, Dómino; * & noli oblivisci omnes retributiónes ejus.

Qui propitiátur ómnibus iniquitátibus tuis; * qui sanat omnes infirmitátes tuas.

Qui rédimit de intéritu vitam tuam; * qui corónat te in misericórdia & miseratiónibus.

Qui replet in bonis desidérium tuum: * renová-

bitur ut áquilæ juventus tua.

Fáciens misericórdias Dóminus, * & judícium ómnibus injúriam patiéntibus.

Notas fecit vias suas Móysi, * fíliis Israel voluntátes suas.

Divisio Psalmi 102.

MIserátor & misericors Dóminus: * longánimis, & multùm miséricors.

Non in perpétuum irascétur, * neque in æternum comminábitur.

Non secundùm peccáta nostra fecit nobis, * neque secundùm iniquitátes nostras retríbuit nobis;

Quóniam secundùm altitúdinem cœli à terra, * corroborávit misericórdiam suam super timentes se.

Quantùm distat ortus ab occidente, * longè fecit à nobis iniquitátes nostras.

Quómodò miserétur pater filiórum, * misertus est Dóminus timéntibus se;

Quóniam ipse cognóvit figmentum nostrum: * recordátus est quóniam pulvis sumus.

Homo, sicut fœnum dies ejus: * tanquam flos agri sic efflorébit;

Quóniam spíritus pertransíbit in illo, & non subsistet, * & non cognoscet ámpliùs locum suum.

Misericórdia autem Dómini ab æterno, * & usque in æternum super timentes eum.

Et justítia illíus in fílios filiórum, * his qui servant testamentum ejus,

Et mémores sunt mandatórum ipsíus, * ad faciendum ea.

Dóminus in cœlo parávit sedem suam; * & regnum ipsíus ómnibus dominábitur.

Benedícite Dómino, omnes Angeli ejus, potentes virtúte, facientes verbum illíus, * ad audiendam vocem sermónum ejus.

Benedícite Dómino, omnes virtútes ejus; * ministri ejus, qui fácitis voluntátem ejus.

Benedícite Dómino, ómnia ópera ejus: * in omni loco dominatiónis ejus, bénedic, ánima mea, Dómino.

Ant. Qui sperat in Dómino, in misericórdia Altíssimi non commovébitur. *Ps.* 20.

Capitulum 1. Joan. 3.

NUnc fílii Dei sumus; & nondum appáruit quid érimus: Scimus quóniam, cùm apparúerit, símiles ei érimus; quóniam vidébimus eum sícuti est: Et omnis qui habet hanc spem in eo; sanctíficat se: sicut & ille sanctus est.

℟. *br.* Beátus vir, * Cujus est nomen Dómini spes ejus. Beátus vir. ℣. Et non

respexit in vanitátes * & insánias falsas: * Cujus est. Glória Patri. Beátus vir. *Ps.* 39.

℣. Speráte in eo, omnis congregátio pópuli: ℟. Effúndite coram illo corda vestra. *Ps.* 61.

AD NONAM.

Ant. 8. d. Factus est.

Psalmus 81.

DEus stetit in synagóga deórum: * in médio autem deos dijúdicat.

Usquequò judicátis iniquitátem, * & fácies peccatórum súmitis?

Judicáte egéno & pupíllo: * húmilem & páuperem justificáte.

Erípite páuperem, * & egénum de manu peccatóris liberáte.

Nesciérunt, neque intellexérunt, in ténebris ámbulant: * movebuntur ómnia fundamenta terræ.

Ego dixi: Dii estis, * & fílii Excelsi omnes.

Vos autem sicut hómines moriémini, * & sicut unus de princípibus cadétis.

Surge, Deus, júdica terram; * quóniam tu hereditábis in ómnibus géntibus.

Psalmus 93.

DEus ultiónum Dóminus, * Deus ultiónum líberè egit.

Exaltáre, qui júdicas terram: * redde retributiónem supérbis.

Usquequò peccatóres, Dómine, * úsquequò peccatóres gloriabuntur?

Effabuntur & loquentur iniquitátem? * loquentur omnes qui operantur injustítiam?

Pópulum tuum, Dómine, humiliavérunt, * & hereditátem tuam vexavérunt.

Víduam & ádvenam interfecérunt, * & pupillos occidérunt.

Et dixérunt: Non vidébit Dóminus, * nec intélliget Deus Jacob.

Intellígite, insipientes in pópulo; * & stulti, aliquando sápite.

Qui plantávit aurem, non áudiet? * aut qui finxit óculum, non consíderat?

Qui córripit gentes, non árguet? * qui docet hóminem sciéntiam?

Dóminus scit cogitatiónes hóminum, * quóniam vanæ sunt.

Divisio Psalmi 93.

BEátus homo, quem tu erudíeris, Dómine, * & de lege tua docúeris eum;

Ut mítiges ei à diébus malis, * donec fodiátur peccatóri fóvea.

Quia non repellet Dóminus plebem suam, * & hereditátem suam non derelinquet;

Quoadusque justítia convertátur in judícium, * & qui juxta illam omnes qui recto sunt corde.

Quis consurget mihi adversùs malignantes ? * aut quis stabit mecum adversùs operántes iniquitátem ?

Nisi quia Dóminus adjúvit me, * paulò minùs habitasset in inferno ánima mea.

Si dicébam : Motus est pes meus ; * misericórdia tua, Dómine, adjuvábat me.

Secundùm multitúdinem dolórum meórum in corde meo, * consolatiónes tuæ lætificavérunt ánimam meam.

Numquid adhæret tibi sedes iniquitátis, * qui fingis labórem in præcepto ?

Captábunt in ánimam justi, * & sánguinem innocentem condemnábunt.

Et factus est mihi Dóminus in refúgium, * & Deus meus in adjutórium spei meæ.

Et reddet illis iniquitátem ipsórum ; & in malítia eórum disperdet eos : * disperdet illos Dóminus Deus noster.

Ant. Factus est mihi Dóminus in refúgium, & Deus meus in adjutórium spei meæ. *Ps.* 93.

Capitulum. Hebr. 10.

NOlíte amíttere confidéntiam vestram, quæ magnam habet remuneratiónem ; patiéntia enim vobis necessária est : ut voluntátem Dei facientes, reportétis promissiónem.

℟. *br.* Bonum est confídere in Dómino, * Quàm confídere in hómine. Bonum est. ℣. Bonum est * speráre in Dómino, * Quàm confídere in hómine. Glória Patri. Bonum est. *Ps.* 117.

℣. Mihi adhærére Deo bonum est, ℟. Pónere in Dómino Deo spem meam. *Ps.* 72.

AD VESPERAS.

Ant. 7. d. Oculi nostri.

Psalmus. 122.

AD te levávi óculos meos, * qui hábitas in cœlis.

Ecce, sicut óculi servórum * in mánibus dominórum suórum :

Sicut óculi ancillæ in mánibus dóminæ suæ ; * ita óculi nostri ad Dóminum Deum nostrum, donec misereátur nostrî.

Miserére nostri, Dómine, miserére nostri ; * quia multum repléti sumus despectióne ;

Quia multùm repléta est ánima nostra : * oppróbrium abundántibus, & despéctio superbis.

Ant. Oculi nostri ad Dóminum Deum nostrum, donec misereátur nostrî.

Ant. 5. a. Qui confídunt in Dómino.

Psalmus 124.

QUi confídunt in Dómino, sicut mons Sion : *

non commovébitur in ætérnũ,qui hábitat in Jerúsalem.

Montes in circúitu ejus, & Dóminus in circúitu pópuli sui, * ex hoc nunc, & usque in séculum;

Quia non relinquet Dóminus virgam peccatórum super sortem justórum; * ut non extendant justi ad iniquitátem manus suas.

Bénefac, Dómine, bonis, * & rectis corde.

Declinantes autem in obligatiónes addúcet Dóminus cum operántibus iniquitátem :* pax super Israel.

Ant. Qui confídunt in Dómino, sicut mons Sion : non commovébitur in ætérnum, qui hábitat in Jerúsalem.

Ant. 8. c. Beátus vir.

Psalmus 126.

NIsi Dóminus ædificáverit domum,* in vanum laboravérunt qui ædíficant eam.

Nisi Dóminus custodíerit civitátem, * frustrà vígilat qui custódit eam.

Vanum est vobis ante lucem súrgere : * súrgite, postquam sedéritis, qui manducátis panem dolóris, cùm déderit diléctis suis somnum.

Ecce heréditas Dómini, fílii : * merces, fructus ventris.

Sicut sagittæ in manu potentis, * ita fílii excussórum.

Beátus vir qui implévit desidérium suum ex ipsis; * non confundétur, cùm loquétur inimícis suis in porta.

Ant. Beátus vir qui implévit desidérium suum : non confundétur, cùm loquétur inimícis suis.

Ant. 1. a. Sustínuit.

Psalmus 129.

DE profundis clamávi ad te, Dómine : * Dómine, exaudi vocem meam.

Fiant aures tuæ intendentes * in vocem deprecatiónis meæ.

Si iniquitátes observáveris, Dómine; * Dómine, quis sustinébit?

Quia apud te propitiátio est, * & propter legem tuam sustínui te, Dómine.

Sustínuit ánima mea in verbo ejus : * sperávit ánima mea in Dómino.

A custódia matutína usque ad noctem * speret Israel in Dómino;

Quia apud Dóminum misericórdia,* & copiósa apud eum redémptio.

Et ipse rédimet Israel * ex ómnibus iniquitátibus ejus.

Ant. Sustínuit ánima mea in verbo ejus : sperávit ánima mea in Dómino.

Ant. 4. a. Speret.

Psalmus 130.

DOmine, non est exaltátum cor meum, *

neque eláti sunt óculi mei;

Neque ambulávi in magnis, * neque in mirabílibus super me.

Si non humíliter sentiébam, * sed exaltávi ánimam meam;

Sicut ablactátus est super matre sua, * ita retribútio in ánima mea.

Speret Israel in Dómino, * ex hoc nunc, & usque in séculum.

Ant. Speret Israel in Dómino.

Capitulum. Rom. 15.

DEus spei répleat vos omni gáudio & pace in credendo; ut abundétis in spe: & virtúte Spíritûs sancti.

Hymnus.

HOrres superbos, nec tuam
Das álteri laudem, Deus:
Humána nil isthinc sibi
Decerpat arrogántia.

Ingráta quippe mens tuæ
Fluenta sistit grátiæ;
Tristíque marcescit statim,
Ceu gramen exustum siti.

Ut servus in manus heri
Intenta figit lúmina;
Sic ora sacris móntibus
Non dimovémus ánxii.

Desiderátam si dare
Opem moráris; spes tamen,
Tenácis instar áncoræ,
Immóta fundat péctora.

Sit summa Patri glória:
Sit summa Nato, qui dedit
Nobis futúræ Spíritum
Hereditátis óbsidem.
Amen.

℣. A custódia matutína usque ad noctem. ℟. Speret Israel in Dómino. *Ps.* 129.

Ad Magníficat. *Ant.* 8. G. Misericórdia ejus à progénie in progénies timéntibus eum. *Luc.* 1.

AD COMPLETORIUM.

Ant. 4. E. Conserva me.

Psalmus 10.

IN Dómino confído; * quómodò dícitis ánimæ meæ: Tránsmigra in montem sicut passer?

Quóniam ecce peccatóres intendérunt arcum, paravérunt sagittas suas in pháretra, * ut sagittent in obscúro rectos corde.

Quóniam quæ perfecisti, destruxérunt; * justus autem quid fecit?

Dóminus in templo sancto suo: * Dóminus in cœlo sedes ejus.

Oculi ejus in páuperem respíciunt: * pálpebræ ejus intérrogant fílios hóminum.

Dóminus intérrogat justum & ímpium: * qui autem díligit iniquitátem, odit ánimam suam.

Pluet super peccatóres láqueos: * ignis, & sulphur, & spíritus procellárum, pars cálicis eórum.

Quóniam justus Dóminus, & justítias dilexit: * æquitátem vidit vultus ejus.

Psalmus 13.

DIxit insípiens in corde suo : * Non est Deus.

Corrupti sunt, & abominábiles facti sunt in stúdiis suis : * non est qui fáciat bonum, non est usque ad unum.

Dóminus de cœlo prospexit super fílios hóminum, * ut vídeat si est intélligens, aut requírens Deum.

Omnes declinavérunt, simul inútiles facti sunt : * non est qui fáciat bonum, non est usque ad unum.

Sepulcrum patens est guttur eórum ; linguis suis dolósè agébant : * venénum áspidum sub lábiis eórum.

Quorum os maledictióne & amaritúdine plenum est: * velóces pedes eórum ad effundendum sánguinem.

Contrítio & infelícitas in viis eórum, & viam pacis non cognovérunt : * non est timor Dei ante óculos eórum.

Nonne cognoscent omnès qui operantur iniquitátem, * qui dévorant plebem meam sicut escam panis ?

Dóminum non invocavérunt : illîc trepidavérunt timóre, ubi non erat timor ; * quóniam Dóminus in generatióne justa est.

Consílium ínopis confudistis, * quóniam Dóminus spes ejus est.

Qui dabit ex Sion salutáre Israel ? * cùm avérterit Dóminus captivitátem plebis suæ, exultábit Jacob, & lætábitur Israel.

Psalmus 15.

COnserva me, Dñe, * quóniam sperávi in te.

Dixi Dómino : Deus meus es tu, * quóniam bonórum meórum non eges.

Sanctis qui sunt in terra ejus, * mirificávit omnes voluntátes meas in eis.

Multiplicátæ sunt infirmitátes eórum : * pósteà acceleravérunt.

Non congregábo conventícula eórum de sanguínibus ;* nec memor ero nóminum eórum per lábia mea.

Dóminus pars hereditátis meæ & cálicis mei : * tu es qui restítues hereditátem meam mihi.

Funes cecidérunt mihi in præcláris : * étenim herédítas mea præclára est mihi.

Benedícam Dóminum qui tríbuit mihi intellectum : * ínsuper & usque ad noctem increpuérunt me renes mei.

Providébam Dóminum in conspectu meo semper ; * quóniam à dextris est mihi, ne commóvear.

Propter hoc lætátum est cor meum, & exultávit lingua mea : * ínsuper & caro mea requiescet in spe ;

Quóniam non derelinques ánimam meam in inferno, * nec dabis Sanctum

tuum vidére corruptiónem.

Notas mihi fecísti vias vitæ; adimplébis me lætítiâ cum vultu tuo: * delectatiónes in déxtera tua usque in finem.

Ant. Conserva me, Dómine; quóniam sperávi in te. *Ps.* 15.

FERIA QUINTA
AD OFFICIUM NOCT.

Invit. Hódie si vocem Dómini audiéritis, * Nolíte obduráre corda vestra.

Ps. 94. Veníte. 2.

Hymnus.

IIsdem creáti flúctibus
Pisces natant, volant aves:
Utrumque mortáli genus
Parátur esca córpori.

Menti sed æternæ cibus
Debétur alter: hæc Dei
Sermóne vivit: hanc fovet
Cœlestis & nutrit fides.

Quæsíta Christi sánguine
Manávit in terras fides,
Et impiárum péctora
Victrix subégit géntium.

Fax illa puris córdibus
Monstráre cœlos éfficax,
Æterna dignis íncitat
Factis meréri præmia.

Sancti leónum, per fidem,
Mulsêre rugítus: truces
Fregêre regnantûm minas;
Risêre stridentes rogos.

Hâc luce signátum, Deus,
Calcáre dona trámitem,
Et caritátis úberes
Fructus eundo cárpere.

Deo Patri sit glória,
Ejusque soli Fílio,
Sancto simul cum Spíritu,
Nunc, & per omne sécu-
lum. Amen.

Ant. 3. b. Rectum est verbum Dómini.

Psalmus 19.

EXáudiat te Dóminus in die tribulatiónis: * prótegat te nomen Dei Jacob.

Mittat tibi auxílium de sancto, * & de Sion tueátur te.

Memor sit omnis sacrifícii tui; * & holocaustum tuum pingue fiat.

Tríbuat tibi secundùm cor tuum, * & omne consílium tuum confirmet.

Lætábimur in salutári tuo, * & in nómine Dei nostri magnificábimur.

Impleat Dóminus omnes petitiónes tuas: * nunc cognóvi quóniam salvum fecit Dóminus Christum suum.

Exáudiet illum de cœlo sancto suo: * in potentátibus salus déxteræ ejus.

Hi in cúrribus, & hi in equis; * nos autem in nómine Dómini Dei nostri invocábimus.

Ipsi obligáti sunt, & cecidérunt: * nos autem surréximus, & erecti sumus.

Dómine, salvum fac Regem; * & exaudi nos in die quâ invocavérimus te.

Psalmus 32.

EXultáte, justi, in Dómino: * rectos decet collaudátio.

Confitémini Dómino in cíthara : * in psaltério decem chordárum psállite illi.

Cantáte ei cánticum novum : * benè psállite ei in vociferatióne.

Quia rectum est verbum Dómini, * & ómnia ópera ejus in fide.

Díligit misericórdiam & judícium : * misericórdiâ Dómini plena est terra.

Verbo Dómini cœli firmáti sunt; * & spíritu oris ejus omnis virtus eórum.

Cóngregans sicut in utre aquas maris, * ponens in thesauris abyssos.

Tímeat Dóminum omnis terra : * ab eo autem commoveantur omnes inhabitantes orbem;

Quóniam ipse dixit, & facta sunt : * ipse mandávit, & creáta sunt.

Dóminus díssipat consília géntium : * réprobat autem cogitatiónes populórum, & réprobat consília príncipum.

Consílium autem Dómini in æternum manet : * cogitatiónes cordis ejus in generatióne & generatiónem.

Divisio Psalmi 32.

BEáta gens, cujus est Dóminus Deus ejus : * pópulus quem elégit in hereditátem sibi.

De cœlo respexit Dóminus : * vidit omnes fílios hóminum.

De præparáto habitáculo suo * respexit super omnes qui hábitant terram.

Qui finxit singillátim corda eórum : * qui intélligit ómnia ópera eórum.

Non salvátur rex per multam virtútem; * & gigas non salvábitur in multitúdine virtútis suæ.

Fallax equus ad salútem : * in abundántia autem virtútis suæ non salvábitur.

Ecce óculi Dómini super metuentes eum, * & in eis qui sperant super misericórdia ejus;

Ut éruat à morte ánimas eórum, * & alat eos in fame.

Anima nostra sústinet Dóminum; * quóniam adjútor & protector noster est.

Quia in eo lætábitur cor nostrum, * & in nómine sancto ejus sperávimus.

Fiat misericórdia tua, Dómine, super nos, * quemádmodum sperávimus in te.

Ant. Rectum est verbum Dómini, & ómnia ópera ejus in fide. *Ps.* 32.

Ant. 4. A. Dóminus.

Psalmus 67.

EXurgat Deus, & dissipentur inimíci ejus; * & fúgiant, qui odérunt eum, à fácie ejus.

Sicut déficit fumus, defíciant : * sicut fluit céra à fácie ignis, sic péreant peccatóres à fácie Dei.

Et justi epulentur, &

exultent in conſpectu Dei, * & delectentur in lætítia.

Cantáte Deo, pſalmum dícite nómini ejus: * iter fácite ei qui aſcendit ſuper occáſum.

Dóminus nomen illi: * exultáte in conſpectu ejus.

Turbabuntur à fácie ejus, * patris orphanórum, & júdicis viduárum.

Deus in loco ſancto ſuo: * Deus qui inhabitáre facit uníus moris in domo.

Qui edúcit vinctos in fortitúdine, * ſimíliter eos qui exáſperant, qui hábitant in ſepulcris.

Deus, cùm egrederéris in conſpectu pópuli tui, * cùm pertransíres in deſerto,

Terra mota eſt: * étenim cœli diſtillavérunt à fácie Dei Sínai, à fácie Dei Iſrael.

Plúviam voluntáriam ſegregábis, Deus, hereditáti tuæ: * & infirmáta eſt, tu verò perfeciſti eam.

Animália tua habitábunt in ea: * paraſti in dulcédine tua páuperi, Deus.

Diviſio Pſalmi 67.

DOminus dabit verbum evangelizántibus, * virtúte multâ.

Rex virtútum dilecti, dilecti; * & ſpeciéi domûs divídere ſpólia.

Si dormiátis inter médios cleros, pennæ columbæ deargentátæ; * & poſterióra dorſi ejus in pallóre auri.

Dum diſcernit cœleſtis reges ſuper eam, * nive dealbabuntur in Selmon.

Mons Dei, mons pinguis: * mons coagulátus, mons pinguis.

Ut quid ſuſpicámini montes coagulátos? * mons in quo beneplácitum eſt Deo habitáre in eo; étenim Dóminus habitábit in finem.

Currus Dei decem míllibus múltiplex, míllia lætántium: * Dóminus in eis in Sina, in ſancto.

Aſcendiſti in altum, cepiſti captivitátem: * accepiſti dona in homínibus.

Etenim non credentes, * inhabitáre Dóminum Deum.

Benedictus Dóminus die quotídie: * próſperum iter fáciet nobis Deus ſalutárium noſtrórum.

Deus noſter, Deus ſalvos faciendi; * & Dómini Dómini éxitus mortis.

Verúmtamen Deus confringet cápita inimicórum ſuórum, * vérticem capilli perambulántium in delictis ſuis.

Dixit Dóminus: Ex Baſan convertam, * convertam in profundum maris;

Ut intingátur pes tuus in ſánguine, * lingua canum tuórum ex inimícis ab ipſo.

Vidérunt ingreſſus tuos, Deus, * ingreſſus Dei mei, Regis mei qui eſt in ſancto.

Prævenérunt príncipes conjuncti

conjuncti psalléntibus, * in médio juvenculárum tympanistriárum.

Altera divisio Psalmi 67.

IN ecclésiis benedícite Deo Dómino, * de fóntibus Israel.

Ibi Bénjamin adolescéntulus * in mentis excessu.

Príncipes Juda, duces eórum: * príncipes Zabúlon, príncipes Néphthali.

Manda, Deus, virtúti tuæ: * confirma hoc, Deus, quod operátus es in nobis.

A templo tuo in Jerúsalem * tibi ófferent reges múnera.

Increpa feras arúndinis; congregátio taurórum in vaccis populórum, * ut exclúdant eos qui probáti sunt argento.

Díssipa gentes quæ bella volunt: * vénient legáti ex Ægypto; Æthiópia prævéniet manus ejus Deo.

Regna terræ, cantáte Deo: * psállite Dómino.

Psállite Deo qui ascendit super cœlum cœli * ad orientem.

Ecce dabit voci suæ vocē virtútis: * date glóriā Deo.

Super Israel magnificéntia ejus, * & virtus ejus in núbibus.

Mirábilis Deus in sanctis suis; Deus Israel ipse dabit virtútem & fortitúdinē plebi suæ: * benedictus Deus.

Ant. Dóminus dabit verbum evangelizántibus: Deus Israel ipse dabit fortitúdinem plebi suæ.

Ant. 8. G. Dómine.

Psalmus 88.

MIsericórdias Dómini * in æternum cantábo.

In generatiónem & generatiónem * annuntiábo veritátem tuam in ore meo;

Quóniam dixisti: In æternum misericórdia ædificábitur in cœlis, * præparábitur véritas tua in eis.

Dispósui testamentum eléctis meis; * jurávi David servo meo:

Usque in æternum præparábo semen tuum; * & ædificábo in generatiónem & generatiónem sedem tuam.

Confitebuntur cœli mirabília tua, Dómine; * étenim veritátem tuam in ecclésia sanctórum.

Quóniam quis in núbibus æquábitur Dómino? * símilis erit Deo in fíliis Dei?

Deus, qui glorificátur in consílio sanctórum; * magnus & terríbilis super omnes qui in circúitu ejus sunt.

Dómine Deus virtútum, quis símilis tibi? * potens es, Dómine; & véritas tua in circúitu tuo.

Tu domináris potestáti maris; * motum autem flúctuum ejus tu mítigas.

Tu humiliasti sicut vulnerátum, superbum: * in bráchio virtútis tuæ dispersisti inimícos tuos.

Tui sunt cœli, & tua est

terra : * orbem terræ & plenitúdinem ejus tu fundasti ;

Aquilónem & mare tu creasti : * Thabor & Hermon in nómine tuo exultábunt.

Tuum bráchium cum poténtia : * firmétur manus tua, & exaltétur déxtera tua.

Justítia & judícium præparátio sedis tuæ ; * misericórdia & véritas præcédent fáciem tuam.

Divisio Psalmi 88.

BEátus pópulus qui scit jubilatiónem : * Dómine, in lúmine vultûs tui ambulábunt,

Et in nómine tuo exultábunt totâ die, * & in justítia tua exaltabuntur ;

Quóniam glória virtútis eórum tu es, * & in beneplácito tuo exaltábitur cornu nostrum.

Quia Dómini est assúmptio nostra, * & Sancti Israel regis nostri.

Tunc locútus es in visióne sanctis tuis, & dixisti : * Pósui adjutórium in potente, & exaltávi electum de plebe mea.

Invéni David servum meum : * óleo sancto meo unxi eum.

Manus enim mea auxiliábitur ei, * & bráchium meum confortábit eum.

Nihil profíciet inimícus in eo, * & fílius iniquitátis non appónet nocére ei.

Et concídam à fácie ipsíus inimícos ejus, * & odientes eum in fugam convertam.

Et véritas mea & misericórdia mea cum ipso ; * & in nómine meo exaltábitur cornu ejus.

Et ponam in mari manum ejus, * & in flumínibus déxteram ejus.

Ipse invocábit me : Pater meus es tu, * Deus meus, & susceptor salútis meæ.

Et ego primogénitum ponam illum, * excelsum præ régibus terræ.

In æternum servábo illi misericórdiam meam, * & testamentum meum fidéle ipsi ;

Et ponam in séculum séculi semen ejus, * & thronum ejus sicut dies cœli.

Si autem derelíquerint fílii ejus legem meam, * & in judíciis meis non ambuláverint ;

Si justítias meas profanáverint, * & mandáta mea non custodíerint,

Visitábo in virga iniquitátes eórum, * & in verbéribus peccáta eórum.

Misericórdiam autem meã non dispergam ab eo, * neque nocébo in veritáte mea.

Neque profanábo testamentum meum ; * & quæ procédunt de lábiis meis, non fáciam írrita.

Altera divisio Psalmi 88.

SEmel jurávi in sancto meo, * si David méntiar:

Semen ejus in æternum manébit; * & thronus ejus sicut sol in conspectu meo,

Et sicut luna perfecta in æternum, * & testis in cœlo fidélis.

Tu verò repulisti & despexisti, * distulisti Christum tuum.

Evertisti testamentum servi tui: * profanasti in terra sanctuárium ejus.

Destruxisti omnes sepes ejus: * posuisti firmamentum ejus formídinem.

Diripuérunt eum omnes transeuntes viam: * factus est oppróbrium vicínis suis.

Exaltasti déxteram depriméntium eum: * lætificasti omnes inimícos ejus.

Avertisti adjutórium gládii ejus, * & non es auxiliátus ei in bello.

Destruxisti eum ab emundatióne; * & sedem ejus in terram collisisti.

Minorasti dies témporis ejus: * perfudisti eum confusióne.

Usquequò, Dómine, avertis in finem? * exardescet sicut ignis ira tua?

Memoráre quæ mea substántia: * numquid enim vanè constituisti omnes fílios hóminum?

Quis est homo qui vivet, & non vidébit mortem? * éruet ánimam suam de manu ínferi?

Ubi sunt misericórdiæ tuæ antíquæ, Dómine, * sicut jurasti David in veritáte tua?

Memor esto, Dómine, oppróbrii servórum tuórum, * quod contínui in sinu meo, multárum géntium;

Quòd exprobravérunt inimíci tui, Dómine, * quòd exprobravérunt commutatiónem Christi tui.

Benedictus Dóminus in æternum: * fiat, fiat.

Ant. Dómine, in lúmine vultûs tui ambulábunt, & in nómine tuo exultábunt totâ die, & in justítia tua exaltabuntur.

℣. Ténebræ non obscurabuntur à te, Dómine;

℟. Et nox sicut dies illuminábitur. *Ps.* 138.

Pater noster.

AD LAUDES.

Ant. 4. f. Audi.

Psalmus 80.

EXultáte Deo adjutóri nostro: * jubiláte Deo Jacob.

Súmite psalmum, & date tympanum, * psaltérium jucundum cum cíthara.

Buccináte in Neoménia tubâ, * in insigni die solemnitátis vestræ;

Quia præceptum in Israel est, * & judícium Deo Jacob.

Testimónium in Joseph

pósuit illud, cùm exíret de terra Ægypti : * linguam quam non nóverat, audívit.

Divertit ab onéribus dorsum ejus : * manus ejus in cóphino serviérunt.

In tribulatióne invocasti me, & liberávi te : * exaudívi te in abscóndito tempestátis : probávi te apud aquam contradictiónis.

Audi, pópulus meus, & contestábor te : * Israel, si audíeris me, non erit in te deus recens, neque adorábis deum aliénum.

Ego enim sum Dóminus Deus tuus, qui eduxi te de terra Ægypti : * diláta os tuum, & implébo illud.

Et non audívit pópulus meus vocem meam ; * & Israel non intendit mihi.

Et dimísi eos secundùm desidéria cordis eórum : * ibunt in adinventiónibus suis.

Si pópulus meus audisset me ; * Israel si in viis meis ambulasset,

Pro níhilo fórsitan inimícos eórum humiliassem, * & super tribulantes eos misissem manum meam.

Inimíci Dómini mentíti sunt ei ; * & erit tempus eórum in sécula.

Et cibávit eos ex ádipe frumenti ; * & de petra, melle saturávit eos.

Ant. Audi, pópulus meus, & contestábor te : ego sum Dóminus Deus tuus.

Ant. 1. *g.* Parátum.

Psalmus 107.

PArátum cor meum, Deus, parátum cor meum : * cantábo & psallam in glória mea.

Exurge, glória mea ; exurge, psaltérium & cíthara : * exurgam dilúculo.

Confitébor tibi in pópulis, Dómine, * & psallam tibi in natiónibus ;

Quia magna est super cœlos misericórdia tua, * & usque ad nubes véritas tua.

Exaltáre super cœlos, Deus ; * & super omnem terram glória tua ;

Ut liberentur dilecti tui : * salvum fac déxterâ tuâ, & exaudi me.

Ant. Parátum cor meum, Deus ; exurgam dilúculo : confitébor tibi, Dómine.

Ant. 6. F. Dómine.

Divisio Psalmi 107.

DEus locútus est in sancto suo : * exultábo, & dívidam Síchimam, & convallem tabernaculórum dimétiar.

Meus est Gálaad, & meus est Manasses ; * & Ephraim suscéptio cápitis mei.

Juda rex meus : * Moab lebes spei meæ.

In Idumæam extendam calceamentum meum : * mihi alienígenæ amíci facti sunt.

Quis dedúcet me in civitátem munítam ? * quis

dedúcet me usque in Idumæam?

Nonne tu, Deus, qui repulísti nos? * & non exíbis, Deus, in virtútibus nostris?

Da nobis auxílium de tribulatióne, * quia vana salus hóminis.

In Deo faciémus virtútem: * & ipse ad níhilum dedúcet inimícos nostros.

Ant. Dómine, vana salus hóminis: in Deo faciémus virtútem.

Ant. 8. c. Deus.

In Feriis, Canticum Annæ.

1. Reg. 2.

EXultávit cor meum in Dómino, * & exaltátum est cornu meum in Deo meo.

Dilatátum est os meum super inimícos meos; * quia lætáta sum in salutári tuo.

Non est sanctus, ut est Dóminus; neque enim est álius extra te: * & non est fortis sicut Deus noster.

Nolíte multiplicáre loqui sublímia, gloriantes: * recédant vétera de ore vestro;

Quia Deus scientiárum Dóminus est, * & ipsi præparantur cogitatiónes.

Arcus fórtium superátus est; * & infirmi accincti sunt róbore.

Repléti príùs pro pánibus se locavérunt; * & faméli ci saturáti sunt,

Donec stérilis péperit plúrimos; * & quæ multos habébat fílios, infirmáta est.

Dóminus mortíficat, & vivíficat: * dedúcit ad ínferos, & redúcit.

Dóminus páuperem facit, & ditat: * humíliat, & súblevat.

Súscitat de púlvere egénum, * & de stércore élevat páuperem;

Ut sédeat cum princípibus, * & sólium glóriæ téneat.

Dómini enim sunt cárdines terræ, * & pósuit super eos orbem.

Pedes sanctórum suórum servábit, & ímpii in ténebris conticescent; * quia non in fortitúdine sua roborábitur vir.

Dóminum formidábunt adversárii ejus; * & super ipsos in cœlis tonábit.

Dóminus judicábit fines terræ, & dabit impérium Regi suo, * & sublimábit cornu Christi sui.

Ant. Deus scientiárum Dóminus est, & ipsi præparantur cogitatiónes.

[*In Festis, Canticum.*

1. Paral. 29.

BEnedictus es, Dómine, Deus Israel patris nostri, * ab æterno in ætérnum.

Tua est, Dómine, magnificéntia, & poténtia, & glória, atque victória; * & tibi laus.

Cuncta enim quæ in cœlo sunt & in terra, * tua sunt.

Tuum, Dómine, regnum; * & tu es super omnes príncipes.

Tuæ divítiæ, & tua est glória: * tu domináris ómnium.

In manu tua virtus & poténtia: * in manu tua magnitúdo, & impérium ómnium.

Nunc ígitur, Deus noster, confitémur tibi, * & laudámus nomen tuum ínclytum.]

Ant. 5. a. Annúntiat Dóminus.

Psalmus 147.

LAuda, Jerúsalem, Dóminum: * Lauda Deum tuum, Sion;

Quóniam confortávit seras portárum tuárum, * benedixit fíliis tuis in te.

Qui pósuit fines tuos pacem, * & ádipe frumenti sátiat te;

Qui emittit elóquium suum terræ, * velóciter currit sermo ejus;

Qui dat nivem sicut lanam, * nébulam sicut cínerem spargit.

Mittit crystallum suam sicut buccellas: * ante fáciem frígoris ejus quis sustinébit?

Emittet verbum suum, & liquefáciet ea: * flabit spíritus ejus, & fluent aquæ.

Qui annúntiat verbum suum Jacob, * justítias & judícia sua Israel.

Non fecit táliter omni natióni, * & judícia sua non manifestávit eis.

Ant. Annúntiat Dóminus verbum suum Jacob, & judícia sua Israel: non fecit táliter omni natióni.

Capitulum. 1. Petr. 2.

VOs genus electum, regále sacerdótium, gens sancta, pópulus acquisitiónis: ut virtútes annuntiétis ejus qui de ténebris vos vocávit in admirábile lumen suum.

Hymnus.

DIgnas, quis, ô Deus, tibi
Laudes rependat, qui tuo
Pellis ténebras lúmine,
Salútis & monstras viam?

Tu, quam jubes, donas fidem;
Hæc cúltui præest tuo;
Hæc mentis erróres fugat;
Hæc corda sursum dírigit.

Te destitúta spíritu
Nil pompa sacrórum juvat:
Secréta puri blándiùs
Tibi litábunt péctoris.

Vox inde cordi cónsona
Vectigal exolvet suum,
Et ad salútem líbero
Prométur ore véritas.

O, qui superbos réspuis,
Et símplices amas, Deus,
Ut crescat in nobis fides,
Cordis tumórem comprime.

Sit summa Patri glória:
Sit summa Nato, qui fidem
Cruóre fundávit suo;

Par ſit tibi laus, Spíritus. Amen.

℣. Declarátio ſermónum tuórum illúminat, ℟. Et intellectum dat párvulis. *Pſ.* 118.

Ad Benedictus. *Ant.* 3. a. Tu, puer, Prophéta Altíſſimi vocáberis, ad dandam ſciéntiam ſalútis plebi ejus. *Luc.* 1.

AD PRIMAM.

Ant. 3. *à.* Illúminet.

Pſalmus 66.

DEus miſereátur noſtrî, & benedícat nobis: * illúminet vultum ſuũ ſuper nos, & miſereátur noſtrî;

Ut cognoſcámus in terra viam tuam, * in ómnibus géntibus ſalutáre tuum.

Confiteántur tibi pópuli, Deus, * confiteántur tibi pópuli omnes.

Lætentur & exultent gentes; quóniam júdicas pópulos in æquitáte, * & gentes in terra dírigis.

Confiteántur tibi pópuli, Deus, confiteántur tibi pópuli omnes: * terra dedit fructum ſuum.

Benedícat nos, Deus, Deus noſter, benedícat nos Deus; * & métuant eum omnes fines terræ.

Pſalmus 89.

DOmine, refúgium factus es nobis, * à generatióne in generatiónem.

Priuſquàm montes fíerent, aut formarétur terra & orbis, * à ſéculo & uſque in ſéculum tu es Deus.

Ne avertas hóminem in humilitátem; * & dixiſti: Convertímini, fílii hóminũ.

Quóniam mille anni ante óculos tuos, * tanquam dies heſterna quæ prætériit, & cuſtódia in nocte.

Quæ pro níhilo habentur, * eórum anni erunt.

Manè ſicut herba tránſeat, manè flóreat & tránſeat: * véſperè décidat, indúret & areſcat;

Quia defécimus in ira tua, * & in furóre tuo turbáti ſumus.

Poſuiſti iniquitátes noſtras in conſpectu tuo, * ſéculum noſtrum in illuminatióne vultûs tui;

Quóniam omnes dies noſtri defecérunt, & in ira tua defécimus: * anni noſtri ſicut aránea meditabuntur.

Dies annórum noſtrórum in ipſis ſeptuaginta anni: * ſi autem in potentátibus, octoginta anni;

Et ampliùs eórum * labor & dolor.

Quóniam ſupervénit manſuetúdo, * & corripiémur.

Diviſio Pſalmi 89.

QUis novit poteſtátem iræ tuæ, * & præ timóre tuo iram tuam dinumeráre?

Déxteram tuam ſic notam fac, * & erudítos corde in ſapiéntia.

Convértere, Dómine, úſquequò? * & deprecábi-

lis esto super servos tuos.

Repléti sumus manè misericórdiâ tuâ; * & exultávimus, & delectáti sumus ómnibus diébus nostris.

Lætáti sumus pro diébus quibus nos humiliasti, * annis quibus vídimus mala.

Réspice in servos tuos, & in ópera tua; * & dírige fílios eórum.

Et sit splendor Dómini Dei nostri super nos: & ópera mánuum nostrárum dírige super nos; * & opus mánuum nostrárum dírige.

Ant. Illúminet Dóminus vultum suum super nos; ut cognoscámus in terra viam tuam, Dómine. *Ps.* 66.

AD TERTIAM.

Ant. 4. E. Credo.

Psalmus 26.

DOminus illuminátio mea, & salus mea; * quem timébo?

Dóminus protector vitæ meæ; * à quo trepidábo?

Dum appropíant super me nocentes, * ut edant carnes meas.

Qui tríbulant me inimíci mei, * ipsi infirmáti sunt & cecidérunt.

Si consistant adversùm me castra, * non timébit cor meum.

Si exurgat adversùm me prælium, * in hoc ego sperábo.

Unam pétii à Dómino, hanc requíram, * ut inhábitem in domo Dómini ómnibus diébus vitæ meæ;

Ut vídeam voluptátem Dómini, * & vísitem templum ejus.

Quóniam abscondit me in tabernáculo suo: * in die malórum protexit me in abscóndito tabernáculi sui.

In petra exaltávit me: * & nunc exaltávit caput meum super inimícos meos.

Circuívi & immolávi in tabernáculo ejus hóstiam vociteratiónis: * cantábo, & psalmum dicam Dómino.

Divisio Psalmi 26.

EXaudi, Dómine, vocem meam quâ clamávi ad te: * miserére meî, & exaudi me.

Tibi dixit cor meum, Exquisívit te fácies mea: * fáciem tuam, Dómine, requíram.

Ne avertas fáciem tuam à me: * ne declínes in ira à servo tuo.

Adjútor meus esto, ne derelinquas me, * neque despícias me, Deus salutáris meus.

Quóniam pater meus & mater mea dereliquérunt me: * Dóminus autem assumpsit me.

Legem pone mihi, Dómine, in via tua; * & dírige me in sémitam rectam propter inimícos meos.

Ne tradíderis me in ánimas tribulántium me; *

quóniam insurrexérunt in me testes iníqui, & mentíta est iníquitas sibi.

Credo vidére bona Dómini * in terra vivéntium.

Expecta Dóminum, viríliter age; * & confortétur cor tuum, & sústine Dóminum.

Psalmus 83.

QUàm dilecta tabernácula tua, Dómine virtútum! * concupiscit & déficit ánima mea in átria Dómini.

Cor meum & caro mea * exultavérunt in Deum vivum.

Etenim passer invénit sibi domum, * & turtur nidum sibi, ubi ponat pullos suos.

Altária tua, Dómine virtútum, * Rex meus & Deus meus!

Beáti qui hábitant in domo tua, Dómine! * in sécula seculórũ laudábunt te.

Beátus vir cujus est auxílium abs te: * ascensiónes in corde suo dispósuit, in valle lacrymárum, in loco quem pósuit.

Etenim benedictiónem dabit legislátor, ibunt de virtúte in virtútem: * vidébitur Deus deórum in Sion.

Dómine Deus virtútum, exaudi oratiónem meam: * áuribus pércipe, Deus Jacob.

Protector noster, áspice, Deus, * & réspice in fáciem Christi tui;

Quia mélior est dies una in átriis tuis * super míllia.

Elégi abjectus esse in domo Dei mei, * magis quàm habitáre in tabernáculis peccatórum;

Quia misericórdiam & veritátem díligit Deus: * grátiam & glóriam dabit Dóminus.

Non privábit bonis eos qui ámbulant in innocéntia: * Dómine virtútũ, beátus homo qui sperat in te.

Ant. Credo vidére bona Dómini in terra vivéntium. *Ps.* 26.

Capitulum. Hebr. 11.

EST fides sperandárum substántia rerum: argumentum non apparéntium.

℟. *br.* Quàm magna multitúdo dulcédinis tuæ, Dómine, * Quam abscondisti timéntibus te! Quàm magna. ℣. Perfecisti eis * qui sperant in te, * Quam abscondisti. Glória Patri. Quàm magna. *Ps.* 30.

℣. Narravérunt mihi iníqui fabulatiónes; ℟. Sed non ut lex tua. *Ps.* 118.

AD SEXTAM.

Ant. 8. *G.* Veníte, fílii.

Psalmus. 22.

DOminus regit me, & nihil mihi déerit: * in loco páscuæ ibi me collocávit.

Super aquam refectiónis educávit me: * ánimam meam convertit.

Deduxit me super sémitas

justítiæ, * propter nomen suum.

Nam & si ambulávero in médio umbræ mortis, non timébo mala, * quóniam tu mecum es.

Virga tua & báculus tuus,* ipsa me consoláta sunt.

Parásti in conspectu meo mensam, * adversùs eos qui tríbulant me.

Impinguasti in óleo caput meum: * & calix meus inébrians quàm præclárus est!

Et misericórdia tua subsequétur me * ómnibus diébus vitæ meæ;

Et ut inhábitem in domo Dómini, * in longitúdinem diérum.

Psalmus 33.

BEnedícam Dóminum in omni témpore: * semper laus ejus in ore meo.

In Dómino laudábitur ánima mea: * áudiant mansuéti, & lætentur.

Magnificáte Dóminum mecum; * & exaltémus nomen ejus in idipsum.

Exquisívi Dóminum, & exaudívit me; * & ex ómnibus tribulatiónibus meis erípuit me.

Accédite ad eum, & illuminámini; * & fácies vestræ non confundentur.

Iste pauper clamávit; & Dóminus exaudívit eum, * & de ómnibus tribulatiónibus ejus salvávit eum.

Immittet ángelus Dómini in circúitu timéntium eum; * & erípiet eos.

Gustáte, & vidéte quóniam suávis est Dóminus: * beátus vir qui sperat in eo.

Timéte Dóminum, omnes sancti ejus; * quóniam non est inópia timéntibus eum.

Dívites eguérunt & esuriérunt; * inquirentes autem Dóminum non minuentur omni bono.

Divisio Psalmi 33.

VEníte, fílii, audíte me: * timórem Dómini docébo vos.

Quis est homo qui vult vitam, * díligit dies vidére bonos?

Próhibe linguam tuam à malo; * & lábia tua ne loquantur dolum.

Diverte à malo, & fac bonum: * inquíre pacem, & perséquere eam.

Oculi Dómini super justos, * & aures ejus in preces eórum.

Vultus autem Dómini super facientes mala, * ut perdat de terra memóriam eórum.

Clamavérunt justi, & Dóminus exaudívit eos; * & ex ómnibus tribulatiónibus eórum liberávit eos.

Juxta est Dóminus iis qui tribuláto sunt corde, * & húmiles spíritu salvábit.

Multæ tribulatiónes justórum; * & de ómnibus his liberábit eos Dóminus.

Custódit Dóminus ómnia ossa eórum : * unum ex his non conterétur.

Mors peccatórum péssima,* & qui odérunt justum, delinquent.

Rédimet Dóminus ánimas servórum suórum ; * & non delinquent omnes qui sperant in eo.

Ant. Veníte, fílii, audíte me : timórem Dómini docébo vos. *Ps.* 33.

Capitulum. Jac. 2.

SIcut corpus sine spíritu mórtuum est : ita & fides sine opéribus mórtua est.

℟. *br.* Gressus meos dírige, Dómine, * Secundùm elóquium tuum. Gressus. ℣. Ut custódiam * mandáta tua, * Secundùm elóquium tuum. Glória Patri. Gressus meos.

℣. Bonitátem, & disciplínam, & sciéntiam doce me ; ℟. Quia mandátis tuis crédidi. *Ps.* 118.

AD NONAM.

Ant. 1. a. Testimónia.

Psalmus 79.

QUi regis Israel, inténde ; * qui dedúcis velut ovem Joseph.

Qui sedes super Chérubim, * manifestáre coram Ephraïm, Bénjamin, & Manasse.

Excita poténtiam tuam ; * & veni, ut salvos fácias nos.

Deus, converte nos, & ostende fáciem tuam ; * & salvi érimus.

Dómine Deus virtútum, * quousque irascéris super oratiónem servi tui ?

Cibábis nos pane lacrymárum, * & potum dabis nobis in lácrymis in mensúra ?

Posuisti nos in contradictiónem vicínis nostris ; * & inimíci nostri subsannavérunt nos.

Deus virtútum, converte nos, & ostende fáciem tuam ; * & salvi érimus.

Divisio Psalmi 79.

[DOmine] víneam de Ægypto transtulisti : * ejecisti gentes, & plantasti eam.

Dux itíneris fuisti in conspectu ejus : * plantasti radíces ejus, & implévit terram.

Opéruit montes umbra ejus ; * & arbusta ejus cedros Dei.

Extendit pálmites suos usque ad mare, * & usque ad flumen propágines ejus.

Ut quid destruxisti macériam ejus ; * & vindémiant eam omnes qui prætergrediuntur viam ?

Exterminávit eam aper de silva, * & singuláris ferus depastus est eam.

Deus virtútum, convértere : * réspice de cœlo, & vide, & vísita víneam istam.

Et pérfice eam quam plantávit déxtera tua, * &

ſuper fílium hóminis quem confirmaſti tibi.

Incenſa igni, & ſuffoſſa: * ab increpatióne vultûs tui períbunt.

Fiat manus tua ſuper virum déxteræ tuæ, * & ſuper fílium hóminis quem confirmaſti tibi.

Et non diſcédimus à te: * vivificábis nos, & nomen tuum invocábimus.

Dómine Deus virtútum, converte nos, & oſtende fáciem tuam; * & ſalvi érimus.

Pſalmus 92.

DOminus regnávit decórem indútus eſt: * indútus eſt Dóminus fortitúdinem, & præcinxit ſe.

Etenim firmávit orbem terræ, * qui non commovébitur.

Paráta ſedes tua ex tunc: * à ſéculo tu es.

Elevavérunt flúmina, Dómine: * elevavérunt flúmina vocem ſuam.

Elevavérunt flúmina, fluctus ſuos, * à vócibus aquárum multárum.

Mirábiles elatiónes maris: * mirábilis in altis Dóminus.

Teſtimónia tua credibília facta ſunt nimis: * domum tuam decet ſanctitúdo, Dómine, in longitúdinem diérum.

Ant. Teſtimónia tua, Dómine, credibília facta ſunt nimis. *Pſ.* 92.

Capitulum. Rom. 4.

CRedenti in eum qui juſtíficat ímpium; reputátur fides ejus ad juſtítiam: ſecundùm propóſitum grátiæ Dei.

℞. *br.* Salvávit eos Dóminus, * Et credidérunt verbis ejus. Salvávit. ℣. Et laudavérunt * laudem ejus, * Et credidérunt. Glória Patri. Salvávit. *Pſ.* 105.

℣. In conſpectu géntium revelávit juſtítiam ſuam: ℞. Recordátus eſt miſericórdiæ ſuæ. *Pſ.* 97.

AD VESPERAS.

Ant. 2. D. Crédidi.

Pſalmus 115.

CRédidi, propter quod locútus ſum; * ego autem humiliátus ſum nimis.

Ego dixi in exceſſu meo: * Omnis homo mendax.

Quid retríbuam Dómino * pro ómnibus quæ retríbuit mihi?

Cálicem ſalutáris accípiam, * & nomen Dómini invocábo.

Vota mea Dómino reddam coram omni pópulo ejus: * pretióſa in conſpectu Dómini mors Sanctórum ejus.

O Dómine, quia ego ſervus tuus: * ego ſervus tuus, & fílius ancillæ tuæ.

Dirupiſti víncula mea: * tibi ſacrificábo hóſtiam laudis, & nomen Dómini invocábo.

Vota mea Dómino reddam in conspectu omnis pópuli ejus, * in átriis domûs Dómini, in médio tui, Jerúsalem.

Ant. Crédidi, propter quod locútus sum; ego autem humiliátus sum nimis.

Ant. 1. g. Confitébor.

Psalmus 137.

CONfitébor tibi, Dómine, in toto corde meo; * quóniam audisti verba oris mei.

In conspectu Angelórum psallam tibi: * adorábo ad templum sanctum tuum,

Et confitébor nómini tuo super misericórdia tua & veritáte tua; * quóniam magnificasti super omne, nomen sanctum tuum.

In quácumque die invocávero te, exaudi me: * multiplicábis in ánima mea virtútem.

Confiteantur tibi, Dómine, omnes reges terræ; * quia audiérunt ómnia verba oris tui.

Et cantent in viis Dómini, * quóniam magna est glória Dómini;

Quóniam excelsus Dóminus, & humília réspicit, * & alta à longè cognoscit.

Si ambulávero in médio tribulatiónis, vivificábis me: * & super iram inimicórum meórum extendisti manum tuam, & salvum me fecit déxtera tua.

Dóminus retríbuet pro me; * Dómine, misericórdia tua in séculum: ópera mánuum tuárum ne despícias.

Ant. Confitébor nómini tuo, Dómine, super misericórdia tua & veritáte tua.

Ant. 7. d. Generátio.

Psalmus 144.

EXaltábo te, Deus meus rex; * & benedícam nómini tuo in séculum, & in séculum séculi.

Per síngulos dies benedícam tibi; * & laudábo nomen tuum in séculum, & in séculum séculi.

Magnus Dóminus, & laudábilis nimis; * & magnitúdinis ejus non est finis.

Generátio & generátio laudábit ópera tua, * & poténtiam tuam pronuntiábunt.

Magnificéntiam glóriæ sanctitátis tuæ loquentur, * & mirabília tua narrábunt.

Et virtútem terribílium tuórum dicent, * & magnitúdinem tuam narrábunt.

Memóriam abundántiæ suavitátis tuæ eructábunt, * & justítiâ tuâ exultábunt.

Ant. Generátio & generátio laudábit ópera tua, & poténtiam tuam pronuntiábunt.

Ant. 4. D. Fidélis.

Divisio Psalmi 144.

MIserátor & miséricors Dóminus; * pátiens, & multùm miséricors.

Suávis Dóminus univer-

sis, * & miseratiónes ejus super ómnia ópera ejus.

Confiteantur tibi, Dómine, ómnia ópera tua; * & sancti tui benedícant tibi.

Glóriam regni tui dicent,* & poténtiam tuam loquentur:

Ut notam fáciant fíliis hóminum poténtiam tuã,* & glóriam magnificéntiæ regni tui.

Regnum tuum, regnum ómnium seculórum; * & dominátio tua in omni generatióne & generatiónem.

Fidélis Dóminus in ómnibus verbis suis, * & sanctus in ómnibus opéribus suis.

Allevat Dóminus omnes qui córruunt, * & érigit omnes elísos.

Oculi ómnium in te sperant, Dómine; * & tu das escam illórum in témpore opportúno.

Aperis tu manum tuam,* & imples omne ánimal benedictióne.

Ant. Fidélis Dóminus in ómnibus verbis suis, & sanctus in ómnibus opéribus suis.

Ant. 8. c. Propè est Dñus.

Altera divisio Psalmi 144.

JUstus Dóminus in ómnibus viis suis, * & sanctus in ómnibus opéribus suis.

Propè est Dóminus ómnibus invocántibus eum, * ómnibus invocántibus eum in veritáte.

Voluntátem timéntium se fáciet, & deprecatiónem eórum exáudiet, * & salvos fáciet eos.

Custódit Dóminus omnes diligentes se, * & omnes peccatóres disperdet.

Laudatiónem Dómini loquétur os meum: * & benedícat omnis caro nómini sancto ejus in séculum, & in séculum séculi.

Ant. Propè est Dóminus ómnibus invocántibus eum in veritáte.

Capitulum. Rom. 10.

COrde créditur ad justítiam, ore autem conféssio fit ad salútem; dicit enim Scriptúra: Omnis qui credit in illum, non confundétur; Non enim est distínctio Judæi & Græci: nam idem Dóminus ómnium, dives in omnes qui ínvocant illum.

Hymnus.

O Fortis, ô clemens Deus,
Salútis auctor, tu fidem
Nostris potenter ínsere,
Germen salútis, córdibus.
Hinc omne robur dúcimus:
Hæc arma nobis; hoc manus
Protecta scuto, flámmea
Retundet hostis spícula.
Hinc fúndimus preces tibi
Sacri sub umbra nóminis,
Quo nítitur spes ómnium
Uno salútis pignore.
Placátus illo nómine,

Labántibus feres opem ;
Dabísque, sanctam dégener
Ne vita deturpet fidem.

Sit laus Patri, laus Filio :
Par sit tibi laus, Spíritus,
Infúsa per quem córdibus
Relúcet imis véritas.

Amen.

℣. Os meum annuntiábit justítiam tuam. ℟. Totâ die salutáre tuum. *Ps.* 70.

Ad Magníficat. *Ant.* 7. G. Potens est Dóminus, & sanctum nomen ejus. *Luc.* 1.

AD COMPLETORIUM.

Ant. 1. f. Salvum me fac, Dómine.

Psalmus 11.

SAlvum me fac, Dómine, quóniam defécit sanctus ; * quóniam diminútæ sunt veritátes à fíliis hóminum.

Vana locúti sunt unusquísque ad próximum suũ : * lábia dolósa, in corde & corde locúti sunt.

Disperdat Dóminus univérsa lábia dolósa, * & linguam magníloquam ;

Qui dixérunt : Linguam nostram magnificábimus, lábia nostra à nobis sunt : * quis noster Dóminus est ?

Propter misériam ínopum, & gémitum páuperum, * nunc exurgam, dicit Dóminus.

Ponam in salutári : * fiduciáliter agam in eo.

Elóquia Dómini, elóquia casta : * argentum igne examinátum, probátum terræ, purgátum séptulum.

Tu, Dómine, servábis nos, * & custódies nos à generatióne hac in æternum.

In circúitu ímpii ámbulant : * secundùm altitúdinem tuam multiplicasti fílios hóminum.

Psalmus 38.

DIxi : Custódiam vias meas, * ut non delinquam in lingua mea.

Pósui ori meo custódiam, * cùm consísteret peccátor adversùm me.

Obmútui, & humiliátus sum, & sílui à bonis ; * & dolor meus renovátus est.

Concáluit cor meum intra me, & in meditatióne mea exardescet ignis : * locútus sum in lingua mea.

Notum fac mihi, Dómine, finem meum, & númerum diérum meórum, quis est ; * ut sciam quid desit mihi.

Ecce mensurábiles posuisti dies meos : * & substántia mea tanquam níhilum ante te.

Verúmtamen univérsa vánitas, * omnis homo vivens.

Verúmtamen in imágine pertransit homo ; * sed & frustrà conturbátur.

Thesaurízat, * & ignórat cui congregábit ea.

Et nunc quæ est expectátio mea ? nonne Dóminus ? * & substántia mea apud te est.

Divisio Psalmi 38.

AB ómnibus iniquitátibus meis érue me: * oppróbrium insipienti dedisti me.

Obmútui, & non apérui os meum; * quóniam tu fecisti.

Amove à me plagas tuas: * à fortitúdine manûs tuæ ego deféci.

In increpatiónibus propter iniquitátem corripuisti hóminem, & tabéscere fecisti sicut aráneam ánimam ejus: * verúmtamen vanè conturbátur omnis homo.

Exaudi oratiónem meam, Dómine, & deprecatiónem meam: * áuribus pércipe lácrymas meas.

Ne síleas, quóniam ádvena ego sum apud te, & peregrínus, * sicut omnes patres mei.

Remitte mihi ut refrígerer, priusquam ábeam, * & ámpliùs non ero.

Ant. Salvum me fac, Dómine, quóniam diminútæ sunt veritátes à fíliis hóminum. *Ps.* 11.

FERIA SEXTA
AD OFFICIUM NOCT.

Invit. Veníte, adorémus, & procidámus ante Deum: * Plorémus coram Dómino qui fecit nos.

Ps. 94. Veníte 2.

Hymnus.

JAm sánctius moves opus,
Tecum, Deus, delíberans:
Mundo recenti príncipem,
Tibíque præcónem paras.

Homo creátur: hunc sacro
Cœlestis oris hálitu
Succendis, & vivam tuî
Spiráre das imáginem.

Ergo per omnes æquoris,
Tellúris omnes & sinus
Regnábit: at memor suî
Deo minórem se gerat.

Heu, cæca cordis právitas!
Jugum rebellis éxcutit;
Deo superbus nec timet
Æquáre pulvis vérticem.

Hinc quanta lúctuum cohors
Incumbit orbi pérdito!
O Christe, ni feras opem,
Spes tota fontes déserat.

Qui nos creávit, laus Patri;
Qui nos redémit, Fílio;
Cujus movémur hálitu,
Par sit tibi laus, Spíritus.
Amen.

Ant. 7. b. Contristátus sum.

Psalmus 51.

QUid gloriáris in malítia, * qui potens es in iniquitáte?

Totâ die injustítiam cogitávit lingua tua: * sicut novácula acúta fecisti dolum.

Dilexisti malítiam super benignitátem, * iniquitátem magis quàm loqui æquitátem.

Dilexisti ómnia verba præcipitatiónis, * lingua dolósa.

Proptéreà Deus déſtruet te in finem : * evellet te, & emigrábit te de tabernáculo tuo, & radícem tuam de terra vivéntium.

Vidébunt juſti, & timébunt, & ſuper eum ridébunt; * & dicent : Ecce homo qui non póſuit Deum adjutórem ſuum;

Sed ſperávit in multitúdine divitiárum ſuárum, * & præváluit in vanitáte ſua.

Ego autem ſicut olíva fructífera in domo Dei : * ſperávi in misericórdia Dei in æternũ, & in séculum séculi.

Confitébor tibi in séculum, quia feciſti; * & expectábo nomen tuum, quóniam bonum eſt in conſpectu ſanctórum tuórum.

Pſalmus 54.

EXaudi, Deus, oratiónẽ meam, & ne deſpéxeris deprecatiónem meam : * intende mihi, & exaudi me.

Contriſtátus ſum in exercitatióne mea, * & conturbátus ſum à voce inimíci, & à tribulatióne peccatóris;

Quóniam declinavérunt in me iniquitátes, * & in ira moleſti erant mihi.

Cor meum conturbátum eſt in me, * & formído mortis cécidit ſuper me.

Timor & tremor venérunt ſuper me, * & contexérunt me ténebræ.

Et dixi : Quis dabit mihi pennas ſicut columbæ ? * & volábo, & requieſcam.

Ecce elongávi fúgiens, * & manſi in ſolitúdine.

Expectábam eum qui ſalvum me fecit à puſillanimitáte ſpíritûs, * & tempeſtáte.

Præcípita, Dómine, dívide linguas eórum; * quóniam vidi iniquitátem & contradictiónem in civitáte.

Die ac nocte circúmdabit eam ſuper muros ejus iníquitas; * & labor in médio ejus, & injuſtítia.

Et non defécit de platéis ejus * uſúra & dolus.

Quóniam ſi inimícus meus maledixiſſet mihi, * ſuſtinuiſſem útique;

Et ſi is qui óderat me, ſuper me magna locútus fuiſſet, * abſcondiſſem me fórſitan ab eo.

Tu verò, homo unánimis, * dux meus & notus meus,

Qui ſimul mecum dulces capiébas cibos; * in domo Dei ambulávimus cum conſenſu.

Véniat mors ſuper illos, * & deſcendant in infernum viventes;

Quóniam nequítiæ in habitáculis eórum, * in médio eórum.

Ego autem ad Deum clamávi; * & Dóminus ſalvábit me.

Diviſio Pſalmi 54.

VEſperè, & manè, & merídiè narrábo & an-

nuntiábo; * & exáudiet vocem meam.

Rédimet in pace ánimam meam ab his qui appropinquant mihi; * quóniam inter multos erant mecum.

Exáudiet Deus, & humiliábit illos, * qui est ante sécula.

Non enim est illis commutátio, & non timuérunt Deum: * extendit manum suam in retribuendo.

Contaminavérunt testamentum ejus, divísi sunt ab ira vultûs ejus; * & appropinquávit cor illíus.

Molliti sunt sermónes ejus super óleum; * & ipsi sunt jácula.

Jacta super Dóminum curam tuam; & ipse te enútriet: * non dabit in ætérnum fluctuatiónem justo.

Tu verò, Deus, * dedúces eos in púteum intéritûs.

Viri sánguinum & dolósi non dimidiábunt dies suos; * ego autem sperábo in te, Dómine.

Ant. Contristátus sum in exercitatióne mea, & conturbátus sum; quóniam declinavérunt in me iniquitátes. *Ps.* 54.

Ant. 2. D. Ab insurgéntibus in me.

Psalmus 58.

ERipe me de inimícis meis, Deus meus; * & ab insurgéntibus in me líbera me.

Eripe me de operántibus iniquitátem, * & de viris sánguinum salva me;

Quia ecce cepérunt ánimam meam: * irruérunt in me fortes.

Neque iníquitas mea, neque peccátum meum, Dómine; * sine iniquitáte cucurri, & direxi.

Exurge in occursum meũ, & vide; * & tu, Dómine Deus virtútum, Deus Israel,

Intende ad visitandas omnes gentes: * non misereáris ómnibus qui operantur iniquitátem.

Convertentur ad véspeas; * & famem patientur ut canes, & circuíbunt civitátem.

Ecce loquentur in ore suo, & gládius in lábiis eórum; * quóniam quis audívit?

Et tu, Dómine, deridébis eos: * ad níhilum dedúces omnes gentes.

Fortitúdinem meam ad te custódiam, quia Deus susceptor meus es: * Deus meus, misericórdia ejus prævéniet me.

Divisio Psalmi 58.

DEus ostendet mihi super inimícos meos: * ne occídas eos, nequando obliviscantur pópuli mei.

Disperge illos in virtúte tua, * & depóne eos, protector meus, Dómine.

Delictum oris eórum, sermónem labiórum ipsó-

rum; * & comprehendantur in supérbia sua.

Et de execratióne & mendácio annuntiabuntur in consummatióne; * in ira consummatiónis, & non erunt.

Et scient quia Deus dominábitur Jacob, * & fínium terræ.

Convertentur ad vésperam; * & famem patientur ut canes, & circuíbunt civitátem.

Ipsi dispergentur ad manducandum; * si verò non fúerint saturáti, & murmurábunt.

Ego autem cantábo fortitúdinem tuam, * & exultábo manè misericórdiam tuam;

Quia factus es susceptor meus & refúgium meum * in die tribulatiónis meæ.

Adjútor meus, tibi psallam, quia Deus susceptor meus es: * Deus meus, misericórdia mea.

Psalmus 60.

EXaudi, Deus, deprecatiónem meam; * inténde oratióni meæ.

A fínibus terræ ad te clamávi, dum anxiarétur cor meum: * in petra exaltasti me.

Deduxisti me, quia factus es spes mea, * turris fortitúdinis à fácie inimíci.

Inhabitábo in tabernáculo tuo in sécula: * prótegar in velamento alárum tuárum;

Quóniam tu, Deus meus, exaudisti oratiónem meã, * dedisti hereditátem timéntibus nomen tuum.

Dies super dies regis adjícies, * annos ejus usque in diem generatiónis & generatiónis.

Pérmanet in æternum in conspectu Dei: * misericórdiam & veritátem ejus quis requíret?

Sic psalmum dicam nómini tuo in séculum séculi, * ut reddam vota mea de die in diem.

Ant. Ab insurgéntibus in me líbera me, Dómine; quia irruérunt in me fortes. *Ps.* 58.

Ant. 4. a. In conspectu.

Psalmus 68.

SAlvum me fac, Deus, * quóniã intravérũt aquæ usque ad ánimam meam.

Infixus sum in limo profundi, * & non est substántia.

Veni in altitúdinem maris, * & tempestas demersit me.

Laborávi clamans, raucæ factæ sunt fauces meæ: * defecérunt óculi mei, dum spero in Deum meum.

Multiplicáti sunt super capillos cápitis mei, * qui odérunt me gratìs.

Confortáti sunt qui persecúti sunt me inimíci mei injustè: * quæ non rápui, tunc exolvébam.

Deus, tu scis insipiéntiam meam; * & delicta

mea à te non sunt abscóndita.

Non erubescant in me qui expectant te, Dómine, * Dómine virtútum.

Non confundantur super me,* qui quærunt te, Deus Israel.

Quóniam propter te sustínui oppróbrium, * opéruit confúsio fáciem meam.

Extráneus factus sum frátribus meis, * & peregrínus fíliis matris meæ;

Quóniam zelus domûs tuæ comédit me, * & oppróbria exprobrántium tibi cecidérunt super me.

Et opérui in jejúnio ánimam meam; * & factum est in oppróbrium mihi.

Et pósui vestimentum meũ cilícium; * & factus sum illis in parábolam.

Adversùm me loquebantur qui sedébant in porta; * & in me psallébant qui bibébant vinum.

Ego verò oratiónem meã ad te, Dómine: * tempus benepláciti, Deus.

In multitúdine misericórdiæ tuæ exaudi me, * in veritáte salútis tuæ.

Eripe me de luto, ut non infígar; * líbera me ab iis qui odérunt me, & de profundis aquárum.

Non me demergat tempestas aquæ, neque absórbeat me profundum, * neque úrgeat super me púteus os suum.

Divisio Psalmi 68.

EXaudi me, Dómine, quóniam benigna est misericórdia tua: * secundùm multitúdinẽ miseratiónum tuárum réspice in me.

Et ne avertas fáciem tuã à púero tuo: * quóniam tríbulor, velóciter exaudi me.

Intende ánimæ meæ, & líbera eam: * propter inimícos meos éripe me.

Tu scis impropérium meũ, & confusiónem meam, * & reveréntiam meam.

In conspectu tuo sunt omnes qui tríbulant me: * impropériũ expectávit cor meum, & misériam.

Et sustínui qui simul contristarétur, & non fuit; * & qui consolarétur, & non invéni.

Et dedérunt in escam meã fel; * & in siti mea potavérunt me acéto.

Fiat mensa eórum coram ipsis in láqueum, * & in retributiónes, & in scándalum.

Obscurentur óculi eórum, ne vídeant; * & dorsum eórum semper incurva.

Effunde super eos iram tuam; * & furor iræ tuæ comprehendat eos.

Fiat habitátio eórum deserta; * & in tabernáculis eórum non sit qui inhábitet.

Quóniam quem tu percussisti, persecúti sunt; * &

super dolórem vúlnerum meórum addidérunt.

Appóne iniquitátem super iniquitátem eórum ; * & non intrent in justítiam tuam.

Deleantur de libro vivéntium, * & cum justis non scribantur.

Altera divisio Psalmi 68.

EGo sum pauper & dolens : * salus tua, Deus, suscépit me.

Laudábo nomen Dei cum cántico, * & magnificábo eum in laude.

Et placébit Deo super vítulum novellum, * córnua producentem & úngulas.

Vídeant páuperes, & læténtur : * quærite Deum, & vivet ánima vestra ;

Quóniam exaudívit páuperes Dóminus, * & vinctos suos non despexit.

Laudent illum cœli & terra, * mare, & ómnia reptília in eis.

Quóniam Deus salvam fáciet Sion, * & ædificabuntur civitátes Juda.

Et inhabitábunt ibi, * & hereditáte acquírent eam.

Et semen servórum ejus possidébit eam ; * & qui díligunt nomen ejus, habitábunt in ea.

Ant. In conspectu tuo sunt omnes qui tríbulant me : impropérium expectávit cor meum, & misériam.

℣. Die ac nocte graváta est super me manus tua :

℟. Conversus sum in ærumna mea, dum confígitur spina. *Ps.* 31.

Pater noster.

AD LAUDES.

Ant. 1. a. Auribus.

Psalmus 53.

DEus, in nómine tuo salvum me fac, * & in virtúte tua júdica me.

Deus, exaudi oratiónem meã : * áuribus pércipe verba oris mei ;

Quóniam aliéni insurrexérunt adversùm me, & fortes quæsiérunt ánimã meã, * & non proposuérunt Deum ante conspectum suum.

Ecce enim Deus ádjuvat me ; * & Dóminus susceptor est ánimæ meæ.

Averte mala inimícis meis ; * & in veritáte tua dísperde illos.

Voluntáriè sacrificábo tibi ; * & confitébor nómini tuo, Dómine, quóniam bonum est.

Quóniam ex omni tribulatióne eripuisti me ; * & super inimícos meos despexit óculus meus.

Ant. Auribus pércipe, Dómine, verba oris mei ; quóniam aliéni insurrexérunt adversùm me.

Ant. 7. ç. Deus meus.

Psalmus 70.

IN te, Dómine, sperávi, non confundar in æter-

num : * in justítia tua líbera me, & éripe me.

Inclína ad me aurem tuam, * & salva me.

Esto mihi in Deum protectórem, & in locum munítum, * ut salvum me fácias;

Quóniam firmamentum meum * & refúgium meum es tu.

Deus meus, éripe me de manu peccatóris, * & de manu contra legem agentis, & iníqui;

Quóniam tu es patiéntia mea, Dómine : * Dómine, spes mea à juventúte mea.

In te confirmátus sum ex útero : de ventre matris meæ tu es protector meus; * in te cantátio mea semper.

Tanquam prodígium factus sum multis, * & tu adjútor fortis.

Repleátur os meum laude, ut cantem glóriam tuam, * totâ die magnitúdinem tuam.

Ne projícias me in témpore senectútis : * cùm defécerit virtus mea, ne derelinquas me.

Quia dixérunt inimíci mei mihi; * & qui custodiébant ánimam meam, consílium fecérunt in unũ,

Dicentes : Deus derelíquit eum; persequímini, & comprehéndite eum, * quia non est qui erípiat.

Deus, ne elongéris à me : * Deus meus, in auxílium meum réspice.

Confundantur & defíciant detrahentes ánimæ meæ : * operiantur confusióne & pudóre qui quærunt mala mihi.

Ego autem semper sperábo, * & adjíciam super omnem laudem tuam.

Ant. Deus meus, éripe me de manu peccatóris; quóniam tu es patiéntia mea.

Ant. 3, *à.* Lingua mea.

Divisio Psalmi 70.

OS meum annuntiábit justítiam tuam, * totâ die salutáre tuum.

Quóniam non cognóvi litteratúram, introíbo in poténtias Dómini : * Dómine, memorábor justítiæ tuæ solíus.

Deus, docuísti me à juventúte mea : * & usque nunc pronuntiábo mirabília tua,

Et usque in senectam & sénium : * Deus, ne derelinquas me;

Donec annúntiem bráchium tuum * generatióni omni quæ ventúra est;

Poténtiam tuam & justítiam tuam, Deus, usque in altíssima quæ fecisti magnália : * Deus, quis símilis tibi?

Quantas ostendisti mihi tribulatiónes multas, & malas! * & convérsus, vivificasti me, & de abyssis terræ íterùm reduxisti me.

Multiplicasti magnificéntiam tuam; * & convérsus, consolátus es me.

Nam & ego confitébor tibi in vasis psalmi veritátem tuam, Deus: * psallam tibi in cíthara, Sanctus Israel.

Exultábunt lábia mea, cùm cantávero tibi, * & ánima mea, quam redemisti.

Sed & lingua mea totâ die meditábitur justítiam tuam, * cùm confúsi & revériti fúerint qui quærunt mala mihi.

Ant. Lingua mea totâ die meditábitur justítiam tuam, cùm confúsi & revériti fúerint qui quærunt mala mihi.

Ant. 8. G. Cùm irátus fúeris.

In Feriis, Canticum Habacuc.
Cap. 3.

DOmine, audívi auditiónem tuam, * & tímui.

Dómine, opus tuum: * in médio annórum vivífica illud.

In médio annórum notum fácies: * cùm irátus fúeris, misericórdiæ recordáberis.

Deus ab Austro véniet, * & Sanctus de monte Pharan.

Opéruit cœlos glória ejus, * & laudis ejus plena est terra.

Splendor ejus ut lux erit, córnua in mánibus ejus: * ibi abscóndita est fortitúdo ejus.

Ante fáciem ejus ibit mors; * & egrediétur diábolus ante pedes ejus.

Stetit, & mensus est terram: * aspexit, & dissolvit gentes; & contríti sunt montes séculi.

Incurvári sunt colles mundi * ab itinéribus æternitátis ejus.

Pro iniquitáte vidi tentória Æthiópiæ: * turbabuntur pelles terræ Mádian.

Numquid in flumínibus irátus es, Dómine? * aut in flumínibus furor tuus? vel in mari indignátio tua?

Qui ascendes super equos tuos, * & quadrígæ tuæ salvátio;

Súscitans suscitábis arcum tuum: * juramenta tríbubus quæ locútus es.

Flúvios scindes terræ: vidérunt te, & doluérunt montes; * gurges aquárum tránsiit.

Dedit abyssus vocem suam: * altitúdo manus suas levávit.

Sol & luna stetérunt in habitáculo suo: * in luce sagittárum tuárũ ibunt, in splendóre fulgurantis hastæ tuæ.

In frémitu conculcábis terram; * & in furóre obstupefácies gentes.

Egressus es in salútem pópuli tui, * in salútem cum Christo tuo.

Percussisti caput de domo ímpii; * denudasti fundamentum ejus usque ad collum.

Maledixisti sceptris ejus, cápiti bellatórum ejus, * veniéntibus ut turbo ad dispergendum me.

Exultátio eórum, * sicut ejus qui dévorat páuperem in abscóndito.

Viam fecisti in mari equis tuis, * in luto aquárum multárum.

Audívi, & conturbátus est venter meus: * à voce contremuérunt lábia mea.

Ingrediátur putrédo in óssibus meis, * & subter me scáreat;

Ut requiescam in die tribulatiónis, * ut ascendam ad pópulum accinctum nostrũ.

Ficus enim non florébit; * & non erit germen in víneis.

Mentiétur opus olívæ; * & arva non ásferent cibum.

Abscindétur de ovíli pecus; * & non erit armentum in præsépibus.

Ego autem in Dómino gaudébo, * & exultábo in Deo Jesu meo.

Deus Dóminus, fortitúdo mea; * & ponet pedes meos quasi cervórum.

Et super excelsa mea dedúcet me victor * in psalmis canentem.

Ant. Cùm irátus fúeris, Dómine, misericórdiæ recordáberis.

[*In Festis, Canticum.* Isaïæ 26.

URbs fortitúdinis nostræ Sion: * Salvátor ponétur in ea murus & antemurále.

Aperíte portas, * & ingrediátur gens justa, custódiens veritátem.

Vetus error ábiit: servábis pacem; * pacem, quia in te sperávimus.

Sperastis in Dómino in séculis æternis, * in Dómino Deo forti in perpétuum.

Quia incurvábit habitantes in excelso, * civitátem sublímem humiliábit.

Humiliábit eam usque ad terram: * détrahet eam usque ad púlverem.

Conculcábit eam pes, * pedes páuperis, gressus egenórum.

Sémita justi recta est: * rectus callis justi ad ambulandum.

Et in sémita judiciórum tuórum, Dómine, sustinúimus te: * nomen tuum, & memoriále tuum in desidério ánimæ.

Anima mea desiderávit te in nocte; * sed & spíritu meo in præcórdiis meis de mane vigilábo ad te.

Cùm féceris judícia tua in terra, * justítiam discent habitatóres orbis.

Misereámur ímpio, & non discet justítiam: * in terra sanctórum iníqua gessit, & non vidébit glóriam Dómini.

Dómine, exaltétur manus tua; * & non videant: Vídeant, & confundantur

tur zelántes pópuli ; * & ignis hostes tuos dévoret.

Dómine, dabis pacem nobis ; * ómnia enim ópera nostra operátus es nobis.]

Ant. 4. *D.* Laudábo.

Psalmus 145.

LAuda, ánima mea, Dóminum : * laudábo Dóminum in vita mea ; psallam Deo meo quándiu fúero.

Nolíte confídere in princípibus ; * in fíliis hóminum, in quibus non est salus.

Exíbit spíritus ejus, & revertétur in terram suã : * in illa die períbunt omnes cogitatiónes eórum.

Beátus cujus Deus Jacob adjútor ejus, spes ejus in Dómino Deo ipsíus, * qui fecit cœlum & terram, mare, & ómnia quæ in eis sunt.

Qui custódit veritátem in séculum, facit judícium injúriam patiéntibus, * dat escam esuriéntibus.

Dóminus solvit compedítos : * Dóminus illúminat cæcos.

Dóminus érigit elísos : * Dóminus díligit justos.

Dóminus custódit ádvenas : pupillum & víduam suscípiet ; * & vias peccatórum disperdet.

Regnábit Dóminus in sécula : * Deus tuus, Sion, in generatiónem & generatiónem.

Ant. Laudábo in vita mea Dóminum, qui facit judícium injúriam patiéntibus.

Capitulum. Is. 33.

DOmine, miserére nostrî, te enim expectávimus ; esto bráchium nostrum in mane : & salus nostra in témpore tribulatiónis.

Hymnus.

ULtrícibus nos úndique
Dum sáucias telis, Deus,
Quis ferre, te præter, queat
Mœréntibus solátium ?
Mundus facessat : nil opis
Favóre præstat fútili ;
Fallácibus quin ásperat
Alitque fomentis malum.
Flagella nos terrent tua ;
Non illa spem demunt tamen :
Quæ ferre nos jubes, Pater,
Fiunt medéla vúlnerum.
At ímpetus libídinum
Ferocientes cómprime :
Hæc vera nos vexant mala ;
Sanáre quæ solus potes.
Quid ergo cessas ? ingruunt
Intùs foríſque prælia :
Hosti-ne præda mens erit
Christi redempta sánguine ?
Audis precantes ; ánxiæ
Spes blanda jam menti redit :
O Christe, terros mors tua
Mortis pavóres díscutit.
Sit Trinitáti glória,
Quæ sic flagellis quos amat
Exercet, ut cleméntiæ
Rursùm recordétur suæ.
Amen.

℣. Exultábo manè misericórdiam tuam ; ℟. Quia factus es susceptor meus in die tribulatiónis. *Ps.* 58.

Ad Benedictus. *Ant.* 8. *G.* Per víscera misericórdiæ Dei nostri visitávit nos Oriens ex alto, illumináre his qui in ténebris & in umbra mortis sedent. *Luc.* 1.

AD PRIMAM.

Ant. 3. c. Exurge.

Psalmus 43.

DEus, áuribus nostris audívimus, patres nostri annuntiavérunt nobis opus * quod operátus es in diébus eórum, & in diébus antíquis.

Manus tua gentes dispérdidit, & plantasti eos : * afflixisti pópulos, & expulisti eos.

Nec enim in gládio suo possedérunt terram, * & brachium eórum non salvávit eos ;

Sed déxtera tua, & bráchium tuum, & illuminátio vultûs tui, * quóniam complacuisti in eis.

Tu es ipse rex meus, & Deus meus, * qui mandas salútes Jacob.

In te inimícos nostros ventilábimus cornu, * & in nómine tuo spernémus insurgentes in nobis.

Non enim in arcu meo sperábo, * & gládius meus non salvábit me.

Salvasti enim nos de affligéntibus nos, * & odientes nos confudisti.

Divisio Psalmi 43.

IN Deo laudábimur totâ die, * & in nómine tuo confitébimur in séculum.

Nunc autem repulisti, & confudisti nos ; * & non egrediéris, Deus, in virtútibus nostris.

Avertisti nos retrorsùm post inimícos nostros ; * & qui odérunt nos, diripiébant sibi.

Dedisti nos tanquam oves escárum, * & in géntibus dispersisti nos.

Vendidisti pópulum tuum sine prétio, * & non fuit multitúdo in commutatiónibus eórum.

Posuisti nos oppróbrium vicínis nostris, * subsannatiónem & derísum his qui sunt in circúitu nostro.

Posuisti nos in similitúdinem géntibus, * commotiónem cápitis in pópulis.

Totâ die verecúndia mea contra me est ; * & confúsio faciéi meæ coopéruit me,

A voce exprobrantis & obloquentis, * à fácie inimíci & persequentis.

Hæc ómnia venérunt super nos ; nec oblíti sumus te, * & iníquè non égimus in testamento tuo.

Et non recessit retrò cor nostrum, * & declinasti sémitas nostras à via tua ;

Quóniam humiliasti nos in loco afflictiónis,* & coopéruit nos umbra mortis.

Altera divisio Psalmi 43.

SI obliti sumus nomen Dei nostri, * & si expándimus manus nostras ad deum aliénum,

Nonne Deus requíret ista? * ipse enim novit abscóndita cordis.

Quóniam propter te mortificámur totâ die, * æstimáti sumus sicut oves occisiónis.

Exurge, quare obdormis, Dómine? * exurge, & ne repellas in finem.

Quare fáciem tuam avertis? * oblivísceris inópiæ nostræ & tribulatiónis nostræ?

Quóniam humiliáta est in púlvere ánima nostra, * conglutinátus est in terra venter noster.

Exurge, Dómine, ádjuva nos; * & rédime nos propter nomen tuum.

Ant. Exurge, quare obdormis, Dómine? exurge, & ne repellas in finem.

AD TERTIAM.

Ant. 2. D. Circumdedérunt.

Psalmus 39.

EXpectáns expectávi Dóminum, * & intendit mihi.

Et exaudívit preces meas, * & eduxit me de lacu misériæ, & de luto fæcis.

Et statuit super petram pedes meos, * & direxit gressus meos.

Et immísit in os meum cánticum novum, * carmen Deo nostro.

Vidébunt multi, & timébunt; * & sperábunt in Dómino.

Beátus vir cujus est nomen Dómini spes ejus, * & non respexit in vanitátes & insánias falsas.

Multa fecisti tu, Dómine Deus meus, mirabília tua; * & cogitatiónibus tuis non est qui símilis sit tibi.

Annuntiávi & locútus sum: * multiplicáti sunt super númerum.

Sacrifícium & oblatiónem noluisti; * aures autem perfecisti mihi.

Holocaustum & pro peccáto non postulasti: * tunc dixi, Ecce vénio.

In cápite libri scriptum est de me, ut fácerem voluntátem tuam: * Deus meus, vólui, & legem tuam in médio cordis mei.

Divisio Psalmi 39.

ANnuntiávi justítiam tuã in ecclésia magna; * ecce lábia mea non prohibébo: Dómine, tu scisti.

Justítiam tuam non abscondi in corde meo: * veritátem tuam & salutáre tuum dixi.

Non abscondi misericórdiam tuam & veritátem tuam * à concílio multo.

Tu autem, Dómine, ne longè fácias miſeratiónes tuas à me: * miſericórdia tua & véritas tua ſemper ſuſcepérunt me.

Quóniam circumdedérunt me mala, quorum non eſt númerus; * comprehendérunt me iniquitátes meæ, & non pótui ut vidérem.

Multiplicátæ ſunt ſuper capillos cápitis mei; * & cor meum derelíquit me.

Compláceat tibi, Dómine, ut éruas me: * Dómine, ad adjuvandum me réſpice.

Confundantur & revereantur ſimul, qui quærunt ánimam meam, * ut áuferant eam.

Convertantur retrorsùm, & revereantur, * qui volunt mihi mala.

Ferant confeſtim confuſiónem ſuam, * qui dicunt mihi: Euge, euge,

Exultent & lætentur ſuper te omnes quærentes te; * & dicant ſemper, Magnificétur Dóminus, qui díligunt ſalutáre tuum.

Ego autem mendícus ſum & pauper: * Dóminus ſollícitus eſt meî.

Adjútor meus, & protector meus tu es: * Deus meus, ne tardáveris.

Pſalmus 57.

SI verè útiquè juſtítiam loquímini, * recta judicáte, fílii hóminum.

Etenim in corde iniquitátes operámini; * in terra injuſtítias manus veſtræ concinnant.

Alienáti ſunt peccatóres à vulva, erravérunt ab útero: * locúti ſunt falſa.

Furor illis ſecundùm ſimilitúdinem ſerpentis: * ſicut áſpidis ſurdæ, & obturantis aures ſuas;

Quæ non exáudiet vocem incantántium, * & venéfici incantantis ſapienter.

Deus cónteret dentes eórum in ore ipſórum: * molas leónum confringet Dóminus.

Ad níhilum devénient tanquam aqua decurrens: * intendit arcum ſuum, donec infirmentur.

Sicut cera quæ fluit, auferentur: * ſupercécidit ignis, & non vidérunt ſolem.

Priuſquàm intellígerent ſpinæ veſtræ rhamnum; * ſicut viventes, ſic in ira abſorbet eos.

Lætábitur juſtus, cùm víderit vindictam: * manus ſuas lavábit in ſánguine peccatóris.

Et dicet homo: Si útique eſt fructus juſto, * útique eſt Deus júdicans eos in terra.

Ant. Circumdedérunt me malà, quorum non eſt númerus: compláceat tibi, Dómine, ut éruas me. *Pſ.* 39.

Capitulum. 2. Cor. 1.

SUpra modum graváti ſumus ſupra virtútem, ita

ut tæderet nos étiam vívere; Sed ipsi in nobismetipsis responsum mortis habúimus, ut non simus fidentes in nobis : sed in Deo qui súscitat mórtuos; qui de tantis perículis nos erípuit, & éruit : in quem sperámus quóniam & adhuc erípiet.

℟. *br.* Multiplicáti sunt, * Qui odérunt me gratis. Multiplicáti sunt. ℣. Confortáti sunt * qui persecúti sunt me injustè, * Qui odérunt me gratis. Glória Patri. Multiplicáti sunt. *Ps.* 68.

℣. Dómine, ne elongáveris auxílium tuum à me: ℟. Ad defensiónem meam cónspice. *Ps.* 21.

AD SEXTAM.

Ant. 5. a. Potum meum.

Psalmus 101.

DOmine, exaudi oratiónem meam; * & clamor meus ad te véniat.

Non avertas fáciem tuam à me: * in quacumque die tríbulor, inclína ad me aurem tuam.

In quacumque die invocávero te, * velóciter exaudi me;

Quia defecérunt sicut fumus dies mei, * & ossa mea sicut crémium aruérunt.

Percussus sum ut fœnum, & áruit cor meum; * quia oblítus sum comédere panem meum.

A voce gémitûs mei * adhæsit os meum carni meæ.

Símilis factus sum pellicáno solitúdinis: * factus sum sicut nyctícorax in domicílio.

Vigilávi, * & factus sum sicut passer solitárius in tecto.

Totâ die exprobrábant mihi inimíci mei; * & qui laudábant me, adversùm me jurábant.

Quia cínerem tanquam panem manducábam, * & potum meum cum fletu miscébam,

A fácie iræ & indignatiónis tuæ; * quia élevans allisisti me.

Dies mei sicut umbra declinavérunt; * & ego sicut fœnum árui.

Tu autem, Dómine, in æternum pérmanes; * & memoriále tuum in generatiónem & generatiónem.

Divisio Psalmi 101.

TU exurgens miserébéris Sion, * quia tempus miserendi ejus, quia venit tempus;

Quóniam placuérunt servis tuis lápides ejus, * & terræ ejus miserebuntur.

Et timébunt gentes nomen tuum, Dómine, * & omnes reges terræ glóriam tuam;

Quia ædificávit Dóminus Sion, * & vidébitur in glória sua.

Respexit in oratiónem humílium, * & non sprevit precem eórum.

Scribantur hæc in generatióne áltera : * & pópulus qui creábitur, laudábit Dóminum ;

Quia prospexit de excelso sancto suo : * Dóminus de cœlo in terram aspexit ;

Ut audíret gémitus compeditórum, * ut sólveret fílios interemptórum ;

Ut annúntient in Sion nomen Dómini, * & laudem ejus in Jerúsalem,

In conveniendo pópulos in unum, & reges, * ut sérviant Dómino.

Respondit ei in via virtútis suæ : * Paucitátem diérum meórum núntia mihi.

Ne révoces me in dimídio diérum meórum : * in generatiónem & generatiónem anni tui.

Altera divisio Psalmi 101.

INítio tu, Dómine, terram fundasti : * & ópera mánuum tuárum sunt cœli.

Ipsi períbunt ; * tu autem pérmanes.

Et omnes sicut vestimentum veterascent ; * & sicut opertórium mutábis eos, & mutabuntur.

Tu autem idem ipse es, * & anni tui non defícient.

Fílii servórum tuórum habitábunt ; * & semen eórum in séculum dirigétur.

Ant. Potum meum cum fletu miscébam, à fácie iræ & indignatiónis tuæ, Dómine.

Capitulum. Hebr. 12.

VObis, tanquam fíliis, lóquitur [Deus] dicens ; Fili mi, noli neglígere disciplínam Dómini, neque fatigéris dum ab eo argúeris : Quem enim dílígit Dóminus, castígat ; flagellat autem omnem fílium quem récipit : In disciplína perseveráte.

℟. *br.* Ego, Dómine, * In flagella parátus sum. Ego. ℣. Et dolor meus, * in conspectu meo semper : * In flagella. Glória Patri. Ego, Dómine.

℣. Dómine, ante te omne desidérium meum ;
℟. Et gémitus meus à te non est abscónditus. *Ps.* 37.

AD NONAM.

Ant. 6. *F.* Deus meus.

Psalmus 21.

DEus, Deus meus, réspice in me : quare me dereliquisti ? * longè à salúte mea verba delictórum meórum.

Deus meus, clamábo per diem, & non exáudies ; * & nocte, & non ad insipiéntiam mihi.

Tu autem in sancto hábitas, * laus Israel.

In te speravérunt patres nostri : * speravérunt, & liberasti eos.

Ad te clamavérunt, & salvi facti sunt : * in te speravérunt, & non sunt confúsi.

Ego autem ſum vermis, & non homo; * oppróbrium hóminum, & abjéctio plebis.

Omnes videntes me, deriſérunt me: * locúti ſunt lábiis, & movérunt caput.

Sperávit in Dómino, erípiat eum; * ſalvum fáciat eum, quóniam vult eum.

Quóniam tu es qui extraxiſti me de ventre: * ſpes mea ab ubéribus matris meæ.

In te projectus ſum ex útero: * de ventre matris meæ Deus meus es tu.

Diviſio Pſalmi 21.

[DEus meus] ne diſcéſſeris à me, * quóniam tribulátio próxima eſt, quóniam non eſt qui ádjuvet.

Circumdedérunt me vítuli multi: * tauri pingues obſedérunt me.

Aperuérunt ſuper me os ſuum, * ſicut leo rápiens & rúgiens.

Sicut aqua effúſus ſum, * & diſperſa ſunt ómnia oſſa mea.

Factum eſt cor meum tanquam cera liqueſcens * in médio ventris mei.

Aruit tanquam teſta virtus mea, & lingua mea adhæſit fáucibus meis; * & in púlverem mortis deduxiſti me.

Quóniam circumdedérunt me canes multi; * concílium malignántium obſédit me.

Fodérunt manus meas & pedes meos: * dinumeravérunt ómnia oſſa mea.

Ipſi verò conſideravérunt & inſpexérunt me: * diviſérunt ſibi veſtimenta mea, & ſuper veſtem meã miſérunt ſortem.

Tu autem, Dómine, ne elongáveris auxílium tuum à me: * ad defenſiónem meam cónſpice.

Erue à frámea, Deus, ánimam meam, * & de manu canis únicam meam.

Salva me ex ore leónis, * & à córnibus unicórnium humilitátem meam.

Narrábo nomen tuum frátribus meis: * in médio eccléſiæ laudábo te.

Altera diviſio Pſalmi 21.

QUi timétis Dóminum, laudáte eum: * univerſum ſemen Jacob, glorificáte eum.

Tímeat eum omne ſemen Iſrael; * quóniam non ſprevit neque deſpexit deprecatiónem páuperis.

Nec avertit fáciem ſuam à me; * & cùm clamárem ad eum, exaudívit me.

Apud te laus mea in eccléſia magna: * vota mea reddam in conſpectu timéntium eum.

Edent páuperes, & ſaturabuntur; & laudábunt Dóminum qui requírunt

eum : * vivent corda eórum in séculum séculi.

Reminiscentur & convertentur ad Dóminum * universi fines terræ.

Et adorábunt in conspectu ejus * universæ famíliæ géntium ;

Quóniam Dómini est regnum, * & ipse dominábitur géntium.

Manducavérunt & adoravérunt omnes pingues terræ : * in conspectu ejus cadent omnes qui descendunt in terram.

Et ánima mea illi vivet ; * & semen meum sérviet ipsi.

Annuntiábitur Dómino generátio ventúra ; * & annuntiábunt cœli justítiam ejus pópulo qui nascétur, quem fecit Dóminus.

Ant. Deus meus, quare me dereliquisti ? longè à salúte mea verba delictórum meórum.

Capitulum. Thren. 5.

QUare in perpétuum oblivisceris nostri ? derelinques nos in longitúdine diérum ? Convette nos, Dómine, ad te, & convertémur ; Innova dies nostros, sicut à princípio : sed projíciens repulisti nos, irátus es contra nos vehementer.

℟. *br.* Usquequò, Dómine, * Oblivisceris me in finem ? Usquequò. ℣. Usquequò exaltábitur * inimícus meus super me ? * Oblivisceris. Glória Patri. Usquequò. *Ps.* 12.

℣. Exurge, Dómine Deus, exaltétur manus tua : ℟. Ne oblivíscáris páuperum. *Ps.* 9.

AD VESPERAS.

Ant. 4. A. Supra dorsum meum.

Psalmus 128.

SÆpè expugnavérunt me à juventúte mea, * dicat nunc Israel.

Sæpè expugnavérunt me à juventúte mea ; * étenim non potuérunt mihi.

Supra dorsum meum fabricavérunt peccatóres : * prolongavérunt iniquitátẽ suam.

Dóminus justus * concídit cervíces peccatórum.

Confundantur & convertantur retrorsùm * omnes qui odérunt Sion.

Fiant sicut fœnum tectórum, * quod, priusquàm evellátur, exáruit :

De quo non implévit manum suam, qui metit ; * & sinum suum, qui manípulos cólligit.

Et non dixérunt qui præteríbant : Benedíctio Dómini super vos : * benedíximus vobis in nómine Dómini.

Ant. Supra dorsum meum fabricavérunt peccatóres: prolongavérunt iniquitátẽ suam.

Ant. 2. D. Posuisti.

Psalmus 138.

DOmine, probasti me, & cognovisti me: * tu cognovisti sessiónem meam, & resurrectiónem meam.

Intellexisti cogitatiónes meas de longè: * sémitam meam & funículum meum investigasti.

Et omnes vias meas prævidisti, * quia non est sermo in lingua mea.

Ecce, Dómine, tu cognovisti ómnia, novíssima & antíqua: * tu formasti me, & posuisti super me manum tuam.

Mirábilis facta est sciéntia tua ex me: * confortáta est, & non pótero ad eam.

Quò ibo à spíritu tuo? * & quò à fácie tua fúgiam?

Si ascéndero in cœlum, tu illic es: * si descéndero in infernum, ades:

Si súmpsero pennas meas dilúculo, * & habitávero in extrémis maris;

Etenim illuc manus tua dedúcet me, * & tenébit me déxtera tua.

Et dixi: Fórsitan ténebræ conculcábunt me; * & nox illuminátio mea in delíciis meis.

Quia ténebræ non obscurabuntur à te; & nox sicut dies illuminábitur: * sicut ténebræ ejus, ita & lumen ejus.

Quia tu possedisti renes meos: * suscepisti me de útero matris meæ.

Ant. Posuisti super me manum tuam, Dómine: quò à fácie tua fúgiam?

Ant. 6. F. Confitébor tibi.

Divisio Psalmi 138.

COnfitébor tibi, [Dómine,] quia terribíliter magnificátus es; * mirabília ópera tua, & ánima mea cognoscit nimis.

Non est occultátum os meum à te, quod fecisti in occulto; * & substántia mea in inferióribus terræ.

Imperfectum meum vidérunt óculi tui; & in libro tuo omnes scribentur: * dies formabuntur, & nemo in eis.

Mihi autem nimis honorificáti sunt amíci tui, Deus: * nimis confortátus est principátus eórum.

Dinumerábo eos, & super arénam multiplicabuntur: * exurrexi, & adhuc sum tecum.

Si occíderis, Deus, peccatóres: * viri sánguinum, declináte à me;

Quia dícitis in cogitatióne: * Accípient in vanitáte civitátes tuas.

Nonne qui odérunt te, Dómine, óderam? * & super inimícos tuos tabescébam?

Perfecto ódio óderam illos; * & inimíci facti sunt mihi.

Proba me, Deus, & scito

cor meum : * intérroga me, & cognosce sémitas meas ;

Et vide si via iniquitátis in me est, * & deduc me in via æterna.

Ant. Confitébor tibi, Dómine, quia terribíliter magnificátus es ; ánima mea cognoscit nimis.

Ant. 3. b. Custódi me, Dómine.

Psalmus 139.

ERipe me, Dómine, ab hómine malo : * à viro iníquo éripe me.

Qui cogitavérunt iniquitátes in corde : * totâ die constituébant prælia.

Acuérunt linguas suas sicut serpentis : * venénum áspidum sub lábiis eórum.

Custódi me, Dómine, de manu peccatóris ; * & ab homínibus iníquis éripe me.

Qui cogitavérunt supplantáre gressus meos : * abscondérunt superbi láqueum mihi.

Et funes extendérunt in láqueum : * juxta iter scándalum posuérunt mihi.

Dixi Dómino : Deus meus es tu ; * exaudi, Dómine, vocem deprecatiónis meæ.

Ant. Custódi me, Dómine, de manu peccatóris.

Ant. 7. c. Dómine, Dómine.

Divisio Psalmi 139.

DOmine, Dómine, virtus salútis meæ, * obumbrasti super caput meum in die belli.

Ne tradas me, Dómine, à desidério meo peccatóri : * cogitavérunt contra me ; ne derelinquas me, ne fortè exaltentur.

Caput circúitus eórum ; * labor labiórum ipsórũ opériet eos.

Cadent super eos carbónes : in ignem dijícies eos ; * in misériis non subsistent.

Vir linguósus non dirigétur in terra : * virum injustum mala cápient in intéritu.

Cognóvi quia fáciet Dóminus judícium ínopis, * & vindictam páuperum.

Verúmtamen justi confitebuntur nómini tuo ; * & habitábunt recti cum vultu tuo.

Ant. Dómine, Dómine, virtus salútis meæ, ne derelinquas me.

Capitulum. Hebr. 12.

DEponentes omne pondus, & circumstans nos peccátum ; per patiéntiam currámus ad propósitum nobis certámen : aspicientes in auctórem fídei & consummatórem Jesum ; qui, propósito sibi gáudio, sustínuit crucem : confusióne contemptâ.

Hymnus.

LUgéte, pacis Angeli :
Mortális en ultrò Deus,
Culpæ gerens imáginem,
Pœnam nocentûm sústinet.

Amóris ô miráculum !
O cordis humáni ſtupor !
Inſons Deus neci datur ;
Pigébit & ſontes pati !
Nos ſempiternis crux tua ,
O Chriſte , flammis éruit :
Hîc ure vindex , hîc ſeca ,
Parcas in æternum modò.
Caro reclámat ; ſed Patris
Urget voluntas : nos tuâ
Virtúte da fortes ſequi ,
Jeſu , quod exemplo doces.
Livóre ſanátos tuo ,
Tuóque lotos ſánguine ,
Peccando ne novam ſinas
Paráre nos tibi crucem.
Qui Fílium tradit , Patri ,
Natóque ſit laus víctimæ :
Par ſit tibi laus , qui ſacram
Succendis aram , Spíritus.
Amen.

℣. Clamávi ad te , Dómine , totâ die : ℟. Expandi ad te manus meas. *Pſ.* 87.

Ad Magníficat. *Ant.* 1. *D.* Fecit Dóminus poténtiam in bráchio ſuo : diſperſit ſuperbos mente cordis ſui. *Luc.* 1.

AD COMPLETORIUM.

Ant. 2. D. Dómine.

Pſalmus 37.

DOmine , ne in furóre tuo árguas me , * neque in ira tua corrípias me ;

Quóniam ſagittæ tuæ infixæ ſunt mihi , * & confirmaſti ſuper me manum tuam.

Non eſt ſánitas in carne mea à fácie iræ tuæ : * non eſt pax óſſibus meis à fácie peccatórum meórum.

Quóniam iniquitátes meæ ſupergreſſæ ſunt caput meũ : * & ſicut onus grave gravátæ ſunt ſuper me.

Putruérunt & corruptæ ſunt cicatríces meæ , * à fácie inſipiéntiæ meæ.

Miſer factus ſum & curvátus ſum uſque in finem : * totâ die contriſtátus ingrediébar.

Quóniam lumbi mei impléti ſunt illuſiónibus ; * & non eſt ſánitas in carne mea.

Afflictus ſum & humiliátus ſum nimis : * rugiébam à gémitu cordis mei.

Dómine , ante te omne deſidérium meum ; * & gémitus meus à te non eſt abſcónditus.

Cor meum conturbátum eſt , derelíquit me virtus mea ; * & lumen oculórum meórum , & ipſum non eſt mecum.

Diviſio Pſalmi 37.

AMíci mei , & próximi mei * adversùm me appropinquavérunt & ſtetérunt.

Et qui juxta me erant , de longè ſtetérunt ; * & vim faciébant qui quærébant ánimam meam.

Et qui inquirébant mala mihi , locúti ſunt vanitátes , * & dolos totâ die meditabantur.

Ego autem tanquam ſurdus non audiébam , * & ſi-

cut mutus non apériens os ſuum.

Et factus ſum ſicut homo non áudiens, * & non habens in ore ſuo redargutiónes.

Quóniam in te, Dómine, ſperávi : * tu exáudies me, Dómine Deus meus.

Quia dixi : Nequando ſupergáudeant mihi inimíci mei ; * &, dum commoventur pedes mei, ſuper me magna locúti ſunt.

Quóniam ego in flagella parátus ſum ; * & dolor meus in conſpectu meo ſemper.

Quóniã iniquitátem meã annuntiábo ; * & cogitábo pro peccáto meo.

Inimíci autem mei vivunt, & confirmáti ſunt ſuper me ; * & multiplicáti ſunt qui odérunt me iníquè.

Qui retríbuunt mala pro bonis, detrahébant mihi ; * quóniam ſequébar bonitátem.

Ne derelinquas me, Dómine Deus meus : * ne diſcéſſeris à me.

Intende in adjutórium meum, * Dómine Deus ſalútis meæ.

Pſalmus 55.

MIſerére meî, Deus, quóniam conculcávit me homo ; * totâ die impugnans tribulávit me.

Conculcavérunt me inimíci mei totâ die, * quóniam multi bellantes adversùm me.

Ab altitúdine diéi timébo ; * ego verò in te ſperábo.

In Deo laudábo ſermónes meos, in Deo ſperávi : * non timébo quid fáciat mihi caro.

Totâ die verba mea execrabantur : * adversùm me omnes cogitatiónes eórum in malum.

Inhabitábunt, & abſcondent : * ipſi calcáneum meum obſervábunt.

Sicut ſuſtinuérunt ánimam meam, pro níhilo ſalvos fácies illos : * in ira pópulos confringes.

Deus, vitam meam annuntiávi tibi : * poſuiſti lácrymas meas in conſpectu tuo, ſicut & in promiſſióne tua.

Tunc convertentur inimíci mei retrorsùm * in quacumque die invocávero te.

Ecce cognóvi * quóniam Deus meus es.

In Deo laudábo verbum : * in Dómino laudábo ſermónem.

In Deo ſperávi : * non timébo quid fáciat mihi homo.

In me ſunt, Deus, vota tua ; * quæ reddam laudatiónes tibi ;

Quóniam eripuiſti ánimam meam de morte, &

pedes meos de lapſu, * ut pláceam coram Deo in lúmine vivéntium.

Ant. Dómine Deus meus, ne diſcéſſeris à me. *Pſ.* 37.

SABBATO
AD OFFICIUM NOCT.

Invit. Dóminus ipſe eſt Deus noſter: * Veníte, adorémus.

Pſ. 94. Veníte. 2.

Hymnus.

TAndem peractis, ô Deus,
Sexto diérum límite,
Ponis modum labóribus,
Orbíque plaudis cóndito.

At dum perenni séptimam
Lucem quiéti cónſecras,
En te repoſcit dénuò
Alter creatórem labor.

Te cuncta nempè prædicant;
Te terra, pontus, ſídera
Cantu célebrant æmulo;
Peccátor unus díſſonat.

Tu pectus aufer ſáxeum;
Tu cárneum pectus crea:
Et caritátis úberes
Fructus canent hymnũ tibi.

Hæc te juvant præcónia,
Si facta voci cónſonent:
Sic efficáci fléctitur
Divína majeſtas prece.

Æterna laus & glória
Uni ſit & trino Deo,
Qui cuncta nutu cóndidit,
Nutúque ſervat cóndita.
Amen.

Ant. 3. a. Propter innocéntiam.

Pſalmus 40.

BEátus qui intélligit ſuper egénum & páuperem; * in die mala liberábit eum Dóminus.

Dóminus conſervet eum, & vivíficet eum, & beátum fáciat eum in terra, * & non tradat eum in ánimam inimicórum ejus.

Dóminus opem ferat illi ſuper lectum dolóris ejus: * univerſum ſtratum ejus verſaſti in infirmitáte ejus.

Ego dixi: Dómine, miſerére meî; * ſana ánimam meam, quia peccávi tibi.

Inimíci mei dixérunt mala mihi: * Quando moriétur, & períbit nomen ejus?

Et ſi ingrediebátur ut vidéret, vana loquebátur: * cor ejus congregávit iniquitátem ſibi.

Egrediebátur forâs, * & loquebátur in idipſum.

Adversùm me ſuſurrábant omnes inimíci mei: * adversùm me cogitábant mala mihi.

Verbum iníquum conſtituérunt adversùm me: * numquid qui dormit, non adjíciet ut reſurgat?

Etenim homo pacis meæ, in quo ſperávi, qui edébat panes meos, * magnificávit ſuper me ſupplantatiónem.

Tu autem, Dómine, miſerére meî; * & reſúſcita me, & retríbuam eis.

In hoc cognóvi quóniam voluiſti me, * quóniam non

gaudébit inimícus meus super me.

Me autem propter innocéntiam suscepisti, * & confirmasti me in conspectu tuo in æternum.

Benedictus Dóminus Deus Israel à século, & usque in séculum: * fiat, fiat.

Psalmus 48.

AUdíte hæc, omnes gentes: * áuribus percípite, omnes qui habitátis orbem,

Quique terrígenæ, & fílii hóminum, * simul in unum dives & pauper.

Os meum loquétur sapiéntiam, * & meditátio cordis mei prudéntiam.

Inclinábo in parábolam aurem meam; * apériam in psaltério propositiónem meam.

Cur timébo in die mala? * iníquitas calcánei mei circúmdabit me.

Qui confídunt in virtúte sua,* & in multitúdine divitiárum suárum gloriantur.

Frater non rédimit, rédimet homo: * non dabit Deo placatiónem suam,

Et prétium redemptiónis ánimæ suæ: * & laborábit in æternum, & vivet adhuc in finem.

Non vidébit intéritum, * cùm víderit sapientes morientes.

Simul insípiens & stultus períbunt, * & relinquent aliénis divítias suas.

Et sepulcra eórum domus illórum in æternum; tabernácula eórum in progénie & progénie: * vocavérunt nómina sua in terris suis.

Et homo, cùm in honóre esset, non intellexit: * comparátus est jumentis insipiéntibus, & símilis factus est illis.

Hæc via illórum scándalum ipsis; * & pósteà in ore suo complacébunt.

Sicut oves in inferno pósiti sunt: * mors depascet eos.

Et dominabuntur eórum justi in matutíno; * & auxílium eórum veterascet in inferno à glória eórum.

Verúmtamen Deus rédimet ánimam meam de manu ínferi, * cùm accéperit me.

Divisio Psalmi 48.

NE timúeris, cùm dives factus fúerit homo, * & cùm multiplicáta fúerit glória domûs ejus.

Quóniam cùm interíerit, non sumet ómnia; * neque descendet cum eo glória ejus.

Quia ánima ejus in vita ipsíus benedicétur: * confitébitur tibi, cùm benefeceris ei.

Introíbit usque in progénies patrum suórum; * & usque in æternum non vidébit lumen.

Homo, cùm in honóre esset, non intellexit: *

comparátus est juméntis insipiéntibus, & símilis factus est illis.

Ant. Propter innocéntiam suscepísti me, Deus; & confirmásti me in conspéctu tuo in ætérnum. *Ps.* 40.

Ant. 5. F. Tibi, Deus.

Psalmus 61.

NOnne Deo subjécta erit ánima mea? * ab ipso enim salutáre meum.

Nam & ipse Deus meus, & salutáris meus: * suscéptor meus, non movébor ámpliùs.

Quoúsque irrúitis in hóminem? * interfícitis univérsi vos tanquam paríeti inclináto, & macériæ depulsæ?

Verúmtamen prétium meũ cogitavérunt repéllere; cucúrri in siti: * ore suo benedicébant, & corde suo maledicébant.

Verúmtamen Deo subjécta esto, ánima mea; * quóniam ab ipso patiéntia mea.

Quia ipse Deus meus, & Salvátor meus; * adjútor meus, non emigrábo.

In Deo salutáre meum, & glória mea: * Deus auxílii mei; & spes mea in Deo est.

Speráte in eo, omnis congregátio pópuli; effúndite coram illo corda vestra: * Deus adjútor noster in ætérnum.

Verúmtamen vani fílii hóminum, mendáces fílii hóminum in statéris, * ut decípiant ipsi de vanitáte in idipsum.

Nolíte speráre in iniquitáte, & rapínas nolíte concupíscere: * divítiæ si áffluant, nolíte cor appónere.

Semel locútus est Deus, duo hæc audívi; quia, Potéstas Dei est, & tibi, Dómine, misericórdia; * quia, Tu reddes unicuíque juxta ópera sua.

Psalmus 63.

EXaudi, Deus, oratiónem meam, cùm déprecor: * à timóre inimíci éripe ánimam meam.

Protexísti me à convéntu malignántium, * à multitúdine operántium iniquitátem;

Quia exacuérunt ut gládium linguas suas: * intendérunt arcum, rem amáram, ut sagíttent in occúltis immaculátum.

Súbitò sagittábunt eum, & non timébunt: * firmavérunt sibi sermónem nequam.

Narravérunt ut abscónderent láqueos: * dixérunt, Quis vidébit eos?

Scrutáti sunt iniquitátes: * defecérunt scrutántes scrutínio.

Accédet homo ad cor altum; * & exaltábitur Deus.

Sagíttæ parvulórum factæ sunt plagæ eórum; *

& infirmátæ sunt contra eos linguæ eórum.

Conturbáti sunt omnes qui vidébant eos ; * & tímuit omnis homo.

Et annuntiavérunt ópera Dei ; & facta ejus intellexérunt.

Lætábitur justus in Dómino, & sperábit in eo ; * & laudabuntur omnes recti corde.

Psalmus 74.

CONfitébimur tibi, Deus, * confitébimur, & invocábimus nomen tuum : narrábimus mirabília tua.

Cùm accépero tempus, * ego justítias judicábo.

Liquefacta est terra, & omnes qui hábitant in ea : * ego confirmávi columnas ejus.

Dixi iníquis : Nolíte iníquè ágere ; * & delinquéntibus : Nolíte exaltáre cornu.

Nolíte extóllere in altum cornu vestrum : * nolíte loqui adversùs Deum iniquitátem ;

Quia neque ab oriente, neque ab occidente, * neque à desertis móntibus.

Quóniam Deus judex est : * hunc humíliat, & hunc exaltat.

Quia calix in manu Dómini vini meri plenus mixto ; * & inclinávit ex hoc in hoc.

Verúmtamen fæx ejus non est exinaníta : * bibent omnes peccatóres terræ.

Ego autem annuntiábo in séculum : * cantábo Deo Jacob.

Et ómnia córnua peccatórum confringam ; * & exaltabuntur córnua justi.

Ant. Tibi, Deus, confitébimur, & invocábimus nomen tuum : narrábimus mirabília tua. *Ps.* 74.

Ant. 6. F. Cogitátio hóminis.

Psalmus 75.

NOtus in Judæa Deus : * in Israel magnum nomen ejus.

Et factus est in pace locus ejus, * & habitátio ejus in Sion.

Ibi confrégit poténtias árcuum, * scutum, gládium, & bellum.

Illúminans tu mirabíliter à móntibus æternis : * turbáti sunt omnes insipientes corde.

Dormiérunt somnum suũ ; * & nihil invenérunt omnes viri divitiárum in mánibus suis.

Ab increpatióne tua, Deus Jacob, * dormitavérunt qui ascendérunt equos.

Tu terríbilis es, & quis resistet tibi ? * ex tunc ira tua.

De cœlo audítum fecisti judícium : * terra trémuit, & quiévit,

Cùm exúrgeret in judícium Deus, * ut salvos fáce-

tet omnes mansuétos terræ.

Quóniam cogitátio hóminis confitébitur tibi ; * & relíquiæ cogitatiónis diem festum agent tibi.

Vovéte, & réddite Dómino Deo vestro, * omnes qui in circúitu ejus affertis múnera,

Terríbili, & ei qui aufert spíritum príncipum; * terríbili apud reges terræ.

Psalmus 82.

DEus, quis símilis erit tibi? * ne táceas, neque compescáris, Deus;

Quóniam ecce inimíci tui sonuérunt : * & qui odérunt te, extulérunt caput.

Super pópulum tuum malignavérunt consílium, * & cogitavérunt adversùs sanctos tuos.

Dixérunt : Veníte, & disperdámus eos de gente; * & non memorétur nomen Israel ultrà.

Quóniã cogitavérunt unanímiter : * simul adversùm te testamentum disposuérunt tabernácula Idumæórum & Ismahelítæ,

Moab, & Agaréni, Gebal, & Ammon, & Amalec; * alienígenæ cum habitántibus Tyrum.

Etenim Assur venit cum illis; * facti sunt in adjutórium fíliis Lot.

Fac illis sicut Mádian, & Sísaræ, * sicut Jabin in torrente Cisson.

Disperiérunt in Endor; * facti sunt ut stercus terræ.

Pone príncipes eórum sicut Oreb, & Zeb, * & Zébee, & Sálmana;

Omnes príncipes eórum, * qui dixérunt : Hereditáte possideámus sanctuárium Dei.

Divisio Psalmi 82.

DEus meus, pone illos ut rotam, * & sicut stípulam ante fáciem venti.

Sicut ignis qui combúrit sylvam, * & sicut flamma combúrens montes;

Ita persequéris illos in tempestáte tua, * & in ira tua turbábis eos.

Imple fácies eórum ignomíniâ; * & quærent nomen tuum, Dómine.

Erubescant & conturbentur in séculum séculi, * & confundantur : & péreant :

Et cognoscant quia nomen tibi, Dóminus,* tu solus Altíssimus in omni terrâ.

Ant. Cogitátio hóminis confitébitur tibi ; & relíquiæ cogitatiónis diem festum agent tibi. *Ps.* 75.

℣. Confiteantur tibi, Dómine, ómnia ópera tua;

℟. Et sancti tui benedícant tibi. *Ps.* 144.

Pater noster.

AD LAUDES.

Ant. 4. d. Pérfice.

Psalmus 16.

EXaudi, Dómine, justítiam meam : * intende deprecatiónem meam.

Auribus pércipe oratiónem meam, * non in lábiis dolósis.

De vultu tuo judícium meum pródeat: * óculi tui vídeant æquitátes.

Probasti cor meum, & visitasti nocte: * igne me examinasti; & non est inventa in me iníquitas.

Ut non loquátur os meum ópera hóminum, * propter verba labiórum tuórum ego custodívi vias duras.

Pérfice gressus meos in sémitis tuis, * ut non moveantur vestígia mea.

Ego clamávi, quóniam exaudisti me, Deus: * inclína aurem tuam mihi, & exaudi verba mea.

Mirífica misericórdias tuas, * qui salvos facis sperantes in te.

A resisténtibus déxteræ tuæ custódi me * ut pupillam óculi.

Sub umbra alárum tuárum prótege me * à fácie impiórum qui me afflixérunt.

Ant. Pérfice gressus meos in sémitis tuis, Dómine, ut non moveantur vestígia mea.

Ant. 7. b. In justítia.

Divisio Psalmi 16.

INimíci mei ánimam meã circumdedérunt; ádipem suum conclusérunt: * os eórum locútum est supérbiam.

Projicientes me nunc circumdedérunt me: * óculos suos statuérunt declináre in terram.

Suscepérunt me sicut leo parátus ad prædam, * & sicut cátulus leónis hábitans in ábditis.

Exurge, Dómine, prævéni eum, & supplanta eum: * éripe ánimam meã ab ímpio, frámeam tuam ab inimícis manùs tuæ.

Dómine, à paucis de terra dívide eos in vita eórum: * de abscónditis tuis adimplétus est venter eórum.

Saturáti sunt fíliis; * & dimisérunt relíquias suas párvulis suis.

Ego autem in justítia apparébo conspéctui tuo: * satiábor, cùm apparúerit glória tua.

Ant. In justítia apparébo conspéctui tuo: satiábor, cùm apparúerit glória tua.

Ant. 1. f. Parátum.

Psalmus 56.

MIserére meî, Deus, miserére meî; * quóniam in te confídit ánima mea.

Et in umbra alárum tuárum sperábo, * donec tránseat iníquitas.

Clamábo ad Deum altíssimum, * Deum qui benefécit mihi.

Misit de cœlo, & liberávit me: * dedit in oppróbrium conculcantes me.

Misit Deus misericórdiam

ſuam & veritátem ſuam ; * & erípuit ánimam meam de médio catulórum leónum dormívi conturbátus.

Fílii hóminum , dentes eórum arma & ſagittæ ; * & lingua eórum gládius acútus.

Exaltáre ſuper cœlos , Deus ; * & in omnem terram glória tua.

Láqueum paravérunt pédibus meis ; * & incurvavérunt ánimam meam.

Fodérunt ante fáciem meam fóveam ; * & incidérunt in eam.

Parátum cor meum , Deus , parátum cor meum ; * cantábo & pſalmum dicã.

Exurge , glória mea ; exurge , pſaltérium & cíthara : * exurgam dilúculo.

Confitébor tibi in pópulis , Dómine : * & pſalmum dicam tibi in géntibus ;

Quóniam magnificáta eſt uſque ad cœlos miſericórdia tua , * & uſque ad nubes véritas tua.

Exaltáre ſuper cœlos , Deus ; * & ſuper omnem terram glória tua.

Ant. Parátum cor meum , Deus , parátum cor meum : cantábo, & pſalmum dicam.

Ant. 5. a. Date magnificéntiam.

In Feriis , Canticum Moyſi.
Deut. 32.

AUdíte , cœli , quæ loquor : * áudiat terra verba oris mei.

Concreſcat ut plúvia doctrína mea : * fluat ut ros elóquium meum.

Quaſi imber ſuper herbam , * & quaſi ſtillæ ſuper grámina.

Quia nomen Dómini invocábo : * date magnificéntiam Deo noſtro.

Dei perfecta ſunt ópera , & omnes viæ ejus judícia : * Deus fidélis , & abſque ulla iniquitáte , juſtus & rectus.

Peccavérunt ei , & non fílii ejus in fórdibus : * generátio prava atque perverſa.

Hæccine reddis Dómino , * pópule ſtulte & inſípiens ?

Numquid non ipſe eſt pater tuus , * qui poſſédit te , & fecit , & creávit te ?

Meménto diérum antiquórum : * cógita generatiónes ſíngulas.

Intérroga patrem tuum , & annuntiábit tibi : * majóres tuos , & dicent tibi :

Quando dividébat Altíſſimus gentes , * quando ſeparábat fílios Adam ,

Conſtítuit términos populórum * juxta númerum filiórum Iſrael.

Pars autem Dómini pópulus ejus : * Jacob funículus hereditátis ejus.

Invénit eum in terra deſerta , * in loco horróris , & vaſtæ ſolitúdinis.

Circumduxit eum , & do-

cuit, * & custodívit quasi pupillam óculi sui.

Sicut áquila próvocans ad volandum pullos suos, * & super eos vólitans,

Expandit alas suas, & assumpsit eum, * atque portávit in húmeris suis.

Dóminus solus dux ejus fuit; * & non erat cum eo deus aliénus.

Constítuit eum super excelsam terram, * ut coméderet fructus agrórum,

Ut súgeret mel de petra, * oleumque de saxo duríssimo;

Butyrum de armento, & lac de óvibus, * cum ádipe agnórum & aríetum filiórum Basan,

Et hircos cum medulla trítici; * & sánguinem uvæ bíberet meracíssimum.

Incrassátus est dilectus, & recalcitrávit; * incrassátus, impinguátus, dilatátus.

Dereliquit Deum factórem suum, * & recessit à Deo salutári suo.

Provocavérunt eum in diis aliénis; * & in abominatiónibus ad iracúndiam concitavérunt.

Immolavérunt dæmóniis, & non Deo; * diis quos ignorábant.

Novi recentesque venérunt, * quos non coluérunt patres eórum.

Deum qui te génuit, dereliquisti; * & oblítus es Dómini creatóris tui.

Vidit Dóminus, & ad iracúndiam concitátus est; * quia provocavérunt eum fílii sui, & fíliæ.

Et ait: Abscondam fáciem meam ab eis, * & considerábo novíssima eórum;

Generátio enim perversa est, * & infidéles fílii.

Ipsi me provocavérunt in eo qui non erat Deus, * & irritavérunt in vanitátibus suis.

Et ego provocábo eos in eo qui non est pópulus, * & in gente stulta irritábo illos.

Ignis succensus est in furóre meo, * & ardébit usque ad inferni novíssima;

Devorabitque terram cum gérmine suo, * & móntium fundamenta combúret.

Congregábo super eos mala; * & sagittas meas complébo in eis.

Consumentur fame, * & devorábunt eos aves morsu amaríssimo.

Dentes bestiárum immittam in eos, * cum furóre trahéntium super terram, atque serpéntium.

Foris vastábit eos gládius, & intùs pavor, * júvenem simul ac vírginem, lactentẽ cum hómine sene.

Dixi: Ubinam sunt? * cessáre fáciam ex homínibus memóriam eórum.

Sed propter iram inimicórum dístuli, * ne fortè

superbírent hostes eórum,

Et dícerent: Manus nostra excelsa, & non Dóminus, * fecit hæc ómnia.

Gens absque consílio est, & sine prudéntia: * útinam sáperent, & intellígerent, ac novíssima providérent!

Quómodò persequátur unus mille, * & duo fugent decem míllia?

Nonne ídeò quia Deus suus véndidit eos, * & Dóminus conclúsit illos?

Non enim est Deus noster ut dii eórum; * & inimíci nostri sunt júdices.

De vínea Sodomórum, vínea eórum, * & de suburbánis Gomorrhæ.

Uva eórum, uva fellis, * & botri amaríssimi.

Fel dracónum vinum eórum, * & venénum áspidum insanábile.

Nonne hæc cóndita sunt apud me, * & signáta in thesauris meis?

Mea est últio, & ego retríbuam in témpore, * ut labátur pes eórum.

Juxtà est dies perditiónis, * & adesse festínant témpora.

Judicábit Dóminus pópulum suum, * & in servis suis miserébitur.

Vidébit quòd infirmáta sit manus, * & clausi quoque defecérunt, residuíque consumpti sunt.

Et dicet: Ubi sunt dii eórum, * in quibus habébant fidúciam?

De quorum víctimis comedébant ádipes, * & bibébant vinum libáminum?

Surgant, & opitulentur vobis, * & in necessitáte vos prótegant.

Vidéte quòd ego sim solus, * & non sit álius Deus præter me.

Ego occídam, & ego vívere fáciam; percútiam, & ego sanábo: * & non est qui de manu mea possit erúere.

Levábo ad cœlum manum meam, & dicam: * Vivo ego in æternum.

Si acúero ut fulgur gládium meum, * & arripúerit judícium manus mea,

Reddam ultiónem hóstibus meis, * & his qui odérunt me, retríbuam:

Inebriábo sagittas meas sánguine, * & gládius meus devorábit carnes,

De cruóre occisórum, * & de captivitáte nudáti inimicórum cápitis.

Laudáte, gentes, pópulum ejus, * quia sánguinem servórum suórum ulciscétur.

Et vindíctam retríbuet in hostes eórum, * & propítius erit terræ pópuli sui.

Ant. Date magnificéntiam Deo nostro: Dei perfecta sunt ópera.

[*In Festis*, *Cant.* Judith 16.

INcípite Dómino in tympanis : * cantáte Dómino in cymbalis.

Modulámini illi psalmum novum : * exaltáte, & invocáte nomen ejus.

Dóminus cónterens bella : * Dñus nomen est illi.

Qui pósuit castra sua in médio pópuli sui, * ut eríperes nos de manu ómnium inimicórum nostrórum.

Venit Assur ex móntibus ab Aquilóne, * in multitúdine fortitúdinis suæ.

Cujus multitúdo obturávit torrentes, * & equi eórum cooperuérunt valles.

Dixit se incensúrum fines meos, * & júvenes meos occisúrum gládio;

Infantes meos dare in prædam, * & vírgines in captivitátem.

Dóminus autem omnípotens nócuit eum; & trádidit eum in manus féminæ, * & confódit eum.]

Ant. 2. D. Laudáte Dóminum.

Psalmus 116.

LAudáte Dóminum, omnes gentes : * laudáte eum, omnes pópuli;

Quóniam confirmáta est super nos misericórdia ejus, * & véritas Dómini manet in ætérnum.

Ant. Laudáte Dóminum, omnes pópuli; quóniam confirmáta est super nos misericórdia ejus.

Capitulum. Coloss. 1.

NOn cessámus pro vobis orantes; & postulantes ut impleámini agnitióne voluntátis Dei, in omni sapiéntia & intellectu spiritáli : ut ambulétis dignè Deo, per ómnia placentes; in omni ópere bono fructificantes, & crescentes in sciéntia Dei : in omni virtúte confortáti secundùm poténtiam claritátis ejus.

Hymnus.

RErum Creátor ómnium,
Nostros labóres ádjuva,
Ut casta Christi nómine
Nos vita dignos árguat.

Tu nempe sanctus & potens,
Placére das solus tibi :
Tu legis auctor das sequi
Quod lege præmonstras iter.

Cingunt iter perícula,
Tu lúbricos firma pedes;
Et certióre férvidi
Pergémus ad metam gradu.

O meta felix, pax ubi
Et vera nos manet quies;
Ubi voluptátis sacro
Torrente potábis tuos!

Te mens, ô alma Trínitas,
Anhélat ardens, te sitit :
Tuâ redemptis grátiâ
Ætérna redde præmia.
Amen.

℣. Deduc me, Dómine, & ingrédiar in veritáte tua :
℟. Lætétur cor meum, ut tímeat nomen tuum. *Ps.* 85.

Ad Benedictus. *Ant.* 8. G. Dírige pedes nostros in viâ pacis, Deus Israel. *Luc.* 1.

AD PRIMAM.

Ant. 7. *d.* Notam.

Psalmus 87.

DOmine Deus salútis meæ, * in die clamávi & nocte coram te.

Intret in conspectu tuo orátio mea: * inclína aurem tuam ad precem meam;

Quia repléta est malis ánima mea, * & vita mea inferno appropinquávit.

Æstimátus sum cum descendéntibus in lacum: * factus sum sicut homo sine adjutório, inter mórtuos liber:

Sicut vulneráti dormientes in sepulcris, quorum non es memor ámpliùs; * & ipsi de manu tua repulsi sunt.

Posuérunt me in lacu inferióri, * in tenebrósis, & in umbra mortis.

Super me confirmátus est furor tuus, * & omnes fluctus tuos induxisti super me.

Longè fecisti notos meos à me: * posuérunt me abominatiónem sibi.

Tráditus sum, & non egrediébar: * óculi mei languérunt præ inópia.

Clamávi ad te, Dómine, totâ die: * expandi ad te manus meas.

Numquid mórtuis fácies mirabília? * aut médici suscitábunt, & confitebuntur tibi?

Numquid narrábit áliquis in sepulcro misericórdiam tuam, * & veritátem tuam in perditióne?

Numquid cognoscentur in ténebris mirabília tua, * & justítia tua in terra obliviónis?

Et ego ad te, Dómine, clamávi; * & manè orátio mea prævéniet te.

Ut quid, Dómine, repellis oratiónem meam? * avertis fáciem tuam à me?

Pauper sum ego, & in labóribus à juventúte mea: * exaltátus autem, humiliátus sum & conturbátus.

In me transiérunt iræ tuæ, * & terróres tui conturbavérunt me.

Circumdedérunt me sicut aqua totâ die; * circumdedérunt me simul.

Elongasti à me amícum & próximum, * & notos meos à miséria.

Psalmus 142.

DOmine, exaudi oratiónem meam: * áuribus pércipe obsecratiónem meam in veritáte tua; exaudi me in tua justítia.

Et non intres in judícium cum servo tuo, * quia non justificábitur in conspectu tuo omnis vivens.

Quia persecútus est inimícus ánimam meam: * humiliávit in terra vitam meam.

Collocávit me in obscú-

ris ſicut mórtuos ſéculi; * & anxiátus eſt ſuper me ſpíritus meus: in me turbátum eſt cor meum.

Memor fui diérum antiquórum: meditátus ſum in ómnibus opéribus tuis; * in factis mánuum tuárum meditábar.

Expandi manus meas ad te: * ánima mea ſicut terra ſine aqua tibi.

Velóciter exaudi me, Dómine, * defécit ſpíritus meus.

Non avertas fáciem tuam à me; * & ſímilis ero deſcendéntibus in lacum.

Audítam fac mihi manè miſericórdiam tuam, * quia in te ſperávi.

Notam fac mihi viam in qua ámbulem, * quia ad te levávi ánimam meam.

Diviſio Pſalmi 142.

ERipe me de inimícis meis, Dómine; ad te confúgi: * doce me fácere voluntátem tuam, quia Deus meus es tu.

Spíritus tuus bonus dedúcet me in terram rectã: * propter nomen tuum, Dómine, vivificábis me in æquitáte tua.

Edúces de tribulatióne ánimam meam; * & in miſericórdia tua diſperdes inimícos meos.

Et perdes omnes qui tríbulant ánimam meam, * quóniam ego ſervus tuus ſum.

Ant. Notam fac mihi viam in qua ámbulem; quia ad te levávi ánimam meam, Dómine. *Pſ.* 142.

AD TERTIAM.

Ant. 4. a. Afferte Dómino.

Pſalmus 28.

AFferte Dómino, fílii Dei; * afferte Dómino fílios aríetum.

Afferte Dómino glóriam & honórem; afferte Dómino glóriam nómini ejus: * adoráte Dñum in átrio ſancto ejus.

Vox Dómini ſuper aquas; Deus majeſtátis intónuit: * Dóminus ſuper aquas multas.

Vox Dómini in virtúte: * vox Dómini in magnificéntia.

Vox Dómini confringentis cedros; * & confringet Dóminus cedros Líbani:

Et commínuet eas tanquam vítulum Líbani, * & dilectus quemádmodum fílius unicórnium.

Vox Dómini intercidentis flammam ignis; vox Dómini concutientis deſertum: * & commovébit Dóminus deſertum Cades.

Vox Dómini præparantis cervos, & revelábit condenſa; * & in templo ejus omnes dicent glóriam.

Dóminus dilúvium inhabitáre facit, * & ſedébit Dóminus rex in æternum.

Dóminus virtútem pópulo

pulo ſuo dabit : * Dóminus benedícet pópulo ſuo in pace.

Pſalmus 44.

ERuctávit cor meũ verbum bonum : * dico ego ópera mea Regi.

Lingua mea * cálamus ſcribæ velóciter ſcribentis.

Speciósus formâ præ fíliis hóminum, diffúsa eſt grátia in lábiis tuis ; * proptéreà benedixit te Deus in æternum.

Accíngere gládio tuo ſuper femur tuum, * Potentiſſime.

Spécie tuâ & pulchritúdine tuâ intende, * próſperè procéde,

Et regna propter veritátem, & manſuetúdinem, & juſtítiam ; * & dedúcet te mirabíliter déxtera tua.

Sagittæ tuæ acútæ, pópuli ſub te cadent, * in corda inimicórum regis.

Sedes tua, Deus, in ſéculum ſéculi : * virga directiónis, virga regni tui.

Dilexiſti juſtítiam, & odiſti iniquitátem ; * proptéreà unxit te, Deus, Deus tuus, óleo lætítiæ præ conſórtibus tuis.

Myrrha, & gutta, & cáſia à veſtimentis tuis, à dómibus ebúrneis ; * ex quibus delectavérunt te fíliæ regum in honóre tuo.

Aſtitit regína à dextris tuis in veſtítu deauráto, * circúmdata varietáte.

Audi, fília, & vide, & inclína aurem tuam ; * & oblivíſcere pópulum tuum, & domum patris tui.

Et concupiſcet rex decórem tuum ; * quóniam ipſe eſt Dóminus Deus tuus, & adorábunt eum.

Et fíliæ Tyri in munéribus : * vultum tuum deprecabuntur omnes dívites plebis.

Omnis glória ejus fíliæ regis ab intùs, * in fímbriis áureis circumamicta varietátibus.

Adducentur regi vírgines poſt eam : * próximæ ejus afferentur tibi.

Afferentur in lætítia & exultatióne ; * adducentur in templum regis.

Pro pátribus tuis nati ſunt tibi fílii : * conſtítues eos príncipes ſuper omnem terram.

Mémores erunt nóminis tui * in omni generatióne & generatiónem.

Proptéreà pópuli confitebuntur tibi in æternum, * & in ſéculum ſéculi.

Pſalmus 149.

CAntáte Dómino cánticum novum : * laus ejus in eccléſia ſanctórum.

Lætétur Iſrael in eo qui fecit eum ; * & fílii Sion exultent in rege ſuo.

Laudent nomen ejus in choro : * in týmpano & pſaltério pſallant ei ;

Quia beneplácitum eſt

Dómino in pópulo suo, * & exaltábit mansuétos in salútem.

Exultábunt sancti in glória: * lætabuntur in cubílibus suis.

Exaltatiónes Dei in gútture eórum; * & gládii ancípites in mánibus eórum,

Ad faciendam vindictam in natiónibus, * increpatiónes in pópulis;

Ad alligandos reges eórum in compédibus, * & nóbiles eórum in mánicis férreis;

Ut fáciant in eis judícium conscriptum: * glória hæc est ómnibus sanctis ejus.

Ant. Afferte Dómino glóriam & honórem. *Ps.* 28.

Capitulum. Coloss. 3.

OMne quodcumque fácitis, in verbo aut in ópere; ómnia in nómine Dómini Jesu Christi: grátias agentes Deo & Patri per ipsum.

℟. *br.* Benedícam Dóminum * In omni témpore. Benedícam. ℣. Semper laus ejus * in ore meo, * In omni témpore. Glória Patri. Benedícam. *Ps.* 33.

℣. Laudábo Dóminum in vita mea: ℟. Psallam Deo meo, quámdiu fúero. *Ps.* 145.

AD SEXTAM.

Ant. 1. *g.* Adjútor.

Psalmus 45.

DEus noster refúgium & virtus; * adjútor in tribulatiónibus quæ invenérunt nos nimis.

Proptérea non timébimus, dum turbábitur terra, * & transferentur montes in cor maris.

Sonuérunt & turbátæ sunt aquæ eórum: * conturbáti sunt montes in fortitúdine ejus.

Flúminis ímpetus lætíficat civitátem Dei: * sanctificávit tabernáculum suum Altíssimus.

Deus in médio ejus, non commovébitur: * adjuvábit eam Deus manè dilúculo.

Conturbátæ sunt gentes, & inclináta sunt regna: * dedit vocem suam, mota est terra.

Dóminus virtútum nobiscum; * susceptor noster Deus Jacob.

Veníte, & vidéte ópera Dómini, quæ pósuit prodígia super terram, * áuferens bella usque ad finem terræ.

Arcum cónteret, & confringet arma, * & scuta combúret igni.

Vacáte, & vidéte quóniam ego sum Deus: * exaltábor in géntibus, & exaltábor in terra.

Dóminus virtútum nobiscum; * susceptor noster Deus Jacob.

Psalmus 47.

MAgnus Dóminus, & laudábilis nimis, * in

civitáte Dei noſtri, in monte ſancto ejus.

Fundátur exultatióne univerſæ terræ mons Sion, * látera Aquilónis, cívitas Regis magni.

Deus in dómibus ejus cognoſcétur, * cùm ſuſcípiet eam.

Quóniam ecce reges terræ congregáti ſunt; * convenérunt in unum.

Ipſi videntes ſic admiráti ſunt, * conturbáti ſunt, commóti ſunt.

Tremor apprehendit eos: * ibi dolóres ut parturientis.

In ſpíritu vehementi * cónteres naves Tharſis.

Sicut audívimus, ſic vídimus in civitáte Dómini virtútum, in civitáte Dei noſtri: * Deus fundávit eam in æternum.

Suſcépimus, Deus, miſericórdiam tuam * in médio templi tui.

Secundùm nomen tuum, Deus, ſic & laus tua in fines terræ: * juſtítiâ plena eſt déxtera tua.

Lætétur mons Sion, & exultent fíliæ Judæ * propter judícia tua, Dómine.

Circúmdate Sion, & complectímini eam: * narráte in túrribus ejus.

Pónite corda veſtra in virtúte ejus, & diſtribúite domos ejus, * ut enarrétis in progénie áltera;

Quóniam hic eſt Deus, Deus noſter in æternum, & in ſéculum ſéculi: * ipſe reget nos in ſécula.

Pſalmus 86.

Fundamenta ejus in móntibus ſanctis: * díligit Dóminus portas Sion ſuper ómnia tabernácula Jacob.

Glorióſa dicta ſunt de te, * cívitas Dei.

Memor ero Rahab & Babylónis, * ſciéntium me.

Ecce alienígenæ & Tyrus, & pópulus Æthíopum; * hi fuérunt illîc.

Numquid Sion dicet: Homo, & homo natus eſt in ea? * & ipſe fundávit eam Altíſſimus.

Dóminus narrábit in ſcriptúris populórum & príncipum, * horum qui fuérunt in ea.

Sicut lætántium ómniũ * habitátio eſt in te.

Ant. Adjútor noſter Deus; proptéreà non timébimus. *Pſ.* 45.

Capitulum. 2. Petr. 1.

Satágite ut per bona ópera certam veſtram vocatiónem & electiónem faciátis: hæc enim facientes, non peccábitis aliquando.

℟. *br.* Quærite Dóminum, * Et confirmámini. Quærite. ℣. Quærite * fáciem ejus ſemper, * Et confirmámini. Glória Patri. Quærite Dóminum. *Pſ.* 104.

℣. Accédite ad eum, & illuminámini; ℟. Et fácies vestræ non confundentur. *Ps.* 33.

AD NONAM.

Ant. 8. c. Pauper.

Psalmus 59.

DEus, repulisti nos, & destruxisti nos: * irátus es, & misertus es nobis.

Commovisti terram, & conturbasti eam: * sana contritiónes ejus, quia commóta est.

Ostendisti pópulo tuo dura: * potasti nos vino compunctiónis.

Dedisti metuéntibus te significatiónem, * ut fúgiant à fácie arcûs;

Ut liberentur dilecti tui: * salvum fac déxterâ tuâ, & exaudi me.

Deus locútus est in sancto suo: * Lætábor, & partíbor Síchimam, & convallem tabernaculórum metíbor.

Meus est Gálaad, & meus est Manasses; * & Ephraim fortitúdo cápitis mei.

Juda rex meus; * Moab olla spei meæ.

In Idumæam extendam calceamentum meũ: * mihi alienígenæ súbditi sunt.

Quis dedúcet me in civitátem munítam? * quis dedúcet me usque in Idumæam?

Nonne tu, Deus, qui repulisti nos? * & non egrediéris, Deus, in virtútibus nostris?

Da nobis auxílium de tribulatióne, * quia vana salus hóminis.

In Deo faciémus virtútem; * & ipse ad níhilum dedúcet tribulantes nos.

Psalmus 73.

UT quid, Deus, repulisti in finem? * irátus est furor tuus super oves páscuæ tuæ?

Memor esto congregatiónis tuæ, * quam possedisti ab inítio.

Redemisti virgam hereditátis tuæ: * mons Sion, in quo habitasti in eo.

Leva manus tuas in supérbias eórum in finem: * quanta malignátus est inimícus in sancto!

Et gloriáti sunt qui odérunt te, * in médio solemnitátis tuæ.

Posuérunt signa sua, signa; * & non cognovérunt, sicut in éxitu super summum.

Quasi in silva lignórum secúribus excidérunt jánuas ejus in idipsum: * in secúri & áscia dejecérunt eam.

Incendérunt igni sanctuárium tuum: * in terra polluérunt tabernáculum nóminis tui.

Dixérunt in corde suo cognátio eórum simul: * Quiéscere faciámus omnes dies festos Dei à terra.

Signa nostra non vídi-

mus : jam non eſt prophéta ; * & nos non cognoſcet ámpliùs.

Diviſio Pſalmi 73.

USquequò, Deus, improperábit inimícus ? * irrítat adverſárius nomen tuum in finem ?

Ut quid avertis manum tuam & déxteram tuam * de médio ſinu tuo in finem ?

Deus autem rex noſter ante ſécula : * operátus eſt ſalútem in médio terræ.

Tu confirmaſti in virtúte tua mare ; * contribulaſti cápita dracónum in aquis :

Tu confregiſti cápita dracónis ; * dediſti eum eſcam pópulis Æthíopum :

Tu dirupiſti fontes & torrentes : * tu ſiccaſti flúvios Ethan.

Tuus eſt dies, & tua eſt nox : * tu fabricátus es auróram & ſolem.

Tu feciſti omnes términos terræ : * æſtátem & ver tu plaſmaſti ea.

Memor eſto hujus : Inimícus improperávit Dómino, * & pópulus inſípiens incitávit nomen tuum.

Ne tradas béſtiis ánimas confitentes tibi ; * & ánimas páuperum tuórum ne oblíviſcáris in finem.

Réſpice in teſtamentum tuum ; * quia repléti ſunt, qui obſcuráti ſunt terræ, dómibus iniquitátum.

Ne avertátur húmilis factus confúſus : * pauper & inops laudábunt nomen tuum.

Exurge, Deus, júdica cauſam tuam : * memor eſto improperiórum tuórum, eórum quæ ab inſipiente ſunt totâ die.

Ne obliviſcáris voces inimicórum tuórum : * ſupérbia eórum qui te odérunt, aſcendit ſemper.

Ant. Pauper & inops laudábunt nomen tuum, Dómine. *Pſ.* 73.

Capitulum. Philipp. 4.

QUæcumque ſunt vera, quæcumque pudíca, quæcumque juſta, quæcumque ſancta, quæcumque amabília, quæcũque bonæ famæ ; ſi qua virtus, ſi qua laus diſciplínæ : hæc cogitáte.

℟. *br.* Mandaſti juſtítiam * Teſtimónia tua. Mandaſti. ℣. Et veritátem tuam * nimis. * Teſtimónia tua. Glória Patri. Mandaſti.

℣. Feci judícium & juſtítiam : ℟. Non tradas me calumniántibus me. *Pſ.* 118.

AD VESPERAS.

Ant. 4. *D.* Beáti omnes.

Pſalmus 127.

BEáti omnes qui timent Dóminum, * qui ámbulant in viis ejus.

Labóres mánuum tuárum quia manducábis : * beátus es, & bene tibi erit.

Uxor tua ſicut vitis abun-

dans * in latéribus domûs tuæ.

Fílii tui ſicut novellæ olivárum * in circúitu menſæ tuæ.

Ecce ſic benedicétur homo, * qui timet Dóminum.

Benedícat tibi Dóminus ex Sion; * & vídeas bona Jerúſalem ómnibus diébus vitæ tuæ;

Et vídeas fílios filiórũ tuórum, * pacem ſuper Iſrael.

Ant. Beáti omnes qui timent Dóminum, qui ámbulant in viis ejus.

Ant. 1. a. Surge, Dómine.

Pſalmus 131.

MEmento, Dómine, David, * & omnis manſuetúdinis ejus.

Sicut jurávit Dómino, * votum vovit Deo Jacob:

Si introíero in tabernáculum domûs meæ, * ſi aſcéndero in lectum ſtrati mei:

Si dédero ſomnum óculis meis, * & pálpebris meis dormitatiónem,

Et réquiem tempóribus meis, donec invéniam locum Dómino, * tabernáculum Deo Jacob.

Ecce audívimus eam in Ephrata: * invénimus eam in campis ſilvæ.

Introíbimus in tabernáculum ejus: * adorábimus in loco ubi ſtetérũt pedes ejus.

Surge, Dómine, in réquiem tuam, * tu & arca ſanctificatiónis tuæ.

Sacerdótes tui induantur juſtítiam, * & ſancti tui exultent.

Propter David ſervum tuum, * non avertas fáciem Chriſti tui.

Ant. Surge, Dómine, in réquiem tuam; & ſancti tui exultent.

Ant. 7. ç. Sion réquies mea.

Diviſio Pſalmi 131.

JUrávit Dóminus David veritátem, & non fruſtrábitur eam: * De fructu ventris tui ponam ſuper ſedem tuam.

Si cuſtodíerint fílii tui teſtamentum meum, * & teſtimónia mea hæc quæ docébo eos;

Et fílii eórum uſque in ſéculum * ſedébunt ſuper ſedem tuam.

Quóniam elégit Dóminus Sion: * elégit eam in habitatiónem ſibi.

Hæc réquies mea in ſéculum ſéculi: * hîc habitábo, quóniam elégi eam.

Víduam ejus benedícens benedícam: * páuperes ejus ſaturábo pánibus.

Sacerdótes ejus índuam ſalutári; * & ſancti ejus exultatióne exultábunt.

Illuc prodúcam cornu David: * parávi lucernam Chriſto meo.

Inimícos ejus índuam confuſióne; * ſuper ipſum autem efflorébit ſanctificátio mea.

Ant. Sion réquies mea in

séculum séculi : sancti ejus exultatióne exultábunt.

Ant. 2. D. Deus meus.

Psalmus 143.

BEnedictus Dñus Deus meus, qui docet manus meas ad prælium, * & dígitos meos ad bellum.

Misericórdia mea, & refúgium meum; * susceptor meus, & liberátor meus.

Protector meus, & in ipso sperávi : * qui subdit pópulum meum sub me.

Dómine, quid est homo, quia innotuisti ei ? * aut fílius hóminis, quia réputas eum ?

Homo vanitáti símilis factus est : * dies ejus sicut umbra prætéreunt.

Dómine, inclína cœlos tuos, & descende : * tange montes, & fumigábunt.

Fúlgura coruscatiónem, & dissipábis eos : * emitte sagittas tuas, & conturbábis eos.

Emitte manum tuam de alto : éripe me, & líbera me de aquis multis, * de manu filiórum alienórum,

Quorum os locútum est vanitátem ; * & déxtera eórum, déxtera iniquitátis.

Ant. Deus meus misericórdia mea, & susceptor meus.

Ant. 6. F. Beátus.

Divisio Psalmi 143.

DEus, cánticum novum cantábo tibi : * in psaltério decachordo psallam tibi.

Qui das salútem régibus; * qui redemisti David servum tuum de gládio maligno, éripe me,

Et érue me de manu filiórum alienórum, quorum os locútum est vanitátem ; * & déxtera eórum, déxtera iniquitátis :

Quorum fílii sicut novellæ plantatiónes * in juventúte sua.

Fíliæ eórum compósitæ, * circumornátæ ut similitúdo templi.

Promptuária eórum plena, * eructántia ex hoc in illud.

Oves eórum fœtósæ, abundantes in egréssibus suis; * boves eórũ crassæ.

Non est ruína macériæ, neque tránsitus, * neque clamor in platéis eórum.

Beátum dixérunt pópulum cui hæc sunt : * beátus pópulus, cujus Dóminus Deus ejus.

Ant. Beátus pópulus, cujus Dóminus Deus ejus.

Capitulum. Tit. 2.

SAlvátor noster Jesus Christus dedit semetipsum pro nobis ; ut nos redímeret ab omni iniquitáte, & mundáret sibi pópulum acceptábilem : sectatórem bonórum óperum.

Hymnus.

SUpréme motor córdium,
Tu sanctitátis frúgibus

Justos ab orbe cóndito
Tenóre ditas pérpeti.
Hîc spes, fides & cáritas
Dulci cohærent vínculo:
Præsentis ævi post diem,
Manébit una cáritas.
O cáritas! ô véritas!
O lux perennis! en erit,
Post tot labóres, ut tuo
Tandem fruámur Sábbato.
Hîc mille per discrímina
Semen gementes spárgimus:
Illîc ovante spléndidam
Gestábimus messem manu.
Tu trine, tu, potens Deus,
Fructus adauge quos petis:
Mox dona, justus árbiter,
Cœlo coronábis tua.
Amen.

℣. Beneplácitum est Dómino in pópulo suo; ℟. Et exaltábit mansuétos in salútem. *Ps.* 149.

Ad Magníficat. *Antiph. & Oratio, ut in Proprio.*

AD COMPLETORIUM.

Ant. 8. G. Miserére.

Psalmus 50.

MIserére meî, Deus, * secundũ magnam misericórdiam tuam.

Et secundùm multitúdinem miseratiónum tuárum * dele iniquitátem meam.

Ampliùs lava me ab iniquitáte mea, * & à peccáto meo munda me;

Quóniam iniquitátem meã ego cognosco, * & peccátum meum contra me est semper.

Tibi soli peccávi, & malum coram te feci; * ut justificéris in sermónibus tuis, & vincas cùm judicáris.

Ecce enim in iniquitátibus conceptus sum, * & in peccátis concépit me mater mea.

Ecce enim veritátem dilexisti: * incerta & occulta sapiéntiæ tuæ manifestasti mihi.

Asperges me hyssópo, & mundábor: * lavábis me, & super nivem dealbábor.

Audítui meo dabis gáudium & lætítiam; * & exultábunt ossa humiliáta.

Averte fáciem tuam à peccátis meis, * & omnes iniquitátes meas dele.

Cor mundum crea in me, Deus, * & spíritum rectum ínnova in viscéribus meis.

Ne projícias me à fácie tua, * & Spíritum sanctum tuum ne áuferas à me.

Redde mihi lætítiam salutáris tui, * & spíritu principáli confirma me.

Docébo iníquos vias tuas; * & ímpii ad te converten-tur.

Líbera me de sanguínibus, Deus, Deus salútis meæ; * & exultábit lingua mea justítiam tuam.

Dómine, lábia mea apéries; * & os meum annuntiábit laudem tuam.

Quóniam si voluisses sacrifícium, dedissem úti-

que; * holocauftis non delectáberis.

Sacrifícium Deo fpíritus contribulátus: * cor contrítum & humiliátũ, Deus, non defpícies.

Benignè fac, Dómine, in bona voluntáte tua Sion, * ut ædificentur muri Jerúfalem.

Tunc acceptábis facrifícium juftítiæ, oblatiónes & holocaufta; * tunc impónent fuper altáre tuum vítulos.

Pfalmus 85.

INclína, Dómine, aurem tuam, & exaudi me; * quóniam inops & pauper fum ego.

Cuftódi ánimam meam, quóniam fanctus fum: * falvum fac fervum tuum, Deus meus, fperantem in te.

Miferére meî, Dómine, quóniam ad te clamávi totâ die: * lætífica ánimam fervi tui, quóniam ad te, Dómine, ánimam meam levávi.

Quóniam tu, Dómine, fuávis & mitis; * & multæ mifericórdiæ ómnibus invocántibus te.

Auribus pércipe, Dómine, oratiónem meam; * & intende voci deprecatiónis meæ.

In die tribulatiónis meæ clamávi ad te, * quia exaudifti me.

Non eft símilis tuî in diis, Dómine; * & non eft fecundùm ópera tua.

Omnes gentes, quafcumque fecifti, vénient & adorábunt coram te, Dómine, * & glorificábunt nomen tuum;

Quóniam magnus es tu, & fáciens mirabília: * tu es Deus folus.

Divifio Pfalmi 85.

DEduc me, Dómine, in via tua, & ingrédiar in veritáte tua: * lætétur cor meum, ut tímeat nomen tuum.

Confitébor tibi, Dómine Deus meus, in toto corde meo, * & glorificábo nomen tuum in æternum;

Quia mifericórdia tua magna eft fuper me, * & eruifti ánimam meam ex inferno inferióri.

Deus, iníqui infurrexérunt fuper me, & fynagóga poténtium quæfiérunt ánimam meã, * & non propofuérunt te in confpectu fuo.

Et tu, Dómine, Deus miferátor & mifericors, * pátiens, & multæ mifericórdiæ, & verax.

Réfpice in me, & miferére meî: * da impérium tuum púero tuo, & falvum fac fílium ancillæ tuæ.

Fac mecum fignum in bonum, ut vídeant qui odérunt me, & confundantur; * quóniam tu, Dómine, adjuvifti me, & confolátus es me.

Ant. Miserére meî, Dómine, quóniam ad te clamávi totâ die. *Ps.* 85.

Hymnus, Capit. &c. habentur infrà post Suffrag. ad Vesp.

IN FERIIS PER ANNUM.

AD LAUDES.

In Feriis IV. Temporum, & Vigiliis quibus jejunatur, dicuntur flexis genib. sequentes

Preces.

Kyrie, eléison. Christe, eléison. Kyrie, eléison.

Pater noster. *secretò.*

℣. Et ne nos indúcas in tentatiónem; ℟. Sed líbera nos à malo.

℣. Ego dixi: Dómine, miserére mei: ℟. Sana ánimam meam, quia peccávi tibi. *Ps.* 40.

℣. Convértere, Dómine: úsquequò? ℟. Et deprecábilis esto super servos tuos. *Ps.* 89.

℣. Fiat misericórdia tua, Dñe, super nos; ℟. Quemádmodùm sperávimus in te. *Ps.* 32.

℣. Sacerdótes tui induantur justítiam; ℟. Et sancti tui exultent. *Ps.* 131.

℣. Orémus pro Pastóre nostro *N.* ℟. Dóminus consérvet eum, & vivíficet eum. *Ps.* 40.

℣. Memor esto congregatiónis tuæ, ℟. Quam possedisti ab inítio. *Ps.* 73.

℣. Dómine, salvum fac Regem nostrum *N.* ℟. Et exaudi nos in die quâ invocavérimus te. *Ps.* 19.

℣. Salvum fac pópulum tuum, Dómine, & bénedic hereditáti tuæ: ℟. Et rege eos, & extolle illos usque in æternum. *Ps.* 27.

℣. Rogáte quæ ad pacem sunt Jerúsalem: ℟. Fiat pax in virtúte tua, & abundántia in túrribus tuis. *Ps.* 121.

℣. Orémus pro frátribus nostris abséntibus. ℟. Bénefac, Dómine, bonis & rectis corde. *Ps.* 124.

℣. Pro infirmis, afflictis, & captívis. ℟. Líbera, Deus, Israel ex ómnibus tribulatiónibus suis. *Ps.* 24.

℣. Pro cunctis fidélibus defunctis. ℟. Edúcat eos Dñus in lucem, & vídeant justítiam ejus. *Mich.* 7.

℣. Dómine Deus virtútum, converte nos: ℟. Et ostende fáciem tuam, & salvi érimus. *Ps.* 79.

℣. Exurge, Dñe, ádjuva nos; ℟. Et rédime nos propter nomen tuum. *Ps.* 43.

℣. Dómine, exaudi oratiónem meam; ℟. Et clamor meus ad te véniat. *Ps.* 101.

℣. Dóminus vobiscum. ℟. Et cum spíritu tuo.

Et dicitur Oratio conveniens. Quando propria non assignatur, dicitur de Dominica præcedenti.

Dicto Benedicámus. *si facienda sit Commemoratio de aliquo Sancto, fit eo loco.*

Deinde, ab Octava Pentecostes exclusivè usque ad Adventum etiam exclusivè, in Simplicibus & Feriis, extra Octavas, hic fit Suffragium seu Commemoratio de omnibus Sanctis, ut sequitur:

Ant. Hi sunt ante thronum Dei, & sérviunt ei die ac nocte in templo ejus; & qui sedet in throno, habitábit super illos. *Apoc.* 7.

℣. In æternum exultábunt, & habitábis in eis; ℟. Et gloriabuntur in te, Dómine. *Ps.* 5.

Orémus.

[*Quandò dicitur Officium parvum B. M. vel quandò fit de ea in Sabbato, omittuntur verba quæ parenthesi includuntur.*]

COncéde, quæsumus, omnípotens Deus; ut (sancta Dei génitrix María,) sancti tui Apóstoli, Mártyres, Pontífices, Vírgines, atque omnes Sancti, quorum memóriam celebrámus, nos ubíque ádjuvent: quátenus illórum suffrágio tranquillâ pace in tua laude lætémur. Per (eumdem) Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum; qui. ℟. Amen.

℣. Dóminus vobiscum. *vel* Dómine, exaudi. ℣. Benedicámus Dómino.

[*Deinde inchoatur Officium parvum B. Mariæ, si dicendum sit.*]

AD PRIMAM.

℣. Deus, in adjutórium, &c.

Hymnus.

JAm lucis orto sídere,
Deum precémur súpplices,
Nostras ut ipse dírigat,
Lux increáta, sémitas.

Nil lingua, nil peccet manus,
Nil mens ináne cógitet:
In ore simplex véritas,
In corde regnet cáritas.

Incœpta dum fluet dies,
O Christe, custos pérvigil,
Quas sævus hostis óbsidet,
Portas tuére sénsuum.

Præsta diurnus ut tuæ
Subsérviat laudi labor:
Auctóre quæ te cœpimus,
Da te favente prósequi.

Superba ne nimis caro
Menti licenter ímperet,
Carnis domet supérbiam
Potûs cibíque párcitas.

Deo Patri sit glória,
Ejusque soli Fílio,
Sancto simul cum Spíritu,
Nunc, & per omne séculum. Amen.

[*In Feriali Officio Psalmi & Antiph. dicuntur secundùm Feriam, ut singulis diebus assignantur.*

In Festis verò, Antiph. semper sumitur de Proprio,

vel de Communi, & Psalmi tantùm dicuntur de Feria, nisi aliter notetur.]

Capitulum. Ephes. 5.

Vídéte, fratres, quómodò cautè ambulétis; non quasi insipientes, sed ut sapientes: redimentes tempus, quóniam dies mali sunt.

℟. *br.* Christe, Fili Dei vivi, * Miserére nobis. *Repet.* Christe, Fili Dei vivi, * Miserére nobis. ℣. Qui sedes * ad déxteram Patris, [*Hic versus quandoquè mutandus est, ut notatur in Proprio.*] * Miserére nobis. Glória Patri, & Fílio, * & Spirítui sancto. *Repet.* Christe, Fili Dei vivi, * Miserére nobis. *Mat.* 16. *Tob.* 8. *Heb.* 1.

℣. Exurge, Dómine, ádjuva nos; ℟. Et rédime nos propter nomen tuum. *Ps.* 43.

PRECES.

In Simplicibus & Feriis hæ Preces dicuntur, (& flexis genibus quandò dictæ sunt ad Laudes.)

In Semiduplicibus minoribus & suprà, & intra Octavas non dicuntur; sed dicto ℣. Exúrge. *statim dicitur* ℣. Dóminus vobiscum. *& Oratio* Dómine Deus. *ut infrà.*

Kyrie, eléison. Christe, eléison. Kyrie, eléison.

Pater noster. *secretò.*

℣. Et ne nos indúcas in tentatiónem; ℟. Sed líbera nos à malo.

Credo in Deum.

℣. Carnis resurrectiónem, ℟. Vitam æternam. Amen.

℣. Et ego ad te, Dómine, clamávi; ℟. Et manè orátio mea prævéniet te. *Ps.* 87.

℣. Repleátur os meum laude, ℟. Ut cantem glóriam tuam, totâ die magnitúdinem tuam. *Ps.* 70.

℣. Averte fáciem tuam à peccátis meis, ℟. Et omnes iniquitátes meas dele. *Ps.* 50.

℣. Cor mundum crea in me, Deus, ℟. Et spíritum rectum ínnova in viscéribus meis. *Ps.* 50.

℣. Ne projícias me à fácie tua, ℟. Et Spíritum sanctum tuum ne áuferas à me. *Ps.* 50.

℣. Redde mihi lætítiam salutáris tui, ℟. Et spíritu principáli confirma me. *Ps.* 50.

[*Quando Preces dicuntur flexis genibus, adduntur sequentes* ℣℣. *ante* Adjutórium.

℣. Eripe me, Dómine, ab hómine malo: ℟. A viro iníquo éripe me. *Ps.* 139.

℣. Eripe me de inimícis meis, Deus meus; ℟. Et ab insurgéntibus in me líbera me. *Ps.* 58.

℣. Eripe me de operántibus iniquitátem; ℟. Et

e viris sánguinum salva me. *Ps.* 58.

℣. Sic psalmum dicam nómini tuo in séculum séculi, ℟. Ut reddam vota mea de die in diem. *Ps.* 60.

℣. Dírige me, Dómine, in veritáte tua, & doce me; ℟. Quia tu es Deus salvátor meus. *Ps.* 24.

℣. Deus, in adjutórium meum intende: ℟. Dómine, ad adjuvandum me festína. *Ps.* 69.

℣. Reminíscere miseratiónum tuárum, Dómine, ℟. Et misericordiárum tuárum quæ à século sunt. *Ps.* 24.

℣. Bénedic, ánima mea, Dómino; ℟. Et ómnia quæ intra me sunt, nómini sancto ejus. *Ps.* 102.

℣. Bénedic, ánima mea, Dómino; ℟. Et noli oblivísci omnes retributiónes ejus. *Ps.* 102.

℣. Qui propitiátur ómnibus iniquitátibus tuis; ℟. Qui sanat omnes infirmitátes tuas. *Ps.* 102.

℣. Qui rédimit de intéritu vitam tuam; ℟. Qui corónat te in misericórdia & miseratiónibus. *Ps.* 102.

℣. Qui replet in bonis desidérium tuum: ℟. Renovábitur ut áquilæ juventus tua. *Ps.* 102.]

℣. Adjutórium nostrum in nómine Dómini, ℟. Qui fecit cœlum & terram. *Ps.* 123.

Hebdomadarius facit Confessionem, mediocri voce dicens:

CONfíteor Deo omnipotenti, beátæ Maríæ semper vírgini, beáto Michaéli Archángelo, beáto Joanni Baptistæ, sanctis Apóstolis Petro & Paulo, ómnibus Sanctis, [& vobis, fratres,] quia peccávi nimis cogitatióne, verbo & ópere, meâ culpâ, meâ culpâ, meâ máximâ culpâ. Ideò precor beátam Maríam semper vírginem, beátum Michaélem Archángelum, beátum Joannem Baptistam, sanctos Apóstolos Petrum & Paulum, omnes Sanctos, [& vos, fratres,] oráre pro me ad Dóminum Deum nostrum.

Chorus dicit:

Misereátur tuî omnípotens Deus; &, dimissis peccátis tuis, perdúcat te ad vitam æternam. *Hebdomadarius respondet*, Amen.

Deinde Chorus facit Confessionem; & ubi dictum est vobis, fratres, *&* vos, fratres, *dicit*, tibi, pater, *&* te, pater.

[*Mulieres in suis Conventibus, loco* fratres, *&* pater, *dicunt*, sorores, *&* mater.]

Factâ Confessione à Choro, Hebdomadarius dicit:

MIsereátur vestrî omnípotens Deus; &, dimissis peccátis vestris,

perdúcat vos ad vitam ætérnam. ℟. Amen.

[*Qui solus recitat, semel dicit*, Confíteor. *omissis vocibus quæ clauduntur parenthesi, & additâ particulâ* &, *ante voces* ómnibus *&* omnes. *Deinde*, Misereátur. *semel, ad quod dicit*, nostri, nostris, nos.]

INdulgéntiam, absolutiónem, & remissiónem peccatórum nostrórum tríbuat nobis omnípotens & miséricors Dóminus.

℟. Amen.

Elevans vocem, dicit:

℣. Exaudi nos, Deus, salutáris noster, ℟. Spes ómnium fíniũ terræ. *Ps.* 64.

℣. Miserére nostri, Dómine, ℟. Miserére nostri. *Ps.* 122.

℣. Fiat misericórdia tua, Dómine, super nos, ℟. Quemádmodùm sperávimus in te. *Ps.* 32.

℣. Dómine, exaudi, &c.

℣. Dñus vobiscum, &c.

Orémus.

DOmine Deus omnípotens, qui ad princípium hujus diéi nos pervenire fecisti, tuâ nos hódie salva virtúte; ut ad nullum declinémus peccátum : sed semper ad tuam justítiam faciendam nostra procédant elóquia, dirigantur cogitatiónes & ópera. Per Dñum.

℣. Dóminus vobiscum.

℣. Benedicámus Dómino. ℟. Deo grátias.

Si dicenda sit Prima de Officio parvo B. Mariæ, præponitur Officio Capituli.

AD OFFICIUM CAPITULI.

Primò fit lectio Martyrologii, in cujus fine nihil respondetur; sed statim Hebdomadarius dicit:

℣. Pretiósa in conspectu Dómini, ℟. Mors Sanctórum ejus. *Ps.* 115.

SAncta María, & omnes Sancti ádjuvent nos in oratiónibus suis pro nobis ad Deum : ut secundùm eum qui vocávit nos, Sanctum, & ipsi in omni conversatióne sancti simus. *Rom.* 15. 1. *Petr.* 1. ℟. Amen.

℣. Deus, in adjutórium meum intende : ℟. Dómine, ad adjuvandum me festína. *Ps.* 69.

℣. Deus, in adjutórium meum intende : ℟. Dómine, ad adjuvandum me festína.

℣. Deus, in adjutórium meum intende : ℟. Dómine, ad adjuvandum me festína. Glória Patri, & Fílio, & Spirítui sancto : Sicut erat in princípio, & nunc, & semper, & in sécula seculórum. Amen.

℣. Réspice in servos tuos, Dómine, & in ópera tua; & dírige fílios eórum : ℟. Et sit splendor Dómini Dei nostri super nos; & ópera mánuum nostrárum dírige super nos, & opus

mánuum noſtrárum dírige. *Pſ.* 89.

Glória Patri. & Sicut erat.

Orémus.

DIrígere & ſanctificáre, régere & gubernáre dignáre, Dómine Deus, Rex cœli & terræ, hódie corda & córpora noſtra, ſenſus, ſermónes & actus noſtros, in lege tua, & in opéribus mandatórum tuórum: ut hic, & in ætérnum, te auxiliante, ſalvi & líberi eſſe mereámur, Salvátor mundi; Qui vivis & regnas in sécula ſeculórum. ℟. Amen.

Lector; Jube, domne, benedícere. [*Lectrix dicit*, domna. *ſolus vel ſola recitans*, Dómine.] *Bened.* Det Dóminus leges ſuas in mentem noſtram, & in corde noſtro ſuperſcríbat eas. *Hebr.* 8. ℟. Amen.

Tum fit lectio Canonis, qui pro ſingulis diebus habetur ad calcem; in cujus fine dicitur: Tu autem, Dómine, miſerére noſtri. ℟. Deo grátias.

Poſt lectionem, Hebdomadarius dicit: Adjutórium noſtrum in nómine Dómini, ℟. Qui fecit cœlum & terram. *Pſ.* 123.

Submiſſiori voce dicit: Benedícite. *Lector verſus ad eum*, Deus. *Hebd.* Deus pacis aptet nos in omni bono, ut faciámus ejus voluntátem, fáciens in nobis quod pláceat coram ſe. *Hebr.* 13. *Lector*, Amen.

Poſt quamlibet Horam, ſi aliud Officium non ſequatur, dicitur ſecretò: Fidélium ánimæ per miſericórdiam Dei requieſcant in pace. Amen. *Deinde*, Pater noſter.

AD TERTIAM.

℣. Deus, in adjutórium, &c.

Hymnus.

O Fons amóris, Spíritus,
O ſancte donórum parens,
Tuas refúſus íntimis
Accende flammas córdibus.

Qui caritátis vínculo
Cum Patre nectis Fílium,
Et nos amóris mútui
Arctis coapta néxibus.

Deo Patri ſit glória,
Ejuſque ſoli Fílio,
Sancto ſimul cum Spíritu,
Nunc, & per omne ſéculum.
Amen.

[*In Feriali Officio Pſalmi & Antiphonæ dicuntur ſecundùm Feriam, ut ſingulis diebus aſſignantur.*

In Feſtis verò, Ant. ſemper ſumitur de Proprio, vel de Communi, & Pſalmi tantùm dicuntur de Feria, niſi aliter notetur.]

Capit. & ℟. breve ſumuntur ubi ſumitur Antiph. ſuper Pſalmos; & ſic ad alias Horas.

P R E C E S.

Quando ad Laudes dictæ ſunt Preces, tunc ad Tertiam,

Sextam, & Nonam, hæ dicuntur flexis genibus.

KYrie, eléiſon. Chriſte, eléiſon. Kyrie, eléiſon.

Pater noſter. *ſecretò.*

℣. Et ne nos indúcas in tentatiónem; ℟. Sed líbera nos à malo.

℣. Dómine Deus virtútum, converte nos; ℟. Et oſtende fáciem tuam, & ſalvi érimus. *Pſ.* 79.

℣. Exurge, Dómine, ádjuva nos, ℟. Et rédime nos propter nomen tuum. *Pſ.* 43.

℣. Dómine, exaudi oratiónem meum; ℟. Et clamor meus ad te véniat. *Pſ.* 101.

℣. Dóminus vobiſcum, ℟. Et cum Spíritu tuo.

Oratio conveniens.

℣. Dñus vobiſcum, &c.

℣. Benedicámus Dómino. ℟. Deo grátias.

AD SEXTAM.

℣. Deus, in adjutórium, &c.

Hymnus.

NUnc ſolis excélſum jubar
Toto corúſcat lúmine:
Tu, Chriſte, tu mundum novâ
Sol verus accéndis face.

Fac plena noſtris fúlgeat
Lux veritátis méntibus;
Fac noſtra plenam cáritas
Creſcendo ſurgat ad diem.

Deo Patri ſit glória,
Ejuſque ſoli Fílio,
Sancto ſimul cum Spíritu,
Nunc, & per omne ſéculum. Amen.

Ant. Pſalmi, Capit. ℟. *br. & Preces, ſi dicendæ ſint, dicuntur, ut ſuprà dictum eſt ad Tertiam.*

Oratio conveniens.

AD NONAM.

℣. Deus, in adjutórium, &c.

Hymnus.

PRono volútus ímpetu
Inclínat in noctem dies;
Sic vita ſuprémam cito
Feſtínat ad metam gradu.

O Chriſte, dum fixus cruci
Expandis orbi bráchia,
Amáre da crucem; tuo
Da nos in amplexu mori.

Deo Patri ſit glória,
Ejuſque ſoli Fílio,
Sancto ſimul cum Spíritu,
Nunc, & per omne ſéculum. Amen.

Ant. Pſalmi, Capit. ℟. *br. & Preces, ſi dicendæ ſint, dicuntur, ut ſuprà dictum eſt ad Tertiam.*

Oratio conveniens.

AD VESPERAS.

Preces, ſi dicendæ ſint, habentur ſuprà ad Laudes, 154.

Dicto Benedicámus. *ſi facienda ſit Commemoratio de aliquo Sancto, fit eo loco.*

Deinde, ab Octava Pentecoſtes excluſivè uſque ad Adventum etiam excluſivè, in Simplicibus & Feriis, extra Octavas, hic fit Suffragium

ſeu Commemoratio communis de omnibus Sanctis, ut ſequitur:

Ant. Fulgébunt juſti ſicut ſol in regno Patris eórum. *Mat.* 13.

℣. Juſti confitebuntur nómini tuo, Dómine; ℟. Et habitábunt recti cum vultu tuo. *Pſ.* 139.

Orémus.

[*Quandò dicitur Officium parvum B. M. vel quandò fit de ea in Sabbato, omittuntur verba quæ parentheſi includuntur.*]

COncéde, quæſumus, omnípotens Deus; ut (ſancta Dei génitrix María,) ſancti tui Apóſtoli, Mártyres, Pontífices, Vírgines, atque omnes Sancti, quorum memóriam celebrámus, nos ubíque ádjuvent: quátenus illórum ſuffrágio tranquillâ pace in tua laude lætémur. Per (eumdem) Dóminum noſtrum Jeſum Chriſtum Fílium tuum; qui tecum vivit & regnat in unitáte Spíritûs ſancti Deus: per ómnia ſécula ſeculórum. ℟. Amen.

℣. Dñus vobiſcum, &c.

℣. Benedicámus, &c.

AD COMPLETORIUM.

COnverte nos, Deus ſalutáris noſter; ℟. Et averte iram tuam à nobis. *Pſ.* 84.

℣. Deus, in adjutórium.

Antiphona & Pſalmi convenientes.

Hymnus.

GRates, peracto jam die,
Deus, tibi perſólvimus;
Pronóque, dum nox íncipit,
Proſtérnimus vultu preces.

Quod longa peccávit dies,
Amárus éxpiet dolor;
Somno gravátis ne nova
Inflígat hoſtis vúlnera.

Infeſtus uſque círcuit
Quærens leo quem dévoret:
Umbra ſub alárum tuos
Defende fílios, Pater.

O quando luceſcet tuus
Qui neſcit occáſum dies!
O quando ſancta ſe dabit
Quæ neſcit hoſtem pátria!

Deo Patri ſit glória,
Ejuſque ſoli Fílio,
Sancto ſimul cum Spíritu,
Nunc, & per omne ſéculum. Amen.

In omni Officio de beata, loco præcedentis Hymni, dicitur

Hymnus.

VIrgo, Dei génitrix, quem totus non capit orbis,
In tua ſe clauſit víſcera, factus homo.

Hincméritò dicent te ſécula cuncta beátam:
Hinc pópuli matrem te dominámque colunt.

Súſcipe, quos pia plebs tibi péndere certat, honóres:

Annue, sollícitâ quam prece poscit, opem.

Glória magna Patri; compar sit glória Nato;

Ambórum tibi par, Spíritus alme, decus.

Amen.

Capitulum. 1. Petr. 5.

SObrii estóte, & vigiláte; quia adversárius vester diábolus, tanquam leo rúgiens, círcuit quærens quem dévoret: cui resístite fortes in fide.

℟. *br.* In manus tuas, Dómine, * Commendo spíritum meum. In manus tuas. ℣. Redemísti me, Dómine, * Deus veritátis: * Commendo. Glória Patri. In manus. *Ps.* 30.

℣. Custódi me, Dómine, ut pupillam óculi: ℟. Sub umbra alárum tuárum prótege me. *Ps.* 16.

Ant. 3. c. Dómine.

Canticum Simeonis. Luc. 2.

NUnc dimittis servum tuum, Dómine, * secundùm verbum tuum, in pace;

Quia vidérunt óculi mei * salutáre tuum,

Quod parasti * ante fáciem ómnium populórum,

Lumen ad revelatiónem géntium, * & glóriam plebis tuæ Israel.

Ant. Dómine, dabis pacem nobis; ómnia enim ópera nostra operátus es nobis. *Is.* 26.

P R E C E S.

In Simplicibus & Feriis hæ preces dicuntur, (& flexis génibus, quandò dictæ sunt in Vesperis.)

In Semiduplicibus-minoribus & suprà, & intra Octavas, non dicuntur; sed statim dicitur ℣. Dóminus vobiscum. *& Oratio* Deus, qui illúminas. *ut infrà.*

KYrie, eléison. Christe, eléison. Kyrie, eléison.

Pater noster. *secretò.*

℣. Et ne nos indúcas in tentatiónem; ℟. Sed líbera nos à malo.

Credo in Deum.

℣. Carnis resurrectiónem; ℟. Vitam ætérnam. Amen.

℣. Benedíctus es, Dómine, Deus patrum nostrórum; ℟. Et laudábilis, & gloriósus, & superexaltátus in sécula. *Dan.* 3.

℣. Benedíctum nomen glóriæ tuæ sanctum; ℟. Et laudábile, & superexaltátum in ómnibus séculis. *Dan.* 3.

℣. Benedíctus es in firmamento cœli; ℟. Et laudábilis, & gloriósus in sécula. *Dan.* 3.

℣. Benedícat nos Deus, Deus noster: ℟. Benedícat nos Deus. *Ps.* 66.

Hebdomadarius facit Confessionem, mediocri voce dicens:

COnfíteor Deo omnipotenti, beátæ Maríæ

semper vírgini, beáto Michaéli Archángelo, beáto Joanni Baptistæ, sanctis Apóstolis Petro & Paulo, ómnibus Sanctis, [& vobis, fatres,] quia peccávi nimis cogitatióne, verbo & ópere, meâ culpâ, meâ culpâ, meâ máximâ culpâ. Ideò precor beátam Maríam semper vírginem, beátum Michaélem Archángelum, beátum Joannem Baptistam, sanctos Apóstolos Petrum & Paulum, omnes Sanctos, [& vos, fratres,] oráre pro me ad Dóminum Deum nostrum.

Chorus dicit.

Misereátur tuî omnípotens Deus; &, dimissis peccátis tuis, perdúcat te ad vitam ætemam. *Hebdomadarius respondet*, Amen.

Deinde Chorus facit Confessionem ; & ubi dictum est vobis, fratres, & vos, fratres, *dicit*, tibi, pater, & te, pater.

[*Mulieres in suis Conventibus, loco* fratres, & pater, *dicunt*, sorores, & mater.]

Factâ Confessione à Choro, Hebdomadarius dicit :

MIsereátur vestrî omnípotens Deus ; &, dimissis peccátis vestris, perdúcat vos ad vitam ætemam. ℞. Amen.

[*Qui solus recitat, semel dicit* Confíteor, *omissis vocibus quæ clauduntur parenthesi, & additâ particulâ* &, *ante voces* ómnibus & omnes. *Deinde*, Misereátur. *semel, ad quod dicit*, nostrî, nostris, nos.]

INdulgéntiam, absolutiónem, & remissiónem peccatórum nostrórum tríbuat nobis omnípotens & miséricors Dóminus.

℞. Amen.

Elevans vocem, dicit :

℣. Exaudi nos, Deus salutáris noster, ℞. Spes ómnium fínium terræ. *Ps.* 64.

℣. Miserére nostrî, Dómine ; ℞. Miserére nostrî. *Ps.* 122.

℣. Fiat misericórdia tua, Dómine, super nos, ℞. Quemádmodùm sperávimus in te. *Ps.* 32.

℣. Dómine, exaudi oratiónem meam ; ℞. Et clamor meus ad te véniat. *Ps.* 101.

℣. Dóminus vobiscum, ℞. Et cum spíritu tuo.

Orémus.

DEus, qui illúminas noctem, & lucem post ténebras facis : concéde nobis, ut hanc noctem sine impedimento Sátanæ transeámus ; atque matutínis horis ad altáre tuum recurrentes : tibi Dómino Deo grátias & laudes referámus. Per Dóminum nostrum Jesum Christum.

℣. Dóminus vobiscum, ℞. Et cum spíritu tuo.

PROPRIUM DE TEMPORE.

PARS AUTUMNALIS.

FERIA QUARTA
Intra Hebdomadam XI. post Pentecosten.
Officium ut in Psalterio, additis quæ sequuntur, & sic in aliis Feriis.

Lectio j.

De libro Sapiéntiæ. *Cap.* 7.

EGo natus accépi commúnem áerem; & in símiliter factam décidi terram: & primam vocem símilem ómnibus emísi plorans. In involumentis nutrítus sum, & curis magnis. Nemo enim ex régibus áliud hábuit nativitátis inítium. Unus ergo intróitus est ómnibus ad vitam: & símilis éxitus. Propter hoc optávi, & datus est mihi sensus: & invocávi, & venit in me spíritus sapiéntiæ; & præpósui illam regnis & sédibus: & divítias nihil esse duxi in comparatióne illíus, nec comparávi illi lápidem pretiósum; quóniam omne aurum, in comparatióne illíus, aréna est exígua: & tanquam lutum æstimábitur argentum in conspectu illíus. Super salútem & spéciem dilexi illam; & propósui pro luce habére illam: quóniam inextinguíbile est lumen illíus.

℟. Beátus homo qui invénit sapiéntiam: pretiósior est cunctis ópibus; * Viæ ejus viæ pulcræ, & omnes sémitæ illíus pacíficæ. ℣. Quæ desursum est sapiéntia, pudíca est, pacífica, modesta, plena misericordiâ & frúctibus bonis; * Viæ ejus. *Prov.* 3. *Jac.* 3.

Lectio ij.

VEnérunt autem mihi ómnia bona páriter cum illa: & innumerábilis honestas per manus illíus; & lætátus sum in ómnibus, quóniam antecedébat me ista sapiéntia: & ignorábam quóniam horum ómnium mater est. Quam sine fictióne dídici, & sine invídia commúnico: & honestátem illíus non abscondo. Infinítus enim thesaurus est homínibus; quo qui usi sunt, partícipes facti sunt amicítiæ Dei: propter disciplínæ dona commendáti. Mihi autem

dedit Deus dícere ex senténtia, & præsúmere digna horum quæ mihi dantur : quóniam ipse sapiéntiæ dux est, & sapiéntium emendátor. In manu enim illíus & nos, & sermónes nostri : & omnis sapiéntia, & óperum sciéntia, & disciplína.

℟. Vani sunt omnes hómines * In quibus non subest sciéntia Dei ; & de his quæ videntur bona, non potuérunt intellígere eum qui est. ℣. Invisibília Dei per ea quæ facta sunt, intellecta conspiciuntur ; ita ut sint inexcusábiles, * In quibus. *Sap.* 13. *Rom.* 1.

Lectio iij.

QUæcumque sunt abscónsa & improvísa, dídici : ómnium enim ártifex dócuit me sapiéntia. Est enim in illa spíritus intelligéntiæ : sanctus, únicus, múltiplex, subtílis, disertus, móbilis, incoinquinátus, certus, suávis, amans bonum ; acútus, quem nihil vetat : benefáciens, humánus, benignus, stábilis, certus, secúrus, omnem habens virtútem ; ómnia prospíciens, & qui cápiat omnes spíritus : intelligíbilis, mundus, subtílis. Omnibus enim mobílibus mobílior est sapiéntia : attingit autem ubíque propter suam mundítiam. Vapor est enim virtútis Dei : & emanátio quædam est claritátis omnipotentis Dei sincéra ; & ídeò nihil inquinátum in eam incurrit : candor est enim lucis ætérnæ ; & spéculum sine mácula Dei majestatis : & imágo bonitátis illíus.

℟. Finem loquendi páriter omnes audiámus : * Deum time, & † Mandáta ejus obsérva ; hoc est enim omnis homo. ℣. Finis præcepti est cáritas de corde puro, & consciéntia bona, & fide non ficta. * Deum. Gloria Patri. † Mandáta ejus. *Eccles.* 12. 1. *Tim.* 1.

Oratio.

OMnípotens sempitérne Deus, qui abundántiâ pietátis tuæ & mérita súpplicum excédis & vota : effunde super nos misericórdiam tuam ; ut dimittas quæ consciéntia métuit : & adjícias quod orátio non præsúmit. Per.

FERIA QUINTA.

Lectio j.

De libro Sapiéntiæ. *Cap.* 8.

SApiéntia attingit à fine usque ad finem fórtiter : & dispónit ómnia suáviter. Hanc amávi, & exquisívi à juventúte mea ; & quæsívi sponsam mihi eam assúmere : & amátor factus sum formæ illíus. Generositátem illíus gloríficat, contubérnium

contubérnium habens Dei; sed & ómnium Dóminus diléxit illam : doctrix enim est disciplínæ Dei, & electrix óperum illíus. Et si divítiæ appetuntur in vita; quid sapiéntiâ locuplétius, quæ operátur ómnia? Si autem sensus operátur; quis horum quæ sunt, magìs quàm illa, est ártifex? Et si justítiam quis díligit, labóres hujus magnas habent virtútes; sobrietátem enim & prudéntiam docet, & justítiam, & virtútem: quibus utílius nihil est in vita homínibus.

℟. Dómine, ne adincrescant ignoránțiæ meæ, & multiplicentur delícta mea, & peccáta mea abundent, & íncidam in conspectu adversariórum meórum. * Dómine Pater, & Deus vitæ meæ, ne derelinquas me in cogitátu illórum. ℣. Hujuscémodi Dómino nostro non sérviunt, sed per dulces sermónes & benedictiónes sedúcunt corda innocéntium. * Dómine. *Eccli.* 23. *Rom.* 16.

Lectio ij.

PRopósui ergo hanc addúcere mihi ad convivendum; sciens quóniam mecum communicábit de bonis: & erit allocútio cogitatiónis & tædii mei. Habébo propter hanc claritátem ad turbas; & honórem apud senióres júvenis: & acútus invéniar in judício; & in conspectu poténtium admirábilis ero: & fácies príncipum mirabuntur me; tacentem me sustinébunt, & loquentem me respícient: &, sermocinante me plura, manus ori suo impónent. Prætéreà habébo per hanc immortalitátem: & memóriam æternam his qui post me futúri sunt, relinquam. Dispónam pópulos: & natiónes mihi erunt súbditæ. Timébunt me audientes reges horrendi: in multitúdine vidébor bonus, & in bello fortis. Intrans in domum meam, conquiescam cum illa; non enim habet amaritúdinem conversátio illíus, nec tædium convictus illíus: sed lætítiam & gáudium. Hæc cógitans apud me, & commémorans in corde meo; quóniam immortálitas est in cognatióne sapiéntiæ: & in amicítia illíus delectátio bona; & in opéribus mánuum illíus honestas sine defectióne: & in certámine loquélæ illíus sapiéntia; & præcláritas in communicatióne sermónum ipsíus: circuíbam quærens, ut mihi illam assúmerem.

℟. Vanitátem & verba mendácia longè fac à me, Dómine: * Mendicitátem & divítias ne déderis mihi; tríbue tantùm víctui meo necessária. ℣. Qui volunt

dívites fíeri, íncidunt in desidéria multa inutília & nocíva, quæ mergunt hómines in intéritum & perditiónem. * Mendicitátem. *Proverb.* 30. 1. *Tim.* 6.

Lectio iij. Cap. 8. & 9.

ET ut scivi quóniã áliter non possem esse cóntinens, nisi Deus det : & hoc ipsum erat sapiéntiæ, scire cujus esset hoc donum; ádii Dóminum, & deprecátus sum illum : & dixi ex totis præcórdiis meis. Deus patrum meórum, & Dómine misericórdiæ, qui fecisti ómnia verbo tuo : & sapiéntiâ tuâ constituisti hóminem, ut dominarétur creatúræ quæ à te facta est; ut dispónat orbem terrárum in æquitáte & justítia : & in directióne cordis judícium júdicet; da mihi sédium tuárum assistrícem sapiéntiam : & noli me reprobáre à púeris tuis; quóniam servus tuus sum ego, & fílius ancillæ tuæ, homo infirmus, & exígui témporis : & minor ad intellectum judícii & legum. Nam & si quis erit consummátus inter fílios hóminum : si ab illo abfúerit sapiéntia tua, in níhilum computábitur.

℟. Nonne Dóminus abyssum & cor hóminum investigávit? Cognóvit enim Dóminus omnem sciéntiã : * Non præterit illum omnis cogitátus, & † Non abscondit se ab eo ullus sermo. ℣. Non est ulla creatúra invisíbilis in conspectu ejus : ómnia autem nuda & aperta sunt óculis ejus : * Non præterit. Glória Patri. † Non abscondit. *Eccli.* 42. *Hebr.* 4.

FERIA SEXTA.

Lectio j.

De libro Sapiéntiæ.

Cap. 13.

VAni sunt omnes hómines, in quibus non subest sciéntia Dei; & de his quæ videntur bona, non potuérunt intellígere eum qui est, neque opéribus attendentes agnovérũt quis esset ártifex : sed aut ignem, aut spíritum, aut citátum áerem; aut gyrum stellárum, aut nímiam aquam, aut solem & lunam : rectóres orbis terrárum deos putavérunt. Quorum si spécie delectáti, deos putavérunt; sciant quantò his dominátor eórum speciósior est : speciéi enim generátor hæc ómnia constítuit. Aut si virtútem, & ópera eórum miráti sunt, intélligant ab illis, quóniam qui hæc fecit, fórtior est illis; à magnitúdine enim speciéi & creatúræ : cognoscibíliter póterit creátor horum vidéri.

℟. Beátus homo. 167.

Lectio ij.

SEd tamen adhuc in his minor est queréla. Et hi enim fortasse errant; Deum quærentes : & volentes invenire. Etenim cùm in opéribus illíus conversentur, inquírunt : & persuásum habent quóniam bona sunt quæ videntur. Iterùm autem nec his debet ignosci. Si enim tantùm potuérunt scire, ut possent æstimáre séculum; quómodò hujus Dóminum non facíliùs invenérunt? Infelíces autem sunt, & inter mórtuos spes illórum est, qui appellavérunt deos ópera mánuum hóminum, aurum & argentum, artis inventiónẽ; & similitúdines animálium : aut lápidem inútilem opus manùs antíquæ.

℟. Vani sunt. 168.

Lectio iij. Cap. 14.

ET hæc fuit vitæ humánæ decéptio : quóniam aut affectui, aut régibus deservientes hómines, incommunicábile nomen lapídibus & lignis imposuérunt. Et non suffécerat erraffe eos circa Dei sciéntiã; sed & in magno viventes insciéntiæ bello : tot & tam magna mala pacem appellant. Aut enim fílios suos sacrificantes, aut obscúra sacrifícia faciéntes, aut insániæ plenas vigílias habentes; neque vitam, neque núptias mundas jam custódiunt : sed álius álium per invídiam occídit, aut adúlterans contristat; & ómnia commista sunt : sanguis, homicídium, furtum & fíctio, corrúptio & infidélitas, turbátio & perjúrium, tumultus bonórum; Dei immemorátio, animárum inquinátio, nativitátis immutátio, nuptiárum inconstántia : inordinátio mœchiæ & impudicítiæ. Infandórum enim idolórum cultúra : omnis mali causa est, & inítium & finis.

℟. Finem loquendi. 168.

SABBATO.

Lectio j.

De libro Sapiéntiæ.

Cap. 15.

TU, Deus noster, suávis & verus es, pátiens : & in misericórdia dispónens ómnia. Etenim si peccavérimus, tuî sumus, sciéntes magnitúdinem tuam; & si non peccavérimus : scimus quóniam apud te sumus computáti. Nosse enim te, consummáta justítia est; & scire justítiam & virtútem tuam : radix est immortalitátis. Non enim in erró-rem induxit nos hóminum malæ artis excogitátio; nec umbra pictúræ, labor sine fructu, effígies sculpta per vários colóres, cujus aspectus insensáto dat concupiscéntiam : & díligit mórtuæ imáginis effígiem sine ánima. Malórum amatóres

digni sunt qui spem hábeant in tálibus ⁝ & qui fáciunt illos ; & qui díligunt ⁝ & qui colunt.

[*Si fiat de Sabbato*, ℟℟℟. *sumentur è Feria quinta præcedenti.*]

Lectio ij.

SEd & fígulus mollem terram premens laboriósè fingit ad usus nostros unumquodque vas ⁝ & de eódem luto fingit quæ munda sunt in usum vasa ; & símiliter quæ his sunt contrária ⁝ horum autem vasórum quis sit usus, judex est fígulus. Et cum labóre vano deum fingit de eódem luto ⁝ ille qui paulò antè de terra factus fúerat ; & post pusillum redúcit se unde acceptus est ⁝ repetítus ánimæ débitum quam habébat. Sed cura est illi, non quia laboratúrus est, nec quóniam brevis illi vita est ⁝ sed concertátur aurifícibus & argentáriis ; sed & ærários imitátur ⁝ & glóriam præfert, quóniam res supervácuas fingit. Cinis est enim cor ejus ⁝ & terra supervácua spes illíus ; & luto vílior vita ejus ⁝ quóniam ignorávit qui se finxit ; & qui inspirávit illi ánimam quæ operátur ⁝ & qui insufflávit ei spíritum vitálem. Sed & æstimavérunt lusum esse vitam nostram ; & conversatiónem vitæ compósitam ad lucrum ⁝ & oportére undecumque étiam ex malo acquírere. Hic enim scit se super omnes delínquere ⁝ qui ex terræ matéria fragília vasa & sculptília fingit.

Lectio iij.

OMnes enim insipientes, & infelíces supra modum ánimæ superbi, sunt inimíci pópuli tui ⁝ & imperantes illi ; quóniam ómnia idóla natiónum deos æstimavérunt, quibus neque oculórum usus est ad videndum ; neque nares ad percipiendum spíritum ⁝ neque aures ad audiendum ; neque dígiti mánuum ad tractandum ⁝ sed & pedes eórum pigri ad ambulandum. Homo enim fecit illos ⁝ & qui spíritum mutuátus est, is finxit illos. Nemo enim sibi símilem homo póterit deum fíngere. Cùm enim sit mortális ⁝ mórtuum fingit mánibus iníquis. Mélior enim est ipse his quos colit ; quia ipse quidem vixit, cùm esset mortális ⁝ illi autem nunquam.

Ad Magníficat. *Ant.* 3. a. Doctrínam sapiéntiæ & disciplínæ scripsit Jesus fílius Sirach : beátus qui in istis versátur bonis. Si enim hæc fécerit, ad ómnia valébit. *Eccl.* 50.

Oratio, ut infrà ad Laudes.

DOMINICA XII.
post Pentecosten.
IN I. NOCTURNO.
Lectio j.

Incipit liber Ecclesiástici.

Cap. 1.

OMnis sapiéntia à Dómino Deo est, & cum illo fuit semper : & est ante ævum. Arénam maris, & plúviæ guttas, & dies séculi quis dinumerávit ? Altitúdinem cœli, & latitúdinem terræ; & profundum abyssi quis dimensus est ? Sapiéntiam Dei præcedentem ómnia quis investigávit ? Prior ómnium creáta est sapiéntia : & intelléctus prudéntiæ ab ævo. Fons sapiéntiæ Verbum Dei in excelsis : & ingressus illíus mandáta ætérna. Radix sapiéntiæ cui reveláta est ? & astútias illíus, quis agnóvit ? Disciplína sapiéntiæ cui reveláta est & manifestáta ? & multiplicatiónem ingressûs illíus quis intellexit ? Unus est altíssimus Creátor omnípotens & Rex potens, & metuendus nimis; sedens super thronum illíus : & dóminans Deus.

℟. Beátus homo qui invénit sapiéntiam : pretiósior est cunctis ópibus; * Viæ ejus viæ pulchræ, & omnes sémitæ illíus pacíficæ. ℣. Quæ desursùm est sapiéntia, pudíca est, pacífica, modesta, plena misericórdiâ & frúctibus bonis; * Viæ ejus viæ pulchræ, & omnes sémitæ illíus pacíficæ. *Prov.* 3. *Jac.* 3.

Lectio ij.

TImor Dómini delectábit cor : & dabit lætítiam, & gáudium, & longitúdinem diérum. Timenti Dóminum bene erit in extrémis : & in die defunctiónis suæ benedicétur. Diléctio Dei honorábilis sapiéntia. Quibus autem apparúerit in visu : díligunt eam in visióne & in agnitióne magnálium suórum. Inítium sapiéntiæ, timor Dómini : & cum fidélibus in vulva concreátus est; cum electis féminis gráditur : & cum justis & fidélibus agnóscitur. Timor Dómini, sciéntiæ religiósitas. Religiósitas custódiet & justificábit cor : jucunditátem atque gáudium dabit. Timenti Dóminum bene erit : & in diébus consummatiónis illíus benedicétur.

℟. Vani sunt omnes hómines * In quibus non subest sciéntia Dei; & de his quæ videntur bona, non potuérunt intellígere eum qui est. ℣. Invisibília Dei per ea quæ facta sunt, intellecta conspiciuntur; ita ut sint inexcusábiles, * In quibus non subest. *Sap.* 13. *Rom.* 1.

Lectio iij.

FIlli, concupiscens sapiéntiam; conserva justítiam: & Deus præbébit illam tibi. Sapiéntia enim & disciplína, timor Dómini; & quod beneplácitum est illi, fides & mansuetúdo: & adimplébit thesauros illíus. Ne sis incredíbilis timóri Dómini: & ne accésseris ad illum dúplici corde. Ne fúeris hypócrita in conspectu hóminum: & non scandalizéris in lábiis tuis. Attende in illis, ne fortè cadas, & addúcas ánimæ tuæ inhonoratiónem; & revélet Deus abscónsa tua: & in médio synagógæ elídat te; quóniam accessisti malignè ad Dóminum: & cor tuum plenum est dolo & falláciâ.

℟. Finem loquendi páriter omnes audiámus: * Deum time, & † Mandáta ejus observa; hoc est enim omnis homo. ℣. Finis præcepti est cáritas de corde puro, & conscientia bona, & fide non ficta. * Deum time. Glória Patri. † Mandáta ejus. *Eccles.* 12. 1. *Tim.* 1.

IN II. NOCTURNO.

Lectio iv.

Ex libro Morálium sancti Gregórii Papæ. *L.* 1. *Cap.* 25.

SUnt nonnulli qui vitam suam négligunt: & dum transitória áppetunt; dum ætérna vel non intélligunt: vel intellecta contemnunt; nec dolórem séntiunt: nec habére consílium sciunt. Cùmque superna quæ amisérunt, non consíderant; esse se (heu míseri!) in bonis felíces putant. Nequáquam enim ad veritátis lucem, cui cónditi fúerant mentis óculos érigunt; nequáquam ad contemplatiónem ætérnæ pátriæ, desidérii áciem tendunt: sed semetipsos in iis ad quæ projecti sunt, deferentes; vice pátriæ díligunt exílium quod patiuntur; & in cæcitáte quam tólerant: quasi in claritáte lúminis exultant.

℟. Dómine, ne adincrescant ignorántiæ meæ, & multiplicentur delicta mea, & peccáta mea abundent, & íncidam in conspectu adversariórum meórum: * Dómine Pater, & Deus vitæ meæ, ne derelinquas me in cogitátu illórum. ℣. Hujuscémodi Dómino nostro, non sérviunt, sed per dulces sermónes & benedictiónes sedúcunt corda innocéntium. * Dómine Pater. *Eccli.* 23. *Rom.* 16.

Lectio v.

AT contrà, electórum mentes, dum cuncta transitória nulla esse conspíciunt, ad quæ sint cónditæ exquírunt: cùmque eórum satisfactióni nihil ex-

tra Deum súfficit; ipsa inquisitiónis exercitatióne fatigáta illórũ cogitátio, in Conditóris sui spe & contemplatióne requiescit: supernis intérseri cívibus áppetit; & unusquisque eórum adhuc in mundo, córpore pósitus, mente jam extra mundum surgit; ærumnam exílii, quam tólerat, deplórat: & ad sublímem pátriam incessántibus se amóris stímulis éxcitat. Cùm ergo dolens videt quàm sit æternum quod pérdidit: invenit salúbre consílium, temporále hoc despícere quod percurrit; & quò magìs crescit consílii sciéntia, ut peritúra déserat: eò augétur dolor, quòd necdum ad mansúra pertingat.

℟. Vanitátem & verba mendácia longè fac à me, Dómine: * Mendicitátem & divítias ne déderis mihi; tríbue tantùm víctui meo necessária. ℣. Qui volunt dívites fíeri, íncidunt in desidéria multa inutília & nocíva, quæ mergunt hómines in intéritum & perditiónem. * Mendicitátem. *Prov.* 30. 1. *Tim.* 6.

Lectio vj.

INtuendum quoque est quàm nullus dolor mentis sit in actióne præcipitatiónis. Qui enim sine consíliis vivunt; qui seipsos rerum evéntibus præcípites déserunt: nullo intérim cogitatiónum dolóre fatigantur. Nam qui solerter in vitæ consílio figit mentem: cautè sese in omni actióne circumspiciendo consíderat; & ne ex re quæ ágitur, repentínus fínis adversúsque subrípiat: hunc priùs mólliter pósito pede cogitatiónis palpat; pensat ne ab his quæ agenda sunt, formído præpédiat: ne in his quæ differenda sunt, præcipitátio impellat; ne prava per concupiscéntiam aperto bello súperent: ne recta per inánem glóriam insidiando supplantent.

℟. Nonne Dóminus abyssum & cor hóminum investigávit? cognóvit enim Dóminus omnem sciéntiã: * Non præterit illum omnis cogitátus, & † Non abscondit se ab eo ullus sermo. ℣. Non est ulla creatúra invisíbilis in conspectu ejus: ómnia autem nuda & aperta sunt óculis ejus: * Non præterit. Glória Patri. † Non abscondit. *Eccli.* 42. *Hebr.* 4.

IN III. NOCTURNO.

Lectio vij.

Léctio sancti Evangélii: secundùm Lucam.

Cap. 10.

IN illo témpore: convérsus Jesus ad discípulos suos, dixit: Beáti óculi qui vident quæ vos vidétis. Dico enim vobis quòd multi prophétæ & reges volué-

runt vidére quæ vos vidétis : & non vidérunt. Et réliqua.

Homília sancti Augustíni Epíscopi.

Lib. 1. *de Doct. Ch. C.* 26.

QUóniam præcepto non opus est ut se quisque & corpus suum díligat ; id est, quóniam id quod sumus, & id quod infra nos est, & ad nos tamen pértinet, inconcussâ natúræ lege dilígimus : restabat ut & de illo quod supra nos est, & de illo quod juxta nos est, præcepta sumerémus. Díliges, inquit, Dóminum Deum tuum ex toto corde tuo : & ex tota ánima tua ; & ex tota mente tua : &, Díliges próximum tuum tanquam teipsum. In his duóbus præceptis tota lex pendet, & Prophétæ. Finis ítaque præcepti est diléctio : & ea gémina, id est, Dei & próximi. Quòd si te totum intélligas, id est, ánimum & corpus tuum : & próximum totum, id est, ánimum & corpus ejus ; (homo enim ex ánimo constat & córpore :) nullum rerum diligendárum genus in his duóbus præceptis prætermissum est. Cùm enim præcurrat diléctio Dei, ejusque dilectiónis modus præscriptus appáreat ; ita ut cétera in illum cónfluant, de dilectióne tua nihil dictum vidétur : sed cùm dictum est ; Díliges próximum tuum tanquam teipsum : simul & tuî abs te diléctio non prætermissa est.

℟. Latrónes despoliavérunt hóminem : &, plagis impósitis, abiérunt semivívo relicto. * Sacerdos, viso illo, prætérivit ; simíliter & Levíta : Samaritánus autem videns eum, misericórdiâ motus est. ℣. Fácere misericórdiam & judícium magis placet Dómino, quàm víctimæ. * Sacerdos. *Luc.* 10. *Prov.* 21.

Lectio viij. Cap. 27.

ILle autem justè & sanctè vivit, qui rerum íntegrer æstimátor est ; ipse est autem qui ordinátam dilectiónem habet : ne aut díligat quod non est diligendum ; aut non díligat quod est diligendum : aut ampliùs díligat quod minus est diligendum ; aut æquè díligat quod vel minus vel ampliùs diligendum est : aut minus vel ampliùs quod æquè diligendum est. Omnis peccátor in quantum peccátor est, non est diligendus ; & omnis homo, in quantum homo est, diligendus est propter Deum : Deus verò propter seipsum. Et si Deus omni hómine ampliùs diligendus est : ampliùs quisque debet Deum dilígere quàm seipsũ. Item ampliùs álius homo dili-

gendus est quàm corpus nostrum; quia propter Deum ómnia ista diligenda sunt: & potest nobiscum álius homo Deo pérfrui, quod non potest corpus; quia corpus per ánimam vivit: quâ frúimur Deo.

℟. Alligávit Samaritánus vúlnera ejus, infundens óleum & vinum; & * Impónens illum in jumentum suum, duxit in stábulum, & curam ejus egit. ℣. Qui credit in Dómino, misericórdiam díligit: misericórdia & véritas præparant bona. * Impónens illum. *Luc.* 10. *Prov.* 14.

Lectio ix. Cap. 28. & 30.

OMnes autem æquè diligendi sunt. Nam quòd nullum hóminum excéperit; qui præcépit ut próximum diligámus: & ipse in Evangélio Dóminus osténdit, & Paulus Apóstolus. Namque ille cui duo ipsa præcepta protúlerat; atque in eis pendére totam legem prophetasque díxerat: cùm interrogáret eum, dicens; Et quis est meus próximus? hóminem quemdam propósuit descendentem ab Jerúsalem in Jéricho, incidisse in latrónes; & ab eis gráviter vulnerátum, sáucium, & semivívum esse derelíctum: cui próximum esse non dócuit; nisi qui erga illum recreandum atque curandum miséricors éxtitit: ita ut hoc qui interrogáverat, interrogátus ipse faterétur. Cui Dóminus ait; Vade, & tu fac simíliter: ut vidélicet eum esse próximum intelligámus; cui vel exhibendum est offícium misericórdiæ, si índiget: vel exhibendum esset, si indigéret. Nullum autem exceptum esse cui misericórdiæ denegétur offícium, quis non vídeat? quando usque ad inimícos étiam porrectum est, eódem Dómino dicente; Dilígite inimícos vestros: benefácite iis qui odérunt vos.

℟. Quis horum trium vidétur tibi próximus fuisse illi qui íncidit in latrónes? Legisperítus dixit: Qui fecit misericórdiam in illum. Ait Jesus: * Vade, & tu fac simíliter. ℣. Indicábo tibi, ô homo, quid Dóminus requírat à te: útique fácere judícium, & dilígere misericórdiam. * Vade. Glória. * Vade. *Luc.* 10. *Mich.* 6.

Ad Benedictus. *Ant.* 2. D. Legisperítus tentans Jesum, dixit: Magister, quid faciendo vitam æternam possidébo? At ille dixit ad eum: In lege quid scriptum est? Quómodò legis? Ille respondens dixit: Díliges Dóminũ Deum tuum. *Luc.* 10.

Oratio.

OMnípotens & miséricors Deus, de cujus múnere venit ut tibi à fidélibus tuis dignè & laudabíliter serviátur; tríbue, quæsumus, nobis: ut ad promissiónes tuas sine offensióne currámus. Per Dóminum.

Ad Magníficat. *Ant.* 7. G. Díliges Dóminum Deum tuum ex toto corde tuo, & ex tota ánima tua, & ex ómnibus víribus tuis, & ex omni mente tua; & próximum tuum sicut teipsum: hoc fac, & vives. *Luc.* 10.

FERIA SECUNDA.

Lectio j.

De libro Ecclesiástici.

Cap. 2.

FIli, accédens ad servitútem Dei; sta in justítia & timóre: & præpara ánimam tuam ad tentatiónem. Déprime cor tuum, & sústine; inclína aurem tuam, & súscipe verba intellectûs: & ne festínes in témpore obductiónis. Sústine sustentatiónes Dei; conjúngere Deo, & sústine: ut crescat in novíssimo vita tua. Omne quod tibi applícitum fúerit, áccipe; & in dolóre sústine: & in humilitáte tua patiéntiam habe; quóniam in igne probátur aurum & argentum: hómines verò receptíbiles in camíno humiliatiónis. Crede Deo, & recuperábit te; & dírige viam tuam, & spera in illum: serva timórem illíus, & in illo veteráſce.

℟. Beátus homo. 173.

Lectio ij.

REspícite, fílii, natiónes hóminum: & scitóte quia nullus sperávit in Dómino, & confúsus est. Quis enim permansit in mandátis ejus, & derelictus est? aut quis invocávit eum, & despexit illum? Quóniam pius & miséricors est Deus; & remittet in die tribulatiónis peccáta: & protector est ómnibus exquiréntibus se in veritáte. Væ dúplici corde, & lábiis sceléstis, & mánibus malefaciéntibus: & peccatóri terram ingrediénti duábus viis. Væ dissolútis corde, qui non credunt Deo: & ídeò non protegentur ab eo. Væ his qui perdidérunt sustinéntiam; & qui dereliquérunt vias rectas: & divertérunt in vias pravas. Et quid fácient; cùm inspícere cœperit Dóminus?

℟. Vani sunt. 173.

Lectio iij.

QUi timent Dóminum, non erunt incredíbiles verbo illíus: & qui díligunt illum, conservábunt viam illíus. Qui timent Dóminum, inquírent quæ beneplácita sunt ei: & qui díligunt eum, replebuntur

lege ipsíus. Qui timent Dóminum, præparábunt corda sua: & in conspectu illíus sanctificábunt ánimas suas. Qui timent Dóminum, custódiunt mandáta illíus: & patiéntiam habébunt usque ad inspectiónem illíus, dicentes. Si pœniténtiam non egérimus; incidémus in manus Dómini: & non in manus hóminum. Secundùm enim magnitúdinem ipsíus: sic & misericórdia illíus cum ipso est.

℟. Finem. 174.

FERIA TERTIA.

Lectio j.

De libro Ecclesiástici.

Cap. 3.

QUi honórat patrem suum, vitâ vivet longióre: & qui óbedit patri, refrigerábit matrem. Qui timet Dóminum, honórat parentes: & quasi dóminis sérviet his qui se genuérunt. In ópere & sermóne, & omni patiéntia honóra patrem tuum; ut supervéniat tibi benedíctio ab eo: & benedíctio illíus in novíssimo máneat. Benedíctio patris firmat domos filiórum: maledíctio autem matris eradícat fundamenta. Ne gloriéris in contumélia patris tui: non enim est tibi glória, ejus confúsio; glória enim hóminis ex honóre patris sui: & dédecus filii pater sine honóre. Fili, súscipe senectam patris tui: & non contristes eum in vita illíus; & si defécerit sensu, véniam da: & ne spernas eum in virtúte tua.

℟. Dómine. 174.

Lectio ij.

FIli, in mansuetúdine ópera tua pérfice: & super hóminum glóriam diligéris. Quantò magnus es, humília te in ómnibus: & coram Deo invénies grátiam; quóniam magna poténtia Dei solíus: & ab humílibus honorátur. Altióra te ne quæsíeris, & fortióra te ne scrutátus fúeris; sed quæ præcépit tibi Deus, illa cógita semper: & in plúribus opéribus ejus ne fúeris curiósus. Non est enim tibi necessárium ea quæ abscóndita sunt vidére óculis tuis. In supervácuis rebus noli scrutári multipliciter; & in plúribus opéribus ejus non eris curiósus: plúrima enim super sensum hóminum ostensa sunt tibi. Multos quoque supplantávit suspício illórum: & in vanitáte detínuit sensus illórum.

℟. Vanitátem. 175.

Lectio iij.

COr durum habébit malè in novíssimo; & qui amat perículum: in illo períbit. Cor ingrédiens duas vias, non habébit succéssus: & pravus corde in illis scandalizábitur. Cor

nequam gravábitur in dolóribus : & peccátor adjíciet ad peccandum. Synagógæ superbórum non erit sánitas : frutex enim peccáti radicábitur in illis, & non intelligétur. Cor sapientis intellígitur in sapiéntia : & auris bona áudiet cum omni concupiscéntia sapiéntiam. Sápiens cor & intelligíbile abstinébit se à peccátis : & in opéribus justítiæ succéssus habébit. Ignem ardentem extínguit aqua ; & eleemósyna resístit peccátis : & Deus protector est ejus qui reddit grátiam ; méminit ejus in pósterum : & in témpore casûs sui invéniet firmaméntum.

℟. Nonne. 175.

FERIA QUARTA.

Lectio j.

De libro Ecclesiástici.

Cap. 4.

Fili, eleemósynam páuperis ne defraudes : & óculos tuos ne transvertas à páupere. Animam esurientem ne despéxeris : & non exásperes páuperem in inópia sua. Cor ínopis ne afflíxeris : & non prótrahas datum angustianti. Rogatiónem contribuláti ne abjícias : & non avertas fáciem tuam ab egéno. Ab ínope ne avertas óculos tuos propter iram : & non relinquas quæréntibus tibi retrò maledícere ; maledicentis enim tibi in amaritúdine ánimæ, exaudiétur deprecátio illíus : exáudiet autem eum qui fecit illum. Congregatióni páuperum affábilem te fácito ; & presbytero humília ánimam tuam : & magnáto humília caput tuum. Declína páuperi sine tristítia aurem tuam ; & redde débitum tuum : & responde illi pacífica in mansuetúdine. Líbera eum qui injúriam pátitur de manu superbi : & non ácidè feras in ánima tua. In judicando esto pupillis miséricors ut pater : & pro viro matri illórum ; & eris tu velut fílius Altíssimi obédiens : & miserébitur tuî magìs quàm mater.

℟. Beatus homo. 173.

Lectio ij.

Fili, conserva tempus : & devíta à malo. Pro ánima tua ne confundáris dícere verum. Est enim confúsio addúcens peccátum : & est confúsio addúcens glóriam & grátiam. Ne accípias fáciem adversùs fáciem tuam : nec adversùs ánimam tuam mendácium. Ne revereáris próximum tuum in casu suo : nec retíneas verbum in témpore salútis. Non abscondas sapiéntiam tuam in decóre suo : in lingua enim sapiéntia dignóscitur ; & sensus, & sciéntia, & doctrína in verbo sensáti : & fir-

mamentum in opéribus justítiæ. Non contradícas verbo veritátis illo modo: & de mendácio ineruditiónis tuæ confúndere.

℟. Vani sunt. 173.

Lectio iij.

NOn confundáris confitéri peccáta tua: & ne subjícias te omni hómini pro peccáto. Noli resístere contra fáciem potentis: nec conéris contra ictum flúvii. Pro justítia agonizáre pro ánima tua; & usque ad mortem certa pro justítia: & Deus expugnábit pro te inimícos tuos. Noli citátus esse in lingua tua: & inútilis, & remissus in opéribus tuis. Noli esse sicut leo in domo tua; evertens doméfticos tuos: & ópprimens subjectos tibi. Non sit porrecta manus tua ad accipiendum: & ad dandum collecta.

℟. Finem. 174.

FERIA QUINTA.

Lectio j.

De libro Ecclesiástici.

Cap. 5.

NOli atténdere ad possessiónes iníquas: & ne díxeris; Est mihi sufficiens vita: nihil enim próderit in témpore vindictæ & obductiónis. Ne sequáris in fortitúdine tua concupiscéntiam cordis tui: & ne díxeris; Quómodò pótui? aut quis me subjíciet propter facta mea? Deus enim víndicans vindicábit. Ne díxeris: Peccávi; & quid mihi áccidit triste? Altíssimus enim est pátiens rédditor. De propitiáto peccáto noli esse sine metu: neque adjícias peccátum super peccátum. Et ne dicas; Miserátio Dómini magna est: multitúdinis peccatórum meórum miserébitur. Misericórdia enim & ira ab illo citò próximant: & in peccatóres réspicit ira illíus.

℟. Dómine. 174.

Lectio ij.

NOn tardes converti ad Dóminum: & ne dífferas de die in diem; súbitò enim véniet ira illíus: & in témpore vindictæ dispердet te. Noli ánxius esse in divítiis injustis: non enim próderunt tibi in die obductiónis & vindictæ. Non véntiles te in omnem ventum; & non eas in omnem viam: sic enim omnis peccátor probátur in dúplici lingua. Esto firmus in via Dómini; & in veritáte sensûs tui, & sciéntia: & prosequátur te verbum pacis & justítiæ.

℟. Vanitátem. 175.

Lectio iij.

ESto mansuétus ad audiendum verbum, ut intelligas: & cum sapiéntia próferas responsum verum. Si est tibi intellectus; responde próximo; sin autem, sit manus tua super

os tuum: ne capiáris in verbo indisciplináto, & confundáris. Honor & glória in sermóne sensáti: lingua verò imprudentis subvérsio est ipsíus. Non appelléris susurro: & linguâ tuâ ne capiáris & confundáris. Super furem enim est confúsio & pœniténtia; & denotátio péssima super bilinguem: susurratóri autem ódium, & inimicítia, & contumélia. Justífica pusillum & magnum símiliter.

℟. Nonne Dóminus. 175.

FERIA SEXTA.

Lectio j.

De libro Ecclesiástici.

Cap. 6.

VErbum dulce multíplicat amícos, & mitigat inimícos: & lingua eúcharis in bono hómine abundat. Multi pacífici sint tibi: & consiliárius sit tibi unus de mille. Si póssides amícum, in tentatióne póssíde eum: & ne fácilè credas ei. Est enim amícus secundùm tempus suum: & non permanébit in die tribulatiónis. Et est amícus qui convértitur ad inimicítiam: & est amícus qui ódium & rixam & convícia denudábit. Est autem amícus sócius mensæ: & non permanébit in die necessitátis. Amícus si permánserit fixus; erit tibi quasi coæquális: & in doméstícis tuis fiduciáliter aget.

℟. Beátus homo. 173.

Lectio ij.

AB inimícis tuis separa te: & ab amícis tuis attende. Amícus fidélis, protéctio fortis: qui autem ínvenit illum, invénit thesaurum. Amíco fidéli nulla est comparátio: & non est digna ponderátio auri & argenti contra bonitátem fídei illíus. Amícus fidélis, medicamentum vitæ & immortalitátis: & qui métuunt Dóminum, invénient illum. Qui timet Deum, æquè habébit amicítiam bonam: quóniam secundùm illum erit amícus illíus.

℟. Vani sunt. 173.

Lectio iij. *Cap. 7.*

NOli quærere à Dómino ducátum: neque à rege cáthedram honóris. Non te justífices ante Deum; quóniam ágnitor cordis ipse est: & penès regem noli velle vidéri sápiens. Noli quærere fíeri judex, nisi váleas virtúte irrúmpere iniquitátes; ne fortè extimescas fáciem potentis: & ponas scándalum in æquitáte tua. Non pecces in multitúdinem civitátis, nec te immittas in pópulum; neque álliges duplícia peccáta: nec enim in uno eris immúnis. Noli esse pusillánimis in ánimo tuo.

Exoráre : & fácere eleemósynam ne despícias. Ne dicas : In multitúdine múnerū meórum respíciet Deus ; & offerente me Deo altíssimo : múnera mea suscípiet.

℟. Finem loquendi. 174.

SABBATO.

Lectio j.

De libro Ecclesiástici.

Cap. 7.

NOn irrídeas hóminem in amaritúdine ánimæ : est enim qui humíliat & exaltat circumspector Deus. Noli aráre mendácium advérsùs fratrem tuum : neque in amícum simíliter fácias. Noli velle mentíri omne mendácium : assidúitas enim illíus non est bona. Noli verbósus esse in multitúdine presbyterórum : & non íteres verbum in oratióne tua. Non óderis laboriósa ópera : & rusticatiónem creátam ab Altíssimo. Non te réputes in multitúdine indisciplinatórum. Meménto iræ : quóniam non tardábit.

[*Si fiat de Sabbato*, ℟℟℟. *sumentur è II. Nocturno Dominicæ præcedentis.*]

Lectio ij.

NOn lædas servum in veritáte operantem : neque mercenárium dantem ánimam suam. Servus sensátus sit tibi diléctus quasi ánima tua ; non defraudes illum libertáte : neque inopem derelinquas illum. Pécora tibi sunt ? attende illis ; & si sunt utília : persevérent apud te. Fílii tibi sunt ? érudi illos, & curva illos à pueritia illórum. Fíliæ tibi sunt ? serva corpus illárum, & nōn ostendas hílarem fáciem tuam ad illas. Trade filiam ; & grande opus féceris : & hómini sensáto da illam. Múlier si est tibi secundùm ánimam tuam ; non projícias illam : & odíbili non credas te. In toto corde tuo honóra patrem tuum ; & gémitûs matris tuæ ne oblivíscáris : meménto quóniam nisi per illos natus non fuisses ; & retríbue illis : quómodò & illi tibi.

Lectio iij.

IN tota ánima tua time Dóminum : & sacerdótes illíus sanctífica. In omni virtúte tua dílige eum qui te fecit : & ministros ejus ne derelinquas. Honóra Deum ex tota ánima tua ; & honoríﬁca sacerdótes : & propurga te cum bráchiis. Da illis partem, sicut mandátum est tibi, primitiárum & purgatiónis : & de negligéntia tua purga te cum paucis. Datum brachiórum tuórum ; & sacrifícium sanctificatiónis ófferes Dómino : & inítia sanctórum. Et páuperi pórrige manum tuam : ut perficiátur propitiátio

& benedíctio tua. Grátia dati in conspectu omnis viventis : & mórtuo non prohíbeas grátiam. Non desis plorántibus in consolatióne : & cum lugéntibus ámbula. Non te pígeat visitáre infirmum : ex his enim in dilectióne firmáberis. In ómnibus opéribus tuis memoráre novíssima tua : & in æternum non peccábis.

Ad Magníficat. *Ant.* 6. C. Sapiéntia, & disciplína, & sciéntia legis apud Deum : diléctio, & viæ bonórum apud ipsum. *Eccli.* 11.

Oratio, ut infrà ad Laudes.

DOMINICA XIII. post Pentecosten.

IN I. NOCTURNO.

Lectio j.

De libro Ecclesiástici.

Cap. 8.

NOn júdices contra júdicem : quóniam secundùm quod justum est, júdicat. Cum audáce non eas in via : ne fortè gravet mala sua in te ; ipse enim secundùm voluntátem suam vadit : & simul cum stultítia illíus péries. Cum iracundo non fácies rixam : & cum audáce non eas in desertum ; quóniam quasi nihil est ante illum sanguis : & ubi non est adjutórium, elídet te. Cum fátuis consílium non hábeas : non enim póterunt dilígere, nisi quæ eis placent. Coram extráneo ne fácias consílium : nescis enim quid páriet. Non omni hómini cor tuum manifestes ; ne fortè ínferat tibi grátiam falsam : & convitiétur tibi.

℟. Beátus homo. 173.

Lectio ij. Cap. 10.

JUdex sápiens judicábit pópulum suum : & principátus sensáti stábilis erit. Secundùm júdicem pópuli, sic & ministri ejus : & qualis rector est civitátis, tales & inhabitantes in ea. Rex insípiens perdet pópulum suum : & civitátes inhabitabuntur per sensum poténtium. In manu Dei potestas terræ : & útilem rectórem suscitábit in tempus super illam. In manu Dei prospéritas hóminis : & super fáciem scribæ impónet honórem suum. Omnis injúriæ próximi ne memíneris : & nihil agas in opéribus injúriæ.

℟. Vani sunt. 173.

Lectio iij.

ODíbilis coram Deo est & homínibus supérbia : & execrábilis omnis iníquitas géntium. Regnum à gente in gentem transfertur propter injustítias : & injúrias, & contumélias, & diversos dolos. Aváro autem nihil est sceléstius. Quid superbit terra & cinis? Nihil est iníquius quàm amáre pecúniam. Hic enim & ánimam suam venálem

habet : quóniam in vita sua projécit íntima sua. Omnis potentátûs brevis vita. Languor prolíxior gravat médicum. Brevem languórem præcídit médicus : sic & rex hódiè est, & cras moriétur. Cùm enim moriétur homo : hereditábit serpentes, & béstias, & vermes. Inítium supérbiæ hóminis, apostatáre à Deo; quóniam ab eo qui fecit illum, recessit cor ejus : quóniam inítium omnis peccáti est supérbia. Qui tenúerit illam, adimplébitur maledíctis : & subvertet eum in finem. Proptéreà exhonorávit Dóminus conventus malórum : & destruxit eos usque in finem. Sedes ducum superbórum destruxit Deus : & sedére fecit mites pro eis.

℟. Finem. 174.

IN II. NOCTURNO.

Lectio iv.

Sermo sancti Joannis Chrysóstomi.

Hom. 20. in Ep. 2. ad Cor.

NE tardes converti ad Dóminum; & ne dífferas de die in diem : nescis enim quid paritúra sit supperventúra dies. Perículum enim & metus est in dilatióne : salus verò certa ac secúra, si nulla sit dilátio. Virtútem ígitur cole; sic enim sive júvenis hinc abscédas, tutò abscédes : sive ad senectútem pervénias; cum amplíssimis ópibus excédes : duplicemque festivitátem per omnem vitam habébis; & à vítio ábstinens : & virtútem amplexans.

℟. Dómine. 174.

Lectio v.

NE dicas; Erit tempus, quando converti licébit : verba enim hæc Deum valdè exásperant. Cur enim, cùm ipse tibi æterna sécula promíserit; tu, in præsenti vita quæ brevis & momentánea est, laboráre non vis : sed sic ignávus ac dissolútus agis; quasi hâc breviórem áliam quamdam inquíras? Annon eædem quotídie comessatiónes? annon eædem mensæ? annon éadem theatra? annon eædem pecúniæ?

℟. Vanitátem. 175.

Lectio vj.

INnebriátus es? ventri indulsísti? rapuísti? siste jam gradum : verte te in diversum. Confitére Deo grátiam, quòd non in médiis peccátis te abripúerit : ne quære áliud tibi prorogári tempus, ut malè operéris. Multi áliis fraudem facientes abrepti sunt; & in manifestam damnatiónem abiérunt : time ne idem tibi áccidat. Sed multis, inquis, dedit Deus spátium : ut in última senecta confiterentur. Quid ígitur? Numquid & tibi dabit? Fortasse dabit, inquis. Cur dicis, For-

tasse? Cóntigit aliquóties. Cógita quòd de ánima delíberas: & contrárium étiam pone, ac réputa, & dic; Quid autem, si non det? Quid autem si det, inquis? Dedit quidem ipse: verúmtamen hoc illo tútius est & utílius.

℟. Nonne Dóminus abyssum. 175.

IN III. NOCTURNO.

Lectio vij.

Léctio sancti Evangélii: secundùm Lucam.

Cap. 17.

IN illo témpore: Dum iret Jesus in Jerúsalem, transíbat per médiam Samaríam & Galilæam; & cùm ingrederétur quoddam castellum: occurrérunt ei decem viri leprósi. Et réliqua.

Homília sancti Bernardi Abbátis.

Serm. 27. de Diverf. contra vitium ingratitudinis.

NOnne decem mundáti sunt? Et novem ubi sunt? Meministis, credo, verba Salvatóris hæc esse: novem illórum ingratitúdinem arguentis. Bene siquidem orasse, obsecrasse, postulasse leguntur, qui levavérunt vocem, dicentes: Jesu, fili David, miserére nobis. Sed défuit eis quarta, quam adjécit Apóstolus, gratiárum áctio: quóniam non rediérunt, nec egérunt grátias Deo. Multos quoque vidémus usque hódiè satis importúnè petentes quod sibi deesse cognóverint; sed paucos ádmodùm nóvimus: qui dignas super acceptis benefíciis grátias ágere videantur. Nec reprehensíbile est quod instanter pétimus; sed planè petitióni negat effectum: quòd invenímur ingráti. Et fortè hoc étiam cleméntiæ esse vidétur, ingrátis negáre quod póstulant; ne contingat nobis, ut tantò gráviùs de ingratitúdine judicémur: quantò magìs accumulátis benefíciis ingráti probábimur extitisse. Ergo misericórdiæ res est in hac parte subtráhere misericórdiam; quemádmodùm iræ & indignatiónis misericórdiam exhibére: eam sanè de qua per Prophétam ipse Pater misericordiárum lóquitur, dicens; Misereámur ímpio: & non discet fácere justítiam.

℟. Cùm ingrederétur Jesus quoddam castellum, occurrérunt ei decem viri leprósi, qui stetérunt à longè, dicentes: * Jesu præceptor, miserére nostri. ℣. Tu es, Dómine, qui líberas ab omni malo: * Jesu. *Luc.* 17. *Sap.* 16.

Lectio viij.

QUàm multos enim vidémus & plángimus, fratres, non considerantes quemádmodùm ingratitúdinis vermis interióra corró-

dens ! ob hoc tantùm córticem, quem vident, transforáre dissímulet; ne fortè recógitent & erubescant, ipsáque verecúndiâ emendentur! Qui sic interdum in nonnullis consumpta esse interióra universa præsúmit! ut non vereátur ad ea quoque quæ foris appárent, venenátum prodúcere caput; nisi fortè quos vidémus manifestè apostatáre à Deo, repentè fíeri péssimos arbitrámur ! & non magis paulátim defecisse, cùm comédérint aliéni robur eórum, & nesciérunt. Vides ergo non ómnibus prodesse, quòd à lepra seculáris conversatiónis; cujus peccáta manifesta sunt, emundantur ! sed nonnullis pejus in occulto ingratitúdinis ulcus oríri, quod tantò periculósius sit, quantò intérius. Et bene Salvátor hinc in Evangélio novem illos ubi sunt quærit ! quóniam longè à peccatóribus salus. Sic enim & primum hóminem post peccátum ubi sit intérrogat ! & in judício nescíre sese profitébitur operários iniquitátis, cùm legámus in Psalmo; Quóniam novit Dóminus viam justórum : & iter impiórum peribit.

℞. Leprósos ut vidit Jesus, dixit : * Ite, osténdite vos sacerdótibus. ℣. Sacerdótes pópulum docébunt quid sit inter sanctum & pollútum, & inter mundum & immundum ostendent eis. * Ite. *Luc.* 17. *Ezech.* 44.

Lectio ix.

FElix autem Samaritánus ille, qui cognóvit se nihil habére quod non accepisset ! & idcircò servávit depósitum; & cum gratiárum actióne ad Dóminum est reversus ! Felix, qui ad síngula dona grátiæ redit ad eum in quo est plenitúdo ómnium gratiárum ! cui, dum nos pro acceptis non ingrátos exhibémus, locum in nobis fácimus grátiæ; ut majóra adhuc accípere mereámur ! Omnínò enim sola nos à profectu conversatiónis ímpedit ingratitúdo nostra; dum quodam modo amissum réputans dator, quod ingrátus accépit, cavet sibi de cétero, ne tantò plura amítteret ! quantò plura conferret ingráto. Felix proinde, qui se alienígenam réputans ! étiam pro mínimis quibusque benefíciis non mínimas refert grates; gratúitum esse non dúbitans neque dissímulans, quod aliéno impénditur & ignóto ! Nos autem míseri & miserábiles, cùm in inítio, dum adhuc aliénos nos æstimámus; timoráti satis, satis devóti & húmiles inveniámur ! tam fácile póst-

modùm oblivíscimur, quàm gratúitum sit quidquid accépimus; & præsumentes non bene quasi de familiaritate Dei, nequáquam advértimus quod mereámur audíre: Quóniam inimíci Dómini doméstici ejus.

℟. Dum irent leprósi, mundáti sunt. * Unus autem regressus est cum maggna voce magníficans Deũ, & † Cécidit in fáciem ante pedes Jesu, grátias agens; & hic erat Samaritánus. ℣. Oblíti sunt benefactórum Dei, & mirabílium ejus. * Unus. Glória Patri. † Cécidit. *Luc.* 17. *Ps.* 77.

Ad Benedictus. *Ant.* 1. g. Dixit Jesus: Nonne decem mundáti sunt? Et novem ubi sunt? Non est inventus qui redíret, & daret glóriam Deo, nisi hic alienígena. *Luc.* 17.

Oratio.

OMnípotens sempiterne Deus, da nobis fídei, spei & caritátis augmentum; & ut mereámur assequi quod promittis: fac nos amáre quod præcipis. Per.

Ad Magníficat. *Ant.* 5. C. Ait Samaritáno Jesus: Surge, vade, quia fides tua te salvum fecit. *Luc.* 17.

FERIA SECUNDA.

Lectio j.

De libro Ecclesiástici.

Cap. 11.

IN vestítu ne gloriéris unquam: nec in die honóris tui extolláris; quóniam mirabília ópera Altíssimi solíus, & gloriósa: & abscónsa, & invísa ópera illíus. Multi tyranni sedérunt in throno: & insuspicábilis portávit diadéma. Multi potentes oppressi sunt válidè: & gloriósi tráditi sunt in manus alterórum. Priusquàm intérroges, ne vitúperes quemquam: & cùm interrogáveris, córripe justè. Priusquàm áudias, ne respóndeas verbum: & in médio sermónum ne adjícias loqui. De ea re quæ te non molestat, ne certéris: & in judício peccántium ne consístas. Fili, ne in multis sint actus tui: & si dives fúeris, non eris immúnis à delicto.

℟. Beátus homo. 173.

Lectio ij. Cap. 13.

QUi tetígerit picem, inquinábitur ab ea: & qui communicáverit supérbo, índuet supérbiam. Pondus super se tollet, qui honestióri se commúnicat: & ditióri te ne sócius fúeris. Quid communicábit cácabus ad ollam? quando enim se collíserint, confringétur. Dives injustè egit, & fremet: pauper autem læsus tacébit. Si largítus fúeris, assúmet te: & si non habúeris, derelinquet te. Si habes, convívet tecum, & evacuábit te: & ipse non dolébit super te. Si neces-

sárius illi fúeris, supplantábit te : & subrídens spem dabit, narrans tibi bona, & dicet; Quid opus est tibi?

℟. Vani sunt. 173.

Lectio iij.

ADvocátus à potentióre, discéde : ex hoc enim magis te advocábit. Ne ímprobus sis, ne impingáris : & ne longè sis ab eo, ne eas in obliviónem. Ne retíneas ex æquo loqui cum illo : nec credas multis verbis illíus; ex multa enim loquéla tentábit te : & subrídens interrogábit te de abscónditis tuis. Immítis ánimus illíus conservábit verba tua : & non parcet de malítia, & de vínculis. Cave tibi, & attende diligenter audítui tuo : quóniam cum subversióne tua ámbulas. Audiens verò illa quasi in somnis vide : & vigilábis. Omni vitâ tuâ dílige Deum : & ínvoca illum in salúte tua. Omne ánimal díligit símile sibi : sic & omnis homo próximum sibi.

℟. Finem. 174.

FERIA TERTIA.

Lectio j.

De libro Ecclesiástici.

Cap. 13.

VEnátio leónis, ónager in erémo : sic & páscua dívitum sunt páuperes. Et sicut abominátio est superbo humílitas : sic & execrátio dívitis pauper. Dives commótus confirmátur ab amícis suis; húmilis autem, cùm cecíderit : expellétur & à notis. Díviti decepto multi recuperatóres; locútus est superba : & justificavérunt illum. Húmilis deceptus est, ínsuper & argúitur : locútus est sensátè, & non est datus ei locus. Dives locútus est, & omnes tacuérunt : & verbum illíus usque ad nubes perdúcent. Pauper locútus est, & dicunt; Quis est hic? & si offénderit : subvertent illum. Bona est substántia, cui non est peccátum in consciéntia : & nequíssima paupertas in ore ímpii.

℟. Dómine. 174.

Lectio ij. Cap. 14.

BEátus vir qui non est lapsus verbo ex ore suo : & non est stimulátus in tristítia delicti. Felix qui non hábuit ánimi sui tristítiam : & non éxcidit à spe sua. Viro cúpido & tenáci sine ratióne est substántia; & hómini lívido ad quid aurum? Qui acervat ex ánimo suo injustè, áliis cóngregat : & in bonis illíus álius luxuriábitur. Qui sibi nequam est, cui álii bonus erit? & non jucundábitur in bonis suis. Qui sibi ínvidet, nihil est illo néquius : & hæc reddítio est malítiæ illíus; & si bene fécerit, ignoranter & non volens facit : & in novissi-

mo manifestat malítiam suam.

℟. Vanitátem & verba mendácia. 175.

Lectio iij.

INsatiábilis óculus cúpidi in parte iniquitátis : non satiábitur, donec consúmat arefáciens ánimam suam. Oculus malus ad mala ; & non satiábitur pane : sed índigens, & in tristítia erit super mensam suam. Fili, si habes, bénefac tecum : & Deo dignas oblatiónes offer. Memor esto quóniam mors non tardat : & testamentum inferórum quia demonstrátum est tibi ; testamentum enim hujus mundi : Morte moriétur. Ante mortem bénefac amíco tuo : & secundùm vires tuas expórrigens da páuperi. Non defraudéris à die bono : & partícula boni doni non te prætéreat. Nonne áliis relinques dolóres ; & labóres tuos in divisióne sortis ? Da & áccipe : & justífica ánimam tuam. Ante óbitum tuum operáre justítiam : quóniam non est apud ínferos inveníre cibum.

℟. Nonne Dóminus abyssum. 175.

FERIA QUARTA.

Lectio j.

De libro Ecclesiástici.

Cap. 20. & 21.

XEnia & dona excæcant óculos júdicum : & quasi mutus in ore avertit correptiónes eórum. Sapiéntia absconsa, & thesaurus invísus ; quæ utílitas in utrísque ? Mélior est qui celat insipiéntiam suam : quàm homo qui abscondit sapiéntiam suam. Fili, peccasti ? non adjícias íterùm ; sed & de prístinis deprecáre : ut tibi dimittántur. Quasi à fácie cólubri fuge peccáta ; & si accésseris ad illa : suscípient te. Dentes leónis, dentes ejus : interficientes ánimas hóminum. Quasi rhomphæa bis acúta ; omnis iníquitas : plagæ illíus non est sánitas. Objurgátio & injúriæ annullábunt substántiam ; & domus quæ nimis lócuples est, annullábitur supérbiâ : sic substántia superbi eradicábitur.

℟. Beátus homo. 173.

Lectio ij. Cap. 25.

IN tribus plácitum est spirítui meo : quæ sunt probáta coram Deo & homínibus. Concórdia fratrum ; & amor proximórum : & vir & múlier bene sibi consentientes. Tres spécies odívit ánima mea ; & ággravor valdè ánimæ illórum : Páuperem superbum ; dívitem mendácem : senem fátuum & insensátum. Quæ in juventúte tua non congregasti ; quómodò in senectúte tua invénies ? Quàm speciósum canitiéi judícium ; & presbyteris cognóscere consílium ! Quàm speciósa

veteránis sapiéntia ; & gloriósis intelléctus & consílium! Coróna senum, multa perítia : & glória illórum, timor Dei.

℟. Vani sunt. 173.

Lectio iij. Cap. 28.

QUi vindicári vult, à Dómino invéniet vindíctam : & peccáta illíus servans servábit. Relínque próximo tuo nocenti te : & tunc deprecanti tibi peccáta solventur. Homo hómini réservat iram ; & à Deo quærit medélam ? In hóminem símilem sibi non habet misericórdiam ; & de peccátis suis deprecátur ? Ipse cùm caro sit, reservat iram ; & propitiatiónem petit à Deo? Quis exorábit pro delíctis illíus ? Meménto novissimórum ; & désine inimicári : tabitúdo enim & mors ímminent in mandátis ejus. Memoráre timórem Dei : & non irascáris próximo. Memoráre testaméntum Altíssimi : & déspice ignorántiam próximi. Abstine te à lite : & mínues peccáta.

℟. Finem. 174.

FERIA QUINTA.

Lectio j.

De libro Ecclesiástici.

Cap. 31.

INtéllige quæ sunt próximi tui ex teipso. Utere quasi homo frugi his quæ tibi apponuntur : ne, cùm mandúcas multùm, ódio habeáris. Cessa prior causâ disciplínæ ; & noli nímius esse : ne fortè offendas. Et si in médio multórum sedísti ; prior illis ne extendas manum tuam : nec prior poscas bíbere. Quàm sufficiens est hómini erudíto vinum exíguum! Et in dormiendo non laborábis ab illo : & non séntiet dolórem. Vigília, chólera & tortúra viro infrunito. Somnus sanitátis in hómine parco. Dórmiet usque manè : & ánima illíus cùm ipso delectábitur.

℟. Dómine. 174.

Lectio ij.

AUdi me, fili ; & ne aspernas me : & in novíssimo invénies verba mea. In ómnibus opéribus tuis esto velox : & omnis infírmitas non occurret tibi. Spléndidum in pánibus benedícent lábia multórum : & testimónium veritátis illíus fidéle. Nequíssimo in pane murmurábit cívitas : & testimónium nequítiæ illíus verum est. Diligentes in vino noli provocáre : multos enim extermináv it vinum. Ignis probat ferrum durum : sic vinum corda superbórum árguet in ebrietáte potátum. Æqua vita homínibus vinum in sobrietáte ; si bibas illud moderátè : eris sóbrius. Quæ vita est ei qui minúitur vino ?

Quid defraudat vitam? Mors.

℟. Vanitátem. 175.

Lectio iij.

VInum in jucunditátem creátum est: & non in ebrietátem, ab inítio. Exultátio ánimæ & cordis: vinum moderátè potátum. Sánitas est ánimæ & córpori sóbrius potus. Vinum multum potátum irritatiónem, & iram: & ruínas multas facit. Amaritúdo ánimæ vinum multum potátum. Ebrietátis animósitas, imprudentis offénsio; minórans virtútem: & fáciens vúlnera. In convívio vini non árguas próximum: & non despícias eum in jucunditáte illíus; verba impropérii non dicas illi: & non premas illum in repetendo.

℟. Nonne Dóminus. 175.

FERIA SEXTA.

Lectio j.

De libro Ecclesiástici.

Cap. 32.

AUdi tacens: & pro reveréntia accédet tibi bona grátia. Adolescens, lóquere in tua causa vix. Si bis interrogátus fúeris: hábeat caput responsum tuum. In multis esto quasi ínscius: & audi tacens simul, & quærens. In médio magnatórum non præsúmas: & ubi sunt senes, non multùm loquáris. Ante grándinem præíbit coruscátio; & ante verecúndiam præíbit grátia: & pro reveréntia accédet tibi bona grátia. Et horâ surgendi non te trices; præcurre autem prior in domum tuam, & illic avocáre, & illic lude: & age conceptiónes tuas, & non in delictis & verbo superbo. Et super his ómnibus benedícito Dóminum qui fecit te: & inebriantem te ab ómnibus bonis suis.

℟. Beátus homo. 173.

Lectio ij. Cap. 32. & 33.

FIli, sine consílio nihil fácias: & post factum non pœnitébit. In via ruínæ non eas: & non offendes in lápides. Nec credas te viæ laborióse: ne ponas ánimæ tuæ scándalum. Et à fíliis tuis cave: & à doméstícis tuis attende. In omni ópere tuo crede ex fide ánimæ tuæ: hoc est enim conservátio mandatórum. Qui credit Deo, attendit mandátis: & qui confídit in illo, non minorábitur. Timenti Dóminum non occurrent mala; sed in tentatióne Deus illum conservábit: & liberábit à malis. Sápiens non odit mandáta & justítias: & non illidétur quasi in procella navis. Homo sensátus credit legi Dei: & lex illi fidélis.

℟. Vani sunt. 173.

Lectio iij. Cap. 34.

QUi offert sacrifícium ex substántia páuperum:

rum : quasi qui víctimat fílium in conspectu patris sui. Panis egéntium, vita páuperum est : qui defraudat illum, homo sánguinis est. Qui aufert in sudóre panem : quasi qui occídit próximum suum. Qui effundit sánguinem; & qui fraudem facit mercenário : fratres sunt. Unus ædíficans, & unus déstruens; quid prodest illis nisi labor? Unus orans, & unus maledícens; cujus vocem exáudiet Deus? Qui baptizátur à mórtuo, & iterùm tangit eum; quid próficit lavátio illíus? Sic homo qui jejúnat in peccátis suis, & iterùm éadem fáciens; quid próficit humiliando se? oratiónem illíus quis exáudiet?

℟. Finem loquendi. 174.

SABBATO.

Lectio j.

De libro Ecclesiástici.

Cap. 37.

CUm viro sancto assíduus esto; quemcumque cognóveris observantem timórem Dei : cujus ánima est secundùm ánimam tuam; & qui, cùm titubáveris in tenebris : condolébit tibi. Cor boni consílii státue tecum : non est enim tibi áliud pluris illo. Anima viri sancti enúntiat aliquandò vera : quàm septem circumspectóres sedentes in excelso ad speculandum. Et in his ómnibus deprecáre Altíssimum : ut dírigat in veritáte viam tuam. Ante ómnia ópera verbum verax præcédat te : & ante omnem actum consílium stábile. Verbum nequam immutábit cor : ex quo partes quátuor oriuntur; bonum & malum, vita & mors : & dominátrix illórum est assídua lingua. Est vir astútus multórum eruditor : & ánimæ suæ inútilis est. Vir perítus multos erudívit : & ánimæ suæ suávis est. Qui sophísticè lóquitur, odíbilis est : in omni re defraudábitur.

[*Si fiat de Sabbato*, ℟℟℟. *sumentur è II. Nocturno Dominicæ XII.*]

Lectio ij. *Cap. 41.*

O Mors, quàm amára est memória tua hómini pacem habenti in substántiis suis : viro quiéto, & cujus viæ directæ sunt in ómnibus; & adhuc valenti accípere cibum! O mors, bonum est judícium tuum hómini indigenti, & qui minorátur víribus : defecto ætáte, & cui de ómnibus cura est; & incredíbili, qui perdit patiéntiam! Noli metúere judícium mortis. Memento quæ ante te fuérunt; & quæ superventúra sunt tibi : hoc judícium à Dómino omni carni. Et quid supervéniet tibi in beneplácito Altíssimi? Sive decem, sive centum,

five mille anni : non est enim in inferno accusátio vitæ.

Lectio iij.

VÆ vobis, viri ímpii : qui dereliquistis legem Dómini Altíssimi. Et si nati fuéritis : in maledictióne nascémini ; & si mórtui fuéritis : in maledictióne erit pars vestra. Omnia quæ de terra sunt, in terrã convertentur : sic ímpii à maledicto in perditiónem. Luctus hóminum in córpore ipsórum : nomen autem impiórum delébitur. Curam habe de bono nómine ; hoc enim magis permanébit tibi : quam mille thesauri pretiósi & magni. Bonæ vitæ númerus diérum : bonum autem nomen permanébit in ævum. Disciplínam in pace conserváte, fílii.

Ad Magníficat. *Ant.* 1. D. Numquid considerasti servum meum Job, quòd non sit ei símilis in terra, vir simplex & rectus, ac timens Deum, & recédens à malo, & adhuc rétinens innocéntiam ? *Job.* 2.

Oratio, ut infrà ad Laudes.

DOMINICA XIV.
post Pentecosten.

IN I. NOCTURNO.

Lectio j.

Incipit liber Job. *Cap.* 1.

VIr erat in terra Hus, nómine Job ; & erat vir ille simplex & rectus ; ac timens Deum, & recédens à malo : natíque sunt ei septem fílii & tres fíliæ. Et fuit posséssio ejus septem míllia óvium, & tria míllia camelórum ; quingenta quoque juga boum, & quingentæ ásinæ, ac família multa nimis : eratque vir ille magnus inter omnes Orientáles. Et ibant fílii ejus, & faciébant convívium per domos : unusquisque in die suo. Et mittentes vocábant tres sorores suas : ut comédérent & bíberent cum eis. Cùmque in orbem transíssent dies convívii ; mittébat ad eos Job, & sanctificábat illos : consurgensque dilúculo, offerébat holocausta pro síngulis. Dicébat enim ; Ne fortè peccáverint fílii mei : & benedíxerint Deo in córdibus suis. Sic faciébat Job cunctis diébus.

℟. Job córruens in terram, adorávit, & dixit : * Nudus egressus sum de útero matris meæ, & nudus revertar illuc : Dóminus dedit, Dóminus ábstulit : sit nomen Dómini benedictum. ℣. Nihil intúlimus in hunc mundum ; haud dúbium quòd nec auferre, quid póssumus. * Nudus. *Job.* 1. 1. *Tim.* 6.

Lectio ij.

QUâdam autem die ; cùm venissent fílii Dei

ut assisterent coram Dómino: áffuit inter eos étiam Satan. Cui dixit Dóminus; Unde venis? Qui respondens, ait: Circuívi terram, & perambulávi eam. Dixitque Dóminus ad eum: Numquid considerasti servum meum Job, quòd non sit ei símilis in terra; homo simplex & rectus, ac timens Deum, & recédens à malo? Cui respondens Satan, ait; Numquid Job frustrà timet Deum? Nonne tu vallasti eum, ac domum ejus, universamque substántiam per circúitum? Opéribus mánuum ejus benedixisti; & posséssio ejus crevit in terra? Sed extende páululùm manum tuam, & tange cuncta quæ póssidet: nisi in fáciem benedíxerit tibi. Dixit ergo Dóminus ad Satan; Ecce, universa quæ habet, in manu tua sunt: tantùm in eum ne extendas manum tuam. Egressúsque est Satan à fácie Dómini.

℟. Quis respondébit Deo? vel quis dícere potest: Cur ita facis? * Deus, cujus iræ nemo resístere potest, & sub quo curvantur qui portant orbem. Quantus sum ego, ut respóndeam ei? ℣. Numquid dicit figmentum ei qui se finxit: Quid me fecisti sic? * Deus. *Job.* 9. *Rom.* 9.

Lectio iij.

Cum autem quâdam die fílii & fíliæ ejus coméderent, & bíberent vinum in domo fratris sui primogéniti; núntius venit ad Job, qui díceret: Boves arábant, & ásinæ pascebantur juxta eos; & irruérunt Sabæi, tuleruntque ómnia, & púeros percussérunt gládio: & evási ego solus ut nuntiárem tibi. Cùmque adhuc ille loquerétur, venit alter, & dixit; Ignis Dei cécidit è cœlo, & tactas oves pueròsque consumpsit: & effúgi ego solus ut nuntiárem tibi. Sed & illo adhuc loquente, venit álius, & dixit; Chaldæi fecérunt tres turmas, & invasérunt camélos, & tulérunt eos, necnon & púeros percussérunt gladio: & ego fugi solus ut nuntiárem tibi. Adhuc loquebátur ille, & ecce álius intrávit, & dixit; Fíliis tuis & filiábus vescéntibus & bibéntibus vinum in domo fratris sui primogéniti: repentè ventus vehemens írruit à regióne deserti; & concussit quátuor ángulos domûs, quæ córruens oppressit líberos tuos, & mórtui sunt: & effúgi ego solus ut nuntiárem tibi.

℟. Benedíctio peritúri super me veniébat, & cor víduæ consolátus sum:

justítiâ indútus sum : * Oculus fui cæco ; & pes claudo ; † Pater eram páuperum. ℣. Factus sum infirmis infirmus : ómnibus ómnia factus sum. * Oculus. Glória Patri. † Pater. *Job.* 29. 1. *Cor.* 9.

IN II. NOCTURNO.

Lectio iv.

Ex libris Morálium sancti Gregórii Papæ.

Lib. 2. *Cap.* 18.

DOminus dedit, Dóminus ábstulit : sicut Dómino plácuit, ita factum est. Sanctus vir Job, tentante adversário, cuncta perdíderat : sed tamen sciens quia contra se Satan tentandi vires, nisi permittente Dómino, non habébat, non ait ; Dóminus dedit, diábolus ábstulit : sed, Dóminus dedit, Dóminus ábstulit. Fortasse enim fúerat dolendum, si quod Cónditor déderat, hostis abstulisset ; at postquam non ábstulit nisi ipse qui dedit, sua recépit : non nostra ábstulit. Si enim ab illo accípimus quibus in hac vita útimur ; cur doleámus quòd ipso judicante exígimur, quo largiente fœnerámur ? Nec aliquandò injustus est créditor, qui dum præfixo reddendi témpore non constríngitur : quandò vult, éxigit quod fœnerátur. Ubi & bene subjúngitur : Sicut Dómino plácuit, ita factum est. Cùm enim in hac vita ea quæ nólumus pátimur ; necesse est ut ad eum qui injustum velle nil potest : stúdia nostræ voluntátis inclinémus.

℟. Beátus homo qui corrípitur à Deo. Increpatiónem ergo Dómini ne réprobes ; * Quia ipse vúlnerat, & medétur. ℣. Noli neglígere disciplínam Dómini, neque fatigéris, dum ab eo argúeris ; * Quia. *Job.* 5. *Hebr.* 12.

Lectio v.

MAgna quippe est consolátio in eo quod dísplicet ; quòd illo ordinante erga nos ágitur : cui nonnisi justum placet. Si ígitur justa placére Dómino scimus : pati autem nulla, nisi quæ Dómino placúerint, póssumus ; justa sunt cuncta quæ pátimur : & valdè injustum est, si de justa passióne murmurámus. Sed quia orátor fortis quómodò assertiónem partis suæ contra adversárium allegávit, audívimus : nunc quómodò in oratiónis suæ término júdicem benedicendo laudet, audiámus. Séquitur : Sit nomen Dómini benedictum. Ecce omne quod rectum sensit, Dómini benedictióne conclúsit : ut hinc adversárius inspíciat, & ad pœnam suam victus erubescat ; quia ipse

Dómino cóntumax, étiam in beatitúdine cónditus éxtitit: cui homo hymnum glóriæ étiam percussus dicit.

℞ Addidit Dñus ómnia quæcumque fúerant Job, duplícia; & fratres sui consoláti sunt eum. * Dóminus autem benedixit novíssimis Job magis quàm princípio ejus. ℣. Fidélis Deus est, qui non patiétur vos tentári supra id quod potestis; sed fáciet étiam cum tentatióne provéntum. * Dóminus. *Job.* 42. 1. *Cor.* 10.

Lectio vj.

INtuendum veró est quia hostis noster tot nos jáculis pércutit: quot tentatiónibus afflígit. Quotídie namque in ácie stamus: quotídie tentatiónum ejus tela excípimus. Sed & nos contra illum jácula míttimus: si confossi tribulatiónibus humília respondémus. Beátus ígitur Job percussus damno rerum, percussus morte filiórum; quia vim dolóris vertit in laudem Conditóris, dicens: Dóminus dedit, Dóminus ábstulit; sicut Dómino plácuit, ita factum est: sit nomen Dómini benedictum; superbum hostem humilitáte pérculit: crudélem patiéntiâ stravit.

℞. Patientes estóte & vos, & confirmáte corda vestra: * Exemplum accípite labóris & patiéntiæ: † Sufferéntiam Job audistis, & finem Dómini vidistis. ℣. Sustinéte misericórdiam Dómini: respícite natiónes hóminum; & scitóte quia nullus sperávit in Dómino, & confúsus est. * Exemplum. Glória Patri. † Sufferéntiam. *Jac.* 5. *Eccli.* 2.

IN III. NOCTURNO.

Lectio vij.

Léctio sancti Evangélii secundùm Matthæum.

Cap. 6.

IN illo témpore: Dixit Jesus discípulis suis. Nemo potest duóbus dóminis servíre; Aut enim unum ódio habébit, & álterum díliget: aut unum sustinébit, & álterum contemnet. Non potestis Deo servíre & mammónæ. Et réliqua.

Homília sancti Augustíni Epíscopi.

Lib. 2. *de Serm. Domini in Monte. Cap.* 14.

NEmo potest duóbus dóminis servíre. Ad hanc ipsam intentiónem referendum est quod consequenter expónit, dicens; Aut enim unum ódio habébit, & álterum díliget: aut álterum patiétur, & álterum contemnet. Quæ verba diligenter consideranda sunt; nam qui sint duo dómini, deinceps ostendit, cùm dicit: Non potestis Deo ser-

víre & mammónæ. Mammóna apud Hebræos divítiæ appellári dicuntur. Cóngruit & Púnicum nomen: nam lucrum Púnicè Mammon dícitur.

℟. Ne sollíciti sitis ánimæ vestræ quid manducétis, neque córpori vestro quid induámini? * Nonne ánima plus est quàm esca, & corpus plusquàm vestimentum? ℣. Quadraginta annis in deserto nihil pátribus défuit; vestimenta eórum non inveteravérunt. * Nonne. *Matth.* 6. 2. *Esdr.* 9.

Lectio viij. Cap. 16.

NOlíte ergo sollíciti esse, dicentes: Quid edémus; aut quid bibémus; aut quid vestiémur? Hic manifestíssimè ostendit, non hæc esse appetenda, tanquam tália bona nostra; ut propter ipsa debeámus bene fácere, si quid fácimus: sed tamen esse necessária. Quid enim intersit inter bonum quod appetendum est; & necessárium quod sumendum est: hàc senténtiâ declarávit, cùm ait; Quærite primùm regnum Dei & justítiam ejus: & hæc ómnia apponentur vobis. Regnum ergo & justítia Dei bonum nostrum est; & hoc appetendum, & ibi finis constituendus: propter quod ómnia faciámus quæcumque fácimus.

℟. Respícite volatília cœli: non ferunt, neque metunt, neque cóngregant in hórrea; & Pater vester cœlestis pascit illa. * Nonne vos magìs pluris estìs illis? ℣. Dat jumentis escam ipsórum, & pullis corvórum invocántibus eum. * Nonne. *Matth.* 6. *Ps.* 146.

Lectio ix.

SEd quia in hac vita militámus, ut ad illud regnum perveníre possímus: quæ vita sine his necessáriis agi non potest; Apponentur vobis hæc, inquit: sed vos regnum Dei & justítiam ejus primùm quærite. Cùm enim dixit illud, Primùm, significávit quia hoc postériùs quærendum est, non témpore, sed dignitáte: illud, tanquam bonum nostrum; hoc, tanquam necessárium nostrum: necessárium autem propter illud bonum. Neque enim, verbi grátiâ, ídeò debémus evangelizáre ut manducémus: sed ídeò manducáre ut evangelizémus. Nam si proptéreà evangelizámus ut manducémus: vílius habémus Evangélium quàm cibum; & erit jam bonum nostrum in manducando: necessárium autem in evangelizando.

℟. Nolíte sollíciti esse, dicentes: Quid manducábimus, aut quo operiémur? * Hæc ómnia gentes inquí-

sunt: † Scit Pater vester quia his indigétis. ℣. Peccatóri dedit Deus curam supérfluam, ut addat & cóngreget; & hoc vánitas est, & cassa sollicitúdo. * Hæc. Glória Patri. † Scit. *Matth.* 6. *Eccles.* 2.

Ad Benedíctus. *Ant.* 3. *à.* Nemo potest duóbus dóminis servíre: non potéstis Deo servíre & mammónæ. *Matth.* 6.

Oratio.

CUstódi, Dómine, quæsumus, Ecclésiam tuam propitiatióne perpétuâ: & quia sine te lábitur humána mortálitas; tuis semper auxíliis & abstrahátur à nóxiis: & ad salutária dirigátur. Per Dóminum.

Ad Magníficat. *Ant.* 1. g. Quærite primùm regnum Dei & justítiam ejus, & hæc ómnia adjicientur vobis. *Matth.* 6.

FERIA SECUNDA.

Lectio j.

De libro Job. *Cap.* 1. & 2.

SUrrexit Job, & scidit vestimenta sua: & tonso cápite córruens in terram, adorávit, & dixit. Nudus egressus sum de útero matris meæ, & nudus revertar illuc: Dóminus dedit, Dóminus ábstulit; sicut Dómino plácuit, ita factum est: sit nomen Dómini benedíctum. In ómnibus his non peccávit Job lábiis suis: neque stultum quid contra Deum locútus est. Factum est autem cùm quâdam die venissent filii Dei, & starent coram Dómino: venisset quoque Satan inter eos & staret in conspectu ejus, ut díceret Dóminus ad Satan; Unde venis? Qui respondens, ait: Circuívi terram, & perambulávi eam.

℟. Job córruens. 194.

Lectio ij.

ET dixit Dóminus ad Satan; Numquid considerasti servum meum Job, quòd non sit ei símilis in terra: vir simplex & rectus, ac timens Deum, & recédens à malo; & adhuc rétinens innocéntiam? Tu autem commovisti me advérsùs eum: ut afflígerem eum frustrà. Cui respondens Satan, ait: Pellem pro pelle, & cuncta quæ habet homo, dabit pro ánima sua; alióquin mitte manum tuam, & tange os ejus & carnem: & tunc vidébis quòd in fáciem benedícat tibi. Dixit ergo Dóminus ad Satan; Ecce in manu tua est: verúmtamen ánimam illíus serva. Egressus ígitur Satan à fácie Dómini; percussit Job úlcere péssimo, à planta pedis usque ad vérticem ejus: qui testâ sániem radébat, sedens in sterquilínio. Dixit autem illi uxor sua; Adhuc tu pérmanes in simplicitáte tua? Béne-

dic Deo, & mórere. Qui ait ad illam; Quasi una de stultis muliéribus locúta es: si bona suscépimus de manu Dei; mala quare non suscipiámus? In ómnibus his non peccávit Job lábiis suis.

℟. Quis respondébit. 195.

Lectio iij.

IGitur audientes tres amíci Job omne malum quod accidisset ei; venérunt sínguli de loco suo: Eliphaz Themanítes, & Baldad Suhítes, & Sophar Naamathítes. Condíxerant enim, ut páriter venientes visitárent eum: & consolarentur. Cùmque elevassent procul óculos suos, non cognovérunt eum; & exclamantes ploravérunt: scissisque véstibus, sparsérunt púlverem super caput suum in cœlum. Et sedérunt cum eo in terra septem diébus & septem nóctibus; & nemo loquebátur ei verbum: vidébant enim dolórem esse vehementem.

℟. Benedíctio. 195.

FERIA TERTIA.

Lectio j.

De libro Job. *Cap.* 3.

POst hæc apéruit Job os suum; & maledixit diéi suo: & locútus est. Péreat dies in qua natus sum; & nox in qua dictum est: Conceptus est homo. Dies ille vertátur in ténebras; non requírat eum Deus désuper: & non illustrétur lúmine. Obscúrent eum ténebræ, & umbra mortis; óccupet eum calígo: & involvátur amaritúdine. Noctem illam tenebrósus turbo possídeat: non computétur in diébus anni, nec numerétur in ménsibus. Sit nox illa solitária, nec laude digna: maledícant ei qui maledícunt diéi, qui paráti sunt suscitáre Levíathan. Obtenebrentur stellæ calígine ejus: expectet lucem, & non vídeat, nec ortum surgentis auróræ; quia non conclúsit óstia ventris qui portávit me: nec ábstulit mala ab óculis meis.

℟. Beátus homo. 196.

Lectio ij. Cap. 4.

REspondens autem Eliphaz Themanítes, dixit: Si cœpérimus loqui tibi, fórsitan molestè accípies; sed conceptum sermónem tenére quis póterit? Ecce docuisti multos, & manus lassas roborasti: vacillantes confirmavérũt sermónes tui, & génua treméntia confortasti; nunc autem venit super te plaga & defecisti: tétigit te, & conturbátus es. Ubi est timor tuus; fortitúdo tua; patiéntia tua; & perféctio viárum tuárum? Recordáre, óbsecro te, quis unquam ínnocens périit? aut quando recti deléti sunt? Quin pótiùs vidi eos qui operan-

tur iniquitátem ; & séminant dolóres , & metunt eos, flante Deo , periisse : & spíritu iræ ejus esse consumptos.

℟. Addidit. 197.

Lectio iij. Cap. 6.

RESpondens autem Job, dixit ; Utinam appenderentur peccáta mea quibus iram mérui : & calámitas quam pátior, in statéra ; quasi aréna maris hæc grávior apparéret : unde & verba mea dolóre sunt plena ; quia sagittæ Dómini in me sunt , quarum indignátio ébibit spíritum meum : & terróres Dómini mílitant contra me. Numquid rúgiet ónager , cùm habúerit herbam ? aut múgiet bos , cùm ante præsépe plenum stéterit ? aut póterit cómedi insulsum , quod non est sale condítum ? aut potest áliquis gustáre , quod gustátum affert mortem ? Quæ priùs nolébat tángere ánima mea : nunc præ angústia cibi mei sunt. Quis det ut véniat petítio mea ; & quod expecto , tríbuat mihi Deus ? Et qui cœpit , ipse me cónterat ; solvat manum suam , & succídat me ? Et hæc mihi sit consolátio , ut affligens me dolóre : non parcat , nec contradícam sermónibus Sancti.

℟. Patientes estóte. 197.

FERIA QUARTA.

Lectio j.

De libro Job. *Cap.* 8.

REspondens Baldad Suhítes , dixit ; Usquequò loquéris tália , & spíritus múltiplex sermónes oris tui ? Numquid Deus supplantat judícium ? aut Omnípotens subvertit quid justum est ? Etiamsi fílii tui peccavérunt ei , & dimísit eos in manu iniquitátis suæ ; tu tamen si dilúculo consurréxeris ad Deum , & Omnipotentem fúeris deprecátus : si mundus & rectus incésseris ; statim evigilábit ad te : & pacátum reddet habitáculum justítiæ tuæ ; in tantũ ut si prióra tua fúerint parva : & novíssima tua multiplicentur nimis.

℟. Job córruens. 194.

Lectio ij. Cap. 9.

ET respondens Job , ait ; Verè scio quòd ita sit : & quòd non justificétur homo compósitus Deo. Si volúerit conténdere cum eo : non póterit ei respondére unum pro mille. Sápiens corde est , & fortis róbore ; quis réstitit ei , & pacem hábuit ? Qui tránstulit montes , & nesciérunt hi quos subvertit in furóre suo. Qui cómmovet terram de loco suo : & columnæ ejus concutiuntur. Qui præcipit soli , & non óritur : & stellas claudit quasi sub signáculo. Qui exten-

dit cœlos solus : & gráditur super fluctus maris. Qui facit Arctúrum, & Orióna, & Hyadas, & interióra Austri. Qui facit magna, & incomprehensibília & mirabília : quorum non est númerus.

℟. Quis respondébit. 195.

Lectio iij.

SI vénerit ad me, non videbo eum : si abíerit, non intélligam. Si repentè intérroget; quis respondébit ei ? vel quis dícere potest ; Cur ita facis ? Deus, cujus iræ nemo resístere potest : & sub quo curvantur qui portant orbem. Quantus ergo sum ego, ut respóndeam ei ; & loquar verbis meis cum eo ? Qui etiamsi habúero quídpiam justum ; non respondébo : sed meum júdicem deprecábor. Et cùm invocantem exaudíerit me : non credo quòd audíerit vocem meam. In túrbine enim cónteret me : & multiplicábit vúlnera mea étiam sine causa. Non concédit requiéscere spíritum meum : & implet me amaritudínibus. Si fortitúdo quæritur, robustíssimus est ; si æquitas judícii : nemo audet pro me testimónium dícere. Si justificáre me volúero, os meum condemnábit me ; si innocentem osténdero : pravum me comprobábit.

℟. Benedíctio. 195.

FERIA QUINTA.

Lectio j.

De libro Job. *Cap.* 11.

RESpondens autem Sophar Naamathítes, dixit ; Numquid qui multa lóquitur, non & áudiet ? aut vir verbósus justificábitur ? Tibi soli tacébunt hómines ? & cùm céteros irríseris, à nullo confutáberis ? Dixisti enim : Purus est sermo meus, & mundus sum in conspectu tuo. Atque útinam Deus loquerétur tecum, & aperíret lábia sua tibi ; ut osténderet tibi secréta sapiéntiæ, & quòd múltiplex esset lex ejus : & intellígeres quòd multò minóra exigáris ab eo, quàm merétur iníquitas tua.

℟. Beátus homo. 196.

Lectio ij. Cap. 12.

RESpondens autem Job, dixit : Ergo vos estis soli hómines ; & vobíscum moriétur sapiéntia ? Et mihi est cor sicut & vobis, nec inférior vestri sum ; quis enim hæc quæ nostis ignórat ? Qui deridétur ab amíco suo sicut ego, invocábit Deum ; & exáudiet eum : deridétur enim justi simplícitas. Lampas contempta apud cogitatiónes dívitum : paráta ad tempus statútum. Abundant tabernácula prædónum ; &

audacter próvocant Deum: cùm ipse déderit ómnia in manus eórum. Nimírum intérroga jumenta, & docébunt te: & volatília cœli, & indicábunt tibi. Lóquere terræ, & respondébit tibi: & narrábunt pisces maris. Quis ignórat quòd ómnia hæc manus Dómini fécerit? In cujus manu ánima omnis viventis: & spíritus universæ carnis hóminis.

℟. Addidit. 197.

Lectio iij. Cap. 13.

AUdíte ergo correptiónem meam: & judícium labiórum meórum atténdite. Numquid Deus índiget vestro mendácio; ut prò illo loquámini dolos? Numquid fáciem ejus accípitis; & pro Deo judicáre nitímini? Aut placébit ei quem celáre nihil potest? aut decipiétur ut homo vestris frauduléntiis? Ipse vos árguet: quóniam in abscóndito fáciem ejus accípitis. Statim ut se commóverit, turbábit vos: & terror ejus írruet super vos. Memória vestra comparábitur cíneri: & redigentur in lutum cervíces vestræ. Tacéte paulisper: ut loquar quodcumque mihi mens suggésserit. Quare lácero carnes meas déntibus meis; & ánimam meam porto in mánibus meis? Etiamsi occíderit me, in ipso sperábo? verúmtamen vias meas in conspectu ejus árguam. Et ipse erit salvátor meus: non enim véniet in conspectu ejus omnis hypócrita.

℟. Patientes. 197.

FERIA SEXTA.

Lectio j.

De libro Job. *Cap.* 32.

OMiserunt tres viri isti respondére Job: eò quòd justus sibi viderétur. Et irátus, indignatusque est Elíu fílius Bárachel Buzítes, de cognatióne Ram; irátus est autem adversùm Job: eò quòd justum se esse díceret coram Deo. Porrò adversùm amícos ejus indignátus est; eò quòd non invenissent responsiónem rationábilem: sed tantúmmodò condemnassent Job. Igitur Elíu expectávit Job loquentem: eò quòd senióres essent qui loquebantur. Cùm autem vidisset quòd tres respondére non potuissent: irátus est vehementer. Respondensque Elíu fílius Bárachel Buzítes, dixit; Júnior sum témpore, vos autem antiquióres: idcircò demisso cápite, véritus sum vobis indicáre meam senténtiam. Sperábam enim quòd ætas prolíxior loquerétur: & annórum multitúdo docéret sapiéntiam. Sed, ut vídeo, spíritus est in homínibus: & inspirátio Omnipoténtis dat intelligéntiam. Non sunt

longævi sapientes : nec senes intélligunt judícium.

℞. Job córruens. 194.

Lectio ij. Cap. 36.

ADdens quoque Elíu, hæc locútus est; Sústine me páululùm, & indicábo tibi : adhuc enim hábeo quod pro Deo loquar. Répetam sciéntiam meam à princípio : & operatórem meum probábo justum. Verè enim absque mendácio sermónes mei : & perfecta sciéntia probábitur tibi. Deus potentes non ábjicit : cùm & ipse sit potens. Sed non salvat ímpios : & judícium paupéribus tríbuit. Non áuferet à justo óculos suos; & reges in sólio cóllocat in perpétuum : & illi eriguntur. Et si fúerint in caténis, & vinciantur fúnibus paupertátis; indicábit eis ópera eórum, & scélera eórum : quia violenti fuérunt.

℞. Quis respondébit. 195.

Lectio iij. Cap. 38.

REspondens autem Dóminus Job de túrbine, dixit. Quis est iste involvens senténtias sermónibus imperítis? Accinge sicut vir lumbos tuos; interrogábo te : & responde mihi. Ubi eras quando ponébam fundamenta terræ? Indica mihi, si habes intelligéntiam. Quis pósuit mensúras ejus, si nosti? vel quis tetendit super eam líneam? Super quo bases illíus solidátæ sunt? aut quis demísit lápidem angulárem ejus; cùm me laudárent simul astra matutína, & jubilárent omnes fílii Dei? Quis conclúsit óstiis mare, quando erumpébat quasi de vulva procédens : cùm pónerem nubem vestimentum ejus; & calígine illud quasi pannis infántiæ obvólverem? Circúmdedi illud términis meis : & pósui vectem & óstia. Et dixi; Usque huc vénies, & non procédes ámpliùs : & hîc confringes tumentes fluctus tuos.

℞. Benedíctio. 195.

SABBATO.

Lectio j.

De libro Job. *Cap. 42.*

REspondens Job Dómino, dixit. Scio quia ómnia potes : & nulla te latet cogitátio. Quis est iste qui celat consílium absque sciéntia? ídeò insipienter locútus sum : & quæ ultra modum excéderent sciéntiam meam. Audi, & ego loquar; interrogábo te : & responde mihi. Audítu auris audívi te : nunc autem óculus meus videt te. Idcircò ipse me reprehendo : & ago pœniténtiam in favilla & cínere. Postquàm autem locútus est Dóminus verba hæc ad Job, dixit ad Eliphaz Themanítem; Irátus est furor meus in te, & in duos amícos tuos :

quóniam non estis locúti coram me rectum, sicut servus meus Job. Súmite ergo vobis septem tauros & septem aríetes; & ite ad servum meum Job: & offerte holocaustum pro vobis. Job autem servus meus orábit pro vobis; fáciem ejus suscípiam, ut non vobis imputétur stultítia: neque enim locúti estis ad me recta, sicut servus meus Job.

[*Si fiat de Sabbato*, ℟℟℟. *sumentur è II. Nocturno Dominicæ præcedentis.*]

Lectio ij.

ABiérunt ergo Eliphaz Themanítes, & Baldad Suhítes, & Sophar Naamathítes; & fecérunt sicut locútus fúerat Dóminus ad eos: & suscépit Dóminus fáciem Job. Dóminus quoque conversus est ad pœniténtiam Job: cùm oráret ille pro amícis suis. Et áddidit Dóminus ómnia quæcumque fúerant Job, duplícia. Venérunt autem ad eum omnes fratres sui, & universæ soróres suæ, & cuncti qui nóverant eum priùs, & comedérunt cum eo panem in domo ejus; & movérunt super eum caput, & consoláti sunt eum super omni malo quod intúlerat Dóminus super eum: & dedérunt ei unusquisque ovem unam, & inaurem áuream unam.

Lectio iij.

DOminus autem benedixit novíssimis Job magis quàm princípio ejus; & facta sunt ei quatuórdecim míllia óvium: & sex míllia camelórum; & mille juga boum: & mille ásinæ. Et fuérunt ei septem fílii & tres fíliæ. Et vocávit nomen uníus Diem; & nomen secundæ Cássiam: & nomen tértiæ Cornustíbii. Non sunt autem inventæ mulíeres speciósæ, sicut fíliæ Job in universa terra: deditque eis pater suus hereditátem inter fratres eárum. Vixit autem Job post hæc, centum quadraginta annis; & vidit fílios suos, & fílios filiórum suórum usque ad quartam generatiónem: & mórtuus est senex, & plenus diérum.

Ad Magníficat. *Ant.* 3. a. Tobías factus est cæcus: hanc autem tentatiónem ídeò Dóminus permísit eveníre illi, ut pósteris darétur exemplum patiéntiæ ejus, sicut & sancti Job. *Tob.* 2.

Oratio, ut infrà ad Laudes.

DOMINICA XV.
post Pentecosten.
IN I. NOCTURNO.

Lectio j.

Incipit liber Tobíæ.

Cap. 1.

TObías ex tribu & civitáte Néphthali, (quæ

est in superióribus Galilææ supra Naasson, post viam quæ ducit ad occidentem, in sinistro habens civitátem Sephet;) cùm captus esset in diébus Salmánasar regis Assyriórum in captivitáte tamen pósitus, viam veritátis non deséruit: ita ut ómnia quæ habére póterat, quotídie concaptívis frátribus qui erant ex ejus génere, impertíret. Dumque esset júnior ómnibus in tribu Néphthali: nihil tamen pueríle gessit in ópere. Dénique cùm irent omnes ad vítulos áureos quos Jeróboam fécerat rex Israel; hic solus fugiébat consórtia ómnium: sed pergébat in Jerúsalem ad templum Dómini; & ibi adorábat Dóminum Deum Israel, ómnia primitíva sua & décimas suas fidéliter ófferens: ita ut in tértio anno prosélytis & ádvenis ministráret omnem decimatiónem. Hæc & his simília secundùm legem Dei puérulus observábat.

℟. Tobías cùm esset júnior, nihil puerile gessit in ópere: dénique * Cùm irent omnes ad vítulos áureos, hic solus fugiébat consórtia ómnium; sed pergébat in Jerúsalem ad templum Dómini, & ibi adorábat. ℣. Pater tales quærit qui adórent eum. * Cùm. *Tob.* 1. *Joan.* 4.

Lectio ij.

CUm verò factus esset vir, accépit uxórem Annam de tribu sua; genuitque ex ea fílium, nomen suum impónens ei, quem ab infántia timére Deum dócuit: & abstinére ab omni peccáto. Igitur cùm per captivitátem devenisset cum uxóre sua & fílio in civitátem Níniven, cum omni tribu sua; cùm omnes éderent ex cibis gentílium, iste custodívit ánimam suam: & nunquam contaminátus est in escis eórum. Et quóniam memor fuit Dómini in toto corde suo, dedit illi Deus grátiam in conspectu Salmánasar regis; & dedit illi potestátem quòcumque vellet ire: habens libertátem quæcumque fácere voluisset.

℟. Quómodò potúeris, esto miséricors: si multum tibi fúerit, abundanter tríbue: * Si exíguum tibi fúerit, étiam exíguum libenter impertíri stude. ℣. Si volúntas prompta est, secundùm id quod habet accepta est, non secundùm id quod non habet: * Si exíguum. *Tob.* 4. 2. *Cor.* 8.

Lectio iij.

PErgébat ergo ad omnes qui erant in captivitáte: & mónita salútis dabat eis. Cùm autem venisset in Rages civitátem Medórum, & ex his qui-

bus honorátus fúerat à rege, habuisset decem talenta argenti; & cùm in multa turba géneris sui Gabélum egentem vidéret, qui erat ex tribu ejus: sub chirógrapho dedit illi memorátum pondus argenti. Post multum verò témporis, mórtuo Salmánasar rege; cùm regnáre Sennácherib fílius ejus pro eo: & fílios Israel exósos habéret in conspectu suo; Tobías quotídie pergébat per omnem cognatiónem suam, & consolabátur eos: dividebatque unicuíque, prout póterat, de facultátibus suis; esurientes alébat, nudísque vestimenta præbébat: & mórtuis atque occísis sepultúram sollícitus exhibébat.

℞. Noli timére, fili mi; páuperem quidem vitam gérimus, sed * Multa bona habébimus, si timuérimus Deum, & recessérimus ab omni peccáto, & fecérimus bene. ℣. Nonne Deus elégit páuperes in hoc mundo, dívites in fide, & herédes regni quod repromísit diligéntibus se? * Multa. Glória Patri. * Multa. *Tob.* 4. *Jac.* 2.

IN II. NOCTURNO.

Lectio iv.

Ex libro sancti Ambrósii Epíscopi, de Tobía.

Cap. 1.

Lecto prophético libro, qui inscríbitur Tobías, quamvis plenè vobis virtútes sancti Prophétæ Scriptúra insinuáverit: tamen compendiário mihi sermóne de ejus méritis recensendis & opéribus apud vos uténdum árbitror; ut ea quæ Scriptúra históricо more digessit látiùs: nos stríctiùs comprehendámus, virtútum ejus génera velut quodam breviário colligentes. Fuit Tobías vir justus, misericors, hospitális; & hoc virtútum præditus choro, súbiit ærumnam captivitátis, quam ferébat humíliter atque patienter: commúnem magis injúriam quàm privátam dolens; nec sibi virtútum suffrágia nihil profuisse deplórans: sed magis eam sibi contuméliam minórem peccatórum suórum prétio illátam arbitrátus. Méruit edíctum: ne quis ex fíliis captivitátis mórtuum sepultúræ daret.

℞. Cognáti Tobíæ irridébant vitam ejus: Tobías verò increpábat eos, dicens: * Fílii sanctórum sumus, & vitam illam expectámus, quam Deus datúrus est his qui fidem suam nunquam mutant ab eo. ℣. Teneámus spei nostræ confessiónem indeclinábilem; fidélis enim est qui repromísit. * Fílii sanctórum sumus. *Tob.* 2. *Hebr.* 10.

Lectio v.

AT ille interdicto non revocabátur magìs quàm incitabátur; ne desérere officium pietátis, mortis metu viderétur: erat enim misericórdiæ prétium mortis pœna. Talis flagítii deprehensus reus, vix tandem per amícum pótuit: direpto património, egénus & exul restitui suis. Iterùm in his versabátur offíciis: & si quid alimenti foret, peregrínum cum quo cibum súmeret quærébat. Itaque cùm fessus à sepultúræ revertisset múnere: appósitis sibi edendi subsídiis, misso fílio, quærébat consortem convívii. Dum convíva accérsitur, nuntiátis insepulti córporis relíquiis, convívium deserébat; nec putábat pium ut ipse cibum súmeret: cùm in público corpus jacéret exánime. Hoc illi quotidiánum opus, & magnum.

℟. Quando orábas cum lácrymis, & sepeliébas mórtuos, & derelinquébas prándium tuum, ego óbtuli oratiónem tuam Dómino. * Ego sum Ráphael ángelus, unus ex septem qui astámus ante Dñum. ℣. Grátia vobis & pax ab eo qui est, & à septem spirítibus qui in conspectu throni ejus sunt. * Ego sum. *Tob.* 12. *Apoc.* 1.

Lectio vj. Cap. 2.

TAm sancto fessus offício Prophéta; dum requiescit juxta paríetem aulæ, cadente de pásserum nido stércore, albúgine cæcitátem íncidit: nec conquestus ingémuit, nec dixit; Hæc merces labórum meórum? Fraudári magìs se dóluit obsequiórum, quàm oculórum múnere: nec cæcitátem pœnam, sed impedimentum putábat. Et cùm victum mercéde levá-ret cónjugis: ne quid furtívum domum suam intráret, cavébat. Dénique plus honestáti quàm necessitáti cónsulens, cui sua déerant; commodáverat próximo suo pecúniam quamdam: quam toto vitæ suæ témpore in tanta indigéntia non repoposcit. Vix, ubi se fessum vidit, & depósitum senectúte, insinuávit fílio; non tam cúpiens commodátum repóscere: quàm sollícitus ne fraudáret herédem. Quòd ígitur commodávit pecúniam, & non fœnerávit: justi servávit offícium. Malum est enim fœnus quo quæruntur usúræ; sed non illud fœnus malum de quo scriptum est: Fœnera próximo tuo in témpore necessitátis illíus.

℟. Quia acceptus eras Deo, * Necesse fuit ut tentátio probáret te; & † Nunc misit me Dóminus ut

curárem te, & Saram uxórem fílii tui à dæmónio liberárem. ℣. Quem díligit Dóminus, castígat; flagellat autem omnem fílium quem récipit. * Necesse. Glória. † Nunc. *Tob.* 12. *Heb.* 12.

IN III. NOCTURNO.

Lectio vij.

Léctio sancti Evangélii secundùm Lucam.

Cap. 7.

IN illo témpore: Ibat Jesus in civitátem quæ vocátur Naïm: & ibant cum eo discípuli ejus, & turba copiósa. Cùm autem appropinquáret portæ civitátis: ecce defunctus efferebátur fílius únicus matris suæ. Et réliqua.

Homília sancti Augustíni Epíscopi.

Serm. 98. *de verbis Evang. Luc.* 7. *C.* 4.

VIdeámus quid Christus nos díscere vóluit in tribus mórtuis quos suscitávit. Resuscitávit fíliam mórtuam Archisynagógi: ad quam ægrotantem petebátur ut eam de ægritúdine liberáret. Excitávit & hunc júvenem víduæ fílium; de quo nunc admóniti sumus ut hinc ista quæ ipse largíri dignátur: cum vestra caritáte loquerémur. Modò audistis quómodò excitátus est. Appropinquábat Dóminus civitáti: & ecce efferebátur mórtuus jam extra portam. Misericórdiâ commótus, quòd flebat mater vídua, & destitúta único fílio; fecit quod audistis, dicens: Adolescens, tibi dico, Surge. Surrexit ille mórtuus, cœpit loqui: & réddidit illum matri suæ. Excitávit & Lázarum de sepulcro.

℟. Defunctus efferebátur fílius únicus matris suæ; & hæc vídua erat. Quam cùm vidisset * Dóminus, misericórdiâ motus super eam, dixit illi: Noli flere. ℣. Non despíciet Dóminus víduam, si effundat loquélam gémitûs. * Dóminus. *Luc.* 7. *Eccli.* 35.

Lectio viij. Cap. 5.

ISta tria génera mortuórum sunt tria génera peccatórum: quos hodièque súscitat Christus. Illa enim mórtua fília Archisynagógi intùs erat in domo: nondùm erat de secrétis pariétibus eláta in públicum. Ibi intùs suscitáta est: viva paréntibus réddita. Iste autem jam quidem non in domo: sed tamen nondùm in sepulcro; pariétibus elátus erat: terræ mandátus non erat. Qui suscitávit mórtuam nondùm elátam: suscitávit mórtuum jam elátum, nondùm sepultum. Tértium restábat; ut & sepultum suscitáret: & hoc fecit in Lázaro.

℟. Accessit Jesus, & té-

tigit lóculum : hi autem qui portábant, steterunt. Et * Ait : Adolescens, tibi dico, Surge ; & resédit qui erat mórtuus. ℣. Deus noster, Deus salvos faciendi ; & Dómini Dómini éxitus mortis. * Ait. *Luc.* 7. *Ps.* 67.

Lectio ix. Cap. 7.

HÆc ergo, caríssimi, sic audiámus, ut qui vivunt, vivant : qui mórtui sunt, reviviscant. Sive adhuc peccátum in corde conceptum est, & non procéssit in factum : pœníteat, corrigátur cogitátio, surgat mórtuus intra domum consciéntiæ. Sive jam, quod cogitávit, admísit : nec sic desperétur. Non surrexit mórtuus intùs : surgat elátus. Pœníteat facti, de próximo reviviscat; non eat in profundum sepultúræ : non accípiat désuper consuetúdinis molem. Sed fortè jam illi loquor : qui jam duro sui moris lápide prémitur; qui jam urgétur consuetúdinis póndere : qui jam quatriduánus putet. Nec ipse desperet ; profundus mórtuus est : sed altus est Christus. Novit clamando terréna ónera rúmpere ; novit intrínsecùs per seipsum vivificáre : solvendum discípulis trádere. Agant étiam tales pœniténtiam : neque enim Lázaro resuscitáto post quatríduum ullus putor in vivente remánserat. Ergo qui vivunt, vivant ; quicumque autem mórtui sunt, in quacumque harum trium morte se invénerint : agant ut celériter jam resurgant.

℟. Sicut Pater súscitat mórtuos, & vivíficat ; * Sic & † Fílius quos vult, vivíficat. ℣. Non est fortis sicut Deus noster : Dóminus mortíficat, & vivíficat. * Sic. Glória Patri. † Fílius. *Joan.* 5. 1. *Reg.* 2.

Ad Benedictus. *Ant.* 2. D. Qui erat mórtuus cœpit lóqui ; & dedit illum Jesus matri suæ. *Luc.* 7.

Oratio.

ECclésiam tuam, Dómine, miserátio continuáta mundet & múniat; &, quia sine te non potest salva consístere : tuo semper múnere gubernétur. Per Dóminum.

Ad Magníficat. *Ant.* 1. D. Accépit omnes timor, & magnificábant Deum, dicentes : Quia Prophéta magnus surrexit in nobis, & quia Deus visitávit plebem suam. *Luc.* 7.

FERIA SECUNDA.

Lectio j.

De libro Tobíæ. *C.* 2.

POst hæc cùm esset dies festus Dómini ; & factum esset prándium bonum in domo Tobíæ, dixit fílio suo : Vade, & adduc áliquos de tribu nostra, ti-

mentes Deum, ut epulentur nobiscum. Cùmque abiisset: reversus nuntiávit ei unum ex fíliis Israel jugulátum jacére in platéa. Statimque exíliens de accúbitu suo, relinquens prándium: jejúnus pervénit ad corpus; tollensque illud portávit ad domum suam occultè: ut, dum sol occubuisset, cautè sepelíret eum. Cùmque occultasset corpus, manducávit panem cum luctu & tremóre; mémorans illum sermónem quem dixit Dóminus per Amos prophétam: Dies festi vestri convertentur in lamentatiónem & luctum.

℟. Tobías. 206.

Lectio ij.

CUm verò sol occubuisset: ábiit, & sepelívit eum. Arguébant autem eum omnes próximi ejus, dicentes: Jam hujus rei causâ intérfici jussus es, & vix effugisti mortis impérium; & íterùm sépelis mórtuos? Sed Tobías plus timens Deum quàm regem, rapiébat córpora occisórum; & occultábat in domo sua: & médiis nóctibus sepeliébat ea. Cóntigit autem ut quâdam die fatigátus à sepultúra: véniens in domum suam, jactasset se juxta paríetem, & obdormisset; & ex nido hirúndinum dormienti illi cálida stércora incíderint super óculos ejus: fieretque cæcus. Hanc autem tentatiónem ídeò permísit Dóminus eveníre illi; ut pósteris darétur exemplum patiéntiæ ejus: sicut & sancti Job.

℟. Quómodò. 206.

Lectio iij. Cap. 2. & 3.

ANna verò uxor ejus ibat ad opus textrínum quotídie: & de labóre mánuum suárum victum quem cónsequi póterat, deferébat. Unde factum est ut hædum caprárum accípiens detulisset domi; cujus cùm vocem balantis vir ejus audisset, dixit: Vidéte ne fortè furtívus sit; rédditè eum dóminis suis: quia non licet nobis aut édere ex furto áliquid, aut contíngere. Ad hæc uxor ejus iráta, respondit; Manifestè vana facta est spes tua: & eleemósynæ tuæ modò apparuérunt. Atque his & áliis hujuscémodi verbis exprobrábat ei. Tunc Tobías ingémuit, & cœpit oráre cum lácrymis, dicens; Justus es, Dómine, & ómnia judícia tua justa sunt: & omnes viæ tuæ, misericórdia, & véritas, & judícium. Et nunc, Dómine, memor esto mei, & ne vindíctam sumas de peccátis meis: neque reminiscáris delícta mea, vel parentum meórum. Quóniam non obedívimus præceptis tuis: ídeò tráditi sumus in direptió-

nem, & captivitátem, & mortem.

℟. Noli timére. 207.

FERIA TERTIA.

Lectio j.

De libro Tobíæ. *C.* 4.

CUm Tobías putáret oratiónem suam exaudíri ut mori potuísset: vocávit ad se Tobíam fílium suum, dixítque ei. Audi, fili mi, verba oris mei: & ea in corde tuo quasi fundamentum cónstrue. Cùm accéperit Deus ánimam meam, corpus meum sépeli; & honórem habébis matri tuæ ómnibus diébus vitæ ejus: memor enim esse debes quæ & quanta perícula passa sit propter te in útero suo. Cùm autem & ipsa compléverit tempus vitæ suæ: sepélias eam circa me. Omnibus autem diébus vitæ tuæ in mente habéto Deum; & cave ne aliquandò peccáto conséntias: & prætermittas præcepta Dómini Dei nostri. Ex substántia tua fac eleemósynam; & noli avértere fáciem tuam ab ullo páupere: ita enim fiet ut nec à te avertátur fácies Dómini. Quómodò potúeris: ita esto miséricors. Si multùm tibi fúerit, abundanter tríbue; si exíguum tibi fúerit: étiam exíguum libenter impertíri stude. Præmium enim bonum tibi thesaurízas in die necessitátis; quóniam eleemósyna ab omni peccáto & à morte líberat: & non patiétur ánimam ire in ténebras. Fidúcia magna erit coram summo Deo eleemósyna ómnibus faciéntibus eam.

℟. Cognáti. 207.

Lectio ij.

ATtende tibi, fili mi, ab omni fornicatióne: & præter uxórem tuam nunquam patiáris crimen scire. Supérbiam nunquam in tuo sensu, aut in tuo verbo dominári permittas: in ipsa enim inítium sumpsit omnis perdítio. Quicumque tibi áliquid operátus fúerit; statim ei mercédem restítue: & merces mercenárii tui apud te omnínò non remáneat. Quod ab álio óderis fíeri tibi: vide ne tu aliquandò álteri fácias. Panem tuum cum esuriéntibus & egénis cómede: & de vestiméntis tuis nudos tege. Panem tuum & vinum tuum super sepultúram justi constítue: & noli ex eo manducáre & bíbere cum peccatóribus. Consílium semper à sapiente perquíre. Omni témpore bénedic Deum; & pete ab eo, ut vias tuas dírigat: & ómnia consília tua in ipso permáneant. Indico étiam tibi, fili mi, dedisse me decem talenta argenti, dum adhuc infántulus esses, Gabélo, in Rages civitáte Medórum: & chirógraphum

ejus apud me hábeo ; & ídeò perquíre quómodò ad eum pervénias, & recípias ab eo supra memorátum pondus argenti : & restítuas ei chirógraphum suum. Noli timére, fili mi : páuperem quidem vitam gérimus ; sed multa bona habébimus, si timuérimus Deum, & recessérimus ab omni peccáto : & fecérimus bene.

℟. Quando orábas. 208.

Lectio iij. Cap. 5.

TUnc respondit Tobías patri suo, & dixit : Omnia quæcumque præcepisti mihi, fáciam, pater. Quómodò autem pecúniam hanc requíram : ignóro. Ille me nescit, & ego eum ignóro ; quod signum dabo ei ? Sed neque viam per quam pergátur illuc : aliquandò cognóvi. Tunc pater suus respondit illi, & dixit ; Chirógraphum quidem illíus penès me hábeo : quod dum illi osténderis, statim restítuet. Sed perge nunc, & inquíre tibi áliquem fidélem virum, qui eat tecum salvâ mercéde suà : ut, dum adhuc vivo, recípias eam. Tunc egressus Tobías invénit júvenem spléndidum, stantem præcinctum : & quasi parátum ad ambulandum. Et ignórans quòd Angelus Dei esset, salutávit eum, & dixit ; Unde te habémus, bone júvenis ? At ille respondit : Ex fíliis Israel. Et Tobías dixit ei ; Nosti viam quæ ducit in regiónem Medórum ? Cui respondit ; Novi : & ómnia itínera ejus frequenter ambulávi ; & mansi apud Gabélum fratrem nostrum, qui morátur in Rages civitáte Medórum : quæ pósita est in monte Ecbátanis.

℟. Quia acceptus. 208.

FERIA QUARTA.

Lectio j.

De Libro Tobíæ. *Cap.* 6.

PRofectus est Tobías, & canis secútus est eum : & mansit primâ mansióne juxta flúvium Tigris. Et exívit ut laváret pedes suos : & ecce piscis immánis exívit ad devorandum eum. Quem expavescens Tobías, clamávit voce magnâ, dicens : Dómine, invádit me. Et dixit ei Angelus ; Apprehende bránchiam ejus : & trahe eum ad te. Quod cùm fecisset ; attraxit eum in siccum : & palpitáre cœpit ante pedes ejus. Tunc dixit ei Angelus : Exéntera hunc piscem ; & cor ejus, & fel & jecur repóne tibi : sunt enim hæc necessária ad medicamenta utíliter. Quod cùm fecisset ; assávit carnes ejus, & secum tulérunt in via : cétera saliérunt, quæ sufficerent eis, quousque pervenírent in Rages civitátem Medórum. Tunc interrogávit Tobías

Angelum, & dixit ei; Obsecro te, Azária frater, ut dicas mihi quod remédium habébunt ista quæ de pisce serváre jussisti? Et respondens Angelus, dixit ei; Cordis ejus partículam si super carbónes ponas, fumus ejus extrícat omne genus dæmoniórum, sive à viro, sive à muliére: ita ut ultrà non accédat ad eos. Et fel valet ad ungendos óculos in quibus fúerit albúgo: & sanabuntur.

℟. Tobías. 206.

Lectio ij.

ET dixit ei Tobías; Ubi vis ut maneámus? Respondensque Angelus, ait: Est hic Ráguel nómine, vir propinquus de tribu tua; & hic habet fíliam nómine Saram: sed neque másculum, neque féminam ullam habet áliam præter eam. Tibi debétur omnis substántia ejus: & oportet eam te accípere cónjugem. Pete ergo eam à patre ejus: & dabit tibi eam in uxórem. Tunc respondit Tobías, & dixit; Audio quia trádita est septem viris, & mórtui sunt: sed & hoc audívi, quia dæmónium occídit illos. Tímeo ergo, ne fortè & mihi hæc evéniant; & cùm sim únicus paréntibus meis: depónam senectútem illórum cum tristítia ad ínferos.

℟. Quómodò. 206.

Lectio iij.

TUnc Angelus Ráphael dixit ei: Audi me, & ostendam tibi qui sunt, quibus prævalére potest dæmónium. Hi namque qui conjúgium ita suscípiunt; ut Deum à se & à sua mente exclúdant, & suæ libídini ita vacent, sicut equus & mulus quibus non est intellectus: habet potestátem dæmónium super eos. Tu autem cùm accéperis eam, ingressus cubículum; per tres dies cóntinens esto ab ea: & nihil áliud, nisi oratiónibus vacábis cum ea. Ipsâ autem nocte, incenso jécore piscis: fugábitur dæmónium. Secundâ verò nocte, in copulatióne sanctórum Patriarchárum admittéris. Tértiâ autem nocte benedictiónem consequéris: ut fílii ex vobis procreentur incólumes. Transactâ autem tértiâ nocte; accípies vírginem cum timóre Dómini, amóre filiórum magis quàm libídine ductus: ut in sémine Abrahæ benedictiónem in filiis consequáris.

℟. Noli timére. 207.

FERIA QUINTA.

Lectio j.

De libro Tobíæ.

Cap. 7.

INgressi sunt ad Raguélem: & suscépit eos Ráguel cum gáudio. Intuensque Tobíam Ráguel, dixit

Annæ uxóri suæ; Quàm símilis est júvenis iste consobríno meo! Et cùm hæc dixisset, ait; Unde estis, júvenes fratres nostri? At illi dixérunt: Ex tríbu Néphthali sumus, ex captivitáte Nínive. Dixitque illis Ráguel; Nostis Tobíam fratrem meum? Qui dixérunt: Nóvimus. Cùmque multa bona loquerétur de eo; dixit Angelus ad Raguélem: Tobías de quo intérrogas, pater istíus est. Et misit se Ráguel, & cum lácrymis osculátus est eum: & plorans supra collum ejus, dixit. Benedíctio sit tibi, fili mi: quia boni & óptimi viri fílius es. Et Anna uxor ejus, & Sara ipsórum fília lacrymátæ sunt. Postquàm autem locúti sunt, præcépit Ráguel occídi arietem: & parári convívium. Cùmque hortarétur eos discúmbere ad prándium, Tobías dixit; Hic ego hódiè non manducábo, neque bibam, nisi priùs petitiónem meam confirmes: & promittas mihi dare Saram fíliam tuam.

℟. Cognáti. 207.

Lectio ij.

TUnc dixit Ráguel: Non dúbito quòd Deus preces & lácrymas meas in conspectu suo admíserit; & credo quóniam ídeò fecit vos veníre ad me, ut ista conjungerétur cognatióni suæ secundùm legem Móysi! & nunc noli dúbium gérere quòd tibi eam tradam. Et apprehendens déxteram fíliæ suæ, dextræ Tobíæ trádidit, dicens; Deus Abraham, & Deus Isaac, & Deus Jacob vobíscum sit: & ipse conjungat vos, impleatque benedictiónem suam in vobis. Et acceptâ chartâ: fecérunt conscriptiónem conjúgii. Et post hæc epuláti sunt: benedicentes Deum. Vocavitque Ráguel ad se Annam uxórem suam: & præcépit ei ut præparáret álterum cubículum. Et introduxit illuc Saram fíliam suam, & lacrymáta est. Dixitque ei; Forti ánimo esto, fília mea: Dóminus cœli det tibi gáudium pro tædio quod perpessa es.

℟. Quando orábas cum lácrymis. 208.

Lectio iij. Cap. 8.

TUnc hortátus est vírginem Tobías, dixitque ei: Sara, exurge, & deprecémur Deum hódiè, & cras, & secundum cras; quia his tribus nóctibus Deo júngimur: tértiâ autem transactâ nocte, in nostro érimus conjúgio; fílii quippe sanctórum sumus: & non póssumus ita conjungi sicut gentes quæ ignórant Deum. Surgentes autem páriter, instanter orábant

ambo simul: ut sánitas darétur eis. Dixitque Tobías; Dómine Deus patrum nostrórum, benedícant te cœli & terræ, maréque & fontes, & flúmina: & omnes creatúræ tuæ quæ in eis sunt. Tu fecisti Adam de limo terræ, dedistíque ei adjutórium Evam; & nunc, Dómine, tu scis quia non luxúriæ causâ accípio sorórem meam cónjugem: sed solâ posteritátis dilectióne, in qua benedicátur nomen tuum in sécula seculórum. Dixit quoque Sara; Miserére nobis, Dómine, miserére nobis: & consenescámus ambo páriter sani.

℟. Quia acceptus eras Deo. 208.

FERIA SEXTA.

Lectio j.

De libro Tobíæ.

Cap. 8. *&* 9.

ADjurávit Ráguel Tobíam, ut duas hebdómadas morarétur apud se. De ómnibus autem quæ possidébat Ráguel, dimídiam partem dedit Tobíæ: & fecit scriptúram, ut pars dimídia quæ supérerat post óbitum eórum, Tobíæ domínio deveníret. Tunc vocávit Tobías Angelum ad se, quem quidem hóminem existimábat, dixitque ei: Azária frater, peto ut auscultes verba mea. Si meipsum tradam tibi servum, non ero condignus providéntiæ tuæ: tamen óbsecro te, ut assúmas tibi animália sive servítia, & vadas ad Gabélum in Rages civitátem Medórum; reddasque ei chirógraphum suum, & recípias ab eo pecúniam: & roges eum veníre ad núptias meas. Scis enim ipse quóniam númerat pater meus dies: & si tardávero unâ die plus, contristátur ánima ejus. Et certè vides quómodò adjurávit me Ráguel: cujus adjuramentum spérnere non possum. Tunc Ráphael assúmens quátuor ex servis Raguélis, & duos camélos, in Rages civitátem Medórum perrexit; & invéniens Gabélum, reddidit ei chirógraphum suum: & recépit ab eo omnem pecúniam. Indicavitque ei de Tobía fílio Tobíæ, ómnia quæ gesta sunt: fecitque eum secum veníre ad núptias.

℟. Tobías. 206.

Lectio ij. *Cap.* 10.

CUm verò moras fáceret Tobías causâ nuptiárum, sollícitus erat pater ejus Tobías, dicens; Putas quare morátur fílius meus, aut quare detentus est ibi? Putasne Gabélus mórtuus est; & nemo reddet illi pecúniam? Cœpit autem contristári nimis ipse, & Anna uxor ejus cum eo; & cœpérunt ambo simul flere:

re : eò quòd die statúto mínimè reverterétur fílius eórum ad eos. Flebat ígitur mater ejus irremediabílibus lácrymis, atque dicébat; Heu, heu me, fili mi, ut quid te mísimus peregrinári, lumen oculórum nostrórum, báculum senectútis nostræ, solátium vitæ nostræ, spem posteritátis nostræ? ómnia simul in te uno habentes, te non debúimus dimíttere à nobis. Cui dicébat Tobías: Tace, & noli turbári; sanus est fílius noster: satis fidélis est vir ille cum quo mísimus eum.

℟. Quómodò potúeris, esto miséricors. 206.

Lectio iij. Cap. 11.

ANna autem sedébat secùs viam quotídie in supercílio montis: unde respícere póterat de longinquo. Et dum ex eódem loco specularétur adventum ejus, vidit à longè: & íllicò agnóvit venientem fílium suum; currensque nuntiávit viro suo, dicens: Ecce venit fílius tuus. Dixitque Ráphael ad Tobíam; At ubi introíeris domum tuam, statim adóra Dóminum Deum tuum: & grátias agens ei, accéde ad patrem tuum, & osculáre eum. Statimque lini super óculos ejus ex felle isto piscis quod portas tecum; scias enim quóniam mox aperientur óculi ejus: & vidébit pater tuus lumen cœli, & in aspectu tuo gaudébit. Tunc præcucurrit canis qui simul fúerat in via: & quasi núntius advéniens, blandimento suæ caudæ gaudébat. Et consurgens cæcus pater ejus, cœpit offendens pédibus cúrrere: & datâ manu púero, occurrit óbviàm fílio suo; & suscípiens osculátus est eum cum uxóre sua: & cœpérunt ambo flere præ gáudio. Cùmque adorassent Deum, & grátias egissent: consedérunt. Tunc sumens Tobías de felle piscis, linívit óculos patris sui; & sustínuit quasi dimídiam ferè horam: & cœpit albúgo ex óculis ejus, quasi membrána ovi, égredi; quam apprehendens Tobías traxit ab óculis ejus: statimque visum recépit. Et glorificábant Deum.

℟. Noli timére. 207.

SABBATO.

Lectio j.

De libro Tobíæ.

Cap. 12.

VOcávit ad se Tobías fílium suum, dixitque ei; Quid póssumus dare viro isti sancto qui venit tecum? Respondens Tobías, dixit patri suo; Pater, quam mercédem dábimus ei? aut quid dignum póterit esse benefíciis ejus? Me duxit & reduxit sanum: pecúniam à Gabélo ipse recépit; uxórem ipse me ha-

bére fecit : & dæmónium ab ea ipse compéscuit; gáudium paréntibus ejus fecit : meipsum à devoratióne piscis erípuit; te quoque vidére fecit lumen cœli : & bonis ómnibus per eum repléti sumus. Quid illi ad hæc potérimus dignum dare? Sed peto te, pater mi, ut roges eum si fortè dignábitur medietátem de ómnibus quæ alláta sunt, sibi assúmere. Et vocantes eum, pater scílicet & fílius, tulérunt eum in partem : & rogáre cœpérunt ut dignarétur dimídiam partem ómnium quæ attulérant, acceptam habére.

[*Si fiat de Sabbato,* ℟℟℟. *sumentur è II. Nocturno Dominicæ præcedentis.*]

Lectio ij.

TUnc dixit eis occultè; Manifesto vobis veritátem : & non abscondam à vobis occultum sermónem. Quando orábas cum lácrymis ; & sepeliébas mórtuos : & derelinquébas prándium tuum; & mórtuos abscondébas per diem in domo tua, & nocte sepeliébas eos : ego óbtuli oratiónem tuam Dómino. Et quia acceptus eras Deo : necesse fuit ut tentátio probáret te. Et nunc misit me Dóminus ut curárem te : & Saram uxórem fílii tui à dæmónio liberárem. Ego enim sum Ráphael Angelus : unus ex septem qui astámus ante Dóminum. Cùmque hæc audissent, turbáti sunt : & trementes cecidérunt super terram in fáciem suam. Dixitque eis Angelus : Pax vobis, nolíte timére. Etenim cùm essem vobiscum, per voluntátem Dei eram : ipsum benedícite, & cantáte illi. Videbar quidem vobiscum manducáre, & bíbere : sed ego cibo invisíbili & potu, qui ab homínibus vidéri non potest, utor. Tempus est ergo ut revertar ad eum qui me misit.

Lectio iij. *Cap.* 14.

IN hora autem mortis suæ vocávit ad se Tobíam fílium suum, & septem júvenes fílios ejus nepótes suos, dixitque eis : Propè erit intéritus Nínive; non enim éxcidit verbum Dómini : & fratres nostri qui dispersi sunt à terra Israel, revertentur ad eam. Omnis autem deserta terra ejus replébitur ; & domus Dei quæ in ea incensa est, íterùm reædificábitur : ibíque revertentur omnes timentes Deum; & relinquent gentes idóla sua, & vénient in Jerúsalem, & inhabitábunt in ea : & gaudébunt in ea omnes reges terræ, adorantes regem Israel. Audíte ergo, fílii mei, patrem vestrum : Servíte Dómino in veritáte, & inquírite ut faciátis quæ plá-

cita sunt illi ; & fíliis vestris mandáte ut fáciant justítias & eleemósynas : ut sint mémores Dei, & benedícant eum in omni témpore in veritáte, & in tota virtúte sua. Nunc ergo, fílii, audíte me, & nolíte manére hic : sed quâcumque die sepeliéritis matrem vestram circa me in uno sepulcro ; ex eo dirígite gressus vestros ut exeátis hinc : vídeo enim quia iníquitas ejus finem dabit ei. Factum est autem post óbitum matris suæ ; Tobías abscessit ex Nínive cum uxóre sua, & fíliis, & filiórum fíliis : & reversus est ad sóceros suos. Invenitque eos incólumes in senectúte bona : & curam eórum gessit, & ipse clausit óculos eórum ; & omnem hereditátem domûs Raguélis ipse percépit : viditque quintam generatiónem, fílios filiórum suórum. Et complétis annis nonaginta-novem in timóre Dómini : cum gáudio sepeliérunt eum. Omnis autem cognátio ejus, & omnis generátio ejus in bona vita, & in sancta conversatióne permansit ; ita ut accepti essent tam Deo quàm homínibus : & cunctis habitántibus in terra.

Ad Magníficat. *Ant.* 5. C. Venit Assur in multitúdine fortitúdinis suæ : Dóminus autem omnípotens trádidit eum in manus féminæ, & confódit eum. *Judith.* 16.

Oratio.

Tua nos, quæsumus, Dómine, grátia semper & prævéniat & sequátur : ac bonis opéribus júgiter præstet esse intentos. Per Dóminum.

DOMINICA XVI. post Pentecosten.

IN I. NOCTURNO.

Lectio j.

Incipit liber Judith.

Cap. 1.

Arphaxad rex Medórum subjugáverat multas gentes império suo : & ipse ædificávit civitátem potentíssimam, quam appellávit Ecbátanis, ex lapídibus quadrátis & sectis ; fecit muros ejus in latitúdinem cubitórum septuaginta, & in altitúdinem cubitórum triginta : turres verò ejus pósuit in altitúdinem cubitórum centum. Per quadrum verò eárum latus utrumque vicenórum pedum spátio tendebátur : posuitque portas ejus in altitúdinem túrrium. Et gloriabátur quasi potens in poténtia exércitûs sui : & in glória quadrigárum suárum. Anno ígitur duodécimo regni sui ; Nabuchodónosor rex Assyriórum, qui regnábat in Nínive civitáte magna, pugnávit contra Arphaxad : & obtínuit eum.

℟. Scitóte quóniam exáudiet Dóminus preces vestras, si manentes permanséritis in jejúniis & oratiónibus: * Mémores estóte Móysi qui Amalec confidentem in virtúte sua, non ferro pugnando, sed précibus sanctis orando dejécit. ℣. Omnia quæcumque petiéritis in oratióne credentes, accipiétis. * Mémores. *Judith.* 4. *Matth.* 21.

Lectio ij. Cap. 2.

ANno tértio-décimo Nabuchodónosor regis, vigésimâ & secundâ die mensis primi: factum est verbum in domo Nabuchodónosor regis Assyriórum, ut defénderet se. Vocavitque omnes majóres natu, omnesque duces, & bellatóres suos: & habuit cum eis mystérium consílii sui; dixitque cogitatiónem suam in eo esse: ut omnem terram suo subjugáret império. Quod dictum cùm placuisset ómnibus: vocávit Nabuchodónosor rex Holofernem príncipem milítiæ suæ, & dixit ei; Egrédere advérsùs omne regnum Occidentis: & contra eos præcípuè qui contempsérunt impérium meum.

℟. Judith vídua habens super lumbos suos cilícium, jejunábat ómnibus diébus vitæ suæ: & erat hæc in ómnibus famosíssima; * Quóniam timébat Dóminum valdè: nec erat qui loquerétur de illa verbum malum. ℣. Hæc erat plena opéribus bonis & eleemósynis quas faciébat; * Quóniam. *Judith.* 8. *Act.* 9.

Lectio iij. Cap. 4.

TUnc audientes hæc fílii Israel, qui habitábant in terra Juda: timuérunt valdè à fácie ejus. Tremor, & horror invásit sensus eórum, ne hoc fáceret Jerúsalem & templo Dómini: quod fécerat céteris civitátibus & templis eárum. Et misérunt in omnem Samaríam per circúitum usque Jéricho: & præoccupavérunt omnes vértices móntium; & muris circumdedérunt vicos suos: & congregavérunt frumenta in præparatiónem pugnæ. Sacerdos étiam Elíachim scripsit ad universos qui erant contra Esdrelon, quæ est contra fáciem campi magni juxta Dóthaïn: & universos per quos viæ tránsitus esse póterat; ut obtinérent ascensus móntium per quos via esse póterat ad Jerúsalem: & illic custodírent ubi angustum iter esse póterat inter montes. Et fecérunt fílii Israel secundùm quod constitúerat eis sacerdos Dómini Elíachim.

℟. Æquo ánimo estóte, fratres, expectémus à Dómino misericórdiam; * Fór-

fitan enim indignatiónem suam abscindet, & † Dabit glóriam nómini suo. ℣. Nihil sollíciti sitis, sed in omni oratióne & obsecratióne petitiónes vestræ innotescant apud Deum; * Fórsitan. Glória Patri. † Dabit. *Judith.* 7. *Philip.* 4.

IN II. NOCTURNO.

Lectio iv.

Ex libro sancti Ambrósii Epíscopi, de Elía & jejúnio. *Cap.* 9.

POtentes vinum prohibentur bíbere: ne cùm bíberint, oblivíscantur sapiéntiam. Bibébant vinum in ebrietáte potentes, qui Holoferni príncipi milítiæ regis Assyriórum se trádere gestiébant; sed non bibébat fémina Judith, jejúnans ómnibus diébus viduitátis suæ: præter festórum diérum solemnitátes. His armis muníta processit: & omnem Assyriórum circúmvenit exércitum. Sóbrii vigóre consílii ábstulit Holofernis caput; servávit pudicítiam: victóriam reportávit. Hæc enim succíncta jejúnio, in castris prætendébat aliénis: ille vino sepultus jacébat, ut ictum vúlneris sentíre non posset. Itaque uníus mulíeris jejúnium innúmeros stravit exércitus Assyriórum.

℟. Reputantes peccátis nostris hæc ipsa supplícia minóra esse, * Flagella Dómini, quibus corrípimur, ad emendatiónem, & non ad perditiónem nostram evenisse credámus. ℣. Dum judicámur, à Dómino corrípimur, ut non cum hoc mundo damnémur. * Flagella. *Judith.* 8. 1. *Cor.* 11.

Lectio v.

ESther quoque púlchrior facta est jejúnio: Dóminus enim grátiam sóbriæ mentis augébat. Omne genus suum, id est, totum pópulum Judæórum à persecutiónis acerbitátibus liberávit; ita ut regem sibi fáceret esse subjectum: non libídinis ardóre flammátum, sed cœlesti miseratióne conversum; ita ut & pœna retorquerétur in ímpium: & honor sacris redderétur altáribus. Itaque illa quæ tríduo jejunávit contínuo, & corpus suum aquâ lavit, plus plácuit: & vindictam rétulit. Aman autem, dum se regáli jactat convívio: inter ipsa vina pœnam suæ ebrietátis exolvit. Est ergo jejúnium reconciliatiónis sacrifícium; virtútis increméntum: quod fecit étiam féminas fortióres augmento grátiæ.

℟. Quia pátiens Dóminus est, in hoc ipso pœniteámus: * Humiliémus illi ánimas nostras, & expectémus húmiles consolatiónem ejus. ℣. Deus su-

perbis resistit, humílibus autem dat grátiam. * Humiliémus. *Judith.* 8. *Jac.* 4.

Lectio vj. Cap. 10.

NOn omnis fames acceptábile jejúnium facit : sed fames quæ Dei timóre suscípitur. Non sola fames quæritur : sed plena disciplína jejúnii. Aliis dícitur; In diébus jejuniórum vestrórum invenítis voluntátes vestras : & omnes súbditos vobis stimulátis. Non tale jejúnium ego elégi : dicit Dóminus. Quod jejúnium improbétur, audívimus : nunc audiámus quod sit probábile. Sed solve omnem colligatiónē injustítiæ tuæ; dissolve obligatiónes violentárum commutatiónum : dimitte confractos in remissiónem, & omnem conscriptiónem iníquam dirumpe; frange esurienti panem tuum : & egénos non habentes tectum, induc in domum tuam; & si videris nudum, coóperi eum : & doméfticos séminis tui non despícias.

℟. Non in multitúdine est virtus tua, Dómine, nec superbi ab inítio placuérunt tibi; sed * Humílium & mansuetórum semper tibi plácuit deprecátio. ℣. Omnis qui se exaltat, humiliábitur; & qui se humíliat, exaltábitur. * Humílium & mansuetórum. Glória Patri. * Humílium & mansuetórum. *Judith.* 9. *Luc.* 18.

IN III. NOCTURNO.

Lectio vij.

Léctio sancti Evangélii secundùm Lucam.

Cap. 14.

IN illo témpore : Cùm intráret Jesus in domum cujusdam príncipis Pharisæórum sábbato manducáre panem; & ipsi observábant eum : & ecce homo quidam hydrópicus erat ante illum. Et réliqua.

Homília sancti Gregórii Papæ.

Lib. 16. *Moral. in Job*, *C.* 23. *&* 24.

QUantálibet sit justítia óperis, apud internum Júdicem nulla est : si hanc élevat tumor mentis. Qui enim humiliátus fúerit, erit in glória : & qui inclináverit óculos suos, ipse salvábitur. Quæ nimírum senténtia à Veritátis ore non díscrepat, dicentis; Omnis qui se exaltat, humiliábitur : & qui se humíliat, exaltábitur. Unde & per Salomónem dícitur; Antequàm conterátur, exaltátur cor hóminis : & ántequàm gloriétur, humiliátur. Rectè autem dícitur : Qui inclináverit óculos suos, ipse salvábitur; quia quantùm per membrórum ministérium deprehendi potest : prima supérbiæ ostensio esse in óculis solet. Ocu-

los ergo inclináre, est nullum respiciendo despícere: sed se minórem atque ímparem cunctis quos áspicit, æstimáre. Salvábitur qui óculos inclínat; quia qui falsum supérbiæ vérticem déserit: veritátis altitúdinem ascendit.

℟. Cùm invitátus fúeris ad núptias, * Non discumbas in primo loco, ne fortè honorátior te sit invitátus, & qui te vocávit, dicat tibi: Da huic locum. ℣. Ubi fúerit supérbia, ibi erit & contumélia; ubi autem est humílitas, ibi & sapiéntia. * Non. *Luc.* 14. *Prov.* 11.

Homil. 7. *in Evang. n.* 4.

Lectio viij.

REstat ergo ut in omne quod scit, sese mens déprimat; ne quod virtus sciéntiæ côngregat: ventus elatiónis tollat. Cùm bona, fratres, ágitis, semper ad memóriam malè acta revocáte; ut dum cautè culpa conspícitur: nunquam de bono ópere incautè ánimus lætétur. Superióres ínvicem, eos máximè qui vobis commissi non sunt, próximos vestros atténdite; quia & quos ágere áliqua prava conspícitis: quæ in eis láteant bona nescítis. Magnus ergo unusquísque esse stúdeat; sed tamen áliquo modo esse se nésciat: ne dum sibi magnitúdinem arroganter tríbuit, amittat. Hinc étenim per Prophétam dícitur; Væ qui sapientes estis in óculis vestris: & coram vobismetipsis prudentes. Hinc Paulus ait: Nolíte prudentes esse apud vosmetipsos. Hinc contra superbientem Saül dícitur; Cùm esses párvulus in óculis tuis: caput in tríbubus Israel factus es. Ac si apertè dicerétur; Cùm tu te párvulum conspíceres: ego te præ céteris magnum feci. Quia verò tu te magnum cónspicis: à me parvus æstimáris.

℟. Recumbe in novíssimo loco, ut qui te invitávit, dicat tibi: Amíce, ascende supériùs; * Tunc erit tibi glória coram simul discumbéntibus. ℣. Mélius est ut dicátur tibi, Ascende, quàm ut humilieris. * Tunc. *Luc.* 14. *Prov.* 25.

Lectio ix.

SI ergo sancti viri, étiam cùm agunt fórtia, de semetipsis vília séntiunt; quid in sua excusatióne dictúri sunt qui sine ópere virtútis intumescunt? Sed etsi quælibet bona adsint ópera, nulla sunt: nisi ex humilitáte condiantur. Miranda quippe áctio cum elatióne non élevat: sed gravat. Qui enim sine humilitáte virtútes côngregat, in ventum púlverem portat; & unde áliquid ferre cérnitur: in-

de detériùs cæcátur. In cunctis ergo quæ ágitis, fratres mei, radícem boni óperis humilitátem tenéte: nec quibus jam superióres, sed, quibus adhuc inferióres estis aspícite; ut dum meliórum vobis exempla propónitis: ad majóra semper ascéndere ex humilitáte valeátis.

℟. Superbum séquitur humílitas; * Et † Húmilem spíritu suscípiet glória. ℣. Qui potens est, dispersit superbos, & exaltávit húmiles; * Et húmilem. Glória Patri. † Húmilem. *Prov.* 29. *Luc.* 1.

Ad Benedictus. *Ant.* 1. J. Jesus dixit ad Legisperítos & Pharisæos: Si licet sábbato curáre? At illi tacuérunt. Ipse verò apprehensum sanávit hydrópicum, ac dimísit. *Luc.* 14.

Oratio.

TUa nos, quæsumus, Dómine, grátia semper & prævéniat & sequátur: ac bonis opéribus júgiter præstet esse intentos. Per Dóminum.

Ad Magníficat. *Ant.* 7. a. Respondens Jesus ad Legisperítos, dixit: Cujus vestrûm ásinus aut bos in púteum cadet, & non contínuò éxtrahet illum die sábbati? Et non póterant ad hæc respondére illi. *Luc.* 14.

FERIA SECUNDA.

Lectio j.

De libro Judith.

Cap. 8.

ERat Judith relicta vídua jam annis tribus, & ménsibus sex. Et in superióribus domûs suæ fecit sibi secrétum cubículum: in quo cum puellis suis clausa morabátur. Et habens super lumbos suos cilícium; jejunábat ómnibus diébus vitæ suæ: præter sábbata, & neoménias, & festa domûs Israel. Erat autem eleganti aspectu nimis: cui vir suus relíquerat divítias multas, & famíliam copiósam, ac possessiónes arméntis boum & grégibus óviũ plenas. Et erat hæc in ómnibus famosíssima, quóniam timébat Dóminum valdè: nec erat qui loquerétur de illa verbum malum.

℟. Scitóte. 220.

Lectio ij. *Cap.* 10.

FActum est autem cùm descénderet montem circa ortum diéi: occurrérunt ei exploratóres Assyriórum, & tenuérunt eam, dicentes; Unde venis? aut quò vadis? Quæ respondit. Fília sum Hebræórum: ídeò ego fugi à fácie eórum, quóniam futúrum agnóvi quòd dentur vobis in deprædatiónem; pro eo quòd contemnentes vos, noluérunt ultrò trádere seipsos: ut inveníreni misericórdiã

in conspectu vestro. Hac de causa cogitávi mecum, dicens; Vadam ad fáciem príncipis Holofernis, ut índicem illi secréta illórum, & ostendam illi quo áditu possit obtinére eos: ita ut non cadat vir unus de exércitu ejus. Et cùm audissent viri illi verba ejus, considerábant fáciem ejus: & erat in óculis eórum stupor, quóniam pulchritúdinem ejus mirabantur nimis. Et dixérunt ad eam: Conservasti ánimam tuam, eò quòd tale reperisti consílium, ut descénderes ad dóminum nostrum. Hoc autem scias, quóniam cùm stéteris in conspectu ejus, bene tibi fáciet: & eris gratíssima in corde ejus. Duxeruntque illam ad tabernáculum Holofernis, annuntiantes eam. Cùmque intrasset ante fáciem ejus: statim captus est in suis óculis Holofernes.

℟. Judith. 220.

Lectio iij. Cap. 13.

ERat Judith sola in cubículo. Porrò Holofernes jacébat in lecto nímiâ ebrietáte sopítus. Dixitque Judith puellæ suæ, ut staret foris ante cubículum, & observáret. Stetitque Judith ante lectum, orans cum lácrymis, & labiórum motu in siléntio, dicens: Confirma me, Dómine Deus Israel, & réspice in hac hora ad ópera mánuum meárum; ut, sicut promisisti, Jerúsalem civitátem tuam érigas: & hoc quod credens per te posse fíeri cogitávi, perfíciam. Et cùm hæc dixisset; accessit ad columnam quæ erat ad caput lectuli ejus: & pugiónem ejus, qui in ea ligátus pendébat, exolvit. Cùmque evaginasset illum, apprehendit comam cápitis ejus, & ait: Confirma me, Dómine Deus, in hac hora. Et percussit bis in cervícem ejus: & abscídit caput ejus.

℟. Æquo ánimo. 220.

FERIA TERTIA.

Lectio j.

De libro Judith. *Cap.* 15.

CUm omnis exércitus decollátum Holofernem audisset: fugit mens & consílium ab eis; & solo tremóre & metu agitáti, fugæ præsídium sumunt: ita ut nullus loquerétur cum próximo suo; sed inclináto cápite, relictis ómnibus, evádere festinábant Hebræos, quos armátos super se veníre audiébant: fúgientes per vias campórum & sémitas cóllium. Videntes itaque fílii Israel fugientes, secúti sunt illos: descenderuntque clangentes tubis, & ululantes post ipsos. Et quóniam Assyrii non adunáti, in fugam ibant præcípites; fílii autem Israel uno ágmine persequen-

tes : debilitábant omnes quos inveníre potuissent.

℟. Reputantes. 221.

Lectio ij.

JOacim autem summus Póntifex de Jerúsalem venit in Bethúliam, cum universis presbyteris suis : ut vidéret Judith. Quæ cùm exisset ad illum, benedixérunt eam omnes unâ voce, dicentes : Tu glória Jerúsalem, tu lætítia Israel, tu honorificéntia pópuli nostri; quia fecisti viríliter, & confortátũ est cor tuum : eò quòd castitátem amáveris, & post virum tuum, álterum nescíeris; ídeò & manus Dómini confortávit te : & ídeò eris benedicta in æternum. Et dixit omnis pópulus : Fiat, fiat. Per dies autem triginta vix collecta sunt spólia Assyriórum à pópulo Israel.

℟. Quia pátiens. 221.

Lectio iij. Cap. 16.

ET factum est post hæc, omnis pópulus post victóriam venit in Jerúsalem adoráre Dóminum : & mox ut purificáti sunt, obtulérunt omnes holocausta, & vota, & repromissiónes suas. Porrò Judith universa vasa béllica Holofernis quæ dedit illi pópulus; & conopéum quod ipsa sustúlerat de cubíli ipsíus : óbtulit in anathéma oblivionis. Erat autem pópulus jucundus secundùm fáciem Sanctórum : & per tres menses gáudium hujus victóriæ celebrátum est cum Judith. Post dies autem illos unusquisque rédiit in domum suam; & Judith magna facta est in Bethúlia : & præclárior erat universæ terræ Israel. Erat étiam virtúti cástitas adjuncta : ita ut non cognósceret virum ómnibus diébus vitæ suæ, ex quo defunctus est Manasses vir ejus. Erat autem diébus festis procédens cum magna glória. Mansit autem in domo viri sui annos centum-quinque; & dimísit Abram suam líberam : & defuncta est, ac sepulta cum viro suo in Bethúlia. Luxitque illam omnis pópulus diébus septem.

℟. Non in multitúdine est virtus. 222.

FERIA QUARTA.

Lectio j.

Incipit liber Esther.

Cap. 1.

IN diébus Assuéri, qui regnávit ab India usque Æthiópiam super centum viginti-septem províncias; quando sedit in sólio regni sui : Susan cívitas regni ejus exórdium fuit. Tértio ígitur anno impérii sui : fecit grande convívium cunctis princípibus, & púeris suis, fortíssimis Persárum, & Medórum ínclytis, & Præfectis provinciárum coram se; ut osténderet divítias glóriæ regni sui, ac magni-

túdinem atque jactántiam poténtiæ suæ: multo témpore, centum vidélicet & octoginta diébus.

℟. Instábat dies quo Esther debéret intráre ad regem. Quæ * Non quæsívit muliébrem cultum: habuitque grátiam super omnes mulíeres; & pósuit rex diadéma regni in cápite ejus. ℣. Abscónditus cordis homo est in conspectu Dei lócuples; sic & sanctæ mulíeres ornábant se. * Non quæsívit. *Esther*. 2. 1. *Petr*. 3.

Lectio ij.

VAsthi quoque regína fecit convívium feminárum in palátio: ubi rex Assuérus manére consuéverat. Itaque die séptimo, cùm rex esset hilárior, & post nímiam potatiónem incaluisset mero: præcépit Maüman, & Bázatha, & Harbóna, & Bágatha, & Abgatha, & Zethar, & Carchas, septem eunúchis qui in conspectu ejus ministrábant, ut introdúcerent regínam Vasthi coram rege, pósito super caput ejus diadémate; ut osténderet cunctis pópulis & princípibus pulchritúdinem illíus: erat enim pulchra valdè. Quæ rénuit; & ad regis impérium, quod per eunúchos mandáverat: veníre contempsit.

℟. Dómine, rex omnípotens, in ditióne tua cuncta sunt pósita; & * Non est qui possit tuæ resístere voluntáti, si decréveris salváre Israel: & nunc miserére pópuli tui. ℣. Si Deus pro nobis, quis contra nos? * Non est qui possit. *Esther*. 13. *Rom*. 8.

Lectio iij. Cap. 2.

ERat vir Judæus in Susan civitáte, vocábulo Mardochæus, fílius Jaïr, fílii Sémei, fílii Cis, de stirpe Jémini; qui translátus fúerat de Jerúsalem, eo témpore quo Jechóniam regem Juda Nabuchodónosor rex Babylónis transtúlerat: qui fuit nutrítius fíliæ fratris sui Edissæ; quæ áltero nómine vocabátur Esther, & utrumque paréntem amíserat: pulchra nimis, & decórâ fácie. Mortuisque patre ejus ac matre: Mardochæus sibi eam adoptávit in filiam. Cùmque percrebuisset regis impérium, & juxta mandátum illíus multæ pulchræ vírgines adduceréntur Susan, & Egéo traderentur eunúcho; Esther quoque inter céteras puellas ei trádita est: ut servarétur in número feminárum. Quæ plácuit ei: & invénit grátiam in conspectu illíus.

℟. Israel clamávit ad Dóminum, & * Salvum fecit Dóminus pópulum suum;

† Liberavitque nos ab ómnibus malis. ℣. Suscépit Israel púerum suum, recordátus misericórdiæ suæ. * Salvum. Glória Patri. † Liberavitque. *Esther.* 10. *Luc.* 1.

FERIA QUINTA.

Lectio j.

De libro Esther.

Cap. 2.

EVolúto témpore per órdinem: instábat dies quo Esther fília Abíhaïl fratris Mardochæi, quam sibi adoptáverat in fíliam, debéret intráre ad regem. Quæ non quæsívit mulíebrem cultum; sed quæcumque vóluit, Egéus eunúchus custos vírginum: hæc ei ad ornátum dedit. Erat enim formósa valdè, & incredíbili pulchritúdine: ómnium óculis gratiósa & amábilis videbátur. Ducta est ítaque ad cubículum regis Assuéri mense décimo, qui vocátur Tebeth: séptimo anno regni ejus. Et adamávit eam rex plusquàm omnes mulíeres: habuitque grátiã & misericórdiam coram eo super omnes mulíeres; & pósuit diadéma regni in cápite ejus: fecitque eam regnáre, in loco Vasthi.

℟. Instábat. 227.

Lectio ij. Cap. 3.

POst hæc rex Assuérus exaltávit Aman fílium Amadáthi, qui erat de stirpe Agag: & pósuit sólium ejus super omnes príncipes quos habébat. Cunctíque servi regis, qui in fóribus palátii versabantur, flectébant génua, & adorábant Aman; sic enim præcéperat eis imperátor: solus Mardochæus non flectébat genu, neque adorábat eum. Cui dixérunt púeri regis, qui ad fores palátii præsidébant; Cur præter céteros non observas mandátum regis? Cùmque hoc crébriùs dícerent, & ille nollet audíre; nuntiavérunt Aman, scire cupientes utrùm perseveráret in senténtia: díxerat enim eis se esse Judæum. Quod cùm audisset Aman, & experimento probasset quòd Mardochæus non flécteret sibi genu, nec se adoráret, irátus est valdè: & pro níhilo duxit in unum Mardochæum míttere manus suas; audíerat enim quòd esset gentis Judææ: magìsque voluit omnem Judæórum, qui erant in regno Assuéri, pérdere natiónem.

℟. Dómine, rex. 227.

Lectio iij. Cap. 4.

QUæ cùm audisset Mardochæus, scidit vestimenta sua, & indútus est sacco, spargens cínerem cápiti; & in platéa médiæ civitátis voce magnâ clamábat, ostendens amaritúdinem ánimi sui: & hoc ejulátu usque ad fores palátii grádiens. Non enim

erat lícitum indútum sacco aulam regis intráre. In ómnibus quoque provínciis, óppidis, ac locis, ad quæ crudéle regis dogma pervénerat: planctus ingens erat apud Judæos, jejúnium, ululátus, & fletus, sacco & cínere multis pro strato uténtibus. Ingressæ autem sunt puellæ Esther & eunúchi, nuntiaveruntque ei. Quod áudiens consternáta est: & vestem misit, ut abláto sacco indúerent eum, quam accípere nóluit. Accitóque Athac eunúcho, quem rex ministrum ei déderat; præcépit ei ut iret ad Mardochæum: & dísceret ab eo cur hoc fáceret.

℟. Israel clamávit ad Dóminum. 227.

FERIA SEXTA.

Lectio j.

De libro Esther. *Cap.* 5.

DIe tértio indúta est Esther regálibus vestiméntis; & stetit in átrio domûs régiæ, quod erat intérius, contra basílicam regis: at ille sedébat super sólium suum in consistório palátii contra óstium domûs. Cûmque vidísset Esther regínam stantem, plácuit óculis ejus: & exténdit contra eam virgam áuream quam tenébat manu. Quæ accédens, osculáta est summitátem virgæ ejus. Dixitque ad eam rex. Quid vis, Esther regína? Quæ est petítio tua? Etiamsi dimídiam partem regni petíeris, dábitur tibi. At illa respondit; Si regi placet: óbsecro ut vénias ad me hódiè, & Aman tecum, ad convívium quod parávi. Statimque rex, Vocáte, inquit, citò Aman: ut Esther obédiat voluntáti.

℟. Instábat dies quo Esther deberet. 227.

Lectio ij. Cap. 6.

CUm esset ingressus Aman, ait illi rex. Quid debet fíeri viro quem rex honoráre desíderat? Cógitans autem in corde suo Aman, & réputans quód nullum álium rex, nisi se, vellet honoráre, respondit; Homo quem rex honoráre cupit, debet índui véstibus regiis: & impóni super equum qui de sella regis est; & accípere régium diadéma super caput suum: & primus de régiis princípibus ac tyrannis téneat equum ejus; & per platéam civitátis incédens, clamet & dicat: Sic honorábitur quemcumque volúerit rex honoráre. Dixitque ei rex. Festína, & sumptâ stolâ & equo, fac, ut locútus es, Mardochæo Judæo: qui sedet ante fores palátii. Cave ne quidquam de his quæ locútus es, prætermittas.

℟. Dómine. 227.

Lectio iij.

TUlit ítaque Aman stolam & equum, indutumque Mardochæum in platéa civitátis; & impósitum equo præcedébat, atque clamábat: Hoc honóre condignus est, quemcumque rex voluérit honoráre. Reversúsque est Mardochæus ad jánuam palátii; & Aman festinávit ire in domum suam, lugens & operto cápite: narravítque Zares uxóri suæ & amícis ómnia quæ evenissent sibi. Cui respondérunt sapiéntes quos habébat in consílio, & uxor ejus; Si de sémine Judæórum est Mardochæus, ante quem cádere cœpisti, non póteris ei resístere: sed cades in conspectu ejus.

℟. Israel. 227.

SABBATO.

Lectio j.

De libro Esther.

Cap. 7.

INtrávit rex & Aman, ut bíberent cum regína. Dixítque ei rex étiam secundâ die, postquàm vino incalúerat; Quæ est petítio tua, Esther, ut detur tibi? & quid vis fíeri? Etiamsi dimídiam partem regni mei petíeris, impetrábis. Ad quem illa respondit: Si invéni grátiam in óculis tuis, ô rex, & si tibi placet; dona mihi ánimam meam pro qua rogo, & pópulum meum pro quo óbsecro: tráditi enim sumus ego & pópulus meus, ut conterámur, jugulémur, & pereámus. Atque útinam in servos & fámulas venderémur! esset tolerábile malum, & gemens tacérem: nunc autem hostis noster est, cujus crudélitas redundat in regem. Respondénsque rex Assuérus, ait; Quis est iste, & cujus poténtiæ, ut hæc áudeat fácere? Dixítque Esther: Hostis & inimícus noster péssimus iste est Aman. Quod ille áudiens, íllicò obstúpuit: vultum regis ac regínæ ferre non sústinens.

[*Si fiat de Sabbato*, ℟℟℟. *sumentur è Feria IV. præcedenti.*]

Lectio ij. Cap. 7. & 8.

DIxítque Harbóna, unus de eunúchis qui stabant in ministério regis; En lignum quod paráverat Mardochæo qui locútus est pro rege, stat in domo Aman: habens altitúdinis quinquaginta cúbitos. Cui dixit rex: Appéndite eum in eo. Suspensus est ítaque Aman in patíbulo quod paráverat Mardochæo: & regis ira quiévit. Die illo dedit rex Assuérus Esther regínæ domum Aman adversárii Judæórum: & Mardochæus ingressus est ante fáciem regis. Confessa est enim ei Esther, quòd esset pátruus suus. Tulítque rex

ànnulum quem ab Aman récipi júsſerat : & trádidit Mardochæo. Esther autem constítuit Mardochæum super domum suam.

Lectio iij. Cap. 9.

IGitur duodécimi mensis, quem Adar vocári ante jam díximus, tértiâ-décimâ die, quando cunctis Judæis interféctio parabátur : & hostes eórum inhiábant sánguini; versâ vice Judæi superióres esse cœpérunt : & se de adversáriis vindicáre. Congregatíque sunt per síngulas civitátes, óppida & loca : ut exténderent manum contra inimícos & persecutóres suos. Nullusque ausus est resístere : eò quòd omnes pópulos magnitúdinis eórum formído penetrárat. Nam & provinciárum júdices, & duces, & procuratóres, omnisque dígnitas quæ síngulis locis ac opéribus præerat : extollébant Judæos timóre Mardóchæi, quem príncipem esse palátii, & plúrimùm posse cognóverant; fama quoque nóminis ejus crescébat quotídie : & per cunctórum ora volitábat.

Ad Magníficat. *Ant.* I. *D.* In diébus Nehémiæ ducis, & Esdræ sacerdótis, in dedicatióne muri Jerúsalem, requisiérunt Levítas de ómnibus locis suis, ut addúcerent eos, & fácerent dedicatiónem & lætítiam in actióne gratiárum. 2. *Esd.* 12.

Oratio, ut infrà ad Laudes.

DOMINICA XVII. post Pentecosten.

IN I. NOCTURNO.

Lectio j.

Incipit liber primus Esdræ.

Cap. I.

IN anno primo Cyri regis Persárum, ut compleréttur verbum Dómini ex ore Jeremíæ, suscitávit Dóminus spíritum Cyri regis Persárum : & tráduxit vocem in omni regno suo étiam per scriptúram, dicens. Hæc dicit Cyrus rex Persárum; Omnia regna terræ dedit mihi Dóminus Deus cœli : & ipse præcépit mihi ut ædificárem ei domum in Jerúsalem, quæ est in Judæa. Quis est in vobis de universo pópulo ejus? Sit Deus illíus cum ipso. Ascendat in Jerúsalem quæ est in Judæa; & ædíficet domum Dómini Dei Israel : ipse est Deus qui est in Jerúsalem. Et omnes réliqui in cunctis locis ubicumque hábitant; ádjuvent eum viri de loco suo, argento & auro, & substántia, & pecóribus : excepto quod voluntáriè ófferunt templo Dei, quod est in Jerúsalem. Et surrexérunt príncipes patrum de Juda, & Bénjamin, & Sacerdótes & Levítæ, & omnis cujus Deus

suscitávit spíritum : ut ascénderent ad ædificandum templum Dómini, quod erat in Jerúsalem. Universíque qui erant in circúitu, adjuvérunt manus eórum in vasis argénteis & áureis, in substántia & jumentis, in supelléctili : exceptis his quæ sponte obtúlerant. Rex quoque Cyrus prótulit vasa templi Dómini, quæ túlerat Nabuchodónosor de Jerúsalem : & posúerat ea in templo Dei sui. Prótulit autem ea Cyrus rex Persárum per manum Mithridátis fílii Gázabar : & annumerávit ea Sassábazar príncipi Juda.

℟. Cùm cœperint impléri in Babylóne septuaginta anni, visitábo vos; * Et suscitábo super vos verbum meum bonum, & redúcam captivitátem vestram de univérsis géntibus. ℣. Implétum est tempus, & appropinquávit: pœnitémini, & crédite; * Et suscitábo. *Jerem.* 29. *Marc.* 1.

Lectio ij. Cap. 3.

JAmque vénerat mensis séptimus; & erant fílii Israel in civitátibus suis : congregátus est ergo pópulus quasi vir unus in Jerúsalem. Et surrexit Jósue fílius Jósedec, & fratres ejus sacerdótes, & Zoróbabel fílius Saláthiel, & fratres ejus; & ædificavérunt altáre Dei Israel, ut offerrent in eo holocautómata : sicut scriptum est in lege Móysi viri Dei. Collocavérunt autem altáre Dei super bases suas, deterréntibus eos per circúitum pópulis terrárum : & obtulérunt super illud holocaustum Dómino manè & véspere; feceruntque solemnitátem tabernaculórum, sicut scriptum est : & holocaustum diébus síngulis per órdinem secundùm præceptum, opus diéi in die suo. Et post hæc holocaustum juge, tam in Calendis, quàm in univérsis solemnitátibus Dómini, quæ erant consecrátæ : & in ómnibus in quibus ultrò offerebátur munus Dómino. A primo die mensis séptimi cœpérunt offerre holocaustum Dómino : porrò templum Dei nondùm fundátum erat. Dedérunt autem pecúnias látomis & cæmentáriis; cibum quoque, & potum, & óleum Sidóniis Tyriisque, ut deferrent ligna cédrina de Líbano ad mare Joppe : juxta quod præceperat Cyrus rex Persárum eis.

℟. Animæquióres estóte, fílii, & proclamáte ad Dóminum; erit enim memória vestra ab eo qui duxit vos. * Sicut enim fuit sensus vester, ut erraretis à Deo; décies tantùm, iterùm convertentes, requirétis eum. ℣. Numquid Deus répulit pópulum suum ? Absit. *

Sicut enim fuit. *Baruch.* 4. *Rom.* 11.

Lectio iij.

FUndáto ígitur à cæmentáriis templo Dómini, ſtetérunt Sacerdótes in ornátu ſuo cum tubis: & Levítæ fílii Aſaph in cymbalis, ut laudárent Deum per manus David regis Iſrael. Et concinébant in hymnis & confeſſióne Dómino: Quóniam bonus, quóniam in æternum miſericórdia ejus ſuper Iſrael. Omnis quoque pópulus vociferabátur clamóre magno in laudando Dóminum: eò quòd fundátum eſſet templum Dómini. Plúrimi étiam de Sacerdótibus & Levítis, & príncipes patrum, & ſenióres qui víderant templum prius cùm fundátum eſſet, & hoc templum in óculis eórum, flebant voce magnâ: & multi vociferantes in lætítia, elevábant vocem. Nec póterat quiſquam agnóſcere vocem clamóris lætántium, & vocem fletûs pópuli; commixtìm enim pópulus vociferabátur clamóre magno: & vox audiebátur procul.

℞. Abſque muro habitábitur Jerúſalem, præ multitúdine hóminum in médio ejus: & ego * Ero ei, ait Dóminus, murus ignis in circúitu, & † In glória ero in médio ejus. ℣. Portæ ejus non claudentur, & afferent glóriam & honórem géntium in illam: non intrábit in eam áliquod coinquinátum. * Ero ei. Glória Patri. † In. *Zach.* 2. *Apoc.* 21.

IN II. NOCTURNO.

Lectio iv.

Sermo ſancti Cyrilli Alexandríni.

Lib. 2. Glaphyr. in Geneſ. Cap. 4.

CYrus Cambyſis fílius, Medórum ſimul & Perſárum cópiis conjunctis, bellum Aſſyriis finítimis ac vicínis íntulit: demùm Babylóne ipsâ vi captâ, liberávit Judæos Aſſyriórum tyránnidem lamentantes, nec ſine lácrymis accurrentes, affirmanteſque prædictum eſſe à Deo per vocem ſanctórum; quòd ventúrus eſſet opportúnè, & adverſários debellatúrus, atque ipſe liberáret è vínculis oppreſſos: quòdque rursùm ædificáret templum in Jeroſólymis, quod Aſſyrii ímpiè in Deum agentes incénderant. Porrò quòd nequáquam hâc in re mentíti ſint Iſraelítæ: fácilè nobis conſtíterit, ſi ſanctórum Prophetárum ſcripta inquirámus. Ait enim ita Deus per vocem Iſaíæ; Hæc dicit Dóminus Deus chriſto meo Cyro, cujus apprehendi déxteram: ut ſubji-

ciam ante eum gentes. Propter servum meum Jacob, & Israel electum meum; ego vocábo te nómine tuo, & suscípiam te: tu autem non cognovisti me. Audis quo pacto manifestè, non cognovisti me, ait, neque inter eos qui Deum nôrunt collocáre dignátur: ádeò præclárum, quem ipse & régibus superiórem & innumerárum géntium dóminum constitúerat. Quæ enim de ipso dicuntur: typi erant óperum per Christum edendórum.

℟. Ego Dóminus qui dico Cyro: Pastor meus es, & omnem voluntátem meam complébis. * Ego suscitávi eum, & captivitátem meam dimittet non in prétio, neque in munéribus. ℣. Non corruptibílibus auro vel argento redempti estis, sed pretióso sánguine Christi. * Ego. *Is.* 44. & 45. 1. *Petr.* 1.

Lectio v.

Et quidem Cyrus dominátus est in innúmeris géntibus: atque omnis eum recépit cívitas. Accépit autem & thesauros in ténebris latentes, abscónditos; & à século némini visos: & diuturnâ servitúte Israélem exémit. At regnávit per universam terram Emmánuel, quem tanquam ómnium Salvatórem ac redemptórem tota cívitas suscípiens commóta est; & totum genus humánum jam à servitúte ac tyránnide diabólica liberátum est: ipsíque súbditum. Descendens autem in infernum, ábstulit thesauros tenebrósos, abscónditos, invisíbiles: portas æreas contrívit, & vectes férreos confrégit; iis qui in vínculis erant, dicens: Exíte; & his qui in ténebris versabantur: Reveláminì. Idcircò étiam olim ad patientíssimum atque invictum athlétam Job ita ait; Venisti ad fontem maris, in vestígiis autem abyssi ambulasti: apertæque tibi sunt timóre portæ mortis. Janitóres autem inferni videntes te, expavérunt. Légimus enim véluti per interrogatiónem hæc: demonstrante nimírum sermóne ea quæ per Christum in ipsis inferni penetrálibus præclárè gesta sunt. Ideò enim Christus mórtuus est & vixit: ut & mortuórum & vivéntium dominétur.

℟. Dicit Dóminus Christo meo Cyro, cujus apprehendi déxteram: * Subjíciam ante fáciem ejus gentes, & dorsa regum vertam; portas æreas cónteram, & vectes férreos confringam. ℣. Cùm evacuáverit Christus omnem principátum & potestátem, oportet illum regnáre, do-

nec ponat Deus omnes inimícos sub pédibus ejus. * Subjíciam. *Is.* 45. 1. *Cor.* 15.

Lectio vj.

AT olim quidem Cyrus, datis pecúniis : templum Jerosólymis reædificári jussit. Fundávit autem Ecclésiam, sanctam reverà & celebérrimam civitátem Emmánuel : tanquam Babylóna quamdam evertens superbam, & contumeliósam idololatríam. Quòd verò in typum glóriæ Christi ea quæ de Cyro dicuntur, pósita sint; ex iis quæ deinceps à Prophéta narrantur : manifestum fiet. Ego feci terram & hóminem super eam; ego manu meâ firmávi cœlum; ego suscitávi eum cum justítia : ipse ædificábit civitátem meam. Qui enim creávit terram, & hóminem super eam, quique cœlum stellis ornávit; excitávit nobis justítiam, Jesum redimentem gratis, (justificáti enim sumus per fidem in sánguine ejus :) liberantem à vínculis & captivitáte, & ædificantem spirituáliter intellectuálem Jerúsalem; & fundantem Ecclésiam quæ ab ipsis inferni portis commovéri non possit : nec ab homínibus vinci. Hunc Deum cognoscentes qui olim erravérunt, dicunt : Tu es Deus noster, & nescívimus. Hunc adorábunt, & omne se flectet illi genu : & confitébitur omnis lingua. Huic quidam ex Israelítis obsístere conáti sunt; confúsi verò sunt, & concidérunt : & retrorsùm iérunt juxta Prophétæ vocem. Cyrus ítaque Cambysis fílius fundávit templum Dei Jerosólymis : in typum Christi.

℟. Suscitávit Dóminus spíritum Cyri regis, & traduxit vocem in omni regno suo, dicens : Deus cœli præcépit mihi ut ædificárem ei domum in Jerúsalem : * Quis est in vobis de universo pópulo ejus ? † Ascendat, & ædíficet domum Dómini Dei Israel. ℣. In Christo Jesu omnis ædificátio constructa crescit in templum sanctum in Dómino, in quo & vos coædificámini in habitáculum Dei in Spíritu. * Quis est. Glória Patri. † Ascendat. 1. *Esdr.* 1. *Eph.* 2.

IN III. NOCTURNO.

Lectio vij.

Léctio sancti Evangélii : secundùm Matthæum.

Cap. 22.

IN illo témpore : Pharisæi audientes quòd siléntium imposuisset Jesus Sadducæis; convenérunt in unũ : & interrogávit eum unus ex eis legis doctor, tentans eum. Magister; quod est mandátum magnum in lege ? Et réliqua.

Homília sancti Augustíni Epíscopi.

Epist. 155. *C.* 4. *n.* 14. & 15.

CHristus, id est, Véritas, dicit in his duóbus præceptis totam Legem Prophetasque pendére; Ut diligámus Deum ex toto corde, ex tota ánima, ex tota mente: &, Diligámus próximos tanquam nosmetipsos. Próximus sanè hoc loco non sánguinis propinquitáte; sed ratiónis societáte pensandus est: in qua sócii sunt omnes hómines. Cùm ergo illâ dilectióne quam divína lex imperat: débeat homo dilígere Deũ, & seipsum, & próximum, non tamen ex hoc tria præcepta data sunt; nec dictum est, In his tribus: sed, In his duóbus præceptis tota Lex pendet & Prophétæ; id est, In dilectióne Dei ex toto corde, ex tota ánima, & ex tota mente, & próximi tanquam suî ipsíus: vidélicet ut intelligerétur nullam esse áliam dilectiónem, quâ quisque díligit seipsum, nisi quòd díligit Deum.

℟. Interrogávit Jesum unus legis doctor, tentans eum: Magister, quod est mandátum magnum in lege? Ait illi Jesus: Díliges Dóminum Deum tuum ex toto corde tuo: * Hoc est máximum & primum mandátum. ℣. Quid Dóminus Deus tuus petit à te, nisi ut díligas eum, ac sérvias Dómino Deo tuo in toto corde tuo, & in tota ánima tua? * Hoc est. *Matth.* 22. *Deut.* 10.

Lectio viij. *n.* 15.

QUi enim áliter se díligit: pótiùs se odisse dicendus est. Fit quippe iníquus, privaturque luce justítiæ; cùm à potióre ac præstantióre bono aversus, atque inde vel ad seipsum conversus, ad inferióra & egéna útique convértitur: fitque in ipso quod veracíssimè scriptum est. Qui autem amat iniquitátem: odit ánimam suam. Quia ígitur nemo nisi Deum diligendo, díligit seipsum; non opus erat, ut dato de Dei dilectióne præcepto, étiam seipsum homo dilígere juberétur: cùm in eo díligat seipsum quòd díligit Deum.

℟. Secundum mandátum símile est huic: * Díliges próximum tuum sicut teipsum. ℣. Dílige próximum, & conjúngere fide cum illo. * Díliges. *Matth.* 22. *Eccli.* 27.

Lectio ix. *n.* 15. & 16.

DEbet ergo & próximum dilígere tanquam seipsum; ut quem potúerit hóminem, vel beneficéntiæ consolatióne, vel informatióne doctrínæ, vel disciplínæ coercitióne, addú-

eat ad colendum Deum: sciens in his duóbus præceptis totam Legem Prophetasque pendére. Hoc qui sóbriâ discretióne éligit, prudens est: qui nullâ hinc afflictióne avértitur, fortis est; qui nullâ áliâ delectatióne, témperans est: qui nullâ elatióne, justus est. His virtútibus divínitùs impertítis, per grátiam Mediatóris Dei cum Patre, & nobiscum hóminis Jesu Christi, per quem post inimicítias iniquitátis reconciliámur Deo in spíritu caritátis: his, inquam, virtútibus divínitùs impertítis, & bona vita nunc ágitur; & pósteà præmium ejus, quæ nisi æterna esse non potest: beáta vita persólvitur. Hic enim sunt eædem virtútes in actu, ibi in effectu; hic in ópere, ibi in mercéde: hic in offício, ibi in fine.

℟. Bene, Magister, in veritáte dixisti, Quia unus est Deus; &, Ut diligátur ex toto corde: * Et, Dilígere próximum tanquam seipsum, majus est ómnibus holocautomátibus & sacrifíciis. ℣. Qui facit misericórdiam, offert sacrifícium: beneplácitum est Dómino recédere ab injustítia. * Et. Glória Patri. * Et. *Marc.* 62. *Eccli.* 35.

Ad Benedictus. *Ant.* 6. F. Primũ ómnium mandátum est; Audi, Israel; Dóminus Deus tuus, Deus unus est; &, Díliges Dóminum Deum tuum ex toto corde tuo. Majus áliud mandátum non est. *Marc.* 12.

Oratio.

SAncti nóminis tui, Dómine, timórem páriter & amórem fac nos habére perpétuum; quia nunquam tuâ gubernatióne destítuis: quos in soliditáte tuæ dilectiónis instítuis. Per Dóminum nostrum.

Ad Magníficat. *Ant.* 4. f. Interrogávit Pharisæos Jesus, dicens: Quid vobis vidétur de Christo; cujus fílius est? Dicunt ei: David. Ait illis: Quómodò ergo David in spíritu vocat eum Dóminum, dicens: Dixit Dóminus Dómino meo, Sede à dextris meis? *Matth.* 22.

FERIA SECUNDA.

Lectio j.

De libro primo Esdræ.

Cap. 4.

AUdiérunt hostes Judæ & Bénjamin, quia fílii captivitátis ædificárent templum Dómino Deo Israel; & accedentes ad Zoróbabel, & ad príncipes patrum, dixérunt eis: Ædificémus vobiscum; quia ita ut vos, quærimus Deum vestrum: ecce nos immolávimus víctimas à diébus Asor Addan regis Assur, qui adduxit nos huc. Et

dixit eis Zoróbabel, & Jósue, & réliqui príncipes patrum Israel : Non est vobis & nobis ut ædificémus domum Deo nostro ; sed nos ipsi soli ædificábimus Dómino Deo nostro : sicut præcépit nobis Cyrus rex Persárum. Factum est ígitur ut pópulus terræ impedíret manus pópuli Judæ : & turbáret eos in ædificando. Conduxérunt autem adversùs eos consiliatóres ; ut destrúerent consílium eórum ómnibus diébus Cyri regis Persárum : & usque ad regnum Daríi regis Persárum.

℟. Cùm cœperint. 232.

Lectio ij. Cap. 4. & 5.

TUnc intermissum est opus domûs Dómini in Jerúsalem : & non fiébat usque ad annum secundum regni Daríi regis Persárum. Prophetavérunt autem Aggæus prophéta, & Zacharías fílius Addo, prophetantes ad Judæos qui erant in Judæa & Jerúsalem : in nómine Dei Israel. Tunc surrexérunt Zoróbabel fílius Saláthiel, & Jósue fílius Jósedec ; & cœpérunt ædificáre templum Dei in Jerúsalem : & cum eis prophétæ Dei adjuvantes eos. In ipso autem témpore venit ad eos Thathánai, qui erat dux trans flumen, & Stharbuzánai, & consiliárii eórum : sicque dixérunt eis ; Quis dedit vobis consílium ut domum hanc ædificarétis, & muros ejus instaurarétis ? Ad quod respóndimus eis quæ essent nómina hóminum auctórum ædificatiónis illíus. Oculus autem Dei eórum factus est super senes Judæórum : & non potuérunt inhibére eos. Placuitque ut res ad Daríum referrétur : & tunc satisfácerent adversùs accusatiónem illam.

℟. Animæquióres. 232.

Lectio iij. Cap. 6.

TUnc Daríus rex præcépit ; & recensuérunt in bibliothéca librórum qui erant repósiti in Babylóne : & inventum est in Ecbátanis, quod est castrum in Medéna província, volúmen unum ; talisque scriptus erat in eo commentárius : Anno primo Cyri regis ; Cyrus rex decrévit ut domus Dei ædificarétur, quæ est in Jerúsalem : in loco ubi ímmolent hóstias, & ut ponant fundamenta supportántia altitúdinē cubitórum sexaginta, & latitúdinem cubitórum sexaginta ; órdines de lapídibus impolítis tres, & sic órdines de lignis novis : sumptus autem de domo regis dabuntur. Sed & vasa templi Dei áurea & argéntea, quæ Nabuchodónosor túlerat de templo Jerúsalem, & attúlerat ea in Babylónem, red-

dantur ; & referantur in templum in Jerúsalem in locum suum : quæ & pósita sunt in templo Dei. Nunc ergo, Thathánai, dux regiónis quæ est trans flumen, Stharbuzánai, & consiliárii vestri Apharsachæi qui estis trans flumen, procul recédite ab illis ; & dimíttite fieri templum Dei illud à duce Judæórum, & à senióribus eórum : ut domum Dei illam ædíficent in loco suo.

℟. Absque muro. 233.

FERIA TERTIA.

Lectio j.

De libro primo Esdræ.

Cap. 6.

IGitur Thathánai dux regiónis trans flumen, & Stharbuzánai, & consiliárii ejus ; secundùm quod præcéperat Daríus rex : sic diligenter execúti sunt. Senióres autem Judæórum ædificábant & prosperabantur juxta prophétiam Aggæi prophétæ, & Zacharíæ fílii Addo : & ædificavérunt, & construxérunt, jubente Deo Israel, & jubente Cyro, & Darío, & Artaxerxe régibus Persárum ; & complevérunt domum Dei istam, usque ad diem tértium mensis Adar : qui est annus sextus regni Daríi regis. Fecérunt autem fílii Israel, Sacerdótes & Levítæ, & réliqui filiórum transmigratiónis : dedicatiónem domûs Dei in gáudio. Et obtulérunt in dedicatiónem domûs Dei vítulos centum ; aríetes ducentos ; agnos quadringentos : hircos caprárum pro peccáto totíus Israel duódecim juxta númerum tríbuum Israel. Et statuérunt Sacerdótes in ordínibus suis ; & Levítas in vícibus suis super ópera Dei in Jerúsalem : sicut scriptum est in libro Móysi.

℟. Ego. 234.

Lectio ij. Cap. 6. & 7.

FEcérunt autem fílii Israel transmigratiónis Pascha quartâ-décimâ die mensis primi. Purificáti enim fúerant Sacerdótes & Levítæ quasi unus : omnes mundi ad immolandum Pascha univérsis fíliis transmigratiónis, & frátribus suis Sacerdótibus, & sibi. Et comedérunt fílii Israel qui reversi fúerant de transmigratióne ; & omnes qui se separáverant à coinquinatióne géntium terræ ad eos : ut quærerent Dóminum Deum Israel. Et fecérunt solemnitátem azymórum septem diébus in lætítia ; quóniam lætificavérat eos Dóminus, & convérterat cor regis Assur ad eos : ut adjuváret manus eórum in ópere domûs Dómini Dei Israel. Post hæc autem verba, in regno Artaxerxis regis Persárum : Esdras fílius Saraíæ, fílii

Azaríæ, fílii Helcíæ, fílii Sellum, fílii Sadoc, fílii Achítob, fílii Amaríæ, fílii Azaríæ, fílii Maráioth, fílii Zarahíæ, fílii Ozi, fílii Bocci, fílii Abísue, fílii Phínees, fílii Eléazar, fílii Aaron Sacerdótis ab inítio. Ipse Esdras ascendit de Babylóne; & ipse scriba velox in lege Móysi, quam Dóminus Deus dedit Israel: & dedit ei rex secundùm manum Dómini Dei ejus super eum, omnem petitiónem ejus. Et ascendérunt de fíliis Israel, & de fíliis Sacerdótum, & de fíliis Levitárum, & de cantóribus, & de janitóribus, & de Nathinæis in Jerúsalem: anno séptimo Artaxerxis regis. Et venérunt in Jerúsalem mense quinto: ipse est annus séptimus regis. Quia in primo die mensis primi cœpit ascéndere de Babylóne; & in primo die mensis quinti venit in Jerúsalem: juxta manum Dei sui bonam super se. Esdras enim parávit cor suum, ut investigáret legem Dómini: & fáceret, & docéret in Israel præceptum & judícium.

℟. Dicit Dóminus. 234.

Lectio iij. Cap. 9.

POstquàm autem hæc compléta sunt, accessérunt ad me (Esdram) príncipes, dicentes; Non est separátus pópulus Israel, Sacerdótes & Levítæ à pópulis terrárum, & abominatiónibus eórum: Chananæi vidélicet, & Hethæi, & Pherezæi, & Jebusæi, & Ammonitárum, & Moabitárum, & Ægyptiórum, & Amorrhæórum; tulérunt enim de filiábus eórum sibi & fíliis suis, & commiscuérunt semen sanctum cum pópulis terrárum: manus étiam príncipum & magistrátuum fuit in transgressióne hac prima. Cùmque audíssem sermónẽ istum, scidi pállium meum & túnicam; & evelli capillos cápitis mei & barbæ: & sedi mœrens. Convenérunt autem ad me omnes qui timébant verbum Dei Israel, pro transgressióne eórum qui de captivitáte vénerant; & ego sedébam tristis usque ad sacrifícium vespertínum: & in sacrifício vespertíno surrexi de afflictióne mea; & scisso pállio & túnicâ, curvávi génua mea: & expandi manus meas ad Dóminum Deum meum.

℟. Suscitávit. 235.

FERIA QUARTA.

Lectio j.

De libro primo Esdræ.

Cap. 10.

SIc orante Esdrâ, & implorante eo, & flente, & jacente ante templum Dei; collectus est ad eum de Israel cœtus grandis nimis

mis virórum, & mulíerum, & puerórum : & flevit pópulus fletu multo. Et respondit Sechénias fílius Jéhiel de fíliis Ælam, & dixit Esdræ; Nos prævaricáti sumus in Deum nostrum, & dúximus uxóres alienígenas de pópulis terræ : & nunc, si est pœniténtia in Israel super hoc, percutiámus fœdus cum Dómino Deo nostro; ut projiciámus universas uxóres, & eos qui de his nati sunt, juxta voluntátem Dómini, & eórum qui timent præceptum Dómini Dei nostri : secundùm legem fiat. Surge, tuum est decérnere; nosque érimus tecum : confortáre, & fac. Surrexit ergo Esdras, & adjurávit príncipes Sacerdótum & Levitárum, & omnem Israel; ut fácerent secundùm verbum hoc : & juravérunt. Et surrexit Esdras ante domum Dei; & ábiit ad cubículum Jóhanan fílii Elíasib : & ingressus est illuc; panem non comédit, & aquam non bibit : lugébat enim transgressiónem eórum qui vénerant de captivitáte.

℞. Cùm cœperint. 232.

Lectio ij.

Et missa est vox in Juda & in Jerúsalem ómnibus fíliis transmigratiónis, ut congregarentur in Jerúsalem; & omnis qui non vénerit in tribus diébus juxta consílium príncipum & seniórum, auferétur univérsa substántia ejus : & ipse abjiciétur de cœtu transmigratiónis. Convenérunt ígitur omnes viri Juda & Bénjamin in Jerúsalem tribus diébus, ipse est mensis nonus, vigésimo die mensis : & sedit omnis pópulus in platéa domûs Dei, tremente pro peccáto & plúviis. Et surrexit Esdras sacerdos, & dixit ad eos; Vos transgressi estis : & duxistis uxóres alienígenas, ut adderétis super delíctum Israel. Et nunc date confessiónem Dómino Deo patrum vestrórum; & fácite plácitum ejus : & separámini à pópulis terræ, & ab uxóribus alienígenis.

℞. Animæquióres. 232.

Lectio iij.

Et respondit universa multitúdo, dixitque voce magnâ : Juxta verbum tuum ad nos, sic fiat. Verúmtamen quia pópulus multus est, & tempus plúviæ, & non sustinémus stare foris; & opus non est diéi unius vel duórum (vehementer quippe peccávimus in sermóne isto) constituantur príncipes in universa multitúdine : & omnes in civitátibus nostris qui duxérunt uxóres alienígenas, véniant in tempóribus statútis; & cum his se-

nióres per civitátem & civitátem, & júdices ejus : donec avertátur ira Dei nostri à nobis super peccáto hoc. Igitur Jónathan fílius Azahel, & Jaazía fílius Thécue, stetérunt super hoc : & Mesollam, & Sebéthai Levítes adjuvérunt eos feceruntque sic fílii transmigratiónis. Et abiérunt Esdras sacerdos & viri príncipes familiárum in domos patrum suórum, & omnes per nómina sua : & sedérunt in die primo mensis décimi, ut quærerent rem. Et consummáti sunt omnes viri qui dúxerant uxóres alienígenas : usque ad diem primã mensis primi.

℟. Absque muro. 233.

FERIA QUINTA.

Lectio j.

Incipit liber Nehémiæ, qui & Esdræ secundus dícitur. *Cap.* 1.

VErba Nehémiæ, filii Hélchiæ. Et factum est in mense Casleu, anno vigésimo : & ego eram in Susis castro. Et venit Hánani unus de frátribus meis, ipse & viri ex Juda : & interrogávi eos de Judæis qui remánserant & supérerant de captivitáte, & Jerúsalem. Et dixérunt mihi; Qui remansérunt, & relicti sunt de captivitáte ibi in província, in afflictióne magna sunt & in oppróbrio : & murus Jerúsalem dissipátus est, & portæ ejus combustæ sunt. Cùmque audissem verba hujuscémodi, sedi & flevi; & luxi diébus multis : jejunábam, & orábam ante fáciem Dei cœli. Et dixi; Quæso, Dómine Deus cœli, fortis, magne atque terríbilis, qui custódis pactum & misericórdiam cum his qui te díligunt, & custódiunt mandáta tua : fiant aures tuæ auscultantes, & óculi tui aperti; ut áudias oratiónem servi tui, quam ego oro coram te hódiè nocte & die pro fíliis Israel servis tuis : & confíteor pro peccátis filiórum Israel, quibus peccavérunt tibi.

℟. Ego Dóminus. 234.

Lectio ij. Cap. 1. & 2.

EGo enim eram pincerna regis. Factum est autem in mense Nisan, anno vigésimo Artaxerxis regis; & vinum erat ante eum, & levávi vinum, & dedi regi : & eram quasi lánguidus ante fáciem ejus. Dixitque mihi rex. Quare vultus tuus tristis est, cùm te ægrótum non vídeam? non est hoc frustrà, sed malum néscio quod in corde tuo est. Et tímui valdè ac nimìs : & dixi regi. Rex, in æternum vive : quare non mœreat vultus meus; quia cívitas domûs sepulcrórum patris mei deserta

est, & portæ ejus combustæ sunt igni? Et ait mihi rex. Pro qua re póstulas? Et orávi Deum cœli, & dixi ad regem; Si vidétur regi bonum, & si placet servus tuus ante fáciem tuam, ut mittas me in Judæam, ad civitátem sepulcri patris mei: & ædificábo eam. Dixitque mihi rex, & regína quæ sedébat juxta eum: Usque ad quod tempus erit iter tuum; & quando revertéris? Et plácuit ante vultum regis, & misit me: & constítui ei tempus.

℟. Dicit Dóminus. 234.

Lectio iij.

ET veni Jerúsalem, & eram ibi tribus diébus: & surrexi nocte ego, & viri pauci mecum; & non indicávi cuíquam quid Deus dedisset in corde meo ut fácerem in Jerúsalem: & jumentum non erat mecum, nisi ánimal cui sedébam. Et egressus sum per portam Vallis nocte, & ante fontem dracónis, & ad portam stércoris; & considerábam murum Jerúsalem dissipátum: & portas ejus consumptas igni. Et transívi ad portam Fontis, & ad aquæductum regis: & non erat locus jumento cui sedébam, ut transíret. Et ascendi per torrentem nocte, & considerábam murum: & reversus, veni ad portam Vallis, & rédii. Magistrátus autem nesciébant quò abiissem, aut quid ego fácerem; sed & Judæis, & sacerdótibus, & optimátibus, & magistrátibus, & réliquis qui faciébant opus: usque ad id loci nihil indicáveram. Et dixi eis; Vos nostis afflictiónem in qua sumus: quia Jerúsalem deserta est, & portæ ejus consumptæ sunt igni; veníte, & ædificémus muros Jerúsalem: & non simus ultrà oppróbrium. Et indicávi eis manum Dei mei, quòd esset bona mecum; & verba regis quæ locútus esset mihi, & áio: Surgámus, & ædificémus. Et confortátæ sunt manus eórum in bono.

℟. Suscitávit Dñus. 235.

FERIA SEXTA.

Lectio j.

De libro Nehémiæ. *C. 4.*

FActum est cùm audisset Sanaballat quòd ædificarémus murum, irátus est valdè; & motus nimìs, subsannávit Judæos: & dixit coram frátribus suis & frequéntia Samaritanórum; quid Judæi fáciunt imbecilles? Num dimittent eos gentes? Num sacrificábunt, & complébunt in una die? Numquid ædificáre póterunt lápides de acervis púlveris, qui combusti sunt? Sed & Tobías Ammanítes próximus ejus, ait; Ædí-

ficent: si ascénderit vulpes, transíliet murum eórum lapídeum. Audi, Deus noster, quia facti sumus despéctui; converte oppróbrium super caput eórum: & da eos in despectiónem in terra captivitátis. Ne opérias iniquitátem eórum; & peccátum eórum coram fácie tua non deleátur: quia irrisérunt ædificantes.

℟. Cùm cœperint. 232.

Lectio ij.

FActum est autem, cùm audisset Sanaballat, & Tobías, & Arabes, & Ammanítæ, & Azótii, quòd obducta esset cicátrix muri Jerúsalem: & quòd cœpissent interrupta conclúdi, iráti sunt nimis; & congregáti sunt omnes páriter, ut venírent, & pugnárent contra Jerúsalem: & molirentur insídias. Et orávimus Deum nostrum: & posúimus custódes super murum die ac nocte contra eos. Dixit autem Judas: Debilitáta est fortitúdo portantis; & humus nímia est: & nos non potérimus ædificáre murum. Et dixérunt hostes nostri: Nésciant & ignórent; donec veniámus in médium eórum, & interficiámus eos: & cessáre faciámus opus.

℟. Animæquióres. 232.

Lectio iij.

ET perspexi atque surrexi; & áio ad optimátes, & magistrátus & ad réliquam partem vulgi: Nolíte timére à fácie eórum. Dómini magni & terríbilis mementóte: & pugnáte pro frátribus vestris, fíliis vestris, & filiábus vestris, & uxóribus vestris, & dómibus vestris. Factum est autem, cùm audissent inimíci nostri nuntiátũ esse nobis: dissipávit Deus consílium eórum. Et reversi sumus omnes ad muros: unusquisque ad opus suum. Et factum est à die illa, média pars júvenum eórum faciébat opus: & média paráta erat ad bellum; & lánceæ, & scuta, & arcus, & lorícæ: & príncipes post eos in omni domo Juda. Ædificántium in muro, & portántium ónera, & imponéntium, unâ manu suâ faciébat opus; & álterâ tenébat gládium: ædificántium enim unusquisque gládio erat accinctus renes. Et ædificábant: & clangébant búccinâ juxta me.

℟. Absque muro. 233.

SABBATO.

Lectio j.

De libro Nehémiæ.

Cap. 7. & 8.

HAbitavérunt Sacerdótes, & Levítæ, & janitóres, & cantóres, & réliquum vulgus, & Nathinæi, & omnis Israel in civitátibus suis. Et vénerat

mensis séptimus : filii autem Israel erant in civitátibus suis. Congregatusque est omnis pópulus quasi vir unus, ad platéam quæ est ante portam Aquárum : & dixérunt Esdræ scribæ, ut afferret librum legis Móysi, quam præcéperat Dóminus Israéli. Attulit ergo Esdras sacerdos legem coram multitúdine virórum & mulíerum, cunctisque qui póterant intellígere : in die prima mensis séptimi. Et legit in eo apertè in platéa quæ erat ante portam Aquárum, de mane usque ad médiam diem, in conspectu virórum & mulíerum, & sapiéntium : & aures omnis pópuli erant erectæ ad librum.

[*Si fiat de Sabbato*, ℟. ℟. ℟. *sumentur è II. Noct. Dominicæ præced.*]

Lectio ij. Cap. 13.

IN diébus illis : vidi in Juda calcantes torculária in Sábbato; portantes acervos, & onerantes super ásinos vinũ, & uvas, & ficus, & omne onus : & inferentes in Jerúsalem die Sábbati. Et contestátus sum ut in die quâ véndere licéret, vénderent. Et Tyrii habitavérunt in ea, inferentes pisces, & ómnia venália : & vendébant in Sábbatis fíliis Juda in Jerúsalem; & objurgávi optimátes Juda : & dixi eis. Quæ est hæc res mala quam vos fácitis; & profanátis diem Sábbati? Numquid non hæc fecérunt patres nostri; & adduxit Deus noster super nos omne malum hoc, & super civitátem hanc? Et vos ádditis iracúndiam super Israel, violando Sábbatum. Factum est autem, cùm quievissent portæ Jerúsalem in die Sábbati, dixi; & clausérunt jánuas, & præcépi ut non aperírent eas usque post Sábbatum : & de púeris meis constítui super portas, ut nullus inferret onus in die Sábbati.

Lectio iij.

SEd & in diébus illis : vidi Judæos ducentes uxóres Azótidas, Ammonítidas, & Moabítidas. Et filii eórum ex média parte loquebantur Azóticè; & nesciébant loqui Judáicè : & loquebantur juxta linguam pópuli & pópuli. Et objurgávi eos : & maledixi. Et cecídi ex eis viros, & decalcávi eos, & adjurávi in Deo, ut non darent fílias suas fíliis eórum : & non accíperent de filiábus eórum fíliis suis & sibimetipsis, dicens; Numquid non in hujuscémodi re peccávit Sálomon rex Israel? Et certè in géntibus multis non erat rex símilis ei; & diléctus Deo suo erat, & pósuit eum Deus regem su-

per omnem Iſrael ⁝ & ipſum ergo duxérunt ad peccátum mulíeres alienígenæ. Numquid & nos inobedientes faciémus omne malum grande hoc; ut prævaricémur in Deo noſtro, & ducámus uxóres peregrínas? De fíliis autem Joíada, fílii Elíaſib Sacerdótis magni, gener erat Sanaballat Horonítes ⁝ quem fugávi à me. Recordáre, Dómine Deus meus, adverſùm eos qui pólluunt Sacerdótium ⁝ juſque Sacerdotále & Levíticum. Igitur mundávi eos ab ómnibus alienígenis; & conſtítui órdines Sacerdótum & Levitárum, unumquemque in miniſtério ſuo ⁝ & in oblatióne lignórum in tempóribus conſtitútis, & in primitívis. Memento mei, Deus meus, in bonum ⁝ Amen.

Ad Magníficat. *Ant.* 5. C. Multi de pópulo Iſrael definiérunt apud ſe, ut non manducárent immunda; & elegérunt magìs mori, quàm cibis coinquinári immundis. *Mach.* 1.

Oratio, ut infrà ad Laudes.

DOMINICA XVIII. poſt Pentecoſten.

IN I. NOCTURNO.

Lectio j.

Incípiunt libri Machabæórum. *Lib.* 1. *C.* 1.

ET factum eſt, poſtquàm percuſſit Alexander Philippi Macédo, (qui primus regnávit in Græcia, egreſſus de terra Cethim,) Daríum regem Perſárum & Medórum ⁝ conſtítuit prælia multa, & obtínuit ómnium munitiónes, & interfécit reges terræ, & pertránſiit uſque ad fines terræ; & accépit ſpólia multitúdinis géntium ⁝ & ſíluit terra in conſpectu ejus. Et congregávit virtútem, & exércitum fortem nimìs ⁝ & exaltátum eſt & elevátum cor ejus; & obtínuit regiónes géntium & tyrannos ⁝ & facti ſunt illi in tribútum. Et poſt hæc décidit in lectum ⁝ & cognóvit quia morerétur. Et vocávit púeros ſuos nóbiles, qui ſecum erant nutríti à juventúte ⁝ & divíſit illis regnum ſuum, cùm adhuc víveret. Et regnávit Alexander annis duódecim ⁝ & mórtuus eſt. Et obtinuérunt púeri ejus regnum ⁝ unuſquiſque in loco ſuo.

℟. Poſtquàm percuſſit Alexander Daríum regem Perſárum. * Pertránſiit uſque ad fines terræ: ſíluit terra in conſpectu ejus: & poſt hæc décidit in lectum, & cognóvit quia morerétur. ℣. Quid prodeſt hómini, ſi mundum univerſum lucrétur, ánimæ verò ſuæ detrimentum patiátur? * Pertránſiit. 1. *Mach.* 1. *Matth.* 16.

Lectio ij. Lib. 2. C. 3.

IGitur cùm sancta cívitas habitarétur in omni pace; leges étiam adhuc óptimè custodirentur, propter Oníæ pontíficis pietátem, & ánimos ódio habentes mala: fiébat ut & ipsi reges & príncipes locum summo honóre dignum dúcerent; & templum máximis munéribus illustrárent: ita ut Seleúcus Asiæ rex de reddítibus suis præstáret omnes sumptus ad ministérium sacrificiórum pertinentes. Simon autem de tribu Bénjamin præpósitus templi constitútus, contendébat, obsistente sibi príncipe Sacerdótum, iníquum áliquid in civitáte molíri. Sed cùm víncere Oníam non posset; venit ad Apollónium Tharsææ fílium, qui eo témpore erat dux Cœlesyriæ & Phæníçis: & nuntiávit ei pecúniis innumerabílibus plenum esse ærárium Jerosólymis; & commúnes cópias immensas esse, quæ non pértinent ad ratiónem sacrificiórum: esse autem possíbile sub potestáte regis cádere universa.

℟. Cóntigit septem fratres cum matre compelli à rege Antíocho édere contra fas carnes porcínas, flagris, & táureis cruciátos. Primus sic ait: * Paráti sumus mori magis quàm pátrias Dei leges prævaricári. ℣. Neque mors, neque vita, neque principátus, neque instántia, neque creatúra ália póterit nos separáre à caritáte Dei. * Paráti. 2. *Mach.* 7. *Rom.* 8.

Lectio iij.

CUmque retulisset ad regem Apollónius de pecúniis quæ delátæ erant; ille accítum Heliodórum qui erat super negótia ejus, misit cum mandátis: ut prædictam pecúniam transportáret. Statimque Heliodórus iter est aggressus, spécie quidem quasi per Cœlesyriam & Phœnícen civitátes esset peragratúrus: revérà autem regis propósitũ perfectúrus. Sed, cùm venisset Jerosólymam, & benignè à summo Sacerdóte in civitáte esset exceptus: narrávit de dato indício pecuniárum; & cujus rei grátiâ adesset, apéruit: interrogábat autem, si verè hæc ita essent. Tunc summus Sacerdos osténdit depósita esse hæc, & victuália viduárum & pupillórum: quædam verò esse Hircáni Tobíæ viri valdè eminentis, in his quæ detúlerat ímpius Simon; universa autem argenti talenta esse quadringenta, & auri ducenta: décipi verò eos qui credidissent loco & templo, quod per universum mundum honorátur pro

suî veneratióne & sanctitáte, omnínò impossíbile esse.

℟. In sartágine cùm primus diù cruciarétur, céteri fratres unà cum matre ínvicem se hortabantur mori fórtiter, dicentes: * Dóminus Deus aspíciet veritátem, & † Consolábitur in nobis. ℣. Per patiéntiam currámus ad propósitum nobis certámen. * Dóminus. Glória Patri. † Consolábitur. 2. *Mach.* 7. *Hebr.* 12.

IN II. NOCTURNO.

Lectio iv.

Sermo sancti Gregórii Nazianzéni Epíscopi.

Orat. 22.

QUinam Machabæi fúerint, quaque primùm ex institutióne atque doctrina in tantam virtútis frugem gloriamque pervénerint; perspícuè liber ille declárat, qui ratiónem ánimi perturbatiónibus imperáre docet, in ejusque arbítrio esse: ut in utramvis partem, hoc est, vel ad virtútem vel ad vítium propendeámus. Nam libri illíus autor, cùm pléraque ália testimónia, tùm horum quoque dimicatiónes in hujus argumenti confirmatiónem áttulit. Mihi verò hæc tantùm commemoráre sufficiet. Eleázarus primítiæ eórum qui ánte Christum passi sunt; quemádmodùm post Christum Stéphanus, sacerdos, & senex, canus capillis, canus & prudéntiâ: priùs quidem pro pópulo sacrificábat & orábat. Tandem autem & semetipsum hóstiam óbtulit Deo perfectíssimam, ac totíus pópuli expiatrícem: faustum certáminis inítium, ad quod loquens páriter ac tacens cohortabátur. Obtulit autem & fílios septem, suæ fructus disciplínæ, hóstiam viventem, sanctam, Deo placentem, omni legáli sacrifício splendidiórem & puriórem: quæ sunt enim filiórum, ad patrem referri æquíssimum ac justíssimum est.

℟. Supra modum mater mirábilis síngulos hortabátur voce pátriâ: * Mundi Creátor spíritum vobis cum misericórdia reddet & vitam, sicut nunc vosmetipsos despícitis propter leges ejus. ℣. Nolíte timére eos qui occídunt corpus, ánimam autem non possunt occídere: * Mundi. 2. *Mach.* 7. *Matth.* 10.

Lectio v.

IBi fortes & magnánimi fílii: generósæ matris generósa sóboles; gloriósi veritátis propugnatóres; Antíochi tempóribus excelsióres: veri Mosáicæ legis discípuli; paternórum rítuum observantíssimi: nú-

merus apud Hebræos laudábilis, & propter septenáriæ quiétis mystérium venerábilis, unum spirantes, unum sectantes, unum illud ad vitam iter agnoscentes; ut mortem Dei causâ suscíperent: non minùs ánimis fratres quàm corpóribus, inter se mútuæ mortis æmuli. O rem admirandam! tormenta quasi thesáuros præripientes; pro magistra lege perícula subeuntes: illáta non magis formidantes, quàm quæ supérerant requirentes; unum illud vériti ne tyrannus à pœnis desísteret: ne quis ipsórum sine corónæ præmio discéderet; ne inviti fratres álii ab álio se jungerentur: & ne in eo discrímine, cruciátibus erepti, malâ victóriâ superárent.

℟. Cùm mater adhuc díceret, ait adolescens: Quem sustinétis? Non obédio præcepto regis, sed præcepto legis: * Tu verò judício Dei justas supérbiæ tuæ pœnas exolves. ℣. Momentáneum & leve tribulatiónis nostræ æternum glóriæ pondus operátur in nobis. * Tu verò. 2. *Mach.* 7. 2. *Cor.* 4.

Lectio vj.

ERat ibi fortis & generósa mater, puerórum simul ac Dei amans: cujus materna víscera supra natúræ consuetúdinem dilaniabantur. Non enim filiórum qui in tormentis erant, miserebátur: sed timóre angebátur, ne non ea suscíperent; neque magis eos qui è vita migráverant desiderábat, quàm precabátur ut réliqui cum illis conjungerentur: de quibus fíliis magis quàm de mórtuis erat sollícita. Horum enim dúbium erat certámen: at illórum secúrus vitæ éxitus. Atque illos quidem jam Deo adjúnxerat: de his verò quómodò Deus eos suscíperet, laborábat. O virílem ánimum in córpore mulíebri! ô admirábile magni ánimi incrementum!

℟. Rex accensus irâ, in adolescentiórem super omnes crudéliùs desævìit, indignè ferens se derísum. * Novíssimè autem post fílios & mater consumpta est. ℣. Distenti sunt, non suscipientes redemptiónem, ut melíórem invenírent resurrectiónem. * Novíssimè. Glória Patri. * Novíssimè. 2. *Mach.* 7. *Hebr.* 11.

IN III. NOCTURNO.

Lectio vij.

Léctio sancti Evangélii secundùm Matthæum.

Cap. 9.

IN illo témpore: Ascendens Jesus in navículam, transfretávit: & venit in civitátem suam. Et réliqua.

Homília sancti Petri Chrysólogi.

Serm. 50.

CHristum in humánis áctibus divína gessisse mystéria: & in rebus visibílibus invisibília exercuisse negótia, léctio hodierna monstrávit. Nonne ipse est qui, fugátis flúctibus, maris profunda nudávit; ut Israelíticus pópulus inter stupentes undas, sicco vestígio, velut móntium cóncava pertransíret? Nonne hic est qui Petri pédibus marínos vórtices inclinávit; ut iter líquidum humánis gréssibus sólidum præbéret obséquium? Et quid est quod ipse sibi maris sic déneget servitútem; ut brevíssimi lacûs tránsitum sub náutica mercéde transfretáret? Quid mirum, fratres? Christus venit suscípere infirmitátes nostras, & suas nobis conferre virtútes; humána quærere, præstáre divína: accípere injúrias, réddere dignitátes; ferre tædia, referre sanitátes, quia médicus qui non fert infirmitátes, curáre nescit: & qui non fúerit cum infirmo infirmátus, infirmo non potest conferre sanitátem.

℞. Ecce viri portantes hóminem qui erat paralyticus, quærébant eum pónere ante Jesum. Et * Non inveniéntes quâ parte illum inferrent præ turba, per tégulas summisérunt eum cum lecto in médium. ℣. Spes illórum in salvantem illos, & óculi Dei in diligentes se. * Non. *Luc.* 5. *Eccli.* 34.

Lectio viij.

CHristus ergo si in suis mansisset virtútibus, commúne cum homínibus nihil habéret: & si non implesset carnis órdinem, carnis in illo esset otiósa suscéptio. Sustínuit ergo has necessitátes: ut homo verus humánis necessitátibus probarétur. Et venit in civitátem suam. Creátor rerum, orbis Dóminus, posteáquàm se propter nos nostra coangustávit in carne; cœpit habére humánam pátriam: cœpit civitátis Judáicæ esse civis; parentes habére cœpit, paréntum ómnium ipse parens: ut invitáret amor, attráheret cáritas, vincíret afféctio; suadéret humánitas quos fugàrat dominátio, metus dispérserat: & fécerat ejus potestátis extorres. Et ecce offerébant ei paralyticum jacentem in lecto: & respíciens Jesus fidem illórum, dixit paralytico; Confíde, fili: remittuntur tibi peccáta tua. Audit véniam, & tacet paralyticus: nec ullam respondet grátiam; quia plus

córporis quàm ánimæ tendébat ad curam : & temporáles ærumnas resolúti córporis sic deflébat ; ut ætérnas pœnas resolutiónis ánimæ non deflérct : gratiórem sibi præsentem vitam júdicans, quàm futúram. Méritò Christus operántium fidem réspicit, & vecórdiam réspicit, sic jacentis : ut fídei aliénæ suffrágio paralytici ánima antè curarétur quàm corpus.

℟. Videns Jesus fidem illórum, dixit paralytico : * Confíde, fili ; remittuntur tibi peccáta tua. ℣. Per misericórdiam & fidem purgantur peccáta. * Confíde. *Matth.* 9. *Prov.* 15.

Lectio ix.

CErnitis in hoc loco, fratres, Deum non interrogáre insipiéntium hóminum voluntátes ; non expectáre ignorántium fidem : non infirmórum stulta desidéria perscrutári ; sed ad altérius fidem subveníre, quod per solam grátiam conferébat : cùm quidquid divínæ voluntátis est non negáret. Et revérà, fratres, quando médicus languéntiũ aut quærit aut réspicit voluntátes ; cùm semper contrária desíderet aut requírat infirmus ? Hinc est quòd nunc ferrum, nunc ignem, nunc amára pócula íngerit & appónit invítis : ut curam sani séntiant, quam non póterant sentíre ægrotantes. Et si homo injúrias déspicit, maledícta contemnit ; ut sauciátis morbo spontè vitam cónferat & salútem : quantò magìs Christus médicus bonitáte divínâ, morbis sáucios peccatórum, & phrénesi críminum laborantes ; ad salútem étiam invítos áttrahit & nolentes ? O si velímus, fratres, ô si velímus omnem mentis nostræ parálysim pervidére ! ánimam nostram virtútibus destitútam jacére in vitiórum stratis cernerémus. Lucéret nobis quemádmodùm Christus & nostras quotídie nóxias réspicit voluntátes : & ad salutária nos remédia pértrahit & perurget invítos.

℟. Ego sum, ego sum ipse qui * Déleo iniquitátes tuas propter me ; & † Peccatórum tuórum non recordábor. ℣. Dixit Jesus : Homo, remittuntur tibi peccáta tua. * Déleo. Glória Patri † Peccatórum. *Is.* 43. *Luc.* 5.

Ad Benedictus. *Ant.* 1. D. Ait Jesus paralytico : Surge, tolle lectum tuum, & vade in domum tuam, & surrexit, & ábiit in domum suam. *Matth.* 9.

Oratio.

DIrigat corda nostra, quæsumus, Dómine, tuæ miseratiónis operátio :

quia tibi sine te placére non póssumus. Per Dóminum.

Ad Magníficat. *Ant.* S. *G.* Videntes turbæ, timuérunt, & glorificavérunt Deum, qui dedit potestátem talem homínibus. *Matth.* 9.

FERIA SECUNDA.

Lectio j.

De libris Machabæórum.

Lib. 2. *Cap.* 3.

HEliodórus quod decréverat, perficiébat eódem loco ipse cum satellítibus circa ærárium præsens. Sed Spíritus omnipotentis Dei magnam fecit suæ ostensiónis evidéntiam : ita ut omnes qui ausi fúerant parére ei, ruentes Dei virtúte, in dissolutiónem & formídinem converterentur. Appáruit enim illis quidam equus terríbilem habens sessórem, óptimis operimentis adornátus; isque cum ímpetu Heliodóro prióres calces elísit : qui autem ei sedébat, videbátur arma habére áurea. Alii étiam apparuérunt duo júvenes virtúte decóri, óptimi glóriâ, speciosíque amictu; qui circumstetérunt eum, & ex utráque parte flagellábant : sine intermissióne multis plagis verberantes.

℟. Postquàm. 246.

Lectio ij.

SUbitò autem Heliodórus cóncidit in terram; eumque multâ calígine circumfúsum rapuérunt : atque in sella gestatória pósitum ejecérunt. Et is qui cum multis cursóribus & satellítibus prædictum ingressus est ærárium : portabátur, nullo sibi auxílium ferente, manifestâ Dei cógnitâ virtúte; & ille quidem per divínam virtútem jacébat mutus : atque omni spe & salúte privátus. Hi autem Dóminum benedicébant : quia magnificábat locum suum; & templum quod pauló antè timóre ac tumultu erat plenum : apparente omnipotente Dómino, gáudio & lætítiâ implétum est. Tunc veró ex amícis Heliodóri quidam rogábant confestim Oníam, ut invocáret altíssimum : ut vitam donáret ei qui in suprémo spíritu erat constitútus.

℟. Cóntigit. 247.

Lectio iij.

COnsíderans autem summus Sacerdos, ne fortè rex suspicarétur malítiam áliquam ex Judæis circa Heliodórũ consummátam : óbtulit pro salúte viri hóstiam salutárem. Cùmque summus Sacerdos exoráret : iídem júvenes eísdem véstibus amicti, astantes Heliodóro dixérunt; Oníæ sacerdóti grátias age : nam propter eum Dóminus tibi vitam donávit; tu autem

à Deo flagellátus : núntia ómnibus magnália Dei & potestátem. Et his dictis : non comparuérunt. Heliodórus autem, hóstiâ Deo oblátâ, & votis magnis promissis ei qui vívere illi concessit; & Oníæ grátias agens : recepto exércitu, repedábat ad regem. Testabátur autem ómnibus ea quæ sub óculis suis víderat ópera magni Dei. Cùm autem rex interrogasset Heliodórum quis esset aptus adhuc semel Jerosólymam mitti, ait : Si quem habes hostem, aut regni tui insidiatórem, mitte illuc; & flagellátum eum recípies, si tamen eváserit : eò quòd in loco sit verè Dei quædam virtus. Nam ipse qui habet in cœlis habitatiónem, visitátor & adjútor est loci illíus : & venientes ad malefaciendum pércutit ac perdit. Igitur de Heliodóro, & ærárii custódia, ita res se habet.

℟. In sartágine. 248.

FERIA TERTIA.

Lectio j.

De libris Machabæórum.

Lib. 2. Cap. 4.

POst Seleúci vitæ excessum, cùm suscepisset regnum Antíochus qui Nóbilis appellabátur : ambiébat Jason frater Oníæ summum Sacerdótium; ádito rege, promittens ei argenti talenta trecenta sexaginta : & ex reddítibus áliis talenta octoginta. Super hæc promittébat & ália centum quinquaginta, si potestáti ejus concederétur gymnásium & ephébiam sibi constitúere : & eos qui in Jerosólymis erant Antiochénos scríbere. Quod cùm rex annuisset, & obtinuisset principátum : statim ad gentílem ritum contríbules suos transferre cœpit. Et amótis his quæ humanitátis causâ Judæis à régibus fúerant constitúta, per Joannem patrem Eupólemi; qui apud Romános de amicítia & societáte functus est legatióne legítimâ : cívium jura destítuens, prava inst???a sanciébat. Etenim ausus est sub ipsa arce gymnásium constitúere : & óptimos quosque ephebórum in lupanáribus pónere. Erat autem hoc non inítium; sed incrementum quoddam, & profectus gentílis & alienígenæ conversatiónis : propter ímpii & non sacerdótis Jasónis nefárium & inaudítum scelus.

℟. Supra modum. 248.

Lectio ij.

ET post triénnii tempus misit Jason Meneláum supradicti Simónis fratrem, portantem pecúnias regi : & de negótiis necessáriis respónsa perlatúrum. At ille commendátus regi, cùm magnificasset fáciem pote-

státis ejus; in semetipsum retorsit summum Sacerdótium: superpónens Jasóni talenta argenti trecenta. Acceptisque à rege mandátis; venit, nihil quidem habens dignum Sacerdótio: ánimos verò crudélis tyranni & feræ béllUæ iram gerens. Et Jason quidem qui próprium fratrem captiváverat, ipse deceptus: prófugus in Ammanítem expulsus est regiónem. Meneláus autem principátum quidem obtínuit; de pecúniis verò regi promissis nihil agébat: cùm exactiónem fáceret Sóstratus qui arci erat præpósitus; nam ad hunc exáctio vectigáliũ pertinébat: quam ob causam utríque ad regem sunt evocáti. Et Meneláus amótus est à Sacerdótio; succedente Lysímacho fratre suo: Sóstratus autem prælátus est Cypriis.

℞. Cùm mater. 249.

Lectio iij.

RAtus autem Meneláus accepisse se tempus opportúnum áurea quædam vasa è templo furátus; donávit Androníco: & ália vendíderat Tyri & per vicínas civitátes. Quod cùm certíssimè cognovisset Onías, arguébat eum: ipse in loco tuto se cóntinens Antiochíæ secùs Daphnem. Unde Meneláus accédens ad Andronícum: rogábat ut Oníam interfíceret. Qui cùm venisset ad Oníam; & datis dextris cum jurejurando (quamvis esset ei suspectus) suasisset de ásylo procédere: statim eum perémit, non véritus justítiam. Ob quam causam non solùm Judæi, sed áliæ quoque natiónes indignabantur: & molestè ferébant de nece tanti viri injusta. Sed regressum regem de Cilíciæ locis adiérunt Judæi apud Antiochíam, simul & Græci: conquerentes de iníqua nece Oníæ. Contristátus ítaque ánimo Antíochus propter Oníam; & flexus ad misericórdiam, lácrymas fudit: recordátus defuncti sobrietátem & modéstiam. Accensísque ánimis, Andronícum púrpurâ exútum per totam civitátem jubet circumdúci; & in eódem loco in quo in Oníam impietátem commíserat, sacrílegum vitâ privári: Dómino illi condignam retribuente pœnam.

℞. Rex accensus. 249.

FERIA QUARTA.

Lectio j.

De libris Machabæórum.

Lib. 1. C. 1.

PArátum est regnum in conspectu Antíochi, & cœpit regnáre in terra Ægypti: ut regnáret super duo regna. Et intrávit in Ægyptum in multitúdine gravi, in cúrribus, & ele-

phantis, & equítibus, & copiósâ návium multitúdine: & constítuit bellum advérsùs Ptolemæum regem Ægypti; & véritus est Ptolemæus à fácie ejus, & fugit: & cecidérunt vulneráti multi. Et comprehéndit civitátes munítas in terra Ægypti: & accépit spólia terræ Ægypti. Et convertit Antíochus, postquàm percussit Ægyptum in centésimo & quadragésimo tértio anno: & ascendit ad Israel; & ascendit Jerosólymam in multitúdine gravi: & intrávit in sanctificatiónem cum supérbia.

℟. Postquàm. 246.

Lectio ij.

ET accépit altáre áureum, & candelábrum lúminis, & universa vasa ejus, & mensam propositiónis, & libatória, & phíalas, & mortaríola áurea, & velum, & corónas, & ornamentum áureum quod in fácie templi erat: & comminuit ómnia. Et accépit argentum & aurum, & vasa concupiscibília; & accépit thesáuros occultos quos invénit: &, sublátis ómnibus, ábiit in terram suam. Et fecit cædem hóminum: & locútus est in supérbia magna. Et factus est planctus magnus in Israel, & in omni loco eórum. Et ingemuérunt príncipes & senióres; vírgines & júvenes infirmáti sunt: & speciósitas mulíerum immutáta est. Omnis marítus sumpsit laméntum: & quæ sedébant in thoro maritáli, lugébant; & commóta est terra super habitantes in ea: & univérsa domus Jacob índuit confusiónem.

℟. Contigit. 247.

Lectio iij.

ET misit rex libros per manus nuntiórum in Jerúsalem, & in omnes civitátes Juda: ut sequerentur leges géntium terræ, & prohibérent holocausta, & sacrifícia, & placatiónes fíeri in templo Dei; & prohibérent celebrári Sábbatum, & dies solemnes: & jussit coinquinári sancta, & sanctum pópulum Israel. Et jussit ædificári aras, & templa, & idóla; & immolári carnes suillas, & pécora commúnia: & relínquere filios suos incircumcísos, & coinquinári ánimas eórum in ómnibus immundis, & abominatiónibus; ita ut obliviscerentur legem, & immutárent omnes justificatiónes Dei: & quicumque non fecissent secundùm verbum regis Antíochi, morerentur. Secundùm omnia verba hæc scripsit omni regno suo: & præpósuit príncipes pópulo, qui hæc fíeri cógerent. Et

jussérunt civitátibus Juda sacrificáre.

℟. In sartágine. 248.

FERIA QUINTA.

Lectio j.

De libris Machabæórum.

Lib. 2. *C.* 6.

ELeázarus unus de primóribus Scribárum, vir ætáte provectus, & vultu decórus: aperto ore hians compellebátur carnem porcínam manducáre. At ille gloriosíssimam mortem magìs quàm odíbilem vitam complectens: voluntáriè præíbat ad supplícium. Intuens autem, quemádmodùm oportéret accédere; patienter sústinens: destinávit non admíttere illícita propter vitæ amórem. Hi autem qui astábant, iníquâ miseratióne commóti, propter antíquã viri amicítiam: tollentes eum secrétò, rogábant afferri carnes, quibus vesci ei licébat, ut simularétur manducasse, sicut rex imperáverat, de sacrifícii cárnibus; ut, hoc facto, à morte liberarétur: & propter véterem viri amicítiam, hanc in eo faciébant humanitátem.

℟. Supra modum. 248.

Lectio ij.

AT ille cogitáre cœpit ætátis ac senectútis suæ eminéntiam dignam, & ingénitæ nobilitátis canítiem, atque à púero óptimæ conversatiónis actus; & secundùm sanctæ & à Deo cónditæ legis constitúta, respondit citò, dicens: præmitti se velle in infernum. Non enim ætáti nostræ dignum est, inquit, fíngere: ut multi adolescéntium, arbitrantes Eleázarum nonaginta annórum transisse ad vitam alienigenárum; & ipsi propter meam simulatiónem, & propter módicum corruptíbilis vitæ tempus decipiantur: & per hoc máculam atque execratiónem meæ senectúti conquíram. Nam, etsi in præsenti témpore supplíciis hóminum erípiar; sed manum Omnipotentis nec vivus, nec defunctus effúgiam: quamobrem fórtiter vitâ excedendo, senectúte quidem dignus apparébo; adolescéntibus autem exemplum forte relinquam: si prompto ánimo, ac fórtiter pro gravíssimis ac sanctíssimis légibus honestâ morte perfungar. His dictis, confestim ad supplícium trahebátur.

℟. Cum mater. 249.

Lectio iij.

HI autem qui eum ducébant, & paulò antè fúerant mitióres; in iram conversi sunt propter sermónes ab eo dictos: quos illi per arrogántiam prolátos arbitrabantur. Sed cùm plagis perimerétur, ingé-

muit & dixit; Dómine, qui habes ſanctam sciéntiam, manifeſtè tu ſcis quia, cùm à morte poſſem liberári, duros córporis ſuſtíneo dolóres: ſecundùm ánimam verò propter timórem tuum libenter hæc pátior. Et iſte quidem hoc modo vitâ deceſſit: non ſolùm juvénibus, ſed & universæ genti memóriam mortis ſuæ ad exemplum virtútis & fortitúdinis derelinquens.

℟. Rex accenſus. 249.

FERIA SEXTA.

Lectio j.

De libris Machabæórum.

Lib. 2. C. 7.

Contigit & ſeptem fratres unà cum matre ſua apprehenſos, compelli à rege édere contra fas carnes porcínas: flagris & táureis cruciátos. Unus autem ex illis qui erat primus, ſic ait; Quid quæris, & quid vis díſcere à nobis? Paráti ſumus mori, magìs quàm pátrias Dei leges prævaricári. Irátus ítaque rex, juſſit ſartágines & ollas æneas ſuccendi: quibus ſtatim ſuccenſis, juſſit ei qui prior fúerat locútus, amputári linguam; &, cute cápitis abſtractâ, ſummas quoque manus & pedes ei præſcindi: céteris ejus frátribus & matre inſpiciéntibus. Et cùm jam per ómnia inútilis factus eſſet: juſſit ignem admovéri, & adhuc ſpirantem torréri in ſartágine; in qua cùm diu cruciarétur: céteri unà cum matre ínvicem ſe hortabantur mori fórtiter, dicentes. Dóminus Deus aſpíciet veritátem, & conſolábitur in nobis; quemádmodùm in proteſtatióne cántici declarávit Móyſes: Et in ſervis ſuis conſolábitur. Mórtuo ítaque illo primo hoc modo, ſequentem deducébant ad illudendum; &, cute cápitis ejus cum capillis abſtractâ: interrogábant ſi manducáret, priuſquàm toto córpore per membra ſíngula punirétur. At ille reſpondens pátriâ voce, dixit: Non fáciam. Propter quod & iſte, ſequenti loco, primi tormenta ſuſcépit: & in último ſpíritu conſtitútus, ſic ait; Tu quidem, ſceleſtíſſime, in præſenti vita nos perdis: ſed Rex mundi defunctos nos pro ſuis légibus in æternæ vitæ reſurrectióne ſuſcitábit.

℟. Poſtquàm. 246.

Lectio ij.

Poſt hunc tértius illúditur, & linguam poſtulátus citò prótulit: & manus conſtanter extendit; & cum fidúcia ait: E cœlo iſta poſſídeo; ſed propter Dei leges nunc hæc ipſa deſpício: quóniam ab ipſo me ea receptúrum ſpero;

ita ut rex, & qui cum ipso erant, mirarentur adolescentis ánimum: quòd tanquam níhilum dúceret cruciátus. Et hoc ita defuncto: quartum vexábant similiter torquentes. Et cùm jam esset ad mortem, sic ait; Pótius est ab homínibus morti datos spem expectáre à Deo, iterùm ab ipso resuscitandos: tibi enim resurréctio ad vitam non erit. Et cùm admovissent quintum: vexábant eum. At ille respíciens in eum, dixit; Potestátem inter hómines habens, cùm sis corruptíbilis, facis quod vis: noli autem putáre genus nostrum à Deo esse derelictum; tu autem patienter sústine, & vidébis magnam potestátem ipsíus: quáliter te & semen tuum torquébit. Post hunc ducébant sextum; & is mori incípiens, sic ait: Noli frustrà erráre; nos enim propter nosmetipsos hæc pátimur, peccantes in Deum nostrum, & digna admiratióne facta sunt in nobis: tu autem ne exístimes tibi impúnè futúrum, quòd contra Deum pugnáre tentáveris.

℟. Cóntigit. 247.

Lectio iij.

SUpra modum autem mater mirábilis, & bonórum memóriâ digna, quæ pereuntes septem fílios sub uníus diéi témpore conspíciens; bono ánimo ferébat propter spem quã in Deum habébat: síngulos illórum hortabátur voce pátriâ fórtiter, repléta sapiéntiâ; & femíneæ cogitatióni masculínum ánimum ínserens, dixit ad eos: Néscio quáliter in útero meo apparuistis; neque enim ego spíritum & ánimam donávi vobis & vitam, & singulórum membra non ego ipsa compégi: sed enim mundi Creátor, qui formávit hóminis nativitátem, quique ómnium invénit oríginem; & spíritum vobis iterùm cum misericórdia reddet & vitam: sicut nunc vosmetipsos despícitis propter leges ejus.

℟. In sartágine. 248.

SABBATO.

Lectio j.

De libris Machabæórum.

Lib. 2. C. 7.

ANtíochus contemni se arbitrátus, simul & exprobrantis voce despectâ, cùm adhuc adolescéntior superesset, non solùm verbis hortabátur; sed & cum juramento affirmábat se dívitem & beátum factúrum, & translátum à pátriis légibus amícum habitúrum: & res necessárias ei præbitúrum. Sed ad hæc cùm adolescens nequáquam inclinarétur; vocávit rex matrem: & suadébat ei ut ado-

lescenti fíeret in salútem. Cùm autem multis eam verbis esset hortátus : promísit suasúram se fílio suo.

[*Si fiat de Sabbato*, ℟℟℟. *sumentur è II. Noct. Dominicæ præced.*]

Lectio ij.

ITaque inclináta ad illum, irrídens crudélem tyrannum, ait pátriâ voce; Fili mi, miserére meî, quæ te in útero novem ménsibus portávi, & lac triénnio dedi & álui : & in ætátem istam perduxi. Peto, nate, ut aspícias ad cœlum & terram, & ad ómnia quæ in eis sunt; & intélligas quia ex níhilo fecit illa Deus, & hóminum genus : ita fiet ut non tímeas carníficem istum; sed dignus frátribus tuis effectus párticeps, súscipe mortem : ut in illa miseratióne cum frátribus tuis te recípiam.

Lectio iij.

CUm hæc illa adhuc díceret, ait adolescens; Quem sustinétis? non obédio præcepto regis : sed præcepto legis quæ data est nobis per Móysen. Tu verò qui inventor omnis malítiæ factus es in Hebræos : non effúgies manum Dei. Nos enim pro peccátis nostris hæc pátimur; & si nobis propter increpatiónem & correptiónem Dóminus Deus noster módicùm irátus est : sed iterùm reconciliábitur servis suis. Tu autem, ô sceleste; & ómnium hóminum flagitiosíssime, noli frustrà extolli vanis spebus in servos ejus inflammátus : nondum enim omnipoténtis Dei & ómnia inspiciéntis, judícium effugisti. Nam fratres mei, módico nunc dolóre sustentáto, sub testamento ætérnæ vitæ effecti sunt : tu verò judício Dei justas supérbiæ tuæ pœnas exolves. Ego autem, sicut & fratres mei, ánimam & corpus meum trado pro pátriis légibus; ínvocans Deum matúriùs genti nostræ propítium fíeri : teque cum tormentis & verbéribus confitéri, quòd ipse est Deus solus. In me verò & in frátribus meis désinet Omnipoténtis ira : quæ super omne genus nostrum justè superducta est. Tunc rex accensus irâ; in hunc super omnes crudéliùs desævit : indignè ferens se derísum. Et hic ítaque mundus óbiit : per ómnia in Dómino confídens. Novíssimè autem post fílios & mater consumpta est.

Ad Magníficat. *Ant.* 7. *G.* Simon Mathathíæ fílius, & fratres ejus dedérunt se perículo, & restitérunt adversáriis gentis suæ, ut starent sancta ipsórum, & lex : & glóriâ magnâ glo-

rificavérunt gentem suam. 1. *Mach.* 14.

Oratio, ut infrà ad Laudes.

DOMINICA XIX. post Pentecosten.

IN I. NOCTURNO.

Lectio j.

De libris Machabæórum.

Lib. 1. *Cap.* 2.

IN diébus illis surrexit Mathathías fílius Joannis, filii Simeónis, sacerdos ex fíliis Jóarib ab Jerúsalem: & consédit in monte Modin. Et habébat fílios quinque: Joannem, qui cognominabátur Gaddis; & Simónem, qui cognominabátur Thasi: & Judam, qui vocabátur Machabæus; & Eleázarum, qui cognominabátur Abaron: & Jónathan, qui cognominabátur Apphus. Hi vidérunt mala quæ fiébant in pópulo Juda & in Jerúsalem. Et dixit Mathathías; Væ mihi! ut quid natus sum vidére contritiónem pópuli mei, & contritiónem civitátis sanctæ, & sedére illic, cùm datur in mánibus inimicórum? sancta in manu extraneórum facta sunt: templum ejus sicut homo ignóbilis. Vasa glóriæ ejus captíva adducta sunt; trucidáti sunt senes ejus in platéis: & júvenes ejus cecidérunt in gládio inimicórum. Quæ gens non hereditávit regnum ejus; & non obtínuit spólia ejus? Omnis compositio ejus abláta est. Quæ erat líbera: facta est ancilla. Et ecce sancta nostra, & pulchritúdo nostra, & cláritas nostra desoláta est: & coinquinavérunt ea gentes. Quò ergo nobis adhuc vívere?

℟. Intrávit rex Antíochus in sanctificatióne cum supérbia, accépit altáre áureum & universa vasa, & commínuit; * Et fecit cædem hóminum: & factus est planctus magnus in Israel. ℣. Datum est béstiæ bellum fácere cum sanctis, & víncere eos. * Et fecit. 1. *Mach.* 1. *Apoc.* 13.

Lectio ij.

ET scidit vestimenta sua Mathathías, & fílii ejus; & operuérunt se cilíciis: & planxérunt valdè. Et venérunt illuc qui missi erant à rege Antíocho; ut cógerent eos qui confúgerant in civitátem Modin, immoláre & accéndere thura: & à lege Dei discédere. Et multi de pópulo Israel consentientes, accessérunt ad eos: sed Mathathías & fílii ejus constanter stetérunt. Et respondentes qui missi erant ab Antíocho, dixérunt Mathathíæ; Princeps, & claríssimus, & magnus es in hac civitáte, & ornátus fíliis & frátribus: ergo accéde prior, & fac jussum regis, sicut

fecérunt omnes gentes, & viri Juda, & qui remansérunt in Jerúsalem; & eris tu, & fílii tui, inter amícos regis: & amplificátus auro, & argento, & munéribus multis.

℟. Ex gravi supérbia dedúctus Antíochus ad agnitiónem sui, ait: Justum est súbditum esse Deo, & mortálem non pária Deo sentíre. * Orábat hic scelestus Dóminum, à quo non esset misericórdiam consecutúrus. ℣. Non invénit pœniténtiæ locum, quanquam cum lácrymis inquisisset eam. * Orábat. 2. *Mach.* 9. *Hebr.* 12.

Lectio iij.

ET respondit Mathathías, & dixit magnâ voce; Et si omnes gentes regi Antíocho obédiunt, ut discédat unusquisque à servitúte legis patrum suórum, & consséntiat mandátis ejus: ego & fílii mei, & fratres mei obediémus legi patrum nostrórum. Propítius sit nobis Deus: non est nobis útile relínquere legem & justítias Dei; non audiémus verba regis Antíochi: nec sacrificábimus transgredientes legis nostræ mandáta, ut eámus álterâ viâ. Et ut cessávit loqui verba hæc; accessit quidam Judæus in ómnium óculis sacrificáre idólis super aram in civitáte Modin secundùm jussum regis: & vidit Mathathías, & dóluit, & contremuérunt renes ejus, & accensus est furor ejus, secundùm judícium legis: & insíliens trucidávit eum super aram, sed & virum quem rex Antíochus míserat, qui cogébat immoláre, occídit in ipso témpore: & aram destruxit.

℟. Surrexit Machabæus, & adjuvábant eum fratres ejus, & * Præliabantur prælium Israel cum lætítia, & repulsi sunt inimíci ejus; & † Direċta est salus in manu ejus. ℣. Operáti sunt justítiam, fortes facti sunt in bello, castra vertérunt exterórum. * Præliabantur. Glória Patri. † Direċta est. 1. *Mach.* 3. *Hebr.* 11.

IN II. NOCTURNO.

Lectio iv.

Sermo sancti Joannis Chrysóstomi. *In Psalm.* 43.

MAchabæi, cùm invasisset Judæam Antíochus, qui dictus est Epíphanes, & ómnia devastasset, & multos qui tunc erant, à pátriis institútis resilíre coegisset: permansérunt illæsi ab illis tentatiónibus. Et quando grave quidem bellum ingruébat; nec quidquam póterant fácere quod prodesset, se abscondébant: nam hoc quoque fecérunt Apóstoli. Non enim semper in média irruébant perícula: sed non.

nunquam fugientes, & latentes cedébant. Postquàm autem parùm respiráverant, tanquam generósi quidam leúnculi ex antris exilientes, & è látebris emergentes; statuébant se non ámpliùs solos serváre, sed álios quoscumque possent: & civitátem & omnem regiónem obeuntes, collegérunt quotquot invenérunt adhuc sanos & íntegros; & multos étiã qui laborábant & corrupti erant, in statum prístinum redegérunt: eis persuadentes redíre ad legem pátriam.

℟. Illi quidem armis confídunt, & audáciâ; * Nos in omnipotente Dómino, qui potest & venientes adversùm nos, & universum mundum uno nutu delére, confídimus. ℣. Hæc est victória quæ vincit mundum, fides nostra: * Nos. 2. *Mach.* 8. 1. *Joan.* 5.

Lectio v.

DEum enim dicébant esse benignum & cleméntem: nec unquam adímere salútem quæ profiscíscitur ex pœniténtia. Hæc autem dicentes: habuérunt delectum virórum fórtium. Non enim pro uxóribus, líberis, & ancillis, patriæque eversióne, & captivitáte: sed pro lege & pátria república pugnábant. Eórum autem dux erat Deus. Cùm ergo áciem dirígerent, & próprias expónerent ánimas; fundébant adversários, non armis fidentes: sed loco omnis armatúræ pugnæ causam sufficere ducentes. Ad bellum autem euntes, non tragœdias excitábant; non pæánâ canébant, sicut nonnulli fáciunt: non adsciscébant tibícines, ut fit in áliis castris; sed Dei supernè auxílium invocábant, ut adesset, opem ferret, & manum præbéret: propter quem bellum gerébant, pro cujus glória decertábant.

℟. In áliis natiónibus Dóminus patienter expectat, ut eas in plenitúdine peccatórum púniat; * Corrípiens verò in adversis pópulum suum non derelinquit. ℣. Novit Dóminus iníquos in diem judícii reserváre cruciandos. * Corrípiens. 2. *Mach.* 6. 2. *Petr.* 2.

Lectio vj.

VIdeámus ergo quid hæc castra Dei loquantur, quæ sunt spirituáli muníta auxílio: cùm sunt hostes aggressúra. Deus, áuribus nostris audívimus. Quia enim nonnulli eórum qui cum ipsis stabant in ácie: Antíochi multitúdinem, instructam áciem, & victóriam videntes, quòdque ómnia primo ímpetu cepisset; propriamque imbecillitátem & paucitátem considerantes, mollióres

erant & imbecillióres : eórum ánimos spiritusque éxcitans, & ostendens in Dei ductu universum situm esse, & absque exércitu, si is opem ferat, posse parári victóriam; instar precatiónis compósitam suasiónem & exhortatiónem effert ad commilitónes, & Deum álloquens : eos promptióres réddit & alacrióres. Sed tanquam hæc eis deessent quæ jure afferre possent : nec fidúciam ex suis factis habérent, ad ea quæ Deus majóribus illórum fécerat, confúgiunt. Eos enim qui fidúciæ causam non habent, hæc fácere non est mirum : cùm eos ipsos trahat ad hoc necéssitas. Cùm autem illi qui quóniam rectè fecérunt, magníficè loqui possunt, nolunt ex iis servári; sed ex Dei benignitáte quâ in patres usus est, hoc est magnum argumentum eórum humilitátis : prompti autem & álacris ánimi sui non parvam hinc quoque causam státuunt.

℟. Pro peccátis nostris hæc pátimur : * Et si nobis propter correptiónem Deus noster módicùm irátus est, † Iterùm reconciliábitur servis suis. ℣. Persecutiónem pátimur, sed non derelínquimur : dejícimur, sed non perímus. * Et si. Glória Patri. † Iterùm. 2. *Mach.* 7. 2. *Cor.* 4.

IN III. NOCTURNO.

Lectio vij.

Léctio sancti Evangélii : secundùm Matthæum.

Cap. 22.

In illo témpore : Respondens Jesus, dixit íterùm in parábolis Princípibus Sacerdótum, & Pharisæis, dicens. Símile factum est regnum cœlórum hómini regi : qui fecit núptias fílio suo. Et réliqua.

Homília sancti Gregórii Papæ.

38. *In Evang. hab. in Basil. S. Clementis. n.* 3.

In hoc Pater regi Fílio núptias fecit : quo ei per Incarnatiónis mystériũ sanctam Ecclésiam sociávit. Uterus autem genitrícis Vírginis hujus sponsi thálamus fuit. Unde & Psalmista dicit; In sole pósuit tabernáculum suum : & ipse tanquam sponsus procédens de thálamo suo. Tanquam sponsus quippe de thálamo suo procéssit : quia ad conjungendam sibi Ecclésiam incarnátus Deus de incorrupto útero Vírginis exívit. Misit ergo servos suos : ut ad istas núptias amícos invitárent. Misit semel, misit íterùm; quia Incarnatiónis Domínicæ prædicatóres, & priùs Prophétas : & póstmodùm Apóstolos fecit.

℟. Símile factum est regnum cœlórum hómini regi

qui fecit núptias fílio suo, & misit servos suos vocáre invitátos : * Et nolébant veníre. ℣. Hæc dicit Dóminus : Misi servos meos Prophétas, & non audiérunt me, sed induravérunt cervícem suam : * Et. *Matth.* 22. *Jerem.* 7.

Lectio viij. n. 5.

SEquitur. Illi autem neglexérunt; & abiérunt, álius in villam suam : álius verò in negotiatiónem suã. In villam quippe ire : est labóre terréno immoderátè incúmbere; in negotiatiónem verò ire : est actiónum seculárium lucris inhiáre. Quia enim álius intentus labóri terréno; álius verò mundi hujus actiónibus déditus : mystérium Incarnatiónis Domínicæ pensáre, & secundùm illud vívere dissímulat; quasi ad villam vel negótium pergens : veníre ad regis núptias recúsat.

℟. Misit álios servos, dicens : Dícite invitátis, Veníte ad núptias. Illi neglexérunt, & * Abiérunt, álius in villam suam, álius ad negotiatiónem suam. ℣. Ecce verbum Dómini factum est eis in oppróbrium, & non suscípient illud; à minóre quippe usque ad majórem omnes avarítiæ student. * Abiérunt. *Matth.* 22. *Jerem.* 6.

Lectio ix. n. 9.

INtrávit autem rex ut vidéret discumbentes : & vidit ibi hóminẽ non vestítum veste nuptiáli. Quid debémus intellígere per nuptiálem vestem, nisi caritátem? Intrat enim ad núptias; sed cum nuptiáli veste non intrat, qui in sancta Ecclésia assistens, fidem habet : sed caritátem non habet. Rectè enim cáritas nuptiális vestis vocátur; quia hanc in se Cónditor noster hábuit : dum ad sociandæ sibi Ecclésiæ núptias venit. Solâ quippe dilectióne Dei actum est : ut ejus Unigénitus mentes sibi electórum hóminum uníret. Unde & Joannes dicit; Sic enim diléxit Deus mundum : ut Fílium suum unigénitum daret pro nobis.

℟. Rex ait servis suis : Núptiæ quidẽ parátæ sunt; sed qui invitáti erant, non fuérunt digni : * Ite ergo ad éxitus viárum, & † Quoscumque invenéritis, vocáte ad núptias. ℣. Sapiéntia propósuit mensam suam : misit ancillas suas ut vocárent ad arcem. * Ite. Glória Patri. † Quoscumque. *Matth.* 22. *Prov.* 9.

Ad Benedictus. *Ant.* S. G. Intrávit rex ut vidéret discumbentes, & vidit ibi hóminem non vestítum veste nuptiáli, & ait illi : Amíce, quómodò

quómodò huc intrasti non habens vestem nuptiálem? At ille obmútuit. *Matth.* 22.

Oratio.

OMnípotens & miséricors Deus, universa nobis adversántia propitiátus exclúde; ut mente & córpore páriter expedíti: quæ tua sunt líberis méntibus exequámur. Per Dóminum nostrum.

Ad Magníficat. *Ant.* 2. D. Dixit rex ministris: Ligátis mánibus & pédibus ejus, míttite eum in ténebras exterióres; ibi erit fletus & stridor déntium. Multi enim sunt vocáti, pauci verò electi. *Matth.* 22.

FERIA SECUNDA.

Lectio j.

De libris Machabæórum.

Lib. I. *C.* 2.

EXclamávit Mathathías voce magnâ in civitáte, dicens: Omnis qui zelum habet legis, státuens testamentum, éxeat post me. Et fugit ipse, & fílii ejus in montes: & reliquérunt quæcumque habébant in civitáte. Tunc descendérunt multi quærentes judícium & justítiam, in desertum; & sedérunt ibi ipsi, & fílii eórum, & mulíeres eórum, & pécora eórum: quóniam inundavérunt super eos mala. Et renuntiátum est viris regis, & exercítui qui erat in Jerúsalem civitáte David; quóniam discessissent viri quidam qui dissipavérunt mandátum regis, in loca occulta in deserto: & abiissent post illos multi. Et statim perrexérunt ad eos, & constituérunt adversùs eos prælium in die sabbatórum, & dixérunt ad eos; Resístitis & nunc adhuc? Exíte, & fácite secundùm verbum regis Antíochi, & vivétis. Et dixérunt: Non exíbimus, neque faciémus verbum regis, ut polluámus diem sabbatórum. Et concitavérunt adversùs eos prælium. Et non respondérunt eis, nec lápidem misérunt in eos, nec oppilavérunt loca occulta, dicentes; Moriámur omnes in simplicitáte nostra: & testes erunt super nos cœlum & terra, quòd injustè pérditis nos.

℟. Intrávit. 260.

Lectio ij.

ET appropinquavérunt dies Mathathíæ moriendi, & dixit fíliis suis: Nunc confortáta est supérbia, & castigátio, & tempus eversiónis, & ira indignatiónis. Nunc ergo, ô fílii, æmulatóres estóte legis: & date ánimas vestras pro testamento patrum vestrórum; & mementóte óperum patrum, quæ fecérunt in generatiónibus suis: &

accipiétis glóriam magnam & nomen æternū. Abraham nonne in tentatióne inventus est fidélis; & reputátum est ei ad justítiam? Joseph in témpore angústiæ suæ custodívit mandátum: & factus est dóminus Ægypti. Phínees pater noster, zelando zelum Dei: accépit testamentum sacerdótii æterni.

℟. Ex gravi supérbia deductus. 261.

Lectio iij.

VOs ergo, fílii, confortámini; & viríliter ágite in lege: quia in ipsa gloriósi éritis. Et ecce Simon frater vester; scio quòd vir consílii est: ipsum audíte semper, & ipse erit vobis pater. Et Judas Machabæus fortis víribus à juventúte sua, sit vobis princeps milítiæ: & ipse aget bellum pópuli. Et adducétis ad vos omnes factóres legis: & vindicáte vindictam pópuli vestri. Retribúite retributiónem géntibus: & inténdite in præceptum legis. Et benedixit eos: & appósitus est ad patres suos. Et defunctus est anno centésimo & quadragésimo-sexto; & sepultus est à filiis suis in sepulcris patrum suórum in Modin: & planxérunt eum omnis Israel planctu magno.

℟. Surrexit. 261.

FERIA TERTIA.

Lectio j.

De libris Machabæórum.

Lib. 1. C. 3.

SUrrexit Judas qui vocabátur Machabæus, fílius ejus pro eo; & adjuvábant eum omnes fratres ejus, & universi qui se conjúnxerant patri ejus: & præliabantur prælium Israel cum lætítia. Et dilatávit glóriam pópulo suo: & índuit se lorícam sicut gigas; & succinxit se arma béllica sua in præliis: & protegébat castra gládio suo. Símilis factus est leóni in opéribus suis: & sicut cátulus leónis rúgiens in venatióne. Et persecútus est iníquos, perscrútans eos; & qui conturbábant pópulum suum, eos succendit flammis: & repulsi sunt inimíci ejus præ timóre ejus; & omnes operárii iniquitátis conturbáti sunt: & directa est salus in manu ejus. Et exacerbábat reges multos; & lætificábat Jacob in opéribus suis: & in séculum memória ejus in benedictióne. Et perambulávit civitátes Juda; & pérdidit ímpios ex eis: & avertit iram ab Israel. Et nominátus est usque ad novíssimum terræ: & congregávit pereuntes. Et congregávit Apollónius gentes, & à Samaría virtútem multam & magnam: ad bellandum contra Israel. Et

cognóvit Judas, & éxiit óbviàm illi; & percussit, & occídit illum: & cecidérunt vulneráti multi, & réliqui fugérunt; & accépit spólia eórum: & gládium Apollónii ábstulit Judas, & erat pugnans in eo ómnibus diébus.

℟. Illi quidem. 262.

Lectio ij.

ET vidit Judas, & fratres ejus, quia multiplicáta sunt mala, & exércitus applicábant ad fines eórum; & cognovérunt verba regis, quæ mandávit pópulo fácere in intéritum & consummatiónem: & dixérunt unusquisque ad próximum suum; Erigámus dejectiónem pópuli nostri: & pugnémus pro pópulo nostro & sanctis nostris. Et congregátus est conventus, ut essent paráti in prælium: & ut orárent, & péterent misericórdiam & miseratiónes. Et Jerúsalem non habitabátur, sed erat sicut desertum; non erat qui ingrederétur & egrederétur de natis ejus: & sanctum conculcabátur; & fílii alienigenárum erant in arce, ibi erat habitátio géntium: & abláta est voluptas à Jacob, & defécit ibi tíbia & cíthara. Et congregáti sunt, & venérunt in Maspha contra Jerúsalem: quia locus oratiónis erat in Maspha antè in Israel. Et jejunavérunt illâ die, & induérunt se cilíciis: & cínerem imposuérunt cápiti suo; & discidérunt vestimenta sua: & expandérunt libros legis, de quibus scrutabantur gentes similitúdinem simulacrórum suórum.

℟. In áliis. 262.

Lectio iij.

ET post hæc constítuit Judas duces pópuli: tribúnos, & centurióness, & pentacontarchos, & decuriónes. Et dixit his qui ædificábant domos, & sponsábant uxóres, & plantábant víneas, & formidolósis: ut redírent unusquisque in domum suam secundùm legem. Et movérunt castra: & collocavérunt ad austrum Emmaum. Et ait Judas: Accingímini, & estóte fílii potentes; & estóte paráti in mane, ut pugnétis adversùs natiónes has quæ convenérunt adversùs nos dispérdere nos, & sancta nostra: quóniam mélius est nos mori in bello, quàm vidére mala gentis nostræ & sanctórum. Sicut autem fúerit voluntas in cœlo: sic fiat.

℟. Pro peccátis. 263.

FERIA QUARTA.

Lectio j.

De libris Machabæórum.

Lib. 1. *C.* 4.

COmmisérunt prælium: & cecidérunt de exér-

citu Lysiæ quinque míllia virórum. Videns autem Lysias fugam suórum, & Judæórum audáciam, & quòd paráti sunt aut vívere aut mori fórtiter; ábiit Antiochíam, & elégit mílites: ut multiplicáti rursùs venírent in Judæam. Dixit autem Judas, & fratres ejus; Ecce contríti sunt inimíci nostri: ascendámus nunc mundáre sancta, & renováre. Et congregátus est omnis exércitus: & ascendérunt in montem Sion. Et vidérunt sanctificatiónem desertam, & altáre profanátum; & portas exustas, & in átriis virgulta nata sicut in saltu vel in móntibus: & pastophória díruta. Et scidérunt vestimenta sua: & planxérunt planctu magno; & imposuérunt cínerem super caput suum: & cecidérunt in fáciem super terram; & exclamavérunt tubis signórum: & clamavérunt in cœlum.

℟. Intrávit. 260.

Lectio ij.

TUnc ordinávit Judas viros ut pugnárent adversùs eos qui erant in arce: donec emundárent sancta. Et elégit sacerdótes sine mácula, voluntátem habentes in lege Dei; & mundavérunt sancta: & tulérunt lápides contaminatiónis in locum immundum. Et cogitávit de altári holocaustórum, quod profanátum erat, quid de eo fáceret. Et íncidit illis consílium bonum ut destrúerent illud: ne fortè illis esset in oppróbrium; quia contaminavérunt illud gentes: & demolíti sunt illud. Et reposuérunt lápides in monte domûs in loco apto: quoadusque veníret Prophéta, & respondéret de eis. Et accepérunt lápides íntegros secundùm legem: & ædificavérunt altáre novum, secundùm illud quod fuit priùs; & ædificavérunt sancta, & quæ intra domum erant intrínsecùs: & ædem & átria sanctificavérunt.

℟. Ex gravi. 261.

Lectio iij.

ET obtulérunt sacrifícium secundùm legem super altáre holocaustórum novum quod fecérunt. Secundùm tempus & secundùm diem, in qua contaminavérunt illud gentes: in ipsa renovátum est in cánticis, & cítharis, & cínyris, & in cymbalis. Et cécidit omnis pópulus in fáciem: & adoravérunt, & benedixérunt in cœlum eum qui prospervávit eis. Et fecérunt dedicatiónem altáris diébus octo; & obtulérunt holocausta cum lætítia: & sacrifícium salutáris & laudis. Et ornavérunt fáciem templi corónis áureis & scútu-

lis; & dedicavérunt portas & pastophória: & imposuérunt eis jánuas. Et facta est lætítia in pópulo magna valdè: & aversum est oppróbrium géntium. Et státuit Judas & fratres ejus, & universa ecclésia Israel, ut agátur dies dedicatiónis altáris in tempóribus suis: ab anno in annum.

℞. Surrexit. 261.

FERIA QUINTA.

Lectio j.

De libris Machabæórum.

Lib. 2. C. 9.

EOdem témpore Antíochus inhonestè revertebátur de Pérside. Intráverat enim in eam quæ dícitur Persépolis: & tentávit expoliáre templum, & civitátem opprímere; sed multitúdine ad arma concurrente, in fugam versi sunt: & ita cóntigit ut Antíochus post fugam túrpiter redíret. Et cùm venisset circa Ecbátanam: recognóvit quæ erga Nicánorem & Timótheum gesta sunt. Elátus autem in ira, arbitrabátur se injúriam illórum qui se fugáverant, posse in Judæos retorquére; ideòque jussit agitári currum suum, sine intermissióne agens iter, cœlesti eum judício perurgente: eò quòd ita superbè locútus est se ventúrum Jerosólymam, & congériem sepulcri Judæórum eam factúrum. Sed qui universa cónspicit Dóminus Deus Israel, percussit eum insanábili & invisíbili plagâ. Ut enim finívit hunc ipsum sermónem, apprehendit eum dolor dirus víscerum, & amára internórum tormenta; & quidem satis justè: quippe qui multis & novis cruciátibus aliórum tórserat víscera, licèt ille nullo modo à sua malítia cessáret. Super hoc autem supérbiâ replétus, ignem spirans ánimo in Judæos, & præcípiens acceleràri negótium; cóntigit illum ímpetu euntem de curru cádere: & gravi córporis collisióne membra vexári.

℞. Illi quidem. 262.

Lectio ij.

ISque qui sibi videbátur étiam flúctibus maris imperáre, supra humánum modum supérbiâ replétus, & móntium altitúdines in statéra appéndere; nunc humiliátus ad terram in gestatório portabátur, manifestam Dei virtútem in semetipso contestans: ita ut de córpore ímpii vermes scaturírent; ac viventis in dolóribus carnes ejus efflúerent: odóre étiam illíus & fœtóre exércitus gravarétur; &, qui pauló antè sídera cœli contíngere se arbitrabátur: eum nemo póterat propter intolerántiam fœtóris portáre. Hinc

ígitur cœpit ex gravi supérbia deductus ad agnitiónem suî veníre; divínâ admónitus plagâ: per momenta síngula dolóribus suis augmenta capiéntibus. Et cùm nec ipse jam fœtórem suum ferre posset, ita ait; Justum est súbditum esse Deo: & mortálem non pária Deo sentíre. Orábat autem hic scelestus Dóminum: à quo non esset misericórdiam consecutúrus.

℞. In áliis. 262.

Lectio iij.

SEd non cessántibus dolóribus, (supervénerat enim in eum justum Dei judícium) despérans; scripsit ad Judæos in modum deprecatiónis epístolam hæc continentem: Optimis cívibus Judæis plúrimam salútem, & bene valére, & esse felíces, Rex & princeps Antíochus. Si bene valétis & fílii vestri; & ex senténtia vobis cuncta sunt: máximas ágimus grátias. Et ego in infirmitáte constitútus, vestrî autem memor benignè; reversus de Pérsidis locis, & infirmitáte gravi apprehensus: necessárium duxi pro commúni utilitáte curam habére; non despérans memetipsum: sed spem multam habens effugiendi infirmitátem. Respíciens autem quòd & pater meus, quibus tempóribus in locis superióribus ducébat exércitum: ostendit qui post se suscíperet principátum; ut si quid contrárium accíderet, aut diffícile nuntiarétur: sciences hi qui in regiónibus erant, cui esset rerum summa derelicta, non turbarentur. Ad hæc consíderans de próximo potentes quosque, & vicínos tempóribus insidiantes: & eventum expectantes, designávi fílium meum Antíochum regem; quem sæpè recurrens in superióra regna multis vestrûm commendábam: & scripsi ad eum quæ subjecta sunt. Oro ítaque vos, & peto, mémores beneficiórum públicè & privátim: ut unusquisque consérvet fidem ad me & ad fílium meum. Confído enim eum modestè & humánè actúrum, & sequentem propósitũ meum: & commúnem vobis fore. Igitur homicída & blasphémus péssimè percussus, & ut ipse álios tractáverat: péregrè in móntibus miserábili óbitu vitâ functus est.

℞. Pro peccátis. 262.

FERIA SEXTA.

Lectio j.

De libris Machabæórum.

Lib. 2. C. 10.

AT Timótheus qui priùs à Judæis fúerat superátus; convocáto exércitu peregrínæ multitúdinis, & congregáto equitátu Asiáno: advénit quasi armis

Judæam captúrus. Machabæus autem, & qui cum ipso erant, appropinquante illo, deprecabantur Dóminum; caput terrâ aspergentes, lumbosque cilíciis præcincti, ad altáris crepídinem provolúti, ut sibi propítius : inimícis autem eórum esset inimícus; & adversáriis adversarétur : sicut lex dicit. Et ita post oratiónem, sumptis armis, lóngiùs de civitáte procedentes : & próximi hóstibus effecti, resedérunt. Primo autem solis ortu utríque commisérunt; isti quidem victóriæ & prosperitátis sponsórem cum virtúte Dóminum habentes : illi autem ducem belli ánimum habébant. Sed cùm vehemens pugna esset, apparuérunt adversáriis de cœlo viri quinque in equis, frænis áureis decóri, ducátum Judæis præstantes; ex quibus duo Machabæum médium habentes, armis suis circumseptum incólumem conservábant : in adversários autem tela & fúlmina jaciébant, ex quo & cæcitáte confúsi, & repléti perturbatióne cadébant. Interfecti sunt autem viginti míllia quingenti : & équites sexcenti. Timótheus verò confúgit in Gázaram præsídium munítum : cui præerat Chæreas.

℟. Intrávit. 260.

Lectio ij. Cap. 11.

Lysias autem ingressus Judæam, & appópians Bethsúræ quæ erat in angusto loco, ab Jerosólyma intervallo quinque stadiórum : illud præsídium expugnábat. Ut autem Machabæus, & qui cum eo erant cognovérunt expugnári præsídia; cum fletu & lácrymis rogábant Dóminum, & omnis turba simul : ut bonum Angelum mítteret ad salútem Israel. Et ipse primus Machabæus, sumptis armis, céteros adhortátus est simul secum perículum subíre : & ferre auxílium frátribus suis. Cùmque páriter prompto ánimo procéderent : Jerosólymis appáruit præcédens eos eques in veste cándida, armis áureis hastam vibrans. Tunc omnes simul benedixérunt misericordem Dóminum; & convaluérunt ánimis, non solùm hómines, sed & béstias ferocíssimas : & muros férreos paráti penetráre. Ibant ígitur prompti, de cœlo habentes adjutórem : & miserantem super eos Dóminum. Leónum autem more, ímpetu irruentes in hostes, prostravérunt ex eis úndecim míllia péditum, & équitum mille sexcentos; universos autem in fugam vertérunt : plures autem ex eis vulneráti, nudi eva-

ſérunt. Sed & ipſe Lyſias túrpiter fúgiens evâſit.

℟. Ex gravi. 261.

Lectio iij. Cap. 15.

NIcánor quidem cum ſumma ſupérbia erectus : cogitáverat commúne trophæum ſtrúere de Juda. Machabæus autem ſemper confidébat cum omni ſpe auxílium ſibi à Deo affutúrum ; & hortabátur ſuos, ne formidárent ad adventum natiónum : ſed in mente habérent adjutória ſibi facta de cœlo, & nunc ſperárent ab Omnipotente ſibi affutúram victóriam. Et allocútus eos de lege & Prophétis ; ádmonens étiam certámina quæ fécerant priùs, promptióres conſtítuit eos : & ita ánimis eórum erectis, ſimul oſtendébat géntium falláciam, & juramentórum prævaricatiónem. Síngulos autem illórum armávit, non clypei & haſtæ munitióne ; ſed ſermónibus óptimis & exhortatiónibus : expóſito digno fide ſómnio, per quod univerſos lætificávit. Erat autem hujuſcémodi viſus : Oníam qui fúerat ſummus ſacerdos, virum bonum & benignum, verecundum viſu, modeſtum móribus, & elóquio decórum ; & qui à púero in virtútibus exercitátus ſit : manus protendentem, oráre pro omni pópulo Judæórum. Poſt hoc appáruiſſe & álium virum ætáte & glóriâ mirábilem, & magni decóris habitúdine circa illum : reſpondentem verò Oníam dixiſſe ; Hic eſt fratrum amátor, & pópuli Iſrael : hic eſt qui multùm orat pro pópulo & univerſa ſancta civitáte, Jeremías prophéta Dei. Extendiſſe autem Jeremíam dextram, & dediſſe Judæ gládium áureum, dicentē : Accipe ſanctum gládium munus à Deo, in quo dejícies adversários pópuli mei Iſrael. Exhortáti ítaque Judæ ſermónibus bonis valdè, de quibus extolli poſſet ímpetus, & ánimi júvenum confortári : ſtatuérunt dimicáre.

℟. Surrexit. 261.

SABBATO.

Lectio j.

De libris Machabæórum.

Lib. 2. *C.* 15.

NIcánor, & qui cum ipſo erant, cum tubis & cánticis admovébant. Judas verò, & qui cum eo erant, invocáto Deo, per oratiónes congreſſi ſunt : manu quidem pugnantes ; ſed Dóminum córdibus orantes : proſtravérunt non minùs triginta quinque míllia, præſéntiâ Dei magníficè delectáti. Cùmque ceſſaſſent, & cùm gáudio redírent : cognovérunt Nicánorem ruiſſe cum armis ſuis. Fa-

cto itaque clamóre, & perturbatióne excitátâ: pátriâ voce omnipotentem Dóminum benedicébant. Præcépit autem Judas, qui per ómnia córpore & ánimo mori pro cívibus parátus erat: caput Nicánoris, & manum cum húmero abscissam, Jerosólymam perferri. Quò cùm pervenisset, convocátis contribúlibus & sacerdótibus ad altáre, accérsiit & eos qui in arce erant. Et ostenso cápite Nicánoris, & manu nefáriâ quam extendens contra domum sanctam omnipotentis Dei, magníficè gloriátus est; linguam étiam ímpii Nicánoris præcísam jussit particulátim ávibus dari: manum autem dementis contra templum suspendi. Omnes ígitur cœli benedixérunt Dóminum, dicentes: Benedictus qui locum suum incontaminátum servávit. Suspendit autem Nicánoris caput in summa arce: ut évidens esset & manifestum signũ auxílii Dei.

[*Si fiat de Sabbato,* ℟℟℟. *sumentur è II. Nocturno Domínicæ præcedentis.*]

Lectio ij. Lib. 1. *C.* 9.

CEtera verba bellórum Judæ, & virtútum quas fecit, & magnitúdinis ejus, non sunt descripta: multa enim erant valdè. Et factum est, post óbitum Judæ emersérunt iníqui in ómnibus fínibus Israel: & exorti sunt omnes qui operabantur iniquitátem. In diébus illis facta est fames magna valdè: & trádidit se Bácchidi omnis régio eórum cum ipsis. Et elégit Bácchides viros ímpios; & constítuit eos dóminos regiónis: & exquirébant, & perscrutabantur amícos Judæ; & adducébant eos ad Bácchidem: & vindicábat in illos, & illudébat. Et facta est tribulátio magna in Israel: qualis non fuit ex die quâ non est visus Prophéta in Israel. Et congregáti sunt omnes amíci Judæ, & dixérunt Jónathæ; Ex quo frater tuus Judas defunctus est: vir símilis ei non est qui éxeat contra inimícos nostros, Bácchidem, & eos qui inimíci sunt gentis nostræ. Nunc ítaque te hódiè elégimus esse pro eo nobis in príncipem & ducem ad bellandum bellum nostrum. Et suscépit Jónathas témpore illo principátum: & surrexit loco Judæ fratris sui.

Lectio iij. Cap. 13.

ET audívit Simon quòd congregávit Tryphon exércitum copiósum, ut veníret in terram Juda: & attéreret eam. Videns quia in tremóre pópulus est & in timóre, ascendit Jerúsalem: & congregávit pópulum, & adhortans, dixit.

Vos scitis quanta ego, & fratres mei, & domus patris mei, fécimus pro légibus & pro sanctis prælia, & angústias quales vídimus; horum grátiâ periérunt fratres mei omnes propter Israel: & relictus sum ego solus. Et nunc non mihi contingat párcere ánimæ meæ in omni témpore tribulatiónis: non enim mélior sum frátribus meis. Vindicábo ítaque gentem meam & sancta, natos quoque nostros & uxóres: quia congregátæ sunt univérsæ gentes contérere nos inimicítiæ grátiâ. Et accensus est spíritus pópuli simul, ut audívit sermónes istos: & respondérunt voce magnâ, dicentes; Tu es dux noster loco Judæ & Jónathæ fratris tui: pugna prælium nostrum; & ómnia quæcumque díxeris nobis: faciémus.

Ad Magnificat. *Ant.* 3. *à.* Ezéchiel vidit conspectum glóriæ, quam ostendit illi Deus in curru Chérubim. *Eccli.* 49.

Oratio, ut infrà ad Laudes.

DOMINICA XX.
post Pentecosten.

IN I. NOCTURNO.

Lectio j.

Incipit liber Ezechiélis Prophétæ. *Cap.* 1.

Et factum est in trigésimo anno, in quarto, in quinta mensis, cùm essem in médio captivórum juxta flúvium Chobar: aperti sunt cœli, & vidi visiónes Dei. In quinta mensis, ipse est annus quintus transmigratiónis regis Jóachin; factum est verbum Dómini ad Ezechiélem fílium Buzi, sacerdótem in terra Chaldæórum, secus flumen Chobar: & facta est super eum ibi manus Dómini. Et vidi, & ecce ventus túrbinis veniébat ab Aquilóne; & nubes magna, & ignis involvens, & splendor in circúitu ejus: & de médio ejus quasi spécies electri, id est, de médio ignis.

℟. Fili hóminis, vade ad dómum Israel, & loquéris verba mea ad eos. Domus autem Israel attritâ fronte est & duro corde. * Ecce dedi fáciem tuam valentiórem faciébus eórum, & frontem tuam duriórem fróntibus eórum. ℣. Ex his sunt qui resistunt veritáti, corrupti mente, réprobi circa fidem; sed ultrà non profícient. * Ecce. *Ezech.* 3. 2. *Tim.* 3.

Lectio ij.

Et in médio ejus similitúdo quátuor animálium: & hic aspectus eórum similitúdo hóminis in eis. Quátuor fácies uni: & quátuor pennæ uni. Pedes eórum pedes recti;

& planta pedis eórum quasi planta pedis vítuli : & scintillæ quasi aspectus æris candentis. Et manus hóminis sub pennis eórum in quátuor pártibus : & fácies & pennas per quátuor partes habébant. Junctæque erant pennæ eórum altérius ad álterum ; non revertebantur, cùm incéderent : sed unumquodque ante fáciem suam gradiebátur.

℟. Ecce, dicit Dóminus Deus, erit manus mea super prophétas, qui vident vana & divínant mendácium. * In consílio pópuli mei non erunt, eò quòd decéperint pópulum meũ, dicentes : Pax ; & non est pax. ℣. Fuérunt pseudoprophétæ in pópulo, sicut & in vobis erunt magistri mendáces. * In consílio. *Ezech.* 13. 2. *Petr.* 2.

Lectio iij.

SImilitúdo autem vultûs eórum, fácies hóminis : & fácies leónis à dextris ipsórum quátuor ; fácies autem bovis à sinistris ipsórum quátuor : & fácies áquilæ désuper ipsórum quátuor. Fácies eórum, & pennæ eórum extentæ désuper ; duæ pennæ singulórum jungebantur, & duæ tegébant córpora eórum : & unumquodque eórum coram fácie sua ambulábat ; ubi erat ímpetus spíritûs, illuc gradiebantur : nec revertebantur, cùm ambulárent. Et similitúdo animálium, aspectus eórum quasi carbónum ignis ardéntium : & quasi aspectus lampadárum.

℟. Vivo ego, dicit Dóminus Deus : * Vir si fúerit justus, ad usúram non commodáverit, & ámpliùs non accéperit, † Hic justus est, vitâ vivet. ℣. Mútuum date, nihil inde sperantes ; & erit merces vestra multa. * Vir. Glória. † Hic. *Ezech.* 18. *Luc.* 6.

IN II. NOCTURNO.

Lectio iv.

Ex libro undécimo Commentatórium sancti Hierónymi Presbyteri, in Ezechiélem Prophétam. *In Cap.* 37.

FActus est sermo Dómini ad me, dicens ; Et tu, fili hóminis, sume tibi lignum unum, & scribe super illud : Judæ, & filiórum Israel sociórum ejus ; & tolle lignum álterum, & scribe super illud : Joseph, lignũ Ephraim, & omnis domûs Israel, sociorumque ejus. Et adjunge illa unum ad álterum tibi in lignum unum. Præsens prophétia hæc ex ore Dómini pollicétur quòd utrumque sibi jungátur impérium, hoc est, regnum Judæ & regnum Israel :

tollaturque virga Ephraim, qui de Joseph stirpe generátus est cum réliquis tríbubus quæ ei sociatæ sunt; & jungátur virgæ Juda, ut nequáquam vocétur Juda & Israel: sed uno nómine appelléntur Juda; & sub figúra Prophétæ qui præcédit in typo Dómini Salvatóris, nequáquam duábus mánibus: sed unâ Christi teneantur manu. Dicit enim se assúmere fílios Israel de médio natiónum ad quas captívi ducti sunt: & reductúrum eos in terram & in montes Israel, & appellandam unam gentem, uniusque regis regendam império; ut ultrà non polluantur in idólis, & abominatiónibus suis: sed cùm fúerint de captivitátis sédibus liberáti in quibus peccavérunt; ómnibus vítiis esse mundandos, & futúros pópulum Dei: ita ut Dóminus sit Deus eórum.

℟. Suscitábo super oves meas pastórem unum qui pascat eas, servum meum David: * Ipse erit eis in pastórem; ego autem Dóminus ero eis in Deum, & servus meus David princeps in médio eórum. ℣. Páscite qui in vobis est gregem Dei; & cùm apparúerit princeps pastórum, percipiétis immarcescíbilem glóriæ corónam. * Ipse. *Ezech.* 34. 1. *Petr.* 5.

Lectio v.

ET servus, inquit, meus David rex super eos. De quo & Angelus lóquitur in Evangélio; quòd regnatúrus sit super domum Jacob, & regni ejus non sit finis: tantæque erit cleméntiæ, ut non solùm rex; sed & pastor appellétur: eò quòd superbum nomen impérii pastóris vocábulo mítiget. Qui postquàm fúerint in gentem unam, & in terra Israel, ac móntibus habitáverint; ambulatúri sint in ómnibus judíciis Dómini, & præcepta illíus custoditúri: habitatúri autem non in ália terra, sed in ea quam dedit servo suo Jacob; in qua habitavérunt patres eórum Abraham, Isaac, & Jacob, & réliqui sancti: & non solùm ipsi habitatúri sint, sed & fílii eórum ac nepótes; habitentque non ad breve tempus: sed in perpétuum. Vultis autem, ait, scire quis sit iste rex & pastor? Ipse est de quo suprà dixi: Servus meus David. Qui cùm in forma Dei esset, non est rapínam arbitrátus esse se æquálem Deo: sed se exinanívit, formam servi accípiens; & factus est obédiens Patri usque ad mortem: mortem autem crucis. Cùmque sub tali rege fúerint, percútiam illis fœdus pacis: nequáquam ut

in véteri testamento, certáminum atque bellórum; sed pactum pacis, quæ exsúperat omnem sensum, de qua Salvátor lóquitur ad Apóstolos: Pacem meam do vobis, pacem meam relinquo vobis. Et Prophéta dicit: Factus est in pace locus ejus.

℟. Liberábo oves meas de ómnibus locis in quibus dispersæ fúerant in die nubis & calíginis, & indúcam eas in terram suam: * In páscuis ubérrimis pascam eas. ℣. Per me si quis introíerit, salvábitur, & páscua invéniet. Ego veni ut vitam hábeant, & abundántiùs hábeant: * In páscuis. *Ezech.* 34. *Joan.* 10.

Lectio vj.

QUos cùm in Ecclésia fundáverit & stabilíerit: tunc multiplicabuntur vel credéntium número, vel multiplicatióne virtútum. Et dabo, inquit, sanctificatiónem meam, sive sanctuárium in médio eórum in perpétuum: quod Judæi de templo interpretantur, quod sub Zoróbabel extructum est. Sed quómodò stare póterit hoc quod dícitur, In perpétuum; cùm templum illud quod à Zoróbabel extructum est, & pósteà à multis instaurátum, Románo igne succensum sit? Quæ ómnia referenda sunt ad Ecclésiam, & ad témpora Salvatóris; quando tabernáculum ejus pósitum est in Ecclésia: ubi factus est Deus noster, & nos pópulus ejus. Profectúsque ómnium est, ut sciant quòd ipse sit Dóminus; & ipse sanctíficet Israel, non juxta carnem, sed juxta spíritum: quando sanctificátio ejus in médio credéntium facta est in perpétuum. Quòd autem Dóminus abjécerit tribũ Ephraim, & elégerit tribum Juda, & in Psalmis légimus, in quibus scriptum est: Et répulit tabernáculum Joseph, & tribum Ephraim non elégit; sed elégit tribum Juda, de qua scriptum est: Non defíciet princeps ex Juda, neque dux de femóribus ejus; donec véniat cui repósitum est: & ipse erit expectátio Géntium. Verè enim in adventu Dómini Salvatóris duæ virgæ & dua ligna in unum juncta sunt sceptrum, & in baptísmate Christi dudum separáta sociantur: ut fiant in unum novum hóminem & in unam gentem, neque polluantur ultrà in idólis & abominatiónibus; sed mundi lavácro sint pópulus Dei: & ímperet eis Christus.

℟. Congregábo fílios Israel, & non erunt ultrà duæ gentes, neque polluentur in idólis suis; & erunt mihi pópulus: * Et

† Pastor unus erit ómnium eórum. ℣. Alias oves hábeo, quæ non sunt ex hoc ovíli: illas oportet me addúcere, & fiet unum ovíle. * Et pastor. Glória Patri. † Pastor. *Ezech.* 37. *Joan.* 10.

IN III. NOCTURNO.

Lectio vij.

Léctio sancti Evangélii secundùm Joannem.

Cap. 4.

IN illo témpore: Erat quidam régulus, cujus fílius infirmabátur Capharnaüm. Hic cùm audisset quia Jesus adveníret à Judæa in Galilæam; ábiit ad eum, & rogábat eum ut descénderet, & sanáret fílium ejus: (incipiébat enim mori.) Et réliqua.

Homília sancti Gregórii Papæ.

28. *In Evang. hab. ad Tumbam. SS. Nerei & Achillei.*

QUid est quòd régulus rogat ut ad ejus fílium véniat; & tamen ire corporáliter recúsat: ad servum verò Centuriónis non invitátur; & tamen se corporáliter ire pollicétur? Quid est hoc, nisi quòd supérbia nostra retúnditur, qui in homínibus non natúram quâ ad imáginem Dei facti sunt; sed honóres & divítias venerámur? Cùmque pensámus quæ circa eos sunt; profectò interióra mínimè providémus; dum ea considerámus quæ in corpóribus despecta sunt: neglígimus pensáre quod sunt. Redemptor verò noster, ut osténderet quia quæ alta sunt hóminum, despicienda sunt: & quæ despecta sunt hóminum sanctis despicienda non sunt; ad fílium réguli ire nóluit: ad servum Centuriónis ire parátus fuit.

℟. Cùm audisset régulus quia Jesus adveníret à Judæa in Galilæam, ábiit ad eum: * Et rogábat eum ut descénderet, & sanáret fílium ejus; incipiébat enim mori. ℣. Deprecabátur Dóminum, dicens: Dómine mi, ádjuva me; præter te nullus est auxiliátor álius. * Et. *Joan.* 4. *Esth.* 14.

Lectio viij.

CErtè si nos cujúspiam servus rogáret ut ad eum ire deberémus; prótinùs nobis nostra supérbia id cogitatióne tácitâ respondéret, dicens: Non eas, quia temetipsum degéneras, honor tuus despícitur, locus vilescit. Ecce de cœlo venit, qui servo in terra occúrrere non déspicit: & tamen humiliári in terra contémnimus, qui de terra sumus. Quid verò apud Deum vílius; quid despéctius esse potest, quàm serváre honórem apud hómines, & interni testis óculos non timére? Unde &

in sacro Evangélio ad Pharisæos Dóminus ait; Vos estis qui justificátis vos coram homínibus: Deus autem novit corda vestra; quia quod homínibus altum est: abominábile est apud Deum.

℟. Dixit Jesus: Nisi signa & prodígia vidéritis, non créditis. Dicit régulus: Dómine, descende, priusquàm moriátur fílius meus. * Dicit ei Jesus: Vade, fílius tuus vivit. ℣. Sermo tuus, Dómine, hos qui in te credíderint, consérvat. * Dicit. *Joan.* 4. *Sap.* 16.

Lectio ix.

NOtáte, fratres, notáte quod dícitur. Si enim quod homínibus altum est: abominábile est apud Deũ; cordis nostri cogitátio tantò apud Deum in imo est: quantò homínibus in alto; & humílitas cordis nostri tantò apud Deum in alto est: quantò homínibus in imo. Despiciámus ergo, si quid boni gérimus: nulla nos nostra inflet operátio, non rerum abundántia, non glória extollat. Si quibúslibet ex bonis affluéntibus intùs intuméscimus: Deo despecti sumus. Hæc ergo cogitáte, fratres: hæc totâ intentióne pensáte. Nolíte in próximis vestris mundi hujus bona venerári. Hoc propter Deum honoráte in homínibus: quòd facti sunt ad imáginem Dei.

℟. Crédidit homo sermóni quem dixit ei Jesus, & ibat. Jam autem * Eo descendente, † Servi occurrérunt ei, dicentes: Quia fílius ejus víveret. ℣. Nullus sperávit in Dómino, & confúsus est. * Eo. Glória Patri. † Servi. *Joan.* 4. *Eccli.* 2.

Ad Benedictus. *Ant.* 3. a. Dixérunt servi: Quia heri horâ séptimâ reliquit eum febris. Cognóvit ergo pater quia illa hora erat in qua dixit ei Jesus: Fílius tuus vivit. *Joan.* 4.

Oratio.

LArgíre, quæsumus, Dómine, fidélibus tuis indulgéntiam placátus, & pacem; ut páriter ab ómnibus mundentur offensis: & secúrâ tibi mente desérviant. Per Dóminum.

Ad Magníficat. *Ant.* 5. C. Crédidit régulus, & domus ejus tota. Hoc secundum signum fecit Jesus, cùm venisset à Judæa in Galilæam. *Joan.* 4.

FERIA SECUNDA.

Lectio j.

De Ezechiéle Prophéta.

Cap. 2.

FIli hóminis, mitto ego te ad fílios Israel, ad gentes apostatríces quæ recessérunt à me: ipsi & patres eórum prævaricáti sunt pactum meum usque ad diem hanc. Et filii durâ

fácie & indomábili corde sunt, ad quos ego mitto te: & dices ad eos; Hæc dicit Dóminus Deus: Si fortè vel ipsi áudiant, & si fortè quiescant; quóniam domus exásperans est: & scient quia Prophéta fúerit in médio eórum. Tu ergo, fíli hóminis, ne tímeas eos; neque sermónes eórum métuas: quóniam incréduli & subversóres sunt tecum, & cum scorpiónibus hábitas. Verba eórum ne tímeas; & vultus eórum ne formídes: quia domus exásperans est. Loquéris ergo verba mea ad eos, si fortè áudiant, & quiescant: quóniam irritatóres sunt.

℟. Fili hóminis. 274.

Lectio ij. Cap. 3.

ET dixit ad me. Fili hóminis, vade ad domum Israel: & loquéris verba mea ad eos. Non enim ad pópulum profundi sermónis & ignótæ linguæ, tu mitteris ad domum Israel: neque ad populos multos profundi sermónis, & ignótæ linguæ, quorum non possis audíre sermónes; & si ad illos mittereris: ipsi audírent te. Domus autem Israel nolunt audíre te; quia nolunt audíre me: omnis quippe domus Israel attrítâ fronte est & duro corde. Ecce dedi fáciem tuam valentiórem faciébus eórum: & frontem tuam duriórem fróntibus eórum. Ut adamantem & ut sílicem dedi fáciem tuam; ne tímeas eos, neque métuas à fácie eórum: quia domus exásperans est.

℟. Ecce. 275.

Lectio iij.

FIli hóminis, speculatórem dedi te dómui Israel; & áudies de ore meo verbum: & annuntiábis eis ex me. Si dicente me ad ímpium; Morte moriéris: non annuntiáveris ei, neque locútus fúeris ut avertátur à via sua ímpia, & vivat; ipse ímpius in iniquitáte sua moriétur: sánguinem autem ejus de manu tua requíram. Si autem tu annuntiáveris ímpio: & ille non fúerit conversus ab impietáte sua & à via sua ímpia; ipse quidem in iniquitáte sua moriétur: tu autem ánimam tuam liberasti. Sed & si conversus justus à justítia sua fúerit, & fécerit iniquitátem; ponam offendículum coram eo, ipse moriétur, quia non annuntiasti ei: in peccáto suo moriétur; & non erunt in memória justítiæ ejus quas fecit: sánguinem verò ejus de manu tua requíram. Si autem tu annuntiáveris justo ut non peccet justus, & ille non peccáverit; vivens vivet, quia annuntiasti ei: & tu ánimam tuam liberasti. ℟. Vivo ego. 275.

FERIA TERTIA.

Lectio j.

De Ezechiéle Prophéta.

Cap. 9.

GLória Dómini Israel assumpta est de Cherub, quæ erat super eum ad limen domûs; & vocávit virum qui indútus erat líneis: & attramentárium scriptóris habébat in lumbis suis. Et dixit Dóminus ad eum; Transi per médiam civitátem in médio Jerúsalem: & signa Thau super frontes virórum geméntium & doléntium super cunctis abominatiónibus quæ fiunt in médio ejus. Et illis dixit, audiente me; Transíte per civitátem sequentes eum, & percútite: non parcat óculus vester, neque misereámini. Senem, adolescéntulum, & vírginem, párvulum & mulíeres, interfícite usque ad interneciónem; omnem autem super quem vidéritis Thau, ne occidátis: & à sanctuário meo incípite. Cœpérunt ergo â viris senióribus qui erant ante fáciem domûs. Et dixit ad eos; Contamináte domum, & impléte átria interfectis: egredímini. Et egressi sunt: & percutiébant eos qui erant in civitáte.

℟. Suscitábo. 276.

Lectio ij. Cap. 13.

ET factus est sermo Dómini ad me, dicens. Fili hóminis, vaticináre ad prophétas Israel, qui prophétant; & dices prophetántibus de corde suo: Audíte verbum Dómini; Hæc dicit Dóminus Deus: Væ prophétis insipiéntibus, qui sequuntur spíritum suũ, & nihil vident. Quasi vulpes in desertis prophétæ tui, Israel, erant. Non ascendistis ex adveso; neque óppoşuistis murum pro domo Israel: ut starétis in prælio in die Dómini. Vident vana, & divínant mendácium, dicentes; Ait Dóminus, cùm Dóminus non míserit eos: & perseveravérunt confirmáre sermónem. Numquid non visiónem cassam vidistis; & divinatiónem mendácem locúti estis? Et dícitis: Ait Dóminus, cùm ego non sim locútus.

℟. Liberábo. 277.

Lectio iij.

PRoptéreà hæc dicit Dóminus Deus; Quia locúti estis vana, & vidistis mendácium: ídeò ecce ego ad vos, dicit Dñus Deus. Et erit manus mea super prophétas, qui vident vana & divínant mendácium; in consílio pópuli mei non erunt: & in scriptúra domûs Israel non scribentur; nec in terram Israel ingredientur: & sciétis quia ego Dóminus Deus. Eò quòd decéperint pópulum

meum, dicentes; Pax, & non est pax: & ipse ædificábat paríetem, illi autem liniébant eum luto absque páleis. Dic ad eos qui líniunt absque temperatúra, quòd casúrus sit: erit enim imber inundans; & dabo lápides prægrandes désuper irruentes: & ventum procellæ dissipantem.

℞. Congregábo. 277.

FERIA QUARTA.

Lectio j.

De Ezechiéle Prophéta.

Cap. 13.

HÆc dicit Dóminus Deus; Væ quæ consuunt pulvillos sub omni cúbito manûs: & fáciunt cervicália sub cápite univérsæ ætátis ad capiendas ánimas; & cùm cáperent ánimas pópuli mei: vivificábant ánimas eórum. Et violábant me ad pópulum meum, propter pugillum hórdei & fragmen panis: ut interfícerent ánimas quæ non moriuntur; & vivificárent ánimas quæ non vivunt: mentientes pópulo meo credenti mendáciis. Propter hoc, hæc dicit Dóminus Deus: Ecce ego ad pulvillos vestros quibus vos cápitis ánimas volántes; & dirumpam eos de bráchiis vestris: & dimittam ánimas quas vos cápitis, ánimas ad volandum. Et dirumpam cervicália vestra: & liberábo pópulum meum de manu vestra; neque erunt ultrà in mánibus vestris ad prædandum: & sciétis quia ego Dóminus.

℞. Fili hóminis. 274.

Lectio ij. Cap. 14.

HÆc dicit Dóminus Deus: Homo, homo de domo Israel, qui posúerit immundítias suas in corde suo; & scándalum iniquitátis suæ statúerit contra fáciem suam: & vénerit ad prophétam intérrogans per eum me; ego Dóminus respondébo ei in multitúdine immunditiárum suárum: ut capiátur domus Israel in corde suo, quo recessérunt à me in cunctis idólis suis. Proptéreà dic ad domum Israel: Hæc dicit Dóminus Deus; Convertímini, & recédite ab idólis vestris: & ab univérsis contaminatiónibus vestris avértite fácies vestras. Quia homo, homo de domo Israel, & de prosélytis quicumque ádvena fúerit in Israel, si alienátus fúerit à me, & posúerit idóla sua in corde suo, & scándalum iniquitátis suæ statúerit contra fáciem suam; & vénerit ad prophétam, ut intérroget per eum me: ego Dóminus respondébo ei per me.

℞. Ecce. 275.

Lectio iij.

ET prophéta cùm errá-verit, & locútus fúe-

rit verbum; Ego Dóminus decépi prophétam illum, & extendam manum meam super illum: & delébo eum de médio pópuli mei Israel. Et portábunt iniquitátem suam; juxta iniquitátem interrogantis, sic iníquitas prophétæ erit: ut non erret ultrà domus Israel à me, neque polluátur in universis prævaricatiónibus suis; sed sint mihi in pópulum, & ego sim eis in Deum: ait Dóminus exercítuum. Et factus est sermo Dómini ad me, dicens: Fili hóminis; terra cùm peccáverit mihi, ut prævaricétur prævváricans, extendam manum meam super eam: & cónteram virgam panis ejus; & immittam in eam famem: & interfíciam de ea hóminem & jumentum.

℟. Vivo ego. 275.

FERIA QUINTA.

Lectio j.

De Ezechiéle Prophéta.

Cap. 18.

Ecce omnes ánimæ meæ sunt; ut ánima patris, ita & ánima fílii mea est: ánima quæ peccáverit, ipsa moriétur. Et vir si fúerit justus, & fécerit judícium & justítiam; in móntibus non coméderit: & óculos suos non leváverit ad idóla domûs Israel; & uxórem próximi sui non violáverit: & ad mulíerem menstruátam non accésserit; & hóminem non contristáverit: pignus debitóri reddíderit, per vim nihil rapúerit; panem suum esurienti déderit, & nudum operúerit vestimento: ad usúram non commodáverit, & ampliùs non accéperit; ab iniquitáte avérterit manum suã & judícium verum fécerit inter virum & virum: in præceptis meis ambuláverit, & judícia mea custodíerit ut fáciat veritátem; hic justus est, vitâ vivet: ait Dóminus Deus.

℟. Suscitábo. 276.

Lectio ij.

Quod si genúerit fílium latrónem effundentem sánguinem, & fécerit unum de istis: & hæc quidem ómnia non fácientem; sed in móntibus comedentem: & uxórem próximi sui polluentem; egénum & páuperem contristantem: rapientem rapínas, pignus non reddentem; & ad idóla levantem óculos suos, abominatiónem facientem: ad usúram dantem, & ampliùs accipientem; numquid vivet? Non vivet; cùm universa hæc detestanda fécerit, morte moriétur: sanguis ejus in ipso erit. Quòd si genúerit fílium, qui videns ómnia peccáta patris sui, quæ fecit, timúerit, & non fécerit símile eis: super mon-

tes non coméderit; & óculos suos non leváverit ad idóla domûs Israel : & uxórem próximi sui non violáverit; & virum non contristáverit : pignus non retinúerit; & rapínam non rapúerit : panem suum esurienti déderit; & nudum operúerit vestimento : à páuperis injúriâ avérterit manum suam; usúram & superabundántiam non accéperit : judícia mea fécerit, in præceptis meis ambuláverit; hic non moriétur in iniquitáte patris sui : sed vitâ vivet.

℟. Liberábo. 277.

Lectio iij.

ANima quæ peccáverit, ipsa moriétur. Fílius non portábit iniquitátem patris : & pater non portábit iniquitátem fílii; justítia justi super eum erit : & impíetas ímpii erit super eum. Si autem ímpius égerit pœniténtiam ab ómnibus peccátis suis quæ operátus est : & custodíerit ómnia præcepta mea; & fécerit judícium & justítiam : vitâ vivet, & non moriétur. Omnium iniquitátum ejus quas operátus est, non recordábor : in justítia sua quam operátus est, vivet. Numquid voluntátis meæ est mors ímpii, dicit Dóminus Deus; & non ut convertátur à viis suis, & vivat? ℟. Congregábo. 277.

FERIA SEXTA.

Lectio j.

De Ezechiéle Prophéta.

Cap. 33.

DIc ad domum Israel : vivo ego, dicit Dóminus Deus; nolo mortem ímpii : sed ut convertátur ímpius à via sua, & vivat. Convertímini, convertímini à viis vestris péssimis; & quare moriémini, domus Israel? Tu ítaque, fili hóminis, dic ad fílios pópuli tui : Justítia justi non liberábit eum in quacumque die peccáverit; & impíetas ímpii non nocébit ei in quacumque die conversus fúerit ab impietáte sua : & justus non póterit vívere in justítia sua, in quacumque die peccáverit. Etiamsi díxero justo quòd vitâ vivat, & confísus in justítia sua fécerit iniquitátem; omnes justítiæ ejus oblivióni tradentur : & in iniquitáte sua quam operátus est, in ipsa moriétur. Si autem díxero ímpio : Morte moriéris; & égerit pœniténtiam à peccáto suo, feceritque judícium & justítiam : & pignus restitúerit ille ímpius, rapinamque reddíderit; in mandátis vitæ ambuláverit, nec fécerit quidquam injustum : vitâ vivet, & non moriétur.

℟. Fili hóminis. 274.

Lectio ij. Cap. 34.

HÆc dicit Dóminus Deus: Væ pastóribus Israel qui pascébant semetipsos; nonne greges à pastóribus pascuntur? Lac comedebátis, & lanis operiebámini; & quod crassum erat occidebátis: gregem autem meum non pascebátis. Quod infirmum fuit non consolidastis, & quod ægrótum non sanastis: quod confractum est non alligastis, & quod abjectum est non reduxistis; & quod períerat non quæsistis: sed cum austeritáte imperabátis eis, & cum poténtia. Et dispersæ sunt oves meæ, eò quòd non esset pastor; & factæ sunt in devoratiónem ómnium bestiárum agri: & dispersæ sunt. Erravérunt greges mei in cunctis móntibus & in universo colle excelso: & super omnem fáciem terræ dispersi sunt greges mei; & non erat qui requíreret: non erat, inquam, qui requíreret.

℟. Ecce. 275.

Lectio iij.

PRoptéreà, pastóres, audíte verbum Dómini; Vivo ego, dicit Dóminus Deus: quia pro eo quòd facti sunt greges mei in rapínam; & oves meæ in devoratiónem ómnium bestiárum agri, eò quòd non esset pastor: neque enim quæsiérunt pastóres mei gregem meum; sed pascébant pastóres semetipsos, & greges meos non pascébant: proptéreà, pastóres, audíte verbum Dómini; Hæc dicit Dóminus Deus: Ecce ego ipse super pastóres requíram gregem meum de manu eórum; & cessáre fáciam eos ut ultrà non pascant gregem, nec pascant ámpliùs pastóres semetipsos: & liberábo gregem meum de ore eórum, & non erit ultrà eis in escam. Quia hæc dicit Dóminus Deus: Ecce ego ipse requíram oves meas, & visitábo eas. Sicut vísitat pastor gregem suum, in die quando fúerit in médio óvium suárum dissipatárum: sic visitábo oves meas, & liberábo eas de ómnibus locis in quibus dispersæ fúerant in die nubis & calíginis.

℟. Vivo ego. 275.

SABBATO.

Lectio j.

De Ezechiéle Prophéta.

Cap. 34.

HÆc dicit Dóminus Deus ad vos: Ecce ego ipse júdico inter pecus pingue & macilentum; pro eo quòd latéribus & húmeris impingebátis: & córnibus vestris ventilabátis ómnia infirma pécora, do-

nec dispergerentur foràs; salvábo gregem meum, & non erit ultrà in rapínam: & judicábo inter pecus & pecus. Et suscitábo super eas pastórem unum, qui pascat eas, servum meum David: ipse pascet eas, & ipse erit eis in pastórem. Ego autem Dóminus ero eis in Deum; & servus meus David princeps in médio eórum: ego Dóminus locútus sum.

[*Si fiat de Sabbato*, ℟℟. *sumentur è II. Nocturno Dominicæ præcedentis.*]

Lectio ij. Cap. 36.

PEperci nómini sancto meo quod pollúerat domus Israel in géntibus, ad quas ingressi sunt. Idcircò dices dómui Israel: Hæc dicit Dóminus Deus; Non propter vos ego fáciam, domus Israel: sed propter nomen sanctum meum quod polluistis in géntibus, ad quas intrastis. Et sanctificábo nomen meum magnum, quod pollútum est inter gentes, quod polluistis in médio eárum: ut sciant gentes quia ego Dominus; ait Dóminus exercítuum: cùm sanctificátus fúero in vobis coram eis. Tollam quippe vos de géntibus; & congregábo vos de universis terris: & addúcam vos in terram vestram.

Lectio iij.

ET effundam super vos aquam mundam; & mundabímini ab ómnibus inquinamentis vestris: & ab universis idólis vestris mundábo vos. Et dabo vobis cor novum: & spíritum novum ponam in médio vestrî; & áuferam cor lapídeum de carne vestra: & dabo vobis cor cárneum. Et Spíritum meum ponam in médio vestrî; & fáciam ut in præceptis meis ambulétis: & judícia mea custodiátis & operémini. Et habitábitis in terra quam dedi pátribus vestris; & éritis mihi in pópulum: & ego ero vobis in Deum. Et salvábo vos ex universis inquinamentis vestris.

Ad Magníficat. *Ant.* 7. a. Anánias, & Azárias, & Mísael credentes, liberáti sunt de flamma. Dániel in sua simplicitáte liberátus est de ore leónum. 1. *Mach.* 2.

Oratio, ut infrà ad Laudes.

DOMINICA XXI. post Pentecosten.

IN I. NOCTURNO.

Lectio j.

Incipit liber Daniélis Prophétæ. *Cap.* 1.

ANno tértio regni Jóakim regis Juda; venit Nabuchodónosor rex Babylónis in Jerúsalem, & obsédit eam: & trádidit Dóminus in manu ejus Jóa-

kim regem Juda, & partem vasórum domûs Dei; & asportávit ea in terram Sénnaar in domum dei sui : & vasa íntulit in domum thesáuri dei sui. Et ait rex Asphenez, præpósito eunuchórum, ut introdúceret de fíliis Israel, & de sémine régio & tyrannórum, púeros in quibus nulla esset mácula, decóros formâ, & erudítos omni sapiéntiâ, cautos sciéntiâ, & doctos disciplínâ : & qui possent stare in palátio regis, ut docéret eos lítteras, & linguam Chaldæórum. Et constítuit eis rex annónam per síngulos dies de cibis suis, & de vino unde bibébat ipse; ut enutríti tribus annis : pósteà starent in conspectu regis. Fuérunt ergo inter eos de fíliis Juda, Dániel, Anánias, Mísael & Azárias. Et impósuit eis præpósitus eunuchórum nómina; Daniéli, Baltassar : Ananíæ, Sidrach; Misaéli, Misach : & Azáriæ, Abdénago.

℟. Sit nomen Dómini benedictum; quia sapiéntia & fortitúdo ejus sunt. * Ipse revélat abscóndita, & novit in ténebris constitúta; & lux cum eo est. ℣. Dei sapiéntiam quæ abscóndita est, nemo príncipum hujus séculi cognóvit; nobis autem revelávit Deus. * Ipse. *Dan.* 2. 1. *Cor.* 2.

Lectio ij.

PRopósuit autem Dániel in corde suo, ne polluerétur de mensa regis, neque de vino potûs ejus : & rogávit eunuchórum præpósitum, ne contaminarétur. Dedit autem Deus Daniéli grátiam & misericórdiam in conspectu príncipis eunuchórum. Et ait princeps eunuchórum ad Daniélem : Tímeo ego Dóminum meum regem, qui constítuit vobis cibum & potum; qui, si víderit vultus vestros macilentióres præ céteris adolescéntibus coævis vestris : condemnábitis caput meũ regi. Et dixit Dániel ad Málasar, quem constitúerat princeps eunuchórum super Daniélem, Ananíam, Misaélem & Azáriam : Tenta nos, óbsecro, servos tuos diébus decem, & dentur nobis legúmina ad vescendum, & aqua ad bibendum; & contempláre vultus nostros, & vultus puerórum qui vescuntur cibo régio : & sicut víderis, fácies cum servis tuis. Qui, audíto sermóne hujuscémodi, tentávit eos diébus decem. Post dies autem decem : apparuérunt vultus eórum melióres & corpulentióres præ ómnibus púeris qui vescebantur cibo régio.

℟. Fuérunt in palátio regis Babylónis de fíliis Juda, Dániel, Anánias, Mísael & Azárias. Et * Propósuit Dániel in corde suo, ne pollueretur de mensa regis, neque de vino potûs ejus. ℣. Qui secundùm carnem sunt, quæ carnis sunt, sápiunt; qui verò secundùm spíritũ sunt, quæ sunt spíritûs, séntiunt. * Propósuit. *Dan.* 1. *Rom.* 8.

Lectio iij.

POrrò Málasar tollébat cibária & vinum potûs eórum : dabatque eis legúmina. Púeris autem his dedit Deus sciéntiam & disciplínam in omni libro & sapiéntiâ : Daniéli autem intelligéntiam ómnium visiónum & somniórum. Complétis ítaque diébus, post quos díxerat rex ut introducerentur; introduxit eos præpósitus eunuchórum in conspectu Nabuchodónosor. Cùmque eis locútus fuisset rex, non sunt inventi tales de univérsis ut Dániel, Anánias, Mísael & Azárias : & stetérunt in conspectu regis; & omne verbum sapiéntiæ & intellectûs, quod sciscitátus est ab eis rex : invénit in eis décuplum super cunctos aríolos & magos qui erant in universo regno ejus. Fuit autem Dániel usque ad annum primum Cyri regis.

℟. Apparuérunt vultus eórum melióres præ ómnibus púeris qui vescebantur cibo régio. * Púeris his dedit Deus sciéntiam & disciplínam in omni libro & sapiéntia; Daniéli autem intelligéntiam ómnium visiónum. ℣. Alii quidem per Spíritum datur sermo sapiéntiæ, álii sermo sciéntiæ secundùm eumdem Spíritum, álii interpretátio sermónum. * Púeris. Glória Patri. * Púeris. *Dan.* 1. 1. *Cor.* 12.

IN II. NOCTURNO.

Lectio iv.

Sermo sancti Ambrósii Epíscopi.

De Off. Minist. L. 2. *C.* 10. *&* 11.

DAniel ex captívis, regálium consultórum árbiter factus; consíliis suis emendávit præséntia : annuntiávit futúra. Ex his enim quæ frequenter interpretátus osténderat veri se esse annúntium : fides ei in ómnibus deferebátur. Quis Daniélis consílium refúgeret, de quo Deus ipse dixit; Quis Daniéle sapiéntior? Aut quómodò hómines de eórum dubitáre méntibus possent; quibus Deus tantam conferébat grátiam? Quàm purus Daniélis ánimus, ut mulcéret bárbaros mores; mitigáret leónes! quæ in illo temperántia!

rántia! quanta ánimi & córporis continéntia! Nec immérito mirábilis factus ómnibus, quando (quod vehementer admirantur hómines) regálibus fultus amicítiis, aurum non quærébat: nec delátum sibi honórem pluris faciébat quàm fidem. Quinétiam periclitári malébat pro lege Dómini: quàm pro grátia hóminis inflecti.

℟. Loquens rex, ait Daniéli: * Verè Deus vester Deus deórum est, & Dóminus regum, & revélans mystéria; quóniam tu potuísti aperíre sacramentum. ℣. Animális homo non pércipit ea quæ sunt Spíritûs Dei; stultítia enim est illi, & non potest intellígere. * Verè. *Dan.* 2. 1. *Cor.* 2.

Lib. 3. *de Spiritu sancto. C.* 6.

Lectio v.

PEr Spíritum datur sermo sapiéntiæ. Dániel, nisi accepísset Dei Spíritum; nunquam potuísset deprehéndere adultérium libídinis: mendácium fraudis. Nam cùm Susanna presbyterórum conjuratiónibus appetíta, inflexam pópuli mentem vidéret contemplatióne seniórum; & ómnibus destitúta subsídiis, sola inter hómines pudicítiæ suæ cónscia Deum árbitrum precarétur: Exaudívit, inquit, Dóminus vocem ejus; cùm ducerétur ut períret: & excitávit Dóminus Spíritum sanctum púeri adolescentis, cui nomen Dániel. Itaque secundùm accepti Spíritûs sancti grátiam, vacillántia perfidórum testimónia deprehendit; neque enim ália nisi divínæ fuit operátio potestátis: ut eos vox sua próderet, quórum latébat affectus. Ac ne quis fortè exístimet; quia, dicente Scriptúrâ, Excitávit Deus Spíritum sanctum púeri adolescentis: spíritum in eo putet fuisse hóminis, non Spíritum sanctum; legat in posterióribus, & invéniet quia Spíritum sanctum accépit Dániel: & ídeò prophetávit. Dénique & rex eum prætulit: quia habébat grátiam spiritálem. Sic enim dicit; Tu autem, Dániel potes: quia Spíritus sanctus Dei in te est. Et infrà Scriptúra dicit; Et fuit Dániel præpósitus illis: quóniam Spíritus erat súperans in eo.

℟. Exclamávit Susanna, & dixit: Deus ætérne, qui abscònditórum es cógnitor, tu scis quóniam falsum testimónium tulérunt contra me; & ecce mórior. * Exaudívit autem Dóminus vocem ejus. ℣. Deus qui justíficat, quis est qui condemnet? * Exaudívit. *Dan.* 13. *Rom.* 8.

Sermo sancti Augustíni Epíscopi.

In Ep. Joan. Tract. 8. C. 4. n. 7.

Lectio vj.

INténdite quid dicam. Homo, agnosce eum qui supra te est: ut agnoscant te quæ infra te sunt. Ideò cùm Dániel agnovisset supra se Deum: agnovérunt illum supra se leónes. Si autem non agnoscis illum qui supra te est; superiórem contemnis: súbderis inferióri. Proptéreà supérbia Ægyptiórum unde dómita est? De ranis & muscis. Póterat Deus & leónes míttere: sed áliquis magnus leóne terrendus est. Quantò illi erant superbióres: tantò de rebus contemptibílibus & abjectis fracta est eórum cervix mala. Sed Daniélem agnovérunt leónes: quia ille súbditus Deo erat. Quid! Mártyres qui ad béstias pugnavérunt, & ferárum mórsibus laceráti sunt; non erant sub Deo? Aut erant servi Dei tres viri; & non erant servi Dei Machabæi? Agnóvit ignis servos Dei tres viros, quos non ussit, quorum nec vestimenta corrúpit; & non agnóvit Machabæos? Agnóvit Machabæos; sed opus erat quodam flagello, permittente Dómino, qui dixit in Scriptúra: Flagellat omnem fílium quem récipit. Visibíliter quosdam visus est deseruisse: quosdam visus est èripuisse. Ideò quosdam erípuit: ne putes illum non potuisse erípere. Testimónium dedit, quia potest; ut ubi non facit, secretiórem intélligas voluntátem: non suspicéris difficultátem.

℟. Benedictus Deus, qui misit Angelum suum, & éruit servos suos qui credidérunt in eum: *Et † Tradidérunt córpora sua, ne adorárent omnem deum, excepto Deo suo. ℣. Per fidem obturavérunt ora leónum, extinxérunt ímpetum ignis, * Et tradidérunt. Glória † Tradidérunt. *Dan.* 3. *Hebr.* 11.

IN III. NOCTURNO.

Lectio vij.

Léctio sancti Evangélii: secundùm Matthæum. *C.* 18.

IN illo témpore: Dixit Jesus. Assimilátum est regnum cœlórum hómini regi: qui vóluit ratiónem pónere cum servis suis. Et réliqua.

Homília sancti Joannis Chrysóstomi.

Homil. 27. *in Genes.*

UT discámus parábolam hanc ob animárum nostrárum salútem à Dómino adductam, audi quæ inferuntur: Sic & Pater vester cœlestis fáciet vobis, inquit, si non unusquisque fratri suo remiséritis è cór-

dibus vestris delícta illórum. Magnum parábolæ lucrum, modò atténdere voluérimus. Quid enim tantum potérimus dimíttere; quantum nobis à Dómino dimíttitur? Et nos quidem, si hoc voluérimus, conservis remíttimus: ipsi verò à Dómino remissiónem accípimus. Et vide ut diligenter síngula sunt dicta. Non enim dixit simplíciter; Si non dimiséritis homínibus peccáta: sed, Si non unusquisque fratri suo remiséritis è córdibus vestris delícta illórum. Adverte quómodò vult cor nostrum in quiéte & tranquillitáte esse: & mentem nostram à perturbatiónibus aliénã; affectionibusque ómnibus líberam: plurimumque nos erga próximum dilectiónis stúdium declaráre.

℟. Prócidens servus orábat dóminum: Patiéntiam habe in me. Misertus dóminus débitum dimísit ei. Egressus autem * Servus unum de conservis suis suffocábat, dicens: Redde quod debes. ℣. Homo hómini reservat iram, & à Deo quærit medélam? * Servus. *Matth.* 18. *Eccli.* 28.

Lectio viij.

ALio quoque loco íterùm dicentem audíre licet; Si dimiséritis homínibus delícta illórum: dimittet & vobis Pater vester cœlestis. Ne ígitur putémus, dum hoc fácimus; nos álteri gratificári: aut magnum quoddam benefícium apud illum depónere. Nam ipsi sumus qui benefício frúimur, & multùm lucri inde nobis conciliámus; sicut étiam si hoc non fecérimus, omnínò nihil eos lædere potérimus: nobis ipsis autem intolerábilem gehennæ pœnam parámus. Idcircò óbsecro ut cogitantes hæc, nunquam admittámus: ut eórum qui nos contristârunt vel áliàs offendérunt, injúriæ reminiscámur, vel inimíco ánimo erga illos afficiámur; sed considerantes quanta hoc nobis ásferat benefícia, & quantam apud Dóminum fidúciam: & ante ómnia, quòd reconciliári cum iis qui nos injúriâ affecére, peccatórum nostrórum assúmptio quædam sit; festinémus, & anhelémus ut parátum inde lucrum reputantes, tam officiósi in eos simus qui nos offendérunt: quàm sumus in eos qui verè nobis benefáciunt. Nam si sápimus, non ita nobis prodesse póterunt qui benévoli in nos sunt, & demeréri cúpiunt; ut istórum cultus & observátio divínum favórem nobis conciliábit: nosque sárcinâ peccatórum levábit.

℟. Prócidens conservus

ejus, rogábat eum: Patiéntiam habe in me, & ómnia reddam tibi. Ille nóluit, sed * Misit eum in cárcerem, donec rédderet débitum. ℣. In hóminem símilem sibi non habet misericórdiam: quis exorábit pro delictis illíus? * Misit. *Matth.* 18. *Eccli.* 18.

Lectio ix.

COgita, óbsecro, dilécte, quanta sit hujus virtútis magnitúdo: & disce vel ex præmiis quæ propter illam universi Dóminus promísit. Nam cùm dixisset: Dilígite inimícos vestros; benedícite eis qui persequuntur vos: oráte pro calumniantibus vos; quia sublímia sunt præcepta, summumque vérticem tangéntia, inquit: Ut efficiámini símiles Patri vestro qui in cœlis est; quia solem suum oríri facit super bonos & malos: & pluit super justos & injustos. Vidisti quantùm facultas fert humána, cui símilis fiat qui non solùm non ulcíscitur eum qui offendit; sed & pro eo oráre studet? Ne ígitur negligéntiâ nostrâ tálibus nos fraudémus bonis & præmiis, quæ omnem sermónem transcendunt; sed modis ómnibus boni hujus óperis nobis cura sit: cogaturque & erudiátur mens, ut páreat Dei præceptis. Nam proptéreà hanc admonitiónem & ego nunc feci, & parábolam in médium átuli: & quanta sit hujus boni óperis magnitúdo, & quantum inde lucrum nobis accrescat, ostendi; ut cùm adhuc tempus est, si quis ex vobis est qui álium hábeat sibi infensum: óperam det ut officiósè reconciliétur.

℟. Nolite condemnáre, & non condemnabímini: * Dimíttite, & dimittémini; eâdem quippe mensúrâ quâ mensi fuéritis, remetiétur vobis. ℣. Qui vindicári vult, à Dómino invéniet vindictam; & peccáta illíus servans servábit. * Dimíttite. Glória Patri. * Dimíttite. *Luc.* 6. *Eccli.* 28.

Ad Benedictus. *Ant.* 8. G. Omne débitum dimísi tibi, serve nequam, quoniam rogasti me: nonne ergo opórtuit & te miseréri conservi tui, sicut & ego tuî misertus sum? *Math.* 18.

Oratio.

FAmíliam tuam, quæsumus, Dómine, contínuâ pietáte custódi; ut à cunctis adversitátibus, te protegente, sit líbera: & in bonis áctibus tuo nómini sit devóta. Per Dñum.

Ad Magníficat. *Ant.* 2. D. Irátus dóminus trádidit servum tortóribus, quoadusque rédderet universum débitum: sic & Pater

cœlestis fáciet vobis, si non remiséritis unusquisque fratri suo de córdibus vestris. *Matt.* 18.

FERIA SECUNDA.

Lectio j.

De Daniéle Prophéta.

Cap. 2.

IN anno secundo regni Nabuchodónosor, vidit Nabuchodónosor sómnium; & contérritus est spíritus ejus: & sómnium ejus fugit ab eo. Præcépit autem rex ut convocarentur aríoli, & magi, & maléfici, & Chaldæi, ut indicárent regi sómnia sua: qui cùm venissent, stetérunt coram rege. Et dixit ad eos rex: Vidi sómnium, & mente confúsus ignóro quid víderim. Responderuntque Chaldæi regi Syríacè; Rex, in sempiternum vive: dic sómnium servis tuis, & interpretatiónem ejus indicábimus. Et respondens rex, ait Chaldæis: Sermo recessit à me; nisi indicavéritis mihi sómnium, & conjectúram ejus, peribitis vos, & domus vestræ publicabuntur: si autem sómnium & conjectúram ejus narravéritis, præmia, & dona, & honórem multum accipiétis à me.

℟. Sit nomen. 287.

Lectio ij.

REspondentes ergo Chaldæi coram rege, dixérunt: Non est homo super terram qui sermónem tuum, rex, possit implére; sed neque regum quisquam magnus & potens verbum hujuscémodi sciscitátur ab omni aríolo, & mago, & Chaldæo: sermo enim quem tu quæris, rex, gravis est; nec reperiétur quisquam qui índicet illum in conspectu regis: exceptis diis quorum non est cum homínibus conversátio. Quo audíto, rex in furóre & in ira magna præcépit ut perírent omnes sapientes Babylónis. Et egressâ senténtiâ, sapientes interficiebantur: quærebanturque Dániel & sócii ejus, ut perírent. Tunc Dániel requisívit de lege atque senténtia ab Arioch príncipe milítiæ regis.

℟. Fuérunt. 288.

Lectio iij.

CUm ergo rem indicasset Arioch Daniéli: Dániel ingressus rogávit regem, ut tempus daret sibi ad solutiónem indicandam regi. Et ingressus est domum suam: Ananiæque, & Misaéli, & Azáriæ sóciis suis indicávit negótium; ut quærerent misericórdiam à fácie Dei cœli super sacramento isto: & non perírent Dániel & sócii ejus, cum céteris sapiéntibus Babylónis. Tunc Daniéli mystérium per visiónem nocte revelátum

est : & benedixit Dániel Deum cœli. Et locútus, ait : Sit nomen Dómini benedictum à século & usque in séculum; quia sapiéntia & fortitúdo ejus sunt, & ipse mutat témpora & ætátes, transfert regna atque constítuit : dat sapiéntiam sapiéntibus, & sciéntiam intelligéntibus disciplínam. Ipse revélat profunda & abscóndita; & novit in ténebris constitúta : & lux cum eo est. Tibi, Deus patrum nostrórum, confíteor, teque laudo : quia sapiéntiam & fortitúdinem dedisti mihi; & nunc ostendisti mihi quæ rogávimus te : quia sermónem regis aperuisti nobis.

℟. Apparuérunt. 288.

FERIA TERTIA.

Lectio j.

De Daniéle Prophéta.

Cap. 2.

DAniel ingressus ad Arioch, quem constitúerat rex ut pérderet sapientes Babylónis; sic ei locútus est : Sapientes Babylónis ne perdas; intróduc me in conspectu regis : & solutiónem regi narrábo. Tunc Arioch festínus introduxit Daniélem ad regem, & dixit ei; Invéni hóminem de fíliis transmigratiónis Juda : qui solutiónem regi annúntiet. Respondit rex, & dixit Daniéli cujus nomen erat Baltassar; Putasne verè potes mihi indicáre sómnium quod vidi, & interpretatiónem ejus? Et respondens Dániel coram rege, ait; Mystérium quod rex intérrogat, sapientes, magi, aríoli & arúspices néqueunt indicáre regi : sed est Deus in cœlo revélans mystéria, qui indicávit tibi, rex Nabuchodónosor, quæ ventúra sunt in novíssimis tempóribus.

℟. Loquens. 289.

Lectio ij.

TU, rex, vidébas; & ecce quasi státua una grandis, státua illa magna; & statúra sublímis stabat contra te : & intúitus ejus erat terríbilis. Hujus státuæ caput ex auro óptimo erat; pectus autem & bráchia de argento : porrò venter & fémora ex ære; tíbiæ autem férreæ : pedum quædam pars erat férrea, quædam autem fíctilis. Vidébas ita, donec abscissus est lapis de monte sine mánibus; & percussit státuam in pédibus ejus férreis & fictílibus : & commínuit eos. Tunc contríta sunt páriter ferrum, testa, æs, argentum, & aurum : & redacta quasi in favillam æstívæ áreæ, quæ rapta sunt vento; nullusque locus inventus est eis : lapis autem qui percússerat státuam, factus est mons magnus &

implévit universam terram. Hoc est sómnium.

℟. Exclamávit. 289.

Lectio iij.

INterpretatiónem quoque ejus dicémus coram te, rex. Tu rex regum es; & Deus cœli regnum, & fortitúdinem, & impérium, & glóriam dedit tibi: & ómnia in quibus hábitant filii hóminum, & béstiæ agri; vólucres quoque cœli dedit in manu tua, & sub ditióne tua univérsa constituit: tu es ergo caput áureum. Et post te consurget regnum áliud minus te, argénteum. Et regnum tértium áliud, æreum, quod imperábit universæ terræ. Et regnum quartum erit velut ferrum; quómodò ferrum comminuit & domat ómnia: sic comminuet & cónteret ómnia hæc. Porrò quia vidisti pedum & digitórum partem testæ fíguli, & partem férream; regnum divísum erit, quod tamen de plantário ferri oriétur: secundùm quòd vidisti ferrum mistum testæ ex luto. Et dígitos pedum ex parte férreos, & ex parte fíctiles: ex parte regnum erit sólidum, & ex parte contrítum. Quòd autem vidisti ferrum mistum testæ ex luto; commiscebuntur quidem humáno sémine, sed non adhærébunt sibi: sícuti ferrum miscéri non potest testæ. In diébus autem regnórum illórum suscitábit Deus cœli regnum quod in æternum non dissipábitur: & regnum ejus álteri pópulo non tradétur; comminuet autem & consúmet universa regna hæc: & ipsum stabit in ætérnum.

℟. Benedictus Deus, qui misit. 290.

FERIA QUARTA.

Lectio j.

De Daniéle Prophéta.

Cap. 3.

NAbuchodónosor rex fecit státuam áuream, altitúdine cubitórum sexagínta, latitúdine cubitórum sex: & státuit eam in campo Dura provínciæ Babylónis. Itaque Nabuchodónosor rex misit ad congregandos sátrapas, magistrátus & júdices, duces & tyrannos, & præfectos, omnesque príncipes regiónum: ut convenírent ad dedicatiónem státuæ quam eréxerat Nabuchodónosor rex. Tunc congregáti sunt sátrapæ, magistrátus & júdices, duces & tyranni, & optimátes qui erant in potestátibus constitúti; & universi príncipes regiónum: ut convenírent ad dedicatiónem státuæ quam eréxerat Nabuchodónosor rex. Stabant autem in conspectu státuæ

quam posúerat Nabuchodónosor rex : & præco clamábat valenter ; Vobis dícitur pópulis, tríbubus & linguis : In hora quâ audiéritis sónitum tubæ, & fístulæ, & citharæ, sambúcæ ; & psaltérii, & symphóniæ, & universi géneris musicórum : cadentes adoráte státuam áuream quam constítuit Nabuchodónosor rex. Si quis autem non prostrátus adoráverit : eâdem horâ mittétur in fornácem ignis ardentis.

℟. Sit nomen Dómini benedictum. 287.

Lectio ij.

STatimque in ipso témpore accedentes viri Chaldæi, accusavérunt Judæos, dixeruntque Nabuchodónosor regi ; Rex, in æternum vive : tu, rex, posuisti decrétum, ut omnis homo qui audíerit sónitum tubæ, fístulæ, & cítharæ, sambúcæ, & psaltérii, & symphóniæ, & universi géneris musicórum, prosternat se, & adóret státuam áuream ; si quis autem non prócidens adoráverit : mittátur in fornácem ignis ardentis. Sunt ergo viri Judæi quos constituisti super ópera regiónis Babylónis ; Sidrach, Misach & Abdénago : viri isti contempsérunt, rex, decrétum tuum ; deos tuos non colunt : & státuam áuream quam erexisti, non adórant. Tunc Nabuchodónosor in furóre & in ira præcépit ut adducerentur Sidrach, Misach & Abdénago : qui confestim adducti sunt in conspectu regis. Pronuntiansque Nabuchodónosor rex, ait eis : Verène, Sidrach, Misach & Abdénago, deos meos non cólitis ; & státuam áuream quam constítui, non adorátis ?

℟. Fuérunt. 288.

Lectio iij.

REspondentes Sidrach, Misach & Abdénago, dixérunt regi Nabuchodónosor : Non oportet nos de hac re respondére tibi ; ecce enim Deus noster quem cólimus, potest erípere nos de camíno ignis ardentis : & de mánibus tuis, ô rex, liberáre. Quòd si nolúerit ; notum sit tibi, rex, quia deos tuos non cólimus : & státuam áuream quam erexisti, non adorámus. Tunc Nabuchodónosor replétus est furóre ; & aspectus faciéi illíus immutátus est super Sidrach, Misach & Abdénago : & præcépit ut succenderétur fornax séptuplùm quàm succendi consuéverat. Et viris fortíssimis de exércitu suo jussit, ut, ligátis pédibus Sidrach Misach & Abdénago :

mítterent eos in fornácem ignis ardentis. Et confestim viri illi vincti cum braccis suis, & tiáris, & calceamentis, & véstibus, missi sunt in médium fornácis ignis ardentis; nam jússio regis urgébat: fornax autem succensa erat nimìs. Porrò viros istos qui míserant Sidrach, Misach & Abdénago, interfécit flamma ignis. Viri autem hi tres, id est, Sidrach, Misach & Abdénago, cecidérunt in médio camíno ignis ardentis, colligáti. Et ambulábant in médio flammæ, laudantes Deum: & benedicentes Dómino.

℟. Apparuérunt vultus eórum. 288.

FERIA QUINTA.

Lectio j.

De Daniéle Prophéta.

Cap. 3.

NAbuchodónosor rex obstúpuit, & surrexit próperè, & ait optimátibus suis; Nonne tres viros mísimus in médium ignis compedítos? Qui respondentes regi, dixérunt: Verè, rex. Respondit, & ait; Ecce ego vídeo quátuor viros solútos, & ambulantes in médio ignis, & nihil corruptiónis in eis est: & spécies quarti símilis Fílio Dei. Tunc accessit Nabuchodónosor ad óstium fornácis ignis ardentis, & ait; Sidrach, Misach & Abdénago, servi Dei excelsi: egredímini, & veníte. Statimque egressi sunt Sidrach, Misach & Abdénago de médio ignis. Et congregáti sátrapæ, & magistrátus, & júdices, & potentes regis, contemplabantur viros illos, quóniam nihil potestátis habuisset ignis in corpóribus eórum: & capillus cápitis eórum non esset adustus; & sarábala eórum non fuissent immutáta: & odor ignis non transisset per eos.

℟. Loquens rex. 289.

Lectio ij.

ET erumpens Nabuchodónosor, ait. Benedictus Deus eórum, Sidrach videlicet, Misach & Abdénago; qui misit Angelum suum, & éruit servos suos qui credidérunt in eum: & verbum regis immutavérunt; & tradidérunt corpora sua, ne servírent: & ne adorárent omnem deum, excepto Deo suo. A me ergo pósitum est hoc decrétum: Ut omnis pópulus, tribus, & lingua, quæcumque locúta fúerit blasphémiam contra Deum Sidrach, Misach & Abdénago, dispéreat; & domus ejus vastétur: neque enim est álius Deus qui possit ita salváre.

℟. Exclamávit. 289.

Lectio iij.

TUnc rex promóvit Sidrach, Misach & Abdénago in província Babylónis. Nabuchodónosor rex, ómnibus pópulis, géntibus & linguis, qui hábitant in universa terra: Pax vobis multiplicétur. Signa & mirabília fecit apud me Deus excelsus; plácuit ergo mihi prædicáre signa ejus, quia magna sunt: & mirabília ejus, quia fórtia; & regnum ejus, regnum sempitérnum: & potestas ejus in generatiónem & generatiónem.

℟. Benedictus. 290.

FERIA SEXTA.

Lectio j.

De Daniéle Prophéta.

Cap. 4.

DAniel cujus nomen Baltassar, cœpit intra semetipsum tácitus cogitáre quasi unâ horâ: & cogitatiónes ejus conturbábant eum. Respondens autem rex, ait: Baltassar, sómnium & interpretátio ejus non conturbent te. Respondit Baltassar, & dixit: Dómine mi, sómnium his qui te odérunt, & intérpretátio ejus hóstibus tuis sit. Arborem quam vidisti sublímem atque robustam, cujus altitúdo pertingit ad cœlum: & aspectus illíus in omnem terram; & rami ejus pulchérrimi, & fructus ejus nímius: & esca ómnium in ea; subter eam habitántes béstiæ agri, & in ramis ejus commorantes aves cœli: tu es rex qui magnificátus es, & invaluisti; & magnitúdo tua crevit, & pervénit usque ad cœlum: & potestas tua in términos universæ terræ.

℟. Sit nomen. 287.

Lectio ij.

QUòd autem vidit rex Vígilem & Sanctum descéndere de cœlo, & dícere; Succídite árborem, & dissipáte illam: áttamen germen radícum ejus in terra dimíttite. Et vinciátur ferro & ære in herbis foris, & rore cœli conspergátur; & cum feris sit pábulum ejus, donec septem témpora mutentur super eum: hæc est interpretátio senténtiæ Altíssimi, quæ pervénit super dóminum meum regem. Ejícient te ab homínibus, & cum béstiis ferisque erit habitátio tua; & fœnum ut bos cómedes, & rore cœli infundéris: septem quoque témpora mutabuntur super te; donec scias quòd dominétur Excelsus super regnum hóminum: & cuicumque volúerit, det illud.

℟. Fuérunt. 288.

Lectio iij.

QUòd autem præcépit ut relinqueréretur ger-

men radícum ejus, id est, árboris; regnum tuum tibi manébit: postquàm cognóveris potestátem esse cœlestem. Quamobrem, rex, consilium meum pláceat tibi; & peccáta tua eleemósynis rédime, & iniquitátes tuas misericórdiis páuperum: fórsitan ignoscet delictis tuis. Omnia hæc venérunt super Nabuchodónosor regem.

℟. Apparuérunt. 288.

SABBATO.

Lectio j.

De Daniéle Prophéta.

Cap. 5.

BAltassar rex fecit grande convívium optimátibus suis mille: & unusquisque secundùm suam bibébat ætátem. Præcépit ergo jam temulentus, ut afferrentur vasa áurea & argéntea, quæ asportáverat Nabuchodónosor pater ejus de templo quod fuit in Jerúsalem: ut bíberent in eis rex & optimátes ejus, uxoresque ejus & concubínæ. Tunc alláta sunt vasa áurea & argéntea, quæ asportáverat de templo quod fúerat in Jerúsalem: & bibérunt in eis rex, & optimátes ejus, uxóres & concubínæ illíus. Bibébant vinum: & laudábant deos suos áureos & argénteos, æreos, férreos, ligneosque & lapídeos. In eadem hora apparuérunt dígiti, quasi manus hóminis scribentis contra candelábrum in superfície paríetis aulæ régiæ: & rex aspiciébat artículos manûs scribentis. Tunc fácies regis commutáta est, & cogitatiónes ejus conturbábant eum; & compáges renum ejus solvebantur: & génua ejus ad se ínvicem collidebantur.

[*Si fiat de Sabbato,* ℟℟℟. *sumentur è II. Nocturno Dominicæ præcedentis.*]

Lectio ij.

IGitur introductus est Dániel coram rege. Ad quem præfátus rex ait; Tu es Dániel de fíliis captivitátis Judæ, quem adduxit pater meus rex de Judæa? Audívi de te quóniam spíritum deórum hábeas: & sciéntia, intelligentiaque ac sapiéntia amplióres inventæ sunt in te. Et nunc introgressi sunt in conspectu meo sapientes magi; ut scriptúram hanc légerent, & interpretatiónem ejus indicárent mihi: & nequivérunt sensum hujus sermónis edícere. Porrò ego audívi de te, quòd possis obscúra interpretári, & ligáta dissólvere: si ergo vales scriptúram légere, & interpretatiónem ejus indicáre mihi, púrpurâ vestiéris; & torquem áuream circa collum tuum habébis: & ter-

tius in regno meo princeps eris. Ad quæ respondens Dániel, ait coram rege; Múnera tua sint tibi, & dona domûs tuæ álteri da: scriptúram autem legam tibi, rex, & interpretatiónem ejus ostendam tibi.

Lectio iij.

HÆc est autem scriptúra quæ digesta est: Mane, Thecel, Phares. Et hæc est interpretátio sermónis. Mane: Numerávit Deus regnum tuum, & complévit illud. Thecel: Appensus es in statéra, & inventus est minùs habens. Phares: Divísum est regnum tuum, & datum est Medis & Persis. Tunc, jubente rege, indútus est Dániel púrpurâ, & circúmdata est torques áurea collo ejus: & prædicátum est de eo quod habéret potestátem tértius in regno suo. Eâdem nocte interfectus est Baltassar rex Chaldæus: Daríus Medus succéssit in regnum annos natus sexaginta-duos.

Ad Magníficat. *Ant.* 5. a. Omnes habitatóres terræ apud Altíssimum in níhilum reputáti sunt; juxta voluntátem enim suam facit, & non est qui resistat mánui ejus, & dicat ei: Quare fecisti? *Dan.* 4.

Oratio, ut infrà ad Laudes.

DOMINICA XXII. post Pentecosten.

IN I. NOCTURNO.

Lectio j.

De Daniéle Prophéta.

Cap. 6.

PLácuit Darío, & constítuit super regnum sátrapas centum viginti, ut essent in toto regno suo: & super eos príncipes tres, ex quibus Dániel unus erat; ut sátrapæ illis rédderent ratiónem: & rex non sustinéret moléstiam. Igitur Dániel superábat omnes príncipes & sátrapas: quia Spíritus Dei ámplior erat in illo. Porrò rex cogitábat constitúere eum super omne regnum: unde príncipes & sátrapæ quærébant occasiónem ut invenírent Daniéli ex látere regis; nullamque causam & suspiciónem reperíre potuérunt, eò quòd fidélis esset: & omnis culpa & suspício non inveniretur in eo. Dixérunt ergo viri illi; Non inveniémus Daniéli huic áliquam occasiónem: nisi fortè in lege Dei sui.

℟. Sit nomen. 287.

Lectio ij.

TUnc príncipes & sátrapæ surripuérunt regi, & sic locúti sunt ei; Dari rex, in æternum vive: consílium iniérunt omnes príncipes regni tui, magistrátus & sátrapæ, senató-

res & júdices, ut decrétum imperatórium éxeat & edictum; ut omnis qui petíerit áliquam petitiónem à quocumque deo & hómine, usque ad triginta dies, nisi à te, rex: mittátur in lacum leónum. Nunc ítaque, rex, confirma senténtiam, & scribe decrétum: ut non immutétur quod statútum est à Medis & Persis, nec prævaricári cuíquam líceat. Porrò rex Daríus propósuit edictum, & státuit. Quod cùm Dániel comperísset, id est, constitútam legem, ingressus est domum suam: & fenestris apertis in cœnáculo suo contra Jerúsalem, tribus tempóribus in die flectébat génua sua, & adorábat; confitebaturque coram Deo suo: sicut & antè fácere consuéverat.

℞. Fuérunt. 288.

Lectio iij.

VIri ergo illi curiósiùs inquirentes, invenérunt Daniélem orantem & obsecrantem Deum suum. Et accedentes locúti sunt regi super edicto; Rex, numquid non constituisti, ut omnis homo qui rogáret quemquam de diis & homínibus usque ad dies triginta, nisi te, rex, mitterétur in lacum leónum? Ad quos respondens rex, ait: Verus est sermo juxta decrétum Medórum atque Persárum, quod prævaricári non licet. Tunc respondentes, dixérunt coram rege; Dániel de fíliis captivitátis Juda non curávit de lege tua & de edicto quod constituisti: sed tribus tempóribus per diem orat obsecratióne suâ. Quod verbum cùm audisset rex, satis contristátus est; & pro Daniéle pósuit cor ut liberáret eum: & usque ad occásum solis laborábat ut erúeret illum.

℞. Apparuérunt. 288.

IN II. NOCTURNO.

De Expositióne sancti Hierónymi Presbyteri in Daniélem Prophétam. *Cap. 9.*

Lectio iv.

AFricánus in quinto Témporum volúmine, de septuaginta hebdomádibus hæc locútus ad verbum est. Capítulum quod in Daniéle de septuaginta hebdomádibus légimus, multa & mirabília cóntinet: quæ nunc longum est dícere. Ergo, quod ad præsens opus pértinet: de tempóribus disserendum est. Nullíque dúbium quin de adventu Christi prædicátio sit: qui post septuaginta hebdómadas mundo appáruit; post quem consummáta sunt delicta, & finem accépit peccátum, & deléta est iníquitas: & annuntiáta justítia sempiterna quæ legis

justítiam vínceret; & impléta est vísio & prophétia, quia lex & prophétæ usque ad Baptistam Joannem: & unctus est Sanctus sanctórum; quæ ómnia priusquàm Christus humánum corpus assúmeret: sperabantur magis quàm tenebantur.

℟. Loquens rex. 289.

Lectio v.

DIcit autem ipse Angelus; septuaginta annórum hebdómadas, id est, annos quadringentos nonaginta, ab éxitu sermónis, ut respondeátur, & ut ædificétur Jerúsalem: vicésimum Artaxerxis regis Persárum annum habére princípium. Nehémias quippe, hujus pincerna, sicut in Esdræ libro légimus: rogávit regem, accepitque responsum ut ædificarétur Jerúsalem. Et iste egressus est sermo, qui extruendæ urbis & circumdandæ muris daret licéntiam: quæ usque ad illud tempus vicinárum géntium patébat incúrsibus; siquidem ad Cyri regis impérium, qui voléntibus reverti Jerosólymam déderat potestátem: Jesus póntifex, & Zorobabel, & pósteà Esdras sacerdos, & céteri qui cum eis proficisci volúerant; templum & urbem & muros ejus ædificáre conáti sunt, prohibéntibus in circúitu natiónibus, ne implerétur opus: quasi hoc rex non jussisset.

℟. Exclamávit. 289.

Lectio vj.

MAnsit itaque imperfectum opus usque ad Nehémiam, & vicésimum annum regis Artaxerxis; quo témpore, regni Persárum centum & quíndecim anni fúerant evolúti: captivitátis autem Jerúsalem centésimus octogésimus & quintus annus erat; & tunc primùm Artaxerxes jussit muros éxtrui Jerúsalem, cui óperi præfuit Nehémias: & ædificáta est platéa, & muri circúmdati; & ex illo témpore, si numeráre velis: septuaginta annórum hebdómadas usque ad Christum póteris inveníre.

℟. Benedictus. 290.

IN III. NOCTURNO.

Lectio vij.

Léctio sancti Evangélii: secundùm Matthæum. *C.* 22.

IN illo témpore: Abeuntes Pharisæi, consílium iniérunt ut cáperent Jesum in sermóne. Et réliqua.

Homília sancti Augustíni Epíscopi.

Exposit. quarumd. Proposit. Epist. ad Rom. Prop. 72.

CUm constémus ex ánima & córpore, & quándiù in hac vita temporáli sumus, étiam rebus temporálibus ad subsídium degendæ hujus vitæ utámur; oportet nos ex ea

parte quæ ad hanc vitam pértinet: súbditos esse potestátibus, id est, homínibus res humánas cum áliquo honóre administrántibus. Ex illa verò parte quâ crédimus Deo, & in regnum ejus vocámur; non nos oportet esse súbditos cuíquam hómini: idipsum in nobis evértere cupienti quod Deus ad vitam æternam donáre dignátus est. Si quis ergo putat, quóniam Christiánus est, non sibi esse vectígal reddendum, aut tribútum, aut non esse exhibendum honórem débitum eis quæ hæc curant potestátibus: in magno erróre versátur. Item si quis sic se putat esse subdendum, ut étiam in suam fidem habére potestátem arbitrétur eum, qui temporálibus administrandis áliquâ sublimitáte præcellit: in majórem errórem lábitur. Sed modus iste servandus est, quem Dóminus ipse præscríbit; ut reddámus Cæsari quæ Cæsaris sunt: & Deo quæ Dei sunt. Quanquam enim ad illud regnum vocémur, ubi nulla erit potestas hujúsmodi: in hoc tamen itínere dum ágimus, donec preveniámus ad illud séculum ubi fit evacuátio omnis principátûs & potestátis; conditiónem nostram pro ipso rerum humanárum órdine tolerémus, nihil simuláte facientes: & in eo ipso non tam homínibus quàm Deo qui hæc jubet, obtemperantes.

℟. Príncipes Sacerdótum & Scribæ * Misérunt insidiatóres qui se justos simulárent, ut cáperent Jesum in sermóne, ut tráderent illum potestáti Præsidis. ℣. Consília impiórum fraudulenta, verba impiórum insidiantur sánguini. * Misérunt. *Luc.* 20. *Prov.* 12. *Serm.* 31. *Enarr. in Ps.* 118.

Lectio viij.

NUmquid Christianórum Rex mílites suos prohíbuit impéndere & exhibére quæ debentur régibus terræ? Nonne tribútum de ore piscis étiam ipse persolvit? Nonne præcursor ejus milítibus regni hujus quid fácere debérent pro æterna salúte quæréntibus non ait; Cíngulum sólvite, arma projícite, regem vestrum desérite, ut possítis Dómino militáre: sed ait; Néminem concusséritis, nulli calúmniam fecéritis, sufficiat vobis stipéndium vestrum? Nonne unus mílitum ejus, & dilectíssimus comes ejus, commilitónibus suis: & quodámmodò Christi provinciálibus dixit; Omnis ánima potestátibus sublimióribus súbdita sit? Et pauló post ait: Rédditc ómnibus débita; cui

tribútum, tribútum; cui vectígal, vectígal; cui timórem, timórem: cui honórem, honórem. Némini quidquam debeátis: nisi ut ínvicem diligátis. Nonne præcépit ut pro ipsis étiam régibus oráret Ecclésia?

℟. Mittunt quosdam ex Pharisæis & Herodiánis, qui * Dicunt ei: Magister, scimus quia in veritáte viam Dei doces: licet dari tribútum Cæsari, an non dábimus? ℣. Loquuntur pacem cum próximo suo, mala autem in córdibus eórum. * Dicunt. *Marc.* 12. *Ps.* 27.

Serm. 62. *De verb. Evang. c.* 8.

Lectio ix.

NUmquid in supérbiam vos érigimus, aut dícimus vobis ut adversùs potestátes ordinátas contemptóres sitis? Non hoc dícimus. Non est potestas nisi à Deo: quæ autem sunt, à Deo ordinátæ sunt. Qui autem resistit potestáti: Dei ordinatióni resistit. Sed quid, si illud júbeat quod non debes fácere? Hic sanè contemne potestátem: timendo potestátem. Ipsos humanárũ rerum gradus advértite. Si áliquid júsferit Curátor; nonne faciendum est? Tamen si contra Procónsulem júbeat; non útique contemnis potestátem: sed éligis majóri servíre. Nec hinc debet minor irasci: si major prælátus est. Rursùm, si áliquid ipse Proconsul júbeat: & áliud júbeat Imperátor; numquid dubitátur, isto contempto, illi esse serviendũ? Ergo si áliud Imperátor, & áliud Deus; quid judicátis? Solve tribútum: esto mihi in obséquium. Rectè: sed non in idólio. In idólio próhibet. Quis próhibet? Major potestas. Da véniam: tu cárcerem, ille gehennam minátur. Hinc jam tibi assumenda est fides tua tanquam scutum: in quo possis ómnia ignita jácula inimíci extínguere.

℟. Abyssum & cor hóminum investigávit Deus; & in astútia eórum excogitávit. * Non præterit illum omnis cogitátus, & † Non abscondit se ab eo ullus sermo. ℣. Cógnitâ Jesus nequítiâ eórum, ait: Quid me tentátis, hypócritæ? * Non præterit. Glória. † Non abscondit. *Eccli.* 42. *Matt.* 22.

Ad Benedictus. *Ant.* 1. D. Obtulérunt ei denárium. Et ait illis Jesus: Cujus est imágo hæc, & superscríptio? Dicunt ei: Cæsaris. Tunc ait illis: Réddite ergo quæ sunt Cæsaris, Cæsari; & quæ sunt Dei, Deo. *Matth.* 22.

Oratio.

DEus, refúgium nostrum & virtus: adesto piis Ecclésiæ tuæ précibus,

aúctor ipse pietátis; & præsta, ut quod fidéliter pétimus : efficáciter consequámur. Per Dóminum.

Ad Magníficat. *Ant.* 3. a. Non potuérunt verbum ejus reprehéndere coram plebe; & miráti in responso ejus, tacuérunt. *Luc.* 20.

FERIA SECUNDA.

Lectio j.

De Daniéle Prophéta.

Cap. 6.

VIri illi intelligentes regem, dixérunt ei; Scito, rex, quia lex Medórum atque Persárum est, ut omne decrétum quod constitúerit rex : non líceat immutári. Tunc rex præcépit; & adduxérunt Daniélem : & misérunt eum in lacum leónum. Dixitque rex Daniéli; Deus tuus quem colis semper : ipse liberábit te. Allatusque est lapis unus; & pósitus est super os laci, quem obsignávit rex ánnulo suo & ánnulo optimátum suórum : ne quid fíeret contra Daniélem. Et ábiit rex in domum suam; & dormívit incœnátus, cibíque non sunt alláti coram eo : ínsuper & somnus recessit ab eo.

℟. Sit nomen. 287.

Lectio ij.

TUnc rex primo dilúculo cónsurgens, festínus ad lacum leónum perrexit; appropinquansque lácui, Daniélem voce lacrymábili inclamávit, & affátus est eum : Dániel, serve Dei viventis; Deus tuus cui tu servis semper, putasne váluit te liberáre à leónibus? Et Dániel regi respondens, ait; Rex, in æternum vive : Deus meus misit Angelum suum, & conclúsit ora leónum, & non nocuérunt mihi; quia coram eo justítia inventa est in me : sed & coram te, rex, delictum non feci. Tunc vehementer rex gavísus est super eo, & Daniélem præcépit edúci de lacu; eductusque est Dániel de lacu, & nulla læsio inventa est in eo : quia crédidit Deo suo. Jubente autem rege, adducti sunt viri illi qui accusáverant Daniélem : & in lacum leónũ missi sunt ipsi, & fílii, & uxóres eórum; & non pervenérunt usque ad pavimentum laci, donec arríperent eos leónes : & ómnia ossa eórum comminuérunt.

℟. Fuérunt in palátio. 288.

Lectio iij.

TUnc Daríus rex scripsit universis pópulis, tríbubus, & linguis habitántibus in universa terra : Pax vobis multiplicétur. A me constitútum est decrétum, ut in universo império & regno meo tremiscant & páveant Deum Daniélis; ipse est enim Deus vivens,

& æternus in sécula : & regnum ejus non dissipábitur, & potestas ejus usque in æternum; ipse liberátor atque salvátor, fáciens signa & mirabília in cœlo & in terra : qui liberávit Daniélem de lacu leónum. Porrò Dániel persevérávit usque ad regnum Daríi : regnumque Cyri Persæ.

℟. Apparuérunt. 288.

FERIA TERTIA.

Lectio j.

De Daniéle Prophéta.

Cap. 7.

ANno primo Baltassar regis Babylónis : Dániel sómnium vidit. Vísio autem cápitis ejus in cubíli suo; & sómnium scribens, brevi sermóne comprehendit : summatímque perstringens, ait. Vidébam in visióne mea, nocte : & ecce quátuor venti cœli pugnábant in mari magno. Et quátuor béstiæ grandes ascendébant de mari, diversæ inter se. Prima quasi leæna, & alas habébat áquilæ; aspiciébam, donec evulsæ sunt alæ ejus, & subláta est de terra, & super pedes quasi homo stetit : & cor hóminis datum est ei. Et ecce béstia ália símilis urso in parte stetit : & tres órdines erant in ore ejus, & in déntibus ejus; & sic dicébant ei : Surge, cómede carnes plúrimas. Post hæc aspiciébam, & ecce ália quasi pardus : & alas habébat quasi avis quátuor super se; & quátuor cápita erant in béstia : & potestas data est ei. Post hæc aspiciébam in visióne noctis : & ecce béstia quarta terríbilis atque mirábilis, & fortis nimis.

℟. Loquens rex, ait Daniéli. 289.

Lectio ij.

ASpiciébam ergo in visione noctis; & ecce cum núbibus cœli quasi Fílius hóminis veniébat, & usque ad antíquum diérum pervénit : & in conspectu ejus obtulérunt eum. & dedit ei potestátem, & honórem, & regnum : & omnes pópuli, tribus & linguæ ipsi sérvient; potestas ejus, potestas æterna, quæ non auferétur : & regnum ejus, quod non corrumpétur. Hórruit spíritus meus; ego Dániel térritus sum in his : & visiónes cápitis mei conturbavérunt me. Accessi ad unum de assisténtibus : & veritátem quærébam ab eo de ómnibus his. Qui dixit mihi interpretatiónem sermónum, & dócuit me : Hæ quátuor béstiæ magnæ quátuor sunt regna quæ consúrgent de terra. Suscípient autem regnum sancti Dei Altíssimi : & obtinébunt regnum usque in

séculum, & séculum seculórum.

℟. Exclamávit Susanna, & dixit. 289.

Lectio iij.

POst hoc vólui diligenter díscere de béstia quarta, quæ erat dissímilis valdè ab ómnibus, & terríbilis nimìs; dentes & ungues ejus férrei: comedébat, & comminuébat, & réliqua pédibus suis conculcábat; & de córnibus decem quæ habébat in cápite, & de álio quod ortum fúerat, ante quod cecíderant tria córnua: & de cornu illo quod habébat óculos & os loquens grándia, & majus erat céteris. Aspiciébam, & ecce cornu illud faciébat bellum adversùs sanctos, & prævalébat eis, donec venit Antíquus diérum; & judícium dedit sanctis Excelsi: & tempus advénit, & regnum obtinuérunt sancti. Et sic ait; Béstia quarta regnum quartum erit in terra, quod majus erit ómnibus regnis: & devorábit universam terram, & conculcábit & commínuet eam. Porrò córnua decem ipsíus regni decem reges erunt; & álius consurget post eos, & ipse poténtior erit prióribus: & tres reges humiliábit, & sermónes contra Excelsum loquétur, & sanctos Altíssimi cónteret; & putábit quòd possit mutáre témpora & leges: & tradentur in manu ejus usque ad tempus, & témpora, & dimídium témporis. Et judícium sedébit ut auferátur poténtia, & conterátur: & dispéreat usque in finem.

℟. Benedictus Deus, qui misit. 290.

FERIA QUARTA.

Lectio j.

De Daniéle Prophéta.

Cap. 8.

ANno tértio regni Baltassar regis, vísio appáruit mihi. Ego Dániel, post id quod víderam in princípio, vidi in visióne mea; cùm essem in Susis castro quod est in Ælam regióne: vidi autem in visióne esse me super portam Ulaï. Et levávi óculos meos; & vidi, & ecce áries unus stabat ante palúdem, habens córnua excelsa: & unum excélsius áltero atque succrescens. Pósteà vidi aríetem córnibus ventilantem contra occidentem, & contra aquilónem, & contra merídiem; & omnes béstiæ non póterant resístere ei, neque liberári de manu ejus: fecitque secundùm voluntátem suam, & magnificátus est. Et ego intelligébam; ecce autem hircus caprárum veniébat

ab occidente super fáciem totíus terræ, & non tangébat terram: porrò hircus habébat cornu insigne inter óculos suos.

℟. Sit nomen. 287.

Lectio ij.

ET audívi unum de sanctis loquentem. Et dixit unus sanctus álteri, néscio cui loquenti: Usquequò vísio, & juge sacrifícium, & peccátum desolatiónis quæ facta est; & sanctuárium, & fortitúdo conculcábitur? Et dixit ei; Usque ad vésperam & mane, dies duo míllia trecenti: & mundábitur sanctuárium. Factum est autem, cùm vidérem ego Dániel visiónem, & quærerem intelligéntiam: ecce stetit in conspectu meo quasi spécies viri. Et audívi vocem viri inter Ulaï; & clamávit, & ait: Gábriel, fac intellígere istam visiónem. Et venit, & stetit juxta ubi ego stabam; cùmque venisset, pavens córrui in fáciem meam: & ait ad me. Intéllige, fili hóminis: quóniam in témpore finis complébitur vísio. Cùmque loquerétur ad me: collapsus sum pronus in terram.

℟. Fuérunt in palátio regis. 288.

Lectio iij.

ET tétigit me: & státuit me in gradu meo, dixitque mihi. Ego ostendam tibi quæ futúra sunt in novíssimo maledictiónis: quóniam habet tempus finem suum. Aries quem vidisti habére córnua, rex Medórum est atque Persárum. Porrò hircus caprárum, rex Græcórum est: & cornu grande quod erat inter óculos ejus, ipse est rex primus. Quòd autem fracto illo, surrexérunt quátuor pro eo; quátuor reges de gente ejus consurgent: sed non in fortitúdine ejus. Et post regnum eórum, cùm créverint iniquitátes: consurget rex impudens fácie, & intélligens propositiónes. Et roborábitur fortitúdo ejus, sed non in víribus suis; & supra quam credi potest, universa vastábit, & prosperábitur, & fáciet: & interfíciet robustos, & pópulum sanctórum secundùm voluntátem suam, & dirigétur dolus in manu ejus.

℟. Apparuérunt. 288.

FERIA QUINTA.

Lectio j.

De Daniéle prophéta.

Cap. 9.

IN anno primo Daríi fílii Assuéri, de sémine Medórum, qui imperávit super regnum Chaldæórum; anno uno regni ejus, ego Dániel intellexi in libris númerum annórum, de quo factus est sermo Dómini

ad Jeremíam prophétam : ut complerentur desolatiónis Jerúsalem septuaginta anni. Et pósui fáciem meam ad Dóminum Deum meum rogáre & deprecári in jejúniis, sacco & cínere. Et orávi Dñum Deum meum, & confessus sum, & dixi; Obsecro, Dómine Deus magne & terríbilis, custódiens pactum & misericórdiam diligéntibus te : & custodiéntibus mandáta tua. Peccávimus, iniquitátem fécimus, ímpiè égimus; & recéssimus, & declinávimus à mandátis tuis ac judíciis : non obedívimus servis tuis Prophétis qui locúti sunt in nómine tuo régibus nostris, princípibus nostris, pátribus nostris, omníque pópulo terræ.

℟. Loquens rex. 289.

Lectio ij.

ADhuc me loquente in oratióne : ecce vir Gábriel quem víderam in visióne à princípio, citò volans tétigit me in témpore sacrifícii vespertíni. Et dócuit me, & locútus est mihi, dixitque : Dániel, nunc egressus sum ut docérem te, & intellígeres. Ab exórdio precum tuárum egressus est sermo; ego autem veni ut indicárem tibi, quia vir desideriórum es : tu ergo animadverte sermónem, & intéllige visiónem. Septuaginta hebdómades abbreviátæ sunt super pópulum tuum & super urbem sanctam tuam : ut consummétur prævaricátio, & finem accípiat peccátum; & deleátur iníquitas, & adducátur justítia sempiterna, & impleátur vísio & prophétia : & ungátur Sanctus sanctórum.

℟. Exclamávit. 289.

Lectio iij.

SCito ergo, & animadverte; Ab éxitu sermónis, ut íterùm ædificétur Jerúsalem, usque ad Christum ducem, hebdómades septem, & hebdómades sexaginta-duæ erunt : & rursùm ædificábitur platéa, & muri in angústia témporum. Et post hebdómades sexaginta-duas occidétur Christus : & non erit ejus pópulus, qui eum negatúrus est. Et civitátem & sanctuárium dissipábit pópulus cum duce ventúro; & finis ejus vástitas : & post finem belli statúta desolátio. Confirmábit autem pactum multis hebdómadâ unâ : & in dimídio hebdómadis defíciet hóstia & sacrifícium; & erit in templo abominátio desolatiónis : & usque ad consummatiónem & finem persevérábit desolátio.

℟. Benedictus. 290.

FERIA SEXTA.

Lectio j.

De Daniéle Prophéta.

Cap. 10.

IN diébus illis: ego Dániel lugébam trium hebdomadárum diébus; panem deſiderábilem non comédi, & caro & vinum non introiérunt in os meum: ſed neque unguento unctus ſum, donec complerentur trium hebdomadárum dies. Die autem vigéſimâ & quartâ menſis primi eram juxta flúvium magnum, qui eſt Tigris. Et levávi óculos meos, & vidi; & ecce vir unus veſtítus líneis, & renes ejus accincti auro obrízo: & corpus ejus quaſi chryſólithus, & fácies ejus velut ſpécies fúlguris, & óculi ejus ut lampas ardens; & bráchia ejus, & quæ deorſum ſunt uſque ad pedes, quaſi ſpécies æris candentis: & vox ſermónum ejus ut vox multitúdinis.

℟. Sit nomen. 287.

Lectio ij. *Cap.* 12.

ET ecce quaſi duo álii ſtabant; unus hinc ſuper ripam flúminis: & álius inde ex áltera ripa flúminis. Et dixi viro qui erat indútus líneis, qui ſtabat ſuper aquas flúminis; Uſquequò finis horum mirabílium? Et audívi virum qui indútus erat líneis, qui ſtabat ſuper aquas flúminis; cùm elevaſſet déxteram & ſiniſtram ſuam in cœlum, & juraſſet per viventem in æternum, quia in tempus, & témpora, & dimídium témporis: & cùm compléta fúerit diſpérſio manûs pópuli ſancti, complebuntur univerſa hæc. Et ego audívi: & non intellexi.

℟. Fuérunt. 288.

Lectio iij.

ET dixi; Dómine mi, quid erit poſt hæc? Et ait: Vade, Dániel, quia clauſi ſunt ſignatíque ſermónes uſque ad præfinítum tempus. Eligentur, & dealbabuntur, & quaſi ignis probabuntur multi; & ímpiè agent ímpii, neque intélligent omnes ímpii: porrò docti intélligent. Et à témpore cùm ablátum fúerit juge ſacrifícium; & póſita fúerit abominátio in deſolatiónem: dies mille ducenti nonaginta. Beátus qui expectat & pervénit uſque ad dies mille trecentos triginta-quinque. Tu autem vade ad præfinítum: & requieſces, & ſtabis in ſorte tua in finem diérum.

℟. Apparuérunt. 288.

SABBATO.

Lectio j.

De Daniéle Prophéta.

Cap. 13. & 14.

REx Aſtyages appóſitus eſt ad patres ſuos: & ſuſcépit Cyrus Perſes regnum ejus. Erat autem

Dániel convíva regis : & honorátus super omnes amícos ejus. Erat quoque idólum apud Babylónios, nómine Bel : & impendebantur in eo per dies síngulos símilæ ártabæ duódecim; & oves quadraginta : viníque ámphoræ sex. Rex quoque colébat eum, & ibat per síngulos dies adoráre eum : porrò Dániel adorábat Deum suum. Dixitque ei rex. Quare non adóras Bel? Qui respondens, ait ei : Quia non colo idóla manufacta; sed viventem Deum qui creávit cœlum & terram : & habet potestátem omnis carnis. Et dixit rex ad eam; Non vidétur tibi esse Bel vivens deus? an non vides quanta cómedat & bibat quotídie? Et ait Dániel arrídens : Ne erres, rex; iste enim intrínsecùs lúteus est, & forínsecùs æreus : neque cómedit aliquandò.

[*Si fiat de Sabbato*, ℟℟℟. *sumentur è II. Nocturno Dominicæ XXI.*]

Lectio ij.

ET irátus rex vocávit sacerdótes ejus, & ait eis; Nisi dixéritis mihi quis est qui cómedat impensas has, moriémini : si autem ostendéritis quóniam Bel cómedat hæc, moriétur Dániel, quia blasphemávit in Bel. Et dixit Dániel regi, Fiat juxta verbum tuum. Erant autem sacerdótes Bel septuaginta : exceptis uxóribus, & párvulis, & fíliis. Et venit rex cum Daniéle in templum Bel. Et dixérunt sacerdótes Bel : Ecce nos egrédimur foràs; & tu, rex, pone escas, & vinum misce, & claude óstium, & signa ánnulo tuo : & cùm ingressus fúeris manè, nisi invéneris ómnia comesta à Bel, morte moriémur, vel Dániel qui mentítus est adversùm nos. Contemnébant autem, quia fécerant sub mensa abscónditum intróitum : & per illum ingrediebantur semper, & devorábant ea. Factum est ígitur, postquàm egressi sunt illi : rex pósuit cibos ante Bel. Præcépit Dániel púeris suis : & attulérunt cínerem, & cribrávit per totum templum coram rege; & egressi clausérunt óstium : & signantes ánnulo regis, abiérunt.

Lectio iij.

SAcerdótes autem ingressi sunt nocte juxta consuetúdinem suam, & uxóres, & fílii eórum : & comedérunt ómnia, & bibérunt. Surrexit autem rex primo dilúculo, & Dániel cum eo. Et ait rex. Salvane sunt signácula, Dániel? Qui respondit : Salva, rex. Statimque cùm aperuisset

óstium, intúitus rex mensam, exclamávit voce magnâ; Magnus es, Bel: & non est apud te dolus quisquam. Et risit Dániel, & ténuit regem ne ingrederétur intrò; & dixit: Ecce pavimentum, animadverte cujus vestígia sint hæc. Et dixit rex: Vídeo vestígia virórum, & mulíerum, & infántium. Et irátus est rex. Tunc apprehendit sacerdótes, & uxóres, & fílios eórum; & ostendérunt ei abscóndita ostíola per quæ ingrediebantur: & consumébant quæ erant super mensam. Occídit ergo illos rex, & trádidit Bel in potestátem Daniélis: qui subvertit eum, & templũ ejus.

¶ *Si una tantùm supersit Hebdomada usque ad Adventum, (quod contingit quando Pascha accidit* 24. *vel* 25. *Aprilis) Ant.* Duódecim. *cum omnibus Lectionibus sequentis Hebdomadæ prætermittitur; & pro Officio Dominicæ & Hebdomadæ* XXIII. *sumitur Officium* Dominicæ *& Hebdomadæ semper ultimæ post Pentecosten, incipiendo pridiè ab Antiph. ad* Magníficat, Prophetavérunt. *Sabbato verò hujus Hebdomadæ* XXII. *fit de Psalterio, & ad Nocturnum ponitur pro iij. Lectione Homilia Dominicæ* XXIII. *cum suo* ℟. *sicut ad Laudes adhibetur Antiphona ad* Benedíctus *& Oratio ejusdem Dominicæ, quæ dicitur etiam ad Horas usque ad Nonam inclusivè. Si autem eodem Sabbato occurrat Festum Semiduplex aut suprà, fit tantùm Commemoratio præfatæ Dominicæ* XXIII. *scilicet in Noct. per Homiliam, & in Laudibus per Ant. ad* Benedíctus, *& Orationem.*]

Ad Magníficat. *Ant.* 1. *D.* Duódecim Prophetárum ossa púllulent de loco suo; nam corroboravérunt Jacob, & redemérunt se in fide virtútis. *Eccli.* 49.

Oratio, ut infrà ad Laudes.

DOMINICA XXIII.
post Pentecosten.

IN I. NOCTURNO.

Lectio j.

Incipit Osée Prophéta.

Cap. 1.

VErbum Dómini, quod factum est ad Osée fílium Beéri, in diébus Ozíæ, Jóathan, Achaz, Ezechíæ regum Juda: & in diébus Jeróboam fílii Joas regis Israel. Princípium loquendi Dómino in Osée. Et dixit Dóminus ad Osée. Vade, sume tibi uxórem fornicatiónum; & fac tibi fílios fornicatiónum: quia fórnicans fornicábitur terra à Dño. Et ábiit, & accépit Gomer fíliam Debélaim: & concépit, & péperit ei fílium. Et dixit Dóminus ad eum: Voca nomen

nomen ejus, Jézrahel; quóniam adhuc módicum, & visitábo sánguinem Jézrahel super domum Jehu: & quiéscere fáciam regnum domûs Israel. Et in illa die cónteram arcum Israel in valle Jézrahel.

℟. Dómui Juda miserébor, & * Salvábo eos in Dómino Deo suo, & non salvábo eos in arcu & gládio, & in bello, & in equis, & in equítibus. ℣. Non volentis, neque currentis, sed miserentis est Dei. * Salvábo eos in Dómino. *Os.* 1. *Rom.* 9.

Lectio ij.

ET concépit adhuc, & péperit fíliam. Et dixit ei: Voca nomen ejus, Absque misericórdia; quia non addam ultrà miseréri dómui Israel: sed oblivióne oblivíscar eórum. Et dómui Juda miserébor; & salvábo eos in Dómino Deo suo: & non salvábo eos in arcu & gládio, & in bello, & in equis, & in equítibus. Et ablactávit eam quæ erat Absque misericórdia. Et concépit, & péperit fílium. Et dixit: Voca nomen ejus, Non pópulus meus; quia vos non pópulus meus: & ego non ero vester. Et erit númerus filiórum Israel quasi aréna maris: quæ sine mensúra est, & non numerábitur. Et erit in loco ubi dicétur eis; Non pópulus meus vos: dicétur eis, Fílii Dei viventis. Et congregabuntur fílii Juda, & fílii Israel páriter; & ponent síbimet caput unum, & ascendent de terra: quia magnus dies Jézrahel.

℟. Dicit Dóminus: Miserébor ejus quæ fuit Absque misericórdia, & * Dicam Non pópulo meo: Pópulus meus es tu; & ipse dicet: Deus meus es tu. ℣. Ut osténderet Deus divítias glóriæ suæ in vasa misericórdiæ quæ præparávit, vocávit nos non solùm ex Judæis, sed étiam ex géntibus, sicut in Osée dicit; * Dicam. *Os.* 2. *Rom.* 9.

Lectio iij. Cap. 2.

DIcite frátribus vestris: Pópulus meus; & soróri vestræ: Misericórdiam consecúta. Judicáte matrem vestram, judicáte; quóniam ipsa non uxor mea: & ego non vir ejus. Auferat fornicatiónes suas à fácie sua, & adultéria sua de médio úberum suórum; ne fortè expóliem eam nudam, & státuam eam secundùm diē nativitátis suæ: & ponam eam quasi solitúdinem, & státuam eam velut terram ínviam, & interfíciam eam siti. Et filiórum illíus non miserébor: quóniam fílii fornicatiónum sunt; quia fornicáta est mater eórum:

confúsa est quæ concépit eos; quia dixit: Vadam post amatóres meos, qui dant panes mihi & aquas meas, lanam meam & linum meum, óleum meum, & potum meum. Propter hoc ecce ego sépiam viam tuam spinis; & sépiam eam macériâ: & sémitas suas non invéniet. Et sequétur amatóres suos, & non apprehendet eos: & quæret eos, & non invéniet, & dicet; Vadam, & revertar ad virum meum priórem: quia bene mihi erat tunc magis quàm nunc.

℟. Dies multos sedébunt filii Israel sine rege, sine sacrifício, & sine altári: & post hæc reverten-tur, * Et quærent Dóminum Deum suum, & † Pavébunt ad Dóminum, & ad bonum ejus. ℣. Propter incredulitátem fracti sunt rami: sed & illi si non permánserint in incredulitáte, ínserentur; potens est enim Deus íterùm inférere illos. * Et. Glória Patri. † Pavébunt. *Os.* 3. *Rom.* 11.

IN II. NOCTURNO.

Lectio iv.

Ex libro sancti Augustíni Epíscopi, de Civitáte Dei.

Lib. 18. *C.* 27.

IN cápite libri Osée prophétæ, qui primus in duódecim pónitur, ita scriptum est: Verbum Dómini quod factum est ad Osée in diébus Oziæ, & Jóathan, & Achaz, & Ezechíæ, regum Juda. Amos quoque diébus regis Ozíæ prophetasse se scribit. Michæas étiam éadem suæ prophétiæ commémorat témpora post dies Ozíæ; nam tres qui sequuntur, reges nóminat, quos & Osée nominávit: Jóathan, & Achaz, & Ezechíam. His adjúngitur Jonas, eódem Oziâ rege regnante: & Joel, cùm jam regnáret Jóathan, qui successit Ozíæ. Ac per ea témpora isti velut fontes prophétiæ páriter erupérunt: quando regnum defécit Assyrium, cœpitque Románum; ut scílicet quemádmodùm regni Assyriórum primo témpore éxtitit Abraham, cui promissiónes apertíssimè fíerent in ejus sémine benedictiónis ómnium géntium: ita occidentális Babylónis exórdio, quà fúerat Christus imperante ventúrus; in quo implerentur illa promissa, orácula Prophetárum, non solùm loquéntium, verùm étiam scribéntium: in tantæ rei futúræ testimónium solverentur.

℟. Contestátus es, Dómine, in spíritu tuo per manum Prophetárum tuórum, & non audiérunt. * Et tradidisti eos in manu

populórum : in misericórdiis autem tuis plúrimis non fecisti eos in consumptiónem ; quóniam Deus miseratiónum & clemens es tu. ℣. Occidérunt Prophétas, & nos persecúti sunt ; ut ímpleant peccáta sua semper : pervénit enim ira Dei super illos usque in finem. * Et. 2. *Esdr.* 9. 1. *Thess.* 2.

Lectio v. Cap. 28. & 30.

OSée ígitur prophéta, quantò profúndiùs quidem lóquitur : tantò operósiùs penetrátur. Sed áliquid inde sumendum est : & hic ex nostra promissióne ponendum. Et erit, inquit, in loco quo dictum est eis ; Non pópulus meus vos : vocabuntur & ipsi fílii Dei vivi. Hoc testimónium prophéticum de vocatióne pópuli géntium, qui priùs non pertinébat ad Deum : étiam Apóstoli intellexérunt. Amos quoque de rebus tálibus sic prophétat ; Præpara, inquit, te, ut invoces Deum tuum, Israel : quia ecce ego firmans tonítruum, & creans spíritum, & annúntians in homínibus Christum suum. Michæas prophéta Christum in figúra ponens cujusdam magni montis, hæc lóquitur : Erit in novíssimis diébus manifestus mons Dómini parátus super vértices móntium. Prædícens iste Prophéta & locum in quo natus est Christus : Et tu, inquit, Béthleem domus Ephrata, nequáquam mínima es, ut sis in míllibus Juda ; ex te mihi pródiet, ut sit in príncipem Israel : & egressus ejus ab inítio, & ex diébus æternitátis.

℟. Quid est, Israel, quòd in terra inimicórum es ? Inveterasti in terra aliéna : * Dereliquisti fontem sapiéntiæ ; nam si in via Dei ambulásses, habitásses útique in pace sempiterna. ℣. Tu Judæus qui in lege gloriáris, per prævaricatiónem legis Deum inhonóras. * Derelíquisti. *Baruch.* 3. *Rom.* 2.

Lectio vj. Cap. 30. & 31.

JOnas autem prophéta, non tam sermóne Christum, quàm suâ quâdam passióne prophetávit : profectò apértiùs, quàm si ejus mortem & resurrectiónem voce clamáret. Ut quid enim exceptus est ventre belluíno, & die tértio rédditus ; nisi ut significáret Christum de profundo inferni die tértio reditúrum ? Joel ómnia quæ prophétat, multis verbis compellit expóni : ut quæ pértinent ad Christum & Ecclésiam dilucescant. Unum tamen, quod étiam Apóstoli commemoravérunt ; quando in congregátos credentes Spí-

ritus sanctus, sicut à Christo promissus fúerat, désuper venit: non prætermittam. Et erit, inquit, post hæc, & effundam de Spíritu meo super omnem carnem: & prophetábunt fílii vestri & fíliæ vestræ. Abdias, quantùm ad scriptúram ejus áttinet: ómnium brevíssimus Prophetárum, adversùs Idumæam lóquitur. Porrò, si Idumæam modo locutiónis, quo intellígitur à parte totum: accipiámus pósitam esse pro Géntibus, de Christo agnóscere póssumus quod ait inter cétera; In monte autem Sion erit salus: & erit sanctum.

℟. Confortentur manus vestræ, qui audítis in his diébus sermónes Prophetárum: * Et erit, † Sicut erátis maledíctio in géntibus, domus Juda & domus Israel; sic éritis benedíctio. ℣. Vos estis fílii Prophetárum, & testamenti quod dispósuit Deus ad patres nostros. * Et erit. Glória Patri. † Sicut. *Zach.* 8. *Act.* 3.

IN III. NOCTURNO.

Lectio vij.

Léctio sancti Evangélii: secundùm Matthæum.

Cap. 9.

IN illo témpore: Loquente Jesu ad discípulos Joannis; ecce princeps unus accessit, & adorábat eum, dicens: Dómine, fília mea modò defuncta est; sed veni: impóne manum tuam super eam, & vivet. Et réliqua.

Homília sancti Ambrósii Epíscopi.

In Luc. Lib. 6. *n.* 60.

CONsiderémus quòd Christus suscitatúrus mórtuam: ad faciendam fidem hæmorrhoüssam antè curávit. Et ut scias exempli grátiâ stetisse sánguinis fluxum; dum illa pétitur: ista curátur. Sic & resurréctio temporális in Dómini passióne celebrátur: ut & perpétua illa credátur. Sic & Maríæ paritúra stérilis indicátur: ut conceptúra virgo credátur. Dénique audívit paritúram Elísabeth María: nec de sua generatióne dubitávit. Venérunt, inquit, servi dicentes príncipi: Noli vexáre illum. Adhuc & hi incréduli ad resurrectiónem quam Jesus in lege prædixit: in Evangélio complévit. Itaque cùm venisset in domum; paucos futúræ árbitros resurrectiónis ascívit: non enim à multis contínuò est crédita resurréctio.

℟. Quidam de Archisynagógis prócidit ad pedes Jesu, dicens: Fília mea in extrémis est: * Veni, impóne manum super eam,

ut salva sit. ℣. Tu, Dómine, vitæ & mortis habes potestátem, dedúcis ad portas mortis, & redúcis.* Veni. *Marc.* 5. *Sap.* 16.

Lectio viij.

DIcente Dómino; non est mórtua puella, sed dormit: deridebant eum. Quicumque enim non credit: irrídet. Fleant ígitur mórtuos suos, qui putant mórtuos; ubi resurrectiónis fides est, non mortis est spécies: sed quiétis. Nec abhorret illud Matthæi, quod ait tibícines fuisse in domo príncipis, & turbam tumultuantem: quia more véteri tibícines ad incendendos excitandosque luctus videbantur adhibéri.

℟. Véniunt ab Archisynagógo, dicentes: Fília tua mórtua est; quid ultrà vexas Magistrum? Jesus ait: * Noli timére; tantúmmodò crede. ℣. Dabit tibi Dóminus petitiónes cordis tui: spera in eo, & ipse fáciet. * Noli. *Marc.* 5. *Ps.* 36.

Lectio ix.

TEnens ergo manum puellæ Jesus, sanávit eam; & jussit ei dari manducáre, quod est testimónium vitæ: ut non phantasma, sed véritas crederétur. Beátus ille cui manum Sapiéntia tenet. Utinam meos quoque téneat actus: téneat manum justítia; teneat Dei Verbum, indúcat in penetrália sua: spíritum avertat erróris; convertat salútis, dari mihi júbeat manducáre! Panis enim cœlestis, Dei Verbum est. Inde & illa Sapiéntia quæ divíni córporis & sanguinis sacrosáncta altária replévit aliméntis; Veníte, inquit, édite panes meos: & bíbite vinum quod míscui vobis.

℟. Cùm venisset Jesus domum, tenens manum puellæ, * Clamávit, dicens: Puella, surge: & † Reversus est spíritus ejus; & surrexit continuò. ℣. In omni necessitáte ómnia obáudiunt ei. * Clamávit. Glória Patri. † Reversus. *Luc.* 8. *Eccli.* 42.

Ad Benedictus. *Ant.* 6. *C.* Dicébat múlier intra se: Si tetígero tantùm vestimentum ejus, salva ero. *Matth.* 9.

Oratio.

ABsolve, quæsumus, Dómine, tuórum delicta populórum; ut à peccatórum néxibus, quæ pro nostra fragilitáte contráximus: tuâ benignitáte liberémur. Per Dóminum.

Ad Magníficat. *Ant.* 1. D. Jesus conversus, dixit: Confíde, fília; fides tua te salvam fecit. Et salva facta

est múlier ex illa hora. *Matth.* 9.

FERIA SECUNDA.

Lectio j.

De Oséе Prophéta. *Cap.* 6.

IN tribulatióne sua manè consurgent ad me : Veníte, & revertámur ad Dóminum ; quia ipse cepit, & sanábit nos : percútiet, & curábit nos. Vivificábit nos post duos dies ; in die tértia suscitábit nos : & vivémus in conspectu ejus. Sciémus, sequemurque ut cognoscámus Dóminum ; quasi dilúculum præparátus est egressus ejus : & véniet quasi imber nobis temporáneus & serótinus terræ. Quid fáciam tibi, Ephraim ? Quid fáciam tibi, Juda ? Misericórdia vestra quasi nubes matutína : & quasi ros manè pertránsiens. Propter hoc dolávi in Prophétis, occídi eos in verbis oris mei : & judícia tua quasi lux egredientur. Quia misericórdiam vólui, & non sacrifícium : & sciéntiam Dei, plusquàm holocausta.

℟. Dómui Juda. 313.

Lectio ij. Cap. 11.

SIcut manè tránsiit : pertránsiit rex Israel. Quia puer Israel, & dilexi eum : & ex Ægypto vocávi fílium meum. Vocavérunt eos : sic abiérunt à fácie eórum. Báalim immolábant : & simulácris sacrificábant. Et ego quasi nutrítius Ephraim, portábam eos in bráchiis meis : & nesciérunt quòd curárem eos. In funículis Adam traham eos, in vínculis caritátis ; & ero eis quasi exaltans jugum super maxillas eórum : & declinávi ad eum, ut vescerétur.

℟. Dicit Dóminus. 313.

Lectio iij. Cap. 13.

PErdítio tua, Israel : tantúmmodò in me auxílium tuum. Ubi est rex tuus ? Máximè nunc salvet te in ómnibus úrbibus tuis ; & júdices tui, de quibus dixisti : Da mihi regem, & príncipes. Dabo tibi regem in furóre meo : & áuferam in indignatióne mea. Colligáta est iníquitas Ephraim : abscónditum peccátum ejus. Dolóres parturientis vénient ei ; ipse fílius non sápiens : nunc enim non stabit in contritióne filiórum. De manu mortis liberábo eos, de morte rédimam eos : ero mors tua, ô mors ; morsus tuus ero, inferne : consolátio abscóndita est ab óculis meis.

℟. Dies multos. 314.

FERIA TERTIA.

Lectio j.

Incipit Joel Prophéta.

Cap. 1.

VErbum Dómini, quod factum est ad Joel fí-

lium Phátuel. Audíte hoc, senes: & áuribus percípite, omnes habitatóres terræ; si factum est istud in diébus vestris, aut in diébus patrum vestrórum? Super hoc fíliis vestris narráte; & fílii vestri fíliis suis: & fílii eórum generatióni álteræ. Resíduum erúcæ comédit locusta; & resíduum locustæ comédit bruchus: & resíduum bruchi comédit rubígo.

℟. Contestátus es. 314.

Lectio ij. Cap. 2.

ET erit post hæc; Effundam Spíritum meum super omnem carnem: & prophetábunt fílii vestri, & fíliæ vestræ; senes vestri sómnia somniábunt: & júvenes vestri visiónes vidébunt. Sed & super servos meos & ancillas: in diébus illis effundam Spíritum meum. Et dabo prodígia in cœlo & in terra: sánguinem, & ignem, & vapórem fumi. Sol convertétur in ténebras; & luna in sánguinem: ántequàm véniat dies Dómini magnus & horríbilis. Et erit: Omnis qui invocáverit nomen Dómini, salvus erit; quia in monte Sion & in Jerúsalem erit salvátio, sicut dixit Dóminus: & in resíduis quos Dóminus vocáverit.

℟. Quid est. 315.

Lectio iij. Cap. 3.

COnsurgant & ascendant gentes in vallem Jósaphat: quia ibi sedébo ut júdicem omnes gentes in circúitu. Míttite falces, quóniam maturávit messis; veníte, & descéndite, quia plenum est tórcular, exúberant torculária: quia multiplicáta est malítia eórum. Pópuli, pópuli, in valle concisiónis: quia juxta est dies Dómini in valle concisiónis. Sol & luna obtenebráti sunt: & stellæ retraxérunt splendórem suum. Et Dóminus de Sion rúgiet, & de Jerúsalem dabit vocem suam; & movebuntur cœli & terra: & Dóminus spes pópuli sui, & fortitúdo filiórum Israel. Et sciétis quia ego Dóminus Deus vester hábitans in Sion monte sancto meo: & erit Jerúsalem sancta, & alieni non transíbunt per eam ámpliùs.

℟. Confortentur. 316.

FERIA QUARTA.

Lectio j.

Incipit Amos Prophéta.

Cap. 1.

VErba amos qui fuit in pastóribus de Thécue; quæ vidit super Israel in diébus Ozíæ regis Juda, & in diébus Jeróboam fílii Joas regis Israel: ante duos annos terræ motûs. Et dixit; Dómi-

nus de Sion rúgiet, & de Jerúsalem dabit vocem suam: & luxérunt speciósa pastórum, & exsiccátus est vertex carméli. Hæc dicit Dóminus; Super tribus sceléribus Damasci, & super quátuor non convertam eum: eò quòd trituráverint in plaustris férreis Gálaad. Et mittam ignem in domum Azael: & devorábit domos Bénadad. Et cónteram vectem Damasci; & dispérdam habitatórem de campo idóli, & tenentem sceptrum de domo voluptátis: & transferétur pópulus Syriæ Cyrénen, dicit Dóminus.

℟. Dómui Juda. 313.

Lectio ij. Cap. 6.

VÆ qui opulenti estis in Sion, & confíditis in monte Samaríæ: optimátes cápita populórum, ingredientes pompáticè domum Israel. Tránsite in Chálane, & vidéte: & ite inde in Emath magnam; & descéndite in Geth Palæsthinórum, & ad óptima quæque regna horum: si látior términus eórum término vestro est. Qui separáti estis in diem malum, & appropinquátis sólio iniquitátis; qui dormítis in lectis ebúrneis, & lascivítis in stratis vestris: qui coméditis agnum de grege, & vítulos de médio armenti. Qui cánitis ad vocem psaltérii: sicut David putavérunt se habére vasa cántici. Bibentes vinum in phíalis, & óptimo unguento delibúti: & nihil patiebantur super contritióne Joseph. Quapropter nunc migrábunt in cápite transmigrántium: & auferétur fáctio lasciviéntium.

℟. Dicit Dóminus. 313.

Lectio iij. Cap. 7.

ET misit Amásias sacerdos Bethel ad Jeróboam regem Israel, dicens; Rebellávit contra te Amos in médio domûs Israel: non póterit terra sustinére universos sermónes ejus. Hæc enim dicit Amos; In gládio moriétur Jeróboam: & Israel captívus migrábit de terra sua. Et dixit Amásias ad Amos: Qui vides, grádere, fuge in terram Juda, & cómede ibi panem, & prophetábis ibi; & in Bethel non adjícies ultrà ut prophétes: quia sanctificátio regis est, & domus regni est. Respónditque Amos, & dixit ad Amásiam: Non sum Prophéta, & non sum fílius Prophétæ; sed armentárius ego sum, véllicans sycómoros: & tulit me Dóminus, cùm séquerer gregem; & dixit Dóminus ad me: Vade, prophéta ad pópulum meum Israel. Et nunc audi verbum Dómini: Tu dicis; Non prophetábis super Is-

rael : & non stillábis super domum idóli. Propter hoc hæc dicit Dóminus : Uxor tua in civitáte fornicábitur ; & fílii tui & fíliæ tuæ in gládio cadent : & humus tua funículo metiétur ; & tu in terra pollúta moriéris : & Israel captívus migrábit de terra sua.

℟. Dies multos. 314.

FERIA QUINTA.

Lectio j.

Incipit Abdias Prophéta.

VIsio Abdiæ. Hæc dicit Dóminus Deus ad Edom. Audítum audívimus à Dómino ; & legátum ad gentes misit : Súrgite, & consurgámus adversùs eum in prælium. Ecce párvulum dedi te in géntibus : contemptíbilis tu es valdè. Supérbia cordis tui éxtulit te habitantem in scissúris petrárum, exaltantem sólium tuum : qui dicis in corde tuo ; Quis détrahet me in terram ? Si exaltátus fúeris ut áquila ; & si inter sídera posúeris nidum tuum : inde détraham te, dicit Dóminus.

℟. Contestátus es. 314.

Lectio ij.

NUmquid non in die illa, dicit Dóminus : perdam sapientes de Idumæa ; & prudéntiam de monte Esaü ? Et timébunt fortes tui à merídie, ut intéreat vir de monte Esaü. Propter interfectiónem, & propter iniquitátem in fratrem tuum Jacob, opériet te confúsio : & peribis in æternum. In die cùm stares adversùs eum ; quando capiébant aliéni exércitum ejus, & extránei ingrediebantur portas ejus, & super Jerúsalem mittébant sortem : tu quoque eras quasi unus ex eis.

℟. Quid est. 315.

Lectio iij.

IN monte Sion erit salvátio, & erit sanctus : & possidébit domus Jacob eos qui se posséderant. Et erit domus Jacob, ignis : & domus Joseph, flamma ; & domus Esaü, stípula : & succendentur in eis, & devorábunt eos ; & non erunt relíquiæ domûs Esaü : quia Dóminus locútus est. Et hereditábunt hi qui ad Austrum sunt, montem Esaü, & qui in campéstribus Philísthiim ; & possidébunt regiónem Ephraim, & regiónem Samaríæ : & Bénjamin possidébit Gálaad. Et transmigrátio exércitûs hujus filiórum Israel, ómnia loca Chananæórum usque ad Sareptam ; & transmigrátio Jerúsalem, quæ in Bósphoro est : possidébit civitátes Austri. Et ascendent salvatóres in montem Sion judicáre montem

Esaü : & erit Dómino regnum.

℟. Confortentur. 316.

FERIA SEXTA.

Lectio j.

Incipit Jonas Prophéta.

Cap. I.

ET factum est verbum Dómini ad Jonam fílium Amathi, dicens; Surge, & vade in Níniven civitátem grandem, & prædica in ea : quia ascendit malítia ejus coram me. Et surrexit Jonas, ut fúgeret in Tharsis à fácie Dómini; & descendit in Joppen, & invénit navem euntem in Tharsis : & dedit naulum ejus, & descendit in eam ut iret cum eis in Tharsis à fácie Dómini. Dóminus autem misit ventum magnum in mare; & facta est tempestas magna in mari : & navis periclitabátur cónteri. Et timuérunt nautæ, & clamavérunt viri ad deum suum : & misérunt vasa quæ erant in navi, in mare, ut alleviarétur ab eis. Et Jonas descendit ad interióra navis : & dormiébat sopóre gravi. Et accessit ad eum gubernátor, & dixit ei; Quid tu sopóre deprímeris? surge, ínvoca Deum tuum; si fortè recógitet Deus de nobis : & non pereámus.

℟. Dómui Juda. 313.

Lectio ij. Cap. I. *&* 2.

ET dixit ad eos; Tóllite me, & míttite in mare; & cessábit mare à vobis : scio enim ego quóniam propter me tempestas hæc grandis venit super vos. Et remigábant viri ut reverterentur ad áridam, & non valébant : quia mare ibat, & intumescébat super eos. Et clamavérunt ad Dñum, & dixérunt. Quæsumus, Dómine, ne pereámus in ánima viri istíus; & ne des super nos sánguinem innocentem : quia tu, Dómine, sicut voluisti, fecisti. Et tulérunt Jonam, & misérunt in mare : & stetit mare à fervóre suo. Et timuérunt viri timóre magno Dóminum : & immolavérunt hóstias Dómino, & vovérunt vota. Et præparávit Dóminus piscem grandem : ut deglutíret Jonam. Et erat Jonas in ventre piscis tribus diébus & tribus nóctibus. Et orávit Jonas ad Dóminum Deum suum de ventre piscis.

℟. Dicit Dóminus. 313.

Lectio iij. Cap. 2. *&* 3.

ET dixit Dóminus pisci : & evómuit Jonam in áridam. Et factum est verbum Dómini ad Jonam secundò, dicens; Surge, & vade in Níniven civitátem magnam : & prædica in ea prædicatiónem quam ego

loquor ad te. Et surrexit Jonas, & ábiit in Níniven juxta verbum Dómini: & Nínive erat cívitas magna itínere trium diérum. Et cœpit Jonas introíre in civitátem itínere diéi uníus; & clamávit, & dixit: Adhuc quadraginta dies, & Nínive subvertétur. Et crediderunt viri Ninivítæ in Deum; & prædicavérunt jejúnium: & vestíti sunt saccis à majóre usque ad minórem. Et pervénit verbum ad regem Nínive; & surrexit de sólio suo: & abjécit vestimentum suum à se, & indútus est sacco, & sedit in cínere. Et clamávit, & dixit in Nínive ex ore regis & príncipum ejus, dicens; Hómines, & jumenta, & boves, & pécora non gustent quidquam: nec pascantur, & aquam non bibant; & operiantur saccis hómines & jumenta, & clament ad Dóminum in fortitúdine: & convertátur vir à via sua mala, & ab iniquitáte quæ est in mánibus eórum. Quis scit si convertátur, & ignoscat Deus, & revertátur à furóre iræ suæ; & non peribimus? Et vidit Deus ópera eórum, quia conversi sunt de via sua mala: & misertus est Deus super malítiam quam locútus fúerat ut fáceret eis, & non fecit.

℞. Dies multos. 314.

SABBATO.

Lectio j.

Incipit Michæas Prophéta.

Cap. 1.

VErbum Dómini quod factum est ad Michæam Morasthíten in diébus Joáthan, Achaz, & Ezechíæ, regum Juda: quod vidit super Samaríam & Jerúsalem. Audíte, pópuli omnes, & attendat terra, & plenitúdo ejus; & sit Dóminus vobis in testem: Dóminus de templo sancto suo. Quia ecce Dóminus egrediétur de loco suo: & descendet, & calcábit super excelsa terræ. Et consumentur montes subtus eum; & valles scindentur sicut cera à fácie ignis: & sicut aquæ quæ decurrunt in præceps. In scélere Jacob omne istud: & in peccátis domûs Israel. Quod scelus Jacob? Nonne Samaría? Et quæ excelsa Judæ? Nonne Jerúsalem? Et ponam Samaríam quasi acervum lápidum in agro, cùm plantátur vínea; & detraham in vallem lápides ejus: & fundamenta ejus revelábo.

[*Si fiat de Sabbato*, ℞℞℞. *sumentur è II. Nocturno Dominicæ præcedentis.*]

Lectio ij. Cap. 3.

HÆc dicit Dóminus super Prophétas qui sedúcunt pópulum meum; qui mordent déntibus suis, & prædicant pacem: & si

quis non déderit in ore eórũ quíppiam, sanctíficant super eum prælium. Proptéreà nox vobis pro visióne erit; & ténebræ vobis pro divinatióne: & occumbet sol super Prophétas, & obtenebrabitur super eos dies. Et confundentur qui vident visiónes; & confundentur divíni: & opérient omnes vultus suos, quia non est responsum Dei. Verúmtamen ego replétus sum fortitúdine Spíritûs Dómini, judício, & virtúte; ut annúntiem Jacob scelus suum: & Israel peccátum suum.

Lectio iij. Cap. 5.

ET tu, Béthleem Ephrata, párvulus es in míllibus Juda; ex te mihi egrediétur qui sit dominátor in Israel: & egressus ejus ab inítio, à diébus æternitátis. Propter hoc dabit eos usque ad tempus in quo partúriens páriet: & relíquiæ fratrum ejus converteniur ad fílios Israel. Et stabit, & pascet in fortitúdine Dómini, in sublimitáte nóminis Dómini Dei sui; & convertentur: quia nunc magnificábitur usque ad términos terræ. Et erit iste pax.

Ad Magníficat. *Ant.* 5. C. Prophetavérunt Aggæus & Zacharías ad Judæos qui erant in Jerúsalem, in nómine Dei Israel. Et cœpérunt ædificáre templũ Dei, & cum eis prophétæ Dei adjuvantes eos. 1. *Esdr.* 5.

Oratio, ut infrà ad Laudes.

[*Si Dominica vigesima quarta sit ultima post Pentecosten, sumitur Officium Dominicæ & Hebdomadæ semper ultimæ post Pentecosten, quod infrà habetur, incipiendo pridiè ab Antiphona ad* Magníficat, Prophetavérunt.

Si verò fuerint plures quàm 24. Dominicæ, tunc post 23. Hebdomadam resumentur Dominicæ infrà positæ quæ eo anno superfuerint post Epiphaniam, incipiendo à Vesperis Sabbati, hoc ordine:

Si fuerint Dominicæ XXV, resumetur Officium Dominicæ VI. post Epiphaniam.

Si XXVI, resumetur Officium Dominicæ V. & VI.

Si XXVII, resumetur Officium Dominicæ IV. V. & VI.

Si XXVIII, resumetur Officium Dominicæ III. IV. V. & *VI. ita ut Officium Dominicæ & Hebdomadæ ultimæ post Pentecosten sit semper quale infrà ponitur.*]

¶ *Dominicâ penultimâ post Pentecosten celebratur cum Octava sub ritu Solemni majore Anniversarius Dedicationis Ecclesiarum, quarum proprius Dedicationis dies incertus est aut ignotus.*

Qualibet dies intra Octavam est Semiduplex-minus. Dies Octava Duplex-minus.

Sumendum est Officium Dedicationis post Commune Sanctorum.

DOMINICA
semper ultima
post Pentecosten.
IN I. NOCTURNO.
Lectio j.
Incipit Nahum Prophéta.
Cap. 1.

ONus Nínive : liber visiónis Nahum Elcesæi. Deus æmulátor, & ulciscens Dóminus ; ulciscens Dóminus, & habens furórem : ulciscens Dóminus in hostes suos, & irascens ipse inimícis suis. Dóminus pátiens, & magnus fortitúdine : & mundans non fáciet innocentem. Dóminus in tempestáte, túrbine viæ ejus, & nébulæ pulvis pedum ejus. Increpans mare, & exsiccans illud : & ómnia flúmina ad desertum dedúcens. Infirmátus est Basan & Carmélus : & flos Líbani elánguit. Montes commóti sunt ab eo, & colles desoláti sunt : & contrémuit terra à fácie ejus, & orbis & omnes habitantes in eo. Ante fáciem indignatiónis ejus quis stabit ? & quis resistet in ira furóris ejus ? Indignátio ejus effúsa est ut ignis : & petræ dissolútæ sunt ab eo.

℟. Dómui Juda. 313.

Lectio ij.

BOnus Dóminus, & confortans in die tribulatiónis : & sciens sperantes in se. Et in dilúvio prætereunte consummatiónem fáciet loci ejus : & inimícos ejus persequentur tenebræ. Quid cogitátis contra Dóminum ? Consummatiónem ipse fáciet : non consurget duplex tribulátio. Quia sicut spinæ se ínvicem compleĉtuntur ; sic convívium eórum páriter potántium : consumentur quasi stípula ariditáte plena. Ex te exíbit cógitans contra Dóminum malítiam : mente pertractans prævaricatiónem.

℟. Dicit Dóminus. 313.

Lectio iij.

HÆc dicit Dóminus ; Si perfecti fúerint, & ita plures : sic quoque attondentur, & pertransíbit. Afflixi te : & non afflígam te ultrà. Et nunc cónteram virgam ejus de dorso tuo : & víncula tua disrumpam. Et præcípiet super te Dóminus : non seminábitur ex nómine tuo ámplius ; de domo dei tui interfíciam scúlptile & conflátile : ponam sepulcrum tuum, quia inhonorátus es. Ecce super montes pedes evangelizantis & annuntiantis pacem. Célebra, Juda, festivitátes tuas, & redde vota tua ; quia non adjíciet ultrà ut pertránseat in te Bélial : universus intériit.

℟. Dies multos. 314.

IN II. NOCTURNO.

Lectio iv.

Ex libro sancti Augustíni Epíscopi, de Civitáte Dei.

Lib. 18. *Cap.* 31. & 32.

NAhum prophéta, imò per illum Deus: Exterminábo, inquit, sculptília & conflatília; ponam sepultúram tuam: quia velóces ecce super montes pedes evangelizantis & annuntiantis pacem. Célebra, Juda, dies festos tuos, redde vota tua: quia jam non adjícient ultrà, ut tránseant in vetustátem. Consummátum est; consumptum est: ablátum est. Ascendit qui insufflat in fáciem tuam: erípiens te ex tribulatióne. Quis ascénderit ab ínferis; & insuffláverit in fáciem Judæ, hoc est, Judæórum discipulórum: Spíritum sanctum, récolat, qui méminit Evangélium. Hábacuc de quo álio, quàm de Christi adventu qui futúrus fúerat, intellígitur dícere; Et respondit Dóminus ad me, & dixit: Scribe visum apertè in buxo, ut assequátur qui legit ea; quia adhuc vísio ad tempus, & oriétur in fine, & non in vácuum: si tardáverit, sústine eum; quia véniens véniet, & non morábitur? In oratióne autem sua cum cántico, cui nisi Dómino Christo, dicit: Dómine, audívi auditiónem tuam, & tímui; Dómine, consíderávi ópera tua, & expávi? Quid enim hoc est, nisi præcógnitæ, novæ ac repentínæ salútis hóminum ineffabilis admirátio?

℟. Contestátus es. 314.

Lectio v. Cap. 33. & 35.

SOphoníæ autem prophétæ, qui cum Jeremía prophetábat, hæc prædicta de Christo ínterim ponam; Expecta me, dicit Dóminus, in die resurrectiónis meæ, in futúrum: quia judícium meum, ut cóngregem gentes, & cólligam regna. Restant tres minóres Prophétæ, qui prophetavérunt in fine captivitátis: Aggæus, Zacharías, Malachías. Quorum Aggæus Christum & Ecclésiam hâc apértiùs brevitáte prophétat; Hæc dicit Dóminus exercítuum: Adhuc unum módicum est, & ego commovébo cœlum, & terram, & mare, & áridam; & movébo omnes gentes: & véniet Desiderátus cunctis géntibus.

℟. Quid est. 315.

Lectio vj.

ZAcharías de Christo & Ecclésia; Exulta, inquit, valdè, fília Sion: júbila, fília Jerúsalem; ecce Rex tuus véniet tibi,

juſtus & ſalvátor : ipſe pauper, & aſcendens ſuper áſinam & ſuper pullum fílium áſinæ; & poteſtas ejus à mari uſque ad mare : & à flumínibus uſque ad fines terræ. Hoc quando factum ſit, ut Dóminus Chriſtus in itínere jumento hujus géneris uterétur : in Evangélio légitur. Malachías prophétans Eccléſiam, quam per Chriſtum cérnimus propagátam, Judæis apertíſſimè dicit ex perſóna Dei; Non eſt mihi voluntas in vobis : & munus non ſuſcípiam de manu veſtra. Ab ortu enim ſolis uſque ad occáſum, magnum eſt nomen meum in géntibus : & in omni loco ſacrificábitur & offerétur nómini meo oblátio munda. Hoc ſacrifícium per ſacerdótium Chriſti ſecundùm órdinē Melchíſedech, cùm in omni loco à ſolis ortu uſque ad occáſum Deo jam videámus offerri : ſacrifícium autem Judæórum, quibus dictum eſt; Non eſt mihi voluntas in vobis : nec accípiam de mánibus veſtris munus, ceſſaſſe negáre non poſſunt; quid adhuc expectant álium Chriſtum, cùm hoc quod prophetátum legunt & implétum vident, impléri non potúerit, niſi per ipſum?

℟. Confortentur. 316.

IN III. NOCTURNO.

Lectio vij.

Léctio ſancti Evangélii : ſecundùm Matthæum.

Cap. 24.

IN illo témpore : Dixit Jeſus diſcípulis ſuis. Cùm vidéritis abominatiónem deſolatiónis quæ dicta eſt à Daniéle prophéta, ſtantem in loco ſancto : qui legit, intélligat. Et réliqua.

Homília ſancti Joannis Chryſóſtomi.

Homil. 77. in Matth.

CHriſtus nec principáliter, nec a ſeipſo ad hunc ſermónem dévenit; ſed deflendo primùm civitátem, diſcípulos in quamdam véluti neceſſitátem oſtendendi moles ædificiórum, & interrogandi cómpulit : ut quaſi ad interrogáta reſpondens, futúra prænúntiet. Tu autem diſpenſatiónem Spiritûs conſídera. Nihil enim horum Joannes ſcripſit; ne, quóniam poſt Judæórum illas ærumnas longo témpore ſuperſtes fuit, ab eventu rerum : non à prædicatióne Chriſti ſcríbere videátur. Qui autem ante illam Hieroſolymórum deſolatiónem vivis exceſſérunt, quique nihil horum vidérunt : ipſi, ut úndique prædictiónis véritas reſplendéret, iſta ſcripſérunt. Tunc ſi quis, inquit, vobis díxe-

rit : Ecce hìc est Christus, aut illic, nolíte crédere. Voce illâ, Tunc, non quæ statim pósteà forent signíficat : sed tempus designat quo hæc ab illo prædicta futúra essent. Si quis vobis díxerit : Ecce hìc est Christus, aut illic, nolíte crédere. A loco primùm ipsos cautióres facit, dum signa quædam secundi adventûs sui : & seductórum ostenta expónit. Non enim quemádmodùm in primo suo adventu in Béthleem apparúerat; & in parvo orbis ángulo, nec ullo hóminum & à princípio sciente, ita & tunc, inquit : sed apertè & cum splendóre, ita ut res núntio non égeat. Neque parvum illud signum est ipsum non latenter ventúrum esse.

℟. Cùm videritis abominatiónem desolatiónis quæ dicta est à Daniéle prophéta, stantem in loco sancto; qui legit, intélligat. * Erit tunc tribulátio magna, qualis non fuit ab inítio, neque fiet. ℣. Erit in templo abominátio desolatiónis, & usque ad consummatiónem & finem persevérabit desolátio. * Erit. *Matth.* 24. *Dan.* 9.

Lectio viij.

CONsídera autem quóniam non ámpliùs hìc de bello dísputat; sed cùm de adventu dísserat suo : de seductóribus verba facit. Multi enim quidem, Apostolórum étiam témpore, seductóres fuérunt; qui verò ante secundum adventum sedúcent : multò illis erunt deterióres. Tunc de seipso demùm expónit; Sicut fulgur exit ab oriente, & paret usque ad occidentem : sic erit adventus Fílii hóminis, ubíque simul majestátis splendóre clarescens. Tum áliud signum adjécit, dicens; Ubi corpus, ibi & áquilæ : Angelórum, Mártyrum, ceterorumque Sanctórum cœtum signíficans. Dénique signa terróris plena percenset. Quæ autem hæc signa sunt? Statim post tribulatiónem diérum illórum sol obtenebrábitur. Quorum diérum? Antichristi vidélicet, & falsórum prophetárum. Magna enim tunc tribulátio futúra; cùm sic multi futúri sunt seductóres : quanquam non in longa tempora producenda ea tribulátio est. Nam cùm bellum illud Judáicum propter electos intra brevióres moras coactum sit, ac dissolútum; quantò magis propter eos ipsos tentátio illa contrahétur? Prætéreà non dixit, Post tribulatiónem : sed, Statim post tribulatiónem. Ita ferè simul ómnia peraguntur; tùm nempe pseudoprophé-

tæ & pseudochristi turbas cient : tùm ipse confestim præstò venit.

℟. Ecce prædixi vobis ómnia ; sed in illis diébus post tribulatiónem illam sol contenebrábitur , & luna non dabit splendórem suum : * Et stellæ cœli erunt decidentes ; & virtútes quæ in cœlis sunt , movebuntur. ℣. Obtenebrátus est sol in ortu suo , & luna non splendébit in lúmine suo : & visitábo super orbis mala , & contra ímpios iniquitátem eórum : * Et stellæ cœli. *Marc.* 13. *Is.* 13.

Lectio ix.

TUnc apparébit signum Fílii hóminis in cœlo, crux nimírùm sole fulgéntior ; quippe cùm ille obscurétur, crux autem perspléndeat : quod fíeri non posset, nisi lucis suæ fulgóribus solis rádios superáret. Cujus autem rei grátiâ signum illud appáret ? Ut magno cúmulo Judæórum imprudéntia opprimátur. Crucem in suam justificatiónem secum habens, in judícium véniet, non vúlnera solùm : sed & acerbum ac ignominiósum mortis suæ genus ostendens. Tunc plangent se Tribus. Non enim accusántibus opus erit : cùm crucem víderint. Plangent ígitur , quia ex morte ipsíus nihil profecérunt : quia quem adoráre oportébat, cruci affixérunt. Vides quómodò terribíliter adventum suum descripsit ? quómodò discipulórum suórum ánimos suscitávit ? Idcircò priùs trístia pósuit ; deinde jucunda commémorat : ut vel hoc modo eos consolétur. Quin & passiónis rursùs ac resurrectiónis cómmonet : splendidioríque hábitu circumvestítæ crucis comméminit ; ut jam non púdeat eos , nec dolor invádat : cùm signi loco atque vexilli eam ostendens ventúrus sit.

℟. Plangent omnes Tribus terræ ; & vidébunt Fílium hóminis veniéntem in núbibus cœli cum virtúte multa & majestáte. * Et † Mittet Angelos suos cum tuba & voce magna , & congregábunt electos ejus. ℣. Pópule meus , stat ad judicandum Dóminus , & stat ad judicandos pópulos. * Et mittet. Glória Patri. † Mittet. *Matth.* 24. *Is.* 3.

Ad Benedictus. *Ant.* 2. D. Surgent pseudochristi & pseudoprophétæ , & dabunt signa magna ; ita ut in errórem inducantur , si fíeri potest , étiam electi. Ecce prædixi vobis. *Matth.* 24.

Oratio.

EXcita , quæsumus , Dómine , tuórum fidélium voluntátes ; ut divíni óperis fructum propénsiùs exequentes : pietátis tuæ re-

média majóra percípiant. Per Dóminum.

Ad Magníficat. *Ant.* 1. f. Amen dico vobis quia non præteríbit generátio hæc, donec ómnia fiant. Cœlum & terra transíbunt, verba autem mea non præteríbunt. *Matth.* 24.

FERIA SECUNDA.

Lectio j.

Incipit Hábacuc Prophéta.

Cap. 1.

ONus quod vidit Hábacuc prophéta. Usquequò, Dòmine, clamábo; & non exáudies? vociferábor ad te vim pátiens; & non salvábis? Quare ostendisti mihi iniquitátem & labórem; vidére prædam & injustítiam contra me? Et factum est judícium, & contradíctio poténtior. Propter hoc laceráta est lex, & non pervénit usque ad finem judícium; quia ímpius prævalet adversùs justum: proptéreà egréditur judícium perversum.

℟. Dómui Juda. 313.

Lectio ij. Cap. 2.

SUper custódiam meam stabo, & figam gradum super munitiónem; & contemplábor, ut vídeam quid dicátur mihi: & quid respóndeam ad arguentem me. Et respondit mihi Dóminus, & dixit; Scribe visum, & explána eum super tábulas: ut percurrat qui légerit eum. Quia adhuc visus procul, & apparébit in finem, & non mentiétur; si moram fécerit, expecta illum: quia véniens véniet, & non tardábit. Ecce qui incrédulus est, non erit recta ánima ejus in semetipso: justus autem in fide sua vivet. Et quómodò vinum potantem décipit: sic erit vir superbus, & non decorábitur; qui dilatávit quasi infernus ánimam suam: & ipse quasi mors, & non adimplétur; & congregábit ad se omnes gentes: & coacervábit ad se omnes pópulos. Numquid non omnes isti super eum parábolam sument, & loquélam ænígmatum ejus: & dicétur; Væ ei qui multíplicat non tua? Usquequò & ággravat contra se densum lutum?

℟. Dicit Dóminus. 313.

Lectio iij.

NUmquid non repentè consurgent qui mórdeant te, & suscitabuntur lacerantes te, & eris in rapínam eis? Quia tu spoliasti gentes multas; spoliábunt te omnes qui réliqui fúerint de pópulis propter sánguinem hóminis: & iniquitátem terræ civitátis, & ómnium habitántium in ea. Væ qui cóngregat avarítiam malam dómui suæ, ut sit in excelso nidus ejus: & liberári se putat de ma-

nu mali. Cogitasti confusiónem dómui tuæ; concidisti pópulos multos ⁝ & peccávit ánima tua. Quia lapis de paríete clamábit; & lignum quod inter junctúras ædificiórum est ⁝ respondébit. Væ qui ædíficat civitátem in sanguínibus ⁝ & præparat urbem in iniquitáte. Numquid non hæc sunt à Dómino exercítuum? Laborábunt enim pópuli in multo igne ⁝ & gentes in vácuum, & defícient.

℟. Dies multos. 314.

FERIA TERTIA.

Lectio j.

Incipit Sophonías Prophéta. *Cap.* 1.

VErbum Dómini quod factum est ad Sophoníam fílium Chusi, fílii Godolíæ, fílii Amaríæ, fílii Ezecíæ in diébus Josíæ, fílii Amon regis Judæ. Cóngregans congregábo ómnia à fácie terræ ⁝ dicit Dóminus. Cóngregans hóminem & pecus; cóngregans volatília cœli & pisces maris ⁝ & ruínæ impiórum erunt; & disperdam hómines à fácie terræ ⁝ dicit Dóminus. Et extendam manum meam super Judam, & super omnes habitantes Jerúsalem ⁝ & disperdam de loco hoc relíquias Baal, & nómina æedituórum cum sacerdótibus; & eos qui adórant super tecta milítiam cœli ⁝ & adórant & jurant in Dómino, & jurant in Melchom; & qui avertuntur de post tergum Dómini ⁝ & qui non quæsiérunt Dóminum, nec investigavérunt eum.

℟. Contestátus es. 314.

Lectio ij.

IN témpore illo scrutábor Jerúsalem in lucernis ⁝ & visitábo super viros defixos in fæcibus suis; qui dicunt in córdibus suis ⁝ Non fáciet bene Dóminus, & non fáciet malè. Et erit fortitúdo eórum in direptiónem, & domus eórum in desertum; & ædificábunt domos, & non habitábunt ⁝ & plantábunt víneas, & non bibent vinum eárum. Juxtà est dies Dómini magnus; juxtà est, & velox nimis ⁝ vox diéi Dómini amára, tribulábitur ibi fortis. Dies iræ dies illa ⁝ dies tribulatiónis & angústiæ; dies calamitátis & misériæ ⁝ dies tenebrárum & calíginis; dies nébulæ & túrbinis ⁝ dies tubæ & clangóris super civitátes munítas & super ángulos excelsos. Et tribulábo hómines ⁝ & ambulábunt ut cæci, quia Dómino peccavérunt; & effundétur sanguis eórum sicut humus ⁝ & córpora eórum sicut stércora. Sed & argentum eórum, & au-

rum eórum non póterit li-
beráre eos in die iræ Dó-
mini.

℟. Quid est. 315.

Lectio iij. Cap. 3.

EXpecta me, dicit Dóminus, in die resurrectiónis meæ in futúrum: quia judícium meum ut cóngregem gentes, & cólligam regna; & effundam super eos indignatiónem meam, omnem iram furóris mei: in igne enim zeli mei devorábitur omnis terra. Quia tunc reddam pópulis lábium electum, ut invocent omnes in nómine Dómini: & sérviant ei húmero uno. Ultra flúmina Æthiópiæ, inde súpplices mei: fílii dispersórum meórum déferent munus mihi. In die illa non confundéris super cunctis adinventiónibus tuis, quibus prævaricáta es in me; quia tunc áuferam de médio tui magníloquos supérbiæ tuæ: & non adjícies exaltári ámpliùs in monte sancto meo. Et derelinquam in médio tui pópulum páuperem & egénum: & sperábunt in nómine Dómini. Relíquiæ Israel non fácient iniquitátem, nec loquentur mendácium: & non inveniétur in ore eórum lingua dolósa; quoniam ipsi pascentur & accubábunt: & non erit qui extérreat.

℟. Confortentur. 316.

FERIA QUARTA.

Lectio j.

Incipit Aggæus Prophéta.

Cap. 1.

IN anno secundo Daríi regis, in mense sexto, in die una mensis: factum est verbum Dómini in manu Aggæi prophétæ ad Zoróbabel fílium Saláthiel, ducem Juda, & ad Jesum fílium Jósedec, sacerdótem magnum, dicens. Hæc ait Dóminus exercítuum, dicens; Pópulus iste dicit: Nondùm venit tempus domûs Dómini ædificandæ. Et factum est verbum Dómini in manu Aggæi prophétæ, dicens: Numquid tempus vobis est ut habitétis in dómibus laqueátis; & domus ista deserta?

℟. Dómui Juda. 313.

Lectio ij.

HÆc dicit Dóminus exercítuum. Pónite corda vestra super vias vestras: ascéndite in montem: portáte ligna, & ædificáte domum; & acceptábilis mihi erit, & glorificábor: dicit Dóminus. Respexistis ad ámplius, & ecce factum est minus: & intulistis in domum, & exsufflávi illud; quam ob causam, dicit Dóminus exercítuum? Quia domus mea deserta est: & vos festinátis unusquisque in domum suam. Propter hoc super vos prohíbiti sunt

cœli ne darent rorem : & terra prohíbita est ne daret germen suum.

℟. Dicit Dóminus : Miserebor. 313.

Lectio iij. Cap. 2.

HÆc dicit Dóminus exercítuum : Adhuc unum módicum est, & ego commovébo cœlum, & terram, & mare, & áridam. Et movébo omnes gentes : & véniet Desiderátus cunctis géntibus; & implebo domum istam glória : dicit Dóminus exercítuum. Meum est argentum, & meum est aurum : dicit Dóminus exercítuum. Magna erit glória domûs istíus novíssimæ plusquam primæ : dicit Dóminus exercítuum; & in loco isto dabo pacem : dicit Dóminus exercítuum.

℟. Dies multos sedébunt. 314.

FERIA QUINTA.

Lectio j.

Incipit Zacharías Prophéta.

Cap. 1.

IN mense octávo, in anno secundo Daríi regis; factum est verbum Dómini ad Zacharíam fílium Barachíæ fílii Addo, prophétam, dicens : Irátus est Dóminus super patres vestros iracúndiâ. Et dices ad eos; Hæc dicit Dóminus exercítuum : Convertímini ad me, ait Dóminus exercítuum; & convertar ad vos : dicit Dóminus exercítuum. Ne sitis sicut patres vestri, ad quos clamábant Prophetæ prióres, dicentes. Hæc dicit Dóminus exercítuum : Convertímini de viis vestris malis, & de cogitatiónibus vestris péssimis; & non audiérunt, neque attenderunt ad me : dicit Dominus.

℟. Contestátus. 314.

Lectio ij. Cap. 3.

HÆc dicit Dóminus exercítuum. Si in viis meis ambuláveris, & custódiam meam custodíeris; tu quoque judicábis domum meam, & custódies átria mea : & dabo tibi ambulantes de his qui nunc hic assistunt. Audi, Jesu sacerdos magne, tu & amíci tui qui hábitant coram te : quia viri portendentes sunt. Ecce enim ego addúcam servum meum Orientem. Quia ecce lapis quem dedi coram Jesu; super lápidem unum septem óculi sunt : ecce ego cælábo sculptúram ejus; ait Dóminus exercítuum : & áuferam iniquitátem terræ illíus in die una. In die illa, dicit Dóminus exercítuum : vocábit vir amícum suum subter vitem & subter ficum.

℟. Quid est. 315.

Lectio iij. Cap. 9.

EXulta satis, fília Sion : júbila, fília Jerúsalem; Ecce rex tuus véniet tibi

justus & salvátor : ipse pauper, & ascendens super ásinam, & super pullum fílium ásinæ. Et dispérdam quadrígam ex Ephraim, & equum de Jerúsalem : & dissipábitur arcus belli; & loquétur pacem géntibus : & potestas ejus à mari usque ad mare, & à flumínibus usque ad fines terræ. Tu quoque in sánguine testamenti tui emisisti vinctos tuos de lacu in quo non est aqua. Convertímini ad munitiónem, vincti spei : hódiè quoque annúntians duplícia reddam tibi. Quóniam extendi mihi Judam quasi arcum, implévi Ephraim; & suscitábo fílios tuos, Sion, super fílios tuos, Græcia : & ponam te quasi gládium fórtium. Et Dóminus Deus super eos vidébitur; & exíbit ut fulgur jáculum ejus : & Dóminus Deus in tuba canet, & vadet in túrbine Austri. Dóminus exercítuum próteget eos : & devorábunt, & subjícient lapídibus fundæ; & bibentes inebriabuntur quasi à vino : & replebuntur ut phíalæ, & quasi córnua altáris. Et salvábit eos Dóminus Deus eórum in die illa, ut gregem pópuli sui : quia lápides sancti elevabuntur super terram ejus. Quid enim bonum ejus est, & quid pulchrum ejus; nisi frumentum electórum, & vinum gérminans vírgines?

℟. Confortentur. 316.

FERIA SEXTA.

Lectio j.

De Zacharía Prophéta.

Cap. II.

TUli virgam meam, quæ vocabátur Decus : & abscídi eam, ut írritum fácerem fœdus meum quod percussi cum ómnibus pópulis. Et in írritum deductum est in die illa; & cognovérunt sic páuperes gregis, qui custódiunt mihi : quia verbum Dómini est. Et dixi ad eos; Si bonum est in óculis vestris, afferte mercédem meam : & si non, quiéscite. Et appendérunt mercédem meam triginta argénteos. Et dixit Dóminus ad me : Prójice illud ad statuárium, decórum prétium, quo appretiátus sum ab eis. Et tuli triginta argénteos : & projéci illos in domum Dómini ad statuárium. Et præcídi virgam meam secundam, quæ appellabátur Funículus : ut dissólverem germanitátem inter Judam & Israel. Et dixit Dóminus ad me : adhuc sume tibi vasa pastóris stulti; quia ecce ego suscitábo pastórem in terra, qui derelicta non visitábit : dispersum non quæret; & contrítum non sanábit : & id quod stat non enútriet; &

carnes pínguium cómedet: & úngulas eórum dissolvet. O pastor, & idólum, derelinquens gregem: gládius super bráchium ejus, & super óculum dextrum ejus; bráchium ejus ariditáte siccábitur: & óculus dexter ejus tenebrescens obscurábitur.

℟. Dómui Juda. 313.

Lectio ij. Cap. 12.

IN die illa próteget Dóminus habitatóres Jerúsalem; & erit qui offénderit ex eis in die illa, quasi David: & domus David, quasi Dei, sicut Angelus Dñi in conspectu eórum. Et erit in die illa: quæram contérere omnes gentes quæ véniunt contra Jerúsalem. Et effundam super domum David & super habitatóres Jerúsalem spíritum grátiæ & precum: & aspícient ad me quem confixérunt; & plangent eum planctu quasi super unigénitum: & dolébunt super eum, ut doléri solet in morte primogéniti.

℟. Dicit Dóminus. 313.

Lectio iij. Cap. 13.

ET erit: in die illa confundentur prophétæ, unusquisque ex visióne sua cùm prophetáverit; nec operiéntur pállio sáccino, ut mentiantur: sed dicet. Non sum prophéta; homo agrícola ego sum: quóniam Adam exemplum meum ab adolescentia mea. Et dicétur ei; Quid sunt plagæ istæ in médio mánuum tuárum? Et dicet: His plagátus sum in domo eórum qui diligébant me. Frámea, suscitare super pastórem meum, & super virum cohærentem mihi: dicit Dóminus exercítuum; pércute pastórem, & dispergentur oves: & convertam manum meam ad párvulos.

℟. Dies multos. 314.

SABBATO.

Lectio j.

Incipit Malachías Prophéta.

Cap. 1.

ONus verbi Dómini ad Israel in manu Malachíæ. Dilexi vos, dicit Dóminus: & dixistis; In quo dilexisti nos? Nonne frater erat Esaü Jacob, dicit Dóminus? Et dilexi Jacob, Esaü autem ódio hábui: & pósui montes ejus in solitúdinem, & hereditátem ejus in dracónes deserti. Quòd si dixerit Idumæa; Destructi sumus: sed revertentes ædificábimus quæ destructa sunt. Hæc dicit Dóminus exercítuum; Isti ædificábunt, & ego déstruam: & vocabuntur términi impietátis, & pópulus cui irátus est Dóminus usque in ætérnum. Et óculi vestri vidébunt; & vos dicétis: Magnificétur Dóminus super

términum Israel. Fílius honórat Patrem, & servus dóminum suum; si ergo Pater ego sum, ubi est honor meus? & si Dóminus ego sum, ubi est timor meus; dicit Dóminus exercítuum? Ad vos, ô sacerdótes, qui despícitis nomen meum, & dixistis; In quo despéximus nomen tuum? Offertis super altáre meum panem pollútum: & dicitis; In quo pollúimus te? In eo quod dícitis: Mensa Domini despecta est.

[*Si fiat de Sabbato*, ℟℟℟. *sumentur è II. Noct. Dominicæ XXIII.*]

Lectio ij.

SI offerátis cæcum ad immolandum; nonne malum est? & si offerátis claudum & lánguidum; nonne malum est? Offer illud duci tuo, si placúerit ei: aut si suscéperit fáciem tuam; dicit Dóminus exercítuum? Et nunc deprecámini vultum Dei, ut misereátur vestri: (de manu enim vestra factum est hoc;) si quómodò suscípiat fácies vestras: dicit Dóminus exercítuum. Quis est in vobis qui claudat óstia, & incendat altáre meum gratúitò? Non est mihi volúntas in vobis; dicit Dóminus exercítuum: & munus non suscípiam de manu vestra. Ab ortu enim solis usque ad occásum, magnum est nomen meum in géntibus: & in omni loco sacrificátur, & offertur nómini meo oblátio munda; quia magnum est nomen meum in géntibus: dicit Dóminus exercítuum.

Lectio iij. *Cap. 4.*

ECce dies véniet succensa quasi camínus; & erunt omnes superbi, & omnes facientes impietátem stípula: & inflammábit eos dies véniens; dicit Dóminus exercítuū: quæ non derelinquet eis radícem & germen. Et oriétur vobis timéntibus nomen meum Sol justitiæ; & sánitas in pennis ejus: & egrediémini, & saliétis sicut vítuli de armento. Et calcábitis ímpios, cùm fúerint cinis sub planta pedum vestrórum in die quâ ego fácio: dicit Dóminus exercítuum. Mementóte legis Móysi servi mei, quam mandávi ei in Horeb ad omnem Israel, præcepta & judícia. Ecce ego mittam vobis Elíam prophétam: ántequàm véniet dies Dómini magnus & horríbilis. Et convertet cor patrum ad fílios; & cor filiórum ad patres eórum: ne fortè véniam, & percútiam terram anathémate.

HEBDOMADÆ

HEBDOMADÆ POST EPIPHANIAM RESUMENDÆ,

Quando post Pentecosten plures fuerint Dominicæ quàm viginti-quatuor.

SABBATO

Ante Dominicam tertiam quæ superfuit post Epiphaniam.

AD VESPERAS.

Ad Magníficat. *Ant.* 2. D. Scientes quòd non justificátur homo ex opéribus legis, nisi per fidem Jesu Christi, & nos in Christo Jesu crédimus. *Galat.* 2.

Oratio, ut infrà ad Laudes.

DOMINICA III.

Quæ superfuit post Epiphan.

IN I. NOCTURNO.

Lectio j.

Incipit Epístola beáti Pauli Apóstoli ad Gálatas.

Cap. 1.

PAulus Apóstolus, non ab homínibus, neque per hóminem : sed per Jesum Christum, & Deum Patrem qui suscitávit eum à mórtuis; & qui mecum sunt omnes fratres : Ecclésiis Galátiæ. Grátia vobis & pax à Deo Patre, & Dómino nostro Jesu Christo, qui dedit semetipsum pro peccátis nostris; ut eríperet nos de præsenti século nequam : secundùm voluntátem Dei & Patris nostri; cui est glória in sécula seculórum : Amen. Tu autem.

℟. Apud Dóminum misericórdia, & copiósa apud eum redémptio. * Et ipse rédimet Israel ex ómnibus iniquitátibus ejus. ℣. Salvátor noster Jesus Christus dedit semetipsũ pro nobis, ut nos redímeret ab omni iniquitáte. * Et ipse. *Ps.* 129. *Tit.* 2.

Lectio ij.

MIror quòd sic tam citò transferímini ab eo qui vos vocávit in grátiam Christi, in áliud Evangélium : quod non est áliud; nisi sunt áliquid qui vos conturbant : & volunt convértere Evangélium Christi. Sed licèt nos, aut Angelus de cœlo evangelízet vobis præterquã quod evangelizávimus vobis : anáthema sit. Sicut prædíximus, & nunc íterùm dico; Si quis vobis evangelizáverit præter id quod accepistis : anáthema sit. Modò enim homínibus suádeo, an Deo? An quæro homínibus placére? Si adhuc homínibus placérem : Christi servus non essem.

℞. Judicábit páuperes pópuli, & salvos fáciet fílios páuperum; & humiliábit calumniatórem: * Oriétur in diébus ejus justítia. ℣. Christum propósuit Deus, ad ostensiónem justítiæ ejus in hoc témpore; ut sit ipse justus, & justíficans eum qui est ex fide Jesu Christi. * Oriétur. *Ps.* 71. *Rom.* 3.

Lectio iij.

NOtum enim vobis fácio, fratres, Evangélium quod evangelizátum est à me: quia non est secundùm hóminem. Neque enim ego ab hómine accépi illud, neque dídici: sed per revelatiónem Jesu Christi. Audistis enim conversatiónem meam aliquandò in Judaismo: quóniam supra modum persequébar Ecclésiam Dei, & expugnábam illam; & proficiébam in Judaismo supra multos coætáneos meos in génere meo: abundántiùs æmulátor existens paternárum meárum traditiónum. Cùm autem plácuit ei qui me segregávit ex útero matris meæ, & vocávit per grátiam suam; ut reveláret Fílium suum in me, ut evangelizárem illum in géntibus: contínuò non acquiévi carni & sánguini.

℞. Rectum est verbum Dómini, & ómnia ópera ejus in fide: * Díligit misericórdiam & judícium. † Misericórdiâ Dómini plena est terra. ℣. In Christo Jesu neque circumcísio áliquid valet, neque præpútium; sed fides quæ per caritátem operátur. * Díligit. Glória Patri. † Misericórdiâ. *Ps.* 32. *Galat.* 5.

IN II. NOCTURNO.

Lectio iv.

De Expositióne sancti Augustíni Epíscopi in Epístolam ad Gálatas.

Præf. initio.

CAusa, propter quam scribit Apóstolus ad Gálatas, hæc est: Ut intélligant grátiam Dei id secum ágere, ut sub lege jam non sint. Cùm enim prædicáta eis esset Evangélii grátia; non defuérunt quidam ex circumcisióne, quamvis Christiáni nómine, nondum tamen tenentes ipsum grátiæ benefícium: & adhuc volentes esse sub onéribus legis, quæ Dóminus Deus imposúerat, non justítiæ serviéntibus, sed peccáto; justam scílicet legem injustis homínibus dando: ad demonstranda peccáta eórum, non auferenda. Non enim aufert peccáta, nisi grátia fídei: quæ per dilectiónem operátur.

℞. Adjuva me, Dómine Deus meus: salvum me fac secundùm misericór-

diam tuam; & sciant * Quia manus tua hæc; & tu, Dómine, fecisti eam. ℣. Grátiâ estis salváti per fidem, & hoc non ex vobis; Dei enim donum est, non ex opéribus, ut ne quis gloriétur; * Quia. *Ps.* 108. *Ephes.* 2.

Lectio v.

SUb hac ergo grátia jam Galatas constitútos illi volébant constitúere sub onéribus legis; asseverantes nihil eis prodesse Evangélium, nisi circumciderentur: & céteras carnáles Judáici ritûs observatiónes subírent. Et ídeò Paulum Apóstolum suspectum habére cœperant, à quo illis Evangélium prædicátum erat; tanquam non tenentem disciplínam ceterórum Apostolórum: qui gentes cogébant judaizáre.

℟. Super omnem terram glória tua, Deus: * Ut liberentur dilecti tui, salvum fac déxterâ tuâ, & exaudi me. ℣. Grátia quæ data est nobis in Christo Jesu ante témpora seculária, manifestáta est nunc per illuminatiónem Salvatóris nostri Jesu Christi; * Ut liberentur. *Ps.* 107. 2. *Tim.* 1.

Lectio vj.

TAlis quidem quæstio est & in Epístola ad Romános; verúmtamen vidétur áliquid interesse, quod ibi contentiónem ipsam dírimit: litemque compónit; quæ inter eos qui ex Judæis, & eos qui ex géntibus credíderant, orta erat: cùm illi tanquam ex méritis óperum legis, sibi rédditum Evangélii præmium arbitrarentur; quod præmium incircumcísis tanquam imméritis nolébant dari: illi contrà Judæis se præferre gestírent, tanquam interfectóribus Dómini. In hac verò Epístola, ad eos scribit; qui jam commóti erant auctoritáte illórum qui ex Judæis erant: & ad observatiónes legis cogébant.

℟. Dóminus petra mea & robur meum; sperábo in eum: * Salvátor meus, † De iniquitáte liberábis me. ℣. Lex spíritûs vitæ in Christo Jesu liberávit me à lege peccáti & mortis: * Salvátor. Glória. † De iniquitáte. 2. *Reg.* 22. *Rom.* 8.

IN III. NOCTURNO.

Lectio vij.

Léctio sancti Evangélii: secundùm Matthæum.

Cap. 8.

IN illo témpore: Cùm descendisset Jesus de monte, secútæ sunt eum turbæ multæ; & ecce leprósus véniens: adorábat eum. Et réliqua.

Homília sancti Ambrósii Epíscopi.

In Luc. Lib. 5. n. 1.

SEcundùm Matthæum primus hic post benedictiónes à Dómino sanátus indúcitur: ut quia díxerat Dóminus; Non veni sólvere legem, sed adimplére: ille qui excludebátur à lege, purgári se Dómini potestáte præsúmens, non ex lege; sed supra legem esse grátiam judicáret: quæ leprósi máculam posset ablúere. Verùm ut in Dómino potestátis auctóritas: ita in illo fídei constántia declarátur. Ille in fáciem prócidit: quod humilitátis est & pudóris; ut unusquisque de suæ vitæ máculis erubescat: sed confessiónem verecúndia non repressit. Ostendit vulnus, remédium postulávit: & ipsa religiónis & fídei plena conféssio est. Si vis, inquit, potes me mundáre. In voluntáte Dómini tríbuit potestátem; de voluntáte autem Dómini, non quasi pietátis incrédulus dubitávit: sed quasi colluviónis suæ cónscius, non præsumpsit.

℟. Cùm descendisset Jesus de monte, ecce leprósus véniens, adorábat eum, dicens: Dómine, * Si vis, potes me mundáre. ℣. Dómine Deus, non erit tibi difficile omne verbum: * Si vis. *Matth.* 8. *Jerem.* 32.

Lectio viij.

CUi moráli quâdam Dóminus sanctitáte respondit; Volo: mundáre. Et contínuò lepra discessit ab eo. Nihil enim médium est inter opus Dei, atque præceptum: quia in præcepto est opus. Dénique dixit: & facta sunt. Vidétis ígitur quòd dubitári non potest: quia voluntas Dei potestas est. Itaque statim lepra discessit; ut intélligas medentis affectum: qui veritátem óperi áddidit. Dénique, secundùm Marcum, miserátus est eum Dóminus: quod pulchrè est pósitum. Et pléraque tália posuérunt Evangelistæ, qui nos in utróque fundáre voluérunt; describentes signa virtútis ad fidem: exprimentes ópera virtútis ad imitatiónem. Unde & tangit non dedignátus, & ímperat non diffísus: hoc enim est indícium potestátis; quia quasi habens potestátem sanandi, & jubendi auctoritátem: operandi testimónium non réfugit. Volo, ergo dicit propter Photínum; ímperat propter Arium: tangit propter Manichæum.

℟. Jesus misertus ejus, extendit manum suam; & tangens eum, * Ait illi: Volo; mundáre: & statim mundátus est. ℣. Omne quod volúerit, fáciet: & sermo illíus potestáte plenus

est. * Ait illi : Volo. *Marc.* 1. *Eccles.* 8.

Lectio ix.

SImul illud mirábile, quòd eo sanávit génere : quo fúerat obsecrátus. Si vis, potes me mundáre. Volo, inquit : mundáre. Habes voluntátem : habes étiam pietátis effectum. Et extendens manum : tétigit illum. Lex tangi leprósos próhibet; sed qui Dóminus legis est, non obséquitur legi : sed legem facit. Non ergo tétigit; quia sine tactu mundáre non póterat : sed ut probáret quia subjectus non erat legi; nec contágium timébat ut hómines : sed quia contaminári non póterat, qui álios liberábat; simul ut è contrário lepra tactu Dómini fugarétur : quæ solébat contamináre tangentem. Osténdere autem se sacerdóti jubétur; ut intellígeret sacerdos non legis órdine : sed Dei grátiâ super legem esse curátum; &, dum mundáto jubet offerre sacrifícium præceptum Móysi : osténderet Dóminus quia legem non sólveret, sed impléret; qui secundùm legem grádiens, supra legem sanáre eos quos remédia legis non sanáverant : viderétur. Et bene áddidit : Sicut præcépit Móyses. Lex enim spirituális est : ideóque vidétur sacrifícium spirituále mandasse.

℟. Ait Jesus : Vide, némini díxeris; sed vade, * Ostende te sacerdóti, & † Offer munus quod præcépit Móyses in testimónium illis. ℣. Hic est ritus leprósi, quando mundandus est : Adducétur ad sacerdótem, qui præcípiet ei ut ófferat : * Ostende te. Glória Patri. † Offer. *Matth.* 8. *Levit.* 14.

Ad Benedictus. *Ant.* 1. a. Dómine, puer meus jacet in domo paralyticus, & malè torquétur. Et ait illi Jesus : Ego véniam, & curábo eum. *Matth.* 8.

Oratio.

OMnípotens sempitérne Deus; infirmitátem nostram propítius réspice : atque, ad protegendúm nos, déxteram tuæ majestátis extende. Per Dóminum.

Ad Magníficat. *Ant.* 8. *G.* Dixit Jesus Centurióni : Vade; & sicut credidísti, fiat tibi. Et sanátus est puer in illa hora. *Matth.* 8.

FERIA SECUNDA.

Lectio j.

De Epístola ad Gálatas.

Cap. 2.

SCientes quòd non justificátur homo ex opéribus legis; nisi per fidem Jesu Christi : & nos in Christo Jesu crédimus; ut justificémur ex fide Christi, & non ex opéribus legis : propter quod ex opéribus non justificábitur om-

nis caro. Quòd si quærentes justificári in Christo ⁝ inventi sumus & ipsi peccatóres; numquid Christus peccáti minister est? Absit. Si enim quæ destruxi íterùm hæc ædífico ⁝ prævaricatórem me constítuo. Ego enim per legem legi mórtuus sum, ut Deo vivam ⁝ Christo confixus sum cruci. Vivo autem, jam non ego ⁝ vivit verò in me Christus. Quòd autem nunc vivo in carne; in fide vivo Fílii Dei qui dilexit me ⁝ & trádidit semetipsum pro me. Non abjício grátiam Dei. Si enim per legem justítia ⁝ ergo gratìs Christus mórtuus est.

℟. Apud Dóminum. 337.

Lectio ij. Cap. 3.

O Insensáti Gálatæ ⁝ quis vos fascinávit non obedíre veritáti; ante quorum óculos Jesus Christus præscriptus est, in vobis crucifíxus? Hoc solùm à vobis volo díscere ⁝ Ex opéribus legis Spíritum accepistis; an ex audítu fídei? Sic stulti estis, ut cùm spíritu cœpéritis; nunc carne consummémini? Tanta passi estis sine causa? si tamen sine causa. Qui ergo tríbuit vobis Spíritum, & operátur virtútes in vobis; ex opéribus legis, an ex audítu fídei? Sicut scriptum est. Abraham crédidit Deo ⁝ & reputátum est illi ad justítiam. Cognóscite ergo quia qui ex fide sunt ⁝ ii sunt fílii Abrahæ.

℟. Judicábit. 338.

Lectio iij.

PRóvidens autem Scriptúra, quia ex fide justíficat gentes Deus, prænuntiávit Abrahæ ⁝ Quia benedicentur in te omnes gentes. Igitur qui ex fide sunt ⁝ benedicentur cum fidéli Abraham. Quicumque enim ex opéribus legis sunt ⁝ sub maledicto sunt. Scriptum est enim; Maledictus omnis qui non permánserit in ómnibus quæ scripta sunt in libro legis ⁝ ut fáciat ea. Quóniam autem in lege nemo justificátur apud Deum, manifestum est ⁝ quia, Justus ex fide vivit. Lex autem non est ex fide; sed, Qui fécerit ea ⁝ vivet in illis. Christus nos redémit de maledicto legis, factus pro nobis maledictum; quia scriptum est ⁝ Maledictus omnis qui pendet in ligno; ut in géntibus benedíctio Abrahæ fíeret in Christo Jesu ⁝ ut pollicitatiónem Spíritûs accipiámus per fidem.

℟. Rectum est. 338.

FERIA TERTIA.

Lectio j.

De Epístola ad Gálatas.

Cap. 5.

VOs in libertátem vocáti estis, fratres; tantùm ne libertátem in oc-

casiónem detis carnis : sed per caritátem Spíritûs servíte ínvicem. Omnis enim lex in uno sermóne implétur : Díliges próximum tuum sicut teipsum. Quòd si ínvicem mordétis, & coméditis : vidéte ne ab ínvicem consumámini. Dico autem ; Spíritu ambuláte : & desidéria carnis non perficiétis. Caro enim concupiscit adversùs spíritum : spíritus autem adversùs carnem ; hæc enim sibi ínvicem adversantur : ut non quæcumque vultis, illa faciátis. Quòd si spíritu ducímini : non estis sub lege. Manifesta sunt autem ópera carnis ; quæ sunt fornicátio, immundítia, impudicítia, luxúria, idolórum sérvitus, venefícia, inimicítiæ, contentiónes, æmulatiónes, iræ, rixæ, dissensiónes, sectæ, invídiæ, homicídia, ebrietátes, comessatiónes, & his simília, quæ prædíco vobis sicut prædixi : quóniam qui tália agunt, regnum Dei non consequentur. Fructus autem Spíritûs est cáritas, gáudium, pax, patiéntia, benígnitas, bónitas, longanímitas, mansuetúdo, fides, modéstia : continéntia, cástitas.

℟. Adjuva me. 338.

Lectio ij. Cap. 6.

FRatres, & si præoccupátus fúerit homo in áliquo delicto ; vos qui spirituáles estis, hujúsmodi instrúite in spíritu lenitátis : consíderans teipsum, ne & tu tentéris. Alter altérius ónera portáte : & sic adimplébitis legem Christi. Nam si quis exístimat se áliquid esse, cùm nihil sit : ipse se sedúcit. Opus autem suum probet unusquisque ; & sic in semetipso tantùm glóriam habébit, & non in áltero : unusquisque enim onus suum portábit. Commúnicet autem is qui catechizátur verbo : ei qui se catechízat in ómnibus bonis. Nolíte erráre : Deus non irridétur. Quæ enim semináverit homo, hæc & metet. Quóniam qui séminat in carne sua, de carne & metet corruptiónem : qui autem séminat in spíritu, de spíritu metet vitam ætérnam.

℟. Super omnem. 339.

Lectio iij.

VIdéte quálibus lítteris scripsi vobis meâ manu. Quicumque enim volunt placére in carne : hi cogunt vos circumcídi, tantùm ut crucis Christi persecutiónem non patiantur. Neque enim qui circumciduntur, legem custódiunt : sed volunt vos circumcídi, ut in carne vestra glorientur. Mihi autem absit gloriári, nisi in cruce Dómini nostri Jesu Christi ;

per quem mihi mundus crucifixus est: & ego mundo. In Christo enim Jesu neque circumcísio áliquid valet, neque præpútium: sed nova creatúra. Et quicumque hanc régulam secúti fúerint: pax super illos, & misericórdia, & super Israel Dei. De cétero nemo mihi molestus sit: ego enim stígmata Dómini Jesu in córpore meo porto. Grátia Dómini nostri Jesu Christi cum spíritu vestro, fratres: Amen.

℟. Dóminus. 339.

FERIA QUARTA.

Lectio j.

Incipit Epístola beáti Pauli Apóstoli ad Ephésios.

Cap. I.

PAulus Apóstolus Jesu Christi per voluntátem Dei: ómnibus sanctis qui sunt Ephesi, & fidélibus in Christo Jesu. Grátia vobis & pax à Deo Patre nostro: & Dómino Jesu Christo. Benedictus Deus & Pater Dómini nostri Jesu Christi, qui benedixit nos in omni benedictióne spirituáli in cœléstibus in Christo; sicut elégit nos in ipso ante mundi constitutiónem: ut essémus sancti & immaculáti in conspectu ejus in caritáte.

℟. Apud Dóminum. 337.

Lectio ij.

QUi prædestinávit nos in adoptiónem filiórum per Jesum Christum in ipsum, secundùm propósitum voluntátis suæ; in laudem glóriæ grátiæ suæ: in qua gratificávit nos in dilecto Fílio suo. In quo habémus redemptiónem per sánguinem ejus, remissiónem peccatórum, secundùm divítias grátiæ ejus, quæ superabundávit in nobis in omni sapiéntia & prudéntia: ut notum fáceret nobis sacramentum voluntátis suæ, secundùm beneplácitum ejus; quod propósuit in eo in dispensatióne plenitúdinis témporum: instauráre ómnia in Christo quæ in cœlis & quæ in terra sunt, in ipso.

℟. Judicábit páuperes. 338.

Lectio iij.

IN quo étiam & nos sorte vocáti sumus: prædestináti secundùm propósitum ejus qui operátur ómnia secundùm consílium voluntátis suæ; ut simus in laudem glóriæ ejus, nos qui ante sperávimus in Christo: in quo & vos, cùm audissétis verbum veritátis, (Evangélium salútis vestræ) in quo & credentes signáti estis Spíritu promissiónis sancto; qui est pignus hereditátis nostræ in redemptiónem acquisitiónis: in laudem glóriæ ipsíus.

℟. Rectum est. 338.

FERIA QUINTA.

Lectio j.

De Epíſtola ad Ephéſios.

Cap. 2.

NOs omnes aliquandò conversáti ſumus in deſidériis carnis noſtræ; faciéntes voluntátem carnis & cogitatiónum: & erámus natúrâ fílii iræ, ſicut & céteri. Deus autem qui dives eſt in miſericórdia, propter nímiam caritátem ſuam, quâ diléxit nos: & cùm eſſémus mórtui peccátis; convivificávit nos in Chriſto, (cujus grátiâ eſtis ſalváti:) & conreſuſcitávit, & conſedére fecit in cœléſtibus in Chriſto Jeſu; ut oſténderet in ſéculis ſuperveniéntibus abundantes divítias grátiæ ſuæ: in bonitáte ſuper nos in Chriſto Jeſu. Grátiâ enim eſtis ſalváti per fidem, & hoc non ex vobis; Dei enim donum eſt: non ex opéribus, ut ne quis gloriétur. Ipsíus enim ſumus factúra; creáti in Chriſto Jeſu in opéribus bonis quæ præparávit Deus: ut in illis ambulémus.

℟. Adjuva me. 338.

Lectio ij.

PRopter quod mémores eſtóte quòd aliquandò vos Gentes in carne, qui dicímini præpútium ab ea quæ dícitur circumcíſio in carne manu facta: quia erátis illo in témpore ſine Chriſto; alienáti à converſatióne Iſrael, & hóſpites teſtamentórum, promiſſiónis ſpem non habentes: & ſine Deo in hoc mundo. Nunc autem in Chriſto Jeſu vos, qui aliquandò erátis longè: facti eſtis propè in ſánguine Chriſti. Ipſe enim eſt pax noſtra, qui fecit útraque unum; & médium paríetem macériæ ſolvens, inimicítias in carne ſua: legem mandatórum decrétis evácuans, ut duos condat in ſemetipſo in unum novum hóminem, fáciens pacem; & reconcíliet ambos in uno córpore Deo per crucem: interfíciens inimicítias in ſemetipſo.

℟. Super omnem. 339.

Lectio iij.

ET véniens evangelizávit pacem vobis qui longè fuiſtis; & pacem iis qui propè: quóniam per ipſum habémus acceſſum ambo in uno Spíritu ad Patrem. Ergo jam non eſtis hóſpites & ádvenæ; ſed eſtis cives ſanctórum, & doméſtici Dei: ſuperædificáti ſuper fundamentum Apoſtolórum & Prophetárum, ipſo ſummo angulári lápide Chriſto Jeſu; in quo omnis ædificátio conſtructa creſcit in templum ſanctum in Dómino: in quo & vos coædificá-

mini in habitáculum Dei in Spíritu.

℟. Dóminus. 339.

FERIA SEXTA.

Lectio j.

De Epístola ad Ephésios.

Cap. 4.

OBsecro vos ego vinctus in Dómino, ut dignè ambulétis vocatióne quâ vocáti estis, cum omni humilitáte & mansuetúdine, cum patiéntia, supportantes ínvicem in caritáte ⁝ sollíciti serváre unitátem spíritûs in vínculo pacis. Unum corpus, & unus spíritus ⁝ sicut vocáti estis in una spe vocatiónis vestræ. Unus Dóminus; una fides ⁝ unum baptisma. Unus Deus & Pater ómnium; qui est super omnes, & per ómnia ⁝ & in ómnibus nobis.

℟. Apud Dóminum misericórdia. 337.

Lectio ij.

UNicuíque autem nostrûm data est grátia ⁝ secundùm mensúram donatiónis Christi. Propter quod dicit; Ascendens in altum captívam duxit captivitátem ⁝ dedit dona homínibus. Quòd autem ascendit, quid est, nisi quia & descendit primùm in inferióres partes terræ? Qui descendit, ipse est & qui ascendit super omnes cœlos ⁝ ut impléret ómnia.

℟. Judicábit. 338.

Lectio iij.

ET ipse dedit quosdam quidem Apóstolos, quosdam autem Prophétas, álios verò Evangelistas, álios autem Pastóres & Doctóres; ad consummatiónem sanctórum in opus ministérii ⁝ in ædificatiónem córporis Christi; donec occurrámus omnes in unitátem fídei, & agnitiónis Fílii Dei ⁝ in virum perfectum, in mensúram ætátis plenitúdinis Christi; ut jam non simus párvuli fluctuantes, & circumferámur omni vento doctrínæ, in nequítia hóminum ⁝ in astútia, ad circumventiónem erróris. Veritátem autem facientes in caritáte; crescámus in illo per ómnia ⁝ qui est caput Christus.

℟. Rectum est. 338.

SABBATO.

Lectio j.

De Epístola ad Ephésios.

Cap. 5.

EStóte imitatóres Dei, sicut fílii caríssimi; & ambuláte in dilectióne sicut & Christus dilexit nos ⁝ & trádidit semetipsum pro nobis oblatiónem & hóstiam Deo in odórem suavitátis. Fornicátio autem, & omnis immundítia, aut avarítia, nec nominétur in vobis, sicut decet sanctos; aut turpitúdo, aut stultilóquium, aut scurrílitas quæ ad rem non pértinet ⁝

ſed magis gratiárum áctio. Hoc enim ſcitóte intelligentes, quòd omnis fornicátor, aut immundus aut avárus (quod eſt idolórum ſérvitus:) non habet hereditátem in regno Chriſti & Dei.

[*Si fiat de Sabbato,* ℟℟℟. *ſumentur è II. Nocturno Dominicæ præcedentis.*]

Lectio ij.

NEmo vos ſedúcat inánibus verbis: propter hæc enim venit ira Dei in fílios diffidéntiæ. Nolíte ergo éffici partícipes eórum. Erátis enim aliquandò ténebræ: nunc autem lux in Dómino. Ut fílii lucis ambuláte; (fructus enim lucis eſt in omni bonitáte, & juſtítia, & veritáte:) probantes quid ſit beneplácitum Deo; & nolíte communicáre opéribus infructuóſis tenebrárum: magìs autem redargúite. Quæ enim in occulto fiunt ab ipſis: turpe eſt & dícere. Omnia autem quæ arguuntur, à lúmine manifeſtantur: omne enim quod manifeſtátur, lumen eſt. Propter quod dicit; Surge, qui dormis, & exurge à mórtuis: & illuminábit te Chriſtus.

Lectio iij. Cap. 6.

DE cétero, fratres, confortámini in Dómino: & in poténtia virtútis ejus. Indúite vos armatúram Dei: ut poſsítis ſtare adversùs insídias diáboli. Quóniam non eſt nobis colluctátio adversùs carnem & sánguinem; ſed adversùs príncipes & poteſtátes, adversùs mundi rectóres tenebrárum harum: contra ſpirituália nequítiæ in cœléſtibus. Proptéreà accípite armatúram Dei; ut poſsítis resíſtere in die malo: & in ómnibus perfecti ſtare. State ergo ſuccincti lumbos veſtros in veritáte, & indúti lorícam juſtítiæ: & calceáti pedes in præparatióne Evangélii pacis; in ómnibus ſumentes ſcutum fídei: in quo poſsítis ómnia tela nequíſſimi ígnea extínguere.

Ad Magníficat. Ant. 2. D. Omnia detrimentum feci, & árbitror ut ſtércora, ut Chriſtum lucrifáciam. *Philip.* 3.

Oratio, ut infrà ad Laudes.

DOMINICA IV.
quæ ſuperfuit poſt Epiph.
IN I. NOCTURNO.

Lectio j.

Incipit Epíſtola beáti Pauli Apóſtoli ad Philippenſes.

Cap. 1.

PAulus, & Timótheus, ſervi Jeſu Chriſti; ómnibus ſanctis in Chriſto Jeſu, qui ſunt Philippis: cum Epíſcopis, & Diacónibus. Grátia vobis & pax à Deo Patre noſtro, & Dómino Jeſu Chriſto. Grá-

tias ago Deo meo in omni memória vestri; semper in cunctis oratiónibus meis pro ómnibus vobis, cum gáudio deprecatiónem fáciens, super communicatióne vestra in Evangélio Christi, à prima die usque nunc: confídens hoc ipsum, quia qui cœpit in vobis opus bonum, perfíciet usque in diem Christi Jesu; sicut est mihi justum hoc sentíre pro ómnibus vobis: eò quòd hábeam vos in corde, & in vínculis meis, & in defensióne & confirmatióne Evangélii, sócios gáudii mei omnes vos esse.

℟. Voluntátem timéntium se fáciet Dóminus, & deprecatiónem eórum exáudiet; & salvos fáciet eos. * Custódit Dóminus omnes diligentes se. ℣. Scimus quia omnis qui natus est ex Deo, non peccat; sed generátio Dei consérvat eum. * Custódit. *Ps.* 144. 1. *Joan.* 5.

Lectio ij.

TEstis enim mihi est Deus quómodò cúpiam omnes vos in viscéribus Jesu Christi. Et hoc oro ut cáritas vestra magìs ac magìs abundet in sciéntia & in omni sensu; ut probétis potióra, ut sitis sincéri & sine offensa in diem Christi: repléti fructu justítiæ per Jesum Christum in glóriam & laudem Dei. Scire autem vos volo, fratres, quia quæ circa me sunt, magìs ad profectum venérunt Evangélii: ita ut víncula mea manifesta fíerent in Christo in omni prætório, & in céteris ómnibus; & plures è frátribus in Dómino confidentes vínculis meis: abundántiùs audérent sine timóre verbum Dei loqui.

℟. Dómine, vísita nos in salutári tuo, * Ad videndum in bonitáte electórum tuórum, ad lætandum in lætítia gentis tuæ, ut laudéris cum hereditáte tua. ℣. Iis qui coæquálem nobiscum sortíti sunt fidem in justítia Dei nostri & Salvatóris Jesu Christi, grátia & pax adimpleátur, * Ad videndum. *Ps.* 105. 2. *Petr.* 1.

Lectio iij.

QUidam quidem & propter invídiam & contentiónem; quidam autem & propter bonam voluntátem Christum prædicant: quidam ex caritáte, sciéntes quóniam in defensiónem Evangélii pósitus sum; quidam autem ex contentióne Christum annúntiant non sincérè: existimantes pressúram se suscitáre vínculis meis. Quid enim? Dum omni modo, sive per occasiónem, sive per veritátem Christus annuntié-

tur; & in hoc gáudeo: sed & gaudébo. Scio enim quia hoc mihi provéniet ad salútem per vestram oratiónem: & subministratiónem spíritûs Jesu Christi.

℟. Salvábis me, Dómine, à contradictiónibus pópuli mei: custódies me in caput géntium: pópulus quem ignóro, sérviet mihi; * Et exaltábitur Deus fortis salútis meæ. ℣. Sermo Dei currat, & clarificétur; * Et exaltábitur. Glória. * Et exaltábitur. 2. *Reg.* 22. 2. *Thess.* 3.

IN II. NOCTURNO.

Lectio iv.

Ex Commentário sancti Joannis Chrysóstomi in Epístolam ad Philippenses.

In Præf. n. 2.

PAulus testimónium Philippénsibus dat, non solùm fídei, & periculórum nómine: sed étiam beneficéntiæ; ubi, inquit, quod & in princípio Evangélii, & semel & bis in usum mihi misistis: némine álio id præstante. Hæc ígitur & nos intelligentes, aggrediámur ipsi digni fíeri hujúsmodi exemplis: & primùm quidem promptos ac parátos nos ostendámus pro Christo pati. At enim hoc témpore non est qui Christiános insectétur & vexet. Ergo, ubi nihil áliud, saltèm efficácem & vehementem illórum beneficéntiam imitémur; neque ubi semel atque íterùm dedérimus: omni offício perfunctos nos arbitrémur. Etenim per omnem vitam id faciendum est. Quemádmodùm dívitum filii decus áureum circa collum gestant: illudque nunquam depónunt, tanquam nobilitátis insigne circumferentes; ita & eleemósynam nobis ipsis circumdémus oportet: declarantes nos esse misericordis illíus fílios, qui solem exoríri facit super malos & bonos. At non credunt infidéles? Quinímò per hæc credent: si nos hæc præstitérimus. Nam si víderint nos ómnium miseréri, illumque repræsentáre præceptórem: ad illíus imitatiónem hoc à nobis fíeri intélligent.

℟. Clamavérunt ad Dóminum, cùm tribularentur; & de necessitátibus eórum liberávit eos. * Misit verbum suum, & sanávit eos; & erípuit eos de interitiónibus eórum. ℣. Vidistis quóniam misericors Dóminus est, & miserátor: * Misit verbum. *Ps.* 106. *Jac.* 5.

Lectio v.

NOstis profectò, nostis & vos ex pecúniis mala ómnia: ex pecúniis sexcenta bella solére exístere. Quamobrem qui illas

contémnere dídicit ; tranquillo in portu seipsum locávit : nec damnum posthàc métuit. Ad hanc enim disciplínam illum eleemósyna erudívit : non áppetit posthàc aliéna ; quòmodò enim, cùm sua profundat ac donet ? Nullâ posthàc dívitis invídiâ tángitur; quómodò enim, cùm pauper fíeri velit ? Ipsúmque ánimæ óculum ab omni labe purum reddit. Atque hæc quidem hîc : quorum verò ibi bonórum compos futúrus sit ; nulla unquam orátio queat expónere : non unà cum stultis virgínibus foris manébit ; sed unà cum prudéntibus, unà cum sponso introíbit : spléndidas habens lámpades. Tanta est eleemósynæ virtus ; magnâ cum libertáte alumnos suos introdúcit, ac nemo contradícit : sed omnes cedunt. Nam si Deum in terram adduxit : idque ipsi persuásit ut homo fíeret ; multò magìs hóminem in cœlum intromíttere póterit : usque ádeò magna est ipsíus poténtia.

℟. Confiteantur Dómino misericórdiæ ejus, & mirabília ejus fíliis hóminum ; * Quia suscépit eos de via iniquitátis eórum. ℣. Suscípite infirmos, semper quod bonum est sectámini in omnes : hæc est enim voluntas Dei in Christo Jesu ; * Quia suscépit eos. *Ps.* 106. 1. *Thess.* 5.

Lectio vj.

Itaque si ex misericórdia atque hóminum amóre, Deus homo factus est ; imò si eò adductus est ut servus fíeret : multò magìs propter eam servos in domum introdúcet suam. Hanc amémus, hanc colámus : Non uno aut áltero die, sed per omne tempus; ut ipsa nos bene notos hábeat : nam si ea nos nóverit, & Dóminus noscet ; sin ignóret, Dóminus étiam ignorábit, ac dicet : Néscio vos. Verùm absit ut hanc nos vocem audiámus, sed beátam illam ; Veníte, benedícti Patris mei, possidéte parátum vobis regnum a constitutióne mundi : quod útinam nos omnes consequámur in Christo Jesu Dómino nostro ; cum quo Patri, unàque sancto spirítui glória, impérium, honos, nunc & semper, in sécula seculórum : Amen.

℟. Misericórdiam & veritátem díligit Deus : * Grátiam & glóriam dabit Dóminus : † Non privábit bonis eos qui ámbulant in innocéntia. ℣. Hílarem datórem díligit Deus ; potens est autem omnem grátiam abundáre fácere in vobis : * Grátiam, & glóriam. Glória Patri. † Non privábit. *Ps.* 83. 2. *Cor.* 9.

IN III. NOCTURNO.

Lectio vij.

Léctio sancti Evangélii : secundùm Matthæum.

Cap. 8.

IN illo témpore : Ascendente Jesu in navículam; sécuti sunt eum discípuli ejus : & ecce motus magnus factus est in mari ; ita ut navícula operirétur flúctibus : ipse verò dormiébat. Et réliqua.

Homília sancti Augustíni Epíscopi.

Enarrat. 2. *in Psalm.* 25.

AUdistis in Evangélio ; Periclitabátur navígiũ in stagno : & dormiébat Jesus. Navigámus per quoddam stagnum, & ventus & procellæ non desunt; tentatiónibus quotidiánis hujus séculi : propè opplétur nostrum navígium. Unde autem fit, nisi quia dormit Jesus? Si non dormíret in te Jesus, tempestátes istas non pateréris; sed tranquillitátem habéres intériùs : convigilante tecum Jesu.

℟. Ecce motus magnus factus est in mari, ita ut navícula operirétur flúctibus ; Jesus verò dormiébat. Et discípuli ejus suscitavérunt eum, dicentes : * Dómine, salva nos, perímus. ℣. Exurge, quare obdormis, Dómine? ádjuva nos : * Dómine. *Matth.* 8 *Ps.* 43.

Lectio viij.

QUid est autem, Dormit Jesus? Fides tua, quæ est de Jesu, obdormívit. Surgunt procellæ stagni hujus; vides malos floréré, bonos laboráre : tentátio est, fluctus est. Et dicit ánima tua ; O Deus : ipsa est justítia tua ; ut mali flóreant, boni labórent? Dicis Deo ; Ipsa est justítia tua? & Deus tibi ; Ipsa est fides tua? Hæc enim tibi promísi? ad hoc Christiánus factus es, ut in século isto floréres? Unde hoc dicis? unde flúctibus stagni & tempestáte turbáris? Quia dormit Jesus ; id est, quia fides tua, quæ est de Jesu : sopíta est in corde tuo.

℟. Exurgens Jesus, ait discípulis : * Quid tímidi estis? necdum habétis fidem? ℣. Qui timet Dóminum, non pavébit; quóniam ipse est spes ejus. * Quid tímidi. *Marc.* 4. *Eccli.* 34.

Lectio ix.

QUid facis ut liberéris? Excita Jesum, & dic : Magister, perímus. Movent enim incerta stagni : perímus. Evigilábit ille, id est, rédiet ad te fides tua ; &, ádjuvante illo, considerábis in ánima tua : quia quæ dantur modò malis, non cum illis perseverábunt ; tibi autem quod promíttitur : manébit in æternum. Evi-

gilante Christo, jam tempestas illa non quátiet cor tuum : non opplébunt fluctus navim tuam; quia fides tua ímperat ventis & flúctibus : & tránsiet perículum.

℟. Vidérunt ópera Dómini, & mirabília ejus in profundo. Clamavérunt ad Dóminum : * Et státuit procellam in auram; & † Siluérunt fluctus maris. ℣. Comminátus est Jesus vento, & dixit mari : Tace, obmutesce, * Et. Glória. † Siluérunt. *Ps.* 106. *Marc.* 4.

Ad Benedíctus. *Ant.* 8. *G.* Surgens Jesus, imperávit ventis & mari; & facta est tranquíllitas magna. *Matth.* 8.

Oratio.

DEus, qui nos in tantis perículis constitútos, pro humána scis fragilitáte non posse subsístere : da nobis salútem mentis & córporis; ut ea quæ pro peccátis nostris pátimur : te adjuvante, vincámus. Per Dóminum.

Ad Magníficat. *Ant.* 8. G. Hómines miráti sunt, dicentes : Qualis est hic, quia venti & mare obédiunt ei? *Matth.* 8.

FERIA SECUNDA.

Lectio j.

De Epístola ad Philippenses. *Cap.* 2.

SI qua consolátio in Christo; si quod solátium caritátis : si qua socíetas spíritûs; si qua víscera miseratiónis : impléte gáudium meum, ut idem sapiátis, eamdem caritátem habentes, unánimes, idipsum sentientes; nihil per contentiónem, neque per inánem glóriam : sed in humilitáte superióres sibi ínvicem arbitrantes; non quæ sua sunt sínguli considerantes : sed ea quæ aliórum.

℟. Voluntátem. 348.

Lectio ij.

ITaque, caríssimi mei, (sicut semper obedístis) non ut in præséntia meî tantùm : sed multò magìs nunc in abséntia mea, cum metu & tremóre vestram salútem operámini. Deus est enim qui operátur in vobis & velle & perfícere : pro bona voluntáte. Omnia autem fácite sine murmuratiónibus & hæsitatiónibus; ut sitis sine queréla, & símplices fílii Dei, sine reprehensióne in médio natiónis pravæ & perversæ : inter quos lucétis sicut luminária in mundo.

℟. Dómine. 348.

Lectio iij. Cap. 4.

DE cétero, fratres; quæcumque sunt vera, quæcumque pudíca, quæcumque justa, quæcumque sancta, quæcumque amabília, quæcumque bonæ famæ; si qua virtus,

ſi qua laus diſciplínæ : hæc cogitáte. Quæ & didiciſtis, & accepiſtis, & audiſtis, & vidiſtis in me, hæc ágite : & Deus pacis erit vobiſcum. Gavíſus ſum autem in Dómino vehementer; quóniam tandem aliquandò refloruiſtis pro me ſentíre, ſicut & ſentiebátis : occupáti autem erátis. Non quaſi propter penúriam dico : ego enim dídici in quibus ſum ſuffíciens eſſe. Scio & humiliári, ſcio & abundáre; (ubíque & in ómnibus inſtitútus ſum) & ſatiári, & eſuríre : & abundáre, & penúriam pati. Omnia poſſum in eo qui me confortat.

℟. Salvábis me. 349.

FERIA TERTIA.

Lectio j.

Incipit Epíſtola beáti Pauli Apóſtoli ad Coloſſenſes.

Cap. 1.

PAulus Apóſtolus Jeſu Chriſti per voluntátem Dei, & Timótheus frater; eis qui ſunt Coloſſis, ſanctis & fidélibus frátribus : in Chriſto Jeſu. Grátia vobis & pax à Deo Patre noſtro : & Dómino Jeſu Chriſto. Grátias ágimus Deo & Patri Dómini noſtri Jeſu Chriſti, ſemper pro vobis orantes : audientes fidem veſtram in Chriſto Jeſu, & dilectiónem quam habétis in ſanctos omnes, propter ſpem quæ repóſita eſt vobis in cœlis; quam audiſtis in verbo veritátis Evangélii, quod pervénit ad vos, ſicut & in univerſo mundo eſt, & fructíficat, & creſcit ſicut in vobis : ex ea die quâ audiſtis & cognoviſtis grátiam Dei in veritáte.

℟. Clamavérunt. 349.

Lectio ij.

IDeò & nos ex qua die audívimus; non ceſſámus pro vobis orantes, & poſtulantes ut impleámini agnitióne voluntátis ejus in omni ſapiéntia & intellectu ſpiritáli : ut ambulétis dignè Deo per ómnia placentes, in omni ópere bono fructificantes, & creſcentes in ſciéntia Dei; in omni virtúte confortáti ſecundùm poténtiam claritátis ejus, in omni patiéntia & longanimitáte cum gáudio, grátias agentes Deo Patri qui dignos nos fecit in partem ſortis ſanctórum in lúmine : qui erípuit nos de poteſtáte tenebrárum, & tránſtulit in regnum Fílii dilectiónis ſuæ; in quo habémus redemptiónem per ſánguinem ejus : remiſſiónem peccatórum.

℟. Confiteantur Dómino. 350.

Lectio iij. Cap. 2.

SIcut ergo accepiſtis Jeſum Chriſtum Dóminum, in ipſo, ambuláte; radicáti & ſuper ædificá-

ti in ipso, & confirmáti fide, sicut & didicistis: abundantes in illo in gratiárum actióne. Vidéte ne quis vos decípiat per philosóphiam & inánem falláciam, secundùm traditiónem hóminum, secundùm elementa mundi, & non secundùm Christum; quia in ipso inhábitat omnis plenitúdo divinitátis corporáliter: & estis in illo repléti, qui est caput omnis principátûs & potestátis; in quo & circumcísi estis circumcisióne non manu factâ in expoliatióne córporis carnis: sed in circumcisióne Christi; consepulti ei in baptísmo, in quo & resurrexistis per fidem operatiónis Dei: qui suscitávit illum à mórtuis.

℟. Misericórdiam. 350.

FERIA QUARTA.

Lectio j.

De Epístola ad Colossenses.

Cap. 3.

INdúite vos sicut electi Dei, sancti & dilecti, víscera misericórdiæ, benignitátem, humilitátem, modéstiam, patiéntiam; supportantes ínvicem, & donantes vobísmetipsis, si quis adversùs áliquem habet querélam: sicut & Dóminus donávit vobis, ita & vos. Super ómnia autem hæc, caritátem habéte, quod est vínculum perfectiónis; & pax Christi exultet in córdibus vestris, in qua & vocáti estis in uno córpore: & grati estóte.

℟. Voluntátem. 348.

Lectio ij.

VErbum Christi hábitet in vobis abundanter in omni sapiéntia; docentes & commonentes vosmetipsos psalmis, hymnis & cánticis spirituálibus: in grátia cantantes in córdibus vestris Deo. Omne quodcumque fácitis in verbo aut in ópere; ómnia in nómine Dómini Jesu Christi: grátias agentes Deo & Patri per ipsum. Mulíeres, súbditæ estóte viris: sicut oportet, in Dómino. Viri, dilígite uxóres vestras: & nolíte amári esse ad illas. Fílii, obedíte paréntibus per ómnia: hoc enim plácitum est in Dómino. Patres, nolíte ad indignatiónem provocáre fílios vestros: ut non pusillo ánimo fiant.

℟. Dómine. 348.

Lectio iij. Cap. 3. *&* 4.

SErvi, obedíte per ómnia dóminis carnálibus; non ad óculum servientes, quasi homínibus placentes: sed in simplicitáte cordis timentes Deum. Quodcumque fácitis, ex ánimo operámini sicut Dómino, & non homínibus: scientes quòd à Dómino accipiétis retributiónem hereditátis. Dómino Christo servíte.

Qui enim injúriam facit, recípiet id quod iníquè gessit : & non est personárum accéptio apud Deum. Dómini, quod justum est & æquum, servis præstáte : scientes quòd & vos Dóminum habétis in cœlo. Oratióni instáte : vigilantes in ea in gratiárum actióne.

℟. Salvábis me. 349.

FERIA QUINTA.

Lectio j.

Incipit Epístola prima beáti Pauli Apóstoli ad Thessalonicenses. *Cap.* 1.

PAulus, & Silvánus, & Timótheus, Ecclésiæ Thessalonicénsium in Deo Patre, & Dómino Jesu Christo : Grátia vobis & pax. Grátias ágimus Deo semper pro ómnibus vobis, memóriam vestri facientes in oratiónibus nostris sine intermissióne : mémores óperis fídei vestræ, & labóris, & caritátis, & sustinéntiæ spei Dómini nostri Jesu Christi, ante Deum & Patrem nostrum ; scientes, fratres diléćti à Deo, electiónem vestram : quia Evangélium nostrum non fuit ad vos in sermóne tantùm ; sed & in virtúte, & in Spíritu sancto, & in plenitúdine multa : sicut scitis quales fuérimus in vobis proper vos.

℟. Clamavérunt. 349.

Lectio ij. Cap. 2.

EXhortátio enim nostra non de erróre, neque de immundítia, neque in dolo : sed sicut probáti sumus à Deo, ut crederétur nobis Evangélium ; ita lóquimur, non quasi homínibus placentes : sed Deo, qui probat corda nostra. Neque enim aliquandò fúimus in sermóne adulatiónis, sicut scitis ; neque in occasióne avarítiæ, Deus testis est : nec quærentes ab homínibus glóriam, neque à vobis, neque ab áliis. Cùm possémus vobis óneri esse, ut Christi Apóstoli : sed facti sumus párvuli in médio vestrûm, tanquam si nutrix fóveat fílios suos. Ita desiderantes vos, cúpidè volebámus trádere vobis non solùm Evangélium Dei ; sed étiam ánimas nostras : quóniam caríssimi nobis facti estis.

℟. Confiteantur. 350.

Lectio iij.

MEmores enim estis, fratres, labóris nostri & fatigatiónis ; nocte ac die operantes, ne quem vestrûm gravarémus : prædicávimus in vobis Evangélium Dei. Vos testes estis, & Deus, quàm sanctè, & justè, & sine queréla, vobis qui credidistis, fúimus ; sicut scitis quáliter unumquemque vestrûm, (sicut pater fílios suos)

deprecantes vos & consolantes, testificáti sumus: ut ambularétis dignè Deo qui vocávit vos in suum regnum, & glóriam. Ideò & nos grátias ágimus Deo sine intermissióne; quóniam cùm accepissétis à nobis verbum audítûs Dei, accepistis illud, non ut verbum hóminum: sed (sicut est verè) verbum Dei qui operátur in vobis qui credidistis.

℟. Misericórdiam. 350.

FERIA SEXTA.

Lectio j.

De Epístola prima ad Thessalonicenses. *Cap.* 4.

DE cétero, fratres, rogámus vos, & obsecrámus in Dómino Jesu; ut quemádmodùm accepistis à nobis quómodò opórteat vos ambuláre, & placére Deo: sic & ambulétis, ut abundétis magis. Scitis enim quæ præcepta déderim vobis per Dóminum Jesum. Hæc est enim volúntas Dei, sanctificátio vestra; ut abstineátis vos à fornicatióne: ut sciat unusquisque vestrûm vas suum possidére in sanctificatióne & honóre; non in passióne desidérii, sicut & gentes quæ ignórant Deum: & ne quis supergrediátur, neque circumvéniat in negótio fratrem suum; quóniam vindex est Dóminus de iis ómnibus, sicut prædíximus vobis: & testificáti sumus. Non enim vocávit nos Deus in immundítiam: sed in sanctificatiónem.

℟. Voluntátem. 348.

Lectio ij. Cap. 5.

DE tempóribus autem & momentis, fratres, non indigétis ut scribámus vobis. Ipsi enim diligenter scitis quia dies Dómini, sicut fur in nocte: ita véniet. Cùm enim díxerint, Pax & secúritas; tunc repentínus eis supervéniet intéritus, sicut dolor in útero habenti: & non effúgient. Vos autem, fratres, non estis in ténebris: ut vos dies illa tanquam fur comprehendat. Omnes enim vos fílii lucis estis, & fílii diéi: non sumus noctis, neque tenebrárum. Igitur non dormiámus sicut & céteri: sed vigilémus, & sóbrii simus.

℟. Dómine. 348.

Lectio iij.

ROgámus autem vos, fratres, ut novéritis eos qui labórant inter vos, & præsunt vobis in Dómino, & monent vos; ut habeátis illos abundántiùs in caritáte propter opus illórum: pacem habéte cum eis. Rogámus autem vos, fratres, corrípite inquiétos; consolámini pusillánimes, suscípite infirmos: patientes estóte ad omnes. Vidéte

ne quis malum pro malo alícui reddat : semper quod bonum est sectámini in ínvicem, & in omnes. Semper gaudéte. Sine intermissióne oráte. In ómnibus grátias ágite : hæc est enim voluntas Dei in Christo Jesu in ómnibus vobis. Spíritum nolíte extínguere. Prophétias nolíte spérnere. Omnia autem probáte ; quod bonum est tenéte : ab omni spécie mala abstinéte vos.

℟. Salvábis me. 349.

SABBATO.

Lectio j.

Incipit Epístola secunda beáti Pauli Apóstoli ad Thessalonicenses. *Cap.* 1.

PAulus, & Silvánus, & Timótheus ; Ecclésiæ Thessalonicénsium : in Deo Patre nostro, & Dómino Jesu Christo. Grátia vobis & pax à Deo Patre nostro : & Dómino Jesu Christo. Grátias ágere debémus semper Deo pro vobis, fratres, ita ut dignum est : quóniam supercrescit fides vestra, & abundat cáritas uniuscujusque vestrûm in ínvicem ; ita ut & nos ipsi in vobis gloriémur in Ecclésiis Dei, pro patiéntia vestra, & fide : & in ómnibus persecutiónibus vestris, & tribulatiónibus quas sustinétis in exemplum justi judícii Dei ; ut digni habeámini in regno Dei : pro quo & patímini. Si tamen justum est apud Deum retribúere tribulatiónem iis qui vos tríbulant : & vobis qui tribulámini, réquiem nobiscum in revelatióne Dómini Jesu de cœlo cum Angelis virtútis ejus.

[*Si fiat de Sabbato*, ℟℟℟. *sumentur è II. Noct. Domínicæ præcedentis.*]

Lectio ij. Cap. 2.

ROgámus autem vos, fratres, per adventum Dómini nostri Jesu Christi, & nostræ congregatiónis in ipsum ; ut non citò moveámini à vestro sensu, neque terreámini neque per spíritum, neque per sermónem, neque per epístolam tanquam per nos missam : quasi instet dies Dómini. Ne quis vos sedúcat ullo modo ; quóniam nisi vénerit discéssio primùm : & revelátus fúerit homo peccáti, fílius perditiónis qui adversátur, & extóllitur supra omne quod dícitur Deus, aut quod cólitur ; ita ut in templo Dei sédeat : osténdens se tanquam sit Deus. Non retinétis quòd, cùm adhuc essem apud vos, hæc dicébam vobis ? Et nunc quid detíneat scitis : ut reveléutur in suo témpore. Nam mystérium jam operátur iniquitátis ; tantùm, ut qui tenet nunc, téneat : donec

de médio fiat. Et tunc revelábitur ille iníquus, quem Dóminus Jesus interfíciet spíritu oris sui : & déstruet illustratióne adventûs sui eum.

Lectio iij. Cap. 3.

NAm & cùm essémus apud vos, hoc denuntiabámus vobis; quóniam si quis non vult operári : nec mandúcet. Audívimus enim inter vos quosdam ambuláre inquiétè, nihil operantes : sed curiósè agentes. Iis autem qui ejúsmodi sunt, denuntiámus, & obsecrámus in Dómino Jesu Christo : ut cum siléntio operantes, suum panem mandúcent. Vos autem, fratres, nolíte defícere benefacientes. Quòd si quis non óbedit verbo nostro per epístolam, hunc notáte : & ne commisceámini cum illo, ut confundátur; & nolíte quasi inimícum existimáre : sed corrípite ut fratrem. Ipse autem Dóminus pacis det vobis pacem sempiternam in omni loco. Dóminus sit cum ómnibus vobis. Salutátio mea, manu Pauli; quod est signum in omni epístola : ita scribo. Grátia Dómini nostri Jesu Christi cum ómnibus vobis : Amen.

Ad Magníficat. *Ant.* 5. C. Christus Jesus dedit redemptiónem semetipsum pro ómnibus, testimónium tempóribus suis. 1. *Tim.* 2.

Oratio, ut infrà ad Laudes.

DOMINICA V.
quæ superfuit post Epiphaniam.
IN I. NOCTURNO.

Lectio j.

Incipit Epístola prima beáti Pauli Apóstoli ad Timótheum. *Cap.* 1.

PAulus Apóstolus Jesu Christi secundùm impérium Dei salvatóris nostri, & Christi Jesu spei nostræ; Timótheo dilecto fílio in fide : Grátia, misericórdia, & pax à Deo Patre, & Christo Jesu Dómino nostro. Sicut rogávi te ut remanéres Ephesi, cùm irem in Macedóniam; ut denuntiáres quibusdam ne áliter docérent, neque inténderent fábulis, & genealógiis interminátis : quæ quæstiónes præstant magìs quàm ædificatiónem Dei, quæ est in fide. Finis autem præcepti est cáritas de corde puro; & consciéntia bona : & fide non ficta. A quibus quidam aberrantes, conversi sunt in vanilóquium; volentes esse legis doctóres, non intelligentes neque quæ loquuntur : neque de quibus affirmant.

℟. Díriget Dóminus mansuétos in judício : docébit mites vias suas. *

Univerſæ viæ Dómini, miſericórdia & véritas, requiréntibus teſtamentum ejus. ℣. Sectáre juſtitiam, fidem, caritátem, & pacem; ſtultas autem & ſine diſciplína quæſtiónes devíta.* Univerſæ. *Pſ.* 24. 2. *Tim.* 2.

Lectio ij.

GRátias ago ei qui me confortávit, Chriſto Jeſu Dómino noſtro, quia fidélem me exiſtimávit, ponens in miniſtério; qui priùs blaſphémus fui, & perſecútor, & contumelióſus: ſed miſericordiam Dei conſecútus ſum, quia ignórans feci in incredulitáte. Superabundávit autem grátia Dómini noſtri cum fide & dilectióne quæ eſt in Chriſto Jeſu. Fidélis ſermo & omni acceptióne dignus; quòd Chriſtus Jeſus venit in hunc mundum peccatóres ſalvos fácere: quorum primus ego ſum. Sed ídeò miſericórdiam conſecútus ſum, ut in me primo oſtén-deret Chriſtus Jeſus omnem patiéntiam; ad informatiónem eórum qui creditúri ſunt illi: in vitam ætérnam.

℟. Uſquequò, Deus, improperábit inimícus? irrítat adverſárius nomen tuum in finem? Deus aùtem rex noſter ante ſécula: * Operátus eſt ſalútem in médio terræ. ℣. Fílius hóminis non venit ánimas pérdere, ſed ſalváre: * Operátus eſt. *Pſ.* 73. *Luc.* 9.

Lectio iij. Cap. 2.

OBſecro igitur primum ómnium fíeri obſecratiónes, oratiónes, poſtulatiónes, gratiárum actiónes, pro ómnibus homínibus, pro régibus, & ómnibus qui in ſublimitáte ſunt: ut quiétam & tranquillam vitam agámus in omni pietáte & caſtitáte. Hoc enim bonum eſt, & acceptum coram ſalvatóre noſtro Deo; qui omnes hómines vult ſalvos fíeri: & ad agnitiónem veritátis veníre. Unus enim Deus, unus & mediátor Dei & hóminum homo Chriſtus Jeſus; qui dedit redemptiónem ſemetipſum pro ómnibus: teſtimónium tempóribus ſuis.

℟. Recordátus eſt Dóminus miſericórdiæ ſuæ, & veritátis ſuæ dómui Iſrael: * Vidérunt omnes términi terræ ſalutáre Dei noſtri. ℣. Deus erat in Chriſto mundum reconcílians ſibi, non réputans illis delicta ipſórum. * Vidérunt. Glória Patri. * Vidérunt. *Pſ.* 97. 2. *Cor.* 5.

IN II. NOCTURNO.

Lectio iv.

Sermo ſancti Auguſtíni Epíſcopi.

De verbis Apoſt. Serm. 175. *aliàs* 9. *C.* 1.

FIdélis ſermo & omni acceptióne dignus;

quia Chriſtus Jeſus venit in mundum peccatóres ſalvos fácere : quorum primus ego ſum. Nulla cauſa fuit veniendi Chriſto Dómino : niſi peccatóres ſalvos fácere. Tolle morbos ; tolle vúlnera : & nulla cauſa eſt medicínæ. Si venit de cœlo magnus médicus : magnus per totum orbem terræ jacébat ægrótus. Ipſe ægrótus : genus humánum eſt.

℟. Bénedic, ánima mea, Dómino ; & ómnia quæ intra me ſunt, nómini ſancto ejus : * Anima mea, noli oblivíſci omnes retributiónes ejus, qui propitiátur ómnibus iniquitátibus tuis. ℣. Miſericórdiam conſecútus ſum, ut in me primo oſténderet Chriſtus Jeſus omnem patiéntiam. * Anima. *Pſ.* 102. 1. *Tim.* 1.

Lectio v. Serm. 176. *C.* 4.

DIcit Paulus unicuíque ægróto, & de ſe volenti deſperáre ; Qui curávit me, miſit me ad te, & dixit mihi : Illi deſperanti vade, & dic quid habuiſti ; quid in te ſanávi : quàm citò ſanávi. De cœlo vocávi ; unâ voce percuſſi & dejéci : áliâ erexi & elégi ; tértiâ implévi & miſi : quartâ liberávi & coronávi. Vade, dic ægrótis : clama deſperátis. Fidélis ſermo & omni acceptióne dignus : quia Chriſtus Jeſus venit in mundum peccatóres ſalvos fácere. Quid timétis ? Quid trepidátis ? Quorum primus ego ſum. Ego inquit, vobis loquor, ſanus ægrotántibus ; ſtans jacéntibus : ſecúrus deſperántibus. Ideò enim miſericórdiam conſecútus ſum : ut in me oſténderet Chriſtus Jeſus omnē longanimitátem.

℟. Quómodò miſerétur pater filiórum, miſertus eſt Dóminus timéntibus ſe ; quóniam * Ipſe cognóvit figmentum noſtrum : recordátus eſt quóniam pulvis ſumus. ℣. Non ex opéribus juſtítiæ quæ fécimus nos, ſed ſecundùm ſuam miſericórdiam ſalvos nos fecit : * Ipſe. *Pſ.* 102. *Tit.* 3.

Lectio vj. Cap. 5.

NOlíte ergo deſperáre. Ægróti eſtis : accédite ad eum, & ſanámini ; cæci eſtis : accédite ad eum, & illuminámini. Et qui ſani eſtis ei grátias ágite ; & qui ægrotátis : ad eum ſanandi cúrrite. Dícite omnes ; Veníte, adorémus, & proſternámur ei, & plorémus coram Dómino qui fecit nos : & hómines & ſalvos. Nam ſi ille nos fecit hómines ; nos autem ipſi nos fécimus ſalvos : áliquid illo mélius fécimus ; mélior eſt enim ſalvus homo : quàm quílibet homo. Si ergo te Deus fecit

fecit hóminem ; & tu te feciſti bonum hóminem : quod tu feciſti, mélius eſt. Noli te extóllere ſuper Deum : ſubde te Deo, adóra, proſtérnere ; confitére illi qui fecit te : quia nemo récreat, niſi qui creat ; nemo réficit : niſi qui fecit.

℞. Magnificáte Dóminum mecum, & exaltémus nomen ejus in idipſum. * Accédite ad eum, & illuminámini ; & † Fácies veſtræ non confundentur. ℣. Dignos nos fecit in partem ſortis ſanctórum in lúmine, qui erípuit nos de poteſtáte tenebrárũ. * Accédite. Glória. † Fácies. *Pſ.* 33. *Col.* 1.

IN III. NOCTURNO.

Lectio vij.

Léctio ſancti Evangélii ſecundùm Matthæum.

Cap. 13.

IN illo témpore : Parábolam propóſuit turbis Jeſus, dicens. Símile factum eſt regnum cœlórum hómini : qui ſeminávit bonum ſemen in agro ſuo. Et réliqua.

Homília ſancti Auguſtíni Epíſcopi.

De verbis Ev. Serm. 88. *C.*18.

HOc in myſtério lectiónis hujus cognóvimus, fratres, eſſe intùs in Eccléſia bonos & malos : quòd ſæpè dícimus frumentum & páleam. Nemo ante tempus déferat áream, tóleret páleam in tritúra ; tóleret in área : quod enim tóleret, in hórreo non habébit. Véniet ventilátor : qui dívidet malos à bonis. Erit étiam corporális ſeparátio : quam modò ſpirituális præcédit. A malis corde ſemper disjungímini : ad tempus cautè córpore copulámini. Nec tamen negligentes ſitis in corrigendis veſtris ; ad curam ſcílicet veſtram quómodò pertinéntibus : monendo, docendo, hortando, terrendo.

℞. Símile factum eſt regnum cœlórum hómini qui * Seminávit bonum ſemen in agro ſuo ; cùm autem dormírent hómines, inimícus ſuperſeminávit zizánia. ℣. Ad imáginem ſimilitúdinis ſuæ Deus fecit hóminem ; invídiâ autem diáboli, mors introívit in orbem terrárum. * Seminávit. *Matth.* 13. *Sap.* 2.

Lectio viij.

DUóbus modis non te máculat malus ; ſi non conſéntias, & ſi redárguas : hoc eſt, non communicáre, non conſentíre. Communicátur quippe : quando facto ejus conſórtium voluntátis vel approbatiónis adjúngitur. Hoc ergo nos ádmonens Apóſtolus, ait : Nolíte communicáre opéribus infructuóſis tenebrárum. Et quia parum erat non conſentíre, ſi ſequerétur negligéntia diſciplí-

næ : Magìs autem, inquit, & redargúite. Vidéte quemádmodùm utrumque complexus est; Nolíte communicáre : magìs autem & redargúite. Quid est, Nolíte communicáre? Nolíte consentíre; nolíte laudáre : nolíte approbáre. Quid est, Magìs autem & redargúite? Reprehéndite, corrípite, coercéte. Deinde in ipsa correctióne vel coercitióne alienórum peccatórum cavendum est ne se extollat qui álterum córripit. Neque ergo consentientes sitis malis ut approbétis; neque negligentes ut non arguátis : neque superbientes ut insultanter arguátis.

℟. Zizánia, fílii sunt nequam; inimícus autem qui seminávit ea, est diábolus. * Sicut colliguntur zizánia, & igni comburuntur; sic erit in consummatióne séculi. ℣. In diem perditiónis servátur malus, & ad diem furóris ducétur. * Sicut. *Matth.* 13. *Job.* 21.

Lectio ix.

QUi deserúerit unitátem, víolat caritátem; & quisquis víolat caritátem, quódlibet magnum hábeat : ipse nihil est. Si linguis hóminum loquátur & Angelórum; si sciat ómnia sacramenta; si hábeat omnem fidem ut montes tránsferat; si distríbuat ómnia sua paupéribus; si corpus suum tradat ut árdeat; caritátem autem non hábeat : nihil est, nihil ei prodest. Universa inutíliter habet; qui unum illud quo universis utátur : non habet. Amplectámur ítaque caritátem : studentes serváre unitátem spíritûs in vínculo pacis. Non nos sedúcant qui carnáliter intélligunt : & corporálem separatiónem facientes, ab Ecclésiæ frumentis toto orbe diffúsis spirituáli sacrilégio separantur. Per totum enim mundum seminátum est bonum semen.

℟. Mittet Fílius hóminis Angelos suos; & cólligent eos qui fáciunt iniquitátem, & mittent eos in camínum ignis : * Tunc † Justi fulgébunt sicut sol in regno Patris eórum. ℣. Justum & ímpium judicábit Deus, & tempus omnis rei tunc erit. * Tunc. Glória Patri. † Justi. *Matth.* 13. *Ecclef.* 3.

Ad Benedictus. *Ant.* 3. c. Dómine, nonne bonum semen seminasti in agro tuo? unde ergo habet zizánia? Et ait illis : Inimícus homo hoc fecit. *Matth.* 13.

Oratio.

FAmíliam tuam, quæsumus, Dómine, contínuâ pietáte custódi; ut quæ in sola spe grátiæ cœlestis innítitur : tuâ semper protectióne muniátur. Per

Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum; qui tecum.

Ad Magníficat. *Ant* 1. g. Collígite primùm zizánia, & alligáte ea in fascículos ad comburendum; tríticum autem congregáte in hórreum meum. *Matth.* 13.

FERIA SECUNDA.

Lectio j.

De Epístola prima ad Timótheum. *Cap.* 3.

FIdélis sermo; Si quis Episcopátum desíderat: bonum opus desíderat. Oportet ergo Epíscopum irreprehensíbilem esse, uníus uxóris virum, sóbrium, prudentem, ornátum, pudícum, hospitálem, doctórem, non vinolentum, non percussórem; sed modestum: non litigiósum, non cúpidum; sed suæ dómui bene præpósitum: fílios habentem súbditos cum omni castitáte. Si quis autem dómui suæ præesse nescit; quómodò Ecclésiæ Dei diligéntiam habébit? Non neóphytum; ne in supérbiam elátus: in judícium íncidat diáboli. Oportet autem illum & testimónium habére bonum ab iis qui foris sunt: ut non in oppróbrium íncidat, & in láqueum diáboli.

℞. Díriget. 358.

Lectio. ij. Cap. 4. & 5.

NEmo adolescéntiam tuam contemnat; sed exemplum esto fidélium in verbo, in conversatióne, in caritáte, in fide: in castitáte. Dum vénio, attende lectióni, exhortatióni & doctrínæ. Noli neglígere grátiam quæ in te est: quæ data est tibi per prophétiam cum impositióne mánuum presbytérii. Hæc meditáre, in his esto: ut profectus tuus manifestus sit ómnibus. Attende tibi, & doctrínæ: insta in illis. Hoc enim fáciens; & teipsum salvum fácies: & eos qui te áudiunt. Seniórem ne increpáveris; sed óbsecra ut patrem: júvenes, ut fratres; anus, ut matres: juvénculas, ut soróres in omni castitáte. Víduas honóra: quæ verè víduæ sunt.

℞. Usquequò. 359.

Lectio iij. Cap. 6.

EST autem quæstus magnus píetas cum sufficiéntia. Nihil enim intúlimus in hunc mundum: haud dúbium quod nec auferre quid póssumus. Habentes autem alimenta, & quibus tegámur: his contenti simus. Nam qui volunt dívites fíeri; íncidunt in tentatiónem, & in láqueum diáboli, & desidéria multa inutília & nocíva: quæ mergunt hómines in intéritum & perditiónem. Radix enim ómnium malórum est cupíditas;

quam quidam appetentes, erravérunt à fide : & inſeruérunt ſe dolóribus multis. Tu autem, ô homo Dei, hæc fuge : ſectáre verò juſtítiam, pietátem, fidem, caritátem, patiéntiam, manſuetúdinem. Certa bonum certámen fídei ; apprehende vitam ætérnam in qua vocátus es : & confeſſus bonam confeſſiónem coram multis téſtibus.

℟. Recordátus eſt. 359.

FERIA TERTIA.

Lectio j.

Incipit Epíſtola ſecunda beáti Pauli Apóſtoli ad Timótheum. *Cap.* 1.

PAulus Apóſtolus Jeſu Chriſti, per voluntátem Dei; ſecundùm promiſſiónem vitæ quæ eſt in Chriſto Jeſu : Timótheo caríſſimo fílio; Grátia, miſericórdia, pax à Deo Patre : & Chriſto Jeſu Dómino noſtro. Grátias ago Deo, cui ſérvio à progenitóribus in conſciéntia pura; quòd ſine intermiſſióne hábeam tuî memóriam in oratiónibus meis, nocte ac die deſíderans te vidére, memor lacrymárum tuárum, ut gáudio ímplear : recordatiónem accípiens ejus fídei, quæ eſt in te non ficta; quæ & habitávit primùm in ávia tua Lóide, & matre tua Eúnice : certus ſum autem quòd & in te. Propter quam cauſam admóneo te ut reſúſcites grátiam Dei : quæ eſt in te per impoſitiónem mánuum meárum.

℟. Bénedic. 360.

Lectio ij. Cap. 2.

TU ergo, fili mi, confortáre in grátia, quæ eſt in Chriſto Jeſu; & quæ audiſti à me per multos teſtes, hæc commenda fidélibus homínibus : qui idónei erunt & álios docére. Labóra ſicut bonus miles Chriſti Jeſu. Nemo mílitans Deo, ímplicat ſe negótiis ſeculáribus : ut ei pláceat cui ſe probávit. Nam & qui certat in agóne : non coronátur niſi legítimè certáverit. Laborantem agrícolam oportet primùm de frúctibus percípere. Intéllige quæ dico : dábit étenim tibi Dóminus in ómnibus intelléctum.

℟. Quómodò. 360.

Lectio iij.

JUveníliа autem deſidéria fuge : ſectáre verò juſtítiam, fidem, caritátem, & pacem cum iis qui ínvocant Dóminum de corde puro. Stultas autem & ſine diſciplína quæſtiónes devíta : ſciens quia génerant lites. Servum autem Dómini non oportet litigáre; ſed manſuétum eſſe ad omnes, docíbilem, patientem : cum modéſtia corripientem eos qui reſiſtunt veritáti; nequandò Deus det illis pœ-

niténtiam ad cognoſcendam veritátem : & reſipiſcant à diáboli láqueis, à quo captívi tenentur ad ipſíus voluntátem.

℟. Magnificáte. 361.

FERIA QUARTA.

Lectio j.

De Epíſtola ſecunda beáti Pauli Apóſtoli ad Timótheum. *Cap.* 3.

HOc autem ſcito, quòd in novíſſimis diébus inſtábunt témpora periculóſa : erũt hómines ſeipſos amantes, cúpidi, eláti, ſuperbi, blaſphémi, paréntibus non obedientes, ingráti, ſceleſti, ſine affectióne, ſine pace, criminatóres, incontinentes, immítes, ſine benignitáte, proditóres, protervi, túmidi, & voluptátum amatóres magis quàm Dei; habentes ſpéciem quidem pietátis : virtútem autem ejus abnegantes. Et hos devíta; ex his enim ſunt qui pénetrant domos : & captívas ducunt muliérculas onerátas peccátis, quæ ducuntur váriis deſidériis; ſemper diſcentes : & nunquam ad ſciéntiam veritátis pervenientes.

℟. Díriget. 358.

Lectio ij.

TU autem aſſecútus es meam doctrínam, inſtitutiónem, propóſitum, fidem, longanimitátem, persecutiónes, paſſiónes, quália mihi facta ſunt Antiochíæ, Icónii, & Lyſtris; quales perſecutiónes ſuſtínui : & ex ómnibus eríput me Dóminus. Et omnes qui piè volunt vívere in Chriſto Jeſu : perſecutiónem patientur. Mali autem hómines & seductóres profícient in pejus : errantes, & in errórem mittentes. Tu verò pérmane in iis quæ didiciſti, & crédita ſunt tibi; ſciens à quo didíceris : & quia ab infántia ſacras lítteras noſti; quæ te poſſunt inſtrúere ad ſalútem : per fidem quæ eſt in Chriſto Jeſu.

℟. Uſquequò. 359.

Lectio iij. Cap. 4.

TEſtíficor coram Deo, & Jeſu Chriſto; qui judicatúrus eſt vivos & mórtuos, per adventum ipſíus, & regnum ejus : prædica verbum; inſta opportúnè, importúnè : árgue, óbſecra, íncrepa in omni patiéntia & doctrína. Erit enim tempus, cùm ſanam doctrínam non ſuſtinébunt : ſed ad ſua deſidéria coacervábunt ſibi magiſtros prurientes áuribus; & à veritáte quidem audítum avertent : ad fábulas autem convertentur. Tu verò vígila, in ómnibus labóra; opus fac Evangeliſtæ : miniſtérium tuum imple. Sóbrius eſto.

FERIA QUINTA.

Lectio j.

Incipit Epístola beáti Pauli Apóstoli ad Titum.

Cap. 1.

PAulus servus Dei, Apóstolus autem Jesu Christi secundùm fidem electórum Dei, & agnitiónem veritátis quæ secundùm pietátem est: in spem vitæ ætérnæ quam promísit qui non mentítur Deus ante témpora seculária; manifestávit autem tempóribus suis verbum suum in prædicatióne quæ crédita est mihi secundùm præceptum Salvatóris nostri Dei: Tito dilecto fílio, secundùm commúnem fidem; Grátia & pax à Deo Patre: & Christo Jesu Salvatóre nostro.

℟. Bénedic. 360.

Lectio ij.

HUjus rei grátiâ relíqui te Cretæ, ut ea quæ desunt córrigas, & constítuas per civitátes Presbyteros: sicut & ego dispósui tibi. Si quis sine crímine est, uníus uxóris vir, fílios habens fidéles: non in accusatióne luxúriæ, aut non súbditos. Oportet enim Epíscopum sine crímine esse, sicut Dei dispensatórem; non supérbum, non iracúndum, non vinoléntum, non percussórem, non turpis lucri cúpidum: sed hospitálem, benignum, sóbrium, justum, sanctum, continentem, amplecténtem eum qui secundùm doctrínam est, fidélem sermónem; ut potens sit exhortári in doctrína sana: & eos qui contradícunt, argúere.

℟. Quómodò. 360.

Lectio iij.

SUnt enim multi étiam inobedientes, vanílοqui & seductóres, máximè qui de circumcisióne sunt; quos oportet redárgui: qui universas domos subvertunt, docentes quæ non oportet turpis lucri grátiâ. Dixit quidam ex illis próprius ipsórum prophéta; Cretenses semper mendáces: malæ béstiæ, ventres pigri. Testimónium hoc verum est. Quam ob causam íncrepa illos durè, ut sani sint in fide: non intendentes Judáicis fábulis, & mandátis hóminum aversántium se à veritáte. Omnia munda mundis; coinquinátis autem & infidélibus nihil est mundum: sed inquinátæ sunt eórum & mens & consciéntia. Confitentur se nosse Deum; factis autem negant: cùm sint abomináti, & incrédibiles, & ad omne opus bonum réprobi.

FERIA SEXTA.

Lectio j.

De Epístola ad Titum.

Cap. 2.

TU lóquere quæ decent sanam doctrínam : senes, ut sóbrii sint, pudíci, prudentes, sani in fide, in dilectióne, in patiéntia. Anus simíliter, in hábitu sancto, non criminatríces, non multo vino servientes, bene docentes : ut prudéntiam dóceant adolescéntulas, ut viros suos ament, fílios suos díligant; prudentes, castas, sóbrias, domûs curam habentes, benignas, súbditas viris suis : ut non blasphemétur verbum Dei. Júvenes simíliter hortáre, ut sóbrii sint. In ómnibus teipsum præbe exemplum bonórum óperum, in doctrína, in integritáte, in gravitáte : verbum sanum, irreprehensíbile; ut is qui ex adverso est, vereátur : nihil habens malum dícere de nobis.

℟. Díriget Dóminus mansuétos. 358.

Lectio ij. Cap. 3.

ADmone illos princípibus & potestátibus súbditos esse, dicto obedíre, ad omne opus bonum parátos esse; néminem blasphemáre, non litigiósos esse, sed modestos : omnem ostendentes mansuetúdinem ad omnes hómines. Erámus aliquando & nos insipientes, incréduli, errantes, servientes desidériis & voluptátibus váriis : in malítia & invídia agentes, odíbiles, odientes ínvicem. Cùm autem benígnitas & humánitas appáruit Salvatóris nostri Dei; non ex opéribus justítiæ, quæ fécimus nos : sed secundùm suam misericórdiam salvos nos fecit per lavácrum regeneratiónis & renovatiónis Spíritûs sancti, quem effúdit in nos abundè per Jesum Christum salvatórem nostrum; ut justificáti grátiâ ipsíus : herédes simus, secundùm spem vitæ ætérnæ.

℟. Usquequò, Deus, improperábit. 359.

Lectio iij.

FIdélis sermo est; & de his volo te confirmáre : ut curent bonis opéribus præesse, qui credunt Deo. Hæc sunt bona & utília homínibus. Stultas autem quæstiónes, & genealógias, & contentiónes, & pugnas legis devíta : sunt enim inútiles & vanæ. Hæréticum hóminem, post unam & secundam correptiónem, devíta; sciens quia subversus est qui ejúsmodi est, & delinquit : cùm sit próprio judício condemnátus. Cùm mísero ad te Artemam aut Tychicum; festína ad me veníre Nicópolim : ibi enim státui hiemáre. Z[illegible]

præmitte : ut nihil illis deſit. Diſcant autem & noſtri bonis opéribus præeſſe ad uſus neceſſários : ut non ſint infructuóſi. Salútant te qui mecum ſunt omnes. Salúta eos qui nos amant in fide. Grátia Dei cum ómnibus vobis : Amen.

℟. Recordátus eſt Dóminus. 359.

SABBATO.

Lectio j.

Incipit Epíſtola beáti Pauli Apóſtoli ad Philémonem.

PAulus vinctus Chriſti Jeſu, & Timótheus frater; Philémoni dilecto & adjutóri noſtro : & Appiæ ſoróri caríſſimæ; & Archippo commilitóni noſtro : & Eccléſiæ quæ in domo tua eſt; Grátia vobis & pax à Deo Patre noſtro : & Dómino Jeſu Chriſto. Grátias ago Deo meo, ſemper memóriam tuî fáciens in oratiónibus meis : áudiens caritátem tuam, & fidem quam habes in Dómino Jeſu, & in omnes ſanctos; ut communicátio fídei tuæ évidens fiat in agnitióne omnis óperis boni : quod eſt in vobis in Chriſto Jeſu.

[*Si fiat de Sabbato, ℟℟℟. ſumentur è II. Nocturno Dominicæ præcedentis.*]

G hábui, & conſolatiónem in caritáte tua : quia víſcera ſanctórum requievérunt per te, frater. Propter quod multam fidúciam habens in Chriſto Jeſu imperandi tibi quod ad rem pértinet; propter caritátem magìs óbſecro, cùm ſis talis, ut Paulus ſenex : nunc autem & vinctus Jeſu Chriſti; óbſecro te pro meo fílio, quem génui in vínculis, Onéſimo : qui tibi aliquandò inútilis fuit; nunc autem, & mihi & tibi útilis : quem remíſi tibi. Tu autem illum, & mea víſcera, ſúſcipe. Quem ego volúeram mecum detinére; ut pro te mihi miniſtráret in vínculis Evangélii : ſine consílio autem tuo nihil vólui fácere; uti ne velut ex neceſſitáte bonum tuum eſſet : ſed voluntárium.

Lectio iij.

FOrſitan enim ídeò diſceſſit ad horam à te, ut æternùm illum recíperes : jam non ut ſervum, ſed pro ſervo caríſſimùm fratrem, máximè mihi; quantò autē magìs tibi, & in carne, & in Dómino? Si ergo habes me ſócium : ſúſcipe illum ſicut me; ſi autem áliquid nócuit tibi, aut debet : hoc mihi ímputa. Ego Paulus ſcripſi meâ manu; ego reddam : ut non dicam tibi bes. Ita, frater. Ego te

fruar in Dómino : réfice víſcera mea in Dómino. Confídens in obediéntia tua, ſcripſi tibi : ſciens quóniam & ſuper id quod dico, fácies. Simul autem & para mihi hoſpítium : nam ſpero per oratiónes veſtras donári me vobis. Salútat te Epaphras concaptívus meus in Chriſto Jeſu : Marcus, Ariſtarchus, Demas & Lucas, adjutóres mei. Grátia Dómini noſtri Jeſu Chriſti cum ſpíritu veſtro : Amen.

Ad Magníficat. *Ant.* 6. F. Jeſus Chriſtus herì & hódiè : ipſe & in ſécula. *Hebr.* 13.

Oratio, ut infrà ad Laudes.

DOMINICA VI.
quæ ſuperfuit poſt Epiphaniam.

IN I. NOCTURNO.
Lectio j.

Incipit Epíſtola beáti Pauli Apóſtoli ad Hebræos.

Cap. 1.

MUltifáriàm multiſque modis olim Deus loquens pátribus in Prophétis; novíſſimè diébus iſtis locútus eſt nobis in Fílio, quem conſtítuit herédem universórum : per quem fecit & sécula. Qui cùm ſit ſplendor glóriæ, & figúra ſubſtántiæ ejus, portanſque ómnia verbo virtútis ſuæ, purgatiónem peccatórum fáciens; ſedet ad déxteram majeſtátis in excelſis : tantò mélior Angelis effectus, quantò differéntius præ illis nomen hereditávit.

℟. Speciósus formâ præ fíliis hóminum; diffúſa eſt grátia in lábiis tuis. * Sedes tua, Deus, in ſéculum ſéculi : virga æquitátis, virga regni tui. ℣. Ad Angelos quidem dicit : Qui facit Angelos ſuos ſpíritus : ad Fílium autem : * Sedes tua. *Pſ.* 44. *Hebr.* 1.

Lectio ij.

CUi enim dixit aliquandò Angelórum; Fílius meus es tu, ego hódiè génui te? Et rurſùm : Ego ero illi in Patrem; & ipſe erit mihi in Fílium? Et cùm iterùm introdúcit Primogénitum in orbem terræ, dicit : Et adórent eum omnes Angeli Dei. Et ad Angelos quidem dicit; Qui facit Angelos ſuos ſpíritus : & miniſtros ſuos flammam ignis. Ad Fílium autem; Thronus tuus, Deus, in ſéculum ſéculi : virga æquitátis, virga regni tui. Dilexiſti juſtítiam, & odiſti iniquitátem; proptéreà unxit te, Deus, Deus tuus óleo exultatiónis : præ particípibus tuis.

℟. Regnum tuum, Dómine, regnum ómnium ſeculórum; * Et dominátio tua in omni generatióne,

& generatiónem. ℣. Dómine Deus omnípotens, accepisti virtútem tuam magnam, & regnasti; * Et dominátio. *Ps.* 144. *Apoc.* 11.

Lectio iij.

ET, Tu in princípio, Dómine, terram fundasti; & ópera mánuum tuárum sunt cœli: ipsi perìbunt, tu autem permanébis; & omnes ut vestimentum veterascent: & velut amictum mutábis eos, & mutabuntur; tu autem idem ipse es: & anni tui non defícient. Ad quem autem Angelórum dixit aliquandò; Sede à dextris meis, quoadusque ponam inimícos tuos scabellum pedum tuórum? Nonne omnes sunt administratórii spíritus; in ministérium missi propter eos qui hereditátem cápient salútis?

℟. Tu Dóminus altíssimus super omnem terram: * Nimis exaltátus es super omnes deos. ℣. Dignus es, Dómine Deus noster, accípere glóriam, & honórem, & virtútem; quia tu creasti ómnia: * Nimis. Glória Patri. * Nimis. *Ps.* 96. *Apoc.* 4.

IN II. NOCTURNO.

Lectio iv.

Sermo sancti Athanásii Epíscopi.

Orat. 2. *contra Arianos. n.* 24. & 26.

NEmo disceptantes audire velit hæréticos, Deum non semper Patrem fuisse; sed pósteà factum esse: ut ementiantur áliquo témpore ejus Verbum non extitisse. Nemo, inquam, hæc disputantes patienter audíerit; cùm multæ sint adversùs illos refutatiónes: tum ex verbis Joannis, qui dicit; Erat Verbum: tum ex Pauli scriptis, cujus hæc senténtia est; Qui est splendor glóriæ, & qui est super ómnia Deus benedictus in sécula: Amen. Deus æternáliter est. Æternáliter ígitur existente Patre; æternáliter quoque existit ejus splendor: quod ipsum est Verbum ejus. Ac rursùm Deus existens; ex se existens Verbum habet: neque Verbum supervénit; cùm priùs non esset: neque Pater unquam irrationális, hoc est, sine ratióne & Verbo fuit.

℟. Domináre in médio inimicórum tuórum: * Tecum princípium in die virtútis tuæ in splendóribus sanctórum; ex útero ante lucíferum génui te. ℣. Ad quem Angelórũ dixit Deus aliquandò: Sede à dextris meis, quoadusque ponam inimícos tuos scabellum pedum tuórum? * Tecum princípium. *Ps.* 109. *Hebr.* 1.

Lectio v. n 53. & 55.

SEd, inquiunt, in Epístola ad Hebræos ita

Apóstolus lóquitur: Tantò mélior Angelis factus, quantò præstántius nomen præ illis sortítus est. Ex his verbis cólligunt Verbum Dei creatúram esse: & opus, & unam ex rebus cónditis. Si persónam, rem, tempus apostólici dicti cognóscerent hærétici; nunquam humána in deitátem transferentes: tam ímpiè & stultè adversùs Christum sese habuissent. Id intuéri licébit: si inítium lectiónis probè excípias. Dicit enim Apóstolus; Multifáriàm multísque modis olim Deus locútus est pátribus nostris per Prophétas: últimis autem diébus locútus est nóbis in Fílios. Atque ita paulò post dicit: perfectâ ab eo nostrórum peccatórum purificatióne; ipsum sedére ad déxteram majestátis in excelsis: tantò melióre m Angelis factum, quantò præstántius nomen præ illis sortítus est. De eo ígitur témpore quo nobis per Fíliũ locútus est; cùm peccatórum purgátio fíeret: apostólicum dictum mentiónem facit. Quando autem nobis locútus est in Fílio; aut quando purgátio peccatórum facta est: aut quando natus est homo, nisi post Prophétas; idque in últimis diébus?

℟. Benedícite Dómino, omnes Angeli ejus, potentes virtúte, faciéntes verbum illíus, * Ad audiendam vocem sermónum ejus. ℣. Vidébitis cœlum apertum, & Angelos Dei ascendentes & descendentes supra Fílium hóminis, * Ad audiendam. *Ps.* 102. *Joan.* 1.

Lectio vj.

DEinde cùm narrátio institúta esset de humána Verbi dispensatióne, deque últimis tempóribus: consequenter commemorávit Deum neque superióribus ætátibus tacuisse; sed locútum esse per Prophétas: & postquàm Prophétæ suo officio perfuncti sunt; & lex per Angelos pronuntiáta est: & Fílius étiam ad nos descendit; & ad ministrandum accessit: tunc demum necessáriò subíntulit. Tantò mélior Angelis factus: osténdere volens, quantò Fílius præ servo excellit; tantò functióne officióque servórum: Fílii administratiónem melióre m fuisse.

℟. Quis símilis erit Deo in fíliis Dei? Deus qui glorificátur in concílio Sanctórum: * Magnus, & terríbilis super omnes qui in circúitu ejus sunt. ℣. Qui est de terra, de terra est, & de terra lóquitur; qui de cœlo venit, super omnes est: * Magnus. Glória Patri. * Magnus. *Ps.* 88. *Joan.* 3.

IN III. NOCTURNO.

Lectio vij.

Léctio sancti Evangélii secundùm Matthæum.

Cap. 13.

IN illo témpore : Parábolam propósuit turbis Jesus, dicens ; Símile est regnum cœlórum grano sinápis : quod accípiens homo seminávit in agro suo. Et réliqua.

Homília sancti Hierónymi Presbyteri.

Lib. 2. *in Matth.*

REgnum cœlórum, prædicátio Evangélii est, & notítia Scripturárum, quæ ducit ad vitam : & de qua dícitur ad Judæos ; Auferétur à vobis regnum Dei : & dábitur genti faciénti fructus ejus. Símile est ergo hujuscémodi regnum grano sinápis : quod accípiens homo seminávit in agro suo. Homo qui séminat in agro suo, à plerísque Salvátor intellígitur ; quod in ánimis credéntium séminet : ab áliis, ipse homo séminans in agro suo, hoc est, in semetipsò, & in corde suo.

℟. Locútus est Jesus in parábolis ad turbas, ut implerétur quod dictum est per Prophétam : * Eructábo abscóndita à constitutióne mundi. ℣. Apériam in parábolis os meum ; loquar propositiónes ab inítio : * Eructábo. *Matth.* 13. *Ps.* 77.

Lectio viij.

QUis est iste qui séminat, nisi sensus noster & ánimus ; qui suscípiens granum prædicatiónis, & fovens sementem humóre fídei, facit in agro sui péctoris pulluláre ? Prædicátio Evangélii mínima est ómnibus disciplínis. Ad primam quippe doctrínam, fidem non habet veritátis : hóminem Deum, Deum mórtuum, & scándalum crucis prædicans. Confer hujuscémodi doctrínam dogmátibus philosophórum ; & libris eórum, & splendóri eloquéntiæ, & compositióni sermónum : & vidébis quantò minor sit céteris semínibus sementis Evangélii.

℟. Dimissis turbis, venit Jesus in domum ; & * Accessérunt ad eum discípuli ejus, dicentes : Edísſere nobis parábolam. ℣. Cor sapientis quærit doctrínam : * Accessérunt. *Matth.* 13. *Prov.* 15.

Lectio ix.

SEd illa cùm créverit, nihil mordax, nihil vívidum, nihil vitále demonstrat : sed totum fláccidum marcidumque & mollítum ebullit in ólera, & in herbas quæ citò arescunt & córruunt. Hæc autem prædicátio, quæ parva videbátur in princípio ; cùm vel in ánima credentis,

vel in toto mundo sata fúerit: non exurgit in ólera, sed crescit in árborem; ita ut vólucres cœli (quas vel ánimas credéntium, vel fortitúdines Dei servítio mancipátas sentíre debémus:) véniant & hábitent in ramis ejus. Ramos puto evangélicæ árboris, quæ de grano sinápis créverit: dógmatum esse diversitátes, in quibus supradictárum vólucrum unaquæque requiescit.

℟. Quæ semináverit homo, hæc & metet; quóniam qui séminat in carne sua, de carne & metet corruptiónem: * Qui autem séminat in spíritu, de spíritu metet vitam æternam. ℣. Qui séminat iniquitátem, metet mala: * Qui autem séminat in spíritu. Glória Patri. * Qui autem séminat in spíritu. *Galat.* 6. *Prov.* 22.

Ad Benedictus. *Ant.* 7. *d.* Símile est regnum cœlórum grano sinápis, quod mínimum quidem est ómnibus semínibus: cùm autem créverit, majus est ómnibus oléribus. *Matth.* 13.

Oratio.

PRæsta, quæsumus, omnípotens Deus; ut semper rationabília meditantes: quæ tibi sunt plácita, & dictis exequámur & factis. Per Dóminum.

Ad Magníficat. *Ant.* 1. a. Símile est regnum cœlórum fermento quod acceptum múlier abscondit in farínæ satis tribus, donec fermentátum est totum. *Matth.* 13.

FERIA SECUNDA.

Lectio j.

De Epístola ad Hebræos.

Cap. 2.

PRoptéreà abundántiùs oportet observáre nos ea quæ audívimus: ne fortè pereffluámus. Si enim qui per Angelos dictus est sermo, factus est firmus: & omnis prævaricátio & inobediéntia accépit justam mercédis retributiónem; quómodò nos effugiémus, si tantam neglexérimus salútem? Quæ cùm inítium accepisset enarrári per Dóminum, ab eis qui audiérunt; in nos confirmáta est: contestante Deo signis & portentis, & váriis virtútibus, & Spíritûs sancti distributiónibus secundùm suam voluntátem.

℟. Speciósus formâ præ fíliis. 369.

Lectio ij.

EUm autem, qui módicò quàm Angeli minorátus est, vidémus Jesum, propter passiónem mortis; glóriâ & honóre coronátum: ut grátiâ Dei pro ómnibus gustáret mortem. Decébat enim eum, propter quem ómnia & per quem ómnia; qui multos fílios in glóriam addúxerat: au-

ctórem salútis eórum per passiónem consummáre. Qui enim sanctíficat, & qui sanctificantur: ex uno omnes. Propter quam causam non confúnditur fratres eos vocáre, dicens; Nuntiábo nomen tuum frátribus meis: in médio ecclésiæ laudábo te. Et íterùm: Ego ero fidens in eum. Et íterùm: Ecce ego, & púeri mei quos déderit mihi Deus.

℟. Regnum tuum. 369.

Lectio iij.

QUia ergo púeri communicavérunt carni & sánguini: & ipse simíliter participávit eisdem; ut per mortem destrúeret eum qui habébat mortis impérium, id est, diábolum: & liberáret eos qui timóre mortis per totam vitam obnóxii erant servitúti. Nusquam enim Angelos apprehendit: sed semen Abrahæ apprehendit. Unde débuit per ómnia frátribus similári; ut miséricors fíeret, & fidélis Póntifex ad Deum: ut repropitiáret delicta pópuli. In eo enim, in quo passus est ipse & tentátus: potens est & eis qui tentantur auxiliári.

℟. Tu Dóminus. 370.

FERIA TERTIA.

Lectio j.

De Epístola ad Hebræos.

Cap. 3.

UNde, fratres sancti vocatiónis cœlestis partícipes: consideráte Apóstolum & Pontíficem confessiónis nostræ Jesum; qui fidélis est ei qui fecit illum: sicut & Móyses in omni domo ejus. Amplióris enim glóriæ iste præ Móyse dignus est hábitus: quantò ampliórem honórem habet domûs qui fabricávit illam. Omnis namque domus fabricátur ab áliquo; qui autem ómnia creávit: Deus est. Et Móyses quidem fidélis erat in tota domo ejus tanquam fámulus, in testimónium eórum quæ dicenda erant: Christus verò tanquam Fílius in domo sua; quæ domus sumus nos: si fidúciam & glóriam spei usque ad finem firmam retineámus.

℟. Domináre. 370.

Lectio ij.

VIdéte, fratres, ne fortè sit in áliquo vestrûm cor malum incredulitátis, discedendi à Deo vivo; sed adhortámini vosmetipsos per síngulos dies, donec Hódiè cognominátur: ut non obdurétur quis ex vobis falláciâ peccáti. Partícipes enim Christi effecti sumus: si tamen inítium substántiæ ejus usque ad finem, firmum retineámus. Dum dícitur; Hódiè si vocem ejus audiéritis, nolíte obduráre corda vestra: quemádmodùm in illa exacerbatióne. Quidam enim

audientes, exacerbavérunt: sed non universi qui profecti sunt ex Ægypto per Móysen.

℟. Benedícite. 371.

Lectio iij. Cap. 4.

VIvus est enim sermo Dei, & éfficax; & penetrabílior omni gládio ancípiti: & pertingens usque ad divisiónem ánimæ & spíritûs; compágum quoque ac medullárum: & discrétor cogitatiónum & intentiónum cordis. Et non est ulla creatúra invisíbilis in conspectu ejus: ómnia autem nuda & aperta sunt óculis ejus, ad quem nobis sermo. Habentes ergo Pontíficem magnum, qui penetrávit cœlos, Jesum Filium Dei: teneámus confessiónem. Non enim habémus Pontíficem, qui non possit cómpati infirmitátibus nostris: tentátum autem per ómnia pro similitúdine absque peccáto. Adeámus ergo cum fidúcia ad thronum grátiæ; ut misericórdiam consequámur: & grátiam inveniámus in auxílio opportúno.

℟. Quis símilis. 371.

FERIA QUARTA.

Lectio j.

De Epístola ad Hebræos.

Cap. 6.

QUapropter intermittentes inchoatiónis Christi sermónem, ad perfectióra ferámur; non rursùm jacientes fundamentum pœniténtiæ ab opéribus mórtuis: & fídei ad Deum, baptísmatum doctrínæ, impositiónis quoque mánuum, ac resurrectiónis mortuórum, & judícii æterni. Et hoc faciémus: síquidem permíserit Deus. Impossíbile est enim eos qui semel sunt illumináti; gustavérunt étiam donum cœleste, & partícipes facti sunt Spíritûs sancti: gustavérunt nihilóminùs bonum Dei verbum, virtutesque séculi ventúri; & prolapsi sunt: rursùs renovári ad pœniténtiam; rursùm crucifigentes sibimetipsis Fílium Dei: & osténtui habentes.

℟. Speciósus formâ. 369.

Lectio ij.

TErra enim sæpè venientem super se bibens imbrem, & génerans herbam opportúnam illis à quibus cólitur: áccipit benedictiónem à Deo; próferens autem spinas ac tríbulos, réproba est, & maledicto próxima: cujus consummátio in combustiónem. Confídimus autem de vobis, dilectíssimi, melióra & viciniόra salúti: tametsi ita lóquimur. Non enim injustus Deus, ut obliviscátur óperis vestri, & dilectiónis quam ostendistis in nómine ipsíus: qui ministrastis sanctis, & ministrátis. Cúpimus autem unumquemque vestrûm eamdem

ostentáre sollicitúdinem ad expletiónem spei usque in finem; ut non segnes efficiámini: verùm imitatóres eórum qui fide & patiéntiâ hereditábunt promissiónes.

℟. Regnum tuum. 369.

Lectio iij. Cap. 7. & 8.

LEx hómines constítuit sacerdótes infirmitátem habentes: sermo autem jurisjurandi, qui post legem est, Fílium in ætcrnum perfectum. Capítulum autem super ea quæ dicuntur; Talem habémus Pontíficem, qui consédit in déxtera sedis magnitúdinis in cœlis: sanctórum minister, & tabernáculi veri, quod fixit Dóminus, & non homo. Omnis enim Póntifex ad offerendum múnera & hóstias constitúitur: unde necesse est & hunc habére áliquid quod ófferat. Si ergo esset super terram, nec esset sacerdos: cùm essent qui offerrent secundùm legem múnera; qui exemplári & umbræ desérviunt cœléstium, sicut responsum est Móysi, cùm consummáret tabernáculum: Vide, (inquit) ómnia fácito secundùm exemplar quod tibi ostensum est in monte. Nunc autem mélius sortítus est ministérium; quantò & melióris testamenti mediátor est: quod in melióribus repromissiónibus sancítum est. Nam si illud priùs culpâ vacasset: non útique secundi locus inquireréțur.

℟. Tu Dóminus. 370.

FERIA QUINTA.

Lectio j.

De Epístola ad Hebræos.

Cap. 10.

VOluntárie peccántibus nobis post acceptam notítiam veritátis: jam non relínquitur pro peccátis hóstia; terríbilis autem quædam expectátio judícii: & ignis æmulátio quæ consumptúra est adversários. Irritam quis fáciens legem Móysi: sine ulla miseratióne duóbus vel tribus téstibus móritur; quantò magis putátis deterióra meréri supplícia, qui Fílium Dei conculcáverit: & sánguinem testamenti pollútum dúxerit, in quo sanctificátus est; & spirítui grátiæ contuméliam fécerit? Scimus enim qui dixit: mihi vindicta, & ego retríbuam. Et íterùm: Quia judicábit Dóminus pópulum suum. Horrendum est incídere in manus Dei viventis.

℟. Domináre. 370.

Lectio ij. Cap. 11.

EST autem fides sperandárum substántia rerum: argumentum non apparéntium. In hac enim testimónium consecúti sunt senes. Fide intellígimus aptáta esse sécula Verbo Dei: ut ex invisibílibus visibília fie-

rent. Fide plúrimam hóstiã Abel quàm Caïn óbtulit Deo; per quam testimónium consecútus est esse justus, testimónium perhibente munéribus ejus Deo: & per illam defunctus adhuc lóquitur. Fide Enoch translátus est, ne vidéret mortem; & non inveniebátur, quia tránstulit illum Deus: ante translatiónem enim testimónium hábuit placuisse Deo. Sine fide autem impossíbile est placére Deo. Crédere enim oportet accedentem ad Deum, quia est: & inquiréntibus se remunerátor sit.

℟. Benedícite. 371.

Lectio iij.

FIde Noë, responso accepto de iis quæ adhuc non videbantur, métuens aptávit arcam in salútem domûs suæ; per quam damnávit mundum: & justítiæ quæ per fidem est, heres est institútus. Fide qui vocátur Abraham obedívit in locum exíre, quem acceptúrus erat in hereditátem: & éxiit, nésciens quò iret. Fide demorátus est in terra repromissiónis, tanquam in aliéna: in cásulis habitando cum Isaac & Jacob coherédibus repromissiónis ejusdem. Expectábat enim fundamenta habentem civitátem: cujus ártifex & cónditor Deus.

℟. Quis símilis erit. 371.

FERIA SEXTA.

Lectio j.

De Epístola ad Hebræos.

Cap. 12.

DEponentes omne pondus, & circumstans nos peccátum; per patiéntiam currámus ad propósitum nobis certámen: aspicientes in auctórem fídei, & consummatórem Jesum; qui, propósito sibi gáudio, sustínuit crucem, confusióne contemptâ: atque in déxtera sedis Dei sedet. Recogitáte enim eum qui talem sustínuit à peccatóribus adversùm semetipsum contradictiónem: ut ne fatigémini, ánimis vestris deficientes. Nondum enim usque ad sánguinem restitistis, adversùs peccátum repugnantes: & oblíti estis consolatiónis quæ vobis tanquam fíliis lóquitur, dicens; Fili mi, noli neglígere disciplínam Dómini: neque fatigéris dum ab eo argúeris. Quem enim díligit Dóminus, castígat: flagellat autem omnem fílium quem récipit.

℟. Speciósus formâ præ fíliis hóminum; diffúsa est grátia in lábiis tuis. * Sedes tua, Deus, in séculum séculi: virga æquitátis, virga regni tui. ℣. Ad Angelos quidem dicit: Qui facit Angelos suos spíritus: ad Fílium autem: * Sedes tua. *Ps.* 44. *Hebr.* 1.

Lectio ij.

IN disciplína perseveráte. Tanquam filiis vobis offert se Deus; quis enim filius, quem non córripit pater? Quòd si extra disciplínam estis, cujus partícipes facti sunt omnes: ergo adúlteri, & non fílii estis. Deinde patres quidem carnis nostræ eruditóres habúimus, & reverebámur eos; non multò magis obtemperábimus Patri spirítuum, & vivémus? Et illi quidem in tempóre paucórum diérum secundùm voluntátem suam erudiébant nos: hic autem ad id quod útile est, in recipiendo sanctificatiónem ejus. Omnis autem disciplína in præsenti quidem vidétur non esse gáudii, sed mœróris: pósteà autem fructum pacatíssimum exercitátis per eam reddet justítiæ.

℟. Regnum tuum, Dómine, regnum ómnium seculórum; * Et dominátio tua in omni generatióne, & generatiónem. ℣. Dómine Deus omnípotens, accepisti virtútem tuam magnam, & regnasti; * Et dominátio tua. *Ps.* 144. *Apoc.* 11.

Lectio iij.

PRopter quod remissas manus & solúta génua erígite; & gressus rectos fácite pédibus vestris: ut non claudicans quis erret, magis autem sanétur. Pacē sequímini cum ómnibus, & sanctimóniam sine qua nemo vidébit Deum: contemplantes ne quis desit grátiæ Dei; ne qua radix amaritúdinis sursùm gérminans impédiat: & per illam inquinentur multi. Ne quis fornicátor aut profánus, ut Esaü qui propter unam escam véndidit primitíva sua. Scitóte enim quóniam & pósteà cúpiens hereditáre benedictiónem, reprobátus est: non enim invénit pœniténtiæ locum, quanquam cum lácrymis inquisisset eam.

℟. Tu Dóminus altíssimus super omnem terram: * Nimis exaltátus es super omnes deos. ℣. Dignus es, Dómine Deus noster, accípere glóriam, & honórem, & virtútem; quia tu creasti ómnia: * Nimis. Glória Patri. * Nimis. *Ps.* 96. *Apoc.* 4.

SABBATO.

Lectio j.

De Epístola ad Hebræos.

Cap. 13.

CAritas fraternitátis máneat in vobis. Et hospitalitátem nolíte oblivisci: per hanc enim latuérunt quidam, Angelis hospítio receptis. Mementóte vinctórum, tanquam simul vincti: & laborántium, tanquam & ipsi in córpore morantes. Honorábile connúbium in ómnibus: & thorus

immaculátus. Fornicatóres enim & adúlteros judicábit Deus. Sint mores ſine avarítia, contenti præſéntibus; ipſe enim dixit: Non te déſeram, neque derelinquam. Ita ut confidenter dicámus; Dóminus mihi adjútor: non timébo quid fáciat mihi homo. Mementóte præpoſitórum veſtrórum, qui vobis locúti ſunt verbum Dei; quorum intuentes éxitum converſatiónis: imitámini fidem. Jeſus Chriſtus heri, & hódiè: ipſe & in ſécula.

℟. Domináre in médio inimicórum tuórum: * Tecum princípium in die virtútis tuæ in ſplendóribus ſanctórum; ex útero ante lucíferum génui te. ℣. Ad quem Angelórū dixit Deus aliquandò: Sede à dextris meis, quoadusque ponam inimícos tuos ſcabellum pedum tuórū? * Tecum princípium. *Pſ.* 109. *Hebr.* 1.

Lectio ij.

DOctrínis váriis & peregrínis nolíte abdúci. Optimum eſt enim grátiâ ſtabilíre cor, non eſcis: quæ non profuérunt ambulántibus in eis. Habémus altáre de quo édere non habent poteſtátem: qui tabernáculo deſérviunt. Quorum enim animálium infertur ſanguis pro peccáto in ſan [illegible]: horum córpora cremantur extra caſtra. Propter quod & Jeſus, ut ſanctificáret per ſuum ſánguinem pópulum: extra portam paſſus eſt. Exeámus ígitur ad eum extra caſtra: impropérium ejus portantes. Non enim habémus hîc manentem civitátem: ſed futúram inquírimus. Per ipſum ergo offerámus hóſtiam laudis ſemper Deo: id eſt, fructum labiórum confiténtium nómini ejus. Beneficéntiæ autem & communiónis nolíte oblivíſci: tálibus enim hóſtiis promerétur Deus.

℟. Benedícite Dómino, omnes Angeli ejus, potentes virtúte, facientes verbum illíus, * Ad audiendam vocem ſermónum ejus. ℣. Vidébitis cœlum apertum, & Angelos Dei aſcendentes & deſcendentes ſupra Fílium hóminis, * Ad audiendam. *Pſ.* 102. *Joan.* 1.

Lectio iij.

OBedíte præpóſitis veſtris, & ſubjacéte eis: ipſi enim pervígilant, quaſi ratiónem pro animábus veſtris redditúri; ut cum gáudio hoc fáciant, & non gementes: hoc enim non éxpedit vobis. Oráte pro nobis; confídimus enim quia bonam conſciéntiam habémus: in ómnibus bene volentes converſári. Ampliùs autem déprecor vos hoc fácere: quò celériùs

reſtítuar vobis. Deus autem pacis, qui eduxit de mórtuis Paſtórem magnum óvium in ſánguine teſtamenti æterni, Dóminum noſtrum Jeſum Chriſtum, aptet vos in omni bono: ut faciátis ejus voluntátem, fáciens in vobis quod pláceat coram ſe per Jeſum Chriſtum; cui eſt glória in ſǽcula ſeculórum: Amen.

℟. Quis símilis erit Deo in fíliis Dei? Deus qui glorificátur in concílio Sanctórum: * Magnus, & terríbilis ſuper omnes qui in circúitu ejus ſunt. ℣. Qui eſt de terra, de terra eſt, & de terra lóquitur; qui de cœlo venit, ſuper omnes eſt: * Magnus. Glória Patri. * Magnus. *Pſ.* 88. *Joan.* 3.

PROPRIUM SANCTORUM.

PARS AUTUMNALIS.

FESTA SEPTEMBRIS.

DIE I.

In Festo
SANCTI LUPI,
Senonensis Episcopi.

Simplex.

Omnia de Communi Pontificum, additis quæ sequuntur.

AD NOCT. Lectiones duæ priores de Scriptura occurrente, tribus in duas redactis; & sic in omnibus Simplicibus.

Lectio iij.

LUpus in território Aurelianensi natus est ex nobilíssimis paréntibus, Bettóne ⁝ & Agiâ seu Austregilde. Ab avúnculis suis Austréno Aurelianensi & Aunachário Autissiodorensi Epíscopis; propter déditos religióni mores ⁝ in Clerum cooptátus est. Crescéntibus cum ætáte méritis; Artémio in cáthedra Senonensi suffectus est ⁝ Clero & pópulo id apud regem agéntibus. Quo in múnere admirandis tum pietátis, tum sollicitúdinis pastorális, tum patiéntiæ opéribus eluxit ⁝ máximè sub Theodoríco Burgundiónum rege, apud quem váriis impetítus est calúmniis. Ejus tamen fílio Sigiberto servátâ post mortem ejus intemerátâ fide ⁝ missas à Clotário secundo contra Sénones cópias suis ad Deum précibus répulit. Unde Clotárius Burgundiónum regno potítus ⁝ invísum sibi Præsulem in Neústriam circa Vinemacensem pagum relegávit. Ibi cùm multos infidéles Lupus ad fidem adduxisset; innocéntiam ejus agnóvit tandem Clotárius óperâ sancti Vinebaldi Abbátis apud Trecas, eumque ab exílio revocávit ⁝ & ad ejus pedes advolútus véniam precátus est. In prædio Briennonensi suæ Diœcésis adversâ correptus valetúdine óbiit, plúrimis clarus miráculis; & sepultus est, ut ipse jússerat, sub stillicídio Basílicæ sanctæ Columbæ Mártyris ⁝ quam singulári cultu semper fúerat prosecútus.

Oratio, Deus, qui pópulis. xxv.

VESPERÆ feriales; *à Capitulo de Sequenti*, xx. *Oratio*, Deus, qui beáto. *infrà.*

Fit Commemoratio S. Elpidii, Lugdunensis Episc. Ant. Ego sum. ℣. Elégit. xxv. *Oratio*, Da nobis, quæsumus. xxvj.

Post Vesperas vadit Clerus Primatialis Ecclesiæ ad S. Justum, ubi easdem iterùm cantat.

DIE II.
In Festo
SANCTI JUSTI,
Lugdunensis Episcopi.

Semiduplex-majus.

De Communi Pontificum.

AD NOCT. Lectio j. de Scriptura occurrente è tribus una. Et sic in omnibus Semiduplicibus-majoribus, & minoribus.

Lectio ij.

JUstus splendóre géneris & doctrínâ clarus ⁝ ex Diácono Viennensi ob egrégiam virtútis famam à Clero eléctus; invítus licèt ac relúctans ⁝ Lugdunensem Ecclésiam multis annis rexit. Morum innocéntiâ, austeritáte vitæ; & misericórdiâ in páuperes valdè commendátus ⁝ ac plebi suæ mirífìcè gratus fuit. Subscripsit Concílio Valentíno, in quo plura tum ad tuendam Cathólicam fidem, tum circa disciplínam Ecclesiásticam utilíssimè sancíta sunt. Nec multò post Aquileïensi Concílio, totíus Gálliæ Célticæ Legátus intérfuit ⁝ in quo Præside sancto Ambrósio Mediolanensi sibi amicíssimo, Pallándius & Secundiánus Epíscopi Ariáni repressi sunt. Dimisso cœtu Justus, quod jam diu meditabátur ⁝ abdicándi Episcopátûs consílium perfécit. [*] Hujus causa fuit íntimus dolor, ex aliéna quàm sibi imputábat culpa, conceptus. Cùm enim homo phrenéticus, óbviis quibusque aut vulnerátis, aut trucidátis, in Ecclésiam confugisset; & ad pœnam reposcerétur à furente plebe, ignesque confestim intentante, nisi traderétur homicída ⁝ Justus non ante manus dedit, quàm sibi data esset à Magistrátu fides & sacraménto firmáta, hóminis vitam fore salvam. Verùm plebs datæ fídei ímmemor, homicídam míserè trucidávit. Quapropter Justus, seipse dolenter incúsans, & violátæ fídei ac religiónis expiatúrus injúriam ⁝ Lugdúno éxiens, in Ægyptum cum Lectóre suo Viatóre, solo consiliórum partícipe secessit clánculùm; ubi gradu, pátriâ, ac nómine dissimulátis, postquàm inter anachorétas, pœniténtiæ & contemplatióni áliquot annis

ſe totum dediſſet : in cœlum migrávit. Corpus ejus trans mária conquisítum gregíque ſuo rédditum ; in véteri Machabæórum Ecclésia cónditum eſt : quæ ſubinde ſancti Juſti nomen accépit. Ipsíus caput furóri Calviniáno felíciter ſubreptum : in nova Basílica ejuſdem nómine insignítâ hucuſque ſervátur.

Lectio iij.

De ſancto Elpidio Epiſcopo.

ELpídius nóbili génere ortus, ſanctam Lugdunenſem Ecclésiam rexit : anno círciter quadringentéſimo vigéſimo-quinto. De eo ita ſcríbitur ; Elpídius Lugdunenſis Epíſcopus fuit : qui multâ ſanctitáte flagrávit, doctrínâ & miráculis coruſcávit ; & pópulum ſibi commiſſum felíci curâ gubernans : in eádem civitáte in pace quiévit. Ejus corpus in Ecclésia ſancti Juſti cónditũ : ibídem multis miráculis cláruit. Obiit quarto Nonas Septembris ; & de eo meminérunt martyrológia Bedæ, Adónis, Uſuardi, Románum quoque & Gallicánum : in quo último Sanctórum ſuórum deceſſórum præcláros actus piâ æmulatióne ſecútus dícitur.

Oratio.

DEus, qui beáto Juſto tàm multíplicem grátiam contuliſti ; ut te vocante, ſollicitúdinem paſtorálem pro nobis ſuſcíperet, & te inſpirante relínqueret : concéde nobis ejus interceſſióne ; ut inter varietátes ſéculi vocem tuam ſemper audientes : à voluntáte tua nunquam diſſentiámus. Per Dóminum.

Pro Commem. S. Elpidii Epiſc. Ant. Sacerdótes tui. ℣. Salvum fecit. xxvij. *Orat.* Da nobis, quæſumus. xxvj.

VESPERÆ à Capitulo, de Sequenti, xxvij. *Oratio*, Deus, coróna. *infrà.*

Fit Commem. S. Juſti Epiſc. Ant. Sacerdótes tui. ℣. Salvum fecit. xxvij.

Oratio, ut ſuprà ad Laudes.

DIE III.
In Feſto S. GREGORII, PAPÆ, & Eccleſiæ Doctoris.

Semiduplex-majus.

De Communi Doctorum.

Lectio ij.

GRegórius magnus Gordiáni ex Senatório génere, & ſanctæ Sylviæ fílius, Urbánâ præfectúrâ functus : mórtuo patre, ex própriis facultátibus ſex in Sicília monaſtéria, ſéptimum Romæ ſancti Andréæ nómine in ſuis ædibus ad clivum Scauri exſtruxit ; ubi ſub Valentióne Abbáte mónachi vitam profeſſus, póſteà Abbas fuit : evocátus inde, Diáconus ordinátur. Nec multò poſt à

Pelágio secundo Constantinópolim Apocrisiárius míttitur : sedis apostólicæ responsa factúrus ; ubi ne aulæ consuetúdine, & curis seculáribus píetas refrigésceret : Scripturárum meditatióni, & conscribendis Morálium libris ánimum adhíbuit. Ea in urbe Eutychium Patriarcham, qui contra veram & contrectábilem córporum resurrectiónem scrípserat, ita convícit : ut & Imperátor ejus librum in ignem conjécerit ; & ipse pauló post Eutychius inter morbi dolóres, instante morte, pellem manus suæ contrectans, multis astántibus díxerit : Confíteor quia omnes in hac carne resurgémus.

Lectio iij.

ROmam reversus Gregórius, Pelágio pestiléntiâ subláto ; ómnium votis Póntifex elígitur : anno Christi quingentésimo-nonagésimo. Totísque licèt víribus rénitens, non sine multis lácrymis ordinátus est tértio Nonas Septembris : quæ dies pósteà in multis Ecclésiis ejus memóriæ celebrandæ consecráta est. In Epístola synódica, quam pro more tunc scripsit ad Patriarchas, professus est se sicut sancti Evangélii quátuor libros, sic suscípere quátuor Concília : Nicænum nempe, Constantinopolitánum, Ephesínum, & Chalcedonense : quintum quoque páriter venerári ; quas illa Concília persónas réspuunt, se respúere : quasque venerantur, amplecti. Vétuit ne ullus in Sicília Subdiáconus fíeret : nisi qui continéntiam se servatúrum pollicerétur. Divíni Offícii órdinem cantûsque Ecclesiástici méthodum melióri formæ restítuit. Anglórũ gentem, missis in Británniam Augustíno & áliis mónachis, ad fidem adduxit : unde Anglórum Apóstolus à Beda vocátus est. Admirabília sunt quæ dixit, fecit, scripsit, decrévit : præsertim infirmâ semper valetúdine. Dénique, multis éditis miráculis : Pontificátûs anno décimo-tértio, mense sexto, ad cœlestem beatitúdinem est evocátus. Corpus ejus máxima ex parte in Gállias ad Suessionense sancti Medardi monastérium nono século translátum est.

Oratio.

DEus, coróna Pontíficum & lucerna Doctórum, qui beátum Gregórium Ecclésiæ tuæ providisti Pontíficem & Doctórem ; quæsumus, ut ejus nos semper & documentis erúdias : & exemplis informes. Qui vivis & regnas.

AD VESP.

AD VESP. fit Commem. SS. Marcelli & Valeriani Martyrum. Ant. Cùm vos óderint. ℣. Viríliter ágite. xv. *Oratio*, Deus, qui beátos. *infrà ad Laudes.*

DIE IV.
SS. MARCELLI ET VALERIANI,
Lugdunensium Martyrum.
Simplex.

De Communi plurium Martyrum.

Lectio iij.

MArcellus civis Lugdunensis, in persecutióne Marci Aurélii Antoníni Veri, unus ex quinquaginta Martyribus, qui in ergástulis Lugdúni sub arcta custódia detinebantur: patefacto divínitùs cárcere, unà cum Valeriáno aufúgit. Cùmque Latínũ quemdam à quo Cabilóne hospítio susceptus fúerat, cum omni domo convertisset ad Christum: Argentomagensis ággeris vicum pétiit. Ibi in Priscum Præsidem diis suis immolantem incurrens; ab eóque ad profánum convívium invitátus: non ábnuit modò, sed étiam convívas ácriter reprehendit. Quamobrem ut Christiánus ágnitus, Prisci omniumque adstántium senténtiâ, primùm árborum ramis violenter contractis, ut discerperétur alligátus; sed huic tormento adhuc superstes dedúcitur ad Saturni ac Solis státuas, quæ utrinque Araris ripis imminébant: & perstans in falsórum núminum execratióne, ac Christi láudibus; cíngulo tenùs in terram défodi jubétur: secundo ab urbe Cabilonensi milliário. Demùm tértio die, in Dei láudibus ac veræ fídei confessióne persevérans: in Dómino felíciter obdormívit, die quartâ Septembris. Guntramnus rex super ejus túmulum Basílicam & célebre monastérium Deo in ejus honórem exstruxit. ¶ Sanctus Valeriánus civis étiam Lugdunensis, & cognátus sancti Marcélli, eamdem persecutiónem cum ipso declínans: ad castrum Trenórchium in território Cabilonénsium pervénit. Ibi Dómini Jesu Christi nomen prædicans: plúrimos ad ejus fidem convertit. Tunc Prisco Præsidi ex Cabilóne ubi beátum Marcellum morte affécerat, revertenti delátus est. Primùm minis & terróribus illum frángere conátus est: deindè suspensum, & gravi ungulárum laceratióne cruciátum; cùm in Christi confessióne vidéret immóbilem, ac læto ánimo in ejus láudibus permanentem: prótinùs in eo loco, ubi nunc sacrum ip-

síus corpus débitâ veneratióne in Ecclésia abbatiáli & collegiáta cólitur, gládio animadverti fecit.

Oratio.

DEus, qui beátos Mártyres tuos Marcellum & Valeriánum à fácie inimíci & persequentis fugientes, ad apertam tui nóminis confessiónem roborasti; da nobis, ipsis intercedéntibus, ut sciámus & prudenter tacére: & sapienter loqui. Per Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum; qui tecum, &c.

DIE VIII. SEPTEMBRIS.

IN FESTO

NATIVITATIS

B. MARIÆ VIRGINIS.

SOLEMNE-MINUS.

IN I. VESPERIS.

Psalmi de Feria.

Ant. 3. a. ORiétur stella ex Jacob & consurget virga de Israel. *Num.* 24.

Ant. 1. f. Egrediétur virga de radíce Jesse, & flos de radíce ejus ascendet. *Is.* 11.

Ant. 4. E. Erit radix Jesse, & qui exurget régere gentes: in eum gentes sperábunt. *Rom.* 15.

Ant. 6. F. Requiescet super eum Spíritus Dómini, & replébit eum. *Is.* 11.

Ant. 5. C. In diébus illis salvábitur Juda, & Israel habitábit confidenter. *Jerem.* 23.

Capitulum. Jerem. 3.

ECce dies véniunt, dicit Dóminus: & suscitábo David germen justum; & regnábit rex, & sápiens erit: & fáciet judícium & justítiam in terra.

Hymnus.

DEbitam morti sóbolem creârat
Eva peccátrix: nova destinátur,
Quæ sacro partu scelus atque mortem
Déstruat, Eva.
Victa serpentis fuit illa fraude;
Intimis virus récipit medullis;

Vulnus hæc ſanat, tumidíque colla
Cónterit anguis.
Quò dolus ceſſit? Dómitâ parente,
Totíus ſperat ſóbolis ruínam:
Omnibus reddet Sóboles parentis
Una ſalútem.
Sic lucro cedunt, Dómino volente,
Damna, dum gratâ vice per Maríam
Delet antíquam nova vita mortem,
Grátia culpam.
Díceris mater quoque noſtra, Virgo;
Te proba noſtram, pia Virgo, matrem,
Efficax blandis précibus ſevérum
Fléctere Numen.
Laus ſit æternæ ſua Trinitáti,
Quæ laborantem miſeráta mundum,
Próximos Chriſti, præeunte matre,
Núntiat ortus.
Amen.

℣. Uſque in æternum præparábo ſemen tuum. ℟. Et ædificábo in generatiónem & generatiónem ſedem tuam. *Pſ.* 88.

Ad Magníficat. *Ant.* 1. D. Dómine, ſermo quem locútus es David & ſuper domum ejus, confirmétur in perpétuum, & magnificétur nomen tuum uſque in ſempiternum. 1. *Paral.* 17.

Oratio, ut infrà ad Laudes.

AD COMPLETORIUM.

Pſalmi de Feria.

Ant. 2. D. Ecce ténebræ opérient terram, & calígo pópulos; ſuper te autem oriétur Dóminus. Allelúia. *Iſ.* 60.

Hymnus, Virgo. 161.

Ad Nunc dimittis.

Ant. 1. g. In ſplendóre ortûs tui, omnes vénient, laudem Dómino annuntiantes. Allelúia. *Iſ.* 60.

AD OFFICIUM NOCT.

Invit. Jeſum de María natum, * Veníte, adorémus. *Matth.* 1.

Pſ. 94. Veníte. 2.

Hymnus.

LÆtis terra ſonet pláuſibus; huic Dei
Mater virgo datur: múnere quo nova
Se rerum fácies prótinùs éxerit,
Mundo pax redit áurea.
Hæc eſt illa domus, quâ Deus ádvena
In terris hábitat, digna Deo domus;
Templum grande, ſibi quod própriâ manu
Summus cóndidit Artifex.
Aureis arca vetus fúlſerit úndique
Scintillans rádiis: hæc vácuas decent
Umbras: intérior Núminis ipſíus

Arcam nobílitas decet.
Non hîc manna latet, légifer aut lapis,
Non ramus stérilis: flos viget hîc ferax
Virtútum; sacer hîc panis, homo Deus;
Hîc legis résidet dator.
Sit laus summa Patri, súmmaque Fílio:
Ambórum sit idem Spirítui decus,
Arcánis hábilem qui thálamum modis
Christo præparat hóspiti. Amen.

Psalmi de Officio parvo.

IN I. NOCTURNO.

Ant. 4. f. Appáruit Móysi Dóminus in flamma ignis de médio rubi; & vidébat quòd rubus ardéret, & non combureretúr. *Exod.* 3.

Ant. 8. G. Cùm virgas posuisset Móyses coram Dómino, invénit germinasse virgam Aaron. *Num.* 17.

Ant. 5. a. Abscissus est lapis de monte sine mánibus: lapis autem factus est mons magnus, & implévit universam terram. *Dan.* 2.

℣. Mons in quo beneplácitum est Deo habitáre in eo: ℟. Etenim Dóminus habitábit in finem. *Ps.* 67.

Lectio j.

De Cánticis Canticórum.

Cap. 2.

SUrge, amíca mea, speciósa mea, & veni; columba mea, in foramínibus petræ, in caverna macériæ: ostende mihi fáciem tuam; sonet vox tua in áuribus meis: vox enim tua dulcis, & fácies tua decóra. Cápite nobis vulpes párvulas, quæ demoliuntur víneas: nam vínea nostra flóruit. Dilectus meus mihi; & ego illi qui páscitur inter lília: donec aspíret dies, & inclinentur umbræ. Revértere: Símilis esto, dilecte mi, cápreæ, hinnulóque cervórum super montes Bether.

℟. Noli timére; quia redémi te, & vocávi te nómine tuo: * Ego Dóminus Deus tuus, sanctus Israel, salvátor tuus. ℣. Dóminus tecum: ne tímeas; invenisti enim grátiam apud Deum: * Ego. *Is.* 43. *Luc.* 1.

Lectio ij. Cap. 4.

FAvus distillans lábia tua, sponsa; mel & lac sub lingua tua: & odor vestimentórum tuórum sicut odor thuris. Hortus conclúsus, soror mea sponsa; hortus conclúsus: fons signátus. Emissiónes tuæ paradísus malórum punicórum cum pomórum frúctibus. Cypri cum nardo, nardus & crocus, fístula & cinnamómum cum universis lignis Líbani: myrrha & áloe, cum ómnibus primis unguentis. Fons hortórum:

púteus aquárum vivéntium quæ fluunt ímpetu de Líbano. Surge, Aquilo; & veni, Auster ⁝ persla hortum meum, & fluant arómata illíus.

℟. Hæc dicit Dóminus, fáciens & formans te ab útero: * Effundam Spíritum meum super semen tuum, & benedictiónem meam super stirpem tuam. ℣. Quod nascétur ex te, Sanctum, vocábitur Fílius Dei. * Effundam. *Is.* 44. *Luc.* 1.

Lectio iij. Cap. 5.

VEniat dilectus meus in hortum suum ⁝ & comédat fructum pomórum suórum. Veni in hortum meum, soror mea, sponsa ⁝ méssui myrrham meam cum aromátibus meis; comédi favum cum melle meo ⁝ bibi vinum meum cum lacte meo; comédite, amíci, & bíbite ⁝ & inebriámini, caríssimi. Ego dórmio ⁝ & cor meum vígilat. Vox dilecti mei pulsantis; Aperi mihi, soror mea, amíca mea, columba mea, immaculáta mea ⁝ quia caput meum plenum est rore, & cincinni mei guttis nóctium. Expoliávi me túnicâ meâ; quómodò induar illâ? lavi pedes meos; quómodò inquinábo illos.

℟. Benedícam tibi, complens juramentũ quod spopondi Abraham patri tuo: * Et † Benedicentur in sémine tuo omnes gentes terræ. ℣. Benedicta tu inter mulíeres, & benedictus fructus ventris tui: * Et. Glória. † Benedicentur. *Gen.* 26. *Luc.* 1.

IN II. NOCTURNO.

Ant. 1. g. Dixit Gédeon: Si ros in solo véllere fúerit, & in omni terra síccitas; sciam, Dómine, quòd sicut locútus es, liberábis Israel. *Judic.* 6.

Ant. 8. G. Ecce nubécula parva quasi vestígium hóminis ascendébat de mari, & facta est plúvia grandis. 3. *Reg.* 18.

Ant. 6. F. Fons parvus crevit in flúvium: lux & sol ortus est, & húmiles exaltáti sunt. *Esther*, 11.

℣. Descendet Dóminus sicut plúvia in vellus; ℟. Et sicut stillicídia stillántia super terram. *Ps.* 71.

Benedictiones de Sanctis.

Lectio iv.

Sermo sancti Joannis Damascéni.

In Nativ. B. M. V.

ADeste, gentes omnes, omne hóminum genus ⁝ omnes cujusvis linguæ, ætátis ac dignitátis orbis universi. Lætítiæ natálem lætis ánimis celebrémus ⁝ Dei Genitrícis natálem complectámur; per quam mortálium genus redintegrátum est ⁝ per quam primigéniæ matris Evæ mœror in lætítiam mutátus est.

Etenim illa per divínam senténtiam hoc audívit. In dolóre páries líberos: hæc, Ave, grátiâ plena; illa, Ad virum convérsio tua: hæc, Dóminus tecum.

℟. Exultáte in lætítia, Jacob: personáte, & cánite, quia creávit Dóminus novum super terram: * Fémina circúmdabit virum. ℣. Sacramentum abscónditum à séculis in Deo qui ómnia creávit: * Fémina. *Jerem.* 31. *Ephes.* 3.

Lectio v.

QUid autem quòd Virgo mater orta sit ex stérili? Quia scílicet oportébat ut ad id quod solum sub sole novum futúrum erat: ac miraculórum caput, via per mirácula sternerétur; ac paulátim ab humilióribus ad sublimióra progressus fíeret: quanquam ália quoque áltior ac divínior rátio à me afferri potest. Etenim natúra grátiæ cedit; statque subtrémula: non sústinens prógredi. Quóniam ítaque futúrum erat ut Dei génitrix Virgo ex Anna nascerétur; natúra grátiæ fœtum antevértere mínimè ausa est: sed mansit infructuósa dum grátia fructum edidisset.

℟. Misericórdia & véritas obviavérunt sibi; justítia & pax osculátæ sunt: * Etenim Dóminus dabit benignitátem, & terra nostra dabit fructum suum. ℣. Propósuit Deus in dispensatióne plenitúdinis témporum, instauráre ómnia quæ in cœlis & quæ in terra sunt: * Etenim. *Ps.* 84. *Ephes.* 1.

Lectio vj.

HOdiè stériles portæ aperiuntur: & virgínea ac divína jánua prodit; ex qua & per quam Deus, qui rebus ómnibus supérior est: in orbem terrárum corporáliter introívit. Hódiè de radíce Jesse virga orta est: ex qua mundo flos divínitùs existens ascendit, Hódiè ex terréna natúra cœlum in terra ille cóndidit, qui olim firmamentum ex aquis fínxerat: atque in altum extúlerat. Ac sanè hoc illo longè divínius est. Nam qui in illo condíderat solem: ex hoc ipse justítiæ Sol ortus est.

℟. Ego sum, ego sum quæ Dómino canam: * Cessavérunt fortes in Israel, & quievérunt, donec súrgeret mater in Israel. ℣. Ubi venit plenitúdo témporis, misit Deus Fílium suum factum ex mulíere, factum sub lege; ut eos qui sub lege erant, redímeret. * Cessavérunt. Glória Patri. * Cessavérunt. *Judic.* 5. *Gal.* 4.

IN III. NOCTURNO.

Ant. 7. d. Egressa est glória Dómini, & stetit in intróitu portæ domûs Dómini orientális. *Ezech.* 10.

Ant. 2. D. Dixit Dóminus: Porta hæc clausa erit, & non aperiétur; quóniam Dóminus Deus Israel ingressus est per eam. *Ezech.* 44.

Ant. 3. c. Erit clausa príncipi: princeps ipse sedébit in ea. *Ezech.* 44.

℣. Dómini est assúmptio nostra, ℟. Et sancti Israel regis nostri. *Ps.* 87.

Lectio vij.

Léctio sancti Evangélii secundùm Matthæum.

Cap. 1.

LIber generatiónis Jesu Christi fílii David: fílii Abraham. Abraham génuit Isaac: Isaac autem génuit Jacob. Et réliqua.

Homília sancti Bernardi Abbátis.

Serm. de 12. *Prærog. B.M.V. n.* 8.

QUid micat in generatióne Maríæ? Planè quod ex régibus orta; quòd ex sémine Abrahæ: quòd generósa ex stirpe David. Si id parum vidétur, adde quòd generatióni illi ob singuláre privilégium sanctitátis divínitùs nóscitur esse concessa: quòd longè ante eisdem pátribus cœlitùs repromissa; quòd mysticis præfigurâta miráculis: quòd oráculis prænuntiáta prophéticis. Hanc enim sacerdotális virga, dum sine radíce flóruit; hanc Gedeónis vellus, dum in médio siccæ áreæ máduit: hanc in Ezechiélis visióne orientális porta quæ nulli unquam pátuit, præsignábat.

℟. Abrahæ promittens Deus, jurávit per semetipsum, dicens: Benedícens benedícam te. * Et sic longanímiter ferens, adeptus est repromissiónem. ℣. Dixit Abrahæ Deus: Reges ex te egredientur, & státuam pactum meum inter me, & te, & semen tuum post te: * Et sic. *Hebr.* 6. *Gen.* 17.

Lectio viij.

HAnc dénique præ céteris Isaías; nunc virgam de radíce Jesse oritúram promittébat: nunc evidéntiùs vírginem paritúram. Méritò signum hoc magnum in cœlo apparuisse scríbitur: quòd tantò antè de cœlo nóscitur fuisse promissum. Dóminus ait; Ipse dabit vobis signum: Ecce virgo concípiet. Magnum profectò signum dedit: quia & magnus ipse qui dedit. Hujus ergo prærogatívæ fulgor quorum non vehementer revérberat áciem oculórum?

℟. Semel jurávi in sancto meo, si David méntiar: * Semen ejus in æternum manébit, & thronus ejus sicut sol in conspectu meo. ℣. Antè promíserat Deus per Prophétas de Fílio suo, qui factus est ei ex sémine David secundùm carnem: * Semen. *Ps.* 88. *Rom.* 1.

Lectio ix. n. 9.

NIhilóminus fulget étiã novus ille conceptiónis modus, ut non in iniquitáte, quemádmodùm céteræ omnes: sed superveniente Spíritu sancto, sola, & de sola sanctificatióne María concíperet. Nam quòd verum Deum, & Dei Fílium génuit; ut idem ipse Dei atque hóminis Fílius, unus omnínò Deus & homo prodíret ex María, abyssus est lúminis: nec fácilè díxerim quòd vel angélicus óculus ad hujus fulgóris veheméntiam non calíget. De cétero sanè & virginitátem carnis, & propósitum virginitátis: máximè & ipsíus quoque propósiti nóvitas evidenter illustrat; quòd vidélicèt in libertáte spíritûs, legis Mosáicæ decréta transcendens: illibátam Deo córporis simul & spíritûs sanctimóniam vovit.

℟. Erat virgo desponsáta viro, cui nomen erat Joseph, de domo David; & * Nomen vírginis María. ℣. Tu ipse, Dómine Deus, qui elegisti, posuisti nomen ejus. * Nomen. Glória Patri. * Nomen. *Luc.* 1. 2. *Esd.* 9.

Te Deum.

AD LAUDES.

Psalmi de Dominica.

Ant. 1. g. QUæ est ista, quæ prògréditur quasi auróra consurgens, pulchra ut luna, electa ut sol? *Cant.* 6.

Ant. 4. E. Una est columba mea, perfecta mea, una est matris suæ, electa genitríci suæ. *Cant.* 6.

Ant. 6. *C.* Vidérunt eam fíliæ, & beatíssimam prædicavérunt; regínæ, & laudavérunt eam. *Cant.* 6.

Ant. 5. a. Surge.

Canticum. Judicum, 5.

AUdíte, reges; áuribus percípite, príncipes: * Ego sum, ego sum quæ Dómino canam, psallam Dómino Deo Israel.

Dómine, cùm exíres de Seïr, * & transíres per regiónes Edom,

Terra mota est, * cœlíque ac nubes distillavérunt aquis.

Montes fluxérunt à fácie Dómini * Et Sínaï à fácie Dómini Dei Israel.

Cessavérunt fortes in Israel & quievérunt, * donec súrgeret mater in Israel.

Nova bella elégit Dóminus, * & portas hóstium ipse subvertit.

Salvátæ sunt relíquiæ pó-

puli: * Dóminus in fórtibus dimicávit.

Benedícta inter mulíeres; * benedicátur in tabernáculo suo.

Qui autem díligunt te, Dómine; * sicut sol in ortu suo splendet, ita rútilent.

Et dicitur per Octavam, quando fit de ea.

Ant. Surge & veni, columba mea: ostende mihi fáciem tuam. *Cant.* 7.

Ant. 3. a. Quàm pulchra es, & quàm decóra, caríssima, in delíciis! *Cant.* 7.

Capitulum. Baruch, 5.

DEus ostendet splendórem suum in te, omni qui sub cœlo est; Nominábitur enim tibi nomen tuum à Deo : Pax justítiæ, & honor pietátis.

Hymnus.

MOrtále, cœlo tolle, genus, caput:
En noctis horror désiit; en jubar
Nascentis auróræ propinquum
Admónuit properáre Solem.
Sacro tumentes gérmine jam polus
Terras amícis ímbribus írrigat:
De stirpe Jesse virga surgit
Conspícuum paritúra florem.
Cœlestis illum grátia Spíritûs
Inunget: illi Justítia & Fides,
Timorque castus, Veritasque,
Et Píetas cómites præíbunt.
Hunc ergo, quem tot secla fidélibus
Votis anhélant; quem místero Deus
Promísit orbi, spem salútis,
Accélera, pia Virgo, fructum.
Sit Trinitáti perpétuum decus,
Inflícta mundo quæ míserans mala,
In matre pignus nascitúri
Non dúbium dat habére Christi. Amen

℣. Vultum tuum deprecabuntur, ℟. Omnes dívites plebis. *Ps.* 44.

Ad Benedictus. *Ant.* 7. G. Benedícta tu à Deo tuo in omni tabernáculo Jacob: quóniam in omni gente quæ audíerit nomen tuum, magnificábitur super te, Deus Israel. *Judith*, 13.

Oratio.

DEus, qui secundùm propósitum voluntátis tuæ mundum tibi reconciliáre voluisti : præsta, quæsumus; ut qui Nativitátem Vírginis Maríæ, de qua natus est nobis Christus Salvátor, cum gáudio celebrámus : ipsam quam Fí-

lius operátus eſt ſalútem, Matris interceſſióne conſequámur. Per eumdem Dóminum.

AD HORAS, in fine Hymn. dicitur Doxologia;

Qui natus es de Vírgine,
Jeſu, tibi ſit glória
Cum Patre, cumque Spíritu,
In ſempiterna ſécula.
Amen.

Pſalmi de Dominica.

AD PRIMAM.

Non dicitur Symb. Quicumque.

Ant. 1. g. Quæ eſt iſta.

In ℟. *br.* ℣. Qui natus es * de María vírgine.

Canon ad calcem.

AD TERTIAM.

Ant. 4. E. Una eſt.

Capitulum. Eccli. 24.

QUi creávit me, requiévit in tabernáculo meo, & dixit mihi: In Jacob inhábita; & in Iſrael hereditáre: & in electis meis mitte radíces.

℟. *br.* De ventre matris meæ * Deus meus es tu. * Allelúia, allelúia. De ventre. ℣. Spes mea ab ubéribus, * Allelúia. Glória. De ventre. *Pſ.* 21.

℣. Dómine, ſpes mea à juventúte mea: ℟. In te cantátio mea ſemper. *Pſ.* 70.

AD SEXTAM.

Ant. 6. C. Vidérunt.

Capitulum. Judith, 13.

LAudáte Dóminũ Deum noſtrum, qui non deſéruit ſperantes in ſe; & in me ancillâ ſuâ adimplévit miſericórdiam ſuam: quam promíſit dómui Iſrael.

℟. *br.* Propè timentes Dóminum * ſalutáre ipſíus. * Allelúia, allelúia. Propè. ℣. Ut inhábitet glória * in terra noſtra. * Allelúia. Glória Patri. Propè.

℣. Véritas de terra orta eſt; ℟. Et juſtítia de cœlo proſpexit. *Pſ.* 84.

AD NONAM.

Ant. 3. a. Quàm pulchra es.

Capitulum. Iſaïæ, 41.

ELégi te, & non abjéci te: ne tímeas, quia ego tecum ſum.

℟. *br.* Pópuli confitebuntur tibi * in æternum. * Allelúia, allelúia. Pópuli. ℣. Mémores erunt * nóminis tui, * Allelúia. Glória. Pópuli.

℣. Concupiſcet rex decórem tuum; ℟. Quóniam ipſe eſt Dóminus Deus tuus, & adorábunt eum. *Pſ.* 44.

AD II. VESPERAS.

Pſalmi de Officio parvo.

Ant. 6. F. LAuda & lætáre, fília Sion: quia ecce ego vénio, & habitábo in médio tuî, ait Dóminus. *Zach.* 2.

Ant. 8. G. Rex Iſrael Dóminus in médio tuî; non timébis malum ultrà. *Soph.* 3.

Ant. 1. J. Dóminus Deus tuus in médio tuî; fortis, ipſe ſalvábit. *Soph.* 3.

Ant. 5. C. Gaudébit ſuper te in lætítia, ſilébit in dilectióne ſua, exultábit ſuper te in laude. *Soph.* 3.

Ant. 4. E. Applicabuntur gentes multæ ad Dóminum in die illa, & erunt mihi in pópulum; & habitábo in médio tuî. *Zach.* 2.

Capitulum. Apoc. 21.

ECce tabernáculum Dei cum homínibus, & habitábit cum eis; & ipſi pópulus ejus erunt: & ipſe Deus cum eis erit eórum Deus.

Hymnus.

UNus bonórum fons, Deus, ómnium,
Quàm liberáli fundis opes manu!
Non antè conceſſis Maríam
Quot próperas cumuláre donis!
Inter rigentes, ceu roſa, cláuditur
Spinas, & acres vincit acúleos;
Præſens amáram virulenti
Grátia vim frúticis retundit.
Quantùm pudícas ínclyta vírgines
Præſtat remóto quæ dóminam gradu
Sequuntur, & Regis parentem
Sidéreâ comitantur aulâ!
Nec Angelórum par decus: hi Deo
Adſtant ſedenti; fert hóminem Deum
María, nomen dulce matris
Virgíneo ſócians honóri.
Regína mundi, Virgo cliéntium
Tutéla, mœſtis perfúgium reis,
Fer noſtra Nato vota: triſtem
Non pátitur génitrix repulſam.
Sit Trinitáti perpétuum decus,
Inflicta mundo quæ míſerans mala,
In matre pignus naſcitúri
Non dúbium dat habére Chriſti. Amen.

℣. Sanctificávit tabernáculum ſuum Altíſſimus; ℟. Deus in médio ejus. *Pſ.* 45.

Ad Magníficat. *Ant.* 3. a. Ex te egrediétur qui ſit dominátor in Iſrael, & egreſſus ejus ab inítio, à diébus æternitátis; & erit iſte pax. Allelúia. *Mich.* 5.

Oratio, ut ſuprà, ad Laudes.

AD COMPLETORIUM.

Pſalmi & Capit. de Domin. Reliqua, ut heri.

DIEBUS INTRA OCTAVAM NATIVITATIS B. M.

Semiduplex-minus.

Omnia ut in die, servatis quæ sequuntur. Psalmi de Feria.

AD OFFICIUM NOCT.

Tres Ant. ℣. ℟.℟.℟. *sumuntur ex Noct. diei, secundùm Feriam: nempe, Feriâ ij. & v. è I. Noct. Feriâ iij. & vj. è II. Noct. Feriâ iv. & Sabbato è III. Noct.*

Lectio j. de Scriptura occur. tribus in unam junctis.

Lection. ij & iij. habentur infrà, in qualibet die.

AD LAUDES.

Dicitur Canticum de Festo, quando fit de Octava.

Ant. sola. 5. a. Surge & veni, columba mea: ostende mihi fáciem tuam. *Cant.* 2.

AD HORAS, non dicitur Allelúia. *in* ℟℟℟. *brevibus.*

AD VESPERAS.

Ant. sola. 6. F. Lauda & lætáre, fília Sion: quia ecce ego vénio, & habitábo in médio tuî; ait Dóminus. *Zach.* 2.

AD COMPLETORIUM.

Ut suprà, 387.

DOMINICA INTRA OCTAVAM.

Totum Officium fit de Dominica, ut in Psalterio, incipiendo à I. Vesperis, quæ erunt integræ de Sabbato ante Dominicam occurrentem cum Commem. Nativitatis B. M. in utrisque Vesperis & Laudibus.

DIE IX.
DE OCTAVA.

Lectio ij.

Ex libro sancti Augustíni Epíscopi, de sancta Virginitáte. *C.* 5.

Uníus sanctæ Vírginis partus ómniũ sanctárum vírginum est decus. Et ipsæ cum María matres Christi sunt: si Patris ejus fáciunt voluntátem. Hinc enim & María laudabíliùs atque beátiùs Christi mater est, secundùm ejus senténtiam; Quicumque facit voluntátem Patris mei qui in cœlis est: ipse mihi frater, & soror, & mater est. Has sibi omnes propinquitátes in pópulo quem redémit, spirituáliter éxhibet; fratres & soróres habet sanctos viros & sanctas féminas: quóniam sunt illi in cœlesti hereditáte coherédes. Mater ejus est tota Ecclésia: quia membra ejus per Dei grátiam parit. Item mater ejus est omnis ánima pia, fáciens voluntátem Patris ejus fœcundíssimâ caritáte in iis quos párturit: donec in eis ipse formétur.

Lectio iij.

María ergo fáciens voluntátem Dei corporáliter Christi tantúmmodò

mater est : spirituáliter autẽ & soror & mater. Ac per hoc illa una fémina, non solùm spíritu; verùm étiã córpore : & mater est & virgo. Et mater quidem spíritu, non cápitis nostri, quod est ipse Salvátor, ex quo magìs illa spirituáliter nata est; quia omnes qui in eum credíderint, in quibus & ipsa est, rectè fílii sponsi appellantur : sed planè mater membrórum ejus quod nos sumus; quia cooperáta est caritáte : ut fidéles in Ecclésia nascérentur, qui illíus cápitis membra sunt. Córpore verò ipsíus cápitis mater. Oportébat enim caput nostrum, propter insigne miráculum, secundùm carnem nasci de Vírgine : quò significáret membra sua de Vírgine Ecclésia secundùm spíritum nascitúra.

DIE X.
DE OCTAVA.
Lectio ij.
Sermo sancti Petri Chrysólogi.
Serm. 143.

VIdétis quibus est virgo oppignneráta munéribus. Ave, grátiâ plena. Hæc est grátia quæ dedit cœlis glóriam : terris Deum; fidem géntibus : finem vítiis; vitæ órdinem : móribus disciplínam. Hanc grátiam détulit Angelus; accépit Virgo : salútem séculisReddittúra. Ave, grátiâ plena. Quia síngulis grátia se est largíta per partes : Maríæ verò simul se totam dedit grátiæ plenitúdo. Omnes, inquit Evangelista : de plenitúdine ejus accépimus. Unde & David dicit : Descendit sicut plúvia in vellus. Vellus cùm sit de córpore : nescit córporis passiónes; sic virgínitas cùm sit in carne : vítia carnis ignórat.

Lectio iij.

BEnedicta tu inter mulíeres. Verè benedicta Virgo; quæ & virginitátis póssidet decus : matris & pértulit dignitátem. Verè benedicta; quæ & superni concéptûs méruit grátiam : & sústulit integritátis corónam. Verè benedicta; quæ & divíni gérminis suscépit glóriam : & regína totíus éxtitit castitátis. Verè benedicta; quæ fuit major cœlo, fórtior terrâ, orbe látior : nam Deum quem mundus non capit, sola cepit. Portávit eum qui portat orbem : génuit genitórem suum, nutrívit ómnium vivéntium nutritórem.

VESPERÆ à Capitulo de sequenti, XX. *Oratio*, Deus, qui beátum. *infrà.*

Pro Commemoratione Octavæ, Ant. Ex te egrediétur. ℣. Sanctificávit. 395.

Oratio, Deus, qui secundùm. 393.

DIE XI.
In Festo
SANCTI PATIENTIS,
Lugdunensis Epíscopi.
Semiduplex minus.
De Communi Pontificum.
Lectio ij.

PAtiens Lugdunensis Epíscopus; post annum Christi quadringentésimum & quinquagésimum : Lugdunensem rexit Ecclésiam. Vir fuit, teste Sidónio Apollinári, sanctus, strénuus, sevérus, misséricors : vir demum quàm magnis par láudibus. Miríficam ejus in ædificandis novis Ecclésiis : veteribusque instaurandis religiónem idem Sidónius célebrat. Sed effulsit præcípuè in viva Christi templa, id est, in páuperes effúsa sancti Antístitis munificéntia præsertìm in dira fame quæ tunc exorta est. Aliénas províncias in angústiis pósitas caritátis suæ auxílio solári curávit. Arverno óppido gravíssimâ fame laboranti : panis cópiam largâ manu suppeditávit.

Lectio iij.

ZElo adversùs hæréticos sui témporis máximè cláruit. Lúcidum Presbyterum de líbero arbítrio quod post peccátũ extínctum putábat; & de morte Christi pro salúte ómnium, aliísque fídei capítibus malè sentientẽ : non tantùm in Concílio Arelatensi sub Leóntio cum áliis triginta damnávit; sed étiam post Arelatensis Concílii subscriptiónem, novis erróribus deprehensis : in Synodo Lugdunensi eamdem causam vóluit dénuò tractári. Defuncto Paulo junióri Cabilonensi Epíscopo, beátum Joannem successórem unà cum áliis Comprovinciálibus suis dari curávit : semótis plurimórum factiónibus. Demùm virtútum dierumque plenus obdormívit in Dómino. Sacrum ejus corpus in Ecclésia sancti Justi sepultum est : aut saltem in illam translátum.

Oratio.

DEus, qui beátum Patientem Pontíficem misericórdiæ viscéribus implevisti : quæsumus; ut quem páuperum patrem tuâ grátiâ effecisti : benignum pro nobis intercessórem júgiter esse largiáris. Per Dóminum nostrum.

Fit Commem. Octavæ. Ant. Benedicta tu. ℣. Vultum. *Oratio*, Deus, qui. 393.

VESPERÆ à Capitulo de Sequenti, xx. *Oratio*, Da nobis. xxvj.

Pro Commemorat. Octav.

Ant. Ex te egrediétur. ℣. Sanctificávit. 395. *Oratio*, Deus, qui. 393.

Die XII.
In Festo SANCTI SACERDOTIS, Lugdunensis Episcopi.

Semiduplex-minus.

De Communi Pontificum.

Lectio ij.

SAcerdos vir religiónis & Ecclesiásticæ doctrínæ laude florens, defuncto Leóntio Lugdunensi Antístite; ad primam hanc sedem Cleri voto, pópuli prece, Regis étiam nutu assumptus: susceptum invítè Pastorále hoc munus summa cum Episcopálium virtútum laude administrávit. Ecclesiásticam disciplínam ubíque restítuens; ædes étiam sacras nempè sancti Pauli, & sanctæ Euláliæ quæ pósteà sancti Geórgii dicta est: magnâ fábricâ construxit. Concílio Aurelianensi quinto, in quo sanctiónes salubérrimæ éditæ sunt, præfuit; étiam præsente Constitúto Sénonum Archiepíscopo, Aureliárum Metropolitáno: primusque subscripsit. In eo Concílio méntio fit Xenodóchii à Childeberto vel ab ipsíus cónjuge Ultrogótha Lugdúni, Deo inspiránte, sanctíque Præsulis haud dúbiè suasióne condíti.

Lectio iij.

ANnno quingentésimo quinquagésimo-primo Lutétiam perrexit, sive ad res Ecclésiæ suæ gerendas; sive ad Synodum in causa Saffáraci Parisiórum Epíscopi celebrandam: ubi ante Concílii celebratiónem in morbum íncidit. Imminére sibi mortem séntiens, & Ecclésiæ suæ in pósterum sollícitus; Childebertum regem, qui eum ægrotantem benignè invisébat, deprecátur: ut Nicétius Présbyter soróris suæ fílius sibi substitueerétur Epíscopus. Eum successórem non propter cognatiónem, sed ob méritum insigne postulábat. Voti compos rédditus in magna spíritûs pace quiévit. Corpus ejus Lugdúnum translátum: in Ecclésia Apostolórum pósteà sancti Nicétii, tumulátum est. Lóculum ejus marmóreum Calvinistæ, anno milléſimo quingentésimo sexagésimo-secundo: mádidâ terrâ & lapídibus oppleverunt.

Oratio, Da nobis. xxvj.

Fit Commem. Octavæ. Ant. Benedicta tu. ℣. Vultum. *Oratio*, Deus, qui. 393.

VESPERÆ à Capitulo de Octava, 395.

Fit Commem. sancti Sa-

cerdotis Episc. Ant. Sacerdótes. ℣. Salvum. xxvij. *Oratio*, Da nobis. xxvj.

Die XIII.
DE OCTAVA.

Lectio ij.

Sermo sancti Bernardi, Abbátis.

In Nativ. B. M. V. n. 7.

TOtis medullis córdium, totis præcordiórum affectibus, & votis ómnibus Maríam venerémur: quia sic est voluntas ejus qui totum nos habére vóluit per Maríam. Hæc, inquam, voluntas ejus est: sed pro nobis. In ómnibus síquidem, & per ómnia próvidens míseris, trepidatiónem nostram solátur; fidem éxcitat: spem róborat; diffidéntiam ábigit: érigit pusillanimitátem. Ad Patrem verebáris accédere; Jesum tibi dedit mediatórem: hunc tibi fratrem María dedit. Sed fórsitan & in ipso majestátem vereáre divínam: quòd licèt factus homo, mánserit tamen Deus; Advocátum habére vis & ad ipsum? Ad Maríam recurre: pura síquidem humánitas in María; non modò pura ab omni contaminatióne: sed & pura singularitáte natúræ. Nec dúbius díxerim: exaudiétur & ipsa pro reveréntia sua. Exáudiet útique matrem Fílius: & exáudiet Fílium Pater. Filíoli, hæc peccatórum scala; hæc mea máxima fidúcia est: hæc tota rátio spei meæ.

Lectio iij.

INvenisti, ait Angelus, grátiam apud Deum: Felíciter. Semper hæc invéniet grátiam: & sola est grátia quâ egémus. Prudens Virgo non sapiéntiam, sicut Sálomon, non divítias, non honóres, non poténtiam: sed grátiam requirébat. Nimírùm sola est grátia quâ salvámur. Quid nos ália concupíscimus, fratres? Quærámus grátiam, & per Maríam quærámus; quia quod quærit, ínvenit: & frustrári non potest. Quærámus grátiam; sed grátiam apud Deum: nam apud hómines grátia fallax. Quærant álii méritum: nos inveníre grátiam studeámus. Quid enim? Num grátiæ est quòd hîc sumus? Profectò misericórdiæ Dómini est: quòd non sumus consumpti nos. Qui nos? Nos perjúri; nos adúlteri: nos homicídæ; nos raptóres: purgamenta útique mundi hujus. Consúlite consciéntias vestras, fratres; & vidéte quia ubi abundávit delictum: superabundat & grátia. María non prætendit méritum: sed grátiam quærit.

VESPERÆ de Sequenti.

DIE XIV.

In Festo

EXALTATIONIS SANCTÆ CRUCIS.

Duplex-minus.

IN I. VESPERIS.

Psalmi de Feria ; & sic in toto Officio.

Ant. 8. G. RAdix Jesse, qui stat in signum populórum, ipsum gentes deprecabuntur ; & erit sepulcrum ejus gloriósum. *Is.* 11.

Ant. 3. a. Ascendet sicut virgultum coram eo, & sicut radix de terra sitienti : non est spécies ei, neque decor. *Is.* 53.

Ant. 4. E. Sicut ovis ad occisiónem ducétur ; & quasi agnus coram tondente se, non apériet os suum. *Is.* 53.

Ant. 1. D. Si posúerit pro peccáto ánimam suam, vidébit semen longævum ; & voluntas Dómini in manu ejus dirigétur. *Is.* 53.

Ant. 7. d. Justificábit ipse justus multos, & iniquitátes eórum ipse portábit. *Is.* 53.

Capitulum. Isaïæ, 11.

LEvábit Dóminus signum in natiónes & congregábit prófugos Israel : & dispersos Juda cólliget à quátuor plagis terræ.

Hymnus.

CRux alma, salve, Crux venerábilis,
Torrente Christi sánguinis ébria ;
Testis dolórum, tu supréma
Verba Dei morientis audis.

Tu celsa sedes, unde suos docet ;
Vitális, in quo nos péperit, thorus ;
Currus triumphantis ; tribúnal
Júdicis, atque litantis ara.

Non rapta cæsis hóstibus ímpia
Hîc arma fulgent ; nec dómiti duces
Graves caténis hîc trahuntur :
Nobílior Crucis est triumphus.

Orbis redempti quália pígnora !
Crux tincta Christi sánguine adhuc madet.
Speráte, mortáles : salútem
Plena necis monumenta præstant.

Crux certa cœli sémita, quæ Patris
Thronum petenti pandis iter Deo :
Nunc álterâ nobis nefas est,
Ire viâ malè delicátos.

Laus summa Patri qui creat ómnia,
Natóque mundum qui réparat Cruce :
Qui cuncta replet, summa sancto
Spirítui : tribus una semper. Amen.

℣. Accípere ánimam meã consiliáti sunt: ℟. Ego autem in te sperávi, Dómine. *Ps.* 30.

Ad Magníficat. *Ant.* I. J. Ego quasi Agnus qui portátur ad víctimam; cogitavérunt super me consília, dicentes: Eradámus eum de terra vivéntium; & nomen ejus non memorétur ámpliùs. *Jerem.* II.

Oratio, ut infrà ad Laudes.

Fit Commem. de Nativitate B. Mariæ, Ant. Ex te egrediétur. ℣. Sanctificávit. 395. *Oratio*, Deus. 393.

AD COMPLETORIUM.

Psalmi de Feria cum sua Antiphona, ut in Psalterio.

Hymn. Grates. *cum Doxologia sequenti, quæ dicitur etiam cras ad Horas.*

Qui per Crucem nos líberas,
Fili, tibi laus máxima
Cum Patre: nec tibi minor
Laus, utriusque Spíritus.
Amen.

Ad Nunc dimittis. *Ant.* Dómine, dabis. *ut in Psalterio.*

AD OFFICIUM NOCT.

Invit. Jesum qui crucifixus est, * Veníte, adorémus. *Matth.* 28.

Ps. 94. Veníte. 2.

Hymnus.

LIgnum Crucis mirábile,
Totum per orbem próminet,
In qua pependit ínnocens
Christus, Redemptor ómnium.

Hanc nulla cedrus árborem
Adæquat alto vértice,
Quæ poma nescit nóxia,
Sed ferre vitæ prémia.

Tu, Christe, Rex piíssime,
Hujus Crucis signáculo,
Diébus, horis ómnibus,
Muníre nos non ábnuas;

Ut lingua cordi cónsona,
Comesque cordis púritas,
Laudis tibi perénniter
Munus rependat débitum.

Qui per Crucem nos líberas,
Fili, tibi laus máxima
Cum Patre: nec tibi minor
Laus, utriusque Spíritus.
Amen.

IN I. NOCTURNO.

Ant. I. *a.* Benedictum est lignum, per quod fit justítia. *Sap.* 14.

Ant. 3. *a.* Ab inítio cùm perírent superbi gigantes, spes orbis terrárum ad ratem confúgiens, remísit século semen nativitátis. *Sap.* 14.

Ant. 8. G. Cùm aqua deléret terram, sanávit iterùm sapiéntia, per contemptíbile lignum Justum gubernans. *Sap.* 10.

℣. Laudábunt ligna saltûs coram Dómino; ℟. Quia venit judicáre terram. I. *Paral.* 16.

Lectiones de Scriptura occurrente.

Post j. Lect. ℞. Quóniam potens es, Dómine, ex ómnibus salváre; transeuntes mare hómines; * Exíguo ligno liberáti sunt. ℣. Quem vos interemistis, suspendentes in ligno, hunc príncipem Deus exaltávit, ad dandam pœniténtiam Israéli, * Exíguo. *Sap.* 14. *Act.* 5.

Post ij. Lect. ℞. Duxit Abraham fílium suum secum, & ábiit ad locum quem præcéperat ei Deus, ut immoláret eum: * Ligna quoque holocausti impósuit, & pósuit eum in altáre. ℣. Próprio Fílio suo non pepercit Deus: sed pro nobis ómnibus trádidit illum: * Ligna. *Genes.* 22. *Rom.* 8.

Post iij. Lect. ℞. De sánguine agni ponent fílii Israel super utrumque postem, & in superlimináribus domórum: * Erit autem sanguis vobis in signũ, † Nec erit in vobis plaga disperdens. ℣. Redempti estis pretióso sánguine quasi agni immaculáti Christi: * Erit. Glória. † Nec. *Exod.* 12. 1. *Petr.* 1.

IN II. NOCTURNO.

Ant. 2. D. Dóminus ostendit Móysi lignum: quod cùm misisset in aquas, in dulcédinem versæ sunt. *Exod.* 15.

Ant. 7. b. Nonne à ligno indulcáta est aqua amára? & dedit homínibus sciéntiam Altíssimus, honorári in mirabílibus suis. *Eccli.* 38.

Ant. 4. A. In hoc ostendisti inimícis nostris, quia tu es qui líberas ab omni malo. *Sap.* 16.

℣. In te speravérunt patres nostri, Dñe: ℞. Speravérunt, & liberasti eos. *Ps.* 21.

Lectio iv.

CHósroes Persárum rex, extrémis Phocæ impérii tempóribus, Ægypto & Africâ occupátis, ac Jerosólymâ captâ; multisque ibi Christianórum míllibus, partim cæsis, partim in captivitátem cum Zacharía Patriarcha abductis: Crucem étiam Dómini quam Heléna in monte Calváriæ collocárat; post innúmeras distributiónes, tribus jam tum réliquis portiónibus conflátam, in Pérsidem asportávit: anno Christi sexcentésimo décimo-quarto. Heráclius qui jam ab annis quátuor Phocæ succésserat: étiam per sequentes annos multis belli incómmodis, & calamitátibus affectus, pacem bis à Chósroa pétiit; sed hanc ille pertináciter utrâque vice denegávit: nisi Crucifixo abnegáto, sol adorarétur à Románis. Quam impietátem detestátus Heráclius; implorato Dei auxílio bellum, quasi sacrum suscépit: militesque

ad martyrium hortátus, qua signa cum hoste cóntulit. Post díuturnum bellum, anno demum sexcentésimo vigésimo-séptimo exeunte: Persas ingenti prælio superávit.

℟. Pugnávit Jósue contra Amalec: cùmque levá-ret Móyses manus, vincébat Israel; Aaron autem & Hur sustentábant manus ejus ex utráque parte. * Et dixit Dóminus: Delébo memóriam Amalec. ℣. Preces supplicationesque cum lácrymis ófferens Christus, exaudítus est; & factus est obtemperántibus sibi causa salútis ætérnæ. * Et dixit. *Exod.* 17. *Hebr.* 5.

Lectio v.

VIctus ígitur Chósroes, in fuga quâ trajícere Tigrim parábat: Medarsen filium sócium regni designat. Quam contuméliam cùm Síroes Chósroæ major natu fílius ægrè ferret; patre simul & fratre interemptis, regno Persárum potítus est: pacemque cum Heráclio fecit quibusdam acceptis conditiónibus; quarum ea prima fuit: ut Crucem Dómini restitúeret. Captívos ítaque, imprímis Zacharíam patriarcham dimísit, restitútis étiam Crucis sanctæ partículis: quarum thecam argénteam íntegrã, illæsaque sigilla ipse Patriarcha agnóvit. Igitur Crux sancta quatuórdecim post annos quàm vénerat in Persárum potestátem, recepta est; & deláta primùm Constantinópolim: & anno sequenti Jerosólymam; in locum prístinum restitúta est: actæque Deo de victóriis grátiæ. Exinde Exaltatiónis sanctæ Crucis festívitas, quæ hâc die quotannis agebátur: celébrior habéri cœpit.

℟. Fugávit Jósue Amalec; ædificavitque Móyses altáre, & vocávit nomen ejus, Dóminus exaltátio mea, dicens: * Quia manus sólii Dómini erit contra Amalec, à generatióne in generatiónem. ℣. Ostendit mihi Angelus in médio civitátis lignum vitæ: & omne maledictum non erit ampliùs, sed sedes Dei & Agni in illa erunt; * Quia. *Exod.* 17. *Apoc.* 22.

Lectio vj.

HAc eâdem die sanctus Ludovícus, Francórum rex, anno millésimo ducentésimo quadragésimo-primo, partem Domínicæ Crucis, quæ in Syria título pígnoris apud Templários mílites remánserat, à Balduíno Orientis Imperatóre acceptam cum ália non módica portióne; ex qua Imperatóres Ecclésiis & amícis partículas dare consuéverant: item ália multa

Domínicæ Passiónis instrumenta, Parísios, præcedente Clero, solémniter tránstulit. Tunc rex piíssimus magnum exhíbuit christiánæ pietátis argumentum; cùm, abjectis véstibus régiis, & pedes nudátus: in urbem íntulit instrumentum quo mundi prétium persolútum est. Demum constructâ in régio palátio magníficâ Capellâ: sacrosancta redemptiónis nostræ insígnia religiósè in ea asservári vóluit.

℟. Benedixit rex pópulo in nómine Dómini exercítuum, dixitque: Ante Dóminum vílior fiam plusquàm factus sum, & ero húmilis in óculis meis, * Et gloriósior apparébo. ℣. Mihi absit gloriári, nisi in Cruce Dómini nostri Jesu Christi; * Et. Glória Patri. * Et. 2. *Reg.* 6. *Gal.* 6.

IN III. NOCTURNO.

Ant. 8. c. Mórsibus colubrórum exterminabantur; sed ad correptiónem in brevi turbáti sunt, signum habentes salútis. *Sap.* 16.

Ant. 6. *C.* Qui conversus est, non per hoc quod vidébat sanabátur, sed per te ómnium Salvatórem. *Sap.* 16.

Ant. 5. C. Misericórdia advéniens sanábat illos; in memória enim sermónum tuórum examinabantur. *Sap.* 16.

℣. Tu es Deus qui mandas salútes Jacob; ℟. Salvasti enim nos de affligéntibus nos. *Ps.* 43.

Lectio vij.

Léctio sancti Evangélii: secundùm Joannem.

Cap. 12.

IN illo témpore: Dixit Jesus turbis Judæórum. Nunc judícium est mundi: nunc princeps hujus mundi ejiciétur foràs. Et ego si exaltátus fúero à terra: ómnia traham ad meipsum. Et réliqua.

Homília sancti Leónis Papæ.

Serm. 8. *de Pass. Domini.*

EXaltáto, dilectíssimi, per crucem Christo; non illa tantùm spécies aspéctui mentis occurrat, quæ fuit in óculis impiórum, quibus per Móysen dictum est: Et erit pendens vita tua ante óculos tuos; & timébis die ac nocte: & non credes vitæ tuæ. Isti enim nihil in crucifixo Dómino præter fácinus suum cogitáre potuérunt; habentes timórem, non quo fides vera justificátur: sed quo consciéntia iníqua torquétur. Noster verò intellectus, quem Spíritus veritátis illúminat: glóriam Crucis cœlo terrâque radiantem, puro ac líbero corde suscípiat; & interióre ácie vídeat, quale sit quod Dóminus: cùm de pas-

ſiónis ſuæ loquerétur inſtántiâ, dixit; Nunc judícium mundi eſt: nunc princeps hujus mundi ejiciétur forâs; & ego ſi exaltátus fúero à terra: ómnia traham ad me.

℞. Nunc judícium eſt mundi, nunc princeps hujus mundi ejiciétur forâs; * Et ego ſi exaltátus fúero à terra, ómnia traham ad meipſum. ℣. Locútus eſt Dóminus ad Móyſen: Fac ſerpentem æneum, & pone eum pro ſigno: qui percuſſus aſpéxerit eum, vivet. * Et ego. *Joan.* 12. *Num.* 21.

Lectio viij. Cap. 7.

O Admirábilis poténtia Crucis! ô ineffábilis glória paſſiónis! in qua & tribúnal Dómini, & judícium mundi, & poteſtas eſt Crucifixi. Traxiſti enim, Dómine, ómnia ad te; & cùm expandiſſes totâ die manus tuas ad pópulum non credentem & contradicentem tibi: confitendæ majeſtátis tuæ ſenſum totus mundus accépit. Traxiſti, Dómine, ómnia ad te; cùm in execratiónem Judáici ſcéleris, unam protulérunt ómnia elementa ſenténtiam: cùm obſcurátis luminéribus cœli, & converſo in noctem die; terra quoque mótibus quaterétur inſólitis: univerſaque creatúra impiórum úſui ſe negáret. Traxiſti, Dómine, ómnia ad te; *quóniam, ſciſſo templi velo, ſancta ſanctórum ab indignis pontifícibus receſſérunt: ut figúra in veritátem; prophétia in manifeſtatiónem: & lex in Evangélium verterétur.

℞. Deus, quæ prænuntiávit per os ómnium Prophetárum pati Chriſtum ſuum, ſic implévit. * Pœnitémini ígitur, & convertímini, ut deleantur peccáta veſtra. ℣. Ipſe peccáta multórum tulit, & pro tranſgreſſóribus rogávit. * Pœnitémini. *Act.* 3. *Iſ.* 53.

Lectio ix.

TRaxiſti, Dómine, ómnia ad te; ut quod in uno Judææ templo obumbrátis ſignificatiónibus tegebátur: pleno apertóque ſacramento, univerſárum ubíque natiónum devótio celebráret. Nunc étenim & ordo clárior Levitárum; & dígnitas ámplior Seniórum: & ſacrátior eſt únctio Sacerdótum; quia Crux tua ómnium fons benedictiónum, ómnium eſt cauſa gratiárum: per quam credéntibus datur virtus de infirmitáte; glória de oppróbrio: vita de morte. Nunc étiam carnálium ſacrificiórum varietáte ceſſante: omnes differéntias hoſtiárum una córporis & ſánguinis tui implet oblátio; quóniam tu es verus Agnus Dei, qui

tollis peccáta mundi : & ita in te universa pérficis mystéria ; ut sicut unum est pro omni víctima sacrifícium : ita unum de omni gente sit regnum.

℟. Hóstiæ quæ secundùm legem offeruntur, nunquam possunt auferre peccáta : * Christus autem unam pro peccátis ófferens hóstiam, unâ oblatióne consummávit in sempitérnum sanctificátos. ℣. Sacrifícium & oblatiónem noluisti, Deus ; holocaustum & pro peccáto non postulasti : * Christus. Glória Patri. * Christus. *Hebr.* 10. *Ps.* 39.

Te Deum.

AD LAUDES.

Ant. 7. ç. CHristus mórtuus est pro peccátis nostris, & resurrexit tértiâ die secundùm Scriptúras. 1. *Cor.* 15.

Ant. 4. E. Humiliávit semetipsum, factus obédiens usque ad mortem, mortem autem Crucis; propter quod & Deus exaltávit illum. *Philip.* 2.

Ant. 2. D. Cùm esset Fílius Dei, dídicit ex iis quæ passus est obediéntiam ; & consummátus, factus est ómnibus obtemperántibus sibi causa salútis æternæ. *Heb.* 5.

Canticum in Festis, secundùm Feriam.

Ant. 3. a. Sic oportébat Christum pati & resúrgere, & prædicári in nómine ejus pœniténtiam, & remissiónem peccatórum in omnes gentes. *Luc.* 24.

Ant. 8. G. Verbum Crucis pereúntibus quidem stultítia est ; iis autem qui salvi fiunt, nobis, Dei virtus est. 1. *Cor.* 1.

Capitulum. 1. *Cor.* 1.

PRædicámus Christũ crucifixum ; Judæis quidem scándalum : Géntibus autem stultítiam ; ipsis autem vocátis Judæis atque Græcis : Christum Dei virtútem, & Dei sapiéntiam.

Hymnus.

UNcta Crux Dei cruóre
Quam potens & éfficax !
Hujus attactu jacentes
Erigunt se mórtui :
Christus olim quâ pependit,
Tanta vis fuit Crucis.

Públici fontes salútis,
Sacra Christi vúlnera,
Vulnerátos illa sanant.
Anguis instar ænei :
Quisquis æger speret, & spe
Non suâ fraudábitur.

Crux tribúnal, quo sedébit
Justus ultor críminum :
Sponte sed nos judicémus,
Cedet ira Júdicis ;
Nosque primi puniámus,
Ne secundus púniat.

Totíus fons sanctitátis,
Sancta quo sunt ŏmnia,
Qui tuo quodcumque crimen

Expiasti sánguine,
Labe puros, Christe, serves
Christiános móribus.

Sempiterna laus Parenti
Qui creávit ómnia,
Filióque qui redémit
Morte nos volens suâ:
Par & illi cujus almo
Recreámur hálitu. Amen.

℣. Omnis terra adóret te, & psallat tibi: ℟. Psalmum dicat nómini tuo, Dómine. *Ps.* 65.

Ad Benedictus. *Ant.* 1. D. Dignus est Agnus qui occísus est, accípere virtútem, & divinitátem, & sapiéntiam, & fortitúdinem, & honórem, & glóriam, & benedictiónem. *Apoc.* 5.

Oratio.

DEus, qui nos hodiernâ die Exaltatiónis sanctæ Crucis ánnuâ solemnitáte lætíficas: præsta, quæsumus; ut cujus mystérium in terra cognóvimus: ejus redemptiónis præmia in cœlo mereámur. Per eumdem Dóminum.

Pro Commem. de Nat. B. M. Ant. Benedicta tu. ℣. Vultum. *Oratio*, Deus, 393.

AD PRIMAM.

Ant. 7. c. Christus.

In ℟. *br.* ℣. Qui passus es * pro nobis. 1. *Petr.* 2.

AD TERTIAM.

Ant. 4. E. Humiliávit.

Capitulum. Act. 10.

NOs testes sumus ómnium quæ fecit in regióne Judæórum & Jerúsalem; quem occidérunt suspendentes in ligno: hunc Deus suscitávit tértiâ die.

℟. *br.* Lápidem quem reprobavérunt ædificantes. * Hic factus est in caput ánguli. Lápidem. ℣. A Dómino factum est istud, * & est mirábile in óculis nostris. * Hic. Glória. Lápidem. *Ps.* 117.

℣. Deus noster, Deus salvos faciendi, ℟. Et Dómini Dómini éxitus mortis. *Ps.* 67.

AD SEXTAM.

Ant. 2. D. Cùm esset.

Capitulum. Hebr. 2.

DEcébat eum propter quem ómnia, & per quem ómnia; qui multos fílios in glóriam addúxerat: auctórem salútis eórum per passiónem consummáre.

℟. *br.* Deus rex noster * Operátus est salútem. Deus. ℣. In médio * terræ * Operátus est. Glória. Deus. *Ps.* 73.

℣. Apud Dóminum misericórdia, ℟. Et copiósa apud eum redémptio. *Ps.* 129.

AD NONAM.

Ant. 8. G. Verbum Crucis.

Capitulum. Ephes. 3.

DEus det vobis ut possítis comprehéndere cum ómnibus Sanctis: quæ sit latitúdo, & longitúdo, & sublímitas, & profundum;

dum; scire étiam superemi·nentem sciéntiæ caritátem Christi: ut impleámini in omnem plenitúdinem Dei.

℞. *br.* Magnus Dóminus noster, * Et magna virtus ejus. Magnus. ℣. Et sapiéntiæ ejus * non est número, * Et magna. Glória. Magnus. *Ps.* 146.

℣. Notam fecisti in pópulis virtútem tuam: ℞. Redemisti in bráchio tuo pópulum tuum. *Ps.* 76.

AD II. VESPERAS.

Ant. 1. D. CHristus nos redémit de maledícto legis, factus pro nobis maledíctum; quia scriptum est: Maledíctus omnis qui pendet in ligno. *Galat.* 3.

Ant. 8. G. Eum qui non nóverat peccátum, pro nobis peccátum fecit Deus; ut nos efficerémur justítia Dei in ipso. 2. *Cor.* 5.

Ant. 6. F. Commendat caritátem suam Deus in nobis; quóniam justificáti in sánguine Christi, salvi érimus ab ira per ipsum. *Rom.* 5.

Ant. 5. C. Gloriámur in Deo per Dóminum nostrum Jesum Christum, per quem nunc reconciliatiónem accépimus. *Rom.* 5.

Ant. 3. a. Semel oblátus est ad multórum exhauriénda peccáta: secundò sine peccáto apparébit expectántibus se, in salútem. *Hebr.* 9.

Capitulum. Act. 10.

PRæcépit nobis prædicáre pópulo, & testificári: quia ipse est qui constitútus est à Deo judex vivórum & mortuórum; Huic omnes Prophétæ testimónium pérhibent: remissiónem peccatórum accípere per nomen ejus omnes qui crédunt in eum.

Hymnus, Crux alma. *ut in I. Vesperis*, 401.

℣. In te confídit ánima mea, Deus; ℞. Et in umbra alárum tuárum sperábo. *Ps.* 56.

Ad Magníficat. *Ant.* 7. *d.* Parébit signum Fílii hóminis in cœlo; & tunc plangent omnes tribus terræ, & vidébunt Fílium hóminis veniéntem in núbibus cœli cum virtúte multa & majestáte. *Matth.* 24.

Oratio, ut suprà ad Laudes.

Fit Commem. de Octava B. M. Ant. Ex te egrediétur. ℣. Sanctificávit. 395. *Oratio*, Deus, qui secundùm. 393.

Deinde Commem. S. Alpini, Lugdunensis Episc. Ant. Elégit. ℣. Beátus. xxj. *Oratio*, Da nobis. xxvj.

AD COMPLETORIUM,
Ut heri, 402.

¶ *QUATUOR TEMPORA Septembris celebrantur Feria iv. Feria vj. & Sabbato post Festum Exaltationis sanctæ Crucis.*

Officium fit de Feria, additis & exceptis quæ hic in his tribus Feriis propria sunt.

Si hodie, vel Feriâ vj. aut Sabbato sequenti occurrat Festum Semiduplex-minus aut supra, Officium fit de Festo, cum Commemoratione de Feria per Homiliam in Evangelium, quæ legitur pro ultima Lectione cum suo ℟. & per Ant. & ℣. ut infrà notantur, cum Oratione propria Feriæ IV. Temporum. De Festo simplici fit tantum Commemoratio.]

FERIA QUARTA.

QUATUOR TEMPORUM.

Lection. j. & ij. de Scriptura occurrente; è tribus fiunt duæ.

Lectio iij.

Léctio sancti Evangélii secundùm Marcum.

Cap. 9.

IN illo témpore: Respondens Jesu unus de turba, dixit; Magister, áttuli fílium meum ad te, habentem spíritum mutum: qui ubicumque eum apprehénderit, allídit illum, & spumat, & stridet déntibus, & arescit; & dixi discípulis tuis ut ejícerent illum: & non potuérunt. Et réliqua.

Homília sancti Joannis Chrysóstomi.

Homiliâ 57. aliàs 58. in Matth.

NOn mihi raro exemplo dicas, quosdam sine jejúnio dæmones ejecisse. Nam si unus aut alter increpando sic expulisse narrétur: fíeri nequit, ut si is qui id pátitur in delíciis vivat, ab hoc unquam furóre liberétur. Jejúnio enim & oratióne máximè opus est ei qui hoc morbo labórat. Sed si fide opus est, inquies; cur opus est & jejúnio? Quia cum fide jejúnium non parvam addit fortitúdinem; philosóphiam quippe magnam indit, & ángelum ex hómine éfficit: ac cum incorpóreis virtútibus pugnat. Verùm non súfficit illud: sed addi debet orátio, quæ étiam præeat oportet. Vide ergo quanta bona ex utróque gignantur.

℟. Quare non potúimus ejícere spíritum immundum? Dixit Jesus: * Hoc genus in nullo potest exíre, nisi in oratióne & jejúnio. ℣. Scitóte quóniam exáudiet Dóminus preces vestras, si permanséritis in jejúniis & oratiónibus: * Hoc. Glória. * Hoc. *Marc. 9. Judith, 4.*

℣. Audítam fac mihi manè misericórdiam tuam; ℟. Quia in te sperávi. *Ps. 142.*

Ad Benedictus. *Ant.* 7. d. Increpávit Jesus spíritum immundum, & sanávit púerum, & réddidit illum patri ejus. Stupébant autem omnes in magnitúdine Dei. *Luc.* 9.

Preces, flexis genibus, 154.

Oratio.

MIſericórdiæ tuæ remédiis, quæſumus, Dómine, noſtram ádjuva fragilitátem; ut quæ ſuâ conditióne attéritur: tuâ cleméntiâ reparétur. Per Dóminum.

Et dicitur per Horas tantùm.

Fit Suffragium commune de omnibus Sanctis, 155.

AD VESPERAS, ſi ſint de Feria, dicitur, ad Magníficat, *Antiph. ut in Pſalterio, cum Precibus, flexis genibus, & Oratione de Dominica, & Suffragio communi.*

FERIA SEXTA.

QUATUOR TEMPORUM.

Lection. j. & ij. de Scriptura occurrente; è tribus fiunt duæ.

Lectio iij.

Léctio ſancti Evangélii: ſecundùm Lucam.

Cap. 7.

IN illo témpore: Rogábat Jeſum quidam de Phariſæis, ut manducáret cum illo. Et ingreſſus domum Phariſæi, diſcúbuit. Et réliqua.

Homília ſancti Gregórii Papæ.

Homiliâ 33. in Evang. habitâ in Baſil. S. Clementis, Feriâ vj. IV. Temp. Sept.

SI recta ópera ágimus, quibus opiniónis bonæ odóre Eccléſiam reſpergámus; quid in Dómini córpore niſi unguentum fúndimus? Sed ſecus pedes Jeſu múlier ſtetit. Contra pedes enim Dómini ſtétimus: cùm in peccátis póſiti ejus itinéribus renitebámur. Sed ſi ad veram pœniténtiam poſt peccáta convértimur; jam retrò ſecus pedes ſtamus: quia ejus veſtígia ſéquimur quem impugnabámus. Lácrymis múlier pedes ejus rigat. Quod hos quoque veráciter ágimus: ſi quibúſlibet últimis membris Dómini per compaſſiónis affectum inclinámur; ſi ſanctis ejus in tribulatióne compátimur: ſi eórum triſtítiam noſtram putámus.

℟. Converſus Jeſus ad mulíerem, dicit Simóni: * Dico tibi; † Remittuntur ei peccáta multa, quóniam dilexit multùm. ℣. Ego ſum Dóminus Deus tuus fortis, zelótes, & fáciens miſericórdiam in míllia his qui díligunt me: * Dico tibi. Glória Patri. † Remittuntur. *Luc.* 7. *Exod.* 20

℣. Exultábo manè miſericórdiam tuam; ℟. Quia factus es ſuſceptor meus in die tribulatiónis. *Pſ.* 58.

Ad Benedictus. *Ant.* 6. F. Dixit Jeſus ad mulíerem: Fides tua te ſalvam fecit; vade in pace. *Luc.* 7.

Preces, flexis genibus, 154.

Oratio.

ADeſto, quæſumus, omnípotens Deus: & in jejúnio corporáli mentem

nostram opéribus tuórum réfice mandatórum. Per Dóminum.

Et dicitur per Horas tantùm.

SABBATO.

QUATUOR TEMPORUM.

Lection. j. & ij. de Scriptura occurrente; è tribus fiunt duæ.

Lectio iij.

Léctio sancti Evangélii: secundùm Lucam.

Cap. 13.

IN illo témpore: Dicébat Jesus & hanc similitúdinem. Arborem fici habébat quidam plantátam in vínea sua; & venit quærens fructum in illa: & non invénit. Et réliqua.

Homília sancti Gregórii Papæ.

Hom. 31. in Evang. habitâ Sabbat. IV. Temp. Sept.

TErtiò Dóminus víneæ ad ficúlneam venit; quia natúram géneris humáni ante legem, sub lege, sub grátia, expectando, admonendo, visitando: requisívit. Dixit autem ad cultórem víneæ; Ecce anni tres sunt, ex quo vénio fructum quærens in ficúlnea hac: & non invénio. Venit ante legem; quia per naturálem intellectum, quid unusquisque exemplo suî quáliter erga próximum ágere debuisset: innótuit. Venit in lege: quia præcipiendo dócuit. Venit post legem, per grátiam: quia pietátis suæ præséntiam exhibendo monstrávit. Sed tamen in tribus annis fructum se non invenisse conquéritur: quia quorumdam pravórum mentes, nec inspiráta lex naturális córrigit; nec præcepta erúdiunt: nec incarnatiónis ejus mirácula convertunt. Quid verò per cultórem víneæ, nisi præpositórum ordo exprímitur; qui, dum præsunt Ecclésiæ, nimírùm Domínicæ víneæ curam gerunt?

℟. Ecce múlier habébat spíritum infirmitátis annis decem & octo; & * Erat inclináta, nec omnínò póterat sursum respícere: quam † Cùm vidéret Jesus, erecta est, & glorificábat Deum. ℣. Anima quæ tristis est super magnitúdine mali, & incédit curva & infirma, dat tibi glóriam & justítiam, Dómine. * Erat. Glória Patri. † Cùm. *Luc.* 13. *Baruch*, 2.

℣. Deduc me, Dómine, & ingrédiar in veritáte tua: ℟. Lætétur cor meum, ut tímeat nomen tuum. *Ps.* 85.

Ad Benedictus. *Ant.* S. G. Hypócritæ, unusquisque vestrûm Sábbato non solvit bovem suum, & ducit adaquáre? Hanc autem fíliam Abrahæ non opórtuit solvi à vínculo isto, die Sábbati? *Luc.* 13.

Preces, flexis genibus, 154.

Oratio.

OMnípotens sempitérne Deus, qui per continéntiam salutárem corpóribus medéris & méntibus: majestátem tuam súpplices exorámus; ut piâ jejunántium deprecatióne placátus: & præséntia nobis subsídia tríbuas, & futúra. Per Dóminum.

Et dicitur per Horas tantùm.

DIE XV.
Octava NATIVITATIS B. MARIÆ VIRGINIS.

Semiduplex-majus.

Psalmi de Feria. Cetera, ut aliis diebus intra Octavam, præter sequentia.

Lectio ij.

De Sermóne sancti Bernardi Abbátis.

Homiliâ 2. super Missus. *n. 17.*

MAría est præclára & exímia stella, super hoc mare magnum & spatiósum necessáriò subleváta: micans méritis, illustrans exemplis. O quisquis te intélligis in hujus séculi proflúvio magìs inter procellas & tempestátes fluctuáre, quàm per terram ambuláre? ne avertas óculos à fulgóre hujus síderis: si non vis óbrui procellis. Si insurgant venti tentatiónum: si incurras scópulos tribulatiónum; réspice stellam: voca Maríam. Si jactáris supérbiæ undis, si ambitiónis, si detractiónis, si æmulatiónis; réspice stellam: voca Maríam. Si iracúndia, aut avarítia, aut carnis illécebra navículam concússerit méntis: réspice ad Maríam. Si críminum immanitáte turbátus; consciéntiæ fœditáte confúsus: judícii horróre pertérritus; bárathro incípias absorbéri tristítiæ, desperatiónis abysso: cógita Maríam. In perículis, in angústiis, in rebus dúbiis; Maríam cógita: Maríam ínvoca. Non recédat ab ore: non recédat à corde; & ut impetres ejus oratiónis suffrágium: non déseras conversatiónis exemplum. Ipsam sequens, non dévias; ipsam rogans, non despéras: ipsam cogitans, non erras; ipsâ tenente, non córruis: ipsâ protegente, non métuis; ipsâ duce, non fatigáris: ipsâ propítiâ, pérvenis.

Lectio iij.

De sancto Alpino, Lugdun. Episcopo.

ALpínus, qui & ab áliis Albínus dícitur: sancto Justo in Lugdunensi Episcopátu immediátè succéssit. Vitâ fuit integérrimus; doctrínâ præcellens; cultu pietátis præcípuus: inquit Martyrológium Gallicánum. Sedem suam ab Ecclésia Apostolórum, &

quadraginta octo Mártyrum, quæ nunc sancti Nicétii nómine donáta est : ad Ecclésiam sancti Stéphani tránstulit. Hinc Clerus & plebs Lugdunensis, Cleri & plebis sancti Stéphani nomen habuére. Hanc sancti Stéphani Ecclésiam à fundamentis eréxit : & Proto-Mártyrem, Lugdunensi Ecclésiæ, quæ Martyribus tot & tantis ubíque celebérrima est, Patrónum dedit. Ejus festívitas eâ die cólitur : quâ à Primatiáli Ecclésia dedicátio ejusdem sancti Stéphani Basílicæ celebrátur. Corpus ejus in Ecclésia Machabæórum, pósteà sancti Justi dicta, fuit inhumátum; & de ejus festivitáte in spicilégio dícitur : Décimo-septimo Caléndas Octóbris Lugdúni Gálliæ deposítio Albíni Epíscopi.

Pro ejus Commemoratione, *Ant.* Ego sum. ℣. Elégit. xxv. *Oratio*, Da nobis. xxvj.

VESPERÆ à Capitulo de Sequenti, vij. *Oratio*, Beáti Cypriáni. *infrà.*

Fit Commemoratio S. Cornelii, Papæ & Mart. Ant. Bonum certámen. ℣. Adjútor. xj. *Oratio*, Deus, cujus grátia. xij.

EODEM DIE XV. In Primatiali celebratur Anniversarius dies Dedicationis Ecclesiæ S. Stephani.

Solemne-majus.

Omnia, ut in Festo Dedicationis post Commune Sanctorum.

DIE XVI.
In Festo SANCTI CYPRIANI, Carthaginensis, Epíscopi & Martyris.

Semiduplex-majus.

De Communi unius Martyris.

Lectio ij.

Cypriánus Afer, primùm cum laude Rhetóricam dócuit : exinde suadente Presbytero Cæcílio, à quo & cognomentum sortítus est, Christiánus factus; omnem substántiam suam paupéribus erogávit : ac post non multùm témporis, electus in Presbyterum, étiam Carthaginensis Epíscopus constitútus est. In persecutióne Décii proscriptus : & divíno mandáto secédere jussus; Ecclésiæ laboranti nec spíritu, nec actu, nec mónitis défuit : & inter lapsórum importúnas petitiónes, & schismáticam Novatiáni severitátem, sic disciplínæ vigórem temperávit : ut ejus judícium vária dehinc Concília secúta sint. Grassante póstmodùm sub Gallo & Volusiáno princípibus dirâ peste; ómnia pietátis Offícia non fidélibus tantùm : sed étiam infidélibus per Christiános

exhibéri curávit. (*) Ab Ecclésia Romána sub Epíscopis Cornélio & Lúcio sæpè consultus, de baptismo hæreticórum cum Stéphano eórum successóre ácriter disputávit; sed, Augustíno teste, vicit pax Christi in córdibus eórum: & jam sub Xysto Stéphani successóre externæ quoque concórdiæ reparandæ spes illúxerat; cùm súbitò recrudescente Valeriáni persecutióne, Xystus cápite damnátus: & Cypriánus jam ante annum Curúbim in exílium missus, à Galério Máximo procónsule Cartháginem, ut audirétur, vocátus est. Quem productum coram se in subúrbio Sexti, octávodécimo die Calendárum Octóbrium, sic allocútus est; Tu es Cypriánus, qui te Papam sacrílegæ mentis homínibus præbuisti? Jussérunt te Imperatóres sacrificáre: cónsule tibi, ne péreas. Sanctus Martyr respondit; Ego sum Cypriánus: Christiánus sum, & diis sacrificáre non pótero. Irátus Proconsul dixit; Diu sacrílegâ mente vixisti, & inimícum te diis Románis constituisti: sánguine tuo sanciétur disciplína. Et his dictis; decrétum ex tabella recitátum est: Cypriánum gládio animadverti placet. Cypriánus respondit: Deo grátias. Et cùm ducerétur; pópulus plangens & éjulans dicébat: & nos decollémur cum ipso. Productus autem in agrum extra subúrbium, cùm se lacernâ, byrro, & dalmáticâ expoliasset; stans in línea, spiculatórem expectábat: qui cùm venisset, jussit suis ut ei viginti-quinque áureos darent. Pósteà verò manu suâ óculos sibi texit: & sic gládio percussus occúbuit. Corpus ejus ex Africa, témpore Cároli magni in Gálliam allátum; Lugdúni primùm, & tandem à Cárolo-Calvo Compéndii: in sacello régii palátii collocátum est.

Lectio iij.

De sancto Cornelio.

Ex Epístola sancti Cypriáni Epíscopi & Mártyris, ad Antoniánum.

FActus est Cornélius Epíscopus de Dei & Christi ejus judício: de Clericórum penè ómnium testimónio; de plebis quæ tunc áffuit suffrágio: & de Sacerdótum antiquórum & bonórum virórum collégio; cùm nemo ante se factus esset: cùm Fabiáni locus, id est, cùm locus Petri & gradus cáthedræ sacerdotális vacáret; quo occupáto de Dei voluntáte, atque ómnium nostrûm consensióne firmáto: quisquis

jam Epíſcopus fíeri volúerit; foris fiat neceſſe eſt: nec hábeat eccleſiáſticam ordinatiónem, qui Eccléſiæ non tenet unitátem. Quanta in ipſo ſuſcepto Epiſcopátu ſuo virtus! quantum robur ánimi! qualis fírmitas fídei! quod nos símplici corde & perſpícere pénitùs & laudáre debémus: ſediſſe intrépidum Romæ in ſacerdotáli cáthedra, eo témpore cùm tyrannus infeſtus Sacerdótibus Dei fanda atque infanda comminarétur; cùm multò patiéntiùs & tolerabíliùs audíret levári adverſùs ſe æmulùm Príncipem: quàm conſtítui Romæ Dei Sacerdótem. Nonne hic ſummo virtútis & fídei teſtimónio prædicandus eſt? Nonne inter glorióſos Confeſſóres & Mártyres deputandus; qui tantùm témporis ſedit expectans córporis ſui carnífices & tyranni ferocientis ultóres? (Centumcellis óbiit anno Chriſti ducentéſimo quinquagéſimo-ſecundo: die decimâ-quartâ Septembris.)

Oratio.

BEáti Cypriáni, quæſumus, Dómine, nos tibi ſancta commendet orátio; qui ſimul & vigóre ſacerdótii cláruit: & glorióſæ paſſiónis triumpho refulſit. Per Dóminum.

Pro Commemorat. S. Cornelii Papæ & Martyris. Ant. Juſtum. ℣. Poſuiſti. xiv. *Oratio*, Deus, cujus grátia. xij.

DIE XVIII.
In Feſto
SANCTI FERREOLI,
Viennenſis Martyris.
Simplex.

De Communi unius Martyris. Oratio, Deus, qui beátum. xij.

Lectio iij.

DUm Criſpínus Præſes in Viennenſi civitáte ad ſacrificandum cógeret Chriſtiános; cóntigit ut inter álios beatíſſimum Mártyrem Ferréolum, quòd eſſet próditus Chriſtiánus, ſacrificáre compélleret, dicens: Parére te ante omnes neceſſe eſt, Ferréole, invictiſſimórum príncipum légibus, quibus pro milítiæ ſtipéndiis fidem debes. Sacrificáre ergo diis juſſus es. Quid moráris? Sanctus Ferréolus dixit; Chriſtiánus ſum: ſacrificáre diis non débeo. Temporális vitæ lucra non requíro; mihi ſúfficit, ſi ſalvâ religióne líceat vívere Chriſtiánum: quòd ſi id non líceat, parátus ſum mori. Præſes dixit; Unde tibi, Ferréole, iſthæc tanta moriendi fidúcia? Ferréolus reſpondit: Ego Creatórem, non creatúram adóro. Præſes

eum præcépit ácriùs verberári. Cùmque nec sic eum flecti posse vidéret: jussit eum onerátum ferro inclúdi in cárcere. Illic verò bíduo exacto, tértiâ die manè, somno oppressis custódibus, sponte solútis vínculis, líberum se Dei servus agnóvit: & accédens ad óstium, illud patére sibi cernit. Egressus foràs, præmissâ oratióne, difficili natátu Rhódanum transmíttere instituit. Armátus ígitur fide, amnem ingréditur: & in ulteriórem ripam secúrus exit. Dehinc cóncito gradu ingressus ággerem públicum, usque ad Jarem flúvium cucurrit; ubi cùm à persecutóribus comprehenderétur, & revinctis post tergum mánibus duceréturs: súbito instinctu crudelitátis percussus, occúbuit. Quem cívium devótio non longè à Rhódano cum summa veneratióne tumulávit.

Oratio, Deus, qui beátum. xij.

DIE XXI.
In Festo
SANCTI MATTHÆI,
Apostoli & Evangelistæ.
Duplex-majus.

Omnia de Communi Apost. exceptis quæ sequuntur.

IN I. VESP. Ad Magníficat. *Ant.* 8. G. Vidit Jesus hóminem sedentem in telónio, Matthæum nómine; & ait illi: Séquere me. *Matth.* 9.

Oratio, ut infrà ad Laudes.

IN I. NOCT. Lectiones de Scriptura occurrente.

IN II. NOCTURNO.

Lectio iv.

Ex libro sancti Hierónymi Presbyteri, de Scriptóribus ecclesiásticis.

Cap. 3.

MAtthæus, qui & Levi, ex publicáno Apóstolus; primus in Judæa propter eos qui ex circumcisióne credíderant, Evangélium Christi Hebráicis lítteris verbisque compósuit: quod quis pósteà in Græcum transtúlerit, non satìs certum est. Porrò ipsum Hebráicum habétur usque hódiè in Cæsariensi bibliothéca: quam Pámphilus martyr studiosíssimè confécit. Mihi quoque à Nazaræis, qui in Berœa, urbe Syriæ, hoc volúmine utuntur, describendi facultas fuit. In quo animadvertendum, quòd ubicumque Evangelista, sive ex persóna sua, sive ex persóna Dómini Salvatóris, véteris Scriptúræ testimóniis útitur: non sequátur Septuaginta translatórum auctoritátem; sed Hebráicam, è quibus illa duo sunt, Ex Ægypto vocávi Fílium meum: &, Quóniam Nazaræus vocábitur.

Lectio v.

Ex libro sancti Epiphánii Epíscopi, adversùs hæreses. *Hæres.* 51.

MAtthæus, primus Evangélium scríbere aggressus est: ei quippe inítio prædicandi Evangélii munus est commissum, idque méritò. Oportébat enim ut ille qui ad salútem humáni géneris advénerat, qui díxerat: Non veni vocáre justos, sed peccatóres ad pœniténtiam; ad exemplum eórum qui salvandi erant, ei hómini potíssimùm prædicandæ salútis munus injúngeret, qui à peccátis conversus & à telónio suscitátus fúerat: ut ab illo quanti sibi esset adventu Christi benígnitas colláta hómines díscerent. Nam post remissiónem peccatórum, largítus est étiam ipsi suscitatiónem mortuórum, & mundatiónem lepræ, & virtútes sanatiónum, & fugatiónem dæmonum: ut non solùm verbo persuadéret auditóribus; sed facto étiam Evangélia pérditis homínibus prædicáret: quòd scílicèt possent per pœniténtiam recuperári.

Lectio vj.

Sermo sancti Joannis Chrysóstomi.

In Matth. Hom. 1.

IN véteri testamento cùm Móyses ascendisset in montem, descendit Deus; in novo verò cùm nostra in cœlum esset eleváta natúra: Spíritus sanctus descendit de cœlo. Non descendérunt Apóstoli de monte tábulas lapídeas afferentes in mánibus, sicut Móyses: sed sanctum Spíritum mente portantes, & thesaurum quemdam dógmatum donorumque gestantes. Sic innumerábiles pópulos attraxérunt, Deo per illórum linguam cunctis accedéntibus differente: à quo étiam Matthæus replétus Spíritu Evangélium conscripsit; Matthæus ille publicánus, non enim ab arte sua illum erubúerim nuncupáre, nec réliquos: hoc est enim, quod máximè ostendit Spíritûs sancti grátiam, eorumque virtútem. Non abs re verò scriptiónem suam Evangélium vocávit; síquidem pœnárum sublatiónem, véniam peccatórum, sanctificatiónem, justítiam, redemptiónem, adoptiónem filiórum, cœlórum hereditátem: & cum Dei Fílio fraternitátem, ómnibus nuntiávit.

IN III. NOCTURNO.

Lectio vij.

Léctio sancti Evangélii secundùm Matthæum.

Cap. 9.

IN illo témpore: Vidit Jesus hóminem sedentem in telónio, Matthæum nó-

mine; & ait illi: Séquere me. Et réliqua.

Homília sancti Hierónymi Presbyteri.

In Matth. Lib. I.

CEteri Evangelistæ, propter verecúndiam & honórem Matthæi, noluérunt eum nómine appelláre vulgáto; sed dixérunt, Levi: dúplici quippe vocábulo fuit. Ipse autem Matthæus (secundùm illud quod à Salomóne præcípitur: Justus accusátor est suî in princípio sermónis; & in álio loco, Dic tu peccáta tua, ut justificéris:) Matthæum se & publicánum nóminat; ut ostendat legéntibus nullum debére salútem desperáre, si ad melióra conversus sit: cùm ipse de publicáno in Apóstolum sit repentè mutátus.

Lectio viij.

ARguit in hoc loco Porphyrius, & Juliánus Augustus, vel imperítiam históríci mentientis, vel stultítiam eórum qui statim secúti sint Salvatórem, quasi irrationabíliter quémlibet vocantem hóminem sint secúti; cùm tantæ virtútes, tántaque signa præcésserint, quæ Apóstolos ántequàm créderent: vidisse non dúbium est. Certè fulgor ipse, & majestas divinitátis occultæ quæ étiam in humána fácie relucébat: ex primo ad se videntes tráhere póterat aspectu. Si enim in magnéte lápide & súccinis hæc esse vis dícitur: ut ánnulos, & stípulam, & festúcas sibi cópulent; quantò magis Dóminus ómnium creaturárum ad se tráhere póterat quos volébat?

Lectio ix.

ET factum est discumbente eo in domo: ecce multi Publicáni & peccatóres venientes discumbébant cum Jesu. Vidébant Publicánum à peccátis ad melióra conversum, locum invenisse pœniténtiæ: & ob id étiam ipsi non despérant salútem. Neque verò in prístinis vítiis permanentes véniunt ad Jesum, ut Pharisæi & Scribæ múrmurant; sed pœniténtiam agentes, ut sequens Dómini sermo signíficat, dicens: Misericórdiam volo, & non sacrifícium; non enim veni vocáre justos: sed peccatóres. Ibat autem Dóminus ad convívia peccatórum: ut occasiónem habéret docendi & spirituáles invitatóribus suis præbéret cibos.

Dicitur Te Deum.

Ad Benedictus. *Ant.* 3. a. Relictis ómnibus, Levi secútus est Jesum; & fecit ei convívium magnum in domo sua. *Luc.* 5.

Oratio.

DEus, qui ineffábili misericórdiâ, beátum Matthæum ex publicáno Apóstolum elígere dignátus es: da nobis, ejus exemplo & intercessióne; ut post te, relictis ómnibus, ambulantes: tibi fírmiter adhærére valeámus. Qui vivis & regnas.

Ad Magníficat. *Ant.* 6. *C.* Misericórdiam volo, & non sacrifícium; non enim veni vocáre justos, sed peccatóres ad pœniténtiam. *Matth.* 9. *Luc.* 5.

Oratio, ut suprà.

Fit Commem. SS. Mauricii, & Soc. Mart. Ant. Cùm vos óderint. ℣. Viríliter. *ut in Communi* xv. *Oratio*, Deus, pro te. *infrà.*

DIE XXII.
In Festo
SS. MAURICII,
& Sociorum ejus, Martyrum.

Semiduplex-minus.

De Communi plurium Martyrum.

Lectio ij.

SUb Maximiáno, qui à Diocletiáno colléga ascítus Império, statim in Gállias est profectus; erat in exércitu légio mílitum: qui Thebæi appellabantur. Hi in auxílium novo Imperatóri ab Oriéntis pártibus accíti vénerant; viri in rebus béllicis strénui, nóbiles virtúte, sed nobilióres fide: Evangélici præcepti étiam sub armis non immémores. Maximiánus sacrificatúrus idólis Octodúrum conveníre exércitum jussit, atróci propósitâ jussióne: ut per aras dæmónibus consecrátas jurárent. Soli id Thebæi detrectáre ausi sunt. Eo ítaque cógnito, Maximiánus Agaunum mittit, ubi octávo ab Octodúro milliári inter Alpína juga conséderant; & décimum quemque ex legióne ob neglecta impéria gládio feríri jubet: céteros parére mandátis. Ubi ad Thebæos denuntiátio iteráta pervénit; vociferátio passim in castris exóritur, se idolórum profána sacra semper detestatúros: extréma experíri sátius esse, quàm adversùs christiánam fidem veníre. His compertis, Maximiánus imperat ut íterùm décimus eórum morti detur: & céteri nihilóminus ad ea quæ spréverant compellantur. Percussus est ítaque qui décimus sorte obvénerat.

Lectio iij.

FLagrábat in illis martyrii gloriósus ardor; suadente imprímis sancto Mauricio tunc primicério legiónis, qui cum Exsupério campi ductóre & Can-

dido senatóre mílitum exhortabátur síngulos, ut pro sacramento Christi ánimas ultrò profúnderent: sequerenturque contubernáles qui jam in cœlum præcésserant. Itaque hæc Maximiáno mandáta mittunt sicut pia, ita & fórtia; Mílites sumus, Imperátor, tui: sed tamen servi Dei. Tibi milítiam debémus, illi innocéntiam: tenémus ecce arma, & non resístimus. Si quid in nos ultrà statúeris, ignes, tormenta, ferrum subíre paráti sumus: Christiános nos fatémur. Maximiánus despérans gloriósam eórum constántiam posse revocári: unâ senténtiâ intérfici omnes decrévit, & rem cónfici, circumfúsis agmínibus, jubet. Cædebantur ítaque passim gládiis, non reclamantes saltèm, aut repugnantes; sed depósitis armis: cervíces persecutóribus vel intectum corpus offerentes. Non vel ipsâ suórum multitúdine eláti sunt, ut ferro conarentur assérere justítiæ causam; sed hoc solùm reminiscentes se illum confitéri qui nec reclamando ad occisiónem ductus est, & tanquam agnus non apériens os suum: ipsi quoque tanquam grex Dominicárum óvium laniári se tanquam ab irruéntibus lupis passi sunt.

Oratio.

DEus, pro te certántium fortitúdo, & coróna per te vincéntium; da nobis, quæsumus, ut qui in beatórum Mártyrum Maurícii & Sociórum passióne virtútem tuam prædicámus: per eamdem contra salútis hostes firmâ fide roborémur. Per Dóminum.

VESPERÆ à capitulo de S. Thecla, Virg. & Mart. ut in Communi Virg. xlvij. *Oratio*, Præsta. *infrà.*

Fit Commem. SS. Mauricii & Soc. Ant. Datæ sunt. ℣. In æternum. xx. *Oratio*, Deus pro te certántium. *suprà.*

DIE XXIII.
In Festo
SANCTÆ THECLÆ,
Virginis & Martyris.
Semiduplex-minus.
De Communi Virginum.
Lectio ij.
Ex Libro sancti Ambrósii Epíscopi, de Virgínibus.
Lib. 2. *Cap.* 3. *n.* 19. & 20.

THecla cópulam fúgiens nuptiálem, & sponsi furóre damnáta: natúram étiam bestiárum virginitátis veneratióne mutávit. Namque paráta ad feras, cùm aspectus quoque declináret virórum, ac vitália ipsa sævo offerret leóni: fecit ut qui impudícos de-

túlerant óculos, pudícos referrent. Cérnere erat lingentem pedes béstiam cubitáre humi : muto testificantem sono, quòd sacrum vírginis corpus violáre non posset. Ergo adorábat prædam suam béstia; & própriæ oblíta natúræ : natúram indúerat quam hómines amíserant.

Lectio iij.

VIdéres quâdam natúræ transfusióne, hómines feritátem indútos sævítiam imperáre béstiæ : béstiam exosculantem pedes vírginis, docére quid hómines debérent. Non impastos cibus flexit; non citátos ímpetus rápuit : non stimulátos ira exasperávit; non usus decépit assuétos : non feros natúra possédit. Docuérunt religiónem, dum adórant Mártyrem; docuérunt étiam castitátem, dum vírgini nihil áliud nisi plantas exosculantur : demersis in terram óculis, tanquam verecundántibus ne mas áliquis vel béstia vírginem nudam idéret.

Oratio.

PRæsta, quæsumus, omnípotens Deus; ut præclára virgo Thecla, sicut in muliébri sexu prima Domínicæ passiónis imitátrix enítuit : ita fragilitáti nostræ promptam se adjutrícem exhíbeat. Per Dñum.

VESPERÆ à Capitulo de SS. Martyribus Andochio & Sociis, ut in Communi plurium Martyrum, xiv. *Oratio*, Prótegat. *infrà.*

Fit Commem. sanctæ Theclæ. Ant. Casta. ℣. Conféssio. lv. *Oratio*, Præsta. *suprà.*

DIE XXIV.
In Festo SS. ANDOCHII, THYRSI, & FELICIS, Martyrum.

Semiduplex-minus.

De Communi plurium Martyrum.

Lectio ij.

ANdóchius Présbyter, Thyrsus Diáconus à sancto Polycarpo missi ex Asia, ut Gálliæ pópulis Evangélium prædicárent; postquàm aliquándiù Lugdúni cum viris Apostólicis, qui illic pro Christo jam dudum laborábant, commoráti fuissent : ad Sequános & Æduos proféċti sunt. In Augustodunensi território multos ad Christi fidem adduxérunt; cùm verò Sedólocum, rogáti à Fausto multórum illic prædiórum dómino, pervenissent : mercátor quidam nómine Felix eos hospítio recépit; sed deláti ad Províncíæ Lugdunensis Præfectum, qui tunc Sedóloci versabátur : ejus jussu comprehensi, & unà cum Felíce ad eum adducti sunt.

Lectio iij.

CUm sancti Mártyres nullo modo à fídei constántia dimovéri possent : flagellis primùm cæsi, deinde per íntegrum diem mánibus ad árborem suspénsi, pédibus gravi lápidum póndere onustis : in ignem subinde conjiciuntur; ex quo illæsi cùm exiissent, véctibus tandem capítibus contúsis : gloriósum agónem complevérunt. Córpora eórum propè eumdem locum sepulta remansérunt : donec à Syágrio Epíscopo Augustodunensi transláta, in Ecclésia quæ pósteà sancti Andóchii nómine fuit insigníta, cóndita sunt.

Oratio.

PRótegat Ecclésiam tuam, Deus, sanctórum Martyrum tuórum Andóchii, Thyrsi & Felícis veneránda orátio; & quorum natálem celebrámus : concéde perpétuo auxílio sublevári. Per Dóminum.

Extra Primatialem, AD VESPERAS fit Commem. S. Lupi, Lugdun. Episc. Ant. Elégit. ℣. Beátus. xxj. *Oratio*, Sancti Pontíficis. *infrà.*

[*In Primatiali, VESPERÆ integræ de sancto Lupo, ut in Communi Pontificum*, xx. *Psalmi de Feria. Oratio*, Sancti Pontíficis. *infrà ad Laudes.*

Fit Commem. SS. Andochii & Sociorum Martyrum. Ant. Datæ sunt. ℣. In æternum. xx. *Oratio*, Prótegat. *ut suprà.*]

COMPLETORIUM, ut in Psalterio.

DIE XXV.

In Festo

SANCTI LUPI,

Lugdunensis Episcopi.

Simplex.

[*IN PRIMATIALI, Duplex-minus.*

Omnia de Communi Pontificum, præter ea quæ sequuntur.

Psalmi de Feria in toto Officio.

IN I. NOCT. Lectiones de Scriptura occurrente.

IN II. NOCTURNO.

Lectio iv.

LUpus Christi amóre succensus, in ínsula Bárbara Lugdúno vicína, inter Anachorétas, cùm esset júvenis, vitam duxit aspérrimam; ubi tot virtútum insígnibus effulsit : ut témpore Sigismundi Burgúndiæ regis, hujus ínsulæ mónachis aliquándiù præfúerit.

Lectio v.

LUpi famâ longè latéque excrebrescente, plúrimi ad ejus magistérium addúcti sunt : inter quos fuit Leóbinus, pósteà Carnotensis Epíscopus. Deinde ad Cáthedram Lugdunensem post sanctum Viventíolum evectus, témpore

bellórum, quibus tota hæc régio vexabátur: multos pro salúte gregis sui sustínuit labóres. Rédditâ pace, & optátâ tranquillitáte fruens: in restauranda Ecclésiæ suæ disciplína, & pópuli sui reformandis móribus totus incúbuit.

Lectio vj.

AUrelianensi Concílio tértio, anno quingentésimo trigésimo-octávo, pro disciplína in prístinum vigórem restituenda congregáto, præfuit; primusque subscripsit in hæc verba: Lupus in Christi nómine Ecclésiæ Lugdunensis Metropolitánus Epíscopus, juxta id quod ómnibus sanctis Coepíscopis meis plácuit, Patrum statúta secútus, his constitutiónibus subscripsi. Inde cùm Lugdúnum rediisset, ibídem ante annum quingentésimũ quadragésimum-secundum sanctíssimâ morte vitam finívit: & in ínsula Bárbara sepultus est, ubi sub ejus nómine dedicáta fuit insignis Basílica, in qua ejus relíquiæ asservantur.

IN III. NOCTURNO.

Lectio vij.

Léctio sancti Evangélii: secundùm Joannem.

Cap. 10. & 11.

IN illo témpore: Dixit Jesus quibusdam ex Pharisæis: Ego sum pastor bonus. Bonus pastor ánimam suam dat pro óvibus suis. Et réliqua.

Homília sancti Augustíni Epíscopi.

Tract. 46. in Joannem.

LOquens Dóminus Jesus óvibus suis, & præséntibus, & futúris: quis ad eas missus esset, ostendit. Omnes ergo áudiunt vocem Pastóris sui dicentis: Ego sum Pastor bonus. Non ádderet, Bonus: nisi essent pastóres mali. Sed pastóres mali, ipsi sunt fures & latrónes: aut certè, ut multùm, mercenárii. Quis est mercenárius? Sunt in Ecclésia quidam præpósiti; de quibus Apóstolus Paulus dicit: Sua quærentes, non quæ Jesu Christi. Quid est, sua quærentes? Non Christum gratis diligentes; non Deum propter Deum quærentes; temporália cómmoda consectantes; lucris inhiantes: honóres ab homínibus appetentes.

Lectio viij.

QUod ait Christus, Pastor bonus ánimam suam ponit pro óvibus, non ipse unus fecit; & tamen si illi qui fecérunt membra ejus sunt: idem ipse unus hoc fecit. Ipse enim pótuit fácere sine illis; ipsi sine illo unde potuérunt, cùm ipse díxerit; Sine me nihil potestis fácere? Hinc autem osténdimus quod &

álii fécerint : quia ipse Apóstolus Joánnes dixit ; Sicut Christus pro nobis ánimam suam pósuit : sic & nos debémus ánimas pro frátribus pónere.

Lectio ix.

DEbémus, dixit : Debitóres nos fecit qui primus exhíbuit. Ideò quodam loco scriptum est : si séderis cœnáre ad mensam potentis ; sapienter intéllige quæ apponuntur tibi : & mitte manum tuam, sciens quia tália te oportet præparáre. Mensa potentis quæ sit, nostis : ibi est Corpus & Sanguis Christi. Qui accédit ad talem mensam, præparet tália ? Quómodò ipse pro nobis ánimam pósuit ; sic & nos debémus, ad ædificandam plebem & asserendam fidem : ánimas pro frátribus pónere.

Dicitur Te Deum.

Oratio.

SAncti Pontíficis tui Lupi tríbue nos, Deus, intercessióne juvári ; ut quæ fidéliter dócuit, operémur : quæ felíciter obtínuit consequámur. Per Dóminum.

AD II. VESPERAS fit Commem. S. Vincentii à Paulo Presbyteri. Ant. Notum. ℣. Oculi. xlij. *Oratio*, Deus, qui ad evangelizandum. *infrà.*

COMPLETORIUM, ut in Psalterio.]

EXTRA PRIMATIALEM, ubi fit ritu simplici, Omnia de Communi Pontificum, additis quæ sequuntur.

AD NOCT. Lectiones duæ priores de Scriptura occurrente, tribus in duas redactis.

Lectio iij. è tribus Lectionibus II. Noct. ut suprà, in unam contractis.

Oratio, Sancti Pontíficis. *ut suprà.*

VESPERÆ de Feria ; à Capitulo de Sequenti, xlj. *Oratio*, Deus, qui ad evangelizandum. *infrà.*

DIE XXVI.

In Festo

S. VINCENTII

à Paulo, Presbyteri.

Simplex.

De Communi Justorum.

Lectio iij.

VIncéntius à Paulo Pódii in Aquitánia natus : mira sanctitátis signa dedit. Sacerdótio initiátus : in Turcas íncidit. In Africam deductus : herum ipsum Christo lucrifécit. In Gálliam, opitulante Deíparâ, reversus : à Clipiacensis Parœciæ regímine, ad Castellionensis vici in Diœcési Lugdunensi Curam & Decanátum à Capítulo Ecclésiæ Primatiális evocátus est. A Rege primárius sacrórum minister in Gálliæ trirémibus electus : mirum quo stúdio Ducum ac Rémigum salúti ópe-

ram déderit. Evangelizandis paupéribus, præsertim rurícolis, indefessus incúbuit; eíque Apostólico óperi, tum se, tum alumnos Congregatiónis Missiónis: perpétuo voto à sancta Sede confirmáto, speciátim obstrinxit. Ad informatiónem Cleri præsértim Sacerdótum plúrima erexit Semnária: & ad Laicórum pia exercítia & secessus, Institúti sui domicília libenter patére voluit. Plúrima ad sublevandos diversi géneris míseros fundávit sodalítia: inter quæ præcípuè éminet sub nómine puellárum caritátis latè diffúsa sociétas. Piis demum labóribus ac sénio conféctus; Parísiis obdormívit in Dómino: anno milléssimo sexcentésimo sexagésimo, ætátis verò octogésimo-quinto.

Oratio.

DEus, qui ad evangelizandum paupéribus, infirmórum misérias sublevandas, & Ecclesiástici Ordinis decórem promovendum, beátum Vincéntium à Paulo suscitasti: concéde, ut eádem semper tibi caritáte & humilitáte placeámus. Per Dóminum.

VESPERÆ feriales; à Capitulo de SS. Martyribus Cosma & Damiano, xiv. *Oratio*, Magníficet. *infrà.*

Fit Commem. SS. Florentini & Hilarii, Martyrum. *Ant.* Beáti. ℣. Multæ. xviij. *Oratio*, Deus, qui in córdibus. xix.

DIE XXVII.
In Festo
SS. COSMÆ
ET DAMIANI, Mart.
Simplex.

De Communi plurium Martyrum.

Lectio iij.

COsmas & Damiánus, fratres, natióne Arabes, arte médici, Mártyres celebérrimi, qui anno círciter trecentésimo-tértio passi sunt: antiquíssimo ritu coluntur, tum in Occidentáli, tum in Orientáli Ecclésia. In urbe Constantinópoli Basílicam sub eórum nómine, & quidem magnificentíssimam, construxit Justiniánus Imperátor: in memóriam recuperátæ divínitùs, sanctórum Mártyrum benefício, valetúdinis. In séptima Synodo œcuménica referuntur mirácula quædam, eorumdem patrocínio à Deo impetráta; traditurque coli solére depictas in Basílicis & privátis in ædibus horum Mártyrum imágines: eorumque ope salútem ægris étiam desperátis plerumquè fuisse restitútam. Romæ autem eórum cultum non minùs célebrem fuisse testátur; non solùm dicáta Deo sub illórum nómine

in foro Románo à sancto Felíce sancti Gregórii magni átavo, Ecclésia : sed étiam insertum jam ánteà Cánoni Missæ sanctórum Mártyrum nomen. ¶ Eódem die celebrátur pássio Florentíni mílitis & Hilárii : qui ineunte século quinto in território Augustodunensi martyrio fuérunt coronáti. Dum pax à Princípibus erat, & ambo fídei stúdio æstuantes piis se dabant opéribus ; ecce trajecto Rheno Vándali per Gállias urbes & agros ferro ígneque vastáre : & cathólicos in hæresim suam cógere incípiunt. Mox Pseudúnum apud Æduenses ingressi Florentínum & Hilárium præ céteris ob fídei integritátem odiósos ad regem suum déferunt : qui eos statim comprehensos, post minas, confractos dentes, linguamque eradicátam cápite damnávit. Tam illústrium mártyrum córpora, cùm labéntibus séculis inter rúdera disjectosque paríetes neglecta Pseudúni jacérent ; Aureliánus Æduensis Archidiáconus, mox Lugdunensis Epíscopus, Lugdúnum tránstulit : & in Athanacensi cœnóbio, cui præerat, nono século decenter repósuit.

Oratio.

MAgníficet te, Dómine, sanctórum tuórum Cosmæ & Damiáni veneranda solémnitas : quâ & illis glóriam sempiternam, & opem nobis ineffábili providéntiâ contulisti. Per Dóminum.

Pro Commem. SS. Martyrum Florentini & Hilarii. Ant. Datæ sunt. ℣. In æternum. xx. *Oratio*, Deus, qui in córdibus. xix.

VESPERÆ feriales ; à Capitulo de Sequenti, vij. *Oratio*, Deus, qui beáto. *infrà.*

DIE XXVIII.
In Festo
SANCTI ANNEMUNDI,
Lugdunensis Episcopi,
& Martyris.

Semiduplex-minus.

De Communi unius Martyris.

Lectio ij.

ANnemundus à Románis oriundus ; Gallus tamen indígena : patre Sigónio Lugdunénsium Præfecto, & matre Petróniâ natus est. In Dagoberti primi nutrítus aulâ : Clodovéo secundo & Sigiberto tértio ejus fíliis, fuit caríssimus. Ad Episcopátum Lugdunensem promótus post mortem Vivéntii ; non tam ob natálium splendórem & amplitúdinem, quàm ob doctrínam singulárem, cum exímia virtútum laude conjunctam : digníssimè tanto múnere functus est. Vir

fuit verè mitis & húmilis corde; pastoráli sollicitúdine conspícuus: & ad ponendam pro óvibus ánimam, semper comparátus. Erat Régibus & Procéribus ádeò acceptus; ut quidquid ab eis péteret: fácilè impetráret. Clodovéi secundi & Sigeberti tértii benevoléntiam adhíbuit: ut diversa pietátis & religiónis incœpta ad éxitum perdúceret. Moniálium sancti Petri monastérium fundasse vel restaurasse dícitur. Discípulum áliquot annis hábuit sanctum Wilfrídum Eboracensem Epíscopum, quem Clero suo adscrípserat.

Lectio iij.

EBroíni machinatiónibus, apud Clotárium tértium falsis criminatiónibus impetítus, vir Dei primùm Lugdúno discessit; sed pro justítia mori cúpidus: non multò post in urbem suam regressus est. Cùm autem sub fida custódia ad regem ducerétur; jussu régii ministri, prope Cabilónem trucidátus est: quarto Calendas Octóbris anni sexcentésimi sexagésimi-tértii. Corpus sancti Mártyris Cabilóne Lugdúnum delátum est. Ejus relíquiæ multis miráculis claruisse traduntur; magnóque populórum concursu coluntur, in Basílica Apostolórum, & quadraginta octo Mártyrum: quæ pósteà sancti Nicétii nomen accépit.

Oratio.

DEus, qui beáto Annemundo Pontífici nostro, pro sollicitúdinis pastorális & patiéntiæ suæ mérito, martyrii glóriam contulisti: da, quæsumus; ut de hóstibus nostris, mundo, carne, & diábolo triumphantes: cœlestem glóriam consequámur. Per Dóminum.

VESPERÆ de Sequenti.

DIE XXIX.

In Festo SANCTI MICHAELIS, & omnium Angelorum.

Duplex-majus.

IN I. VESPERIS.

Psalmi de Feria; & sic in toto Officio.

Ant. 1. D. Vidi Dóminum sedentem super sólium excelsum & elevátum: & ea quæ sub ipso erant, replébant templum. *Is.* 6.

Ant. 2. D. Séraphim stabant super illud, & clamábant alter ad álterum; Sanctus, Sanctus, Sanctus Dóminus Deus exercítuum. *Is.* 6.

Ant. 3. à. Eleváta est glória Dómini désuper Cherub: & sónitus alárum Chérubim audiebátur, quasi vox Dei omnipoténtis loquentis. *Ezech.* 10.

Ant. 5. C. De throno

procedébant fúlgura, & voces, & tonítrua: & ſeptem lámpades ardentes ante thronum, qui ſunt ſeptem Spíritus Dei. *Apoc.* 4.

Ant. 6. F. Thronus ejus flammæ ignis: míllia míllium miniſtrábant ei, & décies míllies centéna míllia aſſiſtébant ei. *Dan.* 7.

Capitulum. Coloſſ. 1.

IN Chriſto cóndita ſunt universa in cœlis, & in terra; viſibília, & inviſibília, ſive Throni, ſive Dominatiónes, ſive Principátus, ſive Poteſtátes: ómnia per ipſum & in ipſo creáta ſunt.

Hymnus.

CHriſte, qui ſedes olympo,
Par Deo Patri Deus,
Quem tremiſcunt intuendo,
Puriores Spíritus:
Da choris junctos ſupernis,
Ore puro pſállere.

Inter omnes fulguranti
Enſe victor émicat,
Qui dracónis inſolentem
Cóntudit feróciam,
De polo truſit rebellem
In profunda tártara.

Dum ſuperbum ſternis hoſtem,
Intonas: Quis ut Deus?
Obſtináta turba præceps
Clade commúni ruit:
Te Triumphantem corónat
Qui tibi dat víncere.

Tu decóre vincis omnes,
Alitûm pulchérrime:
Aſſides Deo propinquus,
Cónſili tu párticeps:
Aſtra claudis & reclúdis,
Noſque ſiſtis Júdici.

Te tremendo poſcat æger
Mortis in luctámine,
Advolantis efficácem
Séntiet præſéntiam:
Córporis vinclis ſolútum
Mox ad aſtra tránsferes.

Sit ſupréma laus Parenti,
Qui creávit ómnia;
Filióque qui redémit
Morte nos volens ſuâ:
Par & illi, cujus almo
Confovémur hálitu.
Amen.

℣. Benedícite, ómnia ópera Dómini, Dómino: ℟. Benedícite, omnes Angeli Dómini, Dómino. *Dan.* 3.

Ad Magníficat. *Ant.* 8. G. Quis póſuit menſúras terræ? vel quis tetendit ſuper eam líneam, cùm me laudárent ſimul aſtra matutína, & jubilárent omnes fílii Dei? *Job.* 38.

Oratio, ut infrà ad Laudes.

Fit Commem. S. Annemundi. Ant. Juſtum. ℣. Poſuiſti. xiv. *Oratio*, Deus, qui beáto. *ſuprà.*

AD OFFICIUM NOCT.

Invit. Deum cui miniſtrant Angeli, * Veníte, adorémus. *Matth.* 4.

Ps. 94. Veníte. 2.
Hymnus, Christe. *ut suprà.*

IN I. NOCTURNO.

Ant. 1. a. Ecce Míchael unus de princípibus primis venit in adjutórium meum. *Dan.* 10.

Ant. 8. c. Missus est Angelus Gábriel à Deo ad vírginem; & nomen vírginis, María. *Luc.* 1.

Ant 3. *à.* Exaudítæ sunt preces Tobíæ & Saræ: & missus est Angelus Dómini sanctus Ráphael, ut curáret eos. *Tob.* 3.

℣. Immittet Angelus Dómini in circúitu timéntium eum; ℟. Et erípiet eos. *Ps.* 33.

Lectiones de Scriptura occur.

Post j. Lect. ℟. Consurget Míchael princeps magnus, qui stat pro fíliis pópuli tui; & in témpore illo * Salvábitur omnis qui inventus fúerit scriptus in libro. ℣. Vidi Angelum fortem, descendentem de cœlo: & jurávit per viventem in sécula seculórum. Quia tempus non erit ámpliùs. * Salvábitur. *Dan.* 12. *Apoc.* 10.

Post ij. Lect. ℟. Angelus dixit Zacharíæ: Ego sum Gábriel, qui asto ante Deum; * Et missus sum hæc tibi evangelizáre, quæ implebuntur in témpore suo. ℣. Gábriel venit, & ad me: Intéllige: ego [illegible]ndam tibi quæ futúra sunt; * Et. *Luc.* 1. *Dan.* 8.

Post iij Lect. ℟. Dixit Ráphael ad Tobíam: * Quando orábas cum lácrymis, & sepeliébas mórtuos, † Ego óbtuli oratiónem tuam Dómino. ℣. Oratiónes tuæ, & eleemósynæ tuæ ascendérunt in memóriam in conspectu Dei: * Quando. Glória Patri. † Ego. *Tob.* 12. *Act.* 10.

IN II. NOCTURNO.

Ant. 8. G. Nemo est adjútor meus, nisi Míchael princeps vester. *Dan.* 10.

Ant. 3. a. Ecce Gábriel locútus est mihi: Septuaginta hebdómades abbreviátæ sunt, ut impleátur vísio, & ungátur Sanctus sanctórum. *Dan.* 9.

Ant. 1. *f.* Dixit Tobíæ Ráphael Angelus: Ego sanum ducam, & sanum tibi redúcam fíliũ tuum. *Tob.* 5.

℣. Angelis suis Deus mandávit de te, ℟. Ut custódiant te in ómnibus viis tuis. *Ps.* 90.

Lectio iv.

Sermo sancti Gregórii Papæ.

Homil. 34. *in Evang. n.* 7.

Novem Angelórum órdines esse, testante sacro elóquio, scimus: Angelos, Archángelos, Virtútes, Potestátes, Principátus, Dominatiónes, Thronos, Chérubim atque

Séraphim. Esse namque Angelos & Archángelos penè omnes sacri elóquii páginæ testantur. Chérubim verò atque Séraphim sæpè, ut notum est, libri Prophetárum loquuntur. Quátuor quoque órdinum nómina Paulus Apóstolus ad Ephésios enúmerat, dicens: Supra omnem Principátum, & Potestátem, & Virtútem, & Dominatiónem. Qui rursùs ad Colossenses scribens, ait: Sive Throni, sive Dominatiónes, sive Principátus, sive Potestátes. Dum ergo illis quátuor quæ ad Ephésios dixit, conjunguntur Throni, quinque sunt órdines; quibus dum Angeli & Archángeli, Chérubim atque Séraphim adjuncta sunt: procul dúbio novem esse Angelórum órdines inveniuntur.

℟. Cùm Míchael Archángelus cum diábolo dísputans altercarétur de Móysi córpore, non est ausus judícium inferre blasphémiæ; sed dixit: * Imperet tibi Dóminus. ℣. Coram Angelo Dómini, Satan stabat ut adversarétur ei; & dixit Dóminus ad Satan: íncrepet in te, Satan, qui elégit Jerúsalem: * Imperet. *Judæ*, 9. *Zach.* 3.

Lectio v. *n.* 8. & 9.

SCiendum quoque quòd Angelórum vocábulum nomen est offícii: non natúræ. Nam sancti illi cœlestis pátriæ Spíritus semper quidem sunt spíritus; sed semper vocári Angeli nequáquam possunt: quia tunc solùm sunt Angeli, cùm per eos áliqua nunciantur; unde & per psalmistam dícitur: Qui facit Angelos suos, spíritus. Ac si patenter dicat; Qui eos quos semper habet spíritus, étiam cùm volúerit: Angelos facit. Hi autem qui mínima núntiant, Angeli; qui verò summa annúntiant: Archángeli vocantur. Hinc est enim quòd ad Maríam vírginem non quílibet Angelus: sed Gábriel Archángelus míttitur. Ad hoc quippe ministérium, summum Angelum veníre dignum fúerat: qui summum ómnium nuntiábat. Qui idcircò étiam privátis nomínibus censentur: ut signétur per vocábula étiam in operatióne quid váleant. Míchael namque, Quis ut Deus? Gábriel autẽ, Fortitúdo Dei: Ráphael verò dícitur Medícina Dei.

℟. Dócuit me, dixitque Gábriel: Intéllige visiónem: Post hebdómades sexaginta-duas occidétur Christus; & * Non erit ejus pópulus, qui eum negatúrus est: civitátem & sanctuárium dissipábit pópulus

cum duce ventúro. ℣. Dictum est ab Angelo, quóniam átrium templi datum est Géntibus; & civitátem calcábunt, ubi & Dóminus crucifixus est: * Non erit. *Dan.* 9. *Apoc.* 11.

Lectio vj. n. 9.

ET quóties miræ virtútis aliquid ágitur, Míchael mitti perhibétur; ut ex ipso actu & nómine detur intélligi: quia nullus potest fácere quod fácere prævalet Deus. Unde & ille antíquus hostis, qui Deo esse per supérbiam símilis concupívit, dicens; In cœlum conscendā, super astra cœli exaltábo sólium meum, símilis ero Altíssimo: dum in fine mundi in sua virtúte relinquétur extrémo supplício periméndus, cum Michaéle Archángelo præliatúrus esse perhibétur; sicut per Joannem dícitur: Factum est prælium cum Michaéle Archángelo. Ad Maríam quoque Gábriel míttitur: qui Dei Fortitúdo nominátur. Illum quippe nuntiáre veniébat: qui ad debellandas aéreas potestátes húmilis apparére dignátus est. Ráphael quoque interpretátur, ut díximus, Medicína Dei; quia vidélicet dum Tobíæ óculos quasi per offícium curatiónis tétigit: cæcitátis ejus ténebras tersit.

℟. Misit me Dóminus ut curárem te, & Saram à dæmónio liberárem; ego enim sum Ráphael Angelus, unus ex septem qui astámus ante Dóminum: * Pax vobis, nolíte timére. ℣. Grátia vobis & pax ab eo qui est, & à septem Spíritibus qui in conspectu throni ejus sunt: * Pax. Glória. * Pax. *Tob.* 12. *Apoc.* 1.

IN III. NOCTURNO.

Ant. 7. *d.* Vidit Jósue virum, evaginátum tenentem gládium, & ait: Noster es, an adversariórum? Qui respondit: Sum princeps exércitûs Dómini, & nunc vénio. *Josue*, 5.

Ant. 5. a. Dixit Gábriel: Vir desideriórum, pax tibi; confortáre, & esto robustus. Et dixi: Lóquere, Dómine mi, quia confortasti me. *Dan.* 10.

Ant. 4. E. Dixit Angelus Ráphael: Benedícite Deum cœli, & coram ómnibus vivéntibus confitémini ei; quia fecit vobíscum misericórdiam suam. *Tob.* 12.

℣. Dómine Deus meus, magnificátus es vehementer: ℟. Qui facis Angelos tuos, spíritus. *Ps.* 103.

Lectio vij.

Léctio sancti Evangélii secundùm Matthæum.

Cap. 18.

IN illo témpore: Accessérunt discípuli ad Jesum, dicentes: Quis, putas,

tas, major est in regno cœlórum? Et réliqua.

Homília sancti Augustíni Epíscopi.

De Civit. Lib. 11. *C.* 32. & 33.

ANgelos sanctos in sublímibus cœli sédibus, non quidem Deo coætérnos: sed tamen de sua sempitérna & vera felicitáte secúros & certos esse, nemo ámbigat. Ad quorum societátem pertinére párvulos suos Dóminus, docens, non solùm illud ait: Erunt æquáles Angelis Dei; verùm ipsi quoque Angeli quâ contemplatióne fruantur, osténdit, ubi ait: Vidéte, ne contemnátis unum ex pusillis istis; dico enim vobis quia Angeli eórum in cœlis semper vident fáciem Patris mei: qui in cœlis est. Peccásse autem quosdam Angelos, & in hujus mundi ima detrúsos; qui eis velut carcer est, usque ad futúram in die judícii últimam damnatióne: Apóstolus Petrus apertíssimè osténdit, dicens; Quòd Deus Angelis peccántibus non pepércerit: sed carcéribus calíginis ínferi retrúdens tradíderit in judício puniendos reservári.

℟. Factum est prælium magnum in cœlo: Míchael, & Angeli ejus præliabántur cum dracóne; & * Projéctus est draco ille magnus, qui sedúcit universum orbem. ℣. Quómodò cecidísti de cœlo, Lúcifer? qui dicebas: Super astra Dei exaltábo sólium meum: ad inférnum detrahéris in profundum laci. * Projectus est. *Apoc.* 12. *Is.* 14.

Lectio viij.

INter hos ergo & illos, Deum, vel præsciéntiâ vel ópere divisisse quis dúbitet? Has duas angélicas societátes, unam fruentem Deo, álteram tumentem typo; unam cui dícitur, Adoráte eum, omnes Angeli ejus: áliam cujus princeps dicit; Hæc ómnia tibi dabo, si prostrátus adoráveris me: unam Dei sancto amóre flagrantem; álteram própriæ celsitúdinis immundo amóre fumantem: & quóniam sicut scriptum est, Deus supérbis resístit, humílibus autem dat grátiam; illam in cœlis cœlórum habitantem: istam inde ejectam in hoc ínfimo aërio cœlo tumultuantem; illam luminósa pietáte tranquillam: istam tenebrósis cupiditátibus turbuléntam; illam Dei nutu cleménter subvenientem, justè ulciscentem: istam suo fastu subdendi & nocendi libídine exæstuantem; illam, ut quantùm vult, cónsulat Dei bonitátis minístram: istam, ne quantùm vult nóceat, Dei potestáte frænátam; illam huic illudentem, ut

nolens profit persecutiónibus suis: hanc illi invidentem, cùm peregrínos cólligit suos. Nos ergo has duas societátes angélicas: unam & natúrâ bonam, & voluntáte rectam; áliam verò natúrâ bonam, sed voluntáte perversam: in libro cui nomen est Génesis, lucis tenebrarumque vocábulis significátas existimávimus.

℟. Ait Gábriel ad me: Noli metúere, ego veni propter sermónes tuos: princeps autem regni Persárum réstitit mihi, & * Ecce veni ut docérem te quæ ventúra sunt pópulo tuo in novíssimis. ℣. Dóminus Deus spiríituum Prophetárum misit Angelum suum, osténdere servis suis quæ oportet fíeri. * Ecce. *Dan.* 10. *Apoc.* 22.

Lectio ix. Lib. 10. *C.* 7.

MEritò illi in cœléstibus sédibus constitúti, immortáles & beáti, qui Creatóris sui participatióne congaudent; cujus æternitáte firmi, cujus veritáte certi, cujus múnere sancti sunt: quóniam nos mortáles & míseros, ut immortáles beatíque simus, misericórditer díligunt; nolunt nos sibi sacrificáre: sed ei cujus & ipsi nobiscum sacrifícium se esse novérunt. Cum ipsis enim sumus una cívitas Dei, cui dícitur in Psalmo: Gloriósa dicta sunt de te, cívitas Dei; cujus pars in nobis peregrinátur: pars in illis opitulátur. De illa quippe superna civitáte; ubi Dei voluntas intelligíbilis atque incommutábilis lex est: de illa superna quodámmodò cúria (géritur namque ibi cura de nobis) ad nos ministráta per Angelos sancta Scriptúra descendit.

℟. Dixit Angelus Ráphael: Cùm essem vobiscum, per voluntátem Dei eram: tempus est ut revertar ad eum qui me misit; vos autem, * Benedícite Deum, & † Narráte ómnia mirabília ejus. ℣. Timéte Dóminum, & date illi honórem, & adoráte eum: * Benedícite. Glória. † Narráte ómnia mirabília ejus. *Tob.* 12. *Apoc.* 14.

Te Deum.

AD LAUDES.

Ant. 8. *G.* VIdi in médio throni agnum stantem tanquam occísum; & audívi vocem Angelórum multórũ in circúitu throni. *Apoc.* 5.

Ant. 1. a. Erat númerus eórum míllia míllium, ducéntium voce magnâ: Dignus est Agnus qui occísus est, accípere virtútem & divinitátem. *Apoc.* 5.

Ant. 2. D. Cecidérunt in conspectu throni in fácies suas, & adoravérunt Deum. *Apoc.* 7.

Ant. 6. F. Projectus est

accuſátor fratrum noſtrórum; & ipſi vicérunt eum: proptéreà lætámini, cœli, & qui habitátis in eis. *Apoc.* 12.

Ant. 4. E. Omnes audívi, dicentes: Sedenti in throno, & Agno, benedíctio, & honor, & glória, & poteſtas in ſécula ſeculórum. *Apoc.* 5.

Capitulum. Daniel, 3.

BEnedíctus es, Dómine, in throno regni tui; & ſuperlaudábilis, & ſuperexaltátus in ſécula: Benedíctus es, qui intuéris abyſſos, & ſedes ſuper Chérubim.

Hymnus.

MIlle, quem ſtipant fólio ſedentem
Córporis puræ ſine mole mentes,
Chriſte, quos fuſo tibi conſecraſti
Sánguine, ſerva.
Quas tenent celſas ſuper aſtra ſedes
Spíritus, nobis quoque præparaſti:
Ut viam monſtrent, ſócios fidéles
Próvidus addis.
Qui Dei nunquam temeranda jura
Víndicat ſacris metuendus armis,
Prompta perdendos Míchael in hoſtes
Arma miniſtret.
Núntius felix melióris ævi
Fauſta qui mundo Gábriel tuliſti,
Creber è cœlo vénias amíca
Núntia portans.
Córporis morbos, tenebraſque mentis
Pelle, divínas médicus per artes,
Qui ſeni cœco, Ráphael, dediſti
Cérnere ſolem.
Grátias Regi ſúperúm canámus,
Fonte de cujus bona cuncta manant:
Quem fides viri ſtudióſa trinum
Credit & unum.
Amen.

℣. Adoráte Dñum, omnes Angeli ejus: ℟. Audívit, & lætáta eſt Sion. *Pſ.* 96.

Ad Benedíctus. *Ant.* 1. *D.* Poténtiam virtútis operátus eſt Deus in Chriſto, illum conſtítuens ad déxteram ſuam, ſupra omnem Principátum, & Poteſtátem, & Virtútem, & Dominatiónem. *Epheſ.* 1.

Oratio.

DEus, qui miro órdine Angelórum miniſtéria hominumque diſpenſas: concéde propítius; ut à quibus tibi miniſtrántibus in cœlo ſemper aſſíſtitur: ab his in terra vita noſtra muniátur. Per Dóminum.

AD PRIMAM.

Ant. 8. *G.* Vidi.

AD TERTIAM.

Ant. 1. a. Erat.

Capitulum. Hebr. 12.

ACcessístis ad Sion montem & civitátem Dei viventis, Jerúsalem cœlestem: & multórum míllium Angelórum frequéntiam, & Ecclésiam primitivórum qui conscripti sunt in cœlis; & júdicem ómnium Deum, & spíritus justórum perfectórum: & testamenti novi mediatórem Jesum.

℟. *br.* Benedícite Dómino, * Omnes virtútes ejus. Benedícite. ℣. Ministri ejus, * qui fácitis voluntátem ejus, * Omnes. Glória Patri. Benedícite.

℣. Benedícite Dómino, ómnia ópera ejus, ℟. In omni loco dominatiónis ejus. *Ps.* 102.

AD SEXTAM.

Ant. 2. D. Cecidérunt.

Capitulum. Apoc. 22.

CEcidi ut adorárem ante pedes Angeli qui mihi hæc ostendébat; & dixit mihi: Vide ne féceris; consérvus enim tuus sum, & fratrum tuórum Prophetárum, & eórum qui servant verba prophétiæ libri hujus: Deum adóra.

℟. *br.* In conspectu Angelórum * Psallam tibi, Dñe. In conspectu. ℣. Adorábo * ad templum sanctum tuum, * Psallam. Glória Patri. In conspectu. *Ps.* 137.

℣. Adorábo ad templum sanctum tuum, ℟. In timóre tuo. *Ps.* 5.

AD NONAM.

Ant. 4. E. Omnes.

Capitulum. Hebr. 1.

CUm introdúcit Primogénitum in orbem terræ, dicit; Et adórent eum omnes Angeli Dei: Et ad Angelos quidem dicit; Qui facit Angelos suos, spíritus: & ministros suos, flammam ignis.

℟. *br.* Laudáte Dóminum, * Omnes Angeli ejus. Laudáte. ℣. Laudáte eum, * omnes Virtútes ejus, * Omnes. Glória Patri. Laudáte. *Ps.* 148.

℣. Benedícite, Angeli Dómini, Dómino: ℟. Laudáte & superexaltáte eum in sécula. *Dan.* 3.

AD II. VESPERAS.

Ant. 5. a. VIdi septem Angelos stantes in conspectu Dei: & datæ sunt illis septem tubæ. *Apoc.* 8.

Ant. 6. F. Mittet Fílius hóminis Angelos suos cum tuba, & voce magna; & congregábunt electos ejus à quátuor ventis. *Matth.* 24.

Ant. 8. c. Ipse Dóminus in jussu, & in voce Archángeli, & in tuba Dei descendet de cœlo; & mórtui qui in Christo sunt, resurgent primi. 1. *Thess.* 4.

Ant. 2. D. Exíbunt Angeli, & separábunt malos de médio justórum. *Matth.* 13.

Ant. 7. ç. Angeli cólligent de regno Dei ómnia

ſcándala, & eos qui fáciunt iniquitátem; & mittent eos in camínum ignis. *Matth.* 13.

Capitulum. 2. Theſſ. 1.

Digni habeámini in regno Dei, pro quo & patímini; ſi tamen juſtum eſt apud Deum retribúere tribulatiónem iis qui vos tríbulant: & vobis, qui tribulámini, réquiem nobiſcum in revelatióne Dómini Jeſu de cœlo cum Angelis virtútis ejus.

Hymnus, Chriſte. 429.

℣. Qui ſedes ſuper Chérubim, manifeſtáre, ℟. Coram Ephraim, Bénjamin, & Manaſſe. *Pſ.* 79.

Ad Magníficat. *Ant.* 1. J. Qui digni habebuntur ſéculo illo, & reſurrectióne ex mórtuis, æquáles Angelis ſunt, & filii ſunt Dei; cùm ſint fílii reſurrectiónis. *Luc.* 20.

Oratio, ut ſuprà ad Laudes.

Fit Commem. S. Hieronymi, Ant. Beátus qui excógitat. ℣. Beátus homo. xxviij. *Oratio*, Deus, qui Eccléſiæ. *infrà.*

DIE XXX.

In Feſto

SANCTI HIERONYMI,

Presb. & Eccleſ. Doct.

Semiduplex - majus.

De Communi Doctorum.

Lectio ij.

Hierónymus, Euſébii fílius, Stridóne in fínibus Dalmátiæ & Pannóniæ natus: puer à Donáto liberálibus diſciplínis Romæ eſt inſtitútus. Suſcepto ibi in adoleſcéntia baptiſmo: ad ſacras lítteras ánimum adjíciens, Gállias ſtudiórum causâ peragrávit. Perluſtrátis deinde Thráciâ, Ponto, Bithyniâ, Galátiâ, Cappadóciâ & Cilíciâ, in Chálcidis Syriæ ſolitúdinem ſe recépit: inſtructus bibliothécâ quam Romæ ſibi magno ſtúdio conféceerat. Ibi, ut importúnas cogitatiónes, quas jejúniis non vícerat, ſtudiórum aſſiduitáte abígeret; Judæo ad Chriſtum converſo, ſe in diſciplínam dedit: ut linguam hebráicam addíſceret. Exacto in eo ſeceſſu quadriénnio, vexátus ab ínvidis, & hæréſeos poſtulátus, ex erémo diſcédens, Antiochíam venit; ubi à Paulíno cui adhæſerat, eâ conditióne ordinári ſe Presbyterum paſſus eſt: ut, quam amplexus fúerat mónachi vitam, non deſéreret. Romam deinde, ob Antiochíæ aliarumque Eccleſiárum diſſenſiónes, cum Paulíno & Epiphánio profectum Dámaſus retínuit: ut eo uterétur in conſcribendis Epíſtolis ac reddendis ad ſynódicas Orientis & Occidentis conſultatiónes reſponſis. Romæ per triénnium commorátus: poſt óbitum

Dámasi, Béthleem ad incunábula Redemptóris, in extrúcto à Paula monastério, majórem vitæ partem exégit.

Lectio iij.

SAcros códices commentáriis illustrávit : & quò cértiùs genuínum illórum sensum assequerétur; síngula Palæstínæ loca sédulò invísit : adhíbitis Judæórum eruditíssimis. Alexandríam ætáte jam provéctus pétiit : de difficilióribus Scriptúræ locis Dídymum consultúrus. Novum testamentum Græcæ fídei réddidit; vetus juxta Hebráicam tránstulit : Psaltérium quo deinceps Ecclésia Latína usa est, secundùm Septuaginta editiónem correxit. Multa doctórum virórum scripta Latínè réddidit. Luciferiános, Helvídium, Vigilántium, Joviniánum, & Pelágium scriptis ácriter insectátus est. Hujus senténtiam sanctus Augustínus & álii passim, de difficilióribus quæstiónibus rogábant. Captâ eversâque à Gothis Româ, nóbiles Romános, qui ad summam inópiam redacti fúerant : in monastério Bethleemitáno benignè excépit. In extréma senectúte febre correptus; migrávit ad Dóminum, Theodósio junióre & Honório imperántibus : anno Christi quadringentésimo vigésimo. Ejus corpus apud Béthleem sepultum; pósteà Romam translátum : in Basílica sanctæ Maríæ Majóris ad Præsépe cónditum est.

Oratio.

DEus, qui Ecclésiæ tuæ in exponendis sacris Scriptúris beátum Hierónymum Doctórem máximum providére dignátus es : præsta, quæsumus; ut ejus suffragántibus méritis, quod ore simul & ópere dócuit : te adjuvante, exercére valeámus. Per Dóminum.

AD VESP. fit Commem. sancti Remigii, Episc. Ant. Elégit. ℣. Beátus. xxj. *Oratio*, Deus, qui pópulo tuo. *infrà.*

FESTA OCTOBRIS.

DIE I.
In Festo SANCTI REMIGII, Episcopi.

Semiduplex-minus.

De Communi Pontificum.

Lectio ij.

REmígius, Laudúni natus est paréntibus Æmílio & sanctâ Celíniâ jam ætáte provectis. Ejus ortum prædíxerat solitárius quidam cæcus, Montánus nómine; qui & visum póstea recépit: admóto ad óculos lacte, quo infans Remígius alebátur. Annos natus duos & viginti: ob seníles in adolescéntia mores ad Episcopátum Remensem præter voluntátem raptus est. Cùm autem Clodovéus Alamannos, Tolbíaci, invocáto Christi nómine, debellasset; & instanti Remígio ut fidem profiterétur, respondisset veréri se ut per pópulum sibi licéret: ubi id rescívit pópulus, statim acclamávit; Mortáles deos abígimus, pie rex: & Deum quem Remígius prædicat immortálem, sequi paráti sumus. Tum Remígius Clodovéum quem fídei documentis imbúerat; baptizávit ipso die Natális Dómini, his eum verbis allocútus: Mitis depóne colla, Sicamber; adóra quod incendisti: incende quod adorasti. Baptizátum sacro inunxit chrísmate cum signáculo crucis Christi.

Lectio iij.

DE exércitu autem ejus ter mille & ampliùs baptismo initiáti sunt: simul & Alboflédis soror Clodovéi; quæ cùm pauló post decessisset: Remígius per lítteras regem est consolátus. Lanthildis quoque áltera ejus soror, ab Ariána hæresi revocáta: sacro chrísmate reconciliáta est Ecclésiæ. Clodovéum Gothis bellum parantem utilíssimis regno administrando consíliis per lítteras instruxit: eidemque auctor fuit ut Concílium Aurelianense indíceret. Cleméntiâ in pœnitentes erat singulári: neque enim, inquiébat, nos pósuit Dóminus ad iracúndiam, sed ad hóminum curam. Novos Episcopátus instítuit: Teruannæ, ubi sanctum Antimundum; Atrebátis ubi sanctum Vedastum: Laudúni, ubi sanctum Genebaldum præfécit. Sub finem vitæ, oculórum usu orbátus est: quem tamen

paulò ante mortem recuperávit. Sénio tandem conféctus : óbiit die decimâ-tértiâ Januárii. Inter ália quæ édidit mirácula, mórtuum suscitávit ; ut refert liber de ejus vita à Gregório Turonensi laudátus : qui & méminit festivitátis ejus quæ jam suo témpore inítio mensis Octóbris celebrabátur.

Oratio.

DEus, qui pópulo tuo ætérnæ salútis beátum Remígium ministrum tribuísti : præsta ; ut quem doctórem vitæ habúimus in terris : intercessórem habére mereámur in cœlis. Per Dóminum.

AD VESP. fit Commem. S. Leodegarii Episc. & Mart. Ant. Ecce Deus. ℣. In Deo. viij. *Oratio*, Deus, cujus grátia. xij.

DIE II.
In Festo SANCTI LEODEGARII, Episcopi & Martyris.

Simplex.

De Communi unius Martyris.

Lectio iij.

LEodegárius, Pictaviensis Archidiáconus : ac deinde monastérii sancti Maxéntii Abbas ; postrémò Augustodunénsium Epíscopus creátus est : cui Ecclésiæ decem annis præfuit. Cùm autem Childerícum secundum, qui in regni administratióne illíus óperâ utebátur, argúeret quòd antíquas regni leges rescidísset, filiamque avúnculi duxísset uxórem : in Luxoviense monastérium, quò relegátus ánteà fúerat Ebroínus Major Palátii, amandátus est. Uterque, Rege mórtuo, in prístinũ gradum est restitútus : sed Ebroínus Leodegário auctóre se in Monastérium detrúsum fuisse ratus ; Vaïmérum Ducem Campániæ, cum exércitu Augustodúnum misit : qui eum comprehénderent. Re cógnitâ, sanctus Antistes, erogátis in páuperes facultátibus, triduáno jejúnio indicto ; & factis circum urbis mœnia cum cruce & relíquiis Sanctórum supplicatiónibus, Christi córpore præmunítus : ne quid detriménti cívitas suî causâ paterétur ; spontè se trádidit inimícis : qui illum statim, óculis erútis, in monastérium conjecérunt. Inde váriis cruciátum torméntis : postquàm Guarínum ejus fratrem alligassent ; palo & lapídibus obruissent : ipsum præcísis lábiis & linguâ in cœnóbium Fiscamnense detrusérunt. Deinde in palátium ductus quò nonnulli Epíscopi convénerant, cùm linguæ offício nihilóminus uterétur : discissâ túnicâ, episcopáli dignitáte spoliá-

tus, conjectus est in cárcerem; ex quo in sylvam territórii Atrebatensis, ejus pósteà nómine insignítam, à quátuor sicáriis abductus, cápite truncátus est: anno Christi sexcentésimo septuagésimo-octávo.

Oratio, Deus, cujus grátiâ. xij.

VESPERÆ Feriales; à Capitulo de Sequenti, vij. *Oratio*, Illúmina. *infrà.*

DIE III.

In Festo

SANCTI DIONYSII, AREOPAGITÆ,

Primi Athenarum Episcopi & Martyris.

Simplex.

De Communi unius Martyris.

Lectio iij.

Dionysius, civis Atheniensis, cùm in médio Areópagi, ubi sedébat judex, Paulum concionantem audivisset: ei statim adhærens, Christi fidem amplexus est. Eum Atheniensis Ecclésiæ primum fuisse Epíscopum refert sanctus Dionysius Corinthiórum Epíscopus: in ea quam scripsit ad Athenienses Epístola. Tandem verò post claríssimam confessiónem fídei: & gravíssima tormentórum génera glorióso martyrio coronátus est. Extat hujus martyrii ad tértium Octóbris diem Athénis memória: cùm in Martyrológio quod Románus Póntifex olim Aquiléïam transmísit; ac póstmodùm sanctus Ado Viennensis circa médium noni séculi apud Ravennam própriâ manu exscripsit: tum in réliquis Martyrológiis ferè ómnibus Latinórum.

Oratio.

Illúmina, quæsumus, Dómine, mentis nostræ ténebras: qui ad beáti Pauli Apóstoli prædicatiónem Dionysium Areopagítam in admirábile lumen Evangélii transtulisti. Per Dóminum.

VESPERÆ Feriales; à Capitulo de S. Francisco, ut in Communi Justorum, xlj. *Oratio*, Deus, qui te. *infrà.*

DIE IV.

In Festo

SANCTI FRANCISCI Assisinatis.

Simplex.

De Communi Justorum.

Lectio iij.

Franciscus Assisii in Umbria natus: à prima ætáte, patris exemplum secútus, mercatúram fecit. Cùm autem illud ex Evangélio audisset: Nolíte possidére aurum neque argéntum in zonis vestris; non peram in via, neque duas túnicas, neque calceamenta: sibi eam régulam servan-

dam propósuit. Itaque detractis cálceis, & unâ contentus túnicâ; cùm duódecim sócios adhibuisset, Ordinem Minórum instítuit: conscriptâ régulâ, quam anno millésimo ducentésimo-nono Innocéntius tértius, ad quem Francíscus supplex cum sóciis Romam accésserat, confirmávit. Inde reversus, habitávit cum iis in tugúrio juxta Asssíium: ubi in labóre multo, magnaque inópia, piis meditatiónibus vacábant. Docébat eos honoráre præcípuâ reveréntiâ Sacerdótes: & fídei quam Romána tenet Ecclésia, fírmiter adhæréscere. Jubébat quoque mulíerum familiaritátes, collóquia & aspectus sollicítiùs evitári. Otium, ómnium malárum cogitatiónũ sentínam, summóperè fugiendum prædicábat: dicebatque; Volo fratres meos laboráre & exercitári: ne ótio déditi, per illícita corde aut linguâ vagentur. Eosdem duxit pósteà ad sanctam Maríam Angelórum unde in finítimis locis regnum Dei annuntiábat: dícere sólitus, salúti animárum nihil esse anteponendũ. Deinde martyrii cúpidus in Syriam trajécit; ubi à Meledíno Babylónis Ægypti Soldáno liberáliter exceptus: cum nihil profíceret, rédiit in Itáliam. Gráviter ægrótans deferri vóluit in Ecclésiam sanctæ Maríæ Angelórum; ut ubi grátiæ spíritum accéperat: ibi spíritum vitæ rédderet. Eo in loco fratres ad paupertátem ac patiéntiã, & sanctæ Románæ Ecclésiæ fidem servandam cohortátus: efflávit ánimam anno Christi millésimo ducentésimo vigésimo-sexto. Miráculis clarum Gregórius nonus paulò post Sanctis ascripsit.

Oratio.

Deus, qui te párvulis & humílibus reveláre non dedignáris: tríbue nobis, quæsumus; imitatióne beáti Francisci, & stultam hujus mundi dedíscere sapiéntiam: & solum edíscere Jesum Christum crucifixum. Qui tecum vivit.

VESPERÆ Feriales; à Capitulo de Sequenti, xx. *Oratio*, Deus, qui pópulis. xxv.

DIE V.
In Festo
S. APOLLINARIS,
Episcopi Valentinensis.
Simplex.
De Communi Pontificum.
Lectio iij.

Apollináris patrem hábuit Isícium Románum senatórem: & fratrem

natu minórẽ, ſanctum Avítum Viennenſem Epíſcopum. A ſancto Mamerto ejuſdem civitátis præſule diſciplínis eccleſiáſticis informátus : in clerum cooptátus eſt. Non multò poſt laborantis & vacantis ab annis ſexaginta Eccléſiæ Valentinenſis, ab Isício Viennenſi ceteriſque ejuſdem províncíæ præſúlibus, Epíſcopus ordinátus eſt, circa annum quadringentéſimum octogéſimum. Trigéſimo-ſéptimo ab hinc anno coácta eſt Lugdunenſis Synodus : cui, cum Avíto fratre, aliiſque ſanctíſſimis Epíſcopis, Apollináris intérfuit. In ea Stéphanus regis Burgundiónum Sigiſmundi ærário præfectus, communióne privátus eſt : quod Palládiam uxóris defunctæ ſorórem, inceſto ſibi conjúgio ſociaſſet. Quamobrem inſtigante Stéphano exacerbátus rex : Epíſcopos omnes, qui Lugdunenſi Concílio affúerant, exílio damnávit. Sed eórum conſtántiâ victus : revocáre illos tandem coactus eſt. Tentátus imprímis Apollináris ut ad Eccléſiæ pacem Stéphanũ admítteret, conſtanter ábnuit : ac dégere máluit in monaſtério, donec ille pœniténtiâ ſuſceptâ ſatisfáceret. Valéntiam reverſus, verbi divíni aſſíduâ diſpenſatióne & virtútum ómniũ exemplis refulſit. Intérfuit & circa eádem témpora, Concílio Epaonenſi : cui frater Avítus præfuit. Cæſário magno Arelatenſi amicítiâ conjunctíſſimus fuit ſanctus Apollináris. In vita & poſt mortem multis miráculis cláruit.

Oratio, Deus, qui pópulis. xxv.

VESPERÆ Feriales ; à Capitulo de ſancto Brunone, ut in Communi SS. Monachorum, xxxiv. *Oratio*, Sancti Brunónis, *infrà.*

Fit Commem. ſanctæ Fidis, Virg. & Mart. Ant. Infirma. ℣. Deus præcinxit. xlviij. *Oratio*, Omnípotens. lij.

DIE VI.
In Feſto SANCTI BRUNONIS, Monachi.

Simplex.

De Communi Monachorum.

Lectio iij.

Bruno Colóniæ Agrippínæ natus ; poſt emenſa Paríſiis Grammáticæ, Philoſóphiæ, & Theológiæ ſtúdia, Remenſis Eccléſiæ Canónicus : ibidemque magnórum ſtudiórum Rector effectus eſt. Solitúdinis amóre flagrans, cum ſex áliis familiáribus mundo renuntiávit ; ac ſanctum Hugónem Epíſcopum Gratianopolitánum ádiit : qui, causâ eórum adventûs có-

gnitâ, montes suæ Diœcéseos aspérrimos, qui Carthusiáni dicebantur, incolendos concessit. Illic ædificáto Oratório, ac céllulis separátim exstructis : bini in síngulis habitantes, siléntio, oratióni, & lectióni vacábant. Post sex annos in secessu exactos, Bruno ab Urbáno secundo Romam accersítus, postquàm eum in Synodis celebrandis, gerendisque negótiis Ecclesiásticis, consílio suo per triénnium adjuvisset; ab eo demum facultátem obtínuit erémi repetendæ : recusáto Archiepiscopátu Rhegiensis Ecclesiæ, quæ prima est Calábriæ Metrópolis. Cùm autem Urbánus post celebrátum Placéntiæ Concílium, in Gálliam profectúrus esset; métuens Bruno ne si ad optátam Carthúsiam reverterétur : aut Románam cúriam effúgere non posset; aut eam sequi viderétur : secessit in erémum prope Scyláceum in Calábria, ubi monastérium ædificávit. Morti próximus, fídei suæ professiónem coram frátribus édidit : eamque contra errórem Berengárii conclúsit his verbis; Credo panem & vinum quæ consecrantur in Altári, post consecratiónem verum Corpus esse Dómini nostri Jesu Christi, veram Carnem & verum Sánguinem : quæ & nos recípimus in remissiónem peccatórum nostrórum & in spe salútis ætérnæ. Quiévit in Dómino anno millésimo centésimo-primo.

¶ In eumdem diem íncidit memória sanctæ Fidis Aginnensis vírginis : quæ circa finem séculi tértii coram Daciáno Præfecto accusáta quòd Christum cóleret, ultrò se satellítibus óbtulit; & factâ coram Præside gloriósâ Christiáni nóminis confessióne, cùm neque blandítiis, neque munéribus addúci potuisset ad sacrificandum Diánæ : in lectum férreum inferri, atque igne torréri jubétur. Itaque exténditur in cratícula, ibíque caténis constríngitur; subjectis ardéntibus prunis, & ádipe superfúso : ut adustis membris flamma tenáciùs adhæreat. Sed extincto divínitùs igne, cùm è flammis exiisset illæsa : amputáto cápite Martyrium complévit.

Oratio.

SAncti Brunónis, quæsumus, Dómine, intercessiónibus adjuvémur; ut qui majestátem tuam júgiter delinquendo offéndimus : ejus méritis & précibus, nostrórum delictórum véniam consequámur. Per Dóminum.

Pro Commem. sanctæ Fidis. Ant. Factus est. ℣. Herédi-

tas. *Oratio*, Omnípotens. lij.

VESPERÆ Feriales; à Capitulo de Sequenti, xx. *Oratio*, Quæsumus. xxv.

DIE VII.

In Festo

S. MARCI, PAPÆ.

Simplex.

De Communi Pontificum.

Lectio iij.

MArcus natióne Románus, post obitum sancti Silvestri Papæ subrogátus est in ejus locum: sub fine Impérii Constantíni magni. Decrevit ut Epíscopus Ostiensis, à quo Románus Póntifex juxta antiquiórem usum consecrátur: Pállio honóris & potestátis índice uterétur. Duas Basílicas ædificávit; alteram in urbe, cujus vetus & usque nunc est títulus, cujusque méntio est in Concílio primo Románo sub Symmacho: álteram extra urbem pósitam, quam Gregórius tértius restituit. Ad exíguum tempus, octo vidélicet ménsibus, sedem ténuit. Sepultus est in Cœmetério Balbínæ, viâ Ardeatínâ. De ejus successióne agunt Optátus Milevitánus, & sanctus Augustínus.

Oratio, Quæsumus, Dómine. xxv.

VESPERÆ Feriales; à Capitulo de Sequenti, xx. *Oratio*, Da nobis. xxvj.

DIE VIII.

In Festo

SANCTI ETHERII,

Lugdunensis Epíscopi.

Simplex.

De Communi Pontificum.

Lectio iij.

ETHérius in aula Regis Guntramni sanctíssimè vixit aliquándiù; ibíque prudéntiâ ádeò excélluit: ut ómnia regni arcána rex ipsi commítteret. Austregesílum, pósteà Bituricensem Epíscopum, hortátus est: ut aulâ relictâ sánctius vitæ genus amplecterétur. Defuncto Prisco, in ejus locum Antistes Lugdunensis ordinátus est. Cum Siágrio Augustodunensi, Agrícola Cabilonensi & áliis Epíscopis scripsit ad Epíscopos in aula Guntramni congregátos: & latam in rebelles adversùs Leubóveram Parthenónis Abbatissam, excommunicatiónis senténtiam confirmávit. Austregesílum, consentiente Rege, Presbyterum ordinávit: & Basílicæ sancti Nicétii sub nómine Abbátis præpósuit. Jussu Guntramni Regis, Parísios profectus: Clotárii baptismo intérfuit. Scripsit ad ipsum Gregórius Magnus his verbis; Quantus in vobis Ecclesiástici órdinis amor eníteat, quanta sit diléctio disciplinæ: quantum observántiæ stú-

dium salúbrium decretórum, osténditis. Augustínum in Angliam proficiscentem, ab eódem summo Pontífice commendátum, hóspitem suscépit Ethérius. Plenus tandem méritis óbiit anno sexcentésimo-secundo.

Oratio, Da nobis, quæsumus. xxvj.

VESPERÆ Feriales; à Capitulo de Sequenti, xiv. *Oratio*, Deus, qui hodiernâ. *infrà*.

DIE IX.
In Festo
SS. MARTYRUM
DIONYSII,
Parisiensis Epíscopi,
RUSTICI,
ET ELEUTHERII.
Semiduplex-minus.

De Communi plurium Martyrum.

Lectio ij.

Dionysius à Románo Pontífice Géntium Epíscopus ordinátus, cum Tróphimo, Saturníno, & áliis quátuor, ad prædicandum in Gállias ante Deciórum impérium, missus est. Appulisse septem in províneiam Narbonensem, & christiáni nóminis reveréntiam Arelatensi primùm urbi exhibuisse: vetus Ecclésiæ Gallicánæ tradítio est. Cívitas autem illa, quæ tunc témporis nostræ religiónis primítias suscépit; cùm res illic commúni labóre constitútæ fuissent, sanctum Tróphimum ex illis septem primum habére méruit Sacerdótem: in illa Sede, ut ibi hácténùs refertur, collocátum à Dionysio, à quo idcircò vétera ejusdem Ecclésiæ diptyca Episcopórum suórum ducunt inítium. Eódem modo divísis inter álios úrbibus, Saturnínus Tolósam, Turónos Gatiánus; uterque anno Décii Imperatóris primo ingressus est. Narbónam verò Paulus, Stremónius Arvernos, & Lemóvicas Martiális diversis sínguli tempóribus pervenérunt: & sic paulátim áliis Galliárum regiónibus donum fídei & religiónis infúsum.

Lectio iij.

Dionysius autem, cùm majóre dilatandæ Ecclésiæ stúdio æstuáret: ad últimos Célticæ fines lóngiùs céteris progressus est. Itaque assumptis è discipulórum número adjutóribus duódecim: Lutétiam jam ante Christum coram tribunálibus confessus advénit. Postquàm cives non exíguo número Christo subjécit; Ecclésiam quæ necdum illis in locis fúerat, ex Clero & pópulo secúndùm formam Apostólicam instítuit: quam ipse auctoritáte Episcopáli primus ad-

ministrávit. Non semper intra Parisiórum fines se contínuit : sed vicínas ad sanctum opus promovendum províncias peragrávit. Parísios tandem reversum gravis súbitò in occídua præsertim orbis parte mota persecútio excépit : cujus minister in his pártibus, Lugdunensis tunc Gálliæ Præses Sisínnius Fescennínus extitisse scríbitur. Is Dionysium ad necem inquíri jussit ; & Parísiis cum Rústico Presbytero, & Eleuthério Diácono repertum cárceri mancipári : donec eum audíret. Tum quæstióne hábitâ, admotisque tormentis, postquam se nihil profícere intellexit ; & fide Mártyrum tormentórum vim & vérberum injúrias superári : cápita illis amputári jussit. Córpora eórum in Séquanam projecta, sexto ab urbe lápide sepulta sunt : ubi deinceps magnificentíssimè constructâ Basílicâ, ad eórum túmulum Dagobertus primùm & exinde céteri Francórum reges tumulári ambiérunt.

Oratio.

Deus, qui hodiernâ die beátum Dionysium Mártyrem tuum atque Pontíficem, virtúte constántiæ in passióne roborasti ; quique illi, ad prædicandum géntibus glóriam tuam, Rústicum & Eleuthérium sociáre dignátus es : tríbue nobis, quæsumus ; ex eórum imitatióne, pro amóre tuo próspera mundi despícere : & nulla ejus adversa formidáre. Per Dóminum.

DIE XI.
In Festo SANCTI EUGENDI, Condatiscensis Abbatis.

Simplex.

De Communi Abbatum.

Oratio, Deus, cujus múnere. xxxviij.

Lectio iij.

Eugendus séptimo ætátis suæ anno monásticæ vitæ consecrátus est. Oblátus à paréntibus sancto Románo primo monastérii Condatiscensis Abbáti, quod pósteà sancti Cláudii nomen accépit : sub illíus, deinde sub fratris ejus sancti Lupicíni disciplína, multùm profécit. Ut oratióni prolíxiùs vacáret, ad famem & frigus obdurúerat : córporis afflictatiónibus humilitátem summam conjungens. Tantâ sanctitáte pollens, sacerdótium constantíssimè recusávit. Defuncto autem sancto Lupicíno : monastérii habénas suscípere coactus est. Sed pauló post magna pars fratrum, à quibusdam reguláris disciplínæ inimícis concitáta, cœpit eum tanquam rudem,

& rerum spirituálium inexpertem, despéctui habére. At Deus tantam in eum miraculórum grátiam cóntulit; ut étiam Præsules & Príncipes ingenti benefício affectos se créderent: si vel cum illis sermónem conferre dignarétur. Disciplínam externam ita compósuit: ut exterióra monastérii, internam, quæ ibi mirè vigébat sanctitátem redolérent. Anno demum ætátis sexagésimo-primo, sub finem regni Clodovéi primi, migrávit in cœlum.

Oratio, Deus, cujus múnere. xxxviij.

VESPERÆ Feriales; à Capitulo de Sequenti, xx. *Oratio*, Beáti Pontíficis. *infrà*.

DIE XII.
In Festo SANCTI WILFRIDI, Eboracensis Episcopi.
Simplex.

De Communi Pontificum.

Lectio iij.

Wilfrídus in Anglia natus: primùm in Lindisfarnensi monastério pietáti & lítteris óperam dedit. Anno ætátis suæ círciter décimo-nono, postquàm Romam ádiit ritus cathólicos méliùs ediscendi cúpidus: inde Lugdúnum pétiit ubi à sancto Annemundo, summa benevoléntiâ exceptus est, & clero Lugdunensi adscriptus. Eum per plures annos Wilfrídus hábuit magistrum. Ipsi cómes fuit in itínere ad Cabilonensem urbem: ubi ab impiórum factióne sanctus Præsul necátus est. Ægrè tulit tanto Mártyri, quem ut patrem diligébat, se supérstitem esse; sed ad ália servátus pro Christo certámina: jussus est in Angliã profícisci. In pátriam redux ibíque Présbyter ordinátus: ómnium votis Eboracensis Epíscopus electus est. Sed quorumdam malevoléntiâ ejectus: in Riponense monastérium humíliter se recépit. Theodóri Cantuariensis curâ sedi suæ rédditus: suo gregi invigiláre non déstitit. Deinde tùm ab Egfrídò rege, tùm à falsis frátribus iterùm à sede ejectus, in Frísiam venit: ubi plúrimos & ipsum regem Algísium ad fidem adduxit. Romam reversus ab Agathóne honorífice exceptus est, & Eboracensi suæ Ecclésiæ restitútus. Sed cùm ad Anglos appulisset: in cárcerem detrúsus est. Tandem post ágnitam dénuò ejus innocéntiam sub Joanne sexto: pacis amans episcopátu cessit; laboribusque & vitæ austeritáte confectus: decessit Undálæ, & in Ecclésia Cantuariensi ab Adóne sepultus est.

Oratio.

BEati Pontíficis Wilfrídi, nos, Dómine, soláre præsídiis; cui dedisti tot adversitátibus non succúmbere: & sine offensa cursum consummare. Per Dóminum.

VESPERÆ Feriales; à Capitulo de Sequenti, xlj. *Oratio*, Fac, quæsumus. xlv.

DIE XIII.

In Festo

SANCTI GERALDI

Comitis Auriliacensis.

Simplex.

De Communi Justorum.

Lectio iij.

GEraldus Auriliáci in Arvérnia Comes, à paréntibus nobilitáte claris piè institútus; in sacrárum litterárum stúdio sic profécit: ut Scriptúram sacram totam ferè tenéret memóriter. Orbátus paréntibus adolescens, amplum patrimónium in obeundis pietátis & justítiæ officiis expendit. Cùm adhuc júnior ex incáuto puellæ aspectu in summum pudóris discrímen venisset; statim pœniténtiâ ductus, subitóque cæcitáte percussus: conceptæ ánimo libídinis pœnas luit. Tùm recepto oculórũ usu, vigilántiùs Deo mílitans: mulíerum collóquio abstínuit, nuptiasque recusávit. Milítiam aliquándiù proféssus cum militári fortitúdine summam vitæ innocéntiam & pietátem conjunxit. Erat hábitu simplex; sermóne gravis; victu austérus: studiósus pacis. Monastérium Auriliáci, magno sumptu exstruxit: in quo étiam mónachi tonsúram accépit. Jejúniis, sacræ lectióni, oratiónibus, páuperum curæ, pupillórum & subditórum defensióni tam déditus fuit; ut septénnio ante óbitum visu íterùm orbátus: nihil de piis hujúsmodi exercítiis remíserit. Sanctè óbiit anno nongentésimo-nono, ætátis quinquagésimo-quarto.

Oratio, Fac, quæsumus. xlv.

VESPERÆ Feriales; à Capitulo de Sequenti, vij. *Oratio*, Deus, cujus grátia. xij.

DIE XIV.

In Festo

S. CALLISTI,

Papæ & Martyris.

Simplex.

De Communi unius Martyris.

Lectio iij.

CAllistus, qui & Calixtus, post óbitum Zephyríni Románæ præfuit

Ecclésiæ : sub inítium anni ducentésimi décimi-noni, imperante Heliogábalo, cui ante mortem Callisti succéssit in império Alexander. Eo témpore ecclésia Christi summâ pace fruebátur. Is tamen cùm exegísset in Pontificátu annos quinque : martyrio coronátus est. Extat Romæ viâ Appiâ vetus cœmetérium ejus nómine nuncupátum : in quo plúrimi mártyres sepulti sunt. Hoc cœmetérium ipse vel erexit vel ampliávit : favente Christiánis Alexandro imperatóre, cujus mater Mamæa, teste Lamprídio, Christi fidem profitebátur.

Oratio, Deus, cujus grátia. xij.

VESPERÆ Feriales ; à Capitulo de Sequenti, xx. *Oratio*, Da nobis. xxvj.

Fit Commemoratio sanctæ Theresiæ, Virginis. Ant. Complácuit Dómino. xlix. ℣. Audi, fília. xlviij. *Oratio*, Deus, qui beátæ vírginis. *infrà.*

DIE XV.

In Festo

SANCTI ANTIOCHI, Lugdunensis Epíscopi.

Simplex.

De Communi Pontificum.

Lectio iij.

Antíochus Présbyter Lugdunensis sub sancti Justi disciplína educátus ; ut primùm in Ægyptíacam solitúdinem secessísse sanctum Præsulem rescívit : totum ejus stúdium fuit, ut eò convoláret. Ibi cum ipso & sancto Viatóre aliquándiù perfectus vixit anachoréta. Deinde Lugdúnum reversus : eórum pretiósam in conspectu Dómini mortem promulgávit. Cùm Sacerdos ómnium virtútum insígnibus præfulgens, in Ecclésia Lugdunensi ministrasset : sancti Martíni ejusdem Ecclésiæ Antístitis succéssor ómnium votis electus est circa inítium séculi quinti. Episcopáli offício sanctíssimè functus : méritis & virtútibus claríssimus obdormívit in Dómino. Ejus corpus in Machabæórum Ecclésia cónditum fuisse testátur Ado. ¶ In eumdem diem íncidit memória sanctæ Therésiæ Abulensis Vírginis, quæ ex perlectis in ténera ætáte martyrum actis magnum hausit pietátis sensum : annóque ætátis vigésimo-secundo in Abulensi Carmelitárum cœnóbio vitæ religiósæ votum emísit. Ibi humilitátis ac caritátis opéribus : patientiâque singulári per annos ferè viginti excélluit. Cùm tamen aliquándiù seculárium familiaritáte, oratiónis intermissióne, & Confessariórum imperítiâ, áli-

quid de fervóre pietátis remisisset; tandem ex lectióne Confessiónum sancti Augustíni ad Deum pénitùs reversa : ingentes in virtúte progressus fecit. Multis exinde illustratiónibus à Deo donáta est : quas tamen superiórum arbítrio subjiciébat. Tanto patiendi tenebátur desidério; ut eos à quibus lædebátur, máximè diligeret, ac sæpè exclamáret : Dómine, aut pati, aut mori. Ordinis Carmelitárum reformatiónem aggressa : multa virórum ac mulíerum monastéria instítuit. Albæ ad Tormim decumbens, Ecclésiæ Sacramentis muníta; ad Christum ábiit anno salútis millésimo quingentésimo octogésimo-secundo : ætátis sexagésimo-octávo.

Oratio, Da nobis. xxvj.

Pro Commem. sanctæ Theresiæ. Ant. Exultábit. ℣. Sitívit. liij.

Oratio.

DEus, qui beátæ vírginis Therésiæ mónitis & exemplo servos tibi & ancillas suscitasti, in quos de Spíritu tuo effúnderes; da nobis, ejus imitatióne ac précibus, & cœlestis doctrínæ pábulo nutríri : & veræ perfectiónis desidério accendi. Per Dóminum nostrum.

VESPERÆ de Feria.

DIE XVIII.

In Festo

S. LUCÆ, EVANG.

Duplex-majus.

Psalmi de Feria in toto Officio.

IN I. VESPERIS.

Ant. 1. f. QUàm speciósi pedes evangelizántium pacem, evangelizántium bona! *Rom.* 10.

Ant. 7. d. Vox speculatórum: levavérunt vocem, simul laudábunt; quia consolátus est Dóminus pópulum suum. *Is.* 52.

Ant. 6. F. Primus ad Sion dicet: Ecce adsunt, & Jerúsalem Evangelistam dabo. *Is.* 41.

Ant. 4. E. Ostendit vobis pactum suum quod præcépit ut facerétis, & verba scripsit. *Deut.* 4.

Ant. 8. G. Consummábitur mystérium, sicut evangelizávit per servos suos. *Apoc.* 10.

Capitulum. Ephes. 4.

CHristus dedit quosdam quidem Apóstolos, quosdam autem Prophétas; álios verò Evangelistas, álios autem Pastóres, & Doctóres; ad consummatiónem Sanctórum in opus ministérii : in ædificatiónem córporis Christi.

Hymnus.

CHristi perennes núntii
Recta qui cœléstibus

Scriptis Dei mystéria
Totum per orbem spárgitis;
Olim sub umbris cóndita
Vates sacri quæ víderant,
Umbris procul cedéntibus,
Vidistis hæc pleno die.
Humána quæ tulit Deus,
Divína quæ gessit homo,
Seris legenda pósteris
Dictante scripsistis Deo.
Loco remótos, témpore,
Vos rexit idem Spíritus:
Vestris adhuc in páginis
Nobis loqui non désinit.
Uni sit & trino Deo
Supréma laus; summum decus,
De nocte qui nos ad suæ
Lumen vocávit glóriæ.
Amen.

℣. Dóminus dabit verbum evangelizántibus,
℟. Virtúte multâ. *Ps.* 67.

Ad Magníficat. *Ant.* 5. C. Exalta in fortitúdine vocem tuam, qui evangelízas Jerúsalem: exalta, noli timére. Ecce bráchium Dómini dominábitur. *Is.* 40.

Oratio, ut infrà ad Laudes.

AD OFFICIUM NOCT.

Ut in Communi Apostolorum, exceptis quæ sequuntur.

Invit. Deum qui vocávit nos in fide veritátis per Evangélium, * Veníte, adorémus. 2. *Thess.* 2.

Ps. 94. Veníte. 2.

Hymnus, Christi. *ut suprà.*

IN I. NOCT. Lectiones de Scriptura occurrente.

IN II. NOCTURNO.

Lectio iv.

Ex libro sancti Hierónymi, Presbyteri, de Scriptóribus Ecclesiásticis. *C.* 7.

Lucas, médicus Antiochensis, ut ejus scripta índicant, Græci sermónis non ignárus: fuit sectátor Apóstoli Pauli, & omnis peregrinatiónis ejus comes. Scripsit Evangélium, de quo idem Paulus: Mísimus, inquit, cum illo fratrem, cujus laus est in Evangélio per omnes Ecclésias. Et ad Colossenses: Salútat vos Lucas médicus, caríssimus. Et ad Timótheũ: Lucas est mecum solus. Aliud quoque édidit volúmen egrégium: quod título Acta Apostolórum prænotátur; cujus históría usque ad biénnium Romæ commorantis Pauli pervénit: id est, usque ad quartum Nerónis annum. Ex quo intellígimus in eádem urbe librum esse compósitum.

Lectio v.

Igitur peregrinatiónes Pauli & Theclæ, & totam baptizáti Leónis fábulam, inter apócryphas scriptúras computámus. Quale enim est, ut indivíduus comes Apóstoli, inter céteras ejus res, hoc solum ignoráverit? Sed & Tertuliánus vicínus eórum témporum, refert Presbyterum

quemdam in Aſia, amatórem Apóſtoli Pauli, convictum apud Joannem quòd auctor eſſet libri; & confeſſum ſe hoc Pauli amóre feciſſe: loco excidiſſe.

Lectio vj.

QUidam ſuſpicantur, quotieſcumque in Epíſtolis ſuis Paulus dicit; Juxta Evangélium meum, de Lucæ ſignificáre volúmine: & Lucam non ſolùm ab Apóſtolo Paulo didiciſſe Evangelium, qui cum Dómino in carne non fúerat, ſed & à céteris Apóſtolis. Quod ipſe quoque in princípio ſui volúminis declárat, dicens: Sicut tradidérunt nobis qui à princípio ipſi vidérunt, & miniſtri fuérunt ſermónis. Igitur Evangelium, ſicut audíerat, ſcripſit: Acta verò Apoſtolórum, ſicut víderat, compóſuit. Sepultus eſt Conſtantinópoli: ad quam urbem, vicéſimo Conſtántii anno, oſſa ejus cum relíquiis Andréæ Apóſtoli tranſláta ſunt.

IN III. NOCTURNO.

Lectio vij.

Léctio ſancti Evangélii: ſecundùm Lucam.

Cap. 1.

QUóniam quidem multi conáti ſunt ordináre narratiónem, quæ in nobis complétæ ſunt, rerum. Et réliqua.

Homília ſancti Hierónymi, Presbyteri.

Proœm. Comment. in Matth.

PLures fuiſſe qui Evangélia ſcripſérunt, & Lucas Evangeliſta teſtátur, dicens: Quóniam quidem multi conáti ſunt ordináre narratiónem rerum quæ in nobis complétæ ſunt; & perſeverántia uſque in præſens tempus monimenta declárant, quæ à diverſis auctóribus édita: diverſárum hæréſeon fuére princípia. Quibus jure poteſt illud prophéticum coaptári; Væ qui prophétant de corde ſuo: qui ámbulant poſt ſpíritum ſuum; qui dicunt, Hæc dicit Dóminus: & Dóminus non miſit eos. Eccléſia autem, quæ ſupra petram, Dómini voce, fundáta eſt, quátuor flúmina paradíſi inſtar eructans, quátuor & ángulos & ánnulos habet; per quos quaſi arca teſtamenti, & cuſtos legis Dómini: lignis immobílibus véhitur.

Lectio viij.

PRimus ómnium Matthæus eſt, publicánus, qui Evangélium in Judæa Hebræo ſermóne édidit. Secundus, Marcus, interpres Apóſtoli Petri: & Alexandrínæ Eccléſiæ primus Epíſcopus. Tértius, Lucas, médicus, natióne Syrus, Antiochenſis, cujus laus in Evangélio; qui & ipſe diſ-

cípulus Apóstoli Pauli, in Achaíæ Beotiæque pártibus volúmen cóndidit, quædam áltiùs répetens: &, ut ipse in procœmio confitétur, audíta magis quam visa descríbens. Ultimus, Joannes, Apóstolus & Evangelista, qui supra pectus Dómini recumbens: puríssima doctrinárum fluenta potávit.

Lectio ix.

HÆc ígitur quátuor Evangélia multò antè prædicta Ezechiélis quoque volúmen probat, in quo prima vísio ita contéxitur; Et in médio sicut similitúdo quátuor animálium: & vultus eórum, fácies hóminis, & fácies leónis, & fácies vítuli, & fácies áquilæ. Prima hóminis fácies Matthæum signíficat, qui quasi de hómine exorsus est scríbere: Liber generatiónis Jesu Christi Fílii David. Secunda Marcum, in qua vox leónis in erémo rugientis audítur: Vox clamantis in deserto, Paráte viam Dómini. Tértia vítuli, quæ Evangelistam Lucam à Zacharía Sacerdóte sumpsisse inítium præfigúrat. Quarta Joannem Evangelistam, qui, assumptis pennis áquilæ: & ad altióra festínans, de Verbo Dei dísputat.

Te Deum.

AD LAUDES.

Ant. 1. f. SErmónem feci de ómnibus quæ cœpit Jesus fácere & docére usque in diem quâ assumptus est. *Act.* 1.

Ant. 2. D. Visum est mihi, assecúto ómnia à princípio diligenter, ex órdine scríbere. *Luc.* 1.

Ant. 3. a. Notum mihi factum est sacramentum, sicut scripsi; prout potestis legentes intellígere prudéntiã meam in mystério Christi. *Ephes.* 3.

Ant. 4. E. In fide veritátis Deus vocávit vos per Evangélium nostrum, in acquisitiónem glóriæ Dómini nostri Jesu Christi. 2. *Thess.* 2.

Ant 5. a. Evangélii factus sum miníster, secundùm donum grátiæ Dei. *Ephes.* 3

Capitulum. Josue, 1.

NOn recédat volúmen legis hujus ab ore tuo: sed meditáberis in eo diébus ac nóctibus; ut custódias & fácias ómnia quæ scripta sunt in eo: tunc díriges viam tuam, & intélliges eam.

Hymnus.

SInæ sub alto vértice,
Cœlo tonante, lex data;
Inter tubas & fúlgura
Præsens minabátur Deus.
Nunc, temperáto Númine,
Per vela carnis blándiùs

Amat vidéri, lánguidis
Se lumen aptans sénsibus.
Insculpta saxo lux vetus
Præcepta, non vires dabat:
Inscripta cordi lex nova,
Quidquid jubet, dat éxequi.
Scripsistis hanc fidâ manu:
Hanc voce, voci cónsonis
Hanc prædicastis móribus:
Signastis hanc & sánguine.
Afflante divo Spíritu,
Quæ verba vitæ tráditis,
Hæc ille nostris ímprimat
Delenda nunquam córdibus.
Uni sit & trino Deo
Supréma laus; summum decus,
De nocte qui nos ad suæ
Lumen vocávit glóriæ.
Amen.

℣. Declarátio sermónum tuórum illúminat, ℟. Et intellectum dat párvulis. *Ps.* 118.

Ad Benedictus. *Ant.* 8. G. Illíus laus est in Evangélio per omnes Ecclésias; & ordinátus est ab Ecclésiis comes peregrinatiónis nostræ, in hanc grátiam quæ ministrátur à nobis. 2. *Cor.* 8.

Oratio.

INterveniat pro nobis, quæsumus, Dómine, sanctus tuus Lucas Evangelista qui crucis mortificatiónem júgiter in suo córpore pro tui nóminis honóre portávit. Per Dóminum nostrum.

AD PRIMAM.

Ant. 1. f. Sermónem feci.

AD TERTIAM

Ant. 2. D. Visum est mihi.

Capitulum. Hebr. 2.

QUómodò nos effugiémus, si tantam neglexérimus salútem? quæ cùm inítium accepisset enarrári per Dóminum, ab eis qui audiérunt in nos confirmáta est; contestante Deo signis, & portentis, & váriis virtútibus: & Spíritûs sancti distributiónibus.

℟. *br.* Quanta audívimus, * Et cognóvimus ea! Quanta. ℣. Et patres nostri * narravérunt nobis! * Et. Glória. Quanta. *Ps.* 77.

℣. Patres nostri annuntiavérunt nobis. ℟. Opus quod operátus es in diebus eórum. *Ps.* 43.

AD SEXTAM.

Ant. 3. a. Notum.

Capitulum. 2. Cor. 2.

NOn sumus sicut plúrimi, adulterantes verbum Dei; sed ex sinceritáte: sed sicut ex Deo, coram Deo, in Christo lóquimur.

℟. *br.* Ecce lábia mea * Non prohibébo. Ecce lábia mea. ℣. Dómine, * tu scisti. * Non prohibébo. Glória Patri. Ecce.

℣. Justítiam tuam non abscondi in corde meo : ℟. Veritátem tuam & salutáre tuum dixi. *Ps.* 39.

AD NONAM.

Ant. 5. a. Evangélii.

Capitulum. 1. Thess. 2.

Sicut probáti sumus à Deo, ut crederétur nobis Evangélium; ita lóquimur, non quasi homínibus placentes: sed Deo qui probat corda nostra.

℟. *br.* Elóquia Dómini, * Elóquia casta. Elóquia. ℣. Argentum * igne examinátum, * Elóquia casta. Glória Patri. Elóquia Dómini. *Ps.* 11.

℣. Ignítum elóquium tuum vehementer; ℟. Et servus tuus dilexit illud. *Ps.* 118.

AD II VESPERAS.

Ant. 4. E. PErvénimus ad vos in Evangelio Christi; spem habentes crescentis fídei vestræ in vobis magnificári. 2. *Cor.* 10.

Ant. 7. ç. Cúpidè volebámus trádere vobis, non solùm Evangélium Dei, sed étiam ánimas nostras. 1. *Thess.* 2.

Ant. 1. a. Spem quæ repósita est vobis in cœlis; audistis in verbo veritátis Evangélii quod pervénit ad vos. *Col.* 1.

Ant. 2. D. Dignè Evangélio conversámini, in uno spíritu unánimes, collaborantes fídei Evangélii; quia vobis donátum est ut in Christum credátis. *Philip.* 1.

Ant. 3. a. Glória, honor, & pax omni operanti bonum in die cùm judicábit Deus occulta hóminum, secundùm Evangélium meũ. *Rom.* 2.

Capitulum. Baruch, 4.

HIc liber mandatórum Dei, & lex quæ est in æternum; omnes qui tenent eam, pervénient ad vitam: qui autem dereliquérunt eam, in mortem.

Hymnus, Christi. 451.

℣. Suscitávit Dóminus testimónium in Jacob, ℟. Et legem pósuit in Israel. *Ps.* 77.

Ad Magníficat. *Ant.* 8. G. Lucas est mecum solus: omnes me dereliquérunt; Dóminus autem mihi ástitit, & confortávit me, ut per me prædicátio impleátur, & áudiant omnes gentes. 2. *Tim.* 4.

Oratio, ut suprà ad Laudes.

DIE XXI.

In Festo

SANCTI VIATORIS,

Lugdunensis Clerici.

Simplex.

De Communi Justorum.

Prid. AD VESPERAS, *Oratio*, Concéde. *infrà.*

Pro Commem. SS. Ursulæ & Sociarum Virg. & Mart.

Ant. Infirma mundi élegit Deus, ut confundat fortia;

tia, ut non gloriétur omnis caro in conſpectu ejus. 1. *Cor.* 1.

℣. Heréditas immaculatórum in æternum erit: ℟. Non confundentur in témpore malo. *Pſ.* 36.

Oratio, Deus. *infrà.*

Lectio iij.

VIátor Lugdunenſis Eccléſiæ Lector, à ſancto Juſto Pontífice ſuo, ob ſummas virtútes multùm dilectus: éidem in Ægyptum ſecedenti, comes acceſſit. Hunc ſanctus ſenex, peregrinatiónis ſolátium admíſit; & in Ægypto per annos áliquot, quibus ibi vixit: áſſeclam hábuit. Móriens Juſtus, & vicem ſuam lugentem Viatórem ſolátus eſt, dicens: Non turbéris, fili, non multò poſt me ſequéris. Paucis reverà poſt ſancti Juſti óbitum diébus; eum ſecútus eſt Viátor non peregrinatiónis jam & exílii: ſed beatitátis comes. Ejus relíquiæ, unà cum ſancti Juſti ſacris exúviis Lugdúnum allátæ: in Eccléſia Machabæórum ſummo honóre cónditæ ſunt. ¶ Eódem die memorantur Urſula, Martha, virgineſque áliæ plures, quæ in excídio Británniæ, de quo Gildas ſápiens ſcripſit; cùm plúrimi, eódem teſte, tranſmarínas terras péterent, in adverſum Germániæ littus delátæ ſunt: & à Bárbaris, qui regiónem tunc vaſtábant, hoſtíliter abductæ, prope Colóniam Agrippínam ad ripam Rheni, anno círciter quadringentéſimo quinquagéſimo, pro Chriſti nómine occíſæ ſunt. Eárum córpora ſepulta ſunt Colóniæ; ubi plúrimis nobilitáta miráculis: magnâ fidélium veneratióne multis abhinc ſéculis coluntur. Plúrimæ étiam è ſacris eárum túmulis relíquiæ in várias Gálliæ partes allátæ, plures regni Eccléſias ditavérunt; inter quas Paríſiis éminet Baſílica Collégii Sorbónici, quæ Urſulæ patrocínio jamprídem conſecráta: duo ſanctárum Mártyrum cápita in ſacrário ſuo conſervat.

Oratio.

COncéde, quæſumus, Dómine; ut recolentes memóriam beáti Viatóris, quem elegiſti ut ſtaret coram te, & myſtériis tuis deſervíret: nunquam excidámus ab órdinis grátia, quam, te donante, accépimus. Per Dóminum.

Pro Commem. SS. Urſulæ & Sociarum Virg. & Mart.

Ant. Vicérunt propter ſánguinem Agni, & propter verbum teſtimónii ſui; & non dilexérunt ánimas ſuas uſque ad mortem: proptéreà lætámini, cœli, & qui habitátis in eis. *Apoc.* 12.

℣. Conféſſio & pulchri-

túdo in conſpectu Dómini : ℟. Sanctimónia & magnificéntiæ in ſanctificatióne ejus. *Pſ.* 95.

Oratio.

DEus, qui ſinguléri providéntiâ beátam Urſulam & ſócias ejus ad virginitátis & martyrii palmam provexiſti; da nobis eárum interceſſióne, ita vários ſéculi æſtus pertransíre : ut ad æternæ ſalútis portum felíciter perveníre mereámur. Per Dóminum.

VESPERÆ Feriales ; à Capitulo de Sequenti, xxxiv. *Oratio*, Da nobis. xxxix.

DIE XXII.
In Feſto
S. HILARIONIS,
Abbatis.
Simplex.
De Communi Abbatum.
Lectio iij.

HIlárion, Tabathæ in Paleſtína ortus ex paréntibus infidélibus; Alexandríam miſſus ſtudiórum causâ : ibi chriſtiánam ſuſcépit religiónem. Cùm autem Antónii nomen in Ægypto celebérrimum eſſet; ejus videndi ſtúdio in ſolitúdinem contendit : apud quem duórum ménſium ſpátio commorátus, omnem ejus dídicit vivendi ratiónem. Domum reverſus, mórtuis paréntibus; partem facultátum frátribus : partem paupéribus dilargítus eſt. Necdum quintumdécimum annum egreſſus, rédiit in ſolitúdinem; ubi conſtructâ casâ quæ vix ipſum cáperet : humi ſuper ſtrato júnceo cubábat. Scriptúras ſacras, quas tenébat memóriter : poſt oratiónes & Pſalmos quaſi Deo præſente recitábat. Paucas ficus & ſuccum herbárum ad victum adhibébat : neque ante ſolis occáſum étiam diébus feſtis, aut in graviſſima valetúdine, jejúnium ſolvébat. Labóre mánuum æmulabátur Ægyptiórum monachórum diſciplínam. Váriè à dæmónibus vexátus, eos ſigno crucis, & nóminis Jeſu invocatióne ſuperávit. Tandem octogéſimum annum agens, multis ædificátis monaſtériis, editiſque miráculis, in morbum íncidit; & morte imminente, ſic trepidantem ánimam compellábat : Egrédere, ánima mea; quid dúbitas? ſeptuaginta propè annis ſerviſti Chriſto; & mortem times? Quibus in verbis ſpíritum exhalávit.

Oratio. Da nobis. xxxix.

DIE XXV.
In Feſto
SS. CRISPINI
& CRISPINIANI, Martyr.
Simplex.

De Communi plurium Martyrum. Oratio, Deus inviſíbilis. xviij.

Lectio iij.

CRispínus & Crispiniánus cum beáto Quintíno & sóciis à Románo Pontífice in Gállias missi, Suessiónas venérunt; ubi, cùm multos ad Christi fidem convérterent: comprehensi, sub Rictióvaro præside post immánia torménta cápite truncáti sunt. De his méntio fit in ómnibus ferè Martyrológiis Ecclésiæ occidentális. Exstructa est Suessióne século sexto sub eórum invocatióne Basílica: in qua Clodobertus Chilperíci regis fílius sepultus est. Horum córpora è crypta eduxit sanctus Elígius: eorumque túmulum mirâ arte decorávit. Sub eórum nómine & patrocínio idem Póntifex Ecclésiam monastérii Solemniacensis, à se in pago Lemovicensi cónditi: consecrandam curávit.

Oratio, Deus invisíbilis. xviij.

DIE XXVIII.

In Festo

SS. SIMONIS & JUDÆ, APOSTOLORUM.

Duplex-majus.

Omnia de Communi Apostolorum, additis quæ sequuntur.

Oratio, Deus, qui nos. *infrà.*

IN I. NOCTURNO.

Lectiones de Scriptura occurrente.

IN II. NOCTURNO.

Lectio iv.

Ex Commentário sancti Hierónymi Presbyteri in Matthæum. *Lib.* 1. *C.* 10.

SImon Cananæus, ipse est qui in álio Evangelista scríbitur Zelótes: Cana quippe Zelus interpretátur. Thaddæum Apóstolum Ecclesiástica tradit históriá missum Edessam ad Abgarum regem Chosidénæ; qui ab Evangelista Luca Judas Jacóbi dícitur, & álibi appellátur Lebæus: quod interpretátur Córculus. Credendumque est eum fuisse trinóminem; sicut Simon, Petrus: & fílii Zebedæi, Boanerges, ex firmitáte & magnitúdine fídei nomináti sunt.

Lectio v.

Ex libro ejusdem, de Scriptóribus Ecclesiásticis. *C.* 4.

JUdas frater Jacóbi parvam quidem quæ de septem Cathólicis est, Epístolam relíquit. Et quia de libro Enoch, qui apócryphus est, in ea assúmit testimónium: à plerisque rejícitur; tamen auctoritátem vetustáte jam & usu méruit: & inter sanctas Scriptúras computátur.

Lectio vj.

Ex libello sancti Adónis Epíscopi, de festivitátibus Apostolórum. *C.* 1.

THaddæus apud Mesopotámiam, Simon ve-

rò apud Ægyptum tráditur prædicasse. Inde simul Pérsidem ingressi, cùm fídei Christi innúmeram gentis ipsíus multitúdinem subdidissent: & Ecclésiam Dómini latè jam fundátam vidérent; martyrium ibi, cursum témporis explentes, beáto certámine consummavérunt: honorífice sepulti à pópulis Christiánis, quos Dómino ipsi genúerant. Quod quidam putant Simónem Apóstolum unum de Duódecim, ipsum esse qui sub Trajáno crucem passus sit: omnínò falsum est. Nam & Beda sanctus Présbyter, qui hoc super Acta Apostolórum sensit: Isidórum secútus, in libro Retractatiónum se hoc non bene sensisse reprehendit. Sed & históría Ecclesiástica, non de Apóstolo: sed de ális Simóne gesta narrat.

IN III. NOCTURNO.

Lectio vij.

Léctio sancti Evangélii: secundùm Joannem.

Cap. 14.

IN illo témpore: Dixit Jesus discípulis suis. Adhuc módicum, & mundus me jam non videt: vos autem vidétis me. Et réliqua.

Homília sancti Augustíni Epíscopi.

In Joan. Tract. 76. n. 1.

QUia díxerat Dóminus, Adhuc módicum, & mundus me jam non videt; vos autem vidébitis me: interrogávit eum de hoc ipso Judas, non ille tráditor ejus qui Iscariótes cognominátus est, sed cujus Epístola inter Scriptúras canónicas légitur; Dómine, quid factum est, quia nobis manifestatúrus es teipsum, & non mundo? Simus cum ipsis tanquam interrogantes discípuli: communemque magistrum audiámus & nos. Judas enim sanctus, non immundus, nec insectátor Dómini, sed sectátor: causam quæsívit quare se non mundo, sed suis manifestatúrus esset Jesus; quare adhuc módicum, & mundus non vidéret eum: ipsi autem vidérent eum.

Lectio viij. n. 2.

REspondit Jesus, & dixit ei. Si quis díligit me, sermónem meum servábit; & Pater meus díliget eum: & ad eum veniémus, & mansiónem apud eum faciémus. Qui non díligit me: sermónes meos non servat. Ecce expósita est causa, quare se suis manifestatúrus est, non aliénis, quos mundi nómine appellat; & ipsa est causa quòd hi díligant: illi non díligant. Ipsa causa est de qua sacer ínsonat Psalmus: Júdica me, Deus, & discerne causam

meam de gente non sancta. Qui enim díligunt, quia díligunt, eliguntur; qui verò non díligunt, si linguis hóminum loquantur & Angelórum: fiunt æramentum sonans & cymbalum tínniens.

Lectio ix.

Diléctio Sanctos discernit à mundo, quæ facit unánimes habitáre in domo; in qua domo facit Pater & Fílius mansiónem: qui donant & ipsam dilectiónem, quibus donent in fide étiam ipsam suam manifestatiónem; de qua discípulus magistrum interrogávit, ut non solùm illi qui tunc audiébant per os ejus: sed étiam nos per Evangélium ejus hoc nosse possémus. Quæsíerat enim de Christi manifestatióne: & audívit de dilectióne atque mansióne. Est ergo quædam Dei manifestátio intérior, quam prorsùs ímpii non novérunt; quibus Dei Patris & Spíritûs sancti manifestátio nulla est: Fílii verò pótuit esse, sed in carne; quæ nec talis est qualis illa, nec semper illis adesse potest: qualiscumque sit, sed ad módicum tempus; & hoc ad judícium, non ad gáudium: ad supplícium, non ad præmium.

Te Deum.

Oratio.

Deus, qui nos per beátos Apóstolos tuos ad agnitiónem tui nóminis veníre tribuisti; da nobis sanctórum tuórum Simónis & Judæ précibus, ut quod fides cognoscit, spes desíderet: & cáritas apprehendat. Per Dóminum.

IN II. VESPERIS fit Commem. S. Remigii Lugd. Episcopi. Ant. Elégit. ℣. Beátus. xxj. *Oratio*, Aures pietátis. *infrà.*

DIE XXIX.
In Festo
SANCTI REMIGII,
Lugdunensis Episcopi.
Semiduplex-majus.
De Communi Pontificum.
Lectio ij.

Remígius, vir doctíssimus & summâ pietáte conspícuus, sacri Palátii Lothárii Imperatóris, & pósteà Cároli Regis, Calvi dicti, summus Capellánus fuit. Eódem Lothário curante, post Amolónis mortem, Archiepíscopus Lugdunensis creátus est: anno octogentésimo quinquagésimo-secundo. Eídem Imperatóri, Cárolo & Lothário régibus acceptíssimus fuit. Eórum munificéntiâ, multis prædiis aucta est Ecclésia Lugdunensis, ob præclára sancti Antístitis offícia; & quæ per quorúmdam cupiditátem illi abláta

fúerant : eídem restitúta sunt. Adónem tunc mónachum, virum singulári eruditióne & exímiâ pietáte ornátum, cum Lupo Ferrariensi Româ revertentem perhumániter excépit : quem éligi in Archiepíscopum Viennensem curávit. Insulæ Bárbaræ privilégia, eódem Remígio flagitante, confirmávit Cárolus Rex fílius Lothárii Imperatóris. Concíliis Valentíno tértio, Lingonensi, Tullensi apud subúrbiũ Saponárias, Suessionensi in causa Wlfádi, Vermeriensi, Duziacensi & Cabilonensi in Ecclésia sancti Lauréntii : aliisque sacris comítiis intérfuit. Sæpè sæpiùs in iis Præses, assidéntibus licèt diversárum Provinciárum Epíscopis étiam Metropolitánis.

Lectio iij.

IN Concílio Tullensi secundo ad Tusíacum, absolútæ sunt quæstiónes, quæ in prióribus Synodis tanto animórum æstu agitátæ fúerant in causa Gothescalci : quæ quidem jam in Concílio ad Saponárias fúerant ad pacem ferè compósitæ. Plúrimùm in ea re prófuit Liber de tribus Epístolis : quem Remígius unà cum Ecclésiæ suæ conventu edíderat; in quo inconcussam de prædestinatióne & grátia sancti Augustíni doctrínam propugnans : vim ingénii máximam, profundam in Scriptúris & sanctórum Patrum Opéribus eruditiónem, miramque in defendenda veritáte constántiam exhíbuit. Ecclésiam sancti Irenæi ab Ecclésia sancti Justi disjunxisse fertur. Coepíscopos seu Chorepíscopos duos hábuit : Audínum, & Leubónium, successorémque Aureliánũ. Mórtuus est die vigésimâ octávâ Octóbris anni octingentésimi septuagésimi-quinti : & sepultus in Ecclésia sancti Justi. Pósteà illíus corpus ad Ecclésiam Primatiálem deportátum : ibídem dignâ veneratióne servatum fuit usque ad Calvinistárum in Lugdunénsium sacras exúvias rábiem immaníssimam.

Oratio.

AUres pietátis tuæ, quæsumus, Dómine, précibus nostris inclína; & beáti Remígii Pastóris nostri auxílium humíliter implorantes : ejus ætérnæ beatitúdini consócia. Per Dóminum.

VESPERÆ à Capitulo de Sequenti, xxvij. *Oratio*, Excita, Dómine. xxxij.

Pro Commem. S. Remigii, Episc. Ant. Sacerdótes. ℣. Salvum fecit. xxvij. *Oratio*, Aures pietátis. *suprà ad Laudes.*

Die XXX.
In Festo S. LEONIS, PAPÆ, & Ecclesiæ Doctoris.
Semiduplex majus.
De Communi Doctorum.
Lectio ij.

LEo, Románus, factus Diáconus, Sixto Pontífici auctor fuit; ne recíperet Juliánum Pelagiánum in communiónem Ecclésiæ súbdolè irrepentem: ut sedem amissam recuperáret. Missus in Gálliam, ut dissidentes inter se Albínum & Aétium Romános duces conciliáret; públicâ legatióne revocátur: ut Sixto succéderet. Quatiebátur íntérim totus penè orbis christiánus váriis hæreticórum tempestátibus. Orientem Nestoriáni, Occidentem Pelagianórum relíquiæ infestábant. Manichæos qui ex Africa à Vándalis devastáta Romam conflúxerant: cùm cathólicæ communiónis spécie perfídiam suam tégerent, detexit. Pelagianórum relíquias extinxit; & de iis ad Ecclésiam redeúntibus ita státuit: damnent apertis professiónibus suis superbi erróris auctóres; & quidquid in doctrína eórum universális Ecclésia exhórruit, detestentur: omniaque Decréta synodália, quæ ad excisiónem hujus hæréseos Apostólicæ Sedis confirmávit auctóritas; amplecti se, & in ómnibus approbáre: plenis & apertis ac própriâ manu subscriptis protestatiónibus eloquentur. Priscillianistárum renascentem hæresim, congregátâ in Hispánia Synodo, proscripsit. Coáctâ Romæ Occidentálium Synodo, quæ contra fidem in latrocínio Ephesíno acta fúerant, réscidit. Præfuit per Legátos Concílio quarto œcuménico apud Chalcédonem celebráto: in quo perlecta est illíus ad Flaviánum Epístola de Incarnatiónis mystério, quam ad se missam Galliárum Epíscopi summis láudibus accéperant; & ab ómnibus acclamátum: Petrus per Leónem ita locútus est.

Lectio iij.

CAnonum propugnátor fuit acérrimus: múltaque sanctè & utíliter decrévit. Cléricum ab externo Epíscopo, suum in Clerum ascríbi: ordinári bígamos, solemne baptisma, nisi pervigílio Paschæ & Pentecostes, administrári prohíbuit. Epíscopum qui, relictâ suâ civitáte, majórem sedem ambíret: utrâque spoliandum esse cénsuit. Vóluit ut qui Diáconus aut Sacerdos esset ordinandus, per omnes Offícii clericális órdines proveherétur: ut diutúrno dísceret témpore,

cujus & doctor esset futúrus. Plúrimis functus labóribus, multísque luculenter scriptis: cùm Itáliam à Barbarórum vastatióne, & Ecclésiam ab hæreticórum labe vindicasset; explétis in Pontificátu viginti & ámpliùs annis ábiit ad Dóminum: ut habent antiquióra martyrológia ómnia, quarto Idus Novembris, anno quadringentésimo sexagésimo-primo; propter pietátem, eruditiónem, & tot res præclárè gestas: méritò Magni nómine commendátus.

Oratio, Excita, Dómine. xxxij.

AD VESP. fit Commem. S. Quintini, Martyris. Ant. Ecce Deus. ℣. In Deo. viij. *Oratio*, Deus, qui beátum. xij.

DIE XXXI. IN VIGILIA OMNIUM SANCTORUM.

Simplex.

Officium de Feria occurrente, exceptis quæ sequuntur.

AD NOCT. Lectiones duæ priores de Scriptura occurrente, è tribus fiunt duæ.

℟℟. *ex Proprio de Tempore.*

Lectio iij.

Léctio sancti Evangélii: secundùm Lucam.

Cap. 6.

IN illo témpore: Elevátis Jesus óculis in discípulos suos, dicébat. Beáti páuperes: quia vestrum est regnum Dei. Et réliqua.

Homília sancti Ambrósii Epíscopi.

In Luc. Lib. 5. *n.* 62. & 63.

NUnc dicámus quemádmodùm in quátuor benedictiónibus sanctus Lucas benedictiónes sit octo compléxus. Et quidem scimus virtútes esse quátuor cardináles: Temperántiam, Justítiam, Prudéntiam, Fortitúdinem. Qui pauper est spíritu: avárus non est. Qui flet, non superbit: sed mitis est, & pacátus. Qui luget: humiliátur. Qui justus est: non negat quod scit ómnibus ad usum commúniter datum. Qui miserétur: largítur de suo. Qui suum donat, non quærit aliénum: nec dolum próximo struit. Connexæ ígitur sibi sunt, concatenatæque virtútes: ut qui unam habet, plures habére videátur; & Sanctis una cómpetit virtus: sed ejus quæ fúerit ubérior, ubérius est præmium.

℟. Beáti mundo corde, quóniam ipsi Deum vidébunt: beáti pacífici, quóniam fílii Dei vocabuntur: * Beáti qui persecutiónem patiuntur propter justítiam, quóniam ipsórum est regnũ cœlórum. ℣. Multæ tribulatiónes justórum, & de ómnibus his liberábit eos Dóminus: * Beáti qui. Gló-

ria Patri. * Beáti qui persecutiónem. *Matth.* 5. *Ps.* 33.

[*Quando anticipatur Vigilia, legitur in Dominica de sancto Quintino.*

Lectio ix.

QUintínus, Maximiáno & Diocletiáno Imperatóribus, cum sóciis áliquot Româ in Gállias venit : Christi fidem prædicatúrus. Quod cùm magnâ constántiâ Ambiánis perfíceret : à Rictióvaro exquisítis tormentis cruciátur ; deinde apud Augustam Veromanduórum duábus súdibus férreis à cervíce usque ad crura transfixus : postrémò cápite truncátus est. Corpus ejus in Sumínam projectum ; Eusébia pia múlier, post annos quinquaginta-quinque, revelante Angelo, invénit : statimque oculórum usum, quo dudum fúerat orbáta, recuperávit. Illud in monte sepelívit propter urbem : sacellumque túmulo superstruxit. Ignorántibus pósteris quo in Ecclésiæ loco jacéret, Elígio Deus patefécit : qui de terra sublátum corpus piè osculátus ; dentes è maxilla in languéntium medélam ábstulit : tumque ex dentis radíce sánguinis gutta stillávit. Clavos étiam prægrandes córpori ejus quondam à tortóribus infixos, è cérebro ceterisque ártubus avulsos, & capillos ejusdem : velut sacras relíquias sibi servávit. Deinde pállio holosérico obvolútum corpus, ponè altáre cóndidit : tumulumque miro ópere désuper fabricávit ex auro, argento & gemmis ; auctâ étiam Basílicâ, in qua, ut in céteris locis quæ ditávit Elígius : signa & virtútes Dóminus operátus est.]

Preces, flexis genibus, 154.

Oratio.

DOmine Deus noster, multíplica super nos grátiam tuam ; & quorum prævenímus glorióa solémnia : tríbue súbsequi in sancta professióne lætítiam. Per Dóminum.

Pro Commem. S. Quintini. Ant. Bonum. ℣. Adjútor. xj. *Oratio*, Deus, qui beátum. xij.

Fit Suffragium Commune. 155.

FESTA NOVEMBRIS.

DIE I.

IN FESTO

OMNIUM SANCTORUM.

SOLEMNE-MAJUS.

IN I. VESPERIS.

Psalmi de Feria.

Ant. 3. a. FUi in spíritu; & ecce sedes pósita erat in cœlo, & supra sedem sedens. *Apoc.* 4.

Ant. 4. E. Vidi, & ecce in médio throni Agnum stantem tanquam occísum. *Apoc.* 5.

Ant. 7. a. Audívi vocem Angelórum multórum in circúitu throni, & animálium, & seniórum; & erat númerus eórum míllia míllium. *Apoc.* 5.

Ant. 1. f. Vidi turbam magnam, quam dinumeráre nemo póterat, ex ómnibus géntibus, & tríbubus, & pópulis, & linguis. *Apoc.* 7.

Ant. 5. C. Stabant ante thronum, & in conspectu Agni; & clamábant voce magnâ, dicentes: Salus Deo nostro qui sedet super thronum, & Agno. *Apoc.* 7.

Capitulum. Hebr. 12.

ACcessistis ad Sion montem, & civitátem Dei viventis, Jerúsalem cœlestem; & multórum míllium Angelórum frequéntiam: & Ecclésiam primitivórum qui conscripti sunt in cœlis; & júdicem ómnium Deum, & spíritus justórum perfectórum: & testamenti novi mediatórem Jesum.

Hymnus.

CŒlo quos éadem glória cónsecrat,
Terris vos éadem concélebrat dies:
Læti vestra simul præmia pángimus,
Duris parta labóribus.
Jam vos pascit amor, núdaque Véritas:
De pleno bibitis gáudia flúmine:
Illic perpétuam mens sátiat sitim,
Sacris ébria fóntibus.
Altis *secum* hábitans in penetrálibus

Se Rex ipse suo contúitu
beat ;
Illabensque , suî pródigus , íntimis
Sese méntibus ínserit.
Altári médio, cui Deus ínsidet ,
Agni fumat adhuc innócuus cruor :
Quæ mactáta Patri se semel óbtulit ,
Se jugis litat hóstia.
Pronis turba senum cérnua fróntibus ,
Inter tot rútuli fúlgura lúminis ,
Regnanti Dómino dévovet áurea ,
Quæ ponit , diadémata.
Gentes innúmeræ, conspícuæ stolas
Agni purpúreo sánguine cándidas ,
Palmis læta cohors, cántibus æmulis
Ter sanctum célebrant Deum.
Sit laus summa Patri , súmmaque Fílio :
Sit par, sancte, tibi laus quoque , Spíritus ,
Qui das pro méritis , óptimus árbiter ,
Te totum simul ómnibus. Amen.

℣. Dómine , in justítia tua exaltabuntur ; ℟. Quóniam glória virtútis eórum tu es. *Ps.* 88.

Ad Magníficat. *Ant.* 1. J. Quos Deus prædestinávit , hos & vocávit ; & quos vocávit , hos & justificávit : quos autem justificávit , illos & glorificávit. *Rom.* 8.

Oratio , ut infrà ad Laudes.

AD COMPLETORIUM.

Psalmi & Capit. de Feria.

Ant. 8. G. Nox ultrà non erit , & non egébunt lúmine lucernæ , neque lúmine solis ; quóniam Dóminus Deus illuminábit illos. *Apoc.* 22.

Hymnus , Grates. 161.

Ad Nunc dimittis. *Ant.* 2. D. Sérvient Dómino , & vidébunt fáciem ejus ; & nomen ejus in fróntibus eórum. *Apoc.* 22.

AD OFFICIUM NOCT.

Invit. Deum qui glorificátur in concílio Sanctórum , * Veníte , adorémus. *Ps.* 88.

Ps. 94. Veníte. 2.

Hymnus.

Vos sancti próceres , vos Súperûm chori ,
Cœli quotquot habet régia príncipes ,
Nostros nunc date vestris
Cantus júngere cántibus.
Primis ante álios , glória cœlitûm ,
Christi Virgo parens fulget honóribus ;
Divinóque sevérum
Flectit pígnore Júdicem.
Astant Spirítuum mille ácies throno ;
Regi sancta ferunt vota cliéntium :
Hic Baptista profundo
Lucis flúmine mérgitur.

Quorum núntia vox, orbis ad últimas,
Christum vox résonans, intónuit plagas,
Præcónes duodéni
Sacris vátibus ássident.
Fuso purpúrei sánguine Mártyres,
Et puro níveæ péctore Vírgines,
Agno cándida fundunt
Rubris lília cum rosis.
Qui pavêre suos Præpósiti greges,
Pascuntur súpero Númine pléniùs:
Qui flevêre, serénus
Abstergit lácrymas Pater.
A quo cuncta fluunt, máxima laus Patri:
Qui mundum réparat, máxima Fílio:
Et quo péctora flagrant,
Sit laus máxima flámini.
Amen.

Psalmi de Dominica in toto hujus Festi Officio.

IN I. NOCTURNO.

Ant. 5. C. Ecce servi mei, dicit Dóminus, lætabuntur, & laudábunt præ exultatióne cordis. *Is.* 65.

Ant. 6. *C.* Habitábunt in Jerúsalem, & anáthema non erit ámpliùs; sed sedébit Jerúsalem secúra. *Zach.* 14.

Ant. 7. d. Gáudium & lætítia inveniétur in ea, gratiárum áctio & vox laudis; salus autem in sempitérnum erit. *Is.* 51.

℣. Lætámini in Dómino, & exultáte, justi; ℞. Et gloriámini, omnes recti corde. *Ps.* 31.

Lectio j.

Ex libro Apocalypsis beáti Joannis Apóstoli. *C.* 4.

Ecce sedes pósita erat in cœlo: & supra sedem sedens. Et qui sedébat, símilis erat aspéctui lápidis jáspidis & sárdinis; & iris erat in circúitu sedis: símilis visióni smarágdinæ. Et in circúitu sedis sedília viginti-quátuor: & super thronos viginti-quátuor senióres sedentes; circumamícti vestimentis albis: & in capítibus eórum corónæ áureæ. Et de throno procedébant fúlgura, & voces, & tonítrua; & septem lámpades ardentes ante thronum: qui sunt septem spíritus Dei. Et in conspectu sedis, tanquam mare vítreũ símile crystallo; & in médio sedis, & in circúitu sedis: quátuor animália plena óculis antè & retrò. Et ánimal primum símile leóni; & secundum ánimal símile vítulo; & tértium ánimal habens fáciem quasi hóminis: & quartum ánimal símile áquilæ volanti. Et quátuor animália, síngula eórum habébant alas senas; & in circúitu & intùs plena sunt óculis: & réquiem non habébant die ac nocte, dicéntia; Sanctus, Sanctus, Sanctus, Dóminus Deus

omnípotens : qui erat, & qui est, & qui ventúrus est.

℟. Grátias ágimus tibi, Dómine, Deus omnípotens, qui es, & qui eras, & qui ventúrus es; * Quia regnasti, & advénit tempus réddere mercédem servis tuis, & Sanctis. ℣. Confiteantur tibi, Dómine, ómnia ópera tua, & Sancti tui benedícant tibi; * Quia regnasti. *Apoc.* 11. *Ps.* 144.

Lectio ij. Cap. 5.

Et vidi in déxtera sedentis super thronum, librum scriptum intùs & foris : signátum sigillis septem. Et vidi Angelum fortem, prædicantem voce magnâ; Quis est dignus aperíre librum, & sólvere signácula ejus? Et nemo póterat, neque in cœlo, neque in terra, neque subtus terram, aperíre librum : neque respícere illum. Et ego flebam multùm; quóniam nemo dignus inventus est aperíre librum : nec vidére eum. Et unus de senióribus dixit mihi : Ne fléveris; ecce vicit leo de tribu Juda, radix David, aperíre librum : & sólvere septem signácula ejus. Et vidi, & ecce in médio throni & quátuor animálium; & in médio seniórum, Agnum stantem tanquam occísum, habentem córnua septem, & óculos septem : qui sunt septem spíritus Dei, missi in omnem terram. Et venit : & accépit de déxtera sedentis in throno librum. Et cùm aperuisset librum : quátuor animália, & viginti quátuor senióres cecidérunt coram Agno; habentes singuli cítharas, & phíalas áureas plenas odoramentórum : quæ sunt oratiónes Sanctórum.

℟. Data sunt Angelo incensa multa, ut daret de oratiónibus Sanctórum ómnium super altáre quod est ante thronum Dei : * Et ascendit fumus incensórum de oratiónibus Sanctórum coram Deo. ℣. Oculi Dómini super justos, & aures ejus in preces eórum. * Et. *Apoc.* 8. *Ps.* 33.

Lectio iij.

Et cantábant cánticum novum, dicentes. Dignus es, Dómine, accípere librum, & aperíre signácula ejus : quóniam occísus es, & redemisti nos Deo in sánguine tuo ex omni tribu, & lingua, & pópulo, & natióne; & fecisti nos Deo nostro regnum, & sacerdótes : & regnábimus super terram. Et vidi, & audívi vocem Angelórum multórum in circúitu throni, & animálium, & seniórum; & erat númerus eórum míllia míllium, dicéntium voce magnâ : Dignus est Agnus, qui occísus est, accípere

virtútem, & divinitátem, & sapiéntiam, & fortitúdinem, & honórem, & glóriam, & benedictiónem. Et omnem creatúram, quæ in cœlo est, & super terram, & sub terra, & quæ sunt in mari, & quæ in eo: omnes audívi dicentes; Sedenti in throno, & Agno, benedíctio, & honor, & glória: & potestas in sécula seculórum. Et quátuor animália dicébant: Amen. Et viginti quátuor senióres cecidérunt in fácies suas: & adoravérunt viventem in sécula seculórum.

℟. Laudem dícite Deo nostro, omnes servi ejus, & qui timétis Deum, pusilli, & magni; * Quóniam regnávit Dóminus Deus noster omnípotens: † Gaudeámus, & exultémus, & demus glóriam ei. ℣. Exultáte, justi, in Dómino: rectos decet collaudátio; * Quóniam. Glória. † Gaudeámus. *Apoc.* 19. *Ps.* 32.

IN II. NOCTURNO.

Ant. 3. *à.* Omnes Sancti in manu Dei sunt; & qui appropinquant pédibus ejus, accípient de doctrína illíus. *Deut.* 33.

Ant. 1. D. Qui confídunt in Dómino, intélligent veritátem; quóniam donum & pax est electis ejus. *Sap.* 3.

Ant. 2. D. Dátio Dei pérmanet justis, & profectus illíus succéssus habébit in ætérnum. *Eccli.* 11.

℣. Beáta gens, cujus est Dóminus Deus ejus: ℟. Pópulus quem elégit in hereditátem sibi. *Ps.* 32.

Lectio iv.

Sermo sancti Bernardi Abbátis.

Serm. V. in Festo Omnium Sanctorum. n. 1. *&* 2.

Festíva nobis est dies hæc: & inter præcípuas solemnitátes hodierna solémnitas numerátur. Nóvimus festivitátem ómnium Sanctórum dici & esse, quam hódiè celebrámus: ómnium, inquam, sive cœléstium, sive terréstrium. Sunt enim Sancti de cœlo, & sunt Sancti de terra: itemque eórum qui de terra sunt, quidam adhuc in terra, áliqui jam in cœlo. Celebrátur ergo festívitas ómnium horum commúniter: sed fórsitan non unifórmiter. Nec modò dico, quia álius álio sánctior; sed quòd áliter atque áliter Sanctos dici: & verè dici inveniámus. Et fortè inter Angelos atque hómines assignári possit ista divérsitas sanctitátis páriter & celebritátis. In Angelis enim honoranda benígnitas Dei, non ad pœniténtiam addúcens: sed abdúcens ab ómnibus, quibus pœniténtia deberétur; non erípiens à tentatióne: sed

à tentatióne consérvans. Aliud sanè in his sanctitátis genus, & próprio modo vidébitur honorandum, qui venérunt ex magna tribulatióne; qui post multos agónes jam nunc triumphant in cœlis coronáti: quóniam legítimè certavérunt. Est-ne adhuc Sanctórum áliquod tértium genus? Est, sed occultum. Sunt enim Sancti qui adhuc mílitant, adhuc pugnant: currunt adhuc, necdum comprehendérunt. Hæc nimírum divérsitas appellatiónis in nómine sanctitátis; ut álii quidem jam secundùm consummatiónem Sancti vocentur: álii juxta solam adhuc prædestinatiónem.

℟. Hi omnes testimónio fídei probáti sunt: * Ideòque & nos tantam habentes impósitam nubem téstium, per patiéntiam currámus ad propósitum nobis certámen. ℣. Omnes isti in generatiónibus gentis suæ glóriam adepti, viri misericórdiæ sunt, quorum pietátes non defuérunt. * Ideòque. *Hebr.* 11. & 12. *Eccli.* 44.

Lectio v. n. 5.

AD quid Sanctis laus nostra? ad quid glorificátio nostra? ad quid nostra hæc ipsa solémnitas? Quò eis terrénos honóres, quos juxta verácem Fílii promissiónem honoríficat Pater cœlestis? Quò eis præcónia nostra? Pleni sunt. Prorsus ita est, dilectíssimi; honórum nostrórum Sancti non egent: nec quidquam eis nostrâ devotióne præstátur. Planè, quòd eórum memóriam venerámur, nostrâ ínterest, non ipsórum. Vultis scire quantùm ínterest nostrâ? Ego in me, fáteor; ex hac recordatióne séntio desidérium véhemens inflammári: ut eórum tam optábili societáte fruámur; & mereámur concíves & contubernáles esse spirítuum beatórum: miscéri cœtui Patriarchárum; cúneis Prophetárum: senátui Apostolórum; Mártyrum exercítibus numerósis: Confessórum collégiis; Vírginum choris: in ómnium dénique cólligi & collætári communióne Sanctórum.

℟. Datæ sunt illis síngulæ stolæ albæ; & dictum est illis ut requiéscerent adhuc tempus módicum, * Donec compleantur conservi eórum & fratres eórum. ℣. Educ, Dómine, de custódia ánimam meam, ad confiténdum nómini tuo: me expectant justi, donec retríbuas mihi, * Donec. *Apoc.* 6. *Ps.* 141.

Lectio vj. n. 6.

PRæstolátur nos Ecclésia illa primitivórum, & neglígimus; desíderant

nos Sancti, & parvipéndimus: expectant nos Justi, & dissimulámus. Excitémur aliquandò, fratres; resurgámus cum Christo, quærámus quæ sursum sunt: quæ sursum sunt sapiámus. Desiderémus desiderantes nos; properémus ad præstolantes nos: expectantes nos votis præoccupémus animórum. Ecce nihil in hac nostra communióne securitátis; nihil perfectiónis: nihil quiétis; & tamen hîc quoque quàm bonum & quàm jucundum habitáre fratres in unum! Quidquid enim, sive intériùs, sive extériùs, molestum occurrit; ipso útique tam germanórum consórtio fratrũ, cum quibus est nobis cor unum & ánima una in Deum: tolerabílius invenítur. Quàm dulcior erit; quàm delectabílior; quàm beátior únio; ubi nulla suspício esse póterit: nulla dissensiónis occásio; ubi omnes perfecta cáritas indissolúbili fœdere colligábit!

℞. Dóminus Deus servos suos vocábit nómine álio; * Quia oblivióni tráditæ sunt angústiæ prióres. ℣. Mors ultrà non erit: neque luctus, neque clamor, neque dolor erit ultrà; * Quia. Glória. * Quia. *Is.* 65. *Apoc.* 21.

IN III. NOCTURNO.

Ant. 4. E. Benedictus Deus qui secundùm misericórdiam suam magnam regenerávit nos in hereditátem incorruptíbilem. 1. *Petr.* 1.

Ant. 8. G. Dignos nos fecit in partem sortis Sanctórum in lúmine, & tránstulit in regnum Fílii dilectiónis suæ. *Coloss.* 1.

Ant. 6. F. Nos omnes, reveláta fácie, glóriam Dómini speculantes, in eamdem imáginem transformámur à claritáte in claritátem. 2. *Cor.* 3.

℣. Illúminans tu mirabíliter, Dómine, ℞. A móntibus æternis. *Ps.* 75.

Lectio vij.

Lectio sancti Evangélii secundùm Matthæum.

Cap. 5.

IN illo témpore: Videns Jesus turbas, ascendit in montem; & cùm sedisset, accessérunt ad eum discípuli ejus: & apériens os suum, docébat eos, dicens. Beáti páuperes spíritu: quóniam ipsórum est regnum cœlórum. Et réliqua.

Homília sancti Hierónymi Presbyteri.

Comment. in Cap. 5. Matth.

BEáti páuperes spíritu; hoc est, quod álibi légimus: & húmiles spíritu salvábit. Ne quis autem putáret paupertátem quæ nonnunquam necessitáte

portátur, à Dómino prædicári, adjunxit, spíritu: ut humilitátem intellígeres, non penúriam. Beáti páuperes spíritu: qui propter Spíritum sanctum voluntáte sunt páuperes. Unde super hujuscémodi paupéribus & Salvátor noster per Isaíam lóquitur; Dóminus unxit me: propter quod evangelizáre paupéribus misit me. Beáti mites; quóniam ipsi possidébunt terram: non terram Judæ, nec terram istíus mundi; non terram maledictam, spínas & tríbulos afferentem: quam crudelissimus quisque & bellátor magis póssidet; sed terram quam Psalmista desíderat, dicens: Credo vidére bona Dómini in terra vivéntium.

℟. Deus qui dives est in misericórdia, propter nímiam caritátem suam quâ dilexit nos, convivificávit nos, * Et consedére fecit in cœléstibus in Christo Jesu; ut osténderet abundantes divítias grátiæ suæ. ℣. Addent mites in Dómino lætítiam, & páuperes hómines in Sancto Israel exultábunt, dicit Dóminus qui redémit, * Et. *Ephes.* 2. *Is.* 29.

Lectio viij.

BEáti qui lugent: quóniam ipsi consolabuntur. Luctus hic non mortuórum pónitur commúni lege natúræ: sed peccátis & vítiis mortuórum. Sic flevit & Sámuel Saúlem: quia pœnitúerat Deum quòd unxisset eum regem super Israel. Sic & Paulus Apóstolus flere ac lugére se dicit eos: qui post fornicatiónem & immundítiam non egérunt pœniténtiam. Beáti qui esúriunt & sítiunt justítiam. Non nobis súfficit velle justítiam, nisi justítiæ patiámur famem; ut sub hoc exemplo nunquam nos satìs justos: sed semper esuríre justítiæ ópera intelligámus. Beáti misericordes. Misericórdia non solùm in eleemósynis intellígitur; sed in omni peccáto fratris: si alter altérius ónera portémus.

℟. Repléti sumus misericórdiâ tuâ, Dómine; & exultávimus, & delectáti sumus: * Lætáti sumus pro diébus quibus nos humiliasti, annis quibus vídimus mala. ℣. Momentáneum & leve tribulatiónis nostræ supra modum in sublimitáte ætérnum glóriæ pondus operátur in nobis: * Lætáti. *Ps.* 89. 2. *Cor.* 4.

Lectio ix.

BEáti mundo corde: quóniam ipsi Deum vidébunt. Quos non árguit consciéntia ulla peccáti. Mundus mundo corde conspí-

citur : Templum Dei non potest esse pollútum. Beáti pacífici, qui primùm in corde suo : deinde & inter fratres dissidentes pacem fáciunt. Quid enim prodest álios per te pacári; cùm in tuo ánimo sint bella vitiórum? Beáti qui persecutiónem patiuntur propter justítiam. Signanter áddidit : Propter justítiam; multi enim persecutiónem propter sua peccáta patiuntur : & non sunt justi.

℟. Redemisti nos Deo in sánguine tuo ex omni tribu, & lingua, & pópulo, & natióne; * Et † Fecisti nos Deo nostro regnum & sacerdótes : & regnábimus. ℣. Dux fuisti in misericórdia tua pópulo quem redemisti, & portasti eum in fortitúdine tua ad habitáculum sanctum tuum; * Et fecisti nos. Glória Patri. † Fecisti. *Apoc.* 5. *Exod.* 15.

Te Deum.

AD LAUDES.

Ant. 1. D. AGnus Dóminus dominórum est, & Rex regum; & qui cum illo sunt, vocáti, electi, & fidéles. *Apoc.* 17.

Ant. 2. D. Lavérunt stolas suas, & dealbavérunt eas in sánguine Agni; ídeò sunt ante thronum Dei. *Apoc.* 7.

Ant. 3. a. Qui sedet in throno, habitábit super illos : non esúrient neque sítient ampliùs. *Apoc.* 7.

Ant. 8. G. Benedícite.

Canticum. Sap. 10.

REddídit justis Sapiéntia mercédem labórum suórum, * & deduxit illos in via mirábili.

Et fuit illis in velamento diéi, * & in luce stellárum per noctem.

Tránstulit illos per mare rubrum, * & transvexit illos per aquam nímiam.

Inimícos autem illórum demersit in mare; * & ab altitúdine inferórum eduxit illos.

Ideò justi tulérunt spólia impiórum; * & decantavérunt, Dómine, nomen sanctum tuum, & victrícem manum tuam laudavérunt páriter :

Quóniam Sapiéntia apéruit os mutórum, * & linguas infántium fecit disertas. [*Et dicitur per Octavam, quando fit de ea.*]

Ant. Benedícite Dóminum, omnes electi ejus : ágite dies lætítiæ, & confitémini illi. *Tob.* 13.

Ant. 7. d. Hymnus ómnibus Sanctis ejus, filiis Israel pópulo appropinquanti sibi : glória hæc est ómnibus Sanctis ejus. *Ps.* 148. & 149.

Capitulum. Ephes. 1.

DEus, Dómini nostri Jesu Christi, Pater

glóriæ, det vobis spíritum sapiéntiæ & revelatiónis in agnitióne ejus; illumináttos óculos cordis vestri, ut sciátis quæ sit spes vocatiónis ejus: & quæ divítiæ glóriæ hereditátis ejus in Sanctis.

Hymnus.

HYmnis dum résonat
cúria Cœlitûm,
Hîc flemus pátriis fínibus
éxules:
Hîc suspensa tenémus
Mutis cántibus órgana.

Quando mens mísero líbera
cárcere
Se vestris sóciam cœtibus
ínseret;
Et calígine pulsâ,
Cœli lucem habitábimus!

Obscúræ fúgient mentis
imágines,
Cùm stantes própiùs lúminis
ad jubar,
Nos verum sine nube
Ipso in fonte vidébimus.

Nobis, sancta cohors, sis
bona: flúctibus
Luctantes médiis quos
modò réspicis,
Da portus, duce Christo,
Da contíngere próspe-
ros.

A quo cuncta fluunt, máxima
laus Patri:
Qui mundum réparat,
máxima Fílio:
Et quo péctora flagrant,
Sit laus máxima flámini.
Amen.

℣. Exultábunt Sancti in glória: ℟. Lætabuntur in cubílibus suis. *Ps.* 149.

Ad Benedictus. *Ant.* 6. F. Fulgébunt justi, judicábunt natiónes, & dominabuntur pópulis; & regnábit Dóminus illórum in perpétuum. *Sap.* 3.

Oratio.

OMnípotens sempiterne Deus, qui Sanctórum tuórum mérita sub una tríbuis celebritáte venerári: quæsumus; ut desiderátam nobis tuæ propitiatiónis abundántiam: multiplicátis intercessóribus, largiáris. Per Dóminum.

AD PRIMAM.

Ant. 1. D. Agnus.

CANON

Ex Concílio Tridentíno.

Ann. 1563. *Sess.* 25.

Decret. de invocat. Sanctor.

MAndat sancta Synodus ómnibus Epíscopis & céteris docendi munus curamque sustinéntibus, ut juxta Cathólicæ & Apostólicæ Ecclésiæ usum, à primævis Christiánæ Religiónis tempóribus receptum, sanctorumque Patrum consensiónem, & sacrórum Conciliórum decréta, imprímis de Sanctórum intercessióne, invocatióne, Reliquiárum honóre, & legítimo imáginum usu, fidéles diligenter instruant, docentes eos (Sanctos) unà

cum Christo regnantes, orationes suas pro homínibus Deo offerre bonum atque útile esse supplíciter eos invocáre, & ob benefícia impetranda à Deo per Fílium ejus Jesum Christum Dóminum nostrum, qui solus noster Redemptor & Salvátor est, ad eórum oratiónes, opem auxiliúmque confúgere.

Tu autem, Dómine, miserére nostrî.

℟. Deo grátias.

AD TERTIAM.

Ant. 2. D. Lavérunt.

Capitulum. Dan. 7.

ECce cornu béstiæ faciébat bellum adversùs Sanctos, & prævalébat eis, donec venit Antíquus diérum: & judícium dedit Sanctis Excelsi; & tempus advénit: & regnum obtinuérunt Sancti.

℟. *br.* Sancti tui, Dómine, * benedícent tibi. * Allelúia, allelúia. Sancti. ℣. Glóriam * regni tui dicent. * Allelúia. Glória. Sancti.

℣. Notam fácient fíliis hóminum poténtiam tuam. ℟. Et glóriam magnificéntiæ regni tui. *Ps.* 144.

AD SEXTAM.

Ant. 3. a. Qui sedet.

Capitulum. 2. Cor. 6.

INhabitábo in illis, & inambulábo inter eos; & ero illórum Deus: & ipsi erunt mihi pópulus.

℟. *br.* Lætentur omnes * qui sperant in te, Dómine. * Allelúia, allelúia. Lætentur. ℣. In æternum exultábunt, * & habitábis in eis. * Allelúia. Glória. Lætentur.

℣. Gloriabuntur in te, Dómine, ℟. Omnes qui díligunt nomen tuum. *Ps.* 5.

AD NONAM.

Ant. 7. *d.* Hymnus.

Capitulum. Is. 65.

ECce ego creo cœlos novos & terram novam; & non erunt in memória prióra, & non ascendent super cor: sed gaudébitis, & exultábitis usque in sempiternum.

℟. *br.* Beáti qui hábitant * in domo tua, Dómine. * Allelúia, allelúia. Beáti. ℣. In sécula seculórum * laudábunt te. * Allelúia. Glória Patri. Beáti. *Ps.* 83.

℣. Vox exultatiónis & salútis. ℟. In tabernáculis justórum. *Ps.* 117.

AD II. VESPERAS.

Ant. 4. E. BEnedictus Deus, qui elégit nos in Christo, ut essémus sancti & immaculáti in conspectu ejus in caritáte. *Ephes.* 1.

Ant. 1. D. Ipsíus sumus factúra, creáti in Christo Jesu in opéribus bonis quæ præparávit Deus, ut in illis ambulémus. *Ephes.* 2.

Ant. 3. a. Prædestinávit nos in adoptiónem filiórum, in laudem glóriæ grátiæ suæ, in qua gratificávit nos in dilecto Fílio suo. *Ephes.* 1.

Ant. 6. F. Fílii Dei sumus, herédes quidem Dei, coherédes autem Christi; si tamen compátimur, ut & conglorificémur. *Rom.* 8.

Ant. 7. a. Fílii sanctórum sumus; & vitam illam expectámus, quam Deus datúrus est his qui fidem suam nunquam mutant ab eo. *Tob.* 2.

Capitulum. 1. Petr. 1.

SEcundùm eum qui vocávit vos, Sanctum; & ipsi in omni conversatióne sancti sitis, quóniam scriptum est: Sancti éritis, quóniam ego sanctus sum.

Hymnus, Cœlo quos éadem. *ut in I. Vesperis.* 466.

℣. In lúmine tuo vidébimus lumen: ℟. Prætende misericórdiam tuam sciéntibus te, Dñe. *Ps.* 35.

Ad Magníficat. *Ant.* 5. C. Scimus quóniam cùm apparúerit, símiles ei érimus; quóniam vidébimus eum sícuti est, allelúia. 1. *Joan.* 3.

Oratio, ut suprà ad Laudes.

Post Benedicámus, *nisi sit Sabbatum, dicuntur solemniter Vesperæ Defunctorum, ut habentur ad calcem Breviarii, cum sola Oratione*, Fidélium Deus ómnium. *ut infrà ad Laudes. Deinde*,

AD COMPLETORIUM.

Psalmi & Capit. de Dominica. Reliqua, ut heri.

[*Si Festum sequens occurrat in Dominica, transfertur in Feriam secundam; tuncque Vesperæ Defunctorum solemniter dicentur post Vesperas Dominicæ.*]

DIE II.
In Commemoratione majore OMNIUM FIDELIUM DEFUNCTORUM.

Duplex-majus.

Omnia ut in Officio Defunct. ad calcem hujus libri, præter ea quæ hîc sunt propria.

Invit. Deum, cui omnes vivunt, * Veníte, adorémus. *Luc.* 20.

Ps. 94. Veníte. 2. *in cujus fine, loco* Glória Patri. *dicitur:* Réquiem æternam dona eis, Dómine; * & lux perpétua lúceat eis.

IN I. NOCTURNO.

Lectio j.

De libro Job. *Cap.* 7.

PArce mihi, nihil enim sunt dies mei. Quid est homo, quia magníficas eum? aut quid appónis erga eum cor tuum? Vísitas eum dilúculo: & súbitò probas illum. Usquequò non parcis mihi, nec dimittis me ut glútiam salívam meam? Peccávi; quid fáciam tibi, ô custos hóminum? Quare posuisti me contrárium tibi;

& factus sum mihimetipsi gravis? Cur non tollis peccátum meum; & quare non aufers iniquitátem meam? Ecce nunc in púlvere dórmiam: & si manè me quæsíeris, non subsistam. *Nihil additur in fine Lectionum.*

℟. Defecérunt sicut fumus dies mei, & ossa mea sicut crémium aruérunt: * Dies mei sicut umbra declinavérunt. ℣. Quæ est vita nostra? Vapor est ad módicum parens. * Dies mei. *Ps.* 101. *Jac.* 4.

Lectio ij. Cap. 14.

HOmo natus de mulíere; brevi vivens témpore: replétur multis misériis. Qui quasi flos egréditur & contéritur; & fugit velut umbra: & nunquam in eódem statu pérmanet. Et dignum ducis super hujuscémodi aperíre óculos tuos; & addúcere eum tecum in judícium? Quis potest fácere mundum de immundo conceptum sémine? Nonne tu qui solus es? Breves dies hóminis sunt; númerus ménsium ejus apud te est: constituisti términos ejus, qui præteríri non póterunt. Recéde páululùm ab eo, ut quiescat; donec optáta véniat: sicut mercenárii, dies ejus.

℟. Peccávi valdè; sed * Precor; Dómine, ut tránsferas iniquitátem servi tui; quia stultè egi nimis. ℣. Deus, propítius esto mihi peccatóri. * Precor. 2. *Reg.* 24. *Luc.* 18.

Lectio iij. Cap. 19.

PElli meæ, consumptis cárnibus, adhæsit os meum: & derelicta sunt tantúmmodò lábia circa dentes meos. Miserémini meî, miserémini meî; saltèm vos amíci mei: quia manus Dómini tétigit me. Quare persequímini me sicut Deus; & cárnibus meis saturámini? Quis mihi tríbuat ut scribantur sermónes mei? quis mihi det ut exarentur in libro stylo férreo; & plumbi láminâ, vel celte sculpantur in sílice? Scio enim quòd Redemptor meus vivit: & in novíssimo die de terra surrectúrus sum; & rursum circúmdabor pelle meâ: & in carne mea vidébo Deum meum, quem visúrus sum ego ipse; & óculi mei conspectúri sunt: & non álius. Repósita est hæc spes mea in sinu meo.

℟. Ad Dóminum aspíciam, expectábo Deum Salvatórem meum; consurgam, cùm sédero in ténebris: * Iram Dómini portábo, quóniam peccávi ei. ℣. Flagellat Dóminus omnem fílium quem récipit, * Iram. *Mich.* 7. *Hebr.* 12.

IN II. NOCTURNO.

Lectio iv.

Ex libro sancti Augustíni Epíscopi, de verbis Apóstoli. *Serm.* 172.

Cap. I.

ADmonet nos beátus Apóstolus, ut de dormiéntibus, hoc est, mórtuis caríssimis nostris, non contristémur sicut & céteri qui spem non habent: spem scílicèt resurrectiónis & incorruptiónis ætérnæ. Nam ídeò & dormientes eos appellat Scriptúræ veracíssima consuetúdo: ut cùm dormientes audímus, evigilatúros mínimè desperémus. Unde étiam cantátur in Psalmo; Numquid qui dormit, non adjíciet ut resurgat? Est ergo de mórtuis, eis qui díligunt: quædam tristítia quodámmodò naturális. Mortem quippe horret, non opínio, sed natúra; nec mors hómini accíderet: nisi ex pœna quam præcésserat culpa. Quapropter si animália, quæ ita creáta sunt ut suo quæque témpore moriantur, mortem fúgiunt, díligunt vitam: quantò magis homo, qui sic fúerat creátus; ut si vívere sine peccáto voluisset, sine término víveret? Hinc ítaque necesse est ut tristes simus: quando nos moriendo déserunt quos amámus; quia etsi nóvimus eos non in ætérnum relínquere nos mansúros: sed aliquantùm præcédere secutúros; tamen mors ipsa quam natúra réfugit, cùm óccupat diléctum: contristat in nobis ipsíus dilectiónis affectum. Ideò non admónuit Apóstolus, ut non contristémur: sed non sicut céteri qui spem non habent.

℟. Ecce ánimam meam porto in mánibus meis: * Etiamsi occíderit me, in ipso sperábo; & ipse erit Salvátor meus. ℣. Sive vívimus, sive mórimur, Dómini sumus: * Etiamsi. *Job.* 13. *Rom.* 14.

Lectio v. Cap. I. & 2.

COntristámur ergo nos in nostrórũ mórtibus, necessitáte amittendi: sed cum spe recipiendi. Inde ángimur: hinc consolámur. Inde infírmitas ásficit: hinc fides réficit. Inde dolet humána condítio: hinc sanat divína promíssio. Proinde pompæ fúneris, ágmina exequiárum; sumptuósa diligéntia sepultúræ, monumentórum opulenta constrúctio: vivórum sunt qualiacumque solátia, non adjutória mortuórum. Oratiónibus verò sanctæ Ecclésiæ, & sacrifício salutári, & eleemósynis quæ pro eórum spirítibus erogantur; non est dubitandum mórtuos adjuvári: ut cum eis

misericórdiùs agátur à Dómino, quàm eórum peccáta meruérunt. Hoc enim à Patribus tráditum universa obsérvat Ecclésia; ut pro eis qui in córporis & sánguinis Christi communióne defuncti sunt: cùm ad ipsum sacrifícium loco suo commemorantur, orétur, ac pro illis quoque id offerri commemorétur. Cùm verò eórum commendandórum causâ ópera misericórdiæ celebrantur; quis eis dúbitet suffragári, pro quibus oratiónes Deo non inániter allegantur? Non omnìnò ambigendum est ista prodesse defunctis; sed tálibus qui ita víxerint ante mortem: ut possint eis hæc utília esse post mortem. Nam qui sine fide quæ per dilectiónem operátur, ejúsque sacramentis, de corpóribus exiérunt: frustrà illis à suis hujúsmodi pietátis impenduntur officia, cujus, dum hìc essent, pígnore caruérunt; vel non suscipientes, vel in vácuum suscipientes Dei grátiam: & sibi non misericórdiam thesaurizantes, sed iram.

℞. Hi qui cum pietáte dormitiónem accepérunt, óptimam habent repósitam grátiam. * Sancta ergo & salúbris est cogitátio pro defunctis exoráre, ut à peccátis solvantur. ℣. Si quis superædíficat super fundamentum, & opus ejus árserit, detrimentum patiétur; ipse autem salvus erit, sic tamen quasi per ignem. * Sancta. 2. *Mach.* 12. 1. *Cor.* 3.

Lectio vj.

NOn ergo mórtuis nova mérita comparantur; cùm pro eis boni áliquid operantur sui: sed eórum præcedéntibus consequéntia ista redduntur. Non enim actum est, nisi cùm hìc víverent, ut eos hæc áliquid adjuvárent: cùm hìc vívere destitissent. Et ideò istam fíniens quisque vitam, nisi quod méruit in ipsa: non póterit habére post ipsam. Permittantur ítaque pia corda carórum de suórum mórtibus contristári dolóre sanábili, & consolábiles lácrymas fundant conditióne mortáli; quas citò réprimat fídei gáudium, quâ creduntur fidéles, quando moriuntur, páululùm à nobis abíre: & ad melióra transíre. Consolentur eos étiam fraterna obséquia, sive quæ funéribus exhibentur, sive quæ doléntibus adhibentur: ne sit justa queréla dicéntium; Sustínui qui simul contristarétur, & non fuit: & consolantes, & non invéni. Sit pro víribus cura sepeliendi, & sepulcra construendi: quia & hæc in Scriptúris sanctis inter bona

na ópera deputáta sunt; nec solùm in corpóribus Patriarchárum aliorumque Sanctórum, & humánis cadavéribus quorumcumque jacéntium: verùm étiam in ipsíus Dómini córpore, prædicáti atque collaudáti sunt, qui ista fecérunt. Impleant hæc hómines erga suos offícia postrémi múneris: & sui humáni leniménta mœróris. Verùm illa quæ ádjuvant spíritus defunctórum: oblatiónes, oratiónes, erogatiónes, multò pro eis observántiùs, instántiùs, abundántiùs impendant; qui suos carne, non spíritu mórtuos, non solùm carnáliter: sed étiam spirituáliter amant.

℟. Dómine omnípotens, Deus Israel, * Audi nunc oratiónem mortuórum Israel: noli meminisse iniquitátum patrum nostrórum; sed memento manûs tuæ & nóminis tui. ℣. Occísus es, Dómine, & redemisti nos Deo in sánguine tuo: * Audi nunc. *Baruc.* 3. *Apoc.* 5.

IN III. NOCTURNO.

Lectio vij.

De Epístola prima beáti Pauli Apóstoli ad Corínthios. *Cap.* 15.

SI Christus prædicátur quòd resurrexit à mórtuis; quómodò quidam dicunt in vobis quóniam resurréctio mortuórum non est? Si autem resurréctio mortuórum non est: neque Christus resurrexit. Si autem Christus non resurrexit: inánis est ergo prædicátio nostra, inánis est & fides vestra; invenímur autem & falsi testes Dei: quóniam testimónium díximus adversùs Deum quòd suscitáverit Christum, quem non suscitávit si mórtui non resurgunt; nam si mórtui non resurgunt: neque Christus resurrexit. Quòd si Christus non resurrexit: vana est fides vestra; adhuc enim estis in peccátis vestris: ergo & qui dormiérunt in Christo, periérunt. Si in hac vita tantùm in Christo sperantes sumus: miserabiliores sumus ómnibus homínibus. Nunc autem Christus resurrexit à mórtuis, primítiæ dormiéntium: quóniam quidem per hóminem mors, & per hóminem resurréctio mortuórum; & sicut in Adam omnes moriuntur: ita & in Christo omnes vivificabuntur.

℟. Scio quòd Redemptor meus vivit, & in novíssimo die de terra surrectúrus sum, * Et in carne mea vidébo Deum meum. ℣. Oportet corruptíbile hoc indúere incorruptiónem, & mortále hoc indúere immortalitátem. * Et in. *Job.* 19. 1. *Cor.* 15.

Lectio viij.

SEd dicet áliquis; Quómodò resurgunt mórtui qualíve córpore vénient? Insípiens, tu quod séminas non vivificátur, nisi priùs moriátur; & quod séminas, non corpus quod futúrum est séminas: sed nudum granum, ut putà trítici, aut alicújus ceterórum; Deus autem dat illi corpus sicut vult: & unicuíque séminum próprium corpus. Non omnis caro, éadem caro: sed ália quidem hóminum, ália verò pécorum, ália vólucrum, ália autem píscium. Et córpora cœléstia, & córpora terréstria: sed ália quidem cœléstium glória, ália autem terréstrium. Alia cláritas solis, ália cláritas lunæ, & ália cláritas stellárum: stella enim à stella differt in claritáte. Sic & resurréctio mortuórum. Seminátur in corruptióne, surget in incorruptióne: seminátur in ignobilitáte, surget in glória; seminátur in infirmitáte, surget in virtúte: seminátur corpus animále, surget corpus spiritále.

℟. Qui dórmiunt in terræ púlvere, * Evigilábunt; álii in vitam æternam, & álii in oppróbrium, ut vídeant semper. ℣. Omnes quidem resurgémus, sed non omnes immutábimur: * Evigilábunt. *Dan.* 12. 1. *Cor.* 15.

Lectio ix.

ECce mystérium vobis dico; omnes quidem resurgémus: sed non omnes immutábimur. In momento, in ictu óculi, in novíssima tuba; canet enim tuba, & mórtui resurgent incorrupti: & nos immutábimur. Oportet enim corruptíbile hoc indúere incorruptiónem: & mortále hoc indúere immortalitátem. Cùm autem mortále hoc indúerit immortalitátem; tunc fiet sermo qui scriptus est: Absorpta est mors in victória. Ubi est, mors, victória tua? ubi est, mors, stímulus tuus? Stímulus autem mortis peccátum est: virtus verò peccáti, lex. Deo autem grátias, qui dedit nobis victóriam per Dóminum nostrum Jesum Christum. Itaque, fratres mei dilecti, stábiles estóte & immóbiles; abundantes in ópere Dómini semper: scientes quòd labor vester non est inánis in Dómino.

℟. Líbera me, Dómine, ab iis qui odérunt me: non absórbeat me profundum, neque úrgeat super me púteus os suum: exaudi me, quóniam benigna est misericórdia tua: intende ánimæ meæ, & líbera eam. ℣. Dómine Deus, rex seculórum, solus pius

es : exaudi me, quóniam benigna est misericórdia tua : intende ánimæ meæ, & líbera eam. ℣. Miserére mei, Dómine fili David : Dómine, ádjuva me : benigna est misericórdia tua : intende ánimæ meæ, & líbera eam. ℣. Propósuit te Deus propitiatiónem per fidem propter remissiónem delictórum : intende ánimæ meæ, & líbera eam. *Repetitur* ℟. Líbera. *usque ad* ℣. Dómine. *Ps.* 68. *Apoc.* 15. *Matth.* 15. *Rom.* 3.

AD LAUDES.

Ut in Officio Defunctorum. Dictis Precibus cum ℣℣. *ibi notatis, sola dicitur Oratio*, Fidélium. *infrà.*

AD PRIMAM.

Inchoatur absolutè à Psalmo Confitémini. 14. *in cujus fine non dicitur* Glória Patri. *nec* Réquiem. *sed continuò Ps.* Beáti immaculáti. *ut ad Primam Dominicæ, & in fine tantùm ultimi Psalmi dicitur :* Réquiem ætérnam dona eis, Dómine ; * & lux perpétua lúceat eis.

Posteà Hebdomadarius inchoat ℟. Defecérunt, *Chorus prosequitur*, sicut fumus dies mei, & ossa mea sicut crémium aruérunt ; * Dies mei sicut umbra declinavérunt. *Hebdom.* ℣. Quæ est, *Chorus*, vita nostra ? Vapor est ad módicum parens. * Dies. *Ps.* 101. *Jac.* 4.

Iterùm Hebd. inchoat ℟. Defecérunt, *Chorus*, sicut fumus. *usque ad* ℣. *exclusivè.*

Hebdomadarius absolutè dicit :

Orémus.

Fidélium, Deus, ómnium cónditor & redemptor : animábus famulórum famularumque tuárum remissiónem cunctórum tríbue peccatórum ; ut indulgéntiam quam semper optavérunt : piis supplicatiónibus consequantur. Qui vivis.

Deinde, Requiescant in pace. ℟. Amen. *Is ritus observatur ad ceteras diei Horas.*

AD TERTIAM.

Inchoatur absolutè à Psal. Legem pone. 20. *cum reliquis ; & in fine ultimi dicitur* Réquiem. *sicque ad Sextam & Nonam.*

Hebdom. ℟. Ad Dóminum, *Chorus*, aspíciam : expectábo Deum salvatórem meum : consurgam, cùm sédero in ténebris : * Iram Dómini portábo, quóniam peccávi ei. *Hebd.* ℣. Flagellat Dóminus, *Chorus*, omnem fílium quem récipit. * Iram. *Mich.* 7. *Hebr.* 12.

Hebdomadarius repetit. ℟. Ad Dóminum, *Chorus*, aspíciam.

Oratio, Fidélium. *ut suprà*,

AD SEXTAM.

Ps. Defécit, &c. 22.

Hebdom. ℟. Dómine, *Chorus*, omnípotens, Deus Iſrael, * Audi nunc oratiónem mortuórum Iſrael: noli meminiſſe iniquitátum patrum noſtrórum, ſed memento manûs tuæ & nóminis tui. *Hebd.* ℣. Occíſus es, Dómine, *Chorus*, & redemiſti nos Deo in sánguine tuo: * Audi. *Baruch.* 3. *Apoc.* 5.

Hebdom. repetit ℟. Dómine, *Chorus*, omnípotens.

Oratio, Fidélium, Deus, ómnium. *ſuprà.*

AD NONAM.

Pſ. Mirabília. &c. 25.

Hebd. ℟. Scio, *Chorus*, quòd Redemptor meus vivit, & in noviſſimo die de terra ſurrectúrus ſum, * Et in carne mea vidébo Deum meum. *Hebdomadarius* ℣. Oportet. *Chorus*, corruptíbile hoc indúere incorruptiónem, & mortále hoc indúere immortalitátem: * Et in carne. *Job.* 19. 1. *Cor.* 15.

Hebd. repet. ℟. Scio, *Chorus*, quòd Redemptor.

Oratio, Fidélium. *ſuprà.*

Officium Defunctorum terminatur ad Nonam incluſivè.

VESPERÆ de Octava omnium Sanctorum. Fit Commem. S. Geneſii Lugd. Epiſc. Ant. Elégit. ℣. Beátus. xxj. *Oratio*, Deus, qui digné. *infrà*, 486.

DIEBUS
INTRA OCTAVAM
Omnium Sanctorum.

Semiduplex-minus.

Omnia ut in die Feſti, exceptis quæ ſequuntur.

Pſ. de Feria in toto Officio.

AD NOCTURNUM.

Tres Antiph. ℣. *&* ℟℟℟. *è Nocturno diei, juxta Feriam: nempè, Feriâ ij. & v. è I. Noct. Feriâ iij. & vj. è. II. Noct. Feriâ iv. & Sabbato, è III. Noct.*

Lectio j. de Scriptura occurrente, tribus in unam junctis.

Lection. ij. & iij. ut infrà in qualibet die.

AD LAUDES.

Dicitur Canticum de Feſto, quando fit de ctava.

Ant. ſola. 8. G. Benedícite Dóminum, omnes electi ejus: ágite dies lætítiæ, & confitémini illi. *Tob.* 13.

AD HORAS, ut in die Feſti, ſine Allelúia. *in* ℟℟℟. *brevibus.*

AD VESPERAS.

Ant. ſola 4. E. Benedictus Deus qui elégit nos in Chriſto, ut eſſémus ſancti & immaculáti in conſpectu ejus in caritáte. *Epheſ.* 1.

AD COMPLETORIUM, ut ſuprà, 467.

DOMINICA
INTRA OCTAVAM.

Totum Officium fit de Dominica ut in Pſalt. incipien-

do à I. Vesp. quæ erunt integræ de Sabb. ante Dom. occurr. cum Commemoratione Octavæ in utrisque Vesperis & Laudibus.

DIE III.
DE OCTAVA.

Lectio ij.

Ex libro sancti Augustíni Epíscopi, de Civitáte Dei. *L.* 22. *C.* 30. *n.* 1.

VEra ibi glória erit: ubi laudantis nec erróre quisquam, nec adulatióne laudábitur. Verus honor, qui nulli negábitur digno, nulli deferétur indigno: sed nec ad eum ámbiet ullus indignus, ubi nullus permittétur esse nisi dignus. Vera pax, ubi nihil adversi, nec à seipso, nec ab álio quisquam patiétur. Præmium virtútis erit ipse qui virtútem dedit: eíque seipsum, quo mélius & majus nihil possit esse, promísit. Quid est enim áliud quod per Prophétam dixit; Ero illórum Deus, & ipsi erunt mihi plebs: nisi, Ego ero unde satientur; ego ero quæcumque ab homínibus honestè desiderantur, & vita, & salus, & victus, & cópia, & glória, & honor, & pax, & ómnia bona? Sic enim & illud rectè intellígitur quod ait Apóstolus: Ut sit Deus ómnia in ómnibus.

Lectio iij.

De sancto Genesio Episc.

GEnésius, vir sanctitátis exímiæ, in magna grátia fuit apud Clodovéum secundum; qui vóluit, ut Bathildi cónjugi suæ ab eleemósynis esset: eamque in piis opéribus subleváret. Per Genésii manus, largíssimè ministrábat pia Regína sacerdótibus, & paupéribus; dirigebatque per ipsum ad cœnóbia virórum ac mulíerum auri & argenti non módica póndera: & ejus consíliis plúrimùm utebátur. Primùm Abbas fuit: deinde, trucidáto ab ímpiis sancto Mártyre Annemundo, Lugdunensis ordinátus est Epíscopus vir plenus grátiâ & fortitúdine. Ovium suárum salúti in ómnibus cónsulens: sanctæ Bathildi nihilóminùs in piis opéribus áderat. Venit autem in ódium Ebroíni, quòd sanctum Leodegárium, dum Luxóvio redíret, fórtiter, ut decébat Epíscopum, tutátus esset adversùs tyranni conátus. Itaque missâ mílitum manu, satéllites perrexérunt Lugdúnum, ut inde abdúcerent sanctum Præsulem; sed divínâ ope, ab incepto prohíbiti sunt: Cathólicæ plebis motu concitáto, & collectis undequáque pópulis pro suo Antí-

ſtite ſtántibus. Obiit Calendis Novembris circa annum ſexcentéſimum ſeptuagéſimum-ſéptimum. Sepultus tráditur in Eccléſia ſancti Nicétii : in qua ejus cultus jam dudum viget.

Pro ejuſdem Commem. Ant. Ego ſum. ℣. Elégit. xxv.

Oratio.

DEus, qui dignè tibi ſerviéntium, nos imitári desíderas famulátum; da nobis in manſuetúdine ópera noſtra perficere : & beáti Pontíficis Geneſii caritátis exemplo & interceſſióne tuæ placére majeſtáti. Per Dóminum noſtrum Jeſum Chriſtum Fílium tuum; qui tecum.

Extra Primatialem, VESPERÆ à Capitulo de Sequenti. xx. *Oratio*, Multíplica. *infrà*, 489.

Fit Commem. Octavæ. Ant. Scimus. ℣. In lúmine 477.

Oratio, Omnípotens. 475.

Deinde S. Benigni Presbyteri & Mart. Ant. Ecce Deus. ℣. In Deo. viij. *Oratio*, Gáudeat. *infrà*, 489.

[*In Primatiali VESPERÆ integræ de Sequenti, ut in Communi Pontificum*, xx. *Pſalmi de Feria. Oratio*, Multíplica. *infrà ad Laudes.*

Fit Commem. Octavæ, deinde S. Benigni, ut suprà.]

COMPLETORIUM, ut in Pſalterio.

DIE IV.

In Feſto SANCTI CAROLI BORROMÆI, Epiſcopi.

Semiduplex-majus.

[*IN PRIMATIALI, Duplex-minus.*

Omnia de Communi Pontificum, præter ea quæ ſequuntur.

Pſalmi de Feria in toto Officio.

IN I. NOCT. Lectiones de Scriptura occurrente.

IN II. NOCTURNO.

Lectio iv.

CArolus, Arónæ in território Mediolanenſi, nóbili Borromæórum gente natus : à pueritia Clero aſcriptus eſt. Jam ab eo témpore patrem enixè rogávit, ne beneficiórum, quibus donátus fúerat : provéntibus rem familiárem augéret; quórum ipſe nactus adminiſtratiónẽ, quidquid ex neceſſáriis ſúmptibus ſupérerat : expendébat in páuperes. Vicéſimum-tértium ætátis annum agens, à Pio quarto avúnculo ſuo in Cardinálium collégium cooptátus : commiſſa ſibi graviſſima Eccléſiæ negótia ſummâ fide ac religióne adminiſtrávit. Mediolanenſis deinde Archiepiſcopus creátus : plúrimam óperam adhíbuit; ut juxta Concílium Tridentínum quod ejus potiſſimùm ſollicitúdi-

ne jam tum fúerat absolútum: Eccléſiam ſibi commiſſam compóneret. Atque ut Eccleſiáſticam diſciplínam reſtitúeret: multas tum Diœceſánas, tum Provinciáles Synodos coégit. Hæréticos è pártibus Rhætórum ac Helvetiórum indeſinenter inſectátus: multos eórum fídei cathólicæ reſtítuit.

Lectio v.

CAritátem ſuam in páuperes donis ampliſſimis teſtátam fecit. Eccleſiáſticos proventus, quibus ab avúnculo copióſè fúerat cumulátus, dimíſit: iis tantùm retentis qui ad quótidiános uſus & egenórum neceſſitátes ſufficerent. Quo témpore peſtis Medioláni graſſabátur; doméſticam ſupelléctilem, ne relicto ſibi quidem léctulo, in eoſdem alendos cóntulit: ſuper nuda in póſterum tábula decumbens; eóque morbo laborantes ſéduló invíſens, paterno reficiébat affectu: & Eccléſiæ ſacramenta própriis ipſe mánibus adminiſtrans, mirum in modum ſolabátur. Humíllimis ínterim précibus reconciliátor accédens; públicâ ſupplicatióne indictâ, fune ſibi ad collum alligáto, nudis pédibus, étiam ex offendículo cruentátis, crucem bájulans, ſemetipſum pro peccátis pópuli hóſtiam ófferens: divínam indignatiónem avértere ſatagébat.

Lectio vj.

ECcleſiáſticæ libertátis acérrimus propugnátor fuit. Diſciplínæ reguláris inter mónachos inſtaurandæ intentus: cum ex more aliquando in priváto oratório véſpere cum família oráret; à perditíſſimo quodam mónacho, è Congregatióne Humiliatórum, ſclopo percuſſus: divínâ virtúte ſervátus eſt. Vitam duxit aſpérrimam, corpus domans flagellis, cilício, vigíliis, ac jejúniis, pane tantùm & aquâ, & ſolis quandóque lupínis contentus: oratiónem, ac verbi Dei prædicatiónem, graviſſimis licet curis occupátus, nunquam intermíſit. Multas Eccléſias, Monaſtéria, Seminária, Collégia ædificávit. Plúrima ſcripſit præcepta, Epíſcopis potiſſimùm utiliſſima: ejuſque óperâ Parochórum Catechiſmus pródiit. Demum in ſolitúdinem Varalli montis, ubi ſculptæ imágines Domínicæ paſſiónis myſtéria éxprimunt, ſeceſſit; ibíque diébus áliquot voluntáriâ caſtigatióne, duram, ſed ſuávem ex Chriſti dolórum meditatióne vitam agens: in febrem íncidit. Mediolánum reverſus, ingraveſcente morbo,

cínere ac cilício coopertus : & óculis in Christi imáginem defixis ; migrávit in cœlum anno ætátis quadragésimo-sexto : Christi millésimo quingentésimo octogésimo-quarto. Quem miráculis conspícuũ Paulus quintus in Sanctórum númerum ascripsit.

IN III. NOCTURNO.

Lectio vij.

Léctio sancti Evangélii : secundùm Joannem.

Cap. 10. & 11.

IN illo témpore : Dixit Jesus quibusdam ex Pharisæis. Ego sum Pastor bonus. Bonus pastor ánimam suam dat pro óvibus suis. Et réliqua.

Homília sancti Cároli Epíscopi.

Orat. hab. in Conc. 1. *Mediol. circa med.*

IN delictis corrigendis illa nobis ineunda rátio est, ut pro vi & modo morbórum, ægrorumque natúrâ, medicínam accommodémus ; nunc lénibus admonitiónis & objurgatiónis remédiis erráta castigantes : nunc acrióri curatióne utentes ; dénique exulcerátis pártibus ferrum & ignem admoventes, quemádmodùm mali rátio, & contagiónis perículum postulábit : mémores semper nos esse patres, non dóminos. Morum autem disciplínam fácilè restituémus, si quâ ratióne, quibusve factis primùm constitúta diúque conserváta est, eamdem nos in restituenda adhibébimus : illórum vestígia persequentes, qui hanc bonórum amplitúdinem nobis, Deo authóre, suâ virtúte peperérunt.

Lectio viij.

PRoponámus nobis, quæso, Patres, illórum vitæ sanctitátem, & in administratióne sui officii sapiéntiam. Erant íntegri, casti, símplices, modesti, húmiles, benè moráti ; in oratióne & lectióne assídui : suî despicientes ; in aliénæ salútis cura & cogitatióne defixi : consílio & óperâ benigni, hospitáles ; in doméstico cultu & victu parci : In áliis benéfici & liberáles. Erant vigilantes super grégibus suis : víneam Dómini summâ diligéntiâ & labóre colentes & custodientes.

[*Si transfertur hoc Festum*,

Lectio ix.

PAscébant assíduè oves sibi commissas, tríplici salútis cibo ; verbo, exemplo & Sacramentis : mémores quoque & imitatóres summi Pastóris Christi, qui pro universo grege suo sánguinem & vitam profúdit ; ipsi pro suárum óvium incolumitáte quemvis excípere labórem, subíre omnes casus, omnem vim at-

que injúriam perferre : dénique ut bonus ille Paſtor Evangélicus, ánimam ſuam pro óvibus pónere non dubitábant; nullum inde hujus vitæ fructum expectantes : ut máximos cœleſtis retributiónis fructus conſequerentur.]

Lectio ix.

De ſancto Benigno Presb. & Martyre.

BEnignus Présbyter cum Andóchio ítidem Preſbytero, Thyrſo Diácono, & Andéolo Subdiácono, ex Oriente in Gállias, Chriſti annuntiandi causâ miſſus créditur à ſancto Polycarpo Smyrnenſi Epíſcopo. Unà cum sóciis Maſſíliam áppulit. Andéolus ſúbſtitit apud Vivarienſes; réliqui Lugdúnum perrexérunt : ubi aliquándiu conſedére, divínum ſuſceptæ Legatiónis offícium ſtrénuè exequentes. Deinde Auguſtodúnum perrexérunt; & à Fauſto ſancti Symphoriáni patre excepti : plúrimos Æduos de ténebris idololátriæ ad admirábile fídei lumen adduxérunt. Andóchius cum Thyrſo Sedélocum pétiit; Benignus Lingónas : & dici vix poteſt, quanta illic pro Chriſti nómine fécerit. Tum Diviónem venit; ubi cùm non pauci miráculis, & dictis ejus inténderent : juſſu Teréntii præſidis comprehenſus, tróchleis ſuſpenſus, tenſus in equúleo, & boum nervis toto córpore dilaniátur. Perſeveranti in glorióſa confeſſióne acus ſubter ungues insertæ : pedes in lápide, immiſſo liquente plumbo, confixi ſunt. Tùm in cárcere unà cum furibundis cánibus ſine cibo inclúſus; neque inédiâ consúmitur : neque à cánibus impétitur. Demùm ad tormenta íterùm eductus, vecte férreo in collo percuſſus; & lánceâ transfixo córpore : agónem conſummávit.

Dicitur Te Deum.

Oratio.

MUltíplica, quæſumus, Dómine, in Eccléſia tua grátiæ ſpíritum, quo beátum Cárolum Pontíficem impleviſti; ut & gregis tui profíciat ubíque ſucceſſus : & grati fiant nómini tuo, te gubernante, paſtóres. Per Dóminum noſtrum.

Fit Commem. Octavæ. Ant. Fulgébunt. ℣. Exultábunt. *Oratio*, Omnipotens. 475.

Deinde S. Benigni Presb. & Mart. Ant. Bonum certámen. ℣. Adjútor. xj.

Oratio.

GAudeat, Dómine, quæſumus, plebs tua de inenarrábili dono fídei; & intercedente beáto Benigno Presbytero & Mártyre tuo : præſta, ut ſacris

intenta doctrínis, in tua grátia persevéret. Per Dóminum.

AD II. VESPERAS fit Commem. Octavæ. Ant. Scimus. ℣. In lúmine. 477. *Oratio*, Omnípotens. 475.

Deinde S. Stremonii Episc. Ant. Elégit. ℣. Beátus. xxj. *Oratio*, Deus, fidélium. xxv.

COMPLETORIUM, ut in Psalterio.]

EXTRA PRIMATIALEM, ubi fit ritu Semiduplici-majore, omnia de Communi Pontificum, additis quæ sequuntur.

AD NOCT. Lectio j. de Scriptura occurrente è tribus una.

Lectio ij. è tribus Lection. II. Noct. ut suprà, in unam contractis.

Lectio iij. de S. Benigno, ut suprà.

Oratio, Multíplica. *suprà.*

Fit Commemorat. Octavæ, deinde S. Benigni, ut suprà.

AD VESPERAS fit Commem. Octavæ, deinde S. Stremonii Episc. ut suprà.

DIE V.

DE OCTAVA.

Lectio ij.

Ex libro sancti Augustíni Epíscopi de Civitáte Dei.

L. 22. *C.* 30. *n.* 1. & 2.

DEus finis erit desideriórum nostrórum, qui sine fine vidébitur; sine fastídio amábitur: sine fatigatióne laudábitur. Hoc munus, hic affectus, hic actus profectò erit ómnibus: sicut ipsa vita æterna commúnis. Céterùm, qui futúri sunt pro méritis præmiórum étiam gradus honórum atque gloriárum; quis est idóneus cogitáre, quantò magis dícere? Quòd tamen futúri sint: non est ambigendum. Atque id étiam beáta cívitas illa magnum in se bonum vidébit: quòd nulli superióri ullus inférior invidébit; sicut nunc non ínvident Archángelis Angeli céteri: tamque nolet esse unusquisque quod non accépit; quamvis sit pacatíssimo concórdiæ vínculo ei qui accépit obstrictus, quam nec in córpore vult óculus esse qui est dígitus: cùm membrum utrumque contíneat totíus carnis pacáta compágo. Sic ítaque habébit donum álius álio minùs: ut hoc quoque donum hábeat, ne velit ámpliùs.

Lectio iij.

De S. Stremonio Episcopo.

STremónius à Románo Pontífice Géntium Epíscopus ordinátus: unà cum Dionysio, Trophímo, & áliis quátuor, ad prædicandum in Gállias tum idololátriæ ténebris óbsitas, Décii Imperatóris témpore

missus est. Septem primùm Narbonensem Provínciam ingressos; deinde in várias regiónes dispersos, divísis inter se civitátibus: Evangélii lucem attulisse tráditur. Dum álii in áliis fínibus, propagandæ fídei stúdio æstuantes, ut pópulos à falsis Numínibus avéllerent: cum aperto vitæ discrímine indefessi laborábant; Stremónius apud Arvernos commorátus: Apostólico ita ínstitit óperi, ut tota primùm Arverna cívitas verbum salútis accéperit. Ut ergo fídei sémina ab ipso longè latèque sparsa vidit adoléscere; numerósæ quam Christo pepérerat sóboli ut pater addíctus: eam assíduo sermóne, omniumque virtútum exemplo non cessávit usque páscere; dum immarcescíbilem glóriæ corónam à suprémo Pastórum cápite receptúrus: tértio currente século, in cœlum abíerit. Ejus relíquias prius in diversa loca translátas: tandem anno septingentésimo sexagésimo-quarto Adebertus Arvernensis Epíscopus, comitante Pipíno Rege, magnóque populórum concursu in Ecclésia Mauzacensis monastérii repósuit.

Pro ejusdem Commemorat. *Ant.* Ego sum. ℣. Elégit. *Oratio*, Deus, fidélium. xxv.

AD VESPERAS fit Commemorat. S. Ambrosii Abbatis. *Ant.* Egrédere. ℣. Potens. xxxv. *Oratio*, Deus, cujus múnere. xxxviij.

DIE VI.
DE OCTAVA.

Lectio ij.

Ex libro sancti Augustíni Epíscopi, de Génesi ad lítteram.

Lib. 12. *C.* 26. *n.* 54.

In cœlo virtútes ánimæ non sunt operósæ ac laboriósæ. Neque enim ópere temperántiæ libído frænátur: aut ópere fortitúdinis tolerantur adversa; aut ópere justítiæ iníqua puniuntur: aut ópere prudéntiæ mala devitantur. Una ibi & tota virtus est amáre quod vídeas: & summa felícitas habére quod amas. Ibi enim beáta vita in fonte suo bíbitur; inde aspérgitur áliquid huic humánæ vitæ: ut in tentatiónibus hujus séculi, temperanter, fórtiter, justè, prudenterque vivátur. Propter illud quippe adipiscendum, ubi secúra quies erit; & ineffábilis vísio veritátis, labor suscípitur: & continendi à voluptáte & sustinendi adversitátes; & subveniendi indigéntibus: & resistendi decipiéntibus. Ibi vidétur cláritas Dómini, non per visiónem significantem sive corporálem, sicut visa est

in monte Sina : sive spiritálem, sicut vidit Isaías, vel Joannes in Apocalypsi; sed per spéciem, non per ænígmata, quantùm eam cápere mens humána potest : secundùm assumentis Dei grátiam; ut os ad os loquátur ei quem dignum tali Deus collóquio fécerit : non os córporis, sed mentis.

Lectio iij.

De Sancto Ambrosio Abbate.

QUarto Nonas Novembris commemorátur deposítio beáti Ambrósii, qui priùs ínsulæ Bárbaræ, deindè Agaunensis monastérii abbas fuit. Vir erat, ut habétur in Adónis martyrológio : magnis virtútibus & egrégiâ religiónis normâ claríssimus. Beáto fine in Dómino requiévit : circa annum quingentésimum trigésimum.

Pro ejusdem Commemorat.
Ant. Ecce ego. ℣. Veníte.
Oratio, Deus, cujus múnere. xxxviij.

DIE VII.
DE OCTAVA.

Lectio ij.

Ex libro sancti Cypriáni Epíscopi & Mártyris, de Mortalitáte.

AMplectámur diem, qui assignat síngulos domicílio suo : qui nos istinc ereptos, & láqueis seculáribus exsolútos, paradíso restítuit & regno cœlesti. Quis non péregrè constitútus properáret in pátriam régredi? Quis non ad suos navigáre festínans, ventum prósperum cupídiùs optáret; ut velóciter caros licéret amplecti? Pátriam nostram paradísum computámus : parentes Patriarchas habére jam cœpimus; quid non properámus & cúrrimus, ut pátriam nostram vidére, ut parentes salutáre possímus? Magnus illîc nos carórum númerus expectat : parentum, fratrum, filiórum frequens nos & copiósa turba desíderat; jam de sua incolumitáte secúra : & adhuc de nostra salúte sollícita. Ad horum conspectum & complexum veníre quanta & illis & nobis in commúne lætítia est!

Lectio iij.

QUalis illîc cœléstium regnórum voluptas sine timóre moriendi! & cum æternitáte vivendi quàm summa & perpétua felícitas! Illîc Apostolórum gloriósus chorus : illîc Prophetárum exultántium númerus; illîc Mártyrum innumerábilis pópulus, ob certáminis & passiónis victóriam coronátus : triumphantes illîc Vírgines, quæ concupiscéntiam carnis & córporis, continéntiæ róbore subegérunt; remune-

ráti misericordes, qui aliméntis & largitiónibus páuperum, justítiæ ópera fecérunt: qui Domínica præcepta servantes, ad cœlestes thesauros terréna patrimónia transtulérunt. Ad hos, fratres dilectíssimi, ávidâ cupiditáte properémus; ut cum his citò esse: ut citò ad Christum veníre contingat, optémus.

VESPERÆ de Sequenti.

DIE VIII.
OCTAVA
Omnium Sanctorum,
ET VENERATIO
SS. RELIQUIARUM.
Duplex-minus.

[*In Primatiali, si fiat hodie Festum S. Martini Turonensis Episc. pridie anticipabitur Festum Venerationis SS. Reliquiarum.*]

AD I. VESPERAS.

Psalmi de Feria; & sic in toto Officio.

Ant. 4. E. JUsti quasi virens fólium germinábunt; radix justórum non commovébitur. *Prov.* 11. & 12.

Ant. 6. F. Sit memória illórum in benedictióne; & ossa eórum púllulent de loco suo. *Eccli.* 46.

Ant. 5. a. Ossa eórum púllulent de loco suo; nam corroboravérunt Jacob, & redemérunt se in fide virtútis. *Eccli.* 49.

Ant. 2. D. Illi viri misericórdiæ sunt, quorum pietátes non defuérunt; & glória eórum non derelinquétur. *Eccli.* 44.

Ant. 1. f. Córpora ipsórum in pace sepulta sunt; & nomen eórum vivit in generatiónem & generatiónem. *Eccli.* 44.

Capitulum. Rom. 8.

SI Spíritus ejus qui suscitávit Jesum à mórtuis, hábitat in vobis; qui suscitávit Jesum Christum à mórtuis, vivificábit & mortália córpora vestra: propter inhabitantem Spíritum ejus in vobis.

Hymnus.

O Vos unánimes Christíadûm chori,
Sanctórum túmulos & cíneres patrum,
Dulces exúvias, pígnora Cœlitûm,
Lætis dícite cántibus.
Cœlo quando piis æqua labóribus
Felíces ánimæ gáudia póssident,
Pœnárum sóciis débita rédditur
Hîc laus & decus óssibus.
Passim sparsa Deus pollíciti memor,
Custos, ne péreant, pígnora cólligit;
Electosque suis próvidus ággerit
Aptandos lápides locis.
Quin & relíquias & túmulos sibi
Aras ipse Deus cónsecrat hóstia;

Conjungensque suis se caput ártubus,
Hos secum simul ímmolat.
Vos, quorum cíneres supplícibus pia,
Tutum præsídium, plebs colit ósculis;
Si vos nostra movent, subsídium, boni,
Vestris ferte cliéntibus;
Ut cùm nostra novis spléndida dótibus,
Surget juncta choris spirítuum caro,
Indivísa Trias sit Deus ómnia
Nobis semper in ómnibus. Amen.

℣. Pretiósa in conspectu Dómini ℟. Mors Sanctórum ejus. *Ps.* 115.

Ad Magníficat. *Ant.* 3. a. Amodò jam dicit Spíritus, ut requiescant à labóribus suis; ópera enim illórum sequuntur illos. *Apoc.* 14.

Oratio, ut infrà ad Laudes.

AD COMPLETORIUM.

Ut suprà, 467.

AD OFFICIUM NOCT.

Invit. Mirábilem in sanctis suis Dóminum, * Veníte, adorémus. *Ps.* 67.

Ps. 94. Veníte. 2.

Hymnus, O vos unánimes. *ut in I. Vesperis.*

IN I. NOCTURNO.

Ant. 4. *D.* Dixit Deus: Ego sum qui sum, Deus Abraham, Deus Isaac, & Deus Jacob: hoc nomen mihi est in æternũ. *Exod.* 3.

Ant. 3. *à.* De manu mortis liberábo eos: de morte rédimam eos. *Oseæ*, 13.

Ant. 8. c. Fáciam propter servos meos, ut non disperdam totum; adhuc illis loquéntibus, ego áudiam. *Is.* 65.

℣. Orábit ad te omnis sanctus, ℟. In témpore opportúno. *Ps.* 31.

Lectiones de Scriptura occurrente.

Post. j. Lect. ℟. Abel testimónium consecútus est esse justus, testimónium perhibente munéribus ejus Deo, * Et per fidem defunctus adhuc lóquitur. ℣. Dixit Dóminus ad Caïn: Quid fecisti? vox sánguinis fratris tui clamat ad me de terra; * Et. *Hebr.* 11. *Gen.* 4.

Post. ij. Lect. ℟. Cùm emisisset Phárao pópulum, tulit Móyses ossa Joseph secum, eò quòd adjurasset fílios Israel, dicens: * Visitábit vos Deus, efferte ossa mea hinc vobiscum. ℣. Fide Joseph móriens, de profectióne filiórum Israel memorátus est, & de óssibus suis mandábit: * Visitábit vos. *Exod.* 13. *Hebr.* 11.

Post iij. Lect. ℟. Projecérunt cadáver in sepulcro Eliséi: quod * Cùm tetigisset ossa Eliséi, † Revixit homo, & stetit super pedes suos. ℣. Per fidem accepérunt de resurrectióne

mórtuos. * Cùm. Glória. † Revixit. 4. *Reg.* 13. *Hebr.* 11.

IN II. NOCTURNO.

Ant. 6. *C.* Dico vobis amícis meis : Ne terreámini ab iis qui occídunt corpus, & post hæc non habent ámpliùs quid fáciant. *Luc.* 12.

Ant. 7. b. Nonne quinque pásseres væneunt dipóndio? & unus ex illis non est in oblivióne coram Deo. *Luc.* 12.

Ant. 8. G. Capilli cápitis vestri omnes numeráti sunt : nolíte timére, multis passéribus pluris estis vos. *Luc.* 12.

℣. Custódit Dñus ómnia ossa eórum : ℟. Unum ex his non conterétur. *Ps.* 33.

Lectio iv.

Sermo sancti Joannis Chrysóstomi.

Homil. 26. *in II. ad Cor. n.* 5.

SEpulcra sanctórum qui Crucifixo serviérunt, régias aulas splendóre vincunt; non magnitúdine aut pulcritúdine ædificiórum : (nam hâc parte illa súperant) sed, quod multò majus est, coeúntium stúdio. Nam & ille qui púrpuram gestat, ad sepulcra illa se confert; ut ea exosculétur, abjectóque fastu supplex stat, Sanctosque óbsecrat : ut ipsi apud Deum sibi præsídio sint; atque, ut & tentoriórum opíficem, & piscatórem, & quidem fato functos patrónos hábeat : précibus is contendit qui diadémate cinctus est. Ergone, dic, quæso, horum Dóminum mórtuum dícere audébis; cujus servi, étiam defuncti, eórum qui universo orbi ímperant, patróni sunt? Atque id non Romæ solùm fíeri quíspiam víderit : sed étiam Constantinópoli. Nam & hîc quoque Constantínum Magnum fílius ita demum ingenti honóre se affectúrum existimávit : si eum in piscatóris vestíbulo cónderet. Quodque Imperatóribus sunt in aulis janitóres : hoc in sepulcro piscatóribus sunt Imperatóres.

℟. Amen, amen dico vobis : qui crédit in me, ópera quæ ego fácio & ipse fáciet, & majóra horum fáciet : * Et quodcumque petiéritis Patrem in nómine meo, hoc fáciam. ℣. Dabo vos in nomen, & in laudem ómnibus pópulis terræ : * Et. *Joan.* 14. *Sophon.* 3.

Lectio v.

QUòd si cum Imperatóriis aulis hæc sepulcra conferre líbeat : penès hæc rursus victória futúra est. Illîc enim multi sunt, qui turbam submóveant : hîc contrà multi qui invítent, atque & dívites, & páuperes, & viros, & féminas, & servos ac líberos

áttrahant. Illic ingens terror : hic lætítia quæ nullis verbis explicári queat. At dulce spectáculum est Imperatórem auro amictum, & corónâ redimítum vidére : astantesque bellicos duces, præfectos, tribúnos, centurióncs, prætóres. Verùm hæc ádeò illis augustióra magisque tremenda sunt : ut præ istis illa scena quædam ac merus ludus censéri possint. Simul enim atque límina transilíeris, locus ipse mentem ad cœlum; ad supernum Regem : ad Angelórum exércitum; ad sublíme illud sólium : ad inaccessam glóriã transmittit.

℟. Per manus Apostolórum fiébant prodígia, ita ut in platéas ejícerent infirmos; ut, veniente Petro, saltem umbra illíus obumbráret quemquam illórum : * Qui curabantur omnes. ℣. Misericórdia tua, Dómine, advéniens sanábat illos : * Qui curabantur omnes. *Act.* 5. *Sap.* 16.

Lectio vj.

SAnctórum ossa dæmones sistunt & excrúciant : acerbissimisque illis vínculis eos qui astricti sunt, solvunt. Quid hoc tribunáli terribílius fingi potest ? Cùm nemo cernátur : nemo dæmonis láteri incumbat; voces & dilaceratiónes : vérbera & cruciátus; linguæ conflagrantes audiuntur : dæmone admirábilem poténtiam mínimè ferente. Atque isti qui córpora gestârunt; virtútes córpore vacantes súperant : pulvisque, ossa & cinis natúras illas invisíbiles diláccrant. Ideò nemo est qui peregrinatiónem unquam iníre sustíneat : ut Imperatórum aulas vídeat; contrà multi plerumquè Imperatóres péregrè profecti sunt : ut hoc spectáculo fruerentur. Síquidem sanctórum Mártyrum templa futúri judícii vestígia & signa éxhibent; dum dæmones flagris cæduntur : hominesque castigantur, ac liberantur. Viden quæ Sanctórum, étiam vitâ functórum, vis sit ?

℟. Virtútes non quáslibet faciébat Deus per manum Pauli, ita ut super lánguidos deferrentur à córpore ejus sudária & semicínctia; * Et † Recedébant ab eis languóres, & spíritus nequam egrediebantur. ℣. Quis símilis tuî, Dómine; magníficus in sanctitáte, fáciens mirabília! Extendisti manum tuam; * Et recedébant. Glória. † Recedébant. *Act.* 19. *Exod.* 15.

IN III. NOCTURNO.

Ant. 2. D. Ossa árida, audíte verbum Dómini. *Ezech.* 37.

Ant. 1. *a.* Dicit Dóminus Deus óssibus his; Ecce ego

intromittam in vos spíritum, & vivétis. *Ezech.* 37.

Ant. 5. a. Dabo super vos nervos, & succréscere fáciam super vos carnes, & superextendam in vobis cutem, & dabo vobis spíritum, & vivétis. *Ezech.* 37.

℣. Exultábunt Dómino
℟. Ossa humiliáta. *Ps.* 50.

Lectio vij.

Léctio sancti Evangélii secundùm Lucam.

Cap. 20.

IN illo témpore: Accessérunt quidam Sadducæórum, qui negant esse resurrectiónem. Et réliqua.

Homília sancti Hierónymi Presbyteri.

Epist. 37. *aliàs* 75. *script. circa an.* 406. *advers. Vigilantium.*

DOlet Vigilántius Mártyrum Relíquias pretióso operíri velámine; & non vel pannis, vel cilício colligári, vel prójici in sterquilínium: ut solus Vigilántius adorétur. Ergo sacrílegi sumus, quando Apostolórum Basílicas ingrédimur? Sacrílegus fuit Constántius Imperátor, qui sanctas Relíquias Andréæ, Lucæ & Timóthei tránstulit Constantinópolim, apud quas dæmones rúgiunt; & illórum se sentíre præséntiam confiténtur? Sacrílegus dicendus est & nunc Augustus Arcádius, qui ossa beáti Samuélis longo post témpore de Judea tránstulit in Thráciam? Omnes Epíscopi, non solùm sacrílegi, sed & fátui judicandi, qui rem vilíssimam, & cíneres dissolútos, in sérico & vase áureo portavérunt? Mórtuum suspicáris: & idcircò blasphémas. Lege Evangélium; Deus Abraham, Deus Isaac, Deus Jacob non est Deus mortuórum: sed vivórum.

℟. Multi de his qui dórmiunt in terræ púlvere, * Evigilábunt in vitam ætérnam, & fulgébunt quasi splendor firmamenti & quasi stellæ in perpétuas æternitátes. ℣. Quia resurgant mórtui, Móyses dicit, Deum Abraham, & Deum Isaac, & Deum Jacob; Deus autem non est mortuórum, sed vivórum. * Evigilábunt. *Dan.* 12. *Luc.* 20.

Lectio viij.

DIcis in libello tuo, quòd dum vívimus, mútuò pro nobis oráre póssumus: postquàm autem mórtui fuérimus; nullíus sit pro álio exaudienda orátio: præsertim cùm Mártyres ultiónem sui sánguinis obsecrantes impetráre non quíverint. Si Apóstoli & Mártyres adhuc in córpore constitúti possunt oráre pro céteris:

quando pro se adhuc debent esse sollíciti; quantò magis post corónas, victórias & triumphos? Unus homo Móyses sexcentis míllibus armatórum impetrat à Deo véniam: & Stéphanus imitátor Dómini sui, & primus Martyr in Christo, pro persecutóribus véniam deprecátur; & postquàm cum Christo esse cœperint, minùs valébunt? Paulus Apóstolus ducentas septuaginta sex sibi dicit in navi ánimas condonátas: & postquàm resolútus esse cœperit cum Christo, tunc ora clausúrus est; & pro iis qui in toto orbe ad suum evangélium credidérunt, mutíre non póterit?

℟. Ecce ego apériam túmulos vestros, & edúcam vos de sepulcris vestris, pópulus meus; * Et sciétis quia ego Dóminus locútus sum, & feci. ℣. Ego sum resurréctio & vita: qui credit in me, etiamsi mórtuus fúerit, vivet; * Et sciétis. *Ezech.* 37. *Joan.* 11.

Lectio ix.

MAlè facit ergo Románus Epíscopus, qui super mortuórum hóminum Petri & Pauli, secundùm nos, ossa veneranda, secundùm te, vilem pulvísculum, offert Dómino sacrifícia; & túmulos eórum Christi arbitrátur altária? Et non solùm uníus urbis, sed totíus orbis errant Epíscopi, qui Vigilántium contemnentes, ingrediuntur Basílicas mortuórum, in quibus pulvis vilíssimus; & favilla néscio quæ jacet linteámine convolúta, ut pollúta ómnia pólluat: & quasi sepulcra pharisáica foris dealbáta sint; eum intus immundo cínere juxta te immunda ómnia óleant atque sórdeant? O portentum in terras últimas deportandum!

℟. Mundi Creátor, qui formávit hóminis nativitátem, quique ómnium invénit oríginem, & * Spíritum vobis cum misericórdia reddet & vitam. ℣. Deus qui vivíficat mórtuos, & vocat ea quæ non sunt, tanquam ea quæ sunt, * Spíritum. Glória. * Spíritum. 2. *Mach.* 7. *Rom.* 4.

Te Deum.

AD LAUDES.

Ant. 3. c. VIdi subtus altáre ánimas interfectórum propter verbum Dei, & propter testimónium quod habébant. *Apoc.* 6.

Ant. 7. *d.* Clamábant voce magnâ, dicentes: Usquequò, Dómine, sanctus & verus, non júdicas, & non víndicas sánguinem nostrum? *Apoc.* 6.

Ant. 2. D. Datæ sunt illis síngulæ stolæ albæ, & dictum est illis ut requiéscerent adhuc tempus módi-

cum, donec compleantur conservi eórum. *Apoc.* 6.

Canticum, Réddidit justis. *ut in die*, 474.

Ant. 1. a. Hi sunt ante thronum Dei, & sérviunt ei die ac nocte in templo ejus; & qui sedet in throno, habitábit super illos.

Ant. 8. G. Agnus qui in médio throni est, reget illos, & dedúcet eos ad vitæ fontes aquárum; & absterget Deus omnem lácrymam ab óculis eórum. *Apoc.* 7.

Capitulum. If. 26.

Ecce Dóminus egrediétur de loco suo: ut vísitet iniquitátem habitatóris terræ contra eum; & revelábit terra sánguinem suum: & non opériet ultrà interfectos suos.

Hymnus.

Adeste, Sancti, plúrimo
Dum thure, vestra dum piis
Coluntur ossa rítibus,
Votis favéte súpplicum.

Non illa, quanquàm trístibus
Imum redacta in púlverem
Dudum sepulcris squáleant,
Divína virtus déserit.

Sed sancta præsenti fovet
Impletque templa Númine,
Sed & futúræ Spíritus
Post secla servat glóriæ.

Hinc ille qui nostris latet
Cinis sub aris cónditus,
Ægris medétur éfficax,
Torquet fugatque dæmones.

Sit summa, Christe, laus tibi,
Ventúre judex séculi,
Cum Patre & almo Spíritu,
In seculórum sécula.
Amen.

℣. Exultábunt Sancti in glória; ℟. Lætabuntur in cubílibus suis. *Ps.* 149.

Ad Benedictus. *Ant.* 1. *D.* Vivent mórtui tui, Israel; interfecti mei resurgent: expergiscímini, & laudáte, qui habitátis in púlvere, allelúia. *If.* 26.

Oratio.

Auge in nobis, Dómine, resurrectiónis fidem, qui in Sanctórum tuórum Relíquiis mirabília operáris; & fac nos immortális glóriæ partícipes: cujus in eórum cinéribus pígnora venerámur. Per Dóminum nostrum Jesum Christum.

AD PRIMAM.

Ant. 3. c. Vidi.

CANON.

Ex Concílio Moguntíno.
Ann. 1549. *Can.* 43. & 44.

Relíquias Sanctórum velut divínæ grátiæ olim receptácula, & veríssima Christi membra, & pura Spíritûs sancti domicília, monémus in Ecclésiis, vel ob id proponendas & religiósâ pietáte venerandas: ut per eas fidéles commóniti, discant

virtútem & fidem Sanctórum imitári. Peregrinatiónes étiam ad certas Sanctórum Relíquias vel ob id Christiáno pópulo censémus permittendas : ut hómines ad imitandam Sanctórum pietátem & constántiam vehementióre affectu incitentur ; & ut majóri devotióne se méritis Sanctórum sociári & précibus eórum adjuvári póstulent : dúmmodò séduló caveant pastóres ne concursus superstitiósi fiant.

Tu autem, Dómine, miserére nostrî.

℟. Deo grátias.

AD TERTIAM.

Ant. 7. *d.* Clamábant.

Capitulum. Rom. 8.

SCimus quòd omnis creatúra ingemiscit, & párturit usque adhuc ; non solùm autem illa, sed & nos ipsi, primítias Spíritûs habentes : & ipsi intra nos gémimus, adoptiónem filiórum Dei expectantes, redemptiónem córporis nostri.

℟. *br.* Posuérunt morticína servórum tuórum, * Escas volatílibus cœli. Posuérunt. ℣. Carnes sanctórum tuórum * béstiis terræ, * Escas. Glória Patri. Posuérunt.

℣. Secundùm magnitúdinem bráchii tui, Dómine, ℟. Pósside fílios mortificatórum. *Ps.* 78.

AD SEXTAM.

Ant. 2. D. Datæ sunt.

Capitulum. Coloss. 3.

MOrtui estis, & vita vestra est abscóndita cum Christo in Deo ; Cùm Christus apparúerit, vita vestra : tunc & vos apparébitis cum ipso in glória.

℟. *br.* Quàm magna multitúdo dulcédinis tuæ, * Quam abscondisti timéntibus te ! Quàm magna. ℣. Perfecisti eis * qui sperant in te, * Quam. Glória Patri. Quàm magna. *Ps.* 30.

℣. Non discédimus à te : vivificábis nos, ℟. Et nomen tuum invocábimus. *Ps.* 79.

AD NONAM.

Ant. 8. G. Agnus.

Capitulum. Philipp. 3.

NOstra conversátio in cœlis est, unde étiam Salvatórem expectámus Dóminum nostrum Jesum Christum ; qui reformábit corpus humilitátis nostræ : configurátum córpori claritátis suæ.

℟. *br.* Ambulábunt, Dómine, * In lúmine vultûs tui. Ambulábunt. ℣. In nómine tuo * exultábunt, * In. Glória Patri. Ambulábunt. *Ps.* 88.

℣. In æternum exultábunt, ℟. Et habitábis in eis. *Ps.* 5.

AD II. VESPERAS.

Ant. 1. D. FIdélis sermo : Si commórtui sumus

Christo, & convivémus: si sustinébimus, & conregnábimus. 2. *Timoth.* 2.

Ant. 6. F. In ómnibus tribulatiónẽ pátimur, semper mortificatiónem Jesu in córpore nostro circumferentes; ut & vita Jesu manifestétur in corpóribus nostris. 2. *Cor.* 4.

Ant. 2. D. Habentes eumdem spíritum fídei, & nos crédimus; sciéntes quóniam qui suscitávit Jesum, & nos cum Jesu suscitábit. 2. *Cor.* 4.

Ant. 4. E. Vivificábit nos Dóminus, suscitábit nos; & vivémus in conspectu ejus. *Oseæ*, 6.

Ant. 7. G. Cùm mortále hoc indúerit immortalitátem, tunc fiet sermo qui scriptus est: Absorpta est mors in victória. 1. *Cor.* 15.

Capitulum. 1. Cor. 15.

SEminátur in corruptióne, surget in incorruptióne: seminátur in ignobilitáte, surget in glória; seminátur in infirmitáte, surget in virtúte: seminátur corpus animále, surget corpus spiritále.

Hymnus, O vos unánimes. *ut in I. Vesperis.* 493.

℣. Qui séminant in lácrymis, ℟. In exultatióne metent. *Ps.* 125.

Ad Magníficat. *Ant.* 5. C. Cùm à mórtuis resurréxerint, sunt sicut Angeli in cœlis; neque enim ultrà mori póterunt: & fílii sunt Dei, cùm sint fílii resurrectiónis, allelúia. *Marc.* 12. *Luc.* 20.

Oratio, ut suprà ad Laudes.

Fit Commem. S. Theodori Martyris. Ant. Ecce Deus. ℣. In Deo. viij. *Oratio*, Deus, qui nos. *infrà*, 502.

Deinde S. Ursini Episc. Ant. Elégit. ℣. Beátus. xxj. *Oratio*, Quæsumus, Dómine. xxv.

AD COMPLETORIUM.

Ut suprà, 467.

DIE IX.

In Festo

SANCTI THEODORI

Martyris.

Simplex.

De Communi unius Martyris.

Lectio iij.

Ex oratióne sancti Gregórii Nysséni, in magnum mártyrem Theodórum.

CUm duces mílitum hic in Hibernis cópias collocassent: Theodórus cum ea legióne in quam adscriptus erat, ad nostram regiónem transívit. Bello autem contra Deum moto, Præses & Tribúnus servum crucifixi ad judícium sistunt; ac, Dic, ínquiunt, cur non adóras sicut placet imperatóribus? Tùm ille: deos quidem néscio, mihi verò Deus est Christus Dei unigénitus. Pro confessióne istíus, qui vúl-

nerat, incídat; & qui vérberat, láceret: & qui cremat, flammam admóveat; & qui his vócibus meis offénditur, linguam éximat: per síngula enim membra corpus creatóri patiéntiam debet. Tùm magistrátus impiíssimum advérsùs deos eum vocantes, & in imperatóres contumeliósum; primùm quidem in ligno suspensum lacerábant: is verò tormentis acclinébat, Benedícam Dóminum in omni témpore. Demùm igne consummári jussus: beáto itínere ábiit ad Deum.

¶ Eódem die celebrátur sancti Ursíni memória, qui à viris Apostólicis ordinátus Epíscopus, missúsque in Gállias: primus Evangélium Biturígibus prædicávit. Justo ejus Presbytero, cùm Bitúricas pérgerent, morte subláto; solus urbem ingressus, postquàm incredíbili zelo, prædicatióne, magnísque virtútum ómnium exemplis multos ad fidem Christi convertisset: obdormívit in Dómino, quarto Calendas Januárii; & in agro promíscuè cum áliis sepultus est: ubi sub Probiáno Bituricensi Epíscopo ejus corpus in sancti Symphoriáni Basílicam illátum est anno quingentésimo quinquagésimo-octávo; quæ à novo córporis hospítio: póstea sancti Ursíni dicta est. Multis póstea séculis à Philippo item Bituricensi recógnitum; anno millésimo ducentésimo trigésimo-nono, décimo Calendas Novembris: in capsam argénteam honorífice collocátum est.

Oratio.

DEus, qui nos beáti Theodóri mártyris tui confessióne gloriósâ circumdas, & prótegis: præsta nobis ex ejus imitatióne profícere, & oratióne defendi. Per Dóminum.

Pro Commem. S. Ursini Episcopi. Ant. Ego sum. ℣. Elégit. *Oratio*, Quæsumus, Dómine. xxv.

DIE XI.

In Festo

SANCTI MARTINI,

Turonensis Epíscopi.

Duplex-minus.

[*In PRIMATIALI, Solemne-minus, cum Octava sub ritu Simplici. Ibidem anticipatur in Dominica, si in ea non eveniat.*]

AD I. VESPERAS.

Psalmi de Feria; & sic in toto Officio.

Ant. 3. a. NUdus eram, & cooperuisti me. Quámdiu fecisti uni ex frátribus meis mínimis, mihi fecisti. *Matth.* 25.

Ant. 4. E. Præordinávit te Deus, ut vidéres justum, & audíres vocem ex ore

ejus, quia eris testis illíus. *Act.* 22.

Ant. 6. *C.* Quid moráris? Exurge, & baptizáre, & áblue peccáta tua, invocáto nómine ipsíus. *Act.* 22.

Ant. 7. *d.* Labóra sicut bonus miles Christi Jesu. Nemo mílitans Deo, ímplicat se negótiis seculáribus. 2. *Tim.* 2.

Ant. 8. *G.* Sollícitè cura te ipsum probábilem exhibére Deo, operárium inconfusíbilem, rectè tractantem verbum veritátis. 2. *Tim.* 2.

Capitulum. Jerem. 1.

AD ómnia quæ mittam te ibis: & universa quæcumque mandávero tibi loquéris; Ne tímeas à fácie eórum: quia tecum ego sum ut éruam te, dicit Dóminus.

Hymnus.

Ecquis ardentes rápitur per auras?
Iste quis pauper petit astra dives?
Cœlites plaudunt: comitémur hymnis
Astra petentem.

Flore sub primo juvenílis ævi,
Cæsarum jussu tulit arma miles:
Moxque depónet, tibi, Christe, nomen
Tiro professus.

Non furor belli bene christiánum
Pectus infrégit: pius inter arma
Integros servat, semel obligáto
Nómine, mores.

Páuperi pauper malè membra nudo
Dívidit vestem, mediâque Christus
Obtulit sese túnicâ micantem,
Nocte sequenti.

Fonte lustrátur; melióre testes
Se sacramento vovet inter aras:
Induit Christum, simul ac profána
Exuit arma.

Lúminis splendor, Patris una Proles,
Christe, te pronus venerétur orbis,
Qui Sacerdótes per Amóris almi
Flamen inungis.
Amen.

℣. Irritavérunt in castris Sanctum Dómini: ℟. Oblíti sunt Deum qui fecit magnália. *Ps.* 105.

Ad Magníficat. *Ant.* 5. C. Constítuam te ministrum eórum quibus apparébo tibi, erípiens te de pópulo, & géntibus in quas nunc ego mitto te aperíre óculos eórum, ut accípiant remissiónem peccatórum, & sortem inter sanctos, per fidem quæ est in me. *Act.* 26.

Oratio, ut infrà ad Laudes.

In Primatiali fit Commem. Dominicæ.

COMPLETORIUM, ut in Pſalterio.

[*Poſt Completorium vadit Clerus Primatialis Eccleſiæ ad S. Martinum de Athanaco, ubi Veſperas iterùm cantat.*]

AD OFFICIUM NOCT.

Invit. Chriſtum Paſtórum príncipem, * Veníte, adorémus. 1. *Petr.* 5.

Pſ. 94. Veníte. 2.

Hymnus.

QUò fugis præceps; latitáre neſcit
Mille portentis manifeſta virtus:
Præſulem jam te feret in ſuprémum
Turo tribúnal.

Non tumet faſtu, neque ſplendet auro:
Sórdidam ſervat, velut antè, veſtem:
Ora deformi dabat una virtus
Unde nitéret.

Spréverit vili quis eum lacernâ,
Cujus ad nutus elementa parent?
Scílicet juſſi poſuére, fractis
Víribus, ignes.

Rédditur cæco ſua lux, & auris
Rédditur ſurdo, ſua lingua muto:
Impari qui vix pede claudus ibat,
Ambulat æquo.

Imperat morbis, ábigit malignos
Spíritus, divûm ſimulácra vertit,
Luce defunctos vocat ad prióris
Múnera vitæ.

Fertur immáni ruitúra mole
Arbor, excíſo trepidaſſe trunco:
Súſtinet lapſum, capitíque ſacro aversa pepercit.

Lúminis ſplendor, Patris una Proles,
Chriſte, te pronus venerétur orbis,
Qui Sacerdótes per Amóris almi,
Flamen inungis.
Amen.

IN I. NOCTURNO.

Ant. 7. d. Quid exiſtis in deſertum vidére? hóminem mólliibus veſtimentis indútum? Ecce qui in veſte pretióſa ſunt & delíciis, in dómibus regum ſunt. *Luc.* 7.

Ant. 8. G. Deus ſecundùm ſe veſtívit illum virtúte, & dedit illi poteſtátem eórum quæ ſunt ſuper terram. *Eccli.* 17.

Ant. 3. *à.* Certè vidétis quem elégit Dóminus: fíliis verò Bélial deſpexérunt eum. 1. *Reg.* 10.

℣. Póſui veſtimentum meum cilícium, & factus ſum illis in parábolam: ℟. Ego verò oratiónem meam ad te, Dñe. *Pſ.* 68.

Tres

Tres Lectiones de Scriptura occurrente.

Post j. Lect. ℟. Scitis quia per infirmitátem carnis evangelizávi vobis jamprídem, & tentatiónem vestram in carne mea non sprevistis, neque respuistis; sed * Sicut Angelum Dei excepistis me. ℣. Splendébat lucerna Dei super caput meum, quando parábant cáthedram mihi, & senes assurgentes stabant. * Sicut Angelum. *Gal.* 4. *Job* 29.

Post ij. Lect. ℟. A prima die quâ ingressus sum, nocte & die non cessávi, cum lácrymis monens unumquemque vestrûm. * Argentum & aurum, aut vestem nullíus concupívi, sicut ipsi scitis. ℣. Oculus fui cæco, & pes claudo: pater eram páuperum. * Argentum. *Act.* 20. *Job* 29.

Post iij. Lect. ℟. Die noctúque æstu urébar & gelu, fugiebatque somnus ab óculis meis: * Afflictiónem meam, & labórem mánuum meárum respexit Deus. ℣. Fui in labóre & ærumna, in vigíliis multis, in fame & siti, in frígore & nuditáte: * Afflictiónem. Glória Patri. Afflictiónem. *Gen.* 31. 2. *Cor.* 11.

IN II. NOCTURNO.

Ant. 5. a. Amplificátus est in mirabílibus suis. Et quis potest símiliter sic gloriári tibi, qui sustulisti mórtuum ab ínferis in verbo Dómini Dei? *Eccli.* 48.

Ant. 1. D. Augebátur credéntium in Dómino multitúdo, ita ut in platéas ejícerent infirmos, & pónerent in léctulis; qui curabantur omnes. *Act.* 5.

Ant. 2. D. Multi eórum qui habébant spíritus immundos, clamantes voce magnâ, exíbant: multi autem paralytici & claudi curáti sunt. *Act.* 8.

℣. Mementóte mirabílium Dei quæ fecit, ℟. Prodígia ejus, & judícia oris ejus. *Ps.* 104.

Lectio iv.

Martínus, Sabáriæ in Pannónia, patre Tribúno mílitum natus, Papíæ verò in Itália educátus; anno ætátis décimo, invítis paréntibus, ad Ecclésiam confúgiens: inter catechúmenos nomen dedit. Ascriptus milítiæ ex Imperatórum edícto; quo veteranórum fílii sua nómina profitéri cogebantur: sub Constántio méruit. Ambiánis, ad portam urbis, páuperi nudo eleemósynam petenti; cùm nihil habéret præter arma & vestimentum: partem chlámydis dedit. Cui sequenti nocte Christus dimidiátâ illâ veste indútus appáruit; circumstantes Angelos sic allocútus: Martínus adhuc

catechúmenus hâc me veste contexit. Cùm annum trigésimum-octávum attigisset, baptizátus est: ac relictâ milítiâ, sanctum Hilárium Pictaviensem ádiit, à quo Exorcista factus est; cùm priùs Diáconi órdinem præ humilitáte recusasset: nec multò post ad suos reversus, matrem ad Christum convertit. Ab Epíscopis Ariánis, quòd solus penè eórum perfídiam frángeret; públicè virgis cæsus: Illyrico pulsus est. Eádem de causa, Medioláno, ubi monastérium sibi constrúxerat: per Auxéntium ejectus, sedem in Pictónibus fixit; ibíque sub Hilário tum mónachis apud Locociácum congregátis præfuit: tum prædicatiónis lumen per omnem vicíniam spárgere cœpit.

℟. Intendébant turbæ his quæ ab eo dicebantur, videntes signa quæ faciébat: * Cùm verò credidissent evangelizanti, baptizabantur viri ac mulieres. ℣. Deserentes cæremónias patrum suórum, quæ in multitúdine deórum erant, unum Deum cœli coluérunt: * Cùm verò. [*Act.* 8. *Judith* 5.

Lectio v.

TUronensis Epíscopus ordinátus; secundo ab urbe lápide monastérium cóndidit, in quo discípulos octoginta, nihil próprium habentes, congregávit: ex quibus plures pósteà Epíscopi creáti sunt. Non procul ab eo loco altáre díruit: quod falsò putabátur erectum in memóriam Mártyris. Idolórum fana dejécit, & lucos succídit; non véritus aliquando vitæ adíre discrímen: ut eórum cultum pénitùs aboléret. Ad comitátum ob máxima negótia ire coactus, à Valentiniáno repulsam passus est; qui tamen séptimo post die, redeunti Martíno, è sólio divínitùs excussus, assurrexit: ejusque postulátis ánnuit. Ithácium Epíscopum ácriter reprehendit: quòd contra leges ecclesiásticas Priscilliánum in causa cápitis insectarétur. Tréviros profectus, ut apud Máximum Imperatórem grávibus de causis ac præcípuè pro duórum nobiliórum virórum salúte ágeret: cùm nihil impetráre potuisset, nisi antè promítteret se cum Epíscopis Ithaciánæ partis in comitátu degéntibus communicatúrum; id factúrum se pollícitus est, si his pro quibus rogáverat parcerétur: dúmmodò étiam Tribúni, quos in cædem Priscillianistárum ad Hispánias jam missos accéperat, revocarentur. Quare congregátis iis ad Ordinatió-

nem Felícis Epíſcopi, ingreſſus Synodum, illórum communiónem aliquátenùs íniit: ſátiùs exíſtimans ad horam cédere, quàm his non conſúlere quorum cervícibus gládius imminébat; nec tamen addúci pótuit: ut communiónem illam ſubſcriptióne firmáret. Exinde facti pœnitens: cavit ne in póſterum Ithaciánæ communiónis párticeps fíeret. Cùmque energúmenos tárdiùs quàm ſolébat, & grátiâ minóre curáret; ſubinde diſcípulis cum lácrymis fatebátur: ſe, propter communiónis illíus malum, detrimentum ſentíre virtútis. Sédecim póſteà vixit annos: quibus ab omni Epiſcopórum conventu abſtínuit.

℟. Pythónes, & aríolos, & figúras idolórum, & immundítias, & abominatiónes ábſtulit; ut ſtatúeret verba legis quæ ſcripta ſunt: * Símilis illi non fuit ante eum, neque poſt eum ſurrexit. ℣. Fuit gratus Deo, & erat potens in verbis, & in opéribus ſuis: * Símilis. 4. *Reg.* 23. *Act.* 7.

Lectio vj.

INjuriárum fuit patientíſſimus, ádeò ut impúnè vel ab ínfimis cléricis læderétur: ac plerumque ſibi obtrectántium peccáta defléret. Quodam in convívio páteram Presbytero priùs porrexit quàm Imperatóri: à quo honóris grátiâ ut prior bíberet accéperat. Innúmeris miráculis cláruit: Tréviris, paralyticam penè exánimen óleo à ſe benedicto ſanávit. Paríſiis, ad portam urbis, lepróſum óſculo mundávit; próprii córporis óbice flammas aliquandò repreſſit: tres mórtuos ſuſcitávit. Annis demum gravis, dum Condatenſis vici Eccléſiam in ſua diœcéſi viſitáret; víribus defectum ſe ſéntiens: mortem ſibi imminére diſcípulis indicávit. Ingraveſcente febre, in cínere & cilício decumbens: ne vile quidem ſtramen ſibi ſúbjici paſſus eſt. Rogátus à Presbyteris ut corpus in álterum latus reclinando ſubleváret; Sínite me, inquit, cœlum pótiùs reſpícere quàm terram: ut ſuo jam itínere itúrus ad Dóminum ſpíritus dirigátur. Inſtante jam morte, viſo dæmone; Quid hîc aſtas, inquit, cruenta béſtia? nihil in me, funeſte, repéries: Abrahæ me ſinus recípiet. Ea in voce anno Chriſti trecentéſimo nonagéſimo-ſéptimo ánimam Deo réddidit.

℟. Dilatávit glóriam pópulo ſuo, perſecútus eſt iníquos: & omnes operá-

rii iniquitátis conturbáti sunt; * Et † Directa est salus in manu ejus. ℣. Dóminus augébat qui salvi fíerent quotídie in idipsum, * Et directa est. Glória. † Directa est. 1. *Mach.* 3. *Act.* 2.

IN III. NOCTURNO.

Ant. 3. c. Obtulit holocausta & pacífica, & invocávit Dóminum: & exaudívit eum in igne de cœlo super altáre. 1. *Paral.* 21.

Ant. 6. C. Glorificávit illum in conspectu Regum, & ostendit illi glóriam suam: in fide & lenitáte ipsíus sanctum fecit illum. *Eccli.* 45.

Ant. 4. d. Sicut Angelus Dei, sic est, ut nec benedictióne nec maledictióne moveátur. 2. *Reg.* 14.

℣. Parátum cor ejus speráre in Dómino: ℟. Confirmátum est cor ejus, non commovébitur. *Ps.* 111.

Lectio vij.

Léctio sancti Evangélii secundùm Lucam.

Cap. 11.

IN illo témpore: Dixit Jesus turbis. Nemo lucernam accendit: & in abscóndito ponit, neque sub módio; sed supra candelábrum: ut qui ingrediuntur, lumen vídeant. Et réliqua.

Homília sancti Bernardi Abbátis.

In Festo S. Martini, n. 12.

MArtínus lucerna erat ardens & lucens: eum saltem non pígeat imitári; sed imitári in eo quod est imitábile: non autem quod mirábile exhibétur. Ad mensam dívitis sedes hódie: diligenter consídera quæ tibi apponuntur; quænam vidélicet ad admiratiónem: quæ verò ad imitatiónem. Húmilis fuit & spíritu pauper iste Martínus; sicut evidentíssimè probat effectus ipse Divínæ grátiæ: quam profectò Deus tam multam nisi multùm húmili non dedisset. Tantam adversùs omnes injúrias patiéntiam assúmpserat; ut cùm esset summus sacerdos: impúnè étiam ab ínfimis cléricis læderétur. Ad cœlum lácrymæ ejus à maxilla ascéndere consuéverant: quibus sic abundábat, ut soléret, pro illórum quoque, qui obtrectatóres sui videbantur, flere peccátis.

℟. Surrexit quasi ignis, & verbum ipsíus quasi fácula ardébat: * Irritantes illum pauci facti sunt; non enim póterant sustinére præcepta Dómini. ℣. De die in diem ánimam justam iníquis opéribus cruciábant: novit Dóminus pios de tentatióne erípere. * Irritantes. *Eccli.* 48. 2. *Petr.* 2.

Lectio viij.

SAnè quantùm justítiam esuríerit, tum in céteris ejus áctibus, tum speciáliter in idololatríæ persecutióne probátum est: in templórum destructióne; in statuárum dejectióne: in succisióne lucórum. Ubi se quoque aliquandò non est véritus dare discrímini: ut occásio tanti críminis de médio tollerétur. Nam misericordem eum in páupere se expertum Salvátor ipse apud Angelos gloriabátur: datam sibi medietátem vestis ostentans. Porrò mundítiam cordis ejus illud vel máximè índicat: quòd non est confúsus inimíco loquens in porta. Nihil in me, funeste, repéries: Abrahæ me sinus recípiet. Céterùm persecutiónes quas sustínuit propter justítiam, longum est numeráre; pro quibus ómnibus dúbium non est multiplíciter coronári eum, qui quidem etsi non semel effectu consummátæ passiónis: sed tóties martyr fuit affectu devotíssimæ voluntátis.

℟. Nomen glóriæ ejus usque ad extrémum terræ, eò quòd fécerat justítiam, & fidem consérvávit genti suæ; * Et in diébus ejus prosperátum est in mánibus ejus, ut tollerentur gentes de regióne. ℣. Propter opus Christi usque ad mortem, accessit, tradens ánimam suam: * Et. 1. *Mach.* 14. *Philip.* 2.

[*In Primatiali, Lectio ix. erit de Homilia Dominicæ occurrentis.*]

Lectio ix.

DOmine, inquit, si adhuc pópulo tuo sum necessárius; non recúso labórem: fiat voluntas tua. O verè sanctíssimam ánimam! O inæstimábilem caritátem! O obediéntiam singulárem! Bonum certámen certasti, cursum consummasti, fidem servasti; de réliquo súperest tibi coróna justítiæ, quam reddet tibi Dóminus hódie justus judex: & adhuc dicis; Non recúso labórem: fiat voluntas tua. Obtulisti planè Isaac; únicum illum quem díligis, quod in te est, jugulasti: immolasti singuláre gáudium tuum piâ devotióne; parátus redíre íterùm in perícula: innováre certámina; dénuò subíre labórem: sustinére tribulatiónem; prolongáre tentatiónem: deinde differri adhuc ab illa tanta felicitáte; & diù desideráta societáte spirítuum beatórum, atque in hujus mortalitátis ærumnas ab ipso introítu glóriæ revocári: postrémò (quod máximum est) à Christo tuo peregrinári diútiùs, si mo-

dò ipſe voluiſſet. Nec ſanè dúbium quin ampliórem grátiam mereátur qui parátum ſe éxhibet étiam ante mandátum : quàm qui obedíre sátagit poſt mandátum.

℟. Dedit Dóminus ipſi fortitúdinem, & uſque in ſenectútem permanſit illi virtus; ut vidérent omnes fílii Iſrael, * Quia bonum eſt óbſequi ſancto Deo. ℣. Dóminus mihi áſtitit, & confortávit me; ut per me prædicátio impleátur, & áudiant omnes gentes, * Quia. Glória Patri. * Quia. *Eccli.* 46. 2. *Tim.* 4.

Te Deum.

AD LAUDES.

Ant. 1. *f.* EGo à vobis débui commendári : nihil enim minus fui ab iis qui ſunt ſupra modum Apóſtoli; tametſi nihil ſum. 2. *Cor.* 12.

Ant. 8. c. Signa Apoſtolátûs mei facta ſunt ſuper vos in omni patiéntia, in ſignis, & prodígiis, & virtútibus. 2. *Cor.* 12.

Ant. 2. D. Etſi imperítus ſermóne, ſed non ſciéntiâ; in ómnibus autem manifeſtáti ſumus vobis. 2. *Cor.* 11.

Ant. 7. a. Uſque in hanc horam cædimur, & inſtábiles ſumus : maledícimur, & benedícimus : perſecutiónem pátimur, & ſuſtinémus. 1. *Cor.* 4.

Ant. 6. F. Ego libentíſſimè impendam, & ſuperimpendar ipſe pro animábus veſtris. 2. *Cor.* 12.

Capitulum. Jerem. 1.

DIxit Dóminus ad me : Ego dedi te hódie in civitátem munítam, & in columnam férream, & in murum æreum ſuper omnem terram; régibus Juda, princípibus ejus, & ſacerdótibus, & pópulo terræ : & bellábunt adversùm te, & non prævalébunt.

Hymnus.

THure fumantes quis hîc inter aras,
Vérticem cujus ſacra flamma lambit?
Intùs ardébat méliùs ſacrátâ
Péctoris arâ.

Regis accumbens épulis tuétur
Præſulum præſul bene par honórem :
Ipſa tunc vilem minor ante pannum
Púrpura pallet.

O virum, qualem píetas petébat,
Quem fides nullis labefacta ſeclis
Non ſemel ſenſit médios per enſes
Sacra tuentem !

Læditur probris : ſibi ſemper idem
Neſcit iraſci, fera corda placat;
Et ſuos tantùm cumulando donis
Súbjicit hoſtes.

Nec truci quamvis caput
immolandum
Pro Dei causa pósuit sub
ense,
Mártyris palmam rétulit, vel isto
Dignus honóre.
Lætus æternum célebret
Parentem
Orbis, æternum célebret
Parentis
Fílium: par sit tibi cultus
omni,
Spíritus, ævo.
Amen.

℣. Loquébar de testimóniis tuis in conspectu regum, ℟. Et non confundébar. *Ps.* 118.

Ad Benedictus. *Ant.* S. G. Confitébor nómini tuo, Dómine, quóniam protector factus es mihi, & liberasti corpus meum à perditióne, & in conspectu astántium factus es mihi adjútor. *Eccli.* 51.

Oratio.

DEus, qui in beáto Martíno Pontífice, sive per vitam, sive per mortem magnificátus es; ínnova éadem grátiæ tuæ mirácula in córdibus nostris: ut neque mors, neque vita separáre nos possit à caritáte Dómini nostri Jesu Christi. Qui tecum vivit, &c.

In Primaticli fit Commemoratio Dominicæ.

AD PRIMAM.

Ant. 1. *f.* Ego.

AD TERTIAM.

Ant. 8. c. Signa.

Capitulum. Deut. 3.

DOmine Deus, tu cœpisti osténdere servo tuo magnitúdinem tuam, manumque fortíssimam; neque enim est álius Deus, vel in cœlo, vel in terra, qui possit fácere ópera tua: & comparári fortitúdini tuæ.

℟. *br.* Fílii hóminum, * Usquequò gravi corde? Fílii. ℣. Scitóte * quóniam mirificávit Dóminus sanctum suum. * Usquequò. Glória. Fílii. *Ps.* 4.

℣. Exáudiet illum de cœlo sancto suo: ℟. In potentátibus salus déxteræ ejus. *Ps.* 19.

AD SEXTAM.

Ant. 2. D. Etsi.

Capitulum. 1. Cor. 2.

CUm venissem ad vos, fratres, veni, non in sublimitáte sermónis, aut sapiéntiæ, annúntians vobis testimónium Christi; non enim judicávi me scire áliquid inter vos: nisi Jesum Christum, & hunc crucifixum.

℟. *br.* Veníte, fílii, * Audíte me. Veníte. ℣. Timórem Dómini * docébo vos, * Audíte me. Glória Patri. Veníte. *Ps.* 33.

℣. Intelligite, insipientes in pópulo: ℟. Et stulti, aliquandò sápite. *Ps.* 93.

AD NONAM.

Ant. 6. F. Ego.

Capitulum. 2. Cor. 12.

PLáceo mihi in infirmitátibus meis; in contuméliis, in necessitátibus, in persecutiónibus, in angústiis pro Christo: cùm enim infirmor, tunc potens sum.

℟. *br.* Propter te, Dómine, * Sustínui oppróbrium. Propter. ℣. Quóniam zelus domûs tuæ * comédit me, * Sustínui. Glória. Propter. *Ps.* 68.

℣. Paulò minùs consummavérunt me in terra; ℟. Ego autem non derelíqui mandáta tua. *Ps.* 118.

AD II. VESPERAS.

Ant. 1. D. CUm majóres natu Ecclésiæ simul essent, dixit eis: Ecce ego scio quia ampliùs non vidébitis fáciem meam. *Act.* 20.

Ant. 8. G. Coarctor è duóbus: desidérium habens dissolvi, & esse cum Christo, multò magis mélius; permanére autem in carne, necessárium propter vos. *Philipp.* 1.

Ant. 4. d. Juxtà est qui justíficat me: ecce Dóminus Deus auxiliátor meus: quis est qui condemnet me? *Is.* 50.

Ant. 2. D. Opérui cínere carnem meam, ut detur locus voci meæ in cœlo; quia ibi est testis meus, & cónscius meus in excelsis. *Job* 16.

Ant. 6. F. Ego ad Dóminum aspíciam, expectábo Deum salvatórem meum; áudiet me Deus meus: edúcet me, vidébo justítiam ejus. *Mich.* 7.

Capitulum. 2. Cor. 3.

NOs omnes revelátâ fácie glóriam Dómini speculantes; in eamdem imáginem transformámur à claritáte in claritátem: tanquam à Dómini spíritu.

Hymnus.

PErfúsus ora lácrymis
Martínus astra súspicit:
Et in beáto pátriæ
Defixus obtútu gemit.

O mors, ait, quid támdiu
Differs leváre víncula?
Amóre Christi sáucium
Priváre vitâ munus est.

Quid tu minácì gútture,
Draco cruente, síbilas?
Redi sub umbras tártari;
Me lucis aula dévocat.

Et vos flagrans quos cáritas
Mihi dat esse fílios,
Fletu molesto párcite
Tardáre patris gáudia.

Quòd si tamen nostros adhuc
Tellus labóres éxigit,
Jam láuream prensans manu,
Reddar libenter prælio.

Sic fortis & constans sibi
Martínus usque pérstitit,

Nec pro Deo timens mori,
Sed nec recúsans vívere.
Sit Trinitáti glória,
Sermónibus quam víndicans
Martínus & miráculis
Adeptus est in præmium.
Amen.

℣. In justítia apparébo conspéctui tuo, Dómine: ℟. Satiábor, cùm apparúerit glória tua. *Ps.* 16.

Ad Magníficat. *Ant.* 3. a. Mórtuus est servus Dómini, jubente Dómino: & non surrexit ultrà prophéta in ómnibus signis atque portentis quæ misit Dóminus per eum, ut fáceret in terra. *Deut.* 34.

Oratio, ut suprà ad Laudes.

In Primatiali fit Commemoratio Dominicæ.

COMPLETORIUM, ut in Psalterio.

[*In Primatiali tantùm,*

DIEBUS INTRA OCTAVAM Sancti Martini, Turonensis Episcopi.

Simplex.

Omnia ut in die Festi, exceptis quæ sequuntur. Psalmi de Feria in toto Officio.

AD NOCTURNUM.

Tres Antiph. ℣. *&* ℟℟℟. *è Nocturno diei, juxta Feriam: nempe, Feriâ ij. & v. è I. Noct. Feriâ iij. & vj. è II. Noct. Feriâ iv. & Sabbato, è III. Noct.*

Lectio j. & Lectio ij. de Scriptura occurrente, duabus ultimis in unam junctis. Lect. iij. ut infrà in qualibet die.

AD LAUDES.

Ant. sola 1. *f.* Ego à vobis débui commendári: nihil enim minus fui ab iis qui sunt supra modum Apóstoli; tametsi nihil sum. 2. *Cor.* 12.

AD HORAS, ut in die Festi.

AD VESPERAS.

Ant. sola 6. F. Ego ad Dóminum aspíciam, expectábo Deum salvatórem meum; áudiet me Deus meus: edúcet me, vidébo justítiam ejus. *Mich.* 7.]

In Primatiali,

FERIA SECUNDA. DE OCTAVA.

Lectio iij.

Sermo sancti Augustíni Epíscopi, de Pastóribus.

In Ezech. 34. *Serm.* 46. *C.* 10. *n.* 21.

HÆc dicit Dóminus Deus: Ecce ego ipse super pastóres, & inquíram oves meas. Videámus quómodò révocet oves à pastóribus malis. Et quid ait? Cui dat quod illis ábstulit? fortè bonis pastóribus? non hoc séquitur. Quómodò ergo oves, quas malis pastóribus tollit, non dat bonis: sed tanquam omninò nusquam remánserint boni, dicit; Ego pascam? Hîc invénio omnes pastó-

res bonos in uno Pastóre. Non enim verè pastóres boni desunt: sed in uno sunt. Absit ut desint modò boni pastóres: sed omnes boni pastóres in uno sunt, unum sunt. Illi pascunt: Christus pascit. Non enim vocem suam dicunt amíci sponsi: sed gáudio gaudent propter vocem sponsi. Idem ergo ipse pascit, cùm ipsi pascunt: & dicit; Ego pasco: quia in illis vox ipsíus, in illis cáritas ipsíus. Ipse ergo pascit, unus in his, & hi in uno. Gloriantur pastóres: sed qui gloriátur, in Dómino gloriétur. Hoc est Christo páscere: hoc est in Christo páscere; & cum Christo páscere: præter Christum sibi non páscere.

In Primatiali,

FERIA TERTIA.

DE OCTAVA.

Lectio iij.

Ex libro sancti Bernardi Abbátis, de Consideratióne.

Lib. 4. *Cap.* 2. *n.* 3. *&* 4.

FUérunt qui se totos óvibus pascendis expónerent, pastóris ópere & nómine gloriantes; nihil sibi reputantes indignum, nisi quod salúti óvium obviáre putárent: non quærentes quæ sua sunt, sed impendentes. Impendêre curam; impendêre substántiam: impendêre & seipsos. Unde unus illórum: Et ego, ait superimpendar pro animábus vestris. Et tanquam dícerent; Non vénimus ministrári: sed ministráre, ponébant, quóties oportuisset, sine sumptu Evangélium. Unus erat de súbditis quæstus, una pompa, únaque voluptas: si quo modo eos possent paráre Dómino plebem perfectam. Id omnímodis satagébant: étiam in multa contritióne cordis & córporis; in labóre & ærumna; in fame & siti: in frígore & nuditáte. Ubi nunc, quæso, consuetúdo hæc? Súbiit dissímilis valdè: longè in áliud mutáta sunt stúdia; & útinam non in pejus!

In Primatiali,

FERIA QUARTA.

DE OCTAVA.

Lectio iij.

Ex Homília sancti Gregórii Papæ.

Homil. 17. *in Evang. n.* 14.

EST, fratres caríssimi, quod me de vita pastórum vehementer afflígit: sed ne cui injuriósum videátur fortasse quod áffero, me quoque páriter accúso; quamvis barbárici témporis necessitáte compulsus: valdè in his jáceo invítus. Ad exterióra enim negótia delapsi sumus; & áliud ex honóre suscípimus: atque áliud ex

offício actiónis exhibémus. Ministérium prædicatiónis relínquimus; & ad pœnam nostram, ut vídeo, Epíscopi vocámur, qui honóris nomen : non virtútem tenémus. Relinquunt namque Deum hi qui nobis commissi sunt : & tacémus. In pravis áctibus jacent : & correptiónis manum non téndimus. Quotídie per multas nequítias péreunt : & eos ad infernum téndere negligenter vidémus. Sed quando nos vitam corrígere valeámus aliénam, qui neglígimus nostram ? Curis enim seculáribus intenti, tantò insensibilióres intùs effícimur : quantò ad ea quæ foris sunt, studiosióres videmur.

In Primatiali,

FERIA QUINTA.

DE OCTAVA.

Lectio iij.

Ex Homília sancti Gregórii Papæ.

Homil. 17. in Evang. n. 15.

IMplorémus Jeremíæ lácrymas; consíderet mortem nostram : & deplórans dicat. Quómodò obscurátum est aurum : mutátus est color óptimus; dispersi sunt lápides sanctuárii in cápite ómnium plateárum ? Aurum quippè obscurátum est; quia sacerdótum vita, quondam per glóriam virtútum clara : nunc per actiónes ínfimas osténditur réproba. Color óptimus est mutátus : quia ille sanctitátis hábitus per terréna & abjecta ópera ad ignomíniam despectiónis venit. Dispersi sunt lápides sanctuárii in cápite ómnium plateárum; quia hi qui per vitam & oratiónem intùs semper esse debúerant : per vitam réprobam foris vacant. Ecce jam penè nulla est séculi áctio quem non sacerdótes administrent. Dum ergo in sáncto hábitu constitúti; exterióra sunt quæ éxhibent : quasi sanctuárii lápides foris jacent.

In Primatiali,

FERIA SEXTA.

DE OCTAVA.

Lectio iij.

Ex Homília sancti Cæsárii Epíscopi.

Homil. 26. tom. 2. Biblioth. Patrum Parif.

QUamvis mélius sit fácere quàm nosse; prius est tamen nosse quàm fácere : debet enim díscere qui optat implére. Ut ergo ista beatitúdo per Dei grátiam impleátur in vobis; si in veritáte, ut crédimus, esurítis & sitítis justítiam : quóties vobis verbum Dei fúerit tárdiùs prædicátum; nolíte expectáre ut vobis ultrò illud debeámus ingérere : sed étiã vos ipsi quasi rem vobis jure débitam

fidéliter à nobis ac sitienter exígite. Nam si nos semper ultrò velímus offerre, & vos aliquóties, tardántibus nobis, volueritis exígere: póssumus ab illis qui perículum nostrum néssciunt, importúni fórsitan judicári. Sed qui bene novit quàm grave pondus immíneat cervícibus sacerdótum; intélligit quòd quamvìs verbum Dei assíduè prædicémus: minùs tamen réddimus quam debémus. Testificátur enim sacerdótibus Spíritus sanctus per Prophétam; Clama, ne cesses: & Apóstolus; Memóriam meì retinéte: quóniam per triénnium non cessávi, die ac nocte cum lácrymis monens unumquemque vestrûm. Si Apóstolus, ut se apud Deum absólveret, die noctúque verbum Dei prædicábat; quid de nobis fiet qui vix vel post multos dies commisso nobis gregi spirituália páscua providémus?

In Primatiali,

SABBATO.

DE OCTAVA.

Lectio iij.

Ex Homília sancti Augustíni Epíscopi.

In Joan. Tract. 23. Ed. Ben.

OMnes hómines, lucernæ, cùm sápiunt: lucent, & spíritu fervent. Permansérunt enim servi Dei lucernæ bonæ, ex óleo misericórdiæ illíus, non ex víribus suis. Grátia quippe Dei gratúita: illa óleum lucernárum est. Plus enim illis ómnibus laborávi, ait quædam lucerna; & ne víribus suis ardére viderétur, adjunxit: Non ego autem, sed grátia Dei mecum. Lucernæ ergo & Apóstoli; & grátias agunt, quia accensi sunt lúmine veritátis, & fervent Spíritu caritátis: & súppetit illis óleum grátiæ Dei. Si non essent lucernæ, non díceret illis Dóminus: Vos estis lumen mundi. Pósteà ostendit ne tale lumen se putárent, quale dictum est: Erat lumen verum quod illúminat omnem hóminem veniéntem in hunc mundum. Ergo cùm & discípulis díceret: Vos estis lumen mundi, ne áliquid sibi tribútum putárent quod de solo Christo intelligendum esset; & ita lucernæ vento supérbiæ extinguerentur: contínuò subjunxit; Sic lúceat lumen vestrum coram homínibus, ut videntes bona ópera vestra, glorífìcent, non vos: sed Patrem vestrum qui in cœlis est.

In Primatiali,

DIE OCTAVA.

Totum Officium fit de Dominica, ut in Psalterio, inci-

piendo à I. Vesperis cum Commem. Octavæ in utrisque Vesperis & Laudibus.

DIE XIII.
In Festo SANCTI BRICTII, Turonensis Episcopi.

Simplex.

De Communi Pontificum.

Oratio, Deus, qui beátum. *infrà.*

Lectio iij.

Ex Históriа Ecclesiástica Francórum sancti Gregórii Turonensis Epíscopi. *Lib.* 2. *C.* 1. & *Lib.* 10. *C.* 31.

BRíctius civis Turónicus, cùm esset primævæ ætátis júvenis: sancto Martíno multas tendébat insídias. Quâdam autem die Bríctium Diáconum vir beátus allóquitur; En ego, Bricti, delírus tibi vídeor? Amen dico tibi quia obtínui apud Deum ut post meum tránsitum, ad Pontificátûs honórem accédas: sed nóveris te in Episcopátu multa adversa passúrum. Adeptus ergo, consentiéntibus cívibus, anno Arcádii & Honórii secundo, Pontificátûs officium: oratióni vacábat. Anno autem ordinatiónis ejus trigésimo-tértio óritur contra eum lamentábilis causa pro crímine: illo viríliter negante. Illis verò non credéntibus, sed contradicéntibus, tráhitur, calumniátur, ejícitur: ut sermo Sancti adimplerétur. Hoc enim ejecto: Justiniánum in Episcopátu constítuunt. At Bríctius Epíscopus Romam véniens, cuncta quæ pertúlerat Papæ refert: ibíque plerumquè Missárum solémnia célebrans, quidquid in sanctum Martínum delíquerat, deflendo díluit. Séptimo ígitur anno, immúnis inventus à crímine: ad urbem suam redíre jussus est. Fueruntque omnes anni Episcopátûs ejus quadraginta septem: obiitque, & sepultus est in basílica quam super sanctum Martínum ædificávit.

Oratio.

DEus, qui beátum Bríctium Pontíficem, précibus beatíssimi Martíni vitæ melióri rédditum: dignum eídem successórem providísti; fac, ut ejus méritis & intercessióne, sincéro corde ad te reverténtes: electórum tuórum número sociémur. Per Dñum.

DIE XV.
In Festo SANCTI EDMUNDI, Cantuariensis Episcopi.

Simplex.

De Communi Pontificum.

Oratio, Deus qui pópulis. xxv.

Lectio iij.

EDmundus, óppido Abendoniensi in An-

glia natus est paréntibus pietáte conspícuis. Defunctâ matre, domesticisque exinde absolútus curis; Lutétiam Parisiórum, quò studiórum causâ adhuc vivente matre jam profectus fúerat, íterum revértitur: & ibi Theológiæ Doctóris gradum invítus penè suscépit. Sacerdótio pósteà initiátus; nullum juxta hujusce Facultátis doctrínam vóluit habére benefícium, in quo præsens non residéret: illud, si quando prælectiónibus vacatúrus erat, nullíus expectáto consílio dimísit. Cantuariensis Ecclésiæ Póntifex canónicè electus & consecrátus: de consuéta à téneris annis vitæ durítia & austeritáte nihil dimísit. Cùm totum se animárum salúti ac tuendis Ecclésiæ libertátibus impénderet: multa ei adversa, tum à Rege, tum à procéribus regni, ab ipso étiam Cantuariensis Ecclésiæ collégio illáta sunt. Quare cùm multas Ecclésias ob minùs líberas electiónes Pastóribus simul & ópibus doléret spoliátas, ipsamque Anglicánam Ecclésiam magìs ac magìs in dies conculcári cérneret; aliáque ejúsmodi quamplúra fieri quotídie animadvérteret in regni damnum & Religiónis: eum se non esse arbitrátus qui tantis malis medélam afferre posset salutárem; in Gállias ad Pontiníacum Cisterciensis Ordinis monastérium se recépit: assíduis pro Angliæ salúte oratiónibus & jejúniis vacatúrus. Demùm váriis córporis & ánimi confectus ærumnis; in Sosiacensi Canonicórum regulárium monastério, diem óbiit extrémum décimâ sextâ Novembris: anno millésimo ducentésimo quadragésimo-primo.

Oratio, Deus, qui pópulis tuis. xxv.

VESPERÆ feriales; à Capitulo de Sequenti, xx. *Oratio*, Deus, qui beátum. *infrà*, 520.

Fit Commemoratio SS. Salonii & Verani, Episcoporum. Ant. Dabo vobis pastóres juxta cor meum, & pascent vos sciéntiâ & doctrínâ. *Jerem.* 3. 15.

℣. Benedícite, Sacerdótes Dómini, Dómino. ℟. Laudáte & superexaltáte eum in sécula. *Dan.* 3.

Oratio, Deus, qui beátos. xxvj.

DIE XVI.
In Festo SANCTI EUCHERII, Lugdunensis Episcopi.

Semiduplex-majus.

De Communi Pontificum.

Lectio ij.

EUchérius claríssimâ Senatórum prosápiâ ortus, natióne Gallus, pa-

triâque, ut vidétur, Lugdunensis, inter magnos sui ævi Pontífices sublími ingénio summâque sanctitáte, teste Cláudio Mamerto, emínuit. Primùm cum Galla, nobilíssima ac ditíssima matróna, conjunctus matrimónio, duos ex ea líberos suscépit, Salónium & Veránum, filiamque, ut tráditur, nómine Consórtiam. Pósteà solitúdinis amóre captus; mundi fastum ejurávit, ac cum uxóre liberísque sese ab omni séculi commércio subdúcens, Lerínum ádiit : deinde in vicínam Leríno ínsulam, quæ nunc à sancta Margaríta nomen habet, secessit. Ipse in erémo tantum in omni virtútum génere progressum fecit; ut & eárũ splendóre quasi sol in universo orbe refúlserit : & viris sanctíssimis illíus ævi cógnitus & carus eváserit. Illîc ad Hilárium sibi familiárem scripsit de laude erémi seu de vita solitária librum elegantíssimum, concéptuum eminéntiâ; verbórum ornátu : fácili ac cum lenitáte fluenti oratióne exímium. Scripsit étiam de comtemptu mundi epístolam ad Valeriánum cognátum suum, qui ex ea tantum hausit solitúdinis amórem : ut súbitò Lirinense monastérium ingressus fúerit.

Lectio iij.

A Suæ tandem solitúdinis ampléxibus avelli passus est Euchérius : & ad Sedem Lugdunensem unánimi cleri plebisque suffrágio vocátus raptusque est anno círciter quadringentésimo trigésimo quinto. Hoc suscepto múnere, mirum quàm fidéliter, quàm strénuè omnes boni Pastóris partes impléverit. Scripsit & Homílias Spíritu Dei plenas : sed eas præsertim, in quibus Lugdunensium Martyrum encómia simul & certámina célebrat. Intérfuit Concílio Arausicáno primo, eíque cum fílio suo Salónio jam tum Epíscopo subscripsit. Præstantissimórum sui ævi Præsulum, Paulíni scílicet Noláni, & Hilárii Arelatensis laudes proméruit. Plenus tandem méritis ad cœlestem vitam tránsiit die décimâ sextâ Novembris circa annum quadringentésimum quinquagesimum - primum. ¶ Hac ipsâ die cólitur memória sanctórum Pontíficum Salónii & Veráni; quos è Galla cónjuge líberos ante ordinatiónem suscépit Euchérius Lugdunensis Epíscopus : Lerinumque secum ductos in spirituálibus ab Hilário & in ómnibus Lítteris à Salviáno & Vincéntio instítui curá-

vit. Hos fuiſſe Epíſcopos ex Gennádio manifeſtum eſt: & ad hanc dignitátem vivo adhuc parente fuiſſe evectos ex Salviáni ad Euchérium epíſtola conſtáre vidétur. Salónius inter Genevenſes, Veránus inter Vencienſes Epíſcopos numerátur.

Oratio.

DEus, qui beátum Euchérium ex erémi ſeceſſu ad cáthedram pontificálem evectum, miro virtútis & doctrínæ ſplendóre coruſcáre feciſti; da nobis ſancti Paſtóris noſtri mérita venerántibus, per bona ópera lucére coram homínibus: & per amórem ardére coram te. Per Dóminum.

Pro Commem. SS. Salonii & Verani, Epiſcoporum. Ant. Super muros tuos, Jerúſalem, conſtítui cuſtódes; totâ die & totâ nocte in perpétuum non tacébunt. *Iſ.* 62.

℣. In generatiónibus gentis ſuæ glóriam adepti ſunt; ℟. Et in diébus ſuis habentur in láudibus. *Eccli.* 44.

Oratio, Deus, qui beátos. xxvj.

AD VESPERAS, fit Commem. ſancti Gregorii Thaumaturgi, Epiſc. & Doct. ex Communi Doctorum. Ant. Beátus qui. ℣. Beátus homo. xxviij. *Oratio*, Omnípotens. xxxij.

Deinde S. Gregorii, Turonenſis Epiſc. Ant. Elégit. ℣. Beátus. xxj. *Oratio*, Quæſumus, Dómine. xxv.

DIE XVII.

In Feſto

SANCTI GREGORII, Thaumaturgi, Epiſcopi & Eccl. Doctoris.

Semiduplex-minus.

De Communi Doctorum.

Lectio ij.

Ex libro ſancti Basílii magni, de Spíritu ſancto. *Tom.* 2. *c.* 29. *pag.* 359.

GRegórius velut insignis mágnaque lucerna in eccléſia Dei reſplénduit: qui è Spíritûs ope, tremendam hábuit adversùs dæmones poteſtátem. Nam tantam accéperat grátiam ad obediéntiam fídei inter gentes; ut aſsumptis non plus ſeptémdecim Chriſtiánis: univerſum pópulum & urbánum & ruſticánum per agnitiónem adjúnxerit Deo. Ille & flúminum curſus in diverſum vertit; & palúdem exſiccávit: belli cauſam præbentem frátribus aváris. Sed omnínò perlongum fúerit viri percensére mirácula: qui propter donórum excelléntiam, ab ipſis étiam veritátis hóſtibus alter Moſes appellátus fuit.

Lectio iij.

De sancto Gregorio Turonensi Episcopo.

GRegórius, avítâ nobilitáte claríssimus, ex stirpe sancti Epágati Mártyris Lugdunensis, patre Floréntio natus; cujus avus erat Gregórius qui Lingonensem rexit Ecclésiam, avúnculus sanctus Nicétius Lugdunensis Epíscopus: à prima juventúte ob restitútam sibi divínitùs sanitátem, Ecclesiástico se devóverat ministério. Sancti Martíni Turonensis factus imitátor; ad ejus sedem, unánimi Cleri plebisque consensu vocátus est: & reluctans licèt ad Episcopálem promótus est dignitátem. Tunc Gregórius totus gregis sibi commissi salúti incúbuit. Chilperícum Regem malè de sanctíssima Trinitáte sentientem, fídei propugnátor intrépidus líberè corrípuit: qui ad veritátem Cathólicam adductus est. Eídem invicto réstitit ánimo in causa Pretextáti Rothomagensis; & causam sancti Præsulis solus, & in Concílio Episcopórum, eo, qui Epíscopum decet, vigóre: palam tuítus est. Histórias Sanctórum & ália perutília scripsit ópera. Clarus miráculis, óbiit anno Christi quingentésimo nonagésimo-quinto: ætátis quinquagésimo-primo.

Oratio, Omnípotens ætérne Deus. xxxij.

Pro Commem. S. Gregorii Turonensis Episcopi. Ant. Ego sum. ℣. Elégit. *Oratio*, Quæsumus, Dómine. xxv.

AD VESPERAS, fit Commem. S. Romani Diaconi, Martyris. Ant. Ecce Deus. ℣. In Deo sperávi. viij. *Oratio*, Deus, qui beátum. xij.

DIE XVIII.

In Festo

SANCTI ROMANI,

Diaconi Martyris.

Simplex.

De Communi unius Martyris.

Lectio iij.

ANno impérii Diocletiáni nono & décimo, Románus génere Palæstínus, Cæsariensis ecclésiæ Diáconus & Exorcista, eo ipso témporis artículo quo Ecclésiæ destruebantur, Antiochíam ingressus; cùm innumerábiles viros ac mulíeres unà cum párvulis templa deórum confestim adeuntes, & sacrificantes vidisset: spectáculum id mínimè tolerandum ratus; zelo divíni cultûs ipsum incitante, própiùs accessit: & contentâ voce inclámans, objurgáre eos cœpit. Illicò comprehensus, coram Imperatóre sístitur plectendus linguæ abscissió-

ne. Ultrò protendit linguam: promptíssimè eam desecandam carnifícibus præbens. Post quod supplícium contrúsus in cárcerem, ac diutíssimè ibídem macerátus; ad quátuor usque puncta distentos habens pedes, in ipso jacens nervo, fractis láqueo fáucibus: martyrio, sicut optáverat, exornátus est.

Oratio, Deus, qui beátum. xij.

DIE XX.

In Festo

SANCTI LINI, PAPÆ & Martyris.

Simplex.

De Communi unius Martyris.

Oratio, Quæsumus. *infrà.*

Lectio iij.

Ex libro sancti Irenæi Epíscopi & Mártyris adversùs hæreses.

Lib. 3. Cap. 3.

QUóniam valdè longum est ómnium Ecclesiárum enumeráre successiónes; máximæ, & antiquíssimæ, & ómnibus cógnitæ, à gloriosíssimis duóbus Apóstolis Petro & Paulo Romæ fundátæ & constitútæ Ecclésiæ: eam quam habet ab Apóstolis Traditiónem, & annuntiátam homínibus fidem, per successiónes Episcopórum perveniéntem usque ad nos indicantes; confúndimus omnes eos, qui quoquo modo, vel per sibi placéntia, vel vanam glóriam, vel per cæcitátem & malam senténtiam: præterquàm opórtet, cólligunt. Ad hanc enim Ecclésiam propter potiórem principalitátem necesse est omnem convenire Ecclésiam, hoc est, eos qui sunt úndique fidéles: in qua semper ab his, qui sunt úndique, conserváta est ea quæ est ab Apóstolis Tradítio. Fundantes ígitur & instruentes beáti Apóstoli Ecclésiam: Lino Episcopátum administrandæ Ecclésiæ tradidérunt. Hujus Lini Paulus in his quæ sunt ad Timótheũ Epístolis méminit. Succédit autem ei Anaclétus.

Oratio.

QUæsumus, omnípotens Deus; ut nos virtúte sancti Spíritûs, & ad credendum fáciles, & ad confitendum fortes effícias: qui beáto Lino Pontífici, propter verbum tuum & testimónium Jesu, ánimam suam pónere tribuisti. Per eumdem Dóminum... in unitáte ejusdem Spíritûs.

VESPERÆ de Sequenti.

DIE XXI.

In Festo

PRÆSENTATIONIS B. MARIÆ.

Duplex-minus.

IN I. VESPERIS.

Psalmi de Feria; & sic in toto Officio.

Ant. 5. C. Filiæ Jerúsalem, nuntiáte Dilecto meo quia amóre lángueo. *Cant.* 5.

Ant. 6. F. Totus desiderábilis, talis est Dilectus meus; & ipse est amícus meus. *Cant.* 5.

Ant. 2. D. Indica mihi, quem díligit ánima mea, ubi pascas. *Cant.* 1.

Ant. 4. d. Quis mihi det te, ut invéniam te? Apprehendam te, & me docébis. *Cant.* 8.

Ant. 3. c. Trahe me: post te currémus in odórem unguentórum tuórum. *Cant.* 1.

Capitulum. Is. 56.

HÆc dicit Dóminus: Qui elégerint quæ ego vólui, & tenúerint fœdus meum; dabo eis in domo mea, & in muris meis locum: nomen sempiternum dabo eis, quod non períbit.

Hymnus.

DAvídis sóboles, glória vírginum,
Christi Virgo parens, te pósuit Deus,
Partu virgíneo quæ malè súbdoli
Anguis contéreres caput.
Rebus princípium qui dedit ómnibus,
A te princípium sumpsit homo Deus;
Cunctis prospíciens qui tríbuit cibos,
Pastus lacte fuit tuo.
Per te quod múlier perdíderat vetus,
Humáno géneri rédditur áuctiùs,
Tu clausas míseris, heu nímiùm diu!
Cœlórum réseras fores.
Qui lucis pater est, glória sit Patri;
Cujus Virgo parens, glória Fílio;
Quo fœcunda, tibi nexus amábilis,
Sit par glória, Spíritus.
Amen.

℣. Unam pétii à Dómino, hanc requíram; ℟. Ut inhábitem in domo Dómini. *Ps.* 26.

Ad Magníficat. *Ant.* 1. J. Circuíbam, quærens sapiéntiam, ut mihi illam assúmerem; & ádii Dóminum. *Sap.* 8.

Oratio, ut infrà ad Laudes.

Fit Commem. S. Columbani, Abbatis. Ant. Egrédere. ℣. Potens. xxxv. *Oratio*, Da nobis. *infrà*, 529.

AD COMPLETORIUM.

Hymnus. Virgo. *hodie & cras.*

AD OFFICIUM NOCT.

Invit. Jesum Maríæ fílium, * Veníte, adorémus. *Matth.* 1.

Ps. 94. Veníte. 2.

Hymnus.

O Quàm glorífică luce coruscas,
Stirpis Davídicæ, régia proles;
Sublímis résidens virgo María,

Supra Cælígenas ætheris omnes!
Tu cum virgíneo mater honóre
Cœlórum Dómino péctoris aulam
Sacris viscéribus castæ dedisti:
Humános Deus hinc índuit artus.
Quem cunctus vénerans orbis adórat,
Cui nunc ritè genu fléctitur omne;
A quo, te précibus subveniente,
Æterni pétimus gáudia regni.
Divínæ Sóboli qui dare matrem
In terris vóluit, glória Patri:
Cujus Virgo parens, glória Nato:
Quo fœcunda, tibi glória, Flamen.
Amen.

IN I. NOCTURNO.

Ant. 1. *f.* Præcépit mihi qui creávit me; & in habitatióne sancta coram ipso ministrávi. *Eccli.* 24.

Ant. 3. *à.* Quasi cypressus exaltáta sum in monte Sion, & quasi terebinthus extendi ramos meos: & rami mei honóris & grátiæ. *Eccli.* 24.

Ant. 6. *C.* Quasi vitis fructificávi suavitátem odóris; & flores mei fructus honóris & honestátis. *Eccli.* 24.

℣. Ego sicut olíva fructífera in domo Dei: ℟. Sperávi in misericórdia Dei. *Ps.* 51.

Lectiones de Scriptura occurrente.

Post j. Lect. ℟. En dilectus meus lóquitur mihi: * Surge, própera, amíca mea, columba mea, formósa mea; & veni. ℣. Ecce sto ad óstium, & pulso: si quis aperúerit mihi, intrábo ad illum. * Surge. *Cant.* 2. *Apoc.* 3.

Post ij. Lect. ℟. Surgam, & quæram quem díligit ánima mea: * Donec aspíret dies, vadam ad montem myrrhæ, & ad collem thuris. ℣. Dicit mihi: Tempus prope est. Etiam vénio citò. * Donec. *Cant.* 3. & 4. *Apoc.* 22.

Post iij. Lect. ℟. Gaudens gaudébo in Dómino, & exultábit ánima mea in Deo meo; * Quia índuit me vestimentis salútis, quasi sponsam ornátam monílibus suis. ℣. Magníficat ánima mea Dóminum, & exultávit spíritus meus in Deo salutári meo; * Quia. Glória. * Quia. *Is.* 61. *Luc.* 1.

IN II. NOCTURNO.

Ant. 5. C. Quàm pulchra es, amíca mea, quàm pulchra es! Oculi tui columbárum. *Cant.* 4.

Ant. 8. c. Ostende mihi fáciem tuam, sonet vox tua in áuribus meis; vox enim tua dulcis, & fácies tua decóra. *Cant.* 2.

Ant. 2. D. Favus distillans, lábia tua: mel & lac sub lingua tua; & odor vestimentórum tuórum sicut odor thuris. *Cant.* 4.

℣. Myrrha, & gutta, & cásia à vestimentis tuis: ℟. Ex quibus delectavérunt te fíliæ regum. *Ps.* 44.

Lectio iv.

Sermo sancti Bernardi Abbátis.

Homil. 2. *de Laud. Virg. n.* 1.

DEo hujúsmodi decébat natívitas, quâ non nisi de Vírgine nasceréturː talis congruébat & Vírgini partus, ut non páreret nisi Deum. Proinde Factor hóminum, ut homo fíeret, nascitúrus de hómine, talem sibi ex ómnibus débuit delígere; imò cóndere matrem, qualem & se decére sciébatː & sibi nóverat placitúram. Vóluit ítaque esse vírginem, de qua immaculáta immaculátus procéderet, ómnium máculas purgatúrus; vóluit & húmilem, de qua mitis & húmilis corde prodíretː harum in se virtútum necessárium ómnibus saluberrimumque exemplum ostensúrus. Dedit ergo Vírgini partum, qui ei jam antè & virginitátis inspiráverat votum & humilitátis prærogáverat méritum.

℟. Audi, fília; & inclína aurem tuam, & * Oblivíscere pópulum tuum, & domum patris tui: & concupiscet rex decórem tuum, quóniam ipse est Dóminus Deus tuus. ℣. Dóminus tecum, María, ne tímeas. * Oblivíscere. *Ps.* 44. *Luc.* 1.

Lectio v. Homil. 3. *n.* 3.

MEritò autem concupívit Rex decórem Vírginis. Fécerat enim quidquid longè ánteà præmónita fúerat à patre suo David, dicente sibiː Audi, fília, & vide; & inclína aurem tuam, & oblivíscere pópulum tuum, & domum patris tuiː & si hoc féceris, concupiscet Rex decórem tuum. Audívit quippe, & vidit, non ut quidam qui audientes non áudiunt, & videntes non intélligunt: sed audívit & crédidit, vidit & intellexit; & inclinávit aurem suam ad obediéntiam, & cor suum ad disciplínamː & oblíta est pópulum suum, & domum patris sui; quia nec pópulum suum augére prolis successióneː nec dómui patris sui relínquere curávit herédem.

℟. Quòd relíqueris parentes tuos, reddet tibi Dóminus pro ópere tuo: & * Plenam mercédem recípias à Dómino Deo tuo, ad quem venisti, & sub cujus confugisti alas. ℣. Benedicta tu, & beáta quæ credidisti: * Plenam. *Ruth.* 2. *Luc.* 1.

Lectio vj. n. 7.

O Virgo prudens! quis te dócuit Deo placére virginitátem? Ubi audíeras; Volo vos omnes esse, sicut & meipsum? &, Bonum est hómini, si sic permáneat secundùm meum consílium? De virgínibus, inquit, præceptum non hábeo: consílium autem do. Tu verò, non dicam præceptum, sed nec consílium, nec exemplum; nisi quod únctio docébat te de ómnibus: ac sermo Dei vivus & éfficax, antè tibi factus magister quàm fílius, priùs instrúxerit mentem, quàm indúerit carnem. Christo ergo dévoves te exhibére vírginem: & nescis quòd ipsi exhibéri te opórteat étiam matrem. Eligis in Israel esse contemptíbilis, & ut illi pláceas cui te probasti, maledictum incúrrere sterilitátis; & ecce maledíctio benedictióne commutátur: sterílitas fœcunditáte recompensátur.

℟. Custódiet Dóminus Deus pactum tibi, * Et misericórdiam quam jurávit pátribus tuis; † Benedicetque frúctui ventris tui. ℣. Invenisti grátiam apud Deum, * Et. Glória. † Benedicetque. *Deut.* 7. *Luc.* 1.

IN III. NOCTURNO.

Ant. 3. a. Sub umbra illíus quem desideráveram, sedi; & fructus ejus dulcis gútturi meo. *Cant.* 2.

Ant. 7. ç. Introduxit me Rex in cellária sua: ordinávit in me caritátem. *Cant.* 1. & 2.

Ant. 4. E. Ego dilecto meo, & dilectus meus mihi, qui páscitur inter lília. *Cant.* 6.

℣. Defécit caro mea & cor meum: ℟. Deus cordis mei, & pars mea Deus in æternum. *Ps.* 72.

Lectio vij.

Léctio sancti Evangélii secundùm Lucam. *Cap.* 11.

IN illo témpore: Loquente Jesu ad turbas; extollens vocem quædam múlier de turba, dixit illi: Beátus venter qui te portávit. Et réliqua.

Homília sancti Augustíni Epíscopi.

De sancta Virg. C. 3. & 4.

BEátior María percipiendo fidem Christi: quàm concipiendo carnem Christi. Nam & dicenti cuídam; Beátus venter qui te portávit: ipse respondit. Imò beáti qui áudiunt verbum Dei, & custódiunt. Dénique frátribus ejus, id est, secundùm carnem cognátis, qui non in eum credidérunt; quid prófuit illa cognátio? Sic & materna propínquitas nihil Maríæ profuisset: nisi felíciùs Christum corde quàm carne gestasset.

℟. Dictum est à Dómino

per Prophétam: Ecce Virgo in útero habébit, & páriet fílium: * Et vocábunt nomen ejus, Emmánuel, quod est interpretátum; Nobiscum Deus. ℣. Dícite fíliæ Sion: Ecce Salvátor tuus venit: * Et. *Matth.* 1. *Is.* 62.

Lectio viij.

IPsa quoque Virgínitas ejus ídeo grátior & acceptior, quia non eam conceptus Christus viro violatúro quam consérváret ipse præripuit; sed priusquàm conciperétur: jam Deo dicátam de qua nascerétur elégit. Hoc índicant verba quæ sibi fœtum annuntianti Angelo María réddidit. Quómodò, inquit, fiet istud, quóniam virum non cognosco? Quod profectò non díceret, nisi Deo Vírginem se antè vovisset. Póterat & jubéri Virgo permanére, in qua Dei Fílius formam servi congruenti miráculo accíperet; sed exemplo sanctis futúra virgínibus, ne putarétur sola Virgo esse debuisse, quæ prolem étiam sine concúbitu concípere meruisset: Virginitátem Deo dicávit, cùm adhuc quid esset conceptúra nescíret; ut in terréno mortalíque córpore cœlestis vitæ imitátio voto fíeret, non præcepto: amóre eligendi, non necessitáte serviendi.

℟. Dixit Deus: Benedícam ei, & ex illa dabo Fílium, * Et ait Deus: Páriet Fílium, & constítuam pactum meum illi in fœdus sempiternum. ℣. Dixit María; Virum non cognosco. * Et. *Gen.* 17. *Luc.* 1.

[*Si transferatur Festum,*

Lectio ix. Cap. 5.

NOn est ergo cur Dei Vírgines contristentur, quòd étiam ipsæ, virginitáte servátâ, matres carnis esse non possunt. Illum enim solum virgínitas decenter parére posset: qui in sua nativitáte parem habére non posset. Verúmtamen ille unius sanctæ Vírginis partus ómnium sanctárum Vírginum est decus. Et ipsæ cum María matres Christi sunt: si Patris ejus fáciunt voluntátem. Hinc enim & María laudabíliùs atque beátiùs Christi mater est: secundùm supra memorátam ejus senténtiam. Quicumque facit voluntátem Patris mei qui in cœlis est: ipse mihi frater, & soror, & mater est.]

Lectio ix. De S. Columbano.

COlumbánus, Hibernus, adhuc adolescens, Psalmos expósuit: múltaque de divína psalmódia & pietáte christiána utíliter scripsit. Cùm per plures annos vitam monásticam in cœnóbio Bencorensi sub

sancto Comogallo egisset: venit in Gállias. Ibi, acceptâ à Sigeberto rege licéntiâ, Luxoviense monastérium in Burgúndia exstruxit; quò tanta monachórum confluxit multitúdo: ut succedéntibus vicissim sibi choris, in decantandis Dei láudibus dies nóctibus continuarentur. Ædificáto pósteà Fontanensi cœnóbio: régulam monásticam primus Francis trádidit. Luxóvio pulsum à Theodoríco rege, quod dissolútos ejus mores líberè argúeret; Clotárius humániter excépit: cui prædixit Columbánus post tres annos futúrum ut Theodeberti ac Theodoríci regna ditióni ejus accéderent. Paríſiis, ad portam urbis, energúmenum ab immundo spíritu liberávit. In Itáliam profectus, Medioláni Ariános voce & scriptis expugnávit; & in ea regióne Ebobiense monastérium erexit: ubi anno vertente felíciter mórtuus est.

℞. Múlier de turba dixit Jesu: Beátus venter qui te portávit, & úbera quæ suxisti. At ille dixit: Quinímò, * Beáti qui áudiunt verbum Dei, & custódiunt illud. ℣. Immortálitas est in cognatióne sapiéntiæ, & præclároitas in communicatióne sermónum ipsíus: * Beáti. Glória. * Beáti. *Luc.* 11. *Sap.* 8.

Te Deum.

AD LAUDES.

Ant. 5. a. PArs mea Dóminus, dixit ánima mea: Bonus est ánimæ quærenti illum. *Thren.* 3.

Ant. 2. D. Quæsívi sapiéntiam palàm in oratióne mea: ante templum postulábam pro illa. *Eccli.* 51.

Ant. 4. E. A juventúte mea investigábam eam: inclinávi módicè aurem meam, & excépi illam. *Eccli.* 51.

Ant. 7. d. Multam invéni.

Canticum, Lauda & lætáre. *ut in Officio parvo.*

Ant. Multam invéni in me sapiéntiam, & multùm proféci in ea: danti mihi sapiéntiam dabo glóriam. *Eccli.* 51.

Ant. 6. F. In voce laudis immolábo tibi: quæcumque vovi, reddam Dómino. *Jonæ* 2.

Capitulum. Eccles. 4.

CUstódi pedem tuum ingrédiens domum Dei: & appropinqua ut áudias.

Hymnus.

NUnc auróra, novæ
 núntia lucis,
Tristes orbe procul díssipat umbras:
O quàm lucídior, nocte sepultis
Portans ipsa diem, Virgo, refulges!

O

O quæ nunc hábitas lúcida regna,
Mittas inde tuæ múnera lucis:
Te si terra dedit munus olympo,
Quæ non dona memor reddet olympus?
Inter perpétuos Núminis haustus,
O Regína, tibi sánguine junctum
Ne dedisce genus; nostra fuisti,
Summi facta parens, Virgo, Tonantis.
Divínæ Sóboli qui dare matrem
In terris vóluit, glória Patri:
Cujus Virgo parens, glória Nato,
Quo fœcunda, tibi glória,
Flamen. Amen.

℣. Dóminus abscondit me in tabernáculo suo: ℟. Protexit me in abscóndito tabernáculi sui. *Ps.* 26.

Ad Benedictus. *Ant.* 3. a. Dábitur illi fídei donum electum, & fors in templo Dei acceptíssima; honórum enim labórum gloriósus est fructus, & quæ non cóncidat radix sapiéntiæ. *Sap.* 3.

Oratio.

DEus, qui beátam Maríam semper vírginem, Spíritûs sancti habitáculum, in templo præsentári voluisti: præsta, quæsumus; ut ejus intercessióne: in templo glóriæ tuæ præsentári mereámur. Per Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum; qui tecum vivit & regnat in unitáte ejusdem Spíritûs sancti Deus: per ómnia sécula seculórum.

Pro Commem. S. Columbani, Ant. Ecce. ℣. Veníte. xxxviij.

Oratio.

DA nobis, quæsumus, Deus noster, beáti Abbátis Columbáni intercessiónibus sublevári; ut per quē servis tuis perfectiónis evangélicæ documenta donasti: per eum nobis subsídia perpétuæ salútis impendas. Per Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum; qui tecum vivit & regnat in unitáte Spíritûs sancti Deus: per ómnia sécula seculórum.

AD HORAS, in fine Hymn. dicitur Doxologia:

Qui natus es de Vírgine,
Jesu, tibi sit glória,
Cum Patre, cumque Spíritu,
In sempiterna sécula.
Amen.

AD PRIMAM.

Ant. 5. a. Pars mea Dóminus, dixit ánima mea: Bonus est ánimæ quærenti illum. *Thren.* 3.

In ℟. *br.* ℣. Qui natus

es * de María Vírgine. *Matth.* 1.

AD TERTIAM.

Ant. 2. D. Quæsívi sapiéntiam palàm in oratióne mea : ante templum postulábam pro illa. *Eccli.* 51.

Capitulum. Sap. 6.

CUra disciplínæ diléctio est, & diléctio custódia legum illíus est ; custodítio autem legum consummátio incorruptiónis est : incorrúptio autem facit esse próximum Deo.

℟. *br.* Propter innocéntiam * Suscepisti me, Deus. Propter. ℣. Et confirmasti me in conspectu tuo * in ætérnum. * Suscepisti. Glória. Propter. *Ps.* 40.

℣. Adhæsit ánima mea post te ; ℟. Me suscépit déxtera tua. *Ps.* 62.

AD SEXTAM.

Ant. 4. E. A juventúte mea investigábam eam : inclinávi módicè aurem meã, & excépi illam. *Eccli.* 51.

Capitulum. Eccli. 17.

COgnosce justítias & judícia Dei ; & sta in sorte propositiónis & oratiónis altíssimi Dei : In partes vade séculi sancti, cum vivis & dántibus confessiónem Deo.

℟. *br.* Exaudi, Dómine, vocem deprecatiónis meæ, * Dum oro ad te. Exaudi. ℣. Dum extollo manus meas * ad templum sanctum tuum, * Dum. Glória. Exaudi. *Ps.* 27.

℣. Circúmdabo altáre tuum, Dómine ; ℟. Ut áudiam vocem laudis, & enarrem universa mirabilia tua. *Ps.* 25.

AD NONAM.

Ant. 6. F. In voce laudis immolábo tibi : quæcumque vovi, reddam Dómino. *Jonæ* 2.

Capitulum Judith 10.

DEus patrum nostrórum det tibi grátiam, & omne consílium tui cordis suâ virtúte corróboret ; ut gloriétur super te Jerúsalem : & sit nomen tuum in número sanctórum & justórum.

℟. *br.* Apud te laus mea * In ecclésia magna. Apud te. ℣. Vota mea reddam * in conspectu timéntium eum, * In ecclésia. Glória Patri. Apud te. *Ps.* 21.

℣. Innocentes & recti adhæsérunt mihi ; ℟. Quia sustínui te. *Ps.* 24.

AD II. VESPERAS.

Ant. 6. F. LAuda & lætáre, fília Sion ; quia ecce ego vénio, & habitábo in médio tuî, ait Dóminus. *Zach.* 2.

Ant. 8. G. Rex Israel Dóminus in médio tui ; non timébis malũ ultrà. *Soph.* 3.

Ant. 1. J. Dóminus Deus tuus in médio tui fortis, ipse salvábit. *Soph.* 3.

Ant. 5. C. Gaudébit su-

per te in lætítia : filébit in dilectióne sua : exultábit super te in laude. *Soph.* 3.

Ant. 4. E. Applicabuntur gentes multæ ad Dóminum in die illa, & erunt mihi in pópulum, & habitábo in médio tui. *Zach.* 2.

Capitulum. Apoc. 21.

Ecce tabernáculum Dei cum homínibus, & habitábit cum eis ; & ipsi pópulus ejus erunt : & ipse Deus cum eis erit eórum Deus.

Hymnus.

Davídis fóboles, glória vírginum,
Christi Virgo parens, te pósuit Deus,
Partu virgíneo quæ malè súbdoli
Anguis contéreres caput.
Rebus princípium qui dedit ómnibus,
A te princípium sumpsit homo Deus ;
Cunctis prospíciens qui tríbuit cibos,
Pastus lacte fuit tuo.
Per te quod múlier perdíderat vetus,
Humáno géneri rédditur áuctiùs,
Tu clausas míseris, heu nímiùm diu !
Cœlórum réferas fores.
Qui lucis pater est, glória sit Patri ;
Cujus Virgo parens, glória Fílio ;
Quo fœcunda, tibi nexus amábilis,
Sit par glória, Spíritus.
Amen.

℣. Sanctificávit tabernáculum suum Altíssimus : ℟. Deus in médio ejus. *Ps.* 45.

Ad Magníficat. *Ant.* 3. a. Manus Dómini confortávit te ; & ídeò eris benedicta in æternum. *Judith* 15.

Oratio.

Deus, qui beátam Maríam semper vírginem, Spíritûs sancti habitáculum, in templo præsentári voluisti : præsta, quæsumus ; ut ejus intercessióne : in templo glóriæ tuæ præsentári mereámur. Per Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum ; qui tecum vivit & regnat in unitáte ejusdem Spíritûs sancti Deus : per ómnia sécula seculórum.

Fit Commem. sanctæ Ceciliæ, Virg. & Mart. Ant. Infirma. ℣. Deus. xlviij.

Oratio.

Deus, qui nos beátæ Cæcíliæ Vírginis & Mártyris tuæ solemnitáte lætíficas ; da ut cujus natalítia cólimus : virtútem quoque passiónis imitémur. Per Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum ; qui tecum vivit & regnat in unitáte Spíritûs sancti Deus : per ómnia sécula seculórum.

DIE XXII.
In Festo SANCTÆ CÆCILIÆ, Virginis & Martyris.

Semiduplex-minus.

De Communi Virginum.

Lectio ij.

CÆcília in virginitátis propósito, & in fídei confessióne, Dei múnere sic roboráta est; inquit sanctus Gregórius Magnus in Sacramentário: ut nec ætátis lúbrico ab intentióne mutarétur; nec blandimentis carnálibus demulcerétur: nec sexûs fragilitáte deterrerétur; nec tormentórum immanitáte vincerétur: sed servándo córporis ac mentis integritátem, cum virginitátis & martyrii palma æternam mererétur adipisci beatitúdinem. Hæc una est ex quátuor celebérrimis Ecclésiæ Occidentális Virgínibus martyrio coronátis: quarum nomen antíquitùs insertum est in Cánone Missæ. Corpus ejus in cœmetério Prætextáti, extra urbem viâ Áppiâ, vel inítio sepultum est: vel illuc translátum. Cùm autem rumor increbuisset sanctæ Vírginis corpus; Astulfo Longobardórum rege Romam obsidente, ab hóstibus furto fuisse ablátum: Pascháli Pontífici pro more Vigílias celebranti; & ante Confessiónem sancti Petri Dei laudes canenti, anno octingentésimo vigésimo-primo, Cæcíliam apparuisse scribit Anastásius: & quo in loco sepulta esset indicasse. Is, cùm sanctæ Mártyris corpus in sepulcro áureis indumentis velátum; & ad ejus pedes linteámina ejusdem sánguine aspersa reperisset: illud magno cum honóre intra muros tránstulit in Ecclésiam quam sub ejus nómine Gregórius Magnus exstrúxerat.

Lectio iij.

DUm éadem Ecclésia deinceps exornabátur, vetus excavátum forámen detectum est; pérvium ad corpus sanctæ Mártyris, per quod fidéles sudaríola solébant demíttere: quæ è sepulcri contactu vim restituendæ sanitátis haurírent. Marmóreum ítaque ibi monumentum inventum est; & in eo arca cypréssina pénitùs illæsa, dúctili clausa opérculo, in qua sanctum jacébat Cæcíliæ corpus séricis pannis involútum: qui cùm essent depressi, situm corpóris ostendébant. Sérica quoque fila auro intertexta, circa corpus ejus reperta sunt: & ad pedes, vela sánguine mádida. Visumque est, non, ut ássolet in sepul-

cro, resupínum corpus: sed ut in lecto, jacens supra dextrum latus. Tum Clemens octávus, die ipsâ sanctæ Martyri sacrâ, post oblátum ritu solemni Missæ sacrifícium, ministério Diaconórum adjútus; thecam argénteam détulit in Confessiónem: in eáque cypréssinam arcam, quæ venerandum Vírginis corpus continébat, collocávit; & in lapídeo monumento utramque ita simul compósitam inclúsit: anno Dómini milléssimo quingentésimo nonagésimo-nono.

Oratio.

DEus, qui nos ánnuâ beátæ Cæcíliæ Vírginis & Mártyris tuæ solemnitáte lætíficas; da ut cujus natalítia cólimus: virtútem quoque passiónis imitémur. Per Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum; qui tecum vivit & regnat in unitáte Spíritûs sancti Deus: per ómnia sécula seculórum.

VESP. à Capit. de S. Clemente, Papa & Mart. ut in Communi unius Martyris. vij. servatis quæ sequuntur.

Ad Magníficat. *Ant.* 8. *G.* Clemens adjútor meus laborávit mecum in Evangélio; cujus nomen est in libro vitæ. *Philipp.* 4.

℣. In Deo sperávi, ℟. Non timébo quid fáciat mihi caro. *Ps.* 55.

Oratio.

OMnípotens sempitérne Deus, qui in ómnium Sanctórum tuórum es virtúte mirábilis: da nobis in festivitáte beáti Clementis cum gratiárum actióne lætári; qui Fílii tui Martyr & Póntifex, quod ministério gessit, testimónio comprobávit: & quod prædicávit ore, confirmávit exemplo. Per eumdem Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum; qui tecum vivit & regnat in unitáte Spíritûs sancti Deus: per ómnia sécula seculórũ.

Et fit Commemoratio S. Cæciliæ. Ant. Casta. ℣. Conféssio. Iv. *Oratio*, Deus. *suprà.*

DIE XXIII.
In Festo
SANCTI CLEMENTIS,
Papæ & Martyris.

Semiduplex-minus.

De Communi unius Martyris.

Lectio ij.

Ex libro sancti Irenæi Epíscopi & Mártyris adversùs Hæreses.

Lib. 3. Cap. 3.

POst Anaclétum, tértio loco ab Apóstolis episcopátum sortítur Clemens, qui & vidit ipsos Apóstolos, & cóntulit cum eis: cùm adhuc insonantem prædicatiónem Apostolórum, & traditiónem ante

óculos habéret. Non solus: adhuc enim multi supérerant tunc ab Apóstolis docti. Sub hoc ígitur Clemente, dissensióne non módicâ inter eos qui Corinthi essent fratres, factâ; scripsit quæ est Romæ Ecclésia potentíssimas lítteras Coríntthiis, ad pacem eos cóngregans, & réparans fidem eórum: & annúntians quam in recenti ab Apóstolis recéperant traditiónem. Huic Clementi succédit Evaristus. [Obiit autem juxta Hierónymum, tértio Trajáni anno: & nóminis ejus memóriam jam tum exstructa Romæ ejus témpore Ecclésia usque hódie consérvat.]

Lectio iij.

Ex Epístola sancti Clementis Papæ & Mártyris, ad Coríthios.

Epist. I. *n.* 7.

NOn tantùm dilecti, ut vos moneámus, scríbimus: sed étiam ut nos ipsi commonefaciámus; in eódem enim stádio versámur: & certámen idem nobis impósitum est. Quocirca relinquámus inánes & vanas curas: atque veniámus ad gloriósam & venerábilem sanctæ vocatiónis nostræ régulam. Quis inter vos generósus? quis miséricors? quis caritátis plenus? dicat. Si propter me sedítio, & discórdia, & schísmata, discédo, ábeo quocumquè voluéritis; & fácio quæ à plebe mandantur: solum ovíle Christi in pace degat cum constitútis Epíscopis. Qui hoc fécerit, sibi magnum decus in Dómino comparábit, & omnis locus eum suscípiet; Dómini est terra & plenitúdo ejus: hæc, qui divínam, ac cujus nunquam pœnitet vitam vivunt, fecérunt & fácient. Multos inter nos cognóvimus, qui seipsos in víncula conjecérunt: ut álios redímerent. Multi seipsos in servitútem dedérunt: & accepto prétio suî, álios cibárunt.

Ad Benedictus. *Ant.* 3. a. In Evangélio labóro usquè ad víncula, quasi malè óperans, sed verbum Dei non est alligátum. 2. *Tim.* 2.

Oratio.

OMnípotens sempitérne Deus, qui in ómnium Sanctórum tuórum es virtúte mirábilis: da nobis in festivitáte beáti Clementis cum gratiárum actióne lætári; qui Fílii tui Martyr & Póntifex, quod ministério gessit, testimónio comprobávit: & quod prædicávit ore, confirmávit exemplo. Per eumdem Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum; qui tecum vivit & regnat in unitáte Spíritûs sancti Deus:

per ómnia sécula seculórum.

IN II. VESPERIS.

Ad Magníficat. *Ant.* 6. F. Confirmábat Ecclésias, præcípiens custodíre præcepta Apostolórum & Seniórum. *Act.* 15.

℣. Posuisti, Dómine, in cápite ejus corónam. ℟. De lápide pretióso. *Ps.* 20.

Oratio, Omnípotens. *suprà.*

Deinde S. Chrysogoni Mart. Ant. Ecce. ℣. In Deo. viij.

Oratio.

AD defensiónem fidélium, quæsumus, Dómine, déxteram tuæ majestátis extende; & ut perpétuâ pietátis tuæ protectióne muniantur: sancti Mártyris tui Chrysógoni contínua pro his non desit intercéssio. Per Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum; qui tecum vivit & regnat in unitáte Spíritûs sancti Deus: per ómnia sécula seculórum.

DIE XXIV.
In Festo
S. CHRYSOGONI,
Martyris.

Simplex.

De Communi unius Mártyris.

Lectio iij.

CHrysógonus post longa víncula & cárceres Romæ pro Christi confessióne toleráros, jubente Diocletiáno, Aquiléiam perductus; postquàm ejusdem nec blandítiis, nec minis à propósito deterréri pótuit: ad Aquas gradátas secúri percussus est. Corpus ejus projectum in mare: pauló post inventum, Zóilus présbyter sepelívit in ædibus suis. Vetus est Romæ títulus sancti Chrysógoni, cujus méntio fit in Concílio Románo sub Symmacho: & à Gregório Magno in Epístolis. Hanc ædem Gregórius Papa tértius adornávit: & munéribus auxit. Ejus autem nomen quod per Illyricum, & in Africa étiam célebre fuit; Cánoni Missæ quo tota jam Ecclésia Occidentális útitur: à primis tempóribus insertum est.

Oratio.

AD defensiónem fidélium, quæsumus, Dómine, déxteram tuæ majestátis extende; & ut perpétuâ pietátis tuæ protectióne muniantur: sancti Mártyris tui Chrysógoni contínua pro his non desit intercéssio. Per Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum; qui tecum vivit & regnat in unitáte Spíritûs sancti Deus: per ómnia sécula seculórum.

VESPERÆ feriales; à Capitulo de Sequenti. xlvij. *Oratio*, Omnípotens. *infrà.*

DIE XXV.
In Festo
S. CATHARINÆ,
Virginis & Martyris.
Simplex.
De Communi Virginum.
Lectio iij.

CAtharínæ seu Æcatheríines Vírginis & Mártyris memóriam singulári cultu jamprídem venerátur Orientális Ecclésia : ejusque corpus in Sina Arábiæ monte religiósè servátur. Paulus Latrensis nóbilis Anachoréta, qui médio século décimo óbiit : ejus festum diem summâ imprímis solemnitáte celebrábat. Sequenti século, Símeon in monte Sina mónachus, consuétam Richardi Normánniæ ducis eleemósynam quæsitúrus, Rothómagum venit : ac secum allátas beátæ Catharínæ relíquias in monastério suprà montem urbi vicínum ædificáto depósuit. Inde cœpit beátæ Mártyris cultus per Gállias propagári. Obiit Símeon anno millésimo tricésimo-quinto, apud Tréviros reclúsus : & inter Sanctos cólitur.

Oratio.

OMnípotens sempiterne Deus, cujus múnere beáta Catharína virginitátis & martyrii palmam adepta est; da nobis ejus précibus, ita córporis ac mentis serváre puritátem : ut nec blandítiis carnis, nec malórum acerbitáte vincámur. Per Dóminum.

VESPERÆ feriales; à Capitulo de Sequenti. vij. *Oratio*, Deus, qui per beátum *infrà.*

Fit Commemorat. S. Petri, Alexandrini Episc. & Mart. Ant. Bonum certámen. ℣. Adjútor. xj. *Oratio*, Deus, qui beátum. *infrà.*

DIE XXVI.
In Festo
SANCTI SATURNINI,
Episcopi & Martyris.
Simplex.
De Communi unius Martyris.
Lectio ij.

SAturnínus à Románo Pontífice unà cum sex áliis Epíscopis missus in Gállias, & Tolósæ Póntifex constitútus : multos ab idólis ad Christum convertit. Dæmónibus qui ibi colebántur ádeo terríbilis fuit : ut frustrà sacrifíciis animálium evocáti, orácula réddere cessáverint. Tam inexpectáto siléntio commóti Gentíles; ímpetu facto, Saturnínum in Capitólium urbis traxérunt : comminári duríssimam mortem, nisi more pátrio diis sacrificáret. Quod cùm renuisset, pedes ejus tauro alligárunt; qui sanctum Præsulem per declíves gra-

dus Capitólii raptátum : collíso cápite, excusso cérebro, membrísque discerptis, interémit. Exánime corpus támdiu à tauro distractum est, quoad, rupto fune, acceptum & lígneo immissum féretro, mulíeres duæ in alta scrobe tumultuáriò condidérunt. Inventum est pósteà ab Hilário Tolosáno Epíscopo; qui effossâ circum humo, sacras véritus Relíquias commovére, túmulum superimpósuit : & Oratórium exstruxit. ¶ Eódem die memorátur pássio sancti Petri Alexandríni Epíscopi : qui multos pro tuenda fide labóres sustínuit. Hic Melétium, in Ægypto Epíscopum, qui pósteà schísmatis auctor fuit; plurimórum convictum scélerum, ac potíssimùm quòd immolasset idólis : in commúni Episcopórum Synodo depósuit. Testátur ipsum sanctus Athanásius in persecutióne mártyrem occubuisse ineunte século quarto.

Oratio.

DEus, qui per beátum Saturnínum Mártyrem tuum atque Pontíficem infidéles pópulos de ténebris ad lucem veritátis veníre tribuisti; da nobis ejus intercessióne : in fide stábiles, & à spe Evangélii quod prædicávit immóbiles permanére. Per Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum; qui tecum vivit & regnat in unitáte Spíritûs sancti Deus : per ómnia sécula seculórum.

Pro Commem. S. Petri, Episc. & Mart. Ant. Justum. ℣. Posuísti. xiv.

Oratio.

DEus, qui beátum Petrum Mártyrem tuum atque Pontíficem exímium divinitátis Verbi tui defensórem effecisti; præsta, ut quam propugnávit fidem tenére : & ubi opus fúerit deféndere valeámus. Per eumdem Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum; qui tecum vivit & regnat in unitáte Spíritûs sancti Deus : per ómnia sécula seculórum.

DIE XXX.
In Festo
S. ANDREÆ, APOST.

Duplex-majus.

Omnia de Communi Apost. exceptis quæ sequuntur.

Ad Magníficat. *Ant.* 8. *G.* Invénit Andréas fratrem suum Simónem, & dicit ei : Invénimus Messíam; & adduxit eum ad Jesum. *Joan.* 1.

Oratio.

MAjestátem tuam, Dómine, supplíciter exorámus; ut sicut Ecclésiæ tuæ beátus Andréas Apóstolus éxtitit prædicátor & rector : ita apud te

sit pro nobis perpétuus intercessor. Per Dóminum nostrum Jesum Christum Filium tuum; qui tecum vivit & regnat in unitáte Spíritûs sancti Deus: per ómnia sécula seculórum.

IN I. NOCT. Lectiones de Scriptura occurrente.

IN II. NOCTURNO.

Lectio iv.

ANdréas Bethsáidæ natus, qui est Galilææ vicus: frater Petri, discípulus Joannis Baptistæ; cùm eum de Christo dicentem audisset, Ecce Agnus Dei: secútus Jesum, fratrem quoque suum ad eumdem perduxit. Cùm pósteà unà cum fratre piscarétur in mari Galilææ; ambo à prætereunte Christo vocáti illis verbis: Veníte post me, fáciam vos fíeri piscatóres hóminum; nullam interponentes moram, & relictis rétibus: secúti sunt eum. Post cujus Resurrectiónem & Ascensiónem, Andréas in Scythia prædicávit. Cùmque in Græciam pervenisset; multis ab idolórum cultu ad Christum colendum adductis: urbem Patras in Achája, cruci seu árbori affixus suâ morte nobilitávit. Ejus relíquias Constántius Imperátor, ex voto Constantíni patris, anno vigésimo regni sui Constantinópolim transferri; & in augustíssimo Apostolórum templo collocári curávit: unde pósteà decerpta pígnora diversis locis quasi vitæ sémina dispersa sunt.

Lectio v.

Sermo sancti Petri Chrysólogi.

Sermo 133.

BEátus Andréas hódie moriendo pro Dómino: toto virtútis gradu Domínicis incumbit hærére vestígiis. Nec eum cursus fáciat dísparem fratri: quem natúra símilem, vocátio sócium, parem grátia, ipsa perfécerat. Ad unam vocem Dómini, sicut ille, patrem, & pátriam, censum réliquit. Solum est quòd témpore Domínicæ passiónis fugit; sed neque hoc impar: quia non est grávius fúgere quàm negáre. Sed æquávit fratres vénia: quos sic discréverat culpa. Nam crucem quam refúgerant, pósteà conjunctis víribus, ardenter invádunt; ut unde reátum súmpserant: inde conscénderent cœlum, inde præmium súmerent & corónam. Petrus namque crucem, árborem conscendit Andréas; ut qui Christo compári gestiébant, in semetipsis figúram, formamque ipsíus exprímerent passiónis: & redempti ligno consummarentur ad palmam. Sic Andréas noster,

etsi cedit órdini : prǽmio tamen non cedit & labóri.

Lectio vj.

Sermo sancti Bernardi Abbátis.

Sermo 2. de S. Andrea, n. 1.

BEáti Andréæ Apóstoli solémnitas hódie celebrátur. Quam si pià sollicitúdine perscrutémur; multa invenímus in ea : quæ ædíficent ánimas nostras. In ipso síquidem conversiónis suæ initio; magnum nobis perfectæ obediéntiæ præstat exemplum : quod quidem Christiánis ómnibus necessárium. Sola enim est cáritas quæ obediéntiam gratam facit & acceptábilem Deo : hílarem quippe datórem díligit Deus. Unde autem in Andréa jamjam moritúro tam spirituális mens fuit; tam fervens cáritas, ánimus tam robustus ? Planè Spíritus erat qui adjuvábat infirmitátem ejus; per quem diffundebátur in corde ipsíus cáritas fortis ut mors : imò & fórtior morte. Cujus ô si & nos partícipes inveniámur! Et sicut beáto Andréæ crucem & mortem ipsam; sic nobis quoque labórem, & pœniténtiam nostram fáceret, non solùm non molestam : sed étiam desiderábilem atque omnínò delectábilem esse.

IN III. NOCTURNO.

Lectio vij.

Léctio sancti Evangélii : secundùm Matthæum.

Cap. 4.

IN illo témpore : Ambulans Jesus juxta mare Galilææ; vidit duos fratres, Simónem qui vocátur Petrus, & Andréam fratrem ejus : mittentes rete in mare. Et relíqua.

Homília sancti Gregórii Papæ.

5. In Ev. in Bas. S. Andreæ, die nat. ejus, n. 1.

AUdistis, fratres caríssimi, quia ad uníus jussiónis vocem Petrus & Andréas, relictis rétibus secúti sunt Redemptórem; & ad unum Dómini præceptum : hoc quod possidére videbantur, oblíti sunt. In cœlo jam sedet, qui de conversióne nos ádmonet : jam jugo fídei colla Géntium súbdidit; jam mundi glóriam stravit : jam ruínis ejus crebrescéntibus, districti sui judícii diem propinquantem denúntiat; & tamen superba mens nostra non vult hoc spontè desérere : quod quotídie perdit invíta. Quid ergo, fratres caríssimi, quid in ejus judício dictúri sumus : qui ab amóre præséntis sǽculi, nec præceptis fléctimur; nec verbéribus emendámur?

Lectio viij. n. 2.

SEd fortasse áliquis tácitis sibi cogitatiónibus dicit; Ad vocem Domínicam uterque iste piscátor quid ait quantùm dimísit, qui benè nihil hábuit? Sed hac in re, fratres caríssimi, affectum debémus pótiùs pensáre quàm censum. Multum relíquit: qui sibi nihil retínuit; multum relíquit: qui quantúmlibet parùm, totum deséruit. Certè nos & hábita cum amóre possidémus; & ea quæ mínimè habémus: ex desidério quærimus. Multum ergo Petrus, & Andréas, dimísit: quando uterque étiam desidéria habendi derelíquit.

Lectio ix. n. 4.

QUia ergo, fratres caríssimi, beáti Andréæ Apóstoli natalítia celebrámus: debémus imitári quod cólimus. Ostendat nostræ obséquium devotiónis, immutátæ solémnitas mentis; despiciámus quæ terréna sunt: relictis temporálibus, mercémur æterna. Si autem necdum póssumus relínquere própria: saltem non concupiscámus aliéna. Si necdum mens nostra accénditur igne caritátis; in ambitióne sua hábeat frenum timóris: ut profectùs sui pássibus vegetáta, dum ab alienórum appetítu compéscitur; quandóque ad própria contemnenda perducátur: adjuvante Dómino nostro Jesu Christo.

Dicitur Te Deum.

Ad Benedictus. *Ant.* 3. a. Erant Petrus & Andréas piscatóres, & ait illis Jesus: Veníte post me, & fáciam vos fíeri piscatóres hóminum. At illi contínuò, relictis rétibus, secúti sunt eum. *Matth.* 4.

Oratio.

MAjestátem tuam, Dómine, supplíciter exorámus; ut sicut Ecclésiæ tuæ beátus Andréas Apóstolus éxtitit prædicátor & rector: ita apud te sit pro nobis perpétuus intercessor. Per Dóminum nostrum.

Ad Magníficat. *Ant.* 4. *D.* Omnia detrimentum feci, ut Christum lucrifáciam, ad cognoscendum illum, & virtútem resurrectiónis ejus, & societátem passiónum illíus, configurátus morti ejus. *Philipp.* 3.

Oratio, Majestátem tuam. *ut suprà.*

COMMUNE

COMMUNE SANCTORUM.

PARS AUTUMNALIS.

COMMUNE APOSTOLORUM.

[*In hoc Communi, & in cæteris, ad I. Vesperas semper dicuntur Psalmi de Feria.*]

IN I. VESPERIS.

Ant. 1. D. VOcávit Jesus discípulos suos, & elégit duódecim ex ipsis, quos & Apóstolos nominávit. *Luc.* 6.

Ant. 3. a. Vocávit ad se quos vóluit; & dedit illis potestátem curandi infirmitátes, & ejiciendi dæmónia. *Marc.* 3.

Ant. 4. E. Hos misit Jesus, præcípiens eis: Ite ad oves quæ periérunt domûs Israel. *Matth.* 10.

Ant. 5. C. Euntes prædicáte, dicentes: Quia appropinquávit regnum cœlórum. *Matth.* 10.

Ant. 7. d. Egressi autem, circuíbant per castella, evangelizantes, & curantes ubíque. *Luc.* 9.

Capitulum. Hebr. 2.

CUm inítium accepisset salus enarrári per Dóminum, ab eis qui audiérunt, in nos confirmáta est; contestante Deo signis & portentis, & váriis virtútibus: & Spiritûs sancti distributiónibus secundùm suam voluntátem.

Hymnus.

LÆtáre, cœlum; pláusibus
Tellus resultet æmulis:
Apostolórum glóriam
Solemnis instaurat dies.

Vos, ceu tubis sonántibus,
Christum per orbem spárgitis:
Vos illa sacris vátibus
Prædicta mundi lúmina.

Qui, dante Christo, pánditis,
Qui cláuditis cœli fores,
Nos críminum tenácibus
Vinclis ligátos sólvite.

Potente qui nutu graves
Morbos fugátis córporum,
Desiderátam póscite
Ægris medélam móribus;

Sublímis ut cùm venerit,
Vobis simul sedéntibus,
Ad déxterum Judex latus
Nos inter agnos cóllocet.

Uni sit & trino Deo
Supréma laus, summum decus,
De nocte qui nos ad suæ
Lumen vocávit glóriæ.
Amen.

℣. Dóminus dabit verbum evangelizántibus, ℟. Virtúte multâ. *Ps.* 67.

Ad Magníficat. *Ant.* 1. f. Prædicábant ut pœniténtiam ágerent: & dæmónia multa ejiciébant; & ungébant óleo multos ægros, & sanábant. *Marc.* 6.

Oratio, ut in Proprio.

[*In Solemnibus-majoribus ad Completorium, (in quo dicuntur Psal. Feriales.) Ant.* 1. a. Vos estis lux mundi: lúceat lux vestra coram homínibus. *Matth.* 5.

Ad Nunc dimittis.

Ant. 3. E. Vox speculatórum Sion: parávit Dóminus bráchium sanctum suum in óculis ómnium géntium. *Is.* 52.]

AD OFFICIUM NOCT.

Invit. Christum, Apostolórum Magistrum & Dóminum, * Veníte, adorémus. *Joan.* 13.

Ps. 94. Veníte. 2.

Hymnus.

SUpréme, quales, Arbiter,
Tibi ministros éligis,
Tuas opes qui vílibus
Vasis amas commíttere!

Hæc nempè plena lúmine
Tu vasa frangi præcipis:
Lux inde magna rúmpitur,
Ceu, nube scissâ, fúlgura.

Totum per orbem núntii,
Nubes velut, citi volant:
Verbo graves, Verbo Deo,
Tonant, coruscant, pérpluunt.

Christum sonant; versæ ruunt
Arces superbæ dæmonum:
Circùm tubis clangéntibus,
Sic versa quondam mœnia.

Fac, Christe, cœlestes tubæ
Somno graves nos éxcitent:
Accensa de te lúmina
Pellant tenébras méntium.

Uni sit & trino Deo
Supréma laus, summum decus,
De nocte qui nos ad suæ
Lumen vocávit glóriæ.
Amen.

[*In Festis à populo feriatis, dicuntur Psalmi de Dominica, scilicet ad Officium Noct. Laudes, Horas, II. Vesp. & Completorium subsequens.*

Aliis diebus, dicuntur Psalmi de Feria.

Et sic in omni alio Communi.]

IN I. NOCTURNO.

Ant. 1. g. Convocátis Jesus duódecim Apóstolis, cœpit illos míttere binos prædicáre regnum Dei. *Luc.* 9. *Marc.* 6.

Ant. 2. D. Præcípiens, dicébat eis: Infirmos curáte, mórtuos suscitáte, dæmones ejícite: gratis accepistis, gratis date. *Matth.* 10.

Ant. 3. c. Nolíte possidére aurum, neque argentum, neque pecúniâ in zonis vestris: dignus enim est operárius cibo suo. *Matth.* 10.

℣. Custodiébant testimónia ejus, ℟. Et præceptum quod dedit illis. *Ps.* 98.

Pater noster. *Benedictiones habentur post Psalterium.*

Tres primæ Lectiones de Scriptura occurrente.

[*In Solemnibus-majoribus, Lectiones sunt propriæ; & sic in omni alio Communi.*]

℟. *j.* Ecce ego mitto vos sicut oves in médio lupórum : * Estóte ergo prudentes sicut serpentes, & símplices sicut columbæ. ℣. Ex ore Dómini prudéntia; & próteget gradientes simplíciter : * Estóte. *Matth.* 10. *Prov.* 2.

℟. *ij.* Tradémini à paréntibus, & cognátis, & amícis; & morte affícient ex vobis : & capillus de cápite vestro non períbit. * In patiéntia vestra possidébitis ánimas vestras. ℣. Nolíte timére oppróbrium hóminum, & blasphémias eórum ne metuátis; ego, ego ipse consolábor vos. * In patiéntia. *Luc.* 21. *Is.* 51.

℟. *iij.* Cùm tradent vos, nolíte cogitáre quómodò, aut quid loquámini; * Non enim vos estis qui loquímini, sed Spíritus Patris vestri qui lóquitur in vobis. ℣. Spíritus meus erit in médio vestrûm, nolíte timére; * Non. Glória Patri. * Non. *Matth.* 10. *Agg.* 2.

IN II. NOCTURNO.

Ant. 4. E. In quamcumque domum intravéritis, dícite : Pax huic dómui; & si ibi fúerit fílius pacis, requiescet super illum pax vestra. *Luc.* 10.

Ant. 5. a. Qui vos audit, me audit; & qui vos spernit, me spernit : qui autem me spernit, spernit eum qui misit me. *Luc.* 10.

Ant. 6. F. Quod dico vobis in ténebris, dícite in lúmine; & quod in aure audítis, prædicáte super tecta. *Matth.* 10.

℣. Annuntiáte inter gentes glóriam Dómini, ℟. In ómnibus pópulis mirabília ejus. *Ps.* 95.

Pater noster. *Benedictiones habentur post Psalterium.*

Tres Lectiones, ut in Proprio Sanctorum.

℟. *iv.* Vos estis qui permansistis mecum in tentatiónibus meis : * Et ego dispóno vobis sicut dispósuit mihi Pater meus regnum. ℣. Dispósui testamentum electis meis : * Et. *Luc.* 22. *Ps.* 88.

℟. *v.* Jam non dicam vos servos : vos autem dixi amícos; * Quia ómnia quæcumque audívi à Patre meo, nota feci vobis. ℣. Antíqua ne intueámini; ecce ego fácio nova, & nunc oriéntur : útique cognoscétis ea; * Quia. *Joan.* 15. *Is.* 43.

℟. *vj.* Elégi vos, & pósui vos, ut eátis, & fructum afferátis, & fructus vester máneat; * Ut quodcumque petiéritis Patrem in nómine meo, det vobis. ℣. Quod salvátum fúerit de domo Juda, fáciet fructum: zelus Dómini exercítuum fáciet istud; * Ut. Glória. * Ut. *Joan.* 15. *Is.* 37.

IN III. NOCTURNO.

Ant. 8. G. Príncipes géntium dominantur eórum; & qui majóres sunt, potestátem exercent in eos: non ita erit inter vos. *Matth.* 20.

Ant. 7. d. Quicumque volúerit inter vos major fíeri, sit vester minister; sicut Fílius hóminis non venit ministrári, sed ministráre. *Matth.* 20.

Ant. 3. à. Cùm fecéritis ómnia quæ præcepta sunt vobis, dícite: Servi inútiles sumus; quod debúimus fácere, fécimus. *Luc.* 17.

℣. Non nobis, Dómine, non nobis, sed nómini tuo da glóriam, ℟. Super misericórdia tua & veritáte tua. *Ps.* 113.

Pater noster. *Benedictiones habentur post Psalterium.*

Evangelium & Homilia, ut in Proprio Sanctorum.

℟. *vij.* Mementóte sermónis mei quem ego dixi vobis: * Non est servus major dómino suo: si me persecúti sunt, & vos persequentur. ℣. Locúti sunt adversùm me linguâ dolósâ, & sermónibus ódii circumdedérunt me: * Non est. *Joan.* 15. *Ps.* 108.

℟. *viij.* De mundo non estis, sed ego elégi vos de mundo; proptéreà odit vos mundus: sed * Confídite, ego vici mundum. ℣. Non derelinquet Dóminus sanctos suos; éruet eos à peccatóribus, & salvábit eos: * Confídite. *Joan.* 15. *Ps.* 36.

℟. *ix.* Pater sancte, serva eos in nómine tuo quos dedisti mihi. Sicut tu me misisti in mundum, ego misi eos in mundum; & * Pro eis ego sanctífico meipsum, ut sint & ipsi sanctificáti in veritáte. ℣. Sanctificábunt Sanctum Jacob, & Deum Israel prædicábunt. * Pro eis. Glória Patri. * Pro eis. *Joan.* 17. *Is.* 29.

Te Deum.

AD LAUDES.

Ant. 8. *G.* JEsus locútus est úndecim discípulis, dicens: Data est mihi omnis potestas in cœlo & in terra; euntes ergo, docéte omnes gentes. *Matth.* 28.

Ant. 6. F. Prædicáte Evangélium omni creatúræ, baptizantes eos, docéntes serváre ómnia quæcumque mandávi vobis. *Marc.* 16. *Matth.* 28.

Ant. 2. D. Quorum remi-

séritis peccáta, remittuntur eis; & quorum retinuéritis, retenta sunt. *Joan.* 20.

Ant. 4. *D.* Accipiétis virtútem supervenientis Spíritûs sancti in vos; & éritis mihi testes usque ad últimum terræ. *Act.* 1.

Ant. 1. a. Ecce ego vobiscum sum ómnibus diébus, usque ad consummatiónem séculi. *Matth.* 28.

Capitulum. Ephes. 4.

CHristus dedit quosdam quidem Apóstolos, quosdam autem Prophétas; álios verò Evangelístas, álios autem Pastóres, & Doctóres; ad consummatiónem sanctórum in opus ministérii: in ædificatiónem córporis Christi.

Hymnus.

CŒlestis aulæ Príncipes,
Sacri duces exércitûs,
Bisséna mundi lúmina,
Olim futúri júdices:

Mersis gravi calígine,
Per vos dies renáscitur:
Quos vanus error lúserat,
Illustrat alma véritas.

Non vi, nec armis mílitum,
Fandi nec ullis ártibus;
Verbo sed irrísæ Crucis,
Christo rebelles súbditis.

Quibus gemébat súbditus,
Rumpuntur orbis víncula:
Jam gaudet, excusso jugo,
Liber Dei sub légibus.

Vulgáta terris ómnibus
Per vos Dei mystéria:
Sic vestra terris ómnibus
Præclára facta pérsonant.

Uni sit & trino Deo
Supréma laus, summum decus,
De nocte qui nos ad suæ
Lumen vocávit glóriæ.
Amen.

℣. Príncipes populórum congregáti sunt ℟. Cum Deo Abraham. *Ps.* 46.

Ad Benedictus. *Ant.* 1. D. Vos qui secúti estis me, in regeneratióne cùm séderit Fílius hóminis in sede majestátis suæ, sedébitis & vos, judicantes duódecim tribus Israel. *Matth.* 19.

Oratio, ut in Proprio.

AD HORAS, Antiph. de Laudibus, quartâ prætermissâ; quod semper observatur, nisi aliter notetur.

AD PRIMAM.

Ant. 8. *G.* Jesus.

Cetera, ut in Psalterio.

AD TERTIAM.

Ant. 6. F. Prædicáte.

Capitulum. 2. Cor. 2.

DEo grátias, qui semper triumphat nos in Christo Jesu: & odórem notítiæ suæ manifestat per nos in omni loco.

[*In Solemnibus-minoribus & suprà, ac per Octav. (nisi aliter notetur) in* ℟℟℟. *brevibus additur* * Allelúia, allelúia. *Isque ritus servatur in quolibet Communi.*]

℟. *br.* In omnem terram * Exívit sonus eórum. In omnem. ℣. Et in fines

orbis terræ * verba eórum. * Exívit. Glória Patri. In omnem.

℣. Non sunt loquélæ neque sermónes, ℟. Quorum non audiantur voces eórum. *Ps.* 18.

Oratio, ut in Proprio; & sic ad Sextam & ad Nonam.

AD SEXTAM.

Ant. 2. D. Quorum.

Capitulum. 2. Cor. 5.

POsuit in nobis Deus verbum reconciliatiónis: Pro Christo ergo legatióne fúngimur; tanquam Deo exhortante per nos: Obsecrámus pro Christo, reconciliámini Deo.

℟. *br.* Dóminus excelsus * Subjécit pópulos nobis. Dóminus. ℣. Elégit nobis * hereditátem suam: * Subjécit. Glória Patri. Dóminus. *Ps.* 46.

℣. Nimis honorificáti sunt amíci tui, Deus: ℟. Nimis confortátus est principátus eórum. *Ps.* 138.

AD NONAM.

Ant. 1. a. Ecce.

Capitulum. 2. Thess. 2.

STate, & tenéte traditiónes quas didicistis sive per sermónem, sive per epístolam nostram: Ipse autem Dóminus noster Jesus Christus, & Deus, & Pater noster, qui dilexit nos, & dedit consolatiónem æternam, & spem bonam in grátia; exhortétur corda vestra: & confirmet in omni ópere & sermóne bono.

℟. *br.* Confitébimur tibi, Deus: * Invocábimus nomen tuum. Confitébimur tibi, Deus. ℣. Narrábimus * mirabília tua: * Invocábimus. Glória. Confitébimur. *Ps.* 74.

℣. In generatiónem & generatiónem ℟. Annuntiábimus laudem tuam. *Ps.* 78.

AD II. VESPERAS.

Ant. 6. F. INjecérunt manus in Apóstolos, & posuérunt eos in custódia. *Act.* 5.

Ant. 2. D. Cæsis denuntiavérunt ne omnínò loquerentur in nómine Jesu. *Act.* 5.

Ant. 4. E. Ibant gaudentes à conspectu concílii, quóniam digni hábiti sunt pro nómine Jesu contuméliam pati. *Act.* 5.

Ant. 1. g. Loquebantur verbum Dei cum fidúcia; & virtúte magnâ reddébant testimónium resurrectiónis Jesu Christi. *Act.* 4.

Ant. 3. a. Tradidérunt ánimas suas pro nómine Dómini nostri Jesu Christi. *Act.* 15.

Capitulum. 1. Cor. 4.

DEus nos Apóstolos novíssimos ostendit, tanquam morti destinátos: quia spectáculum facti sumus mundo, & ángelis, & homínibus.

Hymnus.

QUem misit in terras Deus,
Ut morte nos servet suâ,
Amóris hic fidos sui
Vos éligit vicários.
Occísus Agnus à lupis,
Vos misit agnos ad lupos:
Mores feríno s éxuunt,
Agni repentè de lupis.
Quæ victimárum cædibus
Tellus madébat ímpiis,
Vestris eam sudóribus,
Vestro piastis sánguine.
Hoc rore facta pínguior,
Quot illa fructus prótulit!
Quæ, quanta surrexit seges!
Et ista nos seges sumus.
Quàm si bonus respéxeris,
Qui das rigátis créscere;
Frumenta nos cœléstibus
Matúra condes hórreis.
Uni sit & trino Deo
Supréma laus, summum decus,
De nocte qui nos ad suæ
Lumen vocávit glóriæ.
Amen.

℣. Pro pátribus tuis nati sunt tibi filii: ℟. Constítues eos príncipes super omnem terram. *Ps.* 44.

Ad Magníficat. *Ant.* 5. C. In fundamentis civitátis sanctæ Jerúsalem nómina duódecim Apostolórũ Agni; & lucerna ejus est Agnus. *Apoc.* 21.

Oratio, ut in Proprio.

COMMUNE UNIUS MARTYRIS.

IN I. VESPERIS.

Ant. 8. G. FOrtitúdo símplicis via Dómini: justus in æternum non commovébitur. *Prov.* 10.

Ant. 4. E. Qui timet Dóminum, nihil trepidábit, & non pavébit; quóniam ipse est spes ejus. *Eccli.* 34.

Ant. 3. a. Qui audit sapiéntiam, permanébit confídens; quóniam in tentatióne ámbulat cum eo, & in primis éligit eum. *Eccli.* 4.

Ant. 6. C. Timórem, & metum, & probatiónem indúcet super illum, donec credat ánimæ illíus; & firmábit illum. *Eccli.* 4.

Ant. 1. D. In tentatióne Deus illum conservábit, & liberábit à malis; & non illidétur quasi in procella navis. *Eccli.* 33.

Capitulum. Josue 1.

ECce præcípio tibi; Confortáre, & esto robustus: Noli metúere; & noli timére: quóniam tecum est Dóminus Deus tuus.

Hymnus.

EX quo, salus mortálium,
Fluxit sacer Dei cruor,
Homo redemptus æmulum
Deo litávit sánguinem.
Non jam crucis Christi pudet:

Quin ſurgit ingens glória
Deum fatéri mórtuum,
Pro mórtuo mori Deo.

Hoc iſte plenus ſpíritu
Ridet minas, ridet neces;
Tuâque fretus déxterâ,
Tibi, Redemptor, mílitat.

Paráta ſpectans præmia,
Secúrus ad pœnas volat:
Sic pugnat, ut ſperet mori,
Et morte mortem víncere.

Unus tot armátas manus
Stupente laſſat júdice;
Et tortus ipſis qui cadit
Torquéntibus fit fórtior.

Da, Chriſte, tanti mílitis
Æquáre facta fórtia:
Da ſuſtinére pro tuo,
Quodcumque durum, nómine.

Æterne tu Verbi Pater,
Æterne Fili, par Patri,
Et par utríque, Spíritus,
Tibi, Deus, ſit glória.
Amen.

℣. In Deo ſperávi, ℟. Non timébo quid fáciat mihi caro. *Pſ.* 55.

Ad Magníficat. *Ant.* 8. G. Ecce Deus ſalvátor meus, fiduciáliter agam, & non timébo; quia fortitúdo mea & laus mea Dóminus, & factus eſt mihi in ſalútem. *Iſ.* 12.

Oratio, ut infrà ad Laudes, niſi ſit propria.

[*In Solemnibus-majoribus, ad Completorium: Ant.* 3. *à.* Qui ſéquitur me, non ámbulat in ténebris; ſed habébit lumen vitæ, dicit Dóminus. *Joan.* 8.

Ad Nunc dimittis.

Ant. 6. C. Ego ad Dóminum aſpíciam: expectábo Deum ſalvatórem meum. *Mich.* 7.]

AD OFFICIUM NOCT.

Invit. Deum patiéntiæ & ſolátii, * Veníte, adorémus. *Rom.* 15. *Pſ.* 94. Veníte. 2.

Hymnus.

FElix morte tuâ, qui cruciátibus
Cœlo diffícilem rúmpere amas viam,
Et ſignáre cruóre
Quam Chriſto déderas, fidem!

Pœnis victa quibus defíceret fides,
Tu pœnas ávidâ mente præóccupas:
Cui non ſúfficit una,
Ambis innúmeras neces.

Te pro lege ſua magnánimum mori,
Te Chriſtus púgilem ſpectat ab æthere:
Ne ſuccúmbere poſſis,
Tecum prælia ſúſtinet.

Et nos delícias, vana per ótia,
Gens infída Deo, quærimus ánxii!
Quid torpémus? inertes
Sanguis Mártyris éxcitat.

Semper máxima laus ingénito Patri:
Semper laus génito máxima Fílio:
Sacri nexus amóris,
Sit laus par tibi, Spíritus.
Amen.

IN I. NOCTURNO.

Ant. 1. a. Omnis qui te colit, Dómine, vita ejus, si in probatióne fúerit, coronábitur. *Tob.* 3.

Ant. 8. G. Hæc est grátia, si propter Dei consciéntiam sústinet quis tristítias, pátiens injustè. 1. *Petr.* 2.

Ant. 6. F. Qui sustinúerit in finem, hic salvus erit. *Marc.* 13.

℣. Cepérunt ánimam meam, irruérunt in me fortes: ℟. Neque iníquitas mea, neque peccátum meum, Dómine. *Ps.* 58.

Lectiones de Scriptura occurrente.

℟. *j.* Probávit me Dóminus quasi aurum quod per ignem transit: * Vestígia ejus secútus est pes meus; viam ejus custodívi, & non declinávi ex ea. ℣. Omnia detrimentum feci ad cognoscendum Christum, & societátem passiónum illíus, configurátus morti ejus: * Vestígia. *Job.* 23. *Philip.* 3.

℟. *ij.* Certámen forte dedit illi Dóminus, * Ut vínceret, & sciret quóniam ómnium poténtior est Sapiéntia. ℣. Confortátus est fide, dans glóriam Deo, * Ut vínceret. *Sap.* 10. *Rom.* 4.

℟. *iij.* Custodívit illum Dóminus ab inimícis: * Descendit cum illo in fóveam, & † In vínculis non derelíquit illum. ℣. Erat Deus cum eo, & erípuit eum ex ómnibus tribulatiónibus ejus. * Descendit. Glória. † In vínculis. *Sap.* 10. *Act.* 7.

IN II. NOCTURNO.

Ant. 1. f. Etsi in præsenti témpore supplíciis hóminum erípiar, manum Omnipotentis nec vivus, nec defunctus effúgiam; quamobrem fórtiter vitâ excedendo, exemplum forte relinquam. 2. *Mach.* 6.

Ant. 7. *d.* Prompto ánimo pro gravíssimis ac sanctíssimis légibus honestâ morte perfungar. 2. *Mach.* 6.

Ant. 8. c. E cœlo membra ista possídeo; sed propter Dei leges hæc ipsa despício, quóniam ab ipso me ea receptúrum spero. 2. *Mach.* 7.

℣. Fortitúdinem meam ad te custódiam; ℟. Quia Deus susceptor meus es. *Ps.* 58.

Lectiones, ut in Proprio.

℟. *iv.* Factus es mihi adjútor, Dómine, & liberasti me * A rugiéntibus præparátis ad escam, de mánibus quæréntium ánimam meã, & de portis tribulatiónum quæ circumdedérunt me. ℣. Dóminus mihi ástitit, & confortávit me; & liberátus sum de ore leónis, * A rugiéntibus. *Eccli.* 51. 2. *Tim.* 4.

℟. *v.* Dómine, qui habes sanctam sciéntiam, manifestè tu scis quia cùm à morte possem liberári, * Duros córporis sustíneo dolóres; secundùm ánimam verò, propter timórem tuum libenter hæc pátior. ℣. Gáudeo in passiónibus, & adímpleo ea quæ desunt passiónum Christi in carne mea: * Duros. 2. *Mach.* 6. *Coloss.* 1.

℟. *vj.* Liberávit me Dóminus ab omni ópere malo; * Et salvum fáciet in regnum suum cœleste. ℣. In die tribulatiónis exultábo in Deo Jesu meo: super excelsa dedúcet me victor; * Et salvum. Glória Patri. * Et. 2. *Tim.* 4. *Habac.* 3.

IN III. NOCTURNO.

Ant. 5. a. Scio ópera tua, & laborem, & patiéntiam tuam; & quia sustinuisti propter nomen meum, & non defecisti. *Apoc.* 2.

Ant. 4. d. Scient omnes quia ego diléxi te; quóniam servasti verbum patiéntiæ meæ, & ego servábo te ab hora tentatiónis. *Apoc.* 3.

Ant. 3. c. Qui vícerit, & custodíerit usque in finem ópera mea, dabo illi potestátem super gentes, sicut & ego accépi à Patre meo. *Apoc.* 2.

℣. In die tribulatiónis invocábis te, ℟. Et honorificábis me. *Ps.* 49.

Evangelium & Homilia, ut in Proprio.

℟. *vij.* Qui volúerit ánimam suam salvam fácere, perdet eam; * Qui autem perdíderit ánimam suam propter me & Evangélium, salvam fáciet eam. ℣. Erit tibi ánima tua in salútem, quia in me habuisti fidúciam, ait Dóminus. * Qui autem. *Marc.* 8. *Jerem.* 39.

℟. *viij.* Esto fidélis usque ad mortem, & dabo tibi corónam vitæ: * Qui vícerit, non lædétur à morte secunda. ℣. Usque ad mortem certa pro justítia, & Deus expugnábit pro te inimícos tuos: * Qui vícerit. *Apoc.* 2. *Eccli.* 4.

℟. *ix.* Qui vícerit, fáciam illum columnam in templo Dei mei; * Et foràs non egrediétur ámpliùs: & † Scribam super eum nomen Dei mei, & nomen civitátis novæ Jerúsalem. ℣. Plantábo eum, & non turbábitur ámpliùs; nec addent fílii iniquitátis, ut affligant eum sicut priùs. * Et foràs. Glória Patri. † Scribam super eum. *Apocal.* 3. 2. *Reg.* 7.

Te Deum.

AD LAUDES.

Ant. 3. à. Dominus mecum est quasi bellátor fortis: idcircò qui persequuntur me, cadent, & infirmi erunt. *Jerem.* 20.

Ant. 1. f. Circumdedé-

runt me úndique, & non erat qui adjuváret: memorátus sum misericórdiæ tuæ, Dñe, quóniam éruis sustinentes te. *Eccli.* 51.

Ant. 2. D. Bonus Dóminus, & confortans in die tribulatiónis, & sciens sperantes in se. *Nahum.* 1.

Ant. 4. A. Cantáte Dómino, laudáte Dóminum; quia liberávit ánimam páuperis de manu malórum. *Jerem.* 20.

Ant. 7. d. Eripuisti me de témpore iníquo; proptéreà confitébor, & laudem dicam tibi, & benedícam nómini Dómini. *Eccli.* 51.

Capitulum. Apoc. 3.

QUi vícerit, vestiétur vestiméntis albis: & non delébo nomen ejus de libro vitæ; & confitébor nomen ejus coram Patre meo: & coram Angelis ejus.

Hymnus.

JAm non te lácerant carníficum manus,
Inter qui récubas cœlítuum choros:
Nunc pro cárcere cæco
Fulgentes hábitas domos.
Non jam víncla manus, non cóhibent pedes;
Tu liber súperûm regna perámbulas:
Quot plagis laniátus,
Cœlo tot rádiis nites.
Nec te dira fames, nec sitis ámpliùs,
Nec probrósa premit te modò núditas:
Nunc te lúmine puro
Pascit Christus & índuit.
Sic tu Martyribus dexter ades, Deus,
Ut quos mors périmit, glória víndicet;
Confundísque tyrannum,
Dum quos déprimit, élevas.
Semper máxima laus ingénito Patri:
Semper laus génito máxima Filio:
Sacri nexus amóris,
Sit laus par tibi, Spíritus.
Amen.

℣. Adjútor meus, tibi psallam; ℟. Quia Deus suscéptor meus es. *Ps.* 58.

Ad Benedíctus. *Ant.* 1. D. Bonum certámen certávi, cursum consummávi, fidem servávi: in réliquo repósita est mihi coróna justítiæ. 2. *Tim.* 4.

Si non sit Sacerdos, Oratio.

PRæsta, quæsumus, omnípotens Deus; ut qui beáti *N.* Mártyris tui natalítia cólimus: intercessióne ejus in tui nóminis amóre roborémur. Per Dóminum nostrum.

Alia Oratio.

LÆtétur Ecclésia tua, Deus, beáti *N.* Mártyris tui confísa suffrágiis; atque ejus précibus & devóta permáneat: & secúra consístat. Per Dóminum nostrum.

Alia Oratio.

DEus, qui beátum *N.* Mártyrem tuum virtúte constántiæ in passióne roborasti; ex ejus nobis imitatióne tríbue, pro amóre tuo próspera mundi despícere : & nulla ejus advérsa formidáre. Per Dóminum nostrum.

Alia Oratio.

COntere, Dómine, sátanam sub pédibus nostris; qui beáto *N.* Mártyri tuo in confessióne tui nóminis : cultum dæmoniórum calcáre tribuisti. Per Dóminum nostrum.

Alia Oratio.

DEus, quo donante, beátus *N.* complantátus factus est similitúdini mortis Christi; concéde ut Mártyris tui exemplis & précibus adjúti : simus cum illo partícipes resurrectiónis ejusdem Christi Fílii tui. Qui tecum vivit & regnat.

Alia Oratio.

DA nobis, quæsumus, Dómine, intercedente beáto *N.* Mártyri tuo, in tua fide & sinceritáte constántiam; ut in caritáte divína firmáti : nullis tentatiónibus ab ejus integritáte divellámur. Per Dóminum nostrum.

Si sit Pontifex, Oratio

DEus, qui ómnium Sanctórum tuórum es virtúte mirábilis : da nobis beáti *N.* festivitátem sédulâ imitatióne celebráre; qui Fílii tui Martyr & Póntifex, quod ministério gessit, testimónio comprobávit : & quod prædicávit ore, confirmávit exemplo. Per eumdem Dóminum nostrum.

Alia Oratio.

DEus, cujus grátia beátum *N.* Pontíficem tuum in Sacerdótium elégit; doctrína ad prædicandum erúdiit, poténtia ad perseverandum confirmávit : da nobis ex ejus imitatióne pópulum christiánum & instrúere vivendi exemplo, & confirmáre patiendo. Per Dóminum.

Si sit Sacerdos tantùm,
Oratio.

DEus, à quo constántiam fides, & virtútem sumit infírmitas : quæsumus, ut beáti *N.* Sacerdótis & Mártyris tui exemplo & précibus; quidquid in persecutiónibus sævum est, quidquid in morte terríbile : fácias nos tui nóminis confessióne superáre. Per Dóminum.

Alia Oratio.

ADesto, Dómine, supplicatiónibus nostris; ut beáti *N.* Sacerdótis & Mártyris tui intercessiónibus confidentes : nec minis adversántium, nec ullo conturbémur incúrsu. Per Dóminum nostrum.

AD PRIMAM.

Ant. 3. à. Dóminus.

AD TERTIAM.

Ant. 1. f. Circumdedérunt me.

Capitulum. Isaiæ 41.

ERunt quasi non sint, & véluti consúmptio, hómines bellantes adversùm te; quia ego Dñus Deus tuus apprehendens manum tuam, dicensque tibi: Ne tímeas, ego adjúvi te.

℟. *br.* In Deo salutáre meum, * Et glória mea. In Deo. ℣. Deus auxílii mei, * & spes mea in Deo est, * Et. Glória Patri. In Deo. *Ps.* 61.

℣. Deus meus adjútor meus, & sperábo in eum: ℟. Protector meus, & cornu salútis meæ. *Ps.* 17.

Oratio, ut suprà ad Laudes; & sic ad Sextam & ad Nonam, quod observatur in omni alio Communi.

AD SEXTAM.

Ant. 2. D. Bonus Dóminus.

Capitulum. 2. Tim. 1.

PAtior, sed non confundor; scio enim cui crédidi: & certus sum quia potens est depósitum meum serváre in illum diem.

℟. *br.* Si consistant adversùm me castra, * Non timébit cor meum. Si consistant. ℣. Si exurgat adversùm me prælium, * in hoc ego sperábo: * Non. Glória Patri. Si consistant. *Ps.* 26.

℣. Dóminus mihi adjútor, ℟. Non timébo quid fáciat mihi homo. *Ps.* 117.

AD NONAM.

Ant. 7. d. Eripuisti me.

Capitulum. Tob. 3.

POst tempestátem tranquillum facis, Dómine; & post lacrymatiónem & fletum, exultatiónem infundis: Sit nomen tuum, Deus Israel, benedictum in sécula.

℟. *br.* Factus es, Dómine, * Suscéptor meus. Factus es. ℣. Et refúgium meum * in die tribulatiónis, * Suscéptor. Glória. Factus es. *Ps.* 58.

℣. Tu, Dómine, adjuvisti me, ℟. Et consolátus es me. *Ps.* 85.

AD II. VESPERAS.

Ant. 8. G. PRopter opus Christi usque ad mortem accessit, tradens ánimam suam. *Philip.* 2.

Ant. 3. a. Patienter sústinens, destinávit non admíttere illicita propter vitæ amórem. 2. *Mach.* 6.

Ant. 7. a. Divítias æstimans impropérium Christi, aspiciébat in remuneratiónem. *Hebr.* 11.

Ant. 5. C. Gloriosíssimam mortem magis quàm odíbilem vitam compléctens, voluntáriè præibat ad supplícium. 2. *Mach.* 6.

Ant. 1. D. Hoc modo vitâ decessit, universæ genti

memóriam mortis suæ ad exemplum virtútis & fortitúdinis derelinquens. 2. *Mach.* 6.

Capitulum. Jac. 1.

BEátus vir qui suffert tentatiónem; quóniam cùm probátus fúerit, accípiet corónam vitæ ⁝ quam repromísit Deus diligéntibus se.

Hymnus, Ex quo, salus, *ut in I. Vesperis.*

℣. Posuísti, Dómine, in cápite ejus corónam ℟. De lápide pretióso. *Ps.* 20.

Ad Magníficat. *Ant.* 4. *D.* Justum non derelíquit Deus, donec afferret illi poténtiam adversùs eos qui eum deprimébant; & dedit illi claritátem æternā. *Sap.* 10.

Oratio, ut suprà ad Laudes.

COMMUNE PLURIUM MARTYRUM.

IN I. VESPERIS.

Ant. 2. D. VEnit hora, ut omnis qui intérficit vos, arbitrétur obsequium se præstáre Deo. *Joan.* 16.

Ant. 3. c. Injícient vobis manus suas, & persequentur trahentes ad reges & præsides propter nomen meum. *Luc.* 21.

Ant. 4. *D.* Tradet autem frater fratrem in mortem; & insurgent filii in parentes, & morte eos afficient. *Matth.* 10.

Ant. 1. D. Eritis ódio ómnibus propter nomen meum; qui autem perseveráverit usque in finem, hic salvus erit. *Matth.* 10.

Ant. 8. *G.* Dabo vobis os & sapiéntiam, cui non póterunt resístere & contradícere omnes advesarii vestri. *Luc.* 21.

Capitulum. 1. Petr. 4.

SI exprobrámini in nómine Christi, beáti éritis ⁝ quóniam quod est honóris, glóriæ, & virtútis Dei; & qui est ejus Spíritus ⁝ super vos requiescit.

Hymnus.

CHristi Martyribus débita nos decet,
Virtútis mémores, prómere cántica;
Quos nec blandítiis, nec pótuit minis
Fallax víncere séculum.
Cœlestis Pátriæ mens ínhians bonis,
Mundi spernit opes flúxaque gáudia:
Vitæ quin étiam, præ Dómini lucro,
Jactúram fácilem putant.
Non vultus métuunt carníficum truces:
Fœtas supplíciis despíciunt manus:
Enses, flagra, rotas, ómnia pérpeti
Victrix edócuit fides.
O incredíbilem vim patiéntiæ!

Non, artus láceros qui crúciat dolor,
Extorquet gémitum, non querimóniam
Agnis mítibus élicit.

Ergo nunc própior, Christe, tibi sedet
Palmis turba nitens usque viréntibus,
Victorumque gerens prœmia, nóbiles
Multo sánguine láureas.

Sit laus summa Patri, súmmaque Filio:
Sit par, sancte, tibi glória, Spíritus,
Cujus præsídio prælia sústinent,
Contemptâ nece, Mártyres. Amen.

℣. Viríliter ágite, & confortétur cor vestrum, ℟. Omnes qui sperátis in Dómino. *Ps.* 30.

Ad Magníficat. *Ant.* 8. G. Cùm vos óderint hómines, & exprobráverint propter Fílium hóminis, gaudéte & exultáte; ecce enim merces vestra multa est in cœlo. *Luc.* 6.

Oratio, ut infrà ad Laudes.

[*In Solemnibus-majoribus, ad Completorium : Ant.* 2. A. Complebuntur dies luctûs tui, Sion : non óccidet ultrà sol tuus : pópulus tuus omnes justi. *Is.* 60.

Ad Nunc dimittis.

Ant. 3. E. Sérvient Deo servi ejus, & vidébunt fáciem ejus; & nomen ejus in fróntibus eórum. *Apoc.* 22.]

AD OFFICIUM NOCT.

Invit. Dóminum legítimè certantes coronantem, * Veníte, adorémus. 2. *Tim.* 2.

Ps. 94. Veníte. 2.

Hymnus.

FOrtes cadendo Mártyres,
Quos empta fuso sánguine
Cœlestis ornat púrpura,
Junctis canámus vócibus.

Acti procellis ómnibus,
Sui cruóris flúmine
Vehuntur, & Christo duce,
Portus beátos óccupant.

Sævit tyrannus, állicit,
Temnunt minas, temnunt preces,
Deum minantem dum timent,
Dum munerantem díligunt.

Quem lictor insánus ferit,
Quem cœcus effundit furor,
Amor sacerdos pródigum
Christo cruórem consecrat.

Et ille mixtus sánguini
Quem fudit in ligno Deus,
Fundéntibus placábilem
Orare non cessat Deum.

Impléte vos omnes decet
Passo Deo quod défuit:
Per tot neces læso Patri
Fit plena Christus hóstia.

Æterne tu Verbi Pater,
Æterne Fili par Patri,
Et par utríque Spíritus,
Tibi, Deus, sit glória.
Amen.

IN I. NOCTURNO.

Ant. 3. c. Convenérunt adversùm nos, ut nos disperdant: quómodò potérimus subsístere, nisi tu, Deus, ádjuves nos? 1. *Mach.* 3.

Ant. 5. a. Séquimur te in toto corde, & timémus te, & quærimus fáciem tuam: érue nos, & da glóriam nómini tuo, Dómine. *Dan.* 3.

Ant. 8. G. Omnes qui ostendunt servis tuis mala, confundantur in omnipoténtia tua; & sciant quia tu es Dóminus Deus solus. *Dan.* 3.

℣. Da nobis auxílium de tribulatióne, ℟. Quia vana salus hóminis. *Ps.* 59.

Lectiones de Scriptura occurrente.

℟. *j.* Nos stulti propter Christum, maledícimur, & benedícimus: * Persecutiónem pátimur, & sustinémus: blasphemámur, & obsecrámus. ℣. Propter te, Dómine, mortificámur totâ die: æstimáti sumus sicut oves occisiónis: * Persecutiónem. 1. *Cor.* 4. *Ps.* 43.

℟. *ij.* Quis nos separábit à caritáte Christi? Tribulátio? an angústia? an fames? an persecútio? an gládius? * Neque mors, neque vita póterit nos separáre à caritáte Dei. ℣. Hæc ómnia venérunt super nos, nec oblíti sumus te, Dómine: * Neque mors. *Rom.* 8. *Ps.* 43.

℟. *iij.* Deus omnis grátiæ, qui vocávit nos in æternam suam glóriam in Christo Jesu, * Módicùm passos ipse perfíciet: ipsi glória & impérium † In sécula seculórum. ℣. Rex mundi defunctos nos pro suis légibus in æternæ vitæ resurrectióne suscitábit. * Módicùm. Glória Patri. † In sécula. 1. *Petr.* 5. 2. *Mach.* 7.

IN II. NOCTURNO.

Ant. 7. b. In mortem trádimur propter Jesum, ut & vita Jesu manifestétur in carne nostra mortáli. 2. *Cor.* 4.

Ant. 3. b. Paráti sumus mori, magìs quàm pátrias Dei leges prævaricári. 2. *Mach.* 7.

Ant. 6. F. Propítius sit nobis Deus: non est nobis útile relínquere legem & justítias Dei, ut eámus álterâ viâ. 1. *Mach.* 2.

℣. In Deo faciémus virtútem; ℟. Et ipse ad níhilum dedúcet tribulantes nos. *Ps.* 59.

Lectiones, ut in Proprio.

℟. *iv.* Absit à nobis, ut relinquámus Dóminum, & serviámus diis aliénis. * Dómino Deo nostro serviémus, & obedientes érimus præceptis ejus. ℣. Etsi sunt qui dicantur dii, sive in cœlo, sive in terra; nobis

tamen unus Deus. * Dómino. *Josue* 24. 1. *Cor.* 8.

℟. *v.* Dóminus Deus aspíciet veritátem, & consolábitur in nobis. * Pótius est ab homínibus morti datos spem expectáre à Deo, íterùm ab ipso resuscitandos. ℣. Sicut abundant passiónes Christi in nobis, ita & per Christum abundat consolátio nostra: * Pótius est. 2. *Machab.* 7. 2. *Cor.* 1.

℟. *vj.* Exhibeámus nosmetipsos sicut Dei ministros, in multa patiéntia, in tribulatiónibus, * In necessitátibus, in angústiis, in plagis, in carcéribus. ℣. Omnes qui placuérunt Deo, per multas tribulatiónes transiérunt fidéles, * In. Glória. * In. 2. *Cor.* 6. *Judit.* 8.

IN III. NOCTURNO.

Ant. 7. ç. Ruent in gládio, & in flamma, & in captivitáte; ut conflentur, & dealbentur usque ad tempus præfinítum. *Dan.* 11.

Ant. 4. A. Distenti sunt, non suscipientes redemptiónem, ut meliórem invenírent resurrectiónem. *Hebr.* 11.

Ant. 8. c. Ecce quómodò computáti sunt inter fílios Dei, & inter sanctos sors illórum est! *Sap.* 5.

℣. Salus justórum à Dómino; ℟. Et protector eórum in témpore tribulatiónis. *Ps.* 36.

Evangelium & Homilia, ut in Proprio.

℟. *vij.* Ludíbria & vérbera experti ínsuper & víncula & cárceres, * Lapidáti sunt, secti sunt, tentáti sunt, in occisióne gládii mórtui sunt. ℣. Tradidérunt córpora sua, ne servírent, & ne adorárent omnem deum, excepto Deo suo: * Lapidáti. *Hebr.* 11. *Dan.* 3.

℟. *viij.* Vicérunt propter sánguinem Agni, & propter verbum testimónii sui, & non dilexérunt ánimas suas usque ad mortem: * Proptéreà lætámini, cœli, & qui habitátis in eis. ℣. Módico dolóre sustentáto, sub testamento ætérnæ vitæ effecti sunt: * Proptéreà. *Apoc.* 12. 2. *Mach.* 7.

℟. *ix.* Antíquus diérum judícium dedit sanctis Excelsi; * Et † Regnum obtinuérunt Sancti. ℣. Per fidem operáti sunt justítiam, adepti sunt repromissiónes; * Et. Glória. † Regnum. *Dan.* 7. *Hebr.* 11.

Te Deum.

AD LAUDES.

Ant. 8. G. DAtum est béstiæ bellũ fácere cum Sanctis, & víncere eos. *Apoc.* 13.

Ant. 7. *d.* Elegérunt magis mori, & noluérunt infríngere legem Dei sanctam; & trucidáti sunt. 1. *Mach.* 1.

Ant. 1. f. Si coram homínibus tormenta passi sunt, spes illórum immortalitáte plena est. *Sap.* 3.

Ant. 2. D. In paucis vexáti, in multis benè disponentur; quóniam Deus tentávit eos, & invénit illos dignos se. *Sap.* 3.

Ant. 7. d. Tanquam aurum in fornáce probávit illos, & quasi holocausti hóstiam accépit illos; & in témpore erit respectus illórum. *Sap.* 3.

Capitulum. Jac. 1.

OMne gáudium existimáte, fratres mei, cùm in tentatiónes várias incidéritis; scientes quòd probátio fídei vestræ patiéntiam operatur: patiéntia autem opus perfectum habet.

Hymnus.

QUam, Christe, signasti viam
Primus, profúso sánguine,
Per hanc tui te fórtiter
Ducem sequuntur mílites.

Fossus manus, fossus pedes,
Ovans ad astra tránsvolas;
Et membra trunci Mártyres
Addunt triumpho se tuo.

Omnes in ostro spléndidi
Tuum tribúnal ámbiunt:
Accepta monstrant vúlnera:
Et per tot ora súpplicant.

Audíre si nos réspuis,
Quos críminum moles gravat;
Audi tuos, qui sánguinem
Fudére pro te, Mártyres.

Fac, si tyrannus déficit,
Ne blandiendo mólliùs
Frangat voluptas péctora,
Ipsis tyrannis sævior.

Æterne tu Verbi Pater,
Æterne Fili par Patri,
Et par utríque Spíritus,
Tibi, Deus, sit glória.
Amen.

℣. Multæ tribulatiónes justórum; ℟. Et de ómnibus his liberábit eos Dóminus. *Ps.* 33.

Ad Benedictus. *Ant.* 1. J. Beáti qui persecutiónem patiuntur propter justítiã; quóniam ipsórum est regnum cœlórum. *Matth.* 5.

Oratio.

DEus invisíbilis fortitúdo certántium: adesto, quæsumus, nobis supplicántibus; ut qui hodiernâ die sanctórum Mártyrum tuórum *N.* & *N.* gloriósum triumphum recólimus: eórum méritis & précibus contra spirituália nequítiæ muniámur. Per Dóminum nostrum.

Alia Oratio.

OMnípotens sempitérne Deus, qui in Sanctórum tuórum córdibus flammam tuæ dilectiónis accendis; da méntibus nostris eamdem fídei caritatísque virtútem: ut Mártyrum tuórum *N.* & so-

ciórum, quorum gaudémus victóriis, proficiámus exemplis. Per Dóminum.

Alia Oratio.

COncéde, quæsumus, omnípotens Deus; ut sanctórum Mártyrum tuórum *N.* & *N.* quorum celebrámus victórias: participémus & præmiis. Per.

Alia Oratio.

DEus, qui in córdibus Mártyrum tuórum *N.* & *N.* flammas tantæ dilectiónis accendisti; ut mundi nec blandítiis, nec terróribus vincerentur: da nobis eumdem tuæ caritátis affectum; ut te unum possidére cupientes, te unum amíttere metuentes: ómnia mundi próspera, & advérsa æquáliter despiciámus. Per Dñum.

AD PRIMAM.

Ant. 8. G. Datum est béstiæ.

AD TERTIAM.

Ant. 7. *d.* Elegérunt.

Capitulum. Sap. 3.

JUstórum ánimæ in manu Dei sunt, & non tanget illos tormentum mortis: Visi sunt óculis insipiéntium mori, & æstimáta est afflíctio éxitus illórum; & quod à nobis est iter, extermínium: illi autem sunt in pace.

℟. *br.* Custódit Dóminus * Animas Sanctórum suórum. Custódit. ℣. De manu peccatóris * liberábit * Animas. Glória Patri. Custódit. *Ps.* 96.

℣. Dóminus loquétur pacem in plebem suam, ℟. Et super Sanctos suos. *Ps.* 84.

AD SEXTAM.

Ant. 1. f. Si coram homínibus.

Capitulum. 2. Cor. 4.

QUod in præsenti est momentáneum & leve tribulatiónis nostræ, suprà modum in sublimitáte æternũ glóriæ pondus operátur in nobis: non contemplántibus nobis quæ videntur, sed quæ non videntur; Quæ enim videntur, temporália sunt: quæ autem non videntur, æterna sunt.

℟. *br.* Probasti nos, Deus, * Et eduxisti nos in refrigérium. Probasti. ℣. Igne nos examinasti * sicut examinátur argentum, * Et eduxisti. Glória Patri. Probasti. *Ps.* 65.

℣. Lætáti sumus pro diébus quibus nos humiliasti, ℟. Annis quibus vídimus mala. *Ps.* 89.

AD NONAM.

Ant. 7. d. Tanquam aurum.

Capitulum. Isaiæ 9.

LÆtabuntur coram te, sicut qui lætantur in messe; sicut exultant victóres captà prædâ: quando dívidunt spólia.

℟. *br.* Qui séminant in lácrymis, * In exultatióne metent. Qui. ℣. Euntes

ibant & flebant, * mittentes sémina sua; * In exultatióne metent. Glória Patri. Qui séminant.

℣. Venientes vénient cum exultatióne, ℟. Portantes manípulos suos. *Ps.* 125.

AD II. VESPERAS.

Ant. 2. D. VIdi ánimas interfectórum propter verbum Dei, & propter testimónium quod habébant. *Apoc.* 6.

Ant. 4. *D.* Stabant ante thronũ in conspectu Agni; & palmæ in mánibus eórum. *Apoc.* 7.

Ant. 8. G. Venérunt de tribulatióne magna, & lavérunt stolas suas, & dealbavérunt eas in sánguine Agni. *Apoc.* 7.

Ant. 1. *D.* Ante thronum Dei sunt, & sérviunt ei die ac nocte in templo ejus; & qui sedet in throno, habitábit super illos. *Apoc.* 7.

Ant. 3. a. Non esúrient, neque sítient ámpliùs; nec cadet super illos sol, neque ullus æstus. *Apoc.* 7.

Capitulum. Apoc. 21.

ABsterget Deus omnem lácrymam ab óculis eórum, & mors ultrà non erit; neque luctus, neque clamor, neque dolor erit ultrà: quia prima abiérunt.

Hymnus, Christi Martyribus. *ut in I. Vesperis.*

℣. In æternum exultábunt, ℟. Et habitábis in eis. *Ps.* 5.

Ad Magníficat. *Ant.* 8. *G.* Datæ sunt illis síngulæ stolæ albæ; & dictum est illis ut requiéscerent, donec compleantur conservi eórum, qui interficiendi sunt sicut & illi. *Apoc.* 6.

Oratio, ut suprà ad Laudes.

COMMUNE PONTIFICUM.

IN I. VESPERIS.

Ant. 3. a. SUscitábo mihi sacerdótem fidélem, qui juxta cor meum & ánimam meã fáciet. 1. *Reg.* 2.

Ant. 8. *G.* Elégi eum ex ómnibus mihi in sacerdótem, ut ascénderet ad altáre meum, & adoléret mihi incensum. 1. *Reg.* 2.

Ant. 2. D. Ædificábo ei domum fidélem; & ambulábit coram Christo meo cunctis diébus. 1. *Reg.* 2.

Ant. 5. C. Erit ipsi pactum sacerdótii sempiternum, quia zelátus est pro Deo suo, & expiávit scelus filiórum Israel. *Num.* 25.

Ant. 1. f. Quemcumque elégerit Dóminus, ipse erit sanctus. *Num.* 16.

Capitulum. Hebr. 5.

NEc quisquam sumit sibi honórem, sed qui vocátur à Deo, tanquam Aaron; Sic & Christus non semetipsum clarificávit ut

póntifex fíeret, ſed qui locútus eſt ad eum : Fílius meus es tu, ego hódie génui te; quemadmodùm & in álio loco dicit : Tu es ſacerdos in æternum ſecundùm órdinem Melchíſedech.

Hymnus.

CHriſte, Paſtórum caput atque princeps,
Præſulis feſtam veneráta lucem,
Débitis ſupplex tua templa votis
Turba frequentat.

Ille non vano ténuit tremendam
Spíritu ſedem, próprio nec auſu :
Sed ſacrum juſſus, Dómino vocante,
Sumpſit honórem.

Strénuum bello púgilem ſuperni
Chríſmatis pleno tuus unxit intùs
Spíritus cornu, poſuitque ſanctam
Páſcere gentem.

Fit gregis paſtor, pater atque forma :
Lætus impendit ſua, ſeque; ſervus
Omnium, curis gravis, omnibuſque
Omnia factus.

Pro reis orat, réficit gementes,
Erigit lapſos, tenebraſque pellit,
Fit potens verbo, docet alta, pravum
Cónterit hoſtem.

Fac ut illíus précibus juvémur,
Chriſte; fac Patrem, pariterque tecum
Spíritum jugi celebrémus hymno
Omne per ævum.
Amen.

℣. Beátus quem elegiſti & aſſumpſiſti : ℟. Inhabitábit in átriis tuis. *Pſ.* 64.

Ad Magníficat. *Ant.* 4. f. Elégit ipſum Dóminus ab omni vivente offerre ſacrifícium Deo, incenſum & bonum odórem pro pópulo ſuo. *Eccli.* 45.

Oratio, ut infrà ad Laudes.

[*In Solemnibus-majoribus, ad Completorium : Ant.* 3. *à.* Die noctúque fugiébat ſomnus ab óculis meis pro grégibus tuis, Dñe. *Gen.* 31.

Ad Nunc dimittis.

Ant. 7. G. Cùm vénerit Dóminus, & pulſáverit, beáti ſervi quos invénerit vigilantes. *Luc.* 12.]

AD OFFICIUM NOCT.

Invit. Chriſtum Paſtórum príncipem, * Veníte, adorémus. 1. *Petr.* 5.

Pſ. 94. Veníte. 2.

Hymnus.

CHriſte, decréto Patris inſtitútus
Póntifex ſummo, tibi; qui fidéles

Quos legis, formas pópulis regendis
Ipse ministros:

Hunc juvat festo celebráre cantu,
Qui licèt magnis méritis abundans,
Flens & invítus, duce te, tremendum
Sumpsit honórem.

Nóverat quantis páteat periclis
Ille, qui summos ápices adeptus,
Omnium curas, sibi raptus uni,
Sústinet omnes.

Fécerat fervens amor inquiétum:
Quò gregis cari pia cura poscit,
Advolat promptus: mora non euntem
Ulla retardat.

Dux iter, vitâ præeunte, monstrat;
Cómprobat factis sua dicta magnis;
Et domum sanctam bene olente Christi
Implet odóre.

Lux erat cœco, cólumen labanti,
Una spes lapso, mísero levámen,
Próvidus cunctis pater, omnibusque
Omnia factus.

Christe Pastórum bonus ipse Pastor,
Qui greges pascis próprio cruóre,
Fac ut æternæ súbeant opíma
Páscua vitæ.
Amen.

IN I. NOCTURNO.

Ant. 2. D. Vocávit eum Dóminus, & ait: Vidi afflictiónem pópuli mei: veni, & mittam te, ut edúcas pópulum meum. *Exod.* 3.

Ant. 1. g. Dixit ad Deum: Quis sum ego, ut vadam & edúcam fílios Israel? Qui dixit ei: Ego ero tecum. *Exod.* 3.

Ant. 8. G. Vade in hac fortitúdine tua, & liberábis Israel: scito quòd míserim te. *Judic.* 6.

℣. Pósui adjutórium in potente, ℟. Et exaltávi electum de plebe mea. *Ps.* 88.

Lectiones de Scriptura occurrente.

℟. *j.* Rectórem te posuérunt? noli extolli: * Esto in illis quasi unus ex ipsis; curam illórum habe. ℣. Si quis vult primus esse, erit ómnium novíssimus, & ómnium minister: * Esto. *Eccli.* 32. *Marc.* 9.

℟. *ij.* Speculatórem dedi te dómui Israel. * Audiens ergo ex ore meo sermónem, annuntiábis eis ex me. ℣. In mente habe quáliter accéperis, & audíeris, & serva: * Audiens. *Ezech.* 33. *Apoc.* 3.

℟. *iij.* Accéde ad altáre, & ímmola pro peccáto tuo:

* Offer holocaustum, & † Deprecáre pro te & pro pópulo. ℣. Debet Póntifex quemádmodùm pro pópulo, ita étiam & pro semetipso offerre pro peccátis. * Offer. Glória Patri. † Deprecáre. *Levit.* 9. *Hebr.* 5.

IN II. NOCTURNO.

Ant. 5. a. In lege Dómini congregatiónem judicávit, & in fide sua probátus est Prophéta; & cógnitus est in verbis suis fidélis. *Eccli.* 46.

Ant. 3. à. Dedit illis legem, ne oblivisceréntur præcepta Dómini, & ut non exerrárent méntibus; & hortabátur ne legem amovérent à corde suo. 2. *Mach.* 2.

Ant. 8. c. Apériet os suum, & in oratióne confitébitur Dómino; & ipse díriget consílium ejus & disciplínam. *Eccli.* 39.

℣. Invocábant Dóminum sacerdótes ejus : ℟. Ipse exaudiébat eos, & loquebátur ad eos. *Ps.* 98.

Lectiones, ut in Proprio.

℟. *iv.* Audívit eum Dóminus & vocem ipsíus, & dedit illi præcepta, & legem vitæ & disciplínæ, * Docére Jacob testaméntum suum, & judícia sua Israel. ℣. Hic est qui fuit in Ecclésia cum pátribus nostris, qui accépit verba vitæ dare nobis, * Docére. *Eccli.* 45. *Act.* 7.

℟. *v.* Pactum meum fuit cum eo vitæ & pacis; & dedi ei timórem, & tímuit me : * Lex veritátis fuit in ore ejus; & iníquitas non est inventa in lábiis ejus. ℣. Fidélis erat in tota domo ejus tanquam fámulus, in testimónium eórum quæ dicenda erant : * Lex. *Malach.* 2. *Hebr.* 3.

℟. *vj.* In pace & in æquitáte ambulávit, & multos avertit ab iniquitáte : * Lábia enim sacerdótis custódient sciéntiam, & legem requírent ex ore ejus; † Quia ángelus Dómini exercítuum est. ℣. Oportet Epíscopum amplecti eum, qui secundùm doctrínam est, fidélem sermónem; ut potens sit exhortári in doctrína sana. * Lábia. Glória Patri. † Quia ángelus. *Malach.* 2. *Tit.* 1.

IN III. NOCTURNO.

Ant. 4. A. In omni ópere dedit confessiónem Sancto & Excelso in verbo glóriæ. *Eccli.* 47.

Ant. 7. *d.* Erogávit pecúnias multas : justítiam & fidem conservávit genti suæ; & exquisívit omni modo exaltáre pópulum suum. 1. *Mach.* 14.

Ant. 1. *a.* Non recédet memória ejus, & nomen ejus requirétur à gene-

ratióne in generatiónem. *Eccli.* 39.

℣. Justítia ejus manet in séculum séculi ℟. Cornu ejus exaltábitur in glória. *Ps.* 111.

Evangelium & Homilia, ut in Proprio.

℟. *vij.* Quis est fidélis servus & prudens, quem constítuit dóminus suus super famíliam suam, ut det illis cibum in témpore? * Beátus ille servus, quem, cùm vénerit dóminus ejus, invénerit sic facientem. ℣. A dómino suo præpósitus ómnibus, gubernábat créditam sibi domum: * Beátus. *Matth.* 24. *Genes.* 39.

℟. *viij.* Dóminus supra ómnia quæ póssidet, constítuet illum: * Omni autem cui multum datum est, multum quærétur ab eo; & cui commendavérunt multum, plus petent ab eo. ℣. In manu Dei potestas terræ, & útilem rectórem suscitábit in tempus super illam. * Omni autem. *Luc.* 12. *Eccli.* 10.

℟. *ix.* Euge, serve bone & fidélis; quia super pauca fuisti fidélis, super multa te constítuam: * Intra in gáudium dómini tui. ℣. Super pópulum meum constítui te: sapiéntia & sciéntia data sunt tibi; & glóriam dabo tibi: * Intra. Glória. * Intra. *Mat.* 25. 2. *Paral.* 1.

Te Deum.

AD LAUDES.

Ant. 7. a. QUi intrat per óstium, pastor est óvium: huic ostiárius áperit; & oves vocem ejus áudiunt. *Joan.* 10.

Ant. 2. D. Próprias oves vocat nominátim, & edúcit eas, & ante eas vadit. *Joan.* 10.

Ant. 7. d. Oves illum sequuntur, quia sciunt vocem ejus; aliénum autem non sequuntur, sed fúgiunt ab eo. *Joan.* 10.

Ant. 6. F. Si perdíderit unam ex illis, vadit ad illam, donec invéniat eam; & cùm invénerit, impónit in húmeros suos gaudens. *Luc.* 15.

Ant. 8. G. Fur venit ut perdat; mercenárius videt lupum, & fugit: bonus pastor ánimam suam dat pro óvibus suis. *Joan.* 10.

Capitulum. 1. Petr. 5.

PAscite qui in vobis est gregem Dei, providentes non coactè, sed spontáneè secundùm Deum; neque turpis lucri grátiâ, sed voluntáriè; neque ut dominantes in cleris: sed forma facti gregis ex ánimo.

Hymnus.

JEsu, Sacerdótum decus,
In hac die, quâ glóriâ
Sanctum corónas præsulem,
Votis adesto súpplicum.

Sui probátus præmium
Amóris, & pignus tui,
A Patre tráditos tibi
Accépit

Accépit agnos páscere.
Hos novit, & præit vocans
In tuta quemque páscua,
Victumque præbet: áudiunt,
Sequuntur & vivunt oves.
Quam sentit errantem jugis,
Hanc nocte quærit ac die;
Et gaudet inventam suo
Portans ovíli réddere.
Arcet frementes béstias,
Lupi retundit ímpetus,
Dolosque fallit, vel mori
Caro parátus pro grege.
Offert frequentem víctimam
Cum plebe Pastor ínnocens;
Secumque devótum gregem
Pius sacerdos ímmolat.
Supréme Christe Póntifex,
Jugis tibi sit glória,
Cum Patre, cumque Spíritu,
In sempiterna sécula.
Amen.

℣. Elégit Dóminus servum suum, ℟. Páscere hereditátem suam. *Ps.* 77.

Ad Benedictus. *Ant.* 1. D. Ego sum óstium: per me si quis introíerit, salvábitur; & ingrediétur, & egrediétur, & páscua invéniet. *Joan.* 10.

Oratio.

DEus, qui pópulis tuis indulgéntiâ cónsulis, & amóre domináris: quique illis regendis vicários caritátis tuæ præficis ministros; da, quæsumus, intercedente beáto *N.* Pontífice, spíritum sapiéntiæ, quibus præesse dedisti Ecclésiæ tuæ: ut de profectu sanctárum óvium fiant gáudia æterna Pastórum. Per Dóminum nostrum.

Alia Oratio.

DEus, fidélium lumen & pastor animárum, qui beátum *N.* Epíscopum in Ecclésia posuisti: ut oves tuas verbo pásceret, & informáret exemplo; da nobis ejus intercessióne, & fidem serváre quam verbo dócuit: & vitam sequi quam exemplo monstrávit. Per Dóminum nostrum.

Alia Oratio.

QUæsumus, Dómine, cleméntiam tuam in hac die, quam tránsitu sacro beáti *N.* Pontíficis consecrasti; ut des nobis illam sequi doctrínam, quam ille & verbo dócuit: & ópere complévit. Per Dóminum nostrum.

Alia Oratio.

EXaudi, quæsumus, Dómine, preces nostras, quas in beáti *N.* Pontíficis tui solemnitáte deférimus; & qui tibi dignè méruit famulári, ejus intercedéntibus méritis: ab ómnibus nos absolve peccátis. Per Dóminum nostrum.

Si sint plures, Oratio.

DEus, qui beátos Pontífices *N.* & *N.* ad pascendum pópulum tuum, spíritu veritátis & dilectiónis implevisti; præsta ut quorum festivitátem venerando ágimus: eórum imitatióne proficiámus, & intercessióne sublevémur. Per Dóminum nostrum.

Si sit Pontifex Lugdunensis, Oratio.

DA nobis, quæsumus, omnípotens Deus, Ducis & Pastóris nostri *N.* dignè memóriam venerári; & sicut illum, quibus præerat, verbo & exemplo prodesse voluisti: ita ipsius apud te semper intercessiónis suffrágia sentiámus. Per Dóminum nostrum.

AD PRIMAM.

Ant. 7. a. Qui intrat per óstium.

AD TERTIAM.

Ant. 2. D. Próprias oves.

Capitulum. Prov. 27.

DIligenter agnosce vultum pécoris tui, tuosque greges consídera; non enim habébis júgiter potestátem: sed coróna tribuétur in generatiónem & generatiónem.

℟. *br.* Deus protector meus, * In ipso sperávi. Deus. ℣. Qui subdit * pópulum meum sub me, * In ipso. Glória Patri. Deus. *Ps.* 143.

℣. Nisi Dóminus custodíerit civitátem, ℟. Frustrà vígilat qui custódit eam. *Ps.* 126.

AD SEXTAM.

Ant. 7. d. Oves.

Capitulum. Jerem. 3.

INtrodúcam vos in Sion; & dabo vobis Pastóres juxta cor meum: & pascent vos sciéntiâ & doctrínâ.

℟. *br.* Deduxit eos * In viam rectam. Deduxit. ℣. Ut irent * in civitátem habitatiónis, * In viam rectam. Glória Patri. Deduxit. *Ps.* 106.

℣. Abstulit sicut oves pópulum suum, ℟. Et deduxit eos in spe. *Ps.* 77.

AD NONAM.

Ant. 8. G. Fur venit.

Capitulum. Act. 20.

ATténdite vobis, & universo gregi; in quo vos Spíritus sanctus pósuit Epíscopos régere Ecclésiam Dei: quam acquisívit sánguine suo.

℟. *br.* Pavit eos * In innocéntia cordis sui. Pavit eos. ℣. Et in intelléctibus mánuum suárum * deduxit eos, * In innocéntia. Glória. Pavit eos. *Ps.* 77.

℣. Nos pópulus tuus & oves páscuæ tuæ, ℟. Confitébimur tibi in séculum. *Ps.* 78.

AD II. VESPERAS.

Ant. 3. a. ECclésiæ factus sum ego minister se-

cúndùm dispensatiónē Dei, quæ data est mihi in vos, ut ímpleam verbum Dei. *Coloss.* 1.

Ant. 4. E. Scitis quómodò nihil subtráxerim utílium, quóminùs annuntiárem vobis, & docérem vos públicè, & per domos. *Act.* 20.

Ant. 1. D. Mundus sum à sánguine ómnium; non enim subterfúgi quóminùs annuntiárem omne consílium Dei vobis. *Act.* 20.

Ant. 8. G. Nihil véreor, nec fácio ánimam meā pretiosiórem quàm me, dúmmodò consummem cursum meum, & ministérium verbi quod accépi à Dómino Jesu. *Act.* 20.

Ant. 7. c. Absit à me hoc peccátum in Dóminum, ut cessem oráre pro vobis; & docébo vos viam bonam & rectam. 1. *Reg.* 12.

Capitulum. Act. 20.

NOcte & die non cessávi, cum lácrymis monens unumquemque vestrûm; & nunc commendo vos Deo, & verbo grátiæ ipsíus, qui potens est ædificáre & dare hereditátem in sanctificátis ómnibus.

Hymnus, Christe, Pastórum. *ut in I. Vesperis.*

℣. Salvum fecit Dóminus Christum suum: ℟. Exáudiet illum de cœlo sancto suo. *Ps.* 19.

Ad Magníficat. *Ant.* 5. C. Sacerdótes tui induantur salútem: Dómine Deus, ne avérteris fáciem Christi tui: memento misericordiárum servi tui. 2. *Paral.* 6.

Oratio, ut suprà ad Laudes.

COMMUNE DOCTORUM.

IN I. VESPERIS.

Ant. 4. E. A Deo profecta est sapiéntia: & in ore fidéli abundábit; & Dominátor dabit eam illi. *Eccli.* 15.

Ant. 5. C. Denudábit absconsa sua illi, & thesaurizábit super illum sciéntiam & intelléctum justítiæ. *Eccli.* 4.

Ant. 8. G. Firmábitur in illo & non flectétur; & continébit illum, & non confundétur; & exaltábit illum apud próximos suos. *Eccli.* 15.

Ant. 3. a. In médio Ecclésiæ apériet os ejus, & adimplébit illum spíritu sapiéntiæ & intellectûs. *Eccli.* 15.

Ant. 1. D. Stolâ glóriæ véstiet illum, & nómine æterno hereditábit illum. *Eccli.* 15.

Capitulum. Eccli. 51.

ANimam meam direxi ad sapiéntiam, & in agnitióne invéni eam; pos-

ſedi cum ipſa cor ab initio : propter hoc non derelinquar.

Hymnus.

O Qui perpétuus nos mónitor doces,
Vox æterna Patris, Chriſte, vicários
Doctóres, pátrias cùm rémeas domos,
Nobis quàm benè súppetis !

Hi ſemper vígilant, ne quid adúlterum
Corrumpat fídei virgíneum decus :
Lædi vel léviter non pátitur fides,
His cuſtódibus íntegra.

Infámes ábolent relíquias deûm :
Erróres ábigunt, crímina dédocent :
Chriſto reſtítuunt, quos malè crédulos
Mendax lúſerat hæreſis.

Patrum canítiem, tot venerábiles
Rugas objíciunt, unde nitet fides :
Quæ ſunt priſca, docent, quæ nova ſúbruunt :
Servant depóſitum Dei.

Sit ſupréma tibi glória, Véritas,
Quæ per ſcripta Patrum quando foris ſonas,
Nullo vocis egens, corda doces, ſono,
Et te méntibus ínſeris.
Amen.

℣. Beátus homo quem tu erudíeris, Dómine ;
℟. Et de lege tua docúeris eum. *Pſ.* 93.

Ad Magníficat. *Ant.* 7. G. Beátus qui excógitat vias ſapiéntiæ in corde ſuo, vadens poſt illam quaſi inveſtigátor : protegétur ſub tégmine illíus à fervóre, & in glória ejus requieſcet. *Eccli.* 14.

Oratio, ut infrà ad Laudes.

[*In Solemnibus-majoribus, ad Completorium : Ant.* 3. à. Dedit illi Dóminus in præceptis ſuis poteſtátem docére Jacob teſtimónia, & in lege ſua lucem dare Iſrael. *Eccli.* 45.

Ad Nunc dimittis.

Ant. 6. C. Qui vigiláverit propter ſapiéntiam, citò ſecúrus erit ; quóniam dignos ſeipsâ círcuit quærens, & in viis oſtendit ſe illis hiláriter. *Sap.* 6.]

AD OFFICIUM NOCT.

Invit. Fontem ſapiéntiæ Dóminum, * Venite, adorémus. *Eccli.* 1.

Pſ. 94. Veníte. 2.

Hymnus.

JAm nunc, quæ númeras tot tibi víndices,
Effer ſidéreum Relígio caput :
Quot ſunt mota tibi prælia, nóbiles
Tot nectis tibi láureas.

Cùm per mille neces impíetas furit,
Oppónis válido péctore mártyres :

Cùm per mille dolos décipit hæresis,
Doctóres tibi súscitas.
Quando sparsa lues úndique críminum,
Hi gliscens vítium prótinùs ámputant:
Quando plúrima nox méntibus íncubat,
Hi plenum révehunt diẽ.
Firmant instábiles, & dúbios regunt:
Monstrant tuta procul líttora náufragis:
Nobis, qui véhimur cæca per æquora,
Lucent perpétuæ faces.
Quæ dixêre tuis cónsona sénsibus,
Nostris illa, Deus, córdibus ímprimas:
Quos terris cólimus, quos séquimur duces,
Fac nos móribus ássequi.
Sit supréma tibi glória, Véritas,
Quæ per scripta Patrum, quando foris sonas,
Nullo vocis egens, corda doces, sono,
Et te méntibus ínseris. Amen.

IN I. NOCTURNO.

Ant. 3. a. Sapiéntia non est multis manifesta; quibus autem cógnita est, pérmanet usque ad conspectum Dei. *Eccli.* 6.

Ant. 4. E. Os prudentis quæritur in Ecclésia, & verba illíus cogitábunt in córdibus suis. *Eccli.* 21.

Ant. 5. a. Sciéntia sapientis tanquam inundátio abundábit, & consílium illíus sicut fons vitæ pérmanet. *Eccli.* 21.

℣. Os justi meditábitur sapiéntiam, ℟. Et lingua ejus loquétur judíciũ. *Ps.* 36.

Lectiones de Scriptura occurrente.

℟. *j.* Sápiens apériet os suum in oratióne; * Si enim Dóminus magnus volúerit, spíritu intelligéntiæ replébit illum. ℣. Si quis vestrûm índiget sapiéntiâ, póstulet à Deo qui dat ómnibus affluenter; * Si enim. *Eccli.* 39. *Jac.* 1.

℟. *ij.* Ipse tanquam imbres mittet elóquia sapiéntiæ suæ; * Ipse palàm fáciet disciplínam doctrínæ suæ, & in lege testamenti Dñi gloriábitur. ℣. Multos filiórum Israel convertet ad Dóminum Deum ipsórum: * Ipse palàm. *Eccli.* 39. *Luc.* 1.

℟. *iij.* Omnis scriba doctus in regno cœlórum, * Símilis est hómini patrifamílias qui † Profert de thesauro suo nova & vétera. ℣. In corde prudentis requiescit sapiéntia, & indoctos quosque erúdiet: * Símilis. Glória Patri. † Profert. *Matth.* 13. *Prov.* 14.

IN II. NOCTURNO.

Ant. 7. ç. Ecce dedi verba mea in ore tuo; ecce constítui te ut evellas, & dé-

ſtruas, & diſperdas, & ædífices, & plantes. *Jerem.* 1.

Ant. 8. G. Ne retíneas verbum in témpore salútis : in lingua enim sapiéntia dignóſcitur; & ſenſus, & ſciéntia, & doctrína in verbo ſenſáti. *Eccli.* 4.

Ant. 2. D. Depóſitum cuſtódi, devítans profánas vocum novitátes, & oppoſitiónes falſi nóminis ſciéntiæ. 1. *Tim.* 6.

℣. Deus, docuiſti me à juventúte mea : ℟. Pronuntiábo mirabília tua. *Pſ.* 70.

Lectiones, ut in Proprio.

℟. *iv.* Qui habet ſermónem meum, loquátur ſermónem meum verè.* Numquid non verba mea ſunt quaſi ignis, & quaſi málleus cónterens petram? ℣. Si quis volúerit voluntátem fácere ejus qui miſit me, cognoſcet de doctrína, utrùm ex Deo ſit. * Numquid. *Jerem.* 23. *Joan.* 7.

℟. *v.* Ponam verba mea in ore ejus, loqueturque ómnia quæ præcépero illi; * Qui autem verba ejus audíre nolúerit, ego ultor exiſtam. ℣. Qui à ſemetipſo lóquitur, glóriam própriam quærit : qui quærit glóriam ejus qui miſit eum, hic verax eſt; * Qui autem. *Deut.* 18. *Joan.* 7.

℟. *vj.* Dabo te, dicit Dóminus, in murum æreũ, fortem : * Et bellábunt adversùm te; & † Non prævalébunt, quia ego tecum ſum. ℣. Exurgent viri loquentes perverſa, ut abdúcant diſcípulos poſt ſe : * Et. Glória Patri. † Non. *Jerem.* 15. *Act.* 20.

IN III. NOCTURNO.

Ant. 4. f. Propóſui ſapiéntiam addúcere mihi ad convivendum; ſciens quóniam mecum communicábit de bonis. *Sap.* 8.

Ant. 7. d. Quæſívi ſapiéntiam palàm in oratióne mea; & efflóruit tanquam præcox uva. *Eccli.* 51.

Ant. 1. f. Inventi ſunt ſermónes tui, Dómine; & comédi eos : & factum eſt mihi verbum tuum in lætítiam cordis mei. *Jerem.* 15.

℣. Scrutábor legem tuam, Dómine; ℟. Et cuſtódiam illam in toto corde meo. *Pſ.* 118.

Evangelium & Homilia, ut in Proprio.

℟. *vij.* Super ſalútem & ſpéciem dilexi ſapiéntiam; * Et propóſui pro luce habére illam : venérunt autem mihi ómnia bona páriter cum illa. ℣. Quæ deſurſum eſt ſapiéntia, pudíca eſt, pacífica, plena miſericórdiâ & frúctibus bonis; * Et. *Sap.* 7. *Jac.* 3.

℟. *viij.* Optávi & datus eſt mihi ſenſus : & invocávi, & venit in me ſpíritus ſapiéntiæ : & præpóſui illam regnis & ſédibus,

* Et divítias nihil esse duxi in comparatióne illíus. ℣. Exístimo ómnia detrimentum esse propter eminentem sciéntiam Jesu Christi Dómini mei; * Et. *Sap.* 7. *Philipp.* 3.

℟. *ix.* Sapiéntia bonórum ómnium mater est; quam sine fictióne dídici, & sine invídia commúnico: infinítus enim thesaurus est; * Quo qui usi sunt, † Partícipes facti sunt amicítiæ Dei. ℣. Bonus homo de bono thesauro cordis sui profert bonum; * Quo. Glória. † Partícipes. *Sap.* 7. *Luc.* 6.

Te Deum.

AD LAUDES.

Ant. 2. D. DOminus dedit mihi linguam erudítam, ut sciam sustentáre eum qui lassus est, verbo. *If.* 50.

Ant. 6. F. Sermo meus non in persuasibílibus humánæ sapiéntiæ verbis; sed in ostensióne Spíritûs & virtútis. 1. *Cor.* 2.

Ant. 3. c. Auxílio adjútus Dei sto, testíficans minóri atque majóri, nihil extra dicens quàm ea quæ Prophétæ locúti sunt. *Act.* 26.

Ant. 4. f. Non judicávi me scire áliquid inter vos, nisi Jesum Christū, & hunc crucifixum. 1. *Cor.* 2.

Ant. 5. a. Si nóverim mystéria ómnia, & omnem sciéntiam, caritátem autem non habúero, nihil sum. 1. *Cor.* 13.

Capitulum. Sap. 7.

MIhi dedit Deus dícere ex senténtia, & præsúmere digna horum quæ mihi dantur; quóniam ipse sapiéntiæ dux est, & sapiéntium emendátor: in manu enim illíus, & nos, & sermónes nostri, & omnis sapiéntia, & óperum sciéntia, & disciplína.

Hymnus.

VOs succensa Deo spléndida lúmina:
Vos sal, nos hómines quo sápimus Deum;
Ævum, puri ánimo, móribus íntegri,
Quo condímur in álterum.
Per vos Relígio, tutáque Véritas,
Per vos virgíneis fulget honóribus:
Per vos Christus amat pándere dívites
Thesauros sapiéntiæ.
Vestris unda fluit pura canálibus;
Christi floret ager; munda nitet seges:
Lac aptum púeris, & sólidum viris
Cauti sufficitis cibum.
Hi sunt, summe Deus, qui tibi mílitant;
Hi sunt, qui stábiles ædíficant domos:
Unâ docta cohors arma tenet manu,

Muros cónſtruit álterâ.
Viciſtis ſtygias vos quibus hæreſes,
Hæc nos accípimus tela ſupérſtites;
His pugnámus adhuc, nec dúbio éxitu;
His armis quoque víncimus.
Sit ſupréma tibi glória, Véritas,
Quæ per ſcripta Patrum quando foris ſonas,
Nullo vocis egens, corda doces, ſono
Et te méntibus ínſeris. Amen.

℣. Annuntiávi juſtítiam tuam in ecclésia magna: ℟. Ecce lábia mea non prohibébo: Dómine, tu ſciſti. *Pſ.* 39.

Ad Benedictus. *Ant.* 1. J. Sapiéntia & fortitúdo Dómini ſunt: tibi, Deus, confíteor, teque laudo; quia ſapiéntiam & fortitúdinem dediſti mihi. *Dan.* 12.

Oratio.

OMnípotens ætérne Deus, qui Ecclésiæ tuæ fílios, ſicut non ceſſas erudíre, ita non désinis adjuváre; da fidélibus tuis, interceſſióne beáti *N.* quem eis ætérnæ ſalútis miniſtrum tribuiſti: ut, te miſerante, ſciéntiam recta faciendi, & virtútem cápiant exequendi. Per Dóminum.

Alia Oratio.

EXcita, Dómine, in Ecclésia tua Spíritum, quo beátus *N.* ſervívit; ut eódem nos replente, ſtudeámus amáre quod amávit: & ópere exercére quod dócuit. Per Dóminum.... in unitáte ejuſdem.

AD PRIMAM.

Ant. 2. D. Dóminus.

AD TERTIAM.

Ant. 6. F. Sermo meus.

Capitulum. 1. Cor. 12.

UNicuíque datur maniféſtátio Spíritûs ad utilitátem; álii quidem per Spíritum datur ſermo ſapiéntiæ: álii autem ſermo ſciéntiæ ſecundùm eumdem Spíritum.

℟. *br.* Da mihi intelléctum, * Et ſcrutábor legem tuam. Da mihi. ℣. Státue ſervo tuo * elóquium tuum, Dñe, * Et Glória. Da mihi. *Pſ.* 118.

℣. Os meum loquétur ſapiéntiam, ℟. Et meditátio cordis mei prudéntiam. *Pſ.* 48.

AD SEXTAM.

Ant. 3. c. Auxílio.

Capitulum. 1. Tim. 6.

SI quis áliter docet, & non acquieſcit ſanis ſermónibus Dómini noſtri Jeſu Chriſti; & ei quæ ſecundùm pietátem eſt doctrínæ: ſuperbus eſt, nihil ſciens.

℟. *br.* Viam veritátis elégi, * Judícia tua non ſum oblítus. Viam. ℣. Adhæſi * teſtimóniis tuis,

Dómine, * Judícia. Glória Patri. Viam.

℣. A judíciis tuis non declinávi; ℟. Quia tu legem posuisti mihi. *Ps.* 118.

AD NONAM.

Ant. 5. a. Si nóverim.

Capitulum. 1. Tim. 1.

Finis præcepti est cáritas de corde puro, & consciéntia bona, & fide non ficta; à quibus quidam aberrantes, conversi sunt in vanilóquium: volentes esse legis doctóres; non intelligentes neque quæ loquuntur: neque de quibus affirmant.

℟. *br.* Veritátem tuam * Et salutáre tuum dixi. Veritátem. ℣. Non abscondi misericórdiam tuam, * & veritátem tuam; * Et salutáre. Glória Patri. Veritátem. *Ps.* 39.

℣. Pronuntiávi ómnia judícia oris tui: ℟. In via testimoniórum tuórum delectátus sum. *Ps.* 118.

AD II. VESPERAS.

Ant. 1. f. Fuit gratus Deo, erudítus omni sapiéntiâ; & erat potens in verbis & in opéribus suis. *Act.* 7.

Ant. 5. C. Juxta manum Dei sui bonam super se, parávit cor suum, ut investigáret legem Dómini, & fáceret, & docéret. 1. *Esdr.* 7.

Ant. 8. c. Postquàm se ámpliùs dedit ad diligéntiam lectiónis legis & prophetárum, vóluit & ipse scríbere quæ ad doctrínam & sapiéntiam pértinent. *Prolog. Eccli.*

Ant. 3. a. Cùm esset sapientíssimus, dócuit pópulum: quæsivit verba utília, & conscripsit sermónes rectíssimos ac veritáte plenos. *Eccles.* 12.

Ant. 4. E. Sapiéntiam ejus enarrábunt gentes; & laudem ejus enuntiábit Ecclésia. *Eccli.* 39.

Capitulum. Prov. 3.

Beátus homo qui invénit sapiéntiam, & qui áffluit prudéntiâ: mélior est acquisítio ejus negotiatióne argenti & auri primi, & puríssimi fructus ejus; pretiósior est cunctis ópibus: & ómnia quæ desiderantur, huic non valent comparári.

Hymnus, O qui perpétuus. *ut in I. Vesperis.*

℣. Beátus vir qui dispónet sermónes suos in judício: ℟. In æternum non commovébitur. *Ps.* 111.

Ad Magníficat. *Ant* 6. F. Qui docti fúerint, fulgébunt quasi splendor firmamenti; & qui ad justítiam érúdiunt multos, quasi stellæ in perpétuas æternitátes. *Dan.* 12.

Oratio, ut suprà ad Laudes.

COMMUNE SS. ABBATUM, MONACHORUM, CŒNOBITATUM, ET ANACHORETARUM.

IN I. VESPERIS.

Ant. 2. D. QUid prodest hómini, si mundum univérsum lucrétur, ánimæ verò suæ detriméntum patiátur? *Matth.* 16.

Ant. 8. c. Si vis perféctus esse, vade, vende quæ habes, & da paupéribus; & habébis thesaurum in cœlo. *Matth.* 19.

Ant. 6. F. Nemo est qui relíquerit domum, aut agros propter me, qui non accípiat cénties tantùm in témpore hoc, & in século futúro vitam æternam. *Marc.* 10.

Ant. 3. b. Salva ánimam tuam: noli respícere post tergum; salvum te fac, ne péreas. *Genes.* 19.

Ant. 7. c. Séquere me, & dimitte mórtuos sepelíre mórtuos suos. *Matth.* 8.

Capitulum. 2. Cor. 6.

EXíte de médio eórum, & separámini, dicit Dóminus; & immundum ne tetigéritis: & ego recípiam vos; & ero vobis in patrem: & vos éritis mihi in fílios.

Hymnus.

FElíces némorum pángimus íncolas,
Certo consílio quos Deus ábdidit,
Ne contágio secli
Mores lædéret íntegros.
Ut te possídeant, quem sitiunt Deum,
Urbes, regna, suos, se quoque déserunt:
Totus víluit orbis,
Dum cœléstia cógitant.
Nudi, prompti, álacres, líberi ab ómnibus,
Ad luctam púgiles óciùs ádvolant;
Ut vastum mare tranent,
Prudentes onus éxuunt.
Æternas ut opes, cértaque gáudia
Secúri rápiant, ómnia lúdicra
Sano péctore temnunt,
Confísi melióribus.
Illis summa fuit glória, déspici;
Illis divítiæ, paupériem pati;
Illis summa voluptas,
Longo supplício mori.
Fac nos, summe Deus, quæ pátimur mala,
In pœnam scélerum ferre libéntiùs;
Et, tellúre relictâ,
Immortália quærere.
Æternus sit honos ingénito Patri;
Sit par unígenæ glória Fílio:
Sacri nexus amóris,
Laus compar tibi, Spíritus.
Amen.

Si sit Abbas, ℣. Potens in terra erit semen ejus: ℟. Generátio rectórum benedicétur. *Ps.* 111.

Ad Magníficat. *Ant.* 8. G. Egrédere de cognatióne tua, & de domo patris tui; & veni in terram quam monstrábo tibi: faciamque te in gentem magnam, & benedícam tibi. *Genes.* 12.

Oratio, ut infrà ad Laudes.

Si non sit Abbas, ℣. In umbra alárum tuárum sperábo, ℟. Donec tránseat iníquitas. *Ps.* 56.

Ad Magníficat. *Ant.* 4. *D.* Reliquisti parentes tuos: plenam mercédem recípias à Dómino Deo, ad quem venisti, & sub cujus confugisti alas.

Oratio, ut infrà ad Laudes.

[*In Solemnibus-majoribus, ad Completorium: Ant.* 4. c. Qui hábitant in deserto, secúri dórmient in sáltibus; & ponam eos in circúitu collis mei benedictiónem. *Ezech.* 34.

Ad Nunc dimittis.

Ant. 2. A. Habitábit in solitúdine judícium; & erit opus justítiæ pax, & cultus justítiæ siléntium, & secúritas usque in sempiternum. *Is.* 32.]

AD OFFICIUM NOCT.

Invitat. Remuneratórem inquiréntibus se, Deum, * Veníte, adorémus. *Hebr.* 11.

Ps. 94. Veníte. 2.

Hymnus, Felíces. *ut suprà.*

IN I. NOCTURNO.

Ant. 1. g. Omnis ex vobis qui non renúntiat ómnibus quæ póssidet, non potest meus esse discípulus. *Luc.* 14.

Ant. 7. ç. Véndite quæ possidétis, & date eleemósinam: fácite vobis thesaurum non deficientem in cœlis. *Luc.* 12.

Ant. 8. G. Nolíte quærere quid manducétis, aut quid bibátis: quærite primùm regnum Dei, & justítiam ejus; & hæc ómnia adjicientur vobis. *Luc.* 12.

℣. Non est inópia timéntibus Dóminum: ℟. Dívites eguérunt, & esuriérunt. *Ps.* 33.

Lectiones de Scriptura occurrente.

℟. *j.* Fúgite de médio Babylónis, & salvet unusquisque ánimam suam; * Quóniam tempus ultiónis est à Dómino. ℣. Exíte de illa, pópulus meus, ut ne partícipes sitis delictórum ejus, & de plagis ejus non accipiátis; * Quóniam. *Jerem.* 51. *Apoc.* 18.

℟. *ij.* Vade, pópule meus, intra in cubícula tua, abscóndere módicum, * Donec pertránseat indignátio. ℣. Veníte seorsum in desertum locum, & requiéscite, * Donec. *Is.* 26. *Marc.* 6.

℟. *iij.* Exeámus ad Jesum extra castra, impro-

périum ejus portantes; * Non enim habémus hic manentem civitatem, sed futúram inquírimus. ℣. Peregríni sumus coram te, Deus: dies nostri quasi umbra super terram; * Non enim habémus. Glória Patri. * Non enim. *Hebr.* 13. 1. *Paral.* 29.

IN II. NOCTURNO.

Ant. 3. c. Ecce nos relíquimus ómnia, & secúti sumus te. *Matth.* 19.

Ant. 7. c. Esurímus, & sitímus, & nudi sumus, & laborámus operantes mánibus nostris. 1. *Cor.* 4.

Ant. 2. D. Non defícimus: sed licèt is qui foris est, noster homo corrumpátur; tamen is qui intùs est, renovátur de die in diem. 2. *Cor.* 4.

℣. Rédimit Dóminus de intéritu vitam tuam: ℟. Renóvabitur ut áquilæ juventus tua. *Ps.* 102.

Lectiones ut in Proprio.

℟. *iv.* Omnis qui in agóne contendit, ab ómnibus se ábstinet: * Ego ígitur sic curro, non quasi in incertum: sic pugno, non quasi áerem vérberans; sed castígo corpus meum, & in servitútem rédigo. ℣. A juventúte mea investigábam sapiéntiam: colluctáta est ánima mea in illa, & in faciendo eam confirmátus sum; * Ego. 1. *Cor.* 9. *Eccli.* 51.

℟. *v.* Non secundùm carnem ambulámus, sed secundùm spíritum; quóniam sapiéntia carnis inimíca est Deo: * Qui autem in carne sunt, Deo placére non possunt. ℣. Excelsus Deus & hábitans cum contríto & húmili spíritu; ut vivíficet spíritum humílium, & vivíficet cor contritórum: * Qui. *Rom.* 8. *Is.* 57.

℟. *vj.* Quæ mihi fuérunt lucra, hæc arbitrátus sum propter Christum detrimenta; * Ut invéniar in illo habens justítiam quæ ex fide est, configurátus morti ejus. ℣. Elégi abjectus esse in domo Dei mei, magìs quàm habitáre in tabernáculis peccatorum; * Ut. Glória. * Ut. *Philipp.* 3. *Ps.* 83.

IN III. NOCTURNO.

Ant. 4. E. Omnes erant perseverantes unanímitèr in oratióne. *Act.* 1.

Ant. 5. F. Possessiónes & substántias vendébant, & dividébant illa ómnibus, prout cuíque opus erat. *Act.* 11.

Ant. 6. C. Plorábant, & jejunábant, & orábant in conspectu Dómini. *Baruch.* 1.

℣. Flévimus, cùm recordarémur Sion: ℟. Quómodo cantábimus in terra aliéna? *Ps.* 136.

Evang. & Hom. ut in Proprio.

℟. *vij.* Sapiéntia direxit ópera eórum : * Iter fecérunt per deserta quæ non habitabantur ; & in locis desertis fixérunt casas. ℣. Circuiérunt in péllibus caprínis, egentes, angustiáti, afflícti ; quibus dignus non erat mundus : in solitudinibus errantes, & in cavernis terræ : * Iter. *Sap.* 11. *Hebr.* 11.

℟. *viij.* Multitúdinis erat cor unum & ánima una, nec quisquam áliquid suum esse dicébat ; sed * Erant illis ómnia commúnia. ℣. Ecce quàm bonum, & quàm jucundum habitáre fratres in unum ! * Erant. *Act.* 4. *Ps.* 132.

℟. *ix.* Pars Dómini pópulus ejus : invénit eum in terra deserta, circumduxit, & dócuit, atque portávit in húmeris suis ; * Et constítuit super excelsam terram. ℣. Confitentes quia peregríni & hóspites sunt super terram, pátriam meliórem áppetunt : ídeò parávit illis civitátem ; * Et. Glória Patri. * Et. *Deut.* 32. *Hebr.* 11.

Te Deum.

AD LAUDES.

Ant. 7. d. PErféctio tua, Dómine, & doctrína tua viro sancto tuo, qui dixit patri suo & matri suæ : Néscio vos ; & frátribus suis : Ignóro vos. *Deut.* 33.

Ant. 1. g. Non sedi in concílio ludéntium ; solus sedébam, quóniam comminatióne replesti me. *Jerem.* 15.

Ant. 3. b. Exui me stolâ pacis, índui autem me sacco obsecratiónis ; & venit mihi gáudium à Sancto. *Baruch.* 4.

Ant. 4. a. Mihi mundus crucifixus est, & ego mundo. *Galat.* 6.

Ant. 8. G. In voce laudis immolábo tibi : quæcumque vovi, reddam pro salúte Dómino. *Jonæ* 2.

Capitulum. Isaíæ 51.

COnsolábitur Dóminus Sion, & consolábitur omnes ruínas ejus ; & ponet desertum ejus quasi delícias : & solitúdinem ejus quasi hortum Dómini ; Gáudium & lætítia inveniétur in ea : gratiárum áctio, & vox laudis.

Pro S. Abbate, Monacho, & Cœnobita,

Hymnus.

O Pulchras ácies, cástraque fórtia,
Quæ spes, una fides, unus amor regit !
Omnes lege sub una,
Uno sub duce mílitant.
Heu ! quantis rápiunt astra labóribus !
Pulsant perpétuis quéstibus æthera,
Per jejúnia longa

Vires córporis átterunt.
Votis unánimes, vi quoque flétuum
Instant, & sócias ingéminant preces,
Et concórdibus armis
Vim cœlo simul ínferunt.
Hæc vis grata Deo; sic amat óptimus
Vinci per lácrymas, per gémitus, Pater:
Sic duris referátur
Cœlum conditiónibus.
Fervent quando die cuncta tumúltibus,
Altum turba silet; cétera dum tacent,
Hi per cántica rumpunt
Noctis longa siléntia.
Exercet vígiles contínuus labor;
Incumbunt óperi non résides manus;
Tellus culta colónis
Victum suppéditat suis.
Quin regína suî mens quoque súbditur,
Rectorisque studet nútibus óbsequi,
Nil servat sibi juris,
Capto libérior jugo.
Æternus sit honos ingénito Patri;
Sit par unígenæ glória Fílio:
Sacri nexus amóris,
Laus compar tibi, Spíritus. Amen.

Pro S. Anachoreta & Solitario,

Hymnus.

QUid tu, relictis úrbibus,
Mortálium consórtia
Timens fugis? quid tu vides?
Solusque tecum cógitas?
Mentis volátu líbero
Percurris æternas domos;
Et quæ negas mortálibus,
Transfers Deo commércia.
Præsens choris cœléstibus,
Sacro quiétus ótio,
Totus tuendo Númini,
Totus colendo tu vacas.
Quàm pura, qui te díligunt,
O Christe, libant gáudia!
Te propter antris ábditos
Sinu recondis in tuo.
Æternæ tu Verbi Pater;
Æterne Fili par Patri,
Et par utríque Spíritus,
Tibi, Deus, sit glória.
Amen.

Si sit Abbas, ℣. Veníte, fílii, audíte me: ℟. Timórem Dómini docébo vos. *Ps.* 33.

Ad Benedictus. *Ant.* I. *D.* Ecce ego & púeri mei, quos dedit mihi Dóminus in signum & in portentum Israel à Dómino exercítuum, qui hábitat in monte Sion. *Is.* 8.

Oratio.

DEus, cujus múnere beátus *N.* Abbas Christum páuperem sequi, & húmilem corde usque in finem perseverávit imitári; da cunctis sémitam mandatórum tuórum ingressis, ut nec retrò respíciant,

nec in via hæreant : sed ad te ſine offenſióne curréntes, vitam æternam apprehendant. Per Dóminum.

Alia Oratio.

DA nobis, quæſumus, Deus noſter, beáti Abbátis *N.* interceſſiónibus ſublevári; ut per quem ſervis tuis perfectiónis evangélicæ documenta donaſti : per eum nobis ſubſídia perpétuæ ſalútis impendas. Per Dóminum.

Si non ſit Abbas, ℣. Clamávi ad te, Dñe, dixi : Tu es ſpes mea, ℟. Pórtio mea in terra vivéntium. *Pſ.* 141.

Ad Benedictus. *Ant.* 5. C. Pars mea Dóminus, dixit ánima mea. Bonus eſt Dóminus ánimæ quærenti illum. Bonum eſt præſtolári cum ſiléntio ſalutáre Dei. *Thren.* 3.

Oratio.

OMnípotens ſempiterne Deus, terréna pro te calcántium merces magna nimis; da nobis exemplo & interceſſióne beáti *N.* cujus hódie tránſitum celebrámus, temporália ómnia deſpícere : & ad æterna, totâ mentis intentióne, feſtináre. Per Dóminum.

Alia Oratio.

QUæréntium te, Dómine, Salvátor & cuſtos; qui beáto *N.* ne párticeps eſſet coinquinatiónis, renuntiáre ſéculo : & ſub alas tuas confúgere tribuiſti; ejus interceſſióne, da pópulo tuo diabólica vitáre contágia : & te ſolum Dóminum purâ mente ſectári. Per Dóminum.

AD PRIMAM.

Ant. 7. d. Perféctio.

AD TERTIAM.

Ant. 1. *g.* Non ſedi.

Capitulum. 1. Joan. 2.

SI quis díligit mundum, non eſt cáritas Patris in eo; quóniam omne quod eſt in mundo, concupiſcéntia carnis eſt, & concupiſcéntia oculórum, & ſupérbia vitæ : quæ non eſt ex Patre, ſed ex mundo eſt; Et mundus tranſit, & concupiſcéntia ejus : Qui autem facit voluntátem Dei, manet in æternum.

℟. *br.* Elongávi fúgiens : * Manſi in ſolitúdine. Elongávi. ℣. Quóniam vidi iniquitátem * & contradictiónem in civitáte, * Manſi. Glória Patri. Elongávi. *Pſ.* 54.

℣. Confíge timóre tuo carnes meas; ℟. A judíciis enim tuis tímui. *Pſ.* 118.

AD SEXTAM.

Ant. 3. b. Exui me.

Capitulum. Hebr. 12.

OMnis diſciplína in præſenti quidem vidétur non eſſe gáudii, ſed mœróris : pόſteà autem fructum pacatíſſimū exercitátis per eam, reddet juſtítiæ.

℞. *br.* Propter verba labiórum tuórum * Ego custodívi vias duras. Propter. ℣. Pérfice gressus meos * in sémitis tuis : * Ego. Glória. Propter. *Ps.* 16.

℣. Induébar cilício : ℞. Humiliábam in jejúnio ánimam meam. *Ps.* 34.

AD NONAM.

Ant. 8. *G.* In voce laudis.

Capitulum. Eccli. 51.

VIdéte óculis vestris quia módicum laborávi, & invéni mihi multam réquiem ; Assúmite disciplínam in multo número argenti : & copiósum aurum possidéte in ea ; Lætétur ánima vestra in misericórdia ejus : & non confundémini in laude ipsíus.

℞. *br.* Sépties in die * Laudem dixi tibi. Sépties in die. ℣. Super judícia * justítiæ tuæ, * Laudem. Glória. Sépties.

℣. Cantábiles mihi erant justificatiónes tuæ, ℞. In loco peregrinatiónis meæ. *Ps.* 118.

AD II. VESPERAS.

Ant. 2. D. SUmus húmiles in universa terra, Dómine : sed in ánimo contríto & spíritu humilitátis suscipiámur ; quóniam non est confúsio confidéntibus in te. *Dan.* 3.

Ant. 8. G. Non derelínquimur, semper mortificatiónem Jesu in córpore nostro circumferentes ; ut & vita Jesu manifestétur in carne nostra mortáli. 2. *Cor.* 4.

Ant. 6. F. Quasi morientes, & ecce vívimus ; quasi tristes, semper autem gaudentes ; tanquam nihil habentes, & ómnia possidentes. 2. *Cor.* 6.

Ant. 7. d. Omnes unánimes, compatientes, fraternitátis amatóres, misericordes, modesti, húmiles. 1. *Petr.* 3.

Ant. 4. *D.* Teneámus spei nostræ confessiónem indeclinábilem, (fidélis enim est qui repromísit) & considerémus ínvicem in provocatiónem caritátis & bonórum óperum. *Hebr.* 10.

Capitulum. Deut. 7.

DOminus Deus ipse est fortis & fidélis ; custódiens pactum & misericórdiam diligéntibus se : & his qui custódiunt præcepta ejus in mille generatiónes.

Hymnus, Felíces. xxxiv.

Si sit Abbas, ℣. Justus ut palma florébit, ℞. Sicut cedrus Líbani multiplicábitur. *Ps.* 91.

Ad Magníficat. *Ant.* 1. D. Atténdite ad patrem vestrum, qui sequímini quod justum est, & quæritis Dóminum ; quia unum vocávi eum, & benedixi ei, & multiplicávi eum. *Is.* 51.

Oratio, ut suprà ad Laudes.

Si non sit Abbas, ℣. Plantáti in domo Dómini, florébunt; ℟. Ut annúntient quóniam rectus Dóminus. *Ps.* 91.

Ad Magníficat. *Ant.* 3. E. Scimus quóniam si terrestris domus nostra dissolvátur, ædificatiónem ex Deo habémus æternam in cœlis: nam & in hoc ingemíscimus, habitatiónem nostram quæ de cœlo est, superíndui cupientes. 2 *Cor.* 5.

Oratio, ut suprà ad Laudes.

COMMUNE JUSTORUM.

IN I. VESPERIS.

Ant. 7. a. DIcébat Jesus ad omnes: Si quis vult post me veníre, ábneget semetipsum, & tollat crucem suam quotídie, & sequátur me. *Luc.* 9.

Ant. 2. D. Dico vobis: Nisi abundáverit justítia vestra plusquam Scribárum & Pharisæórum, non intrábitis in regnum cœlórum. *Matth.* 5.

Ant. 6. *C.* Nisi conversi fuéritis, & efficiámini sicut párvuli, non intrábitis in regnum cœlórũ. *Matth.* 18.

Ant. 8. G. Non omnis qui dicit mihi: Dómine, Dñe, intrábit in regnum cœlórum; sed qui facit voluntátem Patris mei qui in cœlis est, ipse intrábit in regnum cœlórum. *Matth.* 7.

Ant. 4. *D.* Conténdite intráre per angustam portam; quia multi, dico vobis, quærent intráre, & non póterunt. *Luc.* 13.

Capitulum. Eccli. 2.

QUi timétis Dóminum, crédite illi, & non evacuábitur merces vestra; Qui timétis Dóminum sperâte in illum: & in oblectatiónem véniet vobis misericórdia; Qui timétis Dóminum, dilígite illum: & illuminabuntur corda vestra.

Hymnus.

SUmmi pusillus grex Patris,
Timóre mentem sólvite;
Sui paternus vos amor
Vult esse regni cómpotes.

En regnat inter cœlites;
Qui vixit olim século
Ignótus, exósus sibi,
Qui pauper, & sciens pati.

Angusta pœniténtiæ
Ingressus, & viam crucis;
Per dura Christum prælia,
Per damna non timet sequi.

Carnem terit jejúniis;
Linguam domat siléntio;
In páuperum, parcus sibi,
Abscondit & spargit sinu.

Sapóre verbi páscitur;
Totóque legem péctore
Scrutátus, orat pérvigil;
Mens celsa versátur polo.

Hâc surgit ad cœlum viâ:
Et nos eâdem da, Pater,

Da, Nate, da cum Spíritu,
Ad te veníre sémitâ.
Amen.

Si sit Sacerdos, ℣. Oculi mei ad fidéles terræ, ut sédeant mecum: ℟. Ambulans in via immaculáta, hic mihi ministrábat. *Ps.* 100.

Ad Magníficat. *Ant.* 5. C. Notum fáciet Dóminus qui ad se pertíneant, & sanctos applicábit sibi; & quos elégerit, appropinquábunt ei. *Num.* 16.

Oratio, ut infrà ad Laudes.

Si non sit Sacerdos, ℣. Sperent in te qui novérunt nomen tuum; ℟. Quóniam non dereliquisti quærentes te, Dómine. *Ps.* 9.

Ad Magníficat. *Ant.* 1. J. Qui confídunt in Dómino, intélligent veritátem: & fidéles in dilectióne acquiescent illi; quóniam donum & pax est electis ejus. *Sap.* 3.

Oratio, ut infrà ad Laudes.

[*In Solemnibus-majoribus, ad Completorium*: *Ant.* 2. A. Vigiláte, & estóte paráti; quia quâ nescítis horâ Fílius hóminis ventúrus est. *Matth.* 24.

Ad Nunc dimittis.

Ant. 6. C. Oculus non vidit, Deus, absque te, quæ præparasti expectántibus te. *Is.* 64.]

AD OFFICIUM NOCT.

Invit. Diligentem justos Dóminum, * Veníte, adorémus. *Ps.* 145.

Ps. 94. Veníte. 2.

Hymnus.

NOn parta solo sánguine
Ornat beátos púrpura:
Sunt incruenta, quæ suos
Habent triumphos, prælia.

Non iste flammas, non cruces,
Non sensit uncos péctines:
Crudélis & durus sibi
Se morte lentâ cónficit.

Si lictor illi défuit,
Si vincla, fustes, úngulæ;
Paráta pro Christo mori
Hoc supplet omne cáritas.

Corpus subégit cástitas,
Et líberam mentem fides;
Amor supernis ígnibus
Totam litávit hóstiam.

Venis apertis ómnibus,
Qui vellet ultrò erúmpere,
Fraudátus optátâ viâ,
It fusus in fletum cruor.

Da, Christe, sic nos vívere,
Discámus ut semper mori:
Da, post brevis vitæ dies,
Vitæ perennis gáudia.

Æterne tu Verbi Pater,
Æterne Fili par Patri,
Et par utríque Spíritus,
Tibi, Deus, sit glória.
Amen.

IN I. NOCTURNO.

Ant. 1. a. Qui vult vitam dilígere, & dies vidére bonos, declínet à malo, & fáciat bonum. 1. *Petr.* 3.

Ant. 4. *D.* Cùm ingressus fúeris sémitas æquitátis, non arctabuntur gressus tui; & currens, non habébis offendículũ. *Prov.* 4.

Ant. 7. d. Inhabitábis cum justítia, & próteget te in sempitérnum; & in die agnitiónis invénies firmaméntum. *Eccli.* 27.

℣. In nómine tuo exultábunt justi, Dómine, ℟. Et in justítia tua exaltabúntur. *Ps.* 88.

Lectiones de Scriptura occurrente.

℟. *j.* Tóllite jugum meũ super vos, & díscite à me quia mitis sum & húmilis corde: * Et inveniétis réquiem animábus vestris; jugum enim meum suáve est, & onus meum leve. ℣. Interrogáte quæ sit via bona, & ambuláte in ea: * Et. *Matth.* 11. *Jerem.* 6.

℟. *ij.* Nihil dúlcius, quàm respícere in mandátis Dómini. * Glória magna est sequi Dóminum. ℣. Si quis mihi minístrat, me sequátur; & ubi sum ego, illic & miníster meus erit. * Glória. *Eccli.* 23. *Joan.* 12.

℟. *iij.* Omnis qui venit ad me, & audit sermónes meos, & facit eos, osténdam vobis cui símilis sit: * Símilis est hómini ædificánti domum, qui † Fodit in altum, & pósuit fundaméntum super petram. ℣. Beátus homo, cui donátum est habére timórem Dei: qui tenet illum, cui assimilábitur? * Símilis est. Glória. † Fodit. *Luc.* 6. *Eccli.* 25.

IN II. NOCTURNO.

Ant. 8. G. Turris fortíssima nomen Dómini: ad ipsum currit justus, & exaltábitur. *Prov.* 18.

Ant. 6. F. Deridétur justi simplícitas: lampas contempta apud cogitatiónes dívitum, paráta ad tempus statútum. *Job.* 12.

Ant. 5. a. Benedíctio Dei in mercédem justi festínat; & in hora velóci procéssus illíus fructíficat. *Eccli.* 11.

℣. Gloriabúntur in te omnes qui díligunt nomen tuum, ℟. Quóniam tu benedíces justo. *Ps.* 5.

Lectiones, ut in Proprio.

℟. *iv.* Quàm magnus qui invénit sapiéntiam & sciéntiam! sed * Non est super timéntem Dñum. ℣. Mundémus nos ab omni inquinaménto carnis & spíritûs, perficiéntes sanctificatiónẽ in timóre Dei: * Non est. *Eccli.* 25. 2. *Cor.* 7.

℟. *v.* Si quis emundáverit se, * Erit vas in honórem sanctificátum, & útile Dómino, ad omne opus bonum parátum. ℣. Sápiens cor abstinébit se à peccátis, & in opéribus justítiæ succéssus habébit: * Erit vas. 2. *Tim.* 2. *Eccli.* 3.

℟. *vj.* Beátus qui invéntus est sine mácula, & qui post aurum non ábiit, nec sperávit in pecúnia & thesáuris. * Qui probátus est in illo, & perféctus est,

† Erit illi glória æterna. ℣. Probátio vestræ fídei multo pretiósior auro. * Qui. Glória.†Erit. *Eccli.*31. 1. *Petr.* 1.

IN III. NOCTURNO.

Ant. 8. *G.* Qui sperant in Dómino, mutábunt fortitúdinem; current, & non laborábunt; ambulábunt, & non defícient. *Is.* 40.

Ant. 2. D. Tenébit justus viam suam, & mundis mánibus addet fortitúdinem. *Job.* 17.

Ant. 3. a. Qui fidúciam habet meî, hereditábit terram, & possidébit montem sanctum meum. *Is.* 57.

℣. Beátus vir cujus est nomen Dómini spes ejus; ℟. Et non respexit in vanitátes & insánias falsas. *Ps.* 39.

Evangelium & Homilia, ut in Proprio.

℟. *vij.* Sint lumbi vestri præcincti, & lucernæ ardentes in mánibus vestris: * Et vos símiles homínibus expectántibus dñum suum; ut cùm vénerit, confestim apériant ei. ℣. Qui vigiláverint ad illum, justítias quasi lumen accendent: * Et vos símiles. *Luc.* 12. *Eccli.* 32.

℟. *viij.* Ego in justítia apparébo conspéctui tuo, Dómine: * Satiábor cùm apparúerit glória tua. ℣. Nunc cognosco ex parte; tunc autem cognoscam sicut & cógnitus sum: * Satiábor. *Ps.* 16. 1. *Cor.* 13.

℟. *ix.* Sapiéntia justum deduxit per vias rectas, & ostendit illi regnum Dei; & * Dedit illi sciéntiam Sanctórum: † Honestávit illum in labóribus, & complévit labóres illíus. ℣. Regnum Dei justítia est, & pax in Spíritu sancto: qui in hoc servit Christo, placet Deo; * Dedit. Glória Patri.† Honestávit. *Sap.* 10. *Rom.* 14.

Te Deum.

AD LAUDES.

Ant. 1. f. ANte Dóminum qui elégit me, vílior fiam plusquam factus sum; & ero húmilis in óculis meis. 2. *Reg.* 6.

Ant. 8. c. Semper quasi tumentes super me fluctus tímui Deum, & pondus ejus ferre non pótui. *Job.* 31.

Ant. 4. d. A mandátis labiórum ejus non recessi, & in sinu meo abscondi verba oris ejus. *Job.* 23.

Ant. 5. a. Ambulávit pes meus iter rectum: zelátus sum bonum, & non confundar. *Eccli.* 51.

Ant. 3. *à.* Donec súperest hálitus in me, non loquentur lábia mea iniquitátem, nec lingua mea meditábitur mendácium. *Job.* 27.

Capitulum. 2. Cor. 1.

GLória nostra hæc est, testimónium consciéntiæ nostræ; quòd in simpli-

citáte cordis & sinceritáte Dei, & non in sapiéntia carnáli: sed in grátia Dei conversáti sumus in hoc mundo.

Hymnus.

QUi te, Deus, sub íntimo
Amans recépit péctore,
Non ille terras ámpliùs
Suspírat, oblítus suî.

Quid ergo gaudes néctere
Tristes moras amántibus?
Terris retardas éxules,
Cives polo quos déstinas.

Hinc fervet in dies amor;
In vota toti diffluunt:
Ad astra festinántibus
Fit pœna vita lóngior.

Vix iste tardi córporis
Pondus molestum sústinet;
Præ mortis óccupat diem,
Ardens Deo se júngere.

Æterne tu Verbi Pater,
Æterne Fili, par Patri,
Et par utríque Spíritus,
Tibi, Deus, sit glória.
Amen.

Si sit Sacerdos, ℣. Emitte lucem tuam & veritátem tuam, Dómine: ℟. Ipsa me deduxérunt & adduxérunt in tabernácula tua. *Ps.* 42.

Ad Benedictus. *Ant.* 1. J. Fidúciā habémus per Christum ad Deum; qui & idóneos nos fecit ministros novi testamenti, non lítterâ, sed spíritu. 2. *Cor.* 3.

Oratio.

DOmine Deus omnípotens, qui fámulum tuum *N.* ut sacerdótio tibi fungerétur, à pópulo segregasti; ejus nos intercessióne à peccatóribus ségrega: ut, secundùm vocatiónem nostram, gens sancta, & regále sacerdótium coram te efficiámur. Per Dóminum.

Alia Oratio.

DEus, qui in Ecclésiæ tuæ decus & subsídium, beátum *N.* verendo sacerdótii ministério decorasti; præsta, ut, per quem pópulus tuus Evangélii verbum, & Domínici córporis sacramentum suscépit: ejus patrocínio dignos utriusque fructus percípiat. Per Dóminum.

Si non sit Sacerdos, ℣. Proba me, Deus, & vide si via iniquitátis in me est; ℟. Et deduc me in via æterna. *Ps.* 138.

Ad Benedictus. *Ant.* 1. D. Qui facit veritátem, venit ad lucem, ut manifesténtur ópera ejus; quia in Deo sunt facta. *Joan.* 3.

Oratio.

FAc, quæsumus, Dómine Deus noster, intercedente beáto *N.* pópulum tuum in tua dilectióne ambuláre; quia perpétua est & plena felícitas: si bonórum ómnium serviámus auctóri. Per Dóminum.

AD PRIMAM.

Ant. 1. f. Ante Dóminum.

AD TERTIAM.

Ant. 8. c. Semper. *

Capitulum. Philip. 2.

CUm metu & tremóre vestram salútem operámini; Deus est enim qui operátur in vobis & velle & perfícere : pro bona voluntáte.

℟. *br.* Convertantur mihi * Timentes te, Dómine. Convertantur. ℣. Et qui novérunt * testimónia tua, * Timentes. Glória Patri. Convertantur.

℣. Párticeps ego sum ómnium timéntium te, ℟. Et custodiéntium mandáta tua. *Ps.* 118.

AD SEXTAM.

Ant. 4. d. A mandátis.

Capitulum. Jac. 1.

QUi perspéxerit in legem perfectam libertátis, & permánserit in ea; non audítor obliviósus factus, sed factor óperis : hic beátus in facto suo erit.

℟. *br.* Lucerna pédibus meis * Verbum tuum, Dómine. Lucerna. ℣. Et lumen * sémitis meis, * Verbum. Glória Patri. Lucerna.

℣. Servávi mandáta tua & testimónia tua; ℟. Quia omnes viæ meæ in conspectu tuo. *Ps.* 118.

AD NONAM.

Ant. 3. *à.* Donec súperest.

Capitulum. Eccli. 15.

JUstítia longè abest à supérbia & dolo : viri mendáces non erunt illíus mémores; & viri veráces invenientur in illa : & successum habébunt usque ad inspectiónem Dei.

℟. *br.* Justítia tua, Dómine, * Justítia in ætérnum. Justítia. ℣. Et lex tua, * véritas. * Justítia in ætérnum. Glória Patri. Justítia tua.

℣. Ne áuferas de ore meo verbum veritátis usquequáque; ℟. Quia in judíciis tuis supersperávi. *Ps.* 118.

AD II. VESPERAS.

Ant. 6. F. ECce verè Israelíta, in quo dolus non est. *Joan.* 1.

Ant. 4. f. Erat vir simplex, & rectus, ac timens Deum, & recédens à malo. *Job.* 1.

Ant. 1. D. Custodívit ánimam suam, & memor fuit Dómini in toto corde suo. *Tob.* 1.

Ant. 3. a. Non prætériit de univérsis mandátis, nec unum quidem verbum quod júsferat Dóminus. *Josue.* 11.

Ant. 5. C. Immóbilis in Dei timóre permansit, agens grátias Deo ómnibus diébus vitæ suæ. *Tob.* 2.

Capitulum. Galat. 6.

FRatres, quæ semináverit homo, hæc & metet; Quóniam qui séminat in carne sua, de carne & metet corruptiónem : qui autem séminat in spíritu,

de spíritu metet vitam ætérnam.

Hymnus, Summi pusillus. *ut in I. Vesperis*, xlj.

Si sit Sacerdos, ℣. Sacerdótes Sion índuam salutári: ℟. Et sancti ejus exultatióne exultábunt. *Ps.* 131.

Ad Magníficat. *Ant.* 8. G. Operátus est bonum, & rectum, & verum coram Dómino Deo suo in universa cultúra ministérii domûs Dómini: fecitque, & prosperátus est. 2. *Paral.* 31.

Oratio, ut suprà ad Laudes.

Si non sit Sacerdos, ℣. Innocens mánibus & mundo corde, ℟. Hic accípiet benedictiónem à Dómino. *Ps.* 23.

Ad Magníficat. *Ant.* 7. G. Tu fecisti, Dómine, cum servo tuo misericórdiam magnam, sicut ambulávit in conspectu tuo in veritáte, & justítia, & recto corde tecum. 3. *Reg.* 3.

Oratio, ut suprà ad Laudes.

COMMUNE VIRGINUM.

IN I. VESPERIS.

Ant. 3. a. QUid Dómini bonum est, & quid pulchrum ejus, nisi frumentum electórum, & vinum gérminans vírgines? *Zach.* 9.

Ant. 6. F. Laudábunt, & cónfluent ad bona Dómini; & ultrà non esúrient: tunc lætábitur virgo in choro. *Jerem.* 31.

Ant. 5. a. Non dicat: Ecce ego lignum áridum; quia hæc dicit Dóminus: Qui tenúerint fœdus meũ, dabo eis in domo mea locum. *Is.* 56.

Ant. 1. D. Dabo eis nomen mélius à fíliis & filiábus: nomen sempitérnum dabo eis, quod non períbit. *Is.* 56.

Ant. 7. a. Non omnes cápiunt verbum istud, sed quibus datum est. *Matth.* 19.

Capitulum. 1. Cor. 7.

UNusquisque próprium donum habet ex Deo: álius quidem sic, álius verò sic; Dico autem non nuptis, & víduis: Bonum est illis, si sic permáneant.

Si sit Martyr, Hymnus.

FEstis læta sonent æthera cántibus:
Nunc aptáte tubas, fúmite tympana,
Cœtus Angélici; dícite Vírginem,
Christi dícite Mártyrem.
Vestris illa fuit débita cœtibus,
Quæ mortális adhuc, nóbilis æmula,
Ut vos exprímeret, dedídicit genus,
Virgo córporis immemor.

Sed quid cogis, amor? Fórtiter ámbiit
Sponso virgíneum fúndere sánguinem:
Oblíti méminit tunc benè córporis,
Præclára sítiens necis.
Sic quâ parte minor, vos superéminet,
Immortále genus, quæ pótuit mori,
Et per damna sui córporis, íntegram
Testári Dómino fidem.
Patri máxima laus, máxima Fílio,
Amborúmque sacro máxima Flámini,
Per quem magnánimæ prælia sústinent,
Spreto fúnere, Vírgines.
Amen.

℣. Deus præcínxit me virtúte, ℟. Et pósuit immaculátam viam meam. *Ps.* 17.

Ad Magníficat. *Ant.* 4. E. Infirma mundi elégit Deus, ut confundat fórtia, ut non gloriétur omnis caro in conspectu ejus. 1. *Cor.* 1.

Oratio ut infrà ad Laudes.

Si non sit Martyr, Hymnus.

Vos ô virgínei cum cítharis chori,
Agni delíciæ, pars gregis óptima,
Sponsum virgíneo progénitum sinu
Puris tóllite láudibus.
Hæc est sacra dies, óbvia quâ suo
Cum plena rútilans lámpade júngitur
Sponso, stansque throno próxima cóncinit
Virgo cántica Vírgini.
Solo digna Deo cónjuge, réspuit
Mortáles thálamos; ut semel óbligat
Sese fida suo, quem benè déperit,
Ultrò se Deus óbligat.
Purum ne máculent pectus imágines,
In se tota sui córporis ímmemor
Mens sese récipit; nil óculi vident,
Surdis nil sonat áuribus.
Ægro vix sua sunt pábula córpori,
Ardet mille modis ante diem mori:
Quidquid mors rápiet, jam sibi prærípit;
Unus sit Deus ómnia.
Fac, ô Christe, tuæ Vírginis æmulos
Hâc nos ire tibi, quâ gráditur viâ:
Qui gens sancta sumus, móribus íntegris
Fac soli tibi vívere.
Da te, summe Pater, tóllere láudibus:
Da te, Christe, sequi, láurea Vírginum;
Fac incensa tuis, Spíritus, árdeant
Flammis frígida péctora.
Amen.

℣. Audi, fília, & vide, & inclína aurem tuam: ℟.

℟. Oblivíſcere pópulum tuum, & domum patris tui. *Pſ.* 44.

Ad Magníficat. *Ant.* S. G. Complácuit Dómino in te: & gaudébit ſuper te Deus tuus. *Iſ.* 62.

Oratio, ut infrà ad Laudes.

[*In ſolemnibus-majoribus, ad Completorium*: *Ant.* 2. A. Ego dilecto meo; & ad me convérſio ejus. *Cant.* 7.

Ad Nunc dimittis.

Ant. 3. E. Vox dilecti mei pulſantis: Aperi mihi, ſoror mea, immaculáta mea. *Cant.* 5.

AD OFFICIUM NOCT.

Invit. Agnum quem ſequuntur Vírgines, * Veníte, adorémus. *Apoc.* 14.

Pſ. 94. Veníte. 2.

Si ſit Martyr, Hymnus.

VIrginum robur, Deus, atque cuſtos:
Sexus imbellis, médios per enſes,
Dum faves, quas non ſúperat viríli
Péctore mortes!

Pro tuis aris animóſa Virgo
Molle dat pœnis laceráre corpus;
Non ſuos ſentit, memor ô! tuórum,
Chriſte, dolórum.

Non graves plagæ, válidi nec ictus
Integram poſſunt violáre mentem;
Quin ſacri creſcit magis obſtinátus
Ardor amóris.

Sponſa dilecto placitúra Sponſo,
Déſpicit ruptum laniáta corpus:
Eſt ſuus truncis honor, & venuſtas
Eſt ſua membris.

Omnis à recto fluit ille ſplendor:
Chriſte, ſic olim, cruce tenſus altâ,
Obſequens Patri, láceros placébas
Hórridus artus.

Summa laus Patri, genitóque Verbo;
Et tibi compar, utriuſque Nexus:
Fac tibi ſemper placeámus uni
Móribus æquis.
Amen.

Si non ſit Martyr, Hymnus.

CŒleſtis aula pánditur:
En Sponſus; omnes óbviæ
Exíte ſponſo Vírgini,
Exíte, ſponſæ Vírgines.

Hæc nuptiális eſt dies,
Quæ, longa poſt ſuſpíria,
Dat ómnibus, dat ſíngulis
Jam pléniùs frui Deo.

Quæ caſta vobis gáudia,
Quos afflet ignes, dícite:
Ab ore cujus púrior
Torrens voluptas éffluit?

Hunc propter unum víluit
Superba regum púrpura:
Dotáta quæ ſponſo Deo,
Quid virgo terris ámbiat?

O virginales núptiæ,
Per quas caro fit ſpíritus!

O dulce vinclum, júngitur
Quo mens Deo, menti
Deus!
Sit laus Patri, laus Fílio;
Sit par tibi laus, Spíritus,
Divína qui perénnibus
Firmas sigillis fœdera.
Amen.

IN I. NOCTURNO.

Ant 2. D. Oleum effúsum nomen tuum; ídeò adolescéntulæ dilexérunt te. *Cant.* 1.

Ant. 3. c. Trahe me: post te currémus in odórem unguentórum tuórum. *Cant.* 1.

Ant. 5. a. Exultábimus & lætábimur in te; recti díligunt te. *Cant.* 1.

℣. Deus meus, impollúta via ejus: ℟. Protector est ómnium sperántium in se. *Ps.* 17.

Lectiones de Scriptura occurrente.

℟. *j.* Súscipe me, Dómine, secundùm elóquium tuum, & vivam: * Non confundas me ab expectatióne mea. ℣. Ut Deo vivam, in fide vivo Fílii Dei qui dilexit me: * Non. *Ps.* 118. *Galat.* 2.

℟. *ij.* Lex tua, Dómine, meditátio mea est: * Fiat cor meum immaculátum in justificatiónibus tuis, ut non confundar. ℣. Secundùm expectatiónem & spem meam, magnificábitur Christus in córpore meo: * Fiat. *Ps.* 118. *Philip.* 1.

℟. *iij.* Ecce qui elongant se à te, Dómine, períbunt: * Mihi adhærére Deo bonum est, pónere in Dómino Deo spem meam. ℣. Qui adhæret Dómino, unus spíritus est: * Mihi. Glória Patri. * Mihi. *Ps.* 72. 1. *Cor.* 6.

IN II. NOCTURNO.

Ant. 8. *G.* In caritáte perpétua dilexi te; ídeò attraxi te míserans. *Jerem.* 31.

Ant. 4. f. Ingressus sum pactum tecum, & facta es mihi. *Ezech.* 16.

Ant. 7. b. Cave nequando oblivíscaris pacti Dómini Dei tui, quod pépigit tecum; quia Dóminus Deus tuus, Deus æmulátor. *Deut.* 4.

℣. Concupíscet rex decórem tuum; ℟. Quóniam ipse est Dóminus Deus tuus. *Ps.* 44.

Lectiones, ut in Proprio.

℟. *iv.* Sponsábo te mihi in sempitérnum: * Et sponsábo te in justítia, & judício, & in misericórdia, & in miseratiónibus. ℣. Sectáre justítiam, pietátem, fidem, caritátem, patiéntiam, mansuetúdinem: * Et sponsábo. *Os.* 2. 1. *Tim.* 6.

℟. *v.* Scient quia ego dilexi te: * Tene quod habes, ut nemo accípiat corónam tuam. ℣. Dedi

corónam decóris in cápite tuo : & profecisti in regnum ; quia perfecta eras in decóre meo : * Tene. *Apoc.* 4. *Ezech.* 16.

℟. *vj.* Pone me ut signáculum super cor tuum, ut signáculum super bráchium tuum ; * Quia † Fortis est ut mors diléctio. ℣. Neque instántia, neque fortitúdo, neque creatúra ália póterit separáre à caritáte Dei ; * Quia fortis est. Glória. † Fortis. *Cant.* 8. *Rom.* 8.

IN III. NOCTURNO.

Ant. 6. F. Grátia cum ómnibus qui díligunt Dñum nostrum Jesum Christum in incorruptióne, *Ephes.* 6.

Ant. 3. *à.* Incorrúptio facit esse próximum Deo. *Sap.* 6.

Ant. 1. a. Omnis ponderátio non est digna continentis ánimæ. *Eccli.* 26.

℣. Beáti immaculáti in via, ℟. Qui ámbulant in lege Dómini. *Ps.* 118.

Evangelium & Homilia, ut in Proprio.

℟. *vij.* O quàm pulchra est casta generátio cum claritáte ! * Immortális est enim memória illíus ; quóniam & apud Deum nota est, & apud hómines. ℣. Relígio munda apud Deum & Patrem hæc est, Immaculátum se custodíre ab hoc século ; * Immortális. *Sap.* 4. *Jac.* 1.

℟. *viij.* Felix est stérilis ; * Et incoinquináta habébit fructum in respectióne animárum sanctárum. ℣. Deus reddet iis qui secundùm patiéntiam boni óperis incorruptiónem quærunt, vitam ætérnam ; * Et. *Sap.* 3. *Rom.* 2.

℟. *ix.* Dábitur illi sors in templo Dei acceptíssima ; * Bonórum enim labórum gloriósus est fructus, & quæ non cóncidat radix sapiéntiæ. ℣. Beáti mundo corde, quóniam ipsi Deum vidébunt ; * Bonórum. Glória. * Bonórum. *Sap.* 3. *Matth.* 5.

Te Deum.

AD LAUDES.

Ant. 1. g. Dilectus meus descendit in hortum suũ ad aréolam arómatum, ut lília cólligat. *Cant.* 6.

Ant. 5. a. Invéni quem díligit ánima mea : ténui eum, nec dimittam. *Cant.* 3.

Ant. 2. D. Ego dilecto meo, & dilectus meus mihi, qui páscitur inter lília. *Cant.* 6.

Ant. 6. C. Dilectus meus ordinávit in me caritátem : fulcíte me flóribus, stipáte me malis. *Cant.* 2.

Ant. 3. a. Sub umbra illíus quem desideráveram, sedi ; & fructus ejus dulcis gútturi meo. *Cant.* 2.

Capitulum. Sap. 8.

SCivi quóniam áliter non possem esse cóntinens,

nisi Deus det: & hoc ipsum erat sapiéntiæ, scire cujus esset hoc donum.

Si sit Martyr, Hymnus.

Quid sacram, Virgo, generósa Martyr,
Ambiunt frontem dúplices corónæ?
Nempe non unum gémino reportas
Hoste triumphum.

Móllior fregit neque te voluptas;
Impotens flexit neque te tyrannus:
Tu graves pœnas, paritérque blandos
Vincis amóres.

Líliis Sponsus récubat, rosísque;
Tu, tuo semper benè fida Sponso,
Et rosas martyr, simul & dedisti
Lília virgo.

Summa laus Patri, genitóque Verbo;
Et tibi compar, utriúsque Nexus:
Fac tibi semper placeámus uni
Móribus æquis. Amen.

℣. Heréditas immaculatórum in æternum erit:
℟. Non confundentur in témpore malo. *Ps.* 36.

Ad Benedíctus. *Ant.* 5. C. Factus est Dóminus firmaméntum meum; liberávit me, quia complácui ei: secundùm mundítiam mánuum meárum reddet mihi. 2. *Reg.* 22.

Oratio.

Deus, qui inter cétera poténtiæ tuæ mirácula, étiam in sexu frágili victóriam martyrii contulisti: concéde propítius; ut qui beátæ *N.* Vírginis & Martyris tuæ natalítia cólimus: per ejus ad te exempla gradiámur. Per Dñum.

Alia Oratio.

Omnípotens sempitérne Deus, cujus múnere beáta *N.* virginitátis & martyrii palmam adepta est; da nobis ejus précibus, ita córporis ac mentis serváre puritátem: ut nec blandítiis carnis, nec malórum acerbitáte vincámur. Per Dóminum.

Alia Oratio.

Indulgéntiam nobis, quæsumus, Dómine, beáta *N.* Virgo & Martyr implóret; quæ tibi grata semper éxtitit & mérito castitátis: & tuæ professióne virtútis. Per Dóminum nostrum.

Si plures sint Martyres,
Oratio.

Deus, qui nos Vírginum & Mártyrum tuárum *N.* & *N.* *vel* [Sociárum] gloriósis facis gaudére triumphis; tríbue, quæsumus, eárum nos précibus contra hostes semper victóres exístere: ut glóriæ tuæ mereámur esse consortes. Per Dóminum nostrum.

Alia Oratio.

DA nobis, quæsumus, Dómine Deus noster, sanctárum *N.* & *N.* palmas summâ veneratióne sectári; ut quas non póssumus satis dignè celebráre: humílibus saltem prosequámur obséquiis. Per Dóminum nostrum.

Si non sit Martyr, Hymnus.

NOn vana dilectum gregem
Pavére mundi gáudia,
Nec pura fallax péctora
Imágo lusit séculi.

Sed hæc tuárum própria
Sunt, Christe, sponsárum bona,
Te semper, & tecum tuis
In te potíri gáudiis.

Castis vicissim tu tibi
In córdibus thorum struis;
Interque flammas íntimo
Amans quiescis in sinu.

Hic unus est sponsis amor,
Unusque tecum spíritus;
Beasque sponsus síngulas,
In teque transformas, Deus.

Te deprecámur súpplices,
Nostris ut addas sénsibus,
Nescíre prorsus ómnia
Corruptiónis vúlnera.

Sit laus Patri, laus Fílio;
Sit par tibi laus Spíritus,
Divína qui perénnibus
Firmas sigillis fœdera.
Amen.

℣. Sitívit in te ánima mea: ℟. Quàm multiplíciter tibi caro mea! *Ps.* 62.

Ad Benedictus. *Ant.* 7. G. Exultábit ánima mea in Deo meo; quia índuit me vestimentis salútis, quasi sponsam ornátam monílibus suis. *Ps.* 61.

Oratio.

DEus, qui habitáculum tuum in corde pudíco constituisti; concéde, ut qui fidélis sponsæ tuæ *N.* puritátem húmili venerámur obséquio: piæ conversatiónis sequámur exemplo. Per Dóminum.

Alia Oratio.

FIdéles tuos, quæsumus, Dómine, intercedente beátâ *N.* Vírgine tuâ córpore & mente purífica: ut tuâ inspiratióne compuncti, nóxias delectatiónes vitáre præváleant; atque ut eárum non capiantur illécebris: tuâ semper suavitáte pascantur. Per Dóminum.

Si plures sint non Martyres, Oratio.

DEus, qui nos sanctárum Vírginum tuárum *N.* & *N.* *vel* [Sociárum] ánnuâ festivitáte lætíficas: concéde propítius; ut eárum adjuvémur méritis: quarum castitátis irradiámur exemplis. Per Dóminum nostrum.

AD PRIMAM.

Ant. 1. g. Dilectus meus.

AD TERTIAM.

Ant. 5. a. Invéni.

Capitulum. 1. Cor. 7.

DE Virgínibus præceptum Dómini non hábeo; consílium autem do, tanquam misericórdiã consecútus à Dómino : ut sim fidélis.

℟. *br.* Lætétur mons Sion : * Exultent fíliæ Judæ. Lætétur. ℣. Propter judícia tua, * Dómine, * Exultent. Glória Patri. Lætétur. *Ps.* 47.

℣. Audívit, & lætáta est Sion; ℟. Et exultavérunt fíliæ Judæ. *Ps.* 96.

AD SEXTAM.

Ant. 2. D. Ego.

Capitulum. 1. Cor. 7.

MUlier innupta, & virgo cógitat quæ Dómini sunt : ut sit sancta córpore & spíritu; quæ autem nupta est, cógitat quæ sunt mundi : quómodò pláceat viro.

℟. *br.* Quid mihi est in cœlo? * Et à te quid vólui super terram? Quid. ℣. Deus cordis mei, * & pars mea Deus in ætérnum : * Et. Glória Patri. Quid. *Ps.* 72.

℣. Concupíscit, & déficit ánima mea in átria Dómini : ℟. Cor meum & caro mea exultavérunt in Deum vivum. *Ps.* 83.

AD NONAM.

Ant. 3. a. Sub umbra.

Capitulum. 2. Cor. 11.

ÆMulor vos Dei æmulatióne; despondi enim vos uni viro : vírginem castã exhibére Christo.

℟. *br.* Afferentur Regi vírgines * In lætítia & exultatióne. Afférentur. ℣. Adducentur * in templum Regis, * In lætítia & exultatióne. Glória Patri. Afferentur.

℣. Delectavérunt te fíliæ regum, ℟. In honóre tuo. *Ps.* 44.

AD II. VESPERAS.

Ant. 4. D. VIrgines accipiẽtes lámpades suas, exiérunt óbviam sponso & sponsæ. *Matth.* 25.

Ant. 3. a. Prudentes accepérunt óleum in vasis suis cum lampádibus, & ornavérunt lámpades suas. *Matth.* 25.

Ant. 7. d. Médiâ nocte clamor factus est : Ecce sponsus venit, exíte óbviam ei. *Matth.* 25.

Ant. 2. D. Venit sponsus, & quæ parátæ erant, intravérunt cum eo ad núptias. *Matth.* 25.

Ant. 1. D. Vírgines sequuntur Agnum quocumque íerit : sine mácula enim sunt ante thronum Dei. *Apoc.* 14.

Capitulum. Apoc. 19.

REgnávit Dñus Deus noster omnípotens : gaudeámus, & exultémus, & demus glóriam ei; quia venérunt núptiæ Agni : & uxor ejus præparávit se.

Si sit Martyr, Hymnus,

Feſtis. *ut in I. Veſperis*, xlvij.

℣. Conféſſio & pulchritúdo in conſpectu Dei : ℟. Sanctimónia & magnificéntia in ſanctificatióne ejus. *Pſ.* 95.

Ad Magníficat. *Ant.* 8. *G.* Caſta generátio in perpétuum coronáta triumphat, incoinquinatórum certáminum præmium vincens. *Sap.* 4.

Oratio, ut ſuprà ad Laudes.

Si non ſit Martyr,

Hymnus.

O Virgo, pectus cui ſacrum,
Amóris expers ímprobi,
Intùs ſuis ardóribus
Sanctus peruſſit Spíritus!

Non te voluptas dúlcibus
Fallax venénis mólliit,
Solas amantem pérſequi
Cœleſtis Agni núptias.

Sic ille natus Vírgine
Suo decóre céperat,
Ut ejus ardens ígnibus
Mundána cuncta témneres.

Beáta cui nunc, Cœlitum
Inter canéntium choros,
Cœlo licet perénnibus
Sponſi potíri gáudiis.

Æterne ſponſe Vírginum,
Jeſu, tibi ſit glória
Cum Patre, cumque Spíritu,
In ſempiterna ſécula.
Amen.

℣. Vírgines laudent nomen Dñi ; ℟. Quia exaltátum eſt nomen ejus ſolíus. *Pſ.* 148.

Ad Magníficat. *Ant.* 1. f. In reſurrectióne neque nubent, neque nubentur ; ſed erunt ſicut Angeli Dei in cœlo. *Matth.* 22.

Oratio, ut ſuprà ad Laudes.

COMMUNE SANCTARUM MULIERUM.

IN I. VESPERIS.

Ant. 6. F. DOmine, qui habes ómniũ ſciéntiam, tu ſcis quòd nunquam lætáta ſit ancilla tua niſi in te, Dómine Deus. *Eſther* 14.

Ant. 2. D. Ad te, Dómine, óculos meos dírigo : tu ſcis quia mundam ſervávi ánimam meam ab omni concupiſcéntia. *Tob.* 3.

Ant. 8. c. Nunquam cum ludéntibus míſcui me ; neque cum his qui in levitáte ámbulant, partícipem me præbui. *Tob.* 3.

Ant. 3. a. Dómine Pater, omne deſidérium averte à me, & ánimæ irreverenti & infrunítæ ne tradas me. *Eccli.* 23.

Ant. 5. C. Adjuva me ancillam tuam, nullum áliud auxílium habentem, niſi te, Dómine, qui noſti quia óderim glóriam iniquórum. *Eſther* 14.

Capitulum. Epheſ. 5.

REllinquet homo patrem, & matrem ſuam, & adhærébit uxóri ſuæ : & erunt duo in carne una ; Sacramentum hoc magnum

est : ego autem dico in Christo & in Ecclésia; Verúmtamen & vos singuli unusquisque uxórem suam sicut seipsum díligat : uxor autem tímeat virum suum.

Hymnus.

AD núptias Agni Pater
Matres & innuptas vocat :
O te beátam, cui thorus
Interque sponsas sors datur !

Lex nuptiárum cáritas;
Dos magna, paupertas, tibi,
Calcáre falláces opes,
Cadúca corde spérnere.

Te multus oblectat labor,
Fusæque jejúnam preces :
Te pœnitentem lácrymæ,
Te cura páuperum juvat.

Quacumque confixam sibi,
Per probra sponsam, per cruces
Trahit Magister; & sequi
Despecta gaudes, & pati.

Beáta quæ sponso Deo
Castis adhæret vínculis :
Sic corpus unum póssumus,
Sic unus esse spíritus.

Hoc præstet almo cum Patre,
Natóque nobis Spíritus,
Qui trinus ac unus Deus
Regnat per omne séculum. Amen.

Si sit Martyr, ℣. Factus es spes mea, Dómine : ℟. Turris fortitúdinis à fácie inimíci. *Ps.* 60.

Ad Magníficat. *Ant.* 4. *D.* Deus cœlórum, exaudi me deprecantem, & de tua misericórdia præsumentem; ut gentes agnoscant quia tu es Deus, & non est álius præter te. *Judith.* 9.

Oratio, ut infrà ad Laudes.

Si non sit Martyr, ℣. Averte óculos meos ne vídeant vanitátem : ℟. In via tua vivífica me. *Ps.* 118.

Ad Magníficat. *Ant.* 1. A. Exultávit cor meum in Dómino, & dilatátum est os meum, quia lætáta sum in salutári tuo. 1. *Reg.* 2.

Oratio, ut infrà ad Laudes.

[*In Solemnibus-majoribus, ad Completorium : Ant.* 2. A. Gustávit, & vidit quia bona est negotiátio ejus : non extinguétur in nocte lucerna ejus. *Prov.* 31.

Ad Nunc dimittis.

Ant. 1. D. Indue te decóre sempiternæ glóriæ; Deus enim ostendet splendórem suum in te. *Baruch.* 5.]

AD OFFICIUM NOCT.

Invit. Deum in quo sperant sanctæ Mulíeres,* Veníte, adorémus. 1. *Petr.* 3.

Ps. 94. Veníte. 2.

Hymnus.

ADeste, sanctæ Cónjuges :
En illa fortis Fémina,
Ornáta quæ virtútibus
Inter triumphat Cœlites.

Blandos ut hostes vínceret,
Hanc fortitúdo véstiit :

Ut profit intuéntibus,
Cœlestis ornávit decor.
Non vana pompa séculi
Sensus fefellit, nec malis
Gliscens voluptas ártibus
Viríle pectus mólliit.
Non illa luxu véstium,
Non crine torto splénduit:
Cultu nitens sed símplice,
Puris placébat móribus.
Se sub serénis vúltibus
Austéra virtus ócculit:
Timet vidéri, ne suum,
Dum prodit, amittat decus.
Pascenda cœlesti cibo,
Sacris studébat lítteris;
Templo frequens, sed sédula
Redíbat ad curam domûs.
Æterne tu Verbi Pater,
Æterne Fili par Patri,
Et par utríque Spíritus,
Tibi, Deus, sit glória.
Amen.

IN I. NOCTURNO.

Ant. 1. a. Inítium sapiéntiæ timor Dómini, & cum electis féminis gráditur. *Eccli.* 1.

Ant. 2. D. Sápiens múlier ædíficat domum: múlier gratiósa invéniet glóriam. *Prov.* 14.

Ant. 3. à. Pars bona, múlier bona: in parte timéntium Deum dábitur. *Eccli.* 26.

℣. Lex Dei ejus in corde ipsíus; ℟. Et non supplantabuntur gressus ejus. *Ps.* 36.

Lectiones de Scriptura occurrente.

℟. *j.* Mulierem fortem quis invéniet? procul & de últimis fínibus prétium ejus. * Confídit in ea cor viri sui: reddet ei bonum, & non malum ómnibus diébus vitæ suæ. ℣. Vir imágo & glória Dei est: múlier autem glória viri est. * Confídit. *Prov.* 31. 1. *Cor.* 11.

℟. *ij.* Grátia mulíeris sédulæ delectábit virum suũ: * Disciplína illíus datum Dei est. ℣. Quæ filios aut nepótes habet, discat domum suam régere; hoc enim acceptum est coram Deo. * Disciplína illíus. *Eccli.* 26. 1. *Tim.* 5.

℟. *iij.* Grátia super grátiam, múlier sancta & pudoráta: * Fundamenta ætérna supra petram sólidam, mandáta Dei in corde mulíeris sanctæ. ℣. Venérunt flúmina, & flavérunt venti; & irruérunt in domum, & non cécidit; fundáta enim erat super petram. * Fundamenta. Glória Patri. * Fundamenta. *Eccli.* 26. *Matth.* 7.

IN II. NOCTURNO.

Ant. 4. E. Deprecabátur Dóminum, dicens: Dómine mi, qui rex noster es solus, ádjuva me, cujus præter te nullus est auxiliátor álius. *Esther.* 14.

Ant. 5. a. Ostende quóniam non derelinquis præsumentes de te; & præsu-

mentes de se, & de sua virtúte gloriantes, humílias. *Judith* 6.

Ant. 6. F. In consílium eórum non véniat ánima mea, & in cœtu illórum non sit glória mea. *Genes.* 49.

℣. Non habitábit in médio domûs meæ, qui facit supérbiam : ℟. Qui lóquitur iníqua, non direxit in conspectu oculórum meórum. *Ps.* 100.

Lectiones, ut in Proprio.

℟. *iv.* Misericórdia tua, Dómine, ante óculos meos est; & * Complácui in veritáte tua : non sedi cum concílio vanitátis. ℣. Quæ participátio justítiæ cum iniquitáte ? * Complácui. *Ps.* 25. 2. *Cor.* 6.

℟. *v.* Dilexi, Dómine, mandáta tua super aurum & topázion ; * Proptéreà ad ómnia mandáta tua dirigébar : omnem viam iníquam ódio hábui. ℣. Non in abundántia cujusquam, vita ejus est ex his quæ póssidet. * Proptéreà. *Ps.* 118. *Luc.* 12.

℟. *vj.* Ego in Dómino sperávi, * Exultábo & lætábor in misericórdia tua ; † Quóniam respexisti humilitátem meam, salvasti de necessitátibus ánimam meam. ℣. Ubi Spíritus Dómini, ibi libertas. * Exultábo. Glória Patri. † Quóniam. *Ps.* 30. 2. *Cor.* 3.

IN III. NOCTURNO.

Ant. 7. d. Tu glória Jerúsalem, tu lætítia Israel, tu honorificéntia pópuli nostri. *Judith.* 15.

Ant. 8. G. Benedícta es à Dómino ; scit enim omnis pópulus mulíerem te esse virtútis. *Ruth.* 3.

Ant. 5. C. Gaudébit super te Dóminus in lætítia, silébit in dilectióne sua, exultábit super te in laude. *Soph.* 3.

℣. Benedícat te Dóminus ex Sion ; ℟. Et vídeas bona Jerúsalem ómnibus diébus vitæ tuæ. *Ps.* 127.

Evangelium & Homilia, ut in Proprio.

℟. *vij.* Multæ fíliæ congregavérunt divítias ; tu supergressa es universas. * Fallax grátia, & vana est pulchritúdo : múlier timens Dóminum ipsa laudábitur. ℣. In incorruptibilitáte modesti spíritûs, qui est in conspectu Dei lócuples, sanctæ mulíeres ornábant se. * Fallax. *Prov.* 31. 1. *Petr.* 3.

℟. *viij.* Fecisti viríliter ; & confortátum est cor tuũ, eò quòd castitátem amáveris : * Ideò & manus Dómini confortávit te, & ídeò eris benedícta in æternum. ℣. O múlier, magna est fides tua : * Ideò. *Judith* 15. *Matth.* 15.

℟. *ix.* Omnia quæ locúta es, vera sunt ; & non

est in sermónibus tuis ulla reprehénsio; * Nunc ergo † Ora pro nobis, quóniam múlier sancta es, & timens Deum. ℣. Fides tua te salvam fecit. * Nunc ergo ora. Glória. † Ora. *Judith* 8. *Luc.* 7.

Te Deum.

AD LAUDES.

Ant. 1. a. SIcut sol óriens mundo in altíssimis Dei, sic mulíeris bonæ spécies in ornamentum domûs ejus. *Eccli.* 26.

Ant. 2. D. Múlier fortis oblectat virum suum; & annos vitæ illíus in pace implébit. *Eccli.* 26.

Ant. 3. c. Múlier sensáta & tácita: non est immutátio erudítæ ánimæ. *Eccli.* 26.

Ant. 4. d. Os suum apéruit sapiéntiæ, & lex cleméntiæ in lingua ejus. *Prov.* 31.

Ant. 5. a. Non discedébat de templo, jejúniis & obsecratiónibus sérviens nocte ac die. *Luc.* 2.

Capitulum. 1. Petr. 3.

MUlíeres súbditæ sint viris suis; ut & si qui non credunt verbo, per mulíerum conversatiónem sine verbo lucrífiant: considerantes in timóre castam conversatiónem vestram.

Hymnus.

ARdet Deo quæ Fémina,
Latére frustrà cógitat:
Quot índigos hæc súblevat,
Tot próditur præcónibus.
Prodesse quærit ómnibus,
Curis honestis ánxia;
Patróna custos vírginum,
Secunda mater órphanis.
Pannis latentem vílibus
Christum fovébat hóspitem:
Quas dura subtraxit sibi,
Opes refundit pródiga.
Pacem domi, pacem foris
Alto colit siléntio:
Lites amat compónere,
Ut una mens sit ómnibus.
Æterne tu Verbi Pater,
Æterne Fili par Patri,
Et par utríque, Spíritus,
Tibi, Deus, sit glória.
Amen.

Si sit Martyr, ℣. Adhæsit ánima mea post te, Deus meus: ℟. Me suscépit déxtera tua. *Ps.* 62.

Ad Benedictus. *Ant.* 1. J. Invocávi Dóminum patrem Dómini mei, ut non derelinquat me in die tribulatiónis meæ; & exaudíta est orátio mea. *Eccli.* 51.

Oratio.

DEus, cujus grátiâ virtus in infirmitáte perfícitur: largíre nobis beátæ *N.* Mártyris tuæ passiónem recoléntibus; ut quæ à te accépit ut vínceret: à te quoque vincendi grátiam nobis obtíneat. Per Dñum.

Si non sit Martyr, ℣. Humiliábam ánimam meam,

℟. Et orátio mea in ſinu meo convertétur. *Pſ.* 34.

Ad Benedictus. *Ant.* 6. F. Orátio humiliantis ſe nubes penetrábit; & non diſcédet, donec Altíſſimus aſpíciat. *Eccli.* 35.

Oratio.

TUórum corda fidélium, Deus miſerátor, illuſtra; & beátæ *N.* précibus ac méritis, fac nos terréna deſpícere : & amáre cœléſtia. Per Dóminum.

Si ſit Vidua, Oratio.

DEus, in quem ſperat omnis ánima, quæ longè à te éxulans in terris ſe verè víduam ſentit ac deſolátam : tríbue nobis, quæſumus; ut exemplo beátæ *N.* nocte ac die obſecratiónibus & oratiónibus inſtantes : cœléſtium conſolatiónum mereámur eſſe partícipes. Per Dñum.

AD PRIMAM.

Ant. 1. a. Sicut ſol.

AD TERTIAM.

Ant. 2. D. Múlier fortis.

Capitulum. Epheſ. 5.

MUlíeres viris ſuis ſúbditæ ſint, ſicut Dño; quóniam vir caput eſt mulíeris, ſicut Chriſtus caput eſt Eccléſiæ : ipſe ſalvátor córporis ejus.

℟. *br.* Doce me fácere voluntátem tuam, * Quia Deus meus es tu. Doce me. ℣. Spíritus tuus bonus * dedúcet me, * Quia. Glória Patri. Doce me. *Pſ.* 142.

℣. Ab omni via mala prohíbui pedes meos; ℟. Ut cuſtódiam verba tua. *Pſ.* 118.

AD SEXTAM.

Ant. 3. c. Múlier.

Capitulum. 1. Tim. 2.

MUlier in ſiléntio diſcat cum omni ſubjectióne : Docére autem mulíeri non permitto; neque dominári in virum : ſed eſſe in ſiléntio.

℟. *br.* Cuſtódiam vias meas, * Ut non delinquam in lingua mea. Cuſtódiam. ℣. Póſui ori meo * cuſtódiam, * Ut. Glória Patri. Cuſtódiam. *Pſ.* 38.

℣. Apud me orátio Deo vitæ meæ : ℟. Dicam Deo, Suſceptor meus es. *Pſ.* 41.

AD NONAM.

Ant. 5. a. Non diſcedébat.

Capitulum. 1. Tim. 2.

VOlo oráre mulíeres in hábitu ornáto : cum verecúndia & ſobrietáte ornantes ſe; & non in tortis crínibus, aut auro, aut margarítis, vel veſte pretióſa : ſed quod decet mulíeres, promittentes pietátem per ópera bona.

℟. *br.* Expectávi Dóminum, * Et intendit mihi. Expectávi. ℣. Et exaudívit * preces meas, * Et intendit mihi. Glória Patri. Expectávi. *Pſ.* 39.

℣. Veníte, & vidéte

ópera Dei, ℞. Qui pósuit ánimam meam ad vitam. *Ps.* 65.

AD II. VESPERAS.

Ant. 2. D. IN ancilla sua adimplévit Dóminus misericórdiam suam. *Judith* 13.

Ant. 4. E. Erat hæc in ómnibus famosíssima, quóniam timébat Dóminum valdè; nec erat qui loquerétur de illa verbum malum. *Judith.* 8.

Ant. 7. ç. Considerávit sémitas domûs suæ, & panem otiósa non comédit. *Prov.* 31.

Ant. 1. D. Fílios educávit, hospítio recépit, sanctórum pedes lavit, tribulatiónem patiéntibus subministrávit, omne opus bonum subsecúta est. 1.*Tim.* 5.

Ant. 6. F. Surrexérunt fílii ejus, & beatíssimam prædicavérunt: vir ejus, & laudávit eam. *Prov.* 21.

Capitulum. 1. Tim. 2.

MUlier salvábitur per filiórum generatiónem; si permánserit in fide, & dilectióne: & sanctificatióne cum sobrietáte.

Hymnus.

O Jam beáta, quæ suo
Tandem solúta córpore,
Vinclis perennióribus
Uni Deo conjúngitur!

Per quos gradus cœlum petit,
Hàc ire vos omnes docet,
Junctæ jugáli vínculo,
Et vos solútæ Cónjuges.

Insignis & nos Féminæ
Sequi decet vestígia,
Magnum vel ipsis quæ fuit
Virtútis exemplum viris.

Queîs arsit illa, fac, Deus,
Flagrémus & nos ígnibus;
Eóque, quo te vis coli,
Amóre fac mens te colat.

Æterne tu Verbi Pater,
Æterne Fili par Patri,
Et par utríque Spíritus,
Tibi, Deus, sit glória.
Amen.

Si sit Martyr, ℣. Vídeant qui odérunt me, & confundantur; ℞. Quóniam, tu Dómine, adjuvisti me. *Ps.* 85.

Ad Magníficat *Ant.* 3. a. Confitébor nómini tuo, Dómine; quóniam adjútor & protector factus es mihi, & liberasti corpus meum à perditióne. *Eccli.* 51.

Oratio, ut suprà ad Laudes.

Si non sit Martyr, ℣. Anima mea Dómino vivet; ℞. Et semen meum sérviet ipsi. *Ps.* 21.

Ad Magníficat. *Ant.* 5. C. Fortitúdo & decor indumentum ejus: date ei de fructu mánuum suárum; & laudent eam in portis ópera ejus. *Prov.* 31.

Oratio, ut suprà ad Laudes.

OFFICIUM BEATÆ MARIÆ IN SABBATO.

Simplex.

Dicitur omnibus Sabbatis per Annum, [extra Adventum, Quadragesimam, & Octavas quascumque,] nisi Quatuor Tempora, aut Vigiliæ, seu Festum Semiduplex aut suprà occurrant, vel nisi fieri debeat de Feria propter Officium alicujus Dominicæ Sabbato anticipandum.

IN VESPERIS Feriæ sextæ præcedentis.

Capitulum. Genes. 3.

AIt Dóminus Deus ad serpentem; Inimicítias ponam inter te & mulíerem, & semen tuum & semen illíus: ipsa cónteret caput tuum.

Hymnus.

DAvídis sóboles, glória Vírginum,
Christi Virgo parens, te pósuit Deus,
Partu Virgíneo quæ malè súbdoli
Anguis contéreres caput.

Rebus princípium qui dedit ómnibus,
A te princípium sumpsit homo Deus;
Cunctis prospíciens qui tríbuit cibos,
Pastus lacte fuit tuo.

Per te, quod múlier perdíderat vetus,
Humáno géneri rédditur auctiùs:
Tu clausas míseris, heu nímiùm diu!
Cœlórum réseras fores.

Qui lucis pater est, glória sit Patri;
Cujus Virgo parens, glória Fílio;
Quo fœcunda, tibi, nexus amábilis
Sit par glória Spíritus.
Amen.

℣. Deus operátus est salútem in médio terræ: ℟. Tu confregísti cápita dracónis. *Ps.* 73.

Ad Magníficat. *Ant.* 1. f. Benedictus Dóminus qui te direxit in vúlnera cápitis príncipis inimicórum nostrórum. *Judith* 13.

Oratio, Concéde. *infrà*, *ad Laudes.*

Deinde fit Suffragium de omnibus Sanctis.

AD COMPLETORIUM.

Ut in Psalterio.

Hymnus, Virgo. *infrà*, *in Officio parvo.*

AD NOCTURNUM.

Invit. Jesum de María natum, * Veníte adorémus. *Matth.* 1.

Ps. 94. Veníte. 2.

Hymnus.

O Quàm gloríﬁca luce coruſcas,
Stirpis Davídicæ régia proles;
Sublímis réſidens; virgo María,
Supra Cœlígenas ætheris omnes!

Tu cum virgíneo mater honóre
Cœlórum Dómino péctoris aulam
Sacris viſcéribus caſta dediſti:
Humános Deus hinc índuit artus.

Quem cunctus vénerans orbis adórat,
Cui nunc ritè genu fléctitur omne;
A quo, te précibus ſubveniente,
Æterni pétimus gáudia regni.

Divínæ Sóboli, qui dare matrem
In terris vóluit, glória Patri:
Cujus Virgo parens, glória Nato:
Quo fœcunda, tibi glória, Flamen.
Amen.

Pſalmi de Sabbato, ſub tribus Antiphonis ſequentibus.

Ant. 1. a. Ave, grátiâ plena; Dóminus tecum: benedicta tu in muliéribus. *Luc.* 1.

Ant. 8. c. Ecce concípies in útero, & páries fílium, & vocábis nomen ejus Jeſum. *Luc.* 1.

Ant. 2. D. Quod naſcétur ex te Sanctum, vocábitur Fílius Dei. *Luc.* 1.

℣. Deſcendet ſicut plúvia in vellus: ℟. Et replébitur majeſtáte ejus omnis terra. *Pſ.* 71.

Pater noſter, &c.

Abſolutio. 2. Mach. 1.

DEus meminerit teſtaménti ſui quod locútus eſt, & exáudiat orationes noſtras.

℟. Amen.

Benedictiones de Sanctis, ut ordinantur poſt Pſalterium.

Lectiones duæ priores de Scriptura occurrente; è tribus fiunt duæ.

Poſt j. Lect. ℟. Benedícam ei, & ex illa dabo fílium cui benedictúrus ſum: * Conſtítuam pactum meum illi in fœdus ſempiternum. ℣. Hic erit magnus, & Fílius Altíſſimi vocábitur; & regnábit in domo Jacob in æternum.* Conſtítuam. *Geneſ.* 17. I.

Poſt ij. Lect. ℟. Quod in ea natum eſt, de Spíritu ſancto eſt: páriet autem fílium; * Ipſe ſalvum fáciet pópulum ſuum à peccátis eórum. ℣. Benedictiónem ómnium géntium dedit illi Dóminus. * Ipſe. *Matth.* 1. *Eccli.* 44.

Pro tertia Lectione legitur una è ſequentibus, ſecundùm diverſitatem Menſium.

Post iij. Lect. ℟. Deus ex sémine David,* Secundùm promissiónem, eduxit Israel salvatórem Jesum. ℣. Jurávit Dóminus David veritátem: De fructu ventris tui ponam super sedem tuã. * Secundùm. Glória Patri. * Secundùm. *Act.* 13. *Ps.* 131.

Non dicitur Te Deum.

AD LAUDES.

Psalmi de Sabbato, sub sola Ant. 4. A. Benedicta tu inter mulíeres, & benedictus fructus ventris tui. *Luc.* 1.

Capitulum. Jerem. 32.

CReávit Dóminus novum super terram: Fémina circúmdabit virum.

Hymnus.

NUnc auróra, novæ núntia lucis,
Tristes orbe procul díssipat umbras:
O quàm lucídior, nocte sepultis
Portans ipsa diem, Virgo refulges!
O quæ nunc hábitas lúcida regna,
Mittas inde tuæ múnera lucis:
Te si terra dedit munus olympo,
Quæ non dona memor reddet olympus!
Inter perpétuos Núminis haustus,
O Regína, tibi sánguine junctum
Ne dedísce genus: nostra fuisti,
Summi facta parens, Virgo, Tonantis.
Divínæ Sóboli qui dare matrem
In terris vóluit, glória Patri:
Cujus Virgo parens, glória Nato:
Quo fœcunda, tibi glória, Flamen.
Amen.

℣. Recordátus est Dóminus misericórdiæ suæ, ℟. Et veritátis suæ dómui Israel. *Ps.* 97.

Ad Benedictus. *Ant.* 3. à. Beáta quæ credidisti; quóniam perficientur ea quæ dicta sunt tibi à Dómino. *Luc.* 1.

Oratio.

COncéde nos fámulos tuos, quæsumus, Dómine Deus, perpétuâ mentis & córporis sanitáte gaudére; & gloriósâ beátæ Maríæ semper Vírginis intercessióne, à præsenti liberári tristítia: & ætérna pérfrui lætítia. Per Dñum.

Fit Suffragium de omnibus Sanctis.

AD HORAS, Doxologia: Qui natus es de Vírgine, Jesu, tibi sit glória, &c.

Psalmi de Sabbato.

AD PRIMAM.

Ant. 2. D. Fílius Dei factus est ei ex sémine David secundùm carnem. *Rom.* 1.

In ℟. *br.* ℣. Qui natus es * de María vírgine. *Matth.* 1.

AD TERTIAM.

Ant. 4. d. De María natus est Jesus, qui vocátur Christus. *Matth.* 1.

Capitulum. Isaíæ. 7.

DAbit Dóminus ipse vobis signum; Ecce Virgo concípiet, & páriet filium ⁝ & vocábitur nomen ejus, Emmánuel.

℟. *br.* Deus in médio ejus; * Non commovébitur. Deus. ℣. Adjuvábit eam * manè dilúculo: * Non. Glória Patri. Deus. *Ps.* 45.

℣. Elégit eam Dóminus ℟. In habitatiónem sibi. *Ps.* 131.

AD SEXTAM.

Ant. 7. d. Péperit filium másculum, qui rectúrus erat omnes gentes. *Apoc.* 12.

Capitulum. Mich. 5.

EGrediétur qui sit dominátor in Israel ⁝ & egressus ejus ab inítio, à diébus æternitátis; Propter hoc dabit eos usque ad tempus in quo partúriens páriet ⁝ & relíquiæ fratrum ejus converténtur ad fílios Israel.

℟. *br.* Homo * Natus est in ea. Homo. ℣. Et ipse fundávit eam * Altíssimus. * Natus est. Glória. Homo. *Ps.* 86.

℣. Ipse tanquam sponsus ℟. Procédens de thálamo suo. *Ps.* 18.

AD NONAM.

Ant. 1. *g.* Beátus venter qui te portávit, & úbera quæ suxisti. *Luc.* 11.

Capitulum. Galat. 4.

UBi venit plenitúdo témporis, misit Deus Filium suum, factum ex mulíere, factum sub lege; ut eos qui sub lege erant redímeret ⁝ ut adoptiónem filiórum reciperémus.

℟. *br.* Misericórdia & véritas * Obviavérunt sibi. Misericórdia. ℣. Justítia & pax * osculátæ sunt, * Obviavérunt sibi. Glória. Misericórdia.

℣. Véritas de terra orta est, ℟. Et justítia de cœlo prospexit. *Ps.* 84.

LECTIONES sequentes dicuntur singulis Mensibus in Officio B. Mariæ in Sabbato.

MENSE SEPTEMBRI.

Lectio iij.

Sermo sancti Leónis Papæ.

De Nativ. Domini.

HUmáno usu & consuetúdine quod crédimus caret; sed divínâ potestáte subnixum est ⁝ quòd virgo concéperit, virgo pepérerit, virgo permánserit. Non hîc cogitétur parientis condítio, sed nascentis arbítrium ⁝ qui sic homo natus est, ut volébat & póterat. Si veritátem quæris humánæ natúræ, cognosce matériam ⁝ si ratiónem scrutáris oríginis, virtútem confite-

re divínam. Venit enim Dóminus Jesus Christus contágia nostra auferre : non pérpeti nec succúmbere vítiis, sed medéri. Venit ut omnem languórem corruptiónis, & universa vúlnera sordéntium curáret animárum; propter quod opórtuit ut novo nasceréntur órdine : qui novam impollútæ sinceritátis grátiam humánis corpóribus inferébat.

MENSE OCTOBRI.

Lectio iij.

Ex Epístola sancti Ambrósii Epíscopi ad Syrícium Papam. *Epist. lib.* 1. *Ep.* 7.

DEvii à via veritátis produntur dícere : Virgo concépit, sed non virgo generávit. Pótuit ergo virgo concípere, non pótuit virgo generáre; cum semper conceptus præcédat, partus sequátur? Sed si doctrínis non créditur sacerdótum; credátur oráculis Christi : credátur mónitis Angelórum dicéntium; Quia non est impossíbile Deo omne verbum : credátur symbolo Apostolórum, quod Ecclésia Romána intemerátum semper custódit & servat. Audívit María vocem Angeli : & quæ antè díxerat; Quómodò fiet istud? non de fide generatiónis intérrogans; respondit póstcà : Ecce ancilla Dómini, contingat mihi secundùm verbum tuum. Hæc est virgo quæ in útero concépit : virgóque péperit fílium. Sic enim scriptum est : Ecce virgo in útero accípiet, & páriet fílium. Non enim conceptúram tantúmmodò vírginem : sed & paritúram vírginem dixit. Quæ autem est illa porta Sanctuárii; porta illa extérior ad orientem, quæ manet clausa : &, Nemo, inquit, pertransíbit per eam; nisi solus Deus Israel? Nonne hæc porta María est, per quam in hunc mundum Redemptor intrávit?

MENSE NOVEMBRI.

Lectio iij.

De Expositióne sancti Basílii Epíscopi, in Isaíam Prophétam. *In Cap.* 8.

ACcessi ad Prophetissam : & in útero accépit & péperit fílium. Quid est, Accessi ad prophetissam? Hoc est, Appropinquávi spíritu & prænotióne futurórum; & perspexi ejus conceptiónem è longínquo : óculis in prophétiæ grátiam attentis. Péperit fílium, de quo dixit Dóminus : Vocábis nomen ejus; Velóciter détrahe spólia : citò prædáre. Quòd María prophetissa fúerit, ad quam próximè per cognitiónem accessit Isaías; nemo contradíxerit, qui sit memor verbórum Maríæ : quæ prophéticè elo-

cúta est. Quid enim ait? Magníficat ánima mea Dóminum: & exultávit spíritus meus in Deo salutári meo; quia respexit humilitátem ancillæ suæ: ecce enim ex hoc beátam me dicent omnes generatiónes. Quòd si ánimum accommodáveris universis ejus verbis; non dubitábis dícere eam fuisse prophetissam, quòd Dómini Spíritus in eam supervénerit: & virtus Altíssimi obumbráverit ei.

MENSE DECEMBRI.

Lectio iij.

Ex Diálogo sancti Justíni Mártyris, cum Tryphóne.

SI non è vírgine iste de quo Isaías dicébat; nascitúrus erat, de quo Spíritus sanctus exclamábat: Ecce Dñus dabit signum; Ecce virgo in útero concípiet & páriet fílium: si perinde atque álii omnes primogéniti, iste quoque ex concúbitu gignendus erat; quodnam signum non cunctis primogénitis commúne fácere se dixit? Enim verò quod verè signum est, & humáno géneri credíbile futúrum erat: hoc est, ut ex virgináli útero primogénitus creaturárum ómnium caro factus verè puer fíeret; óccupans id per prophéticum spíritum, álio atque álio modo pronuntiávit: ut cùm factum esset virtúte & consílio rerum universárum conditóris, factum esse agnosceretur; haud áliter quam ex uno látere Adæ Eva éxtitit: atque ália animántia ómnia verbo Dei ortum suum cepêre.

OFFICIUM PARVUM BEATÆ MARIÆ.

Non dicitur quoties fit Officium Semiduplex, aut supra; nec intra Octavas, nec quando Officium diei est de Beata.

Singulæ Horæ hujus Officii dicuntur hoc modo : Officium Nocturnum & Laudes post Laudes diei : Prima, post Primam diei, ante Officium Capituli : Tertia, post ℣. Benedicámus *Tertiæ; & sic de ceteris Horis.*

AD OFFICIUM NOCT.

Invit. Jesum de María natum, * Veníte, adorémus. *Matth.* 1.

Ps. 94. Veníte. 2.

Hymnus.

O Quàm gloríficâ luce coruscas,
Stirpis Davídicæ régia proles;
Sublímis résidens, virgo María,
Supra Cœlígenas ætheris omnes!
Tu cum virgíneo mater honóre
Cœlórum Dómino péctoris aulam
Sacris viscéribus casta dedisti:
Humános Deus hinc índuit artus.
Quem cunctus vénerans orbis adórat,
Cui nunc ritè genu fléctitur omne;
A quo, te précibus subveniente,
Æterni pétimus gáudia regni.
Divínæ Sóboli, qui dare matrem
In terris vóluit, glória Patri:
Cujus Virgo parens, glória Nato:
Quo fœcunda, tibi glória, Flamen.
Amen.

In Festis B. Mariæ dicuntur in Nocturnis novem sequentes Psalmi, cum Antiph. propriis.

In Officio autem parvo dicuntur tantùm tres Psalmi, secundùm ordinem Feriarum, ut infrà notatur.

IN I. NOCTURNO.

FERIA II. ET V.

Ant. sola. 1. a. Ave.

Psalmus 8.

DOmine Dóminus noster, * quàm admirábile est nomen tuum in universa terra!

Quóniam eleváta est magnificéntia tua * super cœlos.

Ex ore infántium & lacténtium perfecisti laudem

propter inimícos tuos, * ut deſtruas inimícum & ultórem.

Quóniam vidébo cœlos tuos, ópera digitórum tuórum; * lunam & ſtellas, quæ tu fundaſti.

Quid eſt homo, quòd memor es ejus? * aut fílius hóminis, quóniam víſitas eum.

Minuiſti eum paulò minùs ab Angelis: glóriâ & honóre coronaſti eum, * & conſtituiſti eum ſuper ópera mánuum tuárum.

Omnia ſubjeciſti ſub pédibus ejus, * oves & boves univerſas, ínſuper & pécora campi;

Vólucres cœli, * & piſces maris qui perámbulant ſémitas maris.

Dómine Dóminus noſter, * quàm admirábile eſt nomen tuum in univerſa terra!

Pſalmus 18.

CŒli enarrant glóriam Dei, * & ópera mánuum ejus annúntiat firmamentum.

Dies diéi eructat verbum, * & nox nocti índicat sciéntiam.

Non ſunt loquélæ, neque ſermónes, * quorum non audiantur voces eórum.

In omnem terram exívit ſonus eórum, & in fines orbis terræ verba eórum: * in ſole póſuit tabernáculum ſuum.

Et ipſe tanquam ſponſus procédens de thálamo ſuo, * exultávit ut gigas ad currendam viam.

A ſummo cœlo egréſſio ejus, & occurſus ejus uſque ad ſummum ejus: * nec eſt qui ſe abſcondat à calóre ejus.

Lex Dómini immaculáta, convertens ánimas: * teſtimónium Dómini fidéle, ſapiéntiam præſtans párvulis.

Juſtítiæ Dómini rectæ, lætificantes corda: * præceptum Dómini lúcidum, illúminans óculos.

Timor Dómini ſanctus, pérmanens in séculum séculi: * judícia Dómini vera, juſtificáta in ſemetipſa.

Deſiderabília ſuper aurum & lápidem pretióſum multum, * & dulcióra ſuper mel & favum.

Etenim ſervus tuus cuſtódit ea: * in cuſtodiendis illis retribútio multa.

Delicta quis intélligit? * ab occultis meis munda me, & ab aliénis parce ſervo tuo.

Si mei non fúerint domináti, * tunc immaculátus ero, & emundábor à delicto máximo.

Et erunt ut compláceant elóquia oris mei, * & meditátio cordis mei in conſpectu tuo ſemper.

Dómine, adjútor meus, * & redemptor meus.

Pſalmus 44.

ERuctávit cor meũ verbum bonum : * dico ego ópera mea regi.

Lingua mea * cálamus ſcribæ velóciter ſcribentis.

Speciósus formâ præ fíliis hóminum , diffúſa eſt grátia in lábiis tuis ; * proptéreà benedixit te Deus in æternum.

Accíngere gládio tuo ſuper femur tuum , * Potentíſſime.

Spécie tuâ & pulchritúdine tuâ intende , * próſperè procéde ,

Et regna propter veritátem , & manſuetúdinem , & juſtítiam ; * & dedúcet te mirabíliter déxtera tua.

Sagittæ tuæ acútæ , pópuli ſub te cadent , * in corda inimicórum regis.

Sedes tua , Deus , in ſéculum ſéculi : * virga directiónis , virga regni tui.

Dilexiſti juſtítiam , & odiſti iniquitátem ; * proptéreà unxit te , Deus , Deus tuus , óleo lætítiæ præ conſórtibus tuis.

Myrrha , & gutta , & cáſia à veſtimentis tuis , à dómibus ebúrneis ; * ex quibus delectavérunt te fíliæ regum in honóre tuo.

Aſtitit regína à dextris tuis in veſtítu deauráto ,* circúmdata varietáte.

Audi , fília , & vide , & inclína aurem tuam ; * & oblivíſcere pópulum tuum , & domum patris tui.

Et concupiſcet rex decórem tuum ; * quóniam ipſe eſt Dóminus Deus tuus , & adorábunt eum.

Et fíliæ Tyri in munéribus : * vultum tuum deprecabuntur omnes dívites plebis.

Omnis glória ejus fíliæ regis ab intus , * in fímbriis áureis circumamicta varietátibus.

Adducentur regi vírgines poſt eam : * próximæ ejus afferentur tibi.

Afferentur in lætítia & exultatióne ; * adducentur in templum regis.

Pro pátribus tuis nati ſunt tibi fílii : * conſtítues eos príncipes ſuper omnem terram.

Mémores erunt nóminis tui * in omni generatióne & generatiónem.

Proptéreà pópuli confitebuntur tibi in æternum ,* & in ſéculum ſéculi.

Ant. Ave , grátiâ plena : Dóminus tecum : benedicta tu in muliéribus. *Luc.* 1.

℣. Audi , fília , & vide , & inclína aurem tuam ; ℟. Et concupiſcet rex decórem tuum. *Pſ.* 44.

Pater noſter , &c.

Lectiones infrà , poſt III. Nocturnum.

IN II. NOCTURNO.

FERIA III. ET VI.

Ant. sola. 8. c. Ecce.

Psalmus 45.

DEus noster refúgium & virtus ; * adjútor in tribulatiónibus quæ invenérunt nos nimis.

Proptéreà non timébimus, dum turbábitur terra, * & transferentur montes in cor maris.

Sonuérunt & turbátæ sunt aquæ eórum : * conturbáti sunt montes in fortitúdine ejus.

Flúminis ímpetus lætíficat civitátem Dei : * sanctificávit tabernáculum suũ Altíssimus.

Deus in médio ejus, non commovébitur : * adjuvábit eam Deus manè dilúculo.

Conturbátæ sunt gentes, & inclináta sunt regna : * dedit vocem suam, mota est terra.

Dóminus virtútum nobiscum ; * susceptor noster Deus Jacob.

Veníte, & vidéte ópera Dómini, quæ pósuit prodígia super terram, * áuferens bella usque ad finem terræ.

Arcum cónteret, & confringet arma, * & scuta combúret igni.

Vacáte, & vidéte quóniam ego sum Deus : * exaltábor in géntibus & exaltábor in terra.

Dóminus virtútum nobiscum, * susceptor noster Deus Jacob.

Psalmus 71.

DEus, judícium tuum regi da, * & justítiam tuam fílio regis ;

Judicáre pópulum tuum in justítia, * & páuperes tuos in judício.

Suscípiant montes pacem pópulo, * & colles justítiam.

Judicábit páuperes pópuli, & salvos fáciet fílios páuperum, * & humiliábit calumniatórem.

Et permanébit cum sole & ante lunam, * in generatióne & generatiónem.

Descendet sicut plúvia in vellus, * & sicut stillicídia stillántia super terram.

Oriétur in diébus ejus justítia, & abundántia pacis, * donec auferátur luna.

Et dominábitur à mari usque ad mare, * & à flúmine usque ad términos orbis terrárum.

Coram illo prócident Æthíopes, * & inimíci ejus terram lingent.

Reges Tharsis & ínsulæ múnera ófferent ; * reges Arabum & Saba dona addúcent.

Et adorábunt eum omnes reges terræ : * omnes gentes sérvient ei ;

Quia liberábit páuperem à potente, * & páuperem cui non erat adjútor.

Parcet páuperi & ino-

pi; * & ánimas páuperum ſalvas fáciet.

Ex uſúris & iniquitáte rédimet ánimas eórum; * & honorábile nomen eórum coram illo.

Et vivet, & dábitur ei de auro Arábiæ, & adorábunt de ipſo ſemper: * totâ die benedícent ei.

Et erit firmamentum in terra in ſummis móntium, ſuperextollétur ſuper Líbanum fructus ejus; * & florébunt de civitáte ſicut fœnum terræ.

Sit nomen ejus benedictum in ſécula: * ante ſolem pérmanet nomen ejus.

Et benedicentur in ipſo omnes tribus terræ: * omnes gentes magnificábunt eum.

Benedictus Dñus Deus Iſrael, * qui facit mirabília ſolus.

Et benedictum nomen majeſtátis ejus in æternum; * & replébitur majeſtáte ejus omnis terra: Fiat, fiat.

Pſalmus 84.

BEnedixiſti, Dñe, terram tuam, * avertiſti captivitátem Jacob.

Remiſiſti iniquitátem plebis tuæ, * operuiſti ómnia peccáta eórum.

Mitigaſti omnem iram tuam, * avertiſti ab ira indignatiónis tuæ.

Converte nos, Deus ſalutáris noſter, * & averte iram tuam à nobis.

Numquid in æternum iraſcéris nobis? * aut extendes iram tuam à generatióne in generatiónem?

Deus, tu converſus vivificábis nos; * & plebs tua lætábitur in te.

Oſtende nobis, Dómine, miſericórdiam tuam, * & ſalutáre tuum da nobis.

Audiam quid loquátur in me Dóminus Deus; * quóniam loquétur pacem in plebem ſuam,

Et ſuper ſanctos ſuos, * & in eos qui convertuntur ad cor.

Verúmtamen prope timentes eum ſalutáre ipſíus, * ut inhábitet glória in terra noſtra.

Miſericórdia & véritas obviavérunt ſibi: * juſtítia & pax oſculátæ ſunt.

Véritas de terra orta eſt, * & juſtítia de cœlo proſpexit.

Etenim Dóminus dabit benignitátem; * & terra noſtra dabit fructum ſuum.

Juſtítia ante eum ambulábit, * & ponet in via greſſus ſuos.

Ant. Ecce concípies in útero, & páries fílium, & vocábis nomen ejus Jeſum. *Luc.* 1.

℣. Sanctificávit tabernáculum ſuum Altíſſimus:
℟. Deus in médio ejus. *Pſ.* 45.

Pater noſter, &c.

Lectiones infrà.

IN

IN III. NOCTURNO.

Feriâ IV. & Sabbato.

Ant. sola 2. D. Quod nascétur.

Psalmus 86.

FUndamenta ejus in móntibus sanctis : * díligit Dóminus portas Sion super ómnia tabernácula Jacob.

Glorióſa dicta sunt de te, * cívitas Dei.

Memor ero Rahab & Babylónis, * sciéntium me.

Ecce alienígenæ, & Tyrus, & pópulus Æthiópum ; * hi fuérunt illic.

Numquid Sion dicet : Homo, & homo natus est in ea ; * & ipse fundávit eam Altíssimus ?

Dóminus narrábit in scriptúris populórum & príncipum, * horum qui fuérunt in ea.

Sicut lætántium ómnium * habitátio est in te.

Psalmus 96.

DOminus regnávit, exultet terra, * læténtur ínsulæ multæ.

Nubes & calígo in circúitu ejus : * justítia & judícium corréctio sedis ejus.

Ignis ante ipsum præcédet, * & inflammábit in circúitu inimícos ejus.

Illuxérunt fúlgura ejus orbi terræ : * vidit, & commóta est terra.

Montes sicut cera fluxérunt à fácie Dómini, * à fácie Dómini omnis terra.

Annuntiavérunt cœli justítiam ejus ; * & vidérunt omnes pópuli glóriam ejus.

Confundantur omnes qui adórant sculptília, * & qui gloriantur in simulácris suis.

Adoráte eum, * omnes Angeli ejus.

Audívit, & lætáta est Sion : * & exultavérunt fíliæ Judæ propter judícia tua, Dómine ;

Quóniam tu Dóminus altíssimus super omnem terram : * nimis exaltátus es super omnes deos.

Qui dilígitis Dóminum, odíte malum : * custódit Dóminus ánimas sanctórum suórum ; de manu peccatóris liberábit eos.

Lux orta est justo, * & rectis corde lætítia.

Lætámini, justi, in Dómino, * & confitémini memóriæ sanctificatiónis ejus.

Psalmus 97.

CAntáte Dómino cánticum novum, * quia mirabília fecit.

Salvávit sibi déxtera ejus, * & bráchium sanctum ejus.

Notum fecit Dóminus salutáre suum : * in conspectu géntium revelávit justítiam suam.

Recordátus est miseri-

córdiæ suæ, * & veritátis suæ dómui Israel.

Vidérunt omnes términi terræ * salutáre Dei nostri.

Jubiláte Deo, omnis terra: * cantáte, & exultáte, & psállite.

Psállite Dómino in cíthara, * in cíthara, & voce psalmi,

In tubis ductílibus, & voce tubæ córneæ; * jubiláte in conspectu regis Dómini.

Moveátur mare, & plenitúdo ejus; * orbis terrárum, & qui hábitant in eo.

Flúmina plaudent manu, simul montes exultábunt à conspectu Dómini, * quóniam venit judicáre terram.

Judicábit orbem terrárum in justítia, * & pópulos in æquitáte.

Ant. Quod nascétur ex te Sanctum, vocábitur Fílius Dei. *Luc.* 1.

℣. Descendet sicut plúvia in vellus: ℟. Et replébitur majestáte ejus omnis terra. *Ps.* 71.

Pater noster, &c.

Absolutio. 2. Mach. 1.

DEus memínerit testamenti sui quod locútus est, & exáudiat oratiónes nostras.

℟. Amen.

Benedictiones de Sanctis, ut ordinantur post Psalterium.

Lectio j. Isaïæ, 7.

ADjécit Dóminus loqui ad Achaz, dicens: Pete tibi signum à Dómino Deo tuo in profundum inferni, sive in excelsum suprà. Et dixit Achaz: Non petam, & non tentábo Dóminum. Et dixit: Audíte ergo, domus David; Numquid parum vobis est molestos esse homínibus; quia molesti estis & Deo meo? Propter hoc dabit Dóminus ipse vobis signum; Ecce Virgo concípiet, & páriet fílium: & vocábitur nomen ejus Emmánuel. Tu autem.

℟. Benedícam. lxiij.

Lectio ij. Gal. 4.

QUanto témpore heres párvulus est, nihil differt à servo, cùm sit dóminus ómnium; sed sub tutóribus & actóribus est, usque ad præfinítum tempus à patre: ita & nos, cùm essémus párvuli, sub elementis mundi erámus serviéntes. At ubi venit plenitúdo témporis, misit Deus Fílium suum, factum ex muliére, factum sub lege; ut eos qui sub lege erant redímeret: ut adoptiónem filiórum reciperémus. Tu autem.

℟. Quod in ea. lxiij.

Lectio iij. Apoc. 11. & 12.

APertum est templum Dei in cœlo, & visa est arca testamenti ejus in

templo ejus : & facta sunt fúlgura, & voces, & terræ motus, & grando magna. Et signum magnum appáruit in cœlo; Múlier amícta sole, & luna sub pédibus ejus : & in cápite ejus coróna stellárum duódecim. Tu autem.

℟. Deus ex fémine. lxiv.

Non dicitur Te Deum.

Si Laudes non sequantur, dicitur hîc Oratio, Concéde. *ut infrà ad Sextam*, lxxviij.

AD LAUDES.

℣. Deus, in adjutórium, &c.

Ant. sola 4. A. Benedícta tu.

Psalmus 66.

DEus misereátur nostri, & benedícat nobis : * illúminet vultum suum super nos, & misereátur nostri;

Ut cognoscámus in terra viam tuam, * in ómnibus géntibus salutáre tuum.

Confiteántur tibi pópuli, Deus, * confiteántur tibi pópuli omnes.

Læténtur & exsúltent gentes; quóniam júdicas pópulos in æquitáte, * & gentes in terra dírigis.

Confiteántur tibi pópuli, Deus, confiteántur tibi pópuli omnes : * terra dedit fructum suum.

Benedícat nos, Deus, Deus noster, benedícat nos Deus; * & métuant eum omnes fines terræ.

Psalmus 92.

DOminus regnávit, decórem indútus est : * indútus est Dóminus fortitúdinem, & præcinxit se.

Etenim firmávit orbem terræ, * qui non commovébitur.

Paráta sedes tua ex tunc : * à sǽculo tu es.

Elevavérunt flúmina, Dómine : * elevavérunt flúmina vocem suam.

Elevavérunt flúmina fluctus suos, * à vócibus aquárum multárum.

Mirábiles elatiónes maris : * mirábilis in altis Dóminus.

Testimónia tua credibília facta sunt nimis : * domum tuam decet sanctitúdo, Dómine, in longitúdinem diérum.

Psalmus 99.

JUbiláte Deo, omnis terra : * servíte Dómino in lætítia.

Introíte in conspéctu ejus, * in exultatióne.

Scitóte quóniam Dóminus ipse est Deus : * ipse fecit nos, & non ipsi nos.

Pópulus ejus, & oves páscuæ ejus, introíte portas ejus in confessióne, átria ejus in hymnis : * confitémini illi.

Laudáte nomen ejus, * quóniam suávis est Dóminus.

In ætérnum misericórdia ejus, * & usque in ge-

nerationém & generatiónem véritas ejus.

Canticum. Zach. 2.

LAuda & lætáre, fília Sion; * quia ecce ego vénio, & habitábo in médio tui, ait Dóminus.

Et applicabuntur gentes multæ ad Dóminum in die illa, * & erunt mihi in pópulum & habitábo in médio tui.

Et scies quia Dóminus exercítuum * misit me ad te.

Et possidébit Dóminus Judam partem suam in terra sanctificáta; * & éliget adhuc Jerúsalem.

Síleat omnis caro à fácie Dómini, * quia consurrexit de habitáculo sancto suo.

Psalmus 150.

LAudáte Dóminum in sanctis ejus: * laudáte eum in firmamento virtútis ejus.

Laudáte eum in virtútibus ejus: * laudáte eum secundùm multitúdinem magnitúdinis ejus.

Laudáte eum in sono tubæ: * laudáte eum in psaltério & cíthara.

Laudáte eum in tympano & choro: * laudáte eum in chordis & órgano.

Laudáte eum in cymbalis benesonántibus; laudáte eum in cymbalis jubilatiónis: * omnis spíritus laudet Dóminum.

Ant. Benedicta tu inter mulíeres, & benedictus fructus ventris tui. *Luc.* 1.

Capitulum. Jerem. 32.

CReávit Dóminus novum super terram: Fémina circúmdabit virum.

Hymnus, Nunc auróra. lxiv.

℣. Recordátus est Dóminus misericórdiæ suæ, ℟. Et veritátis suæ dómui Israel. *Ps.* 97.

Ad Benedictus. *Ant.* 3. à. Beáta quæ credidisti; quóniam perficientur ea quæ dicta sunt tibi à Dómino. *Luc.* 1.

Oratio.

DEus, qui de beátæ Maríæ vírginis útero Verbum tuum, Angelo nuntiante, carnem suscípere voluisti: præsta supplícibus tuis; ut qui verè eam genitrícem Dei crédimus: ejus apud te intercessiónibus adjuvémur. Per eumdem Dóminum.

Commemorationes Communes habentur post Psalterium, 155.

AD PRIMAM.

Hymnus.

MEmento, de Deo Deus,
Quòd matre natus Vírgine,
Nostri misertus, pérditi
Mundi redemptor véneris.
Et nos, Dei Virgo parens,
Vultu benigno réspice:
Placábilem tuâ prece
Fac esse nobis Fílium.

Qui natus es de Vírgine,
Jesu, tibi sit glória,
Cum patre, cumque Spíritu,
In sempiterna sǽcula.
Amen.

Ps. Deus, in nómine. 117. Cantáte .... omnis terra. 46. Laudáte Dóminum. 142. *sub Antiph.* 2. D. Fílius Dei factus est ei ex fémine David secundùm carnem. *Rom.* 1.

Capitulum. Isaïæ, 11.

EGrediétur virga de radíce Jesse; & flos de radíce ejus ascendet: & requiescet super eum Spíritus Dómini.

℟. *br.* Semen ejus * In ætenum manébit. Semen. ℣. Et thronus ejus sicut sol * in conspectu meo, * In æternum. Glória Patri. Semen. *Ps.* 88.

℣. Dominábitur à mari usque ad mare, ℟. Et usque ad términos orbis terrárum. *Ps.* 71.

Oratio.

PRótege, Dómine, fámulos tuos subsídiis pacis; & beátæ Maríæ semper vírginis patrocíniis confidentes: à cunctis hóstibus & perículis redde secúros. Per Dóminum.

AD TERTIAM.

Hymnus, Memento. *suprà.*

Psalm. Ad Dóminum. 70. Levávi. 51. Lætátus sum. 70. *sub Antiph.* 4. d. De María natus est Jesus, qui vocátur Christus. *Matth.* 1.

Capitulum. Isaïæ, 7.

DAbit Dóminus ipse vobis signum; Ecce Virgo concípiet, & páriet fílium: & vocábitur nomen ejus Emmánuel.

℟. *br.* Deus in médio ejus; * Non commovébitur. Deus. ℣. Adjuvábit eam * manè dilúculo: * Non commovébitur. Glória. Deus. *Ps.* 45.

℣. Elégit eam Dóminus ℟. In habitatiónem sibi. *Ps.* 131.

Oratio.

DEus, qui salútis ætérnæ, beátæ Maríæ virginitáte fœcundâ, humáno géneri præmia præstitisti: tríbue, quæsumus; ut ipsam pro nobis intercédere sentiámus: per quam merúimus auctórem vitæ suscípere Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum; qui.

AD SEXTAM.

Hymnus, Memento. *suprà.*

Psal. Ad te levávi. 90. Nisi quia. 51. Qui confídunt. 90. *sub Ant.* 7. d. Péperit fílium másculum, qui rectúrus erat omnes gentes. *Apoc.* 12.

Capitulum. Mich. 5.

EGrediétur qui sit dominátor in Israel: & egressus ejus ab inítio, à diébus æternitátis; Propter hoc dabit eos usque ad

tempus in quo partúriens páriet : & relíquiæ fratrum ejus convertentur ad fílios Israel.

℟. *br.* Homo * Natus est in ea. Homo. ℣. Et ipse fundávit eam * Altíssimus. * Natus est. Glória. Homo. *Ps.* 86.

℣. Ipse tanquam sponsus ℟. Procédens de thálamo suo. *Ps.* 18.

Oratio.

Concéde, miséricors Deus, fragilitáti nostræ præsídium; ut qui sanctæ Dei Genitrícis memóriam ágimus : intercessiónis ejus auxílio à nostris iniquitátibus resurgámus. Per eumdem Dóminum.

AD NONAM.

Hymnus, Memento. *suprà.*

Psalm. In convertendo. 52. Nisi Dóminus. 91. Beáti omnes. 149. *sub Antiph.* 1. *g.* Beátus venter qui te portávit, & úbera quæ suxísti. *Luc.* 11.

Capitulum. Galat. 4.

Ubi venit plenitúdo témporis, misit Deus Fílium suum, factum ex mulíere, factum sub lege; ut eos qui sub lege erant redímeret : ut adoptiónem filiórum reciperémus.

℟. *br.* Misericórdia & véritas * Obviavérunt sibi. Misericórdia. ℣. Justítia & pax * osculátæ sunt, * Obviavérunt sibi. Glória Patri. Misericórdia.

℣. Véritas de terra orta est, ℟. Et justítia de cœlo prospexit. *Ps.* 84.

Oratio.

Famulórum tuórum, quæsumus, Dómine, delíctis ignosce; ut qui tibi placére de áctibus nostris non valémus : Genitrícis Fílii tui Dómini nostri intercessióne salvémur. Per eumdem Dóminum.

AD VESPERAS.

℣. Deus, in adjutórium, &c.

Ant. sola 3. c. In me ancilla.

Psalmus 109.

Dixit Dóminus Dómino meo : * Sede à dextris meis;

Donec ponam inimícos tuos * scabellum pedum tuórum.

Virgam virtútis tuæ emittet Dóminus ex Sion:* domináre in médio inimicórum tuórum.

Tecum princípium in die virtútis tuæ in splendóribus sanctórum : * ex útero ante lucíferum génui te.

Jurávit Dóminus, & non pœnitébit eum : * Tu es Sacerdos in æternum secundùm órdinem Melchísedech.

Dóminus à dextris tuis, * confrégit in die iræ suæ reges.

Judicábit in natiónibus, implébit ruínas; * conquas-

ſábit cápita in terra multórum.

De torrente in via bibet; * proptéreà exaltábit caput.

Pſalmus 112.

LAudáte, púeri, Dóminum, * laudáte nomen Dómini.

Sit nomen Dómini benedictum, * ex hoc nunc, & uſque in ſéculum.

A ſolis ortu uſque ad occáſum, * laudábile nomen Dómini.

Excelſus ſuper omnes gentes Dóminus, * & ſuper cœlos glória ejus.

Quis ſicut Dóminus Deus noſter, qui in altis hábitat, * & humília réſpicit in cœlo & in terra?

Súſcitans à terra ínopem, * & de ſtércore érigens páuperem,

Ut cóllocet eum cum princípibus, * cum princípibus pópuli ſui;

Qui habitáre facit ſtérilem in domo, * matrem filiórum lætantem.

Pſalmus 121.

LÆtátus ſum in his quæ dicta ſunt mihi: * In domum Dómini íbimus.

Stantes erant pedes noſtri * in átriis tuis, Jerúſalem.

Jerúſalem quæ ædificátur ut cívitas, * cujus participátio ejus in idipſum.

Illuc enim aſcendérunt tribus, tribus Dómini; * teſtimónium Iſrael, ad confitendum nómini Dómini.

Quia illic ſedérunt ſedes in judício, * ſedes ſuper domum David.

Rogáte quæ ad pacem ſunt Jerúſalem: * & abundántia diligéntibus te.

Fiat pax in virtúte tua, * & abundántia in túrribus tuis.

Propter fratres meos & próximos meos, * loquébar pacem de te.

Propter domum Dómini Dei noſtri, * quæsívi bona tibi.

Pſalmus 126.

NIſi Dóminus ædificáverit domum, * in vanum laboravérunt qui ædíficant eam.

Niſi Dóminus cuſtodíerit cívitátem, * fruſtrà vigilat qui cuſtódit eam.

Vanum eſt vobis ante lucem ſúrgere: * ſúrgite, poſtquàm ſedéritis, qui manducátis panem dolóris, cùm déderit dilectis ſuis ſomnum.

Ecce heréditas Dómini, filii; * merces, fructus ventris.

Sicut ſagittæ in manu potentis, * ita filii excuſſórum.

Beátus vir qui implévit deſidérium ſuum ex ipſis; * non confundétur, cùm loquétur inimícis ſuis in porta.

Psalmus 147.

LAuda, Jerúsalem, Dóminum: * lauda Deum tuum, Sion;

Quóniam confortávit seras portárum tuárum, * benedixit fíliis tuis in te.

Qui pósuit fines tuos pacem, * & ádipe frumenti sátiat te;

Qui emittit elóquium suum terræ, * velóciter currit sermo ejus;

Qui dat nivem sicut lanam, * nébulam sicut cínerem spargit.

Mittit crystallum suam sicut buccellas: * ante fáciem frígoris ejus quis sustinébit?

Emittet verbum suum, & liquefáciet ea: * flabit spíritus ejus, & fluent aquæ.

Qui annúntiat verbum suum Jacob, * justítias & judícia sua Israel.

Non fecit táliter omni natióni, * & judícia sua non manifestávit eis.

Ant. In me ancillâ suâ adimplévit Dóminus misericórdiam suam quam promísit dómui Israel. *Judith*, 13.

Capitulum. Eccl. 24.

QUi creávit me, requiévit in tabernáculo meo, & dixit mihi; In Jacob inhábita, & in Israel hereditáre, & in electis meis mitte radíces: Et sic in Sion firmáta sum.

Hymnus.

AVe, maris stella,
Dei mater alma,
Atque semper virgo,
Felix cœli porta.

Sumens illud Ave
Gabriélis ore,
Funda nos in pace,
Mutans Evæ nomen.

Solve vincla reis,
Profer lumen cæcis,
Mala nostra pelle,
Bona cuncta posce.

Monstra te esse matrem;
Sumat per te preces,
Qui pro nobis natus,
Tulit esse tuus.

Virgo singuláris,
Inter omnes mitis,
Nos culpis solútos,
Mites fac & castos.

Vitam præsta puram,
Iter para tutum;
Ut videntes Jesum,
Semper collætémur.

Sit laus Deo Patri,
Summo Christo decus,
Spirítui sancto;
Tribus honor unus.
Amen.

℣. Anima mea exultábit in Dómino, ℟. Et delectábitur super salutári suo. *Ps.* 34.

Ad Magníficat. *Ant.* 8. *G.* Beátam me dicent omnes generatiónes; quia fecit mihi magna qui potens est, & sanctum nomen ejus. *Luc.* 1.

Oratio.

COrdibus nostris, quæsumus, Dómine, grá-

tiam tuam benignus infunde; & intercedente sanctíssimâ Dei genitríce Maríâ: córpora nostra castitáte, & mentes nostras humilitáte & caritáte sanctífica. Per eumdem Dóminum.

Commemorationes Communes habentur post Psalterium, 161.

AD COMPLETORIUM.

℣. Converte nos, &c.

℣. Deus, in adjutórium.

Ps. Sæpè expugnavérunt. 128. De profundis. 91. Dómine, non est. 91. *sub Antiph.* 5. a. In omni gente quæ audíerit nomen tuum, magnificábitur super te Deus Israel. *Judith*, 13.

Hymnus.

Virgo, Dei génitrix, quem totus non capit orbis,
In tua se clausit víscera, factus homo.
Hinc méritò dicent te sécula cuncta beátam:
Hinc pópuli matrem te dominamque colunt.
Súscipe, quos pia plebs tibi péndere certat, honóres:
Annue, sollícitâ quam prece poscit, opem.
Glória magna Patri; compar sit glória Nato;
Ambórum tibi par, Spíritus alme, decus.
Amen.

Capitulum. Judith, 13.

Nomen tuum Dóminus ita magnificávit; ut non recédat laus tua de ore hóminum: qui mémores fúerint virtútis Dómini in æternum.

℟. *br.* Vultum tuum * Deprecabuntur. Vultum.
℣. Omnes dívites * plebis, * Deprecabuntur. Glória Patri. Vultum.

℣. Mémores erunt nóminis tui ℟. In omni generatióne & generatiónem. *Ps.* 44.

Ad Nunc dimittis.

Ant. 4. E. Memoráre diérum humilitátis tuæ; & ínvoca Dóminum, & lóquere Regi pro nobis, & líbera nos de morte. *Esther*, 15.

Oratio.

Beátæ & gloriósæ semperque vírginis Maríæ, quæsumus, Dómine, intercéssio gloriósa nos prótegat: & ad vitam perdúcat æternam. Per Dóminum.

PROSA DE BEATA, ad devotionem.

Invioláta, íntegra & casta es, María:
Quæ es effecta fúlgida cœli porta.
O mater alma Christi caríssima,
Súscipe pia laudum præcónia.
Nostra ut pura péctora sint & córpora,

Te nunc flágitant devóta corda & ora.

Tua per precáta dulcísona,

Nobis concédas véniam per sécula.

O benigna! O benigna! O benigna!

Quæ sola invioláta permansisti.

℣. Véritas de terra orta est, ℟. Et justítia de cœlo prospexit. *Ps.* 84.

Oratio.

FAmulórum tuórum, quæsumus, Dómine, delíctis ignosce; ut qui tibi placére de áctibus nostris non valémus: Genitrícis Fílii tui Dómini nostri intercessióne salvémur. Per eumdem Dóminum.

IN ANNIVERSARIO
DEDICATIONIS ECCLESIÆ.

SOLEMNE-MAJUS. (*Ipso die Dedicationis*, SOLEMNE-MAXIMUM.)

¶ *Dominicâ penultimâ post Pentecost. celebratur sub ritu Solemni-majore Anniversarius dies Dedicationis Ecclesiarum, quarum proprius Dedicationis dies incertus est aut ignotus.*]

IN I. VESPERIS.

Psalmi de Feria.

Ant. 1. D. CErnitis quòd Dóminus Deus vester vobíscum sit: præbéte ígitur corda vestra, ut quærátis Dóminum; & consúrgite, & ædificáte sanctuárium Dómino. 1. *Paral.* 22.

Ant. 7. *d.* Domus quam ædificári volo Dómino, talis esse debet, ut in cunctis regiónibus nominétur: præparábo ergo ei necessária. 1. *Paral.* 22.

Ant. 5. C. Magnus est Deus noster super omnes deos: quis ergo póterit præválére, ut ædíficet dignam Deo domum? 2. *Paral.* 2.

Ant. 6. *C.* Si cœlum & cœli cœlórum cápere eum néqueunt, quantus ego sum, ut possim ædificáre ei domum? 2. *Paral.* 2.

Ant. 3. a. Dóminus Deus cœli ipse præcépit mihi ut ædificárem ei domum. 1. *Esdr.* 1.

Capitulum. Agg. 1.

HÆc dicit Dóminus exercítuum; Pónite corda vestra super vias vestras: ascéndite in montem, portáte ligna, & ædificáte domum; & acceptábilis mi-

hi erit, & glorificábor : dicit Dóminus.

Hymnus.

URbs Jerúsalem beáta,
Dicta pacis vísio,
Quæ constrúitur in cœlis
Vivis ex lapídibus,
Et ovantûm coronáta
Angelórum ágmine.
Nova véniens è cœlo
Nuptiáli thálamo,
Præparáta ut sponsáta
Copulétur Dómino:
Platéæ & muri ejus
Ex auro puríssimo.
Portæ nitent margarítis,
Adytis paténtibus;
Et virtúte meritórum
Illuc introdúcitur
Omnis qui ob Christi nomen
Hîc in mundo prémitur.
Tunsiónibus, pressúris
Expolíti lápides,
Suis coaptantur locis
Per manus Artíficis:
Disponuntur permansúri
Sacris ædifíciis.
Sit perennis laus Parenti;
Sit perennis Fílio:
Laus tibi qui nectis ambos,
Sit perennis, Spíritus,
Chrisma cujus nos inungens
Viva templa cónsecrat.
Amen.

℣. Fundátur exultatióne universæ terræ mons Sion: ℟. Deus in dómibus ejus cognoscétur. *Ps.* 47.

Ad Magníficat. *Ant.* 4. *D.* Domus mea ædificábitur in Jerúsalem; & consolábitur adhuc Dóminus Sion, & éliget adhuc Jerúsalem. *Zach.* 1.

Oratio, ut infrà ad Laudes.

[*Si sit Dominica, fit Commemoratio Dominicæ occurrentis in utrisque Vesperis & Laudibus.*]

AD COMPLETORIUM.

Psalmi de Feria.

Ant. 6. F. Sint óculi tui aperti super domum hanc nocte ac die, Dómine, ut exáudias deprecatiónem pópuli tui. 3. *Reg.* 8.

Ad Nunc dimittis.

Ant. 5. a. Implébo domum istam glóriâ, & in loco isto dabo pacem. *Agg.* 2.

AD OFFICIUM NOCT.

Invit. Dóminum in templo sancto suo, * Veníte, adorémus. *Habac.* 2.

Ps. 94. Veníte. 2.

Hymnus.

ANguláris fundaméntum
Lapis Christus missus est,
Qui paríetum compáge
In utróque néctitur,
Quem Sion sancta suscépit,
In quo credens pérmanet.
Omnis illa Deo sacra
Et dilecta cívitas,
Plena módulis, in laude
Et canóre júbilo,
Trinum Deum unicumque
Cum fervóre prædicat.
Hoc in templo, summe Deus,

Exorátus ádveni,
Et clementi bonitáte
Precum vota súscipe:
Largam benedictiónem
Hìc infunde júgiter.
Hìc promereantur omnes
Petíta acquírere,
Et adepta possidére
Cum sanctis perénniter,
Paradísum introíre,
Transláti in réquiem.
Sit perennis laus Parenti,
Sit perennis Fílio:
Laus tibi qui nectis ambos,
Sit perennis, Spíritus,
Chrísma cujus nos inungens,
Viva templa cónsecrat.
Amen.

IN I. NOCTURNO.

In Ps. Verba mea. 80.

Ant. 6. F. Salvábit Dóminus Deus gregem pópuli sui, quia lápides sancti elevabuntur super terram ejus. *Zach.* 9.

In Ps. Dómini est terra. 59.

Ant. 7. d. Glória Líbani véniet ad ornandum locum sanctificatiónis meæ, & locum pedum meórum glorificábo. *Is.* 60.

In Ps. Júdica me, Dómine. 65.

Ant. 2. D. Dabo sanctificatiónem meam in médio eórum, & erit tabernáculum meum in eis. *Ezech.* 37.

℣. Lætátus sum in his quæ dicta sunt mihi: ℟. In domum Dómini íbimus. *Ps.* 121.

Lectio j.

De Libro secundo Paralipómenon. *Cap.* 7.

Cum complesset Sálomon fundens preces, ignis descendit de cœlo, & devorávit holocausta & víctimas; & majestas Dómini implévit domum: nec póterant sacerdótes íngredi templum Dómini, eò quòd implesset majestas Dómini templum Dómini. Sed & omnes filii Israel vidébant descendentem ignem, & glóriam Dómini super domum; & corruentes proni in terram super pavimentum stratum lápide, adoravérunt & laudavérunt Dóminum: Quóniam bonus, quóniam in séculum misericórdia ejus. Rex autem & omnis pópulus immolábant víctimas coram Dómino. Mactávit ígitur rex Sálomon hóstias, boum viginti duo míllia, aríetum centum viginti míllia: & dedicávit domum Dei rex, & universus pópulus.

℟. Non mansi in domo usque ad diem hanc, dicit Dóminus; sed fui semper in tentório manens cum omni Israel: * Nunc ígitur dedi locum pópulo meo; plantábitur, & ultrà non commovébitur. ℣. Tabernáculum testimónii fuit cum pátribus in deserto usque in diébus David; Sálomon autem ædificávit Dó-

mino domum : * Nunc. 1. *Paral.* 17. *Act.* 7.

Lectio ij.

SAcerdótes autem ſtabant in officiis ſuis : & Levítæ in órganis cárminum Dómini, quæ fecit David rex ad laudandum Dóminum; Quóniam in æternum miſericórdia ejus : hymnos David canentes per manus ſuas. Porrò ſacerdótes canébant tubis ante eos : cunctuſque Iſrael ſtabat. Sanctificávit quoque Sálomon médium átrii ante templum Dómini; obtúlerat enim ibi holocauſta & ádipes pacificórum : quia altáre æneum quod fécerat, non póterat ſuſtinére holocauſta & ſacrifícia & ádipes. Fecit ergo Sálomon ſolemnitátem in témpore illo ſeptem diébus : & omnis Iſrael cum eo, eccléſia magna valde, ab intróitu Emath uſque ad torrentem Ægypti. Fecitque die octávo collectam, eò quòd dedicaſſet altáre ſeptem diébus : & ſolemnitátem celebraſſet diébus ſeptem.

℟. In templo hoc ponam nomen meum in ſempiternum, & ultrà non fáciam commovéri pedem Iſrael, * Si tamen cuſtodíerint ómnia ópera quæ præcépi eis. ℣. Vos eſtis templum Dei vivi, ſicut dicit Deus: Quóniam inhabitábo in illis, & inambulábo inter eos. * Si tamen. 4. *Reg.* 21. 2. *Cor.* 6.

Lectio iij.

COmplevitque Sálomon domum Dómini, & domum regis, & ómnia quæ diſpoſúerat in corde ſuo, ut fáceret in domo Dómini, & in domo ſua : & proſperátus eſt. Appáruit autem ei Dóminus nocte, & ait; Audívi oratiónem tuam : & elégi locum iſtum mihi in domum ſacrifícii. Si cláuſero cœlum, & plúvia non flúxerit : & mandávero & præcépero locuſtæ ut dévoret terram; & míſero peſtiléntiam in pópulum meum : converſus autem pópulus meus, ſuper quos invocátum eſt nomen meum, deprecátus me fúerit, & exquiſíerit fáciem meam; & égerit pœniténtiam à viis ſuis péſſimis : & ego exáudiam de cœlo; & propítius ero peccátis eórum : & ſanábo terram eórum. Oculi quoque mei erunt aperti : & aures meæ erectæ ad oratiónem ejus qui in loco iſto oráverit. Elégi enim & ſanctificávi locum iſtum; ut ſit nomen meum ibi in ſempiternum : & permáneant óculi mei & cor meum ibi cunctis diébus.

℟. Elégi locum iſtum mihi in domum ſacrifícii : * Oculi quoque mei erunt aperti, & aures meæ erectæ † Ad oratiónem ejus qui in

loco isto oráverit. ℣. De omni re quamcumque petíerint fiet; ubi enim sunt duo vel tres congregáti in nómine meo, ibi sum. * Oculi. Glória. † Ad oratiónem. 2. *Paralip.* 7. *Matth.* 18.

IN II. NOCTURNO.

In Ps. Afferte Dómino, 144.

Ant. 1. *f.* Sanctificávi domum hanc quam ædificasti, ut pónerem nomen meum ibi in sempitérnum. 3. *Reg.* 9.

In Ps. Deus noster. 146.

Ant. 5. a. Sanctificábitur altáre in glória mea: sanctificábo & tabernáculum cum altári, & habitábo in médio filiórum Israel. *Exod.* 29.

In Ps. Magnus Dóminus. 146.

Ant. 4. f. Scient gentes quia ego Dóminus sanctificátor Israel, cùm fúerit sanctificátio mea in médio eórum in perpétuum. *Ezech.* 37.

℣. Sanctificávit tabernáculum suum Altíssimus: ℟. Deus in médio ejus. *Ps.* 45.

Lectio iv.

Sermo sancti Bernardi Abbátis.

Serm. 1. *de Dedicatione.*

FEstívitas hodierna, fratres, tantò nobis debet esse devótior: quantò familiárior est. Nam céteras quidem Sanctórum solemnitátes cum Ecclésiis áliis habémus commúnes; hæc verò sic nobis est própria: ut necesse sit, vel à nobis eam, vel à némine, celebrári. Nostra est, quia de Ecclésia nostra; magìs autem nostra: quia de nobis ipsis. Mirámini fórsitan: & erubéscitis celebrári festa de vobis. Sed quid lápides isti potuérunt sanctitátis habére; ut eórum solémnia celebrémus? Habent útique sanctitátem: sed propter córpora vestra. An verò córpora vestra sancta esse quis dúbitet, quæ templum sancti Spíritûs sunt; ut sciat unusquisque possidére vas suum in sanctificatióne? Itaque sanctæ sunt ánimæ propter inhabitantem Spíritum Dei in vobis; sancta sunt córpora propter ánimas: sancta est étiam propter córpora domus.

℟. Mactávit hóstias, & dedicávit domum Dei rex, & universus pópulus; Sacerdótes autem stabant & Levítæ ad laudandum Dóminum: * Quóniam in ætérnum misericórdia ejus. ℣. Christus diléxit Ecclésiam, & seipsum trádidit pro ea, ut illam sanctificáret; * Quóniam. 2. *Par.* 7. *Ephes.* 5.

Lectio v.

QUandò domus ista per manus Pontíficum de-

dicáta est Dómino : propter nos sine dúbio factum est. In nobis proinde spirituáliter impléri necesse est : quæ in pariétibus visibíliter præcessérunt. Et si vultis scire, hæc útique sunt : aspérsio, inscríptio, inúnctio, illuminátio, benedíctio ; hæc quidem in hac visíbili domo fecére Pontífices : hæc & Christus assistens Póntifex futurórum bonórum invisibíliter quotídie operátur in nobis. Aspergit nos hyssópo, ut mundémur, lavémur, dealbémur : lavat nos in confessióne ; lavat nos lacrymárum imbre ; lavat sudóre pœniténtiæ : magis autem lavat nos aquâ illâ pretiósâ quæ de fonte pietátis, id est, ab ejus látere, emanávit. Non solùm autem ; sed inscríbit dígito Dei in quo ejiciébat dæmónia, haud dúbium quin in Spíritu sancto : inscríbit, inquam, legem suam ; non jam in lápide, sed in tábulis cordis carnálibus : prophéticam implens promissiónem ; quâ se pollícitus est ablatúrum cor lapídeum : & cárneum cor esse datúrum ; id est, non durum, non obstinátum, non Judáicum : sed pium, sed mansuétum, sed tractábile, sed devótum. Beátus quem tu erudíeris, Dómine : & de lege tua docúeris eum.

Tu autem.

℟. Móyses tabernáculum & ómnia vasa ministérii aspersit ; & ómnia in sánguine secundùm legem mundantur : * Necesse est ergo exemplária quidem cœléstium his mundári ; ipsa autem cœléstia melióribus hóstiis, quàm istis. ℣. Tulit Móyses unctiónis óleum, quo linívit tabernáculum cum omni suppelléctili sua : óbtulit & vítulum pro peccáto. * Necesse est. *Hebr.* 9. *Levit.* 8.

Lectio vj.

Beáti, inquam, qui docti & mémores sunt mandatórum ejus, sed ad faciendum ea ; alióquin scienti bonum & non facienti, peccátum est illi : & servus sciens voluntátem dómini sui & non fáciens, plagis vapulábit multis. Unde necesse est ut únctio spirituális grátiæ ádjuvet infirmitátem nostram : observantiárum & multímodæ pœniténtiæ cruces devotiónis suæ grátiâ líniens ; quia nec sine cruce sequi Christum, nec sine unctióne crucis asperitátem ferre quis posset. Hinc est quòd multi abominantur & fúgiunt pœniténtiam : crucem quidem videntes, sed non unctiónem. Vos qui experti estis ; ecce ipsi scitis quia verè crux nostra inuncta est,

& per grátiam Spíritûs adjuvantis : suávis & delectábilis est pœniténtia nostra ; & , ut ita dicam : amaritúdo nostra dulcíssima. At postquàm únctio grátiæ hujus præcésserit ; jam lucernam suam Christus non ponit sub módio , sed super candelábrum : quia tempus est ut lúceat lux nostra coram homínibus. Jam verò benedictiónem quidem expectámus in fine : quandò apériet manum suam , & implébit omne ánimal benedictióne ; nam in quátuor præmissis mérita constant : in benedictióne sunt præmia ; in benedictióne tota complébitur grátia sanctificatiónis : quandò jam in domum transíbimus non manufactam , æternam in cœlis. Ipsa est quæ constrúitur vivis ex lapídibus : Angelis scílicet & homínibus. Simul enim ædificátio : & dedicátio ipsa complébitur.

℟. Cùm intulisset Móyses arcam in tabernáculum , pósuit & mensam, & candelábrum è regióne mensæ , * Juxta præceptum Dómini. ℣. Lucernam ponunt super candelábrum , ut lúceat ómnibus qui in domo sunt : sic lúceat lux vestra coram homínibus , * Juxta præceptum. Glória Patri. * Juxta. *Exod.* 40. *Matth.* 5.

IN III. NOCTURNO.

In Ps. Te decet hymnus. 81.

Ant. 1. g. Majestas Dómini implévit domum ; nec potérant Sacerdótes íngredi domum Dómini , eò quòd implesset majestas Dómini templum Dómini. 2. *Paral.* 7.

In Ps. Quàm dilecta. 105.

Ant. 6. F. Verè Dóminus est in loco isto : quàm terríbilis est locus iste ! Non est hìc áliud nisi domus Dei , & porta cœli. *Genes.* 28.

In Ps. Fundamenta. 147.

Ant. 3. c. Ipse qui habet in cœlis habitatiónem , visitátor & adjútor est loci , & venientes ad malefaciendum pércutit ac perdit. 2. *Mach.* 3.

℣. Dómine, quis habitábit in tabernáculo tuo ? ℟. Qui ingréditur sine mácula , & operátur justítiam. *Ps.* 14.

Lectio vij.

Léctio sancti Evangélii : secundùm Matthæum.

Cap. 21.

In illo témpore : Cùm intrasset Jesus Jerosólymam , commóta est univérsa cívitas , dicens ; Quis est hic ? Pópuli autem dicébant : Hic est Jesus Prophéta à Názareth Galilææ. Et intrávit Jesus in templum Dei. Et réliqua.

Homília sancti Basílii, Epíscopi.

In Psalm. 28. *Ed. Ben.* 1721. *num.* 3.

NEcessária est adorátio, non ea quæ fit extra Ecclésiam : sed quæ in ipsa Dei aula perfícitur. Ne mihi privátas aulas aut Ecclésias excogitétis. Una est aula sancta Dei. Synagóga Judæórum priùs aula erat; sed post admissum in Christum peccátum : facta est habitátio eórum deserta. Quapropter & Dóminus : Et álias oves hábeo, quæ non sunt ex hoc ovíli. Cùm autem loquátur de iis qui ex Géntibus ad salútem præordináti sunt : aulam própriam præter Judæórum aulam ostendit. Non ígitur extra sanctam hanc aulam adoráre oportet, sed intra ipsam; ne quis extra ipsam constitútus, aut ab iis qui extra illam sunt, attractus : in aula Dómini esse désinat. Intersunt enim multi in hábitu quidem precatiónis; nec sunt tamen in aula ob mentis evagatiónem, & ánimi eórum aberratiónem : ex vanis ac inutílibus curis nascentem. Qui ventrem, aut glóriam, aut argentum, aut quidvis áliud quod réliquis ómnibus pluris æstimat, deum fécerit, is neque adórat Dóminum; neque in aula sancta est : etiamsi videátur esse dignus, qui ad sensíbiles conventus admittátur.

℟. Exaltáte Dóminum Deum nostrum, & adoráte scabellum pedum ejus, quóniam sanctum est : adoráte in monte sancto ejus. * Quóniam sanctus Dóminus Deus noster. ℣. Veri adoratóres adorábunt Patrem in spíritu & veritáte; nam & Pater tales quærit qui adórent eum; * Quóniam. *Ps.* 98. *Joan.* 4.

Lectio viij. n. 7.

IN templo adstant sancti Angeli : adest Dóminus, qui ánimum ingrediéntium intuétur. Preces uniuscujusque manifestæ Deo sunt, quis ex affectu, quis scitè exquírat cœléstia; quis perfunctóriè & extrémis labris verba pronúntiet : cor verò ipsíus procul à Deo sit. Quòd si orat; carnis sanitátem, opesque terrestres : & humánam glóriam [únicè] efflágitat. Horum autem nihil (sic) petendum est, ut Scriptúra docet : sed in templo ejus unusquisque dicit glóriam. Creatúra omnis tum silens, tum loquens, tum cœlestis, tum terréna, dat glóriam Conditóri : miserábiles verò hómines, postquàm, ædibus suis relictis, ad templum concurrérunt; quasi quídpiam consecutúri emo-

lumenti, tamen Dei verbis aures non præbent: suam ipsórum natúram non séntiunt; præoccupáti peccáto, non affliguntur: non mœrent, dum reminiscuntur peccatórum; non timent judícium: sed arridentes, & inter se jungentes dextras, precatiónis domum in locum immódicæ loquacitátis vertunt.

Tu autem.

℟. Qui adhærent Dómino ut colant eum, & díligant nomen ejus, lætificábo eos in domo oratiónis meæ; * Quia domus mea domus oratiónis vocábitur cunctis pópulis. ℣. Nolíte fácere domum Patris mei, domum negotiatiónis; * Quia. *Is.* 56. *Joan.* 2.

[*Si sit Dominica, loco sequentis Lectionis, legitur Evangelium & Homilia Dominicæ occurrentis.*]

Lectio ix.

CAve ne quandò ábeas unà cum iis qui ímpia & contumeliósa verba in Dei nomen évomunt, condemnátus: cùm debuisses mercédem pro rerum divinárum celebratióne recípere. Habes Psalmum; habes Prophétiam; præcepta Evangélica: Apostolórum prædicatiónes. Lingua psallat; mens eórum quæ dicta sunt, scrutétur intelligéntiam: ut psallas spíritu, psallas item & mente. Deus enim mínimè índiget glóriâ: sed te vult esse dignum, qui glóriam consequáre. Quapropter quod séminat homo: hoc & metet. Sémina glorificatiónem: ut corónas, honorésque & laudes in regno cœlórum metas. Hæc à nobis ideò dicta sunt; quòd sunt qui loquendi finem in Dei templo nunquam fáciant: ac inutíliter ingrediantur. Utinam inutíliter; non cum detrimento!

Tu autem.

℟. Tu, Dómine universórum, qui nullíus índiges, voluisti templum habitatiónis tuæ fíeri in nobis: * Et nunc, Sancte sanctórum, Dómine, † Conserva in æternum impollútam domum istam. ℣. Si quis templum Dei violáverit, disperdet illum Deus: Templum enim Dei sanctum est. * Et. Glória Patri. * Conserva. 2. *Mach.* 14. 1. *Cor.* 3.

Te Deum.

AD LAUDES.

Psalmi de Dominica.

Ant. 3. a. DOmus Dei est Ecclésia Dei vivi, columna & firmamentum veritátis. 1. *Tim.* 3.

Ant. 4. E. Christi domus sumus nos, si fidúciam & glóriam spei usque ad finem firmam retineámus. *Hebr.* 3.

Ant. 8. c. Ad Dóminum

accedentes, lápidem vivum & electum, & ipsi tanquam lápides vivi superædificámini, domus spirituális. 1. *Petr.* 2.

Ant. 5. a. Omnis ædificátio.

Canticum. Tob. 13.

JErúsalem cívitas Dei, luce spléndidâ fulgébis, * & omnes fines terræ adorábunt te.

Natiónes ex longinquo ad te vénient: & múnera deferentes adorábunt in te Dóminum,* & terram tuam in sanctificatiónem habébunt;

Nomen enim magnum * invocábunt in te.

Maledicti erunt qui contémpserint te; & condemnáti erunt omnes qui blasphemáverint te; * benedictíque erunt qui ædificáverint te.

Tu autem lætáberis in filiis tuis;* quóniam omnes benedicentur & congregabuntur ad Dóminum.

Beáti omnes qui díligunt te, * & qui gaudent super pace tua.

Anima mea, bénedic Dóminum; * quóniam liberávit Jerúsalem civitátem suam à cunctis tribulatiónibus ejus Dóminus Deus noster.

Beátus ero si fúerint relíquiæ séminis mei * ad videndam claritátem Jerúsalem.

Portæ Jerúsalem ex sapphíro & smaragdo ædificabuntur; * & ex lápide pretióso omnis circúitus murórum ejus.

Ex lápide cándido & mundo omnes platéæ ejus sternentur: * & per vicos ejus Allelúia cantábitur.

Benedictus Dóminus qui exaltávit eam, * & sit regnum ejus in sécula seculórum super eam. Amen.

Glória Patri.

Ant. Omnis ædificátio constructa in Christo Jesu, crescit in templum sanctum in Dómino; in quo & vos coædificámini in habitáculum Dei in Spíritu. *Ephes.* 2.

Ant. 1. a. Dei ædificátio estis, fundamentum pósui: unusquisque vídeat quómodò superædíficet; fundamentum enim Christus Jesus. 1. *Cor.* 3.

Capitulum. 1. Cor. 6.

AN nescítis quóniam membra vestra templum sunt Spíritûs sancti qui in vobis est, quem habétis à Deo; & non estis vestri? Empti enim estis prétio magno: glorificáte & portáte Deum in córpore vestro.

Deo grátias.

Hymnus.

PAtris æterni Sóboles coæva,
Dum tuæ sacros pia plebs honóres

Ædis instaurat, Deus alme, nostris
Annue votis.

Hìc sacri fontis látices ab ortu
Inditi purgant máculam reátûs:
Hìc & infúsum nova membra Christo
Chrisma coaptat.

Hìc suâ pascit pópulos fidéles
Carne, qui mundi scelus omne tollit
Agnus, & fusi prétium cruóris
Ipse propínat.

Hìc salus ægris ánimis parátur:
Hìc reos Judex fácilis relaxat:
Atque lethálem redivíva pellit
Grátia culpam.

Cujus in cœlo thronus est perennis,
Incolit parvam Deus altus ædem:
Hìc adorátor sibi quisque sedem
Præparat astris.

Nullus hanc turbo quatit, irruentis
Nulla vis nimbi, rapidíve fluctûs:
Cedit hanc contra furor inferórum
Irritus omnis.

Laus Deo, virtus, honor, & potestas
Una sit Patri; parilíque Proli:
Par sit ambórum tibi nexus omni,
Spíritus ævo.
Amen.

℣. Domum tuam decet sanctitúdo, Dómine, ℟. In longitúdinem diérum. *Ps.* 92.

Ad Benedictus. *Ant.* 7. a. Domus tua, Dómine, in sanctificatióne tua permáneat; & omnes gentes agnoscant quia tu es Deus, & non est álius præter te. *Judith*, 9.

In Anniversario Dedicationis, & per Octavam,

Oratio.

DEus, qui nobis per síngulos annos hujus sancti Templi tui consecratiónis réparas diem; & sacris semper mystériis repræsentas incólumes: exaudi preces pópuli tui, & præsta; ut quisquis hoc Templum benefícia petitúrus ingréditur: cuncta se impetrasse lætétur. Per Dóminum.

[*Ipso die Dedicationis, & per Octavam,*

Oratio.

DEus, qui invisibíliter ómnia cóntines, & tamen pro salúte géneris humáni signa tuæ poténtiæ visibíliter ostendis: Templum hoc poténtiâ tuæ inhabitatiónis illustra, & concéde; ut omnes qui huc deprecatúri convéniunt, ex quacumque tribulatióne ad te

clamáverint : consolatiónis tuæ benefícia consequantur. Per Dóminum.]

AD PRIMAM.

Psalmi de Dominica, & sic ad alias Horas.

Ant. 3. a. Domus Dei.

Non dicitur Symbolum Quicumque.

In ℟. *br.* ℣. Qui magníficas in nobis * locum tuum & templum. 2. *Mach.* 3.

CANON.

Ex Concílio Parisiensi sexto. *Anno* 829. *Lib.* 1. *Cap.* 11.

QUia Pontífices Basílicas Deo dédicant, ut omnes qui illuc deprecatúri véniunt : de quacumque tribulatióne ad eum clamáverint, consolatiónis ejus benefícia consequantur; oportet ut, remóto negligéntiæ torpóre, hujúsmodi loca ad Deum exorandum, sibíque propítium faciendum, frequenter ac devótè ádeant (Christiáni :) dignosque se aspéctibus Angelórum, quorum conventus mínimè ibi adesse dubitantur, exhíbeant.

Tu autem.

AD TERTIAM.

Ant. 4. E. Christi domus.

Capitulum. Hebr. 10.

HAbentes, fratres, fidúciam in intróitu sanctórum in sánguine Christi; quam initiávit nobis viam novam & viventem per velámen, (id est carnem suam) & Sacerdótem magnum super domum Dei : accedámus cum vero corde in plenitúdine fídei.

[*Per Octavam Anniversarii, omisso* Allelúia, *resumptio fit ad primum asteriscum * ; & sic ad alias Horas.*]

℟. *br.* In multitúdine misericórdiæ tuæ * introíbo in domum tuam. * Allelúia, allelúia. In multitúdine. ℣. Adorábo ad templum sanctum tuum * in timóre tuo. * Allelúia. Glória Patri. In. *Ps.* 5.

℣. Introíbo in domum tuam in holocaustis : ℟. Reddam tibi vota mea. *Ps.* 65.

AD SEXTAM.

Ant. 8. c. Ad Dóminum.

Capitulum. Apoc. 3.

QUi vícerit, fáciam illum columnam in templo Dei mei, & forás non egrediétur ámpliùs; & scribam super eum nomen Dei mei, & nomen civitátis Dei mei novæ Jerúsalem : quæ descendit de cœlo à Deo meo, & nomen meum novum.

℟. *br.* Beátus * quem elegisti & assumpsisti. * Allelúia, allelúia. Beátus. ℣. Inhabitábit * in átriis tuis. * Allelúia. Glória. Beátus. *Ps.* 64.

℣. Beáti qui hábitant in domo tua, Dómine : ℟. In sécula seculórum laudábunt te. *Ps.* 83.

AD NONAM.

Ant. 1. a. Dei.

Capitulum. 2. Cor. 5.

SCimus quóniam si terrestris domus nostra hujus habitatiónis dissolvátur; quòd ædificatiónem ex Deo habémus, domum non manufactam, æternam in cœlis: Nam & in hoc ingemíscimus, habitatiónem nostram, quæ de cœlo est, superíndui cupientes.

℟. *br.* Replébimur * in bonis domûs tuæ. * Allelúia, allelúia. Replébimur. ℣. Sanctum est templum tuum, * mirábile in æquitáte. * Allelúia. Glória. Replébimur. *Ps.* 64.

℣. Quàm dilecta tabernácula tua, Dómine virtútum! ℟. Concupíscit & déficit ánima mea in átria Dómini. *Ps.* 83.

AD II. VESPERAS.

In Ps. Lætátus sum. 70.

Ant. 4. E. UNus de septem Angelis sústulit me in spíritu, & ostendit mihi civitátem sanctam Jerúsalem descendentem de cœlo à Deo. *Apoc.* 21.

In Ps. Nisi Dóminus. 91.

Ant. 8. G. Erat structúra muri ejus ex lápide jáspide; ipsa verò cívitas aurum mundum símile vitro mundo. *Apoc.* 21.

In Ps. Meménto. *cum sua divisione.* 150.

Ant. 1. D. Templum non vidi in ea: Dóminus enim Deus omnípotens templum illíus est, & Agnus. *Apoc.* 21.

In Ps. Super flúmina. 52.

Ant. 3. a. Cívitas non eget sole neque lunâ, ut lúceant in ea; nam cláritas Dei illuminávit eam, & lucerna ejus est Agnus. *Apoc.* 21.

In Ps. Lauda, Jerúsalem, Dóminum. 102.

Ant. 6. F. Non intrábit in eam áliquod coinquinátum, aut abominatiónem fáciens & mendácium, nisi qui scripti sunt in libro vitæ Agni. *Apoc.* 21.

Capitulum. Is. 33.

REspice Sion civitátem solemnitátis nostræ: óculi tui vidébunt Jerúsalem, habitatiónem opuléntam, tabernáculum quod nequáquam transferri póterit; nec auferentur clavi ejus in sempitérnum, & omnes funículi ejus non rumpentur: quia solúmmodò ibi magníficus est Dóminus noster.

Hymnus.

ECce sedes hîc Tonantis,
Ecce cœli jánua:
Hîc sacerdos, ara, templum,
Hîc Deus fit hóstia:
Incruentâ morte jugis
Hîc amor litat Deum.

Qualis ara, quanta sedes
Ipsíus capax Dei!
Quem nec universa terra
Omne nec cœlum capit,
Orbe parvo se coarctans
Hîc latére sústinet.

Quàm libenter hîc pudícis
Inserit se córdibus!
Hîc amantis tota Christi
Exerit se cáritas:
Hic Pater caros sedére
Gestit inter filios.

Hinc facesse quem profána
Pólluit contágio,
Neu sacrum transíre limen
Inquinátus áudeas:
Ultor astat cum flagellis
Púniens sontes Deus.

Sit perennis laus Parenti,
Sit perennis Fílio:
Laus tibi qui nectis ambos,
Sit perennis, Spíritus,
Chrisma cujus nos inungens
Viva templa cónsecrat.
Amen.

℣. Gloriósa dicta sunt de te, cívitas Dei: ℟. Sicut lætántium ómnium habitátio est in te. *Ps.* 86.

Ad Magníficat. *Ant.* 5. C. Gressus rectos fácite pédibus vestris; accessistis enim ad civitátem Dei viventis Jerúsalem cœlestem: ítaque regnum immóbile suscipientes, serviámus Deo cum metu & reveréntia. *Hebr.* 12.

Oratio, ut suprà ad Laudes.

AD COMPLETORIUM.

Psalmi & Capitulum de Dominica. Cetera ut heri.

¶ *De Dominica (si quæ occurrat intra Octav. Anniversf. Dedic.) fit Officium ut in Psalterio, cum Commemor. Octav. in utrisque Vesperis & Laudibus.*]

DIEBUS
INTRA OCTAVAM
Anniversarii Dedicationis,

Semiduplex-minus.

[Ipsius diei Dedicationis, *Semiduplex-majus.*]

Omnia ut in die, exceptis quæ sequuntur.

Psalmi de Feria in toto Officio.

AD NOCTURNUM.

Tres Antiphonæ, ℣. & ℟℟℟. ex Noct. Festi, juxta Feriam.

Lectio j. de Scriptura occur. è tribus fit una: ij. & iij. ut habentur infrà pro qualibet die.

AD LAUDES.

Ant. sola 5. a. Omnis ædificátio constructa in Christo Jesu, crescit in templum sanctum in Dómino; in quo & vos coædificámini in habitáculum Dei in Spíritu. *Ephes.* 2.

Canticum, Jerúsalem. *ut in Festo*, xcj.

AD HORAS, omittitur Allelúia, *in* ℟℟℟. *brevibus.*

AD VESPERAS.

Ant. sola 4. E. Unus de septem Angelis sústulit me in spíritu, & ostendit mihi civitátem sanctam Jerúsalem descendentem de cœlo à Deo. *Apoc.* 21.

DIE SECUNDA.

Lectio ij.

Sermo sancti Augustíni, Epíscopi.

Serm. 336. *in Dedic. Tom.* 5.

CElébritas hujus congregatiónis : dedicátio est domûs oratiónis. Domus ergo nostrárum oratiónum, ista est : domus Dei, nos ipsi. Si domus Dei nos ipsi, nos in hoc século ædificámur : ut in fine séculi dedicémur. Ædifícium, imò ædificátio habet labórem : dedicátio exultatiónem. Quod hîc fiébat, quandò ista surgébant ; hoc fit modò : cùm congregantur credentes in Christum. Credendo enim, quasi de sylvis & móntibus ligna & lápides præciduntur. Cùm verò catechizantur, baptizantur, formantur ; tanquam inter manus fabrórum & opíficum dolantur : collineantur, complanantur. Verúmtamen domum Dómini non fáciunt : nisi quandò caritáte compaginantur.

Lectio iij.

LIgna ista & lápides si non sibi certo órdine cohærérent ; si non se pacíficè innécterent ; si non se ínvicem, cohærendo sibi, quodam modo amárent : nemo huc intráret. Dénique quandò vides in áliqua fábrica lápides & ligna benè sibi cohærére ; secúrus intras : ruínam non times. Volens ergo Dóminus Christus intráre, & in nobis habitáre, tanquam ædificando dicébat ; Mandátum novum do vobis : ut vos ínvicem diligátis. Mandátum, inquit, novum do vobis : véteres enim erátis ; domum mihi nondum faciebátis : in vestra ruína jacebátis. Ergo ut eruámini de vestræ ruínæ vetustáte : vos ínvicem amáte.

DIE TERTIA.

Lectio ij.

De Sermóne sancti Augustíni, Epíscopi.

Unde suprà.

DUm novam constructiónem sanctæ hujus Ecclésiæ libenter atténdimus : quam divíno nómini hódie dedicámus ; invenímus à nobis debéri : & Deo nostro máximam laudem, & sanctitáti vestræ cóngruum de divínæ domûs ædificatióne sermónem. Tunc autem sermo noster cóngruus erit, si in se áliquid ædificatiónis hábeat ; quod utilitáti animárum vestrárum : Deo vos intérius

intériùs ædificante, profíciat. Quod hîc factum corporáliter vidémus in pariétibus, spirituáliter fiat in méntibus; & quod hîc perfectum cérnimus in lapídibus & lignis: hoc, ædificante grátiâ Dei, perficiátur in córdibus vestris.

Lectio iij.

PRincipáliter ergo grátias agámus Dómino Deo nostro, à quo est omne datum óptimum, & omne donum perfectum; & ejus bonitátem totâ cordis alacritáte laudémus: quóniam ad construendam istam domum oratiónis, fidélium suórum visitávit ánimum; excitávit affectum; surrogávit auxílium: inspirávit necdùm voléntibus ut vellent; adjúvit bonæ voluntátis conátus ut fácerent; ac per hoc Deus, qui operátur in suis & velle & perfícere pro bona voluntáte, hæc ómnia ipse cœpit: ipse perfécit. Et quia ópera bona in conspectu suo nunquam esse permittit inánia; fidélibus suis, quibus operántibus præbuit virtútis suæ favórem: tríbuet condignam pro tanta operatióne mercédem. Adhuc ampliùs agendæ sunt grátiæ Deo nostro; hanc enim Ecclésiam, quam fecit nómini suo constrúi: fecit étiam sanctórum Mártyrum relíquiis ampliùs honorári.

DIE QUARTA.

Lectio ij.

De sermóne sancti Augustíni, Epíscopi.

Serm. 337. de Dedic. Eccles. *Cap. 1.*

BOna ópera fidélium de sua temporáli terrenáque substántia cùm in thesauris cœléstibus recondúntur: fides hoc videt, quæ pietátis óculum habet in corde. Unde & ista ædifícia, quæ congregandis religiósis cœtibus exstruúntur: cùm óculo carnis inspéxerit; laudat intériùs quod cernit extériùs: & visíbili áccipit lúmine, ad quod gáudeat invisíbili veritáte. Neque enim occupáta est fides inspícere quàm pulchra sint membra hujus habitatiónis: sed de quanta interióris hóminis pulchritúdine procédant hæc ópera dilectiónis.

Lectio iij.

REtríbuet ergo Dóminus fidélibus suis tam piè, tam hiláriter, tam devótè ista operántibus: ut eos quoque ipsos in suæ fábricæ constructióne compónat; quò currunt lápides vivi, fide formáti, spe solidáti, caritáte compacti: ubi sápiens ille architectus Apóstolus fundaméntum pósuit Christum Jesum, summum ipsum lápidem anguláre; sicùt & Petrus de

prophética Scriptúra commémorat, ab homínibus quidem reprobátum: à Deo autem electum & honorificátum. Huic adhærendo, pacámur: huic incumbendo, firmámur.

DIE QUINTA.

Lectio ij.

De sermóne sancti Augustíni, Epíscopi.

Unde suprà.

CHristus simul est & lapis fundamentális, quia ipse nos regit: & anguláris, quia ipse conjungit. Ipsa est petra supra quam vir sápiens ædíficans domum suam, contra omnes hujus séculi tentatiónes tutíssimus persevérat: nec plúviâ irruente lábitur; nec flúmine inundante subvértitur: nec ventis flántibus commovétur. Ipse est & pax nostra, qui fecit útraque unum; in ipso enim neque circumcísio quidquam valet, neque præpútium: sed nova creatúra. Hi enim duo tanquam paríetes ex diverso venientes, longè ab ínvicem fúerant; donec ad illum, tanquam ad ángulum ducti: étiam in illo síbimet copuláti sunt.

Lectio iij. Cap. 2.

ITaque sicut hoc ædifícium visíbile factum est nobis corporáliter congregandis: ita illud ædifícium, quod nos ipsi sumus, Deo spirituáliter habitatúro constrúitur. Templum enim Dei sanctum est, inquit Apóstolus: quod estis vos. Sicut hoc terrénis mólibus constrúimus: sic illud benè compósitis móribus erigámus. Hoc enim nunc visitántibus nobis, illud in fine séculi, Dómino veniente, dedicábitur: quandò corruptíbile hoc nostrum índuet incorruptiónem; & mortále hoc nostrum índuet immortalitátem: quia corpus humilitátis nostræ conformábit córpori glóriæ suæ.

DIE SEXTA.

Lectio ij.

Sermo sancti Joannis Chrysóstomi.

Homil. 33. in Matth.

COmmúnis ómnium domus est Ecclésia, in quam vobis priùs ingressis, nos intrámus, discipulórum formam retinentes; ideòque commúniter ómnibus, statim atque ingressi fuérimus: ut illis datam legem sequámur, pacem offérimus. Nemo ígitur socórdiâ tórpeat; nemo seculáribus rebus suspensum ánimum hábeat: cùm jam ad prædicandum Sacerdótes intráverint. Non enim parva huic rei ímminet pœna. Equidem míllies pótiùs malim in domum alicújus

vestrûm ingressus destítui: quàm hîc prædicans non audíri. Hoc mihi moléstius esset quàm illud: quandóquidem hæc magìs próprié domus nostra est, quàm illa.

Lectio iij.

HIc magnæ illæ nostræ opes pósitæ sunt: hîc spes nostra omnis. Quid enim hoc loco non magnum est & admirandum? Nam hæc mensa longè pretiósior est atque jucúndior; & lucerna hæc quàm illa: ut nôrunt qui cum fide óleo perúncti, à morbis liberáti sunt. Arca étiam hæc multò mélior: magisque necessária. Non enim vestes; sed misericórdiam inclúsam cóntinet: quamvìs pauci sint qui eam possídeant. Hîc & léctulus est valdè illo præstántior: divinárum enim Scripturárum réquies quovis lecto suávior est.

DIE SEPTIMA.

Lectio ij.

De sermóne sancti Joannis Chrysóstomi.

Hom. in Vidi Dóminum.

CUm ánimi divítias consídero in vobis augéscere, gáudeo semper; ut qui non frustrà sementem fécerim: ut qui non incassùm labóres pertúlerim. Unde ígitur hoc lucrum conjício; unde perspício sermónes ad opus profícere? Nimírum, ex hoc concursu; ex eo quòd Ecclésiam ómnium matrem studiósè amplectímini: ex hac pernocte perpetuáque statióne; ex eo quòd angelicórum órdinum statiónem imitantes: sine cessatióne laudes & hymnos offertis Conditóri. O mira Christi dona! In supernis, exércitus Angelórum canunt glóriam; in terris hómines in Ecclésiis choros agentes: ad illórum exemplum eamdem canunt glóriam. In supernis, Séraphim ter sanctum illum hymnum résonant; in terris, eumdem hóminum promit multitúdo: communitérque, tum cœléstium, tum terréstrium plaudit celébritas.

Lectio iij.

NUlla res tantum affert gáudii vitæ nostræ, quantum hoc: quòd ex ánimo gaudétis in Ecclésia congregári. In Ecclésia: gaudéntium conservátur gáudium. In Ecclésia: ánimo dejectórum est recreátio. In Ecclésia: doléntium est volúptas. In Ecclésia: defatigatórum est respirátio. In Ecclésia: laborántium est réquies. Veníte enim, inquit, post me, qui laborátis & oneráti estis: & ego refíciam vos. Quid hâc voce potest esse desiderabílius? quid hâc in-

vitatióne jucúndius? Ad épulum te vocat: qui in Ecclésiam te vocat.

¶ *De Dominica, quæ occurrit die octavâ Annivers. Dedic. fit Officium, cum Commem. Oct. in utrisque Vesp. & Laud. & pro ultimâ Lect. legitur Evangelium cum Homilia Octavæ.*]

OCTAVA *ANNIVERSARII* DEDICATIONIS.

Duplex-minus.

[Ipsius diei Dedicationis, *Duplex-majus.*]

Officium, incipiendo à primis Vesperis, dempto ritu Solemni, ut in die, præter Lectiones.

IN I. NOCTURNO.

Lectiones de Scriptura occurrente.

IN II. NOCTURNO.

Lectio iv.

Sermo sancti Cæsárii, Epíscopi.

Serm. 229. *qui est in Dedic. Ecclesi.*

QUotiescumque, fratres caríssimi, altáris vel templi festivitátem cólimus, si fidéliter ac diligenter attendimus, & sanctè ac justè vívimus; quidquid in templis manufactis ágitur: totum in nobis spirituáli ædificatióne complétur. Non enim mentítus est ille qui dixit: Templum Dei sanctum est, quod estis vos; & iterùm: Nescítis quia córpora vestra templum sunt Spíritûs sancti. Quia verò nullis præcedéntibus méritis, sed per grátiam Dei merúimus fíeri templum Dei; quantùm póssumus, cum ipsíus adjutório laborémus: ne Dóminus noster in templo suo, hoc est, in nobis ipsis, invéniat quod óculos suæ majestátis offendat; sed habitáculum cordis nostri evacuétur vítiis, & virtútibus repleátur: claudátur diábolo, & aperiátur Christo.

Lectio v. Serm. 230.

QUia, fratres, habitáre desíderat in nobis Deus; cùm ipsíus adjutório ita cor nostrum studeámus bonis semper cogitatiónibus occupáre, & córpora nostra ab omni sorde luxúriæ munda custodíre: ut Deum in nobis delectet habitáre. In templo enim à Salomóne ædificáto légimus duo altária fuisse constitúta: unum foris, áliud intùs; in illo quod foris erat: animálium celebrabátur sacrifícium; in illo verò quod intùs erat: thymiámatis offerebátur incensum. Videámus ergo ne fortè in nobis duo sint altária constitúta: córporis scílicet, & cordis nostri. Dénique duplex à nobis sacrifícium quærit Deus; unum, ut simus casto córpore: áliud, ut mundo corde esse debeámus.

Lectio vj.

IN illo altári, quod à Salomóne légitur ædificátum; quotidiánus ignis ardébat: quod útinam & in nobis píetas divína perfíciat. Unde non solùm oratiónibus, sed étiam bonis opéribus placandus est Deus; ut in altári cordis nostri ignem suum semper accendat, illum de quo ipse dixit: Ignem veni míttere in terram; & quid volo nisi ut accendátur? Quia duo sunt ignes: cupiditátis scílicet, & caritátis; & unus de parte Dei, alter de parte diáboli: unus dévorans ómnia mala, alter universa bona consúmens. Consíderet unusquísque consciéntiam suam: & si in se videt ignem cupiditátis ardére, cum Dei adjutório festínet extínguere; quia nihil in illo boni remanére póterit, quem ignis cupiditátis accénderit: sicut nihil in eo mali remanébit, in quo ignis árserit caritátis.

IN III. NOCTURNO.

Lectio vij.

Léctio sancti Evangélii: secundùm Joannem.

Cap. 10.

IN illo témpore: Facta sunt Encænia in Jerosólymis; & hyems erat: & ambulábat Jesus in templo in pórticu Salomónis. Et réliqua.

Homília venerábilis Bedæ, Presbyteri.

Expos. in Evang. Joan.

ENcænia vocabátur solémnitas dedicatiónis templi: quam pópulus Dei ex antíqua patrum traditióne per annos síngulos celebráre consuéverat. Sed notandum est quòd hæc Encænia quæ hìc leguntur, non ad primam templi dedicatiónem: sed ad últimam pértinent; quod ex eo fácilè collígitur: quia hyeme facta referuntur. Prima síquidem ejusdem templi dedicátio à Salomóne, témpore autumni: secunda autem à Zoróbabel & Jesu sacerdóte, témpore veris; tértia à Juda Machabæo, témpore hyemis est facta: quandò speciáliter constitútum esse légitur, ut éadem dedicátio per omnes annos in memóriam solémnibus renovarétur offíciis; quæ étiam ad tempus usque Domínicæ Incarnatiónis observáta fuit: sicut modò, cùm legerétur Evangélium, audívimus. Quæ étiam dedicátio salúbri consuetúdine in Ecclésiis Christi servári moderno témpore dignóscitur.

Lectio viij.

ET ambulábat Jesus in pórticu Salomónis. Si Dei Fílius ambuláre vóluit in templo: in quo caro & sanguis brutórum animá-

lium offerebátur; multò magis nostram oratiónis domum, ubi carnis ipsíus ac sánguinis sacramenta celebrantur: visitáre gaudébit. Si perambuláre non despexit pórticum in quo rex quondam mortális ac terrénus, quamvis potentíssimus ac sapientíssimus, ad orandum stare solébat: quantò magis penetrália córdium nostrórum invísere atque illustráre desíderat; si tamen ea pórticum esse Salomónis, hoc est, si ea timórem suum, qui est inítium sapiéntiæ, habére perspéxerit?

[*Si Octava ipsius diei Dedicationis in Dominicam inciderit, loco sequentis Lectionis, legitur Evangelium cum Homilia Dominicæ occurrentis.*]

Lectio ix.

NEque enim putandum est, quia domus solúmmodò in qua ad orandum, vel ad mystéria celebranda convenímus, templum sit Dómini: & non ipsi qui in nómine Dómini convenímus, multò ámpliùs templum ejus appellémur & simus; cùm manifestè dicat Apóstolus: Vos estis templum Dei vivi; sicut dicit Deus: Inhabitábo in eis, & inter illos ambulábo.

AD PRIMAM.

CANON.

Ex Concílio Coloniensi primo.

Anno 1536. *Part.* 9. *Cap.* 13.

SIgnat Templi Dedicátio tam fidélis ánimæ, quàm Ecclésiæ cum Christo desponsatiónem. Ipsa enim Ecclésia Cathólica, ex multis vivis lapídibus adunáta: verum Dei Templum est. Quòd si Dei Templum sumus: altáre intùs habémus. In hoc altári fit sacrifícium laudis. Hinc preces ad cœlum ascendunt: ad cor enim réspicit Deus. Quámobrem, nisi ómnia quæ in hujuscémodi consecratióne extériùs aguntur; in nobis spirituáliter impleantur: parùm hinc fructûs nobis accésserit.

Tu autem.

PSALMI PŒNITENTIALES.

Psal. 6. Dómine, ne in furóre. 53.

Psal. 31. Beáti quorum remissæ. 73.

Psal. 37. Dómine, ne in furóre. 131.

Psal. 50. Miserére meî, Deus. 152.

Psal. 101. Dómine, exaudi oratiónem meam. 125.

Psal. 129. De profundis. 91.

Psal. 142. Dómine exaudi oratiónem meam: áuribus. 143.

Ant. Dómine, memor esto meî, & ne vindictam sumas de peccátis meis, neque reminiscáris delicta mea, vel parentum meórum. *Tob.* 3.

LITANIÆ.

Kyrie, eléison. Christe, eléison. Kyrie, eléison.

Christe, audi nos. Christe, exaudi nos.

Pater de cœlis, Deus, Miserére nobis.

Fili redemptor mundi, Deus, miserére nobis.

Spíritus sancte, Deus, miserére nobis.

Sancta Trínitas, unus Deus, miserére nobis.

Sancta María, Ora pro nobis.

Sancta Dei Génitrix, ora.

Sancta Virgo Vírginū, ora.

Sancte Michael, ora.

Sancte Gábriel, ora.

Sancte Ráphael ora.

Omnes sancti Angeli & Archángeli, oráte pro nob.

Omnes sancti beatórum Spirítuum órdines, oráte.

Sancte Joannes Baptista, ora pro nobis.

Sancte Joseph, ora.

Sancte Jóachim, ora.

Sancte Zacharía, ora.

Omnes sancti Patriarchæ & Prophétæ, oráte.

Sancte Petre, ora.

Sancte Paule, ora.

Sancte Andréa, ora.

Sancte Jacóbe, (*Zeb.*) ora.

Sancte Joannes, ora.

Sancte Thoma, ora.

Sancte Jacóbe, ora.

Sancte Philippe, ora.

Sancte Bartholomæe, ora.

Sancte Matthæe, ora.

Sancte Simon, ora.

Sancte Thaddæe, ora.

Sancte Matthía, ora.

Sancte Bárnaba, ora.

Sancte Luca, ora.

Sancte Marce, ora.

Omnes sancti Apóstoli & Evangelistæ, oráte.

Omnes sancti Discípuli Dómini, oráte.

Omnes sancti Innocentes, oráte pro nobis.

Sancte Stéphane, ora.

Sancte Sila, ora.

Sancte Tite, ora.
Sancte Timothée, ora.
Sancte Onésime, ora.
Sancte Line, ora.
Sancte Clete, ora.
Sancte Clemens, ora.
Sancte Símeon, ora.
Sancte Ignáti, ora.
Sancte Justíne, ora.
Sancte Polycarpe, ora.
Sancte Pothíne cum Sóciis tuis, ora.
Sancti Minervi & Eleazáre, oráte.
Sancte Andóchi cum Sóciis tuis, ora.
Sancte Epipódi, ora.
Sancte Alexander cum Sóciis tuis, ora.
Sancte Symphoriáne, ora.
Sancti Marcelle & Valeriáne, oráte.
Sancte Benigne, ora.
Sancti Gervási & Protási, oráte pro nobis.
Sancte Speráte cum Sóciis tuis, ora.
Sancte Irenæe cum Sóciis tuis, ora.
Sancte Dionysi cum Sóciis tuis, ora.
Sancte Felix cum Sóciis tuis, ora.
Sancti Ferréole & Ferrúcio, oráte.
Sancte Fabiáne, ora.
Sancte Hippólyte cum Sóciis tuis, ora.
Sancte Cornéli, ora.
Sancte Cypriáne, ora.
Sancte Laurenti, ora.
Sancte Maurici cum Sóciis tuis, ora.
Sancte Sebastiáne, ora.
Sancte Victor, ora.
Sancte Saturníne, ora.
Sancte Christóphore, ora.
Sancte Vincenti, ora.
Sancte Georgi, ora.
Sancte Románe, ora.
Sancti Cosma & Damiáne, oráte pro nobis.
Sancte Chrysógone, ora.
Sancti Joannes & Paule, oráte pro nobis.
Sancte Desidéri, ora.
Sancte Ragneberte, ora.
Sancte Annemunde, ora.
Sancte Leodegári, ora.
Sancte Thoma (*Cant.*) ora.
Omnes sancti Mártyres, oráte pro nobis.
Sancte Gregóri (*Thaum.*) ora pro nobis.
Sancte Gatiáne, ora.
Sancte Martiális, ora.
Sancte Paule (*Narbon.*) ora.
Sancte Stremóni, ora.
Sancte Trophíme, ora.
Sancte Ursíne, ora.
Sancte Sylvester, ora.
Sancte Hilári, ora.
Sancte Athanási, ora.
Sancte Basíli, ora.
Sancte Juste, ora.
Sancte Gregóri Nazianzéne, ora.
Sancte Ambrósi, ora.
Sancte Martíne, ora.
Sancte Joannes Chrysóstome, ora.
Sancte Nicoláe, ora.
Sancte Hierónyme, ora.
Sancte Augustíne, ora.
Sancte Paulíne (*Nol.*) ora.
Sancte Germáne, ora.

Sancte Euchéri, ora.
Sancte Leo, ora.
Sancte Rústice, ora.
Sancte Stéphane, ora.
Sancte Fulgenti, ora.
Sancte Cæsari, ora.
Sancte Nicéti, ora.
Sancte Claudi, ora.
Sancte Grégóri (*magn.*) ora.
Sancte Remígi, ora.
Sancte Thoma (*Aquin.*) ora.
Sancte Bonaventúra, ora.
Sancte Cárole, ora.
Sancte Francísce Saléfi, ora pro nobis.
Omnes sancti Pontífices & Confessóres, oráte.
Omnes sancti Doctóres, oráte pro nobis.
Sancte Lázare, ora.
Sancte Felix (*Nol.*) ora.
Sancte Paule, Eremíta, ora.
Sancte Antóni, ora.
Sancte Hilário, ora.
Sancte Domitiáne, ora.
Sancte Románe, ora.
Sancte Eugende, ora.
Sancte Benedicte, ora.
Sancte Trivéri, ora.
Sancte Baldomére, ora.
Sancte Geralde, ora.
Sancte Bruno, ora.
Sancte Roberte, ora.
Sancte Bernarde, ora.
Sancte Domínice, ora.
Sancte Francísce (*Assis.*) ora pro nobis.
Sancte Ludovíce, ora.
Sancte Roche, ora.
Omnes sancti Sacerdótes & Levítæ, oráte.
Omnes sancti Mónachi & Eremítæ, oráte.
Sancta Anna, ora.
Sancta Elísabeth, ora.
Sancta Martha, ora.
Sancta María, ora.
Sancta María Magdaléne, ora pro nobis.
Sancta Thecla, ora.
Sancta Symphorósa cum fíliis tuis, ora.
Sancta Blandína, ora.
Sancta Felícitas, ora.
Sancta Perpétua, ora.
Sancta Cæcília, ora.
Sancta Apollónia, ora.
Sancta Agatha, ora.
Sancta Fides, ora.
Sancta Bárbara, ora.
Sancta Agnes, ora.
Sancta Anastásia, ora.
Sancta Eulália, ora.
Sancta Lúcia, ora.
Sancta Mónica, ora.
Sancta Ursula cum Sociábus tuis, ora.
Sancta Margaríta, ora.
Sancta Genovéfa, ora.
Sancta Clotildis, ora.
Sancta Catharína, ora.
Sancta Clara, ora.
Sancta Therésia, ora.
Sancta Joanna-Francisca, ora pro nobis.
Omnes sanctæ Vírgines & Víduæ, oráte.
Omnes Sancti & Sanctæ Dei, intercédite pro nobis.
Propítius esto, Parce nobis, Dómine.
Propítius esto, Exaudi nos, Dómine.
Ab omni malo, Líbera nos, Dómine.

Ab omni peccáto, líbera nos, Dómine.
Ab ira tua, líbera.
A subitánea & improvísa morte, líbera.
Ab insídiis diáboli, líbera.
Ab immundis cogitatiónibus, líbera.
A spíritu fornicatiónis, líbera nos, Dómine.
Ab ira, & ódio, & omni mala voluntáte, líbera.
A fúlgure & tempestáte, líbera nos, Dómine.
A morte perpétua, líbera.
Per mystérium sanctæ Incarnatiónis tuæ, líbera.
Per adventum tuum, líbera.
Per nativitátem tuã, líbera.
Per baptismum & sanctum jejúnium tuum, líbera.
Per crucem & passiónem tuam, líbera.
Per mortem & sepultúram tuam, líbera.
Per sanctam Resurrectiónẽ tuam, líbera.
Per admirábilem Ascensiónem tuam, líbera.
Per adventum Spíritûs sancti paracléti, líbera.
In die judícii, líbera.
Peccatóres, Te rogámus, audi nos.
Ut ad veram pœniténtiam nos perdúcere dignéris, Te rogámus, audi nos.
Ut remissiónem peccatórum nostrórum nobis dones, te.
Ut compunctiónem cordis, fontemque lacrymárum nobis dones, te.
Ut fidem, spem & caritâtem nobis dones, te.
Ut Ecclésiam tuam sanctam régere & conserváre dignéris, te.
Ut Domnum Apostólicum, & omnes gradus Ecclésiæ in sancta religióne conserváre dignéris, te.
Ut Antístitem nostrum, & omnes congregatiónes illi commissas, in tuo sancto obséquio conserváre dignéris, te.
Ut Regem nostrum custodíre dignéris, te.
Ut inimícos sanctæ Ecclésiæ humiliáre dignéris, te rogámus, audi nos.
Ut Régibus & Princípibus Christiánis pacem & veram concórdiam donáre dignéris, te.
Ut cuncto pópulo Christiáno pacem & unitátem largíri dignéris, te.
Ut nosmetipsos in tuo sancto servítio confortáre & conserváre dignéris, te.
Ut mentes nostras ad cœléstia desidéria érigas, te rogámus, audi nos.
Ut ómnibus benefactóribus nostris sempiterna bona retríbuas, te.
Ut ánimas nostras, fratrum, propinquórum, & benefactórum nostrórum, ab æterna damnatióne erípias, te.
Ut fructus terræ dare & conserváre dignéris, te.
Ut ómnibus fidélibus defun-

ctis réquiem æternam donáre dignéris, te.

Ut nos exaudíre dignéris, te rogámus, audi nos.

Fili Dei, te.

Agnus Dei, qui tollis peccáta mundi, Parce nobis, Dómine.

Agnus Dei, qui tollis peccáta mundi, Exaudi nos, Dómine.

Agnus Dei, qui tollis peccáta mundi, Miserére nobis.

Kyrie, eléison. Christe, eléison. Kyrie, eléison. Pater noster. *usque ad* ℣. Et ne nos indúcas in tentatiónem; ℟. Sed líbera nos à malo.

℣. Dómine, non secundùm peccáta nostra fácias nobis; ℟. Neque secundùm iniquitátes nostras retríbuas nobis. *Ps.* 102.

℣. Esto nobis, Dómine, turris fortitúdinis, ℟. A fácie inimíci. *Ps.* 60.

℣. Orémus pro summo Pontífice *N.* ℟. Notam fáciat fíliis hóminum glóriam magnificéntiæ regni tui. *Ps.* 144.

℣. Pro Antístite nostro *N.* ℟. Dóminus consérvet eum, & vivíficet eum. *Ps.* 40.

℣. Pro Rege nostro *N.* ℟. Dómine, salvum fac Regem; & exaudi nos in die quâ invocavérimus te. *Ps.* 19.

℣. Pro benefactóribus nostris. ℟. Deus omnem grátiam abundáre fáciat in illis, & áugeat increménta frugum justítiæ illórum. 2. *Cor.* 9.

℣. Pro cunctis fidélibus defunctis. ℟. Edúcat eos Dóminus in lucem, & vídeant justítiam ejus. *Mich.* 7.

℣. Pro infirmis, afflictis, captívis, & peregrínis. ℟. Líbera eos, Deus, ex ómnibus tribulatiónibus suis. *Ps.* 24.

℣. Pro frátribus nostris abséntibus. ℟. Bénefac, Dómine, bonis & rectis corde. *Ps.* 124.

℣. Memor esto congregatiónis tuæ, ℟. Quam possedísti ab inítio. *Ps.* 73.

℣. Dómine, exaudi oratiónem meam; ℟. Et clamor meus ad te véniat. *Ps.* 101.

Ps. 69. Deus, in adjutórium. 10.

℣. Dómine, exaudi oratiónem meam; ℟. Et clamor meus ad te véniat. *Ps.* 101.

℣. Dóminus vobiscum; ℟. Et cum spíritu tuo.

Orémus.

DEus, cui próprium est miseréri semper, & párcere: súscipe deprecatiónem nostram; ut nos, & omnes fámulos tuos, quos delictórum caténa constringit: miserátio tuæ pietátis cleménter absolvat.

EXaudi, quæſumus, Dómine, ſúpplicum preces; & confiténtium tibi parce peccátis: ut páriter nobis indulgéntiam tríbuas benignus & pacem.

INeffábilem nobis, Dómine, misericórdiam tuam clementer oſtende; ut ſimul nos & à peccátis ómnibus éxuas: & à pœnis quas pro his merémur, erípias.

DEus, qui culpas delinquéntium diſtrictè feriendo pércutis, fletus quoque lugéntium non recúſas: quæſumus; ut qui pondus tuæ animadverſiónis cognóvimus: pietátis tuæ grátiam ſentiámus.

DEus ómnium fidélium Paſtor & Rector, fámulum tuum *N.* quem Paſtórem Eccléſiæ tuæ præeſſe voluiſti: propítius réſpice; da ei, quæſumus, verbo & exemplo, quibus præeſt proficere: ut ad vitam unà cum grege ſibi crédito, pervéniat ſempiternam.

OMnípotens, ſempiterne Deus, miserére fámulo tuo Pontífici noſtro *N.* & dírige eum ſecundùm tuam cleméntiam in viam ſalútis ætèrnæ; ut, te donante, tibi plácita cúpiat: & totâ virtúte perfíciat.

QUæſumus, omnípotens Deus, ut fámulus tuus Rex noſter *N.* qui tuâ miſeratióne ſuſcépit regni gubernácula: virtútum étiam ómnium percípiat incrementa; quibus decenter ornátus: vitiórum monſtra devitáre, hoſtes ſuperáre; & ad te, qui via, véritas & vita es: gratióſus váleat pervenire.

DEus, à quo ſancta deſidéria, recta consília & juſta ſunt ópera: da ſervis tuis illam, quam mundus dare non poteſt, pacem; ut & corda noſtra mandátis tuis dédita, &, hóſtium ſublátâ formídine: témpora ſint tuâ protectióne tranquilla.

URe igne ſancti Spíritûs renes noſtros, & cor noſtrum, Dómine; ut tibi caſto córpore ſerviámus: & mundo corde placeámus.

ACtiónes noſtras, quæſumus, Dómine, aſpirando præveni, & adjuvando proſéquere; ut cuncta noſtra orátio & operátio à te ſemper incípiat: & per te cœpta finiátur.

FIdélium, Deus, ómnium cónditor & redemptor: animábus famulórum famularumque tuárum remiſſiónem cunctórum tríbue peccatórum; ut indulgéntiam quam ſemper optavérunt: piis ſupplicatiónibus conſequantur.

OMnípotens ſempiterne Deus, qui vivórum domináris ſimul &

mortuórum, omniumque miseréris, quos tuos fide & ópere futúros esse prænoscis: te súpplices exorámus; ut pro quibus effúndere preces decrévimus, quosque vel præsens séculum adhuc in carne rétinet, vel futúrum jam exútos córpore suscépit: intercedéntibus ómnibus Sanctis tuis, pietátis tuæ cleméntiâ, ómnium delictórum suórum véniam consequantur. Per Christum Dóminum nostrum. ℟. Amen.

ORDO
COMMENDATIONIS ANIMÆ
ANTE DECESSUM.

Primùm dicuntur Litaniæ breves in hunc modum.

Kyrie, eléison. Christe, eléison. Kyrie, eléison.
Sancta María, ora pro eo (*vel* ea.)
Omnes sancti Angeli & Archángeli, oráte.
Sancte Abel, ora.
Omnis chorus Justórum, ora pro eo (*vel* ea.)
Sancte Abraham, ora.
Sancte Joannes Baptista, ora.
Sancte Joseph, ora.
Omnes sancti Patriarchæ & Prophétæ, oráte.
Sancte Petre, ora.
Sancte Paule, ora.
Sancte Andréa, ora.
Sancte Joannes, ora.
Omnes sancti Apóstoli & Evangelistæ, oráte.
Omnes sancti Discípuli Dómini, oráte.
Omnes sancti Innocentes, oráte pro eo (*vel* ea.)
Sancte Stéphane, ora.
Sancte Pothíne, ora.
Sancte Irenæe, ora.
Sancte Laurénti, ora.
Omnes sancti Mártyres, oráte pro eo (*vel* ea.)
Sancte Martíne, ora.
Sancte Augustíne, ora.
Sancte Euchéri, ora.
Sancte Nicéti, ora.
Sancte Claudi, ora.
Sancte Gregóri, ora.
Omnes sancti Pontífices & Confessóres, oráte.
Sancte Antóni, ora.
Sancte Benedicte, ora.
Sancte Francisce, ora.
Omnes sancti Mónachi & Eremítæ, oráte.
Sancta Anna, ora.
Sancta María Magdaléne, ora pro eo (*vel* ea.)
Sancta Blandína, ora.
Sancta Genovéfa, ora.

Omnes ſanctæ Vírgines & Víduæ, oráte.
Omnes Sancti & Sanctæ Dei, intercédite pro eo (*vel* ea.)
Propítius eſto, Parce ei, Dómine.
Propítius eſto, Adjuva eum, (*vel* eam,) Dómine.
Propítius eſto, Líbera eum, (*vel* eam,) Dñe.
Ab ira tua, líbera.
A perículo mortis, líbera.
A mala morte, líbera.
A poteſtáte diáboli, líbera.
A pœnis inferni, líbera.
Ab omni malo, líbera.
Per nativitátem tuam, líbera eum, (*vel* eam,) Dómine.
Per crucem & paſſiónem tuam, líbera.
Per mortem & ſepultúram tuam, líbera.
Per glorióſam Reſurrectiónem tuam, líbera.
Per admirábilem Aſcenſiónem tuam, líbera.
Per grátiam Spíritûs ſancti paracléti, líbera.
In die judícii, líbera.
Peccatóres, te rogámus audi nos.
Ut ei parcas, te rogámus.
Kyrie, eléiſon. Chriſte, eléiſon. Kyrie, eléiſon.

Deinde, cùm in agone ſui exitûs anxiatur anima, dicitur:

PRoficíſcere, ánima chriſtiána, de hoc mundo, in nómine Dei Patris omnipotentis, qui te creávit: in nómine Jeſu Chriſti Fílii Dei vivi, qui pro te paſſus eſt: in nómine Spíritûs ſancti, qui in te effúſus eſt. Egredienti de córpore áditus tibi páteat ad Sion montem, civitátem Dei viventis, Jerúſalem cœleſtem, & multórum Angelórum frequéntiam, & Eccléſiam primitivórum qui conſcripti ſunt in cœlis. Exurgat Deus, & diſſipentur omnes poteſtátes tenebrárum; fúgiant cuncta ſpirituália nequítiæ in cœléſtibus, & ovem pretióſo Chriſti ſánguine redemptam violáre non áudeant. Líberet te à cruciátu Chriſtus, qui pro te crucifixus eſt. Líberet te ab æterna morte Chriſtus, qui pro te mori dignátus eſt: ovem ſuam te bonus paſtor agnoſcat, atque in electórũ ſuórum grege conſtítuat. Redemptórem tuum fácie ad fáciem vídeas; & præſens ſemper aſſiſtens maniſeſtiſſimam beátis óculis aſpícias veritátem in ſécula ſeculórum. ℟. Amen.

COmmendámus tibi, Dómine, ánimam, * fámuli tui (*vel* fámulæ tuæ), preçamurque te, Dómine Jeſu Chriſte, Salvátor mundi, ut propter quam ad terram miſericórditer deſcendiſti, eam in pace ſuſcípias, & in ſinu Abrahæ per manus ſanctórum Angelórum collocáre dignéris. Agnoſce, Dómine Jeſu,

creatúram tuam, per te renátam ex aqua & Spíritu ſancto, conſecrátam ſigno crucis tuæ, nutrítam córpore & sánguine tuo, & in Ecclésiæ tuæ ſinu verbo veritátis inſtructam. Ne péreat prétium quod pro ejus æternâ redemptióne perſolviſti. Delicta juventútis ejus & ignorántias clementer indulge. Ne memíneris iniquitátum ejus antiquárum, quas ſuſcitávit furor mali deſidérii : ſed memento miſeratiónum tuárum, & glóriæ nóminis tui. Licèt enim peccáverit, tamen in te ſperávit & crédidit, teque Deum & Salvatórem ſuum unà cum Patre & Spíritu ſancto fidéliter adorávit.

℟. Amen.

Pſ. 3. Dómine, quid multiplicáti ſunt. 4.

Kyrie, eléiſon. Chriſte, eléiſon. Kyrie, eléiſon.

Pater noſter.

℣. Et ne nos indúcas in tentatiónem; ℟. Sed líbera nos à malo.

℣. Salvum me fac, Deus, ℟. Quóniam intravérunt aquæ uſque ad ánimam meam. *Pſ.* 68.

℣. In multitúdine miſericórdiæ tuæ exaudi me, ℟. In veritáte ſalútis tuæ. *Pſ.* 68.

℣. Eripe me de luto, ut non infígar : ℟. Líbera me ab iis qui odérunt me, & de profundis aquárum, *Pſ.* 68.

℣. Non me demergat tempeſtas aquæ, neque abſórbeat me profundum; ℟. Neque úrgeat ſuper me púteus os ſuum. *Pſ.* 68.

℣. Exurge in adjutórium mihi : ℟. Dic ánimæ meæ, Salus tua ego ſum. *Pſ.* 34.

℣. Fac mecum ſignum in bonum, ut vídeant qui odérunt me & confundantur; ℟. Quóniam tu, Dómine, adjuviſti me, & conſolátus es me. *Pſ.* 85.

Orémus.

UNigénite & dilecte Fili Dei vivi, qui pro redemptióne mundi voluiſti in præſépio naſci, à Judæis reprobári, à Juda proditóre óſculo tradi, vínculis alligári, ſicut Agnus ad víctimam duci, flagellis & cólaphis cædi, ſputis fœdári, ſpinis coronári, cruci affígi, cum ſcelerátis deputári, & inter acerbíſſimos dolóres expiráre : quæſumus, ut per has ſanctíſſimas pœnas tuas, & per crucem ac mortem tuam, liberáre dignéris fámulum tuum *N.* (fámulam tuam *N.*) à pœnis inferni, & perdúcere quò perduxiſti latrónem tecum crucifixum; Qui cum Patre & Spíritu ſancto vivis & regnas Deus. ℟. Amen.

Poſteà legitur de Paſſione Domini noſtri Jeſu Chriſti.
(Ex Matth. Marc. Luc.)

ASſúmit Jeſus Petrum, & Jacóbum, & Joannem

ſecum ; & cœpit pavére , & tædére , contriſtári , & mœſtus eſſe. Tunc ait illis : Triſtis eſt ánima mea uſque ad mortem ; ſuſtinéte hîc , & vigiláte mecum. Et progreſſus puſillùm , póſitis génibus , orábat , dicens : Pater , ſi vis , transfer cálicem iſtum à me ; verúmtamen non mea voluntas , ſed tua fiat. Appáruit autem illi Angelus de cœlo , confortans eum. Et prócidit ſuper terram in fáciem ſuam , orans ; & factus in agónia , prolíxiùs orábat , ut , ſi fíeri poſſet , transíret ab eo hora. Et dixit : Abba , Pater , ſi poſsíbile eſt , tránſeat à me calix iſte : ómnia tibi poſſibília ſunt , transfer cálicem hunc à me ; ſed non quod ego volo , ſed quod tu. Et factus eſt ſudor ejus , ſicut guttæ ſánguinis decurrentis in terram.

Pſ. 69. Deus , in adjutórium meum. 10.

℣. Exaudi , Deus , oratiónem meam , & ne deſpéxeris deprecatiónem meam : ℟. Intende mihi , & exaudi me. *Pſ.* 54.

℣. Cor meum conturbátum eſt in me : ℟. Et formído mortis cécidit ſuper me. *Pſ.* 54.

℣. Timor & tremor venérunt ſuper me , ℟. Et contexerunt me ténebræ. *Pſ.* 54.

℣. Ego autem in te ſperávi , Dómine ; ℟. Dixi : Deus meus es tu ; in mánibus tuis ſortes meæ. *Pſ.* 30.

℣. Illúmina óculos meos , ne unquam obdórmiam in morte ; ℟. Nequandò dicat inimícus meus : Præválui adversùs eum. *Pſ.* 12.

℣. Cuſtódi ánimam meã , & érue me : ℟. Non erubeſcam ; quóniam ſperávi in te. *Pſ.* 24.

Orémus.

DOmine Jeſu Chriſte , cleméntiam tuam humíliter implorámus , per illam ánimæ tuæ triſtítiam uſque ad mortem , & per agóniam quam , inſtante paſſióne , pertuliſti , quandò factus eſt ſudor tuus ſicut guttæ ſánguinis decurrentis in terram : ſuccurre fámulo tuo [*vel* fámulæ tuæ] *N.* in agóne mortis conſtitúto [*vel* conſtitútæ] : tuére eum [*vel* eam] in hac hora contra diabólicos incurſus : líbera eum [*vel* eam] à mortis imminentis terróribus ; & de peccatórum ſuórum conſciéntia formidantem , fac eum [*vel* eam] de miſericórdiæ tuæ immenſa largitáte ſecúrum [*vel* ſecúram] ; Qui vivis & regnas Deus.

℟. Amen.

Pſ. 141. Voce meâ ad Dóminum , . . . voce meâ

ad Dóminum deprecátus ſum. 72.

℣. Vide, Dómine, humilitátem meam & labórem meum, ℟. Et dimitte univerſa delicta mea. *Pſ.* 24.

℣. Dómine Deus miſerátor & miſéricors, pátiens, & multæ miſericórdiæ, & verax, ℟. Reſpice in me, & miſerére mei. *Pſ.* 85.

℣. Ne derelinquas me, Dómine Deus meus: ℟. Ne diſcéſſeris à me. *Pſ.* 37.

℣. Quis dabit mihi pennas ſicut columbæ? ℟. Et volábo & requieſcam. *Pſ.* 54.

℣. Moriátur ánima mea morte Juſtórum: ℟. Et fiant noviſſima mea horum ſimília. *Num.* 23.

Orémus.

DOmine Jeſu Chriſte, qui per os Prophétæ dixiſti: In caritáte perpétua dilexi te; ideò attraxi te, miſerans: te ſúpplices deprecámur, per iſtam caritátem quâ dilexiſti nos, ut omnes amaritúdines paſſiónum tuárum, quas pro nobis peccatóribus ſuſtinuiſti in cruce, offerre & oſténdere dignéris Deo Patri pro ánima fámuli tui [*vel* fámulæ tuæ] *N.* in hac hora éxitûs ejus; quátenùs cum ipſa miſericórdiùs agátur, quàm ejus peccáta meruérunt; Qui cum eódem Deo Patre & Spíritu ſancto vivis & regnas Deus. ℟. Amen.

Finitis Pſalmis & Orationibus, (vel etiam antequàm finiantur,) ſi inſtet momentum exitûs animæ de corpore, legitur, ſuper moribundum, quod ſequitur de Paſſione Domini noſtri Jeſu Chriſti.

(Ex Matth. Luc. Joann.)

TEnebræ factæ ſunt in univerſam terram uſque in horam nonam, & obſcurátus eſt ſol. Et circa horam nonam clamávit Jeſus voce magnâ, dicens: Eli, Eli, lamma ſabactháni? hoc eſt: Deus meus, Deus meus, ut quid dereliquiſti me? Póſteà, ſciens Jeſus quia ómnia conſummáta ſunt, ut conſummarétur Scriptúra, dixit: Sítio. Vas ergo erat póſitum acéto plenum. Et contínuò currens unus ex eis, acceptam ſpóngiam implévit acéto, & impóſuit arúndini, & dabat ei bíbere. Cùm ergo accepiſſet Jeſus acétum, dixit: Conſummátum eſt. Et íterùm clamans voce magnâ, ait: Pater, in mánus tuas commendo ſpíritum meum. Et hæc dicens, inclináto cápite, trádidit ſpíritum.

Orémus.

MEmor eſto, piiſſime Dómine Jeſu, illíus horæ in qua de cruce pen-

dens, clamasti voce magnâ: Deus meus, Deus meus, ut quid dereliquisti me? & íterùm: Pater, in manus tuas commendo spíritum meum; & hæc dicens expirasti. Per istam ergo pretiosíssimam mortem quæ vita nostra fuit, obsecrámus cleméntiam tuam, ut non derelinquas in hac hora fámulum tuum [*vel* fámulam tuam] *N.* cujus præter te nullus est auxiliátor álius; sed suscípere dignéris spíritum ejus, & introdúcere in regnum tuum, ubi te cum Deo Patre & Spíritu sancto perpétuâ caritáte díligat, & cum sanctis & electis in æternum cant[illegible] misericórdias tuas.

℟. Amen.

[*Finitâ præcedenti Oratione, & egressâ animâ, statim dicitur:* ℟. In te, Dómine, sperávi. *cum versibus & Oratione, infrà.*]

Si autem adhuc anxiatur anima, recitantur sequentes Psalmi, vel eorum pars, prout necesse erit.

Ps. 21. Deus, Deus meus, réspice in me. 126.

Ps. 34. Júdica, Dómine, nocentes me. 63.

Ps. 53. Deus, in nómine tuo. 117.

Ps. 56. Miserére meî, Deus, ... quóniam in te confídit. 138.

Ps. 70. In te, Dómine, sperávi. 117.

Ps. 85. Inclína, Dómine, aurem tuam. 153.

Ps. 87. Dómine Deus salútis. 143.

Ps. 90. Qui hábitat in adjutório. 31.

Ps. 138. Dómine, probasti me. 129.

Egressâ autem animâ, dicitur: ℟. In te, Dómine, sperávi; non confundar in æternum: accélera ut éruas me: in manus tuas commendo spíritum meum: * Redemisti me, Dómine, Deus veritátis, illustra fáciem tuam super servum tuum [*vel* ancillam tuam]; * salvum [*vel* salvam] me fac in misericórdia tua. ℣. Dómine Jesu, súscipe spíritum meum: * Redemisti me. *Ps.* 30. *Act.* 7.

Kyrie, eléison. Christe, eléison. Kyrie, eléison. *Secretò*, Pater. *Altâ voce*, ℣. Et ne nos indúcas in tentatiónem; ℟. Sed líbera nos à malo.

℣. Non intres in judícium cum servo tuo [*vel* ancilla tua], Dómine; ℟. Quia non justificábitur in conspectu tuo omnis vivens. *Ps.* 142.

℣. Ne tradas béstiis ánimas confitentes tibi: ℟. Et ánimas páuperum tuórum ne oblivis cáris in finem. *Ps.* 73.

℣. Dómine, exaudi oratiónem meam; ℟. Et cla-

mor meus ad te véniat. *Ps.* 101.

℣. Dóminus vobiscum,

℟. Et cum spíritu tuo.

Orémus.

Tibi, Dómine, commendámus ánimam fámuli tui [*vel* fámulæ tuæ] *N.* ut defunctus [*vel* defuncta] sǽculo, tibi vivat: & quæ per fragilitátem humánæ conversatiónis peccáta commísit, tu véniâ misericordíssimæ pietátis absterge; Per Christum Dóminum nostrum. ℟. Amen.

OFFICIUM DEFUNCTORUM.

Qualibet Hora sequentis Officii inchoatur absolutè.

AD VESPERAS.

Ant. 3. c. O Dómine.

Psalmus. 114.

Dilexi, * quóniam exáudiet Dóminus vocem oratiónis meæ.

Quia inclinávit aurem suam mihi, * & in diébus meis invocábo.

Circumdedérunt me dolóres mortis, * & perícula inferni invenérunt me.

Tribulatiónem & dolórem invéni; * & nomen Dómini invocávi.

O Dómine, líbera ánimam meam: * miséricors Dóminus, & justus, & Deus noster miserétur.

Custódiens párvulos Dóminus; * humiliátus sum, & liberávit me.

Convértere, ánima mea, in réquiem tuam; * quia Dóminus benefécit tibi;

Quia erípuit ánimam meã de morte, * óculos meos à lácrymis, pedes meos à lapsu.

Placébo Dómino * in regióne vivórum.

In hoc Officio, in fine omnium Psalmorum & Canticorum tantùm, dicitur: Réquiem ætérnam dona eis, Dómine; * & lux perpétua lúceat eis.

Ant. O Dómine, líbera ánimam meam.

Ant. 2. D. Heu mihi.

Psalmus 119.

Ad Dóminum, cùm tribulárer, clamávi; * & exaudívit me.

Dómine, líbera ánimam meam à lábiis iníquis, * & à lingua dolósa.

Quid detur tibi, aut quid apponátur tibi * ad linguam dolósam?

Sagittæ potentis acútæ, * cum carbónibus desolatóriis.

Heu mihi, quia incolátus meus prolongátus eſt! habitávi cum habitántibus Cedar; * multùm íncola fuit ánima mea.

Cum his qui odérunt pacem, eram pacíficus: * cùm loquébar illis, impugnábant me gratis.

Réquiem.

Ant. Heu mihi, quia incolátus meus prolongátus eſt!

Ant. 8. d. Auxílium.

Pſalmus. 120.

LEvávi óculos meos in montes, * unde véniet auxílium mihi.

Auxílium meum à Dómino, * qui fecit cœlum & terram.

Non det in commotiónem pedem tuum, * neque dormítet qui cuſtódit te.

Ecce non dormitábit neque dórmiet, * qui cuſtódit Iſrael.

Dóminus cuſtódit te, Dóminus protéctio tua * ſuper manum déxteram tuam.

Per diem ſol non uret te, * neque luna per noctem.

Dóminus cuſtódit te ab omni malo: * cuſtódiat ánimam tuam Dóminus.

Dóminus cuſtódiat introïtum tuum & éxitum tuum, * ex hoc nunc, & uſque in ſéculum.

Réquiem.

Ant. Auxílium meum à Dómino, qui fecit cœlum & terram.

Ant. 8. G. Si iniquitátes.

Pſalmus 129.

DE profundis clamávi ad te, Dómine: * Dómine, exaudi vocem meam.

Fiant aures tuæ intendentes * in vocem deprecatiónis meæ.

Si iniquitátes obſerváveris, Dómine; * Dómine, quis ſuſtinébit?

Quia apud te propitiátio eſt, * & propter legem tuam ſuſtínui te, Dómine.

Suſtínuit ánima mea in verbo ejus, * ſperávit ánima mea in Dómino.

A cuſtódia matutína uſque ad noctem * ſperet Iſrael in Dómino;

Quia apud Dóminum miſericórdia, * & copióſa apud eum redémptio;

Et ipſe rédimet Iſrael * ex ómnibus iniquitátibus ejus.

Réquiem.

Ant. Si iniquitátes obſerváveris, Dómine; Dómine, quis ſuſtinébit?

Ant. 2. D. Opera.

Pſalmus 137.

COnfitébor tibi, Dómine, in toto corde meo, * quóniam audiſti verba oris mei.

In conſpectu Angelórum pſallam tibi: * adorábo ad templum ſanctum tuum,

Et confitébor nómini tuo ſuper miſericórdia tua & veritáte tua; * quóniam magnificaſti ſuper omne, nomen ſanctum tuum.

In quacumque die invocávero te, exaudi me: * multiplicábis in ánima mea virtútem.

Confiteantur tibi, Dómine, omnes reges terræ, * quia audiérunt ómnia verba oris tui.

Et cantent in viis Dómini, * quóniam magna est glória Dómini;

Quóniam excelsus Dóminus, & humília réspicit, * & alta à longè cognoscit.

Si ambulávero in médio tribulatiónis, vivificábis me: * & super iram inimicórum meórum extendisti manum tuam, & salvum me fecit déxtera tua.

Dóminus retríbuet pro me: * Dómine, misericórdia tua in séculum: ópera mánuum tuárum ne despícias.

Réquiem.

Ant. Opera mánuum tuárum, Dómine, ne despícias.

Continuò dicitur:

Ad Magníficat. *Ant.* I. a. Omne quod dat mihi Pater, ad me véniet; & eum qui venit ad me, non ejíciam foràs. *Joan.* 6.

Secretò. Pater. *Clarâ voce,* ℣. Et ne nos indúcas in tentatiónem; ℟. Sed líbera nos à malo.

℣. In memória æterna erunt justi; ℟. Ab auditióne mala non timébunt. *Ps.* 111.

℣. A porta inferi ℟. Erue, Dómine, ánimas eórum. *Ps.* 88.

℣. Credo vidére bona Dómini, ℟. In terra vivéntium. *Ps.* 26.

℣. Requiescant in pace. ℟. Amen.

℣. Dómine, exaudi oratiónem meam; ℟. Et clamor meus ad te véniat. *Ps.* 101.

℣. Dóminus vobiscum, ℟. Et cum spíritu tuo.

In depositione defuncti,
Oratio.

INclína, Dómine, aurem tuam ad preces nostras quibus misericórdiam tuam súpplices deprecámur: ut ánimam fámuli tui *N.* quam de hoc século migráre jussisti; in pacis ac lucis regióne constítuas: & sanctórum tuórum júbeas esse consortem.

Pro Diacono, post litteram N. *additur* Diáconi.

In depositione Defunctæ,
Oratio.

QUæsumus, Dómine, pro tua pietáte miserére ánimæ fámulæ tuæ *N*; & à contágiis mortalitátis exútam: in æternæ salvatiónis partem restítue.

In depositione Sacerdotis,
Oratio.

DEus, qui inter apostólicos Sacerdótes fámulum tuum *N.* sacerdotáli fecisti dignitáte vigére: præsta, ut eórum quoque perpétuo aggregétur consórtio.

(*Pro Episcopo, loco* sacer-

dotáli. *dicitur* pontificáli.)

In Anniversariis dicuntur tres sequentes Orationes :

DEus indulgentiárum, Dómine; da ánimæ fámuli tui *N.* [sacerdótis, *vel* pontíficis] [*vel* fámulæ tuæ *N.*] cujus [*vel* animábus famulórum tuórum *N.* & *N.* quorum] [*vel* famulárum tuárum *N.* & *N.* quarum] anniversárium depositiónis diem commemorámus : refrigérii sedem, quiétis beatitúdinem, & lúminis claritátem.

Pro Benefactoribus.

DEus, véniæ largítor, & humánæ salútis amátor : quæsumus cleméntiam tuam, ut nostræ congregatiónis fratres, propinquos, & benefactóres, qui ex hoc século transiérunt; beátâ Maríâ semper vírgine intercedente cum ómnibus Sanctis tuis : ad perpétuæ beatitúdinis consórtium perveníre concédas.

Pro omnibus Defunctis.

FIdélium, Deus, ómnium cónditor & redemptor : animábus famulórum famularumque tuárum remissiónem cunctórum tríbue peccatórum; ut indulgéntiam quam semper optavérunt : piis supplicatiónibus consequantur. Qui vivis & regnas in sécula seculórum.

℟. Amen.

Si aliud Officium non sequatur, dicitur :

℣. Requiescant in pace.

℟. Amen.

[*Privatim pro patre & matre,*

Oratio.

DEus, qui nos patrem & matrem honoráre præcepisti; miserére clementer animábus patris mei ac matris meæ; eorumque peccáta dimitte : meque eos in ætérnæ claritátis gáudio fac vidére. Per Dóminum.]

AD VIGILIAS.

Vigiliæ dicuntur cum tribus Nocturnis in Depositione corporis, & in omnibus Anniversariis, ritu duplici celebrandis. In iis verò quæ ritu simplici fiunt, ubi dicitur unicum Nocturnum, Feriâ II & V, dicitur primum; Feriâ III & VI, secundum; Feriâ IV, & Sabbato, tertium.

¶ *In Primatiali semper dicitur unicum duntaxat Nocturnum cum Laudibus, quandò Officium Defunctorum dicitur in tribus Choris : & tunc quâlibet Feriâ dicitur in choro S. Joannis primum Nocturnum : in choro S. Stephani, secundum : & in choro sanctæ Crucis, tertium; ita ut Officium dicatur integrum.*]

IN I. NOCTURNO.

Ant. 7. ç. Dómine.

Psalmus 5.

VErba mea áuribus pércipe, Dómine; * intéllige clamórem meum.

Intende voci oratiónis

meæ, * Rex meus & Deus meus.

Quóniam ad te orábo, Dómine, * manè exáudies vocem meam.

Manè astábo tibi, & vidébo; * quóniam non Deus volens iniquitátem tu es.

Neque habitábit juxta te malignus, * neque permanébunt injusti ante óculos tuos.

Odisti omnes qui operantur iniquitátem: * perdes omnes qui loquuntur mendácium.

Virum sánguinum & dolósum * abominábitur Dóminus.

Ego autem in multitúdine misericórdiæ tuæ introíbo in domum tuam, * adorábo ad templum sanctum tuum in timóre tuo.

Dómine, deduc me in justítia tua: * propter inimícos meos dírige in conspectu tuo viam meam;

Quóniam non est in ore eórum véritas, * cor eórum vanum est.

Sepulcrum patens est guttur eórum, linguis suis dolósè agébant: * júdica illos, Deus.

Décidant à cogitatiónibus suis; secundùm multitúdinem impietátum eórum expelle eos, * quóniam irritavérunt te, Dómine.

Et lætentur omnes qui sperant in te: * in æternum exultábunt, & habitábis in eis.

Et gloriabuntur in te omnes qui díligunt nomen tuum, * quóniam tu benedíces justo.

Dómine, ut scuto bonæ voluntátis tuæ * coronasti nos.

Réquiem.

Ant. Dómine, deduc me in justítia tua: propter inimícos meos dírige in conspectu tuo viam meam.

Ant. 8. G. Salvum me fac.

Psalmus 6.

DOmine, ne in furóre tuo árguas me, * neque in ira tua corrípias me.

Miserére mei, Dómine, quóniam infirmus sum: * sana me, Dómine, quóniam conturbáta sunt ossa mea.

Et ánima mea turbáta est valde; * sed tu, Dómine, úsquequò?

Convértere, Dómine, & éripe ánimam meam: * salvum me fac propter misericórdiam tuam;

Quóniam non est in morte qui memor sit tui: * in inferno autem quis confitébitur tibi?

Laborávi in gémitu meo, lavábo per síngulas noctes lectum meum, * lácrymis meis stratum meum rigábo.

Turbátus est à furóre óculus meus; * inveterávi inter omnes inimícos meos.

Discédite à me, omnes qui operámini iniquitátem; * quóniam exaudívit Dóminus vocem fletûs mei.

Exaudívit Dóminus deprecatiónem meam: * Dóminus oratiónem meam suscépit.

Erubescant & conturbentur vehementer omnes inimíci mei: * convertantur & erubescant valde velóciter.

Réquiem.

Ant. Salvum me fac propter misericórdiam tuam; quóniam non est in morte, qui memor sit tuî.

Ant. 3. c. Illúmina.

Psalmus 12.

USquequò, Dómine, obliviscéris me in finem! * úsquequò avertis fáciem tuam à me?

Quándiù ponam consília in ánima mea, * dolórem in corde meo per diem?

Usquequò exaltábitur inimícus meus super me? * réspice, & exaudi me, Dómine Deus meus.

Illúmina óculos meos, ne unquam obdórmiam in morte; * nequandò dicat inimícus meus: Præválui adversùs eum.

Qui tríbulant me, exultábunt si motus fúero; * ego autem in misericórdia tua sperávi.

Exultábit cor meum in salutári tuo: * cantábo Dómino qui bona tríbuit mihi, & psallam nómini Dómini altíssimi.

Réquiem.

Ant. Illúmina óculos meos, ne unquam obdórmiam in morte.

℣. Ne tradas béstiis ánimas confiténtes tibi; ℟. Et ánimas páuperum tuórum ne obliviscáris in finem. *Ps.* 73.

Secretò. Pater. *Clarâ voce,* ℣. Et ne nos indúcas in tentatiónem; ℟. Sed líbera nos à malo.

Lectiones leguntur sine Absolutione, sine Benedictionibus & sine Titulo.

Lectio j. Job. 7.

PArce mihi, nihil enim sunt dies mei. Quid est homo, quia magníficas eum? aut quid appónis erga eum cor tuum? Vísitas eum dilúculo! & súbitò probas illum. Usquequò non parcis mihi, nec dimittis me ut glútiam salívam meã? Peccávi; quid fáciam tibi, ô custos hóminum? Quare posuisti me contrárium tibi; & factus sum mihimetipsi gravis? Cur non tollis peccátum meum? & quare non aufers iniquitátem meam? Ecce nunc in púlvere dórmiam! & si manè me quæsíeris, non subsistam. *In fine Lectionum nihil additur.*

℟. Defecérunt sicut fumus dies mei, & ossa mea sicut

ſicut crémium aruérunt : * Dies mei ſicut umbra declinavérunt. ℣. Quæ eſt vita noſtra ? Vapor eſt ad módicum parens. * Dies. *Pſ.* 101. *Jac.* 4.

Lectio ij. Job, 10.

TÆdet ánimam meam vitæ meæ ; dimittam adversùm me elóquium meum : loquar in amaritúdine ánimæ meæ. Dicam Deo ; Noli me condemnáre : índica mihi cur me ita júdices. Numquid bonum tibi vidétur, ſi calumniéris me, & ópprimas me opus mánuum tuárum ; & consílium impiórum ádjuves ? Numquid óculi cárnei tibi ſunt ? aut ſicut videt homo, & tu vidébis ? Numquid ſicut dies hóminis dies tui : & anni tui ſicut humána ſunt témpora, ut quæras iniquitátem meam ; & peccátum meum ſcrutéris ? Et ſcias quia nihil ímpium fécerim : cùm ſit nemo qui de manu tua poſſit erúere. Manus tuæ fecérunt me, & plaſmavérunt me totum in circúitu ; & ſic repentè præcípitas me ? Memento, quæſo, quòd ſicut lutum féceris me : & in púlverem redúces me. Nonne ſicut lac mulſiſti me, & ſicut cáſeum me coagulaſti ? Pelle & cárnibus veſtiſti me : óſſibus & nervis compegiſti me. Vitam & misericórdiam tribuiſti mihi : & viſitátio tua cuſtodívit ſpíritum meum.

℟. Peccávi valde ; ſed * Precor, Dómine, ut tránsferas iniquitátem ſervi tui, quia ſtultè egi nimis. ℣. Deus, propítius eſto mihi peccatóri. * Precor. 2. *Reg.* 24. *Luc.* 18.

Lectio iij. Job, 10.

QUare de vulva eduxiſti me ? qui útinam conſumptus eſſem, ne óculus me vidéret. Fuiſſem quaſi non eſſem : de útero tranſlátus ad túmulum. Numquid non páucitas diérum meórum finiétur brevi ? Dimitte ergo me, ut plangam páululùm dolórem meum ; ántequàm vadam, & non revertar, ad terram tenebróſam & opertam mortis calígine : terram miſériæ & tenebrárum ; ubi umbra mortis, & nullus ordo : ſed ſempiternus horror inhábitat.

℟. Ad Dóminum aſpíciam ; expectábo Deum Salvatórem meum ; conſurgam, cùm ſédero in ténebris : * Iram Dómini portábo, quóniam peccávi ei. ℣. Flagellat Dóminus omnem fílium quem récipit. * Iram. *Mich.* 7. *Hebr.* 12.

IN II. NOCTURNO.

Ant. 6. *F.* In médio.

Psalmus 22.

DOminus regit me, & nihil mihi déerit: * in loco páſcuæ ibi me collocávit.

Super aquam refectiónis educávit me: * ánimam meam convertit.

Deduxit me ſuper ſémitas juſtítiæ, * propter nomen ſuum.

Nam & ſi ambulávero in médio umbræ mortis, non timébo mala, * quóniam tu mecum es.

Virga tua, & báculus tuus, * ipſa me conſoláta ſunt.

Paraſti in conſpectu meo menſam, * adversùs eos qui tríbulant me.

Impinguaſti in óleo caput meum: * & calix meus inébrians quàm præclárus eſt!

Et miſericórdia tua ſubſequétur me * ómnibus diébus vitæ meæ;

Et ut inhábitem in domo Dómini, * in longitúdinem diérum.

Réquiem.

Ant. In médio umbræ mortis non timébo mala, quóniam tu mecũ es, Dñe.

Ant. 8. G. Delicta.

Psalmus 24.

AD te, Dómine, levávi ánimam meam; * Deus meus, in te confído, non erubeſcam.

Neque irrídeant me inimíci mei; * étenim univerſi qui ſúſtinent te, non confundentur.

Confundantur omnes iníqua agentes * ſupervácuè.

Vias tuas, Dómine, demonſtra mihi, * & ſémitas tuas édoce me.

Dírige me in veritáte tua, & doce me; * quia tu es Deus Salvátor meus, & te ſuſtínui totâ die.

Reminíſcere miſeratiónum tuárum, Dómine, * & miſericordiárum tuárum quæ à ſéculo ſunt.

Delicta juventútis meæ * & ignorántias meas ne memíneris.

Secundùm miſericórdiam tuam memento meî tu, * propter bonitátem tuam, Dómine.

Dulcis & rectus Dóminus; * propter hoc legem dabit delinquéntibus in via:

Díriget manſuétos in judício, * docébit mites vias ſuas.

Univerſæ viæ Dómini, miſericórdia & véritas, * requiréntibus teſtamentum ejus & teſtimónia ejus.

Propter nomen tuum, Dómine, propitiáberis peccáto meo; * multum eſt enim.

Quis eſt homo qui timet Dóminum? * legem ſtátuit ei in via quam elégit.

Anima ejus in bonis demorábitur, * & ſemen ejus hereditábit terram.

Firmamentum eſt Dómi-

nus timéntibus eum; * & testamentum ipsíus, ut manifestétur illis.

Oculi mei semper ad Dóminum, * quóniam ipse evellet de láqueo pedes meos.

Réspice in me, & miserére meî, * quia únicus & pauper sum ego.

Tribulatiónes cordis mei multiplicátæ sunt: * de necessitátibus meis érue me.

Vide humilitátem meam, & labórem meum, * & dimitte universa delicta mea:

Réspice inimícos meos, quóniam multiplicáti sunt, * & ódio iníquo odérunt me:

Custódi ánimam meam & érue me; * non erubescam, quóniam sperávi in te.

Innocentes & recti adhæsérunt mihi, * quia sustínui te.

Líbera, Deus, Israel, * ex ómnibus tribulatiónibus suis.

Réquiem.

Ant. Delicta juventútis meæ, & ignorántias meas ne memíneris, Dómine.

Ant. 4. E. Credo.

Psalmus 26.

DOminus illuminátio mea, & salus mea; * quem timébo?

Dóminus protector vitæ meæ; * à quo trepidábo?

Dum appropíant super me nocentes, * ut edant carnes meas.

Qui tríbulant me inimíci mei, * ipsi infirmáti sunt & cecidérunt.

Si consistant adversùm me castra, * non timébit cor meum.

Si exurgat adversùm me prælium, * in hoc ego sperábo.

Unam pétii à Dómino, hanc requíram, * ut inhábitem in domo Dómini ómnibus diébus vitæ meæ:

Ut vídeam voluptátem Dómini, * & vísitem templum ejus;

Quóniam abscondit me in tabernáculo suo: * in die malórum protexit me in abscóndito tabernáculi sui.

In petra exaltávit me, * & nunc exaltávit caput meum super inimícos meos.

Circuívi & immolávi in tabernáculo ejus hóstiam vociferatiónis: * cantábo, & psalmum dicam Dómino.

Exaudi, Dómine, vocem meam quâ clamávi ad te: * miserére meî, & exaudi me.

Tibi dixit cor meum, Exquisívit te fácies mea: * fáciem tuam, Dómine, requíram.

Ne avertas fáciem tuam à me: * ne declínes in ira à servo tuo.

Adjútor meus esto, ne derelinquas me, * neque

despícias me, Deus salutáris meus;

Quóniam pater meus & mater mea dereliquérunt me: * Dóminus autem assumpsit me.

Legem pone mihi, Dómine, in via tua; * & dírige me in sémitam rectam propter inimícos meos.

Ne tradíderis me in ánimas tribulántium me; * quóniam insurrexérunt in me testes iníqui, & mentíta est iníquitas sibi.

Credo vidére bona Dómini * in terra vivéntium.

Expecta Dóminum, viríliter age; * & confortétur cor tuum, & sústine Dóminum.

Réquiem.

Ant. Credo vidére bona Dómini in terra vivéntium.

℣. Unam pétii à Dómino, hanc requíram; ℟. Ut inhábitem in domo Dómini. *Ps.* 26.

Lectio iv. Job, 13.

QUantas hábeo iniquitátes & peccáta! scélera mea & delicta ostende mihi. Cur fáciem tuam abscondis; & arbitráris me inimícum tuum? Contra fólium quod vento rápitur, ostendis poténtiam tuam! & stípulam siccam perséqueris. Scribis enim contra me amaritúdines! & consúmere me vis peccátis adolescéntiæ meæ. Posuisti in nervo pedem meum; & observasti omnes sémitas meas! & vestígia pedum meórum considerasti; qui quasi putrédo consumendus sum! & quasi vestimentum quod coméditur à tínea.

℟. Ecce ánimam meam porto in mánibus meis: * Etiamsi occíderit me, in ipso sperábo, & ipse erit Salvátor meus. ℣. Sive vívimus, sive mórimur, Dómini sumus. * Etiamsi. *Job*, 13. *Rom.* 14.

Lectio v. Job, 14.

HOmo natus de mulíere; brevi vivens témpore! replétur multis misériis. Qui quasi flos egréditur & contéritur; & fugit velut umbra! & nunquam in eódem statu pérmanet. Et dignum ducis super hujuscémodi aperíre óculos tuos! & addúcere eum tecum in judícium. Quis potest fácere mundum de immundo conceptum sémine? Nonne tu qui solus es? Breves dies hóminis sunt, númerus ménsium ejus apud te est: constituisti términos ejus, qui prætexíri non póterunt. Recéde páululùm ab eo, ut quiescat! donec optáta véniat sicut mercenárii dies ejus.

℟. Hi qui cum pietáte dormitiónem accepérunt, óptimam habent repósitam

grátiam. * Sancta ergo & salúbris est cogitátio pro defunctis exoráre, ut à peccátis solvantur. ℣. Si quis superædíficat super fundamentum, & opus ejus árserit, detrimentum patiétur; ipse autem salvus erit, sic tamen quasi per ignem. * Sancta ergo. 2. *Mach.* 12. 1. *Cor.* 3.

Lectio vj. Job, 14.

QUis mihi hoc tríbuat, ut in inferno prótegas me, & abscondas me, donec pertránseat furor tuus; & constítuas mihi tempus in quo recordéris mei? Putasne mórtuus homo rursùm vivat? Cunctis diébus, quibus nunc mílito: expecto donec véniat immutátio mea. Vocábis me, & ego respondébo tibi: óperi mánuum tuárum pórriges déxteram. Tu quidem gressus meos dinumerasti: sed parce peccátis meis.

℟. Dómine omnípotens, Deus Israel, * Audi nunc oratiónem mortuórum Israel: noli meminisse iniquitátum patrum nostrórum; sed memento manûs tuæ & nóminis tui. ℣. Occísus es, Dómine, & redemisti nos Deo in sánguine tuo: * Audi nunc. *Baruch*, 3. *Apoc.* 5.

IN III. NOCTURNO.

Ant. 2. D. Amove.

Psalmus 38.

DIxi: Custódiam vias meas, * ut non delinquam in lingua mea.

Pósui ori meo custódiam, * cùm consísteret peccátor adversùm me.

Obmútui, & humiliátus sum, & sílui à bonis; * & dolor meus renovátus est.

Concáluit cor meum intra me, & in meditatióne mea exardescet ignis: * locútus sum in lingua mea.

Notum fac mihi, Dómine, finem meum, & númerum diérum meórum, quis est; * ut sciam quid desit mihi.

Ecce mensurábiles posuisti dies meos: * & substántia mea tanquam níhilum ante te.

Verúmtamen universa vánitas, * omnis homo vivens.

Verúmtamen in imágine pertransit homo; * sed & frustrà conturbátur.

Thesaurízat, * & ignórat cui congregábit ea.

Et nunc quæ est expectátio mea? nonne Dóminus? * & substántia mea apud te est.

Ab ómnibus iniquitátibus meis érue me: * oppróbrium insipienti dedisti me.

Obmútui, & non apérui os meum; * quóniam tu fecisti.

Amove à me plagas tuas;

* à fortitúdine manûs tuæ ego deféci.

In increpatiónibus propter iniquitátem corripuisti hóminem, & tabéscere fecisti sicut aráneam ánimam ejus : * verùmtamen vanè conturbátur omnis homo.

Exaudi oratiónem meam, Dómine, & deprecatiónem meam : * áuribus pércipe lácrymas meas.

Ne síleas, quóniam ádvena ego sum apud te, & peregrínus, * sicut omnes patres mei.

Remitte mihi ut refrígerer, priusquàm ábeam, * & ámpliùs non ero.

Réquiem.

Ant. Amove à me plagas tuas, Dómine : áuribus pércipe lácrymas meas.

Ant. 3. b. Numquid.

Psalmus 40.

BEátus qui intélligit super egénum & páuperem; * in die mala liberábit eum Dóminus.

Dóminus consérvet eum, & vivíficet eum, & beátum fáciat eum in terra, * & non tradat eum in ánimam inimicórum ejus.

Dóminus opem ferat illi super lectum dolóris ejus : * universum stratum ejus versasti in infirmitáte ejus.

Ego dixi : Dómine, miserére meî; * sana ánimam meam, quia peccávi tibi.

Inimíci mei dixérunt mala mihi : * Quandò moriétur, & períbit nomen ejus ?

Et si ingrediebátur ut vidéret, vana loquebátur : * cor ejus congregávit iniquitátem sibi.

Egrediebátur foràs, * & loquebátur in idipsum.

Adversùm me susurrábant omnes inimíci mei : * adversùm me cogitábant mala mihi.

Verbum iníquum constituérunt adversùm me : * numquid qui dormit, non adjíciet ut resurgat ?

Etenim homo pacis meæ, in quo sperávi, qui edébat panes meos, * magnificávit super me supplantatiónem.

Tu autem, Dómine, miserére meî; * & resúscita me, & retríbuam eis.

In hoc cognóvi quóniam voluisti me, * quóniam non gaudébit inimícus meus super me.

Me autem propter innocéntiam suscepisti, * & confirmasti me in conspectu tuo in æternum.

Benedictus Dñus Deus Israel à século, & usque in séculum : * fiat, fiat.

Réquiem.

Ant. Numquid qui dormit, non adjíciet ut resurgat ? Dómine, miserére meî, & resúscita me.

Ant. 8. G. Sitívit.

Psalmus 41.

QUemádmodùm desíderat cervus ad fontes aquárum ; * ita desíderat ánima mea ad te, Deus.

Sitívit ánima mea ad Deum fortem, vivum : * quandò véniam, & apparébo ante fáciem Dei ?

Fuérunt mihi lácrymæ meæ panes die ac nocte, * dum dícitur mihi quotídie : Ubi est Deus tuus ?

Hæc recordátus sum, & effúdi in me ánimam meam, * quóniam transíbo in locum tabernáculi admirábilis, usque ad domum Dei,

In voce exultatiónis & confessiónis, * sonus epulantis.

Quare tristis es, ánima mea ? * & quare conturbas me ?

Spera in Deo, quóniam adhuc confitébor illi : * salutáre vultûs mei, & Deus meus.

Ad meipsum ánima mea conturbáta est ; * proptereà memor ero tuî de terra Jordánis, & Hermóniim à monte módico.

Abyssus abyssum ínvocat, * in voce cataractárum tuárum.

Omnia excelsa tua, & fluctus tui * super me transiérunt.

In die mandávit Dóminus misericórdiam suam, * & nocte cánticum ejus.

Apud me orátio Deo vitæ meæ ; * dicam Deo : Susceptor meus es.

Quare oblítus es meì, & quare contristátus incédo, * dum afflígit me inimícus ?

Dum confringuntur ossa mea, * exprobravérunt mihi qui tríbulant me inimíci mei,

Dum dicunt mihi per síngulos dies : * Ubi est Deus tuus ?

Quare tristis es, ánima mea ? * & quare conturbas me ?

Spera in Deo, quóniam adhuc confitébor illi : * salutáre vultûs mei, & Deus meus.

Réquiem.

Ant. Sitívit ánima mea ad Deum fortem, vivum : quandò véniam & apparébo ante fáciem Dei !

℣. Quare tristis es, ánima mea ? & quare conturbas me ? ℟. Spera in Deo, quóniam adhuc confitébor illi. *Ps.* 41.

Lectio vij. Job, 16. & 17.

BReves anni tránseunt : & sémitam per quam non revertar, ámbulo. Spíritus meus attenuábitur ; dies mei breviabuntur : & solum mihi súperest sepulcrum. Non peccávi : & in amaritudínibus morátur óculus meus. Líbera me, Dómine, & pone me juxta te : & cujusvis manus pugnet contra me.

℟. Scio quòd Redemptor meus vivit, & in novíssimo die de terra surrectúrus sum; * Et in carne mea vidébo Deum meum. ℣. Oportet corruptíbile hoc indúere incorruptiónem, & mortále hoc indúere immortalitátem; * Et in carne mea vidébo Deum meum. *Job*, 19. 1. *Cor.* 15.

Lectio viij. Job, 17.

DIes mei transiérunt; cogitatiónes meæ dissipátæ sunt: torquentes cor meum. Noctem vertérunt in diem: & rursum post ténebras spero lucem. Si sustinúero, infernus domus mea est: & in ténebris stravi léctulum meum. Putrédini dixi; Pater meus es: Mater mea & soror mea, vérmibus. Ubi est ergo nunc præstolátio mea? & patiéntiam meam quis consíderat?

℟. Qui dórmiunt in terræ púlvere, * Evigilábunt; álii in vitam ætérnam, & álii in oppróbrium, ut vídeant semper. ℣. Omnes quidem resurgémus, sed non omnes immutábimur, * Evigilábunt. *Dan.* 12. 1. *Cor.* 15.

Lectio ix. Job, 19.

PElli meæ, consumptis cárnibus, adhæsit os meum: & derelícta sunt tantúmmodò lábia circa dentes meos. Miserémini mei, miserémini mei; saltem vos amíci mei: quia manus Dómini tétigit me. Quare persequímini me sicut Deus; & cárnibus meis saturámini? Quis mihi tríbuat ut scribantur sermónes mei? Quis mihi det ut exarentur in libro stylo férreo & plumbi láminâ; vel celte sculpantur in sílice? Scio enim quòd redemptor meus vivit: & in novíssimo die de terra surrectúrus sum; & rursum circúmdabor pelle meâ: & in carne mea vidébo Deum meum; quem visúrus sum ego ipse, & óculi mei conspectúri sunt: & non álius. Repósita est hæc spes mea in sinu meo.

℟. Líbera me, Dómine, ab iis qui odérunt me: non absórbeat me profundum, neque úrgeat super me púteus os suum: * Exaudi me quóniam † Benigna est misericórdia tua: § Intende ánimæ meæ, & líbera eam. ℣. Dómine Deus, rex seculórum, solus pius es: * Exaudi me, quóniam † Benigna est misericórdia tua: § Intende ánimæ meæ, & líbera eam. ℣. Miserére mei, Dómine fili David: Dómine, ádjuva me: † Benigna est misericórdia tua: § Intende ánimæ meæ, & líbera eam. ℣. Propósuit te Deus propitiatiónem per fidem prop-

ter remissiónem delictórum: § Intende ánimæ meæ, & líbera eam.

Repetitur ℟. Líbera, *usque ad* ℣. Dómine. *Ps.* 68. *Apoc.* 15. *Matth.* 15. Rom. 3.

[*Quandò Vigiliæ celebrantur manè, prætermissis quæ sequuntur, continuò inchoantur Laudes.*]

℣. Réquiem ætérnam dona eis, Dómine; ℟. Et lux perpétua lúceat eis.

℣. Requiescant in pace. ℟. Amen.

℣. Dómine, exaudi oratiónem meam; ℟. Et clamor meus ad te véniat. *Ps.* 101.

℣. Dóminus vobiscum, ℟. Et cum spíritu tuo.

Orémus.

ABsolve, quæsumus, Dómine, ánimam fámuli tui *N.* [Sacerdótis *vel* Pontíficis] [*vel* fámulæ tuæ *N.*] [*vel* ánimas famulórum tuórum *N.* & *N.*] [*vel* famulárum tuárum *N.* & *N.*] & ánimas ómnium fidélium defunctórum, ab omni vínculo delictórum: ut in resurrectiónis glória, inter sanctos & electos tuos resuscitáti respírent. Per eum qui ventúrus est judicáre vivos & mórtuos: & séculum per ignem.

℟. Amen.

℣. Requiescant in pace.

℟. Amen.

A D L A U D E S.

In Psalm. Miserére. 152.

Ant. 1. *g.* Secundùm multitúdinem miseratiónum tuárum dele iniquitátem meam.

Ant. 8. G. Exaudi.

Psalmus 64.

TE decet hymnus, Deus, in Sion; * & tibi reddétur votum in Jerúsalem.

Exaudi oratiónem meam: * ad te omnis caro véniet.

Verba iniquórum prævaluérunt super nos; * & impietátibus nostris tu propitiáberis.

Beátus quem elegisti, & assumpsisti: * inhabitábit in átriis tuis.

Replébimur in bonis domûs tuæ: * sanctum est templum tuum; mirábile in æquitáte.

Exaudi nos, Deus, salutáris noster, * spes ómnium fínium terræ, & in mari longè;

Præparans montes in virtúte tuâ, accinctus poténtiâ: * qui conturbas profundum maris, sonum flúctuum ejus.

Turbabuntur gentes, & timébunt qui hábitant términos, à signis tuis: * éxitus matutíni & véspere delectábis.

Visitasti terram, & inebriasti eam: * multiplicasti locupletáre eam.

Flumen Dei replétum est aquis; * parasti cibum illórum, quóniam ita est præparátio ejus.

Rivos ejus inébria, multíplica genímina ejus; * in stillicídiis ejus lætábitur gérminans.

Benedíces corónæ anni benignitátis tuæ; * & campi tui replebuntur ubertáte.

Pinguescent speciósa deserti, * & exultatióne colles accingentur.

Indúti sunt aríetes óviū, & valles abundábunt frumento: * clamábunt, étenim hymnum dicent.

Réquiem.

Ant. Exaudi, Deus, oratiónem meam: ad te omnis caro véniet.

Ant. 4. E. Propter.

Psalmus 142.

DOmine, exaudi oratiónem meam * : áuribus pércipe obsecratiónem meā in veritáte tua; exaudi me in tua justítia.

Et non intres in judícium cum servo tuo; * quia non justificábitur in conspectu tuo omnis vivens.

Quia persecútus est inimícus ánimam meam: * humiliávit in terra vitam meam.

Collocávit me in obscúris sicut mórtuos séculi; * & anxiátus est super me spíritus meus: in me turbátum est cor meum.

Memor fui diérum antiquórum: meditátus sum in ómnibus opéribus tuis; * in factis mánuum tuárum meditábar.

Expandi manus meas ad te: * ánima mea sicut terra sine aqua tibi.

Velóciter exaudi me, Dómine; * defécit spíritus meus.

Non avertas fáciem tuam à me; * & símilis ero descendéntibus in lacum.

Audítam fac mihi manè misericórdiam tuam; * quia in te sperávi.

Notam fac mihi viam, in qua ámbulem; * quia ad te levávi ánimam meam.

Eripe me de inimícis meis, Dómine; ad te confúgi: * doce me fácere voluntátem tuam, quia Deus meus es tu.

Spíritus tuus bonus dedúcet me in terram rectam: * propter nomen tuum, Dómine, vivificábis me in æquitáte tua.

Edúces de tribulatióne ánimam meam; * & in misericórdia tua disperdes inimícos meos.

Et perdes omnes qui tríbulant ánimam meam; * quóniam ego servus tuus sum.

Réquiem.

Ant. Propter nomen tuū, Dómine, vivificábis me.

Ant. 2. D. Miserére.

Canticum. Baruch, 3.

DOmine omnípotens, Deus Israel, * ánima in angústiis, & spíritus ánxius clamat ad te:

Audi, Dómine, & mi-

seréte, quia Deus es miséricors; * & miserére nostri, quia peccávimus ante te.

Quia tu sedes in sempitérnum, * & nos períbimus in ævum.

Dómine omnípotens, Deus Israel, * audi nunc oratiónem mortuórum Israel,

Et filiórum ipsórum qui peccavérunt ante te, & non audiérunt vocem Dómini Dei sui: * & agglutináta sunt nobis mala.

Noli meminisse iniquitátum patrum nostrórum; * sed memento manûs tuæ, & nóminis tui in témpore isto:

Quia tu es Dóminus Deus noster; * & laudábimus te, Dómine.

Réquiem.

Ant. Miserére nostri, Dómine; quia peccávimus ante te.

Ant. 7. b. Omnis spíritus.

Psalmus 150.

LAudáte Dóminum in sanctis ejus: * laudáte eum in firmamento virtútis ejus.

Laudáte eum in virtútibus ejus: * laudáte eum secundùm multitúdinem magnitúdinis ejus.

Laudáte eum in sono tubæ: * laudáte eum in psaltério & cíthara.

Laudáte eum in tympano & choro: * laudáte eum in chordis & órgano.

Laudáte eum in cymbalis benesonántibus; laudáte eum in cymbalis jubilatiónis: * omnis spíritus laudet Dóminum.

Réquiem æternam, &c.

Ant. Omnis spíritus laudet Dóminum.

Ad Benedictus. *Ant.* 1. a. Ego sum resurréctio & vita: qui credit in me, etiamsi mórtuus fúerit, vivet; & omnis qui vivit & credit in me, non moriétur in æternum. *Joan.* 11.

Pater. *& cetera, ut suprà in Vesperis*, cxvij.

BENEDICTIO MENSÆ.

ANTE PRANDIUM.

BEnedícite. ℟. Dóminus. Oculi ómnium in te sperant, Dómine; & tu das illis escam in témpore opportúno: áperis tu manum tuam, & imples omne ánimal benedictióne. *Ps.* 144.

Glória Patri, & Fílio, & Spirítui sancto: Sicut erat in princípio, & nunc, &

LECTIONES
INTRA OCTAVAM PATRONI,
VEL PATRONÆ,
Seu Commune Octavarium.

DIE II.

Lectio ij.

Sermo sancti Basílii Epíscopi.

Orat. in 40. Mart.

HI sunt qui acceptam à Deo nostram regiónem: quasi turres quædam contra adversariórum incursum munientes, refúgium éxhibent. Beneficium hoc, fratres dilectíssimi: grátiam hanc mínimè cessantem à Deo obtinémus. Parátum est hîc Christiánis auxílium. Qui áliquâ prémitur angústiâ, ad hos cónfugit; qui rursùs lætátur, ad hos recurrit: hic ut à malis liberétur, ille ut duret in rebus lætis. Hæc múlier orans pro fíliis audítur; peregrinanti viro réditum incólumem: ægrotanti verò salútem implórat & obtinet.

Lectio iij.

O Sanctum chorum! ô sacrum órdinem! ô cúneum inexpugnábilem! ô communes humáni géneris custódes! óptimi curárum sócii, precum ac votórum ínvicem suffragatóres! legáti apud Deum potentíssimi! astra mundi, flores Ecclesiárum; vos non terra contexit: sed cœlum excépit. Apertæ sunt vobis paradísi portæ: dignum profectò exercítibus Angelórum, Patriarchis, Prophétis & Justis ómnibus spectáculum.

DIE III.

Lectio ij.

Sermo sancti Augustíni Epíscopi.

Tract. I. in C. 2. Ep. Joan.

JOannes quid dixit: Si quis peccáverit, advocátum habémus ad Patrem Jesum Christum justum. Sed dicet áliquis; Ergo Sancti non petunt pro nobis? Ergo Epíscopi & Præpósiti non petunt pro pópulo? Sed atténdite Scriptúras: & vidéte quia & Præpósiti commendant se pópulo. Nam Apóstolus dicit plebi: Orantes simul & pro nobis. Orat Apóstolus pro plebe: orat plebs pro Apóstolo. Orámus pro vobis, fratres: sed & vos, oráte pro nobis. Invicem pro se ómnia mem-

bra orent : caput pro ómnibus interpellet.

Lectio iij. Serm. 280.

BEnedixit Dóminus pusillos cum magnis. Non nobis parùm videátur quòd ejus córporis membra sumus : cujus & illi quibus æquiparári non póssumus. Quia si unum membrum pátitur, compatiuntur ómnia membra; ita, cùm glorificátur unum membrum : congaudent ómnia membra. Glória cápiti unde consúlitur; & superióribus mánibus : & ínfimis pédibus. Sicut ille unus ánimam suam pro nobis pósuit : ita imitáti hunc Mártyres, ánimas suas pro frátribus posuérunt. Fructus labóris ergo illórum étiam nos sumus. Mirámur eos : miserantur nos. Gratulámur eis : precantur pro nobis.

DIE IV.

Lectio ij.

Sermo sancti Bernardi Abbátis.

In Vigil. SS. Petri & Pauli.

TRia sunt quæ in festivitátibus Sanctórum vigilanter consideráre debémus : auxílium Sancti, exemplum ejus, confusiónem nostram. Auxílium ejus; quia qui potens in terra fuit : poténtior est in cœlis ante fáciem Dómini Dei sui. Si enim, dum hìc víveret, misertus est peccatóribus, & orávit pro eis; nunc tantò ampliùs, quantò vériùs agnoscit misérias nóstras, orat pro nobis Patrem : quia beáta illa pátria caritátem ejus non immutávit, sed augmentávit; neque enim quia impassíbilis omnínò : ideò & incompassíbilis factus est.

Lectio iij.

DEbémus étiam atténdere exemplum ejus; quia quándiù in terris visus est, & cum homínibus conversátus est : non declinávit neque ad déxterã, neque ad sinistram; sed viam régiam ténuit, donec veníret ad illum qui dicit : Ego sum via, véritas & vita. Intuémini humilitátem óperum ejus, auctoritátem verbórum ejus; & tunc vidébitis quómodò tam verbo quàm exemplo lúxerit inter hómines, quália nobis vestígia derelíquerit : ut ambulémus per ea, & non errémus in eis. Verè, juxta Prophétam, sémita justi recta est : rectus callis justi ad ambulandum.

DIE V.

Lectio ij.

De sermóne sancti Bernardi Abbátis.

In Vigil. SS. Petri & Pauli.

DIligentióri intúitu, in festivitátibus Sanctórum, confusiónem nostram inspiciámus : quia homo ille símilis nobis fuit passíbilis, ex eódem luto formá-

tus, ex quo & nos. Quid ergo eſt quòd non solùm difficile; ſed & impoſsíbile crédimus ut faciámus ópera quæ fecit? Confundámur, fratres, & contremiſcámus. Hómines iſti fuérunt qui præceſſérunt nos, qui tam mirabíliter proceſſérunt per vias vitæ: ut vix eos hómines fuiſſe credámus. Sic ergo & gaudére, & confundi debémus; gaudére, quia patrónos præmíſimus: confundi, quia eos imitári non póſſumus.

Lectio iij.

ITa ſemper gáudium noſtrum in hac valle lacrymárum, lacrymárum pane condíri debet: ut ſemper non solùm extréma, ſed & prima gáudii luctus óccupet; quia etſi magna eſt gaudiórum matéria: ſed máxima eſt dolórum. Verè nobis rubor confuſiónis ſunt: quos vix audeámus reſpícere, ne dicam, imitári. Orémus ergo eos, ut ipſi propítium nobis reddant amícum ſuum, júdicem noſtrum; qui eſt Deus benedictus in ſécula: Amen.

DIE VI.

Lectio ij.

De Sermóne ſancti Bernardi Abbátis.

In Feſto omnium Sanctorum. Serm. 2. §. 1.

ERit, præſtante Dómino, triplex ſermónis (de Sanctórum felicitáte) utílitas, quátenùs ágnitâ, vel ex parte áliquâ, felíci retributióne Sanctórum; abundantióri deinceps ſollicitúdine ipſórum inhærére veſtigiis, ac ferventióri deſidério ad eórum ſuſpiráre conſórtia: propenſióri quoque devotióne eorumdem nos commendáre patrocíniis ſtudeámus. Fidélis quippe ſermo, & omni acceptióne dignus; ut quos ſolemni veneratióne proſéquimur: étiam ſímili converſatióne ſequámur. Quos beatíſſimos prædicámus, ad eórum beatitúdinem totâ aviditáte currámus; quorum delectámur præcóniis: ſublevémur eórum patrocíniis.

Lectio iij.

NEc ſanè parùm fructuóſa invenítur memória feſtíva Sanctórum, languórem, tepórem, errorémque depellens: cùm eórum interceſſióne juvétur infírmitas noſtra; conſideratióne beatitúdinis excitétur negligéntia noſtra: ignorántia quoque noſtra ipſórum erudiátur exemplis.

DIE VII.

Lectio ij.

De Sermóne ſancti Cæſárii Epiſcopi.

Serm. 230. in App. apud Aug.

QUandò feſtivitátes cólimus, fratres caríſſimi; diligenter debémus atténdere: & totis víribus labo-

ráre; ut quod visibíliter cólitur: in nobis invisibíliter compleátur. Qui nec castitátem custódit in córpore; nec puritátem tenet in mente: quóties sanctæ solemnitátes advéniunt; in córpore vidétur habére gáudium: in corde non célebrat nisi luctum. Quale enim gáudium potest habére; in cujus ánima multis vítiis occupátâ magis diábolus probátur habitáre quàm Christus? Nos verò, fratres caríssimi, etiamsi nobis áliqua, ut solet fíeri, peccáta subrépunt, quantùm póssumus: cum Dei adjutório laborémus, jejúniis, vigíliis, oratiónibus, eleemósynis mundáre sórdida; ut véniens Dóminus in nobis: nihil invéniat quod óculos suæ majestátis offendat.

Lectio iij. Serm. 265.

Filios & omnes famílias vestras admonéte, fratres, semper ut castè & justè ac salúbriter vivant; nec solùm eos verbis: sed étiam exemplis ad bona ópera provocáte. Ante ómnia, ubicumque fuéritis, sive in domo, sive in itínere, sive in convívio, sive in consessu; verba túrpia & luxuriósa nólite ex ore vestro proferre: sed magis vicínos & próximos vestros júgiter admonéte; ut semper quod bonum est & honestum, loqui stúdeant: ne fortè detrahendo, malè loquendo, & in sanctis festivitátibus choros ducendo, cántica luxuriósa & túrpia proferendo; de lingua sua, unde debúerant Deum laudáre: inde sibi vúlnera videantur inflígere. Isti enim infelíces & míseri hómines, qui balatiónes & saltatiónes antè ipsas Basílicas Sanctórum exercére nec métuunt, nec erubescunt: etsi Christiáni ad Ecclésiam vénerint; pagáni de Ecclésia revertuntur: quia ista consuetúdo balandi de paganórum observatióne remansit.

CANONES.

PARS AUTUMNALIS.

De moribus & officiis Canonicorum.

FERIA QUARTA.
HEBD. XI. POST PENTEC.
Ex Concílio Coloniensi.
Ann. 1536. *Part.* 3. *Cap.* 4, & 5.

CAnónici statis ac débitis horis devótè reverenterque omnes, páriter senes cum junióribus, laudent nomen Dómini, alácriter modulantes : sic tamen ne boátus confundat recitatiónem. Quàm autem à vero aberrant qui exístimant sese non alicújus Officii in Ecclésia exercendi; sed quiétis & inértiæ tantùm causâ Canonicátus esse adeptos! perinde atque satis sit, paucis quibusdam Cléricis ádmodùm ignáris, ténui prétio conductis, curam divíni Offícii committi ; quod deinde hujuscémodi mercenárii, non servátis témporum interstítiis, syncopando transcurrunt : ínterim ipsis Canónicis totâ vitâ torpéntibus.

FERIA QUINTA.
Ex Concíliis * Coloniensi & ** Bituricensi.
* *Ann.* 1536. *Part.* 3. *C.* 16.
** *Ann.* 1584. *Tit.* 34.

ANte ómnia curæ erit ne quis Canonicórum sacris absit : sed ut qui emolumentum ferre volent, offícium quoque suum, propter quod benefícium datur, in Ecclésia gerant. Aurelianensi Concílio cavétur Cléricos qui offício adesse contemnunt : Ecclesiásticam disciplínam ex arbítrio Epíscopi receptúros. . . . . Sciant autem omnes qui bona Ecclésiæ póssident, & iis utuntur, si offícium suum non impléverint; aut ab Ecclesiástico órdine defécerint, se ad restitutiónem tenéri : quod cuíque in sua receptióne significétur.

FERIA SEXTA.
Ex Concílio Aquisgranensi.
Ann. 816. *C.* 145.

CAnónici discórdiam fúgiant : & quos discordantes invénerint, ad caritátis concórdiā révocent; amóri Christi nihil præpónant : próprio Epíscopo secundùm canónicam constitutiónem obtémperent; doctrínis spiritálibus óperam dent : irreprehensibíliter vivant; senióres spiritáliter junióres díligant : junióres senióribus obséquium dignum exhíbeant. Doctióres minùs doctis nequá-

quam se præferant : sed magis eos cum caritáte ædíficent ; neque hi qui nobilitáte géneris aut virtútum donis pollent : céteris se túmidè superextollant.

SABBATO.

Ex Concíliis * Coloniensi & ** Turonensi.

* *Ann.* 1536. *Can.* 10.
** *Ann.* 1583. *Tit.* 3.

CApítula disciplínæ multò majóri diligéntiâ obferventur atque háctenus. Id ita fiet, si non tam profánæ quàm res sacræ in his tractentur ; si de móribus inquirátur ; si vita expendátur singulórum : & quod olim sancti Patres fecisse dignoscuntur ; extemporáli oratióne interdum commoneantur fratres, & in primis ad capessendas sacras lítteras instigarentur : atque ut in his óptimas horas collocárent, incitarentur.... Multùm étenim Reipúblicæ christiánæ intereſt ut sint in Ecclésia viri docti : qui céteros ad justítiam & pietátem invítent & erúdiant. Ii ne ob librórum penúriam à lectióne se excusáre váleant ; provideátur in unaquáque Ecclésia Cathedráli de bibliothéca in qua boni libri & ab Ecclésia cathólica recepti, potíssimùm sacri, jurisque divíni & canónici, recondantur : cujus curam hábeant à Capítulo deputandi.

De Officii divini publica celebratione, & privata recitatione.

DOMINICA XII.
post Pentecosten.

De Excerptiónibus Egberti, Eboracensis Epíscopi.

Circa ann. 747. *Can.* 28.

SEptem synaxes sancti Patres canendas constituérunt, quas omni die Clerus síngulis Horis cánere debet : quarum prima est nocturnális synaxis. Has ergo septem synaxes omni die debémus sollícitè réddere Deo pro nobis & pro omni pópulo Christiáno, sicut Psalmista testátur, dicens ; Sépties in die laudem dixi tibi super judícia justítiæ tuæ : & ínsuper Missas non omíttere.

FERIA SECUNDA.

Ex Concílio Basileensi.

Anno 1435. *Sess.* 21. *can.* 3.

IN cunctis cathedrálibus & collegiátis Ecclésiis, horis débitis, laudes divínæ, per síngulas horas, non cursim ac festinanter : sed cessátim ac tractim, & cum pausa decenti, præ-

ſertim in médio cujúſlibet versículi pſalmórum; débitam faciendo inter ſolemne ac feriále offícium differéntiam: reverenter ab ómnibus perſolvantur.

FERIA TERTIA.

Ex Concílio Baſileenſi.

Ann. 1435, *Seſſ.* 21. *can.* 3.

HOras canónicas dictúri, cùm in choro fúerint, gravitátem ſervent, quam & locus & offícium éxigunt; non ínſimul aut cum áliis confabulantes ſeu colloquentes: aut lítteras ſeu ſcriptúras álias legentes. Et cùm pſallendi grátiâ íbidem convéniant, juncta ac clauſa lábia tenére non debent: ſed omnes, præſertim qui majóri funguntur honóre, in pſalmis, hymnis & cánticis Deo alácriter modulentur.

FERIA QUARTA.

Ex Concílio Colonienſi.

Anno 1536. *Part.* 2. *Cap.* 8.

NOn ſuffécerit preces iſtas horárias utcumque præmurmuraſſe; ſed ut conciliári conſtitutióne cautum eſt: présbyter ex íntimo affectu, elevatáque mente in ſolum Deum, nocturnum diurnumque ſuæ ſervitútis penſum exſolvat. Maledictus enim qui facit opus Dómini negligenter.

FERIA QUINTA.

Ex Concílio Trevirenſi.

Ann. 1549. *Decr.* 6.

OMnes qui Horis Canónicis perſolvendis deputáti ſunt, dent óperam, ut collectis ánimis, quoad fíeri poteſt, débitum penſum abſolvant; nec ita ſe hábeant, ut dum voce pſallunt, quidvis pótiùs quàm Deum ánimo cogitáre videantur: ſemper caventes ne prophéticum illud áudiant; Lábiis quidem me honórant: cor autem eórum longè eſt à me. Quid autem eſt voce quidem psállere, mente autem domum aut forum circumíre; niſi hómines fállere, & Deum irridére?

FERIA SEXTA.

Ex Concílio Pariſienſi.

Ann. 1528. *Decr.* 18.

NEmo, cùm Horæ in commúni cantantur: legat vel dicat privátim Offícium. Nam non ſolùm Offícium quo obnóxius eſt, Choro ſúbtrahit: ſed & álios pſallentes perturbat. Horum autem tranſgreſſóres, illíus Horæ, in qua circa prædicta excéſſerint, vel áliâ majóri, prout tranſgreſſiónis grávitas exégerit: plectantur mulctâ.

SABBATO.

Ex Concílio Colonienſi.

Anno 1536, *Part.* 3. *Cap.* 6.

LOngè abominábile eſt quòd, quidam tùm,

cùm divína aguntur, inter sese de rebus profánis tractant: mussitatiónes, collóquia, risus & cachinnos intermiscent. Quidam aut in áliquem chori ángulum se recipientes, de nugis, ne quid grávius dicámus, commentantur; aut foris per templum magno cum pópuli offendículo deambulantes, óculos páriter & aures ad vanitátes convertunt, atque sacra loca fœdant: pósiti in lápidem offensiónis & petram scándali. Hâc lege nullum excípimus.

DOMINICA XIII.
post Pentecosten.
Ex Concílio Basileensi.
Ann. 1435. *Sessione* 21.
Canone 5.

QUoscumque Beneficiátos, sive in Sacris constitútos, cùm ad Horas Canónicas teneantur: ádmonet hæc sancta Synodus, si oratiónes suas Deo acceptas fore cúpiunt; ut non in gútture, vel inter dentes, seu degluttiendo aut syncopando dictiónes, nec collóquia, vel risus intermiscendo: sed sive soli, sive associáti, diurnum nocturnumque Offícium reverenter verbisque distinctis péragant, ac tali loco, unde à devotióne non retrahantur; ad quam se dispónere & præparáre debent, juxta id quod scriptum est: Ante oratiónem præpara ánimam tuam, ne sis quasi qui tentat Deum.

FERIA SECUNDA.
Ex Synodo Diœcesána Mediolanensi quarta, sub sancto Cárolo.
Ann. 1574. *Decr.* 20, & 21.

SAcerdos, Clericusve sacris initiátus, aut Ecclesiásticum benefícium óbtinens, ne morbi quidem causâ, quo labórat, Canonicárum Horárum Offícium omittat; nisi is ita gráviter morbo labóret: ut planè séntiat se illíus gravitáte impedíri quóminùs statas preces horárias recitáre possit. Cùm ejúsmodi precum Canonicárum Offícium privátim præstant; in Ecclésiam, si ei domus sit conjuncta, aut saltèm domi in locum, quoad fíeri potest, precatióni aptiórem, se recípiant: ut ánimo qui dístrahi quandóquè solent, se colligentes, ac pietátis stúdio accensi, orent spíritu; orent páriter & mente in conspectu Dómini: à quo ubérrimum hujus débitæ pietátis fructum cápient.

FERIA TERTIA.
Ex Statútis Synodálibus Henríci de Gondíaco, Parisiensis Epíscopi.
Ann. 1608. *Can.* 29.

QUia Ecclesiásticæ pacis rátio éxigit, ut, do-

cente Apóstolo, idipsum dicámus omnes, & non sint in nobis schísmata; sed simus omnes perfecti & in eádem senténtia, idque non modò quoad fídei Cathólicæ dógmata: sed étiam quoad ritus & cæremónias divíni Offícii & Sacramentórum; prohibémus ne quis Párochus per se, vel per Vicários, áliquid prædictárum cæremoniárum immútet contra commúnem aliárum Ecclesiárum Parochiálium usum à nobis approbátum, absque nostra auctoritáte & licéntia: & si quid ab áliquo fúerit immutátum, illud emendétur & restituátur.

FERIA QUARTA.

Ex Concílio Aquisgranensi.
Ann. 816. *L.* 1. *C.* 132.

QUamvìs ubíque Dóminum per poténtiam divinitátis novérimus esse: præcípuè tamen eum, cùm divíno assístimus Offício, per grátiam nobis crédimus adesse. Unde studendum ut, cùm Ecclésiam, vel ad divínæ laudis débita solvenda, vel ad Missárum solémnia, intrámus, cum timóre & veneratióne competenti cœleste compleámus Offícium; ne si, quod absit, id negligenter aut inhonestè, vel tépidè explevérimus, & ad perficiendum pigri advenérimus, in senténtiam quâ dícitur: Maledictus homo qui opus Dei fécerit negligenter, miserabiliter labámur. Ergo nobis observandum est ne quid in Ecclésia Dei ineptum, ne quid perversum, ne quid índecens, aut cogitatióne, aut verbis, aut áctibus perpetrémus; quátenùs Dóminus ad nos véniens, non quod condemnet in nobis: sed pótiùs quod remúneret, invéniat.

FERIA QUINTA.

Ex Concílio Aquisgranensi.
Ann. 816. *L.* 1. *C.* 133, & 137.

TAles ad legendum, cantandum & psallendum in Ecclésia constituantur, qui non superbè, sed humíliter débitas Dómino laudes persolvant: plusque velint in lectióne, vel cantu, pópuli ædificatiónem, quàm populárem vaníssimam adulatiónem. Studendum summópere Cantóribus, ne donum sibi divínitùs collátum vítiis fœdent; sed pótiùs illud humilitáte, castitáte & sobrietáte, & céteris sanctárum virtútum ornamentis exornent: quorum melódia ánimos pópuli circumstantis ad memóriam amoremque cœléstium, non solùm sublimitáte verbórum, sed étiam suavitáte tonórum, érigat. Psalmi in Ecclésia, non excelsis atque inordinátis seu ia-

temperátis vócibus, sed planè ac dilúcidè & cum compunctióne cordis recitentur; ut & recitántium mens illórum dulcédine pascátur: & audiéntium aures illórum pronuntiatióne demulceantur.

FERIA SEXTA.

Ex Concílio Parisiensi.

Ann. 1528. *Decret.* 17.

CUrent Sacerdótes & Clérici sic suos cantus instituere: ut modestâ honestâque psallendi gravitáte, placidâque modulatióne próvocent excitentque ad devotiónem. Organórum usum Ecclésia à Pátribus ad cultum servitiumque divínum recépit. Nólumus ítaque quòd orgánicis instrumentis résonet in Ecclésia lascíva melódia: sed sonus omnínò dulcis, qui nihil præter hymnos divínos & cántica spirituália repræsentet.

SABBATO.

Ex Statútis Diœcésis Parisiensis.

Ex Syn. anni 1674. *Art.* 32.

DIstrictè prohibémus in Ecclésiis ac Capellis, étiam quæ exemptiónem prætendunt: profánis ac seculáribus modis fractas músicas, órgana cantilénis ac sonis modéstiâ & gravitáte cantûs Ecclesiástici indignis resonántia, symphónias & musicórum instrumentórum usum in Officio Tenebrárum; mulíeres & puellas admitti ad cantandum in áliis quàm Communitátum sexûs ipsárum Ecclésiis: ac dénique missis aut affixis programmátibus ad músicas Ecclesiásticas, quasi ad theátra vel spectácula, fidéles invitári.

DOMINICA XIV.

post Pentecosten.

Ex Concílio Coloniensi primo.

Ann. 1536. *Part.* 3. *C.* 13.

UTinam optando à Deo óptimo máximo cónsequi possímus, ne quisquam lucri causâ divínis interesset; alióqui non accessúrus sacra, véluti quem nummi magis quàm Dei amor in templum trahit, quæstum pietátem esse putantem! qui non dúbio ex eórum número est de quibus Isaías ait; Díligunt múnera: sequuntur retributiónes. Sed ínterim debet Clericus habére semper menti recónditum Christi verbum; Primùm quærite regnum Dei & justítiam ejus: & hæc ómnia adjicientur vobis.

FERIA SECUNDA.

Ex Concílio Remensi.

Ann. 1583. *Tit.* 3. *de Cult. divino.*

CLérici præ céteris, prolatióne non præcípiti vel inarticulátâ; sed

íntegrâ ac certis quibusdam cæsúris & intervallis distinctâ, ad Deum preces fundent: Psalmosque decantábunt. Ac ne cui precum multitúdo aut prolíxitas tædium géneret: nemoque eárum partem áliquam tácitus prætéreat; aut volubilitáte linguæ illas omnes ita percurrat; ut plerumquè mentem lingua prævéniat: póterunt Epíscopi, adhíbito Canonicórum & aliórum grávium virórum judício, preces ad eum modum redúcere; ut & Ecclésiæ dignitáti respóndeant: & fácilè ab ómnibus exsolvi, pièque decantári possint.

FERIA TERTIA.

Ex Concílio Remensi.

Ann. 1564. *Congr.* 5.

QUóniam à primæva Breviárii institutióne, id antíqui Patres voluisse videntur: ut síngulis hebdómadis totum Psaltérium recitarétur; in Breviário Davídici Psalmi ita per dies síngulos disponantur: ut totus Psalmórum liber in unaquáque hebdómada recitétur. Item quóniam máximus honor & reveréntia habenda est sacro diéi Domínico, dicente Psalmistâ: Hæc dies quam fecit Dóminus; in quantum fíeri póterit, semper in eódem fiat Offícium de die Domínica: præterquàm in solemnióribus Festivitátibus.

FERIA QUARTA.

Ex Concílio Narbonensi.

Ann. 589. *Can.* 2.

PEr quemque Psalmum *Gloria* dicátur omnipotenti Deo; per majóres verò Psalmos, prout prolíxiùs fúerint, pausatiónes fiant: & per quamcumque pausatiónem Glória Trinitátis Dño decantétur.

FERIA QUINTA.

Ex Concílio Coloniensi primo.

Ann. 1536. *Part.* 2. *Can.* 6, & 11.

CUm olim à sanctíssimis Pátribus institútum sit; ut sólæ Scriptúræ sacræ in Ecclésia recitarentur: nescímus quâ incúriâ accíderit ut in eárum locum succésserint ália cum his neútiquam comparanda; atque ínterim históriæ Sanctórum tam incultè, ac tam negligenti judício conscriptæ: ut nec auctoritátem habére videantur, nec gravitátem. Ergo amputátis supérfluis, & quæ superstitiósiùs invecta vidéri possint: ea tantùm quæ dignitáti Ecclésiæ & priscis institútis consentánea fúerint, relinquantur.

FERIA SEXTA.

Ex Concílio Milevitáno secundo.

Ann. 416. *Can.* 12.

PReces vel Oratiónes, seu Missæ quæ pro-

bátæ fúerint; sive Præfatiónes, sive Commendatiónes, sive mánuum impositiónes, ab ómnibus celebrentur, nec áliæ dicantur in Ecclésia : ne fortè áliquid contra fidem, vel per ignorántiam, vel per minus stúdium, sit compósitum.

SABBATO.

Ex Concílio Coloniensi primo.

Ann. 1536. *Part.* 2. *C.* 7.

SUnt in Clero zelum quidem Dei habentes, sed non secundùm sciéntiam : qui privátis affectibus ducti, effíciunt ut nova Festa & Officia præter Ecclésiæ auctoritátem solémniter celebrentur. Quo ínterim fit ut preces horáriæ, ac réliqua públicè recepta, pro affectu cujúslibet fácilè noventur : id quod nobis non satìs probátur. Neque enim errârunt Patres : à quorum institútis in dicendis précibus útinam tam longè discessum non fuisset. Quòd si his affectibus singulórum indulgébitur : tandem antíquus ritus pénitùs evanescet.

De Precibus pro Defunctis. De Exequiis & Cœmeteriis.

DOMINICA XV.

post Pentecosten.

Ex Concílio Emeritensi.

Ann. 666. *Can.* 19.

PRo Ecclésiis in quibus Présbyter jussus fúerit per sui Epíscopi ordinatiónem præesse, síngulis diébus Domínicis sacrifícium Deo procúret offerre; & eórum nómina à quibus eas Ecclésias constat esse constructas, vel qui áliquid his Ecclésiis videntur aut visi sunt contulisse : témpore Missæ, si ab hac decessérunt luce, cum defunctis fidélibus recitentur.

FERIA SECUNDA.

Ex Concílio Tolosáno.

Ann. 1590. *Part.* 2. *Cap.* 10.

SAncta & salúbris est cogitátio pro defunctis exoráre : ut à peccátis solvantur. Id Párochi sédulò præstábunt. Nullus, ínscio vel non approbante Epíscopo : mórtuum in fúnere hábitâ oratióne laudábit. Cóncio tamen áliqua habéri póterit; quâ humánæ tantùm misériæ status : mortis judiciíque necéssitas qualitasque describétur.

Tu autem.

FERIA TERTIA.

Ex Concílio Tridentíno.

Ann. 1563. *Seß.* 25. *Decret. de Purgatorio.*

CUrent Epíscopi ut fidélium vivórum suffrágia, Missárum scílicet sacrifícia, oratiónes, eleemósynæ, aliaque pietátis ópera quæ à fidélibus pro áliis fidélibus defunctis fíeri consuevérunt; secundùm Ecclésiæ instititúta piè & devótè fiant: & quæ pro illis ex testatórum fundatiónibus vel ália ratióne debentur, non perfunctóriè; sed à Sacerdótibus & Ecclésiæ minístris, & áliis qui hoc præstáre tenentur: diligenter & accurátè persolvantur.

FERIA QUARTA.

Ex Tractátu Jonæ Aurelianensis Epíscopi, de Institutióne Laicáli.

Ann. 830. *Lib.* 3. *Cap.* 15.

NUllátenùs audiendi sunt illi qui dicunt quòd nullæ áliæ eleemósynæ opitulári possint defunctis, nisi solúmmodò quæ Sacerdótibus dantur: & sacrifícia quæ per eos Deo offeruntur. Hoc qui credunt & dicunt: aut ignorántiâ, aut certè aliórum persuasióne falluntur. Credíbile sanè est quòd hæc persuásio quâ símplices id crédere & dícere videntur, ex fonte avarítiæ processerit; sancta quippe mater Ecclésia pro defunctis suis non solùm sacrifícia altáris: sed étiam quascumque álias eleemósynas offerre consuévit.

FERIA QUINTA.

Ex Concílio Narbonensi.

Ann. 1669. *Cap.* 24.

INtra Ecclésiam, & máximè prope altáre, non ita fácilè admittantur sepeliendi: sed illi tantùm, quos aut dígnitas Ecclesiástica, aut nóbilis prosápia, aut virtútis laudábilis splendor commendârint. Quòd si sepulcra intra Ecclésiam constrúxerint: super soli planítiem non attollantur. Sórdidas exactiónes, & pro exéquiis defunctórum illícitas pactiónes à Sacerdótibus fíeri non permittant Epíscopi: & in hoc deprehensos Sacerdótes quâ decet severitáte púniant.

FERIA SEXTA.

Ex Statútis Synodálibus Eustáchii de Belláio, Parisiensis Epíscopi.

Ann. 1557. *Can.* 8, & 9.

SUpérflua fúneris & exequiárum pompa vitétur: quæ ad vivórum potiùs quàm defunctórum solátium inventa est. Defunctis enim subvéniunt preces,

eleemósynæ, jejúnia, oblatiónes, & Missæ sacrifícium. Cœmetérium, ubi mortuórum córpora ad extrémum usque judícium dórmiunt : in honóre est habendum. Proinde prohibémus in Cœmetériis plebíscita ac Laïcórum pública concília ac chóreas exercéri : necnon núndinas & cantiónes impudícas decantári. Cœmetéria étiam à sórdibus & stercóribus mundári jubémus. Ecclésiæ quoque pædóres ac situs contractus : & céteræ immundítiæ excutiantur.

SABBATO.

Ex Concílio Mediolanensi quarto, sub sancto Cárolo. *Ann.* 1576. *Part.* 1. *Tit.* 14, & 17.

Cœmetéria ut muro, vel áliàs, tutè úndique sepiantur; & eórum ingressus béstiis occludátur : curet Epíscopus diligenter. In eórum médio crux fírmiter erecta sit. Cœmetéria Rectóri aut étiam áliis úsui ne sint; res profánas oneráve asportántibus, hâcque & illâc per Ecclésiam sácraque loca : quasi per viam públicam transeúntibus.

De ambitione à Clericis fugienda.

DOMINICA XVI. *post Pentecosten.*

Ex sancto Ambrósio Epíscopo.

Epistolá 63. *ad Vercell. scriptá ann.* 396. *in Decr. Gr. dist.* 63. *Et lib.* 1. *Off. C.* 22.

Neóphytus prohibétur ordinári, ne extollátur supérbiâ. Tamen, si non deest humílitas cómpetens sacerdótio, ubi causa non hæret : vítium non imputátur.... Ergo bonis áctibus & sincéro propósito nitendum ad honórem árbitror Ecclesiásticum; ut neque resupína arrogántia, vel remissa negligéntia sit : neque turpis affectátio & indecóra ambítio. Ad ómnia abundat ánimi directa simplícitas : satísque seipsa commendat.

FERIA SECUNDA.

Ex Epístola sancti Leónis Papæ, ad Epíscopos Mauritániæ Cæsariensis.

Script. ann. 440. *Cap.* 4.

Si ad honóres mundi sine suffrágio témporis, sine mérito labóris, indignum est perveníre; & notári ámbitûs solent, quos probitátis documenta non ádjuvant : quàm díligens & quàm prudens habenda est dispensátio divinórum múnerum & cœléstium dignitátum, ne in áliquo Apostólica & Canónica decréta violentur; & his Ecclésia Dómini regenda credátur : qui (sunt) legitimárum ins-

titutiónum néscii, & totíus humilitátis ignári.

FERIA TERTIA.

De Sermóne Synodáli Stéphani, ex Abbáte sanctæ Genovéfæ, Tornacensis Epíscopi.

Ann. 1197. *Serm.* I.

NOn quid fiat, sed quid fíeri débeat attendámus. Generális enim est régula illa; & quæ locum habet in omni Sacerdóte, summo, médio, infimove, ut (ad régimen) quærátur cogendus, rogátus recédat, invitátus fúgiat: sola illi suffragétur necéssitas se non excusándi. Si áliter factum est; vitiáta est régula: & pérdidit offícium suum. Inter hæc clamat legis austéritas: stat rigor Cánonum intráre volentes arcens.

FERIA QUARTA.

Ex sancto Basílio.

Reg. disp. post. ann. 370. *C.* 21.

QUóniam præceptum est Dómini, qui ubíque nos ad humilitátem assuéfacit; ut novíssimum locum præoccupémus: haud dúbiè ne hoc quidem præceptum négligi debet. Verúmtamen pugnax nimis eâ de re damnanda conténtio est; nempè ut quæ modéstiæ inimíca órdinem tollat: & perturbatiónem ac tumultum indúcat. Quin étiam si in eo pertináces simus, neque sit qui álteri cedat: símile quiddam evéniet planè, ac si de príncipe loco pugnémus. Proindè hìc quoque videndum est, ut cógnito diligenter quid nos fácere déceat: ubi id fácere studuérimus, loci pósteà cujúslibet ordinatiónem provisóri permittámus; sícuti Dóminus étiam videtur admonuisse: cùm dixit pertinére ad patremfamílias hujúsmodi locórum distributiónem.

FERIA QUINTA.

Ex * Epístola Concílii Valentíni ad Clerum & plebem Forojuliensem, & ** ex Sermóne sancti Augustíni Epíscopi.

* *Ann.* 374. *post Can.* 4.
** *Tom.* 5. *Serm.* 181. *post ann.* 413.

LIcèt non ignorémus multos verecúndiâ, & nonnullos suscipiendi sacerdótii metu trépidos, (quæ útique signa sunt sanctitátis) falsa in se rejiciendi honóris causâ dixisse; tamen quia ómnium ferè ad ea quæ sunt pejóra, proclíve judícium est: & matéries disputatiónum ex obtrectatióne Sacerdótum Dei quæritur; sedit in Synodo, ut quisquis de se vel vera, vel falsá dixisset: fides ei quam suómet testimónio confirmáret, haberétur. Qua-

propter decrétum est submovendos esse ab eo gradu: quem ab omni scándalo líberum esse decet.... Non áccipit Deus mendácem humilitátem. Nam quómodò est humílitas; ubi regnat fálsitas?

FERIA SEXTA.

Ex libro secundo sancti Gregórii Papæ, de Régula pastoráli.

Ann. 590. *Part.* 2. *Cap.* 6.

SIt Rector benè agéntibus per humilitátem sócius, contra delinquéntium vítia per zelum justítiæ erectus; ut & bonis in nullo se præferat, & cùm pravórum culpa éxigit: potestátem prótinùs sui priorátûs agnoscat; quátenus & honóre suppresso, æquálem se súbditis benè vivéntibus députet: & erga perversos jura rectitúdinis exercére non formídet. Nam omnes hómines natúra æquáles génuit: sed variante meritórum órdine, álios áliis culpa postpónit. Ipsa autem divérsitas quæ accessit ex vítio, divíno judício dispensátur; ut quia omnis homo æquè stare non valet: alter regátur ab áltero.

SABBATO.

Ex Epístola Innocéntii, Papæ, tértii, ad Epíscopum Calaritánum.

Ann. 1206. *Decr. Lib.* 1, *tit.* 9. *de Renuntiatione.*

SI humilitátis causâ de cúlmine quæris Pontificáli descéndere: eo ipso humilitátis vidéris erígere malè vérticem; quòd te nimis in resignandi propósito éxhibes pertinácem: quia tunc in te veram humilitátem custódies; cùm & per eam locum sublímem fúgies: & per obediéntiam non dimittes. Esto quòd multùm háctenus laboráveris, & bonum certámen certáveris; tamen, ut coróna justítiæ tibi de réliquo reponátur: cursum te decet perfecti óperis consummáre. Nec putes quòd ídeò Martha malam partem elégerit quæ circa plúrima satagébat; quia María óptimam partem elégit quæ non auferétur ab ea: quóniam licèt illa magis sit secúra, ista tamen est magis fructífera. Quapropter facíliùs indulgétur ut mónachus ascendat ad Præsulátum: quàm Præsul ad monachátum descendat.

De Scholis, Seminariis, & Collationibus Ecclesiasticis.

DOMINICA XVII. *post Pentecosten.*

Ex Concílio Aquisgranensi. *Ann.* 816. *Lib.* 1. *Cap.* 135.

RECtóres Ecclesiárum vigiláre oportet, ut adolescentes qui in congregatióne sibi commissa erudiuntur; ita júgibus Ecclesiásticis disciplínis constringantur: ut eórum ætas ad peccandum valdè proclívis nullum possit reperíre locum quo in peccáti fácinus prúruat. Quapropter in hujuscémodi custodiendis & spirituáliter erudiendis, talis à Prælátis constituendus est, qui eórum curam summâ gerat indústriâ, eosque ita arctíssimè constringat: quáliter Ecclesiásticis doctrínis imbúti, & armis spirituálibus indúti; & Ecclésiæ utilitátibus decenter parére: & ad gradus Ecclesiásticos possint promovéri.

FERIA SECUNDA.

Ex Concílio Cloveshoviensi secundo.

Ann. 747. *Can.* 7.

EPíscopi diligenti curâ provídeant ut lectiónis stúdium indesinenter ad lucrum animárum, laudemque Regis æterni multórum vócibus innotescat. Nam dolendum est quòd perpauci ex íntimo corde sacræ sapiéntiæ rapiantur amóre, & vix áliquid elaboráre in discendo volúerint; quin pótiùs à juveníli ætáte vanitátibus diversis, & inánis glóriæ cupiditátibus occupantur: atque præsentis vitæ instabilitátem plusquàm sacrárum Scripturárum assiduitátem vagabundâ mente sequuntur. Proinde coerceantur & exerceantur (Clérici) ad dilectiónem sacræ sciéntiæ: ut per hoc benè erudíti inveníri possint ad omnímodam Ecclésiæ utilitátem; nec sint Rectóres terrénæ tam ávidi operatiónis: ut domus Dei desolatióne spirituális ornatúræ vilescat.

FERIA TERTIA.

Ex Concíliis * Vasensi tértio, & ** Narbonensi, sub Migétio Archiepíscopo.

* *Ann.* 529. *Can.* 1.
** *Ann.* 589. *Can.* 11.

PResbyteri in Paróchiis constitúti, junióres Lectóres, quantoscumque habúerint, secum in domo recípiant: & eos quómodò boni patres spirituáliter nútriant; psalmos paráre,

divínis lectiónibus insístere: & in lege Dómini erudíre contendant ... Qui ignorantes ordináti fuérint, cogantur díscere; qui verò Diáconus aut Présbyter fúerit lítteris inerudítus, & desidiósè légere, & implére offícium distúlerit: & in Ecclésia útilis ad omnia non fúerit; ab stipéndio rejiciendum décernimus, & inclinandū: quoadusque impleat, & defendat quod esse cognóscitur. Quòd si perseveráverit desidiósè, & non vult profícere, mittátur in monastérium: quia non potest ædificáre pópulum.

FERIA QUARTA.

Ex Concílio Lateranensi tértio.

Ann. 1179. *Cap.* 18.

NE paupéribus qui parentum ópibus juvári non possunt, legendi & proficiendi opportúnitas subtrahátur; per unamquamque Ecclésiam Cathedrálem magistro, qui Cléricos ejusdem Ecclésiæ, & Scholáres páuperes dóceat, cómpetens áliquod benefícium assignétur: quo docentis necéssitas sublevétur, & discéntibus via páteat ad doctrínam. Pro licéntia verò docendi nullus prétium éxigat; vel sub obtentu alicújus consuetúdinis, ab iis qui docent, áliquid quærat: nec docére quempiam, petítâ licéntiâ, qui sit idóneus, interdícat.

FERIA QUINTA.

Ex Concílio Tridentíno.

Ann. 1546. *Sess.* 5. *de Ref.* *C.* 1.

SAcrosancta Synodus piis summórum Pontíficum & probatórum Conciliórum constitutiónibus inhærens; ne cœlestis sacrórum librórum thesaurus neglectus jáceat: státuit quòd in Ecclésiis in quibus Præbenda seu áliud quovis nómine nuncupátum stipéndium, pro Lectóribus sacræ Theológiæ deputátum reperítur; Epíscopi eos qui Præbendam seu stipéndium hujúsmodi óbtinent: ad ipsíus sacræ Scriptúræ expositiónem & interpretatiónem compellant. De cétero verò Præbenda aut stipéndium hujúsmodi non nisi persónis idóneis: & quæ per seipsos id munus explére possint, conferantur. In monastériis quoque monachórum, ubi cómmodè fíeri queat, étiam léctio sacræ Scriptúræ habeátur; in gymnásiis étiam públicis, ubi tam honorífica & ceterórum ómnium máximè necessária léctio instítúta non fúerit, instituátur: & ubi institúta foret, & negligerétur, restituátur.

FERIA SEXTA.

Ex Concílio Aquensi.

Ann. 1585. *Tit. de Seminariis.*

SEminárii institútio quàm útilis sit ac necessária ad Cleri disciplínam in síngulis Ecclésiis propagandam: animarumque salútem procurandam intélligi potest. In Seminário, ubi cómmodè potest; præter cétera quibus & ad pietátis exercitatiónem & ad litterárum doctrínam adolescentum ánimi erudiuntur: stúdium étiam sacrórum rítuum, historiæque omnis Ecclesiásticæ certis diébus & horis instituátur. Epíscopus Seminárium vísitet; in eóque visitatiónis múnere adhíbitis étiam, si modò ei videbitur, áliis doctis & piis viris: tum de magistrórum & rectórum diligéntia; tum de progréssibus quos & in vitæ disciplína & in stúdiis Seminárii Clerus fécerit: accuráte inquírat.

SABBATO.

Ex Statútis Synodálibus Francisci Harlæi, Parisiensis Archiepíscopi.

Ann. 1673. *Art.* 8.

PArochi, Vicárii, & Sacerdótes qui múnere áliquo in Diœcési funguntur; semel quovis mense convénient ad Ecclesiásticas Collatiónes: ut in doctrínæ, pietátis, & Ecclesiasticárum cæremoniárum tractandis argumentis, necnon catechésibus, homíliis, conciónibus exerceantur.

De iis qui pœnitentiam tantùm in extremis vitæ postulant.

DOMINICA XVIII.

post Pentecosten.

Ex Epístola Innocéntii, Papæ, primi, ad Exupérium Tolosánum Epíscopum.

Serm. ann. 405. *Num.* 2.

QUæsitum est quid de his observári opórteat; qui post baptismum omni témpore incontinéntiæ voluptátibus déditi: in extrémo fine vitæ suæ pœniténtiam simul, & reconciliatiónem communiónis exposcunt. De his observátio prior, dúrior: postérior, interveniente misericórdiâ, inclinátior est. Nam consuetúdo prior ténuit, ut concederétur eis pœniténtia: sed commúnio negarétur. Nam cùm illis tempóribus crebræ persecutiónes essent: duriórem remissiónem fecit témporis condítio; sed posteaquàm Dóminus noster pa-

cem Ecclésiis réddidit : jam terróre depulso, Communiónem dari abeúntibus plácuit propter Dómini misericórdiam, quasi Viáticum profectúris. Tribúitur ergo cum pœniténtia extréma Commúnio : ut hómines hujúsmodi vel in suprémis suis pœnitentes, miserente Salvatóre nostro, à perpétuo exítio vendicentur.

FERIA SECUNDA.

Ex Epístola decretáli, quarta sancti Cœlestíni Papæ, ad Epíscopos Gálliæ.

Ann. 428. *num.* 3.

SAlútem hómini ádimit quisquis mortis témpore sperátam prætériti pœniténtiam denegârit : & desperávit de cleméntia Dei, qui eum ad subveniendum morienti sufficere vel momento posse non crédidit. Vera ergo ad Deum convérsio in últimis positórum mente pótiùs est æstimanda, non témpore. Cùm ergo sit Dóminus cordis inspector; quovis témpore non est deneganda pœniténtia postulanti : cùm illi se óbliget júdici, cui occulta ómnia nóverit revelári.

FERIA TERTIA.

Ex Concílio Arausicáno.

Ann. 441. *C.* 12, & 13.

SUbitò obmutescens, prout status ejus est, baptizári aut pœniténtiam accípere potest; si voluntátis aut prætéritæ testimónium aliórum verbis habet : aut præsentis in suo nutu.

FERIA QUARTA.

Ex Concílio Carthaginensi quarto.

Ann. 398. *C.* 76, & 79.

QUi pœniténtiam in infirmitáte petit, si casu, dum ad eum sacerdos invitátus venit, oppressus infirmitáte obmutúerit, vel in phrénesim versus fúerit; dent testimónium qui eum audiérunt : & accípiat pœniténtiam. Et si contínuò créditur moritúrus : reconciliétur per manûs impositiónem. Si supervíxerit, admoneátur à supradictis téstibus, petitióni suæ satisfactum; & subdátur statútis pœniténtiæ légibus : quándiu Sacerdos qui pœniténtiam dédit, probáverit. Pœnitentes qui attentè leges Pœniténtiæ exequuntur, si casu in itínere, vel in mari mórtui fúerint, ubi eis subveníri non possit : memória eórum & oratiónibus & oblatiónibus commendétur.

FERIA QUINTA.

Ex Concílio Mediolanensi tértio, sub sancto Cárolo.

Ann. 1573. *Cap.* 9.

SI quis morbi vi vel repentíno áliquo casu sensum omnem amíserit, ut

nihil planè intélligat : Extrémæ Unctiónis Sacramentum ei ministrári liceat ; si modò, dum usum ratiónis habéret, pii ánimi significatiónem déderit : ut inde judicári possit, eum hoc Sacramentum petitúrum, si adhuc íntegrâ mente esset.

FERIA SEXTA.

Ex Concílio Vasensi primo.

Ann. 442. *Can.* 2.

PRo his qui, pœniténtiâ acceptâ, in bonæ vitæ cursu satisfactóriâ compunctióne viventes, sine communióne, inopináto nonnunquam tránsitu, in agris aut itinéribus præveniuntur ; oblatiónem recipiendam, & eórum fúnera, ac deinceps memóriam Ecclesiástico affectu prosequendam decérnimus : quia nefas est eórum commemoratiónes exclúdi à salutáribus sacris, qui ad éadem sacra fidéli affectu contendentes, dum se diútiùs reos státuunt, indignos salutíferis mystériis júdicant ; ac dum purgatióres restítui desíderant, absque Sacramentórum viático intercipiuntur : quibus fortasse nec absolutíssimam reconciliatiónem Sacerdos denegandam putasset.

SABBATO.

Ex Epístola decretáli sancti Leónis Papæ, ad Rústicum Narbonensem Epíscopum.

Ann. 443. *Resp.* 7, & 9.

EOrum qui in ægritúdine pœniténtiam accípiunt : & cùm revalúerint, ágere eam nolunt, culpanda est negligéntia ; sed non pénitùs deserenda : ut crebris cohortatiónibus incitáti, quod necessáriè expetiérunt, fidéliter exequantur. Nemo enim desperandus est, dum in hoc córpore constitútus est : quia nonnunquam quod diffidéntiâ ætátis differtur, consílio maturióre perfícitur. Eórum qui, dolóre nímio perurgente, rogant pœniténtiam ; & cùm vénerit Présbyter, si dolor parumper quiéverit, excúsant & nolunt accípere, dissimulátio potest non de contemptu esse remédii : sed de metu gráviùs delinquendi. Unde Pœniténtia quæ diláta est, cùm studiósiùs petíta fúerit, non negétur : ut quoquómodò ad indulgéntiæ medicínam ánima vulneráta pervéniat.

De Excommunicatione.

DOMINICA XIX.
post Pentecosten.
Ex Régula Canónica sancti Chrodogangi, Metensis Epíscopi.
Script. ann. 757. *Can.* 14.

CUi peccáta non impédiunt de Clero, ómnibus diębus Domínicis & Festivitátibus præcláris debet corpus & sánguinem Dómini nostri Jesu Christi accípere : quia Dóminus in Evangélio dicit ; Qui mandúcat carnem meam, & bibit sánguinem meum : in me manet, & ego in eo. At si indignè quis sacrosancta mystéria súmpserit : hic judícium sibi mandúcat & bibit.

FERIA SECUNDA.
Ex Epístola * sancti Leónis Papæ, ad Epíscopos Provínciæ Viennensis, & ex Concílio ** Aurelianensi quinto.
* *Ann.* 445. *Can.* 8.
** *Ann.* 589. *Can.* 2.

NUlli Christianórum fácilè commúnio denegétur : nec ad indignantis fiat hoc arbítrium Sacerdótis, quod in magni reátûs ultiónem invítus & dolens quodámmodò debet inferre ánimus judicantis...... Nullus Sacerdótum quemquam rectæ fídei hóminem pro parvis & lévibus causis à communióne suspendat : præter eas culpas pro quibus antíqui Patres ab Ecclésia arcéri jussérunt committentes.

FERIA TERTIA.
Ex Concílio Parisiensi, áliàs Meldensi.
Ann. 846. *Can.* 56.

NEmo Episcopórũ quémlibet, sine certa & manifesta peccáti causa : communióne privet Ecclesiásticâ. Anáthema autem sine præláta Evangélica admonitióne nulli impónat, nisi unde canónica docet auctóritas ; quia anáthema æternæ est mortis damnátio, & nónnisi pro mortáli debet impóni crímine : & illi qui áliter non potúerit córrigi.

FERIA QUARTA.
Ex Concílio Tridentíno.
Ann. 1563. *Sess.* 25. *de Ref.* *C.* 1.

QUamvis excommunicatiónis gládius nervus sit Ecclesiásticæ disciplínæ : & ad continendos in offício pópulos valdè salutáris ; sóbriè tamen magnâque circumspectióne exercendus est : cùm experiéntia dóceat, si témerè aut lévibus ex rebus incutiátur, magis contemni quàm for-

midári : & perníciem párere pótiùs quàm salútem.

FERIA QUINTA.

Ex Concíliis * Arelatensi primo, & ** Carthaginensi tértio.

* *Ann.* 317. *Can.* 4, & 5.
** *Ann.* 397. *Can.* 35.

DE agitatóribus plácuit eos, quándiu ágitant, à communióne separári; de theátricis & ipsos plácuit, quándiu agunt : à communióne separári .... Hujúsmodi persónis convérsis vel revérsis ad Dóminum : grátia vel reconciliátio non negétur.

FERIA SEXTA.

Ex Concílio Antiochéno.

Ann. 341. *Can.* 2.

OMnes qui in Ecclésiam ingrediuntur, & sacras Scriptúras áudiunt : oratióni autem cum pópulo non commúnicant; vel sanctam Eucharístiæ participatiónem propter áliquam insoléntiam aversantur : eos ab Ecclésia expelli statúimus; donec, postquàm confessi fúerint, fructúsque pœniténtiæ osténderint, & implóráverint : véniam ássequi possint. Censémus non licére communicáre cum excommunicátis; neque in dómibus convenientes oráre pro iis qui in Ecclésia non commúnicant : neque in ália Ecclésia récipi eos, qui in ália Ecclésia non convéniunt. Si quis autem de Epíscopis aut Presbyteris, vel Diáconis, seu quílibet ex Clero deprehensus fúerit cum excommunicátis communicáre; étiam iste privétur communióne : tanquam qui régulam confundat Ecclésiæ.

SABBATO.

De Concílio Aquisgranensi ex Gregório magno.

Ann. 816. *Can.* 37.

PAstor quisque vel absólvere indiscrétè tímeat, vel ligáre. Is autem qui sub manu Pastóris est, ligári tímeat, vel injustè : nec Pastóris sui judícium témerè reprehendat; ne etsi injustè ligátus est, ex ipsâ túmidæ reprehensiónis supérbiâ : culpa quæ non erat fiat.

De Ecclesiasticorum conversatione cum Laicis & Mulieribus.

DOMINICA XX.
post Pentecosten.

Ex Concílio Parisiensi.

Ann. 1528. *in Decret. mor. Cap.* 25.

IN conversatióne cum Láicis ita se hábeant Clérici; ut neque ex nímia familiaritáte, aut conversatióne æquáli, reddátur contemptus dignitátis: neque ex nímia austeritáte, fastu aut pompâ superbi aut plus æquo eláti judicentur; quæ cùm ómnibus Sacerdótibus sunt indecóra & Clericáli órdini multùm detrahéntia: tùm illis præcípuè quibus animárum cura est commissa.

FERIA SECUNDA.

Ex Concíliis * Remensi & ** Avenionensi.

* *Ann.* 1583. *Tit. de Cler.*
** *Ann.* 1595. *C.* 32.

PRohibémus, ne Clérici sacris initiáti aut beneficiáti se suamque óperam Láicis quantumvìs nobílibus addícant ad rerum domesticárum dispensatiónem, negotiórum civílium procuratiónem: aut áliud áliquid vile indecorumque órdini suo ministérium..... Nullus Clericórum étiam forénsium Láicis dóminis insérviat, nisi fortè eórum púeros instítuat: idque fáciat cum dignitáte. Sacerdótes ut étiam à críminis suspicióne absint: domos éligant in parte civitátis honestióre & frequentióre.

FERIA TERTIA.

Ex libro primo sancti Ambrósii Epíscopi, de offíciis Ministrórum.

Script. c. ann. 391. *C.* 20. *n.* 86.

QUàm prudenter factis convenire Ecclesiásticis, & máximè ministrórum offíciis, árbitror declináre extraneórum convívia; vel ut ipsi hospitáles sitis peregrinántibus: vel ut eâ cautióne nullus sit oppróbrio locus. Convívia quippe extraneórum occupatiónes habent: tum étiam epulandi produnt cupiditátem. Subrépunt étiam fábulæ frequenter de século, ac voluptátibus: cláudere aures non potes, prohibére putátur supérbia. Subrépunt étiam præter voluntátem pócula. Mélius est tuæ domi semel excúses: quam aliénæ frequenter. Et ut ipse sóbrius surgas: tamen ex aliéna insoléntia condemnári non debet præséntia tua.

FERIA QUARTA.

Ex Epístola Petri Blesensis Archidiáconi, ad Cléricos aulæ régiæ.

Ep. 150. *script. int. an.* 1168, & 1180.

SCio quia hi qui in régiæ familiaritátis sacrárium admittuntur; multa fácere possunt & dícere quibus páuperis necéssitas sublevétur: foveátur relígio, fiat æquitas, Ecclésia dilatétur. In his, & consimílibus misericórdiæ opéribus: desideranda plerumquè cum Princípibus conversátio Clericórum. Légimus Sacerdótes & Prophétas frequéntiam & familiaritátem cum Régibus habuisse; verúmtamen suâ interest, ne ministérium vigilántiæ pastorális evácuent: sed sint in conspectu Regum suæ semper conditiónis mémores.

FERIA QUINTA.

Ex Concílio Carthaginensi tértio.

Ann. 397. *Can.* 25.

CLérici ad víduas vel vírgines, nisi jussu vel permissu Episcopórum & Presbyterórum, non accédant: & hoc non soli fáciant, sed cum Cléricis, vel cum his cum quibus jússerit Epíscopus aut Présbyter. Sed nec ipsi Epíscopi aut Presbyteri soli hábeant accessum ad hujúsmodi féminas; nisi aut Clérici præsentes sint: aut graves áliqui Christiáni.

FERIA SEXTA.

Ex Concílio Matisconensi primo.

Ann. 581. *Can.* 2.

NUllus Epíscopus, Présbyter, Diáconus, Cléricus, vel quicumque seculáris, in monastériis Puellárum, nisi probátæ vitæ & ætátis provectæ, præter utilitátem aut quamcumque reparatiónem monastérii, ad quaścumque eárum necessitátes, habitáre, aut secrétas collocutiónes habére præsúmant: nec extra salutatórium aut oratórium ultériùs íngredi permittantur.

SABBATO.

Ex Concílio Forojuliensi in Istria.

Ann. 791. *C.* 12.

MOnastéria Puellárum, quæ sub disciplína régulæ degunt, obstrúctiùs munítis claustris: nullo páteant, nisi fortè summâ compellente necessitáte, áditu virórum. Sed neque Presbyteri, vel Diácones, vel quílibet de Clero, vel étiam Archimandrítis, quasi visitatiónis vel prædicatiónis causâ: sine permissu Epíscopi civitátis, sibi licéntiam tríbuat ineundi. Quin étiam nec Epíscopus absque Sacerdótibus, vel Cléricis suis, ut decet & honestè cónvenit: adíre illuc licén-

tiùs se exístimet. Sed sive ipse, sive quælibet religiósa persóna, aliénus ab illícita suspicióne, quem morum grávitas ornat, permittente & admonente Epíscopo, exhortatiónis vel ædificatiónis obtentu, quæ ad salútem ánimæ pértinent: dignum fúerit ut ádeant hæc Deo dicáta loca; non áliter, sed cum idóneis téstibus péragant: ne propter incautam præsumptiónem sanctæ Ecclésiæ infamétur angélicus ordo.

De fugienda à Clero avaritia.

DOMINICA XXI.
post Pentecosten.

Ex Concílio * Moguntíno, & ** Capitulári Herardi Turonensis Archiepíscopi.

* *Ann.* 813. *C.* 44.
** *Ann.* 858. *C.* 35, & 132.

OBlatiónem & pacem in Ecclésia fácere júgiter admoneátur pópulus Christiánus; quia oblátio sibi & suis magnum est remédium animárum: & in ipsa pace vera unanímitas & concórdia demonstrátur ..... Décimæ & fidéliter à pópulis dentur: & canónicè à Presbyteris dispensentur. (Easdem) nullus Sacerdótum cum lite & júrgio suscípiat: sed prædicatióne magis & admonitióne.

FERIA SECUNDA.

Ex libro secundo sancti Ambrósii Epíscopi de offíciis Ministrórum.

Script. circa ann. 391. *C.* 21.

DEcet Dei ministrum esse benignum, justum, non aliéni cúpidum, imò de suo jure pótiùs cedentem áliqua, si fúerit lacessítus, quàm aliéna jura pulsantem: fugitantem lítium, abhorrentem à júrgiis, redimentem concórdiam & tranquillitátis grátiam; síquidem de suo jure virum bonum áliquid relaxáre: non solùm liberalitátis, sed étiam plerumquè commoditátis est. Primùm dispéndio litis carére: non mediócre est lucrum. Deinde accédit ad fructum quòd augétur amicítia ex qua oriuntur plúrimæ commoditátes: quæ contemnenti áliqua in témpore pósteà fructuósæ erunt.

FERIA TERTIA.

Ex Concílio Carthaginensi quarto.

Ann. 397, *Can.* 56, 57, 58, 92, 93, & 94.

CLéricus qui adulatiónibus & proditiónibus vacáre (suis rebus) deprehénditur: ab offício degra-

détur. Cléricus maledícus, máximè in Sacerdótibus, cogátur ad postulandam véniam : nec unquam ad officium absque satisfactióne revocétur. Ejus qui frequenter lítigat, & ad causandum fácilis est : testimónium nemo absque grandi exámine recípiat. Seditionários statúimus nunquam ordinandos Cléricos : sicut nec usurários, & injuriárum suárum ultóres. Oblatiónes diffidéntium, neque in sacrário, neque in gazophylácio recipiantur. Eórum quoque qui páuperes ópprimunt : dona à Sacerdótibus refutanda.

FERIA QUARTA.

Ex Concílio Parisiensi sexto.

Lib. 1. *Cap.* 13.

CUm nullus Christiánus thesauros in terra, sed pótiùs secundùm Dómini senténtiam in cœlo recóndere débeat ; cavendum summóperè Sacerdótibus, ut ab avarítiæ peste quæ est idolórum sérvitus, & cupiditáte quæ radix ómnium malórum est : suosque sectatóres à regno Christi exclúdunt, se compescant ; quóniam dignè non possunt súbditis prædicáre, ut ab his se abstíneant : cùm ipsi his, quod valde dédecens, imò periculósum est, se mancipáverint. Gráviùs quippe atrociùsque hæ pestíferæ lues in illis damnantur : quàm in his qui eórum dictis & exemplis coercéri debuérunt. Quòd autem oblatiónes fidélium non ad suam avarítiam, sed ad Christi honórem Ecclesiæque utilitátem retorquére débeant Sacerdótes : annotandum est.

FERIA QUINTA.

Ex Epístola sancti Anselmi ad Paulum Abbátem sancti Albáni.

Script. an. 1077. *Edit. Paris. L.* 1. *Epist.* 71.

SUnt multi Præláti qui quasi sollíciti ne destruátur res Dei in mánibus eórum : agunt ut dissipétur lex Dei in córdibus eórum. Nam tantùm conantur esse prudentes ne decipiantur ab áliis : ut fiant astúti ad decipiendum álios. Adeò sunt cauti ne fiant pródigi, & quæ habent irrationabíliter perdant ; ut avári fiant : & quæ servant inutíliter putrescant. Sic studiósè, ut servis & paupéribus Dei, & sancto loco semper sátagunt áliquid acquírere : ut dolósè semper alícui tentent áliquid auferre. Sic animantur zelo corrigendi stultos : ut accendantur crudelitáte vel cupiditáte colligendi nummos. Hæc ígitur vestra prudéntia sollícitè cáveat. Tá-

liter peccantes coargúite: ut nec crudélitas adsit, nec avarítia.

FERIA SEXTA.

Ex Constitutiónibus à Galóne Cardináli, Apostólico Legáto, éditis pro Diœcési Parisiensi.

Ann. 1208. *C.* 2.

NE Sacerdótes vel Clérici occasióne alicújus consuetúdinis pro Baptismo, aliisve Sacramentis & Ecclesiásticis functiónibus áliquid exígere vel extorquére præsúmant: sed ea liberáliter, & sine difficultáte stúdeant canónicè ministráre. Moneantur tamen Láici diligenter; ne quod pro reveréntia Sacramentórum fidélium píetas introduxit: ex avarítia velint aliquátenùs revocáre.

SABBATO.

Ex Concílio Parisiensi sub Petro Cambelláno.

Ann. 1212. *Part.* 1. *C.* 11.

A Viris Ecclesiásticis monstrum avarítiæ extirpáre volentes; prohibémus ne pro defunctórum annálibus vel triennálibus vel septennálibus Missárum faciendis, Láici vel álii dare áliquid vel legáre cogantur in testamento: ne super his áliqua páctio vel exáctio, vel sub áliqua ália spécie palliáta à Sacerdótibus vel áliis mediatóribus fiat; & ne supérfluâ multitúdine tálium annálium se ónerent Sacerdótes, ad quæ explenda honestè suffícere non possint: & propter quæ ipsos opórteat habére conductítios Sacerdótes.

De Potestate Civili & Ecclesiastica, & obsequio ipsis debito.

DOMINICA XXII.

post Pentecosten.

Ex Capituláribus Herardi Turonensis Archiepíscopi.

Ann. 858. *n.* 39.

DOceantur plebes Epíscopis humíliter ac reverenter in cunctis obedíre: & quòd eórum injúria referátur ad Deum, cujus summâ legatióne funguntur; & ut Reges vel Príncipes, pro quibus oráre, quibusque propter Deum subdi præcípimur: nullus maledícere vel detráhere præsúmat.

FERIA SECUNDA.

Ex sancto Joanne Chrysóstomo.

Homil. 23. *in Epist. ad Rom. ante ann.* 397.

APóstolus movens ratiónes eas quæ Potestátibus ex débito obedíre ju-

bent, ostendit quòd ista imperentur ómnibus, & Sacerdótibus, & Mónachis, non solùm seculáribus; id quod statim in exórdio declárat, cùm dicit: Omnis ánima Potestátibus supereminéntibus súbdita sit; etiamsi Apóstolus sis, si Evangelista, si Prophéta, sive quisquis tandem fúeris: neque enim pietátem subvertit ista subjéctio. Et non simplíciter dicit, Obédiat: sed, Súbdita sit. Est autem prima constitutiónis hujus justítia, & quæ & fidélibus cogitatiónibus ac méntibus omnínò decóra est & honesta; nimírùm quòd à Deo ita ordinátum sit: non enim est potestas nisi à Deo.

FERIA TERTIA.

Ex Concílio Parisiensi sexto.

Ann. 829. *L.* 1. *C.* 3.

PRincipáliter totíus sanctæ Dei Ecclésiæ corpus in duas exímias persónas, in Sacerdotálem vidélicet & Regálem, sicut à sanctis Pátribus tráditum accépimus: divísum esse nóvimus. De qua Gelásius Románæ sedis venerábilis Epíscopus ad Anastásium Imperatórem ita scribit; Duo sunt, inquit, Imperátor auguste, quibus principáliter mundus hic régitur: auctóritas sacra Pontíficum, & Regális potestas; in quibus tantò grávius pondus est Sacerdótum: quantò étiam pro ipsis Régibus hóminum in divíno reddìtúri sunt exámine ratiónem.

FERIA QUARTA.

Ex Concílio Parisiensi, áliàs Meldensi.

Ann. 846. *Can.* 15.

SI quis potestáti régiæ quæ non est, juxta Apóstolum, nisi à Deo: contumáci ac infláto spíritu contra auctoritátem & ratiónem, pertináciter contradícere præsúmpserit; & ejus justis ac rationabílibus impériis secundùm Deum & auctoritátem Ecclesiásticam ac jus civíle obtemperáre irrefragabíliter nolúerit: anathematizétur.

FERIA QUINTA.

Ex Concílio Cabillonensi secundo.

Ann. 813. *Can.* 20, & 21.

SI inter omnes fidéles pax & concórdia habenda est; multò magis inter Epíscopos & Cómites esse debet: qui post Imperiális (seu Regális) ápicis dignitátem pópulum Dei regunt. Ita enim inter se concordáre debent; ut altérutrum sibi ad Dei servítium peragendum & ministérium suum explendum non solùm non nóceant: quin pótiùs adminículo sint. Comítibus verò & Judícibus hoc summópere observan-

dum est, ut justè júdicent; & nequáquam in judício múnera seu persónas accípiant, dicente Dómino: Non accípies persónam nec múnera; quia múnera excæcant óculos sapientûm: & mutant verba justórum. Sed & ministros justos habére debent: ne fortè eórum avarítiâ & rapacitáte pópulus gravétur.

FERIA SEXTA.

Ex Concílio Turonensi tértio.

Ann. 813. *Can.* 49.

ADmonendi sunt à Sacerdótibus Dómini subditórum: ut circa suos piè & misericórditer agant; nec eos quâlibet injustâ occasióne condemnent; nec vi ópprimant; nec illórum substantíolas injustè tollant; nec ipsa débita quæ à súbditis reddenda sunt: ímpiè ac crudéliter exigantur.

SABBATO.

Ex Concílio Arelatensi sexto.

Ann. 813. *Can.* 17.

NOverint (Epíscopi) sibi curam populórum & páuperum in protegendis iisdem ac defendendis impósitam. Ideòque dum conspíciunt Júdices ac Potentes páuperum oppressóres exístere; priùs eos Sacerdotáli admonitióne redárguant: & si contempserint emendári, eórum insoléntia Regis áuribus intimétur; ut quos Sacerdotális admonítio non flectit ad justítiam: Regális potestas ab improbitáte coérceat.

De Miraculis. De Sanctorum reliquiis & imaginibus.

DOMINICA XXIII. *post Pentecosten.*

Ex Concílio Carthaginensi quinto.

Ann. 398. *C.* 14.

PLácuit ut altária quæ passim per agros & per vias tanquam memóriæ Mártyrum construuntur; in quibus nullum corpus aut relíquiæ Mártyrum cónditæ probantur: ab Epíscopis qui locis eisdem præsunt, si fieri potest, evertantur. Si autem hoc propter tumultus populáres non sínitur: plebes tamen admoneantur, ne illa loca frequentent; ut qui rectè sápiunt: nullâ ibi superstitióne devincti teneantur. Et omnínò nulla memória Mártyrum probabíliter acceptétur: nisi ubi corpus, aut áliquæ certæ relíquiæ sunt; aut orígo

alicújus habitatiónis, aut possessiónis vel passiónis: fidelíssimâ orígine tráditur. Nam quæ per sómnia & per inánes quasi revelatiónes quorúmlibet hóminum ubicumque constituuntur altária: omnínò reprobentur.

FERIA SECUNDA.

Ex Concíliis * Lateranensi & ** Mediolanensi quartis.

* *Ann.* 1215. *Tit.* 62.

** *An.* 1576. *sub sancto Carolo*, *Part.* 1. *Tit.* 2. & *Part.* 2. *Tit.* 4.

INventas de novo (Relíquias) nemo públicè venerári præsúmat, nisi priùs auctoritáte Pontíficis fúerint approbátæ. Præláti verò non permittant illos qui ad Ecclésias causâ veneratiónis accédunt: vanis figmentis aut falsis décipi documentis........ Sanctórum Relíquiæ, præsertim insignes, & sacræ córpora sacraque membra, quæ ex certis monumentis in quavis Ecclésia recondi constat, ne passim omni témpore: sed certis tantùm celebritátibus exponantur. Cùm in Processióne sanctíssimum Dómini Corpus religióso cultu defertur; ne Relíquiæ ullæ, sed illud solum, ut véteris institúti est: solemni celebritáte ferátur.

FERIA TERTIA.

Ex Concílio Tridentíno.

Ann. 1563. *Sess.* 25. *Decret. de Invoc. SS.*

OMnis superstítio in Sanctórum invocatióne, Reliquiárum veneratióne, & imáginum sacro usu, tollátur: omnis turpis quæstus eliminétur; omnis dénique lascívia vitétur: ita ut procáci venustáte imágines non pingantur nec ornentur; & Sanctórum celebratióne, ac Reliquiárum visitatióne, hómines ad comessatiónes atque ebrietátes non abutantur: quasi festi dies in honórem Sanctórum per luxum ac lascíviam agantur.

FERIA QUARTA.

Ex Concílio Mechliniensi.

Ann. 1570 *de Superstitione.*

CUm rectè móneat sacrosancta Tridentína Synodus ut omnis superstítio tollátur: docet hæc Synodus omnem illum rerum usum esse superstitiósum, qui sine verbo Dei & Ecclésiæ doctrína fit; præscriptis alíquibus rítibus & observántiis, quarum rationábilis causa reddi non potest: & fidúcia in eis collocátur certò expectandi áliquem eventum, qui sine illis rítibus ex Sanctórum intercessióne non sperarétur; aut quæ in cultu Sanctórum ex temeritáte ac quâdam levitáte, pótiùs

quàm pietáte & verâ in Deum religióne : fíeri videntur.

FERIA QUINTA.

Ex Concílio Tridentíno.

Ann. 1563. *Sess.* 25. *De Reliq. & Invoc. SS.*

STátuit sancta Synodus némini licére ullo in loco, vel Ecclésia, étiam quomodólibet exempta, ullam insólitam pónere, vel ponendam curáre imáginem, nisi ab Epíscopo approbáta fúerit; nulla étiam admittenda esse nova mirácula, nec novas Relíquias recipiendas, nisi eódem recognoscente & approbante Epíscopo : qui simul atque de iis áliquid compertum habúerit; adhíbitis in consílium Theólogis & áliis piis viris : ea fáciat quæ veritáti & pietáti consentánea judicáverit.

FERIA SEXTA.

Ex Concílio Mediolanensi primo.

Ann. 1565. *Part.* I. *C.* 7.

CAveant Epíscopi ne quid pingátur aut sculpátur : quod veritáti Scripturárum, traditiónum, aut Ecclesiasticárum historiárum adversétur. Ne cujus léctio prohibétur : ejus imágo pópulo proponátur. Históriæ quoque, quibus neque Ecclésia, neque probáti Scriptóres auctoritátem ullam dedérunt; sed solâ vulgi vanâ opinióne commendantur : effingi prohibeantur. Deinde uniuscujusque imáginis os, corpus, córporis hábitum & statum, ornátum & locum inspiciendum curent Epíscopi; ut hæc ómnia ad protótypi dignitátem & sanctitátem apta sint & decóra : atque imáginis inspectióne píetas excitétur.

SABBATO.

Ex Statútis Henríci de Gondíaco, Parisiensis Epíscopi.

Ann. 1608.

Synod. Par. pag. 399.

VEtámus omnínò in templis imágines, sive pictas, sive sculptas expóni, quæ non benè expressæ sint; & præcípuam eórum Sanctórum quos réferunt, dignitátem non exhíbeant : spectantesque ad pietátem & religiósam in eos Sanctos reveréntiam non éxcitent. Si quæ porrò minùs decentes reperiantur, eas auferri omnínò vólumus : & si quæ prætéreà insigni áliquâ sui parte minútæ sint & fœdátæ.

De Hæreticis.

DOMINICA XXIV.
post Pentecosten.

Ex Constitutiónibus quæ Apostólicæ dicuntur.

Script. seculo IV. Lib. 6. *C.* 18.

IMpios hæréticos non pœnitentes discludite & semovéte à fidélibus, eis Ecclésiam Dei interdícite; ut ómnibus modis ab eis declínent: neque ulla cum eis sit sermónis aut precatiónis commúnitas. Hi enim sunt adversárii & insidiatóres Ecclésiæ, qui corrumpunt gregem, & fœdant hereditátem; de quibus Dóminus acerbè & rígidè pronuntiávit esse pseudochristos & falsos magistros, qui in Spíritum grátiæ blasphémi fuérunt: & donum ejus post grátiam contumeliósè aspernáti sunt.

FERIA SECUNDA.

Ex Concílio * Remensi & Synodo ** Ebroicensi.

* *Ann.* 625. *C.* 4.

** *Ann.* 1576. *Tit. de Hæret.*

SI qui Hærétici adhuc esse suspicantur in Gálliis: à Pastóribus Ecclesiárum perquirantur; & si verácíter fúerint inventi: ad Cathólicam fidem revocentur...... Orent assíduè pro ipsis, demonstrent se de eórum perditióne ex ánimo dolére; pro eórum conversióne ómnia parátos esse ágere: ut agnoscantur fílii Patris sui qui solem suum oríri facit super bonos & malos.

FERIA TERTIA.

Ex Statútis * Synodálibus Odónis de Solíaco, Parisiensis Epíscopi & ex Concílio ** Coloniensi primo.

* *Synodo posteriori, c. an.* 1202.

** *Ann.* 1536. *Part.* 6. *C.* 12.

PRæcípitur Sacerdótibus ut frequenter Domínicis diébus & áliis festívis, in áliqua parte sermónis propónant fidéliter pópulo Symbolum fídei: & eis diligenter distinguant artículos fídei: & in síngulis confírment pópulum auctoritátibus & ratiónibus sacræ Scriptúræ, pro posse suo, propter hæréticos: .... Ne intendat his Párochus quæ magìs quæstiónes præstant quàm ædificatiónem quæ est ex caritáte. Proinde, ubi cum hæréticis res est; corrípiet cum modéstia eos qui resistunt veritáti: nequandò Deus det illis pœniténtiam ad cognoscendam veritátem, & resipiscant. Nequáquam autem ad pópulum verbis contendat: (ad nihil enim útile est nisi

ad subversiónem audiéntium,) memor Apostólici sermónis; Si quis vult contentiósus esse, nos talem consuetúdinem non habémus: neque Ecclésia Dei.

FERIA QUARTA.

Ex Concílio Laodicéno.

Ann. 372. *Can.* 7.

QUi ab hæréfibus convertuntur, non antè suscipiantur quàm omnes hæreses anathematízent, & præcípuè illam quâ detinebantur; tunc nostræ doceantur fídei Symbolum: & sic mystériis commúnicent sacrosanctis.

FERIA QUINTA.

Ex Epístola decretáli sancti Leónis ad Januárium Aquileiensem Epíscopũ.

Script. ann. 447. *Epist.* 14.

PResbyteri, sive Diáconi, vel Subdiáconi, aut cujúslibet órdinis Clérici, qui se correctos vidéri volunt; atque ad Cathólicam fidem quam jamprídem amíserant, rursum reverti ámbiunt: priùs errórers suos, & ipsos auctóres errórum damnári à se sine ambiguitáte fateantur; ut sénsibus pravis étiam peremptis nulla spirandi supersit occásio, nec ullum membrum tálium possit societáte violári: cùm per ómnia illis proféssio própria cœperit obviáre, circa quos étiam illam Cánonum constitutiónem præcípimus custodíri; ut in magno hábeant benefício si ademptâ sibi omni spe promotiónis, in quo inveniuntur órdine: stabilitáte perpétuâ máneant.

FERIA SEXTA.

Ex Concíliis Aurelianénsibus * primo & ** quarto.

* *Ann.* 511. *Can.* 10.

** *Ann.* 541. *C.* 8.

SI hærétici Clérici fidéliter convertuntur; & fidem cathólicam íntegrè confitentur: vel ita dignam vitam morum & áctuum probitáte custódiunt; offícium quo eos Epíscopus dignos esse censúerit: cum impósitæ manûs benedictióne suscípiant....De his qui post Baptísmi Sacramentum ad hæresis lapsum descendunt, & agnoscentes reátum ad unitátem fídei cathólicæ veníre desíderant; in Episcopórum potestáte consistat, cùm eos víderint dignam pœniténtiam ágere: quandò vel quáliter communióni prístinæ reformentur.

SABBATO.

Ex Concílio Turonensi.

Ann. 1236. *Tit.* 13.

DIspónant Epíscopi in suis Diœcésibus quáliter de novo conversi erudiantur in fide, & cómmodè sustententur, & sicut víderint expedíre: ne sub paupertátis prætextu ad vómitum redíre cogantur.

De reverentia Ecclesiis aliisque locis sacris debita.

DOMINICA XXV. *post Pentecosten.*

Ex Concílio Aquisgranensi sub Cárolo magno.

Ann. 789. *C.* 71. 72.

UNusquisque vestrûm vídeat per suam Paróchiam, ut Ecclésia Dei suum hábeat honórem: simul & altária secundùm suam dignitátem venerentur; & ut sacrifícia sanctificáta cum magna diligéntia ab eis colligantur qui digni sunt, vel cum honóre serventur: & ut seculária negótia vel vanilóquia in Ecclésiis non agantur; quia domus Dei domus oratiónis debet esse, non spelunca latrónū, & ut intentos ánimos hábeant ad Deum: quandò véniunt ad Missárum solémnia. Sed & hoc flagitámus vestram almitátem; ut ministri altáris Dei suum ministérium bonis móribus ornent: & bonam & probábilem vitam & conversatiónem hábeant.

FERIA SECUNDA.

Ex Concílio Turonensi tértio.

Ann. 813. *Can.* 38.

SAcerdótes debent fidéles admonére: ut quandò ad Ecclésiam véniunt, sine strépitu ac tumultu eam ingrediantur; in qua étiam quándiu oratiónis causâ morantur: nequáquam inánes inter se próferant confabulatiónes. Sed & témpore quo Missárum solémnia celebrantur, non solùm ab otiósis & inutílibus verbis: verùm étiam & à perniciósis cogitatiónibus fúnditùs abstinendum est.

FERIA TERTIA.

Ex Concílio Turonensi secundo.

Ann. 567. *Can.* 4.

LAici secùs altáre, quo sancta mystéria celebrantur: inter Cléricos tam ad Vigílias quàm ad Missas stare pénitùs non præsúmant; sed pars illa quæ à cancellis versùs altáre divíditur: choris tantùm psalléntium páteat Clericórum. Ad orandum verò & communicandum, Láicis & féminis, sicut mos est, páteant sancta sanctórum.

FERIA QUARTA.

Ex Concílio Aquileiensi.

Ann. 1596. *Tit.* 16.

ECclésiam in qua fiunt sacra, & cultus divínus perágitur: externis vacá-

re impedimentis cónvenit. Idcircò decérnimus concursatiónes páuperum quorumcumque, étiam miserabílium, qui celebrántibus & orántibus in Ecclésia impedimento sunt, ab ómnibus Ecclésiis, cùm sacra fiunt : arcendas esse.

FERIA QUINTA.

Ex Concílio Aquensi.

Ann. 1585.

Tit. de Ecclesiis, & de Sacristia.

NE quis ad ornanda Templa peristrómatis aulæisque utátur, quæ obscœnis figúris intexta sint : ne pictas imágines & signa adhíbeat, quæ loci sanctitáti non convéniant. Pállia aliaque sacra indumenta altárium úsui ornatuive addicta, ad hóminis Ecclesiástici vel láici, quâvis dignitáte prædíti, apparátum, aut ad aliárum rerum quæ profánæ sint, usum sive ornamentum : ne adhibeantur. Vestes sacræ ceteraque ornamenta, volúmina item Ecclésiæ úsui ministerióque addicta, & réliqua Ecclesiástica suppellex in Sacrístia certis armáriis rectè atque ordinátè asserventur : ab omni sorde & inquinamento pura ómnia & síngula sint ac íntegra. In Sacrístia siléntium servétur accurátè : neque in ea páteat áditus láicis, nisi necessárium fúerit.

FERIA SEXTA.

Ex Concílio Vaurensi.

Ann. 1368. *Can.* 86.

CUm non déceat sacramentália, per quæ spirituálium munditiárum conséquimur puritátem, materiálium sórdium contagiónibus inquinári : síngulí Ecclesiárum Rectóres, in quibus Fontes (Baptismáles) sunt fundáti, eos sic claudi clávibus fáciant, & clausos tenéri; quòd nullus ad illos sórdibus patére possit accessus : ne temerária manus ad immundam contrectatiónem exténdere se váleat cómmodè; ut per hujúsmodi observántiam illíus quòd íníbi percípitur : crescat reveréntia Sacramenti.

SABBATO.

Ex Statútis Henríci de Gondíaco, Parisiensis Epíscopi.

Ann. 1608, & 1620.

NE novæ ullæ sodalitátes in ullis Ecclésiis, sive immúnibus, seu non immúnibus instituantur : nisi hábitâ conceptis verbis per lítteras nostras authénticas facultáte. Item nec in iis aut benedicendi panis, aut benedicendæ aquæ cæremóniæ nisi festis Patronórum diébus usurpentur. Omnínò autem non ferantur in privátas domos; neque in públicis supplicatiónibus, báculi seu insi-

gnia Confratriárum cum tetrachordis, fístulis aliísque instrumentis: sed in Sacrário cujusque Ecclésiæ reserventur. Ne étiam ullæ fiant comessatiónes in celebratióne dictárum Confraternitátum.

De Sanctificatione diei Dominicæ, aliarumque Festivitatum.

DOMINICA XXVI. *post Pentecosten.*

Ex Concílio Parisiensi sexto.

Ann. 829. *Lib.* 1. *Can.* 50.

SAcerdótes, reges, príncipes, cunctíque fidéles summóperè procúrent: ut diéi Domínici débita observátio, nunc usque magnâ ex parte neglecta, devótiùs exhibeátur. Si Judæi Sábbatum carnáliter custodientes, eo die ab opéribus se ábstinent; quantò magis Christi grátiâ redemptis cónvenit ut eo die, quo Auctor vitæ resurrexit, eisque spem resurgendi concessit, ab his se abstíneant: & láudibus cœléstibus toto cordis anníſu vacáre fátagant.

FERIA SECUNDA.

Ex Concílio Aurelianensi tértio.

Ann. 538. *C.* 28.

QUia persuásum est pópulis die Domínico agi cum vehículis itínera non debére; neque ullam rem ad victum præparáre: vel ad nitórem domûs vel hóminis pertinentem ullátenùs exercére; (quæ res ad Judáicam magìs quàm ad Christiánam obsérvántiam pertinére probátur:) id statúimus ut die Domínico quod ánteà fíeri lícuit líceat. De ópere tamen rurâli, id est arátro, vel vínea, vel sectióne, messióne, excussióne, exerto vel sepe censúimus abstinendum: quò facíliùs ad Ecclésiam venientes oratiónis grátiæ vacent. Quòd si inventus fúerit quis in opéribus suprà scriptis quæ interdicta sunt, se exercére: quáliter emendáre débeat, in Sacerdótis castigatióne consistat.

FERIA TERTIA.

Ex Concílio Rotomagensi.

Circa ann. 650. *Concil. Norm. Edit.* 2. *p.* 10. *Can.* 14.

ADmonére debent Sacerdótes plebes súbditas sibi: ut pastóres vel aratóres qui in agris assíduè commorantur, vel in sylvis, & ídeò velut more pécudum vivunt; in Domínicis & in áliis festis diébus, saltèm vel ad Missam fáciant, vel permittant veníre: nam & hos Christus

pretióso suo sánguine redémit. Quod si negléxerint: pro animábus eórum absque dúbio ratiónem se redditúros sciant.

FERIA QUARTA.

Ex Concílio Matisconensi secundo.

Ann. 585. *C.* 1.

PEr Synodálem nostram Epístolam decérnimus; ut unusquisque nostrûm in sacrosanctis Ecclésiis admóneat súbditam sibi plebem, quóniam nostræ est auctóritátis utilitáti vestræ prospícere: & à malis opéribus coercére. Custódite diem Domínicam quæ nos dénuò péperit: & à peccátis ómnibus liberávit. Nullus vestrûm lítium fomítibus vacet; nullus causárum actiónes exérceat: nemo sibi talem necessitátem exhíbeat, quæ jugum cervícibus juvencórum impónere cogat. Non quia hoc Dóminus noster à nobis éxpetit ut corporáli abstinéntiâ diem Domínicum celebrémus: sed quærit obediéntiam per quam nos, terrénis calcátis áctibus, ad cœlum usque misericórditer próvehat. Si quis ítaque vestrûm hanc salúbrem exhortatiónem parvipénderit, aut comtémptui tradíderit; sciat se pro qualitátis mérito à Deo principáliter puníri: & deinceps Sacerdotáli quoque iræ implacabíliter subjacére, si causídicus fúerit, si rústicus aut servus, si Cléricus aut Mónachus. Hæc namque ómnia & placábilem erga nos Dei ánimum reddunt: & plagas morbórum vel sterilitátem ámovent atque repellunt.

FERIA QUINTA.

Ex Concílio Arelatensi sexto.

Ann. 813. *Can.* 16.

PResbyteri pópulo sibi commisso prædicáre non négligant: ne Domínicis diébus pública mercáta, neque causatiónes disceptationesque exerceantur; & pénitùs à rurâli & servíli ópere cessétur: his solúmmodò peractis quæ ad Dei cultum & servítium pertinére noscuntur.

FERIA SEXTA.

Ex Concílio Toletáno tértio.

Ann. 589. *C.* 23.

EXterminanda omnínò est irreligiósa consuetúdo quam vulgus per Sanctórum solemnitátes ágere consuévit; ut pópuli qui debent divína Offícia atténdere, saltatiónibus & túrpibus invígilent cánticis, non solùm sibi nocentes: sed & religiosórum offíciis obstrepentes. Hoc étenim ut depellátur: Sacerdótum & Júdicum à Concílio sancto curæ committátur.

SABBATO.

Ex Concílio Moguntíno.

Ann. 1549. *Can.* 61.

QUò Dei glória in observatióne divíni cultûs magìs illustrétur, & fidélium devótio minùs impediátur; diébus Domínicis & Festivitátibus, tripúdia, saltatiónes, quas damnat Concílium Toletánum (tértium,) & profána spectácula, non (sunt) permittenda: simul étiam lúdicra quædam à pietáte aliéna, & theátris quàm templis aptióra, in Ecclésia non admittenda.

DOMINICA XXVII.

post Pentecosten.

Ex Concílio Senonensi.

Ann. 1460. *Art.* 4. *Cap.* 1.

DIes Dómino sanctificáti nullis servílibus opéribus profanentur, nec vanitátibus aut voluptátibus occupentur; sed divínis vacando Offíciis, expositióni & auditióni divinórum eloquiórum, laudes, vota & sacrifícia Dómino offerantur: & ad hæc ómnia pópuli sæpiùs moneantur. Festivitátibus præcípuis, Parochiáles Presbyteri pópulos hortentur páriter & móneant piis commonitiónibus & devótis, & sua confitéri peccáta; & se ad celebritátem & devotiónem in ipsis solemnitátibus præparáre: dictas commonitiónes die Domínicâ ante ipsárum celebritátem Festivitátum débitè faciendo.

FERIA SECUNDA.

Ex Concílio Pontigonensi.

Ann. 876. *Can.* 7.

SEculáres & fidéles Láici diébus festis, qui in civitátibus sunt, ad públicas statiónes occurrant; & qui in villis & possessiónibus sunt, ad públicum Offícium in plebem festínent: & nullus latibulósa Missárum in suis dómibus Offícia celebráre præsúmat sine sui rationábili licéntia Epíscopi.

FERIA TERTIA.

Ex Concílio Rotomagensi.

Ann. 1581. *Tit. de Curat. & Paræc. Offic. n.* 22, & 33.

SI quæ sint Missæ quæ ex tenóre fundatiónis dici débeant die Domínico in Ecclésia Parochiáli aut ex devotióne: non dicantur, nisi ante aut post Missam Parochiálem, aut saltèm post Communiónem factam. Prohibémus quoque in Ecclésiis quæ simul Collegiátæ sunt & Parœciáles, eâdem horâ cantári Missas Canonicórum, & Parœcianórum. In Missis confraternitátum moneantur fidéles non esse prætermittendas Missas Parochiáles propter assisténtiam in ea Missa: quæ ex devotióne & consílio tantùm celebrátur.

FERIA QUARTA.

Ex Concílio Constantinopolitáno tértio.

Ann. 692. *Can.* 19.

OMnibus quidem diébus, sed præcípuè Domínicis, oportet eos qui præsunt Ecclésiis, omnem Clerum & pópulum docére pietátis & rectæ religiónis elóquia, ex divína Scriptúra colligentes intelligéntias & judícia veritátis: & non transgredientes jam pósitos términos, secundùm Patrum divinórum traditiónem. Hic enim ordo est; nec áliter, si controvérsiæ áliquæ ad Scriptúram pertinentes tractantur, cuípiam licet interpretári: quàm quómodò Ecclésiæ luminária & Doctóres suis scriptis exposuérunt.

FERIA QUINTA.

Ex Concílio Aurelianensi.

Ante seculum XI. apud Yvonem Carnotensem. Decr. part. 2. *Cap.* 120.

DIébus Domínicis vel Festis post sermónem Missárum intra solémnia hábitum, plebem Sacerdos admóneat; ut juxta Apostólicam institutiónem in commúni pro diversis necessitátibus preces fundant ad Dóminum pro Rege, & Epíscopis, & Rectóribus Ecclesiárum, pro pace, pro peste & pro infirmis qui in ipsa Paróchia lecto decumbunt: pro nuper defunctis. Sacerdos verò oratiónes ad hæc pertinentes solémniter éxpleat: & post hæc sacra celebrétur oblátio.

FERIA SEXTA.

Ex Concíliis * Matisconensi secundo, & ** Coloniensi sub Adolpho Archiepíscopo.

* *Ann.* 585. *C.* 4.
** *Ann.* 1549. *C.* 20.

DOmínicis diébus altáris oblátio à viris & muliéribus offerátur: ut per has immolatiónes, & peccatórum suórum fáscibus céreant, & cum Abel vel céteris justis promereantur esse consortes; ... De quibus (oblatiónibus) exstant antíqui Patrum Cánones, exstant quoque oratiónes quas Secrétas appellámus sub Offertório Missæ: quibus oblatiónes pópuli Deo commendantur. Quámobrèm divíni verbi Concionatóribus, illis præsertim qui de oblatiónibus pópuli non partícipant: ad cupiditátis spéciem tollendam, præcípimus ut pópulo veritátem rei istíus & utilitátem expónant; hortenturque omnes ut vel exígui munúsculi oblatióne suam pro rebus à Deo acceptis ostendant gratitúdinem, quò étiam preces illæ in eos cónquadrent: & testentur se à Deo & ad Dei honórem & cultum habére quidquid habent.

SABBATO.

Ex Concílio Aurelianensi quinto.

Ann. 549. *Can.* 20.

ID miseratiónis intúitu æquum dúximus custodíri : ut qui pro quibuscumque culpis in carcéribus deputantur ; cum céteris egéntibus ab Archidiácono seu à Præpósito Ecclésiæ síngulis diébus Domínicis requirantur : ut necéssitas vinctórum secundùm præceptum divínum misericórditer sublevétur ; atque à Pontífice institútâ fidéli & diligenti persónâ quæ necessária eis provídeat : compétens victus de domo Ecclésiæ tribuátur.

De operibus caritatis & misericordiæ erga proximum, & domos hospitales pauperum & infirmorum.

DOMINICA SEMPER ULTIMA *post Pentecosten.*

Ex Concílio Bituricensi.

Ann. 1584. *Tit.* 43.

PRæcipuum Christiáni officium post cultum divínum est adimplére ea quæ ad secundam legis tábulam pértinent : cujus summa est caritátem & dilectiónem in próximos observáre, & totis víribus amplecti, páuperes præsertim. Frustrà enim ália, étiam quæ videntur sanctióra, ópera exhibentur : nisi in caritáte fiant. Idcircò sanctíssima mater Ecclésia piè instítuit xenodóchia & ália várii géneris loca sub Hospitálium nómine, nonnullis étiam assignátis redítibus ; quorum cura præcípuè ad Epíscopos pértinet tanquam dispensatóres, non tantùm verbi Dei : sed étiam eleemosynárum Ecclésiæ.

FERIA SECUNDA.

Ex Concílio Aquisgranensi.

Ann. 816. *C.* 116.

RES Ecclésiæ vota sunt fidélium, prétia peccatórum, & patrimónia páuperum. Fidéles namque fídei ardóre succensi, suis própriis facultátibus sanctam locúpletem fecérunt Ecclésiam ; ut his & mílites Christi alerentur, & Ecclésiæ exornarentur, páuperes recrearentur : & captívi redimerentur. Quapropter vigilanti ac solerti curâ providendum est his qui ejus facultátes administrant : ne eas in suos solúmmodò usus convertant ; sed magis, juxta possibili-

tátem rerum, Christo famulántium, imò eórum in quibus Christus páscitur & véscitur : curam gérere non négligant.

FERIA TERTIA.

Ex Concílio Cabillonensi secundo.

Ann. 813. *Can.* 6, & 8.

IMputátur quibusdam frátribus, eò quòd avarítiæ causâ homínibus persuádeant ut abrenuntiantes século, res suas Ecclésiæ cónferant : quod pénitùs ab ómnium méntibus eradicandum est. Animárum quippe salútem inquírere Sacerdos : non lucra terréna debet. Ecclésia verò sancta non solùm fidéles spoliáre non debet, quin pótiùs inópibus opem ferre : ut necessitátem patientes, à sancta Ecclésia ut putà à pia matre & ómnium gubernatríce subsídium accípiant. Si quandò Sacerdótes fruges vel quosdam réditus terræ cóngregant & protélant, non ídeò hoc fáciant, ut cáriùs vendant & thesauros cóngregent : sed ut paupéribus témpore necessitátis subvéniant.

FERIA QUARTA.

Ex Concílio Moguntíno.

Ann. 1549. *Can.* 72.

CUm Apóstolus victu adeòque ipsâ vitâ indignos júdicet hómines otiósos : qui panem non labóre suo partum cum gravámine aliórum edunt; quantò gravióri indignatióni divínæ eos subjacére putandum est : qui census Ecclésiæ, sanctórum Mártyrum patrimónia, & donária piæ plebis, ad divíni ministérii substentatiónem colláta otiósè absúmunt; pro iis débita ipsis Ecclésiis óbsequi repéndere non curantes?

FERIA QUINTA.

Ex Concílio Mediolanensi primo, sub sancto Cárolo.

Ann. 1565. *Part.* 2. *C.* 62.

STatútum est quæ bona fidélium píetas Deo consecrávit, ea vel illórum necessitátibus honestè sublevandis, qui divínis dicáti essent obséquiis; vel Ecclésiis reficiendis, earumque ornamentis ad dívinum cultum necessáriis comparandis : vel paupéribus sustentandis addicta esse. Quare cavendum ne cupiditáte prolapsi, dum vel própriis vel propinquórum & familiárium divítiis & honóribus studémus : quæ Deo dicáta sunt bona, & Ecclésiæ detrimento, & páuperum gémitu, & bonórum offensióne ad aliórum usum convertámus. Qui benefícia óbtinent, memínerint ea bona non esse sibi crédita ad luxum, neque ad augendos consanguíneos : sed ad vitam honestè, ut pietátis

chriſtiánæ magiſtrum decet, traducendam. Ex eo verò quod ſupérerit, ſi necesſária paupéribus alimenta denegáverint ⁝ intélligant ſe, quos non páverint, occídiſſe.

FERIA SEXTA.

Ex Concílio Toletáno quarto.

Ann. 633. *Can.* 38.

QUicumque fidélium de facultátibus ſuis Eccléſiæ áliquid devotióne própriâ contulérunt ⁝ ſi fortè ipſi aut fílii eórum redacti fúerint ad inópiam, ab eádem Eccléſia ſuffrágium vitæ pro témporis uſu percípiant. Si enim Cléricis, vel Mónachis, ſeu peregrínis, aut quámlibet neceſſitátem ſuſtinéntibus, pro ſolo religiónis intúitu, in uſum res Eccleſiáſticæ largiuntur; quantò magìs his conſulendum eſt, quibus retribútio juſta debétur?

SABBATO.

Ex Concíliis * Aurelianenſi & ** Pariſienſi quintis.

* *Ann.* 549. *Can.* 13.
** *Ann.* 615. *Cap.* 6.

NE cui líceat res vel facultátes Eccléſiis aut Monaſtériis aut Xenodóchiis pro quacumque eleemóſyna cum juſtítia delegátas retentáre, alienáre, atque ſubtráhere. Quod quiſquis fécerit ⁝ tanquam necátor páuperum (habeátur) antiquórum Cánonum ſenténtiis conſtrictus.... Quod per prióra témporum ſpátia præceptum eſt, deinceps perpetuáliter obſervétur ⁝ hoc eſt, ut quæcumque fúerint Eccléſiæ delegáta, in poteſtátem Pontífices, Presbyteri, vel ſervientes ſanctórum locórum ad ſe débeant revocáre.

Canones proprii quibusdam festis.

Die I. Novembris.
In Festo
Omnium Sanctorum.
Ex Concílio Tridentíno.

Ann. 1563. *Seff.* 25.
Decret. de Invocat. Sanctor.

MAndat sancta Synodus ómnibus Epíscopis & céteris docendi munus curamque sustinéntibus; ut juxta Cathólicæ & Apostólicæ Ecclésiæ usum, à primævis Christiánæ Religiónis tempóribus receptum, sanctorumque Patrum consensiónem, & sacrórum Conciliórum decréta: imprímis de Sanctórum intercessióne, invocatióne, Reliquiárum honóre, & legítimo imáginum usu, fidéles diligenter ínstruant; docentes eos (Sanctos) unà cum Christo regnantes, oratiónes suas pro homínibus Deo offerre: bonum atque útile esse supplíciter eos invocáre; & ob benefícia impetranda à Deo per Fílium ejus Jesum Christum Dóminum nostrum: qui solus noster Redemptor & Salvátor est, ad eórum oratiónes, opem auxiliumque confúgere.

Die VIII. Novembris.
Octava
Omnium Sanctorum, & eorumdem Reliquiarum *Veneratio.*
Ex Concílio Moguntíno.

Ann. 1549. *Can.* 43, & 44.

† RElíquias Sanctórum velut divínæ grátiæ olim receptácula, & veríssima Christi membra, & pura Spíritûs sancti domicília, monémus in Ecclésiis, vel ob id proponendas & religiósâ pietáte venerandas: ut per eas fidéles commóniti, discant virtútem & fidem Sanctórum imitári. Peregrinatiónes étiam ad certas Sanctórum Relíquias vel ob id Christiáno pópulo censémus permittendas: ut hómines ad imitandam Sanctórum pietátem & constántiam vehementióre affectu incitentur; & ut majóri devotióne se méritis Sanctórum sociári & précibus eórum adjuvári póstulent: dúmmodò séduló cáveant pastóres ne concursus superstitiósi fiant.

Tu autem, Dómine, miserére nostrî.

℟. Deo grátias.

IN PRÆCIPUA SOLEMNITATE
SS. PATRONORUM,

Ubi deest proprius Canon.

Ex Concílio Mediolanensi tértio, sub sancto Cárolo.

Ann. 1573. *Tit.* 1.

QUò religiósiùs íncolæ uniuscujusque Paróchiæ festum diem colant illíus Sancti Sanctæve cujus patrocínio Parochiális Ecclésia dicáta est; cohortatiónibus agat Párochus, ut ánimo piè répetant religiósas ejus sanctárum virtútum exercitatiónes: quarum méritis in cœlum ille vocátus, cùm sempitérnâ glóriâ perfruátur, pro caritáte quâ abundat, eórum quorum salútis patrocínium suscépit, preces Deo offert. Die Sancti qui Paróchiæ patrónus est & custos, quò ad illíus imitatiónem magis fidéles inflammentur; id Párochus præstet, cùm frequéntior in Ecclésia pópulus adest: ut ipse aut álius in suggestu res ejus sanctè admirabiliterque gestas, morum disciplínam, pietátis stúdia ac virtútes pronúntiet.

INDEX PSALMORUM.

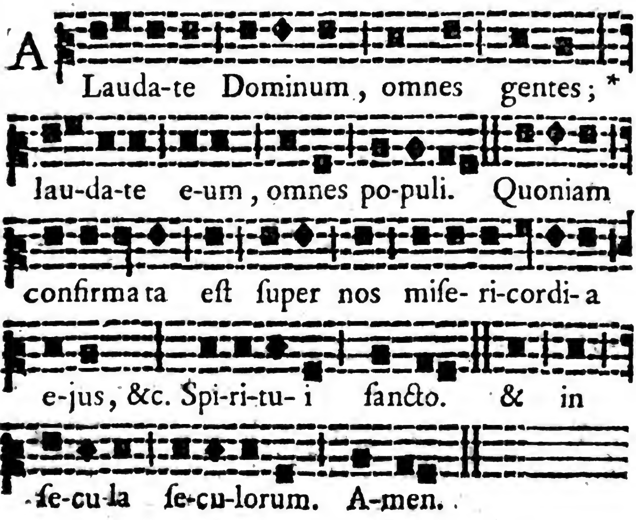
148. Laudáte

INDEX CANTICORUM PSALTERII.

INTONATIONES ET TERMINATIONES Pſalmorum & Canticorum, ſecundùm omnes cujuſque Modi differentias.

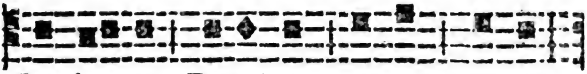
In hocce Breviario ad Antiphonas quiſque Tonus ſuo numero notatur: variæ etiam cujuſque Toni ſpecies ſeu Modi ſuis litteris deſignantur; completi, majuſculis; minuſculis verò, incompleti. Modus autem completus ille eſt qui in ſingulis Pſalmi verſibus deſinit in legitimam Toni ſui finalem: incompletus verò qui, non in Pſalmi verſibus, ſed in ſola Antiphona perfectè terminatur.

PRIMUS TONUS.

Magni-fi-cat * a-nima me-a Dominum.
Clavis ut plurimùm sic transponitur.
Glo-ri-a Patri, & Fi-li-o.
e u o u a e.
D
Lauda- te Do-minum, omnes gentes, &c.
Spi-ri-tu-i ſan-cto. e u o u a e.
Magni- fi-cat * a-nima me-a Do- mi-num.
D
Spi-ri-tu-i ſan-cto. e u o u a e.
J
i i u i a o. e u o u a e.
f, vel f
e u o u a e.
g
e u o u a e.
g
e u o u a e.
a, a
e u o u a e.

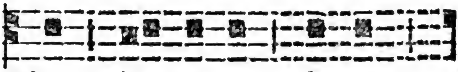
SECUNDUS TONUS.

A

Lauda- te Do-minum, omnes gen-tes.

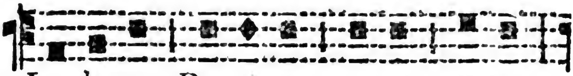
e u o u a e.

In Canticis evangelicis.

Nunc di- mit-tis servum

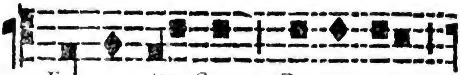
tu-um, Do- mine, &c. e u o u a e.

D

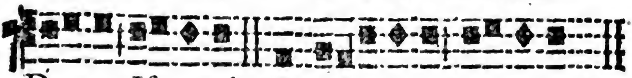
Lauda- te Do-minum, omnes gentes.

Spi-ri- tu- i sancto. e u o u a e.

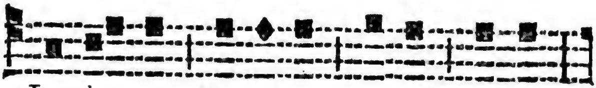
In Canticis evangelicis.

Be-ne- di- ctus Do-minus

De- us Is- ra-el. Magni- ficat * a- nima, &c.

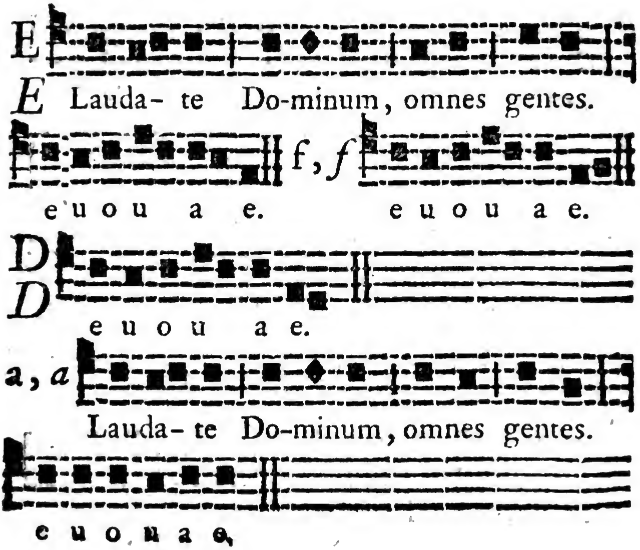
TERTIUS TONUS.

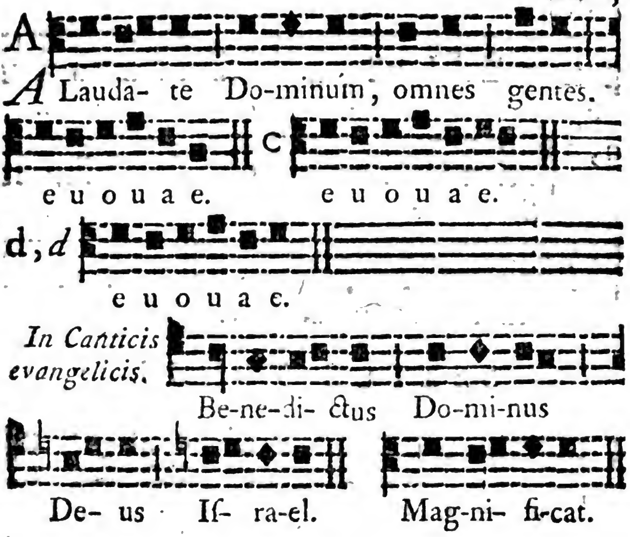
E

Lauda- te Do-minum, omnes gentes.

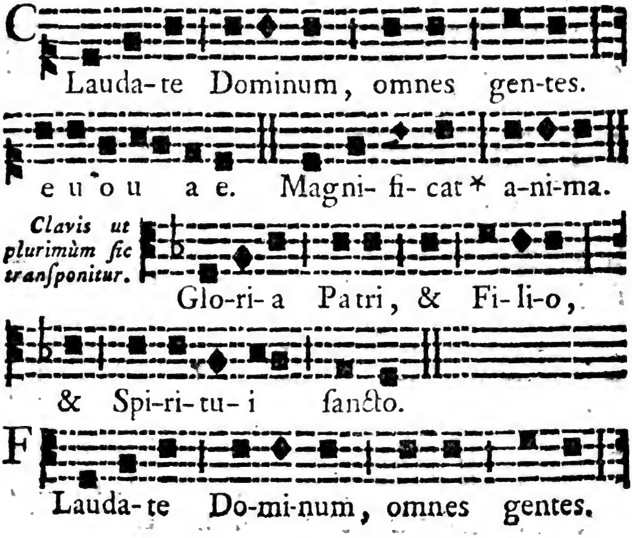

QUARTUS TONUS.

QUINTUS TONUS.

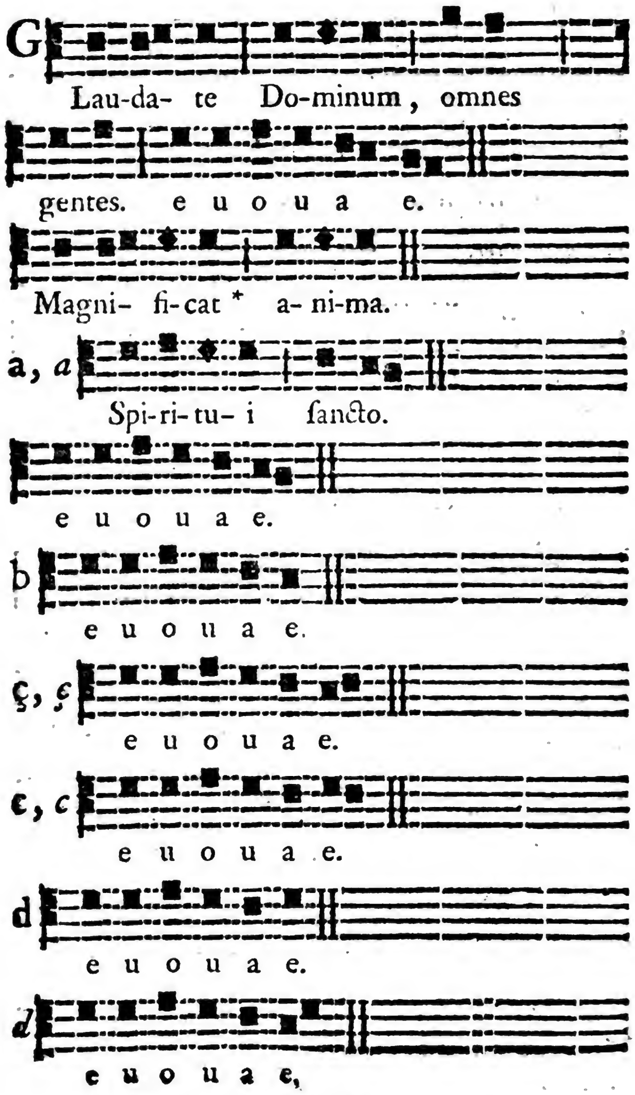

SEXTUS TONUS.

In Canticis evangelicis.
Be-ne-di- ctus Do-mi- nus
De- us Is- ra-el. Magni- fi-cat.
In praecedentibus Clavis ut plurimùm sic transponitur.
C
Lauda- te Do- mi-num,
omnes gentes.
C
Lauda- te Do-mi-num, omnes gentes.
F
Lauda- te Do-minum, omnes gen-tes.
Spi-ri- tu- i sancto. e u o u a e.
F
Spiri-tu- i sancto. e u o u a e.
In Canticis evangelicis.
Be-ne-di- ctus Do-mi-nus
De-us Is- ra-el. Magni- fi-cat.

SEPTIMUS TONUS.

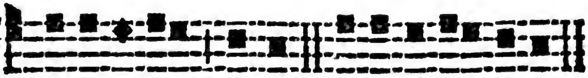
OCTAVUS TONUS.

G

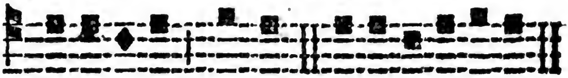
Lauda-te Do-mi-num, omnes gentes.

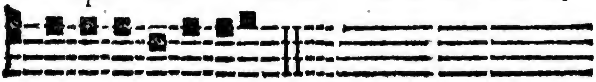
Spi-ri-tu-i ſanƈto. e u o u a e.

G

Spi-ri-tu-i ſanƈto. e u o u a e.

c, *c*

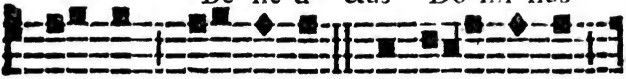
Spi-ri-tu-i ſanƈto. e u o u a e.

d

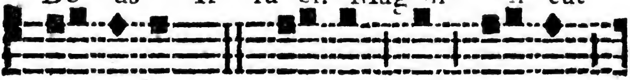
e u o u a e.

In Canticis evangelicis.

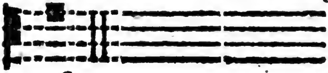
Be-ne-di-ƈtus Do-mi-nus

De-us Iſ-ra-el. Mag-ni-fi cat *

a-ni-ma, &c. ma-gna qui po-tens

eſt.

Hæc quatuor ultima verba dicuntur ſub eodem cantu in ſecundo modo.

Notandum Intonationes ſuprà notatas ſervari tantùm in primo cujuſque Pſalmi verſu; ceteros

verò versus à dominante in directum inchoari, quod & observatur in Canticis evangelicis.

Mediatio autem in iisdem Canticis eadem semper est ad singulos versus quæ ad primum. Quia verò in primo versu Cantici Magnificat, *propter brevitatem mediatio compleri nequit, in ceteris ejus versibus ad eam recurrendum est quæ ad* Benedictus *suprà notatur.*

LITANIA B. MARIÆ VIRGINIS.

KYRIE, eléison.
Christe, eléison.
Christe, audi nos.
Christe, exaudi nos.
Pater de cœlis, Deus, Miserére nobis.
Fili redemptor mundi, Deus, miserére nobis.
Spíritus sancte, Deus, miserére nobis.
Sancta Trínitas, unus Deus, miserére nobis.
Sancta María, Ora pro nobis.
Sancta Dei Génitrix, ora.
Sancta Virgo vírginum, ora.
Mater Christi, ora.
Mater divínæ grátiæ, ora.
Mater puríssima, ora.
Mater castíssima, ora.
Mater invioláta, ora.
Mater intemeráta, ora.
Mater amábilis, ora.
Mater admirábilis, ora.
Mater Creatóris, ora.
Mater Salvatóris, ora.
Virgo prudentíssima, ora.
Virgo veneranda, ora.
Virgo prædicanda, ora.
Virgo potens, ora.
Virgo clemens, ora.
Virgo fidélis, ora.
Spéculum justítiæ, ora.
Sedes sapiéntiæ, ora.
Causa nostræ lætítiæ, ora.
Vas spirituále, ora.
Vas honorábile, ora.
Vas insigne devotiónis, ora.
Rosa mystica, ora.
Turris Davídica, ora.
Turris ebúrnea, ora.
Domus áurea, ora.
Fœderis arca, ora.
Jánua cœli, ora.
Stella matutína, ora.
Salus infirmórum, ora.
Refúgium peccatórum, ora.
Consolátrix afflictórū, ora.
Auxílium Christianórum, ora.
Regína Angelórum, ora.
Regína Patriarchárum, ora.

Regína Prophetárum, ora.
Regína Apoſtolórum, ora.
Regína Mártyrum, ora.
Regína Confeſſórum, ora.
Regína Vírginum, ora.
Regína Sanctórum ómnium, ora.
Agnus Dei, qui tollis peccáta mundi, Parce nobis, Dómine.
Agnus Dei, qui tollis peccáta mundi, Exaudi nos, Dómine.
Agnus Dei, qui tollis peccáta mundi, Miſerére nobis.
Chriſte, audi nos.
Chriſte, exaudi nos.

Ant. Sub tuum præsídium confúgimus, ſancta Dei génitrix, noſtras deprecatiónes ne deſpícias in neceſſitátibus noſtris; ſed à perículis cunctis líbera nos ſemper, virgo glorióſa & benedicta.

℣. Ora pro nobis, ſancta Dei génitrix;

℟. Ut digni efficiámur promiſſiónibus Chriſti.

Orémus.

CONcéde, miséricors Deus, fragilitáti noſtræ præsídium; ut qui ſanctæ Dei genitrícis memóriam ágimus: interceſſiónis ejus auxílio à noſtris iniquitátibus reſurgámus. Per eumdem.

ORATIONES DICENDÆ

Ante Benedictionem SS. Sacramenti.

DEus, qui nobis ſub Sacramento mirábili paſſiónis tuæ memóriam reliquiſti: tríbue, quæſumus; ita nos córporis & sánguinis tui ſacra myſtéria venerári: ut redemptiónis tuæ fructum in nobis júgiter ſentiámus.

QUæſumus, omnípotens Deus, ut fámulus tuus Rex noſter *N.* qui tuâ miſeratióne ſuſcépit regni gubernácula: virtútum étiam ómnium percípiat increménta; quibus decenter ornátus: vitiórum monſtra devitáre, hoſtes ſuperáre; & ad te, qui via, véritas & vita es: gratióſus váleat perveníre. Per Dóminum noſtrum Jeſum Chriſtum Fílium tuum; qui tecum vivit.

FINIS PARTIS AUTUMNALIS.

EMENDANDA IN PARTE AUTUMNALI.

IN PSALTERIO.

Pag. 9. *col.* 1. *lin.* 16. exultávi, *lege*, exaltávi.
Pag. 142. *col.* 1. *lin.* 11. ut eríperes, *lege*, ut eríperet.
Pag. 157. *col.* 1. *lin.* 1. è viris, *lege*, de viris.

IN PROPRIO DE TEMPORE.

Pag. 371. *col.* 1. *lin.* 22. in Fílios. *lege*, in Fílio.

IN COMMUNI SANCTORUM.

Pag. xij. *col.* 1. *lin.* 33. beato N. Martyri tuo, *lege*, beato N. Martyre tuo.
Pag. xiv. *col.* 1. *lin.* 36. advesárii, *lege*, adversárii.
Pag. clxix. *col.* 1. *lin.* 2. ſacerem, *lege*, facerem.

Privilegium Regis eſt in Parte Hiemali.

CANTUS Alleluia, *in fine Antiphonarum.*

NEUMATA.

5.
4. in E.
4. in A.
5. in C.
5. in F.
6 in C. & F.
7.
8.